

I tnalù dwata

Sarangani Blaan New Testament

Contents

Ruth I Santulen Gablà ku Ruth	1
Dad Fngewe I Dad Mabtas Fngewe	6
Dyona I Santulen Gablà ku Dyona	40
Matyu I Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst i Sulat Matyu	43
Mark I Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst i Sulat Mark	93
Luk I Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst i Sulat Luk	124
Dyan I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst i Sulat Dyan	175
Dad Nimò I Dad Nimò Dad To Gal Dek Dyisas	211
Roma I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Roma	257
1 Korintu I Tnanin Sulat Fol di Dad Faglut di Banwe Korintu	279
2 Korintu I Galwe Sulat Fol di Dad Faglut di Banwe Korintu	301
Galasya I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Galasya	315
Ifisus I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Ifisus	323
Filifos I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Filifos	331
Kolosas I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Kolosas	336
1 Tésalonika I Tnanin Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Tésalonika	341
2 Tésalonika I Galwe Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Tésalonika	346
1 Timoti I Galwe Sulat Fol di ku Timoti	349
2 Timoti I Galwe Sulat Fol di ku Timoti	355
Titus Sulat Fol di ku Titus	359
Filimon I Sulat Fol di ku Filimon	362
I Sulat di Dad To Hibru	364
Dyém I Sulat Dyém	382
1 Fiter I Tnanin Sulat Fiter	388
2 Fiter I Galwe Sulat Fiter	394
1 Dyan I Tnanin Sulat Dyan	398
2 Dyan I Galwe Sulat Dyan	404
3 Dyan I Gatlu Sulat Dyan	405
Dyud I Sulat Dyud	406
Tafite I Tafite Dyisas Krayst ku Dyan	408

I tnalù dwata

New Testament in Blaán, Sarangani

Language: Sarangani Blaán (Blaán, Sarangani)

Provided by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This print-on-demand edition of Scripture is produced and provided at cost by the Digital Bible Society in partnership with the Bible League of Canada, Open Doors International, and other missions and translation agencies. To order additional copies of this or other Bibles, please visit www.dbs.org (USA), www.bibleleague.ca (Canada), and www.opendoors.org (Europe).

Copyright and Permission to Copy

Copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc. Scripture text used by permission.

© 1998, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

PDF, ePub, and MOBI Bible covers and design are copyrighted 2017 by the Digital Bible Society (www.dbs.org).

PDF generated on 2017-08-24 from source files dated 2017-08-24.

efb4a7ef-8c5f-5201-b899-abcaa7a21d0e

ISBN: 978-1-5313-0104-0

Ruth

I Santulen Gablà ku Ruth

Kafaglabat i libru Ruth

I santulen di libru Ruth gablà di kili satu satlamin di banwe Moab di bang kbitil. Klola déén mati i lagi na i lwe dad ngaan lagi, na alò gtagak i yêla dnagit ku Naomi na i lwe tewen dnagit ku Orfa na Ruth. Na fandam Naomi samfulê kenen di banwe i gumdaan, dunan Bétlém di Israél, na too fakdo Ruth ku Naomi ku falohan magin kenen.

Na di kulêla di Bétlém neyela Boas, i gaked yaan Naomi, du ftabeng ale kenen. Midul i duh na midul i butang na nwê Boas Ruth du nimoan yaanan. Na dad bel mdà di malay ani, dunan Hari Dabid na i To Mgalék Dwata gal fatan i dad to Israél, dunan Dyisas Krayst.

Na di libru Ruth ani gumite i kibò Dwata mifat i dad ton di kdee klidùla, na kibò Dwata dmohò i fandaman gablà di kagalwà.

I kili Élimélék na malayan ditù di banwe Moab

1¹⁻²Di muna, di landè fa hari i dad to di banwe Israél mkel i bong kbitil. Na nun satu lagi dnagit ku Élimélék mdà di lumbuk dnagit Éfrata mnè di banwe Bétlém glam di banwe Dyuda. Élimélék na yaanan na lwe ngàla lagi dnagit ku Malon na Kilyon mili flo di banwe Moab, du mdà di kbitil. Na klola mnè déén, ³baling mati Élimélék, na gtagak i yaanan Naomi na i lwe ngaan lagi. ⁴Na kafnge én, mwè i lwe ngaan lagi yaan mdà di Moab, na dagitla Orfa na Ruth. Di fan fnge i sfalò fali knèla déén, ⁵mati Malon na Kilyon, na alò satu Naomi gtagak, talandè yaanan na dad ngaan.

I kasfulê Naomi di banwe Bétlém

⁶Na di kaklinge Naomi nun tabeng Dwata i Amu i dad ton di Israél fagu di kablén kafye ulê di dad fulela. Taman fatlagadan i kdaan di Moab gagin i dad tewen libun du mulê di banwe Bétlém. ⁷Na tagakla i gumnèla déén na salngan ale mdà, du samfulê di banwe Dyuda, bay déén di dalan, ⁸man Naomi di dad tewen, manan, “Fye fa baling ku mulê gamu di dad tuayu. Na fye ku Dwata i Amu malas gamu kafye salngad i kafafyeyu deg na i dad yaanyu tamati. ⁹Na fye ku Dwata i Amu tamlas i yaanyu, du fye nun fye knèyu.”

Na di kmanan ani, nalakan ale na tati ale sakwak, ¹⁰na manla di ku Naomi, manla, “Là, du kayèmi magin ge mulê di dad tom.”

¹¹Kabay man Naomi, “Dad ngàgu, fye fa ku samfulê gamu di dademeyu. Tan i duenyu mayè magin deg, du landè sa dademe ngàgu lagi i tlasgu yaanyu.

¹²Dad ngàgu, mulê gamu, du too agu tua nan, na là fakay ku lêman agu mwè yaan. Na balù fa ku fakay agu mwè yaan kadang butang ani na nun dad ngàmi lagi, ¹³gamfatan gamu fa kè kel di kbongla na là gamu baling mayè i dademe? Ken là gamu gamfatan. Tay, fanlayam agu Dwata i Amu, na mlidù agu du gagin gamu di kaflayamgu.”

¹⁴Kaklingela i man Naomi lêman ale sakwak.

Kafnge én, nalak Orfa i tewen libun na mulê, bay Ruth lkafan Naomi du too mayè magin kenen.

¹⁵Taman man Naomi di kenen, “E tingàgu, neyem i lwayam tamulê di dad ton na di dwatan, fye ku magin ge kenen.”

¹⁶Kabay baling tmimel Ruth, manan, “Nangam agu ftagak ge. Faloham agu magin, du kayègu magin ge balù tanè i gusalum,

na mnè balù tanè i gumneam.

I dad tom mgimò kadang i dad togu, na Dwatam mgimò kadang i Dwatagu.

¹⁷Na balù tanè gumatim, déén kayègu gumati,

na déén gulambang deg.

Fye ku Dwata i Amu, toon agu fanlayam ku tnagakta ge di là fa fati i samkah gite.”

¹⁸Na di kdilè Naomi too mdà di nawa Ruth magin, laan kenen nleges mulè.

¹⁹Taman fadlug i lwe ani salu di Bétlém. Na di kakella déén, dee gusalu nawa i dad to, du tikeng ale di kagak Naomi du landè yaanan na dad ngaan. Na sasalek i dad libun, manla, “Naomi kè ani?” ²⁰Na man Naomi di dale, manan, “Nangyu agu dnagit ku Naomi, i to lehew, bay balingyu agu dnagit Marah, i to mlidù, du too féét i gnagugu i kfagu deg Dwata Too Mtulus. ²¹Du di kdàgu dini di muna fa, too nun gebegu, bay di kafasfulè Dwata i Amu deg landè gebegu. Taman nangyu agu dnagit i to lehew, du knagol agu Dwata i Amu Too Mtulus, na fanlayaman agu.”

²²Na ani kagak i kulè Naomi mdà di banwe Moab gagin i tewen Ruth fdu di Moab. Na di kasfulèla di banwe Bétlém tabang i kaktu satu fla dnagit barli.

I kaktu Ruth di nligo Boas

2Na nun gaked Naomi gsen di yaanan Élimélék, dnagit ku Boas, i to too mgafè na too nun knunan.

²Na satu duh, man Ruth di ku Naomi, manan, “Begam agu faloh salu di nligo gukamtu i dad to, ken nun kamdo deg na falohan agu muku i barli gtagak i dad to kamtu.”

Na tnimel Naomi, manan, “Hae tingàgu, fakay sa.”

³Taman salu kenen di satu nligo na laloan i dad to kamtu na nukun i barli gtagakla. Na too fye, du én gumukun di

nligo Boas, i gaked Élimélék. ⁴Na là mlo kel Boas mdà di Bétlém, na manan di dad to kamtu, “Fye ku Dwata i Amu samnagin gamu.”

Na tnimella kenen, manla, “Fye ku Dwata i Amu mlé kafye di ge.”

⁵Na di kite Boas ku Ruth, snalekan i ulu di dad to kamtu, manan, “Simto i lamnok libun atù?”

⁶Tmimel i ulu, manan, “Dunan i libun mdà di banwe Moab magin ku Naomi.

⁷Mbal kenen di deg ku fakay kenen mlalò i dad to kamtu na muku i dad mtatekla. Na too kenen mimò mdà di flafus kel ani. Na alò kenen ftud là mlo di lawig.”

⁸Na fdadong Boas di ku Ruth, na manan, “E Tuy, fanlingem agu. Nang ge muku di nligo i dademe to. Dini i gumukum di saféd i dad saliggu libun. ⁹Neyem ku nè gukamtu i dad saliggu na laloam ale. Tatnalùgu i dad lagi nangla ge snamuk. Na ku malinum ge, tatì ge mwè yéél di dad tibud i tasulula.”

¹⁰Na di kaklinge Ruth i gman Boas, lkuad na kudung di blian, du fdanaan i kton di kenen, na manan, “Tan kè due-nam too fafye deg? Gadeam sa kè, ise agu to mdà di banwe ani.”

¹¹Na man Boas, “Talingegu ku tan i ktabengam i tewem mdà di bang i kfati yaanam kel ani. Na mdà di kakdom kenen tagakam i dad tuam, na i banwem, na mnè ge dini di saféd i dad to i laam gadè. ¹²Fye ku Dwata i Amu, i Dwata i dad bel Israél i gufaklungam, malas ge i kafye nimoam na smikof di ge i untungam.” ¹³Na man Ruth, “Tay i kafyem deg, Amugu, du tatangalam i nawagu di too fye ktaluam di deg, balù là agu gasngad di satu fasakam.”

¹⁴Kel i bang kakaan, tlo Boas kenen, manan, “Dini ge na salngan ge gami kmaan i fan na lnabam di sabew.” Na di ksudengan di saféd i dad to kamtu, blé Boas kenen i knaan. Taman kmaan

kenen kel di kabsolan na nun fa gdè knaan. ¹⁵⁻¹⁶Na di kdaan salu di gumi-moan man Boas di dad saligan, “Falohtu kenen muku i dademe di gumatangyu, na ndotyfa dademe kigan di bnatangyu du tagaky kenen, na nangyu kenen nngak.”

¹⁷Taman muku Ruth kel kifu. Na kafnge én, nlékan i tanukun na mlukas sfalò kilu i kalbongan. ¹⁸Na neben mulè di lunsud, na fiten di tewen libun i kalbong gukun na blén di kenen i gdè knaan bong duh.

¹⁹Na tikeng i tewen libun i kalbong mgukun. Taman snalekan, manan, “Tanè gumukum gine na simto mfun dun? Fye ku Dwata i Amu mlé kafye di to kamdo ge.”

Taman tulen Ruth di tewen i nligo gu-mimoan nfun i to dnagit Boas.

²⁰Na man Naomi, “Fye ku Dwata i Amu mlé di kenen i bong kafye. Là ite kadì glifet Dwata i Amu, du galan dnòhò i dad fakangan di dad to mto na balù di dad tamati. I lagi én too gakedta, taman là fakay ku laan ite nifat.”

²¹Na man Ruth, manan, “Too fye, du tagman Boas di deg fye ku samfulè agu na fadlug muku magin i dad saligan kel di kti i kantun.”

²²Na man Naomi di ku Ruth, “Too fye sa tingàgu, fye ku laloam i dad salig Boas libun, du ku mimò ge di nligo i dademe to ken nun gusaseam.”

²³Taman lalò Ruth i dad salig Boas libun, na fadlug muku kel di kti kaktu i barli na trigu. Na mnè fa kenen di saféd i tewen libun.

I kafngabal Naomi yaan ku Ruth

3 Na di satu duh man Naomi di tewen Ruth, manan, “Tingàgu, tabanggu fanngabab ge yaan, du fye nun mifat ge.

²Na fandamam Boas i nun dad saligan gumaginam, kenen sa i gakedta. Taman fanlingem agu, kifu ani mlék kenen i barli. ³Taman funa ge dyo, na fkaham i fangbun, na lsakam i fye klaweh. Kafnge én, salu ge ditù di gumlékan, bay nang ge fgadè ku Boas ku déén ge, silang ku tafnge kenen kmaan na minum. ⁴Na toom neye ku tanè i gumilean, na ku takudang nketam i dafat i blian na milè ge gsen di blian. Na kadang tulenan ge ku tan i nimoam.”

⁵Na tmimel Ruth, manan, “Hae, nimgu i kdee manam.”

⁶Taman mdà Ruth na salu di gumlèk, na nimoan i kdee i gman tewen di kenen.

⁷Na di kafnge Boas kmaan na minum, too lehew i nawan, na milè kenen di saféd i dad barlin na kudang. Na too fganag fdadong Ruth di gumilean na nwean i dafat i blian na milè kenen gsen di blian.

⁸Di tatngà butang, makto mukat Boas, na neyen di glibutan na teenan i nun libun milè di blian. ⁹Na snalekan, “Simto ge kè?”

Tmimel Ruth, manan, “Amu, agu sa i saligam Ruth. Na du ge sa i gakedgu fakay ku nsoam agu di kbalugu, taman begam kah i kilil saulam tahà di deg du ilè nweam deg du yaanam.”

¹⁰Na man Boas di kenen, “E Tuy, fye ku Dwata i Amu mlé di ge kafye, du di muna, toom kando i tewen libun Naomi, bay i kafye nimoam ani, mdatah fa di muna nimoam. Na gablà moon ku mngabal ge i lamnok lagi, balù landè knunan, bay knagolam i ge knayè. ¹¹Na taman nangam fsamuk i nawam, du nimògu i kdee knayeam, du gadè sa i kdee dad to di Bétléhém na ge i too fye libun. ¹²Glut deg sa gaked i tewen lagi i tamati, na là fakay ku làta ge nifat, bay nun fa satu to

***3:9** Satu flalò lalò i dad bel Israél dunan ani: Ku nun libun balu, là fakay ku là nwè i satu gaked i yaan i to mati, du fye nun bel i to mati fagu di kenen, na fye nun mifat i yaan i to mati.

i too mdadong i kgaked i tewem dun di deg. ¹³Na tatì ge milè dini kel mwal, na kadang flafus santulengu di satu gaked atù ken mayè mifat ge. Na ku nwean ge yaanan too fye, bay ku là, fagu di dagit Dwata i Amu nwèta ge yaangu.”

¹⁴Taman milè Ruth di blian, bay di là fa mwal mték kenen, du là mayè Boas ku nun to gmadè déén kenen.

¹⁵Di là fa mdà man Boas di kenen, “Nebem dini satu daféngam na nbelam.” Na di kagbelan dun, kok Boas déén mlukas lwe falò lime kilu barli na nketan du fsudù kenen. Kafnge én, mulè Ruth.

¹⁶Kakel Ruth di tewen libun, snalek i tewen, manan, “Tingàgu, tan i gukel i ni-moam ditù di gumlék fali?”

Na santulen Ruth gablà di kdee kafye mgimò Boas di kenen. ¹⁷Na manan fa, “Man Boas di deg fye ku di kulègu nun gebegu, taman blén deg i bong barli ani.”

¹⁸Na man Naomi, “Tatiam fantahà i nawam kel di gadeam ku tan i gukel i nagu Boas. Du laan sa ftud di duh ani silang ku gadean tan gukel i kdee ani.”

I kasdeme Boas na Ruth

4 Na salu Boas di gustifun di gufusuk i lunsud na sudeng. Na di kakel satu gaked Élimélék, i to man Boas di ku Ruth, tlon, na manan, “Dini ge leg, sudeng ge.” Taman fdadong di kenen na sudeng.

²Na fatlo Boas sfalò di dad ulu mebe i lunsudla na fsudengan ale déén. ³Kafnge én, manan di gakedan, “Na du tasamfulè Naomi mdà di Moab, kayean ku fabli i tanà nfun i gakedta Élimélék. ⁴Fandamgu fye gadeam ani, taman tulengu ge di muna i dad to sudeng dini, du fye ku mayè ge, na bnayadam. Kabay ku là ge mayè, gasilam tulen deg fye gadègu, du landè dademe to fakay mwè i tanaan galwà di ge funa na kafnge én deg.”

Na tmimel i to én, manan, “Hae, bnayadgu.” ⁵Na man Boas di kenen, “Ku bnayadam i tanà Naomi, gagin Ruth i libun mdà di Moab di kbayadam dun, du fye i tanà én là gwè i dademe to, bay gfun i dad bel Élimélék, i to tamati.”

⁶Na di kaklinge i to én i man Boas, manan, “Ku én, blégu di ge i kaglut ge fakay mayad dun. Du ku bnayadgu, i muna dad ngàgu là gamfun i tanà én. Taman ge mayad.”

⁷Na di bang atù, i tagnè nimò i dad bel Israél, ku nun mwè tanà ku demen mlé i kaglutan mwè dun, i to mlé i kaglut tan mwè dun, nlusan i lafin blian na blén di to mwè i tanà. Ani kibòla fgadè tafye kastulenla.

⁸Taman di kman i to én di ku Boas, kenen i fakay mayad tanà gakedla, nlusan i talumfaan na blén di ku Boas.

⁹Kafnge én, man Boas di dad sfalò ulu na di kdee dad to déén, manan, “Na di duh ani, tamite kdeeyu i kbayadgu di ku Naomi i tanà nfun i dad mati dunan Élimélék na dad ngaan Kilyon na Malon. ¹⁰Na gakuf di kbayadgu i tanà én, i libun balu mdà di Moab, dunan Ruth i yaan Malon. Na kenen nimògu yaangu, du fye gfun i dad bel Élimélék, i to tamati, i tanà én kel di atuan, na i dagit Élimélék là glifet i dad belan na i dad to di banwen. Na di duh ani, gamu sa tamite i kdee ani.”

¹¹Tmimel i dad sfalò ulu na i kdee dad to déén, manla, “Hae, gami sa tamite i kdee.

Fye ku fasngad Dwata i Amu i yaanam kadang di ku Rakél na Liya, du dee dad ngàla di ku Dyékok.

Fye ku ge kadang satu mdatah to di lum-bukam dunan dad bel Éfrata na mdengeg di banwe Bétlehém.

¹²Na fye ku mdatah i dad ngà blé Dwata i Amu kadang fagu di lamnok libun ani,

salngad i kdatah i dad ngà i gutambulam
Féris, i tingà lagi Dyuda na Tamar.”

Boas na dad belan

¹³Kafnge én, nwè Boas Ruth na ni-
moan yaanan. Na banlé Dwata i Amu
kafye na mbaling maltien Ruth na lagi
i tingaan.

¹⁴Taman man i dad libun di banwe ani
di ku Naomi, manla, “Dnayenito Dwata
i Amu, du di duh ani laan ge glifet, bay
tablén ge i fuam lagi, du fye nun mifat
ge. Na fye ku satu duh mdengeg kenen
di klamang banwe Israél. ¹⁵Flehewan ge
na nifatan ge di ktuam, du kenen i tingà
i tewem libun i too mbong nawa ge. Na i
kakdon ge, mdatah fa di fitu tingà lagi.”
Ani man i dad libun di ku Naomi.

¹⁶Kafnge én, nwè Naomi i fuan lagi
na nifatan. ¹⁷Na man i dad libun demen
saldan, “Tanun lêman tingà Naomi lagi.”
Na dnagitla kenen Obéd.

Na Obéd i mà Dyési i mà Dabid i harì.

¹⁸Taman ani i gumbel Féris kel di ku
Dabid dunan:

Féris i mà Hésron,
Hésron i mà Ram,

¹⁹Ram i mà Aminadab,

²⁰Aminadab i mà Nason,

Nason i mà Salmon,

²¹Salmon i mà Boas,

Boas i mà Obéd,

²²Obéd i mà Dyési,

na Dyési i mà Harì Dabid.

Dad Fngewe

I Dad Mabtas Fngewe

Kafaglabat i libru Dad Mabtas Fngewe

Ani gugsulat dad fye fngewe, na dee dad fngewe dini surat Harì Solomon, tingà lagi Harì Dabid. I dademe fngewe dini snulat dad to Hésékaya, Agur, na Lémwél.

Na Harì Solomon, kenen too fulung faldam, taman kdee dad fngewendini too fye, na dad fngewe di dad to klit i duh klola mnè di tanà ani. Nadi katbù i libru ani faldaman i dad to, silang ale mbaling dad to nungnadè na kfulung faldam, ku funa nun klikòla di Dwata.

I kabtas i dad mabtas fngewe

1 Na ani dad mabtas fngewe Solomon i tingà Dabid, na harì di banwe Israël.

²Sulatan i kdee ani, du tdoan i dad to, du fye gmadè ale i glut kfulung mdà di Dwata, na dnìlèla i fyetdò, na glabatla i dad gal gman too mngalam gumtatekan,

³du fye dnawatla na lalòla i gadèla fye, du fye matlu i nimòla di demela to,

⁴du fye i dad to kulang i kfulung faldam là ale gasyat, na gmadè na fulung i dad lamnok mebe i ktola di fye,

⁵gafatnù di gnadè i dad to fulung faldam,

na malak i dad to nun kaglabat,

⁶du fye glabatla i dad gal gman too mngalam gumtatekan,

na i dad fléd gal gman i dad to nun gnadè.

I kafngewe i dad lamnok lagi

⁷Silang ge mbaling to nun gnadè, ku funa nun klikoam di Dwata.

I dad to là fulung faldam knangla kfulung, na là ale mayè ku nuntamdò dale.

⁸Tingàgu, toom lalò i kafngeweta ge, na nangam nlifet i tdò yéam.

⁹Du ku laloam i tdòmi ge, matnù i kafye ldamam,

salngad ku lamsak ge i dad fye baweh kas, na matnù i kafyebaweham.

¹⁰⁻¹¹Tingàgu, nang ge magin dad to gamsalà di klakla ge,

ku manla, “Flal ge, magin ge gami,

meye ito to bnanoito,

balù dad to landè salà meye ito dalan ki-boito mlayam dale.

¹²Di kiteito i dad to ani kadang mto ale fa,

bay di kafngeito mlayam dale mati ale.

¹³Na teenito kadang dee bung knun, na too fnò i gumneito kadang i tnakuito.

¹⁴Na, magin ge gami,

na i kdee tnakuito kadang sansalelito.”

Ani gman i dad to gamsalà.

¹⁵Kabay tingàgu, nang ge magin dad to gambet ani,

fawag ge di dale,

¹⁶du too ale mlal mimò sasè,

na mlal ale manò.

¹⁷Neyem, ku nite i dad anuk i kimoam fawel,

fulung ale fawag,

¹⁸bay dad to gambet én mahal, du là ale fulung fawag di sasè nimò,

bay baling dale taban i fawel nimòla na gafalmo dale.

¹⁹Taman i dad to mwè i knun demela to, fagu di klabè, nun kalmola.

I katlo kfulung faldam i dad to kulang kfulung faldam

²⁰I kfulung faldam flingen di satu to gal tamlo,

na tamlo kenen di dalan di gunun dad to, na di fadyan, du kayeanku lingela i tdoan.

²¹Falbongan i taluan di gufusuk banwe,

na balù nè gustifun dad to,

²² na manan, “Gamu dad kulang kfulung faldam, kan ku fadlug gamu di làyu kfulung?

Gamu dad madoy, kilen i katlagyu madoy?

Gamu dad là fulung faldam, tan i kloyu mnang i glut kfulung?

²³ Ku flinge gamu i kngakgu gamu, nun fye fngewegu gamu mdà di fandamgu,

na fgadègu gamu i kfulunggu faldam.

²⁴ Kabay du knagolyu agu di katlogu gamu,

na landè flinge deg di kalakgu,

²⁵ na fbayàyu i kafngewegu gamu,

na làyu dnawat i kngakgu gamu,

²⁶ taman di kakel i bong kaflayamyu nulègu gamu,

na di kakel i bong klikòyu nadoygu gamu.

²⁷⁻²⁸ Na di kakel i too sè klikòyu,

na too sè kaflayamyu,

na too sè ksamuk mlibut di gamu, tloyu agu.

Kabay di katloyu deg, là agu tmimel gamu,

fanngabalyu agu, bay làyu agu teen.

²⁹ Du là gamu mayè gmadè i kaglut,

na là gamu mayè mimen Dwata,

³⁰ na tooyu knang i kafngewegu gamu,

na làyu dnawat i kngakgu gamu,

³¹ taman du én kayèyu lalò gamu knayè, là fakay ku là mulè di gamu bunge di

ksasè nimòyu.

³² Du i dad to kulang kfulung, mlal ale mati, du là ale mayè fulungfaldam,

na i dad là fulung faldam, du làla knabas i kfulung, gamdawat alekadang i kalmola.

³³ Kabay balù simto flinge di deg manak i knean,

na galwà kenen i sasè na landè gamlikòkenen.”

Ani gman kfulung faldam.

I dad untung fagu di kfulung

2 Tingàgu, flinge ge i tdògu ge, na nangam nlfet i kafngewegu ge.

² Flinge ge i gman i kfulung faldam, na toom fkah di nawam na fnaglabatam di fandamam.

³ Hae, toom fni i kfulungam mebe ktom, na fadlug ge mni i kaglabat.

⁴ Na toom fanngabal i kfulung faldam, salngad i kafngabalam salafi demen i knun buni.

⁵ Du ku nimoam ani glabatam i klikò di Dwata,

na nun gnadeam gablà di kenen.

⁶ Du Dwata mlé kfulung faldam, na di kenen gumdà i gmadè na kaglabat.

⁷ Mlé kenen tabeng di dad to matlu, na kenen i klungla.

⁸ Hae, kenen kamlung i dad to mimò fye di demela to,

na nalakan dad to i gsaligan di dalan gumagula.

⁹ Na ku alò ge flinge deg, glabatam kadang ku tan i fye,

na di kdee nimoam di demem to, too matlu.

¹⁰ Du mbaling ge kadang to fulung faldam,

na mdà di gnadeam nun klehewam.

¹¹ I kfulungam mebe ktom na i kaglabatam i kamlung ge,

¹² du fye gawag ge di nimò, na di talù i dad to sasè.

¹³ Dad to én, tagakla i matlu na malwa dalan,

na magu ale di gukmifun.

¹⁴ Na too ale lehew mimò sasè na di kagsalàla, too ale baling flehew.

¹⁵ Na dad to ani, bigkò i dalanla, na là ale gsalig.

¹⁶ Na i too glut kfulung ani, fadnan ge di boyo i libun mkat lagi.

¹⁷ I libun gambet ani, kahan i yaanan, na nlfetan i fakangan di Dwata di ksongla.

¹⁸Na ku salu ge ditù di gumnean, én gu-magum di dalan fati,
na i ksalum ditù, salngad ku salu ge ditù
di gumnè i dad mati.

¹⁹Balù simto tlang di kenen, landè di
dale gasfulè di fye knè.

²⁰Taman tingàgu, toom lalò i ldam dad
to matlu,
na magu ge di matlu dalan.

²¹Du i dad to matlu, ale sa gamdawat i
kafye blé Dwata, na mlawilale di tah
tanà ani.

²²Kabay i dad to sasè, snabà Dwata mdà
di tah tanà ani,

na nsoan ale, gambet i ksò i dad bnas
mdà di tanà.

I kafngewe i dad lamnok lagi

3 Tingàgu, nangam nlfet i tdògu ge,
bay toom busek di nawam i dad
fngewegu ge.

²Du i tdògu ge, én flawil ge,
na mlé di ge kafye kneam.

³Nangam kah kakdom Dwata na kagsali-
gan ge,

na toom fkah ani di fandamam,
na di nawam du fye laam glifet.

⁴Ku ani nimoam, toom gaflehew Dwata,
na nun denegam di dad to.

⁵Too ge smalig di Dwata mdà di nawam,
na nang ge smalig di ge kaglabat.

⁶Kabay di kdee nimoam funam Dwata,
na fiten di ge i glut dalan.

⁷Nangam fandam ku too ge fulung,
bay toom kanlikò Dwata,
na knangam i kdee sasè.

⁸Na ku ani nimoam, mbaling fye
laweham,
na matnù i kgalam.

⁹Toom nafè Dwata
fagu di kablém kenen

i too fye di kdee mdà di ulê tanaam.

¹⁰Na ku ani nimoam, too fnò i folam na
landè gusfayu i dademe,
na i gufkaham ninumam gal sambél.

¹¹Tingàgu, nangam knang i kaflayam
mdà di Dwata,

na nangam tatì fbayà i kngakan ge,

¹²du Dwata, nngakan di gusasè i to
kandon,

gambet i kngak i satu mà di tingaan toon
kando.

¹³Nun kafye di to ku nun kfulungan na
kaglabatan,

¹⁴du mdatah fa i gweam di kfulung i
gweam di salafi,

na mabtas fa di ge di blawen.

¹⁵Na i kfulung faldam, mabtas fa di kab-
tas i dad too fye kas,

na landè dademe knayeam
gufsalngadam dun du too mdatah.

¹⁶Mdà di kfulung gdawatam klawil,
knun, na kafè.

¹⁷Na i dalanan dunan klehew,
na i ktanak knè.

¹⁸I to mbaling fulung nun gufyeen,
na mlawil kenen.

¹⁹Mgimò Dwata klamang tanà mdà di
kfulungan,
na mdà di bong gnadean tafkahan langit
ditù di tah.

²⁰Mdà di kfulungan tafalohan yéél,
na mdà di kfulungan, ftatekan i alù mdà
di dad labun.

²¹Tingàgu, toom fkah i kfulung fal-
dam na i kfulung mebe ktom
difandamam,

du fye laam glifet dun,

²²du ku nun kfulungam faldam fye
kagkah i nawam,
na nun klehew i kneam.

²³Na di kagum di dalan, landè sasè
gaslokam,
na là ge tlaab.

²⁴Di kileam, too fye kakudangam,
na landè gamlikò ge.

²⁵Na landè klikoam i dad kaflayam
makto i kakelan,
ku demen i kalmo kel kadang di dad to
sasè,

²⁶du Dwata i gusmaligam,

na laan ge faloh ku mfawel i fawel.

²⁷ Ku nun kiboam, galam ttabeng i demem to nun klidù.

²⁸ Na nangam man di demem to,

“E fayah ktabengta ge”,

ku nun kiboam ttabeng dun di duh ani.

²⁹ Nang ge faldam mimò sasè di to demem saldan,

du ge i gusmaligan.

³⁰ Nang ge dmalam i demem to, lumban i to landè sasè nimoan di ge.

³¹ Nang mibal i knun i to labè,

na nang ge mlalò i kenen nimò,

³² du Dwata too mnang nawan i dad to mimò sasè,

bay fgadean i fandaman di dad to matlu.

³³ Too mnè i kalbut Dwata di malay i dad to sasè,

bay too mnè i kafye di malay i dad to matlu.

³⁴ I dad to madoy, knang Dwata,

bay blén i kafye di dad to fdanà i ktola.

³⁵ I dad to fulung faldam too mgafè,

bay i dad to là fulung faldam tatì matnù i kyàla.

Dee fa untung fagu di kfulung

4 Gamu dad ngà, flinge gamu i fngewe màyu gamu,

na tooyu fandam, du fye nun kaglabaty.

² Nangyu nlifet i tdògu gamu,

du slame glut.

³ Alògu satu tingà i màgu di satu yaanan, na di tukay agu fa,

⁴ màgu tamdò deg, na galan man di deg manan,

“Toom fkah di nawam i mangu ge,

na laloam i tdògu ge, du ku ani nimoam mlawil ge.

⁵ Too ge mngabal kfulung na kaglabat, na nangam nlifet ku demen fbayà i mangu di ge.

⁶ Toom fkah di nawam i kfulung du én kamlung ge,

na knabasam du én mifat ge.

⁷ Too ge mngabal i kfulung, du ani mab-tas di kdee,

na mngabal ge fa kaglabat, balù tan i btasan.

⁸ Ku knabasam i kfulung mbaling ge mdatah,

na ku busekam di nawam too ge mgafè.

⁹ Na too ge dnile i dad to ge i to nunkfulung.”

Ani gman màgu di deg.

¹⁰ Tingàgu, flinge ge di deg na dnawatam i mangu di ge,

du fye too ge mlawil.

¹¹ Tagatdògu di ge i kfulung,

na agu malak ge di matlu dalan.

¹² Na di kagum landè gablabal di dalanam,

na di kilam là ge tlaab.

¹³ Galam fandam i tdògu di ge, busekam di nawam,

du ani sa mlé ge klawil.

¹⁴ Na nang ge salu di gal gusalu i dad to sasè,

na nang ge mlalò i dale dalan.

¹⁵ Fawag ge di sasè dalanla, nang ge magu déén,

niwasam na fadlug ge di ge dalan.

¹⁶ Silang gkudang dad to sasè ku gamgimò ale sasè,

na silang ale gaftud ku nun fanlayamla.

¹⁷ I sasè nimò i dad to labè,

én knaanla, na én ninumla.

¹⁸ I dalan i dad to matlu gambet i ksut i duh,

du too matnù i knengan kel di too kalwan.

¹⁹ Kabay i dalan i dad to sasè mahal, du too kmifu,

na tlaab ale, du làla teen i gutlaabla.

²⁰ Ngàgu, toom fandam i gmangu di ge, na too ge flinge i dad tulengu ge.

²¹ Toom busek ani di fandamam,

na toom busek di lam i nawam, du fye laam glifet dun.

²² I dad to too gamlabat i gmangu ani fye lawehla,

na too ale mlawil.

²³Toom neye ku tan fandam i nawam,
du ku tan i mnè di nawam, én nimoam.

²⁴Nang ge tmulen kèng,
na ku nun manam toom man i glut.

²⁵Tati ge fatlu magu di matlu dalan,
du fye landè gumyaam.

²⁶Funam fandam i kdee nimoam,
du fye too fye i gukelan.

²⁷Fawag ge di sasè, na fadlug ge magu
di matlu dalan,
na nang ge samyat.

Fawag di libun mlafà yaanan

5 Tingàgu, nangam fbayà i dad
gmangu di ge,
bay fanlingem i kfulunggu na i
kaglabatgu.

²Du ku ani nimoam, gmadè ge i fye
nimò,
na di ktaluam i gumite i dademe to nun
gnadeam.

³Na i kalak i libun mlafà yaanan, too mi
salngad i tnab,

na i taluan too mladal, salngad i fngalo,
⁴bay di gusenana too nun kféétan,

na too gamgebe di kaflayam.

⁵I libun gambet ani, alò gamgebe ge di
banwe i dad mati,
na i dalan gumagun, dunan dalan salu di
fati.

⁶Laan faldam i dalan gumlawilan,
na laan gadè, bay i dalanan too bigkò.

⁷Dad ngàgu, too gamu flinge deg,
na nangyu glifet i mangu di gamu ani.

⁸Too gamu fawag di libun gambet ani,
na nang gamu fdadong di gumnean,

⁹du ku salu gamu di kenen, lana i kgafè
gamu,

na là mlo malmo gamu di falel i dad to
labè, i landè kakdo.

¹⁰I dad to làyu dilè nwèla di gamu kdee
dad knunyu,

na too gamu faflayam mwè i knunyu,
bay baling nfun i dademe.

¹¹Na di fan kafto i nawayu kadang,
mlanu gamu mdà di kalmò
ilawebyu.

¹²Na msal gamu kadang manyu, “Fye
moon di munafa, ku fanlingegu i tdò
deg,

na ku fanlingegu moon i kngak deg.

¹³Di muna, là agu mayè flinge i dad
tamdò deg,

tatigu bayà i tdòla deg.

¹⁴Na ani gukelgu, nun sasè kyàgu di
mata i dee dadto.” Ani manyu
kadang.

¹⁵Kaflingengu dun, ku fkahta di kinum,
én guminumyu di gamuguminum,
én alòyu too kanbong nawa i gamu yaan.

¹⁶Landè gufyeyu di dad ngàyu di
dademe libun ise yaanyu.

¹⁷I dad ngàyu lamnok sa moon di ifatyu,
na gamtabeng ale gamu,
ise baling ku di dademe to gutmabengla.

¹⁸Taman flehew gamu di glut yaanyu,
du too nun klehewyu di dale.

¹⁹Flehew gamu di kafye bawehla,
na mdà di kakkdola gamu na di kafye
nimòla di gamu,

i gamlé gamu klehew.

²⁰Taman dad ngàgu, kan ku kandoyu i
satu libun ise yaanyu?

Na kan ku dnawatyu i kakdo mdà di li-
bun yaan i dademe?

²¹Du teen Dwata i kdee nimòyu,
na balù nè i gusaluyu, teenan gamu.

²²I dad salà i to sasè mbaling fawel,
du i dad salaana, mawel kenen.

²³Mati kenen du laan gagan damnan i
kton,

na du laan fulung faldam, én mebe ke-
nen di fati.

I uteng i dademe

6 Tingàgu, ku makang ge na ge mayad
uteng i demem to,

²neyem ken mfawel ge di kfakangam.

³Tingàgu, ku tadéén ge di falel i demem
to,

ani nimoam, du fye galwà ge di kfakangam.

Salu ge ditù di kenen na fdanaam i ktom, na toom fni di kenen ku began ge falwà di kfakangam di kenen.

⁴Nang ge kudang balù ftud silang ku tagalwà ge.

⁵Falwaam i ktom di fawel, gambet i kfulung i anuk falwà i kton difawel, ku demen uhe, falwaan i kton du mila i to dmulak.

I to là mayè mimò

⁶I to là mayè mimò, fye ku fafulung kenen faldam

salngad i dad gulam, du too ale mimò.

⁷Landè ulula mebe dale,

⁸bay balù landè ulula, too ale musek i knaanla di bang i nungumwèla, du tagàla di bang klandèla.

⁹Kabay ge, i là mayè mimò, tan i klom kudang?

Na kilen i kukatam?

¹⁰Tmimel i to là mayè mimò manan, “E ftud agu na kudang agu fa làmlo.” Ani gman i to là mayè mimò.

¹¹Kabay klon kudang makto kel di kenen klandean,

salngad kakel i to tmaku mebe tek.

¹²I to sasè landè gukmamu, balù nè gusalun gal tmulen kéng.

¹³Én gukmamun i dad matan, dad blian,

na dad kmalan,

falyakan du fye nun gafgawan.

¹⁴Na too fnò sasè di nawan, du toon fandam i kiboan mimò sasè,

na balù nè gusalun, mebe kenen i ksamuk.

¹⁵Na du ani nimoan, makto kel i too sasè gaslokan,

na landè gugalwaan.

¹⁶Nun nam too knang nawa Dwata, fitu kadì i knang nawan, na ani dunan,

¹⁷i kafdatah, i ktulen kéng,

i kbanò dad to landè salà,

¹⁸i gal faldam kibò mimò sasè,

i mlal mimò sasè,

¹⁹i kdalam di salà,

i mebe kasnang nawa i dad to sgalak.

Sasè gukel i to mlaflà i yaanan

²⁰Tingàgu, toom lalò i kafngewe maam, na nangam nlifet i tdò yéam.

²¹Toom busek ani di fandamam, na toom busek di lam i nawam,

du fye laam glifet kel di atuan.

²²I kafngewela i malak ge di dalan gumagum,

na kamlung ge di kifu,

na mngewe ge di mduh.

²³Du i kafngewe ani, salngad i saloam tmuyal i dalanam,

na i kngakla, tamdò ge i kiboam mebe i ktom.

²⁴I kafngewela, kamlung ge di boyo i libun mkat lagi,

na gafadnan ge di kladal talù yaan i demem to.

²⁵Nang ku én kibalam i kafye bawehan, too ge fgeye i ktabugan ge fagu di keyen di ge.

²⁶I libun mkat lagi, là mabtas i bayadam kenen,

bay klafà i yaan, too bong i bayadam du gamgebe ge di gumalmom.

²⁷Tan i fandamam, fakay ku lamkaf ge lifoh

na là sakuf i klaweham?

²⁸Na fakay ku mdà ge di minit bala,

na là myu i bliam?

²⁹Salngad gukelam ku nlafaam i yaanam,

du balù simto mimò ani, là fakay ku là maflayam.

³⁰Là mnang dad to i satu to tmaku i knaan,

ku mdà di kbitilan.

³¹Kabay knean, ku makfè kenen fuléan di to mangfun fitu dulèkalbongan, kel di kti i kdee nfunan.

³² Kabay mahal i satu to mlaḞà i yaanan,
landè sa kaglabatan,
na toon falmo i kton.

³³ Na i dengegan too malmo, na too ke-
nen fatduk,

na i bong kyaan là lana kel di atuan,

³⁴ du yaan i libun ani, too malbut du
mingà nawan,

na landè gusen i kbalasan.

³⁵ Là magwè i kalbutan

balù tan i kalbong bayadam na blém
kenen,

laan dnawat dun.

Knabasam i kfulung faldam

7 Tingàgu, flinge ge i tdògu ge,
na nangam nlfet i kafngewegu ge.

² Toom fkah di nawam fngewegu ge du
fye mlawil ge,

na toom fangeye i klaloam i dad tdògu
ge, salngad i kafgeyem i dadmatam.

³ Toom fkah di fandamam,
na di nawam i dad tdògu ge, du fye laam
glifet dun.

⁴ Knabasam i kfulung, salngad i kak-
abasam i flanekam,

na knabasam i kaglabat, salngad i kak-
abasam i demem sgalak,

⁵ du én kamlung ge di boyo i libun mlaḞà
i yaanan,

na gafadnan ge di kladal taluan.

Nang faloh i nawayu di ayè i libun mlaḞà i yaanan

⁶ Satu duh meye agu di bintanà i
gumnègu.

⁷ Na teengu dee sawang lagi na kulang
kfulungla,

bay teengu satu di dale i landè
kaglabatan.

⁸ Magu kenen di dalan mdadong di
gumnè i satu libun,

na là mlo mdadong kenen di gumnean.

⁹ Na i kagkah i duh, fan sdfa,

na tafaan kifu.

¹⁰ Na snitong i libun i lagi ani,

na kamlaweh kenen i klaweh i libun
mkat lagi,

na tafandaman kiboan moyo kenen.

¹¹ Labè kenen na landè kyaan,

na dee gal gusalun, na laan gal mnè di
gumnean.

¹² Slaan déén kenen di kilil i dalan, slaan
déén di fadyan di gunundad to,

fatanan du neyen ku simto bnoyon.

¹³ Na di kiten i lagi ani, lkafan, na
nalakan,

na too meye di kenen na manan,

¹⁴ “Duh ani tadnohògu i fakanggu,
na nun utengu mdà di kadsùgu.

¹⁵ Taman fanngabalta ge,
na du teenta ge taman smitong agu.

¹⁶ Na nlaḞingu i gumilègu
i too fye baweh batak safut fdu di banwe
Idyif.

¹⁷ Na tankokgu fangbun i gumilègu
i dnagit mira, alo, na sinamon.

¹⁸ Taman magin ge deg du nimòta i
knayèta

i gaflehew gite kel mwal.

¹⁹ Là déén yaangu di gumnè,
du mawag gusalun.

²⁰ Neben sa bong filakan,
taman laan mlal samfulè, lwe linggu fa.”
Ani gman i libun mlaḞà i yaanan.

²¹ Na tagboyon lagi ani
fagu di kladal i dad gmanan.

²² Taman fanlalan lalò i libun ani,
salngad i baka dyol salu di gumatin,

salngad i uhe mfawel di fawel,

²³ na nun tbak di fufungan,
salngad i anuk di bnas mayeng ditù di
fawel,

laan gadè i gukelan kadang di fati.

²⁴ Dad ngàgu, flinge gamu i tdògu gamu,
na mimen gamu i mangu ani.

²⁵ Nangyu faloh i nawayu magin di ayè i
libun gambet ani,

na nang gamu mlalò i kenen dalan.

²⁶ Du tadee lagi falmon,

na i dad lagi tamati du mdà di kenen,
làyu gse dun du toodee.

²⁷ Na ku salu gamu di gumnean, én sa gusaluyu di banwe i dadmati, na i dalanyu ani salu di fati.

Magdayen i kfulung

8 Flinge gamu, du i kfulung na i kaglabat flingengu di satu to tamlo, na falbongan i katlon.

² Tamlo kfulung di bilil, na di gusite i dad dalan di gunun dee dad to,

³ na di gufusuk i banwe, falbongan taluan, manan,

⁴ “Toogu fni di gamu dad to, fanlingeyu agu.

Tamlo agu di kdee dad to di klamang banwe, du fye flinge gamu deg.

⁵ Gamu kulang i kfulung faldam, flinge gamu du fye fulung gamufaldam, du fye là gamu gasyat,

na gamu là fulung faldam, flinge gamu du fye gamlabat gamu.

⁶ Fanlingeyu i kafye mangu, du kdee mangu di gamu too tlu,

⁷ du i mangu slame glut, na knanggu i kakakéng.

⁸ I kdee mangu slame matlu, là agu tmulen kéng, na landè bigkò di mangu.

⁹ Na di to too nun kaglabatan, gadean too glut i mangu, na di to nun gnadean, gadean too matlu i mangu.

¹⁰ Én nalékyu i dad tdògu ise ku salafi, nalékyu gnadè ise ku i too fye blawen,

¹¹ du agu i kfulung na mabtas fa di kabtas i dad too fye kas,

na balù tan i knayèyu di tah tanà ani, landè fsalngadyu di deg, dutoo agu mdatah.

¹² Agu kfulung nun kaglabatgu, nun gnadègu, na fulung agu mebe i ktogu.

¹³ I to nun klicoan di Dwata, knangan i sasè.

Na agu kfulung, mnang agu i kafdatah, i kafdag,

i sasè nimò, na i kakakéng.

¹⁴ Agu kfulung, fulung agu mngewe, na fulung agu tmabeng,

nun kaglabatgu na nun glalgu.

¹⁵ Mdà di deg i dad hari gmagan mebe i dad tola,

na i dademe dad ulu fulung ale mimò i dad matlu urdin.

¹⁶ Landè ulu di tah tanà ani fulung mebe i dad to di fye,

ku ise agu tmabeng dale.

¹⁷ Kandogu i dad kamdo deg, na dad to mngabal deg, teenla agu.

¹⁸ Banlégu ale knun mlawil, afè, na kafye knè.

¹⁹ I gwèyu mdà di deg, mabtas fa di kabtas i too blawen,

na di kabtas i too salafi.

²⁰ Magu agu di dalan matlu, na lalògu i matlu nimò.

²¹ Na i dad kamdo deg, banlégu ale knun,

na tananùgu i mabtas knun i gumnèla.

²² Agu kfulung, muna mgimò Dwata, di laan fa mgimò i kdee di tah tanà ani.

²³ Tagnè agu mdà fa di kagatbuan, di là fa mgimò i banwe ani.

²⁴ Tagnè agu di landè fa mahin, na dad sfuten i fnò yéél.

²⁵ Di là fa mgimò dad bulul, tagnè agu.

²⁶ Na di là fa mgimò Dwata i klamang banwe,

na balù i kfung, tagnè agu déén.

²⁷ Déén agu di kafkah Dwata i langit ditù di tah,

di kimoan i bleng i langit na mahin,

²⁸ di kafkah Dwata i dad labun di langit, di dad sfuten di lam i mahin,

²⁹ di kafkahan ilè di gusen i mahin,

du fye là sambél di kafkahan dun,

na di kimoan kgal i klamang banwe ani, déén agu.

³⁰ Déén agu di safédan, na magin agu kenen mimò.

Na kat i duh flehew agu kenen, na lehew agu magin di kenen,

³¹ na lehew agu i banwen, na i dad to tamgimoan.

³² Taman dad ngàgu, fanlingeyu agu, nun klehewyu ku nimòyu i gmangu di gamu.

³³ Ku fanlingeyu i tdògu gamu, nun kfulungyu,

na tooyu fkah di nawayu i gmangu ani.

³⁴ Nun kafye di to flinge deg, i to kat i duh mnè déén di bà i takabgu, i to fatan deg.

³⁵ Du i to mite deg too mlawil, na kanlehew kenen Dwata.

³⁶ I to là mite deg fanlayaman i kton, na i to mnang deg, bong nawan i fati.” Kdee ani gine gman kfulung.

I kfulung faldam na i là fulung faldam

9 Na i kfulung faldam flingengu di to fdak i gumnean, na nun fitu lahanan.

² Kmatê kenen i lmanaf du fnistan, na nun bolan fye nem dininuman, na tafnatlagadan i gukmaan.

³ Na dekan i dad saligan libun ditù di gunun dee to, du nlakla i dad to.

⁴ Na manla, “Na gamu dad kulang kfulung, salugamu dini, na gamu landè kaglabat,

⁵ salu gamu dini, du kmaan gamu i knaan na minum gamu i ninum i tafnatlagadan gamu.

⁶ Tnagakyu i kulang kfulungyu, du fye mlawil gamu, na lalòyu i dalan kaglabat.”

Ani gman kfulung fagu di dad saligan.

⁷ Ku nngakam i to madoy, balingan ge fyà,

na ku nngakam i to sasè, balingan ge fansasè.

⁸ Nang ge mngak i to madoy, du knangan ge,

bay ku nngakam i to fulung, toon ge nafè.

⁹ I fngewem di to fulung, gatnù i kfulungan,

na i tdoam di to matlu, gatnù i gnadean.

¹⁰ Du fye mbaling ge to nun kfulung, fye ku funa nun klicoam di Dwata.

Du ku gmadè ge Dwata i Landè Salà, gfunam i kaglabat.

¹¹ Ku fulung ge faldam, én sa gamlawil ge.

¹² Du ku fulung ge faldam, ge gukel i kafye,

bay ku knagolam i kfulung, ge gukel i kaflayam.

¹³ Guflingengu i to là fulung faldam di satu libun too mugak,

na landè gnadean, na landè kyaan.

¹⁴ Déén gusudengan di bà takab i gumnean

ku demen sudeng kenen di gugfan i banwe di gumite i dee dad tokenen,

¹⁵ na tamlo du nlakan i dad to magu mlius

i dad to fadlug di kagula,

¹⁶ na manan di dad to landè kaglabat, manan,

“Gamu dad kulang kfulung, fusuk gamu, ¹⁷ too mi fa i yéél tnaku,

na fye fa nem i knaan ku kmaan ge di gugbunin.”

Ani gman i libun là fulung faldam.

¹⁸ Kabay i kdee mgeben di gumnean, làla gadè i gukella ku gfusukale déén,

du dad muna mgeben tamati ale,

na tasbool ale di gumnè i dad mati.

I dademe dad mabtas fngewe Solomon

10 Na ani dademe dad mabtas fngewe Solomon dunan:

Gamlehew i mà i tingaan lagi ku fulung faldam,
bay gamlé i klidù di yéan i tingaan lagi là fulung faldam.

²Landè gufyem di knun gweam fagu di klimbang,

bay i katlu nimò i gafalwà ge di fati.

³Là faloh Dwata ku malnus i dad to matlu,

na laan faloh ku gwè i dad to sasè i sasè kniballa.

⁴Ku là ge mayè mimò, én gaflandè ge, bay ku malgad ge mimò, én gafnun ge.

⁵I to fulung faldam, kamtu kenen di bang i kaktu,

bay magagyà i to ku én balingan nimò kudang di bang i kaktu.

⁶I to matlu, nun kafye gdawatan, na i to sasè, gbunin i klabeen fagu di kfulungan talù.

⁷I to matlu, fnadlug gafaldam kenen balù tamlo nan mati,

bay i to sasè, too malmo i dengegan na too kenen mlal glifet.

⁸I to fulung faldam, too gamdawat i fye fngewe,

bay i to talù là man, falmon i kton.

⁹I to matlu landè klikoan du mdà di fye nimoan,

bay i to mlimbang, gakkè di klimbangan.

¹⁰I to muni i kaglut, én gumdà i ksamuk, bay i to labè mngak i to mimò sasè, kenen gafatlag i ksamuk.

¹¹I to matlu, galan man i gafye, na gatgal i dad to mlinge imanan,

bay i to sasè, gbunin i klabeen fagu di kfulungan talù.

¹²I gukel i kasnang nawa, dunan samuk, bay gukel i kakdo, dunan klifet i kdee salà.

¹³Fagu di talù i to nun kaglabat, dnileam i kfulungan,

bay i to landè kaglabatan, fye ku fanlayam kenen.

¹⁴I dad to fulung faldam, làla fagfan i gnadèla du funala gal toofandam ku tan i manla, silang talù.

bay ku talù i to là fulung faldam, too mlal i ksamuk.

¹⁵I kamlung i to nun knun, dunan i knunan,

bay i gafalmo i to landè, dunan i klandean.

¹⁶Mdà di untung i to matlu, nun klawilan,

bay mdà di untung i to sasè, nun kaflayaman.

¹⁷I to flinge ku nun mngak kenen, én i to mlawil,

bay i to là dmawat i kagsalaan, nun sasè gdawatan.

¹⁸I to muni i knang nawan, én i to tmulen kakakéng,

na i to samtugad salék, én i to là fulung faldam.

¹⁹I to too mayè stulen, slaan gsalà du mdà di dee manan,

bay i to gadnanan i taluan, kenen i to fulung faldam.

²⁰I dad talù i to matlu too mabtas, salngad i btas i glut salafi,

bay i fandam i to sasè landè btasan.

²¹I dad talù i to matlu, too gamtabeng i dee dad to,

bay i to là fulung faldam, là mlawil du landè kaglabatan.

²²Én gafnun i to mdà alò di kafye blé Dwata,

na i kafye blén là gfun dun fagu di kalgad mimò.

²³I to là fulung faldam, too flehew di ki-moan sasè,

bay i to nun kaglabat, too flehew di ki-moan fye fagu di kfulunganfaldam.

²⁴I kanlikò i to sasè, baling sa mkel di kenen,

bay i to matlu, én sa mkel di kenen i knayean.

²⁵Kakel i bong ulen na too mgal i nus fugen i to sasè,

bay i to matlu kel di atuan là fisan di kgal i nus.

²⁶Nangam fimò i to malwe mimò du bal-ing smamuk ge, na sasèkafalyalom, salngad kafalyalom i kifanam ku mgihok i sukà ku demen kafdê matami buk.

²⁷I to nun klikoan di Dwata, mlawil kenen,

bay i to sasè, mlal mati.

²⁸I fatan i to matlu, én gamlé kenen klehew,

bay i fatan i to sasè, là gdawatan dun.

²⁹Kanlung Dwata i to matlu,

bay i to mimò sasè, falmon.

³⁰I to matlu, nun kenen kafye mdà di Dwata landè gutlagan,

bay i to sasè, là mlawilan di tah tanà ani.

³¹I gman i to matlu gugmadè i kfulungan,

bay i gman i to sasè, matlag sa kadang.

³²Gadè i to matlu i dad fye man i là fatduk i demen to,

bay i to sasè, galan fatduk i demen to fagu di sasè gmanan.

11 Knang Dwata i to mlimbung di ktimbangan,

bay i gulehewan i to tmimbang i glut ktimbangan.

²I to fdag, là mlo nun bong kyaan,

bay i to fdanaan i kton nun kfulungan.

³I katlu i to matlu, mebe kenen di katlun,

bay i kabigkò i to sasè, mebe kenen di kalmon.

⁴I dad knunam landè gukmamum di kakel i duh kfatim,

bay i katlum, i gafalwà ge di sasè kfati.

⁵I katlu i to fye, én gafye i knean,

bay i ksasè i to sasè, én gafalmo kenen.

⁶I katlu i to gsalig, i gafalwà kenen,

bay i to là gsalig, tamgikat kenen di sasè knayean.

⁷Di kfati i to sasè, talandè i kdee imen nawan di tah tanà ani,

na i ksaligan di knunan landè gukelan.

⁸I to matlu, galwà di samuk,

bay én baling nkel i samuk i to sasè.

⁹I gman i to là faglut di Dwata, én gafalmo i demen to,

bay i kfulung i to matlu, én gafalwà i demen to.

¹⁰Too kanlehew i dad to di banwe ku nun fye kel di dad to matlu,

na toola kanlehew i kfati dad to sasè.

¹¹Fagu di nimò i dad to matlu mbaling mdengeg i banwe,

bay fagu di talù i dad to sasè malmò i banwe.

¹²I to madoy i demen to kulang kaglabatan,

bay i to nun kaglabat landè manan.

¹³I to samtugad salék, là gsalig gutmulen i santulenam di kenen,

bay i to gsalig, là samtugad i santulenam di kenen.

¹⁴Malmò i banwe ku landè to fulung mebe dun,

bay ku nun dee fulung mebe na fulung mngewe, nun ktnak di banwe.

¹⁵Nsalam kadang ku makang ge mayad uteng i to laam dilè,

fye fa ku là ge makang di kenen.

¹⁶I libun fye ldam, too mgafè,

bay i lagi labè, landè mafè kenen, én aloan gwè i knun.

¹⁷Ku kamdo ge i demem to, én gafye i ktom,

bay ku fansaseam i demem to, fansaseam sa i ktom.

¹⁸I sasè to, landè fye untungan,

bay i matlu to, nun fye untung toon gdawat.

¹⁹Mlawil i to ku too ndà di nawan mimò i tlu,

bay i to too mayè mimò sasè, mlal mati.

²⁰Knang Dwata i dad to sasè fandam,

bay én toon kanlehew i dad to mimò matlu.

²¹I kaglut, là galwà i dad to sasè di kaflayam Dwata dale,

bay i dad to matlu falwaan.

²² Balù tan kafye baweh i libun, bay ku landè kaglabatan i fyenimò, salngad kenen i tising blawen di ilung sdè.

²³ I to matlu, én fatanan alò i fye, bay i to sasè, én fatanan alò kalbut Dwata.

²⁴ I to too mlé, too matnù i knunan, bay i to là mayè mlé mbaling kenen landè.

²⁵ Nun gufye di to too mlé, du ku tnabengan i dad demen to na lêla kenen tnabeng.

²⁶ Mnang nawa dad to i satu to fatan di kagket i btas mse klon fafabli dun, bay dagla i to fadlug fabli.

²⁷ Ku too ge mngabal fye, nafè ge, bay ku mngabal ge sasè, sasè sa i teenam.

²⁸ I to smalig di knunan, sasè knean salngad i dad doon mlanas dibang minit,

bay i to matlu, fye knean salngad i dad doon mbaling mlunu di bangulen.

²⁹ I to mebe i ksamuk di malayan, di gusenana lana i knunan,

na i to là fulung faldam, mbaling kenen fasak di to fulung faldam.

³⁰ I bunge i nimò i to matlu, én gamlawil i demen to,

bay i klabè, én gafalmo dun.

³¹ I kaglutan, ku glut nun untung di mgimò i to matlu di tah tanàani, lumban fa nun untung di mgimò i to sasè na i to gamsalà.

12 I to mayè flinge i kngak kenen di gugsalaan mayè gmadè,

bay i to là mayè flinge i kngak kenen di gugsalaan laan fulungfaldam.

² Kanlehew Dwata i to fye, bay i to falan fandam i sasè nimoan, nukum kenen Dwata.

³ I to sasè landè gutadagan du sasè nimoan, taman fugen,

bay i to matlu nun gutadagan du fye nimoan, taman là kenen fugen.

⁴ Lehew na dag i satu lagi i yaanan fye ldam,

bay ku nun libun gafyà i yaanan, salngad kenen i satu tduk di dad tulana yaanan na gafalmo kenen.

⁵ I fandam i to matlu gablà di demen to too tlu,

bay i to sasè malak i demen to fagu di kagfawan.

⁶ I talù i dad to sasè gafalmo i demen to, bay i talù i dad to matlu gafalwà i dad to fanla falmo.

⁷ I dad to sasè mati, na landè tnagakla bella,

bay i dad bel i dad to matlu, landè gusenla.

⁸ I to fulung faldam magdayen, bay i to là matlu fandaman mgadoy.

⁹ Fye fa i to mdanà ku too malgad mimò du fye mto,

di to baling tatì flingu kenen bong to, bay mnè kenen di kbitil.

¹⁰ I to matlu, too fye kifatan i dad lmanafan,

bay i to sasè, too sasè kiboan i dad lmanafan.

¹¹ I to too malgad mimò fule nun lukas i knaanan,

bay i to mlalò i dad nimò landè gukmamu, landè kaglabatan.

¹² I dad to sasè, én alò kayèla nimò i sasè, bay i dad to matlu, là mgili i kimòla fye.

¹³ I to sasè mfawel kenen fagu di sasè taluan,

bay i to matlu galwà di ksamuk.

¹⁴ I to gamdawat i untung fagu di dad gmanan na i dadmgimoan.

¹⁵ I to là fulung faldam, fnaglutan slame fye i kdeenimoan,

bay i to fulung faldam too flinge i fngewe.

¹⁶ I to là fulung faldam, laan gadnan i kaflabeana,

bay i to nun kaglabat, fbayaan i kafyà kenen.

¹⁷I to tmulen i kaglut di gususay falwaan i kaglut,
bay i to tmulen i là glut falwaan i kakakéng.

¹⁸I to i là funa fandam i manan,
i manan gamban salngad i kagban i fais,
bay i to fulung faldam, i manan salngad i bulung dugafgulê.

¹⁹I kakakéng là sa mlawil du nun gusenán,
bay i kaglut mlawil landè gusenán.

²⁰I to faldam mimò sasè, klimbung i mnè di nawan,
bay i to faldam mimò fye, klehew i mnè di nawan.

²¹Landè sasè mkel di to matlu,
bay i to sasè gal nkel i samuk.

²²Too knang Dwata i dad to tmulen kakakéng,
bay toon kanlehew i dad to tmulen i kaglut na dmohò i manla.

²³I to fulung mebe i kton laan fdag i gnadean,
bay i to là fulung faldam balingan fdilè i klandè gnadean fagu ditaluan.

²⁴I to malgad mimò, kenen mbaling to mebe i nimò,
bay i to là mayè mimò, landè fye kel di kenen, bay mimò fagu dileges.

²⁵I to gal nun ksamuk i nawan landè klehewan,
bay fagu di too fye talù i demen to, mbaling matgal i nawan.

²⁶I to matlu, kenen malak i dad demen sgalak di fye,
bay i dalan i to sasè gafasyat dale.

²⁷I to là mayè mimò, laan gwè i knayean,
bay i to malgad mimò, nun kafye gwean.

²⁸I matlu dalan salu di klawil,
bay i bigkò dalan salu di fati.

13 I tingà fulung faldam too mayè flinge i fngewe i maan,
bay i tingà madoy too là flinge i kngak kenen.

²I to gamdawat kenen i fye untung fagu di dad fye gmanan,
bay i to gal mgaw, gamdawat i untungan fagu di toon kayè mimòsamuk.

³I to toon fangeye i dad manan, toon nifat i kton,
bay i to talù laan funa fandam i manan, falmon i kton.

⁴I to là mayè mimò, too dee knibalan,
bay landè kiboan gamwè dun,
bay i to too mayè mimò, gamwè balù tan i knayean.

⁵I to matlu knangan i là glut,
bay i to sasè, sasè na magagyà i nimoan.

⁶I to matlu, én kamlung kenen i dad fye nimoan,
bay i to gamsalà, én gafalmo kenen i dad sasè nimoan.

⁷Nun dad to flingu nun knunla balù landè,
bay nun dademe dad to flingu landè knunla, balù nun bongknunla.

⁸I to nun knun, i knunan gafalwà kenen di agot dad sasè tomantak kenen,
bay i to landè, landè to mantak kenen.

⁹I dad to matlu, gambet i kalwa too fye knengan,
bay i dad to sasè, gambet i salò mudaf i nengan du kagunmati.

¹⁰I to fdatab i kton, landè dademe gukelan ku là samuk,
bay i to flinge i fngewe, kenen fulung faldam.

¹¹I knun gwè mdà di mlal kfagu, too mlal sa lana,
bay i knun gwè fagu di tu, too lamnok.

¹²Ku nun fatanam na là gdohò, too gdanà i nawam,
bay ku gdohò i knayè nawam, too ge lehew.

¹³I to knangan flalò Dwata, én gafalmo kenen,
bay i to mlalò i flaloan nun gufyen.

¹⁴I dad tdò i dad fulung faldam gamtabeng ge, gambet yéél mdà disfuten,

na ku laloam, gafalwaan ge di ksasè i gamgebe ge di fati.

¹⁵I to nun kaglabat too mgafè,

bay i to là gsalig too malima gnagun.

¹⁶I to fulung mebe i kton, funa faldam klon fa mimò,

bay i to là fulung faldam, fiten di kdee i klandè kfulungan.

¹⁷I to là gsalig dek ftulen i tulen, mlé sa i ksamuk,

bay i to gsalig dek ftulen i tulen, én mlé ktanak.

¹⁸I to là mayè flinge i fngewe kenen, kalima na kyà i mkel dikenen,

bay i to flinge i kngak kenen, nafè i dad to.

¹⁹Ku gdohò i knayè nawam, too ge lehew,

na dad to là fulung faldam là mayè tmagak i sasè.

²⁰I to sgalak i dad to fulung faldam, kenen mbaling fulung faldam,

bay i to sgalak i dad to là fulung faldam nun kalmon.

²¹I samuk samlalò i dad to gamsalà,

bay i kafye, én samlalò i dad to matlu.

²²I to fye, nun knunan tnagakan di dad ngà i dad ngaan,

bay i knun i to gamsalà, gfun i dad to matlu kadang di satu duh.

²³I tanà là magligo, ku magligo na fanla, gamlé gablà knaan i dadto landè,

bay dad to là matlu, làla faloh fafla.

²⁴I to là mlayam i tingaan di gugsalaan du fye matdò, landè kakdoni tingaan,

bay i to nun kakdon i tingaan, fanlayaman du fye matdò kenen.

²⁵I dad to matlu, too gablà i knaanla,

bay là tlag i kbitil i dad to sasè.

14 I libun fulung faldam, too fye kifatan i malayan, taman toofye knèla,

bay i libun là fulung faldam, falmon i malayan.

²I to mimò matlu, nun klikoan di Dwata,

bay i to gal mgaw toon fite landè klikoan di Dwata.

³I kafdag i to là fulung faldam, gambet i bunalan i demen to nabalù kenen kto,

bay i dad gman i to fulung faldam, én i klungan.

⁴Ku landè lmanaf damyol i daru, landè lam i lawigam,

bay fagu di tabeng i lmanaf bong i kantum.

⁵I to gsalig tmulen di gususay too tmulen i kaglut,

bay i to là gsalig alò tmulen kakakéng.

⁶I to gal madoy, mngabal i kfulung, bay landè teenan,

bay i to nun kaglabatan, mlal kenen gambet.

⁷Fawag ge di to là fulung faldam, du landè fye gagbetam di kenen.

⁸I kfulung i to fulung mebe i kton, gmadè sa kenen ku tan inimoan,

bay i to là fulung faldam, én fandaman gmadè kenen ku tan inimoan, bay fangawan i kton.

⁹I dad to là fulung faldam ku gamsalà tatì landè di dale,

bay i dad to fye, mngabal ale kfagu klifet i dad salà.

¹⁰Landè to fakay too magin ge di sasè klidù nawam,

na landè to fakay too magin ge di too klehew nawam.

¹¹I gumnè i to fye, sana ktadagan, balù tamlo nan malbà gumnè i to sasè.

¹²Nun dalan fandam i to too matlu, bay gusen i dalan ani di fati.

¹³I klidù i to fakay bunin fagu di ulén, bay kafngen mulé déén fa i kliduan di nawan.

¹⁴I to kmagol i fye nimò too gamdawat i balas di sasè mgimoan,

bay i to mimò fye, mdà di fye mgimoan, nun kafye gdawatan.

¹⁵I to kulang i kfulungan faldam, fnaglu-tan balù tan i lingen,

bay i to fulung mebe i kton, toon fan-
linge ku nun kaglutun.

¹⁶I to fulung faldam, nun klikoan di
Dwata na fawag di ksamuk,

bay i to là fulung faldam, tatì mimò na
là fgeye na sasè igukelan.

¹⁷I to mlal malbut mlal gsalà,
na knang i dad to i to mgaw i demen to.

¹⁸I dad to kulang i kfulungla
faldam, gamdawat i balas di
klandèkfulungla,

bay i dad to fulung mebe i ktola, matnù
i gnadèla.

¹⁹Satu duh, i dad to sasè, lkuad di muna
i dad to matlu,

du fdanà ale na too ale fakdo mni
tabeng.

²⁰I to landè, knang i dad to balù fa i de-
men saldan,

bay i to nun bong knun, too dee sam-
galak kenen.

²¹Na balù simto mnang i to landè, gam-
salà kenen,

bay ku simto kamdo kenen nun kafyen.

²²Ku falam fandam kimò sasè gsalà ge,
bay ku falam fandam kimò fye nun dad
to kamdo ge na smalig ge.

²³Ku too ge mimò nun fye kneam,
bay ku én nimoam alò tì stulen, mbaling
ge to landè.

²⁴I to fulung faldam, i untungan dunan
i kfulungan,

bay i to là fulung faldam, i untungan
dunan i klandè kfulungan.

²⁵Ku i to tmulen i kaglut di gumusay,
gafalwà kenen dee to difati,

bay ku i to tmulen kèng dee to
nangkalan.

²⁶I klikò di Dwata gamlé di to ksalig,
na kamlung i dad ngaan.

²⁷I klikò di Dwata gamtabeng ge, gam-
bet yéél mdà di sfuten,
na gafalwaan ge di ksasè gamgebe ge di
fati.

²⁸I eneg i satu harì fdu sa di nun dee dad
ton,

bay ku landè dad ton, landè sa enegan.

²⁹I to là mlal falbut, nun bong
kaglabatan,

bay i to mlal falbut, fdilean i klandè
kaglabatan.

³⁰I to nun ktanak i nawan, én gafye i
lawehan du gafgulê,

bay i to nun kingà nawan, én gamsasè i
lawehan du falmon.

³¹Ku bankutam i to landè, knangam
Dwata i mimò kenen,

bay ku ttabengam i to landè, mafè ge
Dwata.

³²I falmo i to sasè i sasè nimoan,
bay i kamlung i to matlu i kafyen.

³³Nun kfulung mnè di nawa i to nun
kaglabat,

bay i to là fulung faldam, landè gnadean
gablà di kfulung.

³⁴I katlu nimò i dad to, én fdatah i
banwela,

bay i ksasè nimò i dad to, én gafyà i
banwela.

³⁵Too lehew i harì i saligan fulung
faldam,

bay fanlayaman i saligan mimò magagyà
nimò.

15 I mafganag timel gaflana i
kaflabè,

bay i makto timel i gafdinè dun.

²Ku nun man i to fulung faldam, too
kayè i dademe ganbet,

bay ku nun man i to là fulung faldam,
landè gukmamu dun.

³I kdee mgimò di klamang banwe teen
Dwata,

teenan i kdee nimoito balù fye ku demen
sasè.

⁴I fye talù gamlé klawil na ktanak nawa
i dad to,

bay i sasè talù gamlé tduk di nawa i dad
to.

⁵I to là fulung faldam là mayè flinge i
tdò i maan,

bay i to dmawat i kngak i maan, fiten i
kfulungan mebe i kton.

⁶I knun i to matlu là lana di kenen,
bay i knun i to sasè tatì lana di kakel i
kalima.

⁷I kbel i gnadè fagu di to fulung faldam,
ise ku fagu di to là fulung faldam.

⁸I dsù blé i to sasè knang Dwata,
bay i dasal i to matlu kanlehewan.

⁹I nimò i to sasè knang Dwata,
bay kanbongan nawa i to mimò i matlu.

¹⁰Ku gasyat i to di fye dalan, too blat i
kaflayaman,
na mati i to ku laan dmawat i kngak ke-
nen di gugsalaan.

¹¹Du gadè Dwata i kdee gablà di gumnè
i dad mati,
lumban fa kgadean i kdee gablà di nawa
i dad to.

¹²I to madoy là mayè ku nun mngak
kenen,
na là mayè mni fngewe di to fulung
faldam.

¹³I to lehew, teenam i klehewan di
bawehan,
bay i to mlidù, teenam i klidù nawan di
bawehan.

¹⁴I to nun kaglabatan mayè gambet,
bay i to là fulung faldam fnò i nawan i
klandè kfulungan.

¹⁵I knè i to mdanà too malima,
bay i to nun klehew, too lehew i knean.

¹⁶Fye fa i to tukay knunan ku nun
klikoan di Dwata,
di to nun bong knunan i nun ksamuk.

¹⁷Fye fa ku tatì ge alò kmaan i gulay
dmeme i demem sakdo,
di kmaan ge i too fye nem uten, bay nun
kasnang nawa.

¹⁸I to mlal malbut kenen gumdà i
ksugak,
bay i to là mlal malbut fakay smafye i
dad to sugak.

¹⁹I to là mayè mimò, balù tanè, nun dad
sual gablabal i dalanan,
bay i to matlu landè gablabal i dalanan.

²⁰I tingà fulung faldam gaflehew i maan,

bay i tingà là fulung faldam knangan i
yéan.

²¹I to landè kaglabatan toon sa kanle-
hew i sasè nimoan,

bay i to nun kaglabatan, toon nimò i
matlu nimò.

²²I tafandam i to là gdohò ku kulang i
dad to mngewe,

bay too gdohò fagu di dee dad to
mngewe kenen.

²³Lehew i to ku fye i ktimelan
di bangan tmimel dun.

²⁴I to fulung faldam, mlalò i dalan salu
di nawa landè sen,
là mlalò i dalan salu di fati.

²⁵Lanbà Dwata i gumnè i to fdatah,
bay nifatan i tanà i libun balu.

²⁶Knang Dwata i fandam i dad to sasè,
bay kanlehewan i talù dad to mlaneb i
nawala.

²⁷I to mlimbung fakufan sa i malayan di
ksamuk,
bay i to là dmawat i blé du fye msen di
sasè, mlawil kenen.

²⁸I to matlu funan too faldam di laan fa
tmimel,
bay i to sasè mlal timelan, bay sasè i
manan.

²⁹I dasal i to matlu too fanlinge Dwata,
bay mawag Dwata di to sasè.

³⁰Ku lehew i satu to, ge baling too
lehew,
na i fye tulen too gafgulê ge.

³¹Ku flinge i satu to i kngak kenen,
mbaling kenen satu di dad to fulung
faldam.

³²Ku i to là mayè fatdò, fanlayaman i
kton,
bay ku fanlingen i kngak kenen, matnù i
kfulungan.

³³I klikò di Dwata, én gamlé di to i kfu-
lung faldam,
na silang nun mafè i to ku funan fdanà i
kton.

16 Fakay sa di to ku funan fandam i
fanan nimò,

bay mdà sa di knayè Dwata ku dnohoan ku là.

²Kdee nimò i to fandaman too fye, bay Dwata i mukum i knayè nawa i to, na i duenan mimò dun.

³Saligam di Dwata i kdee nimoam, na i kdee fandamam nimò, du fye gdohò.

⁴Nun tafandam Dwata gufkelan i kdee mgimoan, na balù i dad to sasè nun gukella dunan i kalmola.

⁵Too knang Dwata i kdee dad to fdatah, na i kaglut, toon ale fanlayam.

⁶Ku ge satu to too gsalig Dwata, na nun kakdom kenen, nlifetan isalaam, na ku nun klikoam di Dwata niwasam i sasè.

⁷Di kimò i to i nimò gaflehew Dwata, én i smafye kenen di dad to balù dad dmuen kenen.

⁸Fye fa ku tukay knunam, syan fagu di matlu i kagweam dun, di bong knunam, bay gweam fagu di klimbung.

⁹I to fakay faldam ku tan i fanan nimò, bay Dwata alò fakay malak kenen di ki-moan dun.

¹⁰I glal i hari mdà di Dwata, taman i kukuman mbaling matlu.

¹¹Ani kayè Dwata di dad to fabli, ku là mlimbung i timbangla, na too matlu i kafablila.

¹²Knang i dad hari i sasè nimò, du én gutadag i kagotla i matlu nimò.

¹³I dad hari mayè ale flinge i kaglut, na knabasla i to tmulen i kaglut.

¹⁴I to fulung faldam, too fgal flehew i hari, du ku malbut i hari ken nun fafatin.

¹⁵Kabay ku lehew i hari, mlé kenen i kafye di dad to gaflehewkenen, salngad i ulen mlé fye di dad fule.

¹⁶Fye fa ku nun kfulungam faldam di nun blawenam, na fye fa ku nun kaglabatam di nun salafiam.

¹⁷I to fye mlalò i dalan mawag di ksaè, na i to too fgeye ku tanè i gusalun, landè gaslokan.

¹⁸I bunge i kafdatah na kafdag dunan kalmo.

¹⁹Fye fa i to ku fdanaan i nawan na fad-lug di klandean, di gakuf kenen di dad to fdatah na nun alelan di dad tnakula.

²⁰I to too flinge i tdò kenen, nun gufye, na nun kafye di to too smalig di Dwata.

²¹I to fulung faldam dnagit to nun kaglabat, na i kafye taluan, én gmagan mebe i dad to.

²²I kfulung i to fulung faldam, én gafye na gatgal i nawan, bay i to là fulung faldam, landè guk-mamu i katdò kenen.

²³I to fulung faldam, too funa faldam di laan fa talù, taman i taluan too fnaglut i demen to.

²⁴I fye talù, salngad i tnab too mi i neman, na gafye i laweh.

²⁵Nun dalan fandam i to too matlu, bay i gusen i dalan ani di fati.

²⁶I to mimò mdà di kbitilan too fgal mimò, du kayean gamkaan.

²⁷I to sasè i landè gukmamu, galan neye i dalan kiboan fsasè idemen to, na i taluan too gafalmo, gambet i lifoh.

²⁸I to sasè, gal mbel i kastulen, na i kalsalékan gamgimò samuk na samkah i dad to sgalak.

²⁹I to labè, mgaw i demen sgalak, na malak kenen di sasè dalan.

³⁰Fgeye ge i dad to flingu fye, fagu di kibòla meye di ge, du én dalanla fan mimò sasè.

³¹I klawil, én untung i to matlu i nimoan, na i uben di wakan i gumgafean.

³²Fye fa i to là mlal malbut di to nun bong enegan,

na fye fa i to gmagan damnan i kton di to magot i syudad.

³³ Fakay dee nimò i dad to, du fye gadèla knayè Dwata,

bay Dwata alò fakay dmohò i gukelan.

17 Fye fa ku kmaan ge balù tan i tukay gdè knaan,

syau nun ktanak di gumneam,

di kmaan ge di bong fista di gumnè i nun ksamuk.

² I salig fulung faldam, kenen kadang magot tingà i amun i landègukmamu,

na nun kadang alelan di knun tagak i amun di dad ngaan di kfatin.

³ I to tmilew i blawen na salafi di lifoh, bay Dwata tnandakan nawa i to.

⁴ I to sasè, bayan flinge i dad sasè talù, na i to tmulen kéng, bayan flinge i talù gafalmo.

⁵ I to madoy i dad to landè, salngad nadoyan Dwata i mimò dale,

na i to lehew di sasè gaslok i demen to, nun kaflayaman.

⁶ I dad tua mdag i dad fùla, na salngad i dad ngà

du mdag ale i dad tuala.

⁷ I kafye talù là blà di to là fulung faldam, lumban i ktulen kéng là fakay blà i ulu di dad to.

⁸ Én fandam i dademe to, ku mlé filak di gugbuni salngad i satuimò,

du balù simto gumléla dun, gwèla i knayèla.

⁹ Ku mayè i to too kando i dad to, nlife-tan i dad salàla di kenen,

bay ku galan sansulit man i salà i demen to, én gaskah i dadsgalak.

¹⁰ I to nun kaglabat, too mlal tdò balù fa alò fagu di sulé kngakkenen,

di to i là fulung faldam, balù fa tamaskél mlatu dulè.

¹¹ I to sasè gal mlét i dad to di banwe, taman nun ganlal i landè kakdo salu di kenen na bnalas i sasènimooan.

¹² Fye fa ku gamsitong ge i labè lmanaf béar tnaku i dad ngaan,

di gamsitong ge i to là fulung faldam, di kimoan sasè i landègukmamu.

¹³ Ku sasè baling balasam i fye,

too là tlag i sasè di gumneam.

¹⁴ I katbù i ksugak, salngad kaloh yéél matbe di ksangam dun,

taman fanlalam tanlag di là fa tambù, du fye là mbaling bong.

¹⁵ I to gal mukum falwà i to gamsalà, du fye là maflayam, nafanlayaman i to landè salà,

i nimoan ani slame knang Dwata.

¹⁶ I to là fulung faldam, là mayè fulung, taman landè lubay fagbet kenen, du tatì falmo filak.

¹⁷ I dad to sgalak, toola fite i kasakdola, na landè gukmamu i kasaflanek ku là ale stabeng di bang nunkaflayam.

¹⁸ I to kulang kaglabat, makang kenen mayad dad uteng i demen to.

¹⁹ I to mayè sugak, mayè gamsalà, na i to too fdag, mayè ku malmo.

²⁰ I to faldam sasè, landè fye fatanan, na i to talù sasè, sasè gukelan.

²¹ I tingà là fulung faldam, alò mlé klidù nawa i maan,

na landè klehew i maan di tingaan là fulung faldam.

²² I klehew nawa, gafye i laweh, na i klidù nawa, gafsasè i laweh.

²³ I to sasè i gal mukum i usay dmawat filak di gugbuni,

na msang i kaglut.

²⁴ I to nun kaglabat, kayean ku i kdee nimoan fagu di fye kfagu,

bay i to là fulung faldam, sbalét i fandaman.

²⁵ I tingà là fulung faldam, mlé klidù nawa di maan,

na mlé ksal di yéan i fsut kenen.

²⁶ Là sa fye ku fanlayam i to landè salà, na là sa fye ku fanlayam i to fye na mgafè.

²⁷ I to nun gnadè, toon funa fandam ku tan i manan,
na i to nun kaglabat, là sukaf i nawan.

²⁸ Balù i to là fulung faldam ku tatì fanak na là talù,
én fandam i dademe nun kfulungan na kaglabatan.

18 I to ku én alò fandaman gufye i kenen kto,
laan magin di balù tan i fye fandam i dademe.

² I to là fulung faldam, laan mayè gamlabat,
bay aloan kayè fdag i gnadean.

³ Ku gamsalà i satu to, nun knang na kadoy kenen,
na ku malmo dengeg i satu to, alò kyà samnagin kenen.

⁴ I dad gman i to fulung faldam gumwè i dademe kfulungla,
na too mngalam gambet i mahin, na too fye gambet kaloh i yéél.

⁵ Là sa fye ku i to gal mukum msen di to nun salà,
na là fakay ku laan banlé kagalwà i to landè salà.

⁶ I talù i to là fulung faldam, én gutambù i ksugak,
na tatian mimò i tdukan.

⁷ I gafalmo i to là fulung faldam, dunan i dad galan gman,
na mfawel sa mdà di kenen dad talù.

⁸ I kastugad salék too kanbayan fanlinge i dad to,
di dale salngad knaan too fye i neman na too fye nawala mlo dun.

⁹ I to malwe mimò, salngad ksasè i to gal falmo.

¹⁰ Dwata salngad i bong mgal gumnè i gal gumila i dad to matlu, du fye giwas ale di sasè.

¹¹ I dad to nun knun, fandamla i knunla kamlung dale,
salngad kaklung i bong mdatah labat batu glibut i syudad.

¹² I to fdatah, falmon i kton,
bay i to fdanaan i kton, too mgafè.

¹³ I to là funa flinge klon tmimel,
kenen i to là fulung faldam na nimoan i gumyaan.

¹⁴ I to fangalan i nawan di bang i nun fdasan, ani i dalanantmabeng i kton,
du fye mto,

bay i to flungay i nawan di nun fdasan,
landè imen nawan ku mto fakenen.

¹⁵ I to nun kaglabat too mayè ku matnù i gnadean,
na i to fulung faldam too flinge, du fye matnù i gnadean.

¹⁶ Ku mayè ge smite i satu bong to,
mebe ge i blém kenen, fye mlal site.

¹⁷ I to muna talù di usay, fnaglutam glut i gmanan
di là fa snalek i to demen susay.

¹⁸ Ku nun lwe mdatah to i masbalà di usay,
na malima musay, fakay sulat i dagitla na kanligong,
na simto dagit i muna lamwà, kenen mgalék i nun kaglut, na anigmagan musay dale.

¹⁹ I flane kam tafatdukam i nawan, too malima samfulè di fye i nawange,
na ku nugakam fa, én too gablabal di kasafeyu.

²⁰ Ku tan gukel i kdee man i satu to,
alò kenen sa tmimel dun.

²¹ I dad gman i satu to, én gafalwà i kton ku demen gafalmo i kton,
taman là fakay ku laan tmimel ku tan gukel i dad manan.

²² I lagi ku tamite i fye yaan, teenan i kafye,
du i kafye teenan tablé Dwata di kenen.

²³ Ku talù i to landè, too kenen fakdo talù,

bay ku talù i to nun knun, too gamban i taluan.

²⁴ Nun dad dademe sgalak alò flingu nun kakkdola,

bay nun to samgalak i too kamdo
i demen sgalak, mdatah fa di
tooflanekan.

19 Fye fa i to ku landè na matlu
nimoan,

di to là fulung faldam na tmulen kéng.

² Là sa fye ku nun nimoam na laam gadè
dun,

demen ku knafalam mimò na baling ge
gsalà.

³ Nun dad to falmola i ktola fagu di dad
sasè nimòla,

kafnge én, banléla salà Dwata.

⁴ I to nun knun, too dee demen sgalak,
bay i to landè, tatì tngak i demen
sgalak.

⁵ Ku là glut i ktulen i to tmulen di
gususay, fanlayam kenen,
na là galwà i to tmulen kéng.

⁶ I kdee to too mngabal i kfagu gaflehew
nawa i mdatah to,

na kdee to mayè samgalak i to gal mlé.

⁷ Balù dad flanek i to landè là fduf kenen,
labi fa kfawag i dad demen sgalak di
kenen.

Na balù toon fangal fakdo di dale,
là ale fdadong di kenen.

⁸ I satu to ku fulung faldam magtaben-
gan i kton,

na ku toon fkah di nawan i kaglabatan
nun gufyen.

⁹ Ku là glut i ktulen i to tmulen di
gususay, fanlayam kenen,
na malmo i to tmulen kéng.

¹⁰ I kafye knè là blà i to là fulung faldam,
na i to salig, là gablà ku kenen mdek i
amun.

¹¹ I to fulung faldam gadnanan i klabean,
na ku nun gamsalà di kenen, ku tatian
fbayà, na dnayen kenen i dadto.

¹² I kaflabè i hari gaflikò salngad i bong
ngal i lmanaf liyun,

bay i kakdon too fye salngad i ulen tatì
sanfatan.

¹³ I tingà là fulung faldam, gafalmo i
maan,

na i libun too mugak i yaanan too
sasè fanlinge, salngad uni yééllà tlag
tamdak.

¹⁴ I to gamfun i gumnè na filak mdà di
dad tuan,

bay alò Dwata i gmagan mlé kenen i
yaan fulung mebe i kton.

¹⁵ I to malwe mimò tatì fadlug kudang,
na i gukelan bitil.

¹⁶ I to mimen dad flalò Dwata, mlawil
kenen,

bay i to mnang i flaloan, mati kenen.

¹⁷ I to kamdo i to landè, salngad ku mlé
kenen di Dwata,

na Dwata malas kenen.

¹⁸ Fanlayamam i tingaam di gugsalaan di
muhad fa i nawan diklom fa fakay
tamdò kenen,

du ku laam nimò ani, baling ge sa
tmabeng kenen falmo ikton.

¹⁹ Én nimoam di to mlal malbut tatiam
fbayà, fye kenen tmimelku tan i
gukelan,

du ku tnabengam kenen sulê, kamnalam
kenen na là ge tlagtmabeng kenen.

²⁰ Flinge ge i fngewe na dnawatam i tdò
ge,

du fye kadang ge mbaling to fulung
faldam.

²¹ Nun dee fala fandam i to ku tan i fanan
nimò,

bay knayè Dwata, én gdohò.

²² Kayè i to ku nun kamdo kenen landè
gusenàn,

na fye fa i to ku landè knunan, di to
tmulen kakakéng.

²³ I to nun klikoan di Dwata mlawil
kenen,

na nun ktanak nawan, na gawag kenen
di ksasè.

²⁴ I to là mayè mimò,

balù fa smungit i knaan là mayè.

²⁵ Là fakay ku là fanlayam i to madoy,
du fye matdò i to kulang ikfulungan
faldam,

fye fulung kenen mebe i kton,

bay i to nun kaglabat, balù alò nngak,
matnù i kaglabatan.

²⁶I tingà mimò sasè di maan na mdal i
yéan di gumnean,
too sasè na fyaan i dad tuan.

²⁷Tingàgu, ku tanlagam i kagbetam,
là mlo gasyat ge di tagadeam.

²⁸I to tmulen kéng di gumusay tatian
nadoy i matlu,

na i to sasè, too mayè mimò sasè.

²⁹I to madoy, too fanlayam,
na sankél i to là fulung faldam.

20 I ninum gamlangal, én gumdà i to
madoy na

saglà,

na balù simto mgikat di kinuman, én i to
là fulung faldam.

²I kaflabè i hari gamlikò, salngad i bong
ngal i lmanaf liyun,
na ku faflabeam kenen, salngad ku
tafifatim i ktom.

³I to là makuf di ksugak, mgafè kenen,
bay i to too mayè sugak, kenen i to là
fulung faldam.

⁴I to malwe mimò, i là mayè dmaru di
bang kdaru,

landè gwean di bang i kaktu.

⁵I dad fandam i satu to too mngalam,
gambet i too mngalam yéél,

bay i to nun kaglabat, glabatan dad fan-
dam i to mngalam fandamani, na ke-
nen gmagan fafalwà dun.

⁶Dee dad to dagla i ktola, ale kun too
kamdo na too gsalig,

bay i kaglutu, too malima mite i to too
glut gsalig.

⁷I to matlu nun katlu i nimoan,
na nun kafye gdawat i dad ngaan.

⁸Di ksudeng i hari di gumukuman,
dilean sa i ksasè nukuman.

⁹Simto to fakayan man
too mlaneb i fandaman na landè salaan?

¹⁰Knang Dwata i dad to tmimbang di
timbang mlimbung,
na masad di mlimbung gumasad.

¹¹Balù i tingà dileam ku tan i ldaman
fagu di dad mgimoan,
ku gal mimò fye na matlu.

¹²Dwata mlé gito klinge, du fye
flingeito,

na mata, du fye neyeito.

¹³Ku tatì ge fadlug kudang mbaling ge
to landè,

taman too ge falgad, fye nun lukas
knaanam.

¹⁴I dad to mayad gal mugak gablà di
kabtas i dad fabli,

bay di kulêla dagla, du mdanà i kagwêla
dun.

¹⁵Blawen na dad mabtas batu too
mabtas,

bay mdatah fa kabtas i gman i dad to nun
gnadè.

¹⁶Ku nun to makang kenen mayad utang
i to laan gadè,

fye ku nleges kenen smandà i knunan,
kel di kagbayadan i utengan.

¹⁷I to gamwè fagu di klimbang too
lehew, salngad i klehew dikagne-

man i too fye knaan,
bay i gukelan sasè, salngad ksasè i baan
too fnò falak.

¹⁸Ku nun fandamam i fanam nimò, mni
ge funa i fye fngewe,

na ku fan ge salu di gusfati, mni ge funa
i fye fngewe.

¹⁹I to samtugad salék là gsalig, du
fgadean i dad buni,

taman fawag ge di to too mayè samtugad
salék.

²⁰I to fanlagin i maan demen i yéan,
fnati salngad i salò fnati di kifu.

²¹I knun tatì gtagak di ge na gwè fagu di
sasè kfagu,

landè fye gweam déén kel di atuan.

²²Nang ge makang malas i sasè mgimò
di ge,

bay baling ge smalig di Dwata, du kenen
falwà ge.

²³Knang Dwata na laan kanlehew

i dad to tmimbang di timbang mlimbung.

²⁴ Dwata tagnè gmadè i gumagu i satu to,

bay landè kibò i satu to gmadè i gumagun.

²⁵ Sasè ku laam too funa fandam di là ge fa makang ku nun blémdi Dwata, du ken laam dnohò dun.

²⁶ I hari fulung faldam dmlè ku simto i dad to mimò sasè, na fanlayaman ale di landè kakdo.

²⁷ Tabanlé ito Dwata i fandam na kgadè i fye,

taman landè gbuni di kenen.

²⁸ I hari too mlawil i glalan ku neben i kagotan digumatlu,

na ku kandon i kdee na landè fnalabin.

²⁹ I dad lamnok to, too dag i dad to i kgalla,

bay i dad tua to, too nafè i dad to.

³⁰ I kaflayam fakay gamlaneb nawa i sasè to,

du fagu di kaflayaman, numanan i nawan.

21 Dwata malak fandam i hari, nalakan fagu di knayean, salngad kalakan i kaloh yéél.

² Kdee nimò i satu to di fandaman too fye,

bay Dwata mukum ku tan i knayè nawa i to na i duenan mimò dun.

³ Mabtas fa di Dwata i kimò fye na matlu di nun dsuam di kenen.

⁴ I dad to sasè, én mebe dale

i kafdatahla na i kafdagla, na ani i gafsala dale.

⁵ I to funan too fanse faldam ku tan i fanan nimò nun bonguntungan di nimoan,

bay ku tatì kalyakan mimò, landè gwean.

⁶ I knun gwè fagu di klimbung

tatì mlal lana na gamege i to di fati.

⁷ I dad to labè, malmo fagu di dale ksasè, du là ale sa mayè mimò i matlu nimò.

⁸ Là matlu i dalan gumlalò i dad to nun sala,

bay i dalan gumlalò i dad to fye ldam, too matlu.

⁹ Fye fa ku i lagi nun yaan mnè di too tukay lawig

di satnù di gumnè i yaanan mayè mugak.

¹⁰ I to sasè, toon knayè mimò sasè, na landè kakdon i demen to.

¹¹ Fagu di kaflayam i to madoy, én tamdò i to kulang i kfulunganfaldam,

na di katdò i to fulung faldam, too matnù i gnadean.

¹² Dwata kenen too matlu, gadean i nimò i dad to sasè di lam igumnèla,

na kenen sa i falmo dale.

¹³ Ku nun to là flinge i kafakdo i dad to landè,

kadang di satu duh, ku kenen i fakdo landè flinge kenen.

¹⁴ Ku flabè i ganlal, magwè i kaflabeen ku nun blé di kenen di gugbuni.

¹⁵ Too lehew i dad to matlu di fye kukum,

bay di dad to sasè, too sasè i fandamla dun, du gafalmo dale.

¹⁶ I to talà mlalò i dalan kaglabat,

én gukelan kadang di gumnè i dad mati.

¹⁷ I to too mayè mimò i knayean i alò gaflehew kenen, mbalingkenen to landè,

na i to too mayè minum i dad gamlangal na kmaan i dad toomabtas knaan, laan mbaling to nun bong knun.

¹⁸ I dad to sasè, maflayam ale fagu di knayèla mimò sasè di dadto matlu,

du magbalas sa di sasè i nimòla.

¹⁹ Fye fa i lagi nun yaan mnè di banwe landè to,

di satnù i yaanan sukaf nawan na too mayè mugak.

²⁰ Di gumnè i to fulung faldam nun mabtas kandeem na fye nemknaan,

bay i to là fulung faldam, too mlal i kafalmon i kdeeknunan.

²¹ Ku kamdo ge i demem to na mimò ge i matlu nimò,

mlawil ge, matlu ge, na nafè ge i dad to.

²² I to fulung faldam, gmagan mlad i satu syudad nsen i dad tonun kgal,

na gmagan lambà i mgal labat batu i snaligla glibut isyudad.

²³ I to là mayè gakuf di samuk, toon fangeye i manan.

²⁴ I to fdatah na fdag i kton, nadoyan i demen to,

na taali i kafdagan.

²⁵ I to là mayè mimò, too dee knibalan na i knibalan ani, én igamfati kenen, du là mayè mimò.

²⁶ Na i to là mayè mimò, tayud i duh aloan fandam i knibalan,

bay i to matlu, fandaman i dademen to, du too kenen mayè mlé.

²⁷ I dsù blé i to sasè, knang Dwata, lumban ku blén fagu di sasè knayè i nawan.

²⁸ I to tmulen kéng di gususay, malmo kenen,

bay i to fulung flinge na tmulen i kaglut, ssfanlinge i dad to i manan.

²⁹ I to matlu, nun ksaligan i kton kenen matlu,

bay i to sasè, alò tatì flingu kenen matlu.

³⁰ Balù nun kfulung i to na nun kaglabatan na nun fye kafngewen, bay ku knang kenen Dwata, i kdee ani là gamtabeng kenen.

³¹ I to fakayan fnatlagad i dad kudà nebe di kasfati,

bay Dwata sa alò mlé i katu.

22 Fye fa ku fye dengeg i satu to, di nun bong knunan,

na i kafye dengegan mabtas fa di salafi na blawen.

² Nun gusalngad i dad to nun knun na i dad to landè,

du slame Dwata mimò dale.

³ I to fulung mebe i kton, tagadean i samuk fan kel, taman funanniwas,

bay i to kulang i kfulungan faldam, laan niwas i samuk,

² tatì fadlug kel di kagdawatan i flayam bunge i nimoan.

⁴ Ku nun klikoam di Dwata, na fdanaam i ktom di kenen,

mlé kenen i dad knun, dengeg, na klawil.

⁵ I to kmabas i kton, fawag di dalan nun fawel,

i fawel i dad to sasè.

⁶ Tdoam i tingà ku tan kiboan mebe i kton,

du fye di ktuan laan glifet dun, klon mnè di tah tanà ani.

⁷ I to nun knun gal mebe i to landè, na i to gal mdem flifan di to gumdeman.

⁸ I to mla sasè, kamtu i kaflayam, na i kabkutan i dad to, nun gusenana.

⁹ Nun kafye di to too mlé, du nalelan i knaanan di dad to landè.

¹⁰ Falwaam i to gal madoy, du fye matlag i ksamuk,

na matlag i kaswè talù na kasablé salà.

¹¹ I to too mayè ku matlu nawan na fiten i kafean fagu di fyetaluan, gasgalak kenen i hari.

¹² I kaglut gal man i to, too nifat Dwata, fagu di kablabalan i kakakéng gal sanman i to là gsalig.

¹³ I to là mayè mimò dee balibadan, du fye là mimò,

du manan kun ku lamwà kenen di gumnean ken kanfè i lmanaf liyun, na knaanan.

¹⁴ I klafà yaan, salngad i fawel,

na i dad to fanlabè Dwata, ale i mfawel.

¹⁵ Én kagkah i dad ngà, gal ale mimò klandè ldam,

bay ku tdoam fagu di kbadas dale di gugsalàla, tngakla i klandèldamla.

¹⁶ I to mkut i dad to landè, du fye matnù i knunan,

demen mlé di dad to nun, mbaling kenen to landè.

I tlu falò dad mabtas fngewe

¹⁷Ani man i to fulung faldam, manan,
 Fanlingemagu na tdògu ge i dad
 gman i to fulung faldam,
 na toom fkah di nawam i tdògu,
¹⁸du too fye ku gafaldamam,
 na fakayam tulen di dademe.
¹⁹Kayègu ku too ge smalig di Dwata,
 taman ani tdògu ge.
²⁰Smulat agu tlu falò dad fye gman, du
 tulengu ge,
 na gakuf déén dad fye kafngewe na
 gnadè,
²¹na dad gman ani gugmadeam i kaglut,
 du fye fulung ge tmimel i glut timel di to
 mdek ge dini.
²²Nang ge mlimbung i dad to landè du
 landè ale,
 na nang ge mkut dale di gumusay,
²³du Dwata i msen dale,
 na fanlayaman i to mkut dale.
²⁴Nang ge skalak di to mlal malbut,
 na nang ge magin i to mlal flabè,
²⁵du ken mlalò ge i kenen ldam,
 na là ge fakay samfulè di fye.
²⁶Nang ge makang
 na ge mayad dad utang i demem to,
²⁷du ku là ge gambayad
 balù i gumileam snabàla na nwè di ge du
 bayad dun.
²⁸Nang ge mili ilè gusableng i tanà
 gfun i dad muna tom i fkahta déén di
 muna fa.
²⁹I to too fulung mimò,
 mbaling kenen mdengeg na ise ku di
 mdanà to i gumimoan,
 bay di harì fakayan gumimò.

23 Ku kmaan ge di saféd i mdatah
 to,
 toom fandam gablà di kton,
²na ku too ge tyan kmaan,
 dnanam i ayeam kmaan.
³Nang ge too mibal di kafye nem i
 knaanan,
 du ken i knaanan ani i fawelan ge.

⁴Fandamam funa,
 na nangam faflungay i ktom mngabal i
 bong knunam,
⁵du i knun tatì lana di mata,
 salngad klana i kablak ku mayeng ditù
 di mdatah bulul.
⁶Nang ge kmaan di saféd i to sasè ldam,
 demen nang ge too mibal kmaan i dad
 fye nem knaanan,
⁷du kenen satu to gal faldam gablà di
 bong btas i knaanan. Namanan di
 ge, “Kmaan na minum ge,”
 bay i manan ani là mdà di nawan.
⁸Na ku gadeam i fandaman utaam i
 knaan fkaanan ge,
 na landè gukmamu i fye gmanam di
 kenen.
⁹Là knabas i to là fulung faldam i kabtas
 i gmanam di kenen,
 taman nang ge tamdò kenen.
¹⁰Nang mili ilè gusableng i tanà i kafkah
 di muna,
 na nang mlad i tanà i dad ilu,
¹¹du Dwata i too mtulus,
 msen di dale na kamlung dale.
¹²Flinge ge i to tamdò ge,
 na toom dnawat di nawam i tdoan ge.
¹³Nang ge gdè mlayam i tingaam,
 du laan sa mati ku sankélam di
 gugsalaan.
¹⁴Kabay balingam kenen gafalwà
 di lanaw lifoh du tdoam fagu di
 kbadasam kenen.
¹⁵Tingàgu, ku mbaling ge to fulung
 faldam,
 too lehew i nawagu.
¹⁶Too lehew i nawagu
 flinge i glut i galam man.
¹⁷Nang mibal nawam i knè i dad to
 gamsalà,
 bay balingam too kanlikò Dwata klom
 dini di tah tanà.
¹⁸Ku ani nimoam, nun gufyem di satu
 duh,
 na gdohò i kafye i galam fatan.
¹⁹Tingàgu, fanlingem agu, fafulung ge

na mlalò ge i dalan matlu.

²⁰ Nang ge magin i dad to langal, demen i dad to too tyan kmaan,

²¹ du én gusen i dad langal na i dad tyan kmaan, dunan i klandèla,

na ku tatì ge alò kudang du langal, én gukelam kadang alò kamlawehi lwék.

²² Fanlingem i maam, du kenen mngà ge, na di ktua i yéam too ge mafè kenen.

²³ Toom fkah di nawam gambet i kaglut, kfulung, fye kafngewe, na kaglabat, na nangam fbayà bay toomknabas i kdee ani.

²⁴ I mà i to matlu nun bong klehewan, na i tingà fulung faldam too kanlehew i maan.

²⁵ Fye ku lehew i dad tuam gablà di ge, na fye ku lehew i yéam i mngà ge.

²⁶ Tingàgu, too ge flinge deg, na mlalò ge i deg nimò.

²⁷ Fawag ge di libun mkat lagi, na di libun mlafà yaanan, dusalngad ale i fawel,

na nun dalanla mawel ge.

²⁸ Dad libun gambet ani, salngad ale i dad to meye kfagu mlayam gedi dalanam,

na dee dad lagi flafàla i yaanla.

²⁹⁻³⁰ I to too minum i gamlangal, na gal meye i dee bung gamlangal toosasè i kagkahan,

du too nun kliduan, gal smamuk, na gal mugak

na i matan too fulè, na lamyalo kenen tamduk, na laan moon gaslokani ku laan langal.

³¹ Na di kakokla i gamlangal di basu, nang ge meye balù tan i kafye bawehan na balù too fye i lyalo i to di kaflon dun, nangam ftabug i ktom,

³² du ku minum ge na langal ge, na di kwas i klangalam, lyalom toosasè, salngad ku nakét ge ulad i gamfati.

³³ Na ku minum ge, nun dee teenam sasè na gamlikò

na tatì book i fandamam.

³⁴ Na lyom sadi déén ge di aweng di mahin too lamwek, na sadi déén ge di tah layal du too msayug.

³⁵ Na du mdà di kdee ani, ani i manam, “Difandamgu snuntukla agu, na bnunalla agu, bay làgu gafaldam i nimòla.

Too agu mayè mukat, du fye mngabal agu i ninumgu.”

Ani manam kadang ku én nimoam.

24 Nang mibal nawam i kagkah dad to sasè,

na nang ge mayè dmeme dale,

² du gal ale faldam i kibòla smamuk, na galla sanman gablà di kimòla sasè di demela to.

³ Fagu di kfulung i satu to gafdakan i gumnè,

na fagu di kaglabatan nun kgal i gumnean,

⁴ na du nun gnadean, nun mabtas na nun fye baweh kan-deenan di dad sibayan.

⁵ Fye fa i to fulung faldam di to too mgal, du too mdatah fa i gnagan i to nun gnadè di to nun kgal,

⁶ du ku fan ge salu di gusfati, mni ge funa i fye fngewe,

na fagu di fye kafngewe i dee mebe, na matu ge sa di kasfati.

⁷ I mngalam talù i to fulung faldam là glabat i to là fulungfaldam,

taman ku nun kastulen too mngalam, landè timelan du laan glabat.

⁸ I to funan fandam i kiboan mimò sasè, én kdagit kenen i to mimò samuk.

⁹ I ksamuk i gal fandam i to là fulung faldam, salà sa,

na knang dad to i to gal madoy.

¹⁰ Ku mlungay i nawam di nun samuk, too glut mlungay ge.

¹¹ Fafalam falwà i to landè gugsalaan, i fan fnati i dademe.

¹² Kabay ku balingam man, “Landè gadègu, nalandè labetgu di to atù,” bay gmadè Dwata ku tan i mnè di nawam, du kenen too meye ge, taman gadean i kdee, taman bnalasan ge di kdee dad nimoam.
¹³ Tingàgu, minum ge tñab, du too fye neman, na tñab mdà di dalit i sugen too mi.

¹⁴ Na too fye nem i tñab di baam, salngad i kafye i kfulung dinawam, taman toom fkah di nawam kfulung, du nun kadang gufyem di satu duh, na gdohò i kafye i galam fatan.

¹⁵ Nang ge meye i kfagum mlayam i to matlu, salngad i nimò i tosasè du tmaku,

na nangam falmo i gumnean,

¹⁶ du balù file dulê fnugen i to matlu lê-man gték,

bay i to sasè, di kakel i too sasè kalima, laan gték.

¹⁷ Nang ge lehew ku nun sasè kel di to dmuen ge,

na nang flehew i nawam di kfugenan,

¹⁸ du ku ani nimoam gadè sa Dwata na laan mayè dun,

na ken laan baling fanlayam i to dmuen ge.

¹⁹ Nangam fsamuk i nawam gablà di dad to sasè,

demen nang mibal nawam i kagkahla,

²⁰ du dad to sasè landè fatanla,

na landè gufyela di satu duh.

²¹ Tingàgu, fye ku nun klikoam di Dwata na i harì,

na nang ge magin i dad to là mimen dale,

²² du dad to gambet ani nun kalmola tati makto kel,

du landè gmadè ku tan i flayam blé Dwata na i harì di dale.

Nun dad gman i dad to fulung faldam

²³ Ani i dad dademe gman i dad to fulung faldam:

Là fye ku i to gal mukum nun nsenan di dad to nukuman.

²⁴ Du i to mukum, ku di kukuman i to gamsalà na manan landè salaan, fanlagi kenen i dad to na kdee dad to mnang nawala kenen.

²⁵ Kabay i to mukum, ku nukuman i to gamsalà na faflayaman i toani, nun gufyen na dnayen kenen i dad to.

²⁶ I to tmimel i too glut timel,

én ilè i to ani too fye deme sgalak.

²⁷ Funam fatlagad i nligom, du fye gadeam nun gumweam,

kafnge én fdakam gumneam.

²⁸ Nang ge tmulen gablà di demem to di gususay ku landè duenan, na nang ge tmulen ise glut gablà di kenen.

²⁹ Na nangam man, “E, malas agu i sasè nimoan dideg.”

³⁰ Glius agu di satu nligo nfun i to malwe mimò

na là fulung faldam.

³¹ Na di klamang nligon tatmabò dad bñas nun sual,

na salnok i dad dademe sabat, na tamalbà i labatan batu.

³² Na di kitegu ani, toogu fkah di fandamgu,

na nun kagbetgu.

³³ I gagbetgu dini, fakay fadlug ge milè, na fadlug kudang, na fadlug ftud,

³⁴ bay ku én alò i nimoam, klom kudang kel di ge klandeam,

salngad kakel i satu to mebe tek du tmaku.

I dademe dad mabtas fngewe i to fulung faldam

25 Ani dademe dad mabtas fngewe Hari Solomon, i

sulat dad to Hésékaya i harì di banwe Dyuda. Na ani dunan:

² Nafeito Dwata, du mdà di laan fa fgadè di gito,

bay nafeito dad hari, du mdà di takaf-gadèla di gito.

³ Là fakay gadè dad fandam i dad hari, du mdatah fa di gitofandam, du i fandamla mdatah gambet kdatah i langit na mngalam gambetkngalam i mahin.

⁴ Funa fwè i gbol di salafi, klon fa mlè dun di to msel, du fye nun gimoan i fye baweh.

⁵ Na salngad én, funa falwà di muna i hari i dad to sasèkafngewela, du fye i kagotan mbaling matlu.

⁶ Ku déén ge di muna i hari, nangam fdatah i ktom, na nang ge sudeng di gusudeng i mdatah to,

⁷ du fye fa ku manan di ge, “Dini ge di too fyegusudeng,” di kafaan ge fagu di kmanan, “Blém igusudengam di mdatah to ani.”

⁸ Nang ge flal tmulen di gususay, balù nun teenam, du ken là glut, du ken nun dademe to tmulen na là salngad i ktulenyu, du ku là salngad, landè kiboam ku fyàla ge.

⁹ Ku nun demem to na nun là gusalngad i nawayu, stulen gamu alògamu lwe, na nangam tulen di dademe to i dad san-tulenyu i là fakay tulen didale,

¹⁰ du ku gmadè i dademe to, talandè ksaligla ge, na baling ge myà, na sasè dengegam kel di atuan, du tmulen ge i là fakay moon gadè idademe to.

¹¹ Too fye fanlinge i talù too mastadè, salngad kafye i kafye falas di gumnè i hari.

¹² I fngewe i to fulung faldam di to too fulung flinge, too mabtas fa di kas mgimò mdà di too glut blawen.

¹³ I to dek tmulen too gsalig, gafye nawa i to mdek kenen,

salngad kafye nawa i to nun too tno yéél di kinit i duh di bangkaktu.

¹⁴ I to makang nun blén, bay laan gafles blé dun

salngad too mlabun na too mnus, bay là gafles mulen.

¹⁵ I to fganag i taluan na ftahaan i nawan,

gamguman nawa dad gumdatah i mgal ulu.

¹⁶ Ku minum ge tnab, nang flukas, du ken utaam.

¹⁷ Nang ge ali tlang di gumnè i demem to, du ken glukas na knangan ge.

¹⁸ I to tmulen kéné gablà di demen to di gususay gamfati

salngad i bunal, sundang, na i sait gam-ban du gamfati.

¹⁹ Én ksasè i to smalig di to là gsalig di bang nun ksamuk,

salngad ksasè i kifan maglifò na i satu bli là gmagan du slamelandè gukmamu.

²⁰ I to flehew mlingag di bang nun klidù nawa i demen to,

salngad ku maglus i klaweh di bang katno

demen ku nkah kahì i seey, du slame là fakay du mgutes i ksasean.

²¹ Ku bitil i to dmuen gamu fankaanyu kenen,

ku malinum banléyu kenen ninum,

²² du ku ani nimoam, mbaling kenen too myà mdà di kafsasean gamu, na gdawatyu untung mdà di Dwata.

²³ Ku bang i balat too gafles mulen salngad kagafles i kalbut ku nun malsalék.

²⁴ Fye fa ku i lagi nun yaan mnè di too tukay lawig

di satnù di gumnè i yaanan mayè mugak.

²⁵ I fye tulen mdà di gumawag banwe too fye di nawam

salngad i kafye nawa i to malinum di kinuman i yéél tno.

²⁶ Too makakdo i to matlu ku nagingan i to sasè,
salngad i to gal magu ku kel di sfuten na di gal gusmulu na slamemalbal.

²⁷ Ku minum ge ttab, sasè ku flukasam, salngad i ksasè ku én fanngabalam i kdayen mdà di dad to.

²⁸ I to là gadnanan i kton laan gtabeng i kton,

salngad i syudad tamalbà i batu labatan, talandè kibò tmabeng idad to déén.

26 Là gablà kel i bagyù di bang minit demen là

gablaan moon mulen di bang kaktu, salngad i to là fulung faldam, là gablà dnayen kenen.

² Ku fanlagi i satu to i demen to na là glut i duenan mlagi kenen, landè gukel i kaflagin,

salngad anuk di bnas ku landè gumleenan fadlug mayeng na landègukelan.

³ Sankélam i kudà, na knakangam i donki,

na fanlayamam i to là fulung faldam, du fye slame ale matdò.

⁴ Ku tnmelam i salek i to là fulung faldam fagu di klandè ldam,

baling ge là fulung faldam.
⁵ Kabay fye ku tnmelam kenen di fye du fye gadean laan fulung fagu di ktime-lam kenen.

⁶ I to mdek i to là fulung faldam ftulen i tulen, baling di kenengukel i sasè, salngad i ksasè ku kanlangan i kenen bli.

⁷ I mabtas fngewe i man i to là fulung faldam, landè gukmamu dun, salngad i dad bli i to kimay.

⁸ I kdayenam i to là fulung faldam, landè gukmamu,

salngad i fintik, landè gukmamu ku batangam baling i batun.

⁹ I mabtas fngewe man i to là fulung faldam, sadi landè btasan dikenen,

salngad i to langal magot i sual, du sadi laan nagot dun.

¹⁰ I to gal fimò i balù simto to i là fulung faldam,

fsamukan i kdee dad demen.

¹¹ I to là fulung faldam samfulè di kulang nimoan,

salngad i ayam balù i utaan sanfuléan knaan.

¹² Fye fa i to là fulung faldam, di to i man nawan kenen too fulung.

¹³ I to là mayè mimò galan man, “Ku lamwà agu digumnègu ken nun labè liyun magu di dalan, na ken kamfèdeg,”

ani balibadan du fye là mimò.

¹⁴ Gambet i takab magsayug na landè guflesan,

salngad i to là mayè mimò tatì blaling di gumilean na landègukelan.

¹⁵ I to là mayè mimò, balù fa smungit i knaan là mayè.

¹⁶ I to là mayè mimò, man nawan too kenen fulung fa

di balù fitu lagi fulung tmmel.

¹⁷ I to flabet di ksugak i landè kenen labet nun gaslokan,

salngad gaslok i satu to smabà klinge i ayem.

^{18–19} I to mgaw i demen to, na kafnge én manan alò kenen sfuba, nungusasean,

salngad i to book agafan i tek gamfati.

²⁰ Landè gugadlug kdinè i lifoh ku landè dutungan,

na i ksugak landè gugadlugan ku landè kalsalék.

²¹ Là mati bala lifoh ku nun using, na là mati kdinè lifoh ku nundutungan, na là tlag i ksugak ku nun mayè sugak.

²² I kastugad salék, too kanbayan fanlinge i dad to,

di dale salngad i knaan too fye neman na too fye nawala mlodun.

²³ Ku nun man i satu to, na bay ise én mnè di nawan fangawan idemen to,

salngad i to mimò tibud tanà fangawan i demen to, du di kimoandun alò di

lwà too fye baweh, bay di lam sasè i bawehan.

²⁴I to flingu muni i nun knang nawan fagu di fye taluan, bay busekan di nawan i kagfawan demen to.

²⁵Balù too fulung kenen talù, nang ge faglut di kenen, du too fnò i nawan i knang nawa.

²⁶Fakay sa ku laan fdilè nun knang nawan, bay i dad sasè nimoan teen i kdee.

²⁷I to mawel i demen to baling kenen mfawel i fawelan, na i to flulid i bong batu di demen to baling di kenengumlulidan.

²⁸I to tmulen kéng di demen to, du knangan nawa, én i gafatduknawa i demen to,

na i to too dmayen i demen to fagu di dee fye manan bay kadilà mdà di nawan, gafalmo kenen.

27 Nang ge fdag gablà di nimoam fayah, du laam gadè ku tan fa kel di ge.

²Fye ku nun dademe dad to dmayen ge, nang ku ge dmayen i ktom.

³I batu na falak too blat bay blat fa i ksamuk i nimò i to là fulung faldam.

⁴I kaflabè gafatduk nawa i to na gafalmo,

bay i kingà nawa too fa sasè gafalmo.

⁵Fye fa ku nngakam i satu to, du ku laam nngak ken man nawan landè kakabasam kenen.

⁶Fye fa i katduk nawam fagu di demem sgalak, du fakay smaligkenen, di kafafye i to dmuen ge du ken fan-gawan ge.

⁷I to bsol, balù tñab laan mayè, bay i to bitil balù féét i neman mbaling mi.

⁸I anuk di bnas tatì alò mayeng na là samfulè di fulalan,

salngad i to ku tatì alò lamngab na là mnè di gumnean.

⁹Ku ungafam i fangbun, too ge lehew, na ku nun samuk, lana i ktanak nawam.

¹⁰Nang tatì fbayà i demem sgalak na i deme i maam sgalak,

na ku nun smamuk ge, nangam ftabeng i flanekam mawag dige,

fye fa ku ftabengam i demem saldan mdadong di ge di flanekammawag di ge.

¹¹Tingàgu, fye ku mbaling ge to fulung faldam, du fye lehew inawagu, du ku ani nimoan na gadègu tmimel i dad to madoy deg.

¹²I to fulung mebe i kton tagadean i samuk fan kel, taman funanniwas, bay i to kulang i kfulungan faldam laan niwas i samuk, tatì fadlugkel di kag-dawatan i flayam bunge i nimoan.

¹³Ku nun to makang kenen mayad uteng i to laan gadè, fye ku nleges kenen smandà i knunan kel di kagbayadan i utengan.

¹⁴Ku nukatam i demem sgalak too flafus na too makto i taluam dikenen balù fye i manam, man nawan fanlagim kenen.

¹⁵Là too fye fanlinge uni i yéél tatì fad-lug tamdak, salngad ksasè fanlinge i libun ku tatì fad-lug too mugak i yaanan.

¹⁶Na là fakay fatlag i kugakan, salngad i nus là fakay fatlag, demen là fakay magot i fngalo di falelam.

¹⁷I tek fakay néhê di tek, salngad i dad to du fakay ale séhê fandam.

¹⁸I to mifat i kayu nun bunge, gamkaan sa i bungen, na salngad i satu salig mifat i amun, du gamdawat sa bunge inimoan.

¹⁹I alung i satu to fakay teen di yéél, na fakay teen ku tan mnè di nawa i satu to fagu di galan nimò.

²⁰ Là bsol i fati na gumnè i dad mati, du gal fatan i dademe, salngad i to là bsol, du dee fa knibalan.

²¹ Tnilew i salafi na blawen fagu di lifoh, du neye ku too glut, na tnilew i kafye ldam i satu to fagu di kdayen kenen, du neye kutoo glut fye i ldaman.

²² Balù fa fakay ndak di sung i to là fulung faldam, knean là magwè di kenen i klandè kfulungan.

²³ Toom nifat i dad lmanafam,

²⁴ du nun gusen i knun, na balù i to nun glal nun gusen i glalan.

²⁵ Ani i nimoam, nligom i bnas na santi-funam du fkaanam i dadlmanafam klom fatan di lê ktàbò i bnas.

²⁶ Na i bul dad lmanaf gambet bilibili, fakayam nimò klaweham, na i dad kambing fakay fabli na i gweam fakay bayadam tanà.

²⁷ Na i dademe dad kambingam gamlé gatas di ge na dad malayam, na balù dad saligam libun.

28 I to sasè, gal mila du nun klikoan, balù landè tmafik kenen, bay i to matlu là likò, gambet i lmanaf liyun landè klikoan.

² Ku sasè nimò i dad to di satu banwe, gal matlas i ulula, du làale gmagan mebe,

bay i ulu nun gnadè na nun kaglabatan, kenen sa gmagan mebe i satubanwe di gufye.

³ I to nun glal mkut i dad to landè, kenen gambet i too bong ulen falmo i dad fule.

⁴ I dad to là kmabas i dad flalò, msen ale di dad to sasè, bay ku mimen ale i dad flalò, dmuen ale i dad to sasè.

⁵ I dad to sasè, là ale gamlabat i katlu nimò di dademe to, bay i dad to mayè gmadè knayè Dwata too ale gamlabat.

⁶ Fye fa i to landè ku matlu i nimoan, di to nun knun bay mlimbung i demen to.

⁷ I tingà mimen i dad flalò nun kaglabatan, bay i tingà magin i dad to mimò sasè fyaan i maan.

⁸ I to mbaling nun knunan fagu di bong kafngaana i filak fdeman, i knunan ani baling gablé di to mayè mlé di dad to landè.

⁹ I to là flinge i flalò Dwata knang Dwata i dasalan na laan fanlinge.

¹⁰ I to fagsalà i satu to fye, kenen baling gamdawat i flayam, bay i to fye, gamdawat i kafye.

¹¹ Slaan di fandam i to nun knun, too glut nun kfulungan, bay i to landè i nun kaglabat, gmadè i kaglut ku glut fulung kudemen là.

¹² Ku nun satu to matlu mgimò ganlal too flehew i dad to, bay ku nun satu to sasè mgimò ganlal salbuni baling i dad to dulikò ale.

¹³ Landè gufye i to gal muni i dad salaana, bay i to tmulen i dad salaana di Dwata na tnagakan, nlifet Dwata isalaana.

¹⁴ Nun kafye di to gal mimen Dwata, bay i to fgal i ulun, nun kaflayaman kel di kenen.

¹⁵ I ukum i dad bong labè lmanaf dnagit liyun na béar ku bitil, salngad i ukum i sasè ganlal magot i dad to landè du slame ale tokanlikò.

¹⁶ I satu ganlal kulang kaglabat, landè sa kakdon,

bay i ganlal là mayè mlimbung, du fye matnù i knunan, too mlawil iglalan.

¹⁷ I to manò i demen to, too msamuk i nawan,

na tatì mimò i kalmon.

Na tatiam kenen faloh.

¹⁸ I to mimò i matlu nimò maklung kenen di sasè,

bay i to là mimò i matlu nimò laan twan i kfugenan di ksasè.

¹⁹I to too mimò di tanaan nun bong knaanan,
bay i to gal falmo i duh di landè fye ni-
moan, baling kenen tolandè.

²⁰I to gsalig nun gufye,
bay i to mayè mlal nun knunan fagu di
klimbung, fanlayam kenen.

²¹Là fye ku i to gal mukum ku nun
nsenan,
bay nun dademe dad mukum mimò sasè,
du fye nun gwèla balù alòtukay.

²²I to mademet too mayè ku mlal nun
knunan,
bay laan twan kakel i klandean.

²³I to mngak i demen to, too mabtas fa
di satu to dmayen kenen fagu di dee
manan, bay kadì là mdà dinawan.

²⁴I to tmaku di maan demen di yéan,
na manan, “Ise sa salà inimògu,” salngad
ku dmeme i to gal falmo i demen to.

²⁵I to lom too gal smamuk,
bay i to smalig di Dwata nun gufyen.

²⁶I to smalig i kton, kenen sa i to là fu-
lung faldam,
bay i to mlalò i dalan kfulung, maklung
kenen di sasè.

²⁷I to mlé di to landè landè gukulangan,
bay i to là kamdo i to landè, fanlagi ke-
nen i dad to.

²⁸Ku nun satu to sasè, mgimò ganlal, sal-
buni baling i dad todù likò ale,
bay ku talandè glal i sasè ganlal, matnù
i dad to fye.

29 Ku tadee dulè nngak i satu to, bay
knean mgal fa i
ulun,

én sa gamgebe kenen di kalmo i landè
gugalwaan.

²Ku matlu i to mebe i banwe, too lehew
i dad to,

bay ku sasè i to mebe i banwe, landè
klehew i dad to mnè dééendu too ale
maflayam.

³I to kmabas i kfulung, flehewan i maan,
bay i to samnagin i libun mkat lagi, fal-
mon i filakan.

⁴Ku too fkah i harì di nawan i matlu
kukum, too nun ktanak dibanwen,
bay ku alò én fandaman i filak, toon
falmo i banwen.

⁵Ku simto dmayen i demen sgalak, bay
kadì ise mdà di nawan,
tatian falmo i kton.

⁶I to sasè, én kamfè kenen i salaan,
bay i to matlu fakay mlingag na flehew.

⁷I dad to matlu too gmadè kamdo na
tmabeng i dad to landè digusay,
bay i dad to sasè là mabtas di dale i dad
to landè.

⁸I dad to gal madoy fakay ale finit nawa
i dad to di satu syudad,
bay i dad to fulung faldam fakay fatlag
klabè i dad to.

⁹Landè kibò musay i to fulung faldam na
i to là fulung faldam,
du ku ditù di gususay i to là fulung fal-
dam là manak, alò kenenmadoy na
flabè.

¹⁰I dad to gal manò, knangla i matlu to,
bay i dad to fye, toola nifat i to matlu.

¹¹I to là fulung faldam, toon falwà i
kaflabeen,
bay i to fulung faldam, gadnanan i kton.

¹²Ku i satu ulu flinge i dad kakakéng na
fnaglutan,
mbaling sasè i kdee dad to tmabeng
kenen.

¹³I to landè na i to mkut i to landè, nun
gusalngadla,
du nun blé Dwata dale mata du fye mite
ale.

¹⁴Ku glut kukum i harì i dad to landè,
too mlawil i kagotan.

¹⁵Nun gufye i dad ngà ku tdò na fan-
layam ale di gugsalàla,
bay i dad ngà tatì fbayà di gugsalàla
fyàla kadang i yèla.

¹⁶Ku sasè i dad ulu, too matnù i sasè,
bay i kalmola teen i dad to matlu.

¹⁷Fanlayamam i tingaam di gugsalaan,
na nun kadang ktanak i nawam,
na flehewan i nawam.

¹⁸ I dad to là flinge Tnalù Dwata sasè, du tatila nimò i knayèla dulandè malak dale,

bay i dad to mimen i tdò Dwata nun kafyela.

¹⁹ Dademe salig là fakay ku tdoam ale fagu di taluam,

du balù glabatla i manam dale, là ale flinge.

²⁰ Fye fa i to là fulung faldam, di to i là funa faldam klon fa talù.

²¹ Ku mdà di ktukay i saligam na fak-nalamam mlé i kdee knayean,

là mlo i kdee nfunam nwean na mlé ge klidù nawam.

²² I to labè gal smamuk, na i to mlal malbut gal gamsalà.

²³ I to fdatah i kton mdanà sa kadang di satu duh,

bay i to fdanà i kton, mdatah sa kadang di satu duh.

²⁴ I to samnagin i to gal tmaku toon fanlayam i kton,

du ditù di gumusay, na ku tulenan i kaglut fanlayam kenen, na ku laan tulen i kaglut fanlayam kenen Dwata.

²⁵ Sasè ku fsamukam i nawam gablà di fandam i dad to gablà di ge duén gambet i fawel mawel ge, bay ku baling ge smalig di Dwata, kanlungan ge.

²⁶ Dee dad to mayè ku i ulula mimò fye di dale,

bay i matlu nimò alò mdà sa di Dwata.

²⁷ I to matlu knangan i to sasè, na i to sasè knangan i to matlu.

I dad fngewe Agur

30 Ani i dad fngewe Agur, i tingà Dyakeh

fdu di banwe Masa, na talù kenen di ku Itil na Ukal, manan,

² “Deg sa i to landè gnadè, na landè kaglabat, là gambet dademe to.

³ Làgu lmen gambet du fye fulung,

demen landè gnadègu gablà di Dwata, i Landè Salà.

⁴ Nun kè to lmen magket salu di langit di gumnè Dwata, na samfulèdini fdu ditù?

Nun kè to lmen samtifun i nus na nagotan di falelan?

Nun kè to lmen mungas i klamang yéél na i klamang mahin di saulan?

Nun kè to lmen mimò i klamang banwe na i dad gusablengla?

Simto lmen mimò kdee ani, tan i dagitan na dagit i tingaan?

Tulenam deg ku gadeam.

⁵ Kdee tnalù Dwata too glut, landè là glut,

na kanlungan i kdee fikit di kenen.

⁶ Nang ge tamnù di tnaluan, du ku én nimoam nngakan ge na fgadean, ge to tmulenkéng.”

Ani gman Agur.

I dademe mabtas dad fngewe

⁷ Fakdogu di ge Dwata, di là agu fa mati, dnohoam di deg moon lwe ani.

⁸ Satu, ttabengam agu du fye là agu tmulen kakakéng,

na i galwen, nangam blé di deg bong knun,

na ku demen faloham di deg i klandè, tiam blé deg i gablà knaan di klit i duh,

⁹ du ku bong lukas i blém deg, ken mangu landè gukmamugu ge,

demen ku landè agu, ken tmaku agu na gafalmogu dengeg Dwatagu.

¹⁰ Nangam tulen di satu amu i kdalamam i satu saligan,

du ku ani nimoam, fanlagin ge, na ge baling maflayam.

¹¹ Nun dad to mlagi i màla, na là mlé kafye di yèla.

¹² Nun dad to flingu too ale mlaneb bay i kaglutan, di lam i nawala too ale magagsik.

¹³ Nun dad to fandamla too ale mdatah,

na taman toola fdatah i ktola.

¹⁴ Nun dad to too ale mkut i dad to landè, na kdee sasè nimò nimòla di dad to landè, du fye gwèla i knunla.

¹⁵ Nun satu to too lom, na nun lwe ngaan libun,

na galla man, “Banlém gami,” bay balù tan i blém, là gabsol dale, taman salngad ale di fat ani,

¹⁶ dunan banwe i dad mati,

i libun là fakay mngà,

i tanà là ali nulen,

na lifoh fadlug smakuf na là fakay fnati.

¹⁷ I to madoy i maan,

na too là mayè mimen i yéan,

fye ku tnukè i dad anuk di bnas i dad matan,

na i lawehan knaan i dad kablak.

¹⁸ Nun tlu tnikenggu,

nun fat i làgu glabat,

¹⁹ kibò i kablak mayeng di langit,

kibò i ulad fulu di tah i batu,

kibò i kafal magu di talà mahin,

na kibò i lagi kamdo i libun.

²⁰ Ani nimò i libun mla fà yaanan,

di fandaman landè sasè nimoan,

taman, manan, “Landè sa sasènimògu.”

²¹ Nun tlu too sasè di fandam i dad to di tanà ani,

nun fat i knangla,

²² i salig mbaling harì,

i to là fulung faldam, i tanun kdee knayean knaan,

²³ i libun sasè ldam na landè kamdo kenen, bay gamwè yaan,

na i libun alò salig mbaling amu di gumnè i amun.

²⁴ Nun fat too malnak dini di tah tanà,

bay knean too ale fulung,

²⁵ i dad mamang balù too ale mlungay, knean santifunla i knaanla di bang nun

gumwèla, du fatlagadlaknaanla di bang i klandèla,

²⁶ i satu bung lmanaf dnagit kuni, too ale mlungay,

knean gmagan ale mimò i gumnèla di gunun batu,

²⁷ i dad tlangas, balù landè malak dale,

knean stadol ale mayeng,

²⁸ na i dad tikì balù fakay kanfè i kmalam,

knean mnè ale di gumnè i dad harì.

²⁹ Nun tlu fye neye i kagula, du fulung ale magu,

nun fat kadì,

³⁰ kagu i liyun labè di kdee lmanaf,

na landè klikoan,

³¹ kagu i masel smagégél i tinefen,

kagu i lagi kambing fdadong di libun kambing,

na kagu i harì di muna i dad sundalun.

³² Ku lmenam fdatah, du là ge fulung faldam,

demen tafandamam i kiboam mimò sasè, tanlagam ani na fandamam i gukel i dad

nimò gambet ani.

³³ Ku mlo kanligongam gatas msut i tabè,

na i ilung, ku snuntukam mlitè,

salngad i klabè, ku ninitam mbaling nun samuk.

I dad fngewe di harì

31 Ani i dad gman Harì Lémwél mdà di banwe

Masa, i tdò yéan, na man yéan di kenen manan,

² “E tingàgu, linge Dwata i kdasalgu, tamanblén ge di deg,

na ani fngewegu ge.

³ Nangam sa falmo i kgalam na filakam di dad libun,

du én gafalmo ge, na balù dad harì tagafalmola.

⁴ Fanlingem agu Lémwél,

là gablà di dad harì, ku demen dad dademe ulu

ku too ale mayè minum i dad gamlangal,

⁵ du ken di kinumla glifetla i dad flalò, na là ale kadang mimò i matlu nimò di dad to nun klidù.

⁶ Kabay fakay finumam tukay di dad to tafan mati,
demen i dad to too msamuk i nawala di klidùla,

⁷ du fye glifetla i klandèla na i klidùla.

⁸ Nsenam i dad to landè kibò msen i ktola,

na ttabengam i dad to landè kibò ttabeng i ktola.

⁹ Nsenam i dad to landè na tanlum i kukumam dale

na ttabengam i dad to landè na i dad to too nun klidù.”

Ani gman i yê Hari Lémwél di kenen.

I kafye ldam i libun nun yaan

¹⁰ Malima mite libun nun yaan too fye ldam, na bay ku nun teenam, mabtaz fa kenen di too mabtaz kas.

¹¹ I yaanan too smalg di kenen, na landè gukulangan.

¹² Klo i libun ani mnè di tah tanà, too fye kiboan yaanan, na landè sasè nimoan di kenen.

¹³ Too malgad kenen mimò klaweh mdà di bul bilibili.

¹⁴ Gal matun kakaan di gumawag banwe,

na neben di gumnean,

salngad nimò i kafal

gal mebe kakaan mdà di gumawag banwe.

¹⁵ Di là fa mwal mték kenen

du nimoan knaan i malayan,

na dekan dad saligan libun mimò dademe nimò.

¹⁶ Salu kenen di satu tanà du neyen, na bnayadan,

na fagu di filak gwean mdà di nimoan, bayadan bnè du fanlan i tanàén.

¹⁷ Too mayè kenen mimò na too malgad, na nun kgalan di dad nimoan.

¹⁸ Gadean i kabtas kdee nimoan, na balù kifu mimò kenen.

¹⁹ Mimò kenen sinulib na mabal klawehla.

²⁰ Too kenen mayè mlé di dad to landè na di dad to nun klidù.

²¹ Kel i bang katno, landè klikoan, du tanun klawehla fatlagadan.

²² Nimoan dad kayabla,

na too fye bung klawehan na too fye baweh i batakan.

²³ I yaanan too mdengeg, du kenen satu ulu di banwela.

²⁴ I fye libun ani, gal mimò i klaweh na fablin,

na mimò dad galing, du fablin di dad to gal fabli.

²⁵ Too kenen mgal, na too mgafè, na landè klikoan balù tan kel di dale.

²⁶ Ku talù kenen dileam i kfulungan, na too glut i katdoan.

²⁷ Too kenen mimò, na toon nifat malayan di dad klidùla.

²⁸ Too mabtaz kenen di dad ngaan, na dnayen kenen i yaanan.

²⁹ Man i yaanan, manan, “Nun dee dad libunfye,

bay ge too mdatah di kdee.”

³⁰ I fye kalyak i libun slaan là glut, na i kafye bawehan mlallana,

bay i libun too nun klikò di Dwata too magdayen.

³¹ Fye ku blé di fye libun ani, i untung di kdee nimoan,

na mdà di fye nimoan, dnayen kenen kdee dad to.

Dyona

I Santulen Gablà ku Dyona

Kafaglabat i libru Dyona

Na Dyona ani, satu tugad Dwata, na satu duh dek Dwata kenen ditù di banwe Ninibi du tamdò i tdò Dwata kenen. Na du là mayè Dyona salu ditù, nilan Dwata, bay fatlagad Dwata i bong nalaf du faflo ku Dyona. Na tlu butang i klon di lam tien i nalaf. Kafnge éñ, lwaan kenen di kilil i mahin.

Na mdà déén salu Dyona di banwe Ninibi du tnulenan i dad to fan falmo Dwata i banwela, du mdà di dad sasè nimòla. Kabay teen Dyona i klifet Dwata i dad salà i dad to ani, du msal ale na tna-gakla i dad sasè nimòla, balù di katbuan là ale gmadè kenen.

I là kimen Dyona Dwata i Amu

1 Na satu duh nun man Dwata i Amu di ku Dyona i tingà lagi Amitay, manan, ²“Mdà ge salu ditù di bong syudad Ninibi, na tulenan di dad to tagadègu i kdee dad sasè mgimòla.”

³Kabay éñ baling gusalu Dyona di Sfén, i banwe too mawag di Ninibi, du nilan Dwata i Amu. Salu kenen funa di banwe Dyofa, na déén gumiten i satu aweng fan mdà salu di Sfén. Na di kbayadan i flétin, myak kenen di aweng gagin di dad mebe i aweng, na maweng salu di Sfén, du nilan Dwata i Amu.

⁴Kabay febe Dwata i Amu i bong mgal nus di tah i mahin, na du kel i bong sasè mahin fan malbà i aweng. ⁵Na i dad to mebe i aweng ani, too ale likò. Taman kat satu dale tamlo mni tabeng di dad dwatala.

Na batla i dad lulenla di mahin, du fye beg magwà blat i aweng.

Kabay di kyak Dyona salu kenen ditù di lam i aweng na milè, na di bang

ani tatoo kudang. ⁶Na i kafitan i mebe i aweng, mnaul di lam, na mukat ku Dyona, manan, “Tan i kagkudangam, bong sasè i mahin ani. Mték ge, na fnim tabeng di dwatam, ken kandon ito na là ito gafles mati.”

⁷Na sanman i dademe mebe i aweng, manla, “Neyeito sa kun ku simto i gumdà i bong sasè mkel di gito.” Na fagu di kas-bunut gadèla Dyona gumdà i sasè mkel di dale.

⁸Taman snalekla Dyona, manla, “Tulenan gami tan i nimoam duen nun kaflayammi ani? Tan i duenam dini? Tan i banwe gumdaam? Na tan bung to ge?” ⁹Na tnmelan ale, manan, “Deg sa to Hibru, na i fnangamfugu Dwata i Amu, i Dwata di langit, i mimò i mahin na tanà.” ¹⁰Na tulenan dale fa gablà di kilan i Dwata i Amu.

Kaklingela i gman Dyona too ale likò, na manla, “Tay ge, too sasè i nimoam.”

¹¹Na baling matnù i kalbang i lwek, taman snalekla Dyona, manla, “Tan i kibòmi ge, du fye fanak i mahin.” ¹²Na man Dyona, “Baty u agu ditù di mahin, na manak kadang i mahin, du gadègu mdà di sasè nimògu gakuf gamu di ksasè mahin ani.”

¹³Kabay balingla too fangal kamwa fye gafat ale di kilil mahin, bay làla gagan dun, du too mgal fa i lwek na i nus.

¹⁴Na kafnge ani, tamlo ale di glut Dwata, manla, “E Dwata i Amu, kandom gami. Nangam ku gami i gumlém salà kadang di kfati i to ani, du ise gami salà, du ge Dwata i Amu tamgimoam i knayeam.”

¹⁵Na kafnge éñ, batla Dyona di mahin, na manak sa.

¹⁶Na ani gumdà i bong klikòla di Dwata i Amu, taman damsù ale na nun dad fakangla di kenen.

¹⁷Na di kagbatla ku Dyona ditù di mahin, tanun fatlagad Dwata i Amu

bong nalaf du faflo ku Dyona. Na tlu butang i klo Dyona di lam tien i nalaf.

Dmasal Dyona di Dwata

2 Na di lam i bong nalaf, dmasal Dyona di Dwata i Amun, ²manan, “Di lam i bong kaflayamgu tamlo agu ge, Dwata i Amu na tatnimelam agu.

Na mdà di gumnè i dad to mati tamlo agu ge du ftabeng, na tafanlingem agu.

³Tafbatam agu di lam i mahin, ditù di too gumngalaman, na sanlibut agu slil, na maglimun agu i dad malbang lwekam.

⁴Man nawagu tafalwaam agu di munam, na talàgu lêman teen i Bong Gumneam.

⁵I lwek di mahin mlimun deg na fan agu saif, maglimun agu mahin, na i lamun glabéd di ulugu.

⁶Ditù agu di gugafdak i dad bulul di gumngalaman, ditù di lam di banwe gumilanggù dad to mati, na landè gugalwàgu.

Kabay Dwata i Amu, i Dwatagu tafalwaam agu di kfati.

⁷Di klandè imen nawagu ku mto agu, gafaldamgu ge, Amugu na too agu dmasal di ge, na ditù di Bong Gumneam talingem agu.

⁸I dad to mangamfù di dad ise glut dwata landè gukmamu, taknagolla i kafye mdà di Dwata i Amu.

⁹Kabay deg, kadang mlingag agu dmayen ge, na mangamfù agu di ge fagu di kadsùgu, na dnohògu i fakanggu di ge, du i kagalwà mdà alò di ge Dwata i Amu!”

¹⁰Na kafnge i kdasal Dyona, dek Dwata i Amu i bong nalaf falwà ku Dyona. Taman lwaan kenen di kilil mahin.

I ksalu Dyona di syudad Ninibi

3 Na lêman talù Dwata i Amu di ku Dyona, manan, ²“Salu ge ditù di bong syudad Ninibi, na tulenam di dad to i tagmangu di ge.”

³Taman mimen Dyona i gman Dwata i Amu, na salu kenen ditù di Ninibi. Na Ninibi ani satu bong syudad du tlu duh i klo mifal dun. ⁴Na sduh Dyona magu di syudad ani, na kafngse én, tambù nan kenen samtulen i gman Dwata i Amu, manan, “Takubu i fat falò butang ani, falmo Dwata i Amu banwe Ninibi.”

⁵Na i dad to mdà di Ninibi, faglut ale i gman Dwata fagu di ku Dyona. Taman sanmanla, “Fwasa ito.” Na kdeela mdà di mdatah to kel di mdanà to lamsak i klaweh mgimò mdà di saku, du fitela i ksalla i dad salàla.

⁶Na di kaklinge i harè di Ninibi i gman Dwata i Amu, mnaul kenen di gusudeng i gumdatah, na nlusan i klaweh i harè, na lsakan i saku na sudeng di abu, du fiten i ksalan.

⁷Na kafnge én, fangadè i harè na i dademe mebe i banwe Ninibi i kdee dad to, manla, “Nang gamu kmaan ku demen minum, na balù i dad lmanafyu nangyu fankaan na finum. ⁸Kdeeyu lamsak i klaweh saku, na balù i dad lmanafyu fnalsakyu. Na kat man satu gamu dmasal di Dwata i Amu na tmagak i dad sasè ldamyu na dad sasè mgimòyu. ⁹Ani i fye nimoito, du ken kandon ito, na matlas i fandaman, na talaan flabè gito, du fye là ito mati.” ¹⁰Na di kite Dwata i Amu i nimòla na i ktagakla i dad sasè ldamla, tanlasan i fandaman na laan fnadlug i gmanan gablà di kafalmon dale.

I kaflabè Dyona i katlas Dwata i Amu i fandaman

4 Na di katlas Dwata i Amu i fandaman là gaffeheku ku Dyona, bay baling gumdaan too flabè. ²Taman, dmasal ke-

nen, manan, “E Dwata i Amu, mangu di làgu fa mdà di banwegu, ani i klikògu di ge ku matlas i fandamam. Én duen agu mayè mila ditù di Sfén, du gadègu too ge fye, na là mgili i kakdom, na nun ktahà i nawam, na too mula katlasam i fandamam di kafalmom i dad to. ³Taman Dwata i Amu, nweam i nawagu, du fye fa baling ku mati agu.”

⁴Kabay tmimel Dwata i Amu, manan, “Fandamam, landè duenam flabè.”

⁵Taman mdà Dyona lamwà di syudad gsen di gusut i duh, na sudeng kenen. Na ditù nimoan i tukay gufsilangan na sudeng di gugalungan du fatanan ku tan i mkel di Ninibi.

⁶Na nun ftabò Dwata i Amu walad nun doon, na falnokan di tah Dyona fye nun gamsalung kenen, du fye gamlé kenen kafye nawan. Na walad ani too gaflehew ku Dyona.

⁷Kabay di ksut i duh, dek Dwata i Amu satu safat du kmaan foon i walad, taman mlanas i doonan, na mati.

⁸Na di kneng i duh, fbal Dwata i Amu i nus mdà di gusut i duh, na too bong kinitan, taman fan mtafi Dyona mdà di kinit i duh too mneng di tah ulun. Taman kayean ku mati, na manan, “Fye fa baling ku mati agu.”

⁹Kabay man Dwata i Amu di kenen, manan, “Fandamam, landè duenam flabè gablà di walad gamsalung ge.”

Na tmimel Dyona, manan, “Too agu flabè fye fa ku mati agu.”

¹⁰Na man Dwata i Amu, manan, “Walad ani ftabògu na falnokgu di alò sbutang, na di tmadol butang mati. Landè sa flayamam ftabò na falnok dun, bay knean bong i kakdom dun. ¹¹Kabay mdatah fa di walad i kakdogu i dad to di banwe Ninibi, du nun mlukas mlatu lwe falò libu dad ngà i là mimò sasè, na nun fa dad lmanaf. Taman làgu falmo dun.”

Matyu

*I Fye Tulen gablà ku Dyisas
Krayst i Sulat Matyu*

Kafaglabat i libru sulat Matyu

Libru ani sulat Matyu, satu di dad sfalò lwe gal dek Dyisas, na sulatan ani di là fa falmo i dad to di Roma i syudad Dyérusalém. Di bang Dyisas dini di tah tanà, i dad banwe i dad to Dyu nagot i dad to Roma. I gumdatah mdà di Roma magot i dad to Dyu. Na ani duen dee dad sundalu mdà di Roma mnè di banwe i dad Dyu.

Too malima kagkah i dad Dyu, du dek ale i gumdatah fbayad fafil tanàla klit fali di gubirnu di banwe Roma. Na dekan dademe di dad to Dyu mwè bayad buhis, na taman dademela dad Dyu dmuen dale, na matnù kaflabèla du fdatahla bayad galla nwè.

Matyu satu to di dad gal mwè bayad buhis. Kabay di klak Dyisas kenen du fye mlalò kenen, balingan tngak i nimoan na laloan.

I libru sulat Matyu ani, sulatan di dademen dad Dyu. Tnulenana ale gablà di dad tdò na i dad mgimò Dyisas. Toon fbangal di dale, Dyisas, to mdà di banwe Nasarét, i too glut Mgalék Dwata santulen Mosis na dad tugad Dwata di sulatla. Du sulatla i fakang Dwata di muna fa feben i To Mgalékan dini di tah tanà, du mebe i dad to Dyu na falwà dale. Na i dad Dyu toola fanden kdohò Dwata fakangan di dale, na fatanla i To Mgalékan. Taman sulat Matyu libru ani du fye faglut dad Dyu Dyisas i too glut To Mgalék Dwata mebe dale.

I dad gutambul Dyisas Krayst, i To Mgalék Dwata mebe i kagotan

(Luk 3:23-38)

1 Ani gugsulat i gutambul Dyisas Krayst, i bel Harì Dabid, na i bel Abraham di muna fa.

² Abraham i mà Isaak, Isaak i mà Dyékob, Dyékob i mà Dyuda na dad flanekean, ³Dyuda i mà Féris na Séràh, na i yèla dunan Tamar. Féris i mà Hésron, Hésron i mà Ram, ⁴Ram i mà Aminadab, Aminadab i mà Nason, Nason i mà Salmon, ⁵Salmon i mà Boas, na i yè Boas dunan Rahab, Boas i mà Obéd, na i yè Obéd dunan Ruth. Obéd i mà Dyési,

⁶Dyési i mà Harì Dabid, Dabid i mà Solomon, na i yè Solomon dunan i yaan Uraya. ⁷Solomon i mà Rihoboam, Rihoboam i mà Abadya, Abadya i mà Asa, ⁸Asa i mà Dyihosafat, Dyihosafat i mà Dyoram, Dyoram i mà Usaya, ⁹Usaya i mà Dyotam, Dyotam i mà Ahas, Ahas i mà Hésékaya, ¹⁰Hésékaya i mà Manasi, Manasi i mà Amon, Amon i mà Dyosaya, ¹¹Dyosaya i mà Dyékonaya na dad flanekean lagi. Di bang atù i kagakfè na kgebe i dad to mdà di banwe Israél ditù di banwe Babilon.

¹²Di kakella di Babilon, mngà Dyékonaya, na i tingaan dunan Saltiyél. Na Saltiyél i mà Sorubabél, ¹³Sorubabél i mà Abayud, Abayud i mà Ilaykim, Ilaykim i mà Asor, ¹⁴Asor i mà Sadok, Sadok i mà Akim, Akim i mà Ilayud, ¹⁵Ilayud i mà Éliasar, Éliasar i mà Matan, Matan i mà Dyékob, ¹⁶Dyékob i mà Dyosif, i yaan Méri, yè Dyisas i dnagitla Krayst, i To Mgalék Dwata.

¹⁷Na masdagub nun sfalò fat gumastugad i bel mdà di ku Abraham kel di ku Harì Dabid. Na mdà di ku Harì Dabid kel di kgebe i dad to mdà di Israél salu di Babilon, sfalò fat gumastugad i bella. Na mdà di kgebe dale salu di Babilon kel

di ksut Krayst, i To Mgalék Dwata, nun sfalò fat gumastugad i bella.

I ksut Dyisas Krayst

(Luk 2:1-7)

¹⁸Ani i santulen gablà di ksut Dyisas Krayst. Yéan, Méri, bliwal satu to dnagit Dyosif, bay di là ale fa sdeme gadean tamaltien kenen fagu di Mtiu Tulus Dwata. ¹⁹Na du Dyosif i to matlu, laan mayè ku fyaan Méri di muna i dee dad to, taman én fandaman, kahan Méri di landè to gmadè dun. ²⁰Kabay di slengan faldam ani, gkudang kenen, na nun kasaligan Dwata msut di kenen fagu di knan, na manan, “E Dyosif, bel Hari Dabid, nang ge likò fasdeme ku Méri, du i kaltienan fagu sa di Mtiu Tulus. ²¹Mngà kenen lagi kadang, na i dagitam kenen, Dyisas, du kenen i to falwà i dad ton mdà di dad salàla.”

²²Na mkel kdee ani, du fye gdohò i gman Dwata fagu di satu tugadan, manan, ²³“Nun kadang satu sawang libun maltien, na mngà kenen lagi. Na én katlola kenen, Imanyuél.” I gumtatek Imanyuél, dunan, “Tadini Dwata samnagin di gito.” ²⁴Taman di kukat Dyosif nimenan i dek kasaligan Dwata na fasdeme ku Méri. ²⁵Kabay laan nutik Méri kel di ksut tingaan lagi. Na di ksut tingaan, én dagit Dyosif dun, Dyisas.

I klauy dad to fulung meye i kagu dad blatik di Bétléhém

2Na déén gusut Dyisas di tukay lunsud Bétléhém glam di banwe Dyudiya di bang i kagot Harì Hérod i banwe Dyudiya. Kafnge ksut Dyisas nun dad to too fulung meye kagu i dad blatik kel di syudad Dyérusalém mdà di banwe di gusut i duh. Na manla, ²“Tanè gumnè i tingà falami sut, én mgimò kadang harì i dad Dyu? Tateenmi di gusut i duh i blatik ilè kakelan. Taman salu gami dini du mangamfù di kenen.”

³Na di kaklinge Harì Hérod tasut satu falami harì, too msamuk i nawan kel di kdee dad to di kagotan déén di Dyérusalém. ⁴Na én nimoan, fastifunan dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, dunan i dad ulu i dad bà di Dwata na i dad to tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na snalekan ale ku tanè gusut Krayst, i To Mgalék Dwata. ⁵Na manla, “Déén di tukay banwe dnagit Bétléhém glam di banwe Dyudiya, du ani sulat i tugad Dwata, manan,

⁶“Ge Bétléhém, i tukay lunsud di banwe Dyudiya, balù too tukay ge too mdatah ge di kdee banwe di Dyudiya, du déén di ge kadang gumdà i satu ulu, na kenen mifat i dad togu, dad bel Israél.”

⁷Na di kaklinge Harì Hérod i gusut Krayst, fatlon i dad to too fulung meye i kagu dad blatik di landè to gmadè dun, du snalekan ale ku kilen ksut i blatik. ⁸Kgadean dun, dekan ale ditù di Bétléhém, manan, “Mdà gamu na tooyu fanngabal i tingà én. Na ku teenyu kenen, samfulè gamu dini du fgadèyu deg i gusablaan, du fye salu agu ditù du mangamfù di kenen.”

⁹Na di kaklingela i gman Harì Hérod, mdà ale. Na teenla i blatik tateenla ditù di gusut i duh magu gsen di munala kel di kfanakan déén di tah i sablà gumnè i tingà. ¹⁰Di kitela i blatik, too ale lehew! ¹¹Kakella di gumnè teenla i tingà di saféd i yéan Méri, na lkuad ale di munan du mangamfù ale di kenen. Na nukalla dad mabtas nebela du bléla di tingà, dunan blawen, na dad mabtas fangbun dnagit insénso na mira. ¹²Kafnge én, mulè ale di banwela, bay mahal dalanla mulè du tafgadè Dwata di dale fagu di kna na fye ku nang ale samfulè di ku Harì Hérod.

I kila ale Dyosif di banwe Idyif

¹³Na di kakubu i dad to fulung meye kagu dad blatik, nun kasaligan Dwata lêman msut di ku Dyosif fagu di kna, na manan, “Mték ge, nebem i tingà na yéan, na mila gamu ditù di banwe Idyif, na mnè gamu ditù, du fan fanngabal Harì Hérod i tingà ani du fnatin. Silang gamu mulè ku mangu di gamu.”

¹⁴Na taman mték Dyosif na neben i tingà na yéan, du mdà ale di butang én salu ditù di Idyif. ¹⁵Na mnè ale déén kel di kfati Harì Hérod. Na fagu déén gdohò i gman Dwata fagu di satu tugadan, manan, “Tlogu tingàgu lamwà fdu di banwe Idyif.”

¹⁶Na di kaglabat Harì Hérod mafgaw kenen du mdà di nimò dad to fulung meye kagu dad blatik, too kenen flabè. Taman dekan i dad ton fnati kdee dad ngà lagi falami sut kel di lwe fali i ktuala mnè di banwe Bétlém na di dademe banwe mdadong déén. Laloan i gman dad to fulung meye kagu dad blatik ku tan i klo mdà di ksut i blatik, du én gugmadean kalnawa tingà fafatin. ¹⁷Na mdà di kfati i kdee dad ngà ani too gdohò i gman Dwata fagu di tugadan Dyérimaya, manan,

¹⁸“Nun linge to di banwe Rama kamwak na mlanu.
Nngel Rakél i dad ngaan,
na landè gamlala nawan,
du tamati dad ngaan.”

I kulè ale Dyosif fdu di banwe Idyif

¹⁹Kafnge i kfati Harì Hérod nun kasaligan msut di ku Dyosif déén di Idyif fagu di kna, na manan, ²⁰“Mték ge, nebem i tingà na yéan, na samfulè gamu di banwe Israél, du tamati i dad to mayè mati i tingà.”

²¹Na taman mték Dyosif, na neben i tingà na yéan mulè di banwe Israél.
²²Kabay di kaklinge Dyosif, na én tlas

ku Harì Hérod magot i banwe Dyudiya dunan i tingaan Arkilas, likò kenen mnè ditù di Dyudiya. Na mdà di kafngewe Dwata kenen fagu di kna, baling ale salu di banwe Galili. ²³Na i gumnèla di Galili, dunan i tukay lunsud dnagit Nasarét. Na ani kagdohò i gman Dwata fagu di tugadan, manan, “I katlola kenen, to mdà di Nasarét.”

Dyan Gal Munyag

(Mark 1:1-8; Luk 3:1-18; Dyan 1:19-28)

3Na di file fali kubu, nun to dnagit ku Dyan Gal Munyag kel di banwe landè to mnè déén glam di banwe Dyudiya na tdoan i dad to salu déén di kenen. ²Na manan, “Msal gamu na tnakakyu dad sasè nimòyu, du tamdadong i kagot Dwata.” ³Na Dyan ani i santulen Dwata fagu di tugadan Isaya di muna fa, manan,

“Nun to tamlo di banwe landè to mnè déén, manan,
‘Fatlagadyu i dalan i Amu,
na tanluyu i gumagun.’”

⁴Na i klaweh lsak Dyan dunan i bul kamél nanem, na i galingan kindal lmanaf. I knaanan tlangas na tnab. ⁵Na dee dad to gal salu di kenen mdà di syudad Dyérusalém, na mdà di dademe banwe glam di banwe Dyudiya, na mdà di dad banwe mdadong di yéél Dyordan. ⁶Na tulenla kenen i dad salàla, na bnun-yag ale Dyan di bong yéél Dyordan.

⁷Kabay di kiten nun dee dad to mdà di lwe bung fnaglut i dad Dyu dnagit Farisi na Sadusi fdadong di kenen du fan fbunyag, manan di dale, “Tay gamu! Salngad gamu i dad ulad mila mdà di li-foh. Simto kè tmulen gamu galwà gamu di flayam blé Dwata ku alò gamu fbunyag? ⁸Ku tamsal gamu, fiteyu i ksalyu di dad salàyu fagu di fye nimòyu. ⁹Nangyu man, ‘Balù ku là gami msal là gami gakuf di flayam blé Dwata, du gami bel Abraham.’ Tulengu gamu i kaglutlan, balù

mdà di dad batu ani gagan Dwata mimò bel Abraham ku kayean tamlas gamu. ¹⁰Na i kukum Dwata too mdadong. Ku fkahito di to mbek kayu, tadéén i balyungan di foon i kayu, du tagatlagad mbek kdee kayu là munge fye bunge, na bat di lifoh.

¹¹“I kbunyaggu ani fagu di yéél du ilè tamsal gamu, bay nun to tmadol deg too mdatah fa di deg, taman là agu gablà mebe i talumfaan, du too agu mdanà di kenen. I kbunyagan gamu fagu di Mtiu Tulus na di lifoh. ¹²Na santanin dad to tlu na sasè salngad fali tnaaf. Tanagotan i taaf du tmaaf, na i fali tamagtaaf busekan di folan, bay i kdee afa snakufan di lifoh landè kfatin.”

I kafbunyang Dyisas

(Mark 1:9-11; Luk 3:21-22)

¹³Na salu Dyisas di yéél Dyordan fdu di banwe Galili, du fbunyang ku Dyan.

¹⁴Kabay fan là mayè Dyan munyang kenen, na manan, “Gablà ku ge munyang deg. Kan ku ge baling fbunyang di deg?”

¹⁵Na tmimel Dyisas, manan, “Falo-ham i nimòta ani, du fye gimenta i kdee knayè Dwata.” Taman nagin Dyan i knayean, na bnunyagan Dyisas.

¹⁶Na di kafnge munyang, matun Dyisas mdà di yéél. Na mgukà i langit na teenan i Tulus Dwata fdanà na mdaf di kenen gambet abun. ¹⁷Na nun talù mdà di langit, manan, “Ani tingàgu, toogu kando na too fye nawagu kenen.”

I ktilew Satanas ku Dyisas

(Mark 1:12-13; Luk 4:1-13)

4 Na kafnge én, nebe Tulus Dwata Dyisas salu di banwe landè to mnè déén, du fye tnilew kenen Satanas. ²Na di fat falò duh na butang là kmaan Dyisas, taman too bitil kenen. ³Na fdadong di kenen Satanas du tnilewan, na manan, “Ku ge Tingà Dwata, fanbalingam fan dad batu ani.”

⁴Kabay tmimel Dyisas, manan, “Nun gsulat di Tnalù Dwata, manan, ‘Ise ku alò knaan gamto i to, bay lè gamto i kat talù man Dwata.’”

⁵Kafnge én, nebe Satanas Dyisas di syudad Dyérusalém na ftadagan kenen di sen tah i Bong Gumnè Dwata. ⁶Na manan di kenen, “Ku ge Tingà Dwata, na kamyaf ge mdà dini, du nun gsulat di Tnalù Dwata, manan,

‘Dek Dwata i dad kasaliganan mifat ge. Snilungla ge i dad kmalla, du fye là gtudà di batu i bliam.’”

⁷Kabay tmimel Dyisas, manan, “Nun lè gsulat di Tnalù Dwata, manan, ‘Nangam tnilew Amum Dwata.’”

⁸Na lêman nebe Satanas kenen ditù di satu too mdatah bulul, na fiten kenen i kdee banwe nagot i dad to di tah tanà na i bong kafyela. ⁹Na manan di ku Dyisas, “Blégu di ge i kdee teenam ani ku lkuad ge du mangamfù di deg.”

¹⁰Kabay tmimel Dyisas, manan, “Nang ge dini Satanas! Gsulat di Tnalù Dwata,

‘Fnangamfuam Amum Dwata, na kenen alò i nimenam.’”

¹¹Na tnagak kenen Satanas, na nun dad kasaligan Dwata salu di kenen du nifatla.

I katbù nimò Dyisas

(Mark 1:14-15; Luk 4:14-15)

¹²Na di kaklinge Dyisas tabnilanggùla Dyan Gal Munyang, samfulè kenen di banwe Galili. ¹³Kabay là kenen mnè di Nasarét, bay mili kenen di satu lunsud dnagit Kafernaum di kilil i bong lanaw Galili mdadong di dad banwe Sibulun na Néftali. ¹⁴Na fagu di knean déén, gdohò i gman Dwata fagu di tugadan Isaya, manan,

¹⁵“I dad banwe Sibulun na Néftali, dunan i gumnè i dad to ise Dyu, mdadong di lanaw Galili di faltù i yéél Dyordan.

¹⁶Na i dad to déén,
balù tagnè ale mnè di gukmifun,
tamite ale i bong kalwa.
Balù mlo ale mnè di kakifu i fati,
tanun kagalwàla.”

¹⁷Na mdà di bang én, tambù Dyisas tamdò, manan, “Msal gamu, na tna-gakyu i dad sasè nimòyu du tamdadong i kagot Dwata.”

I kalék Dyisas i fat to gal mwè nalaf

(Mark 1:16-20; Luk 5:1-11)

¹⁸Na satu duh magu Dyisas di kilil i bong lanaw Galili, na teenan lwe lagi saflanek, Simon i dnagitla Fiter na Andru. Mukut ale di lanaw, du ale i dad to gal mwè nalaf. ¹⁹Na man Dyisas di dale, “Magin gamu deg, du balù ani galyu nimò meye nalaf, tdòta gamu meye i dad to du fye mlalò ale deg.” ²⁰Na di kmanan ani, tagakla i fukutla, na magin ale kenen.

²¹Na di slengla magu teen Dyisas lwe lagi saflanek dnagit Dyém na Dyan, i dad ngà Sébidi. Déén ale di awengla magin i màla. Tambél ale i fukutla. Na di kite Dyisas dale tlon ale du faginan, ²²na tna-gakla awengla na màla du magin ale ku Dyisas.

I katdò Dyisas di dad banwe di Galili

(Luk 6:17-19)

²³Na lamngab ale Dyisas di dad banwe glam di Galili, du tamdò kenen di dad gal gusatdò dad Dyu i Fye Tulen gablà di kagot Dwata. Na fanguléan kdee bung tduk i dad to na dad gukulang i lawehla. ²⁴Na too mbel i santulen gablà di kenen di klamang banwe Sirya, taman nebela di kenen i kdee dad to nun dad sahal bung tduk, na dad to maflayam du mdà di sasè katduk, na dad to nun busaw, dad to bnabuy, na dad to là galyak lawehla, na fangulê Dyisas i kdeela. ²⁵Na too

dee dad to mlalò kenen, dademe mdà di Galili, na mdà di dad sfalò banwe dnagit Dikafolis, na dademe mdà di syudad Dyérusalém na mdà di klamang Dyudiya na dademe mdà di dad banwe di faltù i bong yéél Dyordan.

I katdò Dyisas di tah bulul

(Luk 6:20-23)

5 Na satu duh, di kite Dyisas i kdee dad to, mnagad kenen di bulul, na ditù gusudengan. Na stifun di safédan i dad to gal mlalò kenen. ²Na tambù kenen tamdò dale, manan,

³“Nun kafye i dad to dmlè là ale gma-gan mlalò Dwata ku ise mdà di tabengan,

du gakuf ale di kagotan.

⁴Nun kafye i dad to mlidù,
du nlala ale Dwata.

⁵Nun kafye i dad to fdanà i ktola,
du gdawatla i tafakang Dwata di dale.

⁶Nun kafye i dad to bitil na malinum i katlu Dwata,
du fabsolan ale kadang.

⁷Nun kafye i dad to kamdo i dademela to,
du kando ale Dwata.

⁸Nun kafye i dad to matlu i nawala,
du site ale kadang Dwata.

⁹Nun kafye i dad to smafye i dademela to,
du matlo ale dad ngà Dwata.

¹⁰Nun kafye i dad to fanlayam mdà di matlu nimòla,
du gakuf ale di kagot Dwata.

¹¹“Nun kafyeyu ku nadoy gamu i dad to, na fanlayam gamu, na ku dnalamlam gamu di kdee bung sasè làyu nimò du mdà di ksatatuyu di deg. ¹²Salngad ani i kaflayamlam dad tugad Dwata di muna, taman too gamu flehew du bong untungyu kadang di langit.

Flingen Dyisas di kahì na salò i dad to Dwata

(Mark 9:50; Luk 14:34-35)

¹³ “Gamù dad togu, di kagbolyu di dad to di tah tanà gambet gamu i kahì du gamu gumdà i kafye di dale. Kabay ku magwè i nem i kahì, talandè kibò fye fasfulè i neman. Na ku én knè i kahì talandè gukmamu dun, tati alò bat na ndà i dad to.

¹⁴ “Na di kagbolyu di dad to di tah tanà lê gamu gambet i salò. Ku fkahta di lunsud, ku ditù gugnean di tah i bulul là gbuni dun. ¹⁵ Na i to mtam i salò, laan snukub dun. Bay ku ntaman i salò, toon fagfan gufkahan, du fye mite i kdee dad to. ¹⁶ Salngad én gamu, tooyu fneng i salòyu di kdee dad to, du fye teenla dad fye nimòyu, na dnayenla i Màyu di langit.”

I tdò Dyisas gablà di kimen dad flalò Dwata

¹⁷ Na man fa Dyisas, “Nangyu fandam ku i duengu salu dini di tah tanà, du kayègu fnang dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i tdò i dad tugadan. Làgu sa fnang, bay fitegu i glut kimen dun. ¹⁸ Tulengu gamu i kaglutu, di klo i nun tanà na langit, landè lana di flalò Dwata balù tukay du mti gdohò i kdee. ¹⁹ Na taman balù simto mlaflà balù alò satu flalò Dwata, na léan tdò di demen dad to i klafà dun, mdanà kenen di kdee to di kagot Dwata di langit. Kabay ku simto mimen kdee flalò Dwata na tdoan di demen to i kimen dun, too kenen mdatah to di kagot Dwata di langit. ²⁰ Taman mangu di gamu silang gamu gakuf di kagot Dwata ku mdatah fa i katluyu di katlu i dad to tamdò i flalò Dwata na i dad Farisi di kimenla i flalò Dwata.”

I tdò Dyisas gablà di kaflabè

²¹ Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Talingeyu i gal tdò di dad to di muna fa, manan, ‘Nang gamu manò, na ku simto manò, nebeyu di gumukum du fye nukum.’ ²² Kabay ani mangu fa di gamu, balù simto to flabè i demen to gablà nukum di gal gumukumyu. Na lêman i to smilo i demen to, gablà nukum di dad mdatah mukum. Na lêman i to ku manan, ‘Landè kamu ge,’ du mdà di kalbutan satu to, gablà kenen fanlayam Dwata di lanaw lifoh.

²³ “Taman ku tadéén ge di gudamsù di Dwata, na nun fanam blé di Dwata, bay nun gafaldamam salà tamgimoam di demen to, ²⁴ funam tnagak i blém na mdà ge salu di to én na fnafyem klom samfulè du mlé i dsuam di Dwata.

²⁵ “Na ku nun to fsalà ge na neben ge di usay fye ku funa gamu stulen alò gamu du fye gasil sulè di gusafyeyu di là gamu fa gafat di ganlal, du ku takel ge ditù, ken blén ge di to mukum du kenen gmadè ku tan kiboan ge. Na i to mukum blén ge di dad fulis na i fulis fbi-langgù ge. ²⁶ Na tulengu gamu i kaglutu, ku mkel ani di ge, silang ge galwà di bilanggù ku taftim bnayad i salaam.”

I tdò Dyisas gablà di klafà i yaan

²⁷ Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Talingeyu i gal tdò manan, ‘Nang ge mlaflà i yaanam.’ ²⁸ Kabay ani mangu di gamu, balù simto to meye di satu libun ise yaanan na nibalan tagamsalà kenen du tanlafaan yaanan di fandaman. ²⁹ Taman ku i matam kwanan mebe ge di kimò sasè, baling fye fa ku tanwilam na batam, du fye là ge fles mimò sasè. Fye fa ku lana satu matam na nun nawam landè sen, di sikof i laweham na baling ge bat di lanaw lifoh. ³⁰ Na lêman ku i kmalam gsen di kwanan mebe ge di kimò sasè, baling fye fa ku kanlangam na batam, du

fye là ge fles mimò sasè. Fye fa ku lana satu alel di laweham di sikof i laweham, bay baling ge gsalu di lanaw lifoh.”

I tdò Dyisas gablà di kakah i yaan

(Matyu 19:9; Mark 10:11-12; Luk 16:18)

³¹ Na man Dyisas fa, “Na nun gal tdò di muna fa, ‘Balù simto to mkah i yaanan, là fakay ku laan blé di kenen i fafil gugmadè takahan kenen.’ ³² Kabay ani mangu di gamu, balù simto lagi mkah i yaanan i là mlfà kenen gamsalà di Dwata, du i kakahan kenen gumdà i yaanan mlfà kenen ku lêman mwè yaan i libun kahan. Na i lagi mwè i libun takah ani lê gakuf kenen di kagsalaan.”

I tdò Dyisas gablà di ksafà

³³ Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Talingeyu i gal tdò di dad to, manan, ‘Ku smafà ge, nang tmulen kèng, bay toom dnòhò i fakangam di Dwata.’ ³⁴ Kabay ani mangu di gamu, nang gamu smafà. Hae, nang gamu smafà fagu di langit, du én sa i gusudeng Dwata di kagotan. ³⁵ Na nang gamu smafà fagu di tanà, du én gumdà i blian. Na nang gamu smafà fagu di Dyérusalém, du én sa syudad Dwata i too mdatah hari. ³⁶ Na nang gamu smafà fagu di uluyu, balù sbalu wakyu làyu gagan fbukay ku demen fafitam. ³⁷ Kabay di ktimelyu ku mayè gamu, manyu ‘hae’, na ku là gamu mayè, manyu ‘là’, du ku smafà gamu fa én ksafà tnüyu fdu di ku Satanas.”

I tdò Dyisas gablà di kbalas

(Luk 6:29-30)

³⁸ Na man Dyisas fa, “Talingeyu i gal tdò di dad to, manan, ‘Ku nun to fatduk i satu matayu, fatdukyu satu kenen mata. Na ku nun to falmo satu kifanyu, lèyu falmo satu kifanan.’ ³⁹ Kabay ani i mangu di gamu, nang gamu malas sasè di to mimò sasè di gamu. Kaflingenta dun ku nun to smamfak gamu di

bali bawehyu di kwanan, lèyu nà i balin du fsamfakyu kenen. ⁴⁰ Ku nun to mebe gamu di usay, du fye gwean saulyu, lèyu blé kenen i tahà sigalyu. ⁴¹ Na ku nun to mleges gamu mebe i knakifan kel di kawag i satu kilumitru, nebeyu kel di lwe. ⁴² Na ku nun to mni di gamu, banléyu kenen, na fandemyu i to mayè mdem di gamu.”

I tdò Dyisas gablà di kakdo di dad to dmuen ge

(Luk 6:27-28, 32-36)

⁴³ Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Talingeyu i gal tdò di dad to, manan, ‘Kandom i dad demem sgalak, na knangam nawa,’ kun, ‘i dad to dmuen ge.’ ⁴⁴ Kabay ani mangu di gamu, kandoyu i dad dmuen gamu, na dnasalyu i dad to mlayam gamu. ⁴⁵ Na ku ani nimòyu too dnile dad to na gamu dad ngà i Màyu di langit, du Dwata là alò di dad to matlu i gufnengan i duh na gumlén i ulen bay balù di dad to i là matlu na mimò sasè. ⁴⁶ Nangyu fandam ku nun untung blé Dwata gamu ku én alòyu kando i dad to kamdo gamu. Landè gusahal i nimòyu di nimò dad to sasè gambet dad to gal mwè bayad buhis, du galla kando i dad to kamdo dale. ⁴⁷ Na salngad én, ku alò én gustulenyu i dademeyu sgalak landè gusahal i nimòyu di nimò dad to là gmadè Dwata, du balù dad to là gmadè Dwata stulen ale di dademela sgalak. ⁴⁸ Taman tooyu snikof i kakdoyu di kdee dad to, du fye sikof i katluyu salngad di Màyu di langit.”

I tdò Dyisas gablà di kablé di Dwata

6 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Di kimòyu i dad nimòyu di Dwata too gamu fgeye, du fye ise én duenyu mimò dun du fite di dademe to, du ku én nimòyu, landè untung gdawatyu mdà di Màyu di langit.

²“Taman ku nun tabeng bléyu di dad to landè knun, nangyu fgadè dun gambet i nimò dad to gal mféw di tafan ale mlé déén di gudee dad to di gal gusatdoito na di kilil dalan, du alòla kayè ku dag i dad to i nimòla. Na tulengu gamu i kaglutun, alò kdag i dad to gusen i untungla. ³Kabay gamu, ku nun bléyu di dad to landè, nangyu fgadè balù di dade-meyu sgalak, ⁴du fye gbuni i kabléyu, na i Màyu di langit i mite kdee nimòyu di gugbunin, kenen sa i mlé gamu untung.”

I tdò Dyisas gablà di kdasal

(Luk 11:2-4)

⁵Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Ku dmasal gamu di Dwata nangyu ganbet i dad to flingu ale fye to. Ku dmasal ale, too ale mayè tadag di gal gusatdoito dad Dyu, na di kilil i dalan fye teen dad to i nimòla. Na tulengu gamu i kaglutun, alò kdag i dad to gusen i untungla. ⁶Kabay gamu, ku dmasal gamu fusuk gamu di sibayyu na tnakabyu, na dmasal gamu di Màyu i là teen. Na i Màyu mite kdee nimòyu di gugbunin, kenen sa i mlé gamu untung.

⁷“Na ku dmasal gamu nangyu fandee i manyu landè gukmamu gambet nimò i dad to dmasal di dad ise glut dwata,[†] du fandamla too ale fanlinge ku fantahàla i dasalla. ⁸Nangyu ale ganbet du tasana gadè i Màyu i kanlidùyu di là gamu fa mni di kenen. ⁹Kabay gambet ani i fye kdasalyu, Màmì déén di tah langit, kayèmi moon ku kdee dad to mangamfù di ge.

¹⁰Kayèmi ku ge magot i kdee dad to,

na ku gdohò i kdee knayeam dini di tah tanà
salngad kagdohooan déén di langit.

¹¹Blém gami gablà knaanmi di duh ani.

¹²Na nlifetam i dad salàmi, salngad klifetmi salà i dad to gamsalà di gami.

¹³Nangam faloh di gami i dad tilew gamgebe gami di salà, bay falwaam gami di ku Satanas gumdà i kdee sasè.

¹⁴“Na ku nlifetyu salà i dademe to gamsalà di gamu, nlifet i Màyu di langit gamu salà. ¹⁵Kabay ku làyu nlifet salà i demeyu to là nlifet i Màyu di langit gamu salà.

I tdò Dyisas gablà di kafwasa

¹⁶“Na ku fwasa gamu, nangyu flidù bawehyu gambet i dad to gal flingu ale fye to, du én nimòla fitela di bawehla na too ale bitil,[‡] du fye dilè i dad to fwasa ale. Tulengu gamu i kaglutun, alò kdag i dad to gusen i untungla. ¹⁷Kabay gamu ku fwasa gamu samwat gamu na lngauf, ¹⁸du fye landè dad to dmlè i kafwasayu. Na i Màyu di langit i là teen mite i kdee nimòyu di gugbunin, na kenen i mlé gamu untung.”

I tdò Dyisas gablà di knunito

(Luk 11:34-36; Luk 12:22-34; Luk 16:13)

¹⁹Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Nang gamu samtifun knun dini di tah tanà, du alò falmo i kanok na tnée ku demen tnaku i dad to. ²⁰Kabay én gusamti-funyu knun ditù di langit, du ditù landè kanok gafalmo dun na laan tnée, na landè to gfusuk du tmaku dun. ²¹Hae,

[†]6:7 Satu kubad ani dunan, dad to là gmadè Dwata.

[‡]6:16 Di bang Dyisas mto satu nimò dademe to fwasa, snafangla ulula, ku demen kahla abu di ulula na nusing i bawehla du fite di dad to fwasa ale. Dademe to gal bayà malob na samwat du fite i kafwasala. Kayè Dyisas di kimoito di Dwata, ise duenito mimò dun du fye dag i dad to nimoito, bay kayean ku nimoito dun mdà di klong nawaito Dwata.

du ku nè gusamtifunyu i knun tooyu knabas, én sa gumnè i nawayu.

²²“I matayu gambet i salò di lawehyu. Ku fye i keyeyu fakayyu man matlu i fandamyu, na gambet langub lwa klamang lawehyu, ²³bay ku sasè i keyeyu, sasè fandamyu na gambet langub kifu klamang lawehyu. Na ku sasè i keyeyu na fandamyu too gamu mnè di gukmifun.

²⁴“Landè kibò flifan di lwe amu, du ku lwe amu satu to knangan nawa satu na kanbongan nawa satu ku demen nimenan satu na snilon satu. Ku too bong nawayu i knun na làyu gimen Dwata du landè kibò flifan di lwe.”¹

I kifat Dwata dad to smalig di kenen

(Luk 6:22-31)

²⁵“Taman ani mangu di gamu, nangyu fsamuk i nawayu gablà di knèyu dini di tah tanà, i galyu knaan na ninum, na gablà di lawehyu ku tan klaweh galyu lsak. Mabtas fa i nawata di knaan, na i lawehta di klaweh. Na ku gablé Dwata di gamu i lawehyu na nawayu, kan ku fsamukyu nawayu gablà di knaan na klaweh?

²⁶“Fandamyu dad anuk di bnas mayeng di langit. Là ale mla ku demen kamtu, landè fol gumusekla i ulè i flala, bay fankaan ale i Màyu di langit. Na gamu too mabtas fa di dad anuk. ²⁷Nun kè di gamu tmugad i klawilan balù tukay fagu di kafsamuk i nawan gablà di kliduan? Landè sa. ²⁸Na tan fa ku fsamukyu nawayu gablà di klawehyu? Fandamyu dad bulek di bnas, ku tan kibò ktabòla. Là ale faflayam meye klidùla na là ale mimò klawehla. ²⁹Kabay ani mangu di gamu, balù Harì Solomon di too nun knunan, landè klawehan gasngad di kafye baweh i satu bulek nimò Dwata. ³⁰Na fandamyu, landè kabtas dad bulek di

bnas mto duh ani bay fayah mlanas na bat di lifoh. Ku kanlaweh Dwata i dad bulek di kafye én, laan gamu kè kanlaweh du too gamu mabtas? Tay, too tukay i ksaligyu! ³¹Taman nangyu fsamuk nawayu, na nangyu man, “Tanè gumwèmi i knaanmi? Tanè gumwèmi ninummi? Tanè gumwèmi klawehmi?” ³²Hae, du én nimò dad to là gmadè Dwata du toola fanngabal kdee ani, bay i Màyu di langit tasana gmadè i kdee klidüyu. ³³Kabay gamu, ani nimöyu, funayu fdatah di nawayu kagot Dwata gamu, na klalöyu katlun, na blén di gamu kdee kanlidüyu. ³⁴Taman nangyu fsamuk nawayu gablà di klidù fayah, du dee i dad klidù di mduh ani. Silangyu fandam i dad klidüyu ku takel.”

I tdò Dyisas gablà di kukum i demem to

(Luk 6:37-38, 41-42)

7 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Nang gamu mukum i demeyu to, du fye là gamu nukum Dwata. ²Ku tan i ukumyu demeyu to salngad i ukum Dwata gamu, na ku tan kablat ukumyu i demeyu to salngad kablat ukum Dwata gamu.

³“Kan ku neyem i tukay salà gambet fuling di mata i demem to, bay tatiam bayà i bong salà gambet i bateng di ge mata? ⁴Na kan ku manam, ‘Nwègu kun i fulingam,’ na blaam nun bong bateng di ge mata. ⁵Tay, tati ge flingu fye to, funam nwè i bong bateng di ge mata, du fye, fye kitem di kweam fuling di mata i demem to.

⁶“Na di ktulenyu i kaglut Dwata, ku nun to là mayè flinge nangyu fadlug tulen di dale. Hae, nangyu blé di dad ayem i nfun Dwata du kenla gamu baling nakét. Na nangyu bat di dad sdè dad too mabtas du balingla sa sandà.

¹6:24 Satu kubad ani dunan, Landè kibò flifan di Dwata na i knun.

I tdò Dyisas gablà di kafni di Dwata
(Luk 11:9-13)

⁷“Mni gamu di Dwata, na banlén gamu, mngabal gamu na fiten di gamu i fanngabalyu, na mbal gamu fusuk na lanwan di gamu i takab. ⁸Du balù simto mni di Dwata, gamdawat sa kenen, na balù simto mngabal, fite Dwata di kenen i fanngabalan, na balù simto mbal fusuk, lanwa Dwata di kenen i takab.

⁹“Gamu dad lagi nun dad ngà, ku mni dad ngàyu fan, bléyu kè batu? ¹⁰Ku mni nalaf, bléyu kè ulad? Là sa. ¹¹Balù tagnè gamu dad gamsalà, knean fulung gamu mlé fye di dad ngàyu. Mdatah fa déén i kfulung Màyu di langit mlé kafye di dad mni di kenen.”

I glut gumtatek i kdee flalò Dwata di dad to

(Luk 6:31)

¹²“Na ku tan kayèyu nimò i demeyu to di gamu, én nimòyu di dale, du én sa i gumtatek kdee flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i tdò i dademe tugadan.”

I lwe dalan nalék dad to

(Luk 13:24)

¹³Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Neyeyu du fye fusuk gamu di fital dalan salu di nawa landè sen, du mabal i gufusuk na too mula kagu déén di dalan salu di lanaw lifoh, na too dee dad to magu déén. ¹⁴Kabay i dalan salu di nawa landè sen too fital i gufusukan na too malima nagu, na là dee to mite dun.”

I dad ise glut tugad Dwata dilè di nimòla

(Luk 6:43-44)

¹⁵Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Too gamu fgeye du nun dad to flingu ale tugad mdà di Dwata. Salu ale di gamu gambet dad mnam lmanaf bili-bili, bay i too glut kagkahla salngad di

labè ayem di bnas gal falmo. ¹⁶Én gudmilèyu ku fye ale di ulè nimòla, salngad di dad munge dilè di bungela. I walad banal là munge i bunge grép, na i samfinit là munge i bunge fig. ¹⁷Salngad én, i fye kayu, munge fye, na i sasè kayu, munge sasè. ¹⁸I fye kayu là gambunge sasè, na i sasè kayu là gambunge fye. ¹⁹Na gukel kdee kayu là munge fye, nbek na ntm. ²⁰Taman én gudmilèyu i dad ise glut tugad Dwata fagu di dad sasè nimòla.

I dad to là dilè Dyisas di fulé duh

(Luk 13:25-27)

²¹“Di kdee dad to tamlo deg, ‘Amu,’ là ku i kdeela gfusuk di kagot Màgu di langit. Én alò gfusuk i dad to mimen i knayean. ²²Di kakel i duh kukum kadang, dee dad to fakdo di deg, manla, ‘E Amu, làmi kè tdò i Tnalù Dwata, na fagu di dagitam falwàmi dad busaw, na gangimò gami i dee tnikeng.’ ²³Kabay én mangu di dale, ‘Làta gamu dilè. Fawag gamu di deg, du gamu dad to mimò sasè.’

I fléd tdò Dyisas gablà di lwe to fdak gumnè

(Luk 6:47-49)

²⁴“Na taman kat to mlinge i dad tdògu na mimen dun, salngad ale di to too fulung faldam du déén gufdakan gumnean di bong batu. ²⁵Na kel i bong ulen, na dmunuk na mbal i bong nus fsalu di gumnean, bay laan fugen du déén gugafdak i dad lahan di tah batu. ²⁶Kabay kat to mlinge i tdògu, bay là mimen dun, salngad kenen di satu to là fulung faldam du déén gufdakan gumnean di falak. ²⁷Na kanto mulen na dmunuk na mbal i bong mgal nus fsalu di gumnean, tatì fugen na mti malbà.”

²⁸Na kafnge kman Dyisas ani too tikeng i kdee dad to di katdoan, ²⁹du too nun glalan di katdoan, là salngad di

katdò i dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis.

I kagfulê Dyisas i to tanfig

(Mark 1:40-45; Luk 5:12-16)

8 Na di kasol Dyisas mdà di bulul gutamdoan, too dee dad to mlalò kenen. ²Na nun satu lagi tanfig fdadong di kenen, na lkuad di munan, manan, “Amu, ku beg ge mayè gaganam fgulê deg di tduk fagsik deg ani.”

³Na nagot Dyisas kenen, manan, “Mayè agu sa. Mgulê ge nan.” Na too glut, tamgulê i tfigan. ⁴Na man Dyisas di kenen, “Nangam tulen ani di balù simto to, bay én nimoam mdà ge, na fitem laweham di bà di Dwata na nebem di kenen i dsù di Dwata fgaðè ku Mosis, du én i gugmadè i dad to too glut tamgulê ge.”

I kagfulê Dyisas i lifan satu kafitan sundalu mdà di banwe Roma

(Luk 7:1-10)

⁵Na salu Dyisas di lunsud Kafernaum. Kakelan déén nun satu kafitan dad sundalu mdà di banwe Roma smite kenen du mni tabeng, ⁶manan, “Amu, én lifangu tati milè di gumnègu du là galyak lawehan na too sasè kaflayaman.”

⁷Na man Dyisas di kenen, “Salu agu ditù du fye fangulêgu kenen.”

⁸Kabay man i kafitan, “Amu, là agu gablà ku fusuk ge di gumnègu. Alò ge talù na mgulê i lifangu. ⁹Gadègu ani, du balù agu mdanà di dad mdatah ganlal, nun sa dad sundalugu mdanà fa di deg, na ku nun dekgu mdà, mdà sa. Na ku dekgu salu dini, na gasil salu dini. Na ku nun dekgu lifangu mimò balù i tan déén, nimoan. Mdatah fa ge, ku nun manam, mgimò sa.”

¹⁰Kaklinge Dyisas i manan, too kenen tikeng, na man Dyisas di dad to mlalò kenen, “Tulengu gamu i kaglutun, landè fa to teengu di bel Israél salngad ani i bong kafaglutun. ¹¹Na ani mangu gamu,

kadang di fulé duh, nun dee dad to ise Dyu kel mdà di klamang banwe, mdà di gusut i duh na di gusdahan, na kmaan ale di saféd ale Abraham, Isaak, na Dyékok di kagot Dwata di langit. ¹²Kabay dee dad Dyu gakuf moon di kagot Dwata du bel Israél, bay balingan ale bat di lwà di gukmifun, déén di gumlanula na gukminggat i kifanla.”

¹³Na lêman talù Dyisas di kafitan dad sundalu, manan, “Fakay ge mulê, du tamgimò i fnaglutam.” Na glut sa, du salngan di kman Dyisas dun, tamgulê i lifan kafitan i dad sundalu.

I kagfulê Dyisas i tewe Fiter na dademe dad to

(Mark 1:29-34; Luk 4:38-41)

¹⁴Kafnge én salu ale Dyisas di gumnè Fiter. Di kfusukan teenan i tewe Fiter libun milè déén du too minit i lawehan. ¹⁵Na fdadong Dyisas na nagotan i kmalan, na magwè i initan. Na gasil kenen mték, na fles mlé kenen knaan.

¹⁶Na di kasdaf i duh, nebe i dad to di ku Dyisas dee dad to nun busaw, na falwaan i dad busaw fagu alò di taluan na fanguléan i kdee nun tduk. ¹⁷I nimò Dyisas ani dunan i gman Isaya, i tugad Dwata, manan, “Kenen mwè dad lyaloito, na fgulê dad tdukito.”

I klalò ku Dyisas

(Luk 9:57-62)

¹⁸Na di satu duh, teen Dyisas too dee dad to stifun di safédan, taman manan di dad gal mlalò kenen, “Mifal ito i lanaw.”

¹⁹Na di là ale fa mdà nun satu to gal tamdò dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis fdadong di kenen, na manan, “To Tamdò, magin agu ge balù nè gusalum.”

²⁰Na man Dyisas di kenen, “Fandamam i kalima di klalò deg, du i dad tuyun, nun ilib gumulêla, na dad anuk di

bnas, nun fulalla, bay deg, i dnagit Tingà To, balù gumilègu, landè.”

²¹Na nun satu to gal mlalò ku Dyisas, manan di kenen, “Amu, faloham agu mulè funa du lbanggu mà.”

²²Kabay man Dyisas, “Bayaam i tamati. Èn lambang dun i dad to mati, i dad to là fa gamfun nawa landè sen. Kabay ge, fles ge mlalò deg.”

I kngak Dyisas i nus na lwek

(Mark 4:35-41; Luk 8:22-25)

²³Na kafnge én, myak Dyisas di aweng na magin dad to gal mlalò kenen. ²⁴Na di kifalla i lanaw nkel ale i bong mgal nus di talà na maglam lwek i awengla, na fan fnò yéél. Kabay Dyisas, kudang. ²⁵Taman fdadong dad mlalò kenen, du nukatla, manla, “E Amu, ttabengam gami! Tapan ito galnab, mlimas ito kadang!”

²⁶Na man Dyisas, “Kan ku likò gamu? Tukay kadì i ksaligyù.” Na tadag kenen na nngakan i nus na dad lwek, na mbaling too lanél i lanaw.

²⁷Kite dad lagi én, too ale tikeng, na sasalek ale, manla, “Tan bung to ani? Balù nus na lwek mimen kenen.”

I kafalwà Dyisas dad busaw

(Mark 5:1-20; Luk 8:26-39)

²⁸Kakel ale Dyisas di banwe Gadara di faltù i lanaw, nun gsitongan lwe lagi nun busaw. Lamwà ale mdà di dad ilib gulambang i dad to. Na too ale labè, na taman landè to gal magu déén. ²⁹Na di ksitongla ku Dyisas mkit ale, manla, “Ge Tingà Dwata, tan i kiboam gami? Salu ge dini kè, du fanlayamam gami balù ise fa bangan?”

³⁰Na nun dee dad sdè nifat samwel mdadong déén. ³¹Na fakdo i dad busaw, manla, “Ku falwaam gami, dekam gami fusuk di dad sdè ditù.”

³²Na man Dyisas, “Na, ditù gamu.” Taman lamwà ale di lwe to én, na fles

fusuk di dad sdè. Na i kdee dad sdè mti mila masol di bilil na gtufa di lanaw, na sdulè mlimas.

³³Di kite i dad to mifat i dad sdè ani, mila ale salu di lunsud, na tulenla kdee mgimò di dad sdè na di dad lagi nun busaw. ³⁴Na kdee dad to mdà di lunsud mlinge ani, salu ale ditù di ku Dyisas. Di kitela kenen fakdo ale fye ku tnagakan i banwela.

I kafgulè Dyisas i to là galyak lawehan

(Mark 2:1-12; Luk 5:17-26)

9Na myak ale Dyisas lêman di aweng du salu di faltù i bong lanaw, du samfulè kenen di banwe galan gumnè. ²Kulè Dyisas nun dad lagi kel. Nun nebela di kenen i to là galyak lawehan, milè di igeman. Na di kite Dyisas i bong kafaglutla di kenen, manan di to là galyak, “E Tò, fangalam i nawam. Tamaglifet dad salaam.”

³Di kaklinge i dad tamdò dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis i man Dyisas, manla di ktola, “Tay, to ani, falmon dengeg Dwata di gmanan én.”

⁴Kabay gadè Dyisas i kdee mnè di fandamla, na manan di dale, “Kan ku sasè i fandamyu? ⁵Nè i too malima man, ‘Maglifet i salaam,’ ku demen, ‘Tadag ge na magu?’ Salngad sa, du slame alò Dwata gmagan mimò dun. ⁶Taman fangulègu to ani, du fye gadèyu agu, i dnagit Tingà To, nun glal di tah tanà ani mlifet dad salà i dad to.” Taman man Dyisas di to là galyak, “Tadag ge, nweam i gumileam, na mulè ge.” ⁷Na glut, tadag i to én na mulè. ⁸Di kite i kdee dad to i nimò Dyisas, likò ale na dnayenla Dwata, du tablén i bong gnagan ani di satu to.

I klak Dyisas ku Matyu

(Mark 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹Kafnge én, mdà ale Dyisas na slengla magu nun teenan satu lagi dnagit ku

Matyu sudeng di lam i gumimò i dad to gal mwè bayad buhis. Na man Dyisas di kenen, “Mlalò ge deg.” Na tadag Matyu na fles mlalò kenen.

¹⁰Na kmaan ale Dyisas di gumnè Matyu. Di slengla kmaan nun kel dademe dad gal mwè bayad buhis na dademe gal mlaflà dad flalò fnaglut dad Dyu na sudeng du kmaan di safédla.

¹¹Na nun dad to mdà i fnaglut Farisi mite kenen na snalekla dad to gal mlalò ku Dyisas, manla, “Kan ku kmaan Dyisas di saféd i dad to gal mwè bayad buhis na dademe to gamsalà?”

¹²Na di klinge Dyisas i manla, ttime-lan ale fagu di fléd, manan, “Hae, du i dad to nun tduk nun kamu i to mulung, bay i dad to landè tduk landè gukmamu i to mulung.” ¹³Na tooyu fandam i gumtatek i man Dwata ani, ‘Ise ku én toogu knayè i kabléyu dsù, bay én toogu knayè i kakdoyu i demeyu to.’ Na ise ku én duengu salu dini du fanngabalgu dad to tlu du fsalgu di dad salàla, bay dad to gamsalà i fanngabalgu.”

Flingen Dyisas i kton di lagi sandeme

(Mark 2:18-20; Luk 5:33-35)

¹⁴Kafnge én, nun di dad to gal mlalò ku Dyan Gal Munyag salu di ku Dyisas. Na smalek ale, manla, “Gami na i dad Farisi gal fwasa. Kan ku là fwasa i dad mlalò ge?”

¹⁵Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Ku fkahta di kasdeme, fwasa kè i dad to malò i kasdeme ku déén fa i lagi sandeme di safédla. Là sa. Salngad én i dad mlalò deg, bay nun duh kadang nwè di dale i lagi sandeme, na én i bangla fwasa.”

I guflingen Dyisas i tdoan di falami safut na falami binu

(Mark 2:21-22; Luk 5:36-39)

¹⁶Na man Dyisas, “Tagadeito sasè ku klafang i falami safut di labi klaweh ta-

baltok, du i falami klafang kamsang na matnù baling klong kasè i klaweh.

¹⁷“Na salngad én, là fakay fkah i falami binu kmadok fa di lam i labi gufkah kindal, du btù sa, na mkok i binu na marmo i gufkah kindal. Taman én fye gufkah i falami binu di falami kindal, du fye là marmo.”

I kafgulè Dyisas i libun maloh tienan na kton i tingà mati

(Mark 5:21-43; Luk 8:40-56)

¹⁸Di sleng Dyisas talù ani nun salu di kenen satu ganlal i dad Dyu, na lkuad di muna Dyisas, manan, “Tlabo ani kafto nawa tingàgu libun, bay beg ge magin deg ditù na nagotam kenen du fye mto lèman.” ¹⁹Taman tadag Dyisas magin kenen na lê magin i dad gal mlalò kenen.

²⁰Na di kagula nun satu libun déén too maflayam mdà di tdukan, tatì maloh i tienan. Sfalò lwe fali klon lamyalo dun. Na fdadong kenen di kagol Dyisas, na nagotan i kilil klawehan, ²¹du manan di kton, “Ku alògu gagot i klaweh Dyisas mgulè agu.”

²²Na di kagotan i klawehan falè Dyisas na teenan libun én, na man Dyisas, “Tingàgu, fangalam nawam, du mdà di kafaglutam tamgulè ge.” Na mdà di bang én, mgulè kenen.

²³Na di kakel ale Dyisas di gumnè i ganlal dad Dyu teenan dad to samlali gal magin lambang na dademe to madung too mlanu déén, ²⁴na manan di dale, “Lamwà gamu. Là mati i tingà, bay alò kudang.” Na toola kenen nulé. ²⁵Na di takalwà i dad to, fusuk Dyisas di gumilè i tingà, na nagotan i kmalan na mték kenen. ²⁶Na too mbel i santulen gablà di mgimò Dyisas di klamang banwe.

I kafgulè Dyisas lwe to butè

²⁷Na mdà ale Dyisas di banwe atù, na slengla magu nun lwe lagi butè tmadol

ku Dyisas. Tlola kenen, manla, “E bel Harì Dabid, begam gami kando.”

²⁸Na di kagfusuk ale Dyisas di satu gumnè magin i lwe to butè, na snalekan ale, manan, “Faglut gamu kè gagangu fglulè gamu?” Manla, “Hae Amu.”

²⁹Na nagot Dyisas i matala, na manan, “Fagu di kafaglutyu mgulè gamu.” ³⁰Na mite ale lèman. Kabay fnang Dyisas dale, manan, “Nang gamu tmulen di balù simto to i mgimò di gamu ani.” ³¹Kabay knean balingla santulen i mgimò Dyisas di klamang banwe.

I kafalwà Dyisas i busaw di lagi umu

³²Na di takdà i dad to én gine, nun dademe to kel mebe di ku Dyisas i satu lagi umu mdà di knè i busaw di kenen.

³³Na kafnge Dyisas falwà i busaw, gtlù sa. Na too tikeng i dad to, na manla, “Landè fa lmen teen i dad to gambet ani dini di banwe Israél.”

³⁴Kabay én baling man i dad Farisi, “Én mlé kenen gnagan falwà i dad busaw dunan Satanas i gumdatah i dad busaw.”

I kakdo Dyisas di dad to

³⁵Kafnge én, magu Dyisas di kdee dad syudad na malnak banwe du tamdò kenen di dad gal gusatdò dad Dyu na santulen i Fye Tulen gablà di kagot Dwata, na fanguléan dad to di kdee bung tduk.

³⁶Di kite Dyisas i kdee dad to, toon ale kando du too ale maflayam na mlungay, salngad i dad bilibili landè to mifat dale. ³⁷Taman manan di dad gal mlalò kenen, “Tadee dad to gatlagad dmawat i Fye Tulen. Salngad ale dnaru fali too mabal gablà kantu. Kabay kulang i dad kamtu. ³⁸Taman dmasal gamu di Amuito Dwata, i mfun i fali, na fniyu ku dekan kamtu i dademe dad to.”

I kalék Dyisas i dad sfalò lwe to galan dek

(Mark 3:13-19; Luk 6:12-16)

10 Na tlo Dyisas dad sfalò lwe gal mlalò kenen salu di safédan na banlén ale glal falwà dad busaw na fglulè i dad to di kdee bung tduk.

²Na ani dad dagit i sfalò lwe to galan dek, Simon i dnagitan ku Fiter, Andru i flaneke Simon, Dyém, na i flaneke Dyan i dad ngà Sébidi, ³Filif, Bartolomyu, Tomas, Matyu i gal mwè bayad buhis, Dyém i tingà Alfys, Tadyus, ⁴Simon i msen di banwen, na Dyudas Iskariyot i to mangkal kenen.

I kafngewe Dyisas dad sfalò lwe dekan tamdò

(Mark 6:7-13; Luk 9:1-6)

⁵Na di kdek Dyisas i sfalò lwe dad to ani fanlaun ale, manan, “Nang gamu salu di dad to ise Dyu ku demen di dad banwe glam di Samériya. ⁶Kabay én gusaluyu di dademeyu dad bel Israél, du salngad ale i dad bilibili tatlas. ⁷Na di kaguyu, tamdò gamu, manyu, ‘Tamdadong nan i kagot Dwata.’ ⁸Na fangulèyu i dad to nun tduk, ntékyu i dad to mati, fangulèyu dad tanfig na falwàyu dad busaw. Nangyu fbayad i tabengyu dad to du i kdee gdawatyu mdà di Dwata laan fbayad gamu. ⁹Kabay nang gamu mebe filak balù blawen, salafi ku demen tabaga. ¹⁰Na di kaguyu nangyu nebe kuyut ku demen tugad. Na én alò saul na talumfà nebeyu i tagnè Isakyyu du i to nun nimò gablà banlé i gulandean.

¹¹“Na balù nè syudad ku demen tukay banwe gukelyu di kaguyu mngabal gamu i to mgafè i mayè fyak gamu di gumnean, na déen gumilèyu kel di kdàyu i banwen. ¹²Na di kyakyyu di gumnean manyu di dad to déen, ‘Fye ku i ktanak nawa mnè di gamu.’ ¹³Na ku dnawatla gamu, mnè sa di dale ktanak

nawa nebeyu, bay ku làla gamu dnawat gulè di gamu i fye gmanyu. ¹⁴Na ku nun dad to là dmawat gamu na là flinge i tdòyu, kakesyu kfung i bliyu di kdàyu di gumnèla ku demen banwela. ¹⁵Na tulengu gamu i kaglutu, di duh kukum Dwata dad to, balù too maflayam dad to sasè mdà di dad banwe Sodom na Gomora, mdatah fa kaflayam i dad to di banwe tnagakyu.”

I dad kaflayam gnagu i dad to Dwata

(Mark 13:9-13; Luk 12:2-19)

¹⁶Na man Dyisas, “Flinge gamu! Dekta gamu di dad to mayè fsasè gamu. Salngad gamu bilibili gbol di dad labè ayem di bnas. Taman ganbetyu dad ulad too fulung meye i kagula, na ganbetyu dad abun too nun ldamla du fye landè gudmalam gamu. ¹⁷Hae, fafye gamu, du nun kadang dad to kamfè gamu, du nebela gamu di usay di dad mdatah ganlal, na sankèlla gamu di lam i galla gusatdò. ¹⁸Na mdà di ksatatuyu di deg nebela gamu di muna i dad mdatah mukum, én gubirnadur na balù i harila. Kabay én sa i dalanyu samtulen di dale na di dad to ise Dyu i Fye Tulen gablà di deg. ¹⁹Na di kakfèla gamu nangyu fsamuk nawayu gablà di dad timelyu dale na i fye kmanyu dun, du di bang ktadagyu déén blé Dwata di gamu i fye timelyu. ²⁰Du ise mdà di gamu fandam i dad manyu kadang, bay mdà di Tulus Màyu Dwata.

²¹“Na di bang én kadang, én nimò i dademe to bléla di fati balù i dad flanakla, na i dad mà bléla dad ngàla. Na i dademe dad ngà dnuenla dad tula na fafatila. ²²Na knang gamu nawa i kdee dad to du gamu dad togu. Kabay ku simto gamtayud kel di gusenana, galwà kenen. ²³Na ku fanlayamla gamu di satu banwe mila gamu di dademe, du tulengu gamu i kaglutu, di là fa fnye i nimòyu

di kdee dad banwe di Israél, takel agu i dnagit Tingà To.

²⁴“I to tdò là mdatah di to tamdò kenen, na i lifan là mdatah di amun. ²⁵Taman nang gamu tikeng ku sasè kibòla gamu salngad deg. Gablà ku salngad kibòla i dad to tdò di to tamdò dale na ku salngad kibòla i dad lifan di amula. Ku én katlola deg Bèlsébul, dunan Satanas, tan fa ksasè katlola gamu dad togu.

²⁶“Kabay balù én nang gamu likò dale, du i kdee gbuni, teen sa kadang, na i kdee là gadè di bang ani, gadè sa kadang. ²⁷I kdee tatulengu gamu di alò gito, tulenyu kadang di kdee dad to. I taungaggu di gamu, kityu kadang di kdee dad to di lwà. ²⁸Na nang gamu likò i dad to, du alò lawehyu i gfatila, bay làla gfati i layefyu. Kabay én kanlikòyu Dwata i to gafalmo i lawehyu na layefyu di lanaw lifoh. ²⁹Fandamyu sa kun i kalsidaw galla fabli lwe bnayad alò file kadakù, bay silang tatek satu di dale ku faloh i Màyu Dwata. ³⁰Na gamu dad to, balù file balu wakyu, tagse Dwata kdeela. ³¹Taman nang gamu likò du di Dwata too gamu mabtas fa di dad kalsidaw.

I to nfun Dyisas ditù di Maan

(Luk 12:8-9)

³²“Na balù simto to mfun deg di muna i dad to, nfunu di muna i Màgu di langit. ³³Kabay i to là mfun deg di muna i dad to, làgu kenen nfun di muna i Magu di langit.

I sundang nebe Dyisas di tah tanà

(Luk 12:51-53; 14:26-27)

³⁴“Nangyu fandam ku én duengu salu dini di tah tanà du mebe agu ksatatu nawa. Ise ku ksatatu nawa i nebegu dini, bay én nebegu sundang du baling snang nawa i dad to mdà di deg. ³⁵Mdà di ksalugu dini snang nawa i tingà lagi na

maan, na i tingà libun na yêan, na i libun tmewe na tewen libun. ³⁶Na i too mnang nawa i dad togu kadang, dunan i dademela di gumnèla.

³⁷“Na i to mbong nawan maan na yéan mdatah fa di kalbong nawan deg, là gablà nfungu, na salngad i to mbong nawa i tingaan mdatah di kalbong nawan deg, là gablà nfungu. ³⁸Na ku nun to là mebe i krusan na too mlalò deg, là gablà nfungu. ³⁹Kabay i to kmabas i nawan, knean lana di kenen. Kabay i to mati mdà di klaloan deg, gamdawat nawan landè sen.

I untung gdawat i dad to dmawat i dad to Dwata

(Mark 9:41)

⁴⁰“Na balù simto i dmawat gamu dnawatan agu. Na ku simto dmawat deg dnawatan i Màngu Dwata i mdek deg. ⁴¹Na ku simto dmawat i tugad Dwata, mdà di kdek Dwata kenen, salngad untung gdawatan di gdawat i tugad Dwata. Na salngad én, ku simto dmawat i to matlu du mdà di katlun, salngad untungan di to matlu. ⁴²Na tulengu gamu i kaglutatan, nun untung di fulé duh i to mlé balù alò satu basu yéél tno di satu mdanà to du kenen satu to mlalò deg.”

I kafsalek Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas

(Luk 7:18-35)

11 Kafnge Dyisas tamdò i dad sfalò lwe to gal mlalò kenen, mdà kenen du tamdò di dademe banwe mdadong déén.

²Na Dyan Gal Munyag, tabnilanggù kenen, na di kaklingen gablà di dad mgimò Krayst dekan dademe dad gal mlalò kenen di ku Dyisas, ³du fsalekan ku Dyisas, manan, “Ge kè i to dek Dwata dini i sanfatanmi ku nun fa dademe fatanmi?”

⁴Tmimel Dyisas, manan, “Samfulê gamu di ku Dyan na tulenyu kenen i kdee lingeyu na teenyu dini. ⁵Mite i dad butè, gagu i dad kimay, landè ksik i dad to tanfig du mgulê, mlinge i dad bakong, mto lêman i dad mati, na tatulen di dad to landè i Fye Tulen mdà di Dwata. ⁶Na manyu di ku Dyan, too nun kafye di dad to ku là lwe nawala di kafaglutla di deg.”

⁷Na di kdà i dad to dek Dyan, tambù Dyisas talù di dad to déén gablà di ku Dyan, manan, “Di ksaluyu ditù di ku Dyan déén di banwe landè to mnè déén, tan i kayèyu teen? Ise sa ku én neyeyu kalon wal i nus. ⁸Na du ise én, ken én taneyeyu satu to too fye klaweh. Kabay ise én kè, du dad to kamlaweh i too fye klaweh mnè di dad malbang gumnè i dad hari. ⁹Na du ise én, tan sa neyeyu? Én kè neyeyu satu tugad Dwata? Na glut, satu tugad Dwata kenen, bay tulengu gamu, mdatah fa nimò Dyan di dademen tugad Dwata, ¹⁰du Dyan ani i to gman Dwata di Tnaluan, manan, ‘Dekgu i saliggu muna di ge, du fatlagad i dalanam na fgadè i kakelam.’

¹¹Na tulengu gamu i kaglutatan, landè fa to lmen sut gasngad di kdatah Dyan Gal Munyag, bay balù mdatah Dyan di kdee dad to kel i ani, ku simto to gakuf di kagot Dwata, balù kel di too mdanà to faglut di deg, mdatah fa di ku Dyan. ¹²Na tambù fa di katdò Dyan Gal Munyag kel ani too teen kgal kagot Dwata. Na dad to labè, too ale fgal fye gfusuk ale. ¹³Hae, du i kdee Tnalù Dwata fagu di dad tugadan na i flaloan fagu di ku Mosis, toola santulen i kagot Dwata kel di bang Dyan ani. ¹⁴Na ku mayè gamu faglut i manla, tagadèyu moon i to salngad ku llaydya sanfatan-ito dunan Dyan. ¹⁵Taman flinge gamu ku nun klingeyu!”

¹⁶Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Na tan guflingengu i dad to di bang

ani? Flingengu ale di dad ngà sudeng di fadyan. Là ale mayè magin i dademela magaf, du tamlo dademe, manla,
¹⁷ ‘Tamalandag gami i lingag i kasdeme, bay là gamu sayew.

Na lingagmi i lingag kalbang, bay là gamu mngel.’

¹⁸ Salngad én i ksalu Dyan dini, gal ken-fwasa na là minum binu, bay là ale mayè na balingla man, kun, ‘Tabnusaw kenen.’ ¹⁹ Na agu, i dnagit Tingà To, salu agu dini na kmaan na minum, na én manla, kun, ‘Neyeyu i to ani, tyan kenen na gal flangal. Na i dademen sgalak, dunan i dad sasè to gal mwè bayad buhis na i dad to gal mlafà i flalò Dwata.’ Én manla, bay i gumiteyu na i nimò satu to mdà di kfulung Dwata, di ulè i nimoan.”

I dad banwe i dad to là msal di salàla

(Luk 10:13-15)

²⁰ Na nngak Dyisas i dad to mdà di dad banwe gumimoan i dee tnikeng, du là ale fa msal di dad salàla, manan,
²¹ “Magakdo gamu dad to di banwe Korasin! Na gamu di banwe Bétsayda! Ku tateen i dad to ise Dyu di dad banwe Tiro na Sidon i dad tnikeng tanimògu déén di gamu, tamlo ale msal na lamsak i saku, na mubul i abu di ulula mdà di klidùla dad salàla, bay gamu là sa msal! ²² Taman mangu di gamu ani, balù blat kaflayam i dad to mdà di Tiro na Sidon, mlaan fa di gamu kaflayam di duh kukum Dwata. ²³ Na gamu dad to di banwe Kafernaum, mayè gamu fdatah i ktoyul kel di langit. Kabay fan bat gamu baling di lanaw lifoh. Ku tateen i dad to sasè di banwe Sodom i dad tnikeng tanimògu déén di gamu, là malmo banwela kel ani. ²⁴ Taman mangu di gamu ani, balù blat kaflayam i dad to mdà di Sodom, mlaan fa di gamu kaflayam di duh kukum Dwata.”

²⁵ Na di bang én dmasal Dyisas, manan, “E Mà, Amu magot i langit na

tanà, mlé agu fye di ge du i bunim di dad to too fulung na i dad to mdatah gnadè, tafitem di dad to mdanà salngad i dad malnak ngà. ²⁶ Hae Mà, mgimò ani, du ani knayeam.”

²⁷ Na man Dyisas di dad to, “Tasalig Mà di deg i kdee. Na landè gmadè i Tingà Dwata, galwà di Maan. Na landè gmadè i Maan galwà di Tingaan na dad to kayègu gufgadè kenen.”

I kaftud nawa i dad to mimen dad tdò Dyisas

(Luk 10:21-22)

²⁸ “I kdeeyu mlungay mdà di blat nebeyu salu gamu di deg na banléta gamu kaftud. ²⁹ Nimenyu i tdògu na ganbetyu agu, na nun sa kaftudyu du too nun kakdogu na kafdanà i ktogu. ³⁰ Là malima i flalògu gamu, na là blat i fimògu.”

I fye nimò di Duh Kaftud

(Mark 2:23-28; Luk 6:1-5)

12 Kafnge én, di satu Duh Kaftud i dad Dyu magu ale Dyisas di dalan di satu nligo. Na bitil dad gal mlalò kenen, taman di slengla magu beg ale kambang là dee dad kigan trigu, du knilewla. ² Kabay di kite i dad Farisi i nimòla, manla di ku Dyisas, “Neyem i nimò dad gal mlalò ge! Nlafàla i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis du baling ale kamtu di Duh Kaftud.”

³ Kabay tmimel Dyisas, manan, “Kan kè? Làyu lmen masa i nimò Harì Dabid du mdà di kbitilan na kbitil i dademen? ⁴ Là kenen fansalà Dwata balù fusuk kenen di Gumnè Dwata na nwean i fan blé di Dwata, na blén di dad ton, na kdeela kmaan. Na blaam én alò fakay kmaan dun i dad baito di Dwata. ⁵ Na làyu kè lmen masa i surat Mosis gablà di dad baito di Dwata mimò di Bong Gumnèan klit Duh Kaftud, na landè salàla di klafàla i flalò Dwata gablà di Duh Kaf-

tud. ⁶Na ani mangu di gamu, nun to dini di munayu mabtas fa di Bong Gumnè Dwata. ⁷Ani man di Tnalù Dwata, 'Ise ku dsù lmanaf i knayègu, bay kasakdo.' Ku glabatyu ani làyu moon dnalàm i dad to landè salà, ⁸du agu, i dnagit Tingà To, i nun glal mangman i fakay nimò di Duh Kaftud."

I kafgulê Dyisas i to kengkeng i kmalan

(Mark 3:1-6; Luk 6:6-11)

⁹Na mdà Dyisas na fles fusuk di gal gustifun dad Dyu. ¹⁰Na nun lagi déén kengkeng bali kmalan. Na nun dad to déén meye dalanla dmalàm ku Dyisas di salà, taman snalekla kenen, manla, "Fakay dé di flalò Dwata ku fangulê i to nun tduk di Duh Kaftud ku là?" ¹¹Kabay tmimel Dyisas dale, manan, "Ku nun bili-biliyu mtatek di mngalam sol di Duh Kaftud tan i nimòyu? Làyu kè falwà dun balù fa di Duh Kaftud?" ¹²Na too mabtas fa i to di bilibili! Taman snalekku gamu, fakay dé di flalò Dwata ku tnabengito i demeito to di Duh Kaftud ku là?"

¹³Kafnge én, man Dyisas di to kengkeng i kmalan, manan, "Bankem i kmalam." Na banken. Na mgulê i kmalan na tasalngad di balin. ¹⁴Kitela ani lamwà dad Farisi du stulen ku tan kfagula mati ku Dyisas.

I salig mgalék Dwata

¹⁵Na du gadè Dyisas i ayè dad Farisi mati kenen, taman mdà kenen di banwe én. Kabay too dee dad to mlalò kenen na fanguléan i kdee dad to déén i nun tduk. ¹⁶Kabay fnangan ale tmulen di dademe dad to ku simto kenen. ¹⁷I nimò Dyisas ani i kagdohò i gman Dwata fagu di tugadan Isaya, manan, ¹⁸"Ani saliggu tamgalékku, tooгу kenen kando na too fye nawagu kenen. Fnègu di kenen i Tulusgu,

na fgadean di kdee dad to i kukumgu too matlu.

¹⁹Na là kenen samdal dad dmuen kenen ku demen faltê,

na laan falbong i taluan di dalan.

²⁰I dad to mnè di klungay tnabengan; ku fkahta di law tabluk laan fles tanfò, na i salò fan mati laan fles fnati.

Fantahaan i nawan,

kel di bang katu i tlu nimò di kdee sasè.

²¹Na nun fanden i dad to di klamang banwe du mdà di kenen."

I gumdà tulus Dyisas

(Mark 3:20-30; Luk 6:43-45; Luk 11:14-23)

²²Na nun satu to nebela di ku Dyisas butè na umu du nun busawan, bay fanguléan kenen taman gtalù na mite. ²³Na too tikeng i kdee dad to na sasalek ale, manla, "Kenen dé i bel Harì Dabid galito fatan?"

²⁴Kabay di kaklinge dad Farisi ani, manla, "Ise! Gaganan falwà dad busaw fagu alò di tulus Bélsébul, i gumdatah dad busaw."

²⁵Na gadè Dyisas i fandamla, taman manan dale, "Ku fkahta di kagot i satu harì ku sunay ale i dad ton, malmo baling i kagotan dale. Salngad ku fkahta di satu syudad ku demen di satu malay ku sfati slame ale, malmo baling i ksasatula. ²⁶Na ku glut i manyu na Satanas i fafalwà dad busaw nagotan, na snang ale nawa kadì, na là kè malmo i kagotan?" ²⁷Na ku glut, Bélsébul i gumdà tulusgu falwà dad busaw, simto kè gumdà tulus i dad mlalò gamu gal falwà dad busaw? Gadèyu i tulusla mdà di Dwata, na én sa gugmadèyu gsalà i manyu gablà di deg. ²⁸Taman du én kafalwàgu dad busaw mdà di Tulus Dwata, én sa i gugmadèyu takel i kagot Dwata di dad to.

²⁹"Tafnisangu Satanas du landè to fakay fusuk di gumnè i mgal to du mwè i knunan ku laan funa kenen bnakus,

bay ku tabnakus fakayan nwè balù tan kayean di gumnè i mgal to.

³⁰ “Balù simto to là msen deg, dmuen deg, na balù simto to là tmbeng samti-fun i dad to, balingan ale sanbalét.

³¹ Taman mangu di gamu fakay nlifet balù tan salà i dad to na balù tan sasè manla gablà di Dwata, bay ku nun to falmo dengeg i Mtiu Tulus fagu di ktaluan là nlifet Dwata i salaan. ³² I to talù sasè gablà di deg, i dnagit Tingà To, fakay nlifet, bay i to talù sasè gablà di Mtiu Tulus là maglifet salaan balù duh ani na kel di landè sen.”

³³ Na manan, “I kayu fye, fye kbungen, bay ku sasè i kayu, sasè kbungen. Én gudmilèyu i kayu ku fye ku demen sasè di kbungen. ³⁴ E gamu, gambet gamu ulad du alò sasè i mnè di nawayu. Landè kibòyu talù fye du sasè gamu! Hae, du ku tan i mnè di nawa i satu to, én i lamwà di baan. ³⁵ I fye to, fye lamwà di baan du mdà di dad fye busekan di lam i nawan. I sasè to, sasè lamwà di baan du mdà di sasè busekan di nawan. ³⁶ Na tulengu gamu, di Duh Kukum Dwata là fakay ku là tmimel kdee to di kenen di kat talùla i landè gukmamu. ³⁷ Du ku fye gmanyu laan gamu sa fanlayam. Bay ku sasè gmanyu fanlayaman gamu.”

I tnikeng fni i dad ulu dad Dyu

(Mark 8:11-12; Luk 11:29-32)

³⁸ Kafnge én, nun dad Farisi na dademe dad tamdò i dad flalò blé Dwata di ku Mosis, manla di ku Dyisas, “To Tamdò, kayèmi ku fnitem gami i tnikeng ilè ge i To Mgalék Dwata.”

³⁹ Kabay tmimel Dyisas dale, manan, “Too sasè i dad to di bang ani. Tak-magol ale Dwata na mni fa i tnikeng. Kabay landè tnikeng fite di gamu galwà di tnikeng teenyu kadang gambet gnagu i tugad Dwata Dyona. ⁴⁰ Tlu duh na tlu butang klon di lam tien i bong nalaf na salngad én mkel di deg i dnagit Tingà To,

du tlu duh na tlu butang mnè agu kadang di lam i tanà.

⁴¹ “Na di Duh Kukum Dwata kadang, tadag dad to mdà di banwe Ninibi du dmalam gamu du i nimòla di muna fa i satu gugmadè na gamu gablà fanlayam, du di kaklingela tdò Dyona msal ale di sasè nimòla, na i tamdò gamu ani mdatah fa di ku Dyona bay là gamu msal. ⁴² Na di Duh Kukum, lè tadag i réyna magot i banwe Siba du dmalam gamu dad to di bang ani, du i nimò libun ani di muna fa i gugmadè na gablà gamu fanlayam, du balù too mawag i gumdaan salu kenen di ku Hari Solomon du fye flinge i gnadean. Kabay nun mdatah gnadè di ku Hari Solomon dini di gamu ani, bay là gamu flinge.”

I kasfulè i busaw talamwà

(Luk 11:24-26)

⁴³ Na fadlug Dyisas talù, manan, “Ku nun busaw talamwà di satu to, gal kenen magu di dad kafag banwe landè alì to du mngabal i gumanakan. Kabay ku landè teenan, ⁴⁴ manan di kton, ‘Samfulè agu di tagnè gumnègu.’ Na kakelan di to tagnè gumnean, teenan landè mnè ditù na tamlaneb na maftifas. ⁴⁵ Taman mdà i busaw mngé i dademen, na faginan fitu dad busaw i mdatah fa ksasèla di kenen. Na sdulè ale fusuk na fles mnè di kenen. Taman matnù i ksasè kagkah to én di katbuan di là fa lamwà i busaw. Na ani kadang gukel i dad to sasè di tah tanà di bang ani.”

I yê Dyisas na i dad flanakan

(Mark 3:31-35; Luk 8:19-21)

⁴⁶ Di sleng Dyisas talù fa di dad to déén, takel i yéan na dad flanakan lagi. Tadag ale di lwà du kayèla stulen di kenen. ⁴⁷ Na nun to tmulen kenen, manan, “Taditù yéam na dad flanakam tadag di lwà, na mayè ale stulen di ge.”

⁴⁸Kabay tmimel Dyisas, manan, “Hae, bay simto kè yêgu, na simto dad flaneugu?” ⁴⁹Na tdoan dad to gal mlalò kenen, manan, “Ani sa i yêgu na dad flaneugu, ⁵⁰du ku simto mimò knayè i Mâgu di langit, kenen i mgimò flaneugu lagi, na flaneugu libun na yêgu.”

I fléd gablà di to smabul bnê

(Mark 4:1-9; Luk 8:4-8)

13 Di duh atù lamwà Dyisas na salu kenen di kilil i bong lanaw, na sudeng ditù. ²Na du too dee dad to sti-fun di safédan, taman myak kenen di tah i satu aweng na sudeng kenen déén du tamdò, na tadag i dad to flinge di kilil lanaw. ³Na too dee tulenan dale fagu di fléd, manan, “Nun to salu di nligon du smabul bnê. ⁴Na di ksabulan dun, nun dademe gsabul di bà dalan, na fti tnukè i dad anuk di bnas. ⁵Na nun dademe gsabul di gumngifi tanà di tah i batu. Na too mlal ktabòla du babu i tanà. ⁶Kabay di ksut i duh, sakuf i tabòla, na du là ali dmalil mlanas ale. ⁷Na nun dademe bnê gsabul di lam walad nun sual. Na tmabò, bay mlal kalnok i dad bnas, na mlimas i dad tabò i bnê. ⁸Kabay nun dademe bnê sabul di gufye tanà, na too fye kbungen. Nun dademe mlatu uléan, nun nam falò uléan, na nun tlu falò uléan. ⁹Taman flinge gamu ku nun klingeyu!”

Gablà di katdò Dyisas fagu di fléd

(Mark 4:10-12; Luk 8:9-10)

¹⁰Na fdadong i dad gal mlalò ku Dyisas di kenen, na smalek ale, manla, “Kan du tamdò ge i dademe to fagu di fléd?”

¹¹Na tmimel Dyisas, manan, “Faglabatgu gamu dad mlalò deg i dad gbuni gablà di kagot Dwata, bay làgu faglabat dun di dademe dad to. ¹²Du i dad to nun kaglabat i tdògu, tananù

Dwata du fye too bong. Kabay i dad to là fkah dun di nawala, nawì Dwata balù i tukay kaglabatla.[§] ¹³Taman ani i duengu tamdò dale fagu di fléd du balù meye ale là ale mite, na balù flinge ale là ale mlinge, na là ale gamlabat.

¹⁴“Èn man Dwata fagu di tugadan Isaya tagdohò di dad to ani, du manan, ‘Balù too gamu flinge, knean là gamu gamlabat,

na balù too gamu meye, là gamu mite,

¹⁵du i dad to ani, tatoo mgal ulula,

na gambet snafangla i klingela,

na fnidangla matala,

du fye là ale mite na là ale flinge,

du ku là, gamlabat ale i kaglutan,

na tagakla i dad sasè nimòla,

du fye fangulègu ale di dad salàla.’

¹⁶“Kabay gamu dad gal mlalò deg, too nun kafye gdawaty du too mite i dad matayu, na mlinge i dad klingeyu.

¹⁷“Na tulengu gamu i kaglutan, mdà di muna fa too dee dad tugad Dwata na dademe dad to Dwata too mayè mite i tateenyu, bay landè kibòla mite dun, na mayè ale mlinge i lingeyu, bay landè kibòla mlinge dun.”

I gumtatek i fléd gablà di bnê gsabul

(Mark 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸“Na taman flinge gamu i gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê. ¹⁹Ku nun dad to mlinge i tdò gablà di kagot Dwata, bay làla glabat dun, gasil salu Satanas di dale du nwean di nawala i Tnalù Dwata talingela. I kagkah dad to ani salngad i dalan gugsabul dad bnê. ²⁰Na i mngifi tanà di tah batu gugsabul i dademe bnê, dunan i dad to too lehew dmawat Tnalù Dwata di kaklingela dun, ²¹bay landè gudmalilan di nawala, taman là mlo ktayudla, du di kakel i kalima na kafflayam mdà di

§13:12 Satu kubad ani dunan: Du i to nun, tananù i nfunan, bay i to landè ali, nawì balù i tukay di kenen.

kdawatla i Tnalù Dwata, mlal ale tmagak i kafaglutla. ²²Na i tanà gugsabul bnê i gutmabò dad walad nun sual, dunan i dad to mlinge Tnalù Dwata, bay dee gusbalét i nawala gablà di knèla di tah tanà na i kiballa knun. Taman landè ulê Tnalù Dwata di dale. ²³Kabay i fye tanà gusmabul i dademe bnê, dunan i dad to mlinge na gamlabat Tnalù Dwata, na too nun uléan di nawala, nun mlatu i uléan, na dademe nam falò, na dademe tlu falò.”

I fléd gablà di dad bnas tmbabò di fule

²⁴Kafnge én nun tulen Dyisas satu fléd, manan, “Flingengu i kagot Dwata di satu to smabul i too fye bnê di nligon. ²⁵Kabay sleng i dad ton kudang, nun satu to mnang nawa kenen salu di nligon na én sabulan déén bnê i bnas na mdà. ²⁶Na silangla dilè i dad bnas, di ktbabò i fule na tambù lamwà i dad kiganan.

²⁷“Na salu i dad salig i mfun i fule di kenen, na manla, ‘Amu, too fye kè i bnê sabulito di nligom taman nè gumdà i dad bnas ani?’

²⁸“Na tmimel i mfun, manan, ‘Nun to mnang nawa deg smabul bnas ani.’ Na smalek ale lêman, manla, ‘Mayè ge kè ku nsòmi i dad bnas ani?’

²⁹“Kabay manan, ‘Bayàyu nsò i dad bnas, ken balingyu gakuf nsò dad fule. ³⁰Falohyu ale salnok kel di bang kamtu du mangu kadang di dad to kamtu, santi-funyu funa i dad bnas, na bnatangyu du ntam. Kabay i fye, santifunyu na fkahyu di folgu.”

I fléd gablà i satu too tukay bnê

(Mark 4:30-32; Luk 13:18-19)

³¹Kafnge én, tulenan dale satu fléd, manan, “Satu guflingengu i kagot Dwata dunan i tukay bnê fule satu to di nligon. ³²Na i bnê én tukay fa di kdee dademe bnê, bay di taktaboan, baling too bong di

dademe fule du tamgimò bong kayu gusmalal i dad anuk di bnas di dad fangan.”

I fléd gablà di falnok fan

(Mark 4:33-34; Luk 13:20-21)

³³Na tnulenan ale i satu fléd, manan, “Satu guflingengu i kagot Dwata dunan i falnok fan nwè i satu libun du bolan di tlu gantang arina, na too masbool na too lamnok.”

³⁴I kdee tdò Dyisas di dee dad to slame fagun di fléd. Landè tdoan di dale ku laan fagu di fléd.

³⁵I nimò Dyisas ani i kagdohò i gman Dwata fagu di tugadan, manan, “Tamdò agu fagu di fléd, na tulengu i dad gbuni mdà di kimò i banwe.”

I gumtatek i fléd gablà di bnas tmbabò di fule

³⁶Kafnge én, tmagak Dyisas i dee dad to déén, na fusuk kenen di lam i gumnè. Na fdadong i dad gal mlalò kenen, na manla, “Tulenam gami i gumtatek i fléd gablà di dad bnas di tanà i to smabul bnê.”

³⁷Na tmimel Dyisas, manan, “I to smabul i fye bnê dunan agu, i dnagit Tingà To. ³⁸I tanà gusmabul bnê dunan i klamang banwe, na i gumtatek i dad fye bnê dunan i dad to gakuf di kagot Dwata, na i dad bnas dunan i dad to nfun Satanas. ³⁹Na i to mnang nawa deg, i smabul i dad bnas, dunan Satanas. Na i bang kaktu dunan i gusen i banwe, na i dad kamtu dunan dad kasaligan Dwata.

⁴⁰“Na i kibòla i dad bnas, santifun na snakufli di lifoh, dunan i kibòla kadang di gusen i banwe. ⁴¹Agu, i dnagit Tingà To, én nimògu di bang én, dekgu i dad kasaliganu du fye nwèla i kdee gamgebe i dad to di kagsalà na i kdee dad to mimò sasè gbol di dad to di kagotgu. ⁴²Na batla ale di too minit lifoh gumlanula na gukminggat i kifanla.

⁴³Kafnge én, i dad to matlu di kite Dwata too ale mneng di kagot i Màla Dwata gambet i kneng i duh. Taman fye flinge gamu, ku nun klingeyu!

I fléd gablà di knun gbuni

⁴⁴“Satu guflingengu i kagot Dwata dunan i too mabtas knun lbang di tanà. Kanto gacol satu to, gasilan lbang lêman. Na too lehew i to ani, taman mulê kenen du fablin i kdee knunan fye gbayadan i tanà, du fye gwean i too mabtas knun.”

I fléd gablà di too mabtas mata tising dnagit férilas

⁴⁵“Satu guflingengu i kagot Dwata, dunan i satu to gal mayad dad mata tising too mabtas dnagit férilas. Lamngab kenen mngabal dad too fye férilas. ⁴⁶Di kiten i satu férilas too tatì fye, mulê kenen na fablin i kdee knunan, du bnayadan i too mabtas férilas.

I fléd Dyisas gablà di fukut

⁴⁷“Satu guflingengu i kagot Dwata lêman, dunan i satu fukut ftatek ditù di bong lanaw gamwè i dee sahal bung nalaf. ⁴⁸Na di kafnò i fukut, dyol i dad to ditù di kilil lanaw, na sudeng ale déén du nalékla dad nalaf. I dad fye nalaf fkahla di lam alatla, na dad sasè batla. ⁴⁹Ani kagak di gusen i banwe. Salu dini i dad kasaligan dek Dwata na tnanila i dad to sasè di dad to matlu. ⁵⁰Na i dad to sasè, bat ale di too minit lifoh, déén di gumlanula na gukminggat i kifanla.”

I kabtas i labi tdò Mosis na i falami tdò Dyisas

⁵¹Na smalek Dyisas dale, manan, “Taglabatyu kè i kdee mangu gine?”

Na tmimel ale, manla, “Hae.”

⁵²Taman manan, “Ku glabatyu, glabatyu i kagak i to tagnè gmadè i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na ku lê kenen mlalò i kagot Dwata

salngad kenen di satu to too nun knunan di gumnean. Nun labi na nun falami knunan fakayan gumwè ku nun gukmamun dun.”

Knangla Dyisas di banwe Nasarét

(Mark 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³Di kafnge Dyisas tmulen dad fléd, tngakan i banwe én, ⁵⁴na samfulè kenen di banwe gulamnokan. Na tamdò kenen di gal gusatdò i dad Dyu. Na too tikeng i dad to déén mlinge dun, manla, “Nè gugamwean i gnadean ani? Na nè gumdà kfulungan mimò tnikeng? ⁵⁵Laito kè dilè to ani? Ani kè tingà karfintiro atù? Ise kè Méri yéan na én dad flanekan Dyém, Dyosif, Simon, na Dyudas? ⁵⁶Na dad flanekan libun dini kè di banweito. Taman nè gumdà i bong kfulungan?” ⁵⁷Na i dad to di banwen, knangla kenen.

Kabay man Dyisas di dale, “I tugad Dwata too mgafè balù tanè gugsalun, bay én alò là mafè kenen i dad to di kenen too banwe na di kenen too gumnè.” ⁵⁸Na là dee dad tnikeng nimoan di banwe én du là ale faglut di kenen.

I kfati Dyan Gal Munyag

(Mark 6:14-29; Luk 9:7-9)

14 Di bang én nun linge Harì Hérod, i mdatah ganlal di banwe Galili, gablà di kdee tnikeng nimò Dyisas. ²Na manan di dad saligan, “Dyisas ani, dunan Dyan Gal Munyag tamték mdà di fati, na én duen too kenen mtulus.”

³Ani manan, du tafakfean Dyan, na fbakusan na fbilangguan du mdà di ku Hérodiyas, yaan i flanekan Filif. ⁴Fbi-langguan du tagal man Dyan di kenen, “Là fakay nlad yaan i flanekam.” ⁵Na kayean moon fnati Dyan, bay likò kenen di dad to, du én fandamla, Dyan satu tugad Dwata.

⁶Kabay kel i duh kafaldam i ksut Hérod, sayew i tingà Hérodiyas libun di

muna i kdee dad to malò i fista, na too mayè nawa Hérod meye dun. ⁷Taman makang kenen di libun sayew, na smafà, manan, “Balù tan i fnim, blégu ge!” ⁸Na nimenan flau yéan, na manan di ku Hérod, “Én kayègu, blém deg ulu Dyan Gal Munyag, fafkaham di bong fligo.” ⁹Too mlidù nawa Harì Hérod di fni i tingà én, bay landè kiboan du makang kenen di muna i kdee dad to nlakan di fista, taman dekan i sundalu blé di tingà i fnin. ¹⁰Na faklangan ulu Dyan déén di bilanggù. ¹¹Na fkahla ulun di satu fligo, na nebela di tingà, na flesan nebe di yéan. ¹²Na i dad gal mlalò ku Dyan beg ale salu ditù di bilanggù, na nwèla i lawehan du lbangla. Na kafnge én salu ale di ku Dyisas du tnulenla.

I kafaan Dyisas mlukas lime libu dad to

*(Mark 6:30-44; Luk
9:10-17; Dyan 6:1-14)*

¹³Na di kaklinge Dyisas tafnati Dyan, mdà ale na maweng salu di satu banwe gulandè to. Kabay di kaklinge i dad to i gusalun, mdà ale tmanà du fye lalòla kenen. ¹⁴Di ktufa Dyisas mdà di aweng, teenan i dee dad to déén. Na toon ale kando na fanguléan i dad to nun tduk.

¹⁵Na di fan sdaf i duh salu dad gal mlalò ku Dyisas di safédan, na manla, “Taflabi nan, na landè gumnè mdadong dini. Fye ku fdaam i dad to du fye mngabal ale gumayadla knaan di dad malnak banwe mdadong dini.”

¹⁶Kabay man Dyisas, “Balù là ale mdà. Gamu sa mlé dale knaan.”

¹⁷Kabay manla di kenen, “Alò lime batù fanmi dini na lwe nalaf.”

¹⁸Man Dyisas, “Nebeyu dini di deg.”

¹⁹Na fsudengan dad to di bnas, na nwean i lime batù fan na lwe batù nalaf. Na funan lngalà di langit du dmasal mlé

fye di Dwata. Na snatngaan i fan, na blén di dad gal mlalò kenen na nalella di dad to. ²⁰Na gamkaan i kdeela na bsol ale. Na santifun i dad gal mlalò kenen i lukasan, na fnò i sfalò lwe been gdèla. ²¹Na i kdee dad lagi kmaan mdadong lime libu, là gakuf nse i dad libun na dad ngà kmaan.

I kagu Dyisas di tah lanaw

(Mark 6:45-52; Dyan 6:15-21)

²²Kafnge én dek Dyisas muna dad gal mlalò kenen smakay aweng mifal i bong lanaw. Na ftagak Dyisas du fdaan i dad to. ²³Kafngen fdà i dad to, mnagad kenen di satu bulul aloan satu du dmasal. Di kasdaf i duh ditù fa Dyisas aloan satu. ²⁴Kabay di bang én, mawag di kilil lanaw i aweng dad gal mlalò kenen na glumfak lwek i awengla du gsitongla i nus. ²⁵Taman tamayè mwál salu Dyisas di dale tatì magu di tah lanaw. ²⁶Kabay di kitela kenen tatì magu di tah lanaw, too ale likò. Manla, “Lmagol sa atù!” Na mkit ale mdà di klikòla.

²⁷Kabay gasil talù Dyisas di dale, manan, “Fangalyu nawayu du agu sa ani. Nang gamu likò!”

²⁸Na talù Fiter, manan, “Amu, ku ge én, fagum agu di tah lanaw salu di ge.”

²⁹Man Dyisas, “Salu ge dini.”

Taman tufa Fiter di aweng na magu di tah lanaw salu di ku Dyisas. ³⁰Kabay kagalyalon kbal i nus, talikò kenen, na takagun galnab mkit kenen, manan, “E Amu, tnabengam agu!”

³¹Na gasil nagot Dyisas na nketan. Man Dyisas, “Tay, too tukay ksaligam! Kan ku lwe nawam?”

³²Na di kyakla di aweng, manak i nus. ³³Na i dademen di lam i aweng, mangamfù ale di kenen, na manla, “Too glut kadì ge i Tingà Dwata!”

I kafgulê Dyisas i dademe dad to di Génésarét

(Mark 6:53-56)

³⁴Na fles ale mifal di lanaw, na ditù gudmuungla di banwe Génésarét. ³⁵Na di kdilê i dad to déén ku Dyisas fafngéla i dad nun tduk mdà di klamang banwe, na nebela di kenen. ³⁶Na fakdo ale di ku Dyisas began fagot dale balù alò kilil i klawehan. Na balù simto magot dun, mgulê sa.

I kalob i dad to Dy

(Mark 7:1-13)

15 Na di slà én, nun dad Farisi na dad tamdò dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis mdà di syudad Dyérusalém salu di ku Dyisas na smalek, ²manla, “Kan kè duen i dad gal mlalò ge mlaflà i tdò flalò i dad gutambulito? Là ale malob di fan ale kmaan.”

³Na tmimel Dyisas, manan, “Na gamu, kan kè duenyu mlaflà i flalò Dwata, du fye gimenyu i gamu flalò? ⁴Du ani flalò Dwata, ‘Nafèyu i màyu na yèyu,’ na ‘Ku simto to talù sasè gablà di maan ku demen yéan fnati.’ ⁵Nlafàyu sa du én balingyu tdò, ku nun tabeng fan blé satu to di dad tuan, na fakay kun, ku manan, ‘I fangu tabeng gamu tagablégu di Dwata.’ ⁶Na fakay kun, ku talaan nan nafè i dad tuan fagu di tabeng én. Ani i kfaguyu kmagol i Tnalù Dwata du fye gimenyu gamu flalò. ⁷Tay, gamu tatì flingu mimen Dwata! Too glut i man Dwata gablà di gamu fagu di tugadan Isaya, manan, ⁸‘I dad to ani mafè deg bay alò di bàla, bay too mawag i nawala di deg. ⁹Taman landè gukmamu i kfangamfùla di deg, du i tdò manla mdà di Dwata, mdà alò di dad to.”

I gumdà salà i dad to

(Mark 7:14-23)

¹⁰Kafnge én, tlo Dyisas i dad to di safédan, na manan di dale, “Too gamu flinge na fnaglabatyu i mangu! ¹¹Ise én gafagsik i satu to i fkah di lam baan, bay én gafagsik kenen i sasè lamwà di baan.”

¹²Na fdadong i dad gal mlalò kenen du snalekla, manla, “Gadeam kè tamduk nawa i dad Farisi ge mdà di gmanam gine?”

¹³Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “I kdee fule i là fule i Màgu di langit nsò kadang gagin i dalilan.

¹⁴Tatiyu ale fbayà, du balù ku malak ale i dademela to, salngad ale i dad to butè. Na ku i to butè malak i satu to butè, lwe ale baling tatek di sol.”

¹⁵Kabay man Fiter di kenen, “Tabyà, nubadam di gami i gumtatek i fléd gine.”

¹⁶Na man Dyisas, “Balù gamu, là gamu fa gamlabat? ¹⁷Làyu kè glabat, i fusuk di bà i satu to salu di tienan na fles lamwà di lawehan? ¹⁸Kabay i kdee sasè lamwà di bà i satu to, fdu di nawan, na én sa i gafsala kenen. ¹⁹Hae, du i nawa gumdà dad sasè fandam gamege i to di kbanò, klaflà yaan, ksaféd i to ise yaanan, ktaku, ktulen kéng di usay, na ktalù sasè gablà di demen to. ²⁰Ani sa gafsala i to, bay ku kmaan kenen di là fa malob ise én gafsala kenen.”

I kafaglut i libun ise Dy

(Mark 7:24-30)

²¹Na tnagak Dyisas i banwe én, na fles salu di banwe mdadong di dad syudad Tiro na Sidon. ²²Na nun mnè déén satu libun ise Dy mdà di banwe Kanaan. Na salu kenen di ku Dyisas, na toon falbong i taluan fakdo ku Dyisas, manan, “E Amu, bel Harì Dabid, kandom agu, du too maflayam tingàgu libun du nun busawan.”

²³Kabay là tmimel Dyisas, taman fdadong i dad gal mlalò kenen, na fnila, “Tabyà, blém di kenen i fnin, du fye mdà kenen du toon ito sanlalò na too mugak!”

²⁴Na man Dyisas, “Kabay én alò gumdek Dwata deg di bel Israél, du salngad ale i dad bilibili lana.”

²⁵Kabay fdadong i libun na lkuad kenen di blian, manan, “Amu, begam agu ttabeng.”

²⁶Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Là fakay nwè i knaan i dad ngà na blé di dad ayem.”

²⁷Na tmimel i libun, manan, “Hae, Amu, gadègu én, bay balù dad ayem gamkaan i samel mtatek mdà di gukmaan i dad funla.”

²⁸Na man Dyisas di kenen, “Libun, too bong i ksaligam! Blégu di ge i fnim.” Kmanan én, mgulê i tingaan.

I kagfulê Dyisas i dee bung tduk i dad to

²⁹Na tngak Dyisas i banwe én, na magu di kilil i bong lanaw Galili. Na fles kenen mnagad di satu bulul, na déén gusudengan. ³⁰Na too dee dad to salu di kenen, na nebela i dad to kimay, dad fatok, dad butè, dad to umu, na dademe fa dad to nun tduk. Fnèla di saféd Dyisas, na fanguléan ale. ³¹Taman too tikeng i dee dad to di kitela i nimò Dyisas, du gtaù i dad to umu, sikof lêman i dad to fatok, gagu i dad to kimay, na mite i dad to butè. Na dnayenla i Dwata fnangamfù dad bel Israél.

I kakaan Dyisas i fat libu dad to

(Mark 8:1-10)

³²Na tlo Dyisas i dad gal mlalò kenen di safédan, na manan, “Toogu kando i dad to stifun dini. Tatlu duhla fanak dini di safédgu, na talandè knaanla. Là agu mayè fdà dale ku landè knaanla, du ken mtafi ale di dalan.”

³³Na man dad gal mlalò kenen, “Nè gumwèmi knaan di banwe ani gablà fkaan i kdee dad to ani. Fye ku nun to mnè dini!”

³⁴Na smalek Dyisas, manan, “File batù fanyu?”

Na manla, “Alò fitu, na nun malnak nalaf bay là dee.”

³⁵Na dek Dyisas i kdee dad to sudeng di tanà. ³⁶Na nwean i fitu batù fan na i dad nalaf na funa kenen dmasal mlé fye di Dwata. Kafnge én, snatngaan na blén di dad gal mlalò kenen, du fye nalella di kdee dad to. ³⁷Na kmaan i dad to, na bsol ale, na i gdè knaan nuku, fitu been fnò. ³⁸Na i kdee dad lagi kmaan nun fat libu, na là gakuf nse i dad libun na dad ngà kmaan. ³⁹Na kafnge Dyisas fdà dad to, smakay kenen aweng salu di banwe Magadan.

I kafni dad Farisi tnikeng

(Mark 8:11-13; Luk 12:54-56)

16 Nun dad Farisi na dad Sadusi salu di ku Dyisas du tnilewla kenen. Taman mni ale tnikeng mdà di langit gugmadèla kenen i dek Dwata. ²Kabay ani timel Dyisas, manan, “Ku fan sdaf i duh na too fulè i langit, galyu man, ‘Too fye tanà fayah.’ ³Kabay ku taflafus na fulè i langit, manyu, ‘Sasè tanà kadang du fulè i langit na labnang.’ Fulung gamu meye dad ilè di langit du fye gadèyu kagkah i tanà, bay là gamu fulung meye i dad ilè gugmadèyu i nimò Dwata di bang ani. ⁴Too sasè i dad to di bang ani! Alò dad to takmagol Dwata i mni fa i tnikeng, bay landè tnikeng fitegu di gamu galwà di tnikeng teenyu kadang, dunan i gnagugu gambet i gnagu Dyona.”

Na kafnge én, tngakan i dad Farisi na dad Sadusi na mdà kenen.

I kafngewe Dyisas gablà di tdò dad Farisi na Sadusi

(Mark 8:14-21)

⁵Di kifal i dad gal mlalò ku Dyisas i bong lanaw, taglifetla mebe i fan bnatula.

⁶Na fanngeuwe ale Dyisas, manan, “Tooyu fangeye i gambet bulung falnok fan dad Farisi na Sadusi.”

⁷Na là ale gamlabat taman stulen ale, manla, “Manan én kè du landè fan nebeito.”

⁸Kabay gadè Dyisas gsalà i kaglabatla, taman manan di dale, “Tay, ktukay i ksaligyu di deg! Kan ku stulen gamu gablà di làyu kgebe fan? ⁹Là gamu fa gamlabat kel ani? Taglifetyu kè i lime batù fan fkaangu i lime libu dad to? File kè been gukuyu i gdèla?”

¹⁰“Na taglifetyu kè i fitu batù fan fkaangu i fat libu dad to? File kè been gukuyu i gdè?”

¹¹“Kan kè i duenyu là gamlabat na ise ku btal fan i mangu? Én mangu dunan ani, “Tooyu fangeye i gambet falnok fan dad Farisi na Sadusi.”

¹²Na ko fa i dad gal mlalò kenen gamlabat ise ku btal falnok fan i manan, bay én fye fangeyela i tdò dad Farisi na Sadusi.

I gman Fiter gablà ku Dyisas

(Mark 8:27-30; Luk 9:18-21)

¹³Na salu ale Dyisas di dad malnak banwe mdadong di lunsud Sisariya Filifos, na ditù gusmalekan dad gal mlalò kenen, manan, “Tan man i dad to gablà di deg i dnagit Tingà To? Simto agu kun?”

¹⁴Na manla, “Man dademe, ge kun Dyan Gal Munyag. Man dademe, Ilaydya. Na dademe, manla ge kun Dyéri-maya ku demen satu di dademe tugad Dwata.”

¹⁵Na man Dyisas di dale, “Kabay gamu, tan i manyu? Simto agu kè?”

¹⁶Na tmimel Simon Fiter, manan, “Ge sa i Krayst, i Mgalék Dwata mebe i kagotan. Ge sa Tingà i too mto Dwata.”

¹⁷Man Dyisas di kenen, “Simon, tingà Dyona too nun kafyem mdà di Dwata, du ise ku to i faglabat dun di ge, bay Màngu di langit, i fgadè dun di ge. ¹⁸Taman dnagitgu ge Fiter du gambet ge i mgal batu. Na di batu ani gufdakgu gumnègu, dunan i dad to faglut di deg. Na landè gamfisan dale, balù fati. ¹⁹Blégu di ge i kaglut lamwa i dalan dad to salu di kagot Dwata, gambet ge magot i kunsì gangukà i langit. Na ku tan i fnangam dini, fnang Dwata di langit, na ku tan i faloham dini di tah tanà, faloh Dwata di langit.”

²⁰Kafnge én, fnang Dyisas i dad mlalò kenen tmulen di balù simto to, ku kenen i Krayst, i Mgalék Dwata.

I kafgadè Dyisas i kfatín

(Mark 8:31–9:1; Luk 9:22-27)

²¹Mdà di bang én, tambù Dyisas fgadè di dad gal mlalò kenen gablà di fan mkel di kenen, manan, “Là fakay ku là agu salu di syudad Dyérusalém, na magu di dee kaflayam ditù mdà di dad tua gal mebe i dad to Dyu na i dad ulu i dad bà di Dwata na i dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Fnatila agu, bay nték agu mdà di fati di gatlun duh.”

²²Na ani duen Fiter mebe kenen di kilil na nngakan, manan, “Amu, là faloh Dwata i manam. Là fakay ku én mkel di ge.”

²³Kabay falê Dyisas di ku Fiter, manan, “Fawag ge di deg, Satanas! Kayeam nsang i knayè Dwata, du ise di Dwata gumdà i fandamam bay di to.”

²⁴Kafnge én, talù Dyisas di dad gal mlalò kenen, manan, “Ku nun to mayè mlalò deg, là fakay ku laan knagol knayè i kton, na mebe i krusan, na too mlalò

deg. ²⁵ Du ku simto kmabas i nawan, knean mati. Kabay ku simto mati du mdà di klaloan deg, nun nawan landè sen. ²⁶ Balù gfun satu to i kdee fye dini tah tanà, tan i gufyen ku baling lana di kenen i nawa landè sen? Landè, du landè fakayan blé du fye gbawian i nawan landè sen. ²⁷ Du là mlo i kasfulègu, agu i dnagit Tingà To, magin i bong kdatah Māgu, na dad kasaliganan. Na di duh én bnalasgu i kdee tamgimò kat satu to. ²⁸ Tulengu gamu i kaglukan, nun di gamu tadag dini là mati kel di kiteyu deg, i dnagit Tingà To, salu dini di kebegu i kagotgu.”

I kgili baweh Dyisas

(Mark 9:2-13; Luk 9:28-36)

17 Kafnge i nam butang, fagin Dyisas Fiter, Dyém, na Dyan i flanek Dyém di satu mdatah bulul, na landè to ditù alò ale. ² Na di klola meye di kenen mgili i bawehan. Too mneng i bawehan salngad i duh, na i klawehan mneng too bukay. ³ Na nun msut déén Mosis na Ilaydya stulen di kenen.

⁴ Na man Fiter di ku Dyisas, “Amu, too fye du dini gami. Ku mayè ge, fdak agu tlu slung dini, satu i ge, satu ku Mosis, na satu ku Ilaydya.”

⁵ Na di slengan fa talù, maglimun ale i labun too mneng, na nun talù mdà di labun, manan, “Ani i tingàgu toogu kanbong nawa, na too fye i nawagu kenen. Flinge gamu kenen!”

⁶ Kaklingela i talù mdà di labun, tati ale lamfan di tanà mdà di klikòla. ⁷ Kabay fdadong Dyisas na nagotan ale, manan, “Tadag gamu na nang gamu likò.” ⁸ Na di ktukengla landè dademe to teenla alò Dyisas.

⁹ Na di kasolla mdà di bulul too ale nfang Dyisas, manan, “Nangyu tulen di balù simto i tateenyu ditù gine. Silangyu tulen ku tamtékat agu, i dnagit Tingà To, mdà di fati.”

¹⁰ Na smalek dad gal mlalò ku Dyisas, manla, “Kan ku gal man i dad to tamdò i flalò Dwata, na silang kel i To Mgalék Dwata ku takel lèman Ilaydya?”

¹¹ Na man Dyisas, “Too glut, i muna kel i to gambet ku Ilaydya du fatlagadan i kdee. ¹² Na tulengu gamu takel sa Ilaydya, bay là dnile i dad to ku simto kenen, na balingla kenen fanlayam gusen i knayèla. Na salngad én kadang i nimòla di deg, agu i dnagit Tingà To.”

¹³ Na tlabo én kaglabat i dad gal mlalò kenen, i to manan ani dunan Dyan Gal Munyag.

I kagulé Dyisas i tingà nun busaw

(Mark 9:14-29; Luk 9:37-43)

¹⁴ Na di kasfulèla di kdee dad to stifun di dungan nun satu lagi salu di ku Dyisas na lkuad di munan, manan, ¹⁵ “Amu, begam kando tingàgu lagi! Bnabuy kenen na ku nkel i tdukan too kenen maflayam du fugen di lifoh ku demen di yéél. ¹⁶ Tanebegu kenen di dad gal mlalò ge, bay làla gagan fglè kenen.”

¹⁷ Na tmimel Dyisas, manan, “E tay, gamu dad to di bang ani, landè kafaglutyu, na too gsalà i fandamyu. Bong klogu mnè di safédyu! Tan fa dé kafatahàgu i nawagu di gamu fye faglut gamu? Nebeyu dini i tingà.” ¹⁸ Na di kakel i tingà, nngak Dyisas i busawan, na lamwà, na tamgulè sa i tingà.

¹⁹ Na i dad gal mlalò ku Dyisas fdadong di kenen di alò ale déén du snalekla kenen, manla, “Tan duenmi là gmagan falwà i busaw gine?”

²⁰ Na man Dyisas di dale, “Du là gablà i kafaglutyu. Tulengu gamu i kaglukan, balù tukay i kafaglutyu salngad kalbong i too tukay bnè mustasa gaganyu man di bulul ani, ‘Mili ge ditù!’ Na mili sa! Ku gambet én i kafaglutyu gaganyu mimò balù i tan! ²¹ (Kabay alò fagu di kdasal na i kafwasa gafalwàyu i busaw salngad ani.)”

I kafdàgè Dyisas lèman gablà di kfatin

(Mark 9:30-32; Luk 9:43-45)

²²Di kastifun i kdee dad gal mlalò ku Dyisas di banwe Galili, man Dyisas di dale, “Tamdadong i kablé deg, i dnagit Tingà To, di agot i dad to, ²³na fnatila agu, bay di gatlung duh nték mdà di fati.”

Di kmanan ani, too mlidù nawa i dad gal mlalò kenen.

I bayad gal tabeng di Bong Gumnè Dwata

²⁴Di kakel ale Dyisas di Kafernaum, nun dad to déén gal mwè bayad tabeng di Bong Gumnè Dwata fdadong di ku Fiter, na smalek ale, manla, “I to gal tamdò gamu, mlé kenen dé i bayad tabeng di Bong Gumnè Dwata?” ²⁵Na man Fiter, “Hae, mlé sa.”

Na di kasfulê Fiter di gumnèla, i muna talù Dyisas, manan, “Simon, tan i ge fandam gablà ani? Dini di tah tanà, i dad hari, simto gal gumwèla i bayad knun blé di hari? Mdà di dad ngàla ku demen di dademe dad to mnè di banwela?”

²⁶Na man Fiter, “Di dademe dad to gumwèla.”

Na man Dyisas, “Na ku én, balù là mlé dad ngà i hari. ²⁷Kabay balù fakay ku là agu mlé, knean mayad ite du ken mahal nawa dad to gal mwè i bayad. Taman salu ge di lanaw, na dmulé ge. Na i nalaf muna samkot, banngatam i baan du déén gumitem filak. Nweam na blém di dale i bayadta.”

I too mdatah to di kagot Dwata

(Mark 9:33-37; Luk 9:46-48)

18Di bang én fdadong di ku Dyisas i dad gal mlalò kenen na smalek ale, manla, “Simto i too mdatah to di kagot Dwata?”

²Na tlo Dyisas satu tukay tingà di safédan du ftadagan di blengla, ³na manan,

“Tulengu gamu i kaglutun, silang gamu gfusuk di kagot Dwata ku mguman i fandamyu na salngad i fandam dad malnak ngà, ⁴du i too mdatah di kagot Dwata dunan i to too fdanà i kton salngad i tingà ani.

I kgebe di salà

(Mark 9:42-48; Luk 17:1-2)

⁵“Na ku simto dmawat i satu to gambet i tukay tingà ani du mdà di ksatun di deg, dnawatan agu. ⁶Kabay ku simto gumdà i satu to gamsalà, too kenen fanlayam. Fye fa ku mgikat di lialan i bong giling batu, na bat kenen di gumngalam i mahin, di laan fa mgebe di salà satu di dad to faglut di deg gambet tukay tingà ani.

⁷“Magakdo i dad to di tah tanà du dee dad gamgebe dale di salà. Na landè gutlag ani, bay too sasè kagkah kadang i dad to gumdà i dademe to gamsalà. ⁸Na ku i bali kmalam ku demen bali bliam mebe ge di kimò sasè, fye fa baling ku kanlangam na batam du fye là ge fles mimò sasè, du fye fa ku fatok ge ku demen kimag na nun nawam landè sen, di sikof kmalam na bliam bay baling ge bat di lifoh landè gusenana. ⁹Na ku bali matam gamgebe ge di kimò sasè, baling fye fa ku tanwilam na batam du fye là ge fles mimò sasè. Fye fa ku alò satu matam, na nun nawam landè sen. Sasè ku balù sikof matam bay baling ge bat di lanaw lifoh.”

I fléd gablà di bilibili lana

(Luk 15:3-7)

¹⁰“Too gamu fgeye du fye là mdanà keyeyu i dad to gambet i dad ngà ani. Tulengu gamu i kaglutun, i dad kasaligan Dwata mifat dale gal mnè di saféd i Màngu déén di langit. ¹¹(Na agu, i dnagit Tingà To, i duengu salu dini di tah tanà

du fye falwàgu i dad to lana di Dwata mdà di salàla.)**

¹² “Di gamu fandam, tan nimò i mfun mlatu bilibili ku lana i satu? Ise én nimoan kè, tngakan i syem falò syem di bulul gumtebla, du fanngabalan i satu lana? ¹³ Na tulengu gamu i kaglut, ku teenan, too lehew, mdatah fa i klehewan di syem falò syem i là lmen lana. ¹⁴ Na salngad én, là mayè i Màgu di langit ku lana di kenen balù alò satu to gambet dad ngà ani.”

Gablà di flane kam gamsalà di ge

¹⁵ Na man Dyisas, “Ku nun flane kam di kafaglut gamsalà di ge, salu ge di kenen na tulenam kenen ku tan i gugsalaan di ge, bay nimoan ani di alò gamu lwe. Na ku fanlingen ge, gambet tagebem kenen lêman di kasaflanekyu. ¹⁶ Kabay ku laan ge fanlinge faginam satu ku demen lwe to, du fye nun lwe ku demen tlu to mlinge i kdee gmanyu. ¹⁷ Na ku laan ale fanlinge, tulenam di dad to faglut di kastifunyu. Na ku laan ale fanlinge, na i kibòyu kenen fsalngadyu di dad to là gmadè Dwata ku demen satu to gal mwè bayad buhis.”

I glal dad to mlalò ku Dyisas

¹⁸ “Tulengu gamu i kaglut, ku tan i fnangyu dini di tah tanà, fnang sa di langit, na ku tan i falohyu dini, faloh Dwata di langit.

¹⁹ “Na ani fa tulengu gamu, ku nun lwe di gamu dini di tah tanà nun ksatatu i nawayu gablà di satu fniyu, blé sa i Màgu di langit i fniyu, ²⁰ du balù nè gustifun lwe demen tlu to du mdà di ksatatula di deg, déén agu di safédla.”

Gablà di klifet i salà

²¹ Na fdadong Fiter di ku Dyisas, na smalek kenen, manan, “Amu, file dulègu

nlifet i salà demegu to gamsalà di deg? Kel di fitu dulè dé?”

²² Kabay tmimel Dyisas, manan, “Ise ku alò fitu dulè, bay kel di fitu falò dulè fitu. ²³ Én duenan du i kagot Dwata dad ton salngad di nimò satu harì meye dad uteng i dad saligan di kenen. ²⁴ Na di katbuan meye dad uteng ani nun nebe di kenen satu saligan gamguteng di kenen dee libu filak. ²⁵ Na du laan gambayad i utengan, man i amun fafablin kenen salngad i fasak, na yaanan, dad ngaan, na kdee nfunan du bayad i bong utengan.

²⁶ “Kabay lkuad i salig di muna i amun du too fakdo, manan, ‘Amu, begam fantahà nawam di deg du bnayadgu i kdee utenggu.’ ²⁷ Na kamdo i amun kenen, taman nlifetan i kdee utengan, na falwaan kenen.

²⁸ “Kabay di kalwà i to én, gsitongan satu di dademen salig nun tukay uteng di kenen. Di kiten kenen, fanlangan manan, ‘Bnayadam i utengan!’

²⁹ “Na lkuad i salig ani di munan na fakdo kenen, manan, ‘Begam fantahà nawam di deg du bnayadgu di ge.’

³⁰ “Kabay laan mayè, na tabalingan fbilanggù i demen salig kel di kbayadan i kdee utengan. ³¹ Di kite i dad demen salig i mgimoan, too ale mlidù, taman salu ale di amula, na tulenla i kdee teenla.

³² “Kaklinge i harì dun, fatlon i salig tafalwaan na manan di kenen, ‘Too ge sasè salig! Tanlifetgu i kdee utengan du fakdo ge di deg. ³³ Gablà moon ku kandom i demem salig salngad i kakkdogu ge.’ ³⁴ Na too flabè i amun, taman fbilangguan i salig én, du fye fanlayam kel di kbayadan i kdee utengan.

³⁵ “Salngad én i nimò Màgu di langit di kat satu gamu ku là mdà di nawayu mlifet salà i demeyu to.”

**18:11 Di dademe dad labi ksulat Tnalù Dwata là gakuf tnaluan 11 di ksulat dun.

I katdò Dyisas gablà di kagkah i satlamin

(Mark 10:1-12)

19 Kafnge Dyisas tamdò i kdee ani, tngakan i banwe Galili na salu kenen di banwe Dyudiya di faltù i yéél Dyordan. ²Na too dee dad to mlalò kenen, na fanguléan déén i dad to nun tduk.

³Na nun dad Farisi salu di kenen du neyela dalan dmalam kenen, taman smalek ale, manla, “Fakay dé di flalò Dwata ku kahito yaanito, balù tan i gumdaan?”

⁴Na tmimel Dyisas, manan, “Làyu kè bnasa gablà di nimò Dwata di katbuan di kimoan i banwe, du nimoan satu lagi na satu libun, ⁵manan, ‘Ani duen i lagi lamwà di ifat i maan na yéan na mnè di saféd i yaanan du i lwe to ani mgimò satu?’ ⁶Taman taise ku lwe to i satlamin bay mbaling satu. Na taman là fakay ku sankah i dad to, i tasansatu Dwata.”

⁷Taman smalek dad Farisi, manla, “Ku én i kagkah, tan duen Mosis faloh i lagi kah i yaanan ku tafunan sulat di fafil guf-gadè i kaskah?”

⁸Na tmimel Dyisas, manan, “Hae, du too mgal uluyu! Ani sa duen Mosis faloh ku kahyu yaanyu. Kabay mdà di katbuan ise ani knayè Dwata. ⁹Taman mangu di gamu, balù simto to mkah yaanan i là mlaflà kenen, gamsalà ku lêman mwè satu libun.”

¹⁰Na man i dad gal mlalò ku Dyisas di kenen, manla, “Ku ani kagkah i satlamin, fye fa ku nang ito mwè yaan.”

¹¹Na tmimel Dyisas, manan, “Nun dad to banlé Dwata kgagan là mwè yaan, bay ise ku kdee dad to. ¹²Là salngad duen i dad to là mwè yaan. I dademe nun gukulang lawehla mdà di ksutla. Na dademe tnalín ale i dad to. Na dademe là mwè yaan mdà di kabléla i ktola di kafbel i

kagot Dwata. Nè i to gmagan mimò ani, én fye dmawat i tdò ani.”

I kdawat Dyisas i malnak dad ngà

(Mark 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³Na nun dad to mebe i dad ngà di ku Dyisas du fye nagotan ale na dnasalan. Kabay i dad mlalò ku Dyisas, balingla nngak i dad to én.

¹⁴Kabay man Dyisas, “Falohyu dad ngà salu di deg, na nangyu ale fnang, du ku simto to nun ksalig salngad i dad ngà ani, gakuf ale di kagot Dwata.” ¹⁵Na kafngen magot na dmasal dale tamdà kenen.

I lagi nun bong knun

(Mark 10:17-31; Luk 18:18-30)

¹⁶Di satu duh nun lagi salu di ku Dyisas, na smalek, manan, “E To Tamdò, tan i fye nimògu fye gfungu i nawa landè sen?”

¹⁷Na man Dyisas, “Kan ku smalek ge deg ku tan i fye? Alò satu i fye, dunan Dwata. Nimenam kdee flalò Dwata ku mayè ge gamdawat nawa landè sen.”

¹⁸Na smalek i lagi, manan, “I tan dad flalò manam én?”

Na man Dyisas, “Nang ge manò, nang ge mlaflà yaanam, nang ge tmaku, na nang ge tmulen kéng di usay, ¹⁹mafè ge i maam na yéam, na kandom i demem to salngad kakdom i ktom.”

²⁰Na tmimel i lagi, manan, “Tanimengu i kdee dad flalò én. Tan fa kè i gukulanggu?”

²¹Na man Dyisas di kenen, “Ku mayè ge landè gukulangam, mdà ge na fablím i kdee dad knunam, na blém i bayadan di dad to landè. Na fagu déén nun bong knun gfunam di langit. Kafnge én, samfulè ge, na mlalò ge deg.”

²²Kabay di kaklinge i lagi i man Dyisas, mdà kenen na too mlidù nawan du too bong knunan.

²³Na man Dyisas di dad gal mlalò kenen, manan, “Tulengu gamu i kaglutu, too malima kagfusuk i to nun bong knun di kagot Dwata. ²⁴Glut ani, malima fusuk i bong lmanaf kamél di sol i dalum, bay malima fa i satu to nun bong knun fusuk di kagot Dwata.”

²⁵Kaklinge dad gal mlalò kenen ani, too ale tikeng, na smalek ale, manla, “Ku glut én, simto fakay galwà?”

²⁶Na meye Dyisas di dale, na manan, “Landè to mgagan mimò ani, bay gagan Dwata i kdee.”

²⁷Na tmimel Fiter, manan, “Neyem gami, tatnagakmi i kdee du mlalò gami ge, na tan i gdawatmi?”

²⁸Na man Dyisas di dale, manan, “Tulengu gamu i kaglutu, di bang kadang ku tafnalami Dwata i kdee, sudeng agu, i dnagit Tingà To, di gusudeng i gumdatah. Na di bang én, gamu dad gal mlalò deg nun sfalò lwe gusudengyu mukum, na mukum gamu i dad to mdà di sfalò lwe lumbuk bel Israél. ²⁹Na kat satu to tmagak i gumnean, ku demen i dad flanekean, ku demen i maan, ku demen i yéan, ku demen i dad ngaan, ku demen tanaan mdà di klaloan deg, too bong gdawatan mdà di Dwata kel di mlatu dulê i kbongan di tatnagakan. Na gdawatan fa i nawa landè sen. ³⁰Na nun dee dad to mdatah di bang ani, baling mdanà kadang di fulé duh. Na dad to mdanà di bang ani, mdatah kadang di fulé duh.”

I taden blé i mfun fule

20 Na man Dyisas, “Satu guflingengu i kagot Dwata di nimò satu to mfun tanà gumulen dad bunge grép. Too flafus kenen lamwà du meye dad to mimò di tanaan. ²Na i kastulenla i tagnè taden di sduh na tamastandè ale, taman fimoan ale di tanaan.

³“Na di tngà mnagad i duh lêman lamwà mfun i fule na nun teenan dad to

di fadyan tatì tadag déén landè nimòla, ⁴taman manan di dale, ‘Mimò gamu di tanàgu, na tnadengu gamu i gablà tadenyu kadang.’ ⁵Taman mdà ale du mimò ditù.

“Na lamwà kenen di kaltu i duh na lêman di tngà masol i duh, na nun dad to fimoan di tanaan. ⁶Na di fan kasdaf i duh, lamwà kenen lêman na teenan dademe to tì tadag déén, na manan, ‘Tan duenyu tadag dini tayud i duh landè nimòyu?’

⁷“Na manla, ‘Hae, du landè to fimò gami.’

“Na manan di dale, ‘Na ku én, mimò gamu di tanàgu.’

⁸“Na di kasdaf i duh, man i mfun i fule di to magot i taden, manan, ‘Tlom i dad to mimò, na tnadenam ale. Funam tnaden i dad to fulé tambù mimò, na fa-fulém dad guna mimò.’

⁹“Kakel i dad to tambù mimò mdà di fan sdaf i duh, na banlén kat satu dale i tagnè taden di sduh. ¹⁰Taman di ktadenan i dad guna mimò, i man nawala bong fa déén i dale taden, bay salngad sa i tadenla. ¹¹Na di kagdawatla i tadenla too ale mugak di mfun i tanà. ¹²Manla, ‘I dad to gfulé tambù, alò satu uras klola mimò, bay fsalngadam ale di gami, blaam tatayud i duh mimò gami di bong kinit.’

¹³“Na tmimel kenen, manan di satu di dale, ‘Flanek, làta gamu nlangong. Ise én kè tagnè kastulenta di katbuam mimò, i tagnè taden di sduh i tadengu ge? ¹⁴Dnawaty i tadenyu, na mulé gamu. Én kayègu ku tan i blégu gamu salngad én i blégu di dad to fulé kel. ¹⁵Man, landè kè kaglutgu magot i filakgu? Ken mingà nawayu du too agu mayè mlé.’

¹⁶“Na salngad én, nun dad to fulé ani baling guna kadang di fulé duh. Na nun dad to muna ani baling gfulé kadang di fulé duh.”

I gatlu dulê Dyisas fgaðê gablà i kfatin

(Mark 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Na mnagad ale Dyisas salu di syudad Dyérusalém. Di slengla magu fadadong Dyisas i dad sfalò lwe gal mlalò kenen na klola magu manan di dale, ¹⁸ “Flinge gamu, du ani salu ito di Dyérusalém na ditù bléla agu, i dnagit Tingà To, di agot i dad ulu i dad bà di Dwata na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na nukumla agu di fati. ¹⁹ Na kafnge én, bléla agu di dad to ise Dyu du fye snilola agu, na bnadasla, na flesla agu nlansang di krus. Kabay di gatlung duh nték agu Dwata mdà di fati.”

I fni yê ale Dyém na Dyan

(Mark 10:35-45)

²⁰ Kafnge én, fdadong di ku Dyisas i yaan Sébidi magin i lwe dad ngaan lagi, na lkuad kenen di munan du nun kayean fni di kenen. ²¹ Na smalek Dyisas, manan, “Tan i kayeam?”

Na manan, “Ku tage magot i banwe di fulé duh, fsudengam i lwe dad ngàgu ani di safédam, satu gsen di kwananam na satu gsen di ibengam.”

²² Kabay tmimel Dyisas, manan, “Làyu gadè i fniyu. Gaganyu kè mebe i kaflayam salngad i bong kaflayam gnagugu kadang?”^{††}

Manla, “Hae, gaganmi.”

²³ Man Dyisas, “Too glut, i kaflayam gnaguyu kadang salngad di kaflayam gnagugu. Kabay landè kaglutgu malék ku simto fsudeng gsen di kwanangu na di ibenggu, du én alò gsudeng déén i dad to tagutmagà i Màgu dun.”

²⁴ Na di kaklinge i dademe sfalò gal mlalò ku Dyisas i fni dademela ani, flabè ale di lwe saflanek ani. ²⁵ Kabay, tlo Dyisas kdeela di safédan, na manan, “Tagadèyu i gal nimò i dad ganlal i dad

to di tah tanà ani. Toola bankut i dad to gdanà di dale. I dad to nun glal, toola gal dek i dad to. ²⁶ Kabay gamu, ise én i kfaguyu, du ku nun di gamu mayè mbaling mdatah là fakay ku laan gal tnbang i dademen. ²⁷ Na ku nun di gamu mayè mdatah di kdee, là fakay ku laan flifan i kton di kdee dademen. ²⁸ Salngad deg, i dnagit Tingà To, làgu salu di tah tanà ani du én kayègu ku tnbang agu i dad to, bay i duengu salu dini du tnbanggu i dad to na blégu i ktogu di fati, du bnayadgu dad salàla du fye dee dad to galwà.”

I kafgulê Dyisas dad to butè

(Mark 10:46-52; Luk 18:35-43)

²⁹ Na di kdà ale Dyisas di banwe Dyériko too dee dad to mlalò kenen.

³⁰ Na nun lwe to butè sudeng di kilil dalan. Di kaklingela, i to mlius di dale, dunan Dyisas, tamlo ale, manla, “E Bel Hari Dabid, begam gami kando.”

³¹ Na dee to mngak dale, na manla dale fanak. Kabay baling matnù kakitla, manla, “E Amu, Bel Hari Dabid begam gami kando!”

³² Na tlag Dyisas magu du tlon ale di safédan, manan, “I tan kayèyu nimògu di gamu?”

³³ Na manla, “Amu, kayèmi ku beg gami mite.”

³⁴ Na too kamdo Dyisas dale, na nagotan i matala, na mite ale, na fles ale magin kenen.

I sangal kagu Dyisas di syudad Dyérusalém

(Mark 11:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19)

21 Na di kagdadong ale Dyisas di syudad Dyérusalém, di kakella di banwe Bétfagi di dungan i bulul Olib, dekan muna lwe gal mlalò kenen, ² na

^{††}20:22 Satu kubad ani dunan: Gaganyu kè tmufi minum i basu guminumgu.

manan di dale, “Fles gamu di banwe sen munaito. Kakelyu ditù, nun teenyu satu dongki ikat gagin i tingaan. Nbelyu ikatla na nebeyu dini di deg. ³Na ku nun to smalek gamu, manyu, ‘Nun gukmamu i Amu dun.’ Na gasilan fulé di gamu kadang i dongki na tingaan.”

⁴I tanimò Dyisas ani, du fye gdohò i gman Dwata fagu di satu tugadan, manan,

⁵“Fgadeam dad to di Sion,[‡] manam, ‘Neyeyu, du fan kel di gamu i Hariyu. Fdanaan i kton na smakay kenen di dongki,

tingà dongki i snakayan.”

⁶Na tamdà i lwe dek Dyisas. Na nimenla i manan. ⁷Na nebela i dongki na tingaan di ku Dyisas, na afidla dun i dademe klawehla, na smakay Dyisas.

⁸Na di slengla magu nun dee to mbel dademe klawehla di dalan gumagun na kamlang ale fa dad malnak fanga kayu nun doon, du filèla di dalan gumagu Dyisas du fitela afèla kenen.[¶] ⁹Na tamlo i dad to di muna Dyisas, na tmimel dad to di fulé, manla,

“Dnayenito i bel Harì Dabid.

Too nun kafye i to salu dini mebe i glal Amuito Dwata.

Dnayenyu Dwata kdeeyu mnè di tah langit!”

¹⁰Na di kfusuk Dyisas di Dyérusalém kdee dad to di klamang syudad too tikeng, manla, “Simto to ani dé?”

¹¹Na tmimel i dad to magin ku Dyisas, manla, “Dyisas ani, satu tugad Dwata mdà di banwe Nasarét di Galili.”

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Dwata

(Mark 11:15-19; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22)

¹²Na fusuk Dyisas di Bong Gumnè Dwata, i gal gumangamfù dad Dyu. Na ndalan lamwà dad to sbayad déén. Fnu-genan dad lamisa i dad to samfalit filak, na dad gusudeng i dad fabli salafati galla dsù. ¹³Na manan di dale, “Tagsulat di Tnalù Dwata, manan, ‘Én gukmamu i Gumnègu gal gudmasal,’ bay tabalingyu nimò gumnè i dad to tmaku!”

¹⁴Na nun dad to butè na dad to là gagu salu di kenen déén di lam i Bong Gumnè Dwata, na fanguléan ale. ¹⁵Kabay too flabè i dad ulu i dad bà di Dwata na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosi di kitela i dad tnikeng nimò Dyisas, na di kaklingela i kit dad ngà di lam i Bong Gumnè Dwata, di kmanla, “Dnayenito i bel Harì Dabid!”

¹⁶Taman smalek ale ku Dyisas, manla, “Laam kè linge i manla?”

Na tmimel Dyisas, manan, “Hae sa. Làyu kè bnasa i man di Tnalù Dwata, manan, ‘Tdoam dad ngà, balù dad too malnak ngà dmayen kdataham?’”

¹⁷Na tnagakan ale na lamwà di syudad, du salu kenen di Bétani, na déén gumilean di butang én.

I talù Dyisas di kayu fig

(Mark 11:12-14, 20-24)

¹⁸Kakwalan én, di dalan Dyisas samfulé di syudad, tabitil kenen. ¹⁹Na teenan satu kayu fig di kilil dalan, na fdadong kenen, bay kakelan déén alò doon i teenan landè bungen. Taman talù Dyisas di kayu, manan, “Fandà ani talà ge gambunge.” Na tatì mlanas i kayu.

[‡]21:5 Satu dagit Sion, dunan Dyérusalém.

[¶]21:8 Satu kibò dad to di bang Dyisas mto fite afèla i hari salu di banwela, galla nbel klaweh na fkah malnak fanga kayu nun doon di dalan gumagun. Na i gal snakay i dad harì di bang én dunan i too fye kudà, bay du fdanà Dyisas i kton, én snakayan, dunan donki.

²⁰Na di kite dad gal mlalò ku Dyisas mati i kayu, tikeng ale, na smalek ale, manla, “Kan ku mlal mlanas i kayu fig.”

²¹Na tmimel Dyisas, manan, “Tulengu gamu i kaglut, ku faglut gamu na là lwe i nawayu, gaganyu nimò i tan-imògu di kayu ani, na ise ku alò ani, bay fakayyu man di bulul ani, ‘Magket ge na gbat di lam i mahin,’ na gdohò sa i manam. ²²Du balù tan i fniyu di dasal gdawatyu.”

I ksalek gablà di gumdà i glal Dyisas

(Mark 11:27-33; Luk 20:1-8)

²³Na samfulè Dyisas di Bong Gumnè Dwata. Di slengan tamdò di lam, fdadong di kenen i dad ulu i dad bà di Dwata na i dad tua gal mebe dad Dyu, na smalek ale, manla, “Tan kè i kaglutam mimò i kdee nimoam, na simto mlé ge glal?”

²⁴Na tmimel kenen, manan, “Nun snalekgu gamu funa. Ku tmimel gamu, tulengu gamu i gumdà glalgu mimò ani. ²⁵Tulenyu deg, i kbunyag Dyan, nè gumdà i glalan, mdà di Dwata, ku demen mdà di to?”

Na stulen ale ku tan fye timella, na manla, “Tan i timelito? Ku manito, ‘I glalan mdà di Dwata,’ snalekan ito, ‘Kan ku làyu fnaglut i manan?’ ²⁶Kabay ku manito, ‘Mdà di to,’ likò ito dad to, du i kdeela too fnaglut Dyan satu tugad Dwata.”

²⁷Taman tmimel ale ku Dyisas, manla, “Làmi gadè.”

Taman man Dyisas di dale, “Na, làgu tmulen gamu ku nè gumdà i glalgu mimò i nimògu.”

I fléd gablà di lwe tingà lagi

²⁸Na fadlug Dyisas talù di dad ganlal i dad Dyu, manan, “Tan i fandamyu gablà ani? Nun satu to lwe tingaan lagi. Na salu kenen di twege, na manan, ‘Tò, mdà ge du mimò ge di fule grép duh ani.’

²⁹“Baling man i tingaan, ‘Là agu mayè.’ Kabay là mlo msal kenen na mdà du mimò ditù.

³⁰“Na salu i mà ani di tingaan twali na salngad i manan. Na tmimel i tingaan, manan, ‘Hae Mà,’ bay laan salu ditù. ³¹Na di lwe dad ngà ani, simto i mimen knayè i màla?”

Na tmimel ale, manla, “I twege.”

Na man Dyisas, “Hae, na tulengu gamu i kaglut, i dad to sasè, gambet i dad to mwè bayad buhis na i dad libun mkat lagi, muna fa di gamu fusuk di kagot Dwata. ³²Hae, du salu Dyan Gal Munyag dini di gamu du fiten di gamu i dalan du fye matlu gamu, bay là gamu faglut di kenen. Baling én faglut di manan i dad to mwè bayad i buhis na i dad libun mkat lagi. Kabay gamu, balù tateenyu i kafaglut dad to én, knean là gamu msal na faglut di tdoan.”

I guflingen Dyisas i dad ganlal di kafaglut di to magot i fule

(Mark 12:1-12; Luk 20:9-19)

³³Na man Dyisas, “Flinge gamu di satu fléd ani. Nun satu to mule i walad dnagit grép di tanaan na nlabatan. Na makol kenen sol di bong batu du gumisà i bunge grép. Na fdakan satu mdatah gumnè i to munung dad fulen. Na kafnge én, fagotan i dad fulen di dademe to, du salu kenen di satu banwe. ³⁴Na di bang ktaga dad bungen, nun dekan dad saligan salu di dad to magot dun, du fwean kenen alel.

³⁵“Kabay i dad to fagotan dun, balingla kanfè i dad saligan, na bnunalla i satu, fnatila i satu, na tnudàla batu i satu. ³⁶Na dekan lêman ditù dademe dad saligan, dee fa di dad muna dekan. Kabay salngad nimòla di dale. ³⁷Di gusenana, dekan i tingaan, du manan, ‘Là fakay ku làla nafè i tingàgu.’

³⁸“Kabay kantola teen i tingaan, stulen ale, manla, ‘Ani sa tingà i mfun

i fule. Kenen i mfun kadang, taman sni-tongito kenen na fnatiito, du fye di kfati maan gito gamfun i fule.’ ³⁹Na taman kanfèla, na ditù gumbatla kenen di lwà i gumule i maan na flesla fnati.”

⁴⁰Na smalek Dyisas, manan, “Ku takel i mfun fule ditù, tan i nimoan di dad to gufagotan i fulen?”

⁴¹Manla, “Fnatin sa i dad to sasè én, na fagotan di dademe dad to mayè mlé i aelan ku tabang kgafat i bungen.”

⁴²Na man Dyisas di dale, “Làyu kè bnasa i man Dwata di Tnalu? Manan, ‘I batu too knang i dad to fdak gumnè, du di dale fandam landè gukmamu dun, én baling i batu too mabt as di kdee.

Hae, ani mgimò i Amuito Dwata, na di kitemi, too gamtikeng i nimoan.’

⁴³“Taman tulengu gamu, i kagot Dwata nawì mdà di gamu na blé di dad to mimò knayean. ⁴⁴(Na ku simto gdauf di batu ani, tfò dad tulan, bay ku simto tankan i batu, tatì mluna.”)

⁴⁵Na kaklinge dad ulu i dad bà di Dwata na dad Farisi i dad fléd Dyisas ani, glabatla ale gugtadè i manan. ⁴⁶Taman too ale mngabal kfagu kamfè kenen di bang én, bay likò ale di dee dad to faglut na Dyisas i satu tugad Dwata.

I fléd gablà di klak di kasdeme

(Luk 14:15-24)

22 Na tamdò Dyisas di dad to lê-man fagu di fléd, manan, ²“Satu guflingengu i kagot Dwata di satu hari mimò i bong fista di kasdeme i tingaan lagi. ³Na dekan dad saligan di dad to tanlakan du fye nngéla ale, bay là ale mayè.

⁴“Na taman dekan lêman dademe dad saligan, na manan, ‘Tooyu man di dad to tanlak, tagatlagad i kakaan. Tatnatè i dad malbang bakagu na dad ngà baka tafabù, tagatlagad i kdee. Na tooyu ale fsalu dini di fista i kasdeme tingàngu.’

⁵“Kabay là fduf i dad to tanlakan i manan, na baling ale fadlug di dad nimòla, satu salu di nligon, na satu salu di tindan. ⁶Na i dademe, kanfèla dad saligan, na fatdukla ale, na fnatila. ⁷Na too flabè i harì, na dekan dad sundalun, du fye fnatila i dad to mati i dad saligan, na snakufan i syudad gumnèla.

⁸“Kafnge én, tlon i dademe dad saligan, na manan, ‘Tagatlagad fista i kasdeme, bay i dad to tamunagu nlak là ale gablà salu di fista ani. ⁹Taman mdà gamu salu di dad dalan di gusabù i dad to, na nlakyu i kdee dad to teenyu du salu di fistagu.’ ¹⁰Na mdà i dad saligan salu di dad dalan, na santifunla i kdee dad to teenla, balù fye dad to ku demen sasè. Na tafnò dad to i bong gukmaan di fista i kasdeme.

¹¹“Kabay di kfusuk i harì du neyen i dad to salu déén, nun teenan satu to là lamsak klaweh i kasdeme. ¹²Na snalek kenen i harì, ‘E flane, tan i kagfusukam dini du là ge lamsak klaweh i kasdeme?’ Kabay là gamtimel i to én.

¹³“Na man i harì di dad saligan, manan, ‘Bnakusyu dad blian na dad sigalan, na batyu di lwà di gukmifun, déén di gumlanu dad to na gukminggat i kifanla.’

¹⁴“Hae, du dee dad to nlak Dwata, bay là dee i dad mgalékan.”

I salek gablà di bayad buhis

(Mark 12:13-17; Luk 20:20-26)

¹⁵Na kafnge én, lamwà dad Farisi, du santulenla kfagula kamfè ku Dyisas fagu di salek. ¹⁶Na én nimòla, dekla di ku Dyisas dademe to gal mlalò dale na dademe dad Dyu msen di ku Harì Hérod. Kakella ditù, manla, “To Tamdò, gadèmi ge satu to là tmulen kéng. Tamdò ge i kaglut gablà di knayè Dwata, du laam fkah di nawam i man dad to gablà di ge, na là mabt as di ge ku tan i glalla. ¹⁷Taman tulenam gami ku tan i fandamam. Fakay

dé di flalò blé Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami i bayad buhis di ku Sisar, i gumdatah di banwe Roma ku demen là?”

¹⁸ Kabay gadè Dyisas i duenla smalek ani, taman manan, “Gamu dad to flingu mimò fye, kan ku tilewyu agu fnawel?

¹⁹ Fiteyu deg satu filak galyu bayad buhis.” Na nebela satu filak di kenen.

²⁰ Na snalekan ale, manan, “Simto kè baweh na dagit i gkah di filak ani?”

²¹ Na manla, “Ku Sisar.”

Taman man Dyisas di dale, “Na ku tan i nfun Sisar bléyu ku Sisar, na ku tan i nfun Dwata bléyu di Dwata.”

²² Di kaklingela i manan, too ale tikeng, taman mdà ale tmagak kenen.

I salek gablà di kték mdà di fati

(Mark 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ Na di duh én nun dad Sadusi salu di ku Dyisas, dunan dad Dyu i gal mang-man kun, là mték i dad to mdà di fati.

²⁴ Na ani snalekla di kenen, manla, “To Tamdò, nun surat Mosis di gito di muna fa, gman, ku mati satu lagi, bay landè tingàla yaanan, là fakay ku là nwè i flanakan i libun balu én, du fye nun bel i tamati fagu di kenen. ²⁵ Na di muna kun, nun fitu lagi saflanak mnè dini. Na mwè yaan i twege, bay mati na landè tingàla, taman nwè i galwen. ²⁶ Kabay salngad ani mkel di galwen na gatlung na di kdee dad fitu saflanak kel di sangal twali. ²⁷ Kafnge én, mati i libun. ²⁸ Na ani snalekmi, kadang di kték i dad mati, di dad fitu saflanak simto yaan i libun ani, du i kdeela slame mwè kenen?”

²⁹ Na tnmel Dyisas, manan, “Gsalà i fandamyu du làyu gadè i Tnalù Dwata na làyu gadè i kbong tulusan. ³⁰ Du di kték i dad to mati di fulé duh, talandè swè yaan lagi ku demen libun, du én kagkahla salngad i dad kasaligan Dwata di langit. ³¹ Na gablà di fnaglutyu i là mték dad to mati, làyu kè lmen masa

i man Dwata di gamu? ³² Manan, ‘Agu i Dwata fnangamfù Abraham, Isaak, na Dyékob.’ I gman Dwata ani i satu gug-madeito balù tamati ale Abraham mto ale lêman, du Dwata i Dwata fnangamfù i dad to mto, ise dad to mati.”

³³ Na di kaklinge i dad to i man Dyisas ani, too ale tikeng di katdoan.

I too mdatah flalò Dwata

(Mark 12:28-34; Luk 10:25-28)

³⁴ Di kaklinge i dad Farisi gablà di kfisan Dyisas i dad Sadusi, sdulè ale sti-fun di kenen. ³⁵ Na nun satu di dale gal mubad dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis tmilew mawel kenen fagu di salek. ³⁶ Manan, “E To Tamdò, tan i too mdatah flalò di kdee flalò Dwata?”

³⁷ Na tmimel Dyisas, manan, “‘Tooyu kando i Amuyu Dwata mdà di nawayu, na di kdee knayèyu, na di kdee fandamyu.’ ³⁸ Ani i too mdatah flalò na mabtas di kdee. ³⁹ Na i gamtadol, fan salngad di muna, dunan ani, ‘Kandoyu i demeyu to salngad kakkoyu i ktoyuu.’ ⁴⁰ I lwe flalò ani, gumdà i kdee flalò blé Dwata di ku Mosis na i kdee tdò dad tugad Dwata.”

I salek gablà di To Mgalék Dwata

(Mark 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹ Di kagastifun fa i dad Farisi, smalek Dyisas dale, ⁴² manan, “Tan fandamyu gablà ku Krayst, i Mgalék Dwata? Simto kè gutambulan?”

Na tmimel ale, manla, “Kenen i bel Hari Dabid.”

⁴³ Na man Dyisas, “Ku én, kan ku katlo Dabid kenen Amu fagu di kalak i Tulus Dwata? Hae, du ani gman Dabid,

⁴⁴ ‘Man Amuito Dwata di Amugu, manan,

“Fagotgu ge i kdee, taman sudeng ge dini gsen di kwanangu, kel di kagfisangu dad dmuen ge,

na kafkahgu dale di dungan fael bliam.”

⁴⁵Na du katlo Dabid, i To Mgalék Dwata dunan Amu, na kan ku én katloyu kenen bel Dabid?”

⁴⁶Na landè to gamtimel kenen, na mdà di duh én talandè mayè smalek kenen.

I kafngewe gablà di nimò i dad gal tamdò i flalò Dwata na dad Farisi

(Mark 12:38-39; Luk 11:43, 46; 20:45-46)

23 Na kafnge én, talù Dyisas di kdee dad to na di dad gal mlalò kenen, manan, ²“I dad to tamdò i dad flalò na dad Farisi, ale i nun glal mubad dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, ³taman là fakay ku làyu nimen i kdee tulenla gamu, bay nangyu ganbet i dad nimòla du làla nimen i galla tdò. ⁴Dee flalòla i dad to too malima nimen, gambet fkakifla di dad to i dad too blat nebe, bay balù satu tnalò, làla agot du tmabeng mebe dun.

⁵“I kdee fye nimòla, nimòla du fye fite di dademe to. Falbangla i dad gumkahla dad gusmulat Tnalù Dwata batangla di ulula na sigalla. Na ftahàla i fayolla di kilil klawehla du fye dag i dad to i kimenla Dwata. ⁶Na én kayèla di dad fista i dad gusudeng i dad to too mgafè, na déén di dad gusatdò kayèla i fye gusudeng di muna. ⁷Ku salu ale di fadyan kayèla ku too ale nafè i dad to déén, na ku ‘To Tamdò’ i kdagit dale.

⁸“Kabay nangyu faloh ku én kdagit gamu ‘To Tamdò,’ du i kdeeyu salngad du saflanek, na alò satu tamdò gamu. ⁹Na nang gamu dmagit i to dini di tah tanà, ‘Mà,’ du alò satu i Màyu, dunan Dwata ditù di langit. ¹⁰Na nangyu faloh ku nun dmagit gamu, ‘Amu,’ du alò satu Amuyu, dunan agu i Mgalék Dwata. ¹¹Na én too mdatah di kdeeyu dunan i to flifan i kton di dademen. ¹²Du balù

simto to fdatah i kton, fdanà sa kadang, na balù simto to fdanà i kton, fdatah sa kadang.”

I kngak Dyisas i dad to flingu ale fye to

(Mark 12:40; Luk 11:39-42, 44, 47-52; 20:47)

¹³“Magakdo gamu dad tamdò i flalò blé Dwata na gamu dad Farisi! Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to, bay nsangyu i dalan dad to fusuk di kagot Dwata. Là gamu mayè fusuk na balù i dad to mayè, làyu faloh dun. (¹⁴Magakdo gamu dad tamdò i flalò blé Dwata na gamu dad Farisi! Tatì gamu flingu gamu fye to, bay mlangong gamu i dad to balu du fye gwèyu dad knunla, na fantahàyu dasalyu du fye là dilè i dad to i ksasèyu. Taman baling matnù i flayamyu di fulé duh!)

¹⁵“Magakdo gamu dad tamdò dad flalò blé Dwata na gamu dad Farisi! Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to! Hae, mifal gamu i mahin na magu gamu di gumawagan di klamang banwe du fye gebeyu dad to di tdòyu balù alò satu to. Kabay ku tagebeyu kenen, matnù fa i ksasean di gamu, na mdatah fa i kagablaan salu di lanaw lifoh.

¹⁶“Magakdo gamu du tamdò gamu i dalan di demeyu to, bay salngad gamu to butè gal malak dademe to, du ani tdòyu, ‘Ku nun to smafà fagu di Bong Gumnè Dwata, fakay ku laan dnohò dun, bay ku smafà kenen fagu di blawen di lam i gumangamfù di Dwata là fakay ku laan dnohò.’ ¹⁷Tay too gamu kulang na butè! Tan i too mabtas, i blawen ku demen i Bong Gumnè Dwata. Alò mabtas i blawen di Dwata du déén di Bong Gumnè. ¹⁸Na tdòyu kun, ‘Ku nun to smafà fagu di gudamsù di Dwata fakay ku laan dnohò i fakangan, bay ku smafà kenen fagu di dsù di tah i gudamsù là fakay ku

laan dnòhò i fakangan.’¹⁹ Tay kbutèyu! Tan i too mabtas, i dsù bléyu ku demen i gudamsù di Dwata? Silang gablà dsù di Dwata, ku tamatfing di gudamsù di kenen.²⁰ Taman ku nun to smafà fagu di gudamsù di Dwata gakuf i kdee fkah di tahan.²¹ Na ku nun to smafà fagu di Bong Gumnè Dwata gakuf Dwata i mnè di lam.²² Na ku nun to smafà fagu di langit, gakuf di safaan i gusudeng Dwata di langit na Dwata i sudeng di tahan.

²³“Magakdo gamu dad tamdò i dad flalò blé Dwata na dad Farisi! Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to. Galyu blé di Dwata i gasfalò alel balù di dad malnak bol utenyu. Kabay fbayàyu i dad mdatah nimò, dunan i tlu kibòyu i demeyu to, na i kakdo na kagsalig. Ani moon tooyu nimò, na fadlug fa i kimenyu i dademe flalò galyu nimen.²⁴ Gamu salngad i dad butè gal malak dademe to! Snalàyu i dad malnak ngà langad mdà di ninumyu du fye landè magagsik ginumyu, bay gambet fanloyu baling i dad malbang lmanaf kamél magagsik, du nimenyu dad là ali mabtas di Dwata, bay fbayàyu dad mabtas.

²⁵“Magakdo gamu dad tamdò i dad flalò blé Dwata na gamu dad Farisi. Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to fagu di klalòyu dee flalò, bay di lam nawayu too fnò klangong na klom. Salngad ku nalobyu di lwà i tabù na fligo, bay ditù di lam sana kagsikan.²⁶ Butè gamu dad Farisi! Én fye nimòyu, funayu nalob di lam i tabù na fligo, na fagu déén, lê mlaneb di lwaan.

²⁷“Magakdo gamu dad to tamdò i dad flalò blé Dwata na gamu dad Farisi. Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to. Gambet gamu i dad lbang galla fnintura bukey. Di lwà, too fye neye, bay knean ditù di lam too fnò tulan i dad to mati na i dad magagsik.²⁸ Na salngad én i gamu kagkah du di kite i

dad to, matlu gamu, bay di lam nawayu tatì fnò i kaflingu na dee bung sasè.

²⁹“Magakdo gamu dad tamdò dad flalò blé Dwata na gamu dad Farisi. Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to! Nimòyu i too fye baweh gulambang i dad tugad Dwata fnati, na fanseyu fnalas dad lbang i dad muna to matlu.³⁰ Na én manyu, kun, ‘Ku mto gami di bang i dad gutambulito là gami magin mati i dad tugad Dwata.³¹ Na fagu di manyu én, nfunyu kadì na gamu bel i dad manò dad tugad Dwata!³² Na taman snikofyu sa i tatanbù i dad gutambulyu.’

³³“Salngad gamu dad ulad na i gutambulyu ulad! Tan i kibòyu falwà i ktoy fye là gamu fanlayam di lanaw lifoh?

³⁴Dekgu di gamu kadang i dad tugad Dwata, na dad to nun kfulung, na dad nun bong gnadè mdà di Dwata. Na én nimòyu kadang fnati dademe, nlansang di krus dademe, na sankél dademe di lam i galyu gusatdò, na dluyu ale, balù nè banwe gumilala.³⁵ Na ani duenan én flayam blé Dwata di dad to manò i kdee dad to landè salà slame sulé di tahyu, mdà di kbanò ku Abél kel di kbanò Sakaraya i tingà Barakaya, i bnanòla di bleng i gumangamfù di Dwata na i gudamsù di kenen.³⁶ Tulengu gamu i kaglutu, gamu dad to di bang ani mebe i kdee kaflayam di kbanò i kdee ani.”

I kalbong nawa Dyisas di dad to di syudad Dyérusalém

(Luk 13:34-35)

³⁷Na man Dyisas, “E gamu dad to di Dyérusalém, gamu dad to mati i dad tugad Dwata, na tmudà batu kel di kfati i dad saligan dekan di gamu! Tadee dulègu mayè samtifun gamu di ifatgu gambet i anuk mliton santifunan i dad unsuyan di dungan fafakan, bay là gamu mayè.³⁸ Na taman tngak gamu Dwata na falmo kadang i banweyu.³⁹ Du tu-

lengu gamu, silangyu agu lêman teen ku takel i bang i kmanyu, ‘Nun kafye di to salu dini mebe i glal mdà di Amuito Dwata.’”

I kalmo i Bong Gumnè Dwata

(Mark 13:1-2; Luk 21:5-6)

24 Na lamwà Dyisas di Bong Gumnè Dwata, na di kdaan fdadong di kenen dad gal mlalò kenen, na tdòla di kenen i kdee gumnè glam di Bong Gumnè Dwata. ²Na manan, “Hae, neyeyu i kdee ani, du tulengu gamu i kaglutu, malbà sa kadang na landè batu gtagak di tagnè gugkahan du sdulè malbà kdeela.”

I dad samuk na dad kaflayam

(Mark 13:3-13; Luk 21:7-19)

³Na fles Dyisas di bulul dnagit Olib, na sudeng déén, na fdadong di kenen dad gal mlalò kenen di alò ale déén, na manla, “Tulenam gami ku kilen kagdohò i manam gine, na i tan ilè gugmadèmi i bang kasfuléam na i gusen i banwe.”

⁴Na tmimel Dyisas, manan, “Too gamu fgeye du fye là gamu mgebe i dad to tamdò kakakéng, ⁵du dee kadang dad to kel flingu mebe i dagitgu, manla, ‘Agu sa Krayst, i Mgalék Dwata.’ Na too dee dad to kadang mafgaw mdà di manla. ⁶Na lingeyu kadang nun dad kasfati mdadong di gamu na dad santulen gablà di kasfati di dademe banwe, bay nang gamu likò, du glut muna kel kdee ani, bay ise ku én gusen i banwe. ⁷Hae, du sfati kadang dad sahal to na i dad sahal banwe. Na mkel i kbitil na dad linol di dademe dad banwe. ⁸Kabay i kdee ani alò katbù i dad kaflayam, salngad di kagkah i libun maltien ku lyon lbanad i tianan, bay là fa kel i too katdukan.

⁹“Na di bang én, kanfè gamu i dad to na nebela gamu di dad ganlalla du fanlayamla, na fnatila gamu. Knang gamu nawa i kdee to du gamu dad togu.

¹⁰Na di bang én, nun dee to kmagol i kafaglutla di deg, na baling ale sangkal na snang nawa. ¹¹Na dee kel dad to flingu tmugad i Tnalù Dwata, na fan-gawla dee dad to. ¹²Na du matnù i kdee sasè, taman tatno kasakdo i dee dad to. ¹³Kabay ku simto gamtayud kel di gusen, galwà kenen. ¹⁴Na silang kel gusen i banwe ku tagatdò i Fye Tulen gablà di kagot Dwata di klamang banwe du fye mlinge kdee bung to di tah tanà i kaglutu.”

I dad ilè tamdadong gusen i banwe

(Mark 13:14-23; Luk 21:20-24)

¹⁵“Na teenyu kadang i too gamlikò gal falmo, tadag di Gumnè Dwata, dunan i gman Dwata fagu di tugadan Danyél. (Gamu masa ani, tooyu fandam du fye glabatyu.) ¹⁶Na ku teenyu i too gamlikò én, ku déén gamu di Dyudiya mila gamu di dad bulul. ¹⁷Na ku nun to déén di lwà nang kenen fusuk di gumnean du mwè balù i tan. ¹⁸Na salngad i to mimò di nligon, nang nan mulê funa du mwè i klawehan. ¹⁹Di bang én kadang, too magakdo i dad libun maltien na dad to nun malnak ngà tmutù. ²⁰Taman too gamu dmasal du fye là kel i kilayu di bang ksasè tanà ku demen di Duh Kaftud. ²¹Hae, du balù tan ksasè i dad kaflayam mkel mdà di katbù i banwe kel di duh ani, landè gasngad di ksasè ani. ²²Kabay fanfukal Dwata i klo i bong kaflayam ani, du ku là, landè to gtagak mto. I duenan fafukal i bang ani du too bong nawan i dad to tamgalékan.

²³“Di bang én ku nun to mangman di gamu, ‘Neyeyu, dini Krayst, i Mgalék Dwata!’ ku demen, manan, ‘Ditù kenen!’ nang gamu faglut, ²⁴du di bang én, dee to msut flingu na ale kun, Krayst, i Mgalék Dwata. Na man dademe, ale kun, tugad Dwata, bay ise. Na mimò ale dad bong tnikeng na dad ilè ktulusla, du ku nun kibòla kayèla ku mafgaw i kdee

to balù i dad to mgalék Dwata. ²⁵ Tag-mangu kdee ani di gamu di laan fa kel, taman fgeye gamu.

²⁶ “Na ku nun mangman di gamu, ‘Neyeyu, tadtù Krayst di banwe landè to mnè déén,’ nang gamu salu ditù. Na ku manla, ‘Neyeyu, dini di lam gusalbunin,’ nangyu fnaglut. ²⁷ Hae, du i kasfulègu kadang, agu i dnagit Tingà To, too teen gambet i silà magtuyal i klamang langit mdà di gusut i duh kel di gusdahan.

²⁸ “Too gdohò kdee i gmangu ani, du too glut i gal gman, ku nè gugilè i mati, déén sa i gustifun i dad wak du knaanla.”

I kagkah i langit di kasfulè Dyisas

(Mark 13:24-27; Luk 21:25-28)

²⁹ Na man Dyisas, “Kafnge i dad kaflayam én, mbaling kifu i duh, na là nan mneng i bulen, na tatek i dad blatik mdà di langit, na gasyat i kdee mnè di langit di tagne dalanla.

³⁰ “Kafnge én, msut di langit ilè kasfulè Tingà To, na sdulè mlanu dad to mdà di kdee banwe di tah tanà di kitela deg, i dnagit Tingà To, tufa di lam i labun di ksalugu dini magin i bong eneg na kneng mdà di kdatahgu. ³¹ Kafnge én, nun bong uni i twang na dekgu i dad kasaligan Dwata ditù di kdee suluk i banwe du santifunla i kdee dad to mgalék Dwata mdà di kdee banwe dini di tah tanà.”

I fléd gablà di dad ilè i kasfulè Dyisas

(Mark 13:28-31; Luk 21:29-33)

³² Na man Dyisas, “Satu gugmadèyu kagkah i tanà di kayu fig. Ku tmubad na tambù dmoon gadèyu too mdadong nan i bang kafye tanà. ³³ Na salngad én, ku tateenyu takel i dad ilè mangu gamu gine, gadèyu tamdadong nan i kasfulègu, salngad ku tatadag agu di bà takab. ³⁴ Tulengu gamu i kaglutlan, kel

kadang kdee ani di là fa mati i kdee dad to di bang ani. ³⁵ Matlas i langit na tanà, bay là matlas i tnalùgu kel di landè sen.”

Landè to gmadè i duh kasfulè Dyisas

(Mark 13:32-37; Luk 17:26-30, 34-36)

³⁶ “Kabay landè to gmadè i duh ku demen i too bang kasfulègu, balù i dad kasaligan Dwata di langit ku demen deg, i Tingà Dwata, du alò Mà gmadè dun. ³⁷ I kagkah i dad to di kasfulè i dnagit Tingà To, salngad i kagkah dad to di bang Nowa, ³⁸ du di là fa kel i bong dunuk di dale landè fandam i dad to i fan kel, taman én nimòla kmaan, na minum, na mwè yaan, na fwèla yaan dad ngàla kel di kfusuk Nowa di bong awengan. ³⁹ Silang ale gmadè, di kakel i bong dunuk i mlimas dale. Na gambet ani kagkah di kasfulègu, agu i dnagit Tingà To. ⁴⁰ Di kakelgu nun lwe to mimò di tanàla, na nwè satu, bay i satu mtagak. ⁴¹ Nun lwe libun gmiling, na nwè satu, bay i satu mtagak.

⁴² “Taman too gamu fgeye du làyu gadè ku kilen i duh kasfulègu, agu i Amuyu. ⁴³ Ani fandamyu, ku tagadè i mfun gumnè i bang kakel i to tmaku, laan kudang bay fgeye du fye là gfusuk i to tmaku di gumnean. ⁴⁴ Taman salngad gamu, too gamu fatlagad, du agu, i dnagit Tingà To, kel di bang i man nawayu ise fa bang kakelgu.”

I lwe bung salig fatan i kasfulè amula

(Luk 12:41-48)

⁴⁵ Na man Dyisas, “Simto i salig too gsalig na too fulung? Dunan i salig gufagot i amun i dademe dad saligan, du fye nalelan dale i knaanla ku tabang kablé dun. ⁴⁶ Too nun kafye i salig di kakel i amun ku teenan kenen mimò i fimò kenen. ⁴⁷ Tulengu gamu i kaglutlan, ku ani teenan, fagotan i saligan ani i kdee dad knunan. ⁴⁸ Kabay, ku sasè baling i saligan ani, na manan di kton, ‘A,

mlo fa kulê i amugu,' ⁴⁹ na tanbuan fatduk i dademen dad salig, na too kenen kmaan na minum di safêd i dad to flangal. ⁵⁰ Na ku én nimoan, ani sa mkel di kenen. Samfulê i amun di bang i laan gadê dun na laan fandam ku kel. ⁵¹ Na i kibò i amun kenen, toon fanlayam, na fakufan kenen di gaslok i dademe to flingu ale fye to, déén di gumlanula na gukminggat i kifanla."

I fléd gablà di sfalò sawang libun

25 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Én guflingengu i kagot Dwata di bang kasfulêgu, di sfalò sawang libun. Nwèla dad salòla, du snitongla i lagi sandeme. ² Lime ale i là fulung faldam, na lime fulung faldam. ³ I lime là fulung faldam, nebela i salòla, bay landè nebela tnù fngalola. ⁴ Kabay i dad libun fulung faldam nebela dad salòla na nun nebela tnù fngalo. ⁵ Na du léét kel i lagi sandeme snitongla, taman kdeela malkudang na fles ale kudang.

⁶ "Na di tngà butang, nun lingela tamlo, manan, 'Takel i lagi sandeme. Lamwà gamu na snitongyu!' ⁷ Na mukat i dad sawang libun na fatlagadla i dad salòla. ⁸ Na talù i lime libun là fulung faldam di dademela fulung faldam, manla, 'Banléyu gami tukay fngaloyu du tafan mati dad salòmi.'

⁹ "Kabay tmimel dad fulung faldam, manla, 'Landè kibòmi du ken là gablà i fngalomi ku banlémi gamu. Mdà gamu salu di dad to fabli du mayad fngalo, fye nun salòyu.'

¹⁰ "Taman tamdà ale mayad fngalo, na di slengla ditù takel i lagi sandeme. Na i lime sawang libun tagatlagad, magin salu di kasdeme. Na di kagfusukla tnakab sa i takab.

¹¹ "Na là mlo takel i dademe sawang libun, na manla, 'E Amu! Amu, begam nukà gami i takab!'

¹² "Kabay tmimel kenen, manan, 'Tulengu gamu i kaglutun, làgu gamu dilè!'"

¹³ Na man Dyisas, "Taman too gamu fgeye du salngad gamu ani, làyu gadè i duh na i too bang kasfulêgu."

I fléd gablà di tlu salig

(Luk 19:11-27)

¹⁴ Na man Dyisas, "Nun fa guflingengu i kagot Dwata di satu to fan mdà magu, na tlon i dad saligan na fagotan dale dad knunan. ¹⁵ Di satu blén lime libu filak, na di satu lwe libu, na di satu mlibu. Én blén kat to i kalbong gaganan nagot. Na kafnge én, mdà kenen. ¹⁶ I salig fagotan i lime libu gasil mdà na fagun filak di nimò, na i uléan lime libu. ¹⁷ Na salngad én kibò i to fagotan lwe libu filak, na i uléan lwe libu filak. ¹⁸ Kabay i to fagotan mlibu filak tabalingan buni. Makol kenen di tanà na lbangan i filak tafagot amun kenen.

¹⁹ "Na too mlo klo i amula mulê. Kake-lan, neyen i filak tafagotan dad saligan.

²⁰ Na i salig fagotan lime libu filak salu déén na blén i lime libu filak ulê i blé kenen. Na manan, 'Amu, tafagotam deg lime libu filak, neyem ani i lime libu gatnùgu di filak blém deg.'

²¹ "Na man i amun di kenen, 'Too fye i nimoam! Too ge fye na gsalig. Too ge gsalig di tukay fagotgu ge, taman ani, fagotgu ge i bong. Fusuk ge dini, na fakuf ge di klehewgu.'

²² "Na lêman salu ditù i to fagotan lwe libu, na manan, 'Amu, tafagotam deg lwe libu filak, neyem ani lwe libu gatnùgu di filak blém deg.'

²³ "Na man i amun di kenen, 'Too fye i nimoam! Too ge fye na gsalig. Too ge gsalig di tukay fagotgu ge, taman ani, fagotgu ge bong. Fusuk ge dini na fakuf ge di klehewgu.'

²⁴ "Kafnge én, salu ditù di amun i to tafagotan i mlibu filak. Na manan, kun, 'Amu, gadègu too ge labè. Hae, du kamtu

ge ise ge fla, na galam nwè i ise ge fule.
²⁵ Taman likò agu ge, na bunigu i filak fagotam deg di lam i tanà. Neyem, ani filakam!’

²⁶ “Na én man i amun di kenen, ‘Too ge sasè na mataka! Man nawam kadì kantugu i ise deg fla na nwègu i ise deg fule. ²⁷ Na kan ku laam kah i filakgu di bangku du fye gasfulè di deg na nun tingaan?’

²⁸ “Nwèyu di kenen i mlibu, na bléyu di salig i nun sfalò libu. ²⁹ Du ku simto to gsalig di fagotgu kenen, tananùgu i fagotgu du fye too bong. Kabay ku simto là gsalig, nawì di kenen balù i tukay tafagot di kenen.^{§§} ³⁰ Na i salig landè gukmamu batyu ditù di lwà di gukmi-fun, déén di gumlanun na gukminggat i kifanan.”

I kukum Dyisas i dad to di kasfuléan

³¹ Na fadlug Dyisas talù, manan, “Di kasfulègu kadang, agu i dnagit Tingà To gagin i bong kdatahgu, magin deg i dad kasaligan Dwata. Na di bang én, sudeng agu di gusudeng i mdatah harì. ³² Na i kdee dad to di tah tanà santi-fun di kanfegu. Na sansahalgù ale gambet i to mifat i bilibili ku sansahalan i dad bilibili di dad kambing. ³³ Én dad to matlu flingengu di bilibili fkahgu gsen di kwanangu, na i dad là matlu flingengu di dad kambing fkahgu gsen di ibenggu.

³⁴ “Kafnge én, agu, i Harì, talù agu di dad to gsen di kwanangu, mangu, ‘Gamù, dad gamdawat i kafye màgu, salu gamu dini di deg, na dnawatyu i kagot tagaan gamu mdà di kgimò i banwe. ³⁵ Gdawatyu ani du di kbitilgu tafankaanyu agu, di kalinumgu tafn-inumyu agu, di là kdilèyu deg tafyakyu

agu di gumnèyu, ³⁶ di klandè klawehgu, tabanlèyu agu, di knun tdukgu, tanifatyu agu, di bnlanggù agu tanlauyyu agu.’

³⁷ “Na smalek i dad to matlu, manla, ‘Amu, kilen kitemi ge bitil na fankaanmi ge, ku demen malinum, na fninummi ge? ³⁸ Kilen là kdilèmi ge na fyakmi ge di gumnèmi? Kilen klandè klaweham na banlèmi ge? ³⁹ Na kilen kitemi ge nun tduk ku demen bnlanggù na nlauymi ge?’

⁴⁰ “Na agu, i Harì, tmimel agu, mangu, ‘Tulengu gamu i kaglutàn, ku tan i nimòyu di satu flanekegu balù ku too mdanà to, salngad ku di deg i gumimòyu dun.’

⁴¹ “Kafnge én, ani mangu di dad to gsen di ibenggu, ‘Fawag gamu di deg, gamu dad to sasè tanukum Dwata. Ditù gamu di lanaw lifoh landè gumatin tatagà Dwata du gumlayam ku Satanas na dad kasaliganan, ⁴² du di kbitilgu làyu agu fankaan, na di kalinumgu làyu agu fninum. ⁴³ Di là kdilè deg làyu agu fyak di gumnèyu. Di klandè klawehgu làyu agu banlé. Di knun tdukgu na bnlanggù agu, làyu agu nlauy.’

⁴⁴ “Na i dad to én kadang, smalek ale, manla, ‘Amu, kilen kitemi ge bitil, demen malinum, demen di banwe landè dmlè ge, demen landè klaweh, demen nun tduk, ku demen bnlanggù, na làmi ge ttabeng?’

⁴⁵ “Na tnmimelgu ale kadang, mangu, ‘Tulengu gamu i kaglutàn, ku tan i làyu nimò di dad flanekegu balù too mdanà to, salngad ku làyu nimò di deg.’ Én mangu di dale.

⁴⁶ “Na i dad to én, ditù gusalula di gu-maflayamla landè sen, bay i dad to matlu banlé ale nawa landè sen.”

§§ **25:29** Satu kubad ani dunan: Du i to nun, tananù i nfunan, bay i to landè àlì, nawì balù i tukay di kenen.

I fan nimò di ku Dyisas

(Mark 14:1-2; Luk
22:1-2; Dyan 11:45-53)

26 Di kafnge Dyisas tamdò i kdee ani, manan di dad gal mlalò kenen, ²“Gadèyu lwe duh ani i fista Duh Kaglius, na agu, i dnagit Tingà To, blé di agot i dad to du fye nlansangla di krus.”

³Na di bang kman Dyisas ani stifun i dad ulu i dad bà di Dwata na dad tua gal mebe dad Dyu déén di bong gumnè Kayafas, i gumdatah i dad bà di Dwata. ⁴Stulen ale ku tan i fye kibòla kamfè ku Dyisas du fye fnatila kenen di landè to gmadè dun. ⁵Kabay manla, “Nangito nimò ani di bang i fista du ken flabè i dee dad to na too ale smamuk.”

I kakok satu libun i fangbun di ulu Dyisas

(Mark 14:3-9; Dyan 12:1-8)

⁶Na déén Dyisas di tukay banwe Bé-tani di gumnè Simon, i to tanfig. ⁷Na di slengla kmaan, nun satu libun kel déén mebe sabuy batu fnò fangbun too mabtas, na kokan ani di ulu Dyisas. ⁸Kite i dad gal mlalò ku Dyisas i nimoan, flabè ale. Na manla, “Kan ku falmon i fangbun? ⁹Fye fa ku fablin, du bong gwean fakay blé di dad to landè.”

¹⁰Kabay gadè Dyisas i manla, taman manan di dale, “Kan ku snamukyu libun ani? Du too fye nimoan di deg. ¹¹Gal nun dad to landè di safédyu fakayyu ttabeng, bay deg, là agu mlo mnè di safédyu. ¹²Di kakokan i fangbun gine di deg, falan fatlagad lawehgu du lbang. ¹³Na tulengu gamu i kaglutun, balù nè gutamdò i Fye Tulen gablà di deg di tah tanà ani, lê tulen nimò libun ani du fye gafaldam kenen.”

I kafakfè Dyudas ku Dyisas

(Mark 14:10-11; Luk 22:3-6)

¹⁴Kafnge én, nun satu di dad sfalò lwe to gal mlalò ku Dyisas dnagit ku Dyudas Iskariyot salu di dad ulu i dad bà di Dwata, ¹⁵na manan, “Tan bléyu deg ku blégu di gamu Dyisas?” Na bléla kenen tlu falò batù filakla salafi. ¹⁶Na mdà di bang én, mngabal Dyudas i kfagu mlé ku Dyisas di agotla.*

I sangal kakaan ale Dyisas di Duh Kaglius

(Mark 14:12-21; Luk 22:7-14,
21-23; Dyan 13:21-30)

¹⁷Di tnanin duh i Fista i Kakaan i Fan Landè Falnok Dun, fdadong dad gal mlalò ku Dyisas di kenen, na smalek ale, manla, “Nè kayeam gufatlagadmi knaan di Duh Kaglius?”

¹⁸Na man Dyisas di dale, “Salu gamu di satu to mnè di syudad, na manyu di kenen, ‘Man i To Tamdò takel i bangan gdohò i kdee tagmanan, na én gukmaan knaan i Duh Kaglius di gumneam magin dad gal mlalò kenen.’” ¹⁹Na nimenla i kdee gman Dyisas di dale. Na ditù gufatlagadla knaanla i Duh Kaglius.

²⁰Na di butang én, sudeng Dyisas na dad sfalò lwe gal mlalò kenen du kmaan. ²¹Na di slengla kmaan, talù Dyisas, manan, “Tulengu gamu i kaglutun, nun kadang satu di gamu mangkal deg di fati.”

²²Na too mliidù nawala, na kat satu dale smalek kenen, manla, “Amu, agu kè i manam?”

²³Na tmimel Dyisas, manan, “I to msong deg, én mangkal deg. ²⁴Too glut, agu i dnagit Tingà To, gsalu di fati salngad i tagsulat gablà di deg. Kabay too magakdo kadang i to mangkal deg. Fye fa baling di to én ku laan sut.”

*26:16 Satu kubad ani dunan: mngabal Dyudas i kfagu mangkal kenen.

²⁵ Na talù Dyudas, i mangkal ku Dyisas, manan, “Amu, agu dé i mangkal ge?” Na man Dyisas, “Tamanam sa.”

I kfafaldam Dyisas i kfatín fagu di fan na ninum

(Mark 14:22-26; Luk 22:15-20; 1 Korintu 11:23-25)

²⁶ Na di slengla kmaan, nwè Dyisas i fan, na funa dmasal mlé fye di Dwata, na snatngaana na blén di dad gal mlalò kenen, manan, “Nwèyu ani, na knaanyu du ani lawehgu.”

²⁷ Kafnge én, nwean i ninum, na mlé fye di Dwata, na blén di dale, manan, “Sansinumyu ani, kdeeyu, ²⁸ du ani litègu falohgu du fye nlifet Dwata dad salà i dee dad to, du litègu i kaglut di falami dalan i fakang Dwata falwà i dad to. ²⁹ Na tulengu gamu, là agu lêman minum i nimum[†] ani kel di duh ksatatu-ito lêman di kagot i Màgu na minum ito i falami binu.”

³⁰ Kafnge én mlingag ale i satu lingag dmayen Dwata na kafngela mlingag mdà ale salu di bulul Olib.

I kafgadè Dyisas gablà di ktagak dad mlalò kenen

(Mark 14:27-31; Luk 22:31-34; Dyan 13:36-38)

³¹ Na talù Dyisas di dad gal mlalò kenen, manan, “Kadang butang ani, kdeeyu baling mila na tmagak deg, du man Dwata di Tnaluan, manan, ‘Fnatigu i to gal mifat dad bilibili, na sbalét dad bilibilin.’

³² Kabay ku tamtéku agu mdà di fati, muna agu di gamu salu di Galili.”

³³ Na man Fiter di ku Dyisas, “Balù mila i kdee dademe, bay làta ge tagak.”

³⁴ Na man Dyisas di ku Fiter, “Tulengu ge i kaglutana, kadang butang ani, di là fa

kamleet i anuk, tmulen ge tlu dulê i laam agu dilè.”

³⁵ Kabay man Fiter, “Balù ku mati agu magin ge, là agu tmulen kéng i là agu dmilè ge.” Na salngad i man kdee dad gal mlalò ku Dyisas.

I kdasal Dyisas di Gétsemani

(Mark 14:32-42; Luk 22:39-46)

³⁶ Na fadlug ale Dyisas salu di satu tanà dnagit Gétsemani, na manan di dad gal mlalò kenen, “Sudeng gamu dini di lamgu dmasal ditù.” ³⁷ Na faginan Fiter na i lwe dad ngà Sébidi salu di gud-masalan. Na tambù én too mliđu na too msamuk nawan. ³⁸ Na manan di tlu magin kenen, “I kliđu nawagu ani too blat gambet tafaan agu mati. Mnè gamu dini, na too gamu fgeye dmeme deg.”

³⁹ Na salu kenen di là too mawag, na tatì kenen lamfan di tanà na dmasal, manan, “E Mà, gaganam i kdee, taman begam nwè i kaflayam fangu nagu ani. Kabay balù én i deg knayè, toom dnohò i ge knayè.”

⁴⁰ Kafngen dmasal, samfulè kenen di dad gal mlalò kenen faginan gine, na teenan ale kudang. Na snalekan Fiter, manan, “Là ge kè gamtayud fgeye dmeme deg balù là mlo alò? ⁴¹ Too gamu fgeye na dmasal fye là gamu fisan di tilew, du balù mayè i nawayu mimò fye, bay nun klungay i lawehyu mimò dun.”

⁴² Na lêman samfulè Dyisas di gud-masalan, na manan, “E Mà, ku landè kibò mwè i kaflayam fan kel ani silang ku nagugu, fye ku gdohò i ge knayè.”

⁴³ Na lêman kenen samfulè na lêman ale teen gkudang du too ale malkudang. ⁴⁴ Na lêman ale tngak Dyisas, na dmasal di gatlung dulè na salngad i manan.

⁴⁵ Na lêman samfulè Dyisas di safédla, na manan di dale, “Tan, kudang gamu fa

[†]26:29 I ninum ani, dunan satu binu nimò mdà di yéél i bunge grép.

na ftud? Neyeyu, takel i bang kablé deg, i dnagit Tingà To, di agot i dad to gam-salà. ⁴⁶ Mték gamu du mdà ito. Neyeyu, tadini i to mangkal deg.”

I kakkè ku Dyisas

(*Mark 14:43-50; Luk 22:47-53; Dyan 18:3-12*)

⁴⁷ Di slengan fa talù takel Dyudas, satu di sfalò lwe gal mlalò kenen. Na too dee dad to magin kenen mebe dad sundang na dad bunal. Tamdek dale i dad ulu dad bà di Dwata na dad tua gal mebe dad Dyu. ⁴⁸ Na nun ilè tatulen i to mangkal di dad to faginan kamfè ku Dyisas, manan, “I to nalakgu kadang, én i to fanngabalyu. Kanfèyu kenen!”

⁴⁹ Taman kakel ale Dyudas déén, gasil kenen fdadong di ku Dyisas, manan, “E Amu!” Na nalakan Dyisas.

⁵⁰ Na man Dyisas di kenen, “Lew, fnaflalam i kayeam nimò.”

Kafnge én, fdadong i dad to magin ku Dyudas, na kanfèla Dyisas na toola nafas. ⁵¹ Kabay satu to magin ku Dyisas nsoan i sundangan, na tniben i lifan i gumdatah dad bà di Dwata, na masfek i bali klingen.

⁵² Na man Dyisas di to én, “Fuléam di lumaan i sundangam du ku simto to magot tek, mati fagu di tek. ⁵³ Laam kè gadè ku mni agu tabeng di Màngu Dwata, feben sa dini dee libu dad kasaliganan du tmabeng deg? ⁵⁴ Kabay ku én i nimògu, là gdohò i kdee gman Dwata di Tnaluan gablà di gnagugu.”

⁵⁵ Na talù Dyisas di dee dad to kamfè kenen, manan, “Kan, to tmaku agu kè du mebe gamu sundang na bunal di kakkèyu deg? Klit duh sudeng agu tamdò di Bong Gumnnè Dwata na làyu agu kanfè. ⁵⁶ Kabay én duen mgimò kdee ani du fye gdohò i tagsulat dad tugad Dwata.”

Na di kman Dyisas ani i kdee dad gal mlalò kenen tnagakla kenen na mila.

I kebe ku Dyisas di muna i mdatah mukum dad Dyu

(*Mark 14:53-65; Luk 22:54-55, 63-71; Dyan 18:13-14, 19-24*)

⁵⁷ Na i dad to kamfè ku Dyisas nebela kenen di bong gumnnè Kayafas, i gumdatah di dad bà di Dwata. Na tastifun déén i dad to gal mukum, dunan dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i dad tua gal mebe dad Dyu. ⁵⁸ Na mlalò Fiter kel di nasel i bong gumnnè i gumdatah i dad bà di Dwata, bay fawag di fulé. Kakelan déén fusuk kenen na fasbool sudeng di saféd i dad to munung du fye gadean i mkel di ku Dyisas.

⁵⁹ Na i dad ulu di dad bà di Dwata na i dademe ganlal gal mukum tastifun déén, mngabal ale kfagu fsalà ku Dyisas, balù là glut, gumdàla mati kenen.

⁶⁰ Kabay balù too dee tmulen kakakéng gablà di ku Dyisas knean landè teenla salaam. Kabay di gusenana nun lwe to salu di muna, ⁶¹ na manla, “Én gman i to ani, ‘Gagangu lambà i Bong Gumnnè Dwata na lêman ftadag dun di lam tlu duh.’”

⁶² Kafnge én, tadag i gumdatah i dad bà di Dwata na snalekan Dyisas, manan, “Landè kè timelam di kdee tulenla salaam ani?” ⁶³ Kabay là tmimel Dyisas balù landè salaam.

Taman lêman talù i gumdatah dad bà di Dwata di kenen, manan, “Fagu di dagit Dwata too mto, smafà ge, na tule-nam gami ku ge i Mgalék Dwata, dunan i Tingaan?”

⁶⁴ Na man Dyisas di kenen, “Tag-manam sa! Kabay tulengu gamu, di fulé duh teenyu agu, i dnagit Tingà To, sudeng di kwanan i mdatah ganlal, dunan Dwata Too Mtulus, di ksalugu dini di lam i labun mdà di langit!”

⁶⁵ Na di kaklinge gumdatah i dad bà di Dwata i gman Dyisas ani, knaséan klawehan du ilè knangan i man Dyisas,

na manan, “E tay, tafsalingadan kton di Dwata! Landè kamuito dademe to mlé kenen salà, du talingeyu kafalmon Dwata. ⁶⁶I tan sa kukumyu kenen?”

Na tmimel i dademen, manla, “Gablà kenen fnati.”

⁶⁷Kafnge én, dnulàla i baweh Dyisas, na snuntukla, na dademe snafangla matan na snamfakla, ⁶⁸na manla, “Na ge, Mgalék Dwata, manam sa kun ku simto smamfak ge!”

I kbalew Fiter

(Mark 14:66-72; Luk 22:56-62;

Dyan 18:15-18, 25-27)

⁶⁹Na ditù fa gusudeng Fiter di nasel i gumnè. Na fdadong di kenen satu libun gal dek i gumdatah i dad bà di Dwata, na manan, “Ge i satu gal magin ku Dyisas mdà di Galili.”

⁷⁰Kabay baling malew Fiter di muna i kdee dad to déén, manan, “Làgu gadè i manam.”

⁷¹Na salu Fiter di bà gufusuk i nasel. Na lêman nun libun gal dek mite kenen, na manan di dad to déén, “To ani satu gal magin ku Dyisas mdà di Nasarét.”

⁷²Kabay lêman malew Fiter na smafà, na manan, “Làgu dilè i to én!”

⁷³Na di là mlo nun dademe dad to tadag déén fdadong di ku Fiter, na manla, “Too glut sa, ge i satu di dale du dilèmi du mahal uni taluam.”

⁷⁴Na lêman kenen tambù smafà, manan, “Fanlayam agu i Dwata ku tmulen agu kèng. Làgu dilè i to én!”

Na di kmanan én, kamleet i anuk, ⁷⁵na gafaldam Fiter i gman Dyisas di kenen, “Di là fa kamleet i anuk tatmulen ge tlu dulè laam agu dilè.” Na lamwà kenen na too mngel.

I kebela ku Dyisas di muna Filat

(Mark 15:1; Luk 23:1-2; Dyan 18:28-32)

27 Na di too flafus stifun i kdee dad ulu i dad bà di Dwata na dad tua

gal mebe dad Dyu du stulen ku i tan kfagula fafati ku Dyisas. ²Na én nimòla, fbakusla kenen na nebela di ku Filat, i gubirnadon, du fukumla kenen.

I kfati Dyudas

(Dad Nimò 1:18-19)

³Na Dyudas, i mangkal ku Dyisas, di kgadean too glut tanukum Dyisas di fati too kenen msal, na fuléan i tlu falò batù filak salafi di dad ulu i dad bà di Dwata na dad tua gal mebe dad Dyu, ⁴manan, “Gamsalà agu di kablégu i to landè salà di fati.”

Na tmimel ale, manla, “Landè labetmi gami. Ge salà én!”

⁵Taman bat Dyudas i filak tabléla kenen di lam i Bong Gumnè Dwata na mdà. Na fles kenen mikat lial.

⁶Na di kuku i dad ulu di dad bà di Dwata i filak tabat Dyudas, manla, “Mlafà ito i flalò Mosis ku fkahito filak ani di gal gumusek filak di Bong Gumnè Dwata, du ani bayad i kfati satu to.”

⁷Taman stulen ale i fye kfagula dun. Na bnayadla satu tanà i gal gumimò kulang tanà du fye gulambangla i dad to magu mdà di mahal banwe, ku mati ale déén.

⁸Taman én dagit i tanà én kel di duh ani, dunan i Tanà Litè. ⁹Taman gdohò sa i gman Dyérimaya i tugad Dwata, manan, “Nwèla i tlu falò batù filak salafi, i btas knayè dad bel Israél di kbayadla kenen.

¹⁰Na én i bayadla i tanà gumimò kulang tanà,

du én i flau Amugu deg.”

I ksalek Filat ku Dyisas

(Mark 15:2-5; Luk

23:3-5; Dyan 18:33-38)

¹¹Na tadag Dyisas di muna Gubirnadon Filat, na smalek Filat, manan, “Ge kè Hari i dad Dyu?”

Na man Dyisas, “Tagmanam sa.”

¹²Kabay laan tnmel i kdalam dad ulu

i dad bà di Dwata na dad tua gal mebe dad Dyu.

¹³Taman man Filat di kenen, manan, “Man, laam kè linge i kdee dalamla ge?”

¹⁴Kabay là tmimel Dyisas balù tan i dalamla kenen, na taman too tikeng i gubirnadador.

I kafalwà ku Barabas na kfati ku Dyisas

*(Mark 15:6-15; Luk 23:13-25;
Dyan 18:39-19:16)*

¹⁵Na klit fali di bang i fista Duh Kaglius, i tagnè nimò Filat falwaan satu to bnilanggù, ku simto knayè i dad Dyu, én i falwaan. ¹⁶Na di bang én, nun satu to bnilanggù dnagit ku Barabas too mdengeg mdà di dad mgimoan. ¹⁷Taman di kagastifun i kdee dad to, snalek ale Filat, manan, “Simto kayèyu falwàgu gamu, Barabas ku demen Dyisas, i dnagit Krayst?” ¹⁸Én duenan smalek, du gadè Filat i duen dad ulu i dad Dyu mebe ku Dyisas di kenen du mingà nawala ku Dyisas.

¹⁹Na di sleng Filat sudeng di gal gumukum nun febe i yaanan kenen fngewe, manan, “Nangam fanlayam i to én, du landè salaan. Hae, du malbutang kamna agu na too msamuk i nawagu gablà di kenen.”

²⁰Kabay i dad ulu i dad bà di Dwata na dad tua gal mebe i dad Dyu banlétla i dad to fye fnila di ku Filat falwà Barabas na fnati Dyisas.

²¹Na lêman ale snalek Filat, manan, “Simto di lwe to ani kayèyu falwàgu di gamu?”

Na manla, “Barabas!”

²²Na smalek Filat, manan, “Na tan i kibògu ku Dyisas, i dnagit Krayst?”

Na tmimel kdeela, manla, “Flansangam di krus!”

²³Na smalek Filat, manan, “Kan? Tan i salaan?”

Kabay baling matnù i kakitla, manla, “Flansangam kenen di krus!”

²⁴Taman gadè Filat landè kiboan, du baling tambù nan mimò samuk i dad to. Na taman mwè kenen yéél na naloban i kmalan di muna i kdee dad to, na manan, “Ise deg tmimel di kfati i to ani. Déén i litean di gamu kmal.”

²⁵Na tmimel i kdee dad to, manla, “Hae, gami na dad belmi i tmimel gablà di kfati i to ani.”

²⁶Na taman nagin Filat i knayè dad Dyu, na falwaan Barabas di dale. Kabay Dyisas, funan too faskél, na kafnge én, blén di dad sundalun du flansang di krus.

I kadoy i dad sundalu ku Dyisas

(Mark 15:16-20; Dyan 19:2-3)

²⁷Na i dad sundalu, nebela Dyisas di lam i bong gumnè Filat. Na santifunla i kdee dademe sundalu di glibutan. ²⁸Na nlusla dad klawehan na falsakla kenen i klaweh fulè, du fagbetla kenen harì. ²⁹Na nlikinla dad walad nun sual, na sukubla di ulun du nimòla kyangenan. Na fagotla kwananan satu tugad gambet i gal nagot i dad harì. Kafnge én, lkuad ale di munan, du snilola, manla, “Too ge mlawil Harì i dad Dyu.” ³⁰Na sandulàla kenen na nwèla lêman i tugad gine du skélla di ulun. ³¹Di kafngela smilo kenen lêmanla nlus i klaweh tafalsakla kenen, na falsakla lêman i tagnè klawehan. Na kafnge én, nebela kenen di gumlansangla di krus.

I klansang ku Dyisas di krus

*(Mark 15:21-32; Luk
23:26-43; Dyan 19:17-27)*

³²Di kalwàla di Dyérusalém, gsitongla i satu lagi dnagit ku Simon mdà di banwe Sirini, na gnagala mebe i krus Dyisas.

³³Na salu ale di tukay bulul dnagit Golgota. Na i gumtatek Golgota, dunan banwe i tulun ulu. ³⁴Kakella ditù ban-

lêla kenen binu sanbool bulung féét, bay di kagneman dun, laan fles ninum.

³⁵Na kafngela mlansang kenen di krus, sansalella i klawehan fagu di kasbunut du neyela ku simto i dad gamfun dun. ³⁶Kafnge én, sudeng ale déén na nunungla kenen. ³⁷Na nun sulat tmulen i salà dalamla kenen fkahla di tah i ulun, manan, “Ani Dyisas, Harì i dad Dyu.”

³⁸Na nun lwe to tmaku nlansangla di saféd Dyisas satu gsen di kwananan na satu gsen di ibengan. ³⁹Na i dad to magu mlius déén toola snilo Dyisas na kmiling ale du fanngulêla kenen, ⁴⁰manla, “Ge kun, i to gmagan lambà i Bong Gumnè Dwata na lêman ftadag dun di lam tlu duh, taman falwaam i ktom ku gaganam. Ku ge i Tingà Dwata, tufa ge mdà di krus!”

⁴¹Na salngad nimò i dad ulu di dad bà di Dwata, na dad tamdò dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe dad Dyu, snilola kenen, ⁴²manla, “Galan falwà i dademe dad to, bay i kton laan gagan falwà. Kenen kun, i Harì di Israél! Ku gtufa kenen di krus, faglut ito di kenen. ⁴³Smalig kenen di Dwata du manan kenen Tingà Dwata. Na neyeito ku mayè Dwata falwà kenen!”

⁴⁴Na balù i dad tmaku nlansang di safédan smilo kenen.

I kfati Dyisas

(*Mark 15:33-41; Luk 23:44-49; Dyan 19:28-30*)

⁴⁵Na mdà di ltu i duh mbaling kifu di klamang banwe kel di tngà masol i duh. ⁴⁶Na mdadong di tngà masol i duh falbong Dyisas taluan, manan, “Iloy, Iloy, lama sabaktani?” I gumtatek ani dunan, “E Dwatagu, Dwatagu, tan i due-nam tமாக deg?”

⁴⁷Na nun dad to tadag déén mlinge i talù Dyisas, na balingla man, “E tatlon Ilaydya.”

⁴⁸Na nun satu to déén faflal lamnab i galla fsaf yéél di masam binu, na fkahan di tukè i kayu, na ulukan di ku Dyisas fye ninuman. ⁴⁹Kabay man i dademe, “Tayò fa, neyeito funa ku salu dini Ilaydya du falwà kenen.”

⁵⁰Na lêman falbong Dyisas i taluan na fles mati.

⁵¹Na salngan én, i bong kurtina déén di lam i Bong Gumnè Dwata matngà kasê mdà di tah kel di dungan. Na mlinol i tanà, na bgang dad malbang batu. ⁵²Mgukà i dad gulambang, na mték mdà di fati dee dad muna to faglut di Dwata. ⁵³Lamwà ale fdu di lam dad lbang na kafnge i kték Dyisas salu ale di Dyérusalém, na dee dad to mite dale.

⁵⁴Na i kafitan dad sundalu na dad sundalu magin kenen di kunungan ku Dyisas, lyola i bong linol, na teenla i kdee mkel, taman too ale likò, na manla, “Too glut, kenen i Tingà Dwata.”

⁵⁵Na nun fa dee libun ditù di gumawagan du beg ale meye ku Dyisas. Tagnè ale magin ku Dyisas mdà di Galili du galla kenen ttabeng. ⁵⁶Na gakuf di dad libun ani, Méri Magdalin, na Méri i yè Dyém na Dyosif, na yè i dad ngà Sébidi.

I kalbang ku Dyisas

(*Mark 15:42-47; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42*)

⁵⁷Di tafan kasdaf i duh kel déén satu lagi i nun bong knun mdà di banwe Arimatiya dnagit ku Dyosif, na kenen satu gal mlalò ku Dyisas. ⁵⁸Na salu kenen di ku Gubirnadador Filat du fnin i laweh Dyisas du lbang. Na mdek Filat, fye blé lawehan di ku Dyosif. ⁵⁹Taman nwè Dyosif i lawehan mdà di krus, na nlabédan falami safut bukay, ⁶⁰na fkanhan di kenen gulambang i falamin nsol di lfidas di gugdak i bulul. Kafnge én, flulidan déén satu bong batu du nsangan i bà gufusuk i lbang, na mdà kenen. ⁶¹Na Méri Magdalin na i satu Méri su-

deng mdadong déén meye i nimòla di gulambang ku Dyisas.

I kfunungla i lbang Dyisas

⁶²Di tmadol duh, dunan i Duh Kaf-tud, salu i dad ulu i dad bà di Dwata na dad Farisi di ku Filat. ⁶³Na manla, “Gafaldammi nun man i to gal mgaw atù di là fa mati, manan, ‘Nték agu di gatlung duh.’ ⁶⁴Taman fye ku toom funung i lbulan kel di gatlung duh, du ken tnaku i dad mlalò kenen i lawehan, na kafnge én, tatila man di dad to, tamték kenen mdà di fati. Na baling matnù fa kavgawla i dad to mdà di kéngla ani di muna kavgawla.”

⁶⁵Taman man Filat di dale, “Na, faginyu ditù dad to munung, na tooyu fanse kavgagidyu i lbang.” ⁶⁶Na taman salu ale di lbang Dyisas du fangagidla. Fankahla i gavgat di batu sang i lbang gudmilèla ku nun mutik dun. Na tna-gakla déén dad to munung.

I kték Dyisas mdà di fati

(Mark 16:1-10; Luk
24:1-12; Dyan 20:1-10)

28 Kafnge i Duh Kaftud di too flafus Linggu, mdà ale Méri Magdalin na i satu Méri salu di lbang du neyela.

²Na nun bong linol du nun kasaligan Dwata fdanà mdà di langit, na flulidan i bong batu sang i lbang, na sudeng kenen di tahan. ³Gambet silà i kbawehan na too bukay i klawehan. ⁴Na i dad to munung i lbang tatì ale kankal mdà di klikòla kenen, na gambet ale i dad to mati.

⁵Kabay man i kasaligan di lwe libun, “Nang gamu likò. Gadègu én fanngabalyu Dyisas, i tanlansangla di krus. ⁶Talaan dini du tamték mdà di fati, gambet i tagmanan di gamu. Salu gamu dini na neyeyu i gufilèla kenen, ⁷na gasil gamu salu di dad gal mlalò kenen, na tnulenyu ale tamték kenen mdà di fati, na tamuna

kenen di gamu salu di Galili. Ditù gus-miteyu kenen. Én sa i tulengu gamu.”

⁸Taman gasil mdà i dad libun mdà di lbang na likò ale, bay too ale lehew. Na sadlu ale du fye tnulenla i dad gal mlalò ku Dyisas. ⁹Na tatì ale snitong Dyisas, na manan, “I ktanak nawa samnagin gamu!” Na fdadong ale di kenen na nagotla i dad blian, na mangamfù ale di kenen. ¹⁰Na man Dyisas di dale, “Nang gamu likò, ditù gamu di dad flaneckgu, na dekyu ale salu di Galili na ditù gusmitela deg.”

I tulen dad sundalu munung i lbang

¹¹Na di sleng i dad libun magu, nun di dad to munung i lbang salu di syudad, na tnulenla dad ulu i dad bà di Dwata i kdee tamkel. ¹²Taman dad ulu i dad bà di Dwata, snitela dad tua i dad Dy du stulen ale ku tan i kibòla. Na banléla dad to munung bong filak, ¹³na manla, “Tnulenyu i dad to, i laweh Dyisas tnaku i dad mlalò kenen di butang di lammi kudang. ¹⁴Na ku linge i gubirnadador ani, gami fafye stulen di kenen du fye laan flabè gamu.” ¹⁵Taman nwè i dad munung i filak na nimenla i gman di dale. Na i tulen i dad ulu dad Dyu tatoo mbel di dad Dyu kel di duh ani.

I kfite Dyisas i kton di dad gal mlalò kenen

(Mark 16:14-18; Luk 24:36-49; Dyan
20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

¹⁶Na salu i dad sfalò satu gal mlalò ku Dyisas ditù di Galili di bulul i tagman gufsalu Dyisas dale. ¹⁷Na di kitela kenen, mangamfù ale di kenen, bay nun di dale lwe nawala. ¹⁸Na fdadong Dyisas di dale, na manan, “Tagablé di deg i kdee glal di tah langit na di tah tanà. ¹⁹Taman salu gamu di dad to di kdee dad banwe di tah tanà, na flalòyu ale deg. Na bnunyagyu ale di dagit Dwata Mà, na i Tingà, na i Mtiu Tulus. ²⁰Na

tdòyu ale mimen kdee flalògu gamu. Na nangyu glifet samnagin agu gamu kel di gusen i banwe.”

Mark

*I Fye Tulen gablà ku Dyisas
Krayst i Sulat Mark*

Kafaglabat i sulat Mark

Mark smulat libru ani, na ditù di Roma i gusmulatan, na sulatan i dad to di banwe Roma. Kenen i tnanin smulat gablà di dad mgimò Dyisas Krayst klon dini di tah tanà. Tingà fa i nawa Mark di kdini Dyisas. Dyérusalém i syudad gumdaan na gulamnokan. Na slaan makuf Mark di gal gustifun i dad gal mlalò ku Dyisas di bangla gal dmasal di Dwata, na déén gumdà Mark dmlè ku Fiter na i dademe gal mlalò ku Dyisas. Na man i dademe, faglut Mark di ku Dyisas mdà di ku Fiter.

Kafnge i dee fali, mbaling too bong i ksalig Mark di ku Dyisas. Na di slà ditù Fiter di banwe Roma, Mark i satu dmeme kenen. Na too matnù i gnadean mdà di ku Fiter. Magin kenen ku Fol na Barnabas tmulen i Fye Tulen gablà ku Dyisas.

Sulat Mark ani du fye gadè i dad to faglut ku tan i duen Dyisas fafati. Landè alì gmanan gablà di dad tdò Dyisas, bay tulenan i dad tnikeng mgimoan, du fye gadèla kenen too mtulus. Na faglabat Mark nun glal Dyisas mlifet dad salà i dad to.

Gablà ku Dyan Gal Munyag

*(Matyu 3:1-12; Luk
3:1-18; Dyan 1:19-28)*

1 Ani kagatbù i Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst Tingà Dwata.

²Nun man Dwata di Tingaan fsulatan tugadan Isaya i gman,

“Dekgu saliggu muna di ge,
du fatlagad i dalanam.

³Tamlo kenen mdà di banwe landè to mnè déén,
manan, ‘Fatlagadyu i dalan i Amu,
na tanluyu i gumagun.’”[†]

⁴Taman dek Dwata Dyan, i to gal munyag. Na mnè kenen di banwe landè to mnè déén. Na tdoan dad to stifun déén, fye msal ale na tmagak dad sasè nimòla na fbunyag, du fye nlifet Dwata dad salàla.

⁵Na too dee dad to gal salu déén di kenen, mdà di klamang banwe Dyudiya, na mdà di syudad Dyérusalém. Na tulenla kenen i dad salàla, na bnunyag ale Dyan di bong yéél Dyordan.

⁶Na i klaweh Isak Dyan dunan i bul kamél nanem, na i galingan kindal lmanaf. Tlangas na tnab i knaanan.

⁷Na ani galan santulen di dad to, manan, “Nun fan kel satu to tmdol deg. Too kenen mdatah fa di deg, taman là agu gablà balù lkuad na mbel ikat talumfaan.”^{†8} I kbunyaggu gamu ani fagu alò di yéél, bay i kbunyag i to tmdol deg fagu di Mtiu Tulus blén gamu.”

I kbunyag ku Dyisas, na ktilew kenen (Matyu 3:13–4:11; Luk 3:21–22; 4:1–13)

⁹Là mlo ani, salu Dyisas di ku Dyan fdu di Nasarét déén di banwe Galili. Na fbunyag kenen ku Dyan di yéél Dyordan.

¹⁰Na di kalwaan di lam yéél, teenan nun gumgukà i langit, na fdanà Tulus Dwata mdaf di kenen gambet abun. ¹¹Na nun talù mdà di langit, manan, “Ge tingàgu tooogu kando, na too fye nawagu ge.”

¹²Kafnge én, gasil fsalu Tulus Dwata Dyisas di banwe landè to mnè déén.

¹³Fat falò butangan mnè ditù, na di klon

^{†1:3} Isaya 40:3. I fléd ani gablà di kafatlagad dad to i ktola du fan kel i Amu, dunan Dyisas Krayst.

^{†1:7} Di bang Dyan mnè di tah tanà satu nimò fimò dad to i dad mdanà lifan dunan malob bli i dad to kel di gumnè. Bay di fandam Dyan too mdatah fa Dyisas di kenen, taman là kenen gablà balù mgimò lifan mbel i talumfaan.

déén tnilew kenen Satanas. Na nun fa déén dad labè lmanaf di bnas, bay dad kasaligan Dwata mifat kenen.

I kalék Dyisas fat dad to mlalò kenen

(Matyu 4:12-22; Luk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Kafnge én, di kaglam Dyan di bi-langgù samfulê Dyisas di banwe Galili du samtulen i Fye Tulen mdà di Dwata. ¹⁵ Na manan, “Ani bang kagdohò i gman di Tnalù Dwata, du tamdadong nan kagot Dwata. Taman msal gamu na tnagakyu dad sasè nimòyu, na faglut gamu di Fye Tulen mdà di Dwata.”

¹⁶ Na di kagun ani, magu Dyisas di kilil i bong lanaw Galili, na teenan lwe lagi saflanek, Simon na Andru. Mukut ale di lanaw du ale dad to gal mwè nalaf. ¹⁷ Na man Dyisas di dale, “Magin gamu deg, du balù ani galyu nimò meye nalaf, tdòta gamu meye dad to du fye mlalò ale deg.”

¹⁸ Na di kmanan ani, tagakla fukutla, na magin ale kenen.

¹⁹ Di kagula là mlo teen Dyisas lwe saflanek, Dyém na Dyan, dad ngà Sébidi, di lam awengla. Tambél ale dad fukutla. ²⁰ Na di kite Dyisas dale tlon ale du faginan, na tnagakla màla Sébidi na dad to tnadenla di lam awengla, du magin ale ku Dyisas.

I kafalwà Dyisas dad busaw

(Luk 4:31-37)

²¹ Na di kagula, salu ale di tukay banwe Kafernaum. Na kakel i Duh Kaf-tud dad Dyu, fusuk Dyisas di gal gusatdò dad Dyu, na tamdò. ²² Di kaklinge dad to i tdò Dyisas too ale tikeng, du too nun glal i katdoan, là salngad di dad to gal tamdò flalò blé Dwata fagu di ku Mosis.

²³ Di là fa fnge i katdò Dyisas nun satu lagi déén nun busaw. Na mkit kenen, ²⁴ manan, “E Dyisas mdà di Nasarét, tan labetam gami? Fanam gami kè falmo? Gadègu ku simto ge! Ge sa To Landè Salà dek Dwata.”

²⁵ Kabay nngak Dyisas i busaw, manan, “Fanak ge! Lamwà ge di to én.” ²⁶ Na too fakakal i busaw lagi ani na mkit na lamwà.

²⁷ Too tikeng i kdee dad to déén, taman sasalek ale, manla, “Tan kè ani? Satu falami tdò ani dé? Hae, du nun glalan mdek dad busaw lamwà, na mi-men ale!” ²⁸ Na too mlal mbel san-tulen gablà ku Dyisas di klamang banwe Galili.

I kafgulê Dyisas tewe Fiter na dademe to

(Matyu 8:14-17; Luk 4:38-41)

²⁹ Na di kdà Dyisas di gusatdò dad Dyu, salu kenen di gumnè Simon na Andru. Na magin Dyém na Dyan. ³⁰ Kakella déén tatì milè tewe Simon libun, du too minit lawehan. Na gasilla santulen ku Dyisas kagakahan. ³¹ Di kaklinge Dyisas dun, fdadong kenen, na nagotan sigalan du ntékan. Di kték Dyisas kenen, magwè initan, na fles kenen mlé dale knaan.

³² Na mdà di kasdaf i duh di flabi én, nebe dad to di ku Dyisas kdee dademela nun tduk na dad to nun busaw, ³³ na dee dad to mdà di lunsud stifun mdadong di gufusuk i gumnean. ³⁴ Na dee dad to fan-guléan mdà di dee bung tduk na falwaan dee busaw di dad to salu déén. Kabay là faloh Dyisas i dad busaw ku talù, du dilèla ku simto kenen.

I katdò Dyisas di Galili

(Luk 4:42-44)

³⁵ Na di too flafus di tmadol duh kifu fa, mték Dyisas na mdà salu di satu banwe gulandè to aloan satu du dmasal. ³⁶ Kabay lê mdà ale Simon du mngabal kenen. ³⁷ Na di kitela kenen, manla, “Too dee dad to mngabal ge.”

³⁸ Kabay man Dyisas, “Fles ito di dademe banwe mdadong dini du fye lêgu tdò i Fye Tulen di dad to ditù, du én sa duengu salu dini di tah tanà.”

³⁹Taman lamngab ale Dyisas di dee banwe di klamang Galili, du tamdò di dad gal gusatdò dad Dyu, na falwaan dad busaw mdà di dad to.

I kafgulê Dyisas i to tanfig

(Matyu 8:1-4; Luk 5:12-16)

⁴⁰Na satu duh nun to tanfig salu di ku Dyisas. Lkuad kenen di munan, na fakdo manan, “Ku beg ge mayè, gaganam fgulê deg di tduk fagsik deg ani.”

⁴¹Too bong kakdo Dyisas kenen, taman nagotan, na manan, “Mayè agu sa. Mgulê ge nan.” ⁴²Na too glut, tamgulê sa to tanfig, talandè tfigan.

⁴³Na gasil fdà Dyisas na toon dek, manan, ⁴⁴“Nangam tulen ani di balù simto to, bay én nimoam, mdà ge na fitem laweham di bà di Dwata, na nebem di kenen dsuam di Dwata i fgadè ku Mosis, du én gugmadè dad to too glut tamgulê ge.”

⁴⁵Kabay di kdà i to tafangulê Dyisas, balingan tulen di kdee dad to i mgimò Dyisas di kenen, na nbelan santulen ani di klamang banwe. Taman talà gfite Dyisas di dademe dad banwe di lam Galili du alì dee dad to gal stifun di safédan. Baling kenen lamngab di dad banwe gulanè dee to. Kabay knean salu déén di kenen dad to mdà di kdee banwe déén.

I kafgulê Dyisas i to là galyak lawehan

(Matyu 9:1-8; Luk 5:17-26)

2 Di kafnge file duh, samfulê Dyisas di banwe Kafernaum, na linge i dad to tamulê kenen. ²Na du dee dad to stifun, fnò i gumnean kel di naselan, taman landè kibò dademe to fdadong di kenen. Na én nimò Dyisas tamdò i dad to Tnalù Dwata. ³Klon tamdò, nun fat lagi kel samtiang i to là galyak lawehan. ⁴Na landè dalanla fles salu di ku Dyisas du

too dee dad to, taman nebela to là galyak lawehan di tah ataf na lanketla dademe ataf §gsen di tah i gutamdò Dyisas, du fayolla kenen di muna Dyisas gagin gumilean. ⁵Di kite Dyisas i bong kafaglutla di kenen, manan di to là galyak, “E Tò, tamaglifet dad salaam.”

⁶Na nun dad to gal tamdò i flalò Dwata sudeng déén. Na di kaklingela i man Dyisas snalekla di ktola, ⁷“Kan ku manan nlifetan salà i to gine? Falmon dengeg Dwata du manan én, du Dwata alò gmagan mlifet dad salà.”

⁸Kabay gadè Dyisas i kdee mnè di nawala, na manan di dale, “Kan ku én fandamyu làgu gagan mimò dun? ⁹Nè too malima man di to là galyak ani, ‘Maglifet salaam,’ ku demen, ‘Tadag ge, nweam i gumileam, na magu ge?’ Salngad sa, du slame alò Dwata gmagan mimò dun. ¹⁰Taman fangulêgu kenen, du fye gadèyu agu, i to dnagit Tingà To, nun glal di tah tanà ani mlifet dad salà i dad to.” Na manan di to là galyak lawehan, ¹¹“Mangu di ge, tadag ge, nweam gumileam, na mulê ge.” ¹²Na glut, gtadag i to là galyak gine. Na gasi-lan nwè gumilean, na mdà kenen. Mite kdee dad to déén, na too ale tikeng na dnayenla Dwata, manla, “Landè lmenito teen gambet ani.”

I klak Dyisas ku Libay

(Matyu 9:9-13; Luk 5:27-32)

¹³Na lêman mdà Dyisas salu di kilil i bong lanaw Galili. Na too dee dad to stifun déén di safédan, na tdoan ale. ¹⁴Na di slengan magu, teenan satu to dnagit ku Libay, tingà Alfus, sudeng di lam gumimò dad to gal mwè bayad buhis. Na man Dyisas di kenen, “Mlalò ge deg.” Na tadag Libay na fles mlalò kenen.

§2:4 I ataf di dad gumnè di banwe dad Dyu gal datal, landè bulélla, na nun yaut gummyak dad to salu ditù.

¹⁵Na kmaan ale Dyisas di gumnè Libay. Di slengla kmaan nun dee dad to mwè bayad buhis na dademela gal mlaḞa dad flalò fnaglut dad Dyu sudeng di saféd Dyisas na dad mlalò kenen du dee ale gal samlalò kenen. ¹⁶Na di klo Dyisas kmaan di saféd i dad to di gumnè Libay, nun dad tamdò dad flalò Dwata mdà di dad Farisi mite kenen. Na snalekla dad gal mlalò ku Dyisas, manla, “Kan ku kmaan Dyisas di saféd i dad to gal mwè bayad buhis na dademe to gamsalà.”

¹⁷Na di kaklinge Dyisas manla di dad gal mlalò kenen, tnmelman ale fagu di fléd, manan, “I dad to nun tduk, nun gukmamula to mulung, bay i dad to landè tduk, landè gukmamula i to mulung. Taman ise ku én duengu salu dini du fanngabalg u dad to tlu du fsalgu di dad salàla, bay dad to gamsalà fanngabalg u.”

I kaflingen Dyisas i kton di lagi sandeme

(Matyu 9:14-15; Luk 5:33-35)

¹⁸Di satu duh, fwasa i dad to gal mlalò ku Dyan Gal Munyag na dad Farisi. Na nun dad to salu di ku Dyisas, na smalek ale, manla, “I dad to gal mlalò ku Dyan na dad mlalò dad Farisi gal fwasa. Kan ku là fwasa dad mlalò ge?”

¹⁹Na tmimel Dyisas dale fagu di fléd, manan, “Ku fkahta di kasdeme, fwasa kè dad malò i kasdeme ku déén fa i lagi sandeme di safédla? Ku déén kenen fa, là ale fwasa! ²⁰Kabay nun duh kadang, nwè di dale i lagi sandeme, na én bangla fwasa.”

I kaflingen Dyisas i tdoan di falami safut na falami binu

(Matyu 9:16-17; Luk 5:36-39)

²¹Na man Dyisas, “Tagadeito sasè ku klafang i falami safut di labi klaweh tabaltok, du falami klafang kamsang na magwè i falami mdà di labi na matnù

baling kbong kasè i klaweh. ²²Na salngad én, là fakay sanbool i labi na falami ku fkahta di binu, du ku fkahto falami binu kmadok fa di lam i labi gufkah kindal, btù sa, na mkok i binu na marmo i gufkah kindal. Én fye gufkah falami binu di falami kindal.”

I fye nimò di Duh Kaftud

(Matyu 12:1-8; Luk 6:1-5)

²³Na di satu Duh Kaftud dad Dyu, magu ale Dyisas di dalan di satu nligo. Na di slengla magu kambang dad mlalò ku Dyisas là dee kigan trigu fule déén, du knilewla. ²⁴Na di kite i dad Farisi dun, manla di ku Dyisas, “Neyem dad gal mlalò ge. Kan ku kamtu ale di Duh Kaftud? Là fakay sa, du fnang Dwata di flalò blén fagu di ku Mosis.”

²⁵Kabay tmimel Dyisas dale, manan, “Kan kè. Làyu lmen masa gablà di nimò Hari Dabid du mdà di kliduan na kbitilan na kbitil i dademen? ²⁶Là kenen fansalà Dwata balù fusuk kenen di lam Gumnè Dwata na nwean i fan blé di Dwata, na blén di dad ton, na kdeela kmaan. Na blaam én alò fakay kmaan dun dad baito di Dwata. Mgimò ani di bang Abiatar gumdatah dad bà di Dwata.”

²⁷Na man Dyisas, “Én duen Dwata mimò i Duh Kaftud du tnabengan i dad to, du én funan nimò i dad to, na kafnge én, blén flalò gablà di Duh Kaftud. ²⁸Na agu, i dnagit Tingà To, i nun glal mangman fakay nimò di Duh Kaftud.”

I kafgulê Dyisas i to kengkeng kmalan di Duh Kaftud

(Matyu 12:9-14; Luk 6:6-11)

3Na di satu duh lèman fusuk Dyisas di gal gusatdò dad Dyu. Na nun lagi déén kengkeng bali kmalan. ²Na nun dad to déén dmuen ku Dyisas, na toola neye ku fanguléan i to kengkeng di Duh Kaftud, du fye nun gutadagla dmalam kenen di salà ditù di dad ganlal.

³Na man Dyisas di to kengkeng kmalan, “Tadag ge dini di muna.”

⁴Kafnge én snalekan dad to dmuen kenen, “Tan man dad flalò Dwata i fakay nimò di Duh Kaftud, mimò fye di demeyu to, ku mlayam? Tan fye, tmabeng demeyu to ku mati to?” Kabay landè timella.

⁵Na keye Dyisas di dale too kenen flabè na mlidù fa du too mgal ulula.

Na kafnge én, man Dyisas di to kengkeng kmalan, “Bankem kmalam.” Na banken sa, na di kabken dun, tamgulè. ⁶Na gasil lamwà dad Farisi du stifun magin dad to gsen di ku Hari Hérod, du fye stulen ku tan kfagula mati ku Dyisas.

I kafgulè Dyisas dad to di kilil lanaw Galili

⁷Kafnge én tnagak Dyisas na dad gal mlalò kenen i banwe én, na salu ditù di kilil i bong lanaw. Na too dee dad to mlalò kenen stifun déén mdà di klamang dad banwe Galili na Dyudiya, ⁸kel di syudad Dyérusalém, na mdà di klamang banwe Idumya. Na nun dee dademe mdà di dad banwe di faltù i bong yéél Dyordan, na mdà di banwe mdadong di dad syudad Tiro na Sidon. Salu ale di ku Dyisas du talingela gablà di kdee nimoan. ⁹Na too dee dad to samlibut ku Dyisas, taman dekan dad gal mlalò kenen fatlagad i aweng gummyakan du fye là kenen msikut i dad to.

¹⁰Tadee dad to fanguléan mdà di tdukla, taman saglad dademe nun tduk fdadong, fye begla gagot kenen du fye mgulè ale. ¹¹Na di kite dad busaw ku Dyisas, lkuad ale lamfan di munan, na mkit, manla, “Ge sa Tingà Dwata.”

¹²Kabay too ale fnang Dyisas tmulen ku simto kenen.

I kalék Dyisas dad sfalò lwe fatdoan

(Matyu 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³Kafnge én, salu Dyisas ditù di satu bulul, na fatlon déén dad to kayean fasnagin kenen. Na salu ale di kenen. ¹⁴Na nalékan sfalò lwe dad to fye samnagin kenen na dekan ale tamdò di dad to i Fye Tulen mdà di Dwata, ¹⁵na banlén ale glal falwà dad busaw mnè di dad to.

¹⁶Na ani dad dagit i sfalò lwe lagi nalék Dyisas, Simon i dnagitan ku Fiter, ¹⁷Dyéman na flanekan Dyan, dad ngà Sébidi. Na lwe ani dnagit Dyisas Boanigis, na i gumtatekan dunan labè gambet kilet, ¹⁸na Andru, Filif, Bartolomyu, Matyu, Tomas, Dyém tingà Alfys, Tadyus, Simon msen di banwen, ¹⁹na Dyudas Iskariyot to mangkal kenen.

I gumdà tulus Dyisas

(Matyu 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

²⁰Kafnge én, mulè Dyisas, na lêman too dee dad to stifun déén di kenen, taman talà gasleng Dyisas na i dad gal mlalò kenen kmaan. ²¹Di kaklinge i gaked Dyisas ani, salu ale ditù du nngéla kenen du man dademe to tabook.

²²Na nun dad tamdò flalò blé Dwata fagu di ku Mosis mdà di syudad Dyérusalém mite kafalwà Dyisas dad busaw. Na manla, “Bélsébul^{††}, gumdatah dad busaw mnè di kenen, na én sa mlé kenen tulus falwà dad busaw di dad to.”

²³Na taman tlo ale Dyisas di kenen du talù di dale fagu di fléd, manan, “Tan kibò Satanas falwà i kton? Landè sa, ²⁴du ku fkahta di kagot satu hari ku sunay ale dad ton, malmo baling kagotan dale. ²⁵Na salngad ku fkahta di satu malay ku sfati slame ale, malmo baling i ksatatula. ²⁶Na ku glut i manyu

^{**}3:17 Satu kubad i talù Boanigis dunan dad ngà kilet.

^{††}3:22 Bélsébul dunan satu dagit Satanas, én gumdatah i dad busaw.

sanfati Satanas dad busaw samnagin kenen, na snang ale nawa, na là mlo, malmo baling kagotan dale.

²⁷ “Èn kaglutan tafnisangu Satanas, na én duengu gmagan falwà dad busaw galan dek, du landè to fakay fusuk di gumnè i mgal to du mwè knunan ku laan funa kenen bnakus, bay ku tabnakus fakayan nwè balù tan kayean di gumnè i mgal to.

²⁸ “Tulengu gamu kaglutan, nlifet Dwata i kdee dad salà i dad to balù dad sasè manla gablà di kenen. ²⁹ Kabay i to falmo dengeg Mtiu Tulus di ktaluan là nlifet Dwata, na là maglifet salaan kel di landè sen.”

³⁰ Man Dyisas ani, du dad to gine falmola dengeg Tulus Dwata, du manla kun, “Nun sasè tulus mnè di ku Dyisas.”

I yê Dyisas na dad flanekean

(Matyu 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Na takel yê Dyisas na dad flanekean lagi di gutamdoan. Tadag ale di lwà, na fafngéla kenen. ³² Na dee dad to sudeng di glibutan na nun tmulen kenen, manla, “Taditù yéam na dad flanekean di lwà, na snalekla ge.”

³³ Na tnmelman ale, manan, “Hae, bay simto kè yêgu na dad flanekean?”

³⁴ Na meye Dyisas di dad to di glibutan, na manan, “Ani sa yêgu na dad flanekean, ³⁵ du ku simto mimò knayè Dwata, kenen mgimò flanekean lagi, flanekean libun, na yêgu.”

I fléd gablà di to smabul bnê

(Matyu 13:1-9; Luk 8:4-8)

4 Satu duh lêman tamdò Dyisas ditù di kilil bong lanaw. Na too dee dad to stifun déén di safédan, taman myak kenen di tah satu aweng faltew di kilil lanaw na sudeng kenen déén du tamdò. Na tadag dad to flinge déén di kilil lanaw. ² Na too dee tdoan dale fagu di fléd, na manan di dale,

³ “Too gamu flinge. Nun to salu di nligon du smabul bnê. ⁴ Na di ksabulan dun nun dademe gsabul di bà dalan, na fti tnukè dad anuk di bnas. ⁵ Na nun dademe gsabul di gumngifi tanà di tah batu. Na too mlal ktabòla du babu i tanà. ⁶ Kabay di ksut i duh, sakuf tabòla na du là alì dmalil mlanas ale. ⁷ Na nun dademe bnê gsabul di gutmabò walad nun sual. Na tmabò, bay mlal kalnok dad walad, na mlimas dad tabò i bnê, taman là ale munge. ⁸ Kabay dademe bnê sabul di gufye tanà, na midul ktaboan na midul kafye lnokan, taman too munge. Nun dademe tlu falò uléan, dademe nam falò, na dademe mlatu.”

⁹ “Taman flinge gamu, ku nun klingeyu!”

Gablà di katdò Dyisas fagu di fléd

(Matyu 13:10-17; Luk 8:9-10)

¹⁰ Na di kdà i dee dad to gine fdadong di ku Dyisas dad sfalò lwe gal mlalò kenen na dademen déén, na snalekla kenen gablà di dad fléd. ¹¹ Na tnmelman ale, manan, “Faglabatgu gamu dad mlalò deg dad gbuni gablà di kagot Dwata. Kabay di dademe dad to fléd alò kibògu tamdò dale. ¹² Du fye, ‘balù meye ale là ale mite, na balù flinge ale knean là ale gamlabat, du ku glabatla ken tagakla dad sasè nimòla, na nlifet Dwata dad salàla.”

¹³ Na man Dyisas di dale, “Ku làyu glabat gumtatek i fléd gine, tan kibòyu gamlabat i dademe dad fléd.”

I gumtatek i fléd gablà di bnê gsabul

(Matyu 13:18-23; Luk 8:11-15)

¹⁴ Na nubadan di dale i fléd snalekla, manan, “Èn to smabul bnê, dunan i to fbel Tnalù Dwata. ¹⁵ Na i dalan gugsabul i dad bnê, dunan i dad to tamlinge Tnalù Dwata, bay gasil Satanas salu di dale du nwean di nawala i talingela.

¹⁶“Na salngad i bnê gsabul di mngifi tanà di tah batu i gugsabul i dademe bnê, dunan dad to too lehew dmawat Tnalù Dwata di kaklingela dun, ¹⁷bay landè gudmalilan di nawala, taman là mlo ktayudla, du di kakel i kalima na kaflayam mdà di kdawatla Tnalù Dwata, mlal ale tmagak kafaglutla.

¹⁸“Na i tanà gugsabul bnê i gutmabò walad nun sual, dunan dad to mlinge Tnalù Dwata, ¹⁹bay dee gusbalét i nawala gablà di knèla di tah tanà, na kiballa knun, na dademe knayè ktola. Taman landè ulê Tnaluan di dale.

²⁰“Kabay i fye tanà gusmabul i dademe bnê, dunan dad to mlinge Tnalù Dwata na dmawat dun, na too nun kbungen di nawala. Nun tlu falò uléan, dademe nam falò, na dademe mlatu.”

I fléd gablà di salò gbuni

(Luk 8:16-18)

²¹Na manan di dale, “Ku nun to fusuk mebe salò, laan snukub been ku demen buni di dungan katri. Én gufkahan dun di gumefen. ²²Salngad én, i kdee gbuni di mduh ani, teen sa kadang, na i là gadè ani, gadè sa kadang. ²³Taman flinge gamu, ku nun klingeyu!”

²⁴Na man fa Dyisas, “Hae, tooyu fanse flinge i tdògu du salngad kdawaty du én kalbong kaglabat blé Dwata gamu. Ku fkahta di kasad, i kibòyu masad, salngad én kasad Dwata di kablén gamu, bay tananuan fa. ²⁵Na dad to nun kaglabat i tdògu, tananù Dwata. Na dad to là fkah dun di nawala, nawì Dwata balù tukay man nawala glabatla.”

I fléd gablà di bnê tmabò

²⁶Na tulen Dyisas satu fléd, manan, “I kalnok kagot Dwata salngad satu to smabul bnê di nligon. ²⁷Laan gadè ku tan kibò bnê én tmabò, du kafngen smabul dun di nligon, tatian tagak. Na di laman fadlug mimò i nimoan klit duh

na kudang klit butang tmabò i bnê na lamnok. ²⁸Du i tanà gumdàla tmabò na munge. I muna tmabò muhad foonan, na tmadol dad malnak fusuan, na kafnge én, dad bungen. ²⁹Na di ktagan, kamtu kenen, du tabang sa nan.”

I fléd gablà i satu too tukay bnê

(Matyu 13:31-32, 34; Luk 13:18-19)

³⁰Na lêman tamdò Dyisas satu fléd, manan, “I tan gufasngadgu i kagot Dwata? Tan fye guflingengu dun?

³¹Flingengu di satu too tukay bnê fule satu to di tanaan. ³²Na i bnê én tukay fa di kdee dademe bnê di tah tanà, bay ku fulem, tmabò na baling too bong di kdee dademe fule, na i malbang fangan gusmalal dad anuk di bnas fsilung déén.”

³³Na fagu di dee dad fléd faglabat Dyisas di dad to Tnalù Dwata, ku tan gaganla glabat, én tdoan dale. ³⁴Kdee fgadè Dyisas di dad to slame fagu di fléd, bay ku alò ale déén nubadan kdee di dad gal mlalò kenen.

I kngak Dyisas i nus na lwek

(Matyu 8:23-27; Luk 8:22-25)

³⁵Na di duh én di kakimalan tanlak Dyisas dad gal mlalò kenen, manan, “Mdà ito mifal lanaw.” ³⁶Taman tnagakla kdee dad to déén, na faginla Dyisas smakay di aweng tagnè gusudengan tamdò. Na nun fa dademe aweng salngan dale. ³⁷Klola déén di talà nkel ale bong mgal nus. Mgal lwek samfaw di awengla, na maglam yéél. ³⁸Kabay Dyisas déén kenen di ulin tamdanan du kudang. Na nukatla kenen, na manla, “E To Tamdò, tapan ito galnab! Mayè ge kè ku mlimas ito?”

³⁹Na mukat kenen na nngakan i nus na lwek, manan, “Fanak nan.” Na di kmanan én, manak i nus na too lanél i lanaw.

⁴⁰Na man Dyisas di dademen, “Tan duenyu likò? Landè fa kè ksaligyu di deg?”

⁴¹Na too bong ktikengla, na stulen ale, manla, “Simto to ani? Balù nus na lwek mimen ale kenen.”

I kafalwà Dyisas dad busaw

(Matyu 8:28-34; Luk 8:26-39)

5Na fles ale mifal lanaw kel di kagduungla di banwe dad to Gérasin. ²Na di ktufala mdà di aweng, nun satu lagi bnusaw lamwà mdà di dad ilib gal gulambang dad to na smitong ku Dyisas. ³I gumnè to ani di dad ilib galla gulambang dad to. Na to ani too nun galan, landè to gmagan makus kenen, balù ku sangkalì bakusla kenen. ⁴Too dee dulè bnakusla blian na sigalan, bay gaganan bangang dad tek afas i blian na smafto dad sangkalì. Na landè to gmagan mafas kenen du mdà di galan. ⁵Mduh na butang tatian lamngab di dad gulambang na di dad bulul na mkrit na sneey batu lawehan.

⁶Na di kiten ku Dyisas mdà di gumawagan tatian mila smitong kenen na lkuad di munan, ⁷na mkrit, manan, “E Dyisas, Tingà i Too Mdatab Dwata, tan kiboam deg? Fnigu ku makang ge di Dwata, laam agu fanlayam.” ⁸Manan ani, du tagman Dyisas di kenen, “E ge busaw, lamwà ge di to ani!” ⁹Na snalek Dyisas kenen, manan, “Simto dagitam?”

Tmimel busaw, manan, “Dee Libu dagitgu, du too gami dee.” ¹⁰Na too fakdo dad busaw fye laan ale dek di dademe dad banwe.

¹¹Na nun dee dad sdè nifat mdadong déén samwel di bilil. ¹²Na fakdo dad busaw di ku Dyisas, manla, “Dekam gami di dad sdè ditù na faloham gami fusuk di dale.” ¹³Na falohan ale. Taman lamwà dad busaw di to én, na fles fusuk di dad sdè. Na kdee dad sdè mdadong lwe libu.

Na kdeela mila masol di bilil na gtufa di lanaw, na sdulè mlimas.

¹⁴Di kite dad to mifat dad sdè i mkel ani, mila ale na tnulenla dad to di lunsud na di klamang banwe. Na i dad to mlinge, salu ale ditù du neyela i tamkel. ¹⁵Kakella di ku Dyisas teenla i to gulamwà dee libu dad busaw sudeng di saféd Dyisas. Takamlaweh kenen, na tafye fandaman. Na too ale likò. ¹⁶Na dad to mite nimò Dyisas, tulenla i mkel di to nun dee busaw gine na di dad sdè. ¹⁷Taman toola man di ku Dyisas fye ku tnagakan banwela.

¹⁸Na di kyak Dyisas lêman di aweng, too fakdo di kenen i to nun busaw tafanguléan, du kayean magin, ¹⁹bay fnang Dyisas, na manan, “Mulê ge, na tnulenam dademem ku tan kalbong mgimò Dwata di ge na bong kakdon ge.” ²⁰Na too glut, mdà to én mulê na tambù tmulen di dad to déén di dad banwe Dikafolis i kalbong nimò Dyisas di kenen. Na too tikeng dad to di kaklingela i manan.

I kafgulê Dyisas libun maloh tienan na kton i tingà mati

(Matyu 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹Na lêman mifal ale Dyisas smakay di aweng. Na kagduungla di faltù, too dee to stifun glibut di kenen di kilil lanaw. ²²Na salu déén Dyairus, satu ganlal di gal gusatdò dad Dyu. Di kiten ku Dyisas lkuad kenen di saféd blian, ²³du fakdo kenen, manan, “Tafan mati tukay tingàgu libun, bay beg ge magin deg ditù, na nagotam kenen du fye mgulê na mto fa.” ²⁴Taman magin Dyisas kenen.

Na too dee dad to magin ku Dyisas, tatì sgat dad to magu. ²⁵Na di kagula nun satu libun déén too maflayam mdà di tdukan, tatì maloh tienan. Tasfalò lwe fali klon lamyalo dun. ²⁶Na bong kaflayaman mdà di dee to gufbulungan. Tamti dad kandeenan di kafbulungan,

bay landè gumguléan, na baling matnù i tdukan. ²⁷Talingen gablà di kafgulè Dyisas dad to nun tduk, taman tamguna kenen kdee dad to di kagol Dyisas, na nagotan klawehan, ²⁸du manan di kton, “Ku gagotgu alò i klaweh Dyisas mgulè agu.”

²⁹Na di kagotan dun, tlag kaloh tienan, na lyalon tamgulè i tdukan. ³⁰Na lyalo Dyisas nun eneg gafgulè lamwà di kenen, taman falè kenen di kdee dad to di glibutan, na manan, “Simto magot deg?”

³¹Na man dad gal mlalò kenen, “Teenam dee dad to gihok di ge, na kan ku snalekam ku simto magot ge?”

³²Kabay lêmanan meye di glibutan du neyen ku simto magot kenen. ³³Kabay i libun, gadean ku tan mgimò di kenen di kagotan klaweh Dyisas, taman fdadong di ku Dyisas na lkuad di saféd blian. Kankal kenen di klikoan na tulenan kdee mgimò di kenen. ³⁴Na man Dyisas di kenen, “Tingàgu, mdà di kafaglutam tamgulè ge. Mulè ge na i ktanak nawa mnè di ge, du talandè nan tdukam.”

³⁵Na sleng Dyisas talù fa, nun to kel fdu di gumnè Dyairus, dunan ganlal i gusatdò dad Dyu. Na manla di kenen, “Nangam nan fafles To Tamdò ani di gumneam du talaam gnumah tingaam. Tamati nan.”

³⁶Kabay fbayà Dyisas i manla, na manan di ganlal di gusatdò dad Dyu, manan, “Nang ge likò. Alò ge fadlug faglut.”

³⁷Na landè to falohan magin dale, senan alò Fiter, Dyém, na Dyan flaneK Dyém.

³⁸Na kakella di gumnè i ganlal, linge Dyisas ugak dee dad to déén na teenan dad to mlanu na kamwak. ³⁹Na di kfusuk Dyisas di gumnè, manan di dad to, “Kan ku mugak gamu na kamwak? Là mati tingà, bay alò kudang.”

⁴⁰Kaklingela i man Dyisas, toola kenen nulé, taman falwaan kdee dad to déén. Na faginan alò dad tua i tingà na tlu dademen fusuk di lam sibay gumilè i tingà, ⁴¹na nagotan kmalan, manan, “Talita kumi,” i gumtatekan dunan, “Tuy, mangu di ge, mték ge.”

⁴²Na di kmanan én, mték i tingà na fles magu. Sfalò lwe falin. Na kitela én tatila là gadè nawala mdà di ktikengla.

⁴³Na fngang ale Dyisas fgadè di dad to, na dekan dad tuan mlé knaan di tingà.

Knangla Dyisas di banwe Nasaré

(Matyu 13:53-58; Luk 4:16-30)

6 Na kafnge én, tngak Dyisas banwe én, du mulè di kenen banwe, na magin dad gal mlalò kenen. ²Na di kakel Duh Kaftud tamdò Dyisas di gal gusatdò dad Dyu. Na dee di dad to déén tikeng flinge katdoan, na snilola kenen, manla, “Nè gugamwean i gnadean ani? Na nè gumdà kfulungan? Tan kiboan mimò dad tnikeng? ³Ise ani i karfintiro tingà Méri? I twege Dyém, Dyosis, Dyudas na Simon? Na i dad flaneK libun mnè dini kè di banweito.” Na én knangla kenen déén.

⁴Na man Dyisas di dale, “I tugad Dwata too mgafè balù tanè gugsalun, bay alò là nafè kenen di kenen too banwe, na di gutngà i dad flaneK na di kenen too gumnè.”

⁵Taman du landè kafaglutla di kenen landè ali tnikeng gimò Dyisas di banwe én, aloan nagot là file dad to nun tduk du fanguléan ale. ⁶Na tikeng Dyisas du dad to déén di kenen banwe là faglut di kenen. Taman mdà Dyisas magu di dademe dad malnak banwe di glibutla du tamdò.

I kafngewe Dyisas dad sfalò lwe dekan tamdò

(Matyu 10:5-15; Luk 9:1-6)

⁷Na santifun Dyisas i dad sfalò lwe to gal mlalò kenen du dekan ale lam-

ngab tamdò man lwe to dale. Na banlén ale glal falwà dad busaw. ⁸Na én flaun dale, “Nebeyu alò tugad di kaguyu, na nang mebe bnatu, kuyut, na balù filak. ⁹Nlafinyu blìyu, bay nang mebe i dademe klaweh galwà di tagnè Isakyu.” ¹⁰Na manan fa di dale, “Na ku takel gamu di banwe gutamdòyu, nè gumnè gufyakla gamu, déén gumnèyu kel di kdàyu di banwela. ¹¹Na ku nun banwe gutamdòyu na dad to déén là dmawat gamu na là flinge i tdòyu, mdà gamu di banwela, na kakesyu kfung di blìyu, du én ilè ale tmimel di Dwata i nimòla.”

¹²Taman kafnge én, mdà ale, na én tdòla, dunan fye msal i dad to na tma-gak dad sasè nimòla. ¹³Na falwàla dee busaw di dad to, na nihokla fngalo i dad to nun tduk du fangulèla ale.

I kfati Dyan Gal Munyag

(Matyu 14:1-12; Luk 9:7-9)

¹⁴Na linge Harì Hérod gablà di kdee nimò Dyisas, du tatoo mdengeg i dagit Dyisas. Man i dademe to kun, “Dyisas, dunan Dyan Gal Munyag tamték mdà di fati, na én duen too kenen mtulus.”

¹⁵Kabay man dademe gablà ku Dyisas, “Kenen Ilaydya, tugad Dwata tasamfulê.”

Na man dademe, “Dyisas ani, satu tugad Dwata salngad tugad Dwata di muna fa.”

¹⁶Na di kaklinge Harì Hérod i man dad to, man nawan mték Dyan, na manan, “Dunan Dyan Gal Munyag. Tafaklanggu ulun, bay tamték mdà di fati.”

¹⁷Ani manan, du tafakfean Dyan, na fbakusan, na fbilangguan, du mdà di ku Hérodiyas, yaan flane kan Filif, du balù yaan flane kan nwean. ¹⁸Na tagal man Dyan di kenen, “Là fakay nlad yaan flane kan.” ¹⁹I manan ani duen Hérodiyas too mnang nawa kenen, na

mayè mati kenen, bay landè fa dalanan, ²⁰du too nun klikò Harì Hérod ku Dyan, du toon dilè i katlu Dyan, na gadean landè sasè mgimoan. Taman là faloh Hérod ku fnati kenen. Na too mayè Hérod flinge i tdò Dyan, bay msamuk nawan di gal kaklingen dun.

²¹Kabay teen Hérodiyas i kiboan fafati ku Dyan di duh kafaldam i ksut Harì Hérod, du mimò harì i bong fista. Na nlakan dademen dad ganlal di gubirnu, na dad ulu i dad sundalu na dademe mdatah dad to di banwe Galili. ²²Na nun tingà Hérodiyas libun fsayew Hérod di fistan. Na di kite kdee dad nlak di fista i tingà sayew, too ale mayè, na labi nan Hérod.

Taman man Harì Hérod di tingà sayew, “Balù tan fnim di deg blégu ge.” ²³Na makang Hérod di kenen, manan, “Balù tan fnim kel di kagatngà i nagotgu, blégu ge.”

²⁴Na lamwà i tingà libun, na snalekan yéan ku tan fye fnin di ku Hérod.

Na man yéan, “Fnim ulu Dyan Gal Munyag.”

²⁵Na gasil samfulè tingà libun di ku Hérod, na manan, “Én kayègu ku kaham ulu Dyan Gal Munyag di fligo na blém di deg.”

²⁶Too mlidù nawa Harì Hérod di fni tingà én, bay landè kibò du makang kenen di muna kdee dad to nlak di fista na myà kenen ku laan dnòhò dun. ²⁷Taman dek Hérod satu sundalun mwè ulu Dyan. Na salu sundalu di bilanggu na kanlangan ulu Dyan, ²⁸na fkahan ulun di satu fligo, na neben di libun, na flesan nebe di yéan.

²⁹Na kaklinge dad to gal mlalò ku Dyan ani kibòla kenen, beg ale salu di bilanggu, na nwèla lawehan du lbangla di ilib galla gulambang dad to mati.

I kasfulê dad sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas mdà di kdekan dale

(Matyu 14:13-14; Luk 9:10-11)

³⁰Na samfulê di ku Dyisas dad sfalò lwe dekan tamdò, na santulenla di ke-
nen kdee nimòla di kagula na kdee
tdòla. ³¹Kafnge én, man Dyisas di dale,
“Salu ito di gulandè to du fye beg gamu
gaftud.” Ani manan, du too dee dad to
gal salu di dale balù kmaan talà ale
gasleng.

³²Na mdà ale maweng du salu di satu
banwe gulandè to du ftud. ³³Kabay dee
dad to mite kdàla, na dilèla ale. Taman
gasil ale tmanà mdà di kdee dad lun-
sud, na dad to én guna kel di gusalu
ale Dyisas. ³⁴Na di ktufa Dyisas mdà di
aweng, teenan dee dad to déén. Na toon
ale kando du salngad ale i bilibili landè
to mifat dun. Taman dee tdoan dale.

I kaskaan Dyisas mlukas lime libu dad to

*(Matyu 14:15-31; Luk
9:12-17; Dyan 6:5-14)*

³⁵Na di kaflabin salu dad gal mlalò
ku Dyisas di safédan, na manla, “Taflabi
nan, na landè gumnè mdadong dini.
³⁶Fye ku fdaam dad to du fye mngabal
ale gumayadla knaan di dad gumnè na
dad malnak banwe mdadong dini.”

³⁷Kabay tnmelan ale, manan, “Gamu
sa mlé dale knaan.”

Na manla di kenen, “Kayeam ku gami
mayad knaan kdee dad to ani? Mti taden
di walu bulen[‡] i bayad dun.”

³⁸Na man Dyisas, “File batù i fan
nebeyu? Neyeyu sa kun.”

Na di keyela dun manla, “Alò lime
batù fan na lwe nalaf.”

³⁹Na dek Dyisas i dad to sudeng di
bnas di dad sahal lumbuk. ⁴⁰Na slum-
buk ale sudeng, nun mlatu to na nun
lime falò dad to di kat lumbuk. ⁴¹Na nwè
Dyisas i lime batù fan na lwe nalaf, na
lngalà kenen di langit du dmasal mlé fye
di Dwata, na snatngaan i fan, na blén di
dad gal mlalò kenen du nalella di dad
to. Na nalelan lwe nalaf di kdeela. ⁴²Na
gamkaan i kdeela, na bsol ale. ⁴³Na san-
tifun dad gal mlalò kenen i lukasan, na
fnò sfalò lwe been i gdèla fan na nalaf.
⁴⁴Na kdee dad lagi kmaan lime libu.

I kagu Dyisas di tah lanaw

(Matyu 14:22-23; Dyan 6:15-21)

⁴⁵Kafngela kmaan dek Dyisas muna
dad gal mlalò kenen maweng di banwe
Bétsayda di faltù bong lanaw. Na kafnge
én, fdaan dad to. ⁴⁶Kafngen fdà dad to,
mnagad kenen di satu bulul du dmasal
di Dwata.

⁴⁷Di kbutangan, ditù fa i aweng dad
gal mlalò kenen di talà lanaw, na Dy-
isas aloan satu gtagak di kilil. ⁴⁸Na teen
Dyisas too maflayam dad gal mlalò ke-
nen kamwa awengla du gsitongla i too
mgal nus. Taman tamayè mwal salu Dy-
isas di dale tatì magu di tah lanaw, na
tafanan ale nlius. ⁴⁹Kabay di kitela ke-
nen tatì magu di tah lanaw, làla dilè, na
man nawala lmagol kenen. Na mkit ale,
⁵⁰du kdeela mite kenen na too ale likò.

Kabay gasil talù Dyisas di dale, manan,
“Fangalyu nawayu du agu sa ani. Nang
gamu likò.” ⁵¹Na di kyak Dyisas di
awengla, manak i nus. Na too tikeng dad
gal mlalò kenen, na too msamuk fan-
damla tan duen tatì manak i nus. ⁵²Hae,
du balù tateenla tnikeng nimò Dyisas
di fan, knean là ale gamlabat du mgal
ulula.

[‡]6:37 Satu kubad ani dunan: *Lwe latu denari i bayad knaan i kdee dad to ani.* I denari
ani dunan i filak di banwe én. Na man dademe, i satu denari dunan i taden di sduh
di bangla mangman ani. Manla lwe latu denari gablà taden satu to di walu bulen
kel di sfali.

I kafgulè Dyisas i dad to di Génésarét (Matyu 14:34-36)

⁵³Na fles ale mifal di lanaw na ditù gudmuungla di banwe Génésarét, na ikatla awengla. ⁵⁴Na di ktufa ale Dyisas di aweng, dad to mnè déén dmiè ke-
nen. ⁵⁵Na taman faflal ale fgaðè kdee dad to nun tduk di klamang banwela, na balù nè lingela gusalun déén, nebela dad to nun tduk gagin gumilèla salu di kenen. ⁵⁶Na di kdee gusalu Dyisas, balù tukay banwe ku bong, galla sansebe dad nun tduk di kenen. Nebela di fadyanla na fakdo ale ku Dyisas ku beg alò magot di kilil klawehan i dad to nun tduk, na mgulè sa kdee gamgagot dun.

I kalob i dad to Dyu (Matyu 15:1-9)

7 Na nun dad Farisi na dademe tamdò dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis mdà di Dyérusalém stifun di saféd Dyisas. ²Na teenla dademe dad gal mlalò ku Dyisas mlaða i tdò flalò dad Dyu, du là ale funa malob kagula kmaan. Na di fnaglutla magagsik i to là malob. ³Hae, du dad Farisi na kdee dademe dad Dyu, silang ale kmaan ku funala nalob i kmalla, du én tdò lalò dad gutambulla. ⁴Na ku kel ale fdu di fadyan silang ale kmaan ku funala snabul yéél lawehla. Na nun fa dademe tdò toola nimen mdà di gutambulla gablà di kalob, salngad i kalobla dad tabù, dad kulang na dad fligo tabaga.

⁵Na taman smalek dad Farisi na dad tamdò i flalò Dwata di ku Dyisas, manla, “Kan kè duen dad gal mlalò ge mlaða i tdò flalò dad gutambulito? Hae, du là ale funa malob di fan ale kmaan.”

⁶Na tnmel ale Dyisas, manan, “Tay gamu dad to flingu mimen Dwata! Too glut man Dwata gablà di gamu fagu di tugadan Isaya, manan, ‘I dad to ani mafè deg alò di bàla,

bay too mawag nawala di deg.

⁷Taman landè gukmamu i kfangamfùla di deg,
du i tdò manla mdà di Dwata, mdà alò di to.’

⁸“Hae, knagolyu dad flalò Dwata na balingyu too nimen dad flalò i dad to.”

⁹Na lêman man Dyisas, “Tay, kfulungyu kmagol i flalò blé Dwata du fye gimenyu gamu flalò. ¹⁰Du man Dwata fagu di ku Mosis, ‘Nafèyu màyu na yèyu,’ na manan, ‘Ku simto to talù sasè gablà di maan ku demen yéan fnatiyu.’ ¹¹Hae, knagolyu du én balingyu tdò, ku nun tabeng fan blé satu to di dad tuan, na fakay kun, ku manan, ‘Korban,’ (Na i gumtatek ani dunan, i fangu tabeng gamu tagablégu di Dwata.) ¹²Na mdà di manan én, làyu faloh kenen mafè dad tuan fagu di ktabengan dale. ¹³I katdòyu i kimen dad flalò dad gutambulyu kfaguyu kmagol i Tnalù Dwata. Na ise alò ani nimòyu, bay dee dademe nimòyu salngad ani.”

I gumdà salà i dad to (Matyu 15:10-20)

¹⁴Kafnge én, tlo Dyisas dad to di safédan lêman, na manan di dale, “Kdeeyu too flinge na fnaglabaty i mangu. ¹⁵Landè di dad fkah i to di lam baan i gafagsik kenen, bay i sasè lamwà di bà i to i gafagsik kenen. ¹⁶Taman flinge gamu, ku nun klinge!”

¹⁷Na tngak ale Dyisas i dad to déén na fusuk di lam i gumnè, na smalek dad gal mlalò kenen gablà di fléd gine. ¹⁸Na man Dyisas di dale, “Balù gamu là gamu fa gamlabat? Làyu kè glabat, i fusuk di bà i to là gafsala kenen, ¹⁹du là sa fusuk di lam nawan bay di tienan na fles lamwà di lawehan.” (Di kman Dyisas ani, falohan balù tan bung knaan, talandè fnang du gafagsik.)

²⁰Na manan fa, “Kabay i kdee sasè lamwà di bà i to én gafsala kenen, ²¹du

i lamwà di baan mdà sa di nawan. Na én gumdà i kdee bung salà gambet i sasè fandam, ksaféd i to ise yaanan, ktaku, kbanò, klafà yaan,²² klom nawa di knun, ayè mimò sasè di dademe to, kfgaw, klandè kyà, kingà nawa, ktalù sasè gablà di dademe to, kafdatah kto, na klandè ldam.²³ I kdee sasè ani slame lamwà mdà di nawa i to, na ani sa gafsala kenen.”

I kafaglut i libun ise Dyu

(Matyu 15:21-28)

²⁴ Kafnge én, tngak Dyisas i banwe én, na fles kenen di banwe mdadong di lwe syudad Tiro na Sidon. Na fusuk kenen di satu gumnè, na kayean ku landè to gmadè déén kenen di lam, bay laan gagan muni i kton,²⁵ du di là mlo nun satu libun mlinge tadéén kenen. Na di kgadean dun gasil kenen salu di ku Dyisas na began lkuad di munan du nun tingaan libun nun busawan.²⁶ Na libun ani ise Dyu, bay satu to mdà di banwe Fonisya glam di Sirya. Na toon fakdo ku Dyisas, fye falwaan i busaw mnè di tingaan.²⁷ Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Funagu fankaan dad ngà, du là fakay nwè knaan i dad ngà na blé di dad ayem.”

²⁸ Na glabat i libun, ayem i guflingen Dyisas dad to ise Dyu, taman manan, “Hae Amu, gadègu én, bay balù dad ayem gamkaan samel mtatek di dungan i gukmaan dad ngà.”

²⁹ Na man Dyisas di kenen, “Too fye timelam, taman fakay ge mulè du talamwà i busaw di tingaam.”

³⁰ Na mdà mulè i libun. Na di kakelan di gumnean teenan tingaan milè di gumilean, du talamwà i busaw.

I kafgulè i to bakong na umu

³¹ Na tngak Dyisas i banwe Tiro. Na én dalanan di syudad Sidon na di banwe

dnagit Dikafolis na fles kenen salu di bong lanaw Galili.

³² Na i dad to déén nebela satu to bakong na malima ktaluan di ku Dyisas. Na fnila ku nagot Dyisas kenen fye mgulè.³³ Na fagin Dyisas i to bakong mawag di dademe dad to. Na kafnge én, dogan tnaloan di sbalà klingen, na naféan ibal i tnaloan na ihokan di dilaan.³⁴ Na meye Dyisas di langit, na falbongan kalnawan. Kafnge én, manan, “Ifata.” I gumtatekan, “Mgukà nan.”³⁵ Di kmanan én, mgukà i klinge i to én, na salngad ku tamagteh dilaan du mban-gal i ktaluan.

³⁶ Na fnang Dyisas i dad to mite, tmulen i mgimoan, bay balù lêan fnang, baling midul fa i ktulenla dun.³⁷ Na kdee dad to gmadè dun too ale tikeng, na manla, “Tay, kafye nimò to ani, du balù dad bakong faflingen, na to umu ftaluan.”

I kaskaan Dyisas i fat libu dad to

(Matyu 15:32-39)

8 Di satu duh tastifun lêman dee dad to di ku Dyisas. Na di klandè knaanla, tlo Dyisas dad gal mlalò kenen di safédan, na manan di dale,² “Toogu kando dad to stifun dini. Tatlu duhla fanak dini di safédgu, na talandè knaanla.³ Na ku fdàgu ale landè knaan, baling ale kadang mtafi di dalan, du mawag gumulè dademe.”

⁴ Na smalek dad gal mlalò kenen, “Nè gumwèmi knaan di banwe ani gablà fkaan kdee dad to ani? Fye ku nun dad to mnè dini!”

⁵ Na snalek Dyisas ale, manan, “File batù fanyu?”

Na manla, “Alò fitu.”

⁶ Na dekan i dad to sudeng di tanà. Na nwean fitu batù fan na funa kenen dmasal mlé fye di Dwata. Kafnge én, snatngaan, na blén di dad gal mlalò kenen, du falelan dale di dad to. Na nalella

di kdee dad to. ⁷Na nun tukay nalafla bay là dee, na lêman dmasal Dyisas di Dwata, na lêmanan dek dad gal mlalò kenen malel dun di dad to. ⁸Na kmaan dad to, na bsol ale. Na i gdè knaan santifunla fitu been fnò. ⁹Na kdee dad to kmaan mdadong di fat libu. Kafngela kmaan fdà Dyisas dad to, ¹⁰na gasil myak di aweng magin dad gal mlalò kenen na salu ale di banwe Dalmanuta.

I kafni dad Farisi tnikeng

(*Matyu 16:1-4*)

¹¹Na nun dad Farisi salu di ku Dyisas di samdal ale kenen. Fnila di kenen i tnikeng mdà di langit, du kfagula tmilew kenen ku glut kenen i dek Dwata. ¹²Na falbongan i nawa, na manan, “Kan ku mni dad to di duh ani tnikeng? Tulengu gamu kaglutan, landè tnikeng fitegu di gamu.”

I kafngewe Dyisas gablà di tdò dad Farisi na tdò Hari Hérod

(*Matyu 16:5-12*)

¹³Kafnge én, tngak Dyisas dad to déén, na lêman myak ale Dyisas di aweng, na mdà mifal di bong lanaw.

¹⁴Na di kifalla taglifetla mebe fan bnatula di aweng, alò salbatù gebela. ¹⁵Na fanngewen ale fagu di fléd, manan, “Tooyu fangeye én gambet bulung falnok fan dad Farisi na Hari Hérod.”

¹⁶Na là ale gamlabat, taman stulen ale, manla, “Én kè manan, du landè fan nebeito.” ¹⁷Kabay gadè Dyisas gsalà kaglabatla, taman manan di dale, “Kan ku stulen gamu gablà di làyu kgebe fan? Là gamu fa gamlabat kel ani? Mgal kè uluyu? ¹⁸Nun matayu, bay là gamu mite? Nun klingeyu, bay là gamu kè mlinge? Làyu kè gafaldam i nimògu? ¹⁹Taglifetyu kè kasatngàgu i lime batù fan fkaangu lime libu dad to. File been gukuyu gdèla?”

Na manla, “Sfalò lwe.”

²⁰Na man Dyisas, “Na i fitu batù fan fkaan fat libu dad to. File been gukuyu gdèla?”

Na manla di kenen, “Fitu.”

²¹Na manan, “Kan kè duenyu là gamlabat na ise ku btal fan i mangu?”

I kafgulê Dyisas i lagi butè di Bétsayda

²²Na di kakella di tukay banwe Bétsayda nun satu lagi butè nebe dad to di ku Dyisas. Na fakdo ale fye nagotan du fye mgulê. ²³Na nagot Dyisas sigal i to butè na nalakan kenen lamwà di tukay banwe én, na dnulaan dad matan. Na di kafkahan kmalan di to én, snalekan, manan, “Nun teenam?”

²⁴Na tukeng to én, na manan, “Hae, teengu dad to, bay gambet dad kayu magu kitegu dale.”

²⁵Na lêman nagot Dyisas i matan. Na kafnge én, too meye to én, na too fye kiten du tamgulê. ²⁶Na dek Dyisas kenen mulê, na manan di kenen nang samfulê di tukay banwe én.

I gman Fiter gablà ku Dyisas

(*Matyu 16:13-20; Luk 9:18-21*)

²⁷Na salu Dyisas na dad gal mlalò kenen di dad malnak banwe glam di banwe Sisariya Filifos. Na di lamla magu nun snalekan dale, manan, “Tan gal man dad to gablà di deg? Simto agu kun?”

²⁸Na tulenla kenen, “Man i dademe, ge kun Dyan Gal Munyag. Man dademe, ilaydya, ku demen satu di dademe tugad Dwata.”

²⁹Na smalek Dyisas, manan, “Kabay gamu, tan manyu? Simto agu kè?”

Na tmimel Fiter, manan, “Ge sa Krayst.”

³⁰Na too ale nfang Dyisas nang tmulen di balù simto to gablà di kenen.

I kagfadè Dyisas i kfatin

(Matyu 16:21-28; Luk 9:22-27)

³¹ Mdà di bang ani tambù Dyisas fgadè di dad gal mlalò kenen i fan kel di Tingà To. Na manan là fakay ku là kenen magu di dee bung kaflayam. Na dad tua gal mebe dad Dyu na dad ulu dad bà di Dwata na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, knagolla kenen kadang na fnatila, bay nték kenen mdà di fati di gatlun duh. ³² Na too mbangal i man Dyisas di dale ani, taman nebe kenen Fiter di kilil, na nngakan du tagmanan, “Fnatila agu.”

³³ Kabay falê Dyisas meye di dademe gal mlalò kenen, na nngakan Fiter, manan, “Fawag ge di deg Satanas! Ise di Dwata gumdà i fandamam bay di to!”

³⁴ Na lêman tlo Dyisas di safédan dad gal mlalò kenen na i dee dad to déén, na manan di dale, “Ku nun to mayè too mlalò deg, là fakay ku laan knagol knayè i kton, na mebe krusan, na too mlalò deg. ³⁵ Du ku simto kmabas i nawan, knean mati. Kabay ku simto mati du mdà di klaloan deg ku demen mdà di kbelan i Fye Tulen gablà di deg, nun nawan landè sen. ³⁶ Balù gfun satu to i kdee fye dini tah tanà, tan gufyen ku lana di kenen nawa landè sen. Landè. ³⁷ Du landè fakayan blé du fye gbawian nawan landè sen. ³⁸ Na sadni too dee dad to too gamsalà na knangla Dwata. Na i to gbol di dale i myà mfun deg ku demen tdògu, kyàgu kenen kadang, agu dnagit Tingà To, di kasfulègu magin bong kdatah Màngu na magin dad kasaligan too mtiu.”

9 Na manan di dale, “Tulengu gamu i kaglutun, nun tadag dini là mati kel di kiteyu kdatah i kagot Dwata.”

I kgili baweh Dyisas

(Matyu 17:1-13; Luk 9:28-36)

² Kafnge i nam butang, fagin Dyisas Fiter, Dyém, na Dyan di satu mdatah bulul, na landè to ditù alò ale. Na di klola meye di kenen mgili bawehan. ³ I klawehan too mneng bukay landè to di klamang banwe gmagan fbukay salngad kbukayan. ⁴ Na msut déén Ilaydya na Mosis stulen di ku Dyisas.

⁵ Na man Fiter di ku Dyisas, “Amu, too fye du dini gami. Fye ku fdak gami tlu slung, satu i ge, satu ku Mosis, na satu ku Ilaydya.” ⁶ Ani gman Fiter du laan gadè i fye man du too ale likò.

⁷ Na di slengan talù maglimun ale labun, na nun talù mdà di bong labun, manan, “Ani tingàgu toogu kanbong nawa. Flinge gamu kenen!”

⁸ Na gasil ale meye di glibutla, bay landè dademe to teenla di safédla, alò Dyisas.

⁹ Na di kasolla mdà di bulul too ale nfang Dyisas, manan, “Nangyu tulen di balù simto to i teenyu ditù gine. Silangyu tulen ku mték agu, i dnagit Tingà To, mdà di fati.”

¹⁰ Na nimenla man Dyisas di dale, bay santulenla ku alò ale, i gumtatek i manan mték mdà di fati. ¹¹ Na nun fa làla glabat, taman snalekla, manla, “Kan ku gal man i dad to tamdò flalò Dwata, na silang kel i To Mgalék Dwata ku takel lêman Ilaydya?”

¹² Na man Dyisas, “Too glut, i muna kel i to gambet ku Ilaydya du fatlagadan kdee, bay nun fa gman di Tnalù Dwata gablà deg, i dnagit Tingà To. I gman déén dee kaflayam nagugu na knangla agu nawa.”[¶] ¹³ Na man Dyisas fa, “Na gablà ku Ilaydya, tulengu gamu, takel sa Ilaydya, na balingla kenen fanlayam

[¶]9:12 Faglabat Dyisas dad mlalò kenen gablà di kaflayam nagu i Tingà To du i man nawala ku glut Dyisas i To Mgalék Dwata mebe i banwe là fakay ku maflayam.

gusen i knayèla gambet i fsulat Dwata di Tnaluan gablà di kenen.”

I kafgulè Dyisas i tingà nun busaw

(Matyu 17:14-21; Luk 9:37-43)

¹⁴Na di kasfulè ale Dyisas di dademe dad gal mlalò kenen, teenla dee dad to stifun ditù. Na nun dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis samdal dale.

¹⁵Na kite dad to ku Dyisas too ale tikeng, na gasilla snitong kenen, na dnawatla kenen. ¹⁶Na snalekan ale, manan, “Tan sandalyu?”

¹⁷Na nun to mdà di dad to stifun déén tmimel, manan, “To Tamdò, tanebegu di ge i tingàgu lagi du nun busaw fumu kenen. ¹⁸Na ku gal fusuk i busaw, galan sek di tanà tingàgu. Na gal mulak i baan, na kminggat kifanan, na mbaling kmeseg lawehan. Tabeg agu fakdo di dad gal mlalò ge du fye falwàla, bay làla gagan falwà dun.”

¹⁹Na man Dyisas, “E tay, gamu dad to di bang ani, too landè kafaglutyu. Bong klogu mnè di safédyu! Tan fa dé kafatahàgu nawagu di gamu du fye faglut gamu? Nebeyu dini i tingà.”

²⁰Taman nebela tingà di ku Dyisas. Na di kite busaw ku Dyisas toon fakakal i tingà na fafugenan di tanà. Na tatì glulid i tingà, na mulak baan. ²¹Na snalek Dyisas mà i tingà, manan, “Tamlo kè tdukan?”

Na man i maan, “Tagnè mdà di ktukayan. ²²Too dee dulè batan di lam lifoh na yéél du kayean mati kenen, bay ku gaganam, toom gami kando, na tnabengam gami.”

²³Na man Dyisas, “Kan ku manam, ‘Ku gaganam?’ Gagan Dwata mimò balù tan di to faglut di kenen.”

²⁴Na falbong mà i tingà taluan, manan, “Faglut agu sa, bay begam snikof i kafaglutyu.”

²⁵Na teen Dyisas tadee dad to gasil salu di dale, taman nngakan i busaw,

manan, “Ge busaw gal fbakong na fumu, mangu ge, lamwà di kenen, na nang ge lêman fusuk kel di landè sen.”

²⁶Na mkít i busaw na salngan én toon kfakakal i tingà, kafnge én, lamwà. Na i baweh tingà salngad i tidol, taman man dee dad to, “Tamati kenen.” ²⁷Kabay nagot Dyisas kmal i tingà na ntékan, na fles kenen tadag.

²⁸Di kfusuk Dyisas na dad gal mlalò kenen di gumnè, nun snalekla kenen di alò ale déén, manla, “Tan duenmi là gmagan falwà i busaw gine?”

²⁹Na man Dyisas di dale, “Alò fagu di dasal gaganyu falwà i busaw salngad ani.”

I kafgadè Dyisas lêman gablà di kfatin

(Matyu 17:22-23; Luk 9:43-45)

³⁰Tnagakla banwe én, na déén dalanla di Galili. Na là mayè Dyisas ku nun gmadè ku nè gumagula, ³¹du én tdoan i dad gal mlalò kenen gablà di fan kel, manan, “Tamdadong kablé deg, i dnagit Tingà To, di agot i dad to, na fnatila agu, bay balù fnatila agu, lêman agu sa mték di gatlung duh.” ³²Kabay làla glabat gumtatek i manan, na likò ale smalek dun.

I too mdatah to di kagot Dwata

(Matyu 18:1-5; Luk 9:46-48)

³³Na di kakella di tukay banwe Kafernaum fusuk ale di gumnè na snalek Dyisas dad gal mlalò kenen, manan, “Tan santulenyu gine di dalan?”

³⁴Kabay là ale gamtimel, du i santulenla ku simto too mdatah di dale.

³⁵Taman sudeng Dyisas, na tlon di kenen dad sfalò lwe, na manan, “Ku nun to mayè too mdatah di kdee, fye ku fdanaan i kton, na tnabengan i kdee.”

³⁶Na nwè Dyisas satu tingà du ftadagan di blengla na began lkaf, na manan di dale, ³⁷“Ku simto dmawat satu tingà gambet ani du mdà di ksatatun di

deg, dnawatan agu, na i dmawat deg, dnawatan Mâgu Dwata, i mdek deg.”

**I to là mnang nawa ku
Dyisas, msen kenen**

(Luk 9:49-50)

³⁸Na man Dyan di ku Dyisas, “To Tamdò, nun teenmi satu lagi gal falwà dad busaw fagu di dagitam. Na fnangmi, du ise kenen satu dadememi gal mlalò ge.”

³⁹Kabay man Dyisas, “Nangyu kenen fnang du landè to mlal gamtalù sasè gablà di deg ku galan nimò tnikeng fagu di dagitgu, ⁴⁰du i to là mnang nawa gito msen gito. ⁴¹Na tulengu gamu i kaglut, nun untung sa di fulé duh én to mlé balù alò tukay yéél ninum di gamu du mdà di ksatuyu di deg, dunan Krayst, i Mgalék Dwata.”

I kgebe di salà

(Maty 18:6-9; Luk 17:1-2)

⁴²Na man Dyisas fa, “Na ku simto gumdà i satu to gamsalà, too kenen fanlayam. Fye fa ku mgikat di lialan bong giling batu, na bat kenen di gumngalam mahin, di laan fa gebe di salà satu di dad to faglut di deg gambet tingà ani. ⁴³Kaflingenta dun, ku bali kmalam mebe ge di kimò sasè, fye fa baling ku kanlangam du fye là ge fles mimò sasè, du fye fa ku fatok ge na nun nawam landè sen di sikof kmalam bay baling ge bat di lanaw lifoh landè gusen, ⁴⁴du ditù landè gumati dad safat, na landè gumati i lifoh. ⁴⁵Na ku bali bliam i mebe ge di kimò sasè, fye fa baling ku kanlangam, du fye là ge fles mimò sasè, du fye fa ku kimay ge na nun nawam landè sen di sikof bliam, bay baling ge bat di lanaw lifoh, ⁴⁶du ditù landè gumati dad safat, na landè gumati i lifoh. ⁴⁷Na ku bali matam mebe ge di kimò sasè fye fa ku balingam tanwil du fye là ge fles mimò sasè, du fye fa ku alò satu matam,

na fakay ge gakuf di kagot Dwata, di sikof matam, bay baling ge bat di lanaw lifoh, ⁴⁸du ditù landè gumati dad safat, na landè gumati i lifoh. ⁴⁹Na kdee dad to tnilew fagu di lifoh dunan i kaflayam.

⁵⁰“I dad to mlalò deg gambet kahì mlé nem di knaan du ale gumdà i kafye di demela to, bay ku magwè i nem i kahì, talandè kibò fye lêman mahi. Taman fye ku gambet kahì mangnem i nimòyu, taman sansatuyu nawayu di dademeyu.”

**I tdò Dyisas gablà di
kaskah i kasatlamín**

(Maty 19:1-12; Luk 16:18)

10 Na tnagak Dyisas Kafernaum na salu di banwe Dyudiya. Kakelan ditù fles kenen di faltù i yéél Dyordan. Na lêman dee dad to stifun di kenen, na lêman kenen tamdò dale du én tagnè galan nimò.

²Na nun dad Farisi salu di kenen du neyela dalan dmalam kenen, taman smalek ale, manla, “Fakay dé di flalò blé Dwata ku kahito yaanito?”

³Na smalek Dyisas, manan, “Tan i flalò Mosis?”

⁴Manla, “Falohan ku kah i dad lagi yaanla ku tafunala sulat i fafil gufgadè i kaskah.”

⁵Man Dyisas, “Hae, du too mgal i uluyu. Ani sa duen Mosis smulat i flalò én. ⁶Kabay ise gambet ani di katbuan di kimò Dwata i banwe, du man i Tnaluan, ‘Nimò Dwata satu lagi na satu libun.’ ⁷‘Ani duen i lagi lamwà di ifat i maan na yéan na mnè di saféd i yaanan, ⁸du lwe to ani mgimò satu.’ Taman taise ku lwe to i satlamin bay mbaling satu. ⁹Taman là fakay sankah dad to tasansatu Dwata.”

¹⁰Na di kfusukla di lam gumnè, lêman smalek dad gal mlalò kenen gablà di kaskah yaan. ¹¹Na man Dyisas di dale, “Balù simto to mkah yaanan, na lêman mwè satu libun, tagamsalà du nlafaan i muna yaanan. ¹²Salngad i libun mkah

yaanan, na mwè satu lagi, tagamsalà du nlafrican i muna yaanan.”

I kdawat Dyisas i malnak dad ngà

(Maty 19:13-15; Luk 18:15-17)

¹³Na nun dad to mebe i dad ngà di ku Dyisas du fye nagotan ale na dnasalan. Kabay dad gal mlalò ku Dyisas balingla nngak dad to én. ¹⁴Kabay di kite Dyisas nimòla, kalbutan dad gal mlalò kenen, na manan di dale, “Falohyu dad ngà salu di deg na nangyu ale fnang, du ku simto nun ksalig salngad dad ngà ani, gakuf ale di kagot Dwata. ¹⁵Tulengu gamu kaglut-
tan, ku i ksalig satu to là salngad di dad ngà ani, là kenen gakuf di kagot Dwata.”

¹⁶Na lkaf Dyisas i dad ngà, na fkahan kmalan di ulula du banlén ale kafye.

I lagi nun bong knun

(Maty 19:16-30; Luk 18:18-30)

¹⁷Na di kdà Dyisas magu nun to gasil salu di kenen na lkuad di munan, manan, “E To Tamdò, too ge tlu to, taman ani snalekgu di ge, tan nimògu fye gfungu nawa landè sen?”

¹⁸Na man Dyisas di kenen, “Kan ku manam agu tlu to? Alò satu to tlu, dunan Dwata. ¹⁹Tagadeam dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis i gman, ‘Nang ge manò, nang ge mlaflà yaanam, nang ge tmaku, nang tmulen kéng di gususay, nang ge mlangong i demem to, na mafè ge maam na yéam.”

²⁰Na man i to, “Hae To Tamdò, tani-
mengu i kdee flalò Dwata mdà fa di gutukaygu.”

²¹Na meye Dyisas di to én na too bong kakdon kenen. Na manan di kenen, “Kabay nun fa satu gukulangam. Mdà ge, na fablim kdee dad knunam, na blém bayadan di dad to landè. Na fagu déén nun bong knun gfunam di langit. Kafnge én, samfulé ge, na mlalò ge deg.”

²²Kabay di kaklinge i lagi i man Dyisas, mbaling too blat bawehan, na mdà

kenen na too mlidù nawan du too bong knunan.

²³Na falé Dyisas meye di dad gal mlalò kenen, na manan, “Too malima kagfusuk i to nun bong knun di kagot Dwata.”

²⁴Na tikeng i dad gal mlalò kenen di kaklingela i manan. Kabay lèman man Dyisas di dale, “Mangu di gamu dad gal mlalò deg, too malima di balù simto to fusuk di kagot Dwata. ²⁵E dad ngà, mal-
ima fusuk i bong Imanaf kamél di sol i dalum, bay malima fa i satu to nun bong knun fusuk di kagot Dwata.”

²⁶Kaklingela én, matnù ktikengla, na manla, “Ku glut én, simto kè galwà?”

²⁷Na meye Dyisas di dale, na manan, “Landè to gmagan mimò ani, bay Dwata gmagan sa, du gagan Dwata kdee.”

²⁸Na man Fiter di kenen, “Neyem gami, tatnagakmi kdee du mlalò gami ge.”

²⁹Na man Dyisas, “Tulengu gamu kaglut-
tan, ku nun to tmagak i gumnean, ku demen dad flane-
kan, ku demen dad ngaan, ku demen tanaan du mdà di ksatun di deg na mdà di kdawatan i Fye Tulen, ³⁰too bong gdawatan mdà di Dwata di klon mnè di tah tanà, dunan dad gumnè, dad flane-
k lagi na libun, dad yè, dad ngà, na dad tanà, kel di mlatu dulè kbongan di gtagakan, na gagin dee dad kaflayam, na di fulé duh gamdawat kenen nawa landè sen. ³¹Nun dee dad to mdatah di duh ani baling mdanà kadang di fulé duh. Na dee dad to mdanà di bang ani mdatah kadang di fulé duh.”

I gatlu dulé Dyisas fgadè gablà di kfatin

(Maty 20:17-19; Luk 18:31-34)

³²Di dalan ale Dyisas mnagad salu di syudad Dyérusalém, magu Dyisas muna di dademe to magin kenen. Na tikeng i dad gal mlalò kenen du salu ale di syu-
dad gumnè dad to dmuen kenen. Na likò

dad to tmadol déén. Na lêman fafdadong Dyisas dad sfalò lwe galan dek, du fgadè dale gablà di fan kel di kenen. ³³Na man Dyisas di dale, “Flinge gamu, du salu ito nan di Dyérusalém, na ditù bléla agu, i dnagit Tingà To, di agot dad ulu dad bà di Dwata na dad tamdò dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na nukumla agu di fati. Na kafnge én, bléla agu di agot dad to ise Dyu du fafatila, ³⁴na dad to én, toola agu kadang snilo, na dnulàla, na bnadasla, na flesla agu fnati, bay di gatlung duh mték agu mdà di fati.”

I fni ale Dyém na Dyan

(Matyu 20:20-28)

³⁵Na fdadong Dyém na Dyan, i lwe dad ngà Sébidi, na manla di ku Dyisas, “To Tamdò, nun kayèmi fni di ge.”

³⁶Na smalek Dyisas, manan, “Tan kayèyu mdà di deg?”

³⁷Na tmimel i lwe, “Ku tagdawatam kdataham kadang, kayèmi ku fsudengam gami di safédam satu gsen di kwananam na satu gsen di ibengam.”

³⁸Kabay man Dyisas, “Làyu gadè i fniyu. Gaganyu kè mebe i kaflayam salngad bong kaflayam gnagugu kadang? Gamtayud gamu i bong kalima salngad deg kalima?”^{§§}

³⁹Manla, “Hae, gaganmi.”

Na man Dyisas di dale, “Too glut, i kaflayam gnaguyu, salngad di kaflayam gnagugu. ⁴⁰Kabay landè kaglutgu malék ku simto fsudeng gsen di kwanangu na di ibenggu, du én alò gsudeng déén i dad to tagutmagà i Màngu dun.”

⁴¹Na di kaklinge i dademe sfalò gal mlalò ku Dyisas i fni dademela ani, flabè ale ku Dyém na Dyan. ⁴²Kabay tlo Dyisas kdeela di safédan, na manan di dale, “Tagadèyu i gal nimò i dad ganlal dad to di tah tanà ani. Toola bankut dad to

gdanà di dale. I dad to nun glal, toola gal dek i dad to. ⁴³Kabay gamu, ise én kfaguyu, du ku nun di gamu mayè mbaling mdatah là fakay ku laan gal tnaabeng i dademen. ⁴⁴Na ku nun di gamu mayè mdatah di kdee, là fakay ku laan flifan i kton di kdee dademen, ⁴⁵du balù agu, i dnagit Tingà To, làgu salu di tanà ani du én kayègu ku tnaabeng agu i dad to, bay i duengu salu dini du tnaabenggu dad to na blé ktogu di fati, du bnayadgu i dad salàla du fye dee dad to galwà.”

I kagulé Dyisas i to butè dnagit Bartimys

(Matyu 20:29-34; Luk 18:35-43)

⁴⁶Na takel Dyisas na dad gal mlalò kenen di banwe Dyérikò, na di kdàla lêman, nun dee dad to magin dale. Na nun to butè dnagit ku Bartimys, tingà Timys lagi, sudeng di kilil dalan du mni. ⁴⁷Di kaklingen i to mlius di kenen dunan Dyisas mdà di Nasarét, tambù kenen tamlo, manan, “E Dyisas, Bel Harì Dabid, begam agu kando!”

⁴⁸Na dee to mngak na manla kenen fanak. Bay baling matnù kakitan, manan, “Bel Harì Dabid, begam agu kando!”

⁴⁹Na tlag Dyisas magu, manan, “Tloyu kenen dini.”

Na katlola i to butè, manla, “Fangalam nawam, na tadag ge du tatlon ge.”

⁵⁰Na batan lafin klaweh began kalombay, na gasil kenen tadag, na salu di ku Dyisas.

⁵¹Na snalek Dyisas kenen, “Tan kayeam nimògu di ge?”

Na tmimel i to butè, manan, “Amu, kayègu ku beg agu mite.”

⁵²Na man Dyisas di kenen, “Fakay ge mulè du mdà di kafaglutam tamgulè ge.”

^{§§}10:38 Satu kubad ani dunan: Gaganyu kè tmufi minum di basu guminumgu, ku demen gmagu i kafbunyag gnagugu kadang?

Na mite sa kenen, na fles magin ku Dyisas di kagun.

I sangal kagu Dyisas di bong syudad Dyérusalém

(*Matyu 21:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19*)

11 Na mdadong ale Dyisas di Dyérusalém du tapan ale kel di dad tukay banwe dnagit Bétfagi na Bétani déén di dungan bulul Olib. Na nun lwe gal mlalò kenen dekan muna. ²Na manan di dale, “Fles gamu di banwe sen munaito. Kfusukyu ditù, nun teenyu satu nati dongki ikat landè to lmen smakay dun. Nbelyu ikatan na nebeyu dini. ³Na ku nun to man di gamu, ‘Kan ku nimòyu én?’ manyu di kenen, ‘Nun gukmamu i Amu dun, na lêmanan gasil fulé di gamu.’”

⁴Na tamdà ale, na kakella ditù nun teenla nati ikat déén di dalan di saféd takab gumnè. Na klola mbel ikat i nati, ⁵nun dad to tadag déén smalek, manla, “Kan ku nbelyu ikat nati én?”

⁶Na tmimel ale salngad i man Dyisas di dale, na falohla ale mwè dun. ⁷Na nebela nati di ku Dyisas, na nafidla i dademe klawehla, na smakay Dyisas. ⁸Na dee dad to mbel dademe klawehla di dalan gumagun, na kamlang dademe dad fanga nun doon mdà di dad kayu di kilil dalan du filèla di gumagu Dyisas, du fitela afèla kenen. ⁹Na tamlo dad to di muna na tmimel dad to di fulé, manla, “Dnayenito Dwata!

Too nun kafye i to salu dini mebe i glal Amuito Dwata!

¹⁰Banlé Dwata kafye i kagot fan kel tafakang di tbulito Harì Dabid! Dnayenyu Dwata kdeeyu mnè di tah langit!”

¹¹Na di kakel Dyisas di Dyérusalém, fusuk kenen di Bong Gumnè Dwata. Na teenan kdee nimòla di lam, na du taflabi

nan, samfulé kenen na i dad sfalò lwe gal mlalò kenen di banwe Bétani.

I talù Dyisas di kayu fig

(*Matyu 21:18-19*)

¹²Na di tmadol duh, mdà ale di Bétani, na di lamla magu tabitil Dyisas.

¹³Na mdà di gumawagan nun teenan satu kayu fig mlumbù doonan, taman salu kenen ditù du neyen ku nun bungen, bay kakelan déén alò doon teenan, du ise bangan munge. ¹⁴Na talù Dyisas di kayu, manan, “Fandà ani landè nan gamkaan i bungem.” Na mlinge dad gal mlalò kenen.

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Dwata

(*Matyu 21:12-17; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22*)

¹⁵Na di kakel ale Dyisas di syudad Dyérusalém fusuk kenen di Bong Gumnè Dwata, gal gumangamfù dad Dyu, na ndalan dad to sbayad déén. Fnugenan dad lamisa dad to samfalit filak, na dad gusudeng dad to fabli salafati galla dsù.

¹⁶Na laan faloh dad to mebe dad kalyak balù alò magu di lam i Bong Gumnè Dwata.

¹⁷Na tdò ale Dyisas, manan, “Tagsulat di Tnalù Dwata, manan, ‘Én gukmamu gumnègu gal gudmasal di deg i dad to mdà di kdee dad banwe.’ Én man Dwata, bay tabalingyu nimò gumnè dad to tmaku.”

¹⁸Na linge dad ulu dad bà di Dwata na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, taman mngabal ale kfagu mati ku Dyisas, du likò ale kenen, du too tikeng i dad to di katdoan.

¹⁹Na di kasdaf i duh, lamwà ale Dyisas di syudad.

I tdò gwè mdà di kayu fig

(*Matyu 21:20-22*)

²⁰Na di flafus i tmadol duh, di kagula lêman, teenla i kayu fig tamlanas

na mati kel di dalilan. ²¹Na gafaldam Fiter i gman Dyisas di kayu, na manan, “Amu, neyem kayu tanngakam, tam-lanas.” ²²Na tmimel Dyisas, “Hae, faglut gamu di Dwata, ²³du tulengu gamu kaglut, balù simto to ku too kenen faglut na là lwe nawan di kdohò Dwata i fnin, toon dnohò di kenen. Na fakayan man di bulul ani, ‘Magket ge na gbat di lam mahin,’ na gdohò sa i manan. ²⁴Taman tulengu gamu, balù tan fniyu di asal, ku faglut gamu blé di gamu i fniyu, gdawaty sa. ²⁵Kabay di kdasalyu ku nun ksašè nawayu di balù simto to, funayu nlifet salàla kloyu dmasal di Dwata du fye i Màyu di langit lê mlfet i salàyu, (²⁶du ku làyu nlifet salà demeyu to, na là nlifet Màyu di langit gamu salà.)”

I gumdà glal Dyisas

(Matyu 21:23-27; Luk 20:1-8)

²⁷Na di kakella di Dyérušalém lêman salu Dyisas di Bong Gumnè Dwata. Na di laman magu di lam, fdadong di kenen dad ulu dad bà di Dwata na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad Dyu. ²⁸Na smalek ale, manla, “Tan kè kaglutam mimò i kdee nimoam? Na simto kè mlé ge glal mimò dun?”

²⁹Na man Dyisas di dale, “Nun snalekgu gamu funa, na ku gtimelyu tulengu gamu gumdà glalgu mimò ani. ³⁰Tulenyu deg sa kun, nè gumdà glal Dyan munyag? Mdà di Dwata, ku demen mdà di to?”

³¹Na stulen ale ku tan timella, manla, “I tan timelito? Ku manito, ‘I glalan mdà di Dwata,’ snalekan ito, ‘Kan ku làyu fnaglut i manan?’ ³²Kabay là fakay ku manito, ‘Mdà di dad to.’” (Hae, du likò ale i dad to du kdeela too faglut Dyan satu too glut tugad Dwata.)

³³Taman tmimel ale ku Dyisas, manla, “Làmi gadè.”

Taman man Dyisas di dale, “Na, làgu tulen gamu ku nè gumdà glalgu mimò i nimògu.”

I guflingen Dyisas i dad ganlal di kafaglut di dad to magot i fule

(Matyu 21:33-46; Luk 20:9-19)

12Na tambù Dyisas tamdò dad to lêman fagu di fléd, manan, “Nun satu to mule dad walad dnagit grép di tanaan, na nlabatan. Na makol kenen sol di bong batu du gumisà bunge grép. Na fdakan satu too mdatah gumnè du gumunung dad fulen. Na kafnge én, fagotan dad fulen di dademe to, du salu kenen di satu banwe. ²Na di bang ktaga dad bungen, nun dekan satu saligan salu di dad to magot dun, du fwean kenen alel. ³Kabay i dad to fagotan dun, balingla kanfè saligan na bnunalla, na dekla kenen mulè, bay landè febela kenen.

⁴“Na lêmanan dek satu saligan salu ditù, na sneeyla i ulun na toola fa fyà. ⁵Na lêmanan dek satu, bay fnatila sa. Na dee fa dad to dek i mfun tanà, bay bnunalla dademe na fnatila dademe.

⁶“Én alò i laan fa fsalu ditù i tingaan lagi toon kando, bay di sangalan, dekan di dale i tingaan, du manan, ‘Là fakay ku làla nafè tingàgu.’

⁷“Kabay kitela kenen, baling ale stulen, manla, ‘Ani sa tingà i mfun i fule. Kenen i mfun kadang, taman snitongito kenen na fnatiito, du fye di kfati maan gito gamfun i fule.’ ⁸Na taman kanfèla, na fnatila, na batla di lwà gumule i maan.”

⁹Na smalek Dyisas manan, “Tan dé kibò i mfun fule i dad to gufagotan dun? Én nimoan, salu ditù na fnatin kdeela, na fagotan di dademe dad to. ¹⁰Làyu kè gbasà i gman Dwata di Tnaluan? Manan, ‘I batu knang i dad to fdak i gumnè batu, du di dale fandam landè kamu dun, én baling i batu too mabtàs di kdee.

¹¹Hae, ani mgimò Amuito Dwata,

na di kitemi, too gamtikeng i nimoan.”

¹²Di kaklinge i dad gal mebe dad Dyu i fléd Dyisas, glabatla ale gugtadè i manan, taman mngabal ale kfagu kamfè kenen, bay làla mgimò dun du likò ale i dad to. Taman tnagakla Dyisas déén, na mdà.

I salek gablà di bayad buhis

(*Matyu 22:15-22; Luk 20:20-26*)

¹³Na dekla dademe dad Farisi na dademe dad Dyu msen di ku Hari Hérod di ku Dyisas, du kayèla mawel kenen fagu di dad ksalek. ¹⁴Na salu ale di ku Dyisas, na manla di kenen, “To Tamdò, gadèmi ge satu to là tmulen kéng. Tamdò ge i kaglut gablà di knayè Dwata, du laam fkah di nawam i man dad to gablà di ge, na là mabtas di ge ku tan glalla. Taman nun snalekmi ge. Fakay dé di flalò blé Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami bayad buhis di ku Sisar, gumdatah di banwe Roma? ¹⁵Nun kaglutmi mayad dun ku demen landè?”

Kabay gadè Dyisas alò flingu mimò fye i dad to ani, na kayèla kamfè kenen, taman snalekan ale, “Kan ku tilewyu agu fnawel? Nebeyu deg satu filak galyu bayad buhis du neyegu.”

¹⁶Na nebela di kenen satu filak. Na snalekan ale, manan, “Simto kè baweh na dagit i gkah di filak ani?”

Na manla, “Ku Sisar.”

¹⁷Na man Dyisas di dale, “Na ku tan nfun Sisar bléyu ku Sisar, na ku tan nfun Dwata bléyu di Dwata.”

Na too ale tikeng di timelan.

I salek gablà di kték mdà di fati

(*Matyu 22:23-33; Luk 20:27-40*)

¹⁸Na nun dad Sadusi salu di ku Dyisas, dunan dad Dyu i gal mangman kun, là mték dad to mdà di fati. Na ani snalekla di kenen, ¹⁹manla, “To Tamdò, nun sulat Mosis di gito di muna gman, ku mati satu lagi, bay landè tingàla yaanan, là

fakay ku là nwè i flanakan lagi i libun balu én, du fye nun bel i tamati fagu di kenen. ²⁰Na di muna kun, nun fitu lagi saflanek. Na mwè yaan i twege, bay mati na landè tingàla. ²¹Di kfatin, nwè i twalin tmadol kenen i yaanan, bay lêman mati flanakan, na landè tingàla. Na salngad kagkah di gatlung, ²²kel di sangal twali, i fitu saflanek, kdeela mati landè tingàla di libun ani. Na i sangalan mati libun. ²³Na ani snalekmi, kadang di kték i dad mati, simto di fitu saflanek i yaanan du kdeela mwè kenen.”

²⁴Na tmimel Dyisas, manan, “Gsalà fandamyu, na i duenan du làyu gadè i Tnalù Dwata, na làyu gadè kgal tulus Dwata. ²⁵Du di kték i dad to mati, ta-landè swè yaan lagi ku demen libun, du én kagkahla salngad dad kasaligan Dwata di langit. ²⁶Na gablà di fnaglutyu i là mték dad to mati, làyu kè lmen masa i gsulat Mosis gablà di kayu dminè du ditù gugsulat i gman Dwata di ku Mosis, manan, ‘Agu i Dwata fnangamfù Abraham, Isaak, na Dyékob.’ ²⁷I gman Dwata ani satu gugmadeito balù tamati ale Abraham mto ale lêman, du Dwata i Dwata fnangamfù i dad to mto, ise dad to mati. Taman too bong kagsalàyu ku man nawayu landè dad to mték mdà di fati.”

I too mdatah flalò Dwata

(*Matyu 22:34-40; Luk 10:25-28*)

²⁸Na nun satu to tamdò flalò blé Dwata fagu di ku Mosis salu déén na lingen i kastulenla, na gadean too fye timel Dyisas dale, taman snalekan kenen, manan, “Tan too mdatah flalò di kdee flalò Dwata?”

²⁹Na tmimel Dyisas, manan, “I too mdatah flalò Dwata, dunan ani, ‘Flinge gamu kdeeyu dad bel Israél. I Amuito Dwata alò, i too glut Dwata, landè dademe. ³⁰Taman tooyu kando Amuyu Dwata mdà di nawayu, na di kdee

knayèyu, na di kdee fandamyu, na di kdee galyu.’³¹ Na i gamtadol too mdatah flalò dunan ani, ‘TooYu kando i demeyu to salngad kakdoyu i ktoyU.’ Na landè dademe flalò mdatah fa di lwe ani.”

³² Kaklinge i to tamdò flalò Dwata i man Dyisas ani, manan, “Too glut manam, To Tamdò, én Dwataito alò i too glut Dwata na landè dademe Dwata galwà di kenen.”³³ Na ku tooito kando kenen mdà di nawaito, na mdà di kdee kaglabatito, na mdà di gusen galito, na ku kandoito demeito to salngad kalbong kakdoito ktoito, mdatah kimenito lwe flalò ani, di kdee dad lmanaf snakufito du dsù di Dwata na kdee dademe gabléito di kenen.”

³⁴ Di kaklinge Dyisas timelan, gadean too nun kaglabatan, taman manan di kenen, “Là ge mawag di kagot Dwata.”

Na mdà di timelan, landè to gamlas smalek kenen du gadèla landè kibòla matu.

I salek gablà di To Mgalék Dwata

(Matyu 22:41-46; Luk 20:41-44)

³⁵ Na kafnge én, di sleng Dyisas tamdò di Bong Gumnè Dwata smalek kenen, manan, “I dad tamdò flalò blé Dwata, tan duenla man Krayst, i Mgalék Dwata, dunan alò bel Harì Dabid?”³⁶ Balù Harì Dabid fagu di kalak Mtiu Tulus, tlon i To Mgalék Dwata, Amu, manan, ‘Man i Amuito Dwata di Amugu, fagotgu ge i kdee, taman sudeng ge dini gsen di kwanangu, kel di kagfisangu dad mnang nawa ge, na kakahgu dale di dungan faelè bliam.’³⁷ Ku i katlo Dabid ku Krayst, ‘Amu’, kan ku én katloyu kenen bel Dabid?”

Na too lehew i dee dad to stifun di kenen flinge tdoan.

I kafngewe gablà di nimò dad to gal tamdò i flalò blé Dwata

(Matyu 23:1-36; Luk 20:45-47)

³⁸ Na di katdò Dyisas, manan, “TooYu fgeye fye làyu lalò i nimò dad to gal tamdò flalò blé Dwata fagu di ku Mo-sis. Lamsak ale i too fye tahà klaweh ku magu ale, du kayèla ku too ale nafè dad to di fadyan.”³⁹ Na kayèla too fye gusudeng di dad gal gusatdoito, na dad gusudeng dad mdatah to di fista.”⁴⁰ Blaam, ale dad to mlangong i dad to balu du fye gwèla dad knunla, na fantahàla dasalla du fye là dilè dad to i ksasèla. Taman falbong Dwata i flayamla di fulé duh.”

I kablé gafye nawa Dwata

(Luk 21:1-4)

⁴¹ Na satu duh sudeng Dyisas déén di Bong Gumnè Dwata mdadong di gumkah i filak blé di Dwata, du neyen dee dad to ftatek bléla di Dwata di lam gumkah én. Nun dee dad to nun bong knun ftatek bong filak.”⁴² Kabay nun kel satu libun balu landè knun ftatek alò lwe malnak filak.

⁴³ Na tlo Dyisas dad gal mlalò kenen di safédan, na manan, “Tulengu gamu kaglutu, landè gumwè balu ani, bay kenen kablé bong fa di kablé i kdee dad to gine mlé bong filak,”⁴⁴ du di kablé i dademe gine, alòla blé lukas i bong knunla, bay libun balu ani, balù landè gumwean kliduan, knean blén i kdee knunan.”

I kalmo Bong Gumnè Dwata

(Matyu 24:1-2; Luk 21:5-6)

13 Di kalwà Dyisas mdà di Bong Gumnè Dwata nun satu gal mlalò kenen talù, manan, “To Tamdò, neyem Bong Gumnè Dwata. Tay, kalbong dad batu didingan! Too fye kdee gumnean!”

²Na tmimel Dyisas, manan, “Hae, neyem kalbong dad gumnean, bay nun

duh kadang malbà, na landè batu gtagak di tagnè gugkahan du sdulè malbà kdeela.”

I dad samuk na dad kaflayam

(Matyu 24:3-14; Luk 21:7-19)

³Na fles Dyisas di bulul dnagit Olib, na sudeng kenen di sdifal Bong Gumnè Dwata. Na fdadong Fiter, Dyém, Dyan, na Andru di alò ale déén, na smalek, ⁴manla, “Tulenam gami ku kilen kag-dohò i manam gine, na tan ilè gug-madèmi i bang kakel ani.”

⁵Mdà ani tambù Dyisas tamdò dale gablà di fan kel, manan, “Too gamu fg-eye du fye là gamu mgebe dad to tamdò kakakéng, ⁶du dee dad to kel kadang mebe dagitgu, na manla, ‘Agu sa Krayst, i Mgalék Dwata.’ Na too dee dad to kadang mafgaw mdà di manla.

⁷“Na lingeyu kadang nun dad kasfati mdadong di gamu na dad santulen gablà di dad kasfati di dademe dad banwe, bay nang gamu likò, du glut muna kel kdee ani, bay ise ku én gusen i banwe. ⁸Hae, du sfati kadang dad sahal to na dad sahal banwe. Na mkel dad malbang linol di dademe dad banwe na kbitil. Kabay kdee ani alò katbù dad kaflayam, salngad di kagkah libun maltien ku lyon Ibanad tienan, bay là fa kel i too katdukan.

⁹“Kabay too gamu fafye, du kanfè gamu dad to, du nebela gamu di muna dad ganlal gal mukum, na bnunalla gamu di lam galla gusatdò. Na ftadagla gamu di muna dad harila na dademe dad ganlal du mdà di klalòyu deg. Kabay én dalanyu samtulen di dale kdee gadèyu gablà di deg, ¹⁰du silang kel i gusen i banwe ku tagatdò i Fye Tulen di kdee bung to di tah tanà. ¹¹Na di kakfèla na kebela gamu di usay du nukumla gamu, nangyu fsamuk nawayu ku tan fye time-lyu dale, bay manyu i fgaðè Dwata di gamu di ktadagyu déén, du ise ku mdà

di gamu fandam i dad manyu, bay mdà di Mtiu Tulus.

¹²“Na di bang én kadang, én nimò i dademe to bléla di fati balù dad flanekla, na dad mà bléla i dad ngàla. Na dademe dad ngà dnuenla dad tuala na fafatila.

¹³Na knang gamu nawa kdee dad to du gamu dad togu. Kabay ku simto gam-tayud kel di gusenana, galwà kenen.”

I too gamlikò di Bong Gumnè Dwata

(Matyu 24:15-28; Luk 21:20-24)

¹⁴“Na teenyu kadang i too gamlikò gal falmo tadag déén di Gumnè Dwata, i là fakay gumnean. (Gamu masa ani tooyu fandam du fye glabatyu.) Na ku teenyu i too gamlikò én, ku déén gamu di Dyudiya mila gamu di dad bulul. ¹⁵Na ku nun to déén di lwà nang kenen fusuk di gumnean du mwè balù tan. ¹⁶Na salngad i to mimò di nligon, nang nan mulè funa du mwè klawehan. ¹⁷Di bang én kadang too magakdo dad libun maltien na dad to nun malnak ngà tmutù. ¹⁸Taman too gamu dmasal du fye là kel ani di bang ksaðè tanà. ¹⁹Hae, du balù tan ksaðè i dad kaflayam mkel mdà di kimò Dwata i banwe kel di duh ani, na balù kel di landè gusenana, landè gasngad i ksaðè ani.

²⁰“Kabay fanfukal Dwata klo i bong kaflayam ani, du ku là, landè to gtagak mto. I duenan fanfukal i bang ani du too bong nawan dad to tamgalékan.”

²¹“Di bang én ku nun to mangman di gamu, ‘Neyem, dini Krayst, i Mgalék Dwata!’ ku demen manan, ‘Neyeyu ditù kenen!’ nang gamu faglut, ²²du di bang én, dee to msut flingu na ale kun, Krayst, i Mgalék Dwata. Na man dademe, ale kun, tugad Dwata, bay ise. Na mimò ale dad bong tnikeng na dad ilè ktulusla, du ku nun kibòla kayèla ku mafgaw kdee to, balù dad to mgalék Dwata. ²³Taman too gamu fafye, du tafalagu nan tulen di gamu kdee ani di lamla là fa kel.”

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas

(Matyu 24:29-31; Luk 21:25-28)

²⁴Na man fa Dyisas, “Na di dad duh kafnge i dad kaflayam atù, ‘mbaling kifu i duh, na là nan mneng i bulen.

²⁵Na tatek dad blatik mdà di langit, na gasyat kdee mnè di langit di tagnè dalanla.’

²⁶“Kafnge én, teenla agu, i dnagit Tingà To, di lam labun di ksalugu dini magin i bong eneg na kneng mdà di kdatahgu. ²⁷Kafnge én, dekgu dad kasaligan Dwata di kdee suluk i banwe du santifunla kdee dad to mgalék Dwata mdà di kdee banwe dini di tah tanà.”

I fléd gablà di dad ilè kasfulê Dyisas

(Matyu 24:32-44; Luk 21:29-33)

²⁸Na nun fléd Dyisas, manan, “Satu gugmadèyu kagkah i tanà di kayu fig. Ku tmubad na tambù dmoon gadèyu too mdadong nan bang kafye tanà. ²⁹Na salngad én, ku tateenyu takel dad ilè mangu gamu gine, gadèyu tamdadong nan kasfulêgu, salngad ku tatadag agu di bà takab. ³⁰Tulengu gamu kaglutu, kel kadang kdee ani di là fa mati kdee dad to di bang ani. ³¹Matlas i langit na tanà, bay là matlas i tnalugu kel di landè sen.

³²“Kabay landè to gmadè i duh ku demen i too bang kasfulêgu, balù dad kasaligan Dwata di langit ku demen deg, i Tingà Dwata, du alò Mà gmadè dun. ³³Taman too gamu fgeye, na fatlagadyu ktoy, du làyu gadè ku kilen kakel i duh ani. ³⁴I guflingengu dun di satu to magu di mawag banwe. Di laan fa mdà funan fagot dad saligan i gumnean, na nun fimooan kat to. Na manan di to gal munung di bà takab, ‘Too ge fgeye.’ ³⁵Taman too gamu fgeye salngad dad salig gine,

du làyu gadè ku kilen kasfulêgu, i mfun i gumnè, ku flabi, demen tngà butang, demen takamleet i anuk, ku demen di ksut i duh. Taman too gamu fgeye, ³⁶ken kantogu kel là gamu tamwan, na baling gamu gkudang na là gatlagad. ³⁷I mangu gamu ani, mangu di kdee dad to, ‘Too gamu fgeye.’”

I fan nimò dad ulu i dad Dyu di ku Dyisas

(Matyu 26:1-5; Luk 22:1-2; Dyan 11:45-53)

14Na taalò lwe butang i gdè klo Duh Kaglius na Fista Kakaan i Fan Landè Falnok Dun. Na dad ulu dad bà di Dwata na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, mngabal ale kfagu kamfè ku Dyisas di landè to gmadè dun, du fye fnatila, ²du manla, “Nangito nimò ani di bang i fista du ken flabè i dee dad to na too ale smamuk.”

I kakok satu libun i fangbun di ulu Dyisas

(Matyu 26:6-13; Dyan 12:1-8)

³Na déén Dyisas di banwe Bétani di gumnè Simon, i to tanfig di munan. Na di slengla kmaan nun satu libun kel déén mebe sabuy batu fnò fangbun. Na too mabtas i laman, du mdà di nardo alò, landè bolan. Na tningkuan lial i sabuy du kokan fangbun di ulu Dyisas.

⁴Na kite dademe to i nimoan, flabè ale na stulen, manla, “Kan ku falmon i fangbun? ⁵Fye fa ku fablin, du bong gwean, mlukas tlu latu denari,* na fakay blé di dad to landè.”

⁶Kabay man Dyisas di dale, “Bayàyu kenen. Fye ku gnamitan di duh kalbang deg. ⁷Gal nun dad to landè di safèdyu fakayyu ttabeng balù tan bang kayèyu, bay deg, là agu mlo mnè di safèdyu. ⁸I

***14:5** I denari, dunan satu bung filak di banwe Israél di bang i santulen ani. I taden di sduh dunan satu denari, taman i fangbun kok libun ani too mabtas du i btasan mdadong di taden satu to di sfali.

nimò libun ani, i sen gaganan nimò. Di kakokan i fangbun gine di deg, falan fatlagad lawehgu du lbang. ⁹Tulengu gamu i kaglut, balù nè gutamdò i Fye Tulen gablà di deg di tah tanà, lê tulen nimò libun ani du fye gafaldam kenen.”

I kafakfè Dyudas ku Dyisas

(Matyu 26:14-16; Luk 22:3-6)

¹⁰Kafnge én, Dyudas Iskariyot, satu di sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas, salu di dad ulu dad bà di Dwata, du stulen ku tan ki-boan mangkal ku Dyisas fye kanfèla kenen. ¹¹Di kaklingela dun, too ale lehew, na makang ale mlé filak di ku Dyudas. Taman mngabal kenen kfagu mlé ku Dyisas di agotla.

I sangal kakaan Dyisas deme i dad gal mlalò kenen

(Matyu 26:17-25; Luk 22:7-14, 21-23; Dyan 13:21-30)

¹²Na di tnanin duh Fista Kakaan i Fan Landè Falnok Dun, i duh ktatêla i tingà bilibili galla uten kifu di Duh Kaglius, smalek dad gal mlalò ku Dyisas di kenen, manla, “Nè kayeam gusalumi gufatlagad knaan i Duh Kaglius?”

¹³Taman dek Dyisas lwe di dad to gal mlalò kenen, manan, “Salu gamu di syudad, na nun lagi gsitongyu déén mebe namu yéél. Lalöyu kenen. ¹⁴Na di gumnè gummyakan, manyu di mfun i gumnè, ‘Nun snalek i To Tamdò ku tanè sibay fakay gukmaan di flabi Duh Kaglius deme dad gal mlalò kenen?’ ¹⁵Na tdoan gamu kadang satu bong sibay di tah, na kdee klidù slame déén. Na déén gufatlagadyu kakaanito.”

¹⁶Na mdà lwe dekan salu di syudad, na kdee manan gdohò. Na fnatlagadla knaan i Duh Kaglius.

¹⁷Na di butang én, takel Dyisas na dad sfalò lwe gal mlalò kenen. ¹⁸Na di slengla kmaan, man Dyisas, “Tulengu gamu i kaglut, nun kadang satu di gamu, demeito kmaan ani, mangkal deg di fati.”

¹⁹Di kaklingela dun, too ale mlidù, na kat satu dale smalek kenen, manla, “Agu kè i manam?”

²⁰Na man Dyisas, “I to mimò dun kadang satu di gamu dad sfalò lwe gal mlalò deg. I demegu lamnab fan di tukang ani, én mangkal deg. ²¹Too glut, agu i dnagit Tingà To, gsalu di fati salngad tagsulat gablà di deg. Kabay too magakdo kadang i to mangkal deg. Fye fa baling di to én ku laan sut.”

I kfafaldam Dyisas kfatin fagu di fan na ninum

(Matyu 26:26-30; Luk 22:15-20; 1 Korintu 11:23-25)

²²Di slengla kmaan, nwè Dyisas fan na funa dmasal mlé fye di Dwata, na snatngaan, na blén di dad gal mlalò kenen, manan, “Nwèyu ani, du ani lawehgu.”

²³Kafnge én, nwean i ninum, na mlé fye di Dwata, na blén di dale. Na kdeela minum.

²⁴Na man Dyisas di dale, “Ani litègu falohgu du fye galwà dee dad to di salàla, du litègu i kaglut di falami dalan[†] fakang Dwata. ²⁵Na tulengu gamu i kaglut, là agu lêman minum i ninum[‡] ani kel di duh kinumgu i falami binu di kagot Dwata.”

²⁶Kafnge én, mlingag ale dmayen Dwata, na kafngela mlingag mdà ale salu di bulul Olib.

[†]14:24 Satu kubad i talù ani dunan: i falami kasfakang

[‡]14:25 I ninum ani satu binu nimò mdà di yéél i bunge grép.

**I kagadè Dyisas gablà di
ktagak dad gal mlalò kenen**

(*Matyu 26:31-35; Luk
22:31-34; Dyan 13:36-38*)

²⁷ Na talù Dyisas di dad gal mlalò kenen, manan, “Kadang ani, kdeeyu baling tmagak deg, du man Dwata di Tnaluan, manan,

‘Fnatigu i to mifat dad bilibili, na sbalét dad bilibilin.’

²⁸ Kabay ku tamték agu mdà di fati, muna agu di gamu salu di Galili.”

²⁹ Na man Fiter di ku Dyisas, “Balù i kdee dademe tmagak ge, bay làta ge tagak.”

³⁰ Na man Dyisas di kenen, “Tulengu ge i kaglutu, kadang butang ani, di là fa kamleet i anuk lwe dulê, tmulen ge tlu dulê i laam agu dilê.”

³¹ Kabay too makto talù Fiter, manan, “Balù mati agu magin ge, làgu tmulen kéng i là agu dmièlê ge.” Na salngad man kdee dad gal mlalò ku Dyisas.

I kdasal Dyisas déén di Gétsémani

(*Matyu 26:36-46; Luk 22:39-46*)

³² Na fadlug ale Dyisas salu di satu tanà dnagit Gétsémani. Na manan di dad gal mlalò kenen, “Sudeng gamu dini di lamgu dmasal.”

³³ Na faginan Fiter, Dyém, na Dyan. Na tambù én, too mlidù na too msamuk nawan. ³⁴ Na manan di tlu magin kenen, “I klidù nawagu ani too blat gambet tafan agu mati. Mnè gamu dini, na too gamu fgeye dmeme deg.”

³⁵ Na salu kenen di là too mawag, na tati kenen lamfan di tanà du dmasal, du fnin ku fakay galwà kenen di kaflayam fan kel. ³⁶ Na manan, “E Mà, gadègu landè laam gagan nimò. Taman begam nwè i kaflayam fangu gnagu ani. Kabay balù én deg knayè, toom dnòhò i ge knayè.”

³⁷ Kafngen dmasal, samfulê kenen di tlu gal mlalò kenen faginan gine, na teenan ale kudang. Na snalekan Fiter, manan, “Simon, takudang ge kadi? Là ge kè gamtayud fgeye balù là mlo alò?

³⁸ Too gamu fgeye na dmasal fye là gamu fisian di tilew, du balù mayè i nawayu mimò fye, bay nun klungay i lawehyu mimò dun.”

³⁹ Na lèman samfulê Dyisas di gud-masalan, na salngad i dasalan gine. ⁴⁰ Na lèman kenen samfulê na lèmanan ale teen gkudang du too ale malkudang, na làla gadè ku tan i fye timella kenen.

⁴¹ Na samfulê Dyisas di safédla di gatlu dulê, na manan di dale, “Tan, kudang gamu fa na ftud? Tongyu nan. Takel i bang kablé deg, i dnagit Tingà To, di agot dad to gamsalà. ⁴² Mték gamu nan du mdà ito. Neyeyu, dini nan i to mangkal deg.”

I kakkè ku Dyisas

(*Matyu 26:47-56; Luk
22:47-53; Dyan 18:3-12*)

⁴³ Di laman fa talù takel Dyudas, satu di sfalò lwe gal mlalò kenen. Na too dee dad to magin kenen mebe dad sundang na dad bunal. Dek ale i dad ulu dad bà di Dwata na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe dad Dyu.

⁴⁴ Na nun ilè tatulen i to mangkal di dad to faginan kamfè ku Dyisas, manan, “I to nalakgu kadang, én to fanngabalyu. Kanfèyu kenen, bay tooyu fangeye kebeyu kenen ditù.” ⁴⁵ Taman kakel ale Dyudas déén, gasil kenen fdadong di ku Dyisas, na manan, “E Amu!” Na nalakan Dyisas. ⁴⁶ Na kafnge én, gasilla kanfè Dyisas, na toola nafas. ⁴⁷ Kabay satu to tadag mdadong déén nsoan i sundangan, na tniben lifan i gumdatah dad bà di Dwata, na masfek i bali klingen.

⁴⁸ Na man Dyisas di dad to kamfè kenen, “Kan, to tmaku agu kè du mebe

gamu sundang na bunal di kakkèyu deg?
⁴⁹ Klit duh déén agu di safédyu di Bong Gumnè Dwata du tamdò, na làyu agu kanfè. Kabay là fakay ku là gdohò i gman di Tnalù Dwata.”

⁵⁰ Na di kman Dyisas ani, kdee dad gal mlalò kenen, tnakakla kenen na mila.

⁵¹ Kabay nun satu lamnok lagi mlalò ku Dyisas, én alò lsakan i safut kalomboyen. Na fanla kenen kanfè, ⁵² bay gagotla i safut kalomboyen, taman tagakan na mila flaweh.

I kebela ku Dyisas di muna i mdatah mukum dad Dyu

(Matyu 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-67; Dyan 18:13-14, 19-24)

⁵³ Na nebela Dyisas salu di gumnè i gumdatah di dad bà di Dwata. Na stifun déén dad to mukum dad Dyu, dunan dad bà di Dwata na dad tua gal mebe i dad Dyu na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis.

⁵⁴ Na mlalò Fiter kel di nasel i bong gumnè gumdatah i dad bà di Dwata, bay fawag di fulé. Kakelan déén fasbool kenen sudeng di saféd dad to munung du mnalang di lifoh.

⁵⁵ Na dad ulu di dad bà di Dwata na i dademe ganlal gal mukum tastifun déén, mngabal ale kfagu fsalà ku Dyisas, balù là glut, gumdàla mati kenen. Kabay landè teenla salà di kenen. ⁵⁶ Na too dee dad to tmulen kakakéng gablà kenen, bay là maslalò i manla.

⁵⁷ Na nun dademe tadag déén na mlé kenen salà bay kakakéng, ⁵⁸ du manla, “Ani lingemi, manan, ‘Lanbàgu i Bong Gumnè Dwata nimò i dad to, bay di tlu duh lêmangu ftadag satu ise to mimò dun.’” ⁵⁹ Kabay balù dad to ani, là maslalò dad manla.

⁶⁰ Kafnge én, tadag i gumdatah i dad bà di Dwata di muna i dad to, na snalekan Dyisas, manan, “Landè kè

timelam di kdee tulenla salaam ani?”
⁶¹ Kabay là tmimel Dyisas, tatì fanak.

Taman lèman smalek i gumdatah dad bà di Dwata di kenen, manan, “Ge kè Mgalék Dwata, i Tingà Too Magdayen?”

⁶² Na man Dyisas, “Agu sa dunan. Na teenyu agu kadang, i dnagit Tingà To, sudeng di kwanan i mdatah ganlal, dunan Dwata Too Mtulus, di ksalugu dini di lam labun mdà di langit.”

⁶³ Na di kaklinge i gumdatah dad bà di Dwata i gman Dyisas ani, knaséan i klawehan du ilè knangan i man Dyisas, na manan, “Landè kamuito dademe to mlé kenen salà, ⁶⁴ du talingeyu i kafalmon Dwata. I tan sa kukumyu kenen?”

Na man i kdeela, gablà kenen fnati.
⁶⁵ Na tambù dademe déén dmulà kenen. Na snafangla bawehan klola smamfak kenen, na manla, “Manam sa kun ku simto smamfak ge?” Na tmufi dad munung smamfak kenen.

I kbalew Fiter

(Matyu 26:69-75; Luk 22:56-62; Dyan 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Na Fiter ditù fa di dungan di nasel i gumnè, na mlius satu libun gal dek i gumdatah i dad bà di Dwata. ⁶⁷ Na di kiten ku Fiter mnalang di lifoh toon kenen fanunu, na manan, “Ge lê satu gal magin ku Dyisas mdà di Nasarét.”

⁶⁸ Kabay baling malew Fiter, manan, “Làgu gadè i manam. Làgu glabat dun.” Mdà én mili Fiter di bà gufusuk i nasel. Na nun anuk kamleet.

⁶⁹ Na lèman teen i libun Fiter. Na lèman man di dad to tadag déén, “To ani satu gal magin ku Dyisas.” ⁷⁰ Kabay lèman malew Fiter.

Na là mlo nun dademe dad to tadag déén mangman, “Too glut sa, ge satu di dale du dilèmi mdà ge sa di Galili.”

⁷¹ Kabay tambù kenen baling smafà, manan, “Fanlayam agu Dwata ku tmulen agu kéng. Làgu dilè i to manyu én.”

⁷²Na di kmanan én, lêman kamleet i anuk, na gafaldam Fiter i gman Dyisas di kenen, “Di là fa kamleet i anuk lwe dulê tatmulen ge tlu dulê na laam agu dilê.” Na malbà i nawan na too kenen mngel.

I kebela ku Dyisas di muna Filat

(*Matyu 27:1-2, 11-14; Luk 23:1-5; Dyan 18:28-38*)

15 Na di kakwalan nan, lêman stifun na stulen kdee dad ganlal dad Dyu, dunan dad ulu dad bà di Dwata, na dad tamdò flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad Dyu. Na én nimòla, fbakusla Dyisas, na nebela di ku Filat, i gubirnadur, du fukumla kenen.

²Na snalek Filat kenen manan, “Ge kè Harì i dad Dyu?”

Na tmimel Dyisas, manan, “Tag-manam sa.”

³Na dad ulu dad bà di Dwata tatoo dee salà dalamla kenen. ⁴Taman lêman snalek Filat kenen, “Landè kè timelam dale? Tay, neyem dee salà i dalamla ge.”

⁵Kabay talà tmimel Dyisas, taman too tikeng Filat.

I kafalwà ku Barabas na kfati ku Dyisas

(*Matyu 27:15-26; Luk 23:13-25; Dyan 18:39–19:16*)

⁶Na klit fali di bang fista Duh Kaglius, i tagne nimò Filat falwaan satu to bnilanggù, ku simto fni dad Dyu, én falwaan. ⁷Na di bang én, nun satu to dnagit Barabas gakuf di dad to bnilanggù du sanfatila dad to magot i banwela. Na di kasfatila, nun to bnanòla.

⁸Na di duh fista ani, dee dad Dyu salu di ku Filat na tambù mni ku falwaan satu to di bilanggù gambet i tagnean nimò. ⁹Taman snalek ale Filat, manan, “Mayè gamu kè ku falwàgu di gamu i Harì dad Dyu?” ¹⁰Én duenan smalek, du gadè Filat i duen dad ulu dad bà di Dwata mebe

ku Dyisas di kenen du mingà nawala ku Dyisas.

¹¹Kabay én nimò dad ulu dad bà di Dwata, banlétla dad to stifun déen fafalwà baling Barabas. ¹²Taman lêman ale snalek Filat, manan, “Na tan kibògu i to dnagityu Harì dad Dyu?”

¹³Na mkít ale, manla, “Flansangam di krus!”

¹⁴Kabay man Filat, “Kan? Tan salaan?”

Kabay baling matnù kakitla, manla, “Flansangam kenen di krus!”

¹⁵Taman nagin Filat knayè i dad to, na falwaan Barabas. Kabay Dyisas, funan too faskél, na kafnge én, blén di dad sundalu du flansang di krus.

I kadoy dad sundalu ku Dyisas

(*Matyu 27:27-31; Dyan 19:2-3*)

¹⁶Na dad sundalu, nebela Dyisas di lam nase i bong gumnè Gubirnadur Filat, na santifunla dademela dad sundalu.

¹⁷Na falsakla kenen klaweh fulè du fagbetla kenen i harì. Na nlikinla dad walad nun sual, na sukubla di ulun du nimòla kyangenan. ¹⁸Na kafnge én, flingu ale mafè kenen, manla, “Too ge mlawil Harì i dad Dyu!” ¹⁹Na bnunalla ulun i tugad, na sandulàla, na lkuad ale du flingu mangamfù di kenen. ²⁰Di kafngela smilo kenen, lêmanla nlus i klaweh fulè, na falsakla lêman i tagne klawehan. Na kafnge én, nebela kenen di lwà di gumlansangla kenen di krus.

I klansang ku Dyisas di krus

(*Matyu 27:32-44; Luk 23:26-43; Dyan 19:17-27*)

²¹Na di kebela ku Dyisas ditù, gsi-tongla satu lagi mdà di banwe Sirini dnagit ku Simon mà Alihandro na Rufus. Fdu kenen di lagad. Na nlegesla kenen mebe i krus Dyisas.

²²Na nebela kenen di tukay bulul dnagit Golgota. Na gumtatek Gol-

gota, dunan banwe tulan ulu. ²³ Kakella ditù banléla kenen binu sanbool bulung dnagit mira, bay laan fles ninum. ²⁴ Na nlansangla kenen di krus, na sansalella i klawehan fagu di kasbunut du neyela ku tan gwè kat satu dale.

²⁵ Na tatngà mnagad i duh klansangla ku Dyisas di krus. ²⁶ Na nun gsulatla tmulen i salà dalamla kenen fkahla di krusan, manan, “I Harì dad Dyu.”

²⁷ Na nun lwe to tmaku nlansangla di saféd Dyisas, satu gsen di kwananan na satu gsen di ibengan. ²⁸ Na i kibòla kenen ani, tagdohò i gman di Tnalù Dwata, manan, “Fakufila kenen di dad to gamsalà.”

²⁹ Na i dad to magu mlius déén toola snilo Dyisas na kmiling ale du fanngulêla kenen. Na manla, “Ge kun, i to gman gan lambà Bong Gumnè Dwata, na lêman ftadag dun di tlu duh, ³⁰ taman falwaam i ktom ku gaganam, na tufa ge mdà di krus.”

³¹ Na salngad nimò dad ulu di dad bà di Dwata na dad tamdò flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, snilola kenen, manla, “Gaganan falwà dademe dad to, bay i kton laan gagan falwà. ³² Kenen kun, i Harì di Israël! Ku gtufa kenen di krus, faglut ito di kenen.” Na balù dad nlansang di safédan smilo kenen.

I kfati ku Dyisas

(Matyu 27:45-56; Luk 23:44-49; Dyan 19:28-30)

³³ Na mdà di ltu i duh mbaling kifu di klamang banwe kel di tngà masol i duh. ³⁴ Na di tngà masol i duh falbong Dyisas taluan, manan, “Iloy, Iloy, lama sabaktani?” I gumtatek ani, “E Dwatagu, Dwatagu, tan duenam tmagak deg?”

³⁵ Na nun dad to tadag déén mlinge i talù Dyisas, na balingla man, “E tatlon Ilaydya.”

³⁶ Na nun satu to déén faflal lamnab i galla fsaf yéél di masam binu, na fkahan

di tukè i kayu, na ulukan di ku Dyisas fye ninuman, na manan, “Tayò fa, neyeito funa ku salu dini Ilaydya du mwè kenen mdà di krus.”

³⁷ Na falbong Dyisas i taluan na fles mati.

³⁸ Na salngan én, i bong kurtina déén di lam Bong Gumnè Dwata matngà kasé mdà di tah kel di dungan. ³⁹ Na i kafitan i dad sundalu tadag di muna Dyisas mite kiboan mkrit na mati, na manan, “Too glut, to ani Tingà Dwata.”

⁴⁰ Na nun fa dad libun mnè di gumawagan, du beg ale meye ku Dyisas. Na gakuf di dad libun ani, Méri Magdalin, na Méri i yê Dyosis na Dyém i dnagitla Twali, na Salomi. ⁴¹ Ani dad libun gal mlalò ku Dyisas di katdoan di Galili na gal tmabeng kenen. Na nun dee dademela libun déén magin kenen di ksalun di Dyérusalém.

I kalbang ku Dyisas

(Matyu 27:57-61; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Na i duh kfati Dyisas, én duh kafatlagad dad Dyu i Duh Kaftud. Na di kasdaf i duh én, nun satu to dnagit ku Dyosif mdà di banwe Arimatiya kayean ku gasilan nwè laweh Dyisas du lbang di là fa Duh Kaftud. Na to ani satu di dad ganlal gal mukum dad Dyu, na too kenen mgafè. Na kenen satu Dyu too fatan i kagot Dwata. Na di flabi én, fan-galan nawan salu di ku Gubirnadador Filat du fni laweh Dyisas. ⁴⁴ Na tikeng Filat kaklingen tamati Dyisas, taman fatlon i kafitan i dad sundalu du snalekan ku glut tamati. ⁴⁵ Kgadean tamati, na falo-han Dyosif mwè i lawehan.

⁴⁶ Taman bnayad Dyosif i safut bukay du nwean laweh Dyisas mdà di krus, na labédan kenen falami safut én, na fkanhan di satu gulambang tansol di lfidas di gugdak i bulul. Kafnge én, flulidan déén satu bong batu du nsangan bà gufusuk

i lbang. ⁴⁷Na Méri Magdalin na satu Méri, i yê Dyosis, teenla gulambangla ku Dyisas.

I kték Dyisas

(Matyu 28:1-8; Luk 24:1-12; Dyan 20:1-10)

16 Na di kasdaf i duh di Duh Kaf-tud, mayad Méri Magdalin na Salomi, na Méri i yê Dyém i fangbun, du fye salu ale ditù du ihokla di laweh Dyisas. ²Na di too flafus Linggu di ksut i duh, salu ale di gulambang kenen. ³Na slengla magu stulen ale, manla, “Simto kè tmbang gito flulid i batu sang di bà i lbang.” ⁴Manla ani du too bong i batu. Kabay kagdadongla ditù teenla tamlulid nan i batu.

⁵Na kagfusukla di lbang teenla satu lagi lamnok sudeng di lam gsen di kwananla. Na i klawehan too bukay. Kitela kenen too ale tikeng, ⁶bay manan di dale, “Nang gamu tikeng. Én fangabalyu Dyisas mdà di Nasarét, i tanlansangla di krus. Talaan dini du tamték mdà di fati. Neyeyu i gufilèla kenen, talaan déén.

⁷“Na salu gamu di dad gal mlalò ku Dyisas na Fiter, na tnulenyu ale tamuna kenen di gamu salu di Galili. Ditù gus-miteyu kenen, salngad i tagmanan di gamu di laan fa mati.”

⁸Na gasil lamwà i dad libun. Na mila ale mdà di lbang. Kankal ale di klikòla na ktikengla. Na landè manla di balù simto, du mdà di klikòla.

I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin

(Matyu 28:9-10; Dyan 20:11-18)

⁹Na kafnge Dyisas mték di too flafus Linggu, i tnanin gufiten i kton di ku Méri Magdalin, i libun gufalwaan fitu busaw. ¹⁰Na Méri, mdà kenen du fye tnulenan i dad gal mlalò ku Dyisas tamték kenen. Di kakelan di dale too ale mliidù fa na

mngel. ¹¹Kabay kaklingela na tamto sa kenen làla fnaglut dun.

I kfite Dyisas i kton di lwe gal mlalò kenen

(Luk 24:13-35)

¹²Kafnge én, fiten i kton lêman di lwe to gal mlalò kenen di klola magu di dalan mdà di syudad Dyérusalém. Kabay tamgili bawehan. ¹³Na di kgaðèla dunan Dyisas, samfulè ale di dademela mlalò ku Dyisas, na tulenla tateenla kenen, bay làla ale fnaglut.

I kfite Dyisas i kton di sfalò satu gal mlalò kenen

(Matyu 28:16-20; Luk 24:36-49; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

¹⁴Kafnge én, fite Dyisas i kton di dad sfalò satu gal mlalò kenen slengla kmaan. Na tnaluan ale du kulang i kafaglutla na mgal i ulula, du talà ale faglut i man dad mite kenen kafngen mték. ¹⁵Na manan di dale, “Salu gamu di klamang banwe, na tdòyu i Fye Tulen di kdee dad to. ¹⁶Na kdee dad to faglut di deg, na fbunyag, galwà ale di dad salàla. Kabay dad to là faglut, fanlayam ale Dwata di fulé duh. ¹⁷Na nun dad ilè di dad to faglut, du falwàla dad busaw di dad to fagu di dagitgu, na gamtalù ale dademe talù làla gadè. ¹⁸Na ku gagotla ulad ku demen ginumla makakilu, là ale mati. Na magot ale i dad to nun tduk, na mgulè ale.”

I kagket Dyisas di langit

(Luk 24:50-53; Dad Nimò 1:9-11)

¹⁹Na i Amuito Dyisas, kafnge i manan dale ani, magket kenen di langit, na sudeng kenen gsen di kwanan Dwata.

²⁰Na dad mlalò kenen, mdà ale tamdò i Fye Tulen gablà di ku Dyisas di kdee dad to di klamang banwe. Na Amuito Dyisas tmbang na mlé dale tulus mimò i dad tnikeng, du én ilè glut i Tnaluan.

Luk

*I Fye Tulen gablà ku
Dyisas Krayst i Sulat Luk*

Kafaglabat i libru sulat Luk

Libru ani sulat Luk na feben di satu to Grik dnagit Tyufilus. Kenen satu ganlal di gubirnu.

Luk satu to gal mulung, na deme Fol sgalak samnagin kenen di kagun mbel i Fye Tulen gablà ku Dyisas di dad to. Luk satu to Grik ise Dyu. Di kdee dad to smulat dad libru di Tnalù Dwata, alò Luk ise Dyu. Là kenen lmen mite ku Dyisas, bay faglut di kenen mdà di katdò Fol. Na mdà di galwe dulê Fol samfulê di dad banwe gutamdoan kel di kbandà kenen di Roma, là mkah Luk magin kenen.

Na kayè Luk fgadè di kdee dad to na Dyisas too glut Tingà Dwata, na kenen gafalwà dale di dad salàla. Na faglabatan, ise ku alò dad Dyu i ttabeng Dyisas, bay kdee bung dad to di klabang banwe ttabengan. Tnulenagan gablà di ktabeng Dyisas i dad to nun tduk, na i dad to mnè di kalima, na lumban i dad to gamsalà. Santulen Luk gablà di gnagu Dyisas mdà di ksutan kel di kfatin na di ktékan.

I sulat Luk di ku Tyufilus

1 Mabtas Tyufilus, Tadee nan dad to tmilew smulat i kdee gdohò di blengmi. ²Tagsulatla i tagtulen di gami mdà di dad to too mite i dad mgimò ani mdà di katbuan, i dad to tagnè tmulen i Fye Tulen gablà ku Krayst. ³Na too mgafè Tyufilus, du tatoogu fandam i kdee tatulenla mdà di katbuan, taman fandamgu fye ku sulatgu lêman i kdee ani di ge mdà di katbuan di too fye kasdadol dun, ⁴du fye toom gadè i kaglut i kdee tagatdò di ge.

I kafgadè i ksut Dyan Gal Munyag

⁵Di muna fa, di bang Harì Hérod magot i banwe Dyudiya, nun satu bà di Dwata dnagit ku Sakaraya. Na to ani satu di lumbuk i dad bà di Dwata mdà di dad bel Abadya. Na i dagit yaanan, Ilisabét. Kenen bel i bà di Dwata Aron. ⁶Na i satlamin ani, too matlu di kanfe Dwata, du di kimenla dad flalò na dad fimò Dwata landè gumngak dale du toola glalò. ⁷Kabay landè tingàla du tagnè là mngà Ilisabét, na tatua ale nan.

⁸Na di satu duh, takel i bang mimò ale Sakaraya alel i dad bà di Bong Gumnè Dwata i gumangamfùla di kenen. ⁹Na nun tagnè nimò i dad bà di Dwata, gal ale malék fagu di kasbunut ku simto mtam i fangbun di lam i Bong Gumnè Dwata. Na di duh én, dagit Sakaraya i mgalékla, taman fusuk kenen di lam. ¹⁰Na di bangan mtam i fangbun, dmasal i kdee dad to stifun di lwà. ¹¹Na nun kasaligan Dwata msut déén di kenen na tadag gsen di kwanan i gal gumtam i fangbun. ¹²Di kite Sakaraya i kasaligan, taknal kenen na too likò. ¹³Kabay man i kasaligan di kenen, “Sakaraya, nang ge likò, du talinge Dwata i dasalam, na Ilisabét, yaanam, mngà kenen kadang i tingà lagi, na én dagitam kenen Dyan.

¹⁴Na too nun klehewyu kadang di ksutan, na nun dee dademe dad to magin gamu flehew,

¹⁵du i tingàyu kadang satu too mdatah to di kite Dwata.

Na laan minum binu ku demen i dademe gaflangal.

Na fnò kenen i Mtiu Tulus mdà di ksutan.

¹⁶Na dee kadang bel Israél neben samfulê di kafaglutla di Amu, dunan i Dwata fnangamfù dad tbulla.

¹⁷Na kenen i dek muna di Amu fan kel, na too nun gnagan blé i Tulus Dwata kenen,

salngad i gablé di ku Ilaydya, i tugad Dwata di muna fa.

Na én nimoan, snafyen i dad smà na sngà.

Na i dad to là mimen Dwata neben di fye fandam salngad i dad to matlu, du fatlagadan i dad to di kakel i Amula.”

¹⁸ Na smalek Sakaraya, manan, “Tan i gugmadègu na glut i manam, du tatua agu nan, na tatua yaangu?” ¹⁹ Na tmimel i kasaligan, manan, “Agu Gabriél, i salig Dwata gal tadag di kanfen, na dekan agu dini du fgadè ge i fye tulen ani. ²⁰ Kabay du là ge faglut i mangu, mdà ani mbaling ge umu. Silang ge gталù ku takel i bang kagdohò i gmangu gine.”

²¹ Na i dad to di lwà fatan ku Sakaraya, tikeng ale du too kenen mlo déén di lam i Bong Gumnè Dwata. ²² Di kalwaan talaan gталù di dale, taman gadèla nun fite Dwata kenen di lam i Bong Gumnè Dwata. Na sminyas kenen bay laan gталù.

²³ Kafnge Sakaraya mimò di Bong Gumnè Dwata mulê kenen. ²⁴ Na là mlo, tamlalu i yaanan, na lime bulen klon fanak di lam gumnèla, na manan, ²⁵ “Ani nan i kfagu Dwata tmabeng deg, du tanwean i gamlé deg kyà di dad to.”

I kafgadè i kasaligan gablà di fan ksut Dyisas

²⁶ Na di gnam bulen i tien Ilisabét, lèman dek Dwata i kasaliganan Gabriél salu di Nasarét, satu lunsud glam di banwe Galili. ²⁷ Dekan kenen di satu sawang libun dnagit ku Méri, i bliwal satu bel Harì Dabid dnagit ku Dyosif. ²⁸ Na salu i kasaligan di ku Méri, na manan, “Flehew ge! Too ge kando i Amuito Dwata na kenen i magin ge!” ²⁹ Kabay kaklinge Méri i man i kasaligan, too msamuk nawan, na toon fandam ku tan gumtatek i manan. ³⁰ Na man i kasaligan di kenen, “Nang ge likò Méri, du too ge banlé Dwata kafye, ³¹ du mbal-

ing ge maltien kadang, na lagi i tingaam, na én dagitam kenen Dyisas.

³² Too kenen mdatah to, na tlo kenen Tingà i Too Mdatah Dwata, na i Amuito Dwata mlé kenen i kagot gutambulan Harì Dabid.

³³ Na kenen mebe i dad bel Dyékob kel di landè sen, landè gusen i kagotan.”

³⁴ Kabay man Méri di kasaligan, “Tan i kibògu mngà du sawang libun agu fa?”

³⁵ Na tmimel i kasaligan, manan, “Salu i Mtiu Tulus di ge kadang, na fnean di ge tulus mdà di Too Mdatah Dwata. Na du ani gumdaam mngà taman too mtu i tingaam, i to landè salà, na én katlo kenen Tingà Dwata. ³⁶ Fandamam i bong yéam Ilisabét. Gal gman laan gngà, bay ani tanam bulen i tienan, balù tatoo kenen tua, ³⁷ du landè sa là gagan Dwata.”

³⁸ Na man Méri, “Agu salig Dwata. Fye ku kel di deg i kdee manam.” Na tnagak kenen i kasaligan.

I klauy Méri ku Ilisabét

³⁹ Kafnge én, di là mlo, fatlagad Méri, na gasil mdà salu di satu lunsud di dad bulul déén di Dyudiya. ⁴⁰ Kakelan déén myak kenen di gumnè Sakaraya, na tlon Ilisabét na lkafan. ⁴¹ Kaklinge Ilisabét i talù Méri, lamyak i tingà di lam i tienan, na baling fnò Ilisabét i Mtiu Tulus. ⁴² Taman falbongan i taluan manan di ku Méri, “Di kdee dad libun, ge i too gumlé Dwata kafye! Na too banlé Dwata kafye i tingà kaltienam! ⁴³ Tan i duen banlé agu kafye du nlaury agu i yê Amugu? ⁴⁴ Du di kaklingegu i taluam lamyak i tingà di tiengu mdà di klehevan. ⁴⁵ Too nun kafyem du faglut ge dnohò Dwata i fagfadean di ge.”

I kdayen Méri di Dwata

⁴⁶ Na man Méri, “Toogu ndayen i Amugu Dwata mdà di nawagu,

⁴⁷ na too lehew nawagu Dwata, i To Falwà deg,
⁴⁸ du gafaldaman agu, balù agu alò satu saligan too mdanà,
 taman mdà ani, man i kdee dad to agu gumlé Dwata too bong kafye,
⁴⁹ du mdà di dad malbang mgimò Dwata Too Mtulus di deg.
 Dnayengu dagitan du too kenen matlu.
⁵⁰ Fiten i kakdon di kdee dad to nun klikò di kenen,
 fandà di muna dad to, kel di kdee tugad i bella.
⁵¹ Tafiten i ktulusan fagu di kdee mgimoan,
 na fnisanan i dad to fdatah i ktola.
⁵² Tafdanaan i dad mdatah hari,
 na tafdatahan i dad mdanà to.
⁵³ Tafabsolan i dad to bitil fagu di dad fye blén di dale,
 bay fuléan i dad to bong knun na landè blén dale.
⁵⁴ Tadnohoan i dad fakangan di gutambulito,
 du tatnabengan dad saligan, i dad bel Israël,
 du fye fiten i kakdon.
⁵⁵ Na là tlag i kakdon ku Abraham na i belan kel di landè gusenani!”
⁵⁶ Na mnè Méri di saféd Ilisabét mdadong di tlu bulen, na kafnge én, mulè kenen.

I ksut Dyan Gal Munyag

⁵⁷ Na kel i bang ksut tingà Ilisabét, lagi tingaan. ⁵⁸ Kaklinge i dademen saldan na dad gakedan gablà di bong kakdo fite Dwata di ku Ilisabét, magin ale di klehewan.
⁵⁹ Di gwalun duh mdà di ksut i tingà, stifun i dad to déén du ftulila. Na tafanla dnagit i tingà én Sakaraya, du fasngadénla di maan, ⁶⁰ bay man i yéan, “Ise én, Dyan i dagit kenen!”
⁶¹ Na manla di kenen, “Kabay landè gakedyu dnagit salngad én!”

⁶² Na sminyas ale di maan ku tan i kayean dagit i tingaan. ⁶³ Taman mni Sakaraya gusmulat, na sulatan, “Dyan i dagitan.” Na too tikeng kdeela. ⁶⁴ Na talè gtalù Sakaraya, na flesan dnayen Dwata. ⁶⁵ Di kaklinge i kdee dad demela saldan ani too ale likò. Na mbel i santulen ani kel di kdee dad bulul di banwe Dyudiya. ⁶⁶ Na kdee dad to mlinge gablà di mgimò ani, toola fandam, na smalek ale, manla, “Tan i kagkah i tingà ani kadang?” Én manla du toola nilè i tulus Dwata mnè di kenen.

I kdayen Sakaraya di Dwata

⁶⁷ Na i mà Dyan, dunan Sakaraya, fnò kenen i Mtiu Tulus, taman talù i ftalù Dwata kenen, manan,
⁶⁸ “Dnayenito Amuito Dwata fnangamfù i dad bel Israël,
 du tasalu kenen di gito dad ton,
 na banlén ito kagalwà.
⁶⁹ Dekan dini di gito i to too mtulus falwà gito,
 dunan i bel saligan Dabid,
⁷⁰ du én sa fakangan di gito fagu di dad tugadan di muna,
⁷¹ manan falwaan ito mdà di dad to dmuen gito,
 na mdà di kagot kdee dad to mnang nawa gito.
⁷² Fite Dwata i kakdon di dad gutambulito,
 fagu di kdohuan i fakangan di dale.
⁷³⁻⁷⁴ Makang kenen di gutambulito Abraham,
 na manan toon dnohò i fakangan du falwaan ito mdà di dad to dmuen gito,
 du fye gmagan ito mimò i knayean di landè klikeito,
⁷⁵ du én i kayean ku mnè ito di klandè salà na di katlu déén di kanfen,
 kloito mnè di tah tanà ani.
⁷⁶ Na ge, tingàgu, matlo ge kadang Tugad i Too Mdatah Dwata,

du muna ge di Mdatah Amu, fye fatlagadam i dalan gumagun,

⁷⁷ du fgadeam i dad ton nun kagalwà, fagu di klifet Dwata i salàla,

⁷⁸⁻⁷⁹ du Dwataito too kamdo gito.

I kakel i To Falwà kadang gambet i ksut i duh

di gito dad to mnè di gukmifun na di klikò i fati.

Na fiten gito i dalan di ktanak nawa.”

⁸⁰ Na lamnok i tingà Sakaraya na Ilisabét, na mbaling matnù i ksaligan di Dwata. Na mnè kenen di banwe landè to mnè déén kel di katbuan tamdò i dade-men bel Israël.

I ksut Dyisas Krayst

(Matyu 1:18-25)

2 Na di bang ani nun urdin Sisar Agustus, i gumdatah di banwe Roma. Dekan i kdee dad to di kagotan salu di banwe gusutla du fsulatan i dagitla du nsen ale. ² Ani sa i tnanin kafsulat dagit i kdee dad to. Na di slà én, Kirinyus i gubirnadòr di banwe Sirya. ³ Na kdee i dad to, salu ale di banwe gusutla, du fsulat i dagitla.

⁴ Na Dyosif, én gutambulan di ku Harì Dabid, taman mdà kenen di lunsud Nasarét déén di banwe Galili salu di lunsud Bétléhéim i banwe gusut Harì Dabid déén di Dyudiya. ⁵ Na di ksalun ditù, faginan bliwalan Méri, du sulatla i dagitla. Na di ksalula ditù tamaltien Méri. ⁶ Na di slàla ditù di Bétléhéim takel i bang ksut i tingaan. ⁷ Na sut i tnanin tingaan, na lagi. Nlabédan safut laweh i tingaan, na began filè di gal gufkaan i dad lmanaf, du là ale sfayu di gumnè gal gumilè i dad to magu.

I gman dad kasaligan Dwata di dad to gal mifat bilibili

⁸ Di butang én, mdadong di Bétléhéim, nun dad to mifat bilibili munung dad bilibilila di galla gufteb dale. ⁹ Na msut déén di dale i satu kasaligan Dwata, na mneng di glibutla i bong kneng Dwata, na too ale likò. ¹⁰ Kabay man i kasaligan di dale, “Nang gamu likò. Nebegu di gamu i Fye Tulen too gaflehew i kdee dad to. ¹¹ Du di duh ani tasut di Bétléhéim, i banwe Dabid, i To Falwà, dunan Krayst[†] i Amuito galyu fatan. ¹² Na teenyu kenen nlabéd i safut na filè di gal gufkaan i lmanaf. Na ani ilè gugmadèyu dunan kenen.” ¹³ Na di kmanan ani tì msut dee dademe kasaligan mdà di langit di safédan, na mlingag ale dmayen Dwata, manla,

¹⁴ “Magdayen Dwata ditù di too mdatah langit, na dini di tah tanà ani, nun nan ktanak nawa i dad to kanlehew Dwata!”

¹⁵ Di kasfulè i dad kasaligan di langit, stulen i dad to gal mifat dad bilibili, manla, “Mdà ito salu di Bétléhéim du fye neyeito i manla én, i fgadè Amuito Dwata di gito ani.”

¹⁶ Taman gasil ale mdà salu ditù. Na di kakella, teenla Méri na Dyosif, na i tingà milè di gufkaan i dad lmanaf. ¹⁷ Na di kitela i tingà, santulenla i gman i dad kasaligan i Dwata gablà di kenen. ¹⁸ Na i kdee dad to mlinge ani, too ale tikeng di santulen i dad gal mifat bilibili di dale. ¹⁹ Kabay Méri, toon fkah di nawan kdee tulenla ani, na toon gal fandam. ²⁰ Na samfulè i dad gal mifat bilibili, na too ale dmayen Dwata mdà di kdee lingela na tateenla, du gdohò i kdee gman dad kasaligan di dale.

[†]2:11 Satu gumtatek i dagit Krayst dunan To Mgalék Dwata mebe i kdee, i to fakang Dwata gal fatan i dad to Dyu.

I dagit i tingà, dunan Dyisas

²¹ Di gwalun duh mdà di ksut i tingà, én bang kaftulila kenen. Na dnagitla kenen Dyisas, du én dagit tatulen i kasaligan di ku Méri di laan fa kaglaman i tingà.

I kablé ku Dyisas di Dwata

²² Di kakel i bang kablé Méri na Dyosif dad dsù di Bong Gumnè Dwata di Dyérusalém, du nimenla i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis gablà di klaneb i libun ku falami sut tingaan, nebela Dyisas ditù du bléla kenen di Dwata.

²³ Bléla kenen du nimenla i flalò Dwata, manan, “I kdee dad twege tingà, ku lagi, blé di Amuyu Dwata.” ²⁴ Na i dsù bléla du gman di dad flalò Dwata, dunan ani, “Lwe abun ku demen lwe salafati malnak fa.”

I dayen Simyon di Dwata

²⁵ Na nun satu lagi di Dyérusalém dnagit ku Simyon. Kenen satu tlu to too mimen Dwata, na tagnean fatan i kafalwà Dwata i dad to bel Israél. Na i Mtiu Tulus mebe kenen. ²⁶ Na tafgadè i Mtiu Tulus di kenen na silang kenen mati ku tateenan Krayst[§] i to fakang Amuito Dwata. ²⁷ Na taman di duh kebe Méri na Dyosif ku Dyisas di Bong Gumnè Dwata du nimenla i flalò Dwata, salu ditù Simyon du nebe i Tulus Dwata. ²⁸ Na snifit Simyon i tingà na mlé fye di Dwata, na manan,

²⁹ “E Amu, tagdohoam nan i fakangam di deg,

taman faloham i saligam ani, fles mati na ftud,

^{30–31} du tateen nan i matagu

i kagalwà tagaan di kite i kdee dad to.

³² Kenen gambet salò lamwa i kaglabat dad ise Dyu,

na gumdà i kdatah i dad tom, gami dad bel Israél.”

³³ Na too tikeng dad tua Dyisas di kaklingela i gman Simyon gablà di kenen.

³⁴ Na dnasal ale Simyon du fye banlé ale Dwata kafye, na manan di ku Méri, yê Dyisas, manan,

“I tingaam ani mgalék Dwata du mgimò gumeyeito dad bel Israél knayean, na dee di gito galwà fagu di kdawatito kenen,

bay dee dademe fanlayam,

du balù kenen ilè mdà di Dwata knean knang kenen i dademe,

³⁵ na fagu déén fgadèla i dad fandam gbunila sasè.

Na balù ge yéan, too bong kadang i klidù nawam, gambet nlahul ge sundang.”

I man Ana gablà ku Dyisas

³⁶ Na nun satu tugad Dwata déén dnagit ku Ana. Én dagit mà libun ani, dunan Fanwél, na i gutambulla dunan Aser. Tatoo tua kenen, na alò fitu fali klon nun yaan. ³⁷ Mdà di kfati yaanan balu kenen kel di walu falò fat falin. Na laan tnagak i Bong Gumnè Dwata. Mduh na butang mangamfù kenen di Dwata na gal kenen fwasa na dmasal di Dwata. ³⁸ Na ditù ale Méri fa, fdadong di dale i tua libun ani na mlé fye di Dwata. Na tmulen kenen gablà di tingà én di balù simto to fatan i kafalwà Dwata i dad to di Dyérusalém.

I kulê di Nasarét

³⁹ Takafngela mimò i kdee flalò Dwata fagu di ku Mosis, tamulê ale di lunsud Nasarét i banwela di Galili. ⁴⁰ Na lamnok i tingà, na midul kgal i lawehan. Too ke-

§2:26 Én Krayst dunan i To Mgalék Dwata mebe i kagotan. Satu kubad dun dunan Mésaya.

nen fulung, na i kafye mdà di Dwata mnè di kenen.

I ksalu Dyisas di Bong Gumnè Dwata

⁴¹ Klit fali gal salu dad tua Dyisas di syudad Dyérusalém, du magin ale di Fista i Duh Kaglius. ⁴² Na di sfalò lwe fali Dyisas, lêman ale salu di fista, du én i tagnèla nimò. ⁴³ Di kafnge i bong fista, tamdà ale mulê, bay làla gadè ftagak Dyisas déén di Dyérusalém. ⁴⁴ Man nawala ku gagin kenen di dademela magu, na silangla fanngabal di dad gakedla na di dad demela sgalak, tasduh i klola magu, ⁴⁵ bay làla teen, taman samfulê ale di Dyérusalém du fanngaballa kenen ditù. ⁴⁶ Na silangla kenen teen di gatlung duh. Ditù gumitela kenen di Bong Gumnè Dwata, sudeng di saféd i dad Dyu gal tamdò déén. Na én nimò Dyisas flinge na smalek dale. ⁴⁷ Na i kdee dad to mlinge kenen too ale tikeng du too gamlabat, na too fye i dad timelan. ⁴⁸ Na too tikeng i dad tuan di kitela kenen, na man i yéan, “E Tò, kan ku ani nimoam di gami? Too gami mlidù mngabal ge.” ⁴⁹ Kabay tmimel Dyisas, manan, “Tan i duenyu mngabal deg? Làyu kè gadè, na too mabtas ku dini agu di gumnè Mägu?” ⁵⁰ Kabay làla glabat ku tan gumtatek i manan. ⁵¹ Na kafnge én, mdà kenen magin dale mulê di Nasarét, na nimenan ale di kdee nimoan. Na too fkah yéan kdee ani di nawan. ⁵² Na matnù kfulung Dyisas, na lamnok kenen, na toon flehew Dwata na i dad to.

I katdò Dyan Gal Munyag

(Matyu 3:1-12; Mark

1:1-18; Dyan 1:19-28)

3 Di gasfalò lime fali di kagot Tibiryus Sisar di banwe Roma, én gubirnadòr di banwe Dyudiya dunan Fontyus Filat, na i ganlal mebe di Galili dunan Harì Hérod. Na i twalin Filif i ganlal mebe di dad banwe Ituriya na Trakoni-

tis. Na i ganlal mebe di banwe Abilin dunan Lisanyas. ² Na i dad ulu i dad Dyu dunan Anas na Kayafas, i dad gumdatah i dad bà di Dwata. Na di bang i kagot dad to ani, talù Dwata di ku Dyan, i tingà Sakaraya, di banwe landè to mnè déén. ³ Én duen Dyan lamngab di klamang banwe mdadong di yéél Dyordan du tamdò, manan fye ku msal ale na tmagak i dad sasè nimòla na fbunyag du fye nlifet Dwata i dad salàla. ⁴ Na i nimò Dyan ani i kagdohò sulat Isaya, i tugad Dwata, manan,

“Nun to tamlo mdà di banwe landè to mnè déén, manan,

‘Fatlagadyu i dalan i Amu, na tanluyu i gumagun.

⁵ Nlimunyu i kdee dad sbang, na sandatalyu i kdee dad bulul.

Tanluyu i dad dalan bigkò, na nlimunyu i dad dalan magbang.

⁶ Na teen i kdee dad to i dalan kagalwà blé Dwata di dad to.”

⁷ Na nun dee dad to salu di ku Dyan du fbunyag ale, na man Dyan di dale, “E gamu, gambet gamu ulad mila mdà di lifoh. Simto kè tmulen gamu galwà gamu di kalbut Dwata fan kel ku alò gamu fbunyag?” ⁸ Ku too glut taknagolyu dad sasè nimòyu, fiteyu tamsal gamu fagu di fye nimòyu. Na nangyu man, ‘Gami bel Abraham, na balù là gami msal, là gami gakuf di kalbut Dwata.’ Tulengu gamu i kaglutan, balù dad batu ani gagan Dwata fbaling bel Abraham, du tlas gamu. ⁹ Balù ani nan, too mdadong i kukum Dwata. Ku fkahta di to mbek kayu, tadéén i balyungan di foon i kayu du kat satu kayu là munge nbekan na snakufan di lifoh.”

¹⁰ Na smalek i dad to di ku Dyan, manla, “Na ku én, tan i kibòmi fite taknagolmi i salàmi?” ¹¹ Na tmimel Dyan, manan, “Ani kibòyu, i to ku lwe i saulan blén i satu di to landè. Na ku nun

knaanan, fye ku blén i dademe di dad to landè.”

¹²Na nun dad to gal mwè bayad buhis salu di kenen du fbunyag, na smalek ale, manla, “To Tamdò, tan i fye nimòmi gami?”

¹³Na man Dyan, “Nangyu flukas i bayad nwèyu di dad to, bay alòyu nwè i man i urdin di gubirnu.”

¹⁴Na nun dad sundalu smalek kenen, manla, “Na gami, tan i nimòmi?”

Na tmimel Dyan, “Nang gamu mwè filak fagu di leges, ku demen fagu di kdalamyu dademe to di là glut, bay fafnòyu nawayu i tadenyu.”

¹⁵Na i dad to di bang én, toola fatan i kakel i To Mgalék Dwata, taman di kaklingela i katdò Dyan, én mnè di fandamla ken kenen i dunan. ¹⁶Kabay man Dyan di dale, “Én kbunyaggu gamu ani fagu di yéél, bay nun fan kel satu to too mdatah di deg. Là agu gablà mbel i ikat talumfaan, du too agu mdanà di kenen. Kenen kbunyag gamu fagu di Mtiu Tulus na di lifoh. ¹⁷Na santanin i dad to tlu na i dad to sasè gambet i to tmaaf fali. Fakay ito man, tanagotan i taafan du fanan tnaaf i fali. I fali tamagtaaf busekan di fol, bay i afa snakufan di lifoh landè gumatin.”

¹⁸Na dee dad kfagu Dyan flau i dad to di katdoan i Fye Tulen mdà di Dwata.

¹⁹Na balù Hérod, i gumdatah di banwe Galili, nngakan du tanlaminan fayan Hérodiyas, i yaan twalin, na ise alò ani i gumngakan ku Hérod, bay too dee dademe sasè nimoan. ²⁰Na tananuan i sasè nimoan du fbilangguan Dyan.

I kbunyag ku Dyisas

(Matyu 3:13-17; Mark 1:9-11)

²¹Di là fa bnilanggù Dyan, dee dad to bnunyagan, na Dyisas lê bnunyag. Kafngen fbunyag, dmasal kenen, na tati mgukà i langit. ²²Na fdanà i Mtiu Tulus gambet i abun na mdaf di kenen. Na nun

talù mdà di langit, manan, “Ge i tingàgu, i toogu kando, na too fye nawagu ge.”

I dad gutambul Dyisas Krayst, i To Mgalék Dwata mebe i kagotan

(Matyu 1:1-17)

²³Mdadong tlu falò fali i ktua Dyisas di katbuan i katdoan. Na i fandam i dad to, kenen tingà Dyosif. Na Dyosif i tingà Hili, ²⁴i tingà Matat, i tingà Libay, i tingà Mélkay, i tingà Dyani, i tingà Dyosif, ²⁵i tingà Matatyas, i tingà Amos, i tingà Nahum, i tingà Isli, i tingà Nagay, ²⁶i tingà Maat, i tingà Matatyas, i tingà Simin, i tingà Dyosik, i tingà Dyoda, ²⁷i tingà Dyoanan, i tingà Risa, i tingà Sorubabél, i tingà Saltiyél, i tingà Néri, ²⁸i tingà Mélkay, i tingà Adi, i tingà Kosam, i tingà Ilmadam, i tingà Ir, ²⁹i tingà Dyaswa, i tingà Élisar, i tingà Dyorim, i tingà Matat, i tingà Libay, ³⁰i tingà Simyon, i tingà Dyuda, i tingà Dyosif, i tingà Dyonam, i tingà Ilaykim, ³¹i tingà Milya, i tingà Mina, i tingà Matata, i tingà Natan, i tingà Harì Dabid, ³²i tingà Dyési, i tingà Obéd, i tingà Boas, i tingà Salmon, i tingà Nason, ³³i tingà Aminadab, i tingà Admin, i tingà Arni, i tingà Hésron, i tingà Féris, i tingà Dyuda, ³⁴i tingà Dyékob, i tingà Isaak, i tingà Abraham, i tingà Téra, i tingà Nahor, ³⁵i tingà Sirug, i tingà Ru, i tingà Filig, i tingà Ibir, i tingà Sila, ³⁶i tingà Kainan, i tingà Arfaksad, i tingà Sémm, i tingà Nowa, i tingà Lamik, ³⁷i tingà Métusila, i tingà Inok, i tingà Dyaréd, i tingà Mahalalil, i tingà Kainan, ³⁸i tingà Inos, i tingà Sét, i tingà Adam, i tingà Dwata.

I ktilew Satanas mebe ku Dyisas di kagsalà

(Matyu 4:1-11; Mark 1:12-13)

4Na di kasfulè Dyisas fdu di gufbunyagan di yéél Dyordan, too nebe kenen i Mtiu Tulus, na neben kenen salu di banwe landè to mnè déén, ²na déén

gutmilew Satanas kenen klo fat falò butang du neyen ku nun kiboan mebe ku Dyisas di kagsalà. Na klo Dyisas déén landè knaanan, taman di gusen an too kenen bitil.

³Taman man Satanas di kenen, “Ku ge Tingà Dwata dekam batu ani mbaling fan.”

⁴Na tmimel Dyisas, manan, “Man Tnalù Dwata, ‘Ise ku alò knaan gamto i to.”

⁵Na kafnge én, nebe Satanas kenen di too mdatab bulul, na di alò sulè kudaf i mata, fiten kenen i kdee dad banwe nagot i dad to di tah tanà. ⁶Na manan di ku Dyisas, “Blégu ge i glal magot i kdee dad banwe ani, na i bong knunla, du kdee ani fagot deg, na fakaygu blé di balù simto to kayègu. ⁷Gfunam kdee ani, ku mangamfù ge di deg.”

⁸Kabay là mayè Dyisas, na manan, “Tagsulat di Tnalù Dwata, ‘Alò Amum Dwata i fnangamfuam, na kenen alò i nimenam.”

⁹Kafnge én, nebe Satanas Dyisas di syudad Dyérusalém, na ftadagan kenen di sangal tah i Bong Gumnè Dwata. Na manan di kenen, “Ku ge Tingà Dwata, kamyaf ge mdà dini, ¹⁰du tagsulat di Tnalù Dwata,

‘Dek Dwata i dad kasaliganan mifat ge.

¹¹Snilungla ge i dad kmalla, du fye là gtudà bliam di batu.”**

¹²Na tmimel Dyisas, manan, “Kabay nun fa gman di Tnalù Dwata, ‘Nangam tnilew i Amum Dwata.”

¹³Na taktilew Satanas kdee kfagun mebe ku Dyisas di kagsalà gadean landè sa kiboan, taman flon tnagak Dyisas.

I katbù katdò Dyisas di banwe Galili

(Matyu 4:12-17; Mark 1:14-15)

¹⁴Kafnge én, mulè Dyisas di Galili, na mnè di kenen gnagan i Mtiu Tulus. Na mbel i dad santulen gablà di kenen di klamang banwe. ¹⁵Na lamngab kenen tamdò di lam dad gusatdò dad Dyu, na dnayen kenen i kdee dad to.

Knangla Dyisas di banwe Nasarét

(Matyu 13:53-58; Mark 6:1-6)

¹⁶Na fles Dyisas di lunsud Nasarét, dunan i banwe gulamnokan. Kakel i Duh Kaftud salu kenen di gal gusatdò dad Dyu du én i tagnè nimoan. Na tadag kenen du masa i Tnalù Dwata. ¹⁷Na bléla kenen sulat i tugad Dwata Isaya. Na nbelan na teenan i gsulat ani, na bnanan, manan,

¹⁸“I Tulus Dwata mnè di deg, du tanalékan agu tmulen i Fye Tulen mdà di Dwata di dad to landè.

Tadekan agu dini, du fye tmulen gablà di kagalwà i dad to gakkè,

na fgulè i dad to butè,

na falwà i dad to fanlayam†† i dademe,

¹⁹na du fye tulengu di dad to takel nan i bang kafalwà Dwata i dad ton.”

²⁰Kafnge Dyisas masa dun, lèmanan nlulun, na fuléan di to magot dun, na sundeng kenen du fan tamdò. Na i kdee dad to di lam i gusatdò tati geye di kenen.

²¹Na tambù kenen talù di dale, manan, “I gman di Tnalù Dwata ani, tagdohò di duh ani kloyu flinge dun.”

²²Na i kdee dad to déén too dmayen kenen, na too ale tikeng di kafye i dad manan. Na sasalek ale, manla, “Ise ani kè i tingà Dyosif?”

²³Na man Dyisas di dale, “Di nawagu, én i manyu deg i fléd gman, ‘Ku fulung ge mulung, bnulungam i ktom. Hae, ku

** 4:11 Salmo 91:11-12

†† 4:18 Satu kubad ani dunan: na falwà i dad to bankut.

glut ge tugad Dwata nimoam dini di ge banwe i nimoam kun di Kafernaum.'

²⁴ "Kabay too glut i gal gman, 'I tugad Dwata too là dnawat di kenen banwe.'

²⁵ Too glut i mangu di gamu, salngad gamu i dad to di bang Ilaydya. Too dee dad libun balu di banwe Israél di bang én, na landè ulen di tlu fali tngà, taman nun bong kbitil di klamang banwe. ²⁶ Kabay ise ku di balù satu di dad balu déén i gumdek Dwata ku Ilaydya du fye ttabengan, bay dekan kenen di satu libun balu ise Dyu di banwe Sarifta di Sidon. ²⁷ Na dee dad to tanfig di Israél di bang i tugad Dwata Ilaysya, bay landè di dale mgulê, alò Némán, i to ise Dyu mdà di banwe Sirya fanguléan."

²⁸ Di kaklingela i man Dyisas ani, too flabè i kdee dad to di gusatdò dad Dyu én. ²⁹ Taman tadag ale na falwàla Dyisas di lunsudla, na nebela kenen di tfad i bulul gugdak i lunsudla, du fye fnuléla kenen di bong kbe. ³⁰ Kabay tatì kenen magu di bleng i dad to déén na fles mdà.

I kafalwà Dyisas dad busaw

(Mark 1:21-28)

³¹ Kafnge én, salu Dyisas di Kafernaum, satu lunsud di banwe Galili, na kakel i Duh Kaftud tamdò kenen i dad to. ³² Na too ale tikeng di katdoan, du nun glal i taluan.

³³ Na di lam i gusatdò dad Dyu én, nun satu to nun busaw, na kanton mkit, manan, ³⁴ "E Dyisas mdà di Nasarét, i tan labetam gami? Fanam gami kè falmo? Gadègu ku simto ge! Ge sa i To Landè Salà dek Dwata!"

³⁵ Kabay nngak Dyisas i busaw, manan, "Fanak ge! Lamwà ge di to én!" Na bat i busaw i to én di bleng i dad to, na lamwà kenen na laan kenen fatduk.

³⁶ Too tikeng i kdee dad to, na sanmanla, "Tan kè i tdò to ani. Hae, du fagu di bong glal na ktulusan, dekan i dad busaw lamwà, na mimen ale!" ³⁷ Na mbel

i santulen gablà ku Dyisas di kdee dad malnak banwe di klamang banwe.

I kafgulê Dyisas i tewe Fiter na i dademe dad to

(Matyu 8:14-17; Mark 1:29-34)

³⁸ Na mdà Dyisas di gal gusatdò dad Dyu du salu di gumnè Simon. Na fandás i tewe Simon libun du too minit i lawehan, na én duenla mni tabeng di ku Dyisas. ³⁹ Taman fdadong Dyisas di gumilean, na dekan lamwà i init lawehan, na magwè i initan. Na gasil kenen mték, na fles mlé dale knaan.

⁴⁰ Di kasdaf i duh, nebe i dad to déén di ku Dyisas i dademela fandás. Na fkanhan i kmalan di kat satu dale, na mgulê kdeela mdà di kdee bung tdukla. ⁴¹ Na balù dad busaw lamwà mdà di dee dad to, na mkit dad busaw, manla, "Ge sa Tingà Dwata!" Kabay nngakan ale, na fnangan ale talù du gadèla na kenen i To Mgalék Dwata.

I katdò Dyisas di dad gusatdò dad Dyu

(Mark 1:35-39)

⁴² Di ksut i duh mdà Dyisas du salu di banwe landè to mnè déén. Kabay fanngabal kenen i dee dad to, na di kitela, kayèla ku fanak kenen di banwela. ⁴³ Kabay manan di dale, "Là fakay ku là agu tmulen i Fye Tulen gablà di kagot Dwata di dademe dad banwe, du én dek Dwata deg." ⁴⁴ Na taman fles kenen tamdò di dad gusatdò i dad Dyu di klamang banwe Dyudiya.

I kfagin Dyisas i dad to mwè nalaf

(Matyu 4:18-22; Mark 1:16-20)

5 Di satu duh tadag Dyisas di kilil i lanaw Génésarét. Na sgil i dee dad to fdadong di kenen, du fye fanlingela i katdoan Tnalù Dwata, ² taman di kiten i lwe aweng tngak i dad to gal kamfè nalaf, du nalobla i dad fukutla, ³ myak kenen di satu, dunan i aweng Simon, na

fulukan ku Simon i aweng là mawag di kilil, na sudeng kenen na tdoan i dad to mdà di aweng.

⁴Di kafngen tamdò, manan di ku Simon, “Ftalà gamu, na ftatekyu i fukutyu fye nun gwèyu nalaf.”

⁵Na tmimel Simon, manan, “Kabay Amu, too gami maflayam mukut tayud i butang na landè gwèmi! Kabay du manam, lêmanmi ftatek i fukutmi.” ⁶Na di kaftatekla dun, too bong gwèla nalaf, na tafan kasè fukutla. ⁷Taman knabilla i dademela di satu aweng du ftabengla. Taman fdadong i dademela na fananòla nalaf i lwe awengla, na tafan ale galnab. ⁸Kite Simon Fiter i bong tnikeng ani, lkuad kenen di muna Dyisas, na manan, “E Amu, beg ge fawag di deg du agu satu to too gamsalà!”

⁹Èn man Simon du too kenen tikeng na i kdee dademen mukut, du too dee gwèla nalaf, ¹⁰na balù i dademe Simon dnagit Dyém na Dyan, i dad ngà Sébidi. Na man Dyisas di ku Simon, “Nang ge likò. Mdà ani ise nalaf fafngabalgugu, bay to, du fye magin ale deg.”

¹¹Na dyolla dad awengla di kilil na tnagakla kdee na magin ale ku Dyisas.

I kagfulê Dyisas i to tanfig

(Matyu 8:1-4; Mark 1:40-45)

¹²Di satu duh, ditù Dyisas di satu lunsud, na nun lagi too sasè katfigan salu di kenen. Di kiten ku Dyisas, lkuad kenen na lamfan na fakdo, manan, “E Amu, ku beg ge mayè, gaganam fgulê deg di tduk fagsik deg ani.” ¹³Na nagot Dyisas kenen, manan, “Mayè agu sa. Mgulê ge nan.” Na too glut tamgulê i tfigan. ¹⁴Na dek Dyisas kenen, manan, “Nangam tulen ani di balù simto to, bay mdà ge na fitem laweham di bà di Dwata, na nebem di kenen i dsù dek Dwata fagu di ku Mosis, du én i gugmadè i dad to too glut tamgulê ge.”

¹⁵Kabay balù tafnang Dyisas kenen tmulen, too mbel i santulen gablà ku Dyisas, na too dee dad to gal stifun déén du flinge i tdoan, na fye mgulê i dad tdukla.

¹⁶Kabay gal salu Dyisas di banwe gulanè to du dmasal.

I kagfulê Dyisas i satu to là galyak i lawehan

(Matyu 9:1-8; Mark 2:1-12)

¹⁷Di satu duh sleng Dyisas tamdò, nun sudeng déén dad Farisi na dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Èn gumdàla di kdee dad malnak banwe di Galili na Dyudiya. Na nun dademe mdà di syudad Dyérusalém. Na mnè di ku Dyisas i ktulus Dwata du fye gafguléan i dad to nun tduk. ¹⁸Na nun dad to kel mebe i to là galyak lawehan. Santiangla kenen di gumilean. Na too ale mngabal i kfagula fye gfsuk di lam i gutamdò Dyisas, du fye fkahla i to én di munan. ¹⁹Kabay landè teenla dalan fusuk du too sgat i dee dad to. Taman nebela kenen di tah ataf, na lanketla dademe ataf na fay-olla kenen gagin i gumilean di gutngà i dad to di muna Dyisas.

²⁰Na di kite Dyisas i bong kafaglutla di kenen, manan di to én, “Lew, tanlifet nan dad salaam.”

²¹Di kaklinge i dad Farisi na dad tamdò i dad flalò Dwata i man Dyisas, sasalek ale, manla, “Simto to ani? Falmon dengeg Dwata di kmanan én, du alò Dwata fakay mlifet dad salà.”

²²Kabay gadè Dyisas i mnè di fandamla, na manan di dale, “Kan ku én i fandamyu làgu gagan mimò dun? ²³Nè i too malima man, ‘Maglifet i salaam,’ ku demen ‘Tadag ge na magu?’ Salngad sa, du slame alò Dwata gmagan mimò dun. ²⁴Taman fangulêgu kenen, du fye gadèyu agu, i dnagit Tingà To, nun glal di tah tanà ani mlifet dad salà i dad to.” Na manan di to là galyak, “Mangu di ge,

tadag ge, nweam i gumileam, na mulê ge.”

²⁵ Na gasil tadag i to én di bleng i kdee dad to déén, na nwean i gumilean, na mdà mulê, na toon dnayen Dwata. ²⁶ Na too tikeng i kdee dad to di kitela dun ani magin i klikòla, na dmayen ale Dwata, manla, “Too gamtikeng i teenito di duh ani!”

I klak Dyisas ku Libay

(Matyu 9:9-13; Mark 2:13-17)

²⁷ Kafnge én, mdà Dyisas magu, na teenan satu to gal mwè bayad buhis dnagit ku Libay[‡] sudeng di gal gumimò i dad to mwè bayad buhis. Na man Dyisas di kenen, “Mlalò ge deg.” ²⁸ Na tadag Libay, na tnagakan i kdee du mlalò ku Dyisas.

²⁹ Na mimò Libay bong knaan di gumnean du fkaanan dale Dyisas, na én kmaan di safédla dee dad to gal mwè bayad buhis na dademe dad to. ³⁰ Na nun dad Farisi na dademe di dale gal tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis salu di dad mlalò ku Dyisas du mugak, manla, “Kan ku kmaan gamu na minum di saféd i dad gal mwè bayad buhis na i dademe to gamsalà?”

³¹ Kabay Dyisas tmimel dale fagu di fléd, manan, “Hae, du i dad to nun tduk nun gukmamu i to mulung. Kabay i dad to landè tduk, landè gukmamu i to mulung. ³² Na én duengu salu dini, ise ku i dad to tlu fanngabalg, bay i dad to gamsalà du fye msal ale.”

Flingen Dyisas i kton di lagi sandeme

(Matyu 9:14-15; Mark 2:18-20)

³³ Na nun dad to talù di ku Dyisas, manla, “I dad to mlalò ku Dyan gal ale fwasa na dmasal, na salngad nimò dad to mlalò i dad Farisi, bay i dad mlalò

ge, fadlug ale kmaan na minum na là fwasa.”

³⁴ Na man Dyisas di dale, “Tan kayèyu, ku fwasa i dad to malò i kasdeme ku déén fa di safédla i lagi sandeme? Là sa fakay. ³⁵ Salngad én i dad gal mlalò deg. Kabay nun duh kadang nwè di dale i lagi sandeme, na én i bangla fwasa.”

I guflingen Dyisas i tdoan di falami safut na falami binu

(Matyu 9:16-17; Mark 2:21-22)

³⁶ Na nun fléd Dyisas gablà di klalò i labi tdò na i falami tdoan, manan, “Landè to kmasê i falami klaweh du fye klafangan di labi klaweh baltok, du ku én i nimoan balingan falmo i falami klaweh na là gten i falami klafang déén di labi klaweh.

³⁷ “Na salngad én, là fakay sanbool i labi na falami ku fkahta di binu, du ku fkahito falami binu kmadok fa di lam i labi gufkah kindal, btù sa, na mkok i binu na malmo i gufkah kindal. ³⁸ Én fye gufkah i falami binu di falami kindal. ³⁹ Na landè to mayè minum falami binu ku tagamginum i labi, du manan, “Too fye nem i labi.””

I fye nimò di Duh Kaftud

(Matyu 12:1-8; Mark 2:23-28)

6 Na di satu Duh Kaftud i dad Dyu, magu ale Dyisas di dalan di satu nligo. Na di slengla magu kambang dad gal mlalò ku Dyisas là dee dad kigan trigu fule déén, na fnilula du knilewla i msen. ² Kabay nun dad Farisi déén smalek ku Dyisas, manla, “Kan ku kamtu gamu di Duh Kaftud? Là fakay sa, du fnang Dwata di flalò blén fagu di ku Mosis.”

³ Na tmimel Dyisas, manan, “Kan kè? Làyu lmen masa gablà di nimò Harì Dabid du mdà di kbitilan na kbitil i

[‡]5:27 Satu dagit Libay ani dunan Matyu

dademen? ⁴ Là kenen fansalà Dwata balù fusuk kenen di lam i Gumnè Dwata na nwean i fan blé di Dwata, na blén di dad ton, na kdeela kmaan. Na blaam én alò fakay kmaan dun i dad baito di Dwata.”

⁵ Na manan, “Agu, i Tingà To, i nun glal mangman i fakay nimò di Duh Kaftud.”

I kagfulê Dyisas i to kengkeng i kmalan di Duh Kaftud

(Matyu 12:9-14; Mark 3:1-6)

⁶ Na lêman di satu Duh Kaftud i dad Dyu, fusuk Dyisas di gal gusatdò i dad Dyu na tamdò. Na nun lagi déén kengkeng i kmalan gsen di kwanan. ⁷ Na i dad to tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i dad Farisi toola neye ku fangulê Dyisas i to di Duh Kaftud, du fye nun gutadagla dmalam kenen di salà ditù di dad ganlal. ⁸ Kabay gadè Dyisas i mnè di fandamla, taman manan di to kengkeng i kmalan, “Tadag ge di muna i kdee dad to ani.” Na tadag kenen di munala.

⁹ Na man Dyisas dale, “Nun snalekta gamu. Tan man i flalò Dwata i fakay nimò di Duh Kaftud, mimò fye di demeyu to, ku mlayam? Tan i fye, ttabeng i demeyu to, ku mati to?”

¹⁰ Na meye Dyisas di kdee dad to déén, na manan di to kengkeng i kmalan, “Bankem i kmalam.” Na banken sa, na di kabken dun, tamgulê sa. ¹¹ Kabay too flabè i dad Farisi na dad tamdò i flalò Dwata. Na stulen ale ku tan kibòla ku Dyisas.

I kalék Dyisas i dad sfalò lwe galan dek

(Matyu 10:1-4; Mark 3:13-19)

¹² Na di bang én, mnagad Dyisas di bulul du dmasal, na tayud i butang dmasal kenen di Dwata. ¹³ Kakwalan nan, tlon i dad gal mlalò kenen du nalékan sfalò lwe di dale. Na dnagitan i sfalò lwe ani dad galan dek. ¹⁴ Na ani i dad lagi

nalékan, Simon i dnagitan ku Fiter, Andru i flanek Simon, Dyém, Dyan, Filif, Bartolomyu, ¹⁵ Matyu, Tomas, Dyém i tingà Alfuyus, Simon i msen i banwen, ¹⁶ Dyudas i tingà Dyém, na Dyudas Iskariyot i mangkal ku Dyisas.

I katdò Dyisas na i kagfuléan i dad to

(Matyu 4:23-25)

¹⁷ Na masol ale Dyisas mdà di bulul, na tadag kenen di gudmatalan. Na nun dee gal mlalò kenen na dademe dad to stifun déén mdà di klamang banwe Dyudiya, i syudad Dyérusalém, na dad malmak banwe di kilil i mahin mdadong di dad syudad Tiro na Sidon. ¹⁸ Salu ale déén du fanlingela kenen, na fagfulêla kenen i dad tdukla. Na fanguléan i dad to nun busaw. ¹⁹ Na i kdee dad to déén mngabal i kfagula fye magot kenen du nun tulus déén di kenen fgulê i kdeela.

I too glut kafye

(Matyu 5:1-12)

²⁰ Na meye Dyisas di dad to gal mlalò kenen, na manan,

“Nun kafyeyu, gamu dad togu landè, du gakuf gamu di kagot Dwata.

²¹ Nun kafyeyu, gamu dad to bitil ani, du bsol gamu kadang.

Nun kafyeyu, gamu dad to mngel ani, du mulé gamu kadang.

²² Nun kafyeyu, gamu dad togu ku knang gamu nawa i dad to,

na ku fbayàla gamu na sansilola, na ku manla sasè gamu du mdà di ksat-uyu di deg, i dnagit Tingà To.

²³ “Salngad ani kibò i dad gutambulla di dad tugad Dwata di muna, taman too gamu flehew ku kel dad kaflayam ani di gamu, du too bong untungyu kadang di langit.

²⁴ Kabay magakdo gamu dad to bong knun ani,

du tagdawatyu i fye knèyu dini.

²⁵ Magakdo gamu dad to bsol ani,

du bitil gamu kadang.

Magakdo gamu dad to mulé ani,
du mliðù gamu na mngel kadang.

²⁶Magakdo gamu dad to gal dnayen i
dad to ani,

du én sa nimò i dad gutambulla di dad
ise glut tugad Dwata.

I tdò Dyisas gablà di kbalas di fye

(Matyu 5:38-48; 7:12)

²⁷“Kabay ani mangu di gamu dad
flinge deg, kandoyu dad to dmuen gamu,
na mimò gamu fye di dad to mnang
nawa gamu. ²⁸Mni gamu di Dwata du
fye banlén kafye i dad to mlagi gamu,
na dnasalyu dad to fsasè gamu. ²⁹Na
ku nun to smamfak gamu di bali bawe-
hyu, nàyu i balin. Ku nun to mwè i tahà
sigalyu faginyu blé i saulyu. ³⁰Banléyu
i kdee dad to mni di gamu na ku nun
to mwè knunyu, nangyu tangaad nawì.
³¹Na ku tan kayèyu nimò i demeyu to di
gamu, én i nimòyu di dale.

³²“Hae, ku én alòyu kando i dad to
kamdo gamu, landè lubayyu di nimòyu
én, du balù i dad to gamsalà, kandola i
dad to kamdo dale. ³³Na ku én alò gu-
mimòyu fye di dad to mimò fye di gamu,
landè lubayyu di nimòyu én, du balù dad
to gamsalà, nun kakdola di dad to mimò
fye di dale. ³⁴Na ku én alò gufutengyu di
dad to gambayad i uteng, landè lubayyu
di nimòyu én, du balù i dad to gamsalà,
futeng di dademela gamsalà ku gadèla i
to gufutengla gambayad i kalbong uten-
gan. ³⁵Kabay ani nimòyu, kandoyu i dad
to dmuen gamu, na mimò gamu fye di
dale, na futeng gamu, balù landè imen
nawayu ku fulè di gamu. Ku én nimòyu,
too bong untungyu, na én i gugmadè
gakuf gamu di dad ngà i Too Mdatah
Dwata, du balù i dad to là fulung mlé
fye di kenen na i dad to sasè, kando ale
Dwata. ³⁶Tooyu kando dad demeyu to
salngad kakdo i Màyu di langit i kdee
dad to.”

I tdò Dyisas gablà di kukum i dademe to

(Matyu 7:1-5)

³⁷Na man Dyisas fa, “Nang gamu
mukum i demeyu to, na là gamu nukum
Dwata. Nangyu fansalà i demeyu to,
na là gamu fansalà Dwata. Nlifetyu i
salà i demeyu to, na nlifet Dwata i
salàyu. ³⁸MLé gamu di demeyu to, na
banlé gamu Dwata. Fakay man nasakan,
ningokan, na fasbélan i kafye blén di
gamu. Na ku tan i kalbong bléyu di de-
meyu to, salngad én i kalbong blé Dwata
di gamu.”

³⁹Na talù Dyisas lêman fagu di fléd,
manan, “I to butè landè kiboan malak
satu to butè, du ku én i nimoan, lwe ale
baling tatek di sol. ⁴⁰I to tdò là mdatah
di to tamdò kenen, bay ku sikof kagbe-
tan tasalngad ale i to tamdò kenen.

⁴¹“Kan ku neyem i tukay salà gam-
bet fuling di mata i flane kam, bay ta-
tiam bayà i bong salà gambet batang di
ge mata? ⁴²Na kan ku manam, ‘E flane k,
nwègu kun i fulingam.’ na blaam laam
teen i bong batang di ge mata. Tay, tatì
ge flingu ge fye to. Funam nwè i batang
di ge mata, du fye kitem mwè i fuling di
mata i flane kam.”

I kdlè i glut tugad Dwata fagu di nimoan

(Matyu 7:16-20; 12:33-35)

⁴³Na fadlug Dyisas talù, manan, “I fye
kayu laan munge sasè, na i sasè kayu
laan munge fye. ⁴⁴Kat satu kayu dlè di
bungen. Landè bunge fig gwè dad to di
samfinit, na landè bunge grép gwè di ba-
nal. ⁴⁵Na salngad én i dad to. I fye to, fye
lamwà di baan du mdà di fye busekan di
nawan, bay i sasè to, sasè lamwà di baan
du mdà di sasè busekan di nawan. Na ku
tan mnè di nawa i satu to, én i lamwà di
baan.”

I fléd gablà di lwe to fdak gumnè

(Matyu 7:24-27)

⁴⁶ Na talù Dyisas lêman, manan, “Tan duenyu tamlo deg Amu, bay làyu nimen i mangu di gamu? ⁴⁷ Kat to salu di deg, na mlinge i tdògu, na mimen dun, nun guflingengu kenen. ⁴⁸ Salngad kenen i to fulung fdak gumnè. Makol kenen i mn-galam sol kel di gunun lfidas du guf-dakan i dad lahan. Di kafnge i gumnean, nun kel bong dunuk, mlaf dun, bay laan sa fugen du mgal i gugafdakan. ⁴⁹ Kabay i to mlinge i tdògu na laan nimen, salngad i to fdak gumnè di gulumak tanà landè batu. Na kel i bong dunuk mlaf dun, mlal fugen, na mti malbà.”

I kafgulè Dyisas i lifan i satu kafitan sundalu mdà di banwe Roma

(Matyu 8:5-13)

7 Kafnge Dyisas tamdò kdee ani gine di dad to, salu kenen di Kafernaum. ² Na nun déén satu kafitan dad sundalu mdà di banwe Roma i nun lifan toon kando. Fandas i lifanan ani, na fan mati. ³ Kaklinge i kafitan gablà ku Dyisas, dekan dademe dad tua gal mebe dad Dyu du fye fakdo ale ku Dyisas fsalu di gumnean, fye fanguléan i lifanan. ⁴ Na salu ale di ku Dyisas, na too ale fakdo di kenen, manla, “I to ani too gablà ttabeng, ⁵ du bong nawan gito dad Dyu, na tafafdakan fa i gal gusatdoito.”

⁶ Taman magin Dyisas dale. Kabay di kagdadong ale Dyisas di gumnean, lêman mdek i kafitan i dad demen sgalak fsitong ku Dyisas, du man di kenen, “Amu, nang ge faflayam fles dini, du là agu gablà ku fusuk ge di gumnègu. ⁷ Én duengu myà smite ge, du too agu mdanà di ge. Kabay ku alò ge talù, fagu di taluam mgulè i lifangu. ⁸ Du balù agu mdanà di dad mdatah ganlal, nun sa dad sundalu mdanà fa di deg, na ku nun dekgu mdà, na mdà sa, na ku dekgu salu

dini, na gasil salu dini. Na ku dekgu i lifangu mimò balù i tan déén, nimoan. Mdatah fa ku ge, ku nun manam, mgimò sa.”

⁹ Kaklinge Dyisas ani, too kenen tikeng. Na meye kenen di kdee dad to magin kenen, na manan, “Tulengu gamu, landè fa to teengu di bel Israël, salngad ani i bong kafaglutan.”

¹⁰ Na samfulè i dad to dek i kafitan di gumnean. Kakella déén, teenla tamgulè i lifanan.

Nto Dyisas satu lagi, tingà i libun balu

¹¹ Kafnge éen, di là mlo, salu Dyisas di satu lunsud dnagit Nain, na magin i dad to gal mlalò kenen na dee dademe dad to. ¹² Kagdadongla di bà gufusuk di labat i lunsud, nun gsitongla dademe dad to mebe i to mati lamwà. I to mati, dunan lagi, na i sen tingà i satu libun balu. Na nun magin i balu dee dad to mdà di lunsud. ¹³ Di kite Dyisas i libun balu ani, toon kando, na manan di kenen, “Nang ge nan mngel.”

¹⁴ Na fdadong Dyisas, na nagotan i lungun, na fanak i dad to mebe dun. Na man Dyisas, “Tò, mték ge.” ¹⁵ Na tatì sundeng i lagi mati gine, na tambù talù. Na fasfulè Dyisas kenen di yéan.

¹⁶ Di kite kdee dad to dun ani, too ale likò, na dnayenla Dwata, manla, “Tanun kel di blengito satu tugad Dwata too mdatah. Tatmabeng nan Dwata i dad ton.” ¹⁷ Na mbel i santulen gablà di nimò Dyisas di klamang banwe Dyudiya na di kdee banwe di glibutan.

I kafsalek Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas

(Matyu 11:2-19)

¹⁸ Na i dad gal mlalò ku Dyan, tulenla kenen i kdee tamgimò Dyisas. ¹⁹ Kaklinge Dyan dun, tlon lwe di dale, na dekan ale di Amuito Dyisas du fsalekan kenen, manan, “Ge kè i to dek Dwata

dini i sanfatanmi, ku nun fa dademe fatanmi?"

²⁰ Kakel i dad lagi di ku Dyisas, manla, "Dek gami Dyan Gal Munyag dini, du nun snalekan di ge, ku ge i to dek Dwata dini i sanfatanmi, ku nun fa dademe?"

²¹ Na di bang ksalula déén, too dee dad to fangulê Dyisas di dee bung tduk, na falwaan i dad busaw di dademe dad to, na fanguléan dee dad to butè, fye mite ale. ²² Taman ani timelan i dad to dek Dyan, manan, "Samfulê gamu di ku Dyan, na tulenyu kenen i kdee tateenyu na talingeyu dini. Hae, mite i dad butè, gagu i dad kimay, na landè ksik i dad to tanfig du mgulê, mlinge i dad bakong, mto lêman i dad to mati, na tatulen di dad to landè i Fye Tulen mdà di Dwata. ²³ Na manyu fa ku Dyan, too nun kafye di dad to ku là lwe nawala di kafaglutla di deg."

²⁴ Na di kdà i dad to dek Dyan, tambù Dyisas talù di dad to déén gablà di ku Dyan, manan, "Di ksaluyu di ku Dyan déén di banwe landè to mnè déén, tan i kayèyu teen? Ise sa ku én neyeyu kalon wal i nus. ²⁵ Na du ise én, ken én taneyeyu ditù satu to too fye klaweh. Kabay ise, du dad to kamlaweh i too fye baweh klaweh mnè di kafye di bong gumnè i hari. ²⁶ Na du ise én, tan sa neyeyu? Én kè neyeyu satu tugad Dwata? Na glut, satu tugad Dwata kenen, bay tulengu gamu, mdatah fa nimò Dyan di dademe tugad Dwata, ²⁷ du Dyan i gman Dwata di Tnaluan, manan, 'Dekgu i saliggu muna di ge, du fatlagad i dalanam na fgadè i kakelam.'

²⁸ Na tulengu gamu, landè fa to lmen sut gasngad di kdatah Dyan, bay balù mdatah Dyan di kdee dad to kel ani, ku simto to gakuf di kagot Dwata balù kel di too mdanà to, mdatah fa di ku Dyan."

²⁹ Na i dad to flinge ku Dyan, balù i dad sasè to gal mwè bayad buhis, ale i

mimen i knayè Dwata na bnunyang ale Dyan du nilèla glut i man Dwata fagu di ku Dyan gablà di dale. ³⁰ Kabay i dad Farisi na i dad mubad i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, knagolla i knayè Dwata di dale, na là ale fbunyang di ku Dyan.

³¹ Na man Dyisas, "Tan i fye guflingengu i dad to di bang ani? Tan i gusalngadla? ³² Flingengu ale di dad ngà sundeng di fadyan. Là ale mayè magin i dademela magaf, du tamlo dademe, manla,

'Malandag gami i lingag i kasdeme, bay là gamu sayew.

Nlingagmi i lingag kalbang, bay là gamu mngel.'

³³ Salngad én i ksalu Dyan Gal Munyag dini, gal kenen fwasa na là minum binu, bay là gamu mayè, na balingyu man kun, 'Tabnusaw kenen.' ³⁴ Na agu, i dnagit Tingà To, salu agu dini na kmaan na minum, na én manyu kun, 'Neyeyu i to ani, tyan kenen na gal flangal. Na i dade-men sgalak dunan i dad to sasè gal mwè bayad buhis na dad to gal mlafà i dad flalò Dwata!' ³⁵ Én i manyu, bay i gumiteyu na i nimò satu to mdà di kfulung Dwata, di gukelan."

I klauy Dyisas satu Farisi dnagit ku Simon

³⁶ Nun satu Farisi mlak ku Dyisas kmaan di safédan. Taman fusuk Dyisas di gumnean, na magin dad to kmaan di lamisan. ³⁷ Na di lunsud ani nun satu libun too gamsalà. Di kaklingen kmaan Dyisas di gumnè Farisi ani, salu kenen ditù mebe i sabuy batu fnò i mabtas fangbun. ³⁸ Di kyakan di gumnè, fdadong kenen di ku Dyisas, na tadag di saféd blian, na too kenen mngel. Na tambù kenen mafè bli Dyisas i lwakan, na én ifun dun i wakan, na nalakan i blian, na nkokan fangbun.

³⁹Kanto teen i Farisi mlak ku Dyisas i nimò libun ani, man i nawan, “Ku i to ani too glut tugad Dwata, dilean i ldam i libun magot kenen, dilean kenen to too gamsalà.” ⁴⁰Kabay man Dyisas di Farisi, manan, “Simon, nun mangu di ge.”

Na man i Farisi, “Hae, To Tamdò, manam sa.”

⁴¹Na man Dyisas, “Nun lwe to muteng di satu to gal futeng. I satu, lime latu utengan, na i satu, lime falò utengan. ⁴²Kabay i lwe to ani là gambayad, taman gnibun i utengla. Na di fandamam, simto di lwe gine i too mbong nawa kenen?”

⁴³Na tmimel Simon manan, “Fanyogu i to too mbong nawa kenen i to bong uteng tagnibun.”

Na man Dyisas, “Glut i manam.”

⁴⁴Na meye Dyisas di libun gine, na manan ku Simon, “Teenam kè i libun ani? Tafusuk agu di gumneam, bay laam agu banlé yéél du alob i bligu. Kabay libun ani, tanaloban bligu i lwakan, na ifun dun i wakan. ⁴⁵Laam agu nalak di kdawatam deg, bay libun ani, laan tlag malak i dad bligu fandà di kakelgu dini. ⁴⁶Na ge, laam nkah fngalo i ulugu du fite i afeam deg, bay i libun ani nkokan fangbun i bligu. ⁴⁷Taman tulengu ge i kaglutan, i kalbong nawan deg i gfiten ani, gugmadè tamaglifet i dad salaan balù too dee. Kabay i to là dee i salaan tamaglifet, tukay nawan deg.”

⁴⁸Na kafnge én, man Dyisas di libun, “Tamaglifet nan i dad salaam.”

⁴⁹Na i dademe to kmaan déén, manla di ktola, “Simto i to ani du mlifet dad salà i dad to?”

⁵⁰Kabay lêman talù Dyisas di libun, manan, “Galwà ge di dad salaam mdà di kafaglutam di deg. Mulê ge nan, na i ktanak nawa mnè di ge.”

I dad libun tmabeng ku Dyisas

8 Na kafnge én, mdà Dyisas magu salu di dademe dad syudad na dee mal-

nak banwe du samtulen i Fye Tulen gablà di kagot Dwata. Na magin i sfalò lwe gal mlalò kenen. ²Na nun fa dademe dad libun tafanguléan di dad tdukla magin kenen, na dademe nun busaw tafalwaan di dale. Satu ani dunan, Méri Magdalin, i to gufalwà Dyisas fitu busaw. ³Na satu, dunan Dyoana, i yaan i mdatah salig di bong gumnè Harì Hérod dnagit Kusa, na satu, Susana, na dee fa dademe. Ani i dad libun tmabeng dale Dyisas fagu di dad knunla.

I fléd gablà di to smabul bnê

(Matyu 13:1-9; Mark 4:1-9)

⁴Too dee dad to salu di ku Dyisas mdà di dee dad banwe. Na di takastifunla, tamdò Dyisas fagu di fléd, manan, ⁵“Nun to salu di nligon du smabul bnê. Di ksabulan dun, nun dademe gsabul di bà dalan, na gdà i dad to na fti tnukè i dad anuk di bnas. ⁶Na nun dademe gsabul di gunun dee batu, na tmabò sa, bay là mlo mlanas du kafag i tanà. ⁷Na nun dademe bnê gsabul di lam walad nun sual, na tmabò, bay mlal kalnok i dad walad na mlimas i dad tabò i bnê. ⁸Kabay i dademe bnê sabul di gufye tanà tmabò, na di kbungela mlatu i bong uléan.”

Kafnge Dyisas tmulen i fléd ani, falbongan i taluan, manan, “Flinge gamu ku nun klingeyu!”

I gumtatek i fléd gablà di bnê gsabul

(Matyu 13:10-23; Mark 4:10-20)

⁹Na smalek i dad to gal mlalò ku Dyisas ku tan i gumtatek i fléd gine. ¹⁰Na man Dyisas, “Faglabatgu gamu i dad gbuni gablà di kagot Dwata. Kabay di dademe dad to, fagu di fléd i dad tdògu dale, du fye

‘balù ku meye ale, là ale mite, na balù ku mlinge ale, là ale gamlabat.’

¹¹“Na ani gumtatek i fléd. I bnê, dunan i Tnalù Dwata. ¹²I dalan gugsabul

i dad bnê, dunan i dad to tamlinge i Tnalù Dwata, bay salu Satanas di dale du nwean di nawala i talingela, du fye là ale faglut, na là ale galwà di salà. ¹³Na i tanà gunun dee batu gusmabul dademe bnê, dunan i dad to too lehew dmawat Tnalù Dwata di kaklingela dun, bay du là dmalil i Tnaluan di nawala, taman là mlo ale faglut, du di kakel i tilew, tngakla i kafaglutla. ¹⁴Na i tanà gal gutmabò dad walad nun soal gusmabul dademe bnê, dunan i dad to tamlinge Tnalù Dwata, bay là lamnok di lam nawala mdà di dad klidù di knèla di tah tanà na kiballa i knun, na knayèla i klehew banwe. Taman landè ktaga i bungen di fandamla. ¹⁵Kabay i fye tanà gusmabul i bnê, dunan i dad to tamlinge i Tnalù Dwata, i too dmawat na fkah dun di nawala, na fadlug di kimenla kel di too nun bungen.”

I salò gbuni

(Mark 4:21-25)

¹⁶Na tulen Dyisas satu fléd, manan, “Landè teenam to mtam i salò, na snukuban i been, ku demen bunin di dungan katri. Kabay ku ntaman, fkahan di gumefen, du fye i kdee to myak di gumnean mite i knengan. ¹⁷I kdee gbuni di mduh ani, teen sa kadang, na i là gadè ani, gadè sa kadang. ¹⁸Tooyu fanse flinge i tdògu, du i dad to nun kaglabat i tdògu tananù Dwata. Na i dad to là fkah dun di nawala, nawì Dwata balù i tukay man nawala glabatla.”

I yê Dyisas na i dad flanekean

(Matyu 12:46-50; Mark 3:31-35)

¹⁹Di lam Dyisas tamdò kel i yéan na dad flanekean lagi, du kayèla smite kenen, bay là ale gafdadong du too dee dad to. ²⁰Na nun to tmulen ku Dyisas, manan, “Taditù yéam na dad flanekeam tadag di lwà, na kayèla smite ge.”

²¹Kabay man Dyisas di dale, “Hae, bay i dad to mlinge i Tnalù Dwata na mimen dun, ale mgimò yêgu na dad flanekegu.”

I kngak Dyisas i nus na lwek

(Matyu 8:23-27; Mark 4:35-41)

²²Di satu duh, myak Dyisas na i dad gal mlalò kenen di tah i aweng, na manan di dale, “Mdà ito mifal i lanaw.” Na mdà ale. ²³Di slengla maweng, gkudang Dyisas. Na nkel ale i mgal nus di talà. Maglam yéél i awengla, na tapan ale galnab. ²⁴Taman fdadong di ku Dyisas i dad gal mlalò kenen, na nukatla, manla, “E Amu! Amu, tapan ito galnab, mlimas ito kadang!”

Na mték kenen, na nngakan i nus na i dad malbang lwek, na manak i nus na mbaling lanél i lanaw. ²⁵Na manan di dad gal mlalò kenen, “Kan ku là gamu smalig?”

Kabay likò ale na tikeng, na sanmanla, “Simto i to ani? Balù nus na lwek nngakan, na mimen ale!”

I kafalwà Dyisas dad busaw

(Matyu 8:28-34; Mark 5:1-20)

²⁶Na fles ale mifal i lanaw salu di banwe i dad to Gérasin déén di faltù banwe Galili. ²⁷Na di ktufala di tanà, na nun satu lagi bnusaw mdà di lunsud smitung kenen. Tatoo mlo laan kamlaweh, na là mnè di gumnè to, bay én baling gumnean di ilib gal gulambang i dad to.

²⁸Na di kiten ku Dyisas, mkit kenen na lamfan di munan, na falbongan i taluan, manan, “E Dyisas, Tingà i Too Mdatah Dwata, tan i kiboam deg. Fnigu di ge, nangam agu fanlayam.” ²⁹Manan ani, du tadek Dyisas i busaw lamwà di lagi én. (Tadee duléan fusuk di kenen, na nunung kenen i dad to, na fnantungla, na balù ku bnakusla kmalan na blian i sangkalì, gaganan mto dun. Na gal ndal kenen i busaw ditù di banwe landè to mnè déén.)

³⁰ Na smalek Dyisas, manan, “Simto i dagitam?”

Na tmmel i busaw, manan, “Dee Libu.” Hae, du tatoo dee dad busaw tafusuk di kenen. ³¹ Na fakdo i dad busaw fye laan ale dek tufa di sol landè gusen i kngalaman gumlayam Dwata dale.

³² Na nun dee dad sdè nifat mdadong déén samwel di bilil. Na fakdo i dad busaw di ku Dyisas du fye falohan ale fusuk di dad sdè, na falohan ale. ³³ Taman lamwà i dad busaw di to én, na fles fusuk di dad sdè. Na i kdee dad sdè mila masol di bilil na gtufa di lanaw, na mlimas.

³⁴ Di kite i dad to mifat dad sdè i mkel ani, mila ale, na tnulenla i dad to di lunsud na di klamang banwe. ³⁵ Na i dad to mlinge, salu ale ditù du neyela i tamkel. Kakella di ku Dyisas, teenla i to gulamwà i dad busaw sudeng di saféd bli Dyisas. Takamlaweh kenen, na tafye i fandaman. Na too ale likò. ³⁶ Na i dad to mite i mgimò Dyisas, tulenla gablà di kafalwaan i dad busaw. ³⁷ Na fni i kdee dad to mnè di banwe dad Gérasin di ku Dyisas, fye ku tnagakan i banwela, du too ale likò. Taman myak Dyisas di aweng du samfulè di faltù.

³⁸ Na i to gulamwà i dad busaw fakdo di ku Dyisas du kayean magin, bay là kenen fagin Dyisas, du manan, ³⁹ “Mulè ge, na tnulenam dademem i kalbong mgimò Dwata di ge.” Na too glut, mdà i to én mulè di banwen, na tnulenani i dad to di klamang lunsud i nimò Dyisas di kenen.

I kafgulè Dyisas i libun maloh tienan na kton i tingà mati

(Matyu 9:18-26; Mark 5:21-43)

⁴⁰ Di kasfulè ale Dyisas di faltù i lanaw, i dad to déén too lehew dmawat kenen, du toola kenen fatan. ⁴¹ Na nun to kel dnagit ku Dyairus, satu ganlal di gal gusatdò i dad Dyu. Di kiten ku Dyisas lkuad kenen di saféd blian, du fakdo

fye magin Dyisas di gumnean, ⁴² du i sen tingaan libun mdadong sfalò lwe falin, tafan mati.

Na di sleng Dyisas salu ditù, too sgat i dee dad to di glibutan. ⁴³ Na nun satu libun déén tamaflayam sfalò lwe fali mdà di tdukan, tatì maloh tienan. Na landè to gafgulè kenen. ⁴⁴ Taman fdadong kenen di kagol Dyisas, na nagotan i kilil klawehan, na tlag nan kaloh tienan.

⁴⁵ Na man Dyisas, “Simto magot deg?”

Na kdeela talù i làla kenen nagot. Na man Fiter, “Amu, too dee dad to gihok di ge mdà di kasgatla.”

⁴⁶ Kabay man Dyisas, “Nun magot deg, du lyalogu nun eneg i gafgulè talamwà di deg.”

⁴⁷ Kanto teen i libun, là gbuni nimoan, kankal kenen di klikoan, na lkuad di muna Dyisas, na tulenan di muna i kdee dad to i duenan magot kenen na gablà di kguléan. ⁴⁸ Na man Dyisas di kenen, “Tingàgu, mdà di kafaglutam tamgulè ge. Mulè ge, na i ktanak nawa mnè di ge.”

⁴⁹ Na sleng Dyisas talù fa, nun to kel fdu di gumnè Dyairus, dunan i ganlal di gusatdò dad Dyu. Na manan di ku Dyairus, “Nangam fafles i To Tamdò di gumnean, du laam nan gnumah i tingaam. Tamati nan.”

⁵⁰ Kabay linge Dyisas, na manan di ku Dyairus, “Nang ge likò. Alò ge fadlug faglut, na mgulè i tingaam.”

⁵¹ Kakella di gumnè Dyairus, landè to faloh Dyisas fusuk, senan alò Fiter, Dyan, Dyèm, na i dad tua i tingà. ⁵² Na i kdee dad to déén, too ale mngel, na nlanula i tingà. Kabay man Dyisas, “Nang gamu mngel. Laan mati, bay alò kudang.”

⁵³ Na toola kenen nulé, du gadèla tamati sa. ⁵⁴ Kabay nagot Dyisas kmal i tingà, na tlon kenen, manan, “Tuy, mték ge.” ⁵⁵ Na mulè di kenen i nawan, na gasil mték. Na dek ale Dyisas mlé knaan

di tingà. ⁵⁶Na too tikeng i dad tuan, bay fnang Dyisas ale tmulen di balù simto i mgimò di tingàla.

I kafngewe Dyisas dad sfalò lwe dekan tamdò

(Matyu 10:5-15; Mark 6:7-13)

9 Satu duh santifun Dyisas i dad sfalò lwe to gal mlalò kenen di safédan, na banlén ale glal na gnagan falwà i kdee dad busaw na fgulê i dad to nun tdruk. ²Na dekan ale lamngab tmulen gablà di kagot Dwata na fgulê i dad to fan-das. ³Na manan di dale, “Di kaguyu ani nang gamu mebe balù i tan, landè tugad, kuyut, bnatu, filak, ku demen dademe klaweh galwà di tagnè lsakyu. ⁴Na ku kel gamu di banwe gutamdòyu, nè i gumnè gufyakla gamu, déén i gumnèyu kel di kdàyu di banwela. ⁵Na ku nun dad to déén là dmawat gamu, kakesyu kfung i blìyu di kdàyu, du én ilè na ale i tmimel di Dwata i nimòla.”

⁶Na kafnge én, mdà ale magu lamngab di dad banwe du tamdò i Fye Tulen na fgulê i dad to nun tdruk.

I kfati Dyan Gal Munyag

(Matyu 14:1-12; Mark 6:14-29)

⁷Na nun linge Harì Hérod, i mdatah ganlal di banwe Galili, gablà di kdee mgimò Dyisas, na too msamuk i fan-daman du man i dademe, Dyisas ani, dunan Dyan Gal Munyag mték mdà di fati. ⁸Na man i dademe, tasamfulê Ilay-dya, i satu tugad Dwata di muna fa. Na man i dademe, ken satu di dademe dad tugad Dwata mték mdà di fati. ⁹Kabay man Harì Hérod, “Ise Dyan ani, du tafaklanggu i ulun. Taman simto i to ani, du too dee lingegu gablà di kenen?” Na fanngabalan i kfagu fye siten Dyisas.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to

(Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Dyan 6:1-14)

¹⁰Di kasfulê i dad to dekan Dyisas tamdò, santulenla di kenen i kdee mgimòla di kagula. Na kafnge én, fagi-nan ale salu di satu lunsud dnagit Bét-sayda, alò ale. ¹¹Kabay di kgadè i dad to i gusalu Dyisas, mlalò ale kenen. Na toon ale dnawat, na tmulen kenen gablà di kagot Dwata, na fanguléan dademe di dale i nun tdruk.

¹²Na di tafan kasdaf i duh, salu i dad sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas di kenen, na manla, “Tafalabi sa nan. Fye ku fdaam i dad to, du fye mngabal ale gumilèla na knaanla di dad malnak banwe mdadong dini, du landè gumwèla dini du landè to mnè dini.”

¹³Kabay man Dyisas di dale, “Gamu sa i mlé dale knaan.”

Kabay manla, “Alò lime batù i fanmi, na lwe nalaf. Mayè ge kè ku mdà gami mayad knaan i kdee dad to ani?”

¹⁴Én manla, du alò i dad lagi, mdadong lime libu.

Kabay man Dyisas di dale, “Fsudengyu i dad to ani, man lime falò di kat lum-buk.” ¹⁵Na mimen i dad mlalò kenen, na fsudengla i kdee dad to.

¹⁶Na nwè Dyisas i lime batù fan na i lwe batù nalaf, na lngalà kenen di langit du dmasal mlé fye di Dwata, na snatngaan i fan, na blén di dad gal mlalò kenen du nalella di dad to. ¹⁷Na gamkaan i kdeela, na bsol ale. Na i gdè knaan nukula sfalò lwe been fnò.

I gman Fiter gablà ku Dyisas

(Matyu 16:13-19; Mark 8:27-29)

¹⁸Di satu duh, dmasal Dyisas aloan satu. Na i dad mlalò kenen mdadong ale déén. Kafngen dmasal snalekan ale,

manan, “Tan man i dad to? Simto agu kun?”

¹⁹Tmimel ale, manla, “Man dademe, ge kun Dyan Gal Munyag. Man dademe, llaydya, ku demen satu di dademe tugad Dwata mték mdà di fati.”

²⁰Na man Dyisas di dale, “Kabay gamu, tan i manyu? Simto agu kè?”

Na tmimel Fiter, manan, “Ge sa Krayst, i Mgalék Dwata mebe i kagotan.”

²¹Kabay toon ale nfang nang tmulen di balù simto to dun.

I kagfadè Dyisas i kfatin

(Matyu 16:20-28; Mark 8:30-9:1)

²²Na man Dyisas, “Na là fakay ku là dee kaflayam i mkel di deg, i dnagit Tingà To. Na i dad tua gal mebe gito dad Dy, na dad ulu i dad bà di Dwata, na i dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, knagolla agu kadang na fnatila, bay nték agu mdà di fati di gatlung duh.”

²³Na man Dyisas di kdeela, manan, “Ku nun to mayè mlalò deg, là fakay ku laan knagol knayè i kton, na mebe i krusan klit i duh, na too mlalò deg.

²⁴Du ku simto kmabas i nawan, knean lana di kenen. Kabay ku simto mati du mdà di klaloan deg nun nawan landè sen. ²⁵Balù gfun satu to i kdee fye dini di tah tanà, tan i gufyen ku baling lana di kenen i nawa landè sen? ²⁶Du i to myà mfun deg ku demen i tdògu, kyàgu kadang, agu i dnagit Tingà To, di kasfulègu magin i bong kdatah i Màgu, na i dad kasaligan too mtuu. ²⁷Kabay tulengu gamu i kaglutu, nun di gamu tadag dini là mati kel di kiteyu i kagot Dwata.”

I kgili baweh Dyisas

(Matyu 17:1-8; Mark 9:2-8)

²⁸Nun kè walu butang i kafnge Dyisas mangman i kdee ani, faginan Fiter, Dyan, na Dyém mnagad di satu bulul du dmasal. ²⁹Na slengan dmasal, mgili i bawehan, na samfilà i klawehan di

kbukay. ³⁰Na nun msut déén lwe to stulen di kenen, dunan Mosis na llaydya. ³¹Na too ale samfilà. Na én santulenla i kfati Dyisas fanan dnohò di syudad Dyérusalém. ³²Kabay di slà ani kudang ale Fiter. Na di kukatla teenla i bong kneng Dyisas na i lwe to tadag di safédan. ³³Na di fan kdà ale Mosis na llaydya tmagak ku Dyisas, man Fiter di kenen, “Amu, too fye du dini gami. Fye ku fdak gami tlu slung, satu i ge, satu ku Mosis, na satu ku llaydya.” Ani gman Fiter du laan gadè ku tan i fye man.

³⁴Na di slengan talù maglimun ale i labun, na di kaglimunla too ale likò.

³⁵Na nun talù mdà di labun, manan, “Ani i tingàgu, i Mgalékgu. Flinge gamu kenen!” ³⁶Di katlag i talù, teenla alò Dyisas mtagak di safédla. Na fkhla di fandamla, bay làla tulen i teenla di balù simto to di bang én.

I kagfulè Dyisas i tingà nun busaw

(Matyu 17:14-18; Mark 9:14-27)

³⁷Di tmadol duh, masol ale mdà di bulul, na too dee dad to smitung ku Dyisas.

³⁸Na nun satu lagi di dale tamlo di ku Dyisas, manan, “To Tamdò, fakdota ge, neyem i tingàgu ani, begam kando du sen tingàgu. ³⁹Neyem, gal kenen fnusuk i busaw, na ku nkel i busaw tatì gkit, na fles fakakal kel di mulak i baan. Toon fatduk, na fan là kenen tmagak i busaw. ⁴⁰Tabeg agu fakdo di dad to gal mlalò ge du fye falwàla, bay làla gagan falwà dun.”

⁴¹Na tmimel Dyisas, manan, “E tay, gamu dad to di bang ani, too landè kafaglutyu, na too gsalà i fandamyu. Bong klogu mnè di safédyu! Tan fa dé kaftahàgu i nawagu di gamu fye faglut gamu? Nebem dini tingaam.”

⁴²Di kagdadong i tingà di ku Dyisas, lèman nkel i busaw. Fagbunalan kenen di tanà, na fakakalan. Kabay nngak Dyisas i busaw, na fanguléan i tingà, na

fuléan di ifat maan. ⁴³Na too tikeng i kdee dad to di ktulus Dwata.

I kagfadè Dyisas lêman gablà di kfatin

(Matyu 17:22-23; Mark 9:30-32)

Kabay di lam fa tikeng i dad to di mgimò Dyisas gine, manan di dad gal mlalò kenen, ⁴⁴“Nangyu glifet i mangu ani. Tamdadong nan i kablé deg, i dnagit Tingà To, di agot i dad to.” ⁴⁵Kabay là ale gamlabat i gumtatek i manan du gbuni di dale, fye làla glabat dun, na likò ale smalek kenen i gumtatekan.

I too mdatah to di kagot Dwata

(Matyu 18:1-5; Mark 9:33-37)

⁴⁶Na i dad gal mlalò ku Dyisas tambù ale sdal ku simto di dale i too mdatah.

⁴⁷Kabay gadè Dyisas i fandamla, taman nwean i satu tingà na ftadagan di safédan. ⁴⁸Na manan di dale, “Ku simto dmawat i satu to gambet i tingà ani du mdà di ksatun di deg, dnawatan agu, na dnawatan i Mägu Dwata, i mdek deg. Du ku simto di gamu too fdanà i kton, kenen sa i too mdatah.”

I to là mnang nawa gamu, msen gamu

(Mark 9:38-40)

⁴⁹Na man Dyan di ku Dyisas, “Amu, nun teenmi satu lagi gal falwà dad busaw fagu di dagitam. Na fnangmi, du ise kenen satu dadememi gal mlalò ge.”

⁵⁰Kabay man Dyisas, “Nangyu kenen fnang du ku simto là mnang nawa gamu, msen gamu.”

⁵¹Na tafan kel nan i duh kagket Dyisas salu di langit, na toon fkah di fandaman i ksalun di syudad Dyérusalém. ⁵²Na taman nun dekan muna salu di satu banwe di Samériya du fatlagad i gumnean. ⁵³Kabay i dad ise Dyu mnè déén, là dmawat ku Dyisas, du gadèla én gusalun di Dyérusalém, i gumangamfû dad Dyu. ⁵⁴Na di kgaðè Dyém na Dyan, lwe di dad mlalò kenen, na là ale dnawat

déén, snalekla Dyisas, “Amu, mayè ge kè ku mni gami lifoh mdà di langit fye snakuf ale?”

⁵⁵Kabay meye Dyisas di dale, na nngakan ale. ⁵⁶Na fles ale magu di satu tukay banwe.

I kalima di klalò ku Dyisas

(Matyu 8:19-22)

⁵⁷Di slengla magu di dalan, nun lagi talù di ku Dyisas, manan, “Magin agu ge balù nè gusalum.”

⁵⁸Na man Dyisas di kenen, “I dad tuyun, nun ilib gumulêla, na dad anuk di bnas, nun fulalla, bay agu, i dnagit Tingà To, balù gumilègu, landè.”

⁵⁹Na nun satu lagi nlak Dyisas, manan, “Magin ge deg.”

Kabay man i to ani, “Amu, faloham agu mulê funa du lbanggu mà.”

⁶⁰Kabay man Dyisas, “Bayaam i tamati. Én lambang dun i dad mati, dunan i dad là gamfun nawa landè sen. Kabay i nimoam ge, mdà ge tmulen i dad to gablà di kagot Dwata.”

⁶¹Na nun satu to mangman, “Magin agu ge, Amu, bay funam agu faloh mulê du mbal di dademegu.”

⁶²Na man Dyisas di kenen, “Ku fkahta di to dmaru, là fakay falê. Salngad én i dad to mlalò deg, i to falê là gablà mimò di kagot Dwata.”

I fitu falò lwe to dek Dyisas tamdò

10 Kafnge én, nun fitu falò lwe dademe dad to nalék Dyisas, na dekan ale, man lwe, muna di kenen lamngab di kdee dad lunsud na dademe banwe i fanan gusalu. ²Na manan di dale, “Tadee dad to gatlagad dmawat i Fye Tulen. Salngad ale i dnaru fali too mabal gablà kantu, bay kulang i dad to kamtu. Taman dmasal gamu di Amuito Dwata, i mfun i fali, na fniyu ku dekan kamtu i dademe dad to. ³Mdà gamu nan. Dekta gamu di dad to mayè fsasè gamu.

Salngad gamu i dad ngà bilibili gbol di dad labè ayem di bnas. ⁴Nang gamu mebe kuyut demen gumkah filak, ku demen talumfà galwà di lsakyu. Na gasil gamu, na nang gamu tlag magu du stulen di balù simto to siteyu di dalan.

⁵“Na balù nè i gumnè gufyakla gamu, di kfusukyu, ani manyu, ‘I ktanak nawa mnè di gamu.’ ⁶Na ku i to mnè déén mayè dmawat dun, mnè sa di kenen i ktanak nawa nebeyu, bay ku là, na samfulè di gamu. ⁷Mnè gamu di gumnè gufyak gamu, na balù tan afèla gamu, knaanyu na ninumyu, du i to mimò, gablà tnaden. Na nang gamu mili di dademe gumnè.

⁸“Na di kakelyu di satu banwe, ku dnawatla gamu, balù tan i fkaanla gamu, knaanyu. ⁹Di lamyu déén, fangulèyu i dad to nun tduk, na manyu dale, ‘Tamdadong di gamu i kagot Dwata.’ ¹⁰Kabay ku nun banwe gusaluyu, na làla gamu dnawat, magu gamu di dad dalanla, na manyu di dad to déén, ¹¹‘Balù i kfung banweyu damkat di blimi, kakesmi du ilè na gamu i tmimel di Dwata i nimòyu ani. Kabay nangyu glifet tapan kel i kagot Dwata di gamu, bay taknagolyu.’ ¹²Na tulengu gamu i kaglutu, balù blat i kaflayam i dad to mdà di banwe Sodom, mlaan fa di kaflayam i dad to mdà di dad banwe gambet én di duh kukum Dwata.”

I dad banwe i dad to là msal di salàla

(Matyu 11:20-24)

¹³Na man Dyisas fa, manan, “Maga-kdo gamu dad to di banwe Korasin! Na gamu di banwe Bétsayda! Ku tateen i dad to ise Dyu di banwe Tiro na Sidon i dad tnikeng tanimògu déén di gamu, tamlo ale nan msal, na lamsak i saku, na mubul i abu di ulula mdà di klidùla, bay gamu là sa msal! ¹⁴Na balù blat i kaflayam i dad to mdà di Tiro na Sidon, mlaan fa di gamu kaflayam di duh kukum Dwata. ¹⁵Na gamu dad to di

banwe Kafernaum, mayè gamu fdatab i ktoy kel di langit. Kabay bat gamu baling di lanaw lifoh.”

¹⁶Kafnge én, man Dyisas di dad to dekan tamdò, manan, “Ku simto to flinge gamu, salngad ku fanlingen agu, na ku simto to là dmawat gamu, laan agu dnawat. Na i to là dmawat deg, laan dnawat Dwata, i mdek deg.”

I kasfulè i dad fitu falò lwe

¹⁷Na mimen i fitu falò lwe to i dad flau Dyisas, na di kasfulèla too ale lehew, na manla di ku Dyisas, “Amu, balù i dad busaw, dekmi ale lamwà fagu di dagitam na mimen ale.”

¹⁸Na man Dyisas di dale, “Hae, tateengu i kfisan ku Satanas. Mtatek kenen salngad i silà mdà di langit. ¹⁹Ta-banlégu gamu glal du fye balù gamdà gamu ulad ku demen fagi, na balù tan salig Satanas dmuen gamu, landè gam-sasè gamu. ²⁰Kabay knean, nang gamu alò flehew du nimen gamu i dad busaw, bay én tooyu guflehew du tagsulat i dagityu di langit.”

²¹Na di bang én, too lehew Dyisas fagu di Mtiutulus, na dmasal kenen, manan, “E Mâ, Amu magot i langit na tanà, mlé agu fye di ge, du i bunim di dad to too fulung na i dad to mdatah gnadè, tafgadeam di dad to mdanà salngad i dad malnak ngà. Hae, mgimò ani, du ani knayeam.

²²“Tablé Mâ di deg i glal magot i kdee. Na landè gmadè i Tingà Dwata galwà di Maan, na landè gmadè i Maan galwà di Tingaan na i dad to kayègu gufgadè kenen.”

²³Na meye Dyisas di dad gal mlalò kenen, na manan di alò ale, “Too nun kafye i kdee dad to mite i dad tateenyu. ²⁴Hae, tulengu gamu, mdà di muna fa, dee dad tugad Dwata na dad harì too mayè mite i dad teenyu, bay landè kibòla

mite dun, na mlinge i dad lingeyu, bay landè kibòla mlinge dun.”

I fléd gablà di fye to mdà di Samériya

²⁵Di satu duh tadag i satu to gal mubad dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, du tnilewan Dyisas, manan, “E To Tamdò, tan i fye nimògu du fye gfungu i nawa landè sen?”

²⁶Na tmimel Dyisas, manan, “Tan i gman di flalò Dwata? Tan i kaglabatam dun?”

²⁷Na tmimel i to én, manan, “Én fye nimò dunan ani, “Tooyu kando i Amuyu Dwata mdà di nawayu, na di kdee knayèyu, na di kdee galyu, na di kdee fandamyu. Na kandoyu i demeyu to, salngad kakdoyu i ktoyu.”

²⁸Na man Dyisas, “Too glut sa i time-lam. Nimoam én, na gfunam i nawa landè sen.”

²⁹Kabay i to ani, kayean fite nun kaglut i salekan gine, taman snalekan Dyisas, manan, “Na simto kè i dademegu to gablàgu kando?”

³⁰Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Nun lagi fdu di Dyérusalém masol salu di lunsud Dyériko. Na nlifut kenen i dad to tmaku. Nlusla i klawehan na sanbunalla kenen, na silangla tagak, tafan mati. ³¹Na nun satu bà di Dwata gagu di dalan gugilean. Na di kiten i demen Dyu gilè déén, balingan niwas di bali dalan. ³²Na salngad ani nimò i satu to bel Libay.”^f Kagdadongan di gugilè to én, teenan kenen, bay niwasan di bali dalan. ³³Kabay nun satu to ise Dyu mdà di banwe Samériya^{ss} magu déén di dalan gugilean. Na di kiten i to ani toon kenen kakdo. ³⁴Taman fdadong kenen di to én, na bnulungan fngalo na binu i dad seeyan, na bnatangan. Kafnge én,

fsakayan di dongkin, na tundan di satu gumnè gumilè i dad to magu, na nifatan kenen déén. ³⁵Di tmadol duh, banlén filak i to mfun gumnè gumilèla, na manan, “Toom kenen nifat, na ku tan i gatnuam di kifatam kenen, bnayadgu di ge di kasfulègu.”

³⁶Na smalek Dyisas di to gal mubad i dad flalò Dwata gine, manan, “Simto di tlu to ani too fite di to nlifut, na kenen i too kamdo i demen to?”

³⁷Na tmimel i to én, manan, “Dunan i to kamdo kenen.”

Na man Dyisas, “Too glut i timelam! Mdà ge, na ganbetam kenen.”

I klauy Dyisas di gumnè Marta na Méri

³⁸Na di kagu Dyisas na i dad gal mlalò kenen, kel ale di satu banwe, na nun libun mnè déén dnagit ku Marta fyak dale di gumnean. ³⁹Na nun flane kan libun dnagit ku Méri sudeng di saféd bli Dyisas du fye flinge i tdoan. ⁴⁰Na Marta, dee gusalu i nawan mdà di dee nimoan, taman fdadong kenen di ku Dyisas, na manan, “Amu, laam kè fandam tatì agu fbayà i flane kgu di kdee nimò di gumnè alògu satu? Fye ku dekam kenen tmabeng deg.”

⁴¹Na tmimel Dyisas kenen, manan, “Tay ge Marta! Dee gamsamuk i nawam gablà di dee nimoam. ⁴²Alò satu moon nimoam, i too mabtas nimò. Tanalék Méri i too fye nimò, na landè gamwè dun di kenen.”

I tdò Dyisas gablà di kdasal

(Matyu 6:9-13; 7:7-11)

11 Satu duh dmasal Dyisas di satu banwe. Na kafngen dmasal, man i satu di dad gal mlalò kenen, “Amu,

^f10:32 Libay, dunan satu di sfalò lwe dad ngà Israél. Na i dad belan, dunan i dad ganlal di kafaglut dad Dyu gal tmabeng di Bong Gumnè Dwata.

^{ss}10:33 I dad to Dyu na i dad to mdà di banwe Samériya tagne dad to sduen.

tdoam gami dmasal gambet i gal nimò Dyan Gal Munyag di dad gal mlalò kenen.”

²Taman man Dyisas, “Ku dmasal gamu, gambet ani manyu, ‘Mà, kayèmi ku mangamfù i kdee dad to di ge.

Kayèmi ku ge magot i kdee dad to.

³Blém di gami i gablà knaanmi di kat duh.

⁴Na nlifetam i dad salàmi, du nlifetmi dad salà i kdee dad to gamsalà di gami.

Na nangam faloh di gami i dad tilew gamgebe gami di salà.”

⁵Kafnge én, man Dyisas di dale, “Na tan kiboam ku nun satu di gamu salu di gumnè i demen sgalak di gutngà i butang, na manan, ‘E lew, begam agu fandem tukay knaan, ⁶du nun demegu sgalak kel di gumnègu fdu di gumawagan, na landè fkaangu kenen.’

⁷“Na ku tmimel i demen sgalak ditù di lam, na balingan man, ‘Nangam agu snamuk! Tamagtakab i gumnèmi, na tamilè gami dad ngàgu. Talà agu nan mték mlé ge balù i tan.’ ⁸Tulengu gamu ani, balù laan mayè mték mlé kenen knaan, du demen sgalak, bay du fadlug kenen mni, magleges kenen mték na mlé i kdee kliduan.

⁹“Taman mangu di gamu, mni gamu di Dwata, na banlén gamu, mngabal gamu na fiten di gamu i fanngabalyu, na mbal gamu fusuk na lanwan di gamu i takab. ¹⁰Du balù simto mni di Dwata, gamdawat sa, na balù simto mngabal, fite Dwata di kenen i fanngabalan, na balù simto mbal fusuk, lanwa Dwata di kenen i takab.

¹¹“Gamu dad mà di tah tanà ani, ku mni tingàyu nalaf, bléyu kè ulad? ¹²Ku

mni kenen tingà anuk, bléyu kè fagi? Là sa! ¹³Balù ku tagnè gamu dad gamsalà, knean fulung gamu mlé fye di dad ngàyu. Mdatah fa déén i kfulung i Màyu di langit mlé fye, du blén i Mtiu Tulus di dad to mni di kenen.”

I gumdà tulus Dyisas

(*Matyu 12:22-30; Mark 3:20-27*)

¹⁴Na nun busaw umu falwà Dyisas di satu to, na di kalwà i busaw gtalù i to én, na too tikeng i dad to. ¹⁵Kabay man i dademe, “Falwaan i dad busaw, du Bél-sébul i gumdatah dad busaw, mlé di kenen gnagan.”*

¹⁶Na nun dademe déén mayè tmilew ku Dyisas, taman mni ale di kenen tnikeng nimò, du gudmilèla kun, ku mdà di Dwata i nimoan. ¹⁷Na gadè Dyisas i fandamla, na manan di dale, “Ku fkahta di kagot i satu hari, ku sunay ale i dad ton, malmo baling i kagotan dale. Salngad ku fkahta di satu malay ku sfati slame ale, malmo baling i ksatatula.

¹⁸Na ku sanfati Satanas i dademen, là kè malmo kagotan? Taman kan ku manyu kun, falwàgu dad busaw fagu di ku Bél-sébul? ¹⁹Ku glut, Bèlsébul i gumdà tulusgu falwà i dad busaw, simto gumdà tulus i dad mlalò gamu gal falwà dad busaw? Gadèyu i tulusla mdà di Dwata na én sa gugmadèyu gsalà i manyu gablà di deg. ²⁰Taman du én kafalwàgu dad busaw mdà di gnagan Dwata, én sa i gugmadèyu takel i kagot Dwata di dad to.

²¹“Ku fkahta di mgal to mebe tek mantay i gumnean, landè sa to gamwè knunan. ²²Kabay ku nun to mgal fa matud samfati na misan kenen, gaganan mwè i tek gusmaligan na i knunan, na sansalelan di dad ton.

²³“Na mangu di gamu, balù simto to là msen deg, dmuen deg, na balù simto

***11:15** Bèlsébul, dunan satu dagit Satanas, i gumdatah dad busaw na dademe tulus dmuen Dwata.

to là ttabeng samtifun i dad to di deg, balingan ale sanbalét.”

I kasfulê i busaw talamwà

(Matyu 12:43-45)

²⁴Na man fa Dyisas, “Di kalwà i busaw di satu to, gal kenen magu di dad kafag banwe landè alì dad to du mngabal i gumanakan. Kabay ku landè teenan, manan di kton, ‘Samfulê agu di tagnè gumnègu.’ ²⁵Na kakelan di to tagnè gumnean, teenan tamlaneb na maftifas. ²⁶Taman mdà i busaw mngé i dademen, na faginan fitu dad busaw mdatah fa i ksasèla di kenen. Na sdulê ale fusuk, na fles mnè di kenen. Taman matnù fa i ksasè kagkah i to én di katbuan di là fa lamwà i busaw.”

²⁷Na di lam Dyisas talù, nun libun mdà di dad to stifun déén tamlo, manan, “Too nun kafye di libun fsut na ftutù ge!”

²⁸Kabay tmimel Dyisas, manan, “Kabay too nun kafye i dad to flinge Tnalù Dwata na mimen dun.”

I tnikeng fni dad ulu i dad Dyu

(Matyu 12:38-42)

²⁹Baling matnù dad to stifun di saféd Dyisas, na talù kenen, manan, “Too sasè i dad to di bang ani. Mni ale tnikeng du ilè agu i dek Dwata. Kabay landè tnikeng fite di gamu galwà di tnikeng teenyu kadang gambet i gnagu Dyona. ³⁰I gnagu Dyona i gugmadè i dad to di banwe Ninibi na kenen sa i dek Dwata. Salngad deg, i dnagit Tingà To, i gnagugu kadang i gugmadè i dad to di bang ani. ³¹Na di Duh Kukum Dwata kadang, tadag i réyna magot i banwe Siba di muna Dwata du dmalam gamu dad to di bang ani, du i nimò libun ani di muna fa i gugmadè gablà gamu fanlayam, du balù too mawag gumdaan, salu kenen di ku Harì Solomon du fye flinge i gnadean. Kabay nun mdatah gnadè di ku Harì Solomon dini di gamu

ani, bay là gamu flinge. ³²Na di Duh Kukum, lè tadag i dad to mdà di banwe Ninibi du dmalam gamu du i nimòla di muna fa i satu gugmadè na gamu gablà fanlayam, du di kaklingela tdò Dyona di dale, msal ale di sasè nimòla, bay i tamdò gamu ani, mdatah fa di ku Dyona, bay là gamu msal.”

I salò na i mata

(Matyu 5:15; 6:22-23)

³³Na fadlug Dyisas talù, manan, “Ku nun to mtam i salò, laan sa buni ku demen snukub i been. Kabay én nimoan, fkahan di gumeften, du fye balù simto fusuk di gumnean mite i uyalan. ³⁴I matayu gambet i salò di lawehyu. Ku fye i keyeyu, fakayyu man matlu i fandamyu, na gambet langub lwa i klamang lawehyu. Kabay ku sasè i keyeyu, sasè fandamyu, na gambet langub kmifu i klamang lawehyu. ³⁵Taman tooyu fnafye, du ken man nawayu malwa i fandamyu bay kadì kifu. ³⁶Ku too malwa i fandamyu, na landè gukmifun, gambet salò tmuyal di gamu.”

I kalob i dad to Dyu

(Matyu 23:1-36; Mark 12:38-40)

³⁷Kafnge Dyisas talù, nun satu Farisi mlak kenen kmaan di safédan. Taman fusuk kenen di gumnè i to én, na sundeng du fan kmaan. ³⁸Na tikeng i Farisi du là malob Dyisas di là fa kmaan du én i tagnè nimò lalò i dad Dyu. ³⁹Na man Amuito Dyisas di kenen, “Gamu dad Farisi, salngad gamu i to malob di lwà i tabù na fligo, bay ditù di lam, sana kagsikan. Hae, nalobyu kmalyu, bay fnò nawayu klom na dee bung sasè. ⁴⁰Tay, too kulang i fandamyu! Là kè glut Dwata i mimò lawehyu, mimò fa nawayu? ⁴¹Kabay ani fye nimòyu, mlé gamu di dad to landè balù tan i gaganyu, du fye gadè i dad to mlaneb gamu, là alò di lwà, bay ditù fa di lam.

⁴²“Magakdo gamu dad Farisi! Fanlayam gamu kadang du balù bléyu gasfalò alel di Dwata kdee kantuyu, kel di dad malnak bol uten na gulay, knean fbayàyu i dad mabtas nimò, dunan i tlu kibòyu i demeyu to na i kakdoyu Dwata. Ani moon tooyu nimò, na fadlug fa di kimenyu i dademe flalò galyu nimen.

⁴³“Magakdo gamu dad Farisi! Fanlayam gamu kadang du too gamu mibal afè i dad to. Ku fusuk gamu di gal gusatdò, kayèyu i dad fye gusudeng di muna. Na ku salu gamu di fadyan, kayèyu ku too gamu nafè i dad to déén. ⁴⁴Magakdo gamu! Fanlayam gamu kadang du i sasè mnè di nawayu fagsik i dad to mafè gamu, salngad i dad lbang fagsik i dad to gamdà dun,[†] ku landè ilè nun lbang déén.”

⁴⁵Na nun satu to gal mubad dad flalò Dwata tmimel ku Dyisas, manan, “To Tamdò, di manam én, gakuf gami di dad to fyaam!”

⁴⁶Na man Dyisas, “Hae, magakdo gamu dad gal mubad dad flalò Dwata. Fanlayam gamu kadang du i dad flauyu i dad to too malima nimen. Lulenyu di dad to i too blat, bay balù satu tnalò làyu agot du tmabeng mket dun.

⁴⁷“Magakdo gamu! Fanlayam gamu kadang du fdakyu i too fye gulambang i dad tugad Dwata, na blaam, én mati dale i dad gutambulyu. ⁴⁸I nimòyu ani i gufiteyu na agin gamu di nimò i dad gutambulyu, du ale i mati dad tugad Dwata, na gamu i mimò dad ilè i gulambang dale. ⁴⁹Na én duen man Dwata fagu di bong kfulungan, manan, ‘Dekgu di dale kadang i dad tugadgu na i dademe dad dekgu, bay balingla fnati dademe, na fanlayam dademe.’

⁵⁰Taman fanlayam Dwata gamu dad to di bang ani, du gagin gamu di kbanò i kdee dad tugad Dwata mdà fa di kimò Dwata i banwe kel di mduh ani, ⁵¹mdà di kbanò ku Abél kel di ku Sakaraya, i bnanòla di bleng i gudamsù na gumangamfù di Dwata. Hae, tulengu gamu i kaglut, fanlayam i dad to di bang ani mdà di kbanò i kdee ani.

⁵²“Magakdo gamu dad gal mubad dad flalò Dwata. Fanlayam gamu kadang, du buniyu di dad to i kaglut mdà di Dwata. Là gamu mayè dmawat i kaglut, na fnangyu i dad to mayè dmawat dun.”

⁵³Na di ktagak Dyisas i gumnè én, too flabè i dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i dad Farisi. Na mdà di duh én, too dee snalekla ku Dyisas, ⁵⁴du too ale mayè ku nun gukamfèla kenen fagu di timelan.

I kaflingu dad Farisi

(Matyu 10:26-27)

12 Na di bang én, file libu dad to sti-fun du flinge i tdò Dyisas, na tati ale masasdà bli du mdà di kasgatla. Na funa talù Dyisas di dad gal mlalò kenen, manan, “Fangeyeyu i dad Farisi, i too flingu mlalò i knayè Dwata, ken gakuf gamu di kaflingula, du i kaflingula salngad i bulung falnok i fan du mlal lam-nok. Man nawala gbuni i ksasèla, ²bay i kdee gbuni, teen sa kadang, na i là gadè di bang ani, gadè sa kadang. ³Kdee manyu di gukmifun, linge kadang di gumalwan. Na kdee ungagyu di sibay magtakab, kit kadang i kdee dad to di lwà.

⁴“Ani mangu di gamu i dademegu sgalak, nang gamu likò i dad to, du alò lawehyu i gfatila, na én sa i gusen gaganla nimò di gamu. ⁵Kabay tulengu gamu ku simto i gablàyu kanlikò. Én kanlikòyu Dwata du gaganan fnati i

[†]11:44 Di muna, di knè i dad to Dyu di klalò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, ku gdà i satu to i gulambang, ku demen nagotan i to mati, mbaling kenen magagsik di kite Dwata. Silang mlaneb ku damsù.

lawehyu, na gmagan fa mbat gamu di lanaw lifoh. Hae, mangu di gamu, kenen sa i gablàyu kanlikò! ⁶Na fandamyu sa kun, i kalsidaw galla fabli lime bnayad alò file kadakù, bay balù satu, landè glifet Dwata. ⁷Na gamu, balù i kdee balu i wakyu tansen. Taman nang gamu likò du di Dwata too gamu mabtas fa di dad kalsidaw.”

I to nfun Dyisas di Maan

(Matyu 10:19-20, 32-33; 12:32)

⁸Man Dyisas, “Tulengu gamu, balù simto mfun deg di muna i dad to, nfun i dnagit Tingà To di muna i dad kasaligan Dwata. ⁹Kabay ku simto là mfun deg di muna i dad to, làgu kenen nfun di muna i dad kasaligan Dwata. ¹⁰Na balù simto talù sasè gablà di Tingà To, fakay nlifet salaan, bay ku simto falmo dengeg i Mtiu Tulus fagu di taluan, là nlifet i salaan.

¹¹“Na ku nun to mebe gamu di muna i dad gumdatahla gal mukum di gal gusatdò, ku demen i dademe ganlal, du fukumla gamu mdà di ksatatuyu di deg, nangyu fsamuk nawayu gablà di ktime-lyu dale, na i fye kmanyu dun, ¹²du i Mtiu Tulus fgadè di gamu i fye manyu di bang én.”

I fléd gablà di to nun bong knun là fulung faldam

¹³Na nun satu to mdà di dad to stifun déén, manan di ku Dyisas, “To Tamdò, manam di flanekgu, fye ku blén di deg i deg ael di knun tagak mà gami.”

¹⁴Kabay man Dyisas, “Lew, landè labetgu musay ku demen samsalel i knun màyu.” ¹⁵Na man Dyisas di kdee dad to déén, manan, “Too gamu fgeye du fye landè klom nawayu. I klawil na kafye nawa satu to, ise mdà di kalbong knunan.”

¹⁶Na tulen Dyisas dale satu fléd, manan, “Nun satu to bong knunan, nun tanaan too bong uléan. ¹⁷Na manan

di kton, ‘Tan i fye kibògu? Talandè gusamtifungu i bong ulè i fulegu?’ ¹⁸Na manan, ‘Ani nimògu, lanbàgu i dad labi folgu na tanlasgu bong. Déén gumusekgu kdee ulè fulegu na i dademe kandeengu. ¹⁹Na kafnge én, fakaygu man di ktogu, “Tay, kafye kagkahgu nan. Là mti i bong knungu kel di file fali. Tati agu nan ftud, kmaan, minum, na too flehew!” ”

²⁰“Kabay man Dwata di to én, ‘Too kulang i fandamam! Kadang butang ani mati ge, na simto kè mfun i kdee knun tasantifunam? Taise ge.”

²¹Na man Dyisas, “Ani kagkah i kdee dad to samtifun knun dini di tah tanà, bay di kite Dwata landè knunla.”

I kifat Dwata i dad to smalig di kenen

(Matyu 6:25-34)

²²Na manan di dad to gal mlalò kenen, “Taman ani mangu di gamu, nangyu fsamuk i nawayu gablà di dad klidùyu, i galyu knaan, na gablà di lawehyu ku tan klaweh galyu lsak. ²³Tablé Dwata di gito i too mabtas, dunan i nawaito na lawehito, taman landè duenito fsamuk i nawaito gablà i knaan na klaweh. ²⁴Fandamyu dad wak, là ale mla ku demen kamtu, landè lawig ku demen fol gusamtifunla knaanla, bay fankaan ale Dwata. Na gamu mabtas fa di dad anuk di bnas. ²⁵Nun kè di gamu tmugad i klawilan balù tukay fagu di kfasamuk i nawan? Landè sa! ²⁶Na ku làyu gagan mimò tukay ani, kan ku fsamukyu nawayu gablà di dademe dad klidùyu.

²⁷“Fandamyu dad bulek di bnas ku tan kibò ktabòla. Là ale faflayam meye klidùla na là ale mimò klawehla. Kabay ani mangu di gamu, balù Harì Solomon di too nun knunan, landè klawehan gasngad di kafye baweh i satu bulek. ²⁸Na fandamyu, landè kabtas dad bulek di bnas mto duh ani bay fayah mlanas na bat di lifoh. Ku kanlaweh Dwata i

dad bulek di kafye én, lumban i kablén gamu klaweh. Tay, too tukay i kafaglutu! ²⁹ Nangyu alì fandam na fsamuk i nawayu gablà di gumwèyu i knaanyu na ninumyu. ³⁰ Hae, du én i too fanngabal i dad to là gmadè Dwata, bay i Màyu di langit gmadè i kdee klidüyu. ³¹ Kabay ani i fye nimòyu, fdatahyu di nawayu i kagot Dwata, na blén di gamu i kdee dad klidüyu.”

I knun di langit

(Matyu 6:19-21)

³² Man Dyisas, “Gamu dad mlalò deg, nang gamu likò balù ku là gamu dee, du i Màyu di langit, too kenen lehew fagin gamu di kagotan. ³³ Fabliyu i dad knunyu, na banléyu i dad to landè. Na én kibòyu samtifun knunyu landè kalmo, dunan i knun landè ktin di langit. Na landè to gfusuk ditù du tmaku, na landè kanok gafalmo dun. ³⁴ Hae, du ku nè gumnè i knabasyu, én sa gumnè i nawayu.”

I kafatlagad dad salig Dyisas di kasfuléan

³⁵⁻³⁶ Fadlug Dyisas tamdò, manan, “Fatlagad gamu di kasfulègu, salngad i dad salig fatan i kasfulè i amula fdu di kasdeme. Di laan fa kel, lsakla i fye klaweh na mtam i salò, du fye di kbalan fusuk gatlagad ale gasil mukà i takab. ³⁷ Too nun kafye gdawat i dad salig ku di kakel i amula, mukat ale. Na tulengu gamu i kaglutu, kiten dun tanlasan i klawehan, na fsudengan dad saligan, du kenen i fkaan dale. ³⁸ Na balù ku tngà butang ku demen too flafus kake-lan, too nun kafye i dad salig i gatlagad di kakelan. ³⁹ Kabay tooyu fandam ani, ku tagadè i mfun gumnè i bang kakel i to tmaku, fatlagad kenen du fye là gfusuk i to tmaku di gumnean. ⁴⁰ Na salngad gamu, too gamu fatlagad, du

agu, i dnagit Tingà To, kel di bang man nawayu ise fa bang kakelgu.”

I dad salig gsalig na i dad là gsalig

(Matyu 24:45-51)

⁴¹ Na smalek Fiter, manan, “Amu, alò di gami kè gutmulenam i fléd ani, ku demen di kdee dad to?”

⁴² Na man i Amuito Dyisas, “Simto i salig too gsalig na too fulung? Dunan i salig gufagot i amun i dademe dad saligan, du fye nalelan dale i knaanla ku tabang kablé dun. ⁴³ Too nun kafye i salig di kakel i amun ku teenan kenen mimò i fimò kenen. ⁴⁴ Tulengu gamu i kaglutu, ku ani teenan, fagotan i salig ani i kdee dad knunan. ⁴⁵ Kabay, ku man i saligan ani di kton, ‘A, mlo fa kulé i amugu,’ na tanbuan fatduk i dademen dad salig, lagi na libun, na too kenen kmaan, minum, na flangal. Na ku én nimoan, ⁴⁶ ani sa mkel di kenen. Samfulé i amun di bang i laan gadè dun, na laan fandam ku kel, na i kibò i amun kenen, toon fanlayam, du fakufan kenen di gaslok i dad to là faglut.

⁴⁷ “Na nè i salig gmadè knayè i amun, bay laan fatlagad, na laan nimò knayè i amun, toon fatduk. ⁴⁸ Kabay i salig là gmadè knayè i amun, na gamsalà, fanlayam, bay là too blat i flayaman. Nè i to banlé dee, dee fni di kenen, na nè i to dee fagot di kenen, too dee i fni di kenen.”

I kasnang nawa nebe Dyisas di tah tanà

(Matyu 10:34-36)

⁴⁹ Na man Dyisas, “Salu agu dini du nun nebegu salngad i lifoh dminè di tah tanà ani. Na kayègu moon ku dminè nan. ⁵⁰ Kabay nun bunyag dnawatgu, dunan i kaflayam fangu nagu. Na là manak i nawagu kel di kagdohò dun. ⁵¹ Ken man nawayu, én duengu salu dini di tah tanà du mebe agu ksatatu nawa, bay

ise. Tulengu gamu, én duengu salu dini du mebe agu i kasbalétyu. ⁵²Hae, mdà di ksalugu dini, ku nun lime to di satu malay sbalét ale. Tlu mnang nawa i lwe, na lwe mnang nawa i tlu. ⁵³Snang nawa i dad lagi na màla, na i dad libun na yêla, na dad libun gnè na i tewela libun.”

⁵⁴Na nun fa man Dyisas di dad to stifun déén, manan, “Ku nun teenyu labun fdu di gusdaf i duh, galyu man, ‘Tafan mulen,’ na glut, là mlo mulen sa. ⁵⁵Na ku lyaloyu nus sabnal, manyu, ‘Too minit kadang,’ na glut sa. ⁵⁶Tay, gamu dad to flingu! Fulung gamu meye i dad ilè di tanà na langit, kan ku là gamu fulung meye i dad ilè di bang ani gablà di deg?”

I kasafye i dad to sduen

(Matyu 5:25-26)

⁵⁷Fadlug Dyisas tamdò, manan, “Na kan ku làyu fandam ku tan i fye nimò? ⁵⁸Kaflingenta dun, ku nun to dmuen ge, na neben ge di usay, funa gamu stulen du fye sulè di gusafyeyu di là gamu fa kel di ganlal, du fye laan ge fles blé di to mukum, du ken léan ge blé di fulis, na bnilinggùla ge. ⁵⁹Tulenta ge ani, silang ge galwà ku tatoo sikof bayadam i salaam.”

I dad to là msal, mati

13 Na di bang én, nun dad to tmulen ku Dyisas gablà di dad to di banwe Galili tafafati Filat di lamla damsù di Dwata. Na i litèla masbool di litè i dad lmanaf dsùla. ²Na man Dyisas di dale, “Man nawayu kè too blat fa i salà dad to én di salà i dademe dad to mdà di Galili, du bnanò ale di lamla damsù? ³Là sa! Kabay tulengu gamu, ku là gamu msal na tmagak i sasè nimòyu, mati gamu salngad dale. ⁴Na i dad sfalò walu dad to mati matkan i too mdatah gumnè di Silom, man nawayu kè too blat fa i salàla di salà i dademe dad to mnè

di Dyérusalém? ⁵Là sa! Kabay tulengu gamu, ku là gamu msal na tmagak dad sasè nimòyu, mati gamu salngad dale.”

I fléd gablà di kayu fig landè bunge

⁶Na kafnge én, tulenan dale i fléd ani, manan, “Kaflingenta dun, nun satu to, nun kayu fig tafulen di tanà i galan gumule grép. Satu duh mngabal kenen bunge di kayu ani, bay landè teenan. ⁷Taman manan di to mifat i fulen, ‘Tatlu fali i klogu mngabal bunge i kayu ani, na landè teengu. Nbekam du aloan falmo i tanà.’ ⁸Kabay man i to mifat i fule, ‘Bayaam fa, balù alò fali ani, du funagu lanbud na fankahgu abunu. ⁹Ku munge kadang di fali ani, too fye, bay ku là, na fanlesam fbek.”

I kafgulè Dyisas satu libun di Duh Kaftud

¹⁰Di satu Duh Kaftud i dad Dyu, tamdò Dyisas di satu gusatdòla. ¹¹Na nun libun déén tasfalò walu fali nun tdukan mdà di busaw. Bakug kenen, na talaan beg gafatlu tadag. ¹²Na di kite Dyisas i libun ani, tlon kenen, na manan, “Tamgulè ge nan di tdukam.” ¹³Na nagotan kenen, na tatì gafatlu tadag, na dnayenan Dwata.

¹⁴Kabay i ganlal mebe di gal gusatdò, too kenen flabè du tafangulè Dyisas i libun ani di Duh Kaftud, na manan di dad to déén, “Nun nam duh di satu simana fakay ito mimò. Salu gamu dini di dad duh én ku mayè gamu mgulè, bay ise ku di Duh Kaftud.”

¹⁵Kabay tmimel Dyisas kenen, manan, “Gamu i dad to alò flingu mimen Dwata! Làyu kè nteh i ikat i dad bakayu na dongkiyu, du fninumyu ale di Duh Kaftud. ¹⁶Na i libun ani, kenen satu bel Abraham, na tasfalò walu fali taklo Sathanas mikat kenen. Là kè fakay ku nte-hgu ikatan di Duh Kaftud?”

¹⁷ Di kman Dyisas ani, too myà i dad to dmuen kenen, bay dademe dad to flinge, too ale lehew gablà di dad too fye galan nimò.

I fléd gablà i satu too tukay bnê

(Matyu 13:31-32; Mark 4:30-32)

¹⁸ Na man Dyisas, “I tan gufasngadgu i kagot Dwata? Tan i fye guflingengu dun?”

¹⁹ Flingengu di too tukay bnê fule satu to di tanaan. Tmabò i bnê ani, na mbaling bong kayu. Na smalal dad anuk di bnas di dad fangan.”

I fléd gablà di falnok fan

(Matyu 13:33)

²⁰ Na lêman smalek Dyisas, manan, “I tan fa guflingengu i kagot Dwata?”

²¹ Flingengu di bulung falnok fan nwè i satu libun du bolan di tlu gantang arina, na too masbool na too lamnok.”

I lwe dalan nalék i dad to

(Matyu 7:13-14, 21-23)

²² Na fles Dyisas magu salu di Dyérusalém, na slob kenen tamdò di dad malbang na dad malnak banwe di dalanan. ²³ Na nun to smalek kenen, manan, “Amu, là kè dee to galwà di salàla?”

Na man Dyisas di dale, ²⁴ “Too gamu fgal du fye gfusuk gamu di tukay bà takab salu di nawa landè sen du landè dademe dalan salu ditù. Na tulengu gamu, too dee to kadang tilew fusuk, bay là ale gfusuk. ²⁵ Ku fkahta di gumnè, ku tatnakab kadang i to mfun dun, gtagak gamu tadag di lwà, na fakdo gamu, manyu, ‘E Amu, begam nukà gami i takab!’

“Kabay én timelan gamu kadang, manan, ‘Làgu gamu dilè, na làgu gadè ku nè i gumdàyu!’

²⁶ “Na manyu kenen, ‘Kabay tagne gami sgalak di ge, du kmaan gami na

minum di safédam, na gal ge tamdò di banwemi.’

²⁷ “Kabay man mfun i gumnè, ‘Tulengu gamu, làgu gamu dilè, na làgu gadè ku nè i gumdàyu! Fawag gamu di deg kdeeyu dad to mimò sasè.’

²⁸ “Na di bang én too gamu mngel na kminggat i kifanyu mdà di klidùyu i kiteyu dad gutambulyu Abraham, Isaak, na Dyékok, na i kdee dad tugad Dwata tagfusuk di kagot Dwata, bay gamu gtagak di lwà. ²⁹ Na nun fa dad to mdà di klamang banwe sudeng kmaan di bong fista di kagot Dwata, mdà di dad banwe di gusut i duh, na mdà di gusdafan, na mdà di gufdu i sabnal, na mdà di gufdu i timul. ³⁰ Too glut, nun dad to gfulé di mduh ani, tambaling guna kadang, na nun dademe guna di mduh ani, mbaling gfulé kadang.”

I kalbong nawa Dyisas i dad to di Dyérusalém

(Matyu 23:37-39)

³¹ Na di bang én, nun dad Farisi salu i ku Dyisas, na manla, “Gasil ge mdà salu di dademe banwe du mayè Harì Hérod mati ge.”

³² Kabay man Dyisas, “Mdà gamu salu di ku Harì Hérod, én to gal mgaw, na tulenyu kenen, funagu falwà dad busaw na gfulè i dad to di mduh ani, na lêman fayah, bay lwe ani, kafnge i nimògu. ³³ Di mduh ani na fayah fadlug agu di kagugu, na kel di lwe ani, i kakelgu di Dyérusalém, du là fakay fnati i tugad Dwata ku ise déén di Dyérusalém.”

³⁴ Na too mlidù nawa Dyisas gablà di dad to di Dyérusalém, na manan, “E gamu dad to di Dyérusalém, gamu dad to mati i dad tugad Dwata, na tmudà batu kel di kfati i dad saligan dekan di gamu! Tadee dulègu mayè samtifun gamu di ifatgu gambet i anuk mliton santifunan i dad unsuyan di dungan fafakan, bay là gamu mayè. ³⁵ Na taman tnagak nan

Dwata i banweyu, na silangyu agu lêman teen ku takel i bang kmanyu, ‘Nun kafye di to salu dini mebe i glal mdà di Amuito Dwata.’”

I kafgulê Dyisas satu lagi di Duh Kaftud

14 Di satu Duh Kaftud, salu Dyisas di gumnè satu Farisi nun glal, du nlak kenen kmaan ditù. Na too kenen tnanul i dad to. ²Na nun satu lagi déén, balak i lawehan. ³Na snalek Dyisas i dad Farisi na i dad gal mubad dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, manan, “Fakay kè di dad flalò Dwata ku fgulê i to nun tduk di Duh Kaftud, ku là?”

⁴Kabay tatù ale fanak. Na nagot Dyisas i to én, na fanguléan na fdaan mulê.

⁵Na snalek ale Dyisas, manan, “Ku nun tingàyu ku demen bakayu i mtatek di mngalam sol di Duh Kaftud gasilyu falwà ku là?”

⁶Kabay là ale gamtimel.

I kafdanà i kto

⁷Na nun teen Dyisas i dademe dad to nlak déén malék i dad gusudeng i gal tagà di dad to mdatah, taman nun tulenan satu fléd, manan, ⁸“Ku nun mlak ge di kasdeme, nangam nalék i fye gusudeng i gal tagà i dad mdatah to, du ken nun to kel, mdatah fa di ge. ⁹Du ku kel, ken salu di ge i to mlak, na manan, ‘Blém i gusudengam di to ani.’ Na baling ge myà du tabaling én tlas gusudengam i gusudeng i dad to mdanà. ¹⁰Kabay ku nun mlak ge, ani fye nimoam, nalékam i gusudeng i dad to mdanà du fye salu di ge i to mlak, na manan, ‘E Lew, mili ge kun di fye gusudeng.’ Na fiten di kdee dademem nlak, ge too mgafè. ¹¹Du balù simto to fdatah i kton, fdanà sa kadang, na balù simto to fdanà i kton, fdatah sa kadang.”

I fye klak

¹²Na man Dyisas di to mlak kenen, “Ku mimò ge kakaan ku nun to nlakam kmaan di safédam, nangam nlak i dademem sgalak, i dad flanakam, i dademem gakedam, ku demen i dademem saldan i nun knun, ken mlak ale ge na gbalas ge di klakam dale. ¹³Kabay ku mimò ge fista, i fye nlakam, dunan i dad to landè knun, i dad to là gmagan magu, i dad kimay, na i dad butè. ¹⁴Na nun kafye gdawatam, du balù làla ge gbalas, Dwata malas i kafye nimoam di kték i dad to tlu.”

I fléd gablà di klak di bong fista

(Matyu 22:1-10)

¹⁵Na nun satu to di gukmaanla mlinge i man Dyisas gine, na manan, “Too nun kafye i to kmaan di fista nimò Dwata kadang di kagotan di langit.”

¹⁶Na tulen Dyisas fléd ani di to én, manan, “Nun satu to mimò i bong fista, na dee dad to nlakan. ¹⁷Di kakel i duh i fista, dekan i saligan du fye tnulen i dad to tanlakan, ‘Salu gamu dini, du tagatlagad i kdee.’

¹⁸“Kabay i kdeela malibad i là ale gsalu ditù. Man i tnanin, ‘Nun tanà bnayadgu, na là fakay ku làgu nlaui. Begam nlifet i làgu kagsalu di fista.’

¹⁹“Na man i satu, ‘Nun gbayadgu sfalò baka, na fan agu mdà du tilewgu ale fdaru. Begam nlifet i làgu kagsalu di fista.’

²⁰“Na man i satu, ‘Falami agu mwè yaan, taman là agu gsalu di fista.’

²¹“Taman mulê i saligan, na tulenan i kdee ani di amun. Na too flabè i amun, na manan di saligan, ‘Fafalal ge mdà salu di dad karsada na dademe dad dalan di syudad, na nebem dini i dad to landè knun, dad là gagu, dad butè, na dad kimay.’

²²“Na di là mlo, takel i saligan, na manan, ‘E Amu, tanimògu i kdee dekam, bay nun fa gdè gusudeng.’

²³“Na man i amu di saligan, ‘Lêman ge mdà salu di dad dalan di bulul, na toom fsalu dini i dad to, fye fnò i gum-nègu. ²⁴Kabay tulengu ge, landè balù satu di dad to munagu nlak gamkaan i bong knaan tafatlagadgu ani.”

I to fakay mgimò satu to mlalò ku Dyisas

(Matyu 10:37-38; 5:13; Mark 9:50)

²⁵Nun dee dad to magin ku Dyisas magu, na meye kenen di dale, na manan,

²⁶“Ku nun to mayè magin deg, na là too bong nawan deg, mdatah fa di kalbong nawan maan, yéan, yaanan, dad ngaan, dad flanekan, na balù kel di kton, là kenen fakay mgimò satu gal mlalò deg. ²⁷Na balù simto to là mebe i krusan na mlalò deg, là kenen fakay mgimò satu gal mlalò deg.

²⁸“Kaflingenta dun, ku nun di gamu mayè fdak i bong gumnè, én nimoan, funan fanak na fandam ku file filak i btasan du fye gadean ku gablà filakan gafnge dun. ²⁹Hae, du ku laan funa fandam, di kafngen fdak i lahanan, laan gafnge i gumnean, na baling snilo kenen i kdee mite dun. ³⁰Na manla, ‘I to ani, tambù kenen fdak i gumnè, bay laan gafnge dun.’

³¹“Salngad én, ku fkahta di hari fan samfati satu hari nun lwe falò libu sundalun, du funan fanak na fandam fye gadean ku gmagan kenen misan dun, balù ku alò sfalò libu i kenen sundalu. ³²Na ku man nawan laan gmagan, dekan muna dad saligan smitong i satu hari di sawag ale fa, du fye stulen di gufyen fye là ale fles sfati. ³³Salngad én, là gamu fakay mgimò to mlalò deg, ku làyu funa fandam na tngak i kdee dademe mabtas di gamu.

³⁴“I dad mlalò deg, ku làla agu fabtas di kdee dademe knabasla, salngad ale di kahì landè nem, du balù ku fye kahì, bay ku talandè neman, landè kibò fahì dun lêman. ³⁵Talandè gukmamu dun, balù bol di abunu i tanà, là fakay, tatì bat nan i dad to. Taman flinge gamu ku nun klingeyu!”

I fléd gablà di bilibili lana

(Matyu 18:12-14)

15 Na di satu duh, i dad to gal mwè bayad buhis na i dademe dad to gal mlafà i flalò Dwata, stifun ale du flinge i tdò Dyisas. ²Kabay i dad Farisi na i dad to gal tamdò i dad flalò Dwata, too ale mugak, manla, “I to ani, dnawatan i dad to gamsalà na kmaan kenen di safédla!”

³Na én duen tulen Dyisas satu fléd, manan, ⁴“Ku nun satu to di gamu mfun mlatu bilibili, na baling lana i satu, tan i nimoan? Tngakan i syem falò syem di gumtebla, du fanngabalan i lana kel di kiten dun. ⁵Na di kiten dun, too kenen lehew, na tniangan mulè. ⁶Di kakelan di gumnean, tlon i dademen sgalak na i dademen saldan, na manan dale, ‘Flehew gamu magin di deg, du tateengu i bilibiligu lana.’ ⁷Na tulengu gamu, salngad én di langit du bong klehew ditù mdà di satu to gamsalà msal na tmagak i salaan, di syem falò syem to matlu i landè kamula msal.”

I fléd gablà di mabtas filak lana

⁸“Na ku nun libun mfun sfalò batù filak too mabtas, na baling lana i satu, tan i nimoan? Laan kè gasil mtam i salò na fnune i gumnean na toon fanngabal kel di kiten dun? ⁹Na di kiten, tlon i dademen sgalak na i dademen saldan, na manan dale, ‘Flehew gamu magin di deg, du tateengu i filakgu lana.’ ¹⁰Na tulengu gamu, salngad én i klehew dad kasaligan Dwata di ksal satu to gamsalà di salaan.”

I fléd gablà di tingà lana

¹¹ Na fadlug Dyisas talù, manan, “Nun satu to nun lwe tingaan lagi. ¹² Na man i twali di maan, ‘E Mà, blém deg nan deg aled di knunam.’ Taman nalelan i knunan di lwe dad ngaan.

¹³ “Di là file duh, fabli i twali kenen alel, na neben i kdee gwean di mawag banwe, na falmon di dee sasè nimò i landè gukmamu. ¹⁴ Na di kti kdee, nun kel bong kbitil di klamang banwe gusalun, na too kenen malima ditù. ¹⁵ Taman fusuk kenen di nimò di satu to mnè di banwe én. Na dekan kenen di nligon du fkaan dad sdean. ¹⁶ Na mdà di too sè kbitilan, kayean moon kmaan i dad bunge kayu i galan fkaan di dad sdè, bay landè mlé kenen balù i tan.

¹⁷ “Kabay fandaman i kagkahan, na manan di kton, ‘I kdee dad tnaden Mà, mlukas fa knaanla, bay deg, tapan agu mati kbitilgu. ¹⁸ Fye fa ku mdà agu mulè di ku Mà, na mangu di kenen, “Mà, tagamsalà agu di Dwata na lêman di ge. ¹⁹ Talà agu gablà tlo tingaam. Nimoam agu alò satu to tnadenam.” ’

²⁰ “Taman mdà kenen mulè di maan. Kabay di mawag fa kenen, teen i maan, na toon kenen kando. Na faflal kenen sadlu smitong i tingaan, na lkafan na nalakan.

²¹ “Na man i tingaan, ‘Mà, tagamsalà agu di Dwata na lêman di ge. Talà agu gablà tlo tingaam.’

²² “Kabay tlo i maan dad saligan, na manan, ‘Faflal gamu! Nebeyu dini i too fye klaweh, na falsakyu kenen. Fnalsakyu kenen tising na tnalumfàyu. ²³ Nwèyu i tingà baka tafabù, na tnatèyu. Mimò ito fista, na too ito flehew, ²⁴ du i tingàgu ani gambet mati, bay ani, talèman mto! Gambet talana, bay ani, talèmanangu teen!’ Taman tambù ale too flehew.

²⁵ “Na di slà ani, ditù fa i tingaan twege di nligola. Na di kuléan, di kagdadongan di gumnè, lingen i lingag, na teenan i dad to sayew. ²⁶ Taman tlon satu di dad saligla, du snalekan di kenen ku tan i nimòla. ²⁷ Na man i salig, ‘Tamulè i twalim, na taftatè maam i tingà baka tafabù, du tasamfulè i twalim na fye kagkahan.’

²⁸ “Kabay baling kenen flabè, na laan mayè fusuk di gumnè. Taman lamwà i maan na fakdo di kenen fye fusuk. ²⁹ Kabay én timelan maan, ‘Fadé fandamam, tafale fali klogu mimò dini na di kdee dekam deg slamegu nimen, bay laam lmen mlé deg balù satu tingà kambing du tnatègu fye nun klehewgu dmeme i dad demegu sgalak. ³⁰ Kabay kakel i satu tingaam tafalmo i knunam dmeme i dad sasè libun, balingam tnatè kenen i tingà baka tafabù.’

³¹ “Na man i maan, ‘E Tò, tagnè ge mnè dini di safédgu, na i kdee dad knungu slame ge mfun dun. ³² Kabay too mabtas ku mimò ite fista na flehew ite du gambet tamati i twalim, bay talèman mto. Gambet talana, bay ani talèmananta teen.”

I fléd gablà di salig fulung meye i knean di fulé duh

16 Na lêman nun tulen Dyisas satu fléd di dad to mlalò kenen, manan, “Nun satu to too bong knunan, na nun saligan gufagotan dun. Na di satu duh, nun lingen na tabaling falmo saligan i knunan. ² Di kgadean dun, fatlon i saligan, na snalekan kenen, manan, ‘Tan i lingegu ani gablà di ge? Blém di deg i gugsulat gablà di kagotam i knungu, du làgu nan fagot ge.’

³ “Na man i salig di kton, ‘Tan i kibògu nan du falwà agu i amugu? Làgu gagan mimò i blat du mlungay agu na myà agu mni. ⁴ A, tagadègu ku tan i fye nimògu

du fye balù ku falwà agu, knean nun dad demegu sgalak fyak deg di gumnèla.'

⁵"Èn nimoan, katedan i kdee dad to gamguteng di amun man satu dale. Kaker i satu, snalekan kenen, manan, 'File utengam di amugu?'

⁶"Na man i to én, 'Mlatu lata i fngalo.'

"Na man i salig, 'Ani gugsulat i utengam. Gasil ge sudeng dini, na sulatam déén alò lime falò lata.'

⁷"Na lêmanan snalek i satu, manan, 'Na ge, file utengam?'

"Na man i to én, 'Mlibu been mse.'

"Na man i salig, 'Ani i gugsulat i utengam. Sulatam alò walù latu.'

⁸"Di kaklinge i amun gablà di nimoan, dnayenan i salig mlangong di kfulungan meye kfagu i nimoan. Hae, du mdatah kfulung i dad to là faglut di Dwata di kibòla i dademela to mnè di tah tanà ani, di kfulung i dad to Dwata. ⁹Taman tulengu gamu ani, fandamyu i knèyu di fulé duh. Gnamityu i knunyu di ktabeng i dad to, fye nun kamdo gamu, na balù ku tamti i knunyu, dnawat gamu di gumnè landè gusen.

¹⁰"Balù simto to gsalig di tukay, lêman gsalig di bong. Na balù simto to là gsalig di tukay, là lêman gsalig di bong.

¹¹Taman ku là gamu gsalig di kagoty i knun di tah tanà, simto kè smalig di gamu i glut knun ditù di langit? ¹²Na ku là gamu gsalig magot i knun dademe to, simto mlé gamu knun di langit?

¹³"Landè kibò flifan di lwe amu, du ku lwe amu satu to, knangan nawa i satu, na kandon i satu, ku demen nimenan i satu, na dnunen i satu. Ku too bong nawayu knun, làyu gimen Dwata du landè kibò flifan di lwe."

¹⁴Na mlinge i dad Farisi i kdee man Dyisas ani, taman snilola kenen, du too bong nawala filak. ¹⁵Kabay manan di dale, "Gamu i dad to mayè mimò fye di kite i dad to, bay gadè Dwata i mnè di

nawayu. Na i nimò too mabtas di dad to, baling too knang Dwata.

¹⁶"Kel di bang Dyan Gal Munyag, én alò gal tdò, dunan i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i surat dad tugadan di muna fa. Kabay tambù Dyan tamdò i Fye Tulen gablà di kagot Dwata, na mdà di kaklinge dad to dun, too ale fgal du fye gfsuk ale. ¹⁷Kabay mlal fa magwè i langit na tanà, di kagwè balù tukay gsulat di dad flalò blé Dwata.

¹⁸"Ku fkahta di lagi mkah i yaanan na lêman mwè satu libun, tagamsalà du nlafaan i muna yaanan. Na salngad i lagi mwè libun takah i yaanan, gamsalà kenen du nlafaan muna yaan i libun nwean."

I to nun bong knun na Lasarus

¹⁹Na talù fa Dyisas, manan, "Nun satu to nun bong knun gal kamlaweh i too fye baweh na too mabtas, na too fye knaanan kat i duh. ²⁰Na nun satu lagi landè knun dnagit ku Lasarus, gal filè mdadong di gufusuk i labat di gumnè i to nun bong knun ani. Nun dad seey klamang lawehan. Na milè kenen déén, ²¹du ken gamkaan kenen balù alò dad samel tatek mdà di lamisa gukmaan i to nun bong knun. Too sasè kagkahan du balù i dad ayem gal salu di kenen na dmilà i dad seeyan.

²²"Là mlo mati i to landè knun, na nebe kenen dad kasaligan Dwata ditù di langit saféd Abraham. Kafnge én, mati i to bong knun na lbang, ²³bay én gukelan di banwe dad mati dnagit Hadis, na too maflayam kenen déén. Taman lngalà kenen na teenan Abraham di gumawagan, na ditù Lasarus di safédan. ²⁴Na tlon Abraham, manan, 'E Màngu Abraham, begam agu kando, na dekam Lasarus lamnab i tukè tnaloan di yéél, du fye fnatdakan i dilàgu, du fatno dun, du too sè kaflayamgu di lifoh ani.'

²⁵ “Kabay man Abraham, ‘A Tò, fan-damam kneam di tah tanà. Too malami nawam di kdee fye, bay Lasarus, too kenen maflayam di dee gnagun. Kabay ani, too maglala Lasarus, bay ge, too maflayam. ²⁶ Na ise alò én, bay nun bong kbe gableng gito, du fye landè gifal mdà dini salu déén di ge, na landè gifal mdà déén salu dini di gami.’

²⁷ “Na man i to én, ‘Mà, ku én i kagkahan, begam dek Lasarus samfulê di gumnè màgu, ²⁸ du nun lime dad flaneugu lagi ditù. Fye ku began ale fanngewe du fye là ale gsalu di banwe gu-maflayam ani.’

²⁹ “Kabay man Abraham, ‘Tanun di dale i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i sulat dad tugad Dwata, fye ku fanlingela i manla.’

³⁰ “Na man i to én, ‘Là sa, Màgu Abraham, là gablà én! Kabay ku nun to mték mdà di fati tmulen dale, msal ale!’

³¹ “Kabay man Abraham, ‘Ku là ale mimen i man Mosis na i dad tugad Dwata, là ale mgebe balù nun mték mdà di fati.’”

I kgebe di salà

(Matyu 18:6-7, 21-22; Mark 9:42)

17 Kafnge én, talù Dyisas di dad mlalò kenen, manan, “Too glut nun dee kel gamgebe i dad to di salà, bay magakdo i to gumdà i dademela dad to gamsalà, du too kenen fanlayam kadang. ² Fye fa ku mgikat i lialan i bong giling batu, na bat kenen di mahin, di laan fa mgebe di salà balù satu di dad to mdanà. ³ Taman too gamu fgeye!

“Ku gamsalà i dademem, nngakam, na ku msal kenen, nlifetam i salaan. ⁴ Balù ku fitu dulê kenen gamsalà di ge di sduh, na ku fitu dulê salu di ge, na manan, ‘Msal agu di salàgu di ge, begam nlifet,’ na nlifetam sa.”

I bong gnagan i tukay kafaglut

⁵ Na talù i dad galan dek di ku Dyisas, manla, “Amu, tananuam i kafaglutmi.”

⁶ Na man i Amu, “Balù ku tukay i kafaglutyu salngad kalbong i satu too tukay bnê mustasa, gaganyu man di bong kayu ani, ‘Magdot ge, na tmabò ge ditù di mahin!’ na nimenan gamu sa.”

I nimò i dad lifan

⁷ Fadlug Dyisas talù, manan, “Ku nun satu di gamu nun lifanan dmaru ku demen mifat i bilibili, na ku kel kenen fdu di gumimoan, tan i manyu di kenen? Nlakam kenen kè gasil sudeng na kmaan? Là. ⁸ Én galyu man di kenen, ‘Mimò ge knaangu flabi, na mili ge du munung deg klogu kmaan na minum, na kafnge én, ge nan kmaan na minum.’ ⁹ Mlé gamu fye dé di lifanyu, du nimenan i dad dekyu? Là sa, du én i kenen nimò. ¹⁰ Salngad én gamu, ku tagimòyu i kdee dek Dwata gamu, manyu, ‘Gami dad lifan too mdanà, na alò én nimòmi i gami alel nimò.’”

I sfalò to tanfig fangulê Dyisas

¹¹ Na di kagu Dyisas salu di Dyérusalém magu kenen di bleng i dad banwe Samériya na Galili. ¹² Na di kakelan di satu banwe, nun sfalò lagi tanfig smitong kenen, bay tadag ale di gumawagan, ¹³ na tamlo ale, manla, “E Dyisas, Amu, begam gami kando!”

¹⁴ Na di kite Dyisas dale, manan, “Mdà gamu. Fiteyu i lawehyu di dad bà di Dwata.”

Na di dalanla salu ditù, tamgulê ale.

¹⁵ Na di kite i satu tamgulê kenen, samfulê kenen di ku Dyisas, na toon falbong i taluan dmayen Dwata. ¹⁶ Na lkuad kenen di muna Dyisas du too mlé fye di kenen. Na lagi ani ise kenen Dyu, bay to mdà di Samériya.

¹⁷ Na man Dyisas, “Sfalò lagi tamgulê. Tanê i syem?” ¹⁸ Landè dademe dé samfulê dmayen Dwata, alò i to ani mdà di mahal banwe?” ¹⁹ Na talù Dyisas di to én, manan, “Tadag ge na fles ge. Mdà di kafaglutam tamgulê ge.”

I kakel i kagot Dwata

(Matyu 24:23-28, 37-41)

²⁰ Na nun dad Farisi smalek ku Dyisas kilen i kakel i kagot Dwata. Tmimel Dyisas, manan, “I kakel kagot Dwata, laito teen dun, ²¹ na landè to fakay mangman, ‘Neyeyu tadini kagot Dwata,’ ku demen ‘E tadéén sa.’ du i kagot Dwata déén di lam nawa i dad to.”

²² Na kafnge én, talù Dyisas di dad mlalò kenen, manan, “Nun duh kadang, tooyu kayê ku teenyu i kasfulêgu, agu i dnagit Tingà To, bay là, du ise fa banggan. ²³ Na nun dad to kadang, manla di gamu, ‘Neyeyu ditù kenen,’ ku demen, ‘Dini kenen,’ bay nangyu ale lalò, ²⁴ du i kasfulêgu, agu i dnagit Tingà To, gambet i silà magtuyal i klamang langit mdà di gusut i duh kel di gusdapan. ²⁵ Kabay di là fa kel i duh atù, funagu tnayud i dee kaflayam na knagol agu i dad to di bang ani.

²⁶ “I kagkah i dad to di kasfulê i dnagit Tingà To, salngad i kagkah dad to di bang Nowa. ²⁷ Kmaan ale na minum, na mwè yaan, na fwèla yaan dad ngàla kel di duh kfusuk Nowa di bong awengan. Na kel i dunuk mlimas i kdee dad to di bang én.

²⁸ “Salngad kagkah i dad to di bang Lat. Fadlug ale kmaan, minum, sbayad, mla, na fdak dad gumnè, ²⁹ bay di duh ktagak Lat i banwe Sodom, i kdee dad to gtagak déén mti mati mdà di kfulen Dwata i lifoh na sandawà mdà di langit.

³⁰ “Gambet ani kagkah i dad to kadang di kasfulêgu, agu i dnagit Tingà To. ³¹ Di duh én, ku nun to déén di lwà, nang fusuk di gumnean du mwè i knunan. Na

i to mimò di nligon, fye ku nang kenen mulê. ³² Fandamyu i mkel di yaan Lat, du mbaling kenen kahì di kfaléan di banwe tnagakla. ³³ I dad to fabtas i nawala, knean mati. Kabay i dad to fabtas i klalòla deg balù mati, nun nawala landè sen. ³⁴ Tulengu gamu, di butang kakelgu kadang, nun lwe to sadfél milè, na satu nwè, bay satu mtagak. ³⁵ Nun lwe libun gmiling, na satu nwè, bay satu mtagak. (³⁶ Nun lwe to di nligo, na satu nwè, bay satu mtagak.)”

³⁷ Na smalek i dad gal mlalò kenen, manla, “Amu, tanê gumgimò ani?”

Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Ku nè gugilè i mati, déén sa gustifun i dad wak du knaanla.”

I fléd gablà di libun balu na i to mukum

18 Na nun fléd tulen Dyisas dale du fye tdoan ale i kabtas ku fadlug ale gal dmasal na nang flungay nawa. ² Manan, “Di satu banwe nun to mukum landè klikoan di Dwata, na landè afean i dad to. ³ Na nun satu libun balu déén gal salu di kenen du fakdo, manan, ‘Nsenam agu di kasfalami i to dmuen deg.’

⁴ “Di tnanin là mayè tmabeng i to mukum, bay di mlo nan, manan di kton, ‘Balù landè klikògu Dwata na landè afègu dad to, ⁵ nsengu libun ani du toon agu snamuk, du ku làgu kenen tmabeng, laan tlag samfulê smamuk deg kel di kaglukasgu!”

⁶ Na fadlug talù i Amuito Dyisas, manan, “Balù ku là matlu i to mukum ani, tooyu fandam i manan. ⁷ Ku i sasè to ani tmabeng, là kè nsen Dwata i dad ton fakdo di kenen mduh na butang? Laan sa fganggà i tabengan dale. ⁸ Tulengu gamu, toon faflal msen dale. Kabay knean, kadang di kasfulêgu di tah tanà ani, file nan alò i dad to smalig di deg, agu i dnagit Tingà To?”

I fléd gablà di Farisi na i to mwè bayad buhis

⁹Na tulen Dyisas i fléd ani di dad to smalig di fye nimòla, du man nawala matlu ale, bay balingla fdanà i dademela to. ¹⁰Manan, “Nun lwe to salu di Bong Gumnè Dwata du dmasal, satu Farisi na satu to gal mwè bayad buhis. ¹¹Na tadag i Farisi di muna na dmasal, manan, ‘E Dwata, mlé agu fye di ge, du là agu salngad i dademe dad to gal tyan, na mlan-gong, na mlafà i yaanla, na là agu gambet i to gal mwè bayad buhis atù. ¹²Gal agu fwasa lwe dulè di satu simana, na blégu di ge i gasfalò alel di kdee gwègu.’

¹³“Kabay i to gal mwè bayad buhis, tadag kenen di gumawagan, na balù lngalà di langit, là, bay ntungan kfen mdà di bong kliduan, na dmasal di Dwata, manan, ‘E Dwata, begam agu kando, du agu satu to too gamsalà!’

¹⁴“Na tulengu gamu i kaglutan, di kulè i to msal ani, matlu kenen di kite Dwata, bay i satu, là, du balù simto to fdatah i kton, fdanà sa kadang, na balù simto to fdanà i kton, fdatah sa kadang.”

I kdawat Dyisas i malnak dad ngà

(Matyu 19:13-15; Mark 10:13-16)

¹⁵Nun dad to mebe balù i too malnak dad ngàla di ku Dyisas du fye nagotan ale na dnasalan. Kabay di kite i dad mlalò kenen i nimòla, nngakla i dad to mebe i dad ngà. ¹⁶Kabay tlo Dyisas i dad ngà di kenen, manan, “Falohtu dad ngà salu di deg, na nangyu ale fnang, du ku simto to nun ksalig salngad i dad ngà ani, gakuf ale di kagot Dwata. ¹⁷Tulengu gamu i kaglutan, ku i ksalig i satu to là salngad di dad ngà ani, là kenen gakuf di kagot Dwata.”

I ganlal nun bong knun

(Matyu 19:16-30; Mark 10:17-31)

¹⁸Nun satu ganlal i dad Dyu smalek ku Dyisas, manan, “E To Tamdò, too ge tlu to, taman ani snalekku di ge, tan i nimògu fye gfungu i nawa landè sen.”

¹⁹Na man Dyisas di kenen, “Kan ku manam agu tlu to? Alò satu to tlu, dunan Dwata. ²⁰Tagadeam i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis i gman, ‘Nang ge mlafà yaanan, nang ge manò, nang ge tmaku, nang ge tmulen kèng di gususay, na mafè ge i maam na yéam.’”

²¹Na man i ganlal, “Tanimengu i kdee dad flalò én mdà fa di gutukaygu.”

²²Kaklinge Dyisas ani, manan, “Kabay nun satu gukulangam. Mdà ge, na fablim i kdee dad knunam, na blém i bayadan di dad to landè. Na fagu déén nun bong knun gfunam di langit. Kafnge én, samfulè ge na mlalò ge deg.”

²³Kabay di kaklinge i ganlal i man Dyisas, mbaling kenen too mlidù du too bong knunan.

²⁴Di kite Dyisas i kliduan, manan di kenen, “Too malima kagfusuk i to nun bong knun di kagot Dwata. ²⁵Glut ani, malima fusuk i bong lmanaf kamél di sol i dalum, bay malima fa i satu to nun bong knun fusuk di kagot Dwata.”

²⁶Na smalek i dad to mlinge dun, manla, “Ku glut én, simto fakay galwà?”

²⁷Kabay man Dyisas, “Nè i là gagan i dad to, gagan Dwata.”

²⁸Na man Fiter, “Neyem gami, tatnagakmi i kdee du mlalò gami ge.”

²⁹Na man Dyisas di dale, “Tulengu gamu i kaglutan, ku nun to tmagak i gumnean, ku demen i yaanan, ku demen dad flaneakan, ku demen dad tuan, ku demen dad ngaan du mdà di klaloan kagot Dwata, ³⁰too matnù fa i kdee gdawatan di bang ani di gtagakan, na gdawatan fa nawa landè sen di fulè duh.”

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin

(Matyu 20:17-19; Mark 10:32-34)

³¹Na santifun Dyisas i sfalò lwe to gal mlalò kenen, du manan di dale, “Flinge gamu, du ani salu ito di Dyérusalém, na ditù gugdohò i kdee tagsulat i dad tugad Dwata gablà di deg, agu i dnagit Tingà To. ³²Bléla agu di agot i dad to ise Dyu, na toola agu snilo, na fyà, na dnulàla agu, ³³na bnadasla, na flesla agu fnati. Kabay di gatlung duh, mték agu mdà di fati.”

³⁴Kabay là gamlabat i dad gal mlalò kenen i manan. Gbuni di dale i gumtatekan, na làla gadè dun.

I kafgulê Dyisas i to butè

(Matyu 20:29-34; Mark 10:46-52)

³⁵Na di kagdadong ale Dyisas di tukay lunsud Dyérikò, nun lagi butè sudeng di kilil i dalan du mni. ³⁶Na di kaklingen i lduk i kdee dad to magu mlius déén, snalekan ku tan i mkel. ³⁷Na manla, “Dyisas mdà di Nasarét i magu dini.”

³⁸Na tamlo kenen, manan, “E Dyisas, Bel Harì Dabid, begam agu kando!”

³⁹Na i dad to di muna, nngakla kenen, na manla kenen fanak, bay baling matnù kakitan, manan, “Bel Harì Dabid, begam agu kando!”

⁴⁰Na tlag Dyisas magu, na dekan ale mebe i to butè di kenen. Di kagdadongan, smalek Dyisas, manan, ⁴¹“I tan kayeam nimògu di ge?”

Na man i to butè, “Amu, kayègu ku beg agu mite.”

⁴²Na man Dyisas di kenen, “Mite ge sa. Mdà di kafaglutam mgulê ge.” ⁴³Na mite sa kenen, na fles magin ku Dyisas, na toon dnayen Dwata. Di kite i dad to i nimò Dyisas ani, too ale dmayen Dwata.

Dyisas na Sakiyus

19Na takel Dyisas di lunsud Dyérikò, na fles magu déén. ²Na nun satu lagi déén dnagit ku Sakiyus. Kenen i satu ulu i dad to gal mwè bayad buhis blé di banwe Roma, na too bong knunan. ³Kayean teen ku simto Dyisas, bay landè kiboan du fukal kenen, na too sgat i dad to. ⁴Taman faflal kenen sadlu muna di dad to, na mkef di satu bong kayu dnagit sikomoro, du fye teenan Dyisas, du én i dalan Dyisas magu.

⁵Na di kagdadong Dyisas di kayu gumkef Sakiyus, lngalà kenen, na manan di kenen, “Sakiyus, gasil ge mnaul, du mnè agu di gumneam duh ani.” ⁶Taman faflal kenen mnaul, na too kenen lehew fyak ku Dyisas di gumnean.

⁷Kabay i dad to mite i nimò Dyisas, too ale sungag, manla, “Tay, tlang kenen di gumnè i to too gamsalà!”

⁸Na Sakiyus, tadag kenen, na manan di Amuito Dyisas, “Amu, ani blégu kagatngà i kdee knungu di dad to landè. Na ku nun to glangonggu, fulègu fat dulê i kalbong gwègu di kenen.”

⁹Na man Dyisas di kenen, “Di duh ani, takel i kagalwà di dad to di gumnè ani du ge nan i too glut bel Abraham mdà di kafaglutam di deg! ¹⁰Na agu, i dnagit Tingà To, i duengu salu dini di tah tanà, du fanngabalgu i dad to lana di Dwata du fye falwàgu di dad salàla.”

I fléd gablà di salig i harì

(Matyu 25:14-30)

¹¹Na fadlug flinge i dad to ku Dyisas, taman tnulenana ale satu fléd, du too mdadong kenen di Dyérusalém, na man nawa i dad to, i kakella déén i katbù kagot Dwata. ¹²Man Dyisas, “Nun mdatah na salu di satu mawag banwe du fye mgimò kenen harì ditù, na kafngen mgimò harì, samfulê. ¹³Di laan fa mdà, tlon sfalò di dad saligan, na banlén

ale filak, man mlatu di kat satu dale. Na manan di dale, 'Fngàyu i filak ani kel di kasfulêgu.'

¹⁴ "Kabay i dademe to mnè di banwe gumdaan, too mnang nawa kenen, na dekla dad to mlalò kenen, du manla, 'Là gami mayè ku i to ani mgimò hari magot gami.'

¹⁵ "Kabay knean mgimò kenen hari magot dale, na samfulê. Kakelan déén, fatlon i dad salig gumlén filakan du fye gadean ku file tingà i filakan.

¹⁶ "Kakel i tnanin, manan, 'Amu, i mlatu fagotam deg, tamngà mlibu.'

¹⁷ "Na man i hari di kenen, 'Too fye nimoam! Too ge fye salig. Na du too ge gsalig di tukay fagotgu ge, taman fagotgu ge sfalò syudad.'

¹⁸ "Na kel i galwe salig, na manan, 'Amu, i mlatu fagotam deg, tamngà lime latu.'

¹⁹ "Na man i hari di kenen, 'Fagotta ge lime syudad.'

²⁰ "Na kel i satu salig, manan, 'Amu, ani i mlatu filak fagotam deg. Tafnun-gasgu lasulu na busekgu. ²¹ Hae, du likò agu ge, du too ge labè. Galam nwè i ise ge nfun, na kantum i ise ge fule.'

²² "Na man i hari di kenen, 'I gmanam én i gugmadè gablà ge fanlayam, du too ge sasè salig. Gadeam too agu labè, na galgu nwè i ise deg nfun, na kantugu i ise deg fule. ²³ Na kan ku laam fkah filakgu di bangku gal gufngà filak, du fye di kulêgu, di kwègu dun, nun tingaan?'

²⁴ "Na man i hari di dad to tadag déén, 'Nwèyu i filak di kenen, na bléyu di salig i nun mlibu filak.'

²⁵ "Na manla di kenen, 'Kabay Amu, tamlibu sa i filakan!'"

²⁶ "Na manan, 'Tulengu gamu i kaglutu, ku simto gsalig di fagotgu kenen, tananùgu i fagotgu. Kabay ku simto là gsalig, balù i tukay tafagot kenen, nawì sa. ²⁷ Na gablà di dad to dmuen deg, i

là mayè ku agu i harila, nebeyu dini, na fnatiyu ale di munagu!'"

I sangal kagu Dyisas di Dyérusalém

(Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Dyan 12:12-19)

²⁸ Na kafnge Dyisas tmulen i fléd ani, fadlug ale salu di Dyérusalém, na Dyisas i muna. ²⁹ Kagdadongan di dad banwe Bétfagi na Bétani, di dungan i bulul dnagit Olibét, dekan muna lwe dad gal mlalò kenen, na manan, ³⁰ "Fles gamu di banwe sen munaito. Kakelyu ditù, nun teenyu satu nati dongki ikat landè to lmen smakay dun. Nbelyu ikatan, na nebeyu dini. ³¹ Ku nun to smalek gamu, na manan, 'Kan ku nbelyu i ikat nati én?' ani manyu kenen, 'Nun gukmamu i Amu dun.'"

³² Na tamdà i dad to dekan, na kakella déén, teenla i kdee gman di dale gine.

³³ Na di kbella ikat i nati, man i mfun, "Kan ku nbelyu ikat nati én?"

³⁴ Na tmimel ale, manla, "Nun gukmamu i Amu dun." ³⁵ Na nebela i nati di ku Dyisas, na nafidla i dademe klawehla, na fsakayla kenen. ³⁶ Di slengan magu, mbel i dad to dademe klawehla di dalan gumagun, du fitela afèla kenen.

³⁷ Kagdadongan di Dyérusalém di gumasol i dalan mdà di bulul Olib, too lehew i dee dad to gal mlalò kenen, na tambù ale falbong i talùla dmayen Dwata mdà di kdee tnikeng tamgimò Dyisas i tateenla, manla,

³⁸ "Too nun kafye i harì salu dini mebe i glal i Amuito Dwata.

Nun ktanak nawa fdu di langit blé Dwata di dad to.

Dnayenito Dwata i too mdatah!"

³⁹ Na nun dad Farisi gbol di dee dad to déén. Talù ale di ku Dyisas, manla, "To Tamdò, nngakam i dad gal mlalò ge, du nlafala Dwata di kdanyenla ge!"

⁴⁰Kabay tnmelan ale, manan, “Tulengu gamu, ku fnanggu ale, baling mkit i dad batu dmayen deg.”

⁴¹Di kagdadong Dyisas di Dyérusalém, na di kiten dun, too kenen mngel mdà di bong kakdon i dad to déén. ⁴²Na manan, “Mulà moon gadèyu, balù duh ani, i gamlé ktanak nawa, bay làyu gadè du tagbuni di gamu. ⁴³Du nun duh kel kadang, na i dad dmuen gamu, nlibutla labat i syudadyu, na i dad sundalula, sanlibutla gamu fye landè gugalwàyu. ⁴⁴Fnatila gamu di lam i syudadyu, balù kel di dad ngàyu. Na di kdee dad gumnè, landè balù satu batu gtagak di gugkahan, du mti malbà, du làyu dilè ku ani i duh kakel Dwata di gamu du falwà gamu!”

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Dwata

(Matyu 21:12-17; Mark 11:15-19; Dyan 2:13-22)

⁴⁵Na fusuk Dyisas di Bong Gumnè Dwata, i gal gumangamfù dad Dyu, na ndalan lamwà i dad to fabli déén.

⁴⁶Na manan di dale, “Tagsulat di Tnalù Dwata, manan, ‘Én gukmamu i Gumnègu gal gudmasal,’ bay tabalingyu nimò gumnè i dad to tmaku!”

⁴⁷Na klit i duh tamdò Dyisas di Bong Gumnè Dwata. Kabay i dad ulu i dad bà di Dwata, na dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na dademe tua gal mebe i dad Dyu mayè mati kenen, ⁴⁸bay balù fanngaballa i kfagu, landè mgimòla, du i dad to too mayè flinge i kdee tdoan.

I salek gablà di gumdà i glal Dyisas

(Matyu 21:23-27; Mark 11:27-33)

20 Di satu duh, sleng Dyisas tamdò na tmulen i Fye Tulen gablà di kagot Dwata di Bong Gumnè Dwata, fdadong di kenen i dad ulu i dad bà di Dwata, na i dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na i dademe tua

gal mebe i dad Dyu, ²na manla, “Tulenam gami i kaglutam mimò i kdee ni-moam, na simto mlé ge glal.”

³Na tmimel kenen, manan, “Nun snalekgu gamu funa. Tulenyu deg sa kun, ⁴nè i gumdà glal Dyan munyag? Mdà di Dwata, ku demen mdà di to?”

⁵Na stulen ale ku tan timella, manla, “Tan i timelito? Ku manito, ‘I glalan mdà di Dwata,’ snalekan ito, ‘Kan ku làyu fnaglut i manan?’ ⁶Kabay ku manito, ‘Mdà di dad to,’ kdee dad to tmudà gito batu, du toola fnaglut Dyan satu tugad Dwata.”

⁷Taman ani timella, manla, “Làmi gadè ku nè gumdà i glal Dyan.”

⁸Na man Dyisas di dale, “Na, làgu tulen gamu ku nè gumdà i glalgu mimò i nimògu.”

I guflingen Dyisas i dad ganlal di kafaglut di dad to magot i fule

(Matyu 21:33-46; Mark 12:1-12)

⁹Na fadlug Dyisas talù, na tulenan i dad to fléd ani, manan, “Nun satu to mule i dad walad dnagit grép di tanaan. Na kafnge én, fagotan i dad fulen di dademe to, du salu kenen di satu banwe, na mlo kenen déén. ¹⁰Na di bang ktaga dad bungen, nun dekan satu saligan salu di dad to magot dun, du fwean kenen alel. Kabay i dad to fagotan dun, balingla bnunal i saligan, na dekla kenen mulè, bay landè febela kenen. ¹¹Na lêmanan dek satu saligan salu ditù, na lêla kenen bnunal, na toola fa fyà. Na kafnge én, fasfulèla, na landè geben. ¹²Na lêmanan dek i gatlun. Kakelan ditù sneeyla kenen, na batla ditù di lwà i gumule i amun.

¹³“Kafnge én, man i mfun fule, ‘Tan i kibògu ani? A, fye ku dekgu tingàgu, i tooogu kando. Kenen kè i nafèla!’

¹⁴“Kabay kantola teen i tingaan, stulen ale, manla, ‘Ani sa tingà mfun fule. Kenen mfun kadang, taman fnatiito du fye di kfati maan, gito gamfun i fule.’

¹⁵Taman kanfèla, na ditù gumbatla kenen di lwà i gumule i maan, na flesla fnati.”

Na smalek Dyisas, manan, “Tan dé kibò mfun fule i dad to gufagotan dun?

¹⁶Én nimoan, salu ditù na fnatin kdeela, na fagotan di dademe dad to.”

Na di kaklinge i dad to ani, glabatla i gumtatekan, na manla, “Tay, fye ku là gdohò ani.”

¹⁷Kabay meye Dyisas di dale, na manan, “Ku là gdohò ani kadang, tan kè man Dwata di Tnaluan i gman,

‘I batu too knang i dad to fdak i gumnè, du di dale fandam landè gukmamu dun, én baling i batu too mabtas di kdee.”[‡]

¹⁸Na ku simto gdauf di batu ani, tfò dad tulanen, bay ku simto tankan i batu, tati mluna.”

I salek gablà di bayad buhis

(Matyu 22:15-22; Mark 12:13-17)

¹⁹I dad to gal tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na i dad ulu i dad bà di Dwata, glabatla ale gugtadè i fléd Dyisas gine, taman mngabal ale kfagu kamfè kenen di bang én, bay làla mgimò dun du likò ale i dad to.

²⁰Taman toola tnanul Dyisas, na nun dad to tnamenla fye tmanul kenen. Flingu ale fye, bay i toola kayè kamfè kenen ku nun manan fakay gudmalam kenen, fye bléla di agot dad ganlal i gu-birnador. ²¹Taman man i dad to flingu di kenen, “To Tamdò, gadèmi ge satu to là tmulen kéng, na landè to nungulam, du too glut i tdoam gablà di knayè Dwata di kdee dad to. ²²Taman nun snalekmi ge. Fakay dé di flalò blé Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami bayad buhis di ku Sisar, i gumdatah di banwe Roma?”

²³Kabay gadè Dyisas i salekla alò dalanla mawel kenen, taman manan, ²⁴“Fiteyu deg satu filak i galyu bayad

buhis di banwe Roma. Simto kè baweh na dagit i gkah di filak ani?”

Na manla, “Ku Sisar.”

²⁵Na man Dyisas di dale, “Na ku tan i nfun Sisar bléyu ku Sisar, na ku tan i nfun Dwata bléyu di Dwata.”

²⁶Làla gakhè Dyisas fagu di manan di muna i dad to. Na too ale tikeng di kfulungan tmimel dale, taman tatì ale fanak.

I salek gablà di kték mdà di fati

(Matyu 22:23-33; Mark 12:18-27)

²⁷Na nun dad Sadusi salu di ku Dyisas, dunan i dad Dyu mangman kun, là mték i dad to mdà di fati. Na ani snalekla kenen, manla, ²⁸“To Tamdò, nun sulat Mosis di gito di muna gman, ku mati i flanak lagi satu to, bay landè tingàla yaanan, là fakay ku laan nwè i libun balu én, du fye nun bel i tamati fagu di kenen. ²⁹Na di muna kun, nun fitu lagi saflanek. Na mwè yaan i twege, bay mati na landè tingàla. ³⁰Di kfatin, nwè i twalin tmadol kenen i yaanan. ³¹Kafnge én, mati i galwen, na lêman nwè i gatlung i balu. Na salngad i fitu lagi saflanek, du i kdeela mwè i libun én, na mati landè tingàla di kenen. ³²Na kafnge én, mati i libun. ³³Na ani snalekmi, kadang di kték i dad to mati, simto di fitu saflanek i yaanan du kdeela mwè kenen.”

³⁴Na tmimel Dyisas, manan, “Dini di tah tanà ani, mwè yaan i dad to, na nwè ale yaan. ³⁵Kabay i dad to gablà nték mdà di fati na mnè di saféd Dwata, là ale swè yaan. ³⁶Na talà ale lêman mati, du salngad ale i dad kasaligan Dwata. Na dad ngà ale Dwata du tantékan ale mdà di fati. ³⁷Na gablà di kték i dad mati, balù Mosis, fiten i kaglut i ktékla di sulatan gablà di kayu dminè, du tlon Amuito Dwata, i Dwata fnangamfù Abra-

[‡]20:17 Salmo 118:22

ham, Isaak, na Dyékob.[¶] ³⁸Na én gumtatek i manan, dunan, balù tamlo ale Abraham mati, mto ale fa du ise Dwata i fnangamfù i dad to mati, bay dad to mto. Di Dwata kdeela mto.”

³⁹Na nun di dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, manla, “Too fye timelam, To Tamdò.” ⁴⁰Hae, du likò ale fadlug smalek kenen.

I salek gablà di To Mgalék Dwata

(Matyu 22:41-46; Mark 12:35-37)

⁴¹Kabay nun snalek Dyisas di dale, manan, “I dad to gal tamdò i flalò Dwata, tan duenla man Krayst, i To Mgalék Dwata, dunan alò bel Harì Dabid? ⁴²Du balù Dabid smulat kenen di libru Salmo, manan,

‘Man Amuito Dwata di Amugu, Fagotgu ge i kdee, taman sudeng ge dini gsen di kwanangu, ⁴³kel di kagfisangu dad mnang nawa ge, na kakahgu dale di dungan falel bliam.’[§] ⁴⁴Ku i katlo Dabid ku Krayst, ‘Amu’, kan ku én katloyu kenen bel Dabid?”

I kafngewe gablà di nimò i dad to gal tamdò i dad flalò Dwata

(Matyu 23:1-36; Mark 12:38-40)

⁴⁵Di sleng i kdee dad to flinge, man Dyisas di dad gal mlalò kenen, ⁴⁶“TooYu fgeye fye làyu lalò i nimò i dad to gal tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Lamsak ale i too fye tahà klaweh ku magu ale, du kayèla ku too ale nafè i dad to di fadyan. Na kayèla i too fye gusudeng di dad gal gusatdoito na i dad gusudeng i dad mdatah to di fista. ⁴⁷Blaam, ale i dad to mlangong i dad to balu du fye gwèla dad knunla, na fan-tahàla i dasalla du fye là dilè i dad to i ksasèla. Taman falbong Dwata i flayamla di fulé duh.”

I kablé gafye nawa Dwata

(Mark 12:41-44)

21 Na klo Dyisas déén fa di Bong Gumnè Dwata, teenan i dad to nun bong knun fteatek bong filak di gal gumkah i filak blé di Dwata. ²Na nun fa teenan satu libun balu landè knun fteatek alò lwe malnak filak. ³Na man Dyisas, “Tulengu gamu i kaglutan, landè gumwè libun balu ani, bay kenen kablé bong fa di kablé i kdee dad to gine, ⁴du i kablé i dademe gine, alò lukas i bong knunla, bay i libun balu ani, balù landè gumwean kliduan, knean blén i sen knunan.”

I kalmo i Bong Gumnè Dwata fan kel

(Matyu 24:1-2; Mark 13:1-2)

⁵Na nun dad gal mlalò ku Dyisas déén stulen gablà di kafye i Bong Gumnè Dwata, du too fye baweh i dad batu gnamit di kafdak dun, na nun fa déén dademe blé dad to di Dwata too mfalas. Kabay man Dyisas, ⁶“TeenYu i kdee ani, bay nun duh kadang, landè batu gta-gak di tagne gugkahan, du sdulè malbà i kdeela.”

I dad samuk na dad kaflayam

(Matyu 24:3-14; Mark 13:3-13)

⁷Na snalekla kenen, manla, “To Tamdò, kilen kagdohò i manam ani? Tan i ilè gugmadèmi tafan kel?”

⁸Na tmimel Dyisas, manan, “Too gamu fgeye du fye là gamu mafgaw du dee dad to kel kadang mebe i dagitgu, manla, ‘Agu sa Krayst, i Mgalék Dwata,’ na manla, ‘Tafan kel gusen i banwe,’ bay ise, taman nangyu lalò i tdòla. ⁹Na ku lingeyu kadang nun dad kasfati na samuk, nang gamu too likò, du glut

[¶]20:37 Éksodus 3:6

[§]20:43 Salmo 110:1

muna kel kdee ani, bay ise ku én gusen i banwe.”

¹⁰Na fadlug kenen talù, manan, “Sfati kadang i dad sahal to na dad sahal banwe. ¹¹Na mkel dad malbang linol di dademe dad banwe, na kbitil, na dad sasè tduk di dee dad banwe, na dad gamlikò na dad malbang tnikeng mdà di langit.

¹²“Kabay di là fa gdohò i kdee ani, kanfè gamu i dad to na fanlayamla gamu, na nebela gamu di dad ganlal gal mukum di dad gal gusatdòla, na bniling-gùla gamu. Na ftadagla gamu di muna i dad harì, na i dademe dad ganlal du mdà di klalòyu deg. ¹³Én sa kadang i dalanyu tmulen dale gablà di deg. ¹⁴Kabay di là gamu fa nkel ani, tooyu fkah di nawayu, nang gamu mlidù gablà i dad fye time-lyu dale di gumukum, ¹⁵du blégu di gamu i fye manyu na kfulung tmimel dale, du fye landè di dad to mnang nawa gamu gamtimel, na landè gmagan fkéng gamu. ¹⁶Na balù i dad tuayu, dad flanekeyu, dademe dad gakedyu, na dade-meyu skalak, nun di dale mlé gamu di ganlal. Na nun di gamu fnatila. ¹⁷Hae, knang gamu nawa i kdee to du gamu dad togu. ¹⁸Kabay balù fnatila gamu, sadi là lana balù sbalu wakyu, ¹⁹du ku tmayud gamu na fadlug smalig di deg nun nawayu landè sen.”

I kalmo i syudad Dyérusalém

(Matyu 24:15-21; Mark 13:14-19)

²⁰Na man fa Dyisas, “Kabay ku teenyu i syudad Dyérusalém tasanlibut i dad sundalu, gadèyu là mlo i kalmon. ²¹Na di bang én, ku déén gamu di Dyudiya mila gamu di dad bulul, na fye ku lamwà i kdee dad to mnè di syudad, na nang

salu di syudad i dad to mnè galwà di syudad. ²²Du én i bang dnohò Dwata i tagsulat di Tnaluan gablà di kaflayam i dad to di Dyérusalém i takmagol kenen. ²³Na di bang én, too magakdo i dad libun maltien na i dad to nun malnak ngà tmutù du too sasè i kaflayam i dad to di banwe ani du kel i kalbut Dwata di dad to Dyu. ²⁴Nun dademe di dale fnati i dad sundalu, na dademe kanfèla na nebela di kdee dad sahal banwe di klamang tanà. Na i dad to ise Dyu, bankutla i dad Dyu na nagotla Dyérusalém kel di gusen i bang kfaloh Dwata dale.”**

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas

(Matyu 24:29-31; Mark 13:24-27)

²⁵“Na nun kadang ilè i kasfulègu teen di duh, na di bulen, na di blatik. Na dini di tah tanà too likò i dad to di dad sahal banwe, na msamuk i nawala mdà di bong luk i mahin na dad malbang lwek. ²⁶Na mtafi i dad to di klikòla klola fatan i gukel i banwe, du balù i dad mnè di langit, gasyat ale di tagnè dalanla. ²⁷Kafnge én, teenla agu, i dnagit Tingà To, di lam i labun di ksalugu dini magin i bong eneg na kneng mdà di kdatahgu. ²⁸Na ku tatambù i kagdhòhò i kdee ilè ani, fan-galyu i nawayu na flehew gamu, du talà mlo nan i kagalwàyu.”

I fléd gablà di ilè i kasfulê Dyisas

(Matyu 24:32-35; Mark 13:28-31)

²⁹Na nun fléd tulen Dyisas, manan, “Fandamyu i kayu fig, na i kdee dademe dad kayu, ³⁰ku tambù tmubad, én i gug-madèyu tafan kel i bang kafye tanà. ³¹Na salngad én, ku tateenyu takel i dad ilè mangu gamu gine, gadèyu tamdadong nan i kagot Dwata.

**21:24 Gdohò ani di fali 70 A.D. Di kalmo Dyérusalém ani, too dee dad to tastifun di syudad, du i kakel i dad sundalu dmuen dale, dunan di bang i Fista Duh Kaglius. Na én gman di dad libru i dad Dyu gablà ani, dunan tamlukas mlibu dad Dyu fnati di bang én, na mdadong sfalò libu i dad to kanfè na nebe di kaglifanla di dademe dad banwe.

³²“Tulengu gamu i kaglutan, kel kadang kdee ani di là fa mati kdee dad to di bang ani. ³³Matlas i langit na tanà, bay là matlas i tnalùgu kel di landè sen.”

Too mabtas i kafgeye

³⁴“Kabay too gamu fgeye du fye làyu fsen nawayu kmaan na minum i dad gamlangal, ken én mnè di nawayu i knèyu di tah tanà, na baling gamu taknal di kakel i duh kasfulègu, ³⁵du makto kel i duh én, di kdee dad to di klamang banwe, salngad ktaban fawel. ³⁶Taman nang gamu tlag fgeye, na fadlug dmasal fye banlé gamu Dwata gnaganyu di kgaguyu dad kaflayam, du fye là gamu myà di ktadagyu di munagu, agu i dnagit Tingà To.”

³⁷Na klit duh fadlug Dyisas tamdò di lam i Bong Gumnè Dwata, bay klit bu-tang lamwà kenen du déén gumilean di bulul dnagit Olibét. ³⁸Na klit too flafus, salu i dad to di Bong Gumnè Dwata du flinge kenen.

I dad to mngabal kfagu mati ku Dyisas

(*Matyu 26:1-5; Mark 14:1-2; Dyan 11:45-53*)

22 Di bang én, mdadong nan i fista dnagit Duh Kaglius, dunan gal kakaan dad Dyu i fan landè falnok. ²Na i dad ulu i dad bà di Dwata na i dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, mngabal ale kfagu mati ku Dyisas di landè to gmadè dun du likò ale i dad to.

I nimò Dyudas

(*Matyu 26:14-16; Mark 14:10-11*)

³Di bang ani, fusuk Satanas di nawa satu di dad sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas dnagit ku Dyudas Iskariyot. ⁴Na salu kenen di dad ulu i dad bà di Dwata na i dad ganlal gal mantay i Bong Gumnè Dwata du stulen ku tan i kiboan mangkal ku Dyisas. ⁵Na too ale lehew, na makang ale mlé filak di ku Dyudas. ⁶Na mayè kenen

tmabeng dale, na tambù kenen mngabal kfagu mlé ku Dyisas di agotla di là dee to mite dun.

I sangal kakaan ale Dyisas di Duh Kaglius

(*Matyu 26:17-25; Mark 14:12-21; Dyan 13:21-30*)

⁷Na takel nan i duh i Fista i Kakaan Fan Landè Falnok Dun, i duh ktatèla i tingà bilibili galla uten kifu di Duh Kaglius. ⁸Taman dek Dyisas ale Fiter na Dyan, manan, “Mdà gamu. Fatlagadyu i kakaanito di Duh Kaglius.”

⁹Na snalekla kenen, manla, “Nè kayeam gufatlagadmi dun?”

¹⁰Na manan, “Salu gamu di syudad, na di kfusukyu nun gsitongyu lagi déén mebe i namu nun yéél. Lalòyu kenen di gumnè gumyakan. ¹¹Na manyu di to mfun i gumnè, ‘Nun snalek i To Tamdò ku tanè i sibay fakay gukmaanan di flabi Duh Kaglius deme i dad gal mlalò kenen.’ ¹²Na tdoan gamu kadang satu bong sibay di tah, na kdee klidüyu déén. Na déén gufatlagadyu knaanito.”

¹³Na salu i lwe dek Dyisas ditù, na kdee i manan gdohò. Na fnatlagadla i knaan Duh Kaglius.

I kfafaldam Dyisas i kfatín fagu di fan na ninum

(*Matyu 26:26-30; Mark 14:22-26; 1 Korintu 11:23-25*)

¹⁴Kakel i bangan, sudeng Dyisas na i dad galan dek du kmaan. ¹⁵Na man Dyisas di dale, “Too mdà di nawagu kmaan di safédyu i knaan di Duh Kaglius ani, di làgu fa magu di kaflayam, ¹⁶du tulengu gamu i kaglutan, talà agu lêman makuf di kakaan i Duh Kaglius, silang ku tagdohò i gumtatekan di kagot Dwata.”

¹⁷Kafnge én, nwean i ninum, na dmasal mlé fye di Dwata, na manan di dademen, “Nwèyu ani na sansinumyu. ¹⁸Tulengu gamu, silang agu lêman

minum i ninum^{††} ani, ku takel i kagot Dwata.”

¹⁹ Na nwean i fan, na mlé fye di Dwata, na snatngaana, na blén di dad to gal mlalò kenen, manan, “Ani i lawehgu blégu di fati duenan gamu. Galyu knaan gambet ani du fye gufaldamyu deg.”

²⁰ Na salngad i ninum kafngela kmaan, manan, “Ninum ani, ilè i falami dalan^{‡‡} tanimò Dwata salu di kenen fagu di litègu fafalohgu duenan gamu.

²¹ “Kabay neyeyu i to mangkal deg, sudeng dini di gukmaanito ani. ²² Too glut, agu i dnagit Tingà To, salu di fati fagu di knayè Dwata, bay magakdo kadang i to mangkal deg.”

²³ Na tambù ale sasalek ku simto di dale i fan mangkal kenen.

I kasdal gablà ku simto i too mdatah

²⁴ Na baling sbulaw i dad gal mlalò ku Dyisas ku simto di dale i mdatah. ²⁵ Na man Dyisas di dale, “I dad harì dini di tah tanà, toola bankut i dad to mdanà di dale, bay knean kayè i dad ganlal ani ku én gal katlo i dad to dale, dunan i dad gal tmabeng.”^{¶¶} ²⁶ Kabay ise én i fye nimòyu gamu, bay én fye nimòyu, ku simto i mdatah di gamu, fye ku too kenen fdanà, na ku simto nun glal, fye ku fkahan di nawan ktabengan i dademen. ²⁷ Simto i too mdatah, i to sudeng du kmaan, ku demen i to malel i knaanan? I tagnè mdatah, i to sudeng, bay agu i amuyu, fdanàgu i ktogu tmabeng gamu.

²⁸ “Gamu sa i tagnè magin deg di dad tilew gnagugu, ²⁹ na i Màgu, banlén agu glal magot, na salngad én, banléta gamu glal magot, ³⁰ du fye kmaan gamu

na minum gamu di safédgu kadang di kagotgu, na sudeng gamu di gusudeng i dad ganlal du nukumyu dad bel i sfalò lwe dad ngà Israél.”

I kafgadè Dyisas i kbalew Fiter

(Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Dyan 13:36-38)

³¹ Na man Dyisas di ku Simon Fiter, “E Simon, tambal Satanas du kayean too gamu tnilew du neye ku simto di gamu landè kafaglut di deg.”^{§§} ³² Kabay tadmasal agu ge, Simon, fye là fisan i kafaglutam. Na ku tasamfulè ge di deg, tangalam nawa i dad flane kam.”

³³ Na man Fiter, “Amu, tagatlagad agu magin ge balù bnilanggù agu demen fnati.”

³⁴ Na man Dyisas, “Tulenta ge, Fiter, di là fa kamleet i anuk butang ani, tmulen ge tlu dulè i laam agu dilè.”

³⁵ Kafnge én, snalek Dyisas i kdeela, manan, “Di muna di kdekgu gamu i landè nebeyu filak ku demen kuyut, na landè tlas talumfà, nun kè gukulangyu?”

Na manla, “Landè sa!”

³⁶ Na manan, “Kabay ani tamahal, du ku nun filakyu, nebeyu, na nebeyu kuyut. Na ku landè sundang satu di gamu, fye ku fablin saulan tahà sigal fye nun bayadan dun, du ani bang i kalimayu.* ³⁷ Du tulengu gamu, gdohò gsulat di Tnalù Dwata gablà di deg, manan, ‘Fakufila kenen di dad to gamsalà,’ du là fakay ku là gdohò i tagsulat gablà di deg ani.”

³⁸ Na man i dad gal mlalò kenen, “Amu, neyem, talwe sundangmi.” Na man Dyisas di dale, “Tong nan.”

^{††}22:18 I ninum ani dunan satu bung binu nimò mdà di yéél i bunge grép.

^{‡‡}22:20 Satu kubad i talù ani, dunan: i falami kasfakang.

^{¶¶}22:25 Satu kubad ani mdà di talù Grik, dunan: bay knean én gal katlo dale dunan i dad to gal guftabeng.

^{§§}22:31 Satu kubad ani dunan: tambal Satanas du kayean gamu tnaaf salngad i fali.

*22:36 Neye 22:49-50

I kdasal Dyisas di Gétsemani

(Matyu 26:36-46; Mark 14:32-42)

³⁹ Na mdà Dyisas salu di bulul dnagit Olib, salngad i tagne galan nimò. Na magin kenen i dad gal mlalò kenen. ⁴⁰ Kakella déén, manan dale, “Dmasal gamu, du fye là gamu gfisan di tilew.”

⁴¹ Na fawag Dyisas di dale i kawag gnumah tnudà batu, na lkuad kenen du dmasal, ⁴² manan, “E Mà, ku fakay di ge nweam di deg i kaflayam fangu nagu ani. Kabay nimoam i ge knayè, ise deg.” ⁴³ Na nun kasaligan mdà di langit msut di kenen du tamgal i nawan. ⁴⁴ Na too sè klidu-u, taman too kenen fgal dmasal. Na i tun mbaling gambet malbang tdak i litè tamdak di tanà.

⁴⁵ Di ktadagan kafngen dmasal, samfulè kenen di dad gal mlalò kenen fagin gine, na teenan ale kudang, du too ale mlungay mdà di bong klidula. ⁴⁶ Na snalek ale Dyisas, manan, “Tan duenyu kudang? Mték gamu na dmasal, du fye là gamu gfisan i tilew.”

I kakfè ku Dyisas

(Matyu 26:47-56; Mark 14:43-50; Dyan 18:3-11)

⁴⁷ Di laman fa talù, nun kel dee dad to. Na i mebe dale, dunan Dyudas, satu di dad sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas. Fdadong kenen du nalakan i baweh Dyisas. ⁴⁸ Kabay man Dyisas di kenen, “Dyudas, nangkalam kè i Tingà To fagu di alak?”

⁴⁹ Na i dad to magin ku Dyisas, kantola teen i fan kel, manla, “Amu, nun sa sundangmi. Mayè ge ku tnibemi ale?”

⁵⁰ Na satu di dale, tniben i lifan i gumdatah dad bà di Dwata, na masfek i bali klingen gsen di kwanan. ⁵¹ Kabay man Dyisas, “Tong nan!” Na nagotan klinge i lifan, na fanguléan.

⁵² Kafnge én, talù Dyisas di dad to fan kamfè kenen, dunan dad ulu i dad bà

di Dwata, dad ganlal gal mantay i Bong Gumnè Dwata, na dad tua gal mebe i dad Dyu, na manan, “Kan, to tmaku agu kè, du mebe gamu sundang na bunal di kakfèyu deg?” ⁵³ Klit duh déén agu di safèdyu di Bong Gumnè Dwata, na làyu agu kanfè. Kabay ani sa i bang faloh di gamu dmohò i knayè Satanas, i ulu magot i gukmifun.”

I kbalew Fiter

(Matyu 26:57-58, 69-75; Mark 14:53-54, 66-72; Dyan 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Kmanan ani, kanfèla Dyisas, na nebela kenen salu di gumnè i gumdatah i dad bà di Dwata. Na mlalò Fiter dale, bay fawag di fulé. ⁵⁵ Kakella ditù mto i dad mantay i lifoh di gutngà nasel i gumnè. Na Fiter fasbool di dad to sudeng samlibut i lifoh. ⁵⁶ Na nun satu libun gal dek i gumdatah i dad bà di Dwata, teenan Fiter sudeng déén du magtuyal kenen i dinè lifoh. Na toon kenen neye, na manan, “I to ani satu gal magin ku Dyisas!”

⁵⁷ Kabay malew Fiter, manan, “Libun, làgu kenen dilè.”

⁵⁸ Na di là mlo, lêman nun to dmlè kenen, na manan, “Ge i satu dademen!”

Kabay man Fiter, “Ise deg sa.”

⁵⁹ Kafnge én, nun kè satu uras i klon nun lêman satu to talù, manan, “Too sa, i to ani gal magin ku Dyisas du mdà kenen di Galili.”

⁶⁰ Kabay tmimel Fiter, manan, “Làgu gadè i manam.”

Na di slengan talù, kamleet i anuk. ⁶¹ Na falé Dyisas meye di ku Fiter, na gafaldam Fiter i gman Dyisas, “Di là fa kamleet i anuk kadang butang ani, tatmulen ge tlu dulè laam agu dilè.” ⁶² Na taman lamwà kenen na too mngel.

⁶³ Na i dad to mantay ku Dyisas, toola kenen snilo na fatduk. ⁶⁴ Na snafangla i matan, na manla, “Manam sa kun, ku

simto smamfak ge.”⁶⁵ Na dee fa dademe sasè manla di kafyàla kenen.

I kebe ku Dyisas di muna i dad ganlal i dad Dyu

(Matyu 26:59-66; Mark 14:55-64; Dyan 18:19-24)

⁶⁶Na di kwalan, stifun i dad tua gal mebe i dad Dyu, mdà di dad ulu i dad bà di Dwata, na i dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na nebela Dyisas di munala. ⁶⁷Na manla, “Ku ge Krayst, i Mgalék Dwata, tulenam gami.”

Kabay manan di dale, “Balù ku tuluengu gamu, knean là gamu faglut. ⁶⁸Na ku snalekgu gamu, làyu agu tmimel. ⁶⁹Kabay mdà ani, agu i dnagit Tingà To, déén gusudenggu di kwanan i mdatah ganlal, Dwata Too Mtulus.” ⁷⁰Na smalek kdeela, manla, “Tay, Tingà ge Dwata kè?”

Na tmimel kenen, manan, “Tagmanyu sa.”

⁷¹Na manla, “Landè kamuito smalek i dademe to gablà di salaan, du talingeito i manan!”

I kebe ku Dyisas di muna Filat

(Matyu 27:1-2, 11-14; Mark 15:1-5; Dyan 18:28-38)

23 Na kafnge én, i kdee dad ganlal dad Dyu déén, sdulê ale tadag, na nebela Dyisas ditù di muna Gubirnadur Filat. ²Kakella ditù, tanbùla dnalang Dyisas di salà, manla, “Tagnumahmi to ani di salà du fasyatan i dadememi Dyu, du manan là fakay ku mlé gami bayad buhis di ku Sisar, i gumdatahyu di banwe Roma, na manan, kenen Krayst, i Mgalék Dwata mgimò harimi.”

³Na kaklinge Filat i manla, smalek kenen, manan, “Ge kè hari i dad Dyu?”

Na tmimel kenen, manan, “Tagmanam sa.”

⁴Na talù Filat di dad ulu i dad bà di Dwata, na di kdee dad to déén, manan, “Landè teengu salà di to ani.”

⁵Kabay baling matnù i kdalamla ku Dyisas, manla, “Mlét kenen nawa i dad to di klamang Dyudiya fagu di katdoan. Tambù kenen di Galili na tagafat nan di Dyérusalém ani.”

⁶Kaklinge Filat ani, smalek kenen manan, “Mdà di Galili kè i to ani?” ⁷Di kgadean, na i gumdaan kadì di Galili, i banwe nagot Hari Hérod, feben kenen di ku Hérod du déén kenen di Dyérusalém di slà ani.

⁸Kite Hérod kenen, too kenen lehew, du tadee lingen gablà ku Dyisas, na tamlo nan kayean smite kenen, du kayean ku teenan satu tnikeng nimò Dyisas. ⁹Taman too dee snalekan ku Dyisas, bay là tmimel Dyisas kenen, balù sulê. ¹⁰Na tadag déén dad ulu i dad bà di Dwata na dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Too minit nawala tmulen ku Hérod i dad dalamla ku Dyisas. ¹¹Na i nimò Hérod na dad sundalun toola kenen fyà na snilo. Fal-sakla kenen i too fye baweh klaweh i hari na fulêla di ku Filat. ¹²Na di duh én, dunan i katbù ale Hérod na Filat sakdo, du tagnè ale sduen.

I kukumla ku Dyisas di fati

(Matyu 27:15-26; Mark 15:6-15; Dyan 18:39-19:16)

¹³Na santifun Filat i dad ulu i dad bà di Dwata na i dademe dad tua mebe i dad Dyu, na i dad btal to, ¹⁴na manan di dale, “Tanebeyu i to ani di deg na manyu fasyatan i dad to, bay balù tatoogu kenen snalek dini di munayu, landè teengu kaglut i dad dalamyu kenen. ¹⁵Na balù Hari Hérod, landè teenan salaan, du tafasfuléan sa di gito. Tatoo mbangal, landè salaan gumdàgu fafati kenen. ¹⁶Taman alògu kenen fbadas, na kafnge én, falwàgu kenen.” ¹⁷Man Fi-

lat ani, du klit fali di Fista Duh Kaglius, galan falwà satu to knayè i dad to falwà mdà di bilanggù.

¹⁸ Kabay di kaklinge i dad to ku Filat sdulê ale mkit, manla, “Fafatim Dyisas, na falwaam gami Barabas!” ¹⁹ Na Barabas ani satu to bnilanggù du banlétan nawa i dad to, fye samfati ale i dad to magot i banwela, na nun to bnanoan.

²⁰ Na lêman talù Filat di dad Dyu, du kayean falwà Dyisas. ²¹ Kabay too ale mkit, manla, “Flansangam kenen di krus! Flansangam kenen di krus!”

²² Na talù Filat di gatlung dulê, manan, “Kan? Tan i salaana? Landè teengu salaana gumdàgu fafati kenen. Alògu kenen fbadas, na kafngen, falwàgu kenen.”

²³ Kabay matnù i kakitla, na toola man là fakay ku laan flansang Dyisas di krus, na fagu di kakitla gfisanla Filat.

²⁴ Taman nagin Filat i knayèla, na nukuman Dyisas di fati. ²⁵ Na falwaan Barabas i bnilanggù mdà di kablétan nawa i dad to samfati i dad to magot i banwe, na mdà di kbanoan, du én sa i fnila, bay Dyisas, tablén di dale du fye nimòla i knayèla.

I klansang ku Dyisas di krus

(Matyu 27:32-44; Mark 15:21-32; Dyan 19:17-27)

²⁶ Na di kebela ku Dyisas di gumlansangla kenen, nun gsitongla satu lagi salu di syudad mdà di banwe Sirini dnagit ku Simon. Fdu kenen di lagad. Na nlegesla kenen mebe i krus Dyisas na fta-dolla ku Dyisas.

²⁷ Na nun dee dad to tmdol ku Dyisas, gakuf i dad libun too mngel na mlanu mdà di kalbà nawala kenen. ²⁸ Kabay falê Dyisas di dale, manan, “E gamu dad libun mdà di Dyérusalém, nangyu agu nngel. Nngelyu moon i ktoyau na dad

ngàyu, ²⁹ du nun duh kadang kel i too bong kafayamyu, na man i dad to, ‘Nun kafye i dad libun là lmen maltien, na là lmen mngà na ftutù i tingà.’

³⁰ “Di bang én, manla di dad malbang bulul, ‘Tankanyu gami,’ na di dad malnak bulul, manla, ‘Nlimunyu gami fye mati!’ ³¹ Du ku ani i sasè kibòla deg, i to landè salà, matnù i ksasè kibòla gamu dad to gamsalà.”†

³² Na nun lwe sasè to nebela ditù du fnatila salngad ku Dyisas. ³³ Na di kakella di tukay bulul dnagit Tulan Ulu nlansangla Dyisas di krus gagin i lwe sasè to, satu gsen di kwanan na satu gsen di ibeng. ³⁴ Na dnasal Dyisas i dad to mati kenen, manan, “Mà, nlfetam i salàla, du làla glabat i nimòla.” Na sansalel i dad sundalu i klawehan fagu di kasbunut.

³⁵ Na nun dee dad to tadag déen du tmanul, bay i dad ganlal gal mebe i dad Dyu, snilola kenen, manla, “Galan falwà i dademe dad to, fye ku falwaan i kton, ku glut kenen i Krayst, i Mgalék Dwata.”

³⁶ Na balù i dad sundalu, snilola kenen. Fdadong ale du fsafla kenen binu masam. ³⁷ Na manla, “Ku glut ge Harì i dad Dyu, falwaam i ktom!”

³⁸ Na nun gsulat kah di tah ulun, manan, “Ani Harì i dad Dyu.”

³⁹ Na satu di dad sasè to nlansang di saféd Dyisas, nadoyan kenen, manan, “Ise ge kè i Mgalék Dwata? Ku glut, falwaam i ktom na gami fa.”

⁴⁰ Kabay nngak kenen i satu, manan, “Kan, landè klikoam Dwata? Tlu ito slame nukum di fati. ⁴¹ Na gite, gablà nukum di fati mdà di sasè nimòta, bay i to ani, landè salaana.”

⁴² Kafnge én, manan di ku Dyisas, “Dyisas, begam agu fandam di kagotam kadang.”

†23:31 Nun satu kubad ani, dunan: Ku nbekla i kayu matà, matnù fa i kbekla i kayu dafuk.

⁴³ Na tmimel Dyisas, manan, “Tulenta ge i kaglutun, duh ani ditù ge di safédgu di gumnègu di langit.”

I kfati Dyisas

(*Matyu 27:45-56; Mark 15:33-41; Dyan 19:28-30*)

⁴⁴ Na di fan nan ltu i duh, mbaling kifu di klamang banwe kel di tngà masol i duh, ⁴⁵ du talà mneng i duh, na matngà kasê i bong kurtina safang i sibay i too mdatah gumangamfù di Dwata ditù di Bong Gumnean. ⁴⁶ Na too falbong Dyisas i taluan, manan, “E Mà, fagotta ge i layefgu.” Na kmanan ani, fto i nawan.

⁴⁷ Na di kite i ulu i dad sundalu dun, dnayenan Dwata, na manan, “Too glut, i to ani, landè salaan.” ⁴⁸ Na i dee dad to stifun déén du tmanul, di kitela i mgimò gine, ntungla i kfela du mdà di sè klidù na kyàla, na mdà ale mulê. ⁴⁹ Na i kdee dad to gmadè kenen, kel di dad libun magin kenen mdà di Galili, tadag ale di gumawagan, na mite i kdee mgimò gine.

I kalbang ku Dyisas

(*Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Dyan 19:38-42*)

⁵⁰⁻⁵¹ Na nun to dnagit ku Dyosif mdà di satu lunsud i dad Dyu di Dyudiya dnagit Arimatiya. Kenen satu too fye to too gal mimen i dad flalò Dwata na fatan i kagot Dwata. Na balù kenen satu di dad ganlal gal mukum i dad Dyu, laan agin di fandamla na i tanimòla di ku Dyisas. ⁵² Na salu kenen di ku Gubirnadur Filat, du fnin i laweh Dyisas du lbang. ⁵³ Kafnge én, nwean i laweh Dyisas mdà di krus, na nlabédan safut bukay, na fkan di satu gulambang tansol di lfidas di gugdak i bulul, i landè fa to lmen lbang déén. ⁵⁴ Na i duh kfati Dyisas, dunan i duh kafatlagad i dad Dyu di Duh Kafatudla. Na tafan tambù i Duh Kaftud nan, du tafan sdaf i duh.

⁵⁵ Na i dad libun magin ku Dyisas mdà di Galili, malò ku Dyosif, na teenla i gulambangla ku Dyisas, na i kafkahla i lawehan déén. ⁵⁶ Kafnge én, mulê ale na fatlagadla i dad fangbun, doon, na fn-galo kayèla fkah di laweh Dyisas. Kabay ftud ale funa du nimenla i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis gablà di Duh Kaftud.

I kték Dyisas mdà di fati

(*Matyu 28:1-10; Mark 16:1-8; Dyan 20:1-10*)

24 Kabay too flafus di duh Linggu, nwè i dad libun i dad fangbun tafatlagadla, na salu ale di gulambang ku Dyisas. ² Di kakella ditù, teenla tamgukà i lbang, du i batu sangla dun, tamlulid. ³ Kabay di kfusukla déén, làla teen i laweh Dyisas. ⁴ Na msamuk i nawala, bay di lamla faldam ani, nun lwe to msut tadag di safédla kamlaweh bukay too samfilà. ⁵ Kitela i lwe to ani, too ale likò na lkuad ale kudung di tanà. Na man i lwe to di dale, “Kan ku mngabal gamu i to mto di gulambang i dad to mati? ⁶ Talaan dini, du tamté. Fandamyu i manan gamu di klon ditù fa di Galili, ⁷ du manan, ‘Agu, i dnagit Tingà To, là fakay ku là blé di agot i dad to gamsalà du nlansang di krus, bay di gatlung duh mték agu mdà di fati.’”

⁸ Kaklinge i dad libun ani, gafaldamla i gman Dyisas di laan fa mati. ⁹ Na mulê ale na tulenla i kdee teenla di dad sfalò satu gal mlalò ku Dyisas na di kdee dademe dad to déén. ¹⁰ Na i dad libun tmulen ani di dad sfalò satu gal dek Dyisas, dunan Méri Magdalin, Dyoana, na Méri i yê Dyém, na i dademe magin dale. ¹¹ Kabay i dad sfalò satu, man nawala i santulen i dad libun ani tatì talù là man, taman là ale faglut i manla. ¹² Kabay di kaklinge Fiter i manla, tadag kenen na sadlu salu di lbang. Di kakelan, fka. gò kenen du smalil di lam, na teenan alò i sa-

fut fungus i laweh Dyisas, na mulê kenen, na too tikeng gablà di mkel ani.

I kfite Dyisas i kton di lwe to salu di Imaus

(Mark 16:12-13)

¹³ Na di duh én, nun lwe di dad mlalò ku Dyisas salu di banwe Imaus, nun kè sfalò satu kilumitru mdà di Dyérusalém.

¹⁴ Na di slengla magu, stulen ale gablà di kdee tamkel. ¹⁵ Di lamla stulen gablà ani, fdadong Dyisas na fles magin dale. ¹⁶ Kabay balù teenla, làla kenen dilè du nun smafang i fandamla.

¹⁷ Na snalekan ale, manan, “Tan i san-tulenyu gine kloyu magu?”

Na fanak ale, na too mlidù bawehla.

¹⁸ Na talù satu di dale dnagit ku Klifas, manan, “Alò ge kè di kdee dad to mnè di Dyérusalém i là gmadè ku tan i mkel déén falami ani.”

¹⁹ Na manan di dale, “Tan i mkel kè?”

Na tmimel ale, manla, “I mkel di ku Dyisas mdà di Nasarét. Kenen satu tugad Dwata, too mtulus di kdee nimoan na manan, balù di fandam Dwata na lè-man i dad to. ²⁰ Kabay i dad ulu i dad bà di Dwata na i tua gal mebe gito, bléla kenen di dad ganlal fye nukum di fati, na nlansangla kenen di krus. ²¹ Én imen nawami ku kenen i msò gito dad bel Is-raél, bay tatlu butang klo i mkel kdee ani. ²² Na nun fa teen i dademe libun gal magin gami i too gamtikeng. Gine too flafus, mdà ale salu di gulambang, ²³ bay làla teen i lawehan. Na di kas-fulèla, manla nun kanteenla dad kasali-gan Dwata fite di dale na tmulen dale tamték Dyisas. ²⁴ Taman nun dadememi déén salu di lbang, na teenla too glut gman i dad libun, bay làla teen Dyisas.”

²⁵ Na man Dyisas di dale, “Tay, là gamu fulung faldam, na too gamu léét faglut i kdee gman dad tugad Dwata! ²⁶ Làla kè man, na là fakay ku là maflayam i Mgalék Dwata di kdee ani,

di là fa kenen banlé i kdatahan?” ²⁷ Na tambù kenen di sulat Mosis na i dademe dad tugad Dwata, na nubadan di dale i kdee man di Tnalù Dwata gablà di kenen.

²⁸ Na di kagdadongla di tukay banwe gusalula, fan fadlug Dyisas magu. ²⁹ Kabay klenla kenen, manla, “Mnè ge di safédmi, du taflabi sa nan, tafan sdaf i duh.” Taman fusuk kenen di gumnèla na mnè di safédla.

³⁰ Na sudeng ale du kmaan. Na nwè Dyisas i fan, na dmasal kenen mlé fye di Dwata, na snatngaan i fan na blén di dale. ³¹ Na dilèla kenen du malwa nan i fandamla. Kafnge én, tati lana kenen di matala. ³² Na stulen ale, manla, “Én kadì duen too minit nawata di laman stulen di gite di dalan, na di kubadan di gite i Tnalù Dwata.”

³³ Na gasil ale tadag du samfulè di Dyérusalém, na teenla ditù i dad sfalò satu gal mlalò ku Dyisas na i dademe stifun di safédla. ³⁴ Na man i dad to sti-fun déén, “Too sa. Tamték i Amuito, na tafiten i kton di ku Simon Fiter!” ³⁵ Na santulen i lwe to gine i kdee teenla di dalan, na i kagkah kdilèla ku Dyisas fagu di kasatngaan i fan.

I kfite Dyisas i kton di dad mlalò kenen

(Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

³⁶ Na di klola fa samtulen ani, msut Dyisas na tadag déén di blengla, na manan, “I ktanak nawa mnè di gamu.”

³⁷ Kabay taknal ale na too likò, du fan-damla lmagol i teenla. ³⁸ Taman man Dyisas di dale, “Kan ku msamuk i fandamyu? Na kan ku lwe nawayu? ³⁹ Neyeyu i dad kmalgu na blìgu! Agu sa ani. Nagoty u agu na neyeyu, fye gadèyu ise agu lmagol. Landè ungad na tulani i lmagol kenen, gambet i teenyu di deg.”

⁴⁰Di kmanan dun ani, fiten dale i dad kmalan na blian. ⁴¹Kabay knean, gambet là ale faglut du too ale lehew na tikeng, taman snalekan ale, “Nun knaanyu dini kè?” ⁴²Na banléla kenen nalaf tnatê, ⁴³na nwean na knaanan di munala.

⁴⁴Kafnge én, manan di dale, “Ani sa dad gmangu di gamu di lamgu fa di safédyu, du tafgadègu di gamu, na là fakay ku là gdohò i kdee surat gablà di deg di Tnalù Dwata, dunan di dad flalò surat Mosis na surat i dademe dad tugad Dwata, na surat fa di Salmo.”

⁴⁵Na lanwan nan i fandamla du fye glabatla i Tnalù Dwata. ⁴⁶Na manan di dale, “Nun tagsurat di Tnalù Dwata i gman, too maflayam i Mgalék Dwata, na fles mati, na lêman mték di gatlun duh, ⁴⁷na gsurat fa, mdà di glal i dagitgu, tdò kadang di dad to di kdee dad banwe di

tah tanà, na ku msal ale mdà di dad sasè nimòla, nlifet Dwata i dad salàla. Na dini di Dyérusalém i munayu gutamdò dun. ⁴⁸Na gamu sa i tmulen ani du gamu i mite dun. ⁴⁹Na dekgu dini i Mtiu Tulus tafakang Mà di gamu, bay fanak gamu dini di Dyérusalém, na fatan kenen du fye dnawatyu i gnagan blén gamu.”

I kagket Dyisas di langit

(Mark 16:19-20; Dad Nimò 1:9-11)

⁵⁰Na faginan ale lamwà di Dyérusalém. Na di kagdadongla di Bétani, kayangan i dad sigalan na banlén ale kafye. ⁵¹Di slengan mlé dale kafye, mdà kenen, na magket kenen di langit. ⁵²Na lkuad ale dmayen kenen, na kafnge én, samfulê ale di Dyérusalém, na too ale lehew. ⁵³Na gal ale salu di Bong Gumnè Dwata, du mlé ale fye di kenen.

Dyan

*I Fye Tulen Gablà ku Dyisas
Krayst i Sulat Dyan*

Kafaglabat gablà di libru sulat Dyan

Dyan smulat i libru ani, na kenen satu di dad to gal dek Dyisas i toon kanbong nawa. Na maan Sébidi satu to gal kamfè nalaf, na yéan Salomi satu to gal mlalò ku Dyisas, na satu di dad libun gal mlé i kolidù Dyisas na dad to galan dek.

Na muhad fa nawa Dyan di kalék Dyisas kenen. Na di sleng Dyan munà i fukut di kilil i lanaw, demen flane kan Dyém na màla, mlius Dyisas na faginan ale. Na tatila tnagak i màla di aweng du magin ale kenen. Too mdà di nawa Dyan mlalò ku Dyisas, na kel di ktuan là mgu-man i fandaman, du too bong nawan ku Dyisas na too matnù i ksaligan di kenen.

Tulen Dyan ku tan duenan smulat i libru ani. Gmanan snulatan du fye gtulen i Fye Tulen di dad to, fye fnaglutla Dyisas i too glut Tingà Dwata, na fagu di kafaglutla gfunla nawa landè sen. Nun dad tnikeng mgimò Dyisas, na nun dad tdoan tulen Dyan dini. Na fagu di dad tnikeng na dad tdò Dyisas gadè i dad to Dwata febe kenen dini di tah tanà.

I kakek Dyisas Krayst, i dnagit Tnalù

1 Di muna, di landè fa mgimò balù i tan, tagne nun Tnalù. Mnè kenen di saféd Dwata, na kenen sa Dwata. ²Di katbù i kdee, tagne kenen déén di Dwata.

³I kdee mgimò Dwata nimoan fagu di Tnalù, na landè mgimò ku là fagu di kenen. ⁴Na i Tnalù ani, kenen i gumdà nawa balù i tan, na i gumdà nawa ani, kenen i salò lamwa fandam i dad to. ⁵Na i salò ani tmuyal di gukmifun na i kakifu là gamfisan i knengan.

⁶Na nun satu to dek Dwata, dnagit ku Dyan. ⁷Én duen Dwata mdek ku Dyan du fye tmulen di dad to gablà di salò ani, du fye i kdee dad to faglut di kenen. ⁸Na Dyan, ise kenen i salò, bay kenen i tmulen gablà di salò. ⁹Hae, du én i bang kakel i too glut salò tmuyal di kdee dad to dini di tah tanà.

¹⁰Mnè kenen dini di tah tanà mgimò fagu di kenen, bay knean, là dilè i dad to ku simto kenen. ¹¹Na salu kenen di kenen banwe, bay i dad ton là dmawat kenen. ¹²Kabay i dad to dmawat na faglut di kenen, banlén kaglut du fye mbaling ale dad ngà Dwata. ¹³Là ale mbaling dad ngà Dwata fagu di kngà i to di tah tanà, ku demen fagu di knayè i to, ku demen fagu di nimòla, bay Dwata i mimò dale i dad ngaan.

¹⁴I dnagit Tnalù tambaling to, na mnè kenen di safédito na tatoon fite i kafyen di gito, na too glut i kdee manan. Tateen-ito i bong kdatahan, i kdatah i sen Tingà Maan Dwata.

¹⁵Tulen Dyan gablà di kenen, na fal-bongan i taluan, manan, “Nun to tmadol deg too mdatah fa di deg, du di là agu fa sut tagne nun kenen.” ¹⁶Na mdà di bong kafyen, kdeeito banlé kafye, na galan tananù i kafye blén. ¹⁷Hae, du fagu di ku Mosis blé Dwata di gito i dad flaloan, bay blén i kafye na kaglut di gito fagu di ku Dyisas Krayst. ¹⁸Landè to lmen mite Dwata, bay i sen Tingaan, du lè kenen Dwata na i too kanbong nawa i Maan, na fgadean di gito i kagkah i maan.

I man Dyan Gal Munyag gablà di kton (Matyu 3:1-12; Mark 1:1-8; Luk 3:1-18)

¹⁹Na ani tulen Dyan di bang nun dad ganlal dad Dyù déén di Dyérusalém mdek dademe dad bà di Dwata na dad bel Libay salu di ku Dyan, du smalek ku simto kenen. ²⁰Là buni Dyan i kaglutlan, bay toon tulen, manan, “Ise agu i Mgalék Dwata.”

²¹ Na snalekla kenen, manla, “Kabay, simto ge? Ge kè Ilaydya?”

Manan, “Ise.”

Na snalekla, manla, “Ge kè i Tugad Dwata fatanmi?”

Tmimel kenen, manan, “Ise.”

²² Taman manla, “Na, tulenam gami ku simto ge, du fye nun timelmi di dad to mdek gami. Tan i manam gablà di ktom?”

²³ Na tmimel Dyan fagu di dad talù i tugad Dwata Isaya, manan, “Deg sa i to tamlo di banwe landè to mnè déén, manan, “Tanluyu i dalan gumagu i Amu.”” ²⁴ Na i dad to smalek ku Dyan ani dunan dad to dek dad Farisi. ²⁵ Na snalekla kenen, “Ku ise ge i Mgalék Dwata ku demen Ilaydya, ku demen i Tugad Dwata fatanmi, na kan ku gal ge munyag?”

²⁶ Na man Dyan, “Hae, du munyag agu alò fagu di yéél, bay tanun mdatah fa di deg di blengyu làyu fa dilè. ²⁷ Dunan i mangu tmadol deg na du too mdatah kenen là agu gablà balù mbel i ikat talumfaan.”

²⁸ Na kdee ani tamgimò di banwe Bétani di faltù i yéél Dyordan déén di gal gumunyag Dyan.

Dyisas i bilibili Dwata

²⁹ Di tmadol duh, teen Dyan Dyisas fdadong di kenen, na manan di dad to, “Neyeyu tadini i tingà bilibili Dwata, i dsù mwè i dad salà i dad to di klamang banwe. ³⁰ Ani i tatulengu gamu di kmangu, ‘Nun to tmadol deg, too mdatah fa di deg, du di là agu fa sut tagne nun kenen.’” ³¹ Na balù deg di muna làgu fa dilè i to tmadol deg, bay munyag agu di yéél du fye fdilègu kenen di dad bel Israél di kakelan.”

³² Na ani man Dyan gablà di kenen, manan, “Teengu i Tulus Dwata fdanà mdà di langit gambet i abun, na mnè di kenen. ³³ Di muna làgu kenen dilè,

bay Dwata, i mdek deg munyag fagu di yéél, manan di deg, ‘Ku nè to teenam gumdaf na gumnè Tulus Dwata, dunan i to munyag fagu di Mtiu Tulus.’” ³⁴ Taman du tateengu i gman Dwata di deg tulengu gamu, to ani Tingà Dwata.”

I tnanin dad to mlalò ku Dyisas

³⁵ Di tmadol duh, lèman tadag déén Dyan na lwe gal mlalò kenen, ³⁶ na teenan Dyisas mlius di dale, na manan, “Neyeyu tadéén i Tingà Bilibili Dwata!”

³⁷ Di kaklinge i lwe gal mlalò ku Dyan i manan, mlalò ale ku Dyisas. ³⁸ Na falè Dyisas na teenan ale mlalò kenen, taman manan, “Tan i fanngabalyu?”

Na manla, “Tanè gumneam, Rabay.” (I gumtatek talù Rabay ani, dunan To Tamdò.)

³⁹ Na man Dyisas di dale, “Magin gamu deg du fye teenyu.”

Na magin ale kenen, na teenla i gumnean. Tatngà masol i duh. Na mnè ale flo di safédan di duh én.

⁴⁰ Na satu di lwe mlinge i man Dyan, na mlalò ku Dyisas gine, dunan Andru, i flanek Simon Fiter. ⁴¹ Na i tnanin nimò Andru, gasilan fanngabal flaneakan Simon, na manan di kenen, “Tateenmi i Mésaya.” (I gumtatek talù Mésaya, dunan Krayst, i Mgalék Dwata).

⁴² Na faginan Simon salu di ku Dyisas. Na meye Dyisas di ku Simon, na manan, “Ge sa Simon tingà Dyan, bay mdà ani Sifas i dagitam.” (Salngad gumtatek i dad dagit Sifas na Fiter, dunan batu.)

⁴³ Di tmadol duh, fandam Dyisas salu kenen di banwe Galili, taman di kiten ku Filif, manan, “Magin ge deg!”

⁴⁴ I gumdà Filif ani di banwe Bétsayda, i lunsud gumnè Andru na Fiter. ⁴⁵ Na fanngabal Filif satu to dngagit ku Natanyél, na manan, “Tateenmi i to man Mosis di libru gusmulatan i dad flalò Dwata, na gman i dademe tugad Dwata,

dunan Dyisas mdà di banwe Nasarét, i tingà Dyosif.”

⁴⁶Na smalek Natanyél, “Nun kè fye to mdà di banwe Nasarét?”

Na tmimel Filif, manan, “Ditù ite, fye teenam.”

⁴⁷Na di kafdadongla, teen Dyisas Natanyél, na manan, “I to ani too glut bel Israél du too matlu, landè kaflingu.”

⁴⁸Na smalek Natanyél, manan, “Nè gumdaam gmadè deg?” Na man Dyisas, “Di là ge fa tlo Filif, tateenta ge di dungan i kayu fig.”

⁴⁹Na man Natanyél di kenen, “Rabay, ge sa i Tingà Dwata. Ge i Harì dad bel Israél.”

⁵⁰Na man Dyisas, “Faglut ge kè du mangu di ge tateenta ge di dungan i kayu fig. Nun teenam kadang mdatah fa di mgimògu ani.” ⁵¹Na manan fa di kenen, “Tulengu gamu i kaglut, teenyu kadang kgukà i langit na i dad kasaligan Dwata myak na mnaul di deg, i dnagit Tingà To.”

I kasdeme di banwe Kana

2 Kafnge lwe butang[‡] nun kasdeme di banwe Kana déén di Galili. Na ditù i yê Dyisas. ²Na Dyisas na dad mlalò kenen lê nlak di kasdeme. ³Di takti binu, man yê Dyisas di kenen, “Talandè binula.”

⁴Na man Dyisas di yéan, “Libun, fbayaam deg ku tan i nimògu. Ise fa banggu fite i gnagangu di dad to.”

⁵Na man i yéan di dad salig déén, “Nimòyu ku tan i manan di gamu.”

⁶Na nun nam namu batu gkah déén gumkah yéél du di fnaglut i dad Dyu too mabtàs i kalobla. Na kat satu namu ani mdadong lime lata i laman.

⁷Na man Dyisas di dad salig déén, “Fanànòyu yéél dad namu ani.” Na nlamla i dad namu kel di fnò.

⁸Kafnge én, manan di dale, “Samyul gamu, na nebeyu di to magot i fista.” Na nebela di kenen. ⁹Na di kagneman i yéél tambaling binu, tikeng kenen du laan gadè gufdu i fye binu. Kabay gmadè i dad salig samyul dun. Kabay du laan gadè, taman tlon i lagi sandeme, ¹⁰na manan di kenen, “I gal nimò ku nun fista, funala falwà i too fye nem binu, na ku tatoo gamginum i dad to, falwàla i binu là fye. Kabay ge, silangam falwà i too fye nem binu, ani nan.”

¹¹I nimò Dyisas ani di banwe Kana déén di Galili i tnanin tnikeng mgimoan. Na ani kfagun fite i bong kdatahan, na i dad mlalò kenen faglut ale di kenen.

¹²Kafnge ani, mdà ale Dyisas, yéan, dad flanekan lagi, na dad gal mlalò kenen masol salu di Kafernaum, na mnè ale déén di là file duh.

I kngak Dyisas dad fabli di lam i Bong Gumnè Dwata

(Matyu 21:12-13; Mark 11:15-17; Luk 19:45-46)

¹³Na tamdadong i fista kafaldam i dad Dyu i Duh Kaglius, taman salu Dyisas di Dyérusalém. ¹⁴Na teenan déén dad to fabli i dad baka, dad bilibili, na dad abun di lam i Bong Gumnè Dwata. Na nun dad to déén sudeng di lamisala samfalit filak. ¹⁵Di kiten én, mimò kenen skél tali, na ndalan kdeela lamwà, balù i dad baka na bilibili. Na sanbalétan i filak i dad to samfalit filak na lugadan dad lamisala. ¹⁶Na nngakan dad to fabli dad abun, manan, “Nebeyu lamwà i dad fabliyu ani. Nangyu nimò fadyan i gumnè Màngu.”

[‡]2:1 Di talù Grik én man ani: di gatlung duh. Na i kubad dun dunan kafnge lwe butang, du di kse dad Dyu galla fakuf i duh kmanla dun di ksela duh.

¹⁷Di kaklinge i dad mlalò ku Dyisas i manan, gafaldamla i sulat di Tnalù Dwata, manan, “I kalbong nawagu i gumneam Dwata i too finit nawagu.”

¹⁸Na di kite i dad ganlal i dad Dyu i nimò Dyisas, snalekla kenen, manla, “Nun kè tnikeng gaganam nimò du gudmilèmi nun kaglutam mimò én gine?”

¹⁹Na tmimel Dyisas, manan, “Lanbàyu i gumnè Dwata ani, na ftadaggu lêman di tlu duh.”

²⁰Na man i dad Dyu, “Fat falò nam fali klo mimò i Bong Gumnè Dwata ani, na gaganam kè mimò dun di alò tlu duh?”

²¹Kabay i gumnè man Dyisas ani dunan i lawehan. ²²Na taman di kték Dyisas mdà di fati gafaldam i dad gal mlalò kenen i gmanan ani, na fnaglutla i gsulat di Tnalù Dwata gablà di ktékan, na i gman Dyisas ani.

²³Di klo Dyisas di Dyérusalém di Fista Duh Kaglius, nun dee dad to faglut di kenen di kitela i dad tnikeng mgimoan.

²⁴Kabay là salig Dyisas i kton di dad to ani du gadean i mnè di nawa i kdee dad to. ²⁵Du balù landè to tmulen kenen i mnè di nawa i dad to, tasanan gadè nawa i kdee dad to.

I kastulen Dyisas na Nikodimus

3 Nun satu lagi dnagit ku Nikodimus mdà di fnaglut dad Dyu dnagit Farisi. Na kenen satu ganlal i dad Dyu.

²Di satu butang, salu Nikodimus di ku Dyisas, na manan di kenen, “Rabay,¹ gadèmi ge i satu to tamdò dek Dwata, du landè to gmagan mimò i tnikeng ni-moam ku là déén di kenen Dwata.”

³Na tmimel Dyisas, manan, “Tulengu ge i kaglut, silang gakuf i to di kagot Dwata ku sut kenen lêman.”

⁴Na man Nikodimus, “Kabay tan kibò i satu to lêman sut ku tatua? Fakay kenen kè samfulè di tien yéan na lêman sut?”

⁵Na tmimel Dyisas, manan, “Tulengu ge i kaglut, landè to gfusuk di kagot Dwata ku laan funa sut fagu di yéél na lêman fagu di Tulus Dwata. ⁶Ku alò to gusutan, alò to sa kenen, ku Tulus Dwata i gusutan, tingà Dwata kenen. ⁷Taman nang ge tikeng du tagmangu di ge, ‘Là fakay ku là ge lêman sut.’ ⁸Ku fkahta di nus tatian salu tanè kayean gusal. Lingem i lukan, bay laam gadè i gufdun na i gusalun. Salngad én i kaglabatito i ksut dad to fagu di Tulus Dwata.”

⁹Na smalek Nikodimus, manan, “Tan i kibò kgimò ani?”

¹⁰Na tmimel Dyisas, manan, “Ge i satu tamdò i dademem bel Israél, na kan ku laam glabat ani? ¹¹Tulengu ge i kaglut, én manmi i toomi gadè na i tulenmi i tatoomi sa teen, bay knean làyu sa fnaglut dun. ¹²Ku là gamu faglut i mangu gablà di mgimò dini di tah tanà, tan sa kibòyu faglut ku tulengu gamu gablà di dad mgimò di langit. ¹³Landè to lmen salu di langit galwà di deg, i dnagit Tingà To, du én gumdàgu.

¹⁴“Di muna fa, nimò Mosis i ulad tabaga na tlawéngan di kayu, na nketan fdatah déén di banwe landè to mnè déén fye mgulè i dad to meye dun. Na là fakay ku là salngad én mgimò kadang di deg, i dnagit Tingà To, du fatlawéngla agu di kayu, na nketla fdatah, ¹⁵du fye kdee dad to faglut di deg nun nawala landè sen.

¹⁶“Du Dwata toon kanbong nawa kdee dad to di tah tanà, taman blén i sen Tingaan du fye balù simto faglut di kenen là malmo di salà, bay nun nawan landè sen.

¹⁷Du ise én duen Dwata mdek i Tingaan dini di tah tanà du mlayam i dad to, bay dekan dini du fye falwaan dad to di dad salàla.

¹⁸“Na balù simto to faglut di Tingà Dwata là fanlayam, bay ku simto là

faglut tagnè nukum di kaflayam, du laan faglut di sen Tingà Dwata. ¹⁹I duen Dwata mlayam i dad to ani, du tasalu agu, i salò, dini di tah tanà, bay én balingla too knayè i kifu, na knangla i kalwa, du sasè i nimòla. ²⁰Du i kdee dad to mimò sasè knangla i kalwa, na là ale mayè fdadong di salò ken gadè i dad sasè nimòla. ²¹Kabay balù simto to matlu i nimoan fdadong kenen di salò du fye too teen i kdee nimoan mdà di Dwata.”

I man Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas

²²Kafnge kdee ani salu Dyisas na dad mlalò kenen di dad banwe glam di Dyudiya. Mnè ale ditù na munyag ale i dad to. ²³Na Dyan gal munyag di satu banwe dnagit Anon mdadong di Salim du nun bong yéél ditù. Na salu dad to di kenen du fbunyag ale, ²⁴du di bang én, là fa bnilinggù Dyan.

²⁵Na nun dad mlalò ku Dyan, sdal ale satu Dyu gablà di kfbunyag. ²⁶Taman salu ale di ku Dyan, na manla di kenen, “Rabay, gafaldamam i demem sgalak di faltù i yéél Dyordan, i to tulenam di gami. Gal kenen munyag, na tadee dad to salu baling di kenen.”

²⁷Na tmimel Dyan, manan, “Landè gnagan i to ku là gablé Dwata dun di kenen. ²⁸Gamu sa i mlinge i gmangu ise agu Krayst, i Mgalék Dwata. Kabay alò agu i to dek Dwata muna du fatlagad i kakelan. ²⁹Ku fkahta di kasdeme, gablà ku i lagi sandeme i gufikit i libun nfunan, na i to fatlagad i kasdeme fatanan i kakel i lagi sandeme na di kaklingen i taluan too kenen lehew. Salngad én deg, na too sikof nan i klehewgu du takel nan. ³⁰Na là fakay ku là kenen mbaling mdatah na agu mbaling mdanà.

³¹“I to mdà di langit mdatah kenen di balù simto, bay i to mdà di tanà alò

kenen to di tanà, na i manan alò mdà di tah tanà. I to mdà di langit, kenen i too mdatah di kdee. ³²I tulenan, dunan i teenan na talingen di langit, bay knean landè alì to faglut di manan. ³³Kabay ku simto dmawat i manan, fiten fagu di kdawatan kdee man Dwata too glut. ³⁴Du Dyisas i to dek Dwata, na i gumdà dad taluan di Dwata du sdulè blé Dwata i Tulusan di kenen. ³⁵Too bong nawa Maan i Tingaan, taman fagotan di kenen i kdee. ³⁶Na balù simto faglut di Tingà Dwata gamdawat nawan landè sen, bay ku simto là mimen i Tingà Dwata là gamdawat nawan landè sen, bay mnè kenen di kalbut Dwata kel di landè gusenana.”

Dyisas na i libun mdà di banwe Samériya

4 Na linge dad Farisi, too dee fa i dad to mlalò ku Dyisas na dee fa dad to bnunyagan di ku Dyan. ²Kabay i kaglut, ise ku Dyisas i munyag, bay én sa munyag i dad mlalò kenen. ³Na di kgadè Dyisas i gman dad to di dad Farisi, tngakan i banwe Dyudiya, na samfulè kenen di Galili.

⁴Na nun duenan magu di banwe Samériya. ⁵Na kel kenen di satu tukay banwe glam di Samériya dnagit Sikar mdadong di tanà blé Dyékob di tingaan Dyosif. ⁶Na nun sol yéél déén tanakol Dyékob di muna. Na di kaltu i duh du mlungay Dyisas magu, sudeng kenen mdadong di sol yéél én.

⁷⁻⁸Là déén dad mlalò kenen du fles ale salu di tukay banwe du mayad knaanla. Na nun kel déén satu libun mdà di Samériya du smulu. Na man Dyisas di kenen, “Begam agu banlé yéél du minum agu.”

⁹Na man i libun, “Ge satu to Dyu, na agu satu to mdà di banwe Samériya. Kan kè ku mni ge di deg yéél?” Ani manan,

du i dad to Dyu là ale sgalak i dad to mdà di Samériya.[§]

¹⁰Na tmimel Dyisas, manan, “Ku aloam gadè ku i tan kayè Dwata blé di ge, na ku simto mni di ge yéél ani, tamni ge moon di deg yéél, na tablègu di ge yéél i mlé falami nawa.”

¹¹Na man i libun, “Kabay landè syulam, na i sol yéél ani too mngalam. Nè gumweam i yéél mlé falami nawa?”

¹²Én gutambulmi Dyékob i makol i sol yéél ani. Na kenen, na dad ngaaan, na dad lmanafan, kdeela minum yéél ani. Kayeam man kè mdatah ge fa di ku Dyékob?”

¹³Na man Dyisas di kenen, “Ikdee dad to minum i yéél di sol yéél ani, lêman ale malinum. ¹⁴Kabay i dad to minum i yéél blégu dale là ale lêman malinum, du i yéél blégu di dale mgimò sfuten di lam nawala, na mlé nawa landè sen.”

¹⁵Na man i libun di kenen, “Banlém agu i yéél manam én, du fye là agu lêman malinum, na fye là agu lêman samfulê dini du smulu.”

¹⁶Na man Dyisas di kenen, “Mdà ge. Nngém yaanam, na samfulê gamu dini.”

¹⁷Na tmimel i libun, manan, “Landè yaangu.”

Na man Dyisas, “Glut i manam, landè yaanam ani, ¹⁸du talime sa nan i kdee yaanam, bay i demem mnè ani ise yaanam. Too glut sa i manam.”

¹⁹Na man i libun, “Nilègu nan ge satu tugad Dwata, taman tan i manam gablà ani? ²⁰Én gumangamfù dad gutambulmi di Dwata di bulul ani, bay gamu dad Dyu, manyu i syudad Dyérusalém gumangamfù dad to di Dwata.”

²¹Na man Dyisas di kenen, “Libun, fye ku faglut ge i mangu ani, tam-

dadong i bang ise alò bulul ani ku demen Dyérusalém gumangamfuyu di Maito Dwata. ²²Na gamu dad to di Samériya là gamu gmadè i fnangamfuyu, bay gami dad Dyu gadèmi du i gumdà i kagalwà dad to, dunan di dad Dyu. ²³Kabay fan kel i duh, na takel nan ani, i too glut mangamfù di Mà dunan i dad to mangamfù di kenen mdà di nawala na mdà di kaglabatla i kaglut.** Én i dad mangamfù knayè Dwata. ²⁴Na Dwata, tulus kenen, taman i untù kfangamfù di kenen mdà di nawa na mdà di kaglabat i kaglut.”††

²⁵Na man i libun di kenen, “Gadègu kel kadang di fulé duh i to Mgalék Dwata, i dnagitla Krayst. Na di kakelan tulenan gito kdee.”

²⁶Na man Dyisas di kenen, “Agu sa i dunan, i stulen di ge ani.”

²⁷Na di sleng Dyisas talù takel dad mlalò kenen, na too ale tikeng, du libun i demen stulen, bay landè balù satu di dale smalek ku tan kayean di libun én, na ku tan i duenan stulen di kenen.

²⁸Na tnagak i libun i namun na samfulê kenen di lunsud, du tnulenan i dad to, manan, ²⁹“Sagwè gamu! Neyeyu i to tmulen di deg i kdee nimògu. Ken kenen Krayst, i Mgalék Dwata.” ³⁰Taman tamdà ale lamwà di lunsud du salu di ku Dyisas.

³¹Klo i là fa kel i dad to én di ku Dyisas, fakdo i dad mlalò kenen, manla, “To Tamdò, beg ge kmaan.” ³²Kabay man Dyisas di dale, “Nun deg knaan i làyu gadè.”

³³Na sasalek ale, manla, “Nun to dé tmunda kenen knaan?”

§4:9 Satu kubad ani dunan: là gnamit dad Dyu i dad fligo na guminum dad to di Samériya.

**4:23 Satu kubad ani dunan: mangamfù fagu di Tulus na di kaglut.

††4:24 Satu kubad ani dunan: mangamfù fagu di Tulus na di kaglut.

³⁴Na man Dyisas di dale, “Én deg knaan dunan i kimengu i knayè Mà, i mdek deg, na i kafngegu i fimoan deg.

³⁵“Ise én galyu man, ‘Fat bulen gdè klo kel i bang kamtu?’ Kabay mangu di gamu, takel i bang kamtu. Neyeyu i dee dad to salu dini, gambet ale i fule tagablà kantu. ³⁶Na i dad to kamtu dale, nun taden blé Dwata dale, du mdà di kaktula nun nawa i dad to landè sen. Taman i dad to mla na i dad kamtu sdulè ale flehew di ulè i nimòla. ³⁷Too glut i gal man, ‘Satu i mla na satu i kamtu.’ ³⁸Tadekta gamu kamtu di tanà gumla i dademe to, na mdà di dad nimòla, gamu gamwè i uléan.”

³⁹Na too dee dad to mdà di lunsud én di Samériya faglut di ku Dyisas, du mdà di man i libun gine di kagmanan, “Tatulen an deg i kdee dad nimògu.” ⁴⁰Taman di kakel i dad to mdà di Samériya di ku Dyisas beg ale fakdo kenen du fye mnè di safédla, taman mnè kenen déén lwe butang. ⁴¹Na nun fa dee dademe to faglut di ku Dyisas du mdà di katdoan dale.

⁴²Na manla di libun én gine, “I kafaglutmi taise alò mdà di kagmanam gami, bay mdà di kaklingemi katdoan, na gadèmi too glut kenen i To Falwà i dad to di tah tanà.”

I kafgulè Dyisas tingà i satu ganlal

⁴³Na kafnge i lwe butang, mdà ale Dyisas salu di banwe Galili. ⁴⁴Tanun man Dyisas, “I tugad Dwata là nafè i dad to di kenen too banwe.” ⁴⁵Kabay di kake-lan di Galili, too kenen dnawat i dad to déén, du dee di dale tasalu di Fista Duh Kaglius ditù di Dyérusalém na tateenla i kdee mgimoan ditù.

⁴⁶Na samfulè Dyisas di tukay banwe Kana déén di Galili, i banwe gufbalin-gan binu i yéél. Na nun satu ganlal déén mdà di Kafernaum i nun tingaan lagi nun tduk. ⁴⁷Di kaklinge i ganlal takel Dyisas di Galili mdà di Dyudiya, salu kenen di

ku Dyisas, na fakdo du fye salu Dyisas di Kafernaum du fye began fangulè i tingaan du tafan mati.

⁴⁸Kabay man Dyisas di kenen, “Landè di gamu faglut di deg, silang ku mite gamu i dad tnikeng nimògu na i ilè kdatahgu.”

⁴⁹Kabay man i ganlal di ku Dyisas, “E Amu, beg ge magin deg ditù, di là fa mati tingàgu.”

⁵⁰Na tmimel Dyisas, manan, “Mulè ge du tamgulè i tingaam.”

Faglut i ganlal i man Dyisas di kenen, na mdà mulè. ⁵¹Di dalanan mulè, snitong kenen dademe lifanan, na manla di kenen, “Tamgulè i tingaam.” ⁵²Taman snalekan ale ku kilen i kgulè tingaan. Na manla, “Kwas i initan taklé i duh malfabi.”

⁵³Na gafaldam i ganlal, i kman Dyisas di kenen, “Tamgulè i tingaam,” dunan di taklé i duh, taman faglut kenen di ku Dyisas, na balù i kdee mnè di gumnean.

⁵⁴Na ani i galwe tnikeng mgimò Dyisas kafngen tmagak i banwe Dyudiya salu di Galili.

I kafgulè Dyisas i to di saféd i kligu di Duh Kaftud

5 Kafnge én, nun fista i dad Dyu, taman salu Dyisas lèman di Dyérusalém. ²Na déén di Dyérusalém nun kligu dnagit Bétsata di talù Hibru, mdadong di satu gal gufusuk i galla dnagit Gufusuk i Dad Bilibili. Na déén di kilil i kligu, nun gafdak lime gufsilung dad to. ³Na nun dee dad to milè déén sahal dad tdukla, dad butè, dad kimay, na dad là galyak i lawehla. Fatanla i ksambug i yéél, ⁴du gmanla nun gal bang ktufa satu kasaligan i Amuito Dwata salu di kligu, na snambugan i yéél, na ku simto i guna tufa di kligu balù tan i bung tdukan mgulè. ⁵Na nun lagi déén nun tduk tlu falò walù fali klon. ⁶Di kite Dyisas i

to én, tagadean tatoo mlo kenen milè déén, taman snalekan kenen, manan, “Mayè ge kè ku mgulê?”

⁷Na tmimel i to nun tduk, manan, “Hae, bay landè demegu mebe deg di yéél di bangan msambug, na di fan agu salu ditù tagal nun to guna di deg.”

⁸Na man Dyisas di kenen, “Tadag ge, nweam i gumileam, na magu ge.” ⁹Na di kman Dyisas ani mgulê kenen, na nwean i gumilean, na magu.

Mgimò ani di Duh Kaftud i dad Dyu. ¹⁰Na di kite i dad ganlal dad Dyu i nimò i to mgulê ani, manla, “Duh Kaftud ani! Nlafaam i flalò gablà di Duh Kaftud di kebem gumileam.”

¹¹Kabay tmimel kenen, manan, “I to fgulê deg i mdek deg mwè i gumilègu na magu.”

¹²Na snalekla kenen, manla, “Simto kè i mdek ge mwè i gumileam na magu?”

¹³Kabay là sa gadè i to mgulê ku simto fgulê kenen, du too dee dad to stifun déén, na fasbool Dyisas di dale, na mdà.

¹⁴Kafnge én, teen Dyisas i to én déén di Bong Gumnè Dwata, na manan di kenen, “Neyem, tamgulê ge! Na nang ge lê-man mimò sasè ken matnù i ksasè mkel di ge.” ¹⁵Na mdà i to mgulê gine, na tnulenan i dad ganlal dad Dyu na Dyisas kadì gafgulê kenen.

¹⁶Du gambet ani i nimò Dyisas di Duh Kaftud, én i gumdà i dad ganlal dad Dyu mlayam kenen. ¹⁷Na tmimel Dyisas dale, manan, “Là ftud i Màngu Dwata mimò kel ani, na salngad deg, mimò agu.”

¹⁸Na di kman Dyisas ani matnù baling kayè i dad ganlal dad Dyu mati kenen, là alò du nlafaan i Duh Kaftud, bay du manan Dwata i Maan, na di kmanan én, fasngadan i kton di Dwata.

I kdatab i Tingà Dwata

¹⁹Na tmimel Dyisas, manan, “Tulengu gamu i kaglutun, landè gimò i Tingà ku

ise knayè i Màm. Én alògu nimò, i teengu di ku Màm, du i nimò Màngu, én i nimògu.

²⁰Du i Màm too kamdo deg i Tingaan, na fiten deg i kdee nimoan. Na fanan fite deg i too mdatab fa gamtikeng nimò, du fye too gamu tikeng. ²¹Hae, du nték Màm i dad mati, na banlén ale nawa, na salngad én i Tingaan, du banlègu nawa i dad to knayègu. ²²Na ise ku Màm mukum i dad to, du agu i gumlén glal mukum dale, ²³du fye i kdee dad to mafè deg salngad i kafèla i Màngu. Na ku simto là mafè deg, na laan nafè Màngu i mdek deg.

²⁴“Tulengu gamu i kaglutun, ku simto to mimen i tnalùgu, na faglut di mdek deg, nun nawan landè sen, na talà kenen fanlayam di fulé duh, du balù kenen to mati di muna, bay di takafaglutun tanun falami nawan.

²⁵“Tulengu gamu i kaglutun, tamdadong nan i duh, na tadini sa nan, linge i dad to mati di salàla i tnalùgu, agu i Tingà Dwata, na i dad to mlinge na mimen i tnalùgu banlé falami nawa. ²⁶Du i Màngu gumdà i nawa, na salngad agu i Tingaan lè gumdà i nawa. ²⁷Na tagablén di deg glal mukum i dad to, du deg sa i dnagit Tingà To.

²⁸“Na nang gamu tikeng di mangu ani, du mdadong nan i duh i kdee dad to mati mlinge i tnalùgu déén di lbangla, ²⁹na lamwà ale. Na di kték i dad to gangimò fye nun nawala landè sen, bay di kték i dad to gangimò sasè, nukum ale di kaflayam landè sen.”

I dad tmulen gablà ku Dyisas

³⁰Fadlug Dyisas talù, manan, “Landè gagangu nimò fagu alò di deg knayè. I kukum lalògu dunan i man Dwata di deg. Na too tlu kukumgu du ise deg knayè nimengu bay i knayè Dwata i mdek deg.

³¹“Na ku alò agu i tmulen gablà di ktogu là fakay snalig. ³²Kabay nun fa

satu tmulen gablà di deg, na i man Màgu too glut.

³³“Na nun dekyu di ku Dyan Gal Munyag, na i tulen Dyan gablà di deg too glut. ³⁴Ise ku én gusmaliggu i man dad to, bay faglabatgu gamu gablà di tulen Dyan du fye galwà gamu. ³⁵Na Dyan gambet kenen i salò too mneng du kenen sa faglabat i kaglut di dad to, na nun ayèyu flinge i manan, bay là mlo.

³⁶“Kabay nun fa fgadè gablà di deg mdatah fa di ktulen Dyan, dunan i dad nimò tafimò Mà deg. Hae, i kdee dad mgimògu én i tmulen na i Mà i mdek deg. ³⁷Na Mà, i mdek deg dini, kenen i satu tmulen gablà di deg, bay làyu lmen linge i taluan, na làyu lmen teen i bawehan, ³⁸na là mnè tnaluan di nawayu, du là gamu faglut di to dekan. ³⁹Tooyu gal ganbet i Tnalù Dwata du man nawayu mdà déén nun nawayu landè sen. Na blaam i Tnalù Dwata i tmulen gablà di deg. ⁴⁰Kabay knean là gamu mayè faglut di deg du fye moon gfunyu nawa landè sen.

⁴¹“Ise én fanngabalgu kdayen i dad to, ⁴²bay gadègu kagkah i nawayu, landè kakdoyu Dwata. ⁴³I kaglutgu salu dini di gamu du dek i Màgu Dwata, bay làyu agu dnawat. Kabay ku nun dademe to salu dini di gamu du mdà alò di dale knayè, baling én dnawatyu. ⁴⁴Tan i kibòyu faglut du én tooyu knayè i kdayen mdà di demeyu to, ise i kdayen mdà di too glut Dwata.

⁴⁵“Nangyu fandam ku agu i mlé gamu salà di Màgu. I mlé gamu salà dunan Mosis i tooyu snalig, ⁴⁶du ku faglut gamu i man Mosis lê gamu faglut di deg du agu sa i gman Mosis di dad sulatan. ⁴⁷Kabay ku là gamu faglut i dad sulat Mosis, na tan i kibòyu faglut i tnalùgu.”

I kaskaan Dyisas mlukas lime libu dad to

(Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Luk 9:10-17)

6 Kafnge én, mdà Dyisas salu ditù di faltù i lanaw Galili, i lanaw dnagitla Tibiryas. ²Na too dee dad to mlalò kenen du tateenla dad tnikeng mgimoan di kagfuléan dad to nun tduk. ³Kabay mna-gad ale Dyisas di satu bulul, na sudeng ditù magin i dad gal mlalò kenen. ⁴Na mdadong nan bang i fista dad Dyu dnagit Duh Kaglius.

⁵Di keye Dyisas di glibutan teenan i dee dad to salu di kenen, taman manan di ku Filif, “Nè gumayadito gablà knaan fkaan i kdee dad to ani?” ⁶Manan ani du tnilewan Filif ku nun ksaligan di kenen, bay tasanan gadè ku tan i fanan nimò.

⁷Na tmimel Filif, manan, “I dee dad to ani, kulang i taden di walu bulen bayadito i fan fkaan dale, balù alò tukay blé di kat to.”

⁸Na talù i satu mlalò ku Dyisas dnagit ku Andru, dunan i flanek Simon Fiter, manan, ⁹“Nun tingà lagi dini nun bnatun lime batù fan barli na lwe nalaf, bay tan gukmamu ani di kdee dad to ani.”

¹⁰Na man Dyisas, “Fsudengyu i dad to.” Na nun too fye bnas tmabò déén, taman sudeng i dad to, na mdadong lime libu kdee dad lagi. ¹¹Na kafnge én, nwè Dyisas dad fan, na dmasal mlé fye di Dwata, na falelan di dad to sudeng déén. Na salngad i kiboan dad nalaf. Na kmaan kdeela kel di kabsolla.

¹²Na di kabsolla, man Dyisas di dad mlalò kenen, manan, “Santifunyu i lukasan, fye landè malmo.” ¹³Na santi-funla, na nun sfalò lwe been fnò lukas i dad lime batù fan barli fkaan Dyisas i dad to.

¹⁴Di kite i dad to i tnikeng nimò Dyisas ani, manla, “Ani sa tugad Dwata san-

fatanito dekan di tah tanà.” ¹⁵Na gadè Dyisas fan ale salu di kenen du fye nwèla du gnagala nimò harila, taman mdà kenen salu di bulul aloan satu.

I kagu Dyisas di tah lanaw

(*Matyu 14:22-23; Mark 6:45-52*)

¹⁶Na di kasdaf i duh, salu i dad mlalò ku Dyisas ditù di lanaw, ¹⁷na myak ale di tah awengla du mifal ale i lanaw salu di Kafernaum. Takifu nan, bay là fa kel Dyisas déén di dale. ¹⁸Na di bang én, too malbang i lwek du mgal i nus. ¹⁹Na i kawagla kamwa nun kè lime ku demen nam kilumitru, na teenla Dyisas magu di tah lanaw salu di dale, na too ale likò. ²⁰Kabay manan di dale, “Agu sa ani. Nang gamu likò!” ²¹Na lehew ale fsakay ku Dyisas di awengla, na di kyakan, tadéén ale di banwe gusalula.

²²Di kakwalan, ditù fa i dad to di faltù i lanaw, na gadèla malfabi nun alò satu aweng déén, dunan i snakay dad mlalò ku Dyisas. Na gadèla alò dad gal mlalò ku Dyisas mdà na là kenen magin. ²³Kabay nun dademe aweng mdà di banwe Tibiryas dmuung mdadong di gukmaanla fan, di tafnge i Amu mlé fye di Dwata. ²⁴Taman di kite i dad to talà déén Dyisas na dad mlalò kenen, gasil ale mdà maweng salu di Kafernaum du fanngaballa Dyisas.

Dyisas i knaan mlé nawa

²⁵Di kite i dad to ku Dyisas di faltù i lanaw, manla di kenen, “To Tamdò, kilen kakelam dini?” ²⁶Na tmimel Dyisas, manan, “Tulengu gamu i kaglutu, i duenyu mngabal deg ise ku gamlabat gamu i dad tnikeng tateenyu, bay du bsol gamu mdà di fan i gkaanyu. ²⁷Nang gamu faflayam mngabal i knaan di tah tanà lumak malmo, bay én gufaflayamy mngabal i knaan gumdà nawa landè sen. Na agu, i dnagit Tingà To, i mlé dun

di gamu, du tanun ilè di deg na agu i mgalék Dwata Mà mimò dun.”

²⁸Na snalekla kenen, manla, “Tan i nimòmi du fye mgimòmi i knayè Dwata?”

²⁹Na tmimel Dyisas, manan, “Ani i knayè Dwata, dunan faglut gamu di to dekan dini.”

³⁰Na smalek ale, manla, “Tan i tnikeng fitem du fye faglut gami di ge? Tan i gaganam nimò? ³¹Du di kalngab dad gutambulito di banwe landè to mnè déén, kmaan ale mana mdà di langit salngad di gman di Tnalù Dwata, manan, ‘Mlé kenen knaan mdà di langit du fye gamkaan ale.’”

³²Na man Dyisas di dale, “Tulengu gamu i kaglutu, ise sa ku Mosis mlé i knaan mdà di langit, bay Màngu mlé gamu i glut knaan mdà di langit. ³³I knaan blé Dwata dunan i tufa mdà di langit mlé falami nawa di dad to di tah tanà.”

³⁴Na manla di kenen, “Amu, galam gami banlé i knaan én, kel di landè sen.”

³⁵Na man Dyisas di dale, “Agu sa i knaan mlé nawa, na ku simto salu di deg laan lêman bitil, na ku simto faglut di deg laan lêman malinum.

³⁶“Gambet i tagmangu di gamu, balù tateenyu i dad nimògu, bay knean là gamu fa faglut. ³⁷I kdee dad to blé Màngu di deg salu ale di deg. Na balù simto i salu di deg làgu kenen fnang. ³⁸Du ise én duengu tufa mdà di langit du nimògu i deg knayè, bay salu agu dini du nimògu i knayè i mdek deg dini di tah tanà. ³⁹Na i knayè i mdek deg ku landè lana balù satu di kdee dad to blén deg, na ku sdulègu ale nték mdà di fati kadang di fulé duh. ⁴⁰Du ani too knayè Màngu, ku balù simto to mite deg i Tingaan, na faglut di deg, gfunan nawa landè sen, na ntékgu kenen mdà di fati kadang di fulé duh.”

⁴¹Kaklinge i dad Dyu i gman Dyisas, “Agu i glut knaan mdà di langit,” too ale

mugak. ⁴² Manla, “Ise ani kè Dyisas tingà Dyosif? Gadeito sa i tuan! Kan ku manan tufa kenen mdà di langit?”

⁴³ Na tmimel Dyisas dale, manan, “Nang gamu mugak déén. ⁴⁴ Landè to fakay fdadong di deg ku là nebe Mà, i mdek deg, na ntékgu kenen mdà di fati kadang di fulé duh. ⁴⁵ Balù i dad tugad Dwata di muna fa, smulat ale, manla, ‘I kdee dad to tdò Dwata.’ Na i kdee dad to flinge na gamwè i tdò Màngu, salu ale di deg. ⁴⁶ Ise ku én kayègu man ku nun to lmen mite i Màngu Dwata du alò agu, i mdà di Dwata, mite kenen. ⁴⁷ Tulengu gamu i kaglut, i kdee dad to faglut di deg gfunla nawa landè sen. ⁴⁸ Agu i knaan mlé nawa. ⁴⁹ Too glut kmaan i dad gutambulito mana, i knaan mdà di langit, di kalngabla di banwe landè to, bay knean mati ale. ⁵⁰ Kabay i knaan mangu ani mdà di langit, ku nun to kmaan dun là mati. ⁵¹ Na agu sa i knaan mdà di langit mlé nawa, na balù simto to kmaan i knaan ani nun falami nawan landè sen. Na i knaan mangu ani dunan i lawehgu blégu kadang du fye nun falami nawa i dad to di klamang banwe.”

⁵² Kaklinge i dad ganlal dad Dyu i manan, tambù ale sdal, manla, “Tan kibò to ani mlé lawehan du fye knaanito?”

⁵³ Na man Dyisas, “Tulengu gamu i kaglut, ku làyu knaan i laweh i dnagit Tingà To, na làyu ninum i litean, landè falami nawayu. ⁵⁴ Kabay balù simto kmaan i lawehgu na minum i litègu nun nawala landè sen, na ntékgu ale mdà di fati kadang di fulé duh, ⁵⁵ du i lawehgu too glut knaan na i litègu too glut ninum. ⁵⁶ Na ku simto kmaan i lawehgu na minum i litègu, mnè kenen di deg, na mnè agu di kenen. ⁵⁷ I Màngu i mdek deg, dunan i gumdà nawa, na i deg nawa mdà di kenen, salngad én, i dad to kmaan i lawehgu, nun falami nawala mdà di deg. ⁵⁸ Ani i knaan mdà di langit, na là salngad di knaan mana knaan i dad gutam-

bulito, du knean mati ale, bay balù simto i kmaan i knaan mangu ani nun nawala landè sen.”

⁵⁹ Ani man Dyisas di katdoan di gusatdò i dad Dyu di banwe Kafernaum.

I dad tnalù mlé nawa landè sen

⁶⁰ Di kaklinge i dad mlalò ku Dyisas i tdoan ani, man dee di dale, “Too malima i tdoan ani. Simto kè gamdawat dun?”

⁶¹ Balù landè tmulen, gadè Dyisas too nugak i dad mlalò kenen i tdoan gine, taman manan di dale, “Ani kè gumdàyu tmagak i klalòyu deg? ⁶² Ku én fandamyu, tan i fandamyu ku teenyu agu, i dnagit Tingà To, magket samfulé di gumdàgu di langit? ⁶³ Alò i Tulus Dwata gmagan mlé nawa, là sa gwè dun fagu di kgagan i to. I tdògu gamu ani mdà di Tulus Dwata, na gamlé falami nawa. ⁶⁴ Kabay nun dademe di gamu là faglut di deg.” Man Dyisas ani du mdà di kagatbuan tagnean gadè ku simto dad là faglut di kenen, na ku simto i fan mangkal kenen di fati. ⁶⁵ Na manan, “Én i duengu man di gamu gine, silang gmagan satu to salu di deg ku ttabeng i Màngu.”

⁶⁶ Na mdà di man Dyisas ani, dee dad mlalò kenen tmagak kenen, na là ale nan magin kenen.

⁶⁷ Taman snalek Dyisas i sfalò lwe gal mlalò kenen, manan, “Man, lè gamu mayè tmagak deg?”

⁶⁸ Na tmimel Simon Fiter, manan, “Amu, landè dademe to gusalumi, du alò ge i gumdà dad tnalù mlé nawa landè sen. ⁶⁹ Tafaglut gami di ge, du gadèmi ge sa i To Landè Salà dek Dwata sanfatanmi.”

⁷⁰ Tmimel Dyisas, manan, “Agu malék gamu dad sfalò lwe, bay knean nun satu di gamu salig Satanas.” ⁷¹ Dyudas, tingà Simon Iskariyot, i gmanan du Dyudas kadang i mangkal kenen di fati balù kenen satu di sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas.

Dyisas na i dad flanekan lagi

7 Kafnge én, lamngab Dyisas di banwe Galili. Laan mayè lamngab di banwe Dyudiya du i dad ganlal dad Dyu déén mayè mati kenen. ²Na tamdadong nan i fista dad Dyu dnagit Dad Flo Gumnè. ³Taman man dad flanekan lagi di kenen, “Fye ku mdà ge malò i fista ditù di Dyudiya, du fye mite i dad mlalò ge i dad tnikeng galam nimò, ⁴du ku nun to mayè too mdengeg, laan buni i dad ni-moan. Du ku gmagan ge mimò tnikeng, fitem di kdee dad to.” ⁵Én manla du balù ale i dad flanekan, là ale faglut di kenen.

⁶Na man Dyisas di dale, “Là fa kel i bang kfite i kdatahgu, bay gamu balù kilen, fakayyu nimò i knayèyu. ⁷Là gamu knang nawa i dad to mlalò knayè i banwe, bay knangla agu nawa du fgadègu i ksasè i dad nimòla. ⁸Muna gamu di fista, làgu fa salu ditù, du là fa too kel i banggu.” ⁹Kafngen man ani, fanak kenen di banwe Galili là mlo.

¹⁰Kabay di kakubu dad flanekan salu di fista, malò Dyisas, bay landè gmadè ku salu kenen ditù. ¹¹Kabay fanngabal kenen i dad ganlal i dad Dyu déén di fista, na sasalek ale, manla, “Tanè Dyisas?”

¹²Na nun dee dad to stifun déén sun-gag gablà di kenen. Man i dademe, “Fye to kenen,” bay man i dademe, “Là sa, du fangawan i dad to.” ¹³Kabay landè dad to stulen gablà di kenen di gudee i dad to du likò ale i dad ganlal i dad Dyu.

¹⁴Na mdadong i kagatngà i fista, salu Dyisas di Bong Gumnè Dwata, na tamdò.

¹⁵Na i dad ganlal i dad Dyu too ale tikeng di kaklingela i tdoan, na manla, “Nè gumdà i gnadè i to ani, du laan kè skwila?”

¹⁶Taman tmimel Dyisas dale, manan, “Ise ku di deg gumdà i tdògu, bay mdà di Dwata i mdek deg. ¹⁷Nè i to mayè mlalò i knayè Dwata gmadè sa ku i tdògu mdà

di Dwata ku demen mdà alò di deg fandam, ¹⁸du nè i to tamdò mdà di kenen fandam, kayean alò fdatah i kenen kto, bay ku tamdò satu to du fye fdatahan i to mdek kenen, én i gugmadèyu matlu to kenen na laan tmulen kèng. ¹⁹Blé gutambulito Mosis di gamu i dad flalò Dwata, bay landè satu di gamu gamlalò dun du ku lalòyu kan ku mayè gamu mati deg?”

²⁰Na tmimel i dad to, manla, “Tabnu-saw ge! Simto mayè mati ge?”

²¹Na tmimel Dyisas, manan, “Alògu nimò satu tnikeng di Duh Kaftud, na tikeng gamu. ²²Dek gamu Mosis tmulì i dad lagi, bay ise alò mdà di ku Mosis i laloito én, du dad gutambulito di muna mimò dun. Na balù di Duh Kaftud tnuliyu dad ngàyu. ²³Na ku falohyu i ktulì dad lagi di Duh Kaftud du fye ni-menyu i flalò Mosis, na kan ku kalbutyu agu du fangulègu i satu to di Duh Kaftud? ²⁴Nang gamu mukum i dade-meyu to di làyu fa too gadè i kdee, bay funayu too neye i kaglutu du fye tlu i kukumyu.”

I ksalek i dad to ku Dyisas i Mgalék Dwata

²⁵Na nun dad to déén di Dyérusalém di kaklingela i gman Dyisas smalek ale, manla, “Ise ani dé i to fanngaballa du kayèla fnati? ²⁶Kabay neyeyu, gal kenen tamdò di kite i kdee, na landè to fnang kenen. Ken gadè i dad ganlalito na kenen Krayst i Mgalék Dwata. ²⁷Kabay ise kè kenen, du ku salu dini i to Mgalék Dwata, landè to kun, gmadè gumdaan, bay gadeito i gumdà to ani.”

²⁸Taman di katdò Dyisas di Bong Gumnè Dwata falbongan i taluan, manan, “Man nawayu dilèyu agu, na gadèyu kè i gumdàgu? Kabay i ksalugu dini ise mdà di deg knayè, bay nun sa mdek deg, na too glut kenen. Kabay làyu kenen gadè. ²⁹Kabay agu, gadègu

kenen du kenen sa i gumdàgu, na kenen i mdek deg salu dini.”

³⁰Na fanla kenen kanfè, bay knean landè di dale magot kenen, du ise sa fa bangan. ³¹Kabay dee dademe to faglut Dyisas i Mgalék Dwata, du manla, “Too glut Mgalék Dwata to ani du landè kè dademe to gmagan mimò i dad tnikeng mgimoan.”

I fan kafakfè dad ganlal dad Dyu ku Dyisas

³²Linge dad Farisi i santulen i dad to gablà ku Dyisas, taman ale na dad ulu i dad bà di Dwata, dekla i dad to gal munung i gumangamfù, du fakfèla ku Dyisas.

³³Na du gadè Dyisas, manan, “Talà mlo nan i knègu di safédya, du tafan agu samfulè di to mdek deg. ³⁴Di kdàgu fanngabalyu agu, bay làyu agu teen, du là gamu gmagan salu di banwe gusalugu.”

³⁵Na sasalek i dad ganlal i dad Dyu, manla, “Nè dé i gusalun i laito fakay teen? Salu kenen dé di banwe i dad to Grik gumnè i demeito dad Dyu, du tdoan dad to ise Dyu. ³⁶Na tan dé i kayean man, du manan, ‘Fanngabalyu agu, bay làyu agu teen,’ na, ‘Là gamu gmagan salu di banwe gusalugu.’”

I yéél mlé falami nawa

³⁷Too mabtas di dad Dyu i sangal duh i fistala. Na di kakel i duh én, tadag Dyisas, na falbongan taluan, na manan fagu di fléd, manan, “Kdee dad to malinum salu gamu di deg, na minum gamu, ³⁸du nun gsulat di Tnalù Dwata, manan, ‘Mdà di nawa i to faglut di deg, maloh i yéél mlé nawa landè sen.’” ³⁹Na i yéél man Dyisas ani dunan i Tulus Dwata i fan gdawat i dad to faglut di kenen. Kabay di duh atù là fa gablé i Tulusan du là fa gdawat Dyisas i kdatahan di langit.

Masgalel i fandam i dad to gablà ku Dyisas

⁴⁰Kaklinge dad to i man Dyisas ani là salngad i fandamla, man i dademe, “Too glut, i to ani dunan i Tugad Dwata fatanito.”

⁴¹Man i dademe, “Ani sa Krayst i Mgalék Dwata.”

Kabay man i dademe, “Là sa fakay ku i Mgalék Dwata mdà di banwe Galili, ⁴²du là kè gsulat di Tnalù Dwata, na i Mgalék Dwata dunan satu bel Hari Dabid na sut kenen di banwe Bétléhéim di gumnè Dabid?” ⁴³Taman masgalel fandam i dad to gablà ku Dyisas. ⁴⁴Nun dademe mayè kamfè ku Dyisas, bay landè di dale magot kenen.

⁴⁵Na samfulè dad gal munung i gumangamfù fan kamfè ku Dyisas. Na smalek i dad ulu i dad bà di Dwata na dad Farisi i mdek dale, manla, “Kan ku làyu nebe kenen dini?”

⁴⁶Na tmimel i dad munung, manla, “I duenan du landè fa lmen tamdò salngad i to ani!”

⁴⁷Na man i dad Farisi di dale, “Balù fa gamu kè gaganan fangaw? ⁴⁸Nun kè gadèyu to mdà di dad ganlal i dad Dyu ku demen dad Farisi faglut di kenen? ⁴⁹Landè sa! Alò dad to là gmadè i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis i faglut di kenen, na fanlayam ale Dwata kadang.”

⁵⁰Kabay Nikodimus, i to salu di ku Dyisas di gutngà butang, lê kenen satu di dad ganlal ani, na manan di dademen, ⁵¹“Kabay man i flalò blé di gito, silang fakay nukum i satu to ku talingeito i manan du fye gadeito i mgimoan.”

⁵²Na tmimel i dademen ganlal, manla, “Kan ku nsenam kenen? Lê ge kè mdà di Galili? Ku toom ganbet i Tnalù Dwata, gadeam landè tugad Dwata mdà di Galili!”

⁵³Kafnge én, mulè kdee dad to én.

I libun mlaḞà i yaanan

8 Kabay Dyisas salu kenen di bulul Olib. ²Na di kwal én too flafus, samfulê Dyisas di Bong Gumnê Dwata. Na nun dee dad to stifun di glibutan, taman sudeng Dyisas, na tdoan ale. ³Di slengan tamdò takel i dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na lêman dad Farisi na nebela di kenen satu libun tagnumahla di klafaan i yaanan, na ftadagla di muna i dad to. ⁴Na manla di ku Dyisas, “To Tamdò, tagnumahmi i libun ani mlaḞà i yaanan. ⁵Na man i flalò blé Mosis di gito, i to mlaḞà i yaanan tnudà batu kel di kfatin. Na tan i manam gablà kenen?” ⁶I duenla man ani du tnilewla Dyisas du kayèla banlé kenen salà.

Kabay kudung Dyisas, na sulatan i tnaloan di tanà. ⁷Na du là ale fanak smalek kenen, taman tadag kenen, na manan, “Nè i to di gamu landè salà, kenen i muna tmudà i libun ani batu.” ⁸Na lêman kudung Dyisas, na smulat di tanà.

⁹Na di kaklinge i dad ganlal dad Dyu i gman Dyisas ani lamwà ale man satu satu dale. I muna mdà i tua, klo i dademe. Na én alò gtagak, Dyisas na i libun tadag di munan. ¹⁰Na tukeng Dyisas, na manan di kenen, “Libun, tanè i dad to mlé ge salà? Landè nan gtagak mlayam ge?”

¹¹Na tmimel i libun, manan, “Landè nan, Amu.”

Na man Dyisas, “Balù agu, làta ge fanlayam. Mulê ge, na nang ge lêman mimò sasè.”

I salò lamwa i fandam dad to

¹²Na lêman talù Dyisas, manan, “Agu i salò lamwa i fandam dad to di tah tanà. Balù simto dad to mlalò deg là nan magu di gukmifu du nun mneng di dale gumdà falami nawa.”

¹³Na man i dad Farisi di kenen, “Aloam satu tmulen gablà di ktom, taman là fakay fnaglut i manam.”

¹⁴Na tmimel Dyisas, manan, “Balù alò agu i tmulen gablà di ktogu, slame glut i mangu, du gadègu i gumdàgu na i gusalugu. Kabay gamu, làyu gadè gumdàgu ku demen i gusalugu. ¹⁵Na gamu kukum mdà alò di fandamyu, bay deg, landè to nukungu dini. ¹⁶Kabay ku mukum agu too tlu i kukungu, du ise ku alò deg i mukum, bay balù i Màgu i mdek deg dini. ¹⁷Nun gsulat di dad flalò blé Dwata di gamu manan, ku salngad man i lwe to, fakay fnaglut i manla. ¹⁸Tmulen agu gablà di ktogu, na Màgu i mdek deg, lè tmulen gablà di deg.”

¹⁹Taman smalek ale, manla, “Tanè i maam?”

Na tmimel Dyisas, manan, “Làyu agu gadè, na làyu gadè i Màgu, du ku gadèyu agu, lèyu gadè i Màgu.”

²⁰Man Dyisas ani di klon tamdò di lam i Bong Gumnê Dwata mdadong di gufkah filak gal blé di Dwata. Kabay landè to gmagan kamfè kenen du ise sa fa bangan.

Langit i gumdà Dyisas

²¹Na lêman talù Dyisas di dad Dyu, manan, “Tafan agu tmagak gamu, na balù fanngabalyu agu, knean mati gamu di là maglifet i salàyu. Na là gamu fakay salu di gusalugu.”

²²Na sasalek i dad ganlal i dad Dyu, manla, “Kan ku manan nun gusalun i laito fakay gusalu? Fanan dé fnati i kton?”

²³Na man Dyisas di dale, “Én gumdàyu di tah tanà ani, bay deg mdà di langit. Gamu to di tanà, deg ise. ²⁴I duengu man di gamu, mati gamu di là fa maglifet i salàyu, du ku là gamu faglut di gmangu gablà di ktogu, mati gamu di là fa maglifet i salàyu.”

²⁵Na snalekla kenen, manla, “Simto ge kè?”

Man Dyisas di dale, “Agu i tagtulengu di gamu tamdà fa di kagatbuan. ²⁶Nun dee fa kayègu man gablà di gamu, na dee gumukumgu gamu. Kabay én alògu man di dad to i lingegu mdà di to mdek deg na i kdee gmanan too glut.”

²⁷Kabay làla glabat na i manan mdek kenen dunan i Maan Dwata. ²⁸Taman man Dyisas, “Kadang di kagketyu deg, i dnagit Tingà To, di krus, gadèyu glut i gmangu gablà di ktogu, na gadèyu landè mgimògu mdà di deg knayè, bay alògu man i tdò Màngu deg. ²⁹Na i mdek deg, gal fikit di deg, na laan agu sa tnagak, du i kdee nimògu gaflehew kenen.”

³⁰Na mdà di gman Dyisas ani nun dee dad to faglut di kenen.

I kaglut mlé kagalwà

³¹Taman man Dyisas di dad Dyu faglut di kenen gine, “Ku fnèyu di nawayu i tdògu gamu, mbaling gamu dad too glut mlalò deg, ³²na gmadè gamu i kaglut, na fagu di kaglut, galwà gamu mdà di kaglifanyu.”

³³Na manla di kenen, “Gami dad bel Abraham, na là gami lmen lifan di balù simto. Kan ku manam galwà gami di kaglifanmi?”

³⁴Na tmimel Dyisas, manan, “Tulengu gamu i kaglut, ku nun to gamsalà, kenen sa i lifan di salà. ³⁵Na kagakah i lifan, landè kaglut, mnè di gumnè mfunan kel di landè sen, bay i tingà, fakay mnè di malay maan kel di landè sen. ³⁶Taman ku én falwà gamu di kaglifanyu i Tingà Dwata, too glut galwà gamu. ³⁷Gadègu gamu dad bel Abraham, bay knean kayèyu agu fnati, du làyu dnawat i tnalùgu. ³⁸Én mangu di gamu i fite Màngu deg, bay gamu, én nimòyu i man màyu di gamu.”

³⁹Na tnmella kenen, manla, “Abraham i màmi.”

Kabay man Dyisas di dale, “Ku glut gamu dad ngà Abraham, taganbetyu moon i nimoan. ⁴⁰Na én alò gmangu di gamu i kaglut lingegu mdà di Dwata, bay knean kayèyu agu fnati. Kabay ise ku salngad én nimò Abraham. ⁴¹I nimòyu ani salngad sa i nimò màyu.”

Na manla, “Ise gami dad ngà magu dungan, du satu alò màmi, dunan Dwata.”

⁴²Na man Dyisas di dale, “Ku glut Dwata i màyu takanbongyu agu nawa, du salu agu dini mdà di kenen. Ise ku mdà di deg knayè, bay Dwata i mdek deg dini. ⁴³Kan ku làyu glabat i mangu? I duenan du fbakong gamu du làyu gagan flinge dun. ⁴⁴I màyu dunan Satanas, na i knayèyu nimò dunan i knayè i màyu. Tagnè kenen manò mdà fa di kagatbuan, na laan nsen i kaglut du landè sa kaglut mnè di kenen. Di ktulenan kéné, én duenan du takenen kagakah. Tagnè kenen gal tmulen kéné, na kenen gumdà i kdee kakakéng. ⁴⁵Kabay du tmulen agu i kaglut, na én i duenyu là faglut deg. ⁴⁶Landè di gamu gamtulén balù satu sasè nimògu. Na ku glut i mangu, kan ku làyu agu fnaglut? ⁴⁷I dad ngà Dwata, too ale flinge na mimen i manan, na i duenyu là flinge du ise gamu dad ngan.”

Gablà di dale Dyisas na Abraham

⁴⁸Na tmimel i dad Dyu, manla, “Too glut i manmi, én gumdaam di Samériya,†† na nun busawam!”

⁴⁹Na tmimel Dyisas, manan, “Landè sa busawgu. Én nimògu fdatab i Màngu, bay fdanàyu agu. ⁵⁰Làgu mngabal kdayen i dad to, bay kayè Dwata ku dnayenla agu, na kenen i mukum ku glut i mangu.

††8:48 I dad Dyu gal dmuen na smilo i dad to mdà di Samériya.

⁵¹ Tulengu gamu i kaglutu, ku nun to mimen i tdògu là kenen mati.”

⁵² Na man i dad Dyu, “Toomi nan gadè nun busawam! Du balù Abraham na i dad tugad Dwata di muna fa, i kdeela tamati, bay balingam man, ‘Ku nun to mimen i tdògu là kenen mati.’” ⁵³ Kayeam man ge kè mdatah fa di gutambulmi Abraham. Tamati kenen na lêman i dad tugad Dwata. Na simto ge kè?”

⁵⁴ Tmimel Dyisas, “Ku deg dmayen i ktogu landè btas i kdayen én. Kabay i dmayen deg i Màgu, dunan i manyu Dwatayu. ⁵⁵ Kabay làyu kenen dilè, bay deg, dilègu kenen. Na kaflingenta dun ku mangu làgu kenen gadè mbaling agu tmulen kèng salngad gamu. Kabay làgu tmulen kèng du gadègu sa kenen, na nimgu i manan. ⁵⁶ I gutambulyu Abraham too lehew du teenan i duh ksalugu dini. Na di kiten dun too kenen lehew.”

⁵⁷ Na man i dad Dyu di kenen, “Là gafat ge lime falò fali, na manam tateenam Abraham!”

⁵⁸ Na man Dyisas, “Tulengu gamu i kaglutu, di là fa sut Abraham tagnè nun agu.” ⁵⁹ Kagman Dyisas ani, mulut dad Dyu batu du fanla kenen tnudà. Kabay flidung Dyisas, na fles lamwà di Bong Gumnè Dwata.

I kafgulè Dyisas i to butè mdà di ksutan

9 Di sleng Dyisas magu nun teenan satu to butè mdà di ksutan. ² Na smalek i dad gal mlalò kenen, manla, “To Tamdò, kan ku butè to ani mdà di ksutan? Simto gamsalà, kenen ku demen dad tuan?”

³ Na man Dyisas, “Ise ku i duenan butè ku mdà di kenen salà ku demen i salà dad tuan, bay i duenan du fye fite i bong ktulus Dwata fagu di kenen. ⁴ Di klo fa mduh, too ito mimò knayè i mdek deg dini du là mlo nan kakel i kifu na talandè

nan gmagan mimò. ⁵ Na di klogu fa dini, agu sa i salò lamwa i fandam i dad to di tah tanà.”

⁶ Na di kagman Dyisas ani dmulà kenen di tanà, na nimoan fitak mdà di ibalan, na ihokan di mata i to butè. ⁷ Na dekan i to butè, manan, “Mdà ge na lngauf di kligu Silom.” (I gumtatek talù Silom dunan mdek.) Na salu i to én ditù du lngauf na di kulèan mite kenen.

⁸ Di kite i dademen saldun na dad to gal mite kenen gal mni di laan fa mite, manla, “Ise ani i to gal sudeng na mni?” ⁹ Na man i dademe, “Hae, dunan sa.”

Kabay man i dademe, “Ise kenen, bay salngad i bawehan.”

Kabay man i to én di dale, “Deg sa i dunan.”

¹⁰ Taman snalekla kenen, manla, “Na tan i gumdaam mite?”

¹¹ Na tmimel kenen, manan, “Satu to dnagit Dyisas mimò i fitak, na ihokan di matagu, na dekan agu lngauf di kligu Silom. Taman salu agu ditù na lngauf, na mdà déén tamite agu.”

¹² Na smalek ale, manla, “Tanè i to manam?”

Kabay manan, “Làgu gadè.”

I ksalek dad Farisi gablà di kgulè i to butè

¹³ Kafnge én, nebela i to butè salu di dad Farisi. ¹⁴ Na i duh kimò Dyisas i fitak di kafgulèan i to butè, dunan Duh Kaf-tud i dad Dyu. ¹⁵ Na lêman smalek dad Farisi di to én ku tan i gumdaan mite. Na manan di dale, “Ihokan i fitak di matagu, na kafngegu lngauf tamite agu.”

¹⁶ Na man i dademe dad Farisi, “Ise kenen to mdà di Dwata du laan nimen i flalò gablà di Duh Kaftud.”

Kabay man i dademe, “Ku to gamsalà kenen, laan gagan mimò tnikeng gambet ani.” Na là salngad i fandam i dad Farisi gablà ku Dyisas.

¹⁷Taman lèmanla snalek i to butè manla, “Tan manam gablà di to én, du manam tafanguléan i matam?”

Na tmimel i to butè, manan, “Kenen sa satu tugad Dwata.”

¹⁸Kabay là faglut dad ganlal i dad Dyu ku tagnè butè to ani, na ku tamgulè kenen mdà di kbutean. Taman tlola i tuan, ¹⁹na snalekla, manla, “Too glut kè tingàyu ani, i manyu tagnè butè mdà di ksutan? Tan i gumdaan mite?”

²⁰Na man i dad tuan, “Hae, gadèmi ani tingàmi, na tagnè kenen butè mdà di ksutan, ²¹bay làmi gadè i gumdaan mite, na làmi gadè ku simto i fgulè kenen. Snalekyu kenen du tagablà ktuan, na gamtimel nan kenen gablà di kton.” ²²Én man i dad tuan, du likò ale i dad ganlal i dad Dyu, du satu nawala di kmanla na ku simto mangman na Dyisas i Mgalék Dwata, làla kenen faloh fusuk di gal gusatdò. ²³Taman én duen i dad tuan mangman, “Snalekyu kenen du tagablà ktuan tmimel.”

²⁴Na taman tlola lèman i to butè, na manla di kenen, “Tmulen ge i kaglutatan di muna Dwata. Hae, du gadèmi Dyisas ani alò satu to gamsalà.”

²⁵Na tmimel i to én, manan, “Làgu gadè ku gamsalà kenen ku demen là. Én alògu gadè butè agu di muna, bay ani tamite agu.”

²⁶Na lèmanla man di kenen, “Tan i nimoan di ge? Tan i kiboan fgulè i matam?”

²⁷Na tmimel kenen, manan, “Tatuluengu gamu, bay là gamu flinge! Kan ku mayè flinge lèman? Mayè gamu kè mbaling dad mlalò kenen?”

²⁸Na mdà di kalbutla talù ale sasè di kenen, manla, “Ge sa i satu mlalò kenen, bay gami là. Mosis i lalòmi. ²⁹Gadèmi talù Dwata di ku Mosis, bay i to manam ani, balù i gumdaan làmi gadè!”

³⁰Na tmimel i to én, manan, “Too gamtikeng i manyu, du gaganan fgulè i

matagu, na kan ku làyu gadè gumdaan?

³¹Gadeito là ttabeng Dwata i dad to gamsalà, bay ttabengan i dad to mafè kenen na mimen i knayean. ³²Mdà di kgimò i banwe kel i ani landè fa lingemi ku nun gafgulè i to butè mdà di ksutan. ³³Ku ise kenen mdà di Dwata, laan gamgimò tnikeng salngad ani.”

³⁴Na manla di kenen, “Tdoam gami kè? Blaam tagnè ge to too gamsalà mdà di ksutam!” Taman falwàla kenen di gusatdòla.

I kbutè i to là faglut di ku Dyisas

³⁵Linge Dyisas na tafalwàla i to fanguléan mdà di gusatdòla. Na di kiten dun snalekan kenen, manan, “Faglut ge di Tingà To?”

³⁶Na tmimel i to, manan, “Amu, tule-nam deg ku simto kenen, du fye faglut agu di kenen.”

³⁷Na man Dyisas, “Tateenam sa kenen, na kenen i demem stulen ani.”

³⁸Na man i to, “Amu, faglut agu.” Na lkuad kenen di muna Dyisas na mangamfù.

³⁹Na man Dyisas, “I duengu salu di tanà ani du fye mukum. Nè i to là mite ttabenggu kenen fye mite i kaglutatan. Kabay nè i to man nawan tagnè kenen mite fitegu kenen kadì butè.”

⁴⁰Na nun dad Farisi magin kenen déén mlinge i manan, na manla, “Kayeam man gami butè?”

⁴¹Na man Dyisas di dale, “Kaflingenta dun ku glut gamu dad to butè, là gamu gablà banlé i salà. Kabay du galyu man mite gamu, bay làyu dnawat i kaglutatan, taman mnè gamu fa di salà.”

I fléd gablà di to gablà mifat dad bilibili

10 Na tmulen Dyisas satu fléd, manan, “Tulengu gamu i kaglutatan, i to là fusuk di bà takab i bkuku dad bilibili, bay baling mkef di labat, dunan

to tmaku ku demen to mwè knun fagu di leges. ²Kabay i to fusuk di bà takab, dunan i to mifat dad bilibili. ³Na i to munung i bà takab, falohan kenen fusuk di bkuku. Na flinge dad bilibili i taluan, na tlon kat satu dad bilibilin fagu di dagitla, na neben ale lamwà. ⁴Na di kagalwà kdee bilibilin, magu kenen gsen di muna na mlalò i dad bilibilin du dilèla i taluan. ⁵Kabay là ale mlalò i to làla dilè, bay balingla kenen knila du làla nilè i taluan.”

⁶Ani i fléd tulen Dyisas di dale, bay làla glabat i gumtatekan.

Dyisas i too fye Mifat bilibili

⁷Taman lèman talù Dyisas di dale, manan, “Tulengu gamu i kaglutu, agu i dalan gufusuk i dad bilibili di bkukula.

⁸I kdee dad muna di deg, i dad tamdò dad ise glut tdò, salngad ale i dad to tmaku na mwè knun fagu di leges. Kabay dad bilibiligu là ale flinge dale. ⁹Agu i gufusuk dad bilibiligu. Na nè i fusuk fagu di deg, nun kagalwaan. Na landè gukulan du salngad kenen i bilibili fusuk na lamwà, du fye mite gumteban.

¹⁰I to tmaku alò fusuk déén du tmaku, manò, ku demen falmo, bay agu, salu agu dini, du fye nun falami nawa i dad to, na i falami nawa blégu di dale landè gukulan.

¹¹“Agu i too fye mifat bilibili, du i fye mifat bilibili blén i kton di fati du fye galwà dad bilibilin. ¹²Kabay i to alò tnaden mifat dad bilibili na ise mfun dale, di kiten satu ayem di bnas salu di dad bilibili, balingan ale tnagak na mila. Taman nakét ale i ayem di bnas, na sanbalétan i dademe. ¹³Mila i to tnaden, du ise kenen mfun i dad bilibili, na là ale mabtas di kenen.

¹⁴⁻¹⁵“Agu i too fye mifat i dad bilibili. Sgadè gami mà, na salngad én i kasgadèmi i dad bilibiligu. Na gatlagad agu mlé i ktogu di fati du fye galwà ale.

¹⁶Na nun dademe dad bilibiligu, là fa gakuf di lumbuk nifatgu ani. Na lègu ale nebe kadang, na flinge ale i talùgu. Na masasatu kdeela di satu lumbuk kadang, na alò satu mifat dale.

¹⁷“Too bong nawa i Mègu deg du gatlagad agu mlé i ktogu di fati tlas dale, du fye balù ku mati agu, lèman agu mték.

¹⁸Landè to fakay gamfati deg, bay mati agu kadang du mdà sa di deg knayè. Nun kaglutgu mlé i ktogu di fati, na nun kaglutgu mawì dun du ani i dek Mà deg.”

¹⁹Di kaklinge i dad Dyu i man Dyisas ani, talèman sahal i fandamla. ²⁰Dee di dale talù, na manla, “Book kenen du nun busawan! Kan ku fanlingeyu kenen?”

²¹Na man i dademe, “Ise én talù i to nun busaw! Gmagan kè busaw fgulè i to butè?”

I là kafaglut i dad to Dyu ku Dyisas

²²Na kel i bang i fista dad Dyu i kafalamla i klaneb na kuman i Bong Gumnè Dwata déén di syudad Dyérusalém, gaslà di dangan katno. ²³Na salu Dyisas di Bong Gumnè Dwata, na magu kenen di balkun dnagit Balkun Solomon. ²⁴Na stifun i dad Dyu di safédan, na snalekla kenen, manla, “Kilen kè ktulenam gami i kaglut du fye là lwe nawami? Ku ge i Mgalék Dwata, fbangalam di gami.”

²⁵Na tmimel Dyisas, manan, “Tagtulengu di gamu, bay knean là gamu faglut. I dad tnikeng nimògu fagu di dagit Mà, én tmulen gablà di deg, ²⁶bay làyu fnaglut, du ise gamu i dad bilibiligu. ²⁷Du i dad bilibiligu, flinge ale i tnalùgu, na dilègu ale, na mlalò ale deg. ²⁸Banlègu ale nawa landè sen, na là ale malmo di salàla, na landè gamlad dale mdà di deg, ²⁹du Mègu Dwata i mlé dale di deg, too kenen mdatah di kdee, taman landè gamlad dale mdà di ifat Mègu. ³⁰Mà na deg, satu gami.”

³¹Kaklinge dad Dyu ani, mulut ale batu du fanla kenen tnudà, ³²bay man

Dyisas di dale, “Tafitegu di gamu dee dad fye nimò fimò Màngu deg. Nè kè di dad nimògu i gumdàyu tmudà deg batu?”

³³Na tmimel i dad Dyu, manla, “Ise ku dad fye nimò duenmi tmudà ge batu, bay du fdanaam i kdatah Dwata, du fasnngadam i ktom di kenen, na blaam ge sa alò to!”

³⁴Na tmimel Dyisas, manan, “Tafsulat Dwata di flalòyu, manan, ‘Tagmangu, gamu sa dad dwata.’ ³⁵Na too glut i Tnalù Dwata, na là fakay mgili. Na ku dad dwata i katlo Dwata i dad to gumlén i Tnaluan, ³⁶na kan ku manyu fdanàgu i kdatah Dwata di kmangu agu i Tingaan, du agu sa i Mgalék Mà dekan dini di tah tanà? ³⁷Na ku ise én nimògu dad nimò Màngu, na nangyu agu fnaglut. ³⁸Kabay ku én nimògu dad nimò Màngu, fnaglutyu i fye nimògu balù làyu agu fnaglut. Du ku fnaglutyu én, gadèyu mnè Mà di deg, na mnè agu di kenen.”

³⁹Na tapanla kenen kanfè lèman, bay galwà kenen déén.

⁴⁰Na mdà Dyisas mifal i yéél Dyordan salu di banwe gal gumunyang Dyan di muna, na flo mnè ditù. ⁴¹Na dee dad to salu di kenen, du én manla, “Balù landè dad tnikeng i mgimò Dyan, bay i kdee gmanan gablà ku Dyisas slame glut.” ⁴²Na dee dad to déén faglut di ku Dyisas.

I kfati Lasarus

11 Na nun to fandas dnagit ku Lasarus mnè di Bétani, i lunsud gumnè Méri na flanakan libun Marta. ²Méri ani, dunan i mkok i fangbun di bli Dyisas, na nifun i wakan. I fandas ani dunan flanakan lagi Lasarus. ³Na nun to dek i lwe libun ani salu di ku Dyisas du man di kenen, “Amu, fandas Lasarus i toom kando.”

⁴Di kaklinge Dyisas ani, manan, “I gukel i fdasan ani ise ku fati, bay mkel

ani du fye magdayen Dwata na lê magdayen i Tingà Dwata fagu ani.”

⁵Na bong nawa Dyisas dad saflanak Marta, Méri, na Lasarus. ⁶Na di kaklingen fandas Lasarus funan mnè di gumnean lwe butang fa, ⁷na kafnge én, man Dyisas di dad gal mlalò kenen, “Samfulè ito di banwe Dyudiya.”

⁸Kabay man i dad gal mlalò kenen, “To Tamdò, falami ani tafan ge tnudà i batu du dad Dyu mayè mati ge, na kan ku samfulè ge ditù?”

⁹Na tmimel Dyisas, manan, “Fakay sa fa ku salu ito ditù du sfalò lwe uras i sduh, na ku magu i to di mduh, là sa tlaab, du malwa fa. ¹⁰Kabay ku di butang i kagun tlaab kenen du kifu.”

¹¹Én timel Dyisas dale, na kafnge én, manan, “Gkudang i demeito sgalak Lasarus, bay salu agu ditù ani du nukatgu.”

¹²Na man i dad mlalò kenen, “Amu, ku gkudang kenen, too fye, du takagun mgulè.” ¹³Kabay én kayean fgadè tamati Lasarus, bay i fandam dad mlalò kenen ku btal kenen kudang.

¹⁴Taman too fbangal Dyisas di dale, manan, “Tamati Lasarus, ¹⁵na too fye du là gnumahgu kenen mto du fye teenyu i mkel kadang na faglut gamu. Mdà ito nan salu di kenen.”

¹⁶Na talù Tomas, i dnagit Fingin, di dademen mlalò ku Dyisas, manan, “Ditù ito, fye ku gagin ito i kfati Amuito.”

I klala Dyisas ku Marta na Méri

¹⁷Di kakel ale Dyisas di Bétani lingen tafat butang nan i klo Lasarus di lam lbang. ¹⁸Na mdadong i tukay banwe Bétani di syudad Dyérusalém, nun kè thlu kilumitru i kawagan, ¹⁹taman dee dad Dyu salu di ku Marta na Méri du mlala dale mdà di kfati lagila. ²⁰Di kaklinge Marta mdadong Dyisas, lamwà kenen du snitongan, bay fanak Méri di gumnèla.

²¹ Na man Marta di ku Dyisas, “Amu, ku alò ge dini di kafdas lagimi là sa moon mati. ²² Kabay gadègu balù ani, ku tan i fnim di Dwata blén ge.”

²³ Na man Dyisas di kenen, “Mték lêman lagim.”

²⁴ Na man Marta, “Hae, gadègu mték kenen lêman du magin kenen di kték dad to mati kadang di fulé duh.”

²⁵ Na man Dyisas di kenen, “Agu sa mték i dad mati, na agu sa mlé nawa, taman balù simto to faglut di deg balù ku mati kenen, mto kenen lêman. ²⁶ Na balù dad to mto fa ku faglut ale di deg nun nawala landè sen. Man, fnaglutam kè i mangu ani?”

²⁷ Tmimel Marta, manan, “Hae Amu, fnaglutgu ge i Tingà Dwata, dunan Krayst i Mgalék Dwata fakangan fsalu dini di tah tanà.”

Mngel Dyisas

²⁸ Di kafnge Marta man ani mulê kenen, na tlon flanekean Méri du stulen alò ale, manan, “Tadini i To Tamdò, na snalekan ge.” ²⁹ Di kaklinge Méri dun, gasil kenen tadag na smitong ku Dyisas, ³⁰ du là fa kel Dyisas di gumnè ale Méri, bay déén fa kenen di gusmitong Marta kenen. ³¹ Nun dad Dyu dademe Méri di gumnean mlala kenen, na di kitela kenen gasil tadag na lamwà, mlalò ale kenen du man nawala ku salu kenen di lbang du mngel ditù.

³² Di kakel Méri di gufanak Dyisas teenan kenen, na lkuad kenen di munan, manan, “E Amu, ku alò ge dini, là moon mati i flanekgu.”

³³ Di kite Dyisas mngel Méri na i dad Dyu mlalò kenen, too matdel i nawan na mlidù, ³⁴ na manan, “Tanè i gulambangyu kenen?”

Na tmimel ale, “Ditù ito, Amu, fye teenam.”

³⁵ Na mngel Dyisas. ³⁶ Taman man i dad Dyu, “Neyeyu, too bong nawan ku Lasarus.”

³⁷ Kabay man i dademe, “Kenen sa i fgulê i to butè, kan ku laan gafgulê ku Lasarus du fye laan mati?”

I kték Dyisas ku Lasarus mdà di fati

³⁸ Na lêman too matdel nawa Dyisas, na salu kenen di gulambangla ku Lasarus, dunan satu ilib, na nun batu sang di baan. ³⁹ Na man Dyisas, “Nwèyu i batu én.”

Kabay Marta, libun i to mati, manan, “Amu tafat butang i klon lbang, na tasasè nan i bunan.”

⁴⁰ Na man Dyisas di kenen, “Làgu kè gman di ge teenam kadang i kdatah Dwata, ku faglut ge?”

⁴¹ Taman nwèla i batu sang i lbang. Na lngalà Dyisas di langit, na manan, “Mà, bong fye di ge du fanlingem agu. ⁴² Gadègu galam agu fanlinge, bay mangu ani mdà di dad to tadag dini, fye faglut ale na ge i mdek deg.”

⁴³ Na kafngen man ani, toon falbong i taluan tamlo, manan, “E Lasarus, lamwà ge!” ⁴⁴ Na lamwà i tamati, na maglabéd i blian na sigalan safut gal fungus i to mati, na nun safut labéb di bawehan.

Na man Dyisas di dale, “Nbelyu safut fungus kenen du fye gagu.”

⁴⁵ Na dee di dad Dyu mlalò ku Méri na mite i nimò Dyisas ani faglut di kenen.

⁴⁶ Kabay dademe di dale, salu ale di dad Farisi, na tulenla dale i mgimò Dyisas ani. ⁴⁷ Taman stifun i dad ulu i dad bà di Dwata na dad Farisi magin i dademela dad gal mukum, na stulen ale, manla, “Tan i kiboito ku Dyisas, du dee tnikeng mgimoan? ⁴⁸ Du ku bayaito, faglut i kdee dad to kadang di kenen, na salu dini i dad ganlal di banwe Roma du falmola i gumangamfuito na banweito ani.”

⁴⁹ Na talù satu di dale déén dngagit ku Kayafas, dunan i gumdatah i dad bà di

Dwata di fali én, na manan, “Landè sa gnadèyu! ⁵⁰Làyu kè gadè i gafye gamu. Fye fa ku alò satu to mati du tlas i kdee dad to du fye là malmo i kdeeito dad Dyu.”

⁵¹I gman Kayafas ani ise mdà alò di kenen fandam, bay du kenen gumdatah i dad bà di Dwata di fali én, ftalù Dwata kenen du fye falan fgadè, na tafan mati Dyisas du tlas i kdee dad to Dyu, ⁵²na ise ku alò dad Dyu duenan mati, bay du fye masasatu i kdee dad ngà Dwata masbalét di klamang banwe. ⁵³Na taman mdà di duh én, stulen dad ulu i dad Dyu du mngabal kfagu mati ku Dyisas.

⁵⁴Taman talà nan lamngab Dyisas di gumite i dee dad Dyu kenen, bay salu kenen di tukay banwe dnagit Ifraim mdadong di banwe landè to mnè déén. Na ditù gumnean magin i dad to mlalò kenen.

⁵⁵Na mdadong nan bang i fista dad Dyu dnagit Duh Kaglius, taman mnagad dee dad to mdà di dademe banwe salu di Dyérusalém du fye mimen ale i flalò dad Dyu gablà di klaneb i ktola di là fa mangamfù di Dwata. ⁵⁶Na di slengla déén di Bong Gumnè Dwata, fanngaballa Dyisas, na sasalek ale, manla, “Tan i fandamyu? Salu Dyisas di fista ani ku demen là?” ⁵⁷Na nun tafgadè dad ulu i dad bà di Dwata na dad Farisi di dad to, ku nun to gmadè i gusablà Dyisas, tnulen ale du fye kanfèla kenen.

I kafkah Méri i fangbun di blì Dyisas

(Matyu 26:6-13; Mark 14:3-9)

12 Nam butang di là fa kel i fista Duh Kaglius salu Dyisas di tukay banwe Bétani di gumnè Lasarus, dunan i to ntékan mdà di fati. ²Na déén gukmaan Dyisas di flabi én du nimòla kakaan afèla kenen. Marta i malel, na Lasarus satu di dad kmaan di saféd Dy-

isas. ³Na nwè Méri i tngà kilu fangbun dnagit nardo too mabtas du landè bolan, na kokan di dad blì Dyisas, na én ifun dun i wakan. Na langub i fye bun klamang gumnèla.

⁴Kabay talù Dyudas Iskariyot, satu di dad mlalò ku Dyisas, (dunan i fan mangkal kenen di fati,) manan, ⁵“Tay, too bong btas i fangbun ani! Nun kè tlu latu denari.” ⁶Fye fa ku fablin na blén i bayadan di dad to landè.” ⁶I duenan man ani, ise ku mdà di kakdon i dad to landè, bay du to tmaku kenen, du kenen i magot i gufkah filak ale Dyisas na galan nwè i dademe filak déén.

⁷Kabay man Dyisas, “Bayàyu kenen. Falohyu du fye fatlagadan i fangbun ani di kalbang deg. ⁸Gal nun dad to landè mdadong di gamu fakayyu ttabeng, bay deg, là agu mlo mnè di safédyu.”

I fan kfatila ku Lasarus

⁹Di kaklinge i dee dad Dyu ditù Dyisas di banwe Bétani, salu ale ditù du neyela kenen. Na ise ku alò kenen kayèla teen, bay kayèla teen Lasarus, i to ntékan mdà di fati. ¹⁰Na ani duen dad ulu i dad bà di Dwata mayè mati ku Lasarus, ¹¹du i kték Lasarus i gumdà dee dad Dyu tmagak i tdò dad ulula na baling faglut di ku Dyisas.

I kfusuk Dyisas di syudad Dyérusalém

(Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹²Di tmadol duh linge i dee dad to di Dyérusalém malò i fista Duh Kaglius tafan salu Dyisas déén. ¹³Na nwèla dad taglang falmira, na lamwà ale smitong kenen, na tamlo ale, manla, “Dnayenito Dwata! Too nun kafye i to salu dini mebe i glal Amuito Dwata. Kenen i Harì dad bel Israél.”

[¶]12:5 Satu denari dunan i taden di sduh di banwe Israél.

¹⁴Na nun teen Dyisas satu tingà dongki, na én i snakayan, taman gdohò i tafsulat Dwata di Tnaluan, manan,

¹⁵“Gamu dad to di Sion,^{§§} nang gamu likò.

Neyeyu, du fan kel i hariyu.

Smakay kenen di tingà dongki.”

¹⁶Na di duh atù là glabat i dad mlalò ku Dyisas, na i ksalun di Dyérusalém i kagdohò i sulat dad tugad Dwata, bay kafnge i ktékan na kasfuléan di langit gafaldamla i sulat dad tugad Dwata, na glabatla kdee sulatla gablà ku Dyisas tagdohò.

¹⁷Na i dee dad to magin di ku Dyisas di katlon ku Lasarus mdà di lbang di ktékan kenen mdà di fati, tatmulen ale i tateenla. ¹⁸Taman dee dad to smi-tong kenen, du talingela gablà di tnikeng tanimoan. ¹⁹Taman stulen i dad Farisi, na manla, “Neyeyu talandè kiboito du i kdee dad to mlalò kenen nan.”

I dad to ise Dyu mayè smite ku Dyisas

²⁰Na nun dad to Grik malò i fista di Dyérusalém du mangamfù ale di Dwata balù ise Dyu ale. ²¹Na salu ale di ku Filif, satu mlalò ku Dyisas mdà di banwe Bét-sayda déén di Galili, na manla, “Kayèmi smite ku Dyisas.”

²²Taman salu Filif di ku Andru, na tnulenan, na lwe ale salu di ku Dyisas du tmulen kenen. ²³Na tmimel Dyisas, manan, “Takel nan i bang kafdatah Dwata deg, i dnagit Tingà To. ²⁴Tulengu gamu i kaglutu, i lawehgu salngad i bnê du ku là lbang di tanà laan gambunge. Kabay ku talbang di tanà dee bungen. ²⁵Nè i to too kmabas i kton na knean di tah tanà ani, knean mati, bay nè i to là kmabas i kton na knè di tah tanà, nun nawan landè sen. ²⁶Ku nun to mayè mbaling saliggu, too kenen mlalò deg,

du fye balù nè gumnègu déén i saliggu di safédgu. Na ku nun to mimen i knayègu fdatah kenen i Màgu.”

I kafgadè Dyisas gablà di kfatin

²⁷Na man Dyisas, “Too msamuk i nawagu! Tan i fye mangu? Ku fnigu di ku Mà, fye falwaan agu di kaflayam fan kel, là sa fye, du i kaflayam ani i duengu salu dini.” ²⁸Na man Dyisas di Maan, “Mà, fitem i kdataham fagu di kaflayamgu ani.”

Na nun talù mdà di langit tmimel, manan, “Tafitegu i kdatahgu, na lê-mangu fite.” ²⁹Dee dad to déén, na di kaklingela i talù ani, manla, “Takmilet!” Na man i dademe, “Nun kè kasaligan Dwata talù di kenen.”

³⁰Kabay man Dyisas di dale, “Ise ku deg duen i nun talù gine, bay gamu du fye faglut gamu. ³¹Takel nan i duh kukum Dwata i dad to dmuen kenen, na kfisan ku Satanas, to magot i tanà ani. ³²Na agu, ku tanketla agu kadang mdà di tanà ani, fsalugu di deg kdee dad to.”

³³I duenan man ani du faglabatan dale i kfagu kfatin di krus.

³⁴Na tmimel i dad to, manla, “Tanun gatdò di gami mdà di Tnalù Dwata na Krayst i Mgalék Dwata mto kel di landè sen. Na kan ku manam, nket i dnagit Tingà To di krus! Simto kè i Tingà To manam ani?”

³⁵Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “I salò lamwa i fandamyu là mlo fa di safédyu. Taman di slengan fa dini, tooyu lalò i knengan ken gnumah gamu i kifu, du i to magu di gukmifun là sa gmadè i gusalun. ³⁶Na di klon fa mnè di safédyu nun kalwa, taman faglut gamu di salò du fye mbaling gamu dad ngà i kalwa.”

§§12:15 Satu dagit Sion, dunan Dyérusalém.

I dad Dyu là faglut di ku Dyisas

Di kafnge Dyisas mangman i kdee ani gine, tngakan i dad to déén na salbuni. ³⁷ Kabay balù tadee dad tnikeng nimò Dyisas di munala knean là ale faglut di kenen, ³⁸ taman gdohò i man i tugad Dwata Isaya, manan, “Amu, landè alì to faglut i tulenmi. Landè alì to gamlabat i bong kaltulusam tafitem di dale?”

³⁹ Na tulen Isaya i duenla là faglut, manan,

⁴⁰ “Gambet tabnutè Dwata i matala, na snafangan i fandamla, du fye là ale mite, na là ale gamlabat, du ku mite ale na gamlabat ale, tmagak ale dad sasè nimòla na fangulègu ale di dad salàla.”

⁴¹ I duen Isaya gman ani du tateenan i kdatah Dyisas, na tulenan gablà di kenen.

⁴² Kabay balù fa ani, dee dad ganlal i dad Dyu faglut di ku Dyisas, bay knean làla tulen gablà di kafaglutla du likò ale i dad Farisi, du ken falwàla ale mdà di dad gal gusatdòla, na là ale nan fakay fakuf di dale. ⁴³ Hae, landè manla, du i toola kayè i kdayen dad to mdatah fa di kdayen Dwata dale.

I tnalù Dyisas i mukum dad là dmawat dun

⁴⁴ Na fangal Dyisas i taluan, manan, “Nè i to faglut di deg, ise ku alò deg i fnaglutlan, bay léan faglut di Dwata, i mdek deg. ⁴⁵ Na nè i to mite deg léan teen i mdek deg. ⁴⁶ Agu i salò salu di tah tanà du lamwa fandam i dad to, du fye i kdee dad to faglut di deg là nan fadlug mnè di kifu.

⁴⁷ “Na ku nun to mlinge i tnalùgu, na laan nimen dun, làgu kenen nukum, du ise én duengu salu di tanà du mukum dad to, bay du fye falwàgu i dad to di

kaflayam. ⁴⁸ Kabay nè i to là dmawat deg, na là mimen i dad tnalùgu nukum kadang di sangal duh. Na i mukum kenen dunan dad tnalùgu i laan nimen, ⁴⁹ du i mangu ise mdà di deg knayè, bay mdà di knayè Màgu i mdek deg na fgadè deg i mangu na tdògu. ⁵⁰ Na gadègu i dek Màgu gumdà nawa landè sen, taman kdee fgadè Màgu, én alògu man.”

I kalob Dyisas i bli dad gal mlalò kenen

13 Alò sbutang gdè klo kel i fista Duh Kaglius. Na gadè Dyisas takel i bangan tmagak i banwe du samfulè ditù di Maan. Mdà di katbuan too bong nawan i dad ton dini di tah tanà, na di gusenani ani toon fite i kalbong nawan dale.

² Na di kakaan ale Dyisas i knaan flabi, tafala fkah Satanas di fandam Dyudas Iskariyot, tingà Simon, fye mangkal ku Dyisas. ³ Na gadè Dyisas tasalig Maan di kenen kagot i kdee. Na gadean Dwata i gumdaan na gusamfuléan. ⁴ Kabay balù ani i bong kdatahan knean tadag kenen di slengla kmaan, na nlusan lafin saulan, na labédan di awekan twalya. ⁵ Kafnge én, nkokan yéél i flanggana na tambù malob i bli dad mlalò kenen, na én ifun dun i twalya labédan di awekan. ⁶ Na di kakelan di ku Simon Fiter, man Fiter di kenen, “Amu, ge kè malob i dad blìgu?”

⁷ Na tmimel Dyisas, manan, “Ani, laam fa glabat i nimògu, bay glabatam kadang.”

⁸ Kabay man Fiter, “Là sa fakay ku ge malob i blìgu!”

Na tmimel Dyisas, “Ku làgu nalob i dad bliam taise ge to nfungu.”

⁹ Na man Simon Fiter, “Amu, ku én i kagkahan, nang ku alò blìgu i nalobam, bay i kmalgu fa na ulugu.”

¹⁰ Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “I to tafnge dyo tamlaneb nan, taman balù alò blian i nalob. Na gamu,

tamlaneb gamu, bay alò satu di gamu là mlaneb.”¹¹ I duen Dyisas man, “Alò satu di gamu i là mlaneb,” du tafalan gadè ku simto i mangkal kenen di fati.

¹²Na di kafngen malob i bli dad mlalò kenen, lèmanan lsak i saulan gine, na samfulè di gusudengan, na manan, “Glabatyú dé i nimògu di gamu gine?”¹³I katloyu deg ‘To Tamdò’ na ‘Amu’, na glut sa, du agu sa i dunan.¹⁴Na taman du agu i Amuyu na To Tamdò gamu, tafdanàgu ktogu du malob i dad bliyu, fye ku salob gamu bli.¹⁵I nimògu gine, gufitegu di gamu kafdanà i ktogu, du fye ganbetyu.¹⁶Tulengu gamu i kaglut-tan, i salig là mdatah di Amun, na i to dek, là mdatah di to mdek kenen.¹⁷Na du glabatyú i tdògu di gamu ani, nun kafyeyu ku nimenyu.

¹⁸“Kabay nun satu di gamu làgu fakuf di mangu ani, du gadègu i mnè di nawayu dad mgalékgu. Kabay là fakay ku là gdohò i gman di Tnalù Dwata gablà di to mangkal deg, manan, ‘I to msong deg kmaan, mbaling to dmuen deg.’”¹⁹Tatulengu gamu ani di laan fa kel du fye di kakelan kadang faglut gamu i gmangu gablà ku simto agu.²⁰Tulengu gamu i kaglut-tan, i to dmawat balù simto to dekgu, salngad ku dnawatan agu, na i dmawat deg dnawatan Mägu Dwata, i mdek deg.”

I kafgadè Dyisas gablà di to mangkal kenen

(Matyu 26:20-25; Mark 14:17-21; Luk 22:21-23)

²¹Di kafnge Dyisas mangman ani, too msamuk i nawan, na nun fgadean di dale, manan, “Tulengu gamu i kaglut-tan, nun satu di gamu fan mangkal deg di fati.”

²²Na alò seye i dad gal mlalò kenen du làla gadè ku simto di dale i manan.²³Na nun satu di dad gal mlalò kenen i toon kando fagléd di kfe Dyisas.²⁴Taman

kmatuk Simon Fiter di to én, na manan, “Snalekam kenen, ku simto i manan.”

²⁵Taman du too mdadong i to én di ku Dyisas, manan, “Amu, simto i mangkal ge?”

²⁶Na tmimel Dyisas, manan, “Lnabgu i fan ani di tukung, na ku nè i to gum-légu dun, én sa i dunan.” Kafnge én, lnaban i fan na blén di ku Dyudas, tingà Simon Iskariyot.²⁷Di kagwè Dyudas i fan, fusuk Satanas di kenen. Taman man Dyisas di kenen, “Gasilam nimò i kayeam!”²⁸Kabay landè di dale gmadè i gumtatek i gman Dyisas di ku Dyudas.²⁹Na du Dyudas i gal magot i gumkah filakla, én fandam i dademe ku dekan kenen mayad i klidùla di fista, na ku ise én, ken dekan mlé filak di dad to landè, bay ise sa.

³⁰Na taman di kagdawat Dyudas i fan blé Dyisas, lamwà kenen. Na di kalwaan, tabutang nan.

I falami flalò blé Dyisas

³¹Na di kalwà Dyudas, man Dyisas, “Ani i bang kfite i kdatahgu, agu i dnagit Tingà To. Na lê fite Dwata i kdatahan fagu di deg.”³²Ku gfite kdatah Dwata fagu di deg, léan fite i kdatahgu, na talà mlo ani kfite dun.

³³“Dad ngàgu, talà agu mlo mnè di safédyu, na ku talà agu dini fanngabalyu agu, na mangu di gamu ani, salngad i tagmangu di dad uluito dad Dyu, ‘Là gamu gsalu ditù di gusalugu.’

³⁴“Na nun falami flalò blégu di gamu, dunan sakdo gamu. Kandoyu i dade-meyu faglut salngad i kaddogu gamu,³⁵du ku sakdo gamu, gadè i kdee dad to, gamu dad mlalò deg.”

I kafgadè Dyisas i kbalew Fiter

(Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶Na smalek Simon Fiter di ku Dyisas, manan, “Amu, nè fanam gusalu?”

Na tmimel Dyisas, manan, “I fangu gusalu là gamu fa gagin deg, bay di satu duh mlalò gamu deg.”

³⁷ Na man Fiter, “Kan ku là agu gagin ge ani? Tagatlagad agu magin ge balù ku mati agu mdà di ge.”

³⁸ Na smalek Dyisas, manan, “Too glut dé i manam, na balù mati ge mdà di deg? Tulengu ge i kaglut, kadang butang ani, di là fa kamleet i anak tmulen ge tlu dulê na laam agu dilê.”

Dyisas i dalan salu di Mâ

14 Na talù Dyisas lêman di dad gal mlalò kenen, manan, “Nangyu fsamuk i nawayu, bay faglut gamu di Dwata na lê gamu faglut di deg. ² Nun dee gumnè di gumnè i Mâgu, na salu agu ditù du fnatlagadgu i gumnèyu. Na ku là glut ani làgu tulen dun di gamu. ³ Na di kafngegu fatlagad i gumnèyu ditù lêmana gamu sanfulê du nebeta gamu ditù di gumnègu, du fye balù nè gumnègu lê gamu ditù. ⁴ Na tagadèyu i dalan salu di banwe gusalugu.”

⁵ Kabay man Tomas di kenen, “Amu, làmi gadè ku nè gusalum, taman tan i kgaðemi i dalan salu ditù?”

⁶ Na man Dyisas di kenen, “Agu i dalan salu ditù, na agu i gumdà i kaglut na falami nawa. Landè to fakay salu di Mâ ku laan funa magu di deg. ⁷ Na ani, du tagadèyu agu, taman gadèyu Mâ. Na mdà ani, gadèyu kenen, na lèyu teen.”

⁸ Na man Filif, “Amu, silang fye nawami ku tafitem gami Mâ.” ⁹ Na man Dyisas, “E Filif, tamlo agu mnè di safèdyu, na laam agu fa gadè? Nè i to mite deg teenan Mâ. Taman kan ku manam, ‘Fitem gami Mâ?’ ¹⁰ Kan, là ge kè faglut na agu mnè di Mâ, na Mâ mnè di deg? Ise mdà di deg i dad gmangu di gamu. I kdee mgimògu, Dwata sa i mimò dun du mnè kenen di deg. ¹¹ Fnaglutyu moon i mangu agu mnè di Mâ na kenen mnè di deg. Kabay, ku là gamu faglut

fagu di mangu ani, faglut gamu fagu di dad tnikeng mgimògu. ¹² Tulengu gamu i kaglut, nè i to faglut di deg salngad i gaganan nimò di dad nimògu na mdatah fa nimoan di deg du salu agu di Mâ. ¹³ Na balù tan i fniyu di Mâ fagu di dagitgu, nimògu, du fye gfite i bong kdatah Mâ fagu di Tingaan. ¹⁴ Hae, balù tan i fniyu fagu di dagitgu nimògu.

I fakang gablà di Tulus Dwata

¹⁵ “Ku bong nawayu deg, nimenyu sa i dad flalògu. ¹⁶ Na mni agu di Mâ fye blén di gamu satu To Tmabeng, du fye mnè kenen di gamu kel di landè sen ¹⁷ dunan Tulus Dwata, i Tamdò i Kaglut. I dad to di tah tanà ani dmuen Dwata, làla kenen gdawat du làla kenen dilè, na làla gadè ku simto kenen. Kabay gamu, gadèyu kenen, du déén kenen di gamu, na mnè kenen di lam nawayu.

¹⁸ “Tnagakta gamu ani, bay làta gamu tatì bayà gambet i ilu, du samfulê agu lêman di gamu. ¹⁹ Tamdadong nan i bang là kite deg i dad to dmuen deg di tah tanà ani, bay gamu kadang teenyu agu. Na du nun nawagu landè sen, nun nawayu landè sen. ²⁰ Di kakel i duh én, gadèyu mnè agu di Mâ, na mnè gamu di deg na mnè agu di gamu.

²¹ “Simto to gmadè na mimen i dad flalògu, kanbongan agu nawa, na i to mbong nawa deg, bong nawami Mâ kenen, na fgadègu di kenen gablà di ktogu.”

²² Na man Dyudas di kenen, ise ku Dyudas Iskariyot, manan, “Amu, kan ku fgadeam i ktom di gami alò na là di dademe to di tah tanà?”

²³ Na tmimel Dyisas, manan, “Nè i to kambong nawa deg, nimenan i dad tdògu, na bong nawa Mâgu kenen, na lwe gami Mâ mnè di kenen. ²⁴ Kabay i dad to là mbong nawa deg là sa mimen dad tdògu. Na i tdògu gamu là sa mdà

di deg fandam, bay mdà di fandam Mâ, i mdek deg.

²⁵“Tatulengu di gamu kdee ani di klogu fa mnè di safédyu. ²⁶Kabay i To Tmabeng, dunan Mtiu Tulus dek Mâgu di gamu du tlas deg faglabat kdee di gamu na faldam gamu kdee tatulengu di gamu.

²⁷“Tagakgu gamu ktanak nawa dunan ktanak nawa mnè di deg. Na ktanak nawa blégu gamu ani, là salngad i blé dad to di tah tanà. Taman nangyu fsamuk i nawayu na nang gamu likò.

²⁸“Talingeyu i gmangu, ‘Tagakgu gamu, bay lêmangu samfulê di gamu.’ Ku too bong nawayu deg too gamu flehew, du tapan agu samfulê di Mâ du mdatah kenen di deg. ²⁹Na tatulengu di gamu di laan fa kel du fye di kagdohooan kadang too gamu faglut di deg. ³⁰Talà agu mlo stulen di gamu, du Satanas, i mebe i dee sasè di tah tanà ani, tapan kel. Landè kiboan mebe deg, ³¹bay én nimògu i fimò Mâ deg, du fye gadè i kdee dad to ku tan kalbong nawagu ku Mâ. Na taman tadag gamu.

“Mdà ito nan.”

I kaflingen Dyisas i kton di laweh grép

15 Na tulen Dyisas fléd ani, manan, “Agu i too glut laweh i fule grép, na Mâgu i mifat i fule. ²Kdee dad fangagu là munge kanlangan, bay i kdee dad fanga munge toon fnaya du fye matnù i kbungela. ³Na gamu i dad fanga tamfaya du tafnaglutyu i dad tnalùgu tatdògu di gamu. ⁴Too gamu mnè di deg, na mnè agu di gamu. Du gambet i fanga ku mkah di laweh i fule là gambunge, salngad én gamu, du ku là gamu mnè di deg, landè bunge i kafaglutyu.

⁵“Agu laweh, na gamu dad fanga. Na gambet i fanga ku fadlug gamu mnè di deg na mnè agu di gamu, too gamu gambunge, bay landè fye mgimòyu ku mkah

gamu di deg. ⁶Na dad to là mnè di deg, bat kadang gambet dad fanga maklang na mlanas. Na nuku dad fanga én na bat di lifoh na snakuf. ⁷Ku fadlug gamu mnè di deg, na mnè i tnalùgu di nawayu, na balù tan fniyu di deg blégu gamu. ⁸Ku too gamu munge i dad fye nimò, dnayen dad to i bong kdatah Mâgu, na gadèla gamu dad to gal mlalò deg.

⁹“Salngad kakdo Mâ deg i kakdogu gamu, taman too gamu mnè di kakdogu. ¹⁰Ku nimenyu dad flalògu, mnè gamu di kakdogu, salngad deg, du nimengu dad flalò Mâgu, na mnè agu di kakdon. ¹¹Tagmangu kdee ani di gamu du fye mnè i klehewgu di gamu, na du fye too sikof i klehewyu. ¹²Ani flalògu di gamu, sakdo gamu salngad kakdogu gamu. ¹³I too mdatah kakdo fite satu to di demen sakdo, dunan ani, ku blén i kton di fati du falwaan kenen. ¹⁴Na gamu dad too glut demegu sakdo ku nimenyu dad flalògu. ¹⁵Na làgu gamu nan tlo lifan, du i amu, laan sa fgadè i fanan nimò di dad lifan. Kabay katlogu gamu, dunan dademegu sakdo du kdee fgadè Mâgu di deg tafgadègu di gamu. ¹⁶Ise ku gamu malék deg, bay agu malék gamu. Nalékta gamu du fye munge gamu i fye nimò balù nè gusaluyu, na du fye nun gukel i nimòyu. Na taman ku tan fniyu di Mâ fagu di dagitgu blén di gamu. ¹⁷Taman ani flalògu di gamu, sakdo gamu.”

I knang nawa i dad to dmuen ku Dyisas

¹⁸“Ku i dad to mlalò i knayè banwe, mnang nawala gamu, nang gamu tikeng du deg i munala knang nawa. ¹⁹Kabay kaflingenta dun, ku masasatu gamu di dad to di tah tanà i mlalò knayè banwe, tatoola gamu kando. Kabay du talà gamu nan masasatu di dale du gamu i mgalékgu, taman én duenla mnang gamu nawa. ²⁰Tooyu fandam i gmangu di gamu, ‘I salig là mdatah di amun.’

Taman du tapanlayamla agu, lèla gamu fanlayam. Kabay ku tanimenla i dad tdògu, lèla nimen dad tdòyu. ²¹ Kabay i dad to mlayam gamu, fanlayamla gamu du faglut gamu di deg, du làla gadè Mā i mdek deg. ²² Là ale banlé salà di làla kafaglut di deg ku talà agu salu dini na tamdò dale. Kabay du talingela i gmangu, taman làla fakay man ku landè salàla. ²³ Na i dad to mnang nawa deg, mnang nawala Māgu. ²⁴ Na ku talàgu nimò i dad tnikeng i landè dademe gmagan mimò dun, na ku làla lmen teen, fakay man landè salàla di làla kafaglut di deg. Kabay tateenla i dad mgimògu na knean knangla agu nawa na lèla knang nawa Māgu. ²⁵ I nimòla ani gumdà gdohò i gsulat di Tnalù Dwata blén dale,* manan, ‘Knangla agu nawa balù landè gumdaan.’

²⁶ “Ku tadekku salu di gamu mdà di Mā i To Tmabeng, dunan Tulus Tamdò i Kaglut mdà di Mā, kenen tmulen gablà di deg. ²⁷ Na gamu, lè tmulen gablà di deg, du tamagin gamu deg mdà fa di katbùgu tamdò.”

16 “I duengu man kdee ani di gamu du fye là mlungay ksaligyu ku kel kadang kdee ani, ² du fnang gamu kadang i dad Dyu fusuk di dad gusat-dòla. Na kel i duh kadang ku nun to mati gamu, én i fandaman ku nimoan i knayè Dwata. ³ Na i duenla mimò ani du làla gadè gami Mā. ⁴ Kabay tatulengu ani di gamu du fye di kagdohòan, gafaldamyu i dad mangu di gamu. Làgu man ani di katbùgu tamdò gamu du dini agu fa di safédyu.

⁵ “Kabay ani, tapan agu mdà salu ditù di mdek deg, na landè di gamu smalek i gusalugu. ⁶ Kabay du tatulengu dad fan kel di gamu baling too mliðù nawayu. ⁷ Kabay tulengu gamu i kaglut, too nun gufyeyu ku mdà agu, du ku là agu

mdà, là salu di gamu i To Tmabeng, bay ku mdà agu, dekku kenen salu di gamu. ⁸ Na ku salu kenen dini, faglabatan di dad to di tah tanà gablà di dad salàla, na i matlu dalan, na i kukum Dwata. ⁹ Faglabatan dale gablà di dad salàla du là ale faglut di deg. ¹⁰ Na faglabatan dale i matlu dalan du salu agu ditù di Māgu, na talàyu agu nan teen. ¹¹ Na faglabatan dale gablà di kukum Dwata dad to gam-salà, du Satanas, i mebe dale, tanukum sa nan di kaflayam.

¹² “Dee fa i kayègu man di gamu, bay là fa fakay ani du too malima di gamu. ¹³ Kabay di kakel Tulus Dwata, i Tamdò i Kaglut, nalakan gamu di kaglabat i kdee kaglut. Kdee manan ise mdà di kenen, bay aloan man i lingen mdà di Mā. Na fgadean gamu i dad là fa mkel. ¹⁴ Fiten i kdatahgu du fgadean di gamu i tnalùgu. ¹⁵ I kdee nfun i Māgu slame nfun, na taman mangu, kdee tulen Tulus Dwata di gamu mdà sa di deg.”

I kliðù ani mbaling kadang klehew

¹⁶ Na man Dyisas, “Là mlo talàyu agu teen, bay di là mlo lêman, lêmanyu agu teen.”

¹⁷ Na sasalek i dademe dad mlalò kenen, manla, “Tan i gumtatek i manan, ‘Là mlo ani talàyu agu teen, bay di là mlo lêman, lêmanyu agu teen,’ na manan, ‘du salu agu ditù di Māgu?’” ¹⁸ Na manla, “Tan i gumtatek i manan, ‘là mlo?’ Laito glabat i manan.”

¹⁹ Na tagadè Dyisas mayè ale smalek di kenen, taman manan di dale, “Snalekyu kè gablà di gmangu, ‘Là mlo ani, talàyu agu teen, bay là mlo lêman, lêmanyu agu teen?’” ²⁰ Tulengu gamu i kaglut, mliðù gamu kadang na mngel, bay i dad to là faglut di deg too ale lehew. Kabay balù mliðù gamu dini, i kliðuyu mbaling klehew kadang.

*15:25 Satu kubad ani dunan: gsulat di flalòla.

²¹ Ku fkahta di libun maltien di tapan ksut tingaan, too kenen mliù di tapan sut tingaan, du too sasè katdukan. Kabay ku tasut, glifetan i kliduan, du lehew kenen mdà di ksut tingaan di tah tanà. ²² Na salngad én i kagkahyu du mliù gamu ani, bay di ksiteito lèman, too nun klehewyu, na landè to gmagan mwè dun di gamu.

²³ “Na di bang én, là gamu mni di deg balù tan. Hae, du tulengu gamu i kaglut, én gumniyu di Mà, na balù tan fniyu di kenen fagu di dagitgu blén di gamu. ²⁴ Kel ani, landè fa fniyu di kenen fagu di dagitgu. Mni gamu na gamdawat gamu, du fye sikof klehewyu.”

Tagfisan Dyisas i kdee sasè

²⁵ “Tatulengu gamu ani fagu di fléd, bay nun duh kadang tulengu gamu gablà di Màngu na làgu fagu dun di fléd, bay toogu fbangal tmulen gablà di kenen. ²⁶ Na di klogu di saféd Màngu mni gamu di kenen fagu di dagitgu. Na ise nan ku agu mni di kenen gablà di gamu, ²⁷ du bong nawa Màngu gamu, du tabong nawayu deg, na du fnaglutyu kenen gumdàgu. ²⁸ Én gumdàgu di Màngu, na tasalu agu dini di tah tanà, bay di là mlo lèman tagak tanà ani du samfulè agu di Màngu.”

²⁹ Kafnge én, man i dad mlalò kenen, “Too mbangal nan i manam di gami du ise fagu di fléd. ³⁰ Na tagadèmi nan, gadeam i kdee balù i mnè di fandam i dad to. Taman balù là gami smalek du tafalam gadè i fandammi. Én gumdàmi faglut, mdà ge di Dwata.”

³¹ Na smalek Dyisas, “Faglut gamu nan? ³² Kabay neyeyu du nun bang, na ani dunan, sbalét kdeeyu, na kat satu di gamu samfulè di kenen gumnè. Kabay balù kdeeyu tmagak deg, ise ku alògu satu, du dini Màngu di deg.

³³ “Tatulengu gamu i kdee ani du fye nun ktanak nawayu mdà di ksatuyu di deg. Nun kaflayamyu mdà di dad to di

tah tanà ani, bay nang gamu likò du tagfisangu kdee dmuen deg di tah tanà.”

I kdasal Dyisas dad gal mlalò kenen

17 Na di kafnge i kman Dyisas ani, lngalà kenen di langit, na dmasal, manan, “Mà takel nan i banggu. Fdataham agu, Tingaam, du fye fdatahgu ge, ² du tagablém di deg i glal magot kdee dad to, du fye banlègu nawa landè sen kdee dad to tablém di deg. ³ Na i dad to dmawat nawa landè sen, dunan i dad gmadè ge, i too glut Dwata, na deg, Dyisas Krayst, i dekam salu dini di tah tanà. ⁴ Na tagfitegu i bong kdataham dini di tah tanà du tafanngegu i kdee nimò tafi-moam deg. ⁵ Na ani, Màngu, fuléam di deg i bong kdatah tagnègu gfun di safédam di là fa mgimò i banwe.

⁶ “Na tafgadègu ge di dad to di tah tanà tasaligam di deg. Ge i mfun dale, bay tasaligam ale di deg, na tamgimenla Tnalum. ⁷ Na gadèla nan kdee tablém deg slame mdà di ge, ⁸ na kdee manam deg tatulengu di dale, na tadnawatla. Na taman gadèla i kaglut na ge gumdàgu. Na faglut ale ge mdek deg dini.

⁹ “Na ani dnasalgu ale. Ise ku dad to là faglut di deg i dnasalgu, bay i dad to gablém di deg du ge mfun dale. ¹⁰ Ge mfun dad nfungu, na agu mfun kdee dad nfunam, na gfite i kdatahgu fagu di dale. ¹¹ Na ani, tapan agu samfulè di ge, na talà agu mlo mnè di tah tanà. Kabay i dad to nfunta, dini ale flo di tah tanà. Taman Màngu Too Mtiu, nifatam ale fagu di bong tulus i dagitam, i gablém di deg. Nifatam ale du fye sasatu ale salngad i gite ksatatu. ¹² Di knègu dini di safédla, nifatgu ale fagu di bong tulus dagitam i gablém di deg. Takanlunggu ale na landè di dale lana di deg, bay alò satu, i tagnè gadèta lana, du gdohò i gman di Tnalum gablà di kenen.

¹³ “Na ani, samfulè agu di ge, na taman mangu kdee ani di lamgu dini fa di tah

tanà, du fye too magin ale deg di klehewgu. ¹⁴ Tagablégu Tnaluam di dale, na knang ale nawa i dad dmuen ge di tah tanà, du là ale agin di knayè di tah tanà, salngad deg. ¹⁵ Na ise ku én fnigu ku nweam ale mdà di tah tanà, bay fnigu ku kanlungam ale mdà di ku Satanas.† ¹⁶ Là ale agin di knayè di tah tanà, salngad deg là agu agin di knayè di tah tanà. ¹⁷ Fagu di kaglut, dunan Tnaluam, nimoam dad to nfunta gablà mgimò dad saligam,‡ ¹⁸ du tadekgu ale tmulen Tnaluam di dad to di tah tanà, salngad kdekam deg dini. ¹⁹ Na i ktogu ani ftiugu blé di fimoam deg, du fye lêla fti blé ktola di fimoam dale.

²⁰ “Na ise ku alò dad tota ani i dnasalgu di ge, bay balù i kdee dad to faglut di deg kadang mdà di tdòla dale, ²¹ Dmasal agu fye sasatu kdeela, salngad i gite ksasatu Mà. Du mnè ge di deg na mnè agu di ge. Na dmasal agu fye mbaling ale sasatu di gite du fye faglut kdee dad to na ge mdek deg. ²² I kdatah tagablém deg, blégu di dale du fye nun ksasatu nawala salngad i gite ksasatu. ²³ Hae, du mnè agu di dale na mnè ge di deg, du fye sikof ksasatula. Na mdà én gfite di dad to di tah tanà, ge mdek deg, na bong nawam dale salngad kbong nawam deg.

²⁴ “Mà, i dad to gablém deg, kayègu ku mnè ale di safédgu di gumnègu kadang, du fye teenla kdatah tagablém di deg di là fa mgimò i banwe, du mdà di kbong nawam deg.

²⁵ “E Mà Too Tlu, là gmadè ge i dad to di tah tanà là faglut di deg, bay gmadè agu ge, na dad to nfunta ani gmadè ale ge mdek deg dini. ²⁶ Na tafgadègu dale gablà di ge, na galgu ale fangadè, du fye i kakdom salngad i kakdom deg mnè di nawala, na du fye mnè agu di dale.”

I kakfè ku Dyisas

18 Di kafnge Dyisas dmasal mdà kenen magu magin dad gal mlalò kenen. Mifal ale bong sbang Kidron. Na déén di faltù, fusuk ale di satu tanà gugfule dad kayu déén.

² Na Dyudas, i fan mangkal ku Dyisas di fati, tateenan tanà én, du én tagné gustifun Dyisas na dad gal mlalò kenen. ³ Taman salu Dyudas ditù, na faginan dademe sundalu na dademe dad munung i Bong Gumnè Dwata dek dad ulu dad bà di Dwata na dad Farisi. Mebe ale dad salò na dad tekla.

⁴ Na gadè Dyisas kdee fan mkel di kenen, taman snitongan ale, na manan, “Simto fanngabalyu?” ⁵ Na tmimel ale, manla, “Dyisas mdà di Nasarét!”

Na man Dyisas, “Agu sa dunan.” Na déén Dyudas, i to mangkal kenen, tadag déén di safédla. ⁶ Na di kagman Dyisas di dale, “Agu sa dunan,” gfudul ale, na fugen di tanà. ⁷ Na lêman smalek Dyisas, manan, “Simto fanngabalyu?”

Na lêman ale tmimel, manla, “Dyisas mdà di Nasarét.”

⁸ Na man Dyisas, “Tagmangu di gamu gine, agu dunan. Ku agu sa fanngabalyu, falohyu dademegu mdà.” ⁹ I duenan man ani, du fye gdohò i gmanan di Maan, manan, “Landè lana di deg di kdee dad to gablém di deg.”

¹⁰ Na Simon Fiter, du nun sundangan nsoan, na tniben lifan i gumdatah dad bà di Dwata, na masfek bali klingen gsen di kwanan. I dagit lifan ani Malkus.

¹¹ Na nngak Dyisas Fiter, manan, “Fuléam di lumaan i sundangam. Man

†17:15 Satu kubad ani dunan: i To Sasè.

‡17:17 Satu kubad ani dunan: Fagu di kaglut, tnanim ale mdà di dademe du fye mbaling ale too matlu salig gablà nfun Dwata. Tnaluam i kaglut.

nawam kè ku làgu dnawat kaflayam blé Mà deg?”[¶]

I kebela ku Dyisas di ku Anas

¹²Na i dad sundalu, na kafitanla, na dademe gal munung, kanfèla Dyisas na bnakusla kenen. ¹³Na funala nebe kenen di ku Anas, tewe Kayafas. Na Kayafas ani, gumdatah i dad bà di Dwata di fali én. ¹⁴Na Kayafas ani i mngewe dad ulu dad Dyu na fye fa ku alò satu to mati du tlas kdee dad to du fye là malmo kdeela.

I kbalew Fiter

(*Matyu 26:69-70; Mark 14:66-68; Luk 22:55-57*)

¹⁵Na Simon Fiter na satu demen gal mlalò ku Dyisas, mlalò ale kenen. Kakella di gumnè i gumdatah dad bà di Dwata falohla deme Fiter magin ku Dyisas fusuk di nasel i gumnè, du nilè kenen ganlal én. ¹⁶Kabay Fiter, tadag di lwà di saféd i takab. Na taman lamwà i dilè i gumdatah dad bà di Dwata na stulen di libun munung i takab, na neben Fiter di lam.

¹⁷Na smalek i libun munung i takab, manan di ku Fiter, “Ise ge kè satu di dad gal mlalò to én?”

Man Fiter, “Ay, ise deg!”

¹⁸Na du tno déén, mto lifoh using dad lifan na dad to gal munung na tadag ale di glibutan du mnalang.

I ksalek i gumdatah dad bà di Dwata ku Dyisas

¹⁹Na smalek i gumdatah dad bà di Dwata di ku Dyisas gablà di dad gal mlalò kenen na i tdoan di dad to.

²⁰Na tmimel Dyisas, manan, “Kdee dad to gmadè i tdògu du galgu tamdò déén di gal gusatdò, na di Bong Gumnè

Dwata, i dad gustifun i kdee dad Dyu, na landè tdògu gbuni. ²¹Na kan ku snalekyu agu gablà di tdògu? Snalekyu dad to mlinge dun du gadèla kdee mangu.”

²²Kafnge Dyisas mangman ani, nun satu di dad gal munung déén smamfak kenen, manan, “Èn kè kiboam tmimel i gumdatah dad bà di Dwata?”

²³Na tmimel Dyisas, manan, “Ku nun mangu sasè, tulenam di dad to i ksasean. Kabay ku glut i mangu, tan duenam smamfak deg?”

²⁴Kafnge én, di slengan fa mbakus, febe Anas kenen salu di ku Kayafas gumdatah dad bà di Dwata.

I galwe kbalew Fiter

(*Matyu 26:71-75; Mark 14:69-72; Luk 22:58-62*)

²⁵Na déén fa Fiter di gumnalangan, na nun dademe to déén manla di kenen, “Ise ge kè satu gal mlalò to én?”

Na malew Fiter, manan, “Ise deg sa.”

²⁶Na déén satu lifan i gumdatah dad bà di Dwata, flanek i to tnibe Fiter i bali klingen, na manan, “Ise ge kè i to teengu gine di kakfè ku Dyisas di gumule kayu?”

²⁷Na lêman malew Fiter, manan, “Ise deg.” Na én nan kakleet i anuk.

I kebela ku Dyisas salu di kanfe Filat

(*Matyu 27:1-2, 11-14; Mark 15:1-5; Luk 23:1-5*)

²⁸Di too flafus, mdà ale di gumnè Kayafas na nebela Dyisas di bong gumnè Gubirnadur Filat. Kabay là fusuk i dad Dyu du ken baling ale magagsik di kite Dwata na taman là gagin di kakaan i fista Duh Kaglius.[§] ²⁹Taman lamwà Filat smitung dale, na manan, “Tan salà to ani duenyu mebe kenen dini?”

[¶]**18:11** Satu kubad ani dunan: Man nawam kè ku làgu minum di tabù blé Mà deg.

[§]**18:28** Di fnaglut lalò i dad Dyu too mabtas i dad fistala, bay ku fusuk ale di gumnè i to ise Dyu baling ale magagsik di kite Dwata, na là ale fakay fakuf di dad fistala.

³⁰Na tmimel i dad Dyu, manla, “Ku landè salà i to ani làmi nebe dini di ge.”

³¹Na man Filat di dale, “Ku nun salaan, gamu sa mukum kenen fagu di urdinyu.”

Kabay man i dad Dyu, “Là fakay di urdinyu ku gami dad Dyu mukum satu to di fati.” ³²Na mkel i kdee ani du fye gdohò i gman Dyisas gablà di kibòla mati kenen.

³³Na lêman fusuk Filat di lam i bong gumnean, na fngén Dyisas, na snalekan kenen, manan, “Ge kè harì dad Dyu?”

³⁴Na tmimel Dyisas, manan, “Nè gumdà i manam, mdà di ge fandam ku mdà di lingem di dademe dad to?”

³⁵Na tmimel Filat, “Man nawam kè ku Dyu agu? I dademem to Dyu, dad ulu dad bà di Dwata i mebe ge dini. Tan salà tanimoam?”

³⁶Na tmimel Dyisas, manan, “I kagotgu ise dini di tah tanà, du ku dini kagotgu di tah tanà sfati dad saliggu dad Dyu dmuen deg du fye là agu gakfè. Kabay i kagotgu ise mdà di tanà.”

³⁷Na man Filat, “Ku én, ge kadì harì!”
Na tmimel Dyisas, manan, “Tag-manam agu i harì. Na én alò duengu sut di tah tanà na salu dini du tulen i kaglut di dad to. Na dad to msen i kaglut flinge ale deg.”

³⁸Na man Filat, “Tan i kaglut manam én?”

I kukumla ku Dyisas

(Matyu 27:15-31; Mark
15:6-20; Luk 23:13-25)

Na di kagman Filat ani, lêman kenen lamwà salu di dad Dyu gine, na manan, “Landè teengu salà di to ani. ³⁹Kabay nun knalamyu dad Dyu, klit Duh Kaglius, galgu falwà di gamu i satu to bnilanggù i kayèyu. Mayè gamu kè ku falwàgu di gamu i Hari dad Dyu?”

⁴⁰Kabay lêman mkit kdeela, manla, “Ise kenen! Barabas kayèmi!” Na Barabas, kenen satu to tmaku.

I kukum ku Dyisas di fati

19 Na kafnge én, faskél Filat Dyisas. ²Na dad sundalu, mwè ale walad nun sual, na nlikinla du nimòla kyangen, na sukubla di ulun. Na falsakla kenen i klaweh fulè du fagbetla kenen harì. ³Na fdadong ale di kenen du nadoyla, manla, “Mlawil ge, Harì dad Dyu,” na snamfakla kenen.

⁴Kafnge én, lêman lamwà Filat, na manan di dad Dyu stifun déén, “Nebegu kenen dini di gamu du fye gadèyu landè teengu salaan.” ⁵Na lêman lamwà Dyisas, na magsukub fa i ulun dad sual, na kamlaweh fa i fulè klaweh. Na man Filat di dad Dyu, “Neyeyu to ani.”

⁶Kabay di kite dad ulu dad bà di Dwata na dad saligla munung ku Dyisas, mkit ale lêman, manla, “Flansangam kenen di krus! Flansangam kenen di krus!”

Kabay man Filat di dale, “Gamu mlansang kenen di krus. Landè sa teengu salaan.”

⁷Na tmimel dad Dyu, manla, “Mdà di flalò nimenmi, là fakay ku là kenen fnati, du manan kenen Tingà Dwata.”

⁸Na di kaklinge Filat ani, matnù klikoan. ⁹Na lêman fusuk kenen di lam gumnean, na snalekan Dyisas, manan, “Nè gumdaam?”

Kabay là tmimel Dyisas. ¹⁰Taman man Filat di kenen, “Tan duenam là tmimel deg? Laam kè gadè nun glalgu falwà ge ku demen flansang ge di krus?”

¹¹Na tmimel Dyisas, manan, “Landè glalam mimò balù tan di deg ku là gablé Dwata di ge. Taman mdatah fa salà i to mebe deg dini, di ge salà.”

¹²Di kaklinge Filat man Dyisas ani, mngabal kenen kfagu falwà kenen. Kabay baling too mkit dad Dyu, manla, “Ku falwaam kenen, taise ge nan msen di

ku Sisar, du balù simto to ku manan hari kenen, dnuenan Sisar, i mdatab ganlal.”

¹³ Di kaklinge Filat i manla ani, neben Dyisas lamwà, na sudeng kenen di gusudeng di gal gumukum dnagit Saal Batu, na di talù Hibru, dunan Gabata. ¹⁴ Na tafan ltu i duh di duh kafatlagad dad Dyu kakaan di fista Duh Kaglius, na manan di dad Dyu, “Neyeyu hariyu!”

¹⁵ Kabay mkit i dad Dyu, manla, “Fnatim kenen! Flansangam di krus!”

Na smalek Filat, manan, “Flansanggu kè hariyu di krus?” Na tmimel dad ulu dad bà di Dwata, manla, “Landè dademe harìmi, senan alò Sisar!”

¹⁶ Taman blén kenen di dale du nlansang di krus.

I klansang ku Dyisas di krus

Taman nwèla Dyisas, ¹⁷ na lamwà kenen tmiang i krusan salu di satu tukay bulul dnagit Banwe Tulan Ulu. Na dagit ani di talù Hibru, dunan Golgota. ¹⁸ Na déén gumlansangla kenen. Na nun lwe to nlansangla di krus di safédan, satu gsen di kwananan, na satu gsen di ibengan, na Dyisas di gutngàla.

¹⁹ Na nun sulat Filat na fadkatla di krus Dyisas. Na ani manan, “Ani Dyisas mdà di Nasarét, Harì dad Dyu.”

²⁰ Dee dad to Dyu masa sulat ani du mdadong gumlansangla ku Dyisas di syudad Dyérusalém, na du gsulat ani di dad talù Hibru, Latin, na Grik. ²¹ Na di kite dad ulu dad bà di Dwata dun ani, manla di ku Filat, “Nangam sulat, ‘Harì dad Dyu,’ bay sulatam baling, ‘Én man to ani, agu Harì dad Dyu.’”

²² Na tmimel Filat manan, “I tagsulatgu, là fakay tanlas.”

²³ Kafnge dad sundalu mlansang ku Dyisas di krus, nwèla i dad klawehan, na nalella di fat du fye kat satu dale nun gwèla. Na nun satu di klawehan tahà landè tbélan, tatì mganem i kabalán, ²⁴ na taman stulen dad sundalu, manla,

“Nangito knasè ani, bay neyeito ku simto gamwè dun fagu di kasbunut.”

Na mgimò kdee ani du fye gdohò gman Dwata di Tnaluan, manan, “Sansalella dad klawehgu, na neyela ku simto gamwè dun fagu di kasbunut.”

Na én nimò dad sundalu.

²⁵ Na tadag déén mdadong di krus Dyisas yéan, na flaneke yéan libun, na Méri yaan Klofas, na lèman Méri Magdalin.

²⁶ Na di kite Dyisas yéan, na satu to mlalò kenen toon kanbong nawa tadag déén, manan di yéan, “Libun, én lagi di safédam tingaam nan.”

²⁷ Kafnge én, manan di gal mlalò kenen, manan, “Kenen nan yéam.” Na mdà di duh én fnean yè Dyisas di safédan.

I kfati Dyisas

(Matyu 27:45-56; Mark

15:33-41; Luk 23:44-49)

²⁸ Kafnge én gadè Dyisas tasikof kdee fimò Dwata kenen, na dnohoan gman Dwata di Tnaluan, du manan, “Malau agu.”

²⁹ Na nun tukung fnò masam binu, na lnabla i gal fsaf yéél di binu én, na fkahla di tukè fanga hisof, na ulukla di bà Dyisas du fsafla kenen. ³⁰ Di kagsaf Dyisas masam binu, manan, “Tafnge nan.”

Na kudung kenen, na fto nawan.

I kdak i sundalu lohok Dyisas

³¹ Na ani nan i duh kafatlagad dad Dyu i Duh Kaftud, na là ale mayè ku gtagak dad nlansang di krus di duh én, labi nan du Duh Kaftud fan kel too mdatab, du fista Duh Kaglius sa, taman salu dad ulu dad Dyu di ku Filat du fnila fye ku tanfò dad blì dad nlansang di krus, fye mlal ale mati, na fakayla nwè i lawehla mdà di krus. ³² Taman dek Filat ditù dad sundalun, na tanfòla dad blì i lwe dad to nlansang magin ku Dyisas. ³³ Kabay kakella di ku Dyisas teenla tamati kenen,

taman làla tanfò kenen bli. ³⁴ Kabay nun satu di dad sundalu ndakan agas lohok Dyisas, na mdà déén maloh litè na yéél. ³⁵ I to mite kdee ani, dunan i tmulen dun, taman too gsalig i mangu. Gadègu, glut tulengu. Na én duengu tmulen du fye faglut gamu salngad deg. ³⁶ Mkel ani du fye gdohò gman di Tnalù Dwata, manan, “Landè satu di dad tulanan tanfò.”

³⁷ Na lèman gdohò gman Tnalù Dwata, manan, “Meye ale di to ndakla agas.”

I kalbang ku Dyisas

(*Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Luk 23:50-56*)

³⁸ Na nun to mdà di banwe Arimatiya dnagit ku Dyosif. Kenen satu mlalò ku Dyisas, bay laan fgadè dun mdà di klikoan dad Dy. Salu kenen di ku Filat du fnin laweh Dyisas. Na faloh Filat, taman salu kenen ditù na nwean laweh Dyisas mdà di krus. ³⁹ Na magin Nikodimus, dunan i to salu di ku Dyisas di butang, na mebe kenen dad fangbun dnagit mira na alo. Nun dad lime falò kilu kablatan. ⁴⁰ Na nwèla laweh Dyisas, na fnungasla falami safut gagin i fangbun du ani knalam nimò dad Dy di kalbang i mati. ⁴¹ Na nun dad kayu fule mdadong di gumlansangla ku Dyisas, na nun satu falami gulambang déén landè fa to lmen lbang déén. ⁴² Na du msasaw ale du taduh kafatlagad dad Dy fista i Duh Kaglius, na du mdadong i gulambang, taman lbangla Dyisas ditù.

I kték Dyisas mdà di fati

(*Matyu 28:1-8; Mark 16:1-8; Luk 24:1-12*)

20 Na di flafus Linggu, di kifu fa, salu Méri Magdalin di lbang, na teenan tamagwè batu sang di bà lbang. ² Na mila kenen salu di ku Simon Fiter na di satu gal mlalò too kando Dyisas, na man Méri di dale, “Tanwèla laweh

Amuito mdà di lbang, na làmi gadè ku nè gumkahla kenen.”

³ Na mdà Fiter na demen mlalò ku Dyisas salu di lbang. ⁴ Sadlu ale salu ditù, bay mlal i satu na muna kel di lbang. ⁵ Na fkagò kenen du smalil di lbang, na teenan fungus Dyisas gtagak déén, bay laan fusuk di lam. ⁶ Kafnge én, talè kel Fiter, na fles kenen fusuk, na teenan safut fungus laweh Dyisas, ⁷ na lèman safut fungus i ulun, bay maglulun na mahal gugkahan. ⁸ Kafnge én, fusuk i mlalò ku Dyisas muna kel gine, na teenan kdee ani, na faglut kenen Dyisas tamto lèman. ⁹ Kabay làla fa glabat i gsulat di Tnalù Dwata, mték Dyisas mdà di fati.

¹⁰ Kafnge én, mdà i lwe to én mulè.

I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin

(*Matyu 28:9-10; Mark 16:9-11*)

¹¹ Kabay Méri déén kenen di lwà i gulambang mngel, na di kngelan fkgagò kenen du smalil di lam i lbang, ¹² na nun teenan lwe kasaligan Dwata kamlaweh bukay. Sudeng ale déén di gufkahla laweh Dyisas, satu gsen di ulu, na satu gsen di bli. ¹³ Na snalekla Méri, manla, “Libun, tan nngelam?”

Na manan di dale, “Nun dad to mwè laweh Amugu, na làgu gadè gufkahla dun.” ¹⁴ Na di kafngen man ani, falè kenen, na teenan Dyisas tadag déén, bay laan kenen dilè.

¹⁵ Na man Dyisas di kenen, “Libun, tan nngelam? Simto fanngabalam?”

Na man nawa Méri ku kenen to gal mifat dad fule déén, taman manan, “Fà, ku ge mwè lawehan, tulenam deg gufkaham dun, du nwègu.”

¹⁶ Kabay man Dyisas, “Méri.”

Na smalu Méri di kenen, na manan di talù Hibru, “Raboni.” I gumtatek talù Raboni, dunan To Tamdò.

¹⁷ Na man Dyisas di kenen, “Nangam agu nagot, du là agu fa salu di Màngu.

Kabay salu ge di dad flaneke, na tule-nam dale na fan agu salu di Mâgu Dwata di langit, dunan Mâyû na Dwatayu.”¹⁸ Taman mdà Méri Magdalin salu di dad mlalò ku Dyisas, na tulenan dale tateenan i Amu. Na tulenan kdee gman Dyisas di kenen.

I kfite Dyisas i kton di dad gal mlalò kenen

(*Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Luk 24:36-49*)

¹⁹ Na di kbutang di duh Linggu, stifun dad gal mlalò ku Dyisas di satu gumnè, na tnakabla gufusuk du likò ale dad ulu dad Dyû. Na tati msut déén Dyisas tadag di blengla, na manan di dale, “I ktanak nawa mnè di gamu.”²⁰ Kafngen man ani, fiten dale dad falelan na lohokan. Na too ale lehew du tateenla Amula.

²¹ Na lêman man Dyisas di dale, “I ktanak nawa mnè di gamu. Dekta gamu salngad i kdek Mâgu deg.”²² Na di kafnge Dyisas mangman ani, nyufan ale, na manan, “Dnawatyû Mtiû Tulus.”²³ Na mdà ani ku nlifetyû salà satu to nlifet Dwata salaan, bay ku làyû nlifet salaan là sa nlifet Dwata dun.”

I kfite Dyisas i kton di ku Tomas

²⁴ Na Tomas, satu di dad sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas, galla tlo Fingîn, là déén di kfite Dyisas kton di dale.²⁵ Taman man dademen di kenen, “Tateenmi Amuito.” Kabay man Tomas di dale, “Silang agu faglut tamték kenen ku teengu dad seeyan di falelan na doggu tnalògu di dad dalan gumatak i lansang, na fkahgu kmalgu di lam i gumdak di lohokan.”

²⁶ Na kafnge walû butang, talêman stifun dad gal mlalò ku Dyisas di lam satu gumnè, na déén Tomas. Magtakab gumnè, bay msut Dyisas, na tadag déén di blengla, na manan di dale, “I ktanak nawa mnè di gamu.”²⁷ Kafnge én,

manan di ku Tomas, “Fkham tnalòam dini, na neyem dalan gumatak lansang di kmalgu, na fkham kmalam di gumdak di lohokgu. Na nang ge falwe nawa, bay faglut ge.”

²⁸ Na tmimel Tomas, “Ge Amugu na Dwatagu.”

²⁹ Na man Dyisas di kenen, “I duenam faglut du tateenam agu. Nun kafye dad to faglut di deg balû làla agu teen.”

I duen Dyan smulat libru ani

³⁰ Na dee fa dademe tnikeng nimò Dyisas teen dad mlalò kenen là gsulat di libru ani.³¹ Kabay tasulatgu kdee ani, du fye faglut gamu na Dyisas i Krayst, én Mgalék Dwata, na Tingà Dwata. Na fagu di kafaglutyû di kenen gamfun gamu nawa landè sen.

I kfite Dyisas i kton di fitu gal mlalò kenen

21 Kafnge én, lêman fite Dyisas i kton di dad gal mlalò kenen di bong lanaw Tibiryas. Na ani kfagun fite i kton.² Déén Simon Fiter, Tomas, i galla tlo Fingîn, Natanyél mdà di banwe Kana di Galili, lwe dad ngà Sébidi na lwe dademe gal mlalò ku Dyisas.³ Na man Simon Fiter di dale, “Mdà agu mukut nalaf.” Na man i dademen, “Magin gamige.” Na mdà ale maweng, na mukut ale tayud butang, bay landè gwèla.

⁴ Na di ksut i duh tadag Dyisas di kilil lanaw, bay i dad mlalò kenen, làla gadè ku kenen Dyisas.

⁵ Na tamlo Dyisas di dale, snalekan, “Dad flaneke, tanun gwèyû?”

Na manla, “Landè.”

⁶ Na manan di dale, “Ftatekyû fukutyû gsen di kwanan i aweng, na nun gwèyû.” Na taman ftatekla fukutla lêman, na di kadyolla dun làla gagan mket dun du too dee nalaf gwèla.

⁷ Na man i gal mlalò ku Dyisas i toon kando di ku Fiter, manan, “Én sa

Amuito!" Na di kgadè Fiter, Dyisas i tadag déén, Isakan i saul tanlusan du mukut, na kamyaf di yéél du kmahung salu di ku Dyisas. ⁸ Kabay dademe, fles ale maweng damyol fukutla fnò nalaf, du là ale mawag di kilil, nun kè syem falò mitru kawagan.

⁹ Kagduungla nun teenla déén dad bala lifoh na tnatê nalaf na nun fan.

¹⁰ Na man Dyisas di dale, "Nebeyu dini dademe nalaf tagwèyu."

¹¹ Taman myak Simon Fiter di aweng, na dyolan fukutla fnò dad malbang nalaf kel di kilil. Na kdee nalaf, mlatu lime falò tlu, blaam là kasê fukutla balù too ale dee. ¹² Na man Dyisas di dad mlalò kenen, "Dini gamu, na kmaan." Na landè di dale smalek ku simto kenen, du gadèla kenen Amula. ¹³ Na fdadong Dyisas, na nwean fan, na banlén ale, na banlén ale nalaf. ¹⁴ Ani gatlung dulê fite i kton di dad gal mlalò kenen mdà di ktékan di fati.

I ksalek Dyisas i kakdo Fiter kenen

¹⁵ Di kafngela kmaan man Dyisas di ku Simon Fiter, "Simon, tingà Dyan, too bong nawam deg mdatah fa di kalbong nawa dademem deg?"

Na manan, "Hae Amu, gadeam bong nawagu ge."

Na man Dyisas, "Ku bong nawam deg nifatam dad ngà bilibiligu."**

¹⁶ Na smalek Dyisas lêman, "Simon, tingà Dyan, too bong dé nawam deg?"

Na tmimel Fiter, manan, "Hae Amu, gadeam bong nawagu ge."

Na man Dyisas, "Toom nifat dad bilibiligu."

¹⁷ Na lêman smalek Dyisas di gatlung dulê, "Simon, tingà Dyan, glut bong nawam deg?"

Na too mlidù Fiter, du tatlu dulê smalek Dyisas ku too bong nawan kenen. Taman man Fiter di ku Dyisas, "E Amu, gadeam sa kdee, na gadeam sa bong nawagu ge."

Na man Dyisas di kenen, "Toom nifat dad bilibiligu. ¹⁸ Tulengu ge kaglut, di lamam fa lamnok, ge sa gmaling i ktom, na fakay ge magu balù nè kayeam gusalum, bay ku tatua ge tatiam alò bantal i sigalam, na mahal dad to gmaling ge, na nebela ge di laam kayè gusalu."††

¹⁹ Én man Dyisas di ku Fiter, du fgadean di kenen gablà i kagkah kfatin, du fye magdayen Dwata. Na kafnge én, man Dyisas di kenen, "Laloam agu."

I ktulen Dyisas gablà ku Dyan

²⁰ Di kfalê Fiter teenan i gal mlalò ku Dyisas toon kando, dunan i fagléd di kfe Dyisas na smalek di slengla kmaan, manan, "Amu, simto dé fan mangkal ge?" ²¹ Na di kite Fiter i to én, snalekan Dyisas, manan, "Amu, tan sa mkel di to én kadang?"

²² Na tmimel Dyisas, manan, "Ku én kayègu na mto fa kenen kel di kasfulègu, landè sa labetam déén. Kabay ge, mlalò ge deg!"

²³ Na i man Dyisas ani gumdà dad mlalò ku Dyisas mbel i santulen, i là mati to én. Kabay ise én man Dyisas du manan, "Ku kayègu, na mto fa kenen kel di kasfulègu, landè sa labetam déén."

I gusen man Dyan

²⁴ Agu sa i to mlalò ku Dyisas i gmanan én, na agu i tmulen kdee ani na smulat dun, na gadèmi kdee tatulengu too glut.

²⁵ Kabay nun fa dee nimò Dyisas là gsulat di libru ani. Ku kdee nimoan slame

**21:15 I dad bilibili man Dyisas di fléd ani dunan dad to faglut di kenen.

††21:18 Nun tagnè nimò dad to di bang kman Dyisas ani, dunan ku nun to kanfè na nukum di fati galla nikat tali i awekan du dyol kenen salu di gumatila kenen, na lêla nikat dad sigalan di krus di keben dun ditù. Na ani kibòla ku Fiter du én man dad to di muna, mati kenen di krus.

gsulat, là kè gablà dad gufkah di kla-
mang banwe i kdee libru gusmulat dun.
Ani gusen i mangu.

Dad Nimò

I Dad Nimò Dad To Gal Dek Dyisas

Kafaglabat i libru sulat Luk gablà di dad nimò dad to gal dek Dyisas

Na Luk satu to gal mulung, smulat libru ani, na satu gal magin ku Fol di kagun di dad banwe du tamdò gablà ku Dyisas. Na ani satu sulatan ku Tyufilus. Tyufilus ani satu to Grik nun mdatah glalan.

Na sulat Luk ani, du fgadean i too glut santulen ku tan kibò katbù na kalnok i kafaglut dad to muna faglut di ku Dyisas. Santulenan gablà di dad to gal dek Dyisas na i kibòla mbel i Fye Tulen gablà di kenen di dad banwe na i gutambuan tmulen gablà di katdò Fiter di dad to Dyu di Dyérusalém kel di katdò Fol di dad to ise Dyu di dademe dad banwe.

Na santulenan fa gablà di nimò Mtiu Tulus fnè Dwata di nawa i dad to faglut di ku Dyisas Krayst, du alò mdà di kenen gmagan ale mimò i nimò fimò Dyisas dale.

1 Mabtas Tyufilus, di muna sulatgu di ge, smulat agu gablà di kdee nimò na tdò Dyisas mdà di katbuan mimò, ²kel di duh kagketan samfulê ditù di langit. Na silang magket di takafngen mngewe fagu di Mtiu Tulus i dad galan dek, dunan i dad tamgalékan. ³Kafnge i kfatin na ktékan, dee kiboan fgadè dale na too glut kenen mto. Di lam fat falò butang galan fite i kton di dale na tulenan dale gablà di kagot Dwata. ⁴Na di satu duh di klo Dyisas kmaan di safédla toon man di dale, “Nang gamu tayò mdà di Dyérusalém, bay funayu fatan i kdohò i fakang Màngu Dwata tagmangu di gamu, ⁵du i kbunyang Dyan alò fagu di yéél, bay di là mlo ani bnunyang gamu fagu di Tulus Dwata.”

Magket Dyisas ditù di langit

⁶Na di satu kastifun i dad to dek Dyisas, snalekla kenen manla, “Amu, ani kè i bang kfuléam kagotmi i banwemi, gami dad to di Israél?” ⁷Na tmimel Dyisas, manan, “Landè labetyu gmadè ku kilen i dad bang i tafala bang i Màngu Dwata fagu di glalan. ⁸Kabay di kagfusuk i Tulus Dwata di nawayu, gamdawat gamu i eneg mdà di kenen na gamtulen gamu gablà di deg di dad to dini di Dyérusalém, na di kabal Dyudiya na Samériya, na kel di klamang banwe.”

⁹Na kafngen mangman ani, magket kenen, na slengla meye lana kenen di matala du maglidung kenen i labun.

¹⁰Na klola too meye di langit di kagket Dyisas, katwanla nun lwe to kamlaweh bukay msut di safédla. ¹¹Na man i dad to én di dale, manla, “Gamu dad to mdà di banwe Galili, tan kè duenyu tadag dini na lngalà di langit? Dyisas ani tamagket di langit mdà di gamu, na én sa knè i kasfuléan dini kadang di fulé duh.” Én man dad kasaligan.

I kalék i tlas Dyudas

¹²Na kafnge én, samfulê i dad gal dek Dyisas di syudad Dyérusalém fdu di bulul dnagit Olibét. I bulul ani mdadong di Dyérusalém nun kè satu kilumitru i kawagan. ¹³Na di kakella ditù, myak ale di sibay di tah i gumnèla. I kdeela déén dunan Fiter, Dyan, Dyém, Andru, Filif, Tomas, Bartolomyu, Matyu, satu Dyém tingà Alfuyus, Simon dnagit ku Silot, na satu Dyudas tingà Dyém. ¹⁴Na gal ale stifun du sasatu nawala dmasal di Dwata. Na makuf di dale Méri yê Dyisas na dademe dad libun, na i dad flanak Dyisas lagi.

¹⁵Na di satu duh, nun mdadong mlatu lwe falò dad faglut di ku Dyisas stifun déén, na tadag Fiter di munala, na manan, ¹⁶“Dad flanekgu, là fakay ku

là gdohò i Tnalù Dwata tagman i Tulus Dwata fagu di ku Dabid di muna fa gablà ku Dyudas, i to mebe i dad to di gukamfèla ku Dyisas. ¹⁷ Dyudas ani satu dememi sgalak di muna, na kenen satu mgalék Dyisas fakuf di gami nimò. ¹⁸ Na gadèyu i filak gwean di sasè nimoan bayadan tanà. Na kafnge én, baling kenen tatek na btù i tienan na lamwà i dad tñain. ¹⁹ Na linge i kdee dad to mnè di Dyérusalém gablà di mkel ku Dyudas, taman i kdagitla tanà én di dale talù, dunan Akildama, na i gumtatekan dunan Tanà Litè. ²⁰ Du tagsulat di libru Salmo, manan,

‘Fye moon ku i gumnean mbaling gumnè tñagak na landè mnè déén.’

Na lêman nun gsulat, manan,

‘Fye moon ku nun dademe to tlas di nimoan.’”

²¹⁻²² Na fadlug Fiter talù, manan, “Taman du én man i Tnalù Dwata, là fakay ku landè tlas Dyudas nalékmi, satu to fakay tmulen gablà di kték Dyisas mdà di fati, i tagnè gal samnagin gami klo Dyisas dmeme fa gami, mdà di gal kbunyag Dyan, kel di duh kagket Dyisas ditù di langit.”

²³ Na mdà déén, malék ale lwe lagi, dunan Dyosif i tlola Barsabas na satu dagitan dunan Dyustus, na satu lagi dnagit ku Matyas. ²⁴ Kafnge én, dmasal ale, manla, “Amumi Dyisas, ge sa gmadè nawa i kdee dad to. Taman tdoam gami ku simto di lwe ani tamgalékam ²⁵ du mgimò tlas Dyudas, i galam dek, dunan i to tmagak i nimoan du salu di gumnè blà di sasè nimoan.” ²⁶ Na kafngela dmasal, neyela fagu di kbunut^{††} ku simto tlas Dyudas, na Matyas i mgalék. Taman kenen i gatnù di dad sfalò satu gal dek Dyisas.

I kakel i Mtiu Tulus Dwata

2 Na di kakel i duh dnagit Féntikus, tastifun i kdee dad faglut di ku Dyisas di satu gumnè. ² Na tatì maktola linge bong uni mdà di langit, gambet uni i bong mgal nus, na fnò uni i gustifunla. ³ Kafnge én, teenla gambet i dad dinè li-foh sbalét na mdon di kat satu dale. ⁴ Na kdeela tafnò i Mtiu Tulus, na tambù ale talù i dad sahal talù, du mdà di gnagan blé Tulus Dwata dale.

⁵ Na nun dad Dyu mnè di Dyérusalém di bang én too mafè Dwata. Mdà ale di kdee dad sahal banwe di tah tanà. ⁶ Kaklingela i bong uni ani, too dee di dale stifun déén. Na too ale tikeng, du kat satu dale lingela i dale talù mdà di dad faglut di ku Dyisas. ⁷ Na én duenla too tikeng, na manla, “Ise kè i dad to talù ani slame mdà di banwe Galili? ⁸ Na tan ku fulung ale talù i gito talù? ⁹ Du sahal dad banwe gumdaito. Nun mdà di banwe Farsya, Midya, Ilam, Mésofotamya, Dyudiya, Kafadosya, Fontus, Asya, ¹⁰ Fridya, Famfilya, Idyif, na dad banwe di Libya mdadong di Sirini. Na nun dademe dad tlang dini mdà di Roma, ¹¹ i dad Dyu na dad to ise Dyu, mgebe di fnaglut i dad to Dyu. Na dademe di gito mdà di Krit na Arabya. Sahal banwe gumdaito, bay knean, lingeito di gito talù gablà di dad mdatah mgimò Dwata.” ¹² Tikeng ale na msamuk i fandamla, taman sasalek ale, manla, “Tan dé gumtatek ani?” ¹³ Kabay én dademe baling ale smilo i dad faglut, manla, “E talangal ale.”

I ktalù Fiter di dad to

¹⁴ Na kafnge én, tadag Fiter magin i dademe dad sfalò satu dek Dyisas, na fal-bongan i taluan, manan, “E dad demegu

^{††}1:26 Satu kibò dad Dyu malék to, dunan fagu di kbunut. Sulatla dagit i dad to gumalékla di dad malnak batu na kanligongla, na i muna lamwà én i mgalék.

Dyu, na kdeeyu dini di Dyérusalém, fye ku glabatyu moon, taman tooyu beg fanlinge i mangu di gamu ani. ¹⁵ Man nawayu langal i dad to ani bay là ale langal, du neyeyu, alò tngà mnagad i duh. ¹⁶ Kabay ani sa kagdohò i tafakang Dwata fagu di satu tugadan di muna fa dunan Dyol, manan,

¹⁷ ‘Ani sa i nimògu kadang di fulé duh, toogu blé i Tulusgu di kdee dad to.

I dad ngàyu lagi na libun tmugad ale i fgadègu di dale,

na i dad ngàyu sawang lagi nun kanteenla,

na i dad tua lagi di gamu kamna ale.

¹⁸ Na balù i dad fasakgu lagi na libun,

banlégu ale i Tulusgu,

na tnugadla i fgadègu di dale.

¹⁹ Na di bang én, fitegu di dad to i dad tnikeng mdà di langit,

na dad ilè dini di tah tanà, dunan litè, na lifoh, na buk too mangfel.

²⁰ Mbaling kmifu i duh

na mbaling fulé i bulen gambet litè.

Ani sa mkel di là fa gdohò i mdatah duh, i duh kukum i Amu.

²¹ Na di duh én kadang,

balù simto mni tabeng di Dwata i Amu, galwà ale.” Én man Dwata fagu di ku Dyol.

I kték Dwata ku Dyisas

²² Na fadlug talù Fiter, manan, “E gamu dad bel Israél,[¶] tooyu fanlinge i mangu ani. Tagadèyu gablà ku Dyisas mdà di banwe Nasaré. Tafite Dwata na kenen mdek ku Dyisas, du mdà di gnaganan na dad bong tnikeng na dad ilè fimoan kenen di munayu gufiten i kdatahan. ²³ Dyisas ani blé Dwata di gamu di bang i knayean, du én tafandaman di muna. Hae, tablén Dyisas di gamu, na lèyu blé di kagot i dad to gamsalà du

fafatiyu kenen di krus. ²⁴ Kabay nték sa kenen Dwata na falwaan mdà di fati, du là gmagan i fati magot kenen. ²⁵ Du ani kagdohò i gman Dabid gablà ku Dyisas, manan,

‘Gadègu Amugu tagnè samnagin deg, du dini kenen di kwanangu, én duengu là likò.

²⁶ Na én duen i nawagu too lehew, na dnayengu Dwata,

na balù mati i lawehgu ani, knean nun fatangu,

²⁷ du laam agu tagak déén di gumnè i dad mati,

na laam faloh ku balok laweh i To Landè Salà i kanbongam nawa.

²⁸ Tafgadeam di deg kibògu mfun nawa landè sen,

na mdà di kasnaginam deg, fananoam agu klehew.’

²⁹ “Dad flanekgu, toogu man ani di gamu ani gablà di tbulito Dabid. Tamati kenen na talbang, na nun fa lbangan kel di duh ani. ³⁰ Kabay kenen satu tugad Dwata na gadean tatoo makang Dwata nun satu to mdà di bel Dabid fanbalingan hari. ³¹ Du tagadè Dabid i fan mkel, taman nun manan gablà di kték Krayst, i To Mgalék Dwata, di kmanan là kenen tagak Dwata di gumnè i dad mati, na là balok lawehan. ³² Dyisas Krayst i mangu ani tanték Dwata mdà di fati, na kdeemi dini mite dun. ³³ Na ani tafdatah Dwata kenen ditù di kwananan. Na tagdawatan i fakang Maan, dunan i Mtiu Tulusan tafeben dini, na kdee teenyu na lingeyu dini slame mdà di kenen. ³⁴ Na là magket Dabid salu di langit, bay knean, manan,

‘Man Amuito Dwata di Amugu,

“Sudeng ge dini gsen di kwanangu,

³⁵ kel di kagfisangu dad dmuen ge,

[¶]**2:22** Israél ani dunan satu dagit Dyékob, tingà Isaak, tingà Abraham, i dad to gumakang Dwata nimoan ale na dad bella kenen dad to, i dad to nifatan, nalakan, na gumlén kafye.

na i kafkahgu dale di dungan falel bliam.”^{§§}

³⁶“Taman toogu fbangal i talùgu di kdeeyu dad bel Israél, du fye tooyu gadè, Dyisas i tanlansangyu di krus, fdatah Dwata na fanbalingan kenen Amu di kdee, na Krayst dunan i To Mgalékan galyu fatan.”

I kdawat dad bel Israél i gman Fiter

³⁷Na kaklingela i gman Fiter, malbà i nawala, na smalek ale ku Fiter na i dademe gal dek Dyisas, manla, “Dad flaneke, tan i fye nimòmi?”³⁸Na tmimel Fiter, manan, “Kat satu gamu msal na tagakyu dad salàyu, na fbunyag gamu fagu di dagit Dyisas Krayst, du fye nlifet Dwata i salàyu, na blén gamu i Mtiu Tulusan.”³⁹Du én sa fakang Amuito Dwata di gamu, na dad ngàyu, na balù fa dad to di gumawagan, kel di kdee tamgalékan.”

⁴⁰Kafnge én, dee fa man Fiter du faglabat dale i kaglut gablà ku Dyisas, na toon ale fakdo, manan, “Nang gamu makuf di dad sasè nimò i dad to di bang ani, du fye là gamu gakuf di kaflayam blé Dwata dale.”⁴¹Na i kdee dmawat i man Fiter fbunyag ale. Na di duh én mdadong tlu libu dad to gatnù di dad faglut di ku Dyisas.

I ksasatu nawa i dad to faglut

⁴²Na too ale flinge i tdò dad to gal dek Dyisas, na sasatu i nawala di klalòla ku Dyisas. Na gal ale stifun du dmasal di Dwata na snatngàla i fan na minum i ninum du fandamla i kfati Dyisas.⁴³Na kdeela tikeng gagin i afèla di Dwata, du too dee dad tnikeng na i dad ilè mgimò i dad gal dek Dyisas.⁴⁴I kdee dad faglut sasatu nawala, na too ale sablé.⁴⁵Na fablila i dad knunla na sankatla banlé di dad demela nun klidù.⁴⁶Na fadlug ale

stifun klit i duh di Bong Gumnè Dwata na sasatu ale kmaan di dad gumnèla du fye gafaldamla i kfati Dyisas. Na di kastifunla, too ale lehew mdà di kafye Dwata dale.⁴⁷Too ale dmayen Dwata na too ale nafè i dademe dad to. Na klit i duh nun dademe tnù di dad to faglut di ku Dyisas na galwà di dad salàla.

I kafgulè i to kimay

3Na kafnge én, di satu duh tngà masol i duh salu Fiter na Dyan di Bong Gumnè Dwata, du tabang dmasal.²Na di gufusuk di bong labat dnagitla Fye Baweh, nun satu to sudeng déén, na laan gagu du kimay mdà fa di ksutan. Na klit i duh nun tmunda kenen di gufusuk, du én nimoan beg gal mni di dad to fusuk.³Na di kiten dale Fiter na Dyan fan fusuk di Bong Gumnè Dwata, mni di dale.⁴Na Fiter na Dyan too ale meye di kenen, na man Fiter di kenen, manan, “Meye ge di gami.”⁵Na meye sa i to kimay ani di dale, du man nawan ku nun bléla kenen.

⁶Kabay man Fiter, “Landè filakgu ku demen blawen, bay i gunungu, én sa i blégu ge. Di dagit Dyisas Krayst mdà di Nasarét, magu ge.”⁷Na nagot Fiter i kmalan gsen di kwanan, na ftadagan kenen. Na gasil mgal i bli na i bukal bli lagi kimay.⁸Na fakto tadag na fles magu. Kafnge én, samngan dale Fiter fusuk di lam i Bong Gumnè Dwata, na magu na fkak na dmayen Dwata.^{9–10}Na di kite i kdee dad to tabaling magu kenen na dmayen Dwata, too ale tikeng mdà di mkel di kenen, du dilèla kenen i to tagnè sudeng di gufusuk dnagitla Fye Baweh na mni di dad to.

I katdò Fiter

¹¹Na di kakel ale Fiter na Dyan di balkun dnagit Balkun Solomon, i lagi

§§2:35 Salmo 110:1 Tulen Dabid gablà di kafdatah Dwata ku Krayst di kdee dad to mnang nawa kenen.

mgulê gine magot fa dale. Na i kdee dad to too ale tikeng i mkel gine, taman sadlu ale salu déén. ¹²Na di kite Fiter i dad to salu déén, manan di dale, “E gamu dad bel Israél, tan kè i duenyu tikeng na too gamu meye di gami? Man nawayu kè ku mdà di gnaganmi ku demen mdà di katlumi kgulê to ani? Ise sa. ¹³Kabay i Dwata gumangamfù Abraham, Isaak, na Dyékob, i Dwata dad gutambulito, tafdatahan i Saligan i To Mgalékan, dunan Dyisas. Kabay Dyisas ani balingyu sa blé di falel i dad ganlal, na fiteyu i knangyu kenen di muna Filat, balù fanan ftaku kenen. ¹⁴Knangyu i To Landè Salà na Too Matlu, na balingyu fni di ku Filat ku falwaan i to manò.

¹⁵Fafatiyu Dyisas i gumdà nawa, bay tanték kenen Dwata mdà di fati. Na gami sa mite dun na too glut tamto kenen. ¹⁶Na fagu di kafaglut di dagit Dyisas, i lagi ani tagnèyu dilè na galyu teen dini tabaling mgal na gagu. Na i kafaglut mdà di ku Dyisas i gafgulê kenen. Teenyu sa i ksikof kguléan.

¹⁷“Na ani, dad flanekegu, gadègu i duenyu fafati ku Dyisas du làyu glabat i nimòyu, salngad i dad ganlalyu. ¹⁸Kabay i nimòyu én, i kibò Dwata dmohò i tafgadean di muna, du tagmanan fagu di kdee dad tugadan, Krayst i To Mgalékan too maflayam. ¹⁹Taman msal gamu, na samfulê gamu di Dwata, du fye nlifetan i dad salàyu, ²⁰du fye nun ktanak nawayu mdà di Amuito, na du fye dekan Dyisas i To Mgalékan galyu fatan samfulê di gamu. ²¹Kabay Dyisas, là fakay ku laan fa mnè di langit kel di kfalami Dwata i kdee, i tafakangan fagu di dad matlu tugadan. ²²Du balù Mosis, manan, ‘Kadang di satu duh dek i Amuyu Dwata salu di gamu satu tugadan gambet deg. Kenen satu fdu di gamu, na là fakay ku làyu fanlinge i kdee manan di gamu. ²³Na ku simto i là flinge i manan

sankah di dad to nfun Dwata na too kenen malmo.’

²⁴“Too glut, na balù i kdee dad tugad Dwata, fandà di ku Samwél kel di kdee dademe dad tugadan tafgadè gablà di bang ani. ²⁵Gamu sa gakuf di dad fakang Dwata na i tafgadè i dad tugadan di dad gutambulyu. Du ani i fakang Dwata di ku Abraham, manan, ‘Fagu di dad belam, banlégu kafye i kdee dad to di tah tanà.’ ²⁶Taman di kték Dwata i Saligan Dyisas, funan dek di gamu du fye banlén gamu kafye di kafkagolan gamu di dad sasè nimòyu.” Én man Fiter.

I kukum i dad to mukum dale Fiter na Dyan

4 Klo Fiter na Dyan talù fa di dad to, i dad bà di Dwata, na ulu i dad gal mantay i Bong Gumnè Dwata, na dad to Dyu dnagit Sadusi, fdadong ale di dale. ²Too ale flabè, du Fiter na Dyan tamdò di dad to gablà di kték Dyisas mdà di fati, na du mték Dyisas fakay mték i dad to. ³Taman kanfèla ale Fiter na du too flabi fbilanggùla ale kel di tmadol duh. ⁴Kabay too dee dad to mlinge i tdòla na faglut di ku Dyisas na i kdeela faglut mdadong lime libu i alò dad lagi.

⁵Na di tmadol duh i dad ganlal, dad tua gal mebe i dad Dyu, na dad gal tamdò i dad flalò Dwata, stifun di syudad Dyérusalém. ⁶Na gakuf déén i gumdatah i dad bà di Dwata, Anas na Kayafas, satu Dyan, Alihandro, na dademe dad gaked i gumdatah i dad bà di Dwata. ⁷Na fafngéla Fiter na Dyan mdà di bilanggù na ftadagla di munala na tambù ale smalek dale, manla, “Nè gumdà i kgaganyu mimò tnikeng na simto dagit i galyu tlo?”

⁸Na fnò Fiter i Mtiu Tulus, na tmimel, manan, “Gamu dad ganlal i dad to Dyu, na gamu dad tua gal mebe gami, ⁹ku én duenyu fafngé gami dini di duh ani du snalekyu gablà di ktabengmi i to kimay

na i gumdaan mgulê, ¹⁰fye sa ku tooyu gadè na balù kel di kdee dad to di Israél, i dagit Dyisas Krayst mdà di Nasarét tanlansangyu di krus, bay nték Dwata mdà di fatin, i kfagu to ani mgulê na tadag di munayu. ¹¹Dyisas sa i batu man di Tnalù Dwata, knang i dad to di kafdakla gumnè, na én sa baling i batu too mabtas na too nun gukmamu.* ¹²Du i kagalwà di kukum Dwata fagu sa alò di ku Dyisas. Du landè dademe dagit di tah tanà gablé di dad to i gafalwà gito.”

¹³Na too tikeng i dad ulu i dad Dyu di klabè Fiter na Dyan talù, du alò ale btal to na landè alì gnadèla. Kabay toola dilè magin ale ku Dyisas. ¹⁴Kabay du toola sa teen i to mgulê tadag di saféd ale Fiter na Dyan, taman landè timella. ¹⁵Taman dekla ale Fiter lamwà di gumukumla na stulen ale, ¹⁶manla, “Tan sa i fye kiboito i dad lagi ani? I kdee dad to mnè di Dyérusalém slame gmadè gablà di tnikeng mgimòla, na landè kiboito fkéng dun. ¹⁷Kabay, fnangito i dad lagi ani tamdò fagu di dagit Dyisas, du fye là too mbel fa di dad to i santulen gablà di kenen.”

¹⁸Taman fatlola lêman Fiter na Dyan, na toola fnang dale samtulen ku demen tamdò gablà ku Dyisas. ¹⁹Kabay tmimel Fiter na Dyan, manla, “Na di gamu sa fandam ku tan i matlu nimò di kite Dwata, ku gamu i nimenmi, ku demen nimenmi Dwata. ²⁰Du làmi gagan damnan i ktomi samtulen gablà di dad tateenmi na talingemi.”

²¹Na ani duen i dad ulu lêman fnang dale Fiter. Na kafnge én, falwàla ale du làla gadè ku tan i kfagula mlayam dale, du i kdee dad to too dmayen Dwata mdà di tnikeng mgimòla. ²²I ktua i to mgulê

i gumgimò tnikeng, tamlukas fat falò falin.

I kdasal i dad to faglut

²³Na di kafalwà dale, tamulê Fiter na Dyan di dademela na tulenla kdee gman i dad ulu i dad bà di Dwata na dad tua i dad Dyu. ²⁴Di kaklingela i kdee, sasatu ale dmasal di Dwata, manla, “E Amu Magot i Kdee, ge mimò i langit, tanà, mahin, na i kdee mnè di lamla. ²⁵Di muna, mdà di Mtiu Tulus, talù ge fagu di saligam Dabid, i gutambulmi, manam, ‘Kan ku fdatah i dad to mdà di dad sahal banwe?”

Mngabal ale kfagu misan Dwata, bay landè gaganla.

²⁶Sasatu nawa i dad harìla

i dad ulu, stifun ale

du stulen i kibòla misan Dwata i Amu na misan i To Mgalékan.”†

Én sa man Dabid.

²⁷“Na glut Amumi Dwata, gdohò i man Dabid ani, du dini di syudad ani gustifun ale Harì Hérod, Gubirnadior Fontus Filat, magin di dademe dad to ise Dyu, na i dad Dyu di Israél, du sasatu nawala misan ku Dyisas, i Saligam Landè Salà, i To Mgalékam. ²⁸Na fagu di nimòla ani, tabalingla gimò i kdee tagneam fandam fagu di kaltulusam na di knayeam. ²⁹Na ani, Amumi Dwata, talingem i sasè manla i kduenla gami. Na fandamam gami i dad fasakam, na banlém gami i klabè samtulen i tnaluam. ³⁰Fanguléam i dad to fagu di tulusam, na nimoam moon i dad tnikeng na dad ilè fagu di dagit Dyisas i Saligam Landè Salà.”

³¹Kafngela dmasal, tamgingok i gumnè gustifunla. Na kdeela stifun déen

*4:11 I man Fiter ani dunan i gman di Salmo 118:22 (na lêmanyu teen di Matyu 21:42, Mark 12:10, Luk 20:17, Dad Nimò 4:11, 1 Fiter 2:7).

†4:26 I gman Harì Dabid ani, teen di Salmo 2:1-2.

tafnò Mtiu Tulus na midul i klabèla samtulen Tnalù Dwata.

I kasablé i dad faglut

³²Na kdee dad faglut sasatu nawala na fandamla. Na landè di dale mangman ku alò kenen mfun i knunan, bay gal ale sablé mdà di kdee dad knunla. ³³Na nun bong gnagan i dad to gal dek Dyisas fadlug samtulen, gablà di kték Amula Dyisas mdà di fati, na Dwata too mlé kafye di kdeela. ³⁴Na landè di dale knulang, du i dad to mfun tanà na dad gumnè, fablila na nebela i bayad, ³⁵na bléla di dad to gal dek Dyisas, na sansalella di dad to nun klidù.

³⁶Neyem Dyosif, satu to mdà di dad bel Libay na mdà di banwe Sifrus, i katlo i dad to gal dek Dyisas Barnabas. Na i gumtatek i dagit Barnabas dunan tamgal nawa. ³⁷Na fablin i tanaan, na i bayad tanà ani blén di dad to gal dek Dyisas.

Ananayas na Safira

5 Kabay nun satu to dnagit ku Ananayas nun yaan dnagit ku Safira. Na fablila satu alel tanàla. ²Kabay busek Ananayas dademe gwean di tanàla, na dademe blén di dad to gal dek Dyisas. Na kdee nimoan ani slame gadè i yaanan. ³Na smalek Fiter di kenen, manan, “Ananayas, kan ku fagotam Satanas i nawam, na tmulen ge kéng di Mtiu Tulus Dwata fagu di kbusekam i dademe gweam mdà di tanàyu? ⁴Du di laam fa fabli i tanàyu, gamu sa fa mfun dun. Na di takfablim, i filak gweam ge sa fa mfun dun, na balù tan i kayeam kibò dun fakay sa. Na du glut ani, tan sa i gumdaam mimò ani? Ise ku i dademem dad to i tnulenam kéng, bay Dwata.” ⁵Na di kaklinge Ananayas i man Fiter ani, tatì fugen na fles mati. Na i kdee dad to mlinge i mkel di kenen too ale likò. ⁶Na

fnungas i dad lamnok lagi i lawehan na santiangla lamwà na lbangla.

⁷Na mdadong tlu uras i kubu fusuk déén yaan Ananayas, bay laan gadè i tamkel di yaanan. ⁸Na smalek Fiter di kenen, manan, “Tulenam deg, alò ani kè bayad i gwèyu di tanà fabliyu?” Na tmimel Safira, manan, “Hae sa, alò én i gwèmi.”

⁹Taman man Fiter di kenen, manan, “Kan ku sansatuyu i nawayu du fye tnilewyu i Tulus Dwata? Neyem, i dad lagi lambang i yaanam gine tadéén di takab ani, du lêla ge santiang.” ¹⁰Na di kman Fiter ani, makto fugen Safira di bli Fiter na fles mati. Na di kfusuk i dad lamnok lagi teenla tamati kenen, taman santiangla lamwà na lbangla di saféd i yaanan. ¹¹Na di kaklinge i kdee dad faglut na kdee dademe dad to gablà di dad mgimò ani too ale likò.

Dad tnikeng

¹²Na too dee tnikeng na dad ilè mgimò di bleng i dad to fagu di dad to gal dek Dyisas. Na kdee dad faglut gal ale stifun di Balkun Solomon di Bong Gumnè Dwata. ¹³Kabay nun dademe dad to là faglut, likò ale makuf di dale balù ku toola ale nafè. ¹⁴Kabay too matnù i kdee dad to faglut di ku Dyisas i Amu, dad lagi na dad libun. ¹⁵Na mdà ani, nun dad to mebe i dademela nun tduk di dad dalan gumagu Fiter, na filèla di dad igem na dademe gumilè, du fye di kaglius Fiter déén, balù alò alungan i gamlidung dale, mgulè ale. ¹⁶Na too dee dademe dad to mdà di dad banwe glibut di Dyérusalém stifun déén, du mebe i dademela nun tduk na i dad to fnusuk i dad busaw, na kdeela mgulè.

I kaflayam i dad to gal dek Dyisas

¹⁷Na di bang atù i gumdatah dad bà di Dwata, na dad dademen gagin di fnaglut dnagit Sadusi, too ale mingà

nawa.¹⁸ Taman kanfèla i dad gal dek Dyisas, du bnlanggùla.¹⁹ Kabay di kakifu, satu kasaligan Dwata lamwa dad takab i bilanggù na faginan ale lamwà, na manan di dale, manan,²⁰ “Salu gamu di Bong Gumnè Dwata na too gamu tmulen gablà di falami nawa.”

²¹ Na mimen ale i man i kasaligan na di ksut i duh fusuk ale di lam i Bong Gumnè Dwata, na tambù ale tamdò di dad to.

Di kakel i gumdatah i dad bà di Dwata na i dad dademen, fastifunla kdee dad tua mebe i dad Dyu, i dad ganlal gal mukum i dad bel Israél, na fngéla i dad gal dek Dyisas mdà di bilanggù.²² Kabay, di kakel i dad to gal mantay di bilanggù, talà ale sa déén, taman samfulè ale di dad to mdek dale na tulenla dale, manla,²³ “Kakelmi di bilanggù teenmi too fye sa kagtakaban na i dad to gal mantay, déén ale di gufusuk di dad takab, bay di kalwami dun landè to déén di lam.”²⁴ Kaklinge i ulu i dad to gal mantay i Bong Gumnè Dwata na i dad ulu di dad bà di Dwata i man i dad dekla, too ale tikeng, na toola fandam ku tanè ale.

²⁵ Na nun satu to kel déén, na manan di dale, “E gamu, i dad to bnlanggùyu taditù ale di lam Bong Gumnè Dwata na lêman ale tamdò di dad to.”²⁶ Na di kaklingela ani, mdà i ulu di dad gal mantay na i dad demen salu ditù, du nngéla i dad gal dek Dyisas. Kabay làla ale fanlayam, du likò ale di dad to ken tnudà ale i dad batu.

²⁷ Na di kebela i dad gal dek Dyisas di gustifunla, ftadagla di muna i dad ulu i dad Dyu, na smalek i gumdatah i dad bà di Dwata dale,²⁸ manan, “Tatoomi gamu fnang tamdò gablà ku Dyisas. Kabay knean tabaling én nimòyu, na tatoo mbel i katdòyu di klamang syudad Dyérusalém, na kayèyu man mati Dyisas du mdà di gami.”

²⁹ Na tmimel ale Fiter, manla, “Too mabtas ku nimenmi Dwata, ise to.”³⁰ I Dwata fnangamfù dad gutambulito i mték ku Dyisas mdà di fatin kafngeyu mati kenen fagu di kafiansangyu kenen di krus.³¹ Na fdatah Dwata kenen fagu di kafsudengan kenen gsen di kwananan, na nimoan kenen Gumdatah na To Falwà. Ani nimò Dwata du fye nun dalam i dad bel Israél msal, du fye nlfet Dwata i dad salàla.³² Gami sa fakay tmulen gablà i kdee ani, du tateenmi Dyisas kafngen mték, na nun satu fa mite dun, dunan i Mtiu Tulus blé Dwata di dad to mimen kenen.”

³³ Na di kaklinge i dad ulu i man Fiter, too ale flabè na kayèla ale fnati.³⁴ Kabay nun satu Farisi di dale dnagit ku Gamalyél gal tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, too nafè i kdee dad to. Taday kenen na dekan i dademe funa falwà là mlo i dad to gal dek Dyisas.³⁵ Na di kalwàla, manan di dad demen ulu déén, manan, “E gamu dad bel Israél, tooyu fandam i knayèyu nimò di dad to ani.”³⁶ Du là dee fali takubu, nun satu to dnagit ku Tudas too fdatah i kton, na mdadong fat latu dad to magin di kenen. Kabay là mlo nun mati kenen, na i dad to magin kenen sbalét na landè gukel i dad nimoan.³⁷ Kafnge én, nun lêman satu to mdà di banwe Galili dnagit ku Dyudas msut di bang fsulat kdee dad to i dagitla di banwela, na dee dad to mlalò kenen. Kabay nun lêman mati kenen na i kdee dad to mlalò kenen sbalét.³⁸ Taman ani fngewegu gamu gablà di dad to ani, tatìyu ale fbayà. Falwàyu ale, du ku i nimòla na tdòla mdà di to, landè sa gukelan.³⁹ Kabay ku di Dwata i gumdaan làyu gagan fnang dale, du én balingyu sanfati Dwata.”⁴⁰ Na naginla i fngewe Gamalyél. Taman lêmanla fatlo i dad to gal dek Dyisas, na fbadasla ale. Na kafnge én, lêmanla ale fnang tamdò fagu di dagit Dyisas na falwà dale.

⁴¹Na tamdà i dad to gal dek Dyisas mdà di gustifun i dad ulu i dad Dyu, magin i bong klehewla, du di kite Dwata gablà ale maflayam mdà di ksatula di ku Dyisas. ⁴²Na klit i duh déén ale di Bong Gumnè Dwata na di dad gumnè i dad to, du too ale tamdò na tmulen gablà di Fye Tulen, dunan Dyisas i To Mgalék Dwata galla fatan.

I kalék i dad fitu to tmabeng

6 Na di bang én, di katnù i kdee di dad gal mlalò ku Dyisas, sugak i dad to Dyu talù Grik na i dademe dad Dyu talù Hibru, du manla i dad balu i dad Dyu talù Grik là banlé i alel klidùla salngad i dademe di klit i duh. ²Taman i dad sfalò lwe dek Dyisas, fatlola i dademe dad faglut di ku Dyisas, na manla di dale, “Là sa fye ku gami i malel di dad to nun klidù, ken gtagakmi baling i katdòmi Tnalù Dwata. ³Taman dad flanekmi, fye ku malék gamu fitu lagi dini di gamu i too mgafè na fnò i Tulus Dwata, na nun kfulung, na dale fimòmi i kablé di dad faglut nun klidù, ⁴du fye én alòmi nimò dmasal na tamdò Tnalù Dwata.”

⁵Na too mayè i kdee dad faglut stifun déén. Taman nalékla Stifan, i satu to too faglut di ku Dyisas, na fnò i Mtiu Tulus, na nalékla Filif, Frokorus, Nikanor, Timon, Farminas, na Nikolas, satu to mdà di banwe Antiyok. Ise Dyu kenen, bay magin di kafaglut i dad Dyu. ⁶Na di kgalék i dad fitu lagi, nebela di dad to gal dek Dyisas na fkahla i dad falella di dad to mgalék, du dnasalla.

⁷Taman di bang én, too mbel Tnalù Dwata. Na too matnù kdee dad to faglut di ku Dyisas di Dyérusalém, na too dee dad bà di Dwata faglut.

I kakfèla ku Stifan

⁸Na Stifan, too banlé Dwata i kafye na ngagan mimò i dad tnikeng na i dad ilè di muna i dad to. ⁹Kabay di bang én, nun

samdal ku Stifan, dunan i dad to mdà di satu gusatdò i dad Dyu dnagit Gusatdò Dad To Galwà di Kaglifanla. Én gumdàla di banwe Sirini, na Alihandriya, na i gumdà dademe mdà di banwe Silisya na Asya. Na dad to ani samdal ku Stifan. ¹⁰Kabay là ale gamtimel di kfulung Stifan talù, du i kfulungan talù mdà sa di Tulus Dwata.

¹¹Taman tnamenla dademe to ftulen kéng, na manla, “Talingemi sa i man Stifan, na i gmanan dmuen ku Mosis, na dmuen Dwata.”

¹²Na mdà én, banlétla nawa i dad to, na i dad tua mebe i dad Dyu, na i dad tamdò i dad flalò Dwata. Taman kanfèla Stifan na nebela kenen di muna i dad ulu i dad Dyu. ¹³Kafnge én, nebela déén dad to ftulenla kéng gablà ku Stifan, na manla, “To ani, nun galan man dmuen i Bong Gumnè Dwata, na dmuen i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. ¹⁴Na talingemi i manan gablà ku Dyisas i to mdà di Nasadét. Lanbaan kun i Bong Gumnè Dwata, na tanlasan i kdee ukum blé Mosis gito.” Én man i dad to tmulen kéng. ¹⁵Na kdee dad ulu i dad Dyu déén, toola neye Stifan. Na teenla i bawehan too mneng salngad i kasaligan Dwata.

I ktalù Stifan

7 Na i gumdatah i dad bà di Dwata, snalekan Stifan, manan, “Glut kè i kdee man i dad to ani?” ²Na man Stifan, “E dad flanekgu na gamu dad tuagu, fanlingeyu i mangu ani. Di muna fa, Dwata i mdatah di kdee, msut di gutambulito Abraham di knean di banwe Mésofotamya, di laan fa mnè di banwe Haran, ³na man Dwata di kenen, ‘Tagakam tanaam ani, na i dad flanekam na salu ge di banwe tdòta ge.’

⁴“Taman mdà Abraham, tagakan i banwe Kaldiya na mili kenen di banwe Haran. Na di kfati maan, dek Dwata kenen fadlug di banwe gumneito ani. ⁵Na

di duh én, landè fa knun blé Dwata di ku Abraham, balù tukay tanà landè. Kabay fakang Dwata fafunan kenen i tanà ani kel di dad belan, balù di bang én landè fa tingaan. ⁶Na ani man Dwata di kenen, ‘Di satu duh kadang, mnè i dad belam di mahal banwe, ise dale banwe, na mbaling ale fasak di dad to mnè déén, na too ale fanlayam di fat latu fali i klon. ⁷Kabay fanlayamgu i dad to gumagfasakla. Na kafnge én, tabaling ale galwà di banwe én, na mangamfù ale di deg di banwe ani.’

⁸“Na kafnge én, banlé Dwata Abraham ilè, dunan i ktulì i kdee belan lagi, du ani gugmadè na too dnohò Dwata i fakangan di kenen. Taman tnulì Abraham i tingaan Isaak di gwalun duh kafngen sut. Na kafnge én, tnulì Isaak i tingaan lagi Dyékob. Na lê sut i dad ngà Dyékob na tnulian i dad sfalò lwe dad ngaan lagi, i dad gutambulito.”

Gablà ku Dyosif

⁹Na fadlug Stifan talù, manan, “Na du mingà nawa i dad flaneK Dyosif kenen, taman fablila, du fye mgimò fasak di dad to di banwe Idyif. Kabay samnagin Dwata ku Dyosif, ¹⁰na falwaan kenen di kdee dad kaflayaman. Hae, du di ktadagan di muna Faraon, i harì di banwe Idyif, too kenen ttabeng Dwata, du banlén Dyosif i kfulung na toon gaflehew Faraon. Taman fagot Faraon ku Dyosif i banwen, na balù i gumnean.

¹¹“Na kafnge én, kel i bong kbitil di klamang banwe Idyif na banwe Kanaan, na too maflayam i dad to déén, na i dad gutambulito talandè gumwèla knaan. ¹²Taman di kaklinge Dyékob nun knaan di Idyif dekan i dademe dad ngaan lagi ditù, dunan i dad gutambulito, na ani tnanin ksalula di banwe Idyif. ¹³Na di galwe dulèla salu ditù, tulen Dyosif dale kenen i twalila. Na kafnge én linge Faraon gablà di dad flaneK Dyosif.

¹⁴Taman fafngé Dyosif i maan Dyékob, na balù i kdee dad flaneK, na fitu falò lime i kdeela. ¹⁵Na kafnge én, salu Dyékob di Idyif, na déén gumatin kel di dademe dad gutambulito. ¹⁶Na i dad lawehla nili samfulè di banwe Sikim, na lbangla ale di ilib tagnè bnayad Abraham mdà di dad bel i to dngagit Hamor.

¹⁷“Na di kdadong i bang kdohò Dwata i fakangan di ku Abraham, tabaling too matnù i kdee dad gutambulito di banwe Idyif, ¹⁸kel di katlas harì Faraon i gumdatah di banwe Idyif, na i tlasan là dmlilè ku Dyosif. ¹⁹Na i harì ani, toon fangaw i dad gutambulito na fanlayaman ale, du nlegesana ale tmagak i dad malnak ngàla di lwà, du fye mati ale.”

Gablà ku Mosis

²⁰Na fadlug Stifan talù, manan, “Na di bang én, sut Mosis, na too fye baweh tingà lagi ani di kite Dwata. Na tlu bulen klo i tuan muni kenen. ²¹Na di làla gagan muni kenen tagakla, na teen kenen i tingà Faraon libun na nwean na nngaan. ²²Na tdòla ku Mosis i kdee gnadè i dad to di Idyif. Na mbaling too nun kfulungan talù na mimò.

²³“Na di tafat falò fali Mosis, i man nawan nlauyan dademen dad bel Israél. ²⁴Na ditù teenan satu bel Israél fanlayam i satu to mdà di Idyif, na du nsenan i dademen, fnatin i to mdà di Idyif. ²⁵Na fandam Mosis gamlabat moon i dademen na kenen gufagu Dwata i ktabengan dale, du fye galwà ale di falel i dad to di Idyif, bay làla glabat dun. ²⁶Na di tmdol duh, teenan lwe dad bel Israél saglà. Na mayè smafye dale, manan, ‘E dad flaneKgu, saflaneK gamu, na kan ku saglà gamu?’

²⁷“Kabay i to mlayam i demen, lugadan Mosis, manan, ‘Simto kè mlé ge glal mdek na mukum gami?’ ²⁸Kayeam kè ku fnatim agu gambet kfatim i to mdà di Idyif malfabi?’ ²⁹Na di kaklinge Mo-

sis i manan, mila kenen salu di banwe Midyan na mnè déén. Na klon déén nun lwe tingaan slame lagi.”

I katlo Dwata ku Mosis

³⁰ Na fadlug Stifan talù, manan, “Na di kaglius fat falò fali, nun kasaligan Dwata msut di ku Mosis di dinè lifoh di lam i tukay kayu déén di banwe gulandè to mdadong di bulul Sinay. ³¹ Na di kiten dun too tikeng. Na taman fdadong kenen déén, du mayè meye. Kabay di kagdadongan talingen talù Dwata i Amu. Na ani manan, ³² ‘Agu sa i Dwata fnangamfù i dad gutambulam, dunan Abraham, Isaak, na Dyékob.’ Na baling kankal Mosis di klikoan, taman laan neye dun.

³³ “Na man Dwata di kenen, ‘Nlusam i dad talumfaam, du fitem i kafeam deg, du dini agu di gutadagam. ³⁴ Tateengu i kaflayam gnagu i dad togu di banwe Idyif. Talingegu i dalongla, na fdanà agu salu dini du falwàgu ale di fael i dad to di Idyif. Taman faflal ge, du dekta ge samfulè di Idyif.”

Gablà di là kdawat dad bel Israél ku Mosis

³⁵ Na fadlug talù Stifan, manan, “Na Mosis ani, dunan i to là dnawat i dad gutambulito di kmanla, ‘Simto kè mlé ge glal mdek na mukum gami?’ Kabay Dwata mdek kenen fagu di kasaliganan msut di kenen di dinè lifoh di tukay kayu, du fye falwà Mosis i dad ton na mebe dale. ³⁶ Na Mosis i mebe dale lamwà di banwe Idyif. Na dee dad tnikeng na ilè nimoan di Idyif, di Fulè Mahin, na lêman di banwe gulandè to klo fat falò fali.

³⁷ “Na Mosis ani, kenen i talù di dad bel Israél, manan, ‘Di satu duh kadang nun tugad Dwata dekan di gamu, salngad i kdekam deg, na i gumdaan dunan di dad dademeyu.’ ³⁸ Na déén sa Mosis di kastifun i dad to di banwe gulandè to di

saféd i dad gutambulito na balù i kasaligan Dwata i talù di kenen di Bulul Sinay. Na gamdawat kenen i talù mdà di Dwata mlé nawa na tugadan di gito.

³⁹ “Kabay i dad gutambulito là mayè mimen kenen. Balingla kenen knagol, na kayè nawala ku samfulè ale di banwe Idyif.

⁴⁰ “Taman manla di ku Aron, ‘Mimò ge gami dad dwata, du fye nun mebe gito samfulè di banwe Idyif, du laito gadè ku tan i mkel di ku Mosis, i to mebe gito lamwà di banwe Idyif.’ ⁴¹ Taman di bang é, mimò ale dwatata kafbaweh i tingà baka, na nebela i dsùla di baka mgimòla, na mimò ale fista du dnayenla i mgimòla é.

⁴² “Kabay knagol ale Dwata na fbayaan ale mangamfù di dad blatik di langit. Na i nimòla ani i kagdohò i fsulat Dwata i dad tugadan di muna fa, manan,

‘Gamu dad bel Israél, kloyu mnè di banwe gulandè to fat falò fali, mati gamu lmanaf du dsùyu, bay ise ku di deg gudamsùyu na gumléyu dun.

⁴³ Kabay balingyu nebe i gumnè i dwatayu dnagit Molok,

na i dwatayu dnagit ku Rifan kafbaweh blatik.

Na é sa i dad dwata i mgimòyu du fnangamfùyu.

Taman du ani nimòyu, fanlayamta gamu du febegu gamu di satu banwe sentù Babilon!’

⁴⁴ “I dad gutambulito, sansebelà i gumnè Dwata gumangamfùla di kenen di kagula di banwe gulandè to. I gumnè ani tanimòla fagu di tafgadè Dwata di ku Mosis, du laloan i tafite Dwata di kenen. ⁴⁵ Na sablé i dad muna gutambulito i gumnè Dwata sansebelà di dad tmadol gutambulito. Na di kaglius dee fali nebela lêman di kfusuk ale Dyaswa di banwe blé Dwata dale du tandal Dwata i dademe dad to mdà di banwela

én. Na i gumnè Dwata, sana knean déén kel di kagot Harì Dabid. ⁴⁶Na Dabid, too banlé Dwata kafye, na fnin di Dwata ku falohan kenen fdak i satu gumnè Dwata, i Dwata fnangamfù Dyékob. ⁴⁷Kabay Solomon tingà Dabid baling i fdak dun di Dwata.

⁴⁸“Kabay i kaglutan, i Too Mdatah Dwata là sa mnè di dad gumnè nimò i dad to, du man Dwata fagu di satu tugadan, manan,

⁴⁹‘I langit i gusudenggu, na tanà i gumkah bligu.

Taman balù tan i gumnè nimòyu deg, là sa gablà gumnè én,

⁵⁰du deg sa mimò i langit na tanà na i kdee.”

⁵¹Na fadlug talù Stifan, manan, “Tay, too mgal sa uluyu, du làyu fkah di nawayu i man Dwata di gamu, na là gamu flinge kenen. Salngad gamu i dad gutambulyu, du galyu knang i Mtiu Tulus Dwata. ⁵²Di kdee dad tugad Dwata di muna, landè di dale là fanlayam i dad gutambulyu. Dademe dad tugad Dwata fnatila du fgadèla gablà di kakel i To Landè Salà dini di tah tanà. Na di kake-lan nangkalyu na balingyu kenen fnati. ⁵³Gamu sa gamdawat i dad flalò mdà di Dwata, fagu di dad kasaliganan, bay knean làyu sa nimen dun.” Én man Stifan di dad ulu i dad Dyu.

I kfatila ku Stifan

⁵⁴Na di kaklingela i man Stifan, kminggat ale kifanla du too ale flabè kenen. ⁵⁵Kabay Stifan fnò i Mtiu Tulus, lngalà di langit na teenan i bong kneng Dwata, na teenan Dyisas tadag gsen di kwanan Dwata. ⁵⁶Na manan, “Neyeyu, teengu tamalwa i langit na i dnagit Tingà To tadag di kwanan Dwata.”

⁵⁷Kabay balingla too kanto mkit, na snafangla i dad klingela, du là ale mayè flinge i man Stifan, na sdulè ale

mugdang kenen. ⁵⁸Na snadyolla kenen lamwà di syudad, na tanbùla tmudà batu. Na i dad to dmalam kenen gine, ale sa tmudà i tnanin batu, na nlusla i dad saulla na fbantayla i satu lagi dnagit ku Sol. ⁵⁹Na slengla tmudà i dad batu di ku Stifan, dmasal kenen, manan, “Amugu Dyisas, dnawatam i nawagu ani.” ⁶⁰Na kafnge én, galkuad kenen na tlon Dyisas, manan, “Amugu, begam nlfet i salàla ani.” Na di kmanan ani mati kenen.

8 Na nagin Sol i ayè i dad to mati ku Stifan.

I kaflayam Sol i dad faglut di ku Dyisas

Na di duh kfatila ku Stifan, dunan i katbù kaflayam i dad to faglut déén di syudad Dyérusalém. Na dee dad faglut, mila ale na sbalét di klamang dad banwe Dyudiya na Samériya, na alò i dad to gal dek Dyisas mtagak di Dyérusalém. ²Kabay nun dademe dad to mangamfù di Dwata lambang ku Stifan, na toola kenen nlanu di bong klidùla.

³Kabay i too kayè Sol falmo i dad faglut di ku Dyisas, taman snafngabalan ale di lam dad gumnèla na kanfean balù lagi na libun, na fbilangguan ale.

I katdò Filif di banwe Samériya

⁴Na i dad to faglut tamasbalét di sahal banwe, balù nè gusalula samtulen ale i Fye Tulen gablà ku Dyisas. ⁵Na nun satu lagi faglut dnagit ku Filif, salu kenen di satu syudad di banwe Samériya na tamdò di dad to déén gablà di kakel Krayst i To Mgalék Dwata. ⁶Na di kaklinge i dee dad to stifun déén i tdò Filif na di kitela i dad tnikeng mgimoan, too ale flinge kenen. ⁷Falwaan dee dad busaw, na too ale mkit di kalwàla di dad to. Na fanguléan dee dad to là galyak lawehla na i dad kimay. ⁸Na taman too lehew i dad to mnè di syudad gutamdò Filif.

Simon i to mloos

⁹Na di syudad én, nun satu lagi dnagit ku Simon. Tamlo nan kenen mloos na too tikeng i kdee dad to di klamang Samériya, du mdà di dad nimoan. Na toon dag i kton, du galan man too kenen mtulus. ¹⁰Na kdee dad to, mdà di mdanà to kel di mdatah to, too ale flinge ku Simon, du manla, “To ani gumlé Dwata gnagan dnagit Tulus Too Mdatah.” ¹¹Na tamlo gafitikeng Simon i dad to, taman too ale flinge kenen. ¹²Kabay di katdò Filif i Fye Tulen gablà di kagot Dwata, na gablà di ku Dyisas Krayst, faglut ale na fbunyag ale balù dad lagi na dad libun. ¹³Na balù Simon tabaling faglut na fbunyag. Na samnagin kenen di ku Filif, na too kenen tikeng mdà di dad ilè na dad tnikeng mgimò Filif.

¹⁴Na di kaklinge i dad to gal dek Dyisas ditù di Dyérusalém, tadnawat i dad to di Samériya i Tnalù Dwata, dekla Fiter na Dyan ditù di dale. ¹⁵Na di kakella déén, dnasalla di Dwata i dad to falami faglut fye gdawatla i Mtiu Tulus. ¹⁶Du i Tulus Dwata là fa fusuk di balù satu di dale, du alò ale fbunyag fagu di dagit Amula Dyisas. ¹⁷Na fkah Fiter na Dyan falella di dad to én, na gamdawat ale i Mtiu Tulus Dwata.

¹⁸Na teen Simon tagdawatla Tulus Dwata fagu di kafkah ale Fiter i dad falella di dale. Taman fanan banlé filak Fiter na Dyan, na manan, ¹⁹“Begyù blé deg i kgagan én, du fye kdee dad to gufkahgu i dad falelgu gamdawat i Mtiu Tulus.”

²⁰Kabay tmimel Fiter kenen, manan, “Fye moon ku malmo ge gagin di filakam du man nawam gaganam bnayad i blé Dwata. ²¹Landè alelam di nimòmi, du là ge matlu di kite Dwata. ²²Nsalam i sasè nimoam, na dmasal ge du fye nlifet Dwata i sasè di fandamam. ²³Du i teengu

di ge, too mingà nawam na too ge mgikat di salà.”

²⁴Na talù Simon, manan, “Begyù agu dnasal du fye là mkel di deg i gmanam ani.”

²⁵Na di kafnge ale Fiter tamdò gablà di Amula Dyisas Krayst, samfulé ale di Dyérusalém. Na di kagula dee guslobla di dad malnak banwe di Samériya du tdòla i Fye Tulen gablà ku Dyisas.

Filif na i ganlal di banwe Itiyofya

²⁶Kabay nun kasaligan Dwata talù di ku Filif, manan, “Mdà ge magu di dalan fdu di Dyérusalém salu di Gasa.” Na dalan ani gagu di banwe gulandè to. ²⁷Na di kaklinge Filif i gman i kasaligan, mdà kenen. Na di slengan magu nun teenan satu to taknafun mdà di banwe Itiyofya magu mulé. Na i lagi ani satu ganlal too mdatah du gal magot filak i libun gumdatah di banwe Itiyofya dnagit ku Kandis. Tasalu kenen di Dyérusalém du mangamfù di Dwata, ²⁸na di kuléan smakay kenen kalisa. Slengan magu masa kenen i sulat tugad Dwata Isaya. ²⁹Na man Tulus Dwata di ku Filif, manan, “Fdadong ge di kalisa atù na naginam.” ³⁰Taman faflal Filif fdadong di kalisa na lingen kbasa i lagi én mdà di sulat tugad Dwata Isaya. Taman smalek Filif, manan, “Glabatam kè i bnasam?”

³¹Na tmimel i ganlal, manan, “Tan i kaglabatgu ku landè to tamdò dun di deg?” Na nlanan Filif smakay na fyakan kenen fye sudeng di safédan. ³²Na ani bnasa i ganlal, manan, “Salngad kenen i bilibili nebe du fan knatê, na salngad i ngà bilibili là mugak di kwè i bulan, du landè manan.

³³Na toola kenen fyà, na là tlu i kukumla kenen.

Na landè dad belan,

du i klawilan di tah tanà tafto.”

³⁴Na man i ganlal di ku Filif, manan, “Begam tulen deg kun ku simto gugtadè i man tugad Dwata ani, kenen kto ku demen dademe to?” ³⁵Na taman tambù Filif tmulen di to én i Fye Tulen gablà ku Dyisas mdà di bñasan gine. ³⁶Na slengla magu kel ale di satu yéél, na man i ganlal, “Neyem, nun sa yéél dini. Fakay dé ku bnunyagam agu?”

³⁷Na man Filif di kenen, manan, “Fakayta ge sa bnunyag ku faglut ge mdà di nawam.” Na tmimel i ganlal, manan, “Hae, faglut agu Dyisas Krayst i too glut Tingà Dwata.”

³⁸Taman fafanakan i kalisa na lwe ale, Filif na i ganlal, tufa di yéél, du bnunyag Filif kenen. ³⁹Na di kalwàla di yéél, nwè Tulus Dwata Filif na talà nan teen i ganlal dun. Kabay fles kenen di kagun na too kenen lehew. ⁴⁰Na Filif, tabaling kenen gkel di banwe Asutu, na mdà déén, magu kenen na nkatan i kdee banwe kel di banwe Sisariya, du tamdò kenen i Fye Tulen.

I kguman nawa Sol

9 Kabay di bang én, too fanlikò Sol i dad to faglut di ku Dyisas du manan fnatin ale. Na salu kenen di gumdatah i dad bà di Dwata, ²na mni dad sulat fdilè kenen di dad to di gusatdò i dad Dyu di syudad Damaskus, du fye ku nun teenan i dad to mlalò i Dalan Dyisas, balù lagi ku demen libun fakayan ale kanfè du fbi-langgù ditù di Dyérusalém.

³Na kafnge én, mdà kenen salu di Damaskus, na di kagdadongan ditù, makto i bong neng mdà di langit tmuyal glibut di kenen. ⁴Na fugen kenen di tanà na nun lingen talù, manan, “E Sol, Sol, kan ku fanlayamam agu?” ⁵Na smalek Sol, manan, “E Amu, simto ge kè?” Na tmimel i talù én, manan, “Agu sa Dyisas, i galam fanlayam. ⁶Tadag ge na fles ge

ditù di syudad, na di kakelam ditù nun tmulen ge ku tan i nimoam.”

⁷Na i dademe dad to magin ku Sol fanak ale na là gtaù, du lingela i talù gine, bay landè to teenla. ⁸Na tadag Sol, bay di kukat i dad matan talà nan mite. Taman nalak kenen i dademen fles di Damaskus. ⁹Na tlu butang klon butè, na là kenen kmaan na là minum.

¹⁰Na nun satu to déén di Damaskus too faglut di ku Dyisas, dnagit ku Ananayas. Na kanteen Ananayas tlo kenen Dyisas, manan, “E Ananayas.” Na tmimel kenen, manan, “Dini agu, Amugu.”

¹¹Na man i Amu di kenen, “Salu ge di gumnè i to dnagit Dyudas di dalan dnagit Matlu Dalan, na snalekam i satu to mdà di banwe Tarsus dnagit ku Sol. Dmasal kenen, ¹²na nun kanteenan satu to dnagit ku Ananayas salu déén di kenen, du fkahan i falelan di kenen, du fye lêman mite.”

¹³Kabay tmimel Ananayas, manan, “Amugu, tadee lingegu gablà di lagi én, na i kdee dad sasè mgimoan di dad tom ditù di Dyérusalém. ¹⁴Na dini kenen kun di Damaskus du nun glalan mdà di dad ulu i dad bà di Dwata, du fye kanfean i kdee dad to tamlo di dagitam.”

¹⁵Kabay man Dyisas di kenen, “Mdà ge salu di kenen, du i lagi ani tanalékgu du fye tamdò kenen gablà di dagitgu di dad to ise Dyu, na dad ganlalla, na di dad bel Israél. ¹⁶Na agu i fite di kenen kadang i kdee dad kaflayam gnagun du mdà di ktulenan gablà di deg.”

¹⁷Taman salu Ananayas di gumnè Sol, na fusuk kenen déén na fkahan i falelan di ku Sol, na manan, “E flanekgu Sol, i Amuta Dyisas dunan i msut di ge ditù di dalan gumagum salu dini, kenen sa mdek deg dini, du fye mite ge lêman na fye fnò ge i Mtiu Tulusan.” ¹⁸Na di kman Ananayas ani, nun tatek mdà di mata Sol salngad nél nalaf na mite ke-

nen lêman. Na mték kenen na fbnunyag.
¹⁹Na kafnge én, kmaan kenen na talê-
 man mgal.

I katdò Sol gablà ku Dyisas di Damaskus

Na mnè Sol di Damaskus là file bu-
 tang di saféd i dad gal mlalò ku Dyisas.
²⁰Na tambù kenen tamdò di gusatdò i
 dad Dyu, na i tdoan Dyisas Krayst i too
 glut Tingà Dwata.

²¹Na kdee mlinge i manan too ale
 tikeng, na sasalek ale, manla, “Ise kenen
 kè i to di Dyérusalém gal mlayam i dad
 to tamlo di dagit Dyisas? Na én duenan
 salu dini kun du kanfean dad to én, na
 neben ale samfulê di Dyérusalém ditù di
 dad ulu di dad bà di Dwata.”

²²Kabay Sol, too matnù i kfulungan
 tamdò blé Dwata di kenen, na là gam-
 timel i dad Dyu di Damaskus, du fiten
 di dale na too glut Dyisas i To Mgalék
 Dwata galla fatan.

²³Kafnge én, kakubu i dee butang, fan-
 dam i dad Dyu ku tan i kibòla mati ku
 Sol. ²⁴Kabay linge Sol gablà di kayèla
 nimò. Taman mduh na butang galla fan-
 laab i dalan gulamwà di syudad, du fye
 fnatila kenen. ²⁵Kabay landè kibòla, du
 di satu butang i dad to mgebe Sol di
 kafaglut di ku Dyisas, fsudengla kenen
 di bong balyas na fayolla di sol i mdatah
 labat i glibut di Damaskus, du fye galwà
 kenen.

I ksalu Sol di syudad Dyérusalém

²⁶Salu Sol ditù di Dyérusalém. Na di
 kakelan déén kayean fakuf di dademe
 dad gal mlalò ku Dyisas. Kabay likò ale
 ku Sol, du man nawala ku là fa kenen
 faglut. ²⁷Kabay nun satu to dnagit ku
 Barnabas ttabeng kenen, na faginan ke-
 nen di dad to gal dek Dyisas. Na tule-

nan dale gablà di kite Sol ku Dyisas i
 Amu di dalan salu di Damaskus. Na tule-
 nan dale tatalù Dyisas di kenen, na léan
 tulen gablà di klabè Sol tamdò ditù di
 Damaskus fagu di dagit Dyisas. ²⁸Taman
 mnè Sol di safédla na lamngab di kla-
 mang syudad Dyérusalém, na too nun
 klabean tamdò fagu di dagit Dyisas i
 Amu. ²⁹Na stulen kenen di dad Dyu talù
 Grik na gal ale sdal, bay mngabal ale
 kfagu mati kenen. ³⁰Kabay di kgadè i
 dad flanekan di kafaglut i mnè di nawa
 i dad Dyu én, faginla Sol salu di Sisariya
 na mdà déén fulèla di banwe Tarsus.

³¹Na di bang én, i dad faglut di ku Dy-
 isas di klamang banwe Dyudiya, Galili,
 na Samériya, fye nawala du talandè
 samukla. Na too lamnok i kafaglutla, na
 matnù i kdeela faglut fagu di ktabeng
 i Mtiu Tulus, na fadlug ale mnè di nun
 klikòla di Amuito Dwata.

I ksalu Fiter di dad banwe Lida na Dyofa

³²Na Fiter, salu kenen di dee dad
 banwe du nlauyan dad faglut di ku Dy-
 isas. Na satu duh, salu kenen di dad to
 faglut mnè di banwe Lida. ³³Na teenan
 déén satu lagi là galyak lawehan dnagit
 ku Aniyas. Laan gték di gumilean tawalu
 fali i klon. ³⁴Na man Fiter di kenen,
 manan, “Aniyas, tafangulê ge Dyisas
 Krayst. Taman mték ge na fantifasam i
 gumileam.” Na gasil mték Aniyas. ³⁵Na
 i kdee dad to mnè di dad banwe Lida
 na Saron teenla i to mgulê, na baling ale
 mgebe di kafaglut ku Dyisas i Amu.

³⁶Na di syudad Dyofa nun satu libun
 faglut ku Dyisas dnagit ku Tabita ku de-
 men Dorkas di talù Grik.[‡] Na too ke-
 nen gal mimò fye na ttabengan i dad
 to landè. ³⁷Na di bang én, sasè nawan
 na fles mati. Danyola i lawehan na filèla

[‡]9:36 I gumtatek i dagit Tabita di talù dad Dyu na Dorkas di talù dad Grik, dunan uhe.

di sibay di tah. ³⁸Na i banwe Dyofa là mawag di banwe Lida. Taman di kaklinge i dad to faglut tadéén Fiter di banwe Lida, nun dekla lwe lagi salu di kenen, du fakdo, manla, “Beg ge faflal magin gami.”

³⁹Na di kaklinge Fiter i manla, tagasil kenen mdà magin di dale. Na di kakelan ditù fyakla kenen di sibay di tah. Na mn-gel i kdee dad libun balu tadag di safédan, na fitela kenen i dad klawehla tanbé! Dorkas di laan fa mati. ⁴⁰Na falwà Fiter i kdee dad to di sibay, na lkuad du dmasal di Dwata. Na meye kenen di libun mati, na manan, “Tabita, mték ge.” Na nukatan i matan, na di kiten ku Fiter, mték kenen na sudeng. ⁴¹Na nagot Fiter i kmalan na tnabengan kenen tadag. Kafnge én, tlon i dad faglut na balù dad libun balu gine, du fiten dale tamto Dorkas. ⁴²Na i dad to di klamang syudad Dyofa mlinge gablà ku Dorkas, na dee dad to mbaling faglut di ku Amuito Dyisas. ⁴³Na dee butang fanak Fiter di Dyofa di saféd i satu lagi dnagit ku Simon i gal mlanit kindal lmanaf.

I kafngé Kornilyus ku Fiter

10 Nun satu lagi ise Dyu, mnè di banwe Sisariya dnagit ku Kornilyus. Kenen i kafitan di satu bong lumbuk i dad sundalu glam di lumbuk dnagit Italyana.[¶] ²Na Kornilyus ani, na balù i dad to satnù di gumnean, too faglut na too mafè Dwata. Na bong ktabengan i dad to landè, na too kenen gal dmasal di Dwata. ³Na di satu flabi mdadong tngà masol i duh, nun kanteenan satu kasaligan Dwata salu di kenen, na manan, “E Kornilyus.”

⁴Na fteneng Kornilyus di kasaligan magin i klikoan, na manan, “Amu, tan kè?” Na tmimel i kasaligan, manan, “I

dad dasalam na i dad blém di dad to landè, dnawat Dwata na fandaman ge. ⁵Na ani, dekam i dad lagi ditù di syudad Dyofa, du fye nngéla i satu lagi dnagit ku Simon i tlola Fiter. ⁶Na i gumnean mdadong di mahin di gumnè i satu Simon, i gal mlanit kindal lmanaf.” ⁷Na di kdà i kasaligan, tlo Kornilyus i lwe dad fasakan na satu sundalu toon snalig na too faglut di Dwata. ⁸Na tulenan dale i kdee mkel gine, na dekan ale salu di Dyofa.

I kanteen Fiter

⁹Na di tmadol duh di fan ltu i duh, di kagdadong i dad to Kornilyus di syudad Dyofa, myak Fiter di gudatal di tah ataf i gumnean du dmasal. ¹⁰Kafngen dmasal too kenen bitil na mayè kmaan, bay di sleng nun mimò knaanan, nun kanteenan. ¹¹Na i kanteenan tamgukà i langit, na nun fayol kel di tanà gambet i bong kayab nikat di sbalà fat kililan. ¹²Na i laman dunan i kdee bung lmanaf, na dad kmamang di tanà, na dad anuk di bnas. ¹³Na nun talù di kenen, manan, “Fiter, mték ge, tmatè ge, na knaanam.”

¹⁴Kabay tmimel Fiter, manan, “Amu, là fakay du là agu lmen kmaan i dad magsik salngad én, du tafnangam di gami Dyu.”

¹⁵Na lêman nun talù di kenen, manan, “Nangam man ku magagsik i tagman Dwata tamlaneb.” ¹⁶Masasulit ani kel di tlu dulê, na kafnge én, magket i kayab samfulè ditù di langit.

¹⁷Na sleng Fiter faldam ku tan i gumtatek i kanteenan, takel i dad to dek Kornilyus na snalekla i gusablà gumnè Simon, na fles ale di bà labat i gumnean. ¹⁸Na tamlo ale na snalekla ku déén Simon Fiter.

¶10:1 I Lumbuk Italyana ani, dunan satu lumbuk dad sundalu mdà di syudad Roma. Nun 6,000 dad sundalu glam di lumbuk ani, na nun sfalò dad kafitan mebe man 600 dad sundalu.

¹⁹Na klo fa Fiter faldam i gumtatek i kanteenan man Tulus Dwata di kenen, “E Simon, nun tlu lagi mngabal ge. ²⁰Taman mték ge na tufa. Na nang lwe nawam magin dale, du tadekge ale salu dini.” ²¹Taman tufa Fiter, na manan di dad to én, “Agu sa i fanngabalyu. Na tan duenyu salu dini?”

²²Na tmimel ale, manla, “I gufdumi di ku Kornilyus i kafitan i dad sundalu. Kenen to too matlu, na toon nafè Dwata, na too kenen nafè i kdee dad Dyu. Dek kenen i satu kasaligan mdà di Dwata fngé ge, du fye salu ge di gumnean, du fye linge i kayeam man di kenen.” ²³Na kaklinge Fiter i manla fyakan ale, na fnean ale déén di butang én.

I ksalu Fiter di gumnè Kornilyus

Na di tmadol duh tamdà Fiter magin dale, na nun dademe dad faglut mdà di Dyofa magin dale. ²⁴Na di galwen duh, takel ale di banwe Sisariya. Na fatan ale Kornilyus, na tasantifunan i dad flane kan na i dademen sgalak. ²⁵Na di kfusuk Fiter di gumnean, smitong Kornilyus kenen, na lkuad di dad blian, du fiten i afean ku Fiter. ²⁶Kabay ttabeng Fiter kenen tadag, du manan di kenen, “Tadag ge, nang ge beg fdanà di deg, du alò agu to salngad ge.” ²⁷Na stulen ale slengla fusuk di gumnè Kornilyus, na di kfusukla teen Fiter dee dad to stifun déén. ²⁸Na manan di dale, “Tagadèyu sa di fnaglut i dad Dyu, là fakay ku sgalak ku demen tlang di dad to ise Dyu. Kabay tafite Dwata deg là fakay ku fandamgu magsik i balù simto to. ²⁹Taman di kafngéyu deg là sa lwe nawagu salu dini. Na snalekge gamu ku tan duenyu fngé deg?”

³⁰Na tmimel Kornilyus, manan, “Tatlu butang di tngà masol i duh salngad ani, dmasal agu di lam i gumnègu. Na di katwangu nun satu to tadag di munagu na too samfilà klawehan. ³¹Na manan di

deg, manan, ‘E Kornilyus, talinge Dwata i dasalam na tafandaman i dad blém di dad to landè. ³²Fafngém i to dnagit ku Simon, i katlola Fiter, ditù di syudad Dyofa. Na i gumnean mdadong di mahin di gumnè satu Simon, i gal mlanit kindal lmanaf.’ ³³Taman gasilta ge fafngé na too fye du salu ge dini. Na dini gami di muna Dwata, du fanlingemi i kdee ftalù Dwata ge.” Én man Kornilyus.

I tdò Fiter

³⁴Na tambù Fiter talù, manan, “Ani tagadègu nan, too glut landè fnalabi Dwata, ³⁵bay dnawatan i dad to di kdee dad banwe balù simto, ku nafèla kenen na matlu i nimòla. ³⁶Ani sa i fgadè di dad bel Israél, dunan i katdò i Fye Tulen gablà di kasafyeito di Dwata fagu di ku Dyisas Krayst, i Gumdatah di kdee. ³⁷Na tagadèyu i mbel di klamang banwe Dyudiya, mdà di Galili di kafnge Dyan tamdò gablà di kbunyag. ³⁸Na gadèyu gablà ku Dyisas Krayst mdà di Nasarét, i gumlé Dwata i Mtiu Tulus, na i bong gnagan. Na gadèyu gal kenen magu du mimò fye, na fanguléan i kdee dad to snamuk i dad busaw, du Dwata samnagin di kenen.

³⁹“Gami mite kdee dad nimoan di banwemi dad Dyu, na balù di syudad Dyérusalém. Na fnatila kenen fagu di klansangla kenen di krus. ⁴⁰Kabay nték kenen Dwata mdà di fati di gatlung duh, na nun dad to gufite Dwata tamto kenen. ⁴¹Kabay ise ku i kdee dad to mite kenen, bay alò gami tamgalék Dwata gufite kenen. Gami kmaan na minum di safédan kafngen mték mdà di fati. ⁴²Na dekan gami tamdò na tmulen di dad to, Dyisas i mgalék Dwata mukum i kdee dad to, i dad to mto fa na i dad tamati. ⁴³Na i kdee dad tugad Dwata smulat gablà di ku Dyisas, manla simto faglut di kenen, nlifet Dwata i dad salaang fagu di dagitan.”

I kagdawat dad to ise Dyu i Tulus Dwata

⁴⁴Na sleng fa talù Fiter, fdanà i Mtiu Tulus Dwata na mnè di kdee mlinge i manan. ⁴⁵Na i dad Dyu magin ku Fiter mdà di Dyofa, too ale tikeng du tablè Dwata i Mtiu Tulusan balù di dad to ise Dyu. ⁴⁶Du lingela i dad to ise Dyu tabaling dmayen Dwata fagu di dee sahal talù.

Na man Fiter di dademen Dyu, manan, ⁴⁷“I dad to ani tagamdawat i Mtiu Tulus, salngad gito, taman landè fakay fnang dale fbunyag.” ⁴⁸Taman mdek Fiter na fbunyag i dad to ise Dyu fagu di dagit Dyisas Krayst. Na kafnge én, fakdo ale di ku Fiter fye beg fanak di safédla di file butang fa.

I ktulen Fiter gablà di dad to ise Dyu

11 Di bang én, talinge i dad gal dek Dyisas na i dademe dad faglut di kenen di klamang Dyudiya, tanun dad to ise Dyu tadmawat Tnalù Dwata. ²Taman di kasfulè Fiter ditù di Dyérusalém too mugak i dademen dad to Dyu faglut, manla, ³“Tan kè i duenam myak di gumnè i dad to ise Dyu, na kmaan fa di safédla?”

⁴Na too fanse Fiter samtulen di dale i kdee mkel di kenen mdà fa di katbuan, manan, ⁵“Na kdéén agu di syudad Dyofa, slenggu dmasal di Dwata nun kanteengu. Na i kanteengu gambet i bong kayab mgikat di sbalà fat kililan fayol mdà di langit, na fanak di safédgu. ⁶Na toogu neye di lam, na teengu kdee bung lmanaf, dad kmamang di tanà, na dad anuk di bnas. ⁷Na kafnge én, nun lingegu talù, manan, ‘Fiter, mték ge, tmaté ge, na knaanam.’

⁸“Kabaw tmimel agu, mangu, ‘Amu, là fakay du là agu lmen kmaan dad magsik salngad én, du tafnangam di gami dad Dyu.’

⁹“Kabaw lèman nun talù mdà di langit, manan, ‘Nangam man ku magagsik i tagman Dwata tamlaneb.’ ¹⁰Masasulit ani kel di tlu dulè, na kafnge én, magket i kayab samfulè ditù di langit.

¹¹“Na di bang én, takel tlu lagi di gumnègu fdu di banwe Sisariya, du nun mdek dale kun salu déén du mngé deg. ¹²Na man Tulus Dwata di deg, ‘Nang lwe nawam magin dale.’ Taman mdà gami na magin deg i nam dad to faglut ani, na salu gami di gumnè i lagi fngé deg. ¹³Na tulenan gami gablà di kasaligan kanteenan di gumnean. Na ani kun man i kasaligan di kenen, manan, ‘Fafngém i to dnagit ku Simon Fiter ditù di Dyofa, ¹⁴du nun tulenan di gamu i gafalwà ge na balù kel i kdeeyu di gumneam.’

¹⁵“Na di katbùgu tamdò, fdanà i Mtiu Tulus na mnè di dale, salngad i knean di gito di muna. ¹⁶Na gafaldamgu i gman Amuito Dyisas, manan, ‘Dyan munyag fagu di yéél, bay di satu duh bnunyag gamu fagu di Mtiu Tulus.’ ¹⁷Na du Dwata mlé i Tulusan di dad to ise Dyu, salngad i kablén di gito fagu di kafaglutito di Amuito Dyisas Krayst, là fakay ku dnuengu i nimò Dwata.” Én man Fiter.

¹⁸Na di kaklinge i dademen faglut i gmanan, talà ale nan mugak, bay baling ale dmayen Dwata, manla, “Hae, tatmabeng Dwata kadi i dad to ise Dyu, du fye msal ale di dad salàla na faglut di kenen, du fye nun nawala landè sen.”

I dad faglut di ku Dyisas di banwe Antiyok

¹⁹Na i dad faglut tamabalét du mdà di kaflayamla kafnge i kfati Stifan, nun di dale salu kel di banwe Fonisya, Sifrus, na Antiyok. Samtulen ale i Fye Tulen gablà ku Dyisas, bay alò di dad to Dyu. ²⁰Kabay dademe dad faglut mdà di banwe Sifrus na Sirini, salu ale di Antiyok du samtulen ale gablà ku Dyisas di dad to ise Dyu. ²¹Na i gnagan i Amu mnè

di dale na dee dad to mbaling faglut di ku Dyisas, du matlas i fandamla.

²²Na i dad faglut di Dyérusalém, lingela gablà di dad to di Anti yok, taman dekla Barnabas salu ditù. ²³Na di kake-lan déén, tateenan i kafye blé Dwata di dale, na too kenen lehew. Na ani fngewen dale, dunan toola fnadlug i kafaglutla di Amu mdà di nawala. ²⁴Na Barnabas ani satu to too fye na fnò i Mtiu Tulus na too kenen faglut di ku Dyisas. Taman too dee dad to mgeben di kafaglut.

²⁵Kafnge én, salu Barnabas di banwe Tarsus du fanngabalan Sol. ²⁶Na di kiten ku Sol, faginan samfulé di Anti yok. Na sfali i klola mnè déén. Na gal ale magin di kastifun i dad to faglut, na dee dad to tdòla. Na di banwe Anti yok ani, i tnanin banwe gudmagitla i dad to mlalò ku Dyisas Krayst dunan dad Kristiyano.

²⁷Na di bang én, nun dad tugad Dwata mdà di Dyérusalém salu di Anti yok. ²⁸Satu di dale, dnagit ku Agabus, tadag kenen na fagu di Tulus Dwata fgadean nun bong kbitil fan kel di kdee dad banwe nagot i dad ganlal di Roma. Na gdohò i kbitil ani di slà i kagot satu ganlal dnagit ku Klawdyus. ²⁹Taman sasatu nawa i dad mlalò ku Dyisas mlé tabeng di dad flanekla faglut mnè di banwe Dyudiya, na kat man satu dale mlé i sen gaganan tabeng. ³⁰Na taman ani nimòla, febela i dad bléla di dad to mebe i dad faglut di Dyudiya fagu di dale Barnabas na Sol.

I kbilanggu ku Fiter

12 Na mdadong di bang én, tambù Hari Hérod mlayam dademe dad to faglut. ²Na faklangan i ulu Dyém i flanek Dyan. ³Na di kgadean too gaflehew i dad Dyu i kfatin ku Dyém, fakfean Fiter. Na fakfean di bang i Fista i Fan Landè Falnok Dun. ⁴Na di kagakfèla ku Fiter, bnilinggùla kenen, na bléla di

agot fat lumbuk nun fat dad sundalu, du mantay kenen. Hae, du fandam Hérod, di kafnge i Fista Duh Kaglius, neben Fiter di muna i kdee dad to du nukuman kenen di fati. ⁵Taman bnilinggùla Fiter, bay i dad to faglut toola kenen dnasal di Dwata.

I kagalwà Fiter mdà di bilanggu

⁶Na di butang di fan nebe Hérod kenen di gumukuman di tmdol flafus, kudang Fiter di bleng i lwe to mantay kenen, na nun lwe sangkali ikatla kenen. Na nun fa dademe dad to gal mantay di bà gufusuk i bilanggu. ⁷Na tatì msut déén satu kasaligan Dwata, na tatì mneng nan di lam i bilanggu. Na ningok i kasaligan Fiter du nukatan, manan, “Fafal ge mték.” Na magwè i dad sangkali di dad sigal Fiter.

⁸Na man i kasaligan di kenen, “Ngatam galingam na lsakam talumfaam.” Na mimen Fiter, na man i kasaligan, “Lsakam i saulam tahà na mlalò ge deg.”

⁹Na lalò Fiter i kasaligan lamwà di bilanggu, bay laan gadè ku glut i nimò i kasaligan di kenen, du fandaman alò nun kanteenan. ¹⁰Na mlius ale di tnanin sundalu mantay, na i galwen, na fles ale di takab tek i gulamwà salu di syudad. Na i takab tek ani, tatì mukà landè to mukà dun, na lamwà ale. Kakella di syat i dalan tatì kenen tnagak i kasaligan.

¹¹Na tamwan Fiter na gadean too glut kadi i mgimò di kenen, na manan, “Ani tagadègu too glut dek Dwata i kasaligan, na falwaan agu mdà di agot Hérod na mdà di kdee kayè nimò i dad Dyu di deg.”

¹²Di katwanan dun, salu kenen di gumnè Méri, i yê Dyan Mark, du déén i gustifun i dee dad to faglut du dmasal. ¹³Di kgafat Fiter di gumnè Méri, tmuktuk kenen di takab di lwà du mbal fusuk. Na nun satu libun gal dek déén, dnagit

ku Roda, salu ditù du neyen ku simto kel. ¹⁴Na di kdilean i talù Fiter, too kenen lehew na du slaf i nawan laan nukà i takab, bay baling faflal samfulê di dad to stifun di lam, na manan, “Tadéén Fiter di lwà.” ¹⁵Kabay manla di kenen, “Book ge.” Kabay toon man di dale too kenen glut. Taman manla, “Dunan kè i kasaliganan.”

¹⁶Kabay fadlug Fiter mbal di takab, taman nukàla. Na di kitela ku Fiter too ale tikeng. ¹⁷Na ftadag Fiter i kmalan, du fafanakan ale, na tulenan dale gablà di kafalwà Dwata kenen mdà di bi-langgù. Na manan di dale, “Tulenyu kdee ani di ku Dyém na i dademe dad flane kito faglut.” Na kafnge én, mdà kenen salu di dademe banwe.

¹⁸Na di tmadol flafus, i dad sundalu mantay di bilanggù, too slaf i nawala na sasalek ale, manla, “Tan i mkel di ku Fiter?” ¹⁹Na too fafngabal Hérod, bay làla sa teen. Taman toon snalek i dad to gal mantay, na kafnge én, fafatin ale.

Na kakubu ani, tamdà Harì Hérod salu di banwe Sisariya mdà di Dyudiya na mnè déén.

I kfati Harì Hérod

²⁰Na di bang én, too flabè Hérod di dad to mdà di dad banwe Tiro na Sidon. Taman du déén di banwe Hérod gumwè i dad to knaanla, kayèla moon stulen di kenen. Kabay funa ale stulen di satu lagi dnagit ku Blastus, du kenen satu salig i harì di lam i gumnean, du fye kenen mnè di blengla na smafye dale.

²¹Na di kakel i duh bangla, Isak Hérod i klaweh i harì, na sudeng kenen di gusudeng i ganlal. Na kafnge én, talù kenen di dad to stifun déén. ²²Na di kaklinge i dad to i manan, too ale mkit, manla, “Ise alò btal to i talù ani, bay kenen satu dwata.” ²³Na di kmanla én, nun kasaligan Dwata mlayam ku Hérod, du dnawatan i dayen mdà di dad to na laan

dnayen Dwata, taman snafat kenen na fles mati.

²⁴Kabay baling too mbel i Tnalù Dwata na too matnù fa i dad to faglut di ku Dyisas.

²⁵Na di kafnge i nimò Barnabas na Sol, samfulê ale di banwe Antiyok mdà di Dyérusalém, na faginla Dyan Mark.

I kdek dale Barnabas na Sol

13 Na déén di simbahan di banwe Antiyok, nun dad tugad Dwata na dad to tamdò Tnalù Dwata, dunan Barnabas, Simyon katlola Fitam, Lusysus mdà di banwe Sirini, Manaén i deme Harì Hérod salnok di malnak ale fa, na Sol. ²Na di satu duh slàla mangamfù na fwasa, man i Mtiu Tulus di dale, “Nalékyu Barnabas na Sol na bléyu di deg, du nun fimògu dale.”

³Taman kafngela fwasa na dmasal, fkahla i dad falella di dale Barnabas na Sol. Na kafnge én, dekla ale magu.

I katdò ale Barnabas na Sol di banwe Sifrus

⁴Na du dek i Mtiu Tulus Barnabas na Sol, salu ale di Silusya na mdà déén maweng ale fles di fungul Sifrus. ⁵Na di kakella di banwe Salamis, tamdò ale Tnalù Dwata di dad gusatdò i dad Dyu. Na Dyan Mark magin du ttabengan ale di nimòla.

⁶Na lamngab ale di klamang i fungul, na kel ale di banwe Fafos. Na déén nun gsitongla satu to Dyu dnagit ku Bardyisas. Mloos kenen na gal flingu satu tugad Dwata. ⁷Na i to gumaginan, dunan satu to dnagit Sirgiyus Fawlus, i gubir-nador di fungul ani. Na gubir-nador ani, satu to too fulung, na fafngén ale Barnabas na Sol, du kayean flinge i Tnalù Dwata. ⁸Kabay i to mloos, dunan i dnagitla Ilimas di talù Grik, fnangan ale, du kayean ku là faglut i gubir-nador di ku Dyisas Krayst. ⁹Na Sol, i satu dagitan

Fol, too kenen fnò i Mtiu Tulus, na too meye di ku Ilimas na manan di kenen, ¹⁰“Ge sa tingà Satanas, du dmuen ge i kdee matlu. Too ge fulung mgaw na mlimbung i dad to. Na gal ge fkéng i kaglut mdà di Dwata. ¹¹Na ani, too ge fanlayam Dwata, na mbaling butè na là ge mite flo i kneng i duh.”

Na di kman Fol ani, tatì nun gamsafang i dad mata Ilimas, na fles migef du mngabal i satu to malak kenen. ¹²Na di kite i gubirnadòr i mkel di ku Ilimas, faglut kenen di ku Dyisas, du too kenen tikeng di katdòla gablà di Amuito Dyisas.

I kakel ale Fol di satu Antiyok di banwe Fisidya

¹³Na mdà di banwe Fafos gine, maweng ale Fol na i dademen salu di banwe Firga glam di banwe Famfilya. Kabay Dyan Mark tngakan ale, du samfulè di Dyérsalém. ¹⁴Na mdà di Firga fles ale di satu banwe Antiyok glam di banwe Fisidya. Na di Duh Kaftud, fusuk ale di gusatdò i dad Dyu na sudeng déén. ¹⁵Kafnge i dad ulu di gusatdò i dad Dyu masa mdà di dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na di dad sulat i dademe dad tugad i Dwata, ftalùla ale Barnabas na Fol, manla, “Dad flanekeki, ku nun kayèyu tdò i gatgal nawa i dad to ani, fye ku beg gamu talù.”

¹⁶Taman tadag Fol na ftadagan i kmalan du fafanakan ale, na manan, “Dad flanekegi dad Dyu mdà di Israél, na i kdeeyu dad ise Dyu i mafè Dwata, tooyu agu fanlinge. ¹⁷I Dwata fnangamfù i dad bel Israél, kenen sa malék i dad gutambulito. Na banlén ale kafye klola mnè di banwe Idyif. Na fagu di bong kaltulusan neben ale lamwà mdà di Idyif. ¹⁸Na fat falò fali klon ftahà i nawan di dale déén di banwe gulandè to. ¹⁹Fnisn Dwata fitu lumbuk i dad to di banwe Kanaan, du blén i tanàla di dad

ton, du fye gfunla. ²⁰Ani ktabeng Dwata dale di lam fat latu lime falò fali.

“Na kafnge én, nun dad to nalék Dwata mebe dale, kel di bang i satu tugadan dnagit ku Samwél. ²¹Na kafnge én, nun fni i dad to di Dwata i hari mebe dale, na blén dale Sol, i tingà satu to dnagit Kis. Mdà kenen di dad bel Bénhamin, na fat falò fali i klon mebe dale. ²²Na di kafalwà Dwata ku Sol di kagotan, Dabid i nimoan hari mebe dale. Na ani i man Dwata gablà di kenen, ‘I kitegu ku Dabid, tingà Dyési, toon gaflehew i nawagu, du kenen sa to mimen i kdee knayègu.’

²³“Na mdà di bel Dabid dek Dwata di dad bel Israél i To Falwà dale, du én sa i tafakangan di dale. ²⁴Na di là fa matbù i nimò Dyisas, tatamdò Dyan di dad to di Israél, fye msal ale na tngakla i dad salàla na fbunyag ale. ²⁵Na di fan kafnge i dad nimò Dyan, manan di dad to, manan, ‘Tan i fandamyu, simto agu kun? Ise sa agu i to sanfatan. Hae, du nun tmdol deg, na là agu gablà balù ku mlus i talumfaan, du too kenen mdatah fa di deg.”

²⁶Na fadlug talù Fol, manan, “Dad flanekegi, gamu dad bel Abraham, na gamu dad ise Dyu too mafè Dwata, gito sa i gufgadè Dwata gablà di kagalwà. ²⁷Du i dad to mnè di Dyérsalém na i dad ganlalla, làla gadè ku Dyisas i To Falwà, na làla glabat i dad sulat tugad Dwata galla bnasa di klit Duh Kaftud. Kabay di kukumla ku Dyisas di fati tagdohòla i sulat i dad tugad Dwata. ²⁸Na balù landè teenla salà fakayla kenen nukum di fati, fnila di ku Filat du fye toon fafati. ²⁹Na di kagdohò i kdee tag-sulat di Tnalù Dwata gablà di ku Dyisas, nwè i dad to i lawehan di gumlansangla kenen di krus, na fkahla di satu ilib i gulambangla kenen. ³⁰Kabay nték kenen Dwata mdà di fatin. ³¹Na kafnge i ktékan klo dee duh fiten i kton dee dulè

di dad to tagnè samnagin kenen mdà di banwe Galili kel di banwe Dyérusalém. Na ani, ale sa i tmulen di dademeito Dyu gablà ku tan i teenla.

³²⁻³³ “Na ani i duenmi dini, du nebemi di gamu i Fye Tulen dunan i fakang Dwata di dad gutambulito, na dnohoan ani di gito dad bella, fagu di ktékan ku Dyisas mdà di fati. Ani sa i gsulat di galwe Salmo gablà ku Dyisas, manan, ‘Ge i Tingägu, na di duh ani fdatahta ge, du fgaðègu agu i maam.’

³⁴ Na ani man Dwata gablà di ktékan ku Dyisas, du fye là balok i lawehan, manan, ‘Di ge blégu i glut kafye, i fakanggu ku Dabid.’

³⁵ Na nun dademe gman di Salmo, manan, ‘Laam faloh ku balok i laweh i Saligam Landè Salà.’

³⁶ “Na i man Dabid ise gablà di kton, du di kafnge i kdee fimò Dwata kenen mati kenen, na lbangla di saféd i dad gutambulan, na balok sa i lawehan.

³⁷ Kabay Dyisas i nték Dwata mdà di fati, landè kbalok i lawehan.

³⁸ “Taman dad flaneckgu, nun santu-lengu gamu na kayègu ku tooyu gadè, dunan fagu di ku Dyisas nlifet Dwata i dad salàyu. ³⁹ Na balù simto faglut di ku Dyisas Krayst galwà di kdee dad salàla, na mbaling matlu di kite Dwata. Kabay ku fagu di dad flalò blé Dwata di ku Mosis landè kibòla matlu. ⁴⁰ Taman too gamu fgeye du fye là mkel di gamu i tag-sulat dad tugad Dwata, manan,

⁴¹ ‘Tooyu neye gamu i madoy i kaglut, kadang too gamu tikeng na mati gamu, du nun fangu nimò i làyu fnaglut, balù fa nun mubad dun di gamu.’”

⁴² Na kafnge én, lamwà Fol na Barnabas di gal gusatdò i dad Dyu, na di

kalwàla nlak ale i dad to samfulé di tmadol Duh Kaftud, du fye tnugadla i katdòla. ⁴³ Kafnge i kastifun én, nun dee dad Dyu na i dad to tamgebe di fnaglut i dad Dyu magin ku Fol na Barnabas. Na stulen ale Fol di dale, na toola fanngeye fye fadlug ale di kafye tagablé Dwata di dale fagu di ku Dyisas.

⁴⁴ Na di kakel i tmadol Duh Kaftud, fan kdee dad to mdà di syudad én stifun du fanlingela i Tnalù Dwata. ⁴⁵ Kabay di kite i dad Dyu i kdee dad to stifun déén, too mingà nawala, taman talù ale dmuen i dad tdò Fol. ⁴⁶ Kabay matnù baling i klabè Fol na Barnabas talù di dad to, manla, “Là fakay ku là gami funa tamdò Tnalù Dwata di gamu dad Dyu. Kabay ani, du knangyu Tnalù Dwata, fgaðèyu là gamu gablà dmawat nawa landè sen. Taman baling gami salu di dad to ise Dyu, du dale i tnulenmi. ⁴⁷ Du ani sa dek Dwata di gami di kmanan, ‘Gamu i tanimògu salò di dad to ise Dyu, du fye fagu di gamu gmadè i kdee dad to di klamang banwe i dalan kagalwà.’”

⁴⁸ Na di kaklinge i dad to ise Dyu ani too ale lehew, na dnayenla i Tnalù Dwata. Na i kdee tamgalék du mfun nawa landè sen, tafaglut ale di ku Dyisas.

⁴⁹ Na too mbel i Tnalù Dwata di klamang banwe déén.

⁵⁰ Kabay i dad Dyu là faglut banlétla nawa i dademe mdatab dad libun ise Dyu gal mangamfù di Dwata, na dad lagi mebe i syudad. Na fanlayamla Fol na Barnabas na falwàla di banwela. ⁵¹ Na taman di kdà Fol na Barnabas, kakesla i kfung di blila, du fdilèla i dad to déén i tmimel di Dwata mdà di sasè nimòla. Na kafnge én, salu ale di banwe Ikonyum. ⁵² Na i dad to mgebela di kafaglut di ku Dyisas, too ale lehew, na too ale fnò i Mtiu Tulus Dwata.

I katdò ale Fol di banwe Ikonyum

14 Na di kakel ale Fol na Barnabas di Ikonyum, fles ale di gusatdò i dad Dyù. Na mdà di too fye katdòla déén, dee dad to faglut di ku Dyisas, i dad Dyù na i dad ise Dyù. ²Kabay i dad to Dyù là mayè faglut, banlétla nawa i dad to ise Dyù, du fye mnang nawala i dad to faglut. ³Na mlo ale Fol mnè déén na landè klikòla tamdò gablà di Amuito Dyisas. Na fite Dwata i kaglut tdòla gablà di kafyen, du banlén ale Fol i tulus mimò i dad ilè na dad tnikeng. ⁴Kabay i dad to di syudad Ikonyum, là salngad i fandamla, du dademe msen di dad Dyù là faglut, na dademe msen di dad to gal dek Dyisas.

⁵Na nun dad to ise Dyù na i dad to Dyù i là faglut, na balù i dad ganlalla, stulen du fandamla i kibòla mlayam dale Fol na Barnabas na tmudà dale batu. ⁶Kabay di kgaðe Fol na Barnabas gablà ani, mila ale ditù di Listra na Dirbi, lwe dad syudad di banwe Likonya, na di dademe dad banwe mdadong déén. ⁷Na fadlug ale tamdò i Fye Tulen ditù.

I kdéén ale Fol di banwe Listra na Dirbi

⁸Na nun satu to mnè di banwe Listra na kimay blian, na laan lmen gagu, du i kakimayan mdà fa di ksutan. ⁹Na sundeng to ani flinge i tdò Fol. Na too meye Fol di kenen na dilean too nun kafaglut-tan i gafgulè kakimayan, ¹⁰taman falbong Fol i taluan, manan, “Tadag ge.” Na di kman Fol ani, gasil tadag i to kimay na magu.

¹¹Na di kite i kdee dad to stifun i nimò Fol, mkít ale di talù di banwe Likonya, na manla, “Tatufa i dad dwata di gito, di kafbaweh to tanà.” ¹²Na i katlola ku Barnabas dunan Sus, na du Fol sa i gal tamdò dale, taman i katlola kenen Hérmis, du ani sa dagit i lwe dwatala.

¹³Na nun gumnè gumangamfù i dad to di dwatala Sus déén di lwà i syudad, na i to bàla di ku Sus, neben i dad baka lagi samla i dad bulek di gufusuk di syudad, du kenen na i dee dad to magin kenen, kayèla damsù dun di ku Barnabas na Fol.

¹⁴Na di kgaðe Barnabas na Fol i fanla nimò, knasèla i dad klawehla du mdà di klidù i nawala, na sadlu ale di bleng i dad to na falbongla i talùla, manla, ¹⁵“E gamu dad to di Listra, kan ku ani nimòyu? Gami sa alò to salngad gamu. I duenmi salu dini du tamdò gami i Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst, du fye knagolyu i dad dwata i landè gukmamu, na smalig gamu di Dwata i too mto, dunan i mimò i langit, i tanà, i mahin, na kdee mnè di lamla. ¹⁶Na di muna falohan i kdee dad sahal bung to mimò i dale knayè. ¹⁷Kabay knean, fnadlugan fgaðe i kafyen fagu di kablén di gamu i ulen mdà di langit, na i ulè i fuleyu di danganan gafat. Na banlén gamu fa knaan na klehew nawayu.” Én gusen man ale Fol. ¹⁸Kabay balù én i kafaglabatla, fan làla gagan fnang i dad to damsù di dale.

¹⁹Na kafnge én, nun dad to Dyù i là faglut kel déén mdà di Antiyok di Fisidya na mdà di Ikonyum. Na mgebe ale i dad to déén di kduenla ale Fol. Na mdà déén, tnudàla Fol batu na dyolla kenen lamwà di syudad du man nawala ku tamati kenen. ²⁰Kabay stifun i dad faglut di glibutan na mték sa kenen na samfulè di syudad. Na di tmadol duh mdà ale Fol na Barnabas salu di banwe Dirbi.

I kasfulè Fol na Barnabas di Antiyok di Sirya

²¹Na di kakel Fol na Barnabas di syudad Dirbi tdòla i Fye Tulen gablà ku Dyisas déén, na nun dee dad to mgebela di kafaglut di ku Dyisas. Kafnge én, samfulè ale di syudad Listra di Ikonyum, na di Antiyok di Fisidya, ²²du tangalla nawa i dad to faglut na fanngewela, du fye fad-

lug ale di kafaglutla di ku Dyisas. Na ani tdòla, manla, “Là fakay ku laito gnagu dee kaflayam di là ito fa gafat di kagot Dwata.” ²³ Na di kafnge malék Fol na Barnabas i dademe dad ulu di kat simbahan, fwsa ale na dmasal du bléla ale di Amuito Dyisas i gusmaligla.

²⁴ Na kafngela magu di banwe Fisidya kel ale di Famfilya. ²⁵ Na kafngela tamdò i Tnalù Dwata di banwe Firga fles ale di banwe Atalya. ²⁶ Na mdà di Atalya maweng ale mulê di Antiyok di Sirya, i banwe gumdàla, du tafnge i nimòla. Dunan i banwe gudmasal i dad to dale di kabléla dale di ifat Dwata di fanla mdà magu.

²⁷ Di kakella di Antiyok, santifunla i dad to faglut, na tulenla i kdee mgimò Dwata fagu di dale, na i kiboan lamwa i dalan dad to ise Dyu faglut di ku Dyisas. ²⁸ Na too mlo ale mnè déén di saféd i dad to faglut.

I kastifun di Dyérusalém

15 Na di bang én, nun dad to mdà di Dyudiya salu di banwe Antiyok, na tamdò ale i dad to faglut, na manla, “Ku là gamu ftulì gambet i gman di dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, là gamu galwà.” ² Na too sandal Fol na Barnabas i dad to ani gablà di tdòla. Na du là salngad fandamla, taman i dad to faglut déén nalékla Fol na Barnabas du dekla ditù di Dyérusalém gagin i dademe dad faglut, du fye stulen ale di dademe dad to gal dek Dyisas na dad to mebe i dad faglut gablà di katdò i dad to gablà di kaftulì.

³ Na dekla ale Fol magu, na i dalanla magu dunan di banwe Fonisya na Samériya, na di kagula tulenla gablà di kafaglut i dad to ise Dyu. Na di kaklinge i dademe dad to faglut too ale lehew. ⁴ Na di kakella di Dyérusalém, too ale dnawat i dad to faglut déén, i dad to gal dek Dyisas, na i dademe dad mebe i dad faglut.

Na tulenla di dad to déén i kdee mgimò Dwata fagu di dale.

⁵ Kabay nun dademe di dad faglut mdà di fnaglut i dad Dyu dnagit Farisi, tadag ale, na manla, “I dad to ise Dyu là fakay ku là ale ftulì na mimen i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis.”

⁶ Na i dad to gal dek Dyisas na i dademe dad to mebe i dad faglut stifun du stulen ale ku tan i fandamla gablà di kaftulì. ⁷ Mlo i kastulenla. Na kafnge én, tadag Fiter, na manan, “Dad flanekgu, gadèyu mdà di muna fa agu mgalék Dwata mdà di gito dad to Dyu, du fye tmulen agu i Fye Tulen gablà ku Dyisas di dad to ise Dyu, du fye mlinge ale na faglut. ⁸ Na Dwata i gmadè i mnè di nawa i kdee dad to, fiten i kdawatan i dad to ise Dyu fagu di kablén dale i Mtiu Tulusan salngad i kablén di gito dad Dyu. ⁹ Na di fandam Dwata landè gusahale i dad to Dyu na i dad to ise Dyu, du mdà di kafaglutla di ku Dyisas nlanaban i dale nawa salngad gito.

¹⁰ Taman kan ku dnuenyu i knayè Dwata na faflabèyu kenen fagu di kaflalòyu i dad to ise Dyu i kdee dad flalò? Kayèyu kè ku nlegesyu dad to ise Dyu mebe i là gagan nebe i dad gutambulito, na balù gito ani laito sa gmagan mebe dun. ¹¹ Ise ku én kayeito, du fnaglutito galwà ale salngad gito, fagu alò di kafye i Amuito Dyisas.” Én gusen i man Fiter.

¹² Na i kdee dad to mastifun déén tati ale fanak, na fanlingela i man Barnabas na Fol gablà di kdee dad ilè na dad tnikeng i mgimò Dwata fagu di dale di bleng i dad to ise Dyu. ¹³ Na di kafngela samtulen dun, Dyém tufi talù, na manan, “Dad flanekgu, fanlingeyu agu. ¹⁴ Tagtulen Simon Fiter gablà di kfite Dwata i kakdon i dad to ise Dyu du nun nalékan du fbalingan dad ton. ¹⁵ Na too salngad i tagsulat i dad tugad Dwata di Tnaluan, du ani manan,

¹⁶ ‘Di satu duh samfulê agu,

na balù salngad i dad bel Dabid di satu gumnè tafugen, lêmangu ale ftadag, na tangalgu ale.

¹⁷ Nimògu ani, du fye i kdee dademe dad to ise Dyu i tanalékgu du nfungu mayè ale mngabal deg.

¹⁸ Èn man Dwata ani, i tafgadean mdà di katbuan.”

¹⁹ Na fadlug Dyém talù, manan, “Taman i fandamgu deg, nang ito fanlayam i dad to ise Dyu tadmawat Dwata fagu di kaflaloito dale i dad flalò. ²⁰ Kabay balingito smulat dale, na fanngeweito fye ku nang ale kmaan i knaan tadsù di dad ise glut dwata, nang ale mimò i sasè knayè i lawehla, nang ale kmaan dad lmanaf maflang, na nang kmaan litè. ²¹ Ani alò i fngeweito dale, du mdà di katbuan tagalito bnasa na tamdò i dad flalò fagu di ku Mosis di gustifun i dad Dyu di kdee dad banwe di kat Duh Kaftud.” Èn gusen i man Dyém.

I sulat febe di dad to ise Dyu

²² Kafnge én, i dad to gal dek Dyisas na i dademe dad to mebe i dad to faglut na i kdee dademe dad to faglut, malék ale dademela dad to faglut, du faginla ku Fol na Barnabas salu di banwe Antiyok. Na nalékla lwe to mgafè na dad ulu di dad faglut, dunan Dyudas i katlola Barsabas, na Silas. ²³ Na febela dale sulat ditù di Antiyok di dad to ise Dyu, na ani man i sulat, manan, “Gami dad to dek Dyisas, na gami mebe i dad faglut dini di Dyérusalém, fandammi kdeeyu flanekmi di kafaglut di ku Dyisas, gamu dad ise Dyu i mnè di banwe Antiyok, Sirya, na Silisyà. ²⁴ Na i duenmi smulat di gamu, du nun lingemi nun dad to mdà di gami salu di gamu na snamukla nawayu na sanbalétla i fandamyu mdà di mahal manla gablà di kafaglutyu. Kabay, làmi ale dek mimò ani. ²⁵ Taman gami

stifun dini, sasatu nawami malék i dad to dekmi di gamu, magin i dad mabtas flanekmi, dunan Barnabas na Fol. ²⁶ Barnabas na Fol ani, tabléla i ktola du mimò ale nimò Amuito Dyisas Krayst. ²⁷ Taman dekmi ale Dyudas na Silas magin dale, du fgadèla di gamu i dad gmanmi di sulat ani. ²⁸ Na i Mtiu Tulus na gami too masalngad nawami, na là gami mlé di gamu i too malima di gamu galwà di dad tdòmi ani, ²⁹ dunan nang gamu kmaan i dad knaan gablé di dad ise glut dwata, nang gamu kmaan litè, nang gamu kmaan i dad lmanaf maflang, na nang gamu mimò kdee sasè knayè i lawehyu. Na fye ku lalòyu i gmanmi gamu. Na ani gusen i manmi di gamu.”

³⁰ Na i dad dekla ani, salu ditù di banwe Antiyok, na santifunla i dad to faglut na bléla di dale i sulat. ³¹ Di kbasala i sulat, too ale lehew du too gatgal i nawala i dad gman di sulat. ³² Dyudas na Silas, dunan lwe dad tugad Dwata, taman too dee santulenla di dad to faglut gatgal i kafaglutla. ³³ Na beg ale mnè flo, kel di kasfulèla di dad to mdek dale. Na di là ale fa mdà man i dad to faglut, “Dwata mlé gamu ktanak nawa na fye kaguyu mulè.” ³⁴ Kabay fandam Silas fye ku ftagak kenen déén.

³⁵ Fol na Barnabas, gtagak di Antiyok, ale na dee dademe dad faglut tamdò na tmulen i Tnalù Dwata gablà Amuito Dyisas.

I kaskah ale Fol na Barnabas

³⁶ Na kubu file duh, na man Fol ku Barnabas, “Mdà ite, nlauyta dad flanekta di kafaglut di kdee banwe gutamdòta i tnalù Amuta Dyisas. Neyeta ku tan i kagkahla sadni.” ³⁷ Na kayè Barnabas ku faginla Dyan Mark. ³⁸ Kabay là mayè Fol, du là sa gamtayud Dyan Mark magin dale kel di kafnge i nimòla, du baling sa mulè, na tngakan ale di banwe Famfilya. ³⁹ Na ani i gumdàla sdal, na

du minit i kasdalla, skah ale. Na fagin Barnabas Mark na mdà ale maweng ditù di Sifrus. ⁴⁰Na Silas i fagin Fol. Na di là ale fa mdà dnasal ale i dad faglut du bléla di ifat Dwata, fye Dwata tmabeng dale di kagula. ⁴¹Na magu ale di banwe Sirya na Silisya, du tangalla nawa i dad to faglut ditù.

I kagin Timoti ku Fol na Silas

16 Na fadlug ale Fol salu di banwe Dirbi na Listra. Na nun satu to faglut mnè déén dnagit ku Timoti, na yéan faglut na to Dyu, bay maan to Grik. ²Too kenen dag i kdee dad faglut déén di banwe Listra na Ikonyum. ³Na kayè Fol ku faginan Timoti, taman ftulian du laloan ukum i dad Dyu. Na nimoan ani di ku Timoti, du fye là kenen dnuen i dad Dyu di dad banwe gusalula, du gadèla maan ise sa Dyu. ⁴Na di kagula di dad banwe, tulenla ku tan i kastulen i dad gal dek Dyisas na i dad gal mebe i dad faglut déén di Dyérusalém gablà di dad flalòla dale. ⁵Taman too matnù i kafaglut i dad to faglut, na klit i duh too matnù i kdeela.

I kanteen Fol

⁶Na kafnge én, Fol na i dad demen magin kenen, magu ale di klamang i banwe Fridya na Galasya, du di bang én, là ale faloh i Mtiu Tulus tamdò i Tnalù Dwata di banwe Asya. ⁷Na kakella di gusableng di banwe Misya na Bitinya, kayèla magu di Bitinya, bay là ale lêman faloh i Tulus Dyisas salu ditù. ⁸Taman magu ale di banwe Misya na masol salu di banwe Troas. ⁹Na di butang én, nun kanteen Fol, fite Dwata di kenen satu to mdà di banwe Masidunya tadag na too fakdo di kenen, manan, “Salu ge dini di Masidunya, du begam gami tñabeng.” ¹⁰Na di kite Fol ani, gasil gami fatlagad salu di Masidunya, du toomi gadè

tlo gami Dwata tmulen i Fye Tulen gablà ku Dyisas di dad to di banwe atù.

I kafaglut Lidya, satu libun di banwe Filifos

¹¹Na fandà di banwe Troas, smakay gami di bong aweng, salu di banwe Samutrés, na di tmadol duh salu gami di banwe Niafolis. ¹²Mdà déén salu gami di Filifos, i bong syudad di banwe Masidunya, na gakuf di kagot i dad to di banwe Roma. Na mnè gami funa là file duh di syudad ani. ¹³Na di Duh Kaf-tud i kalwàmi di syudad na salu gami di kilil i yéél, du fandammi nun kastifun i dad Dyu du dmasal. Na sudeng gami na stulen di dad libun stifun déén. ¹⁴Nun satu libun di dad to flinge gami dnagit ku Lidya. Mdà kenen di banwe Tiatira, na i nimoan fabli dad mabtas klaweh kibò fulè nun klunun. Kenen satu libun too mangamfù di Dwata. Na lanwa Dwata i fandaman fye glabatan na dnawatan i man Fol. ¹⁵Na kenen na kdeela di gumnean fbunyag ale. Na kafnge én, nlakan gami manan, “Ku fnaglutyu too untù i kafaglutgu di ku Dyisas, magin gamu di gumnègu na mnè gamu déén.” Na du too fakdo di gami, salu gami di gumnean.

I kbilangù ku Fol na Silas

¹⁶Satu duh, slengmi magu salu di gud-masal, snitong gami i satu libun fasak nun loos, na fagu di kloosan, gamtulén kenen ku tan i fan kel. Na i dad to mfun kenen, too nun filak gwèla mdà di ktulenan di dad to ku tan i fan kel di dale. ¹⁷Na i libun ani tati mlalò gami, na laan tlag mkit, manan, “I dad to ani dad lifan i Too Mdatab Dwata, na i tulenla gamu i kibòyu galwà.” ¹⁸Na nimoan ani kel di file duh. Kafnge én, taglukas Fol, na falè di kenen na manan di busaw, manan, “Mdà di dagit Dyisas Krayst, dekta ge lamwà di libun ani.” Na gasil lamwà i busaw. ¹⁹Na di kgadè i dad mfun i libun

ani, talà ale gamwè filak mdà di kenen, kanfèla Fol na Silas na snadyolla di dad ganlal déén di fadyan. ²⁰Na nebela ale di dad to mukum mdà di banwe Roma, na manla, “Dad to ani Dyu ale, na too smamuk di syudadito. ²¹I flalòla dmuen gito urdin, taman du gito dad to di Roma laito fakay dnawat na lalò dun.” ²²Na dee dad to magin ale di kalbutla ku Fol na Silas. Na i dad ganlal fkasèla klaweh ale Fol, du flusla du fbadasla ale. ²³Na kafngela too madas dale, lugadla ale di lam bilanggù, na toola flau di to gal mantay toon fanse mantay dale. ²⁴Na di kaklinge i to gal mantay i flau kenen ani, lugadan ale Fol di sibay di lam, na fnantungan i blila.

²⁵Na tafan tngà butang dmasal na mlingag ale Fol dmayen Dwata, na flinge i dademe dad to bnilinggù déén. ²⁶Na makto kel i bong linol, na too mgingok i dad lahan i bilanggù. Na tì malwa i kdee dad takab, na magbel i dad sangkali gikat di kdee dad to di lam i bilanggù. ²⁷Na mgukat i to gal mantay i bilanggù, na di kiten tamalwa sa i kdee takab, too sasè i klikoan, du man nawan tagalwà kdee dad to bnilinggù. Taman nwean sundangan, du fanan fnati i kton. ²⁸Kabay kite Fol i fanan nimò, mkrit kenen manan, “Nangam fnati i kton, du dini sa i kdeemi.”

²⁹Na i to gal mantay ani mni salò di dademen, na gasil fusuk di lam, na too kankal di klikoan, na lamfan kenen di muna ale Fol na Silas. ³⁰Na kafnge én, faginan ale lamwà na manan di dale, “Gamù gal tamdò, tan dé kibògu du fye galwà agu di dad salàgu?”

³¹Na tmimel ale Fol, manla, “Faglut ge di ku Dyisas Krayst, na galwà ge di dad salaam, na balù i kdee dad mnè di gumneam.” ³²Na tdòla kenen na i dad to mnè di gumnean i Tnalù Dwata gablà ku Dyisas Krayst. ³³Di bang én, nalob i to gal mantay i dad seey Fol na Silas, na gasil

kenen fbunyag gakuf i kdee dad to mnè di gumnean. ³⁴Neben Fol na Silas di lam gumnean, na fankaanan ale. Kenen na i kdee dad to mnè di gumnean, too lehew du faglut ale nan di Dwata.

³⁵Na kakwalan, i dad gal mukum mdà di Roma, dekla dad ganlal déén di bilanggù du falwà ku Fol na Silas.

³⁶Taman fgadè i to gal mantay di bilanggù di dale Fol, manan fakay ale lamwà nan, du man kun i dad to mukum. Na manan fa, “Mulè gamu na i ktanak nawa mnè di gamu.”

³⁷Kabay man Fol di dad ganlal, manan, “Bnadas gami di mata i kdee dad to, balù landè salàmi, na gami sa dad to glam di kagot Roma. Na bnilinggùla gami fa. Na ani kayèla ku falwàla gami fagu di buni du fye landè to gmadè. Là sa fakay di gami. Silang gami lamwà ku dad mukum mdà di Roma salu dini na falwà gami.”

³⁸Na tulen i dad ganlal di dad gal mukum mdà di Roma i man ale Fol, na di kgadèla Fol na Silas dad to di Roma too ale likò. ³⁹Taman salu ale di dale Fol, du fakdo ale du fye begla nlfet i salàla. Ale i falwà dale Fol na Silas mdà di bilanggù, na fakdo di dale fye beg ale lamwà di syudadla. ⁴⁰Na lamwà Fol na Silas di bilanggù, na salu ale di gumnè Lidya. Na déén gusitela i dad flanevla faglut na tangalla i kafaglutla. Na kafnge én, mdà ale.

I ksalu ale Fol di banwe Tésalonika

17 Magu ale Fol na Silas di banwe dnagit Amfifolis na Afalonya na ditù gukella di banwe Tésalonika, na déén nun satu gusatdò i dad Dyu. ²Na i tagnè gal nimò Fol, fusuk kenen déén di gusatdòla. Na tlu Duh Kaftud stulen kenen di dad tastifun déén gablà di Tnalù Dwata. ³Na faglabatan na fiten i kaglut tan mdà di Tnalù Dwata, na là fakay ku là magu Krayst i To Mgalék Dwata di

kaflayam, na mati na mték kenen mdà di fati. Na manan di dale, “Dyisas i tdògu di gamu ani, kenen sa i To Mgalék Dwata galyu fatan.” ⁴Na nun dademe dad Dyu déén mgebe di kafaglut di ku Dyisas na magin ale di fandam Fol na Silas, na lê magin dee dad to Grik mangamfù di Dwata, na dee dad libun mgafè.

⁵Kabay dademe dad Dyu i là faglut, too mingà nawala ku Fol na Silas. Taman santifunla i dademe dad to sasè di fadyan, na banlétla i nawala, taman tanbùla mimò samuk di syudad. Na faflal ale salu di gumnè Dyason, du fanngaballa Fol na Silas, du fye nebela di muna i dad to stifun déén. ⁶Kabay du là ale sa teen, dyolla Dyason na i dademe dad faglut di muna i dad ganlal di syudad, na falbongla i talùla, manla, “I dad to smamuk di klamang banwe, tadini nan di syudadito, ⁷na Dyason ani, tafyakan ale Fol di gumnean. Na i kdeela tanlafàla sa i urdin i gumdatahito Sisar, du manla nun fa dademe harì dnagit ku Dyisas.” ⁸Na di kaklinge i kdee dad to stifun déén na dad ganlal i man i dad to sasè, too msamuk i nawala. ⁹Taman nlegesla ale Dyason mlé filak du bayad i kagalwàla, na kafnge én, falwàla.

I ksalu ale Fol di syudad Biriya

¹⁰Na di kakifun, i dad to faglut déén, dekla Fol na Silas salu di syudad Biriya. Na di kakella salu ale di gal gusatdò i dad Dyu. ¹¹Na i dad Dyu di banwe Biriya fye fa ldamla di ldam i dad to di banwe Tésalonika, du too ale mayè flinge na dmawat i tdò Fol. Na klit i duh toola neye i Tnalù Dwata du fye gadèla ku glut i tdoan. ¹²Taman dee dad Dyu déén faglut di ku Dyisas, na nun dee dad to Grik faglut, dad lagi na dad libun i too mgafè. ¹³Kabay di kaklinge i dad Dyu là faglut di Tésalonika, tamdò Fol Tnalù Dwata di banwe Biriya, malò ale na lêman ale smamuk déén na banlétla

nawa i dee dad to. ¹⁴Na taman i dad to faglut gasilla dek Fol salu di kilil i mahin, bay Silas na Timoti fanak ale di Biriya. ¹⁵Na nun dad lagi tmunda ku Fol kel di banwe Atén. Na di kdàla samfulè di Biriya, kmated Fol di dale fye ku mlal malò Silas na Timoti.

I ksamuk nawa Fol di syudad Atén

¹⁶Na di klo Fol fatan ku Silas na Timoti déén di Atén, too msamuk i nawan di kiten too dee alung i fnangamfùla di klamang syudadla. ¹⁷Taman too kenen stulen di dad Dyu na dad ise Dyu gal mangamfù di Dwata déén di gusatdò dad Dyu, na lêman di dad to teenan di fadyan klit i duh. ¹⁸Na nun dademe dad to gal tamdò i lwe fnaglut dnagitla Ifikuriyan na Stowik, samdal ku Fol. Nun dademe di dale smilo, na manla, “Tan dé i man i to ani, landè gnadean bay laan tlag talù.” Na man i dademe, “Man nawam ku manan gablà i dad dwata di mahal banwe.” Ani manla, du tamdò Fol gablà ku Dyisas na i ktékan mdà di fati.

¹⁹Kafnge én, faginla Fol di muna i dad gal mukum di gustifunla dnagit Ariafagus, na manla di kenen, “Kayèmi ku gadèmi i falami tdoam ani. ²⁰Nun dademe tdoam lingemi i too gaftikeng gami, na kayèmi gadè i gumtatekan.” ²¹Na én duen i kdee dad to di banwe Atén na i dademe dad to mnè déén, smalek ku Fol, du ani sa i tagnèla nimò stulen na smalek gablà di dad falami tdò i dad to.

²²Na tadag Fol di muna i dad to stifun di Ariafagus, na manan, “Gamu dad to di Atén, teengu di gamu too nun fnaglutyu. ²³Du balù di kalngabgu di klamang i syudadyu, teengu i dad gal gumangamfùyu, na di satu teengu nun gsulat déén, manan, ‘Gumangamfù di dwata làmi gadè.’ Na i dwata fnangamfùyu i làyu fa gadè, kenen sa i fgadègu di gamu.

²⁴“Kenen sa Dwata mimò i klamang banwe, na kdee mnè dini di tah tanà, kenen mimò dun. Na du kenen Amu i kdee di tah langit na di tah tanà, là kenen mnè di dad gumnè gumangamfù nimò i dad to. ²⁵Na landè kibò i dad to tma Beng kenen du landè sa kanliduan. Kenen sa baling i mlé nawa di kdee dad to, na kdee kafye, kenen sa mlé dun di dale. ²⁶Mdà di satu lagi i tanimoan, nimò Dwata i kdee bung dad to, du fye mnè ale di klamang banwe. Na tagnean nalék i banwe gufnean kdeela na i klola mnè ditù. ²⁷Ani i nimoan, du fye fanngabal kenen i dad to, du nun imen nawan di kafngaballa teenla kenen, du i kaglut tan là kenen mawag di kat man satu gito, ²⁸‘Du mdà di kenen nun nawaito, magu ito, na mnè ito dini di tanà.’ Na glut i gman i dademeyu gal flalok, manla, ‘Gito sa dad ngà Dwata.’

²⁹“Na du glut gito dad ngà Dwata, nangito fandam ku i kafbawehan salngad i gal nimò i dad to mdà di blawen, salafi, na ku demen batu, du i kafbaweh nimòla én alò mdà di gnadè na kfulung i dad to. ³⁰Di muna, du là fa gmadè i dad to i kaglut gablà ani, fbayà Dwata i nimòla, bay ani, én sa kayean ku msal i kdee dad to di klamang banwe na kmagol i dad sasè nimòla. ³¹Du tamgalékan i duh nukuman i kdee dad to di klamang banwe mdà di matlu kukuman fagu di satu to tamgalékan. Na fiten i kaglut ani di kdee dad to fagu di ktékan i to ani mdà di fati.” Én man Fol di dale.

³²Na di kaklingela i man Fol gablà di kték mdà di fati, nun dademe di dale smilo kenen, bay man i dademe, “Mayè gami flinge i dademe tdoam gablà ani.” ³³Na kafnge én, tngakan i dad to stifun déén. ³⁴Na nun dad to magin kenen na faglut ale, na satu faglut dunan Dyunisysus, na satu to di lumbuk i dad mukum dnagit Ariyafagus, na nun

satu libun dnagit ku Damaris, na nun fa dademe faglut.

I ksalu ale Fol di syudad Korintu

18 Kafnge én, mdà Fol di banwe Atén na salu kenen di Korintu. ²Na déén gusmitongan i satu Dyu dnagit ku Akwila. Na i gusut lagi ani di banwe Fontus, bay falami kel kenen na yaanan, Frisila, fdu di Roma i bong syudad di banwe Itali. I duenla salu di Korintu du Klawdyus, i gumdatah di Roma, tafalwaan i kdee dad Dyu mdà déén. Na mlaui Fol dale, ³na du salngad i nimòla mnè kenen di safédla, na sasatu ale tambél du mimò slung, du én gumwèla i klidùla. ⁴Na klit i Duh Kaftud déén di gal gusatdò i dad Dyu stulen kenen di dad Dyu na i dad to Grik, du fye matlas i fandamla na faglut ale di ku Dyisas.

⁵Na di kakel ale Silas na Timoti mdà di banwe Masidunya, landè nan dademe nimò Fol alò tamdò i dad Dyu na tule nan dale na Dyisas i To Mgalék Dwata galla fatan. ⁶Kabay di kduen i dad Dyu ku Fol na talù ale sasè di kenen, kakesan i kfung di klawehan, du gugmadèla na dale i tmimel di Dwata i ksasè nimòla, na manan di dale, “Gamusala ku là gamu galwà di kaflayam di fulé duh, landè labetgu deg. Fandà ani én tdògu i dad to ise Dyu.”

⁷Na kafnge én, mdà kenen di gusatdò i dad Dyu, na salu kenen di gumnè Titus Dyustus, satu to ise Dyu too mangamfù di Dwata. Déén gumnean di saféd i gusatdò i dad Dyu. ⁸Na nun satu to dnagit ku Krisfus, i ulu gal mebe di gusatdò i dad Dyu, baling faglut di ku Dyisas na balù i kdee dad to di gumnean. Na dee fa dad to déén di Korintu i mlinge i man Fol, faglut ale na fbunyag.

⁹Na di satu kifu talù Dwata di ku Fol fagu di kanteenan, manan, “Nang ge likò Fol na fles ge samtulen gablà di deg, nang ge fanak, ¹⁰du dini agu di safé-

dam, na landè fakay mlayam ge, du nun dee dad to nfungu dini di syudad ani.”

¹¹ Taman mnè Fol déén sfali tngà, du tamdò i dad to i Tnalù Dwata.

¹² Na di bang nun gubirnadòr di banwe Akaya dnagit Galyu, stifun i dad Dyù là faglut du kamfè ku Fol na nebela kenen di gumukum. ¹³ Na dnalamlà kenen manla, “I to ani too mebe i dad to di kfangamfù di Dwata, bay i tdoan là maslalo di dad flalò blé Dwata di gami fagu di ku Mosis.”

¹⁴ Na tafan tmimel Fol, bay Galyu guna talù, manan di dad Dyù, “I kaflin-gengu dun ku taglafaan i urdin i gubirnu, ku demen too nun salaan, fakayta gamu fanlinge. ¹⁵ Kabay du sanbulawyu gablà di gusahà i katdòyu, na gablà di dad flalòyu gamu dad Dyù, gamu sa mukum dun. Là agu mayè mukum ani.” ¹⁶ Na falwaan ale di gumukum. ¹⁷ Na du mdà di kaflabèla magot ale ku Sostinis i ulu gal mebe di gusatdò i dad Dyù, na fatdukla kenen di muna i gumukum. Kabay sadi landè di ku Galyu na fbayaan ale.

I kasfulè Fol di syudad Antiyok

¹⁸ Na mlo Fol mnè di saféd i dad faglut di Korintu. Na kafnge én, tngakan ale na maweng kenen salu di banwe Sirya, na magin Frisila na Akwila. Na di là fa mdà kenen fdisan i ulun di banwe Sinkriya, du én ilè i nun fakangan di Dwata. ¹⁹ Na di kakella di banwe Ifisus, tngak Fol Frisila na Akwila, na fusuk kenen di gal gusatdò i dad Dyù, na stulen di dale. ²⁰ Na fakdo ale di kenen fye mlo kenen mnè déén, bay là fakay di kenen. ²¹ Kabay di kdaan fakangan di dale, manan, “Ku mayè Dwata, samfulè agu dini.” Na kafnge én, tamdà kenen di Ifisus smakay aweng.

²² Na di kagduungan di Sisariya, fles kenen di Dyérsalém, du nlauyan i dad faglut déén. Na kafnge én, fadlug kenen di banwe Antiyok. ²³ Na kakubu i dee

butang klon di Antiyok mdà kenen. Na nkatan i dad banwe glam di Galasya na Fridya, du tangalan nawa i kdee dad to faglut.

I ksalu Afolos di Ifisus

²⁴ Na di bang én, nun satu Dyù dnagit ku Afolos kel di Ifisus, na i gusutan di banwe Alihandriya. Too kenen fulung talù na too nun gadean gablà di Tnalù Dwata. ²⁵ Na tanun tamdò kenen gablà di dalan mlalò i Amuito Dyisas, na ani too minit i nawan tamdò gablà di kenen. Na glut i tdoan, bay aloan gadè gablà di kbunyag i tdò Dyan. ²⁶ Na tambù kenen talù i landè klikoan déén di gal gusatdò i dad Dyù. Na di kaklinge ale Frisila na Akwila i katdoan, faginla Afolos salu di gumnèla na tananùla i gnadean gablà di dalan i Dwata.

²⁷ Na di kayè Afolos salu di banwe Akaya, i dad faglut déén di Ifisus tangalla i nawan fagu di ksulatla di dad to faglut di Akaya, du fye toola kenen dnawat. Na di kakelan déén, bong kagtabengan i dad to tafaglut di ku Dyisas fagu di kafye Dwata. ²⁸ Du di kastulen ale Afolos na i dad Dyù di muna i dad to, gfsanan ale du fiten i kaglut fagu di Tnalù Dwata, dunan Dyisas i To Mgalék Dwata galla fatan.

I ksalu Fol di Ifisus

19 Na di klo Afolos déén di banwe Korintu, magu Fol di dad bulul, i satu dalan salu di Ifisus. Na di kakelan déén teenan i dademe dad to mlalò ku Dyisas. ² Na snalekan ale, manan, “Di kafaglutyu ku Dyisas, tagdawatyù kè i Mtiu Tulus?” Na tmimel ale, manla, “Là, landè lingemi ku nun Mtiu Tulus.” ³ Na lêman ale snalek Fol, manan, “Na tan dé i fnaglutyu di kafbunyagyu?” Na tmimel ale, manla, “Fnaglutmi i tdò Dyan Gal Munyag.”

⁴Na man Fol, manan, “Bnunyag Dyan i dad to tamsal na tmagak i dad salàla. Kabay i tdoan i dad to fye ku faglut ale di to tmadol kenen, dunan Dyisas.”

⁵Taman di kaklingela i man Fol, fbun-yag ale lêman fagu di dagit Amuito Dyisas. ⁶Na di kafkah Fol i falelan di dale, kel i Mtiu Tulus di dale, na baling ale talù i dee bung talù, na tulenla i Tnalù Dwata. ⁷Na i kdeela nun kè sfalò lwe dad lagi.

I katdò Fol di dad to faglut di Ifisus lwe fali

⁸Na klo tlu bulen salu Fol di gal gusatdò i dad Dyu na tamdò i dad to di landè klikoan, na too kenen stulen di dale gablà di kagot Dwata, du fye faglut ale. ⁹Kabay nun dademe di dale too mgal i ulula na là ale mayè faglut, na baling ale talù sasè di muna i dad to gablà di dalan mlalò ku Dyisas. Taman tnagak ale Fol na faginan i dad to mlalò ku Dyisas, na klit i duh stulen ale déén di skwila gutamdò satu to dnagit ku Tiranus. ¹⁰Na lwe fali i klola mimò ani, na taman kdee dad to mnè di banwe Asya, i dad Dyu na i dad ise Dyu, sdulê ale mlinge Tnalù Dwata gablà ku Dyisas.

I dad ngà Skiba

¹¹Na mimò Dwata i dad too gamtikeng fagu di ku Fol. ¹²Du balù i dad lasulun na i safut labédan di awekan, nebe di dad to nun tduk, na tati mgulê i tdukla, na lamwà di dale i dad busaw. ¹³Na nun dademe dad Dyu gal magu du falwàla dad busaw. Na tilewla falwà dad busaw fagu di dagit Amuito Dyisas. Na ani manla di dad busaw, “Di dagit Dyisas i gal tdò Fol, dekta gamu lamwà.” ¹⁴Na i mimò

ani dunan i fitu dad ngà Skiba lagi. Na Skiba ani gumdatah i dad bà di Dwata.

¹⁵Kabay i busaw gine baling tmimel dale, manan, “Dyisas dilègu, na gadègu Fol, bay simto gamu kè?”

¹⁶Na kafnge én, i to nun busaw, toon ale bnunù, na fnisanan kdeela. Na du too sasè i kbunuan dale, nilala i gumnean na mlitè ale na mti kasè i klawehla. ¹⁷Na di kaklinge i kdee dad Dyu na i dad ise Dyu mnè di Ifisus i mkel ani, too sè klikò i kdeela, na lumban nan baling kafèla i dagit Amuito Dyisas. ¹⁸Na dee di dad to tafaglut di ku Dyisas tmulen di muna i dademela i dad sasè tamgimòla. ¹⁹Na dee dad mloos di kafaglutla di ku Dyisas, santifunla i dad librula i gumwèla i kfulung Satanas, na snakufu di muna i kdee dad to. Na sandagubla i btas i kdee dad libru ani, na mdadong lime falò libu btasan. ²⁰Taman fagu ani, i Tnalù Dwata too mbel na too gfisan i dad sasè.

I samuk di banwe Ifisus

²¹Na kafnge én, i fandam Fol salu kenen di banwe Dyérusalém magu di banwe Masidunya na Akaya. Na manan, “Na mdà di Dyérusalém, too agu salu di banwe Roma.” ²²Taman Timoti na Irastus, lwe di dad gal tmabeng kenen, dekan ditù di Masidunya, bay kenen mnè fa di Asya.

²³Na di bang ani, mbaling nun bong samuk déén di Ifisus du mdà di katdò Fol gablà di dalan mlalò ku Dyisas. ²⁴Na nun satu lagi dnagit ku Dimitriyus too fulung tmunal salafi. Na nimoan dad malnak gumnè kafbaweh i gumnè gumangamfùla di satu dwatala dnagit ku Artimas.[§] Na i dad to tmabeng kenen di nimoan, too bong gwèla mdà di nimòla. ²⁵Taman santifunan i dademen na balù i dademe dad to mimò salngad i ke-

[§]19:24 Lwe dagit i dwata libun ani. Di talù dad to di Roma, dunan Latin, én dagitan dunan Dayana. Di talù Grik i dagitan, dunan Artimas.

nen nimò, na manan di dale, “E gamu, gadèyu mdà di nimoito ani gamweito bong knun.”²⁶ Na tateenyu na talingeyu gablà di nimò Fol. I manan i dad dwata nimò i dad to ise ku glut dwata, na tadee dad to i mgeben di kafaglut, là alò dini di Ifisus bay di klamang banwe Asya.²⁷ Taman ani kanlikoito, ken nun talù sasè gablà di nimoito. Na là alò én, bay balù i gumangamfù i mdatah dwataito Artimas ken baling landè gukmamu dun, na malmo i dengeg Artimas, na landè sa kadang mangamfù di kenen, i fnangamfù i kdee dad to di Asya, na balù di klamang banwe.”

²⁸Na kaklinge i dad to i man Dimitriyus, too ale flabè di katdò Fol, na mkit ale, manla, “Too mdatah Artimas, i dwata fnangamfù i dad to di banwe Ifisus.”²⁹ Na di là mlo tambel i samuk di klamang i syudad. Na dee dad to kamfè ku Gayus na Aristarkus, lwe to mdà di Masidunya gal magin ku Fol magu, na gasilla ale nebe di gal gustifun i dad to di syudad Ifisus.³⁰ Na mayè Fol talù di muna i dad to, bay klen kenen i dademen dad mlalò ku Dyisas.³¹ Na balù i dademe dad ganlal di Asya, i dademe Fol sgalak, fakkola ku Fol nang fusuk di gustifun.

³²Na i dad to stifun déén là gmadè i nawala, du sahal man i kdee dad to mkit déén, du nun dee là gmadè i duenla stifun.³³ Na nun dademe, man nawala Alihandro i fanlabèla, na lugad kenen i dad Dyu di muna i dad to. Tayalan i kmalan du fye fafanakan ale, du kayean fgadè di dad to i kaglut.³⁴ Kabay di kdilèla na Dyu kenen, baling ale salngan mkit kel di lwe uras, manla, “Mdatah Artimas i dwata fnangamfù i dad to di Ifisus.”

³⁵Na i to mebe i syudad, fafanak i dad to, manan, “Gamu dad to di Ifisus, tagadè i kdee dad to di klamang banwe, gito dini di Ifisus i mifat gumnè

i gumangamfù di ku Artimas i mdatah dwataito, na i kafbawehan batu mtatek mdà di langit.³⁶ Taman du landè fakay gafkéng dun, fye ku fanak gamu na nang gamu smamuk.³⁷ Tanebeyu dini dad to ani, balù landè tnakula di gal gumangamfuito demen landè manla sasè gablà di dwataito.³⁸ Na kaflingenta dun, ku mayè Dimitriyus na dad to mimò di kenen mlé salà di balù simto, fakayla sa nebe di usay, na nun dad to gal mukum déén, na déén sa gumléla salàla.³⁹ Kabay ku nun fa dademe kayèyu santulen, fakayyu nebe di kastifunito di duh galito ksusay.⁴⁰ Na i mgimoito di duh ani fakay ku i dad ganlalito mlé salà di gito. Na ku én nimòla landè sa timelito di dale du landè sa kaglut duenito mimò samuk.”⁴¹ Na kafnge én, dekan i dad to mulè.

I kagu Fol di Masidunya na Akaya

20 Na di kafnge i samuk, fafngé Fol i dad to faglut di Ifisus na tangalan i nawala. Na kafnge én, mbal kenen mdà, du magu kenen salu di banwe Masidunya.² Slob kenen di dad banwe déén, na tangalan i nawa i dad to faglut fagu di dee dad tdoan. Kafnge én, kel kenen di Akaya,^{** 3} na tlu bulen i klon mnè déén. Kabay di kafatlagadan maweng salu di Sirya lingen nun dad Dyu mngabal dalan mati kenen. Taman fandaman laan fles di Sirya, bay samfulè magu di Masidunya.⁴ Na nun magin kenen dunan Sofatar tingà Firus mdà di banwe Biriya, Aristarkus na Sikundus i dad to mdà di banwe Tésalonika, Gayus mdà di Dirbi, Timoti, na i dad to mdà di Asya dunan Tikikus na Trofimus.⁵ Muna ale na fatanla gami Fol di banwe Troas.⁶ Na kakubu i Fista i Fan Landè Falnok Dun, maweng gami mdà di banwe Fili-

^{**}20:2 Nun satu dagit i banwe Akaya, dunan Gris ku demen Grisya.

fos, na kafnge lime butang gumahmi ale di Troas, na fitu butang i klomi déén.

I sangal klaudy Fol di Troas

⁷Na di kifu Sabadu stifun gami du sasatu gami kmaan du fye gafaldammi i kfati Dyisas. Na tamdò Fol di dad to kel i tngà butang, du fandaman mdà kenen flafus. ⁸Na nun dee salò di sibay gustifunmi di tah. ⁹Na nun satu lamnok lagi dnagit ku Yutikus sudeng di bintanà. Na sleng Fol tamdò malkudang i lagi ani, na baling gkudang, na mtatek mdà di gatlu kansad saal kel di tanà. Na tnabeng i dad to, bay tamati kenen. ¹⁰Kabay mnaul Fol na lanfanan na lkafan Yutikus, na manan, “Nang gamu mlidù, du mto sa kenen.” ¹¹Na myak Fol lêman na snatngaan i fan du kmaan gami. Na stulen kenen di dale kel di flafus, na kafnge én mdà. ¹²Na i lamnok lagi tatek ani gine nebela mulê tamto na too ale lehew.

I kagu Fol salu di banwe Militus

¹³Na tamuna gami salu di bong aweng na maweng salu di banwe Asos du slobmi Fol, du ani sa i flaloan gami, du tmanà kenen salu ditù. ¹⁴Na di ksitongan gami déén di Asos, fyakmi kenen di awengmi na fles gami di banwe Mitilini. ¹⁵Na mdà déén maweng gami, na di tmadol duh kel gami di sablà i fungul dnagit Kyos. Na di tmadol duh fa slob gami di fungul dnagit Samos, na di tmadol duh én kel gami di banwe dnagit Militus. ¹⁶Na fandam Fol nliusan i banwe Ifisus, du fye laan ganggà di Asya, du msasaw, du fye gafles di Dyérusalém du kayean kel ditù di duh dnagitla Féntikus.

I sangal ktalù Fol di dad ulu di dad faglut di Ifisus

¹⁷Taman di kakel Fol di banwe Militus, fafngén i dad ulu di dad faglut di ku Dyisas di Ifisus smitong kenen di Militus.

¹⁸Na di kakella, man Fol di dale, manan, “Tagadèyu i tagnè ldamgu di knègu dini di safédyu tambù fa di kakelgu dini di Asya. ¹⁹Na toogu nimen i Amugu Dyisas di nimògu di kenen, na toogu fdanà i ktogu, na dee dulè maloh i lwakgu, du mdà di dad kaflayam gnagugu mdà di kduen i dademegu dad Dyu deg. ²⁰Kabay balù ani nimòla, gadèyu landè làgu nimò i gamtabeng gamu di ktulengu na di katdògu gamu di gustifunyu na di dad gumnèyu. ²¹Tulengu di dad to Dyu na i dad to ise Dyu là fakay ku là ale msal di dad salàla na fdadong di Dwata, na too faglut di Amuito Dyisas.

²²“Na ani, fan agu salu di Dyérusalém du dek agu i Tulus Dwata na làgu gadè ku tan i kel di deg ditù. ²³I alògu gadè tafgadè i Mtiu Tulus di deg na di kdee syudad gusalugu, én fatan deg i bilanggù na kaflayam. ²⁴Kabay knean di fandamgu i nawagu ani landè btasan di deg, silang ku alògu fanngè i nimò gablé Amugu Dyisas di deg, dunan i ktulengu i Fye Tulen gablà di kafye blé Dwata.

²⁵“Tanlauygu na tatdògu i kdeeyu gablà di kagot Dwata, bay gadègu mdà ani talàyu agu lêman site. ²⁶Taman toogu gamu tnulen di duh ani, simto di gamu i là galwà kadang di fulé duh, là fakay ku banléla agu salà. ²⁷Du tasdulègu tulen di gamu i kdee knayè Dwata, landè làgu tulen di gamu. ²⁸Na tooyu neye i ktouy, na i kdee dad faglut i tasalig i Mtiu Tulus di gamu du salngad ale dad bilibili. Na tooyu nifat i dad to fbaling Dwata dad ton fagu di kfati i Tingaan Dyisas. ²⁹Na di ktagakgu gamu ani, gadègu nun dad to kel salngad ale i dad too labè lmanaf gal kmaan to, du mngabal ale kfagu falmo i dad to faglut di ku Dyisas. ³⁰Na balù dademe di gamu kadang tamdò kakakéng, du fye mgebeyu i dad to faglut di klalò gamu. ³¹Taman too gamu fgeye, na nangyu

glifet i tlu fali klogu tamdò gamu di mduh na kifu, gagin i lwakgu maloh.

³²“Na ani, blégu gamu di ifat Dwata, na di kafyen tatdògu gamu i gafgal gamu na gamlé gamu i kdee fye tatagaan du blén di kdee dad to nfunan. ³³Làgu lmen mibal i filakyu, i blawenyu, na ku demen i klawehyu. ³⁴Gadèyu i kmalgu ani mimò du fye gwègu bayad i kdee kanlidùgu na i kanlidù i dademegu gal magin deg. ³⁵Na mdà di kdee dad tanimògu tagfitegu di gamu fye ku too ito fgal mimò, du fye nun kiboito tmabeng i dad to mnè di kalima. Du fye fandamito i gman i Amuito Dyisas, manan, ‘Balù fye i to dmawat, bay too fye fa i to mlé.” Èn man Fol di dad to faglut.

³⁶Na di kafnge Fol mangman kdee ani, i kdeela lkuad du dmasal ale di Dwata. ³⁷Na lkafla na nalakla kenen na i kdeela mngel. ³⁸Too ale mlidù du tamanan dale talà ale lêman site. Na tundala kenen salu di aweng gusmakayan.

I ksalu Fol di Dyérusalém

21 Na di kafngemi mbal di dale tamdà gami fles maweng salu di banwe dnagit Kos. Na di tmadol duh gafat gami di banwe dnagit Rodas, na mdà déén fadlug gami di banwe Fatara. ²Na déén nun teenmi aweng fan salu di Fonisya, taman én gusmakaymi. ³Na di kagumi, teenmi i fungul dnagit Sifrus, na maweng gami gsen di ibeng du nliusmi, du fles gami salu di banwe Sirya. Na tufa gami di banwe Tiro, du déén gudmuung i aweng du nawas dademe dad lulenla. ⁴Na nun teenmi dad to faglut déén, na taman mnè gami di dale fitu butang. Na mdà di alak Tulus Dwata fakdo ale ku Fol du fye laan fadlug di Dyérusalém. ⁵Kabay di kakubu i fitu butang, fles gami di kagumi. Na i kdeela faglut di ku Dyisas, na balù dad yaanla na dad ngàla magin gami kel di lwà i syudad. Na di kakelmi di kilil i mahin lkuad gami du

dmasal. ⁶Na kafnge én, mbal gami di dale du myak di aweng, na mulé ale.

⁷Na fles gami di kagumi mdà di Tiro na dmuung gami di Tolimiyas. Na nlauiy i dad flane kmi di kafaglut di ku Dyisas déén na mnè gami di dale sbutang. ⁸Na di tmadol duh, mdà gami lêman salu di banwe Sisariya, na mnè gami di gumnè Filif, satu to gal tamdò i Fye Tulen gablà ku Dyisas. Na kenen i satu di dad fitu to tamgalék i dad to faglut di Dyérusalém du tmabeng i dad to gal dek Dyisas. ⁹Na nun fat dad ngaan slame sawang libun gal tmulen i Tnalù Dwata. ¹⁰Na là file duh i klomi mnè déén, nun kel mdà di banwe Dyudiya satu tugad Dwata dnagit ku Agabus. ¹¹Salu kenen di gami, na nwean i galing Fol na bnakusan kenen kmal na blì, na manan, “Ani man i Mtiu Tulus, ‘I to mfun i galing ani, ani sa kibò i dad to Dyu di Dyérusalém makus kenen, na bléla kenen kadang di falel i dad to ise Dyu.”

¹²Na di kaklingemi dun ani, kdeemi gagin i dad to déén, fakdo di ku Fol, fye nang salu di Dyérusalém. ¹³Kabay tnmelan gami, manan, “Tan ku mngel gamu na flidù i nawagu? Tagatlagad agu sa, ise ku alò bnakus, bay balù fa fnatila agu mdà di katdògu gablà di Amuito Dyisas.”

¹⁴Na di kgaðemi làmi gagan tamlas i fandaman, falohmi kenen, na manmi, “Fye ku Dwata dmohò i knayean.”

¹⁵Kafnge én, ftifas gami du salu di Dyérusalém. ¹⁶Na nun dademe dad faglut di ku Dyisas di Sisariya magin gami, na tundala gami di gumnè satu to dnagit ku Mnason du déén gufanakmi. Na Mnason ani, satu lagi mdà di banwe Sifrus, na satu di dad to muna faglut di ku Dyisas.

I klaui Fol ku Dyém

¹⁷Na di kakelmi di Dyérusalém too gami dnawat i dad faglut déén. ¹⁸Di

tmadol duh magin Fol gami du nlaumi Dyém, na déén i kdee dad ulu mebe i dad faglut di ku Dyisas di Dyéruusalém.¹⁹ Kafnge i kastulen Fol di kakelmi, tule-nan di dale i kdee mgimò Dwata di dad to ise Dyu fagu di katdoan.

²⁰Na di kaklingela i kdee ani, too ale dmayen Dwata. Kafnge én, manla di ku Fol, “Flanekmi, gadeam file libu dad Dyu mbaling faglut di ku Dyisas, bay too ale mayè mlalò i dad flalò blé Dwata di ku Mosis.²¹ Na lingela i galam tdò di kdee dad Dyu mnè di banwe i dad ise Dyu, fye ku knagolla i dad flalò ani, na nang tnulì i dad ngàla ku demen nang nimen i dad flalò i dad Dyu.²² Na là mlo ani lingela kè takel ge dini. Na tan fye nimoito? ²³I manmi di ge ani toom nimò. Nun fat lagi dini nun fakangla di Dwata.²⁴ Na magin ge dale na fakuf ge dale di klanebla i ktola di muna Dwata, na ge mayad i klidùla, du fye gafdisla i ulula. Na fagu di nimoam ani, gadè i dad to là glut i lingela gablà di ge, du teenla sa kadang i kimenam i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis.²⁵ Na gablà di dad to ise Dyu tafaglut di ku Dyisas, tasnulatmi ale gablà di fandammi. Manmi fye ku nang ale kmaan i knaan tadsù di dad ise glut dwata, nang kmaan litè, nang ale kmaan i dad lmanaf maflang, na nang ale mimò i sasè knayè lawehla.”

²⁶Taman di tmadol duh fagin Fol i fat lagi ani, na flanebla i ktola. Na kafnge én, salu ale di lam i Bong Gumnè Dwata, du fgadean ku kilen i duh kafngela flaneb i ktola, du én i bang kabléla dsù.

I kakkè i dad Dyu ku Fol

²⁷Na di tafan kubu i fitu duh i kasbangla, nun dad Dyu mdà di banwe Asya mite Fol déén di Bong Gumnè Dwata. Na banléla nawa i bong dee dad to déén du fye kanfèla Fol.²⁸ Na falbongla i kitla, manla, “E dad to di Israél, tnabengyu

gami. To ani gal tamdò i kdee dad to dmuen gito dad Dyu, na dmuen i dad flaloito, na balù i Bong Gumnè Dwata. Na ani nun dad to ise Dyu fafusakan dini, na fagsikan i Mtiu Gumnè Dwata ani.”²⁹ Ani manla, du fandamla fagin Fol Trofimus i satu to mdà di Ifisus di Bong Gumnè Dwata, du teenla kenen samnagin ku Fol di syudad.

³⁰Na kaklinge i dad to di syudad i man dad to én, too sasè kaflabèla na làla gadè i nawala, taman sadlu ale salu di ku Fol, na bnunùla na snadyolla di lwà, na gasilla tnakab i Bong Gumnè Dwata.³¹ Na fanla kenen fnati, bay linge i ulu dad sundalu mdà di banwe Roma gablà di samuk di kabal syudad Dyéruusalém.³² Taman faflal kenen fagin i dad sundalu na dad ulula faflal salu di bleng i bong dee dad to tastifun déén. Na di kite i dad to i ulu dad sundalu na i dad sundalu, fanak ale maug ku Fol.³³ Kafdadong i ulu i dad sundalu, kanfean Fol, na fbakusan kenen lwe sangkalì. Na snalekan i dad to, manan, “Simto kè i to ani, na tan kè i mgimoan?”³⁴ Na i dad to stifun déén mkít ale na là salngad i timella. Na du too midul i ugak i dad to, là too gadè i ulu dad sundalu i kaglut, taman dekan dad sundalun mebe ku Fol di barakla.³⁵ Na di kakel ale Fol di yaut gumnè i dad sundalu, balingla kenen nket, du fye là snaktus i dad to.³⁶ Na i kdee dad to mlalò déén too mkít, manla, “Fnatiyu kenen.”

I ktalù Fol di dad to

³⁷Na di fanla nebe Fol di lam i gumnè i dad sundalu manan di ulu i dad sundalu, manan, “Fakay ku nun mangu di ge?” Na tmimel i ulu, manan, “Fulung ge kadi talù Grik?”³⁸ Ise ge kadi i to mdà di banwe Idyif i mebe samuk na mebe i fat libu dad to manò salu di banwe landè to?”

³⁹Na tmimel Fol, manan, “Agu sa satu Dyu mdà di Tarsus, satu bong syudad glam di banwe Silisya. Na ku mfakay, begam agu faloh talù di dad to.”

⁴⁰Na faloh i ulu, na tadag Fol di yaut na ftadagan i kmalan du fafanakan i dad to. Na di kfanakla, talù Fol di dale di talù Hibru.

22 Na ani man Fol, “Gamu dad flanekegu, na dad tuagu, tabyà begyu fanlinge i ktimelgu i gmanyu gablà di deg.” ²Na di kaklingela i talù Fol Hibru, lumban i kfanakla. Na fadlug Fol talù, manan,

³“Agu satu Dyu, na sut agu di syudad Tarsus glam di Silisya, bay dini sa di Dyérusalém i gulamnokgu. Na Gamalyél i too tamdò deg gablà di dad flalò i dad gutambulito, na too minit i nawagu mimen Dwata, salngad i kdeeyu di mduh ani. ⁴Na i nimògu di muna, too agu mlayam i dad to mlalò di Dalan Dyisas, kel di kfatigu dale. Na kanfègu dad lagi na balù dad libun du fbilanggùgu ale. ⁵I gumdatah di dad bà di Dwata na kdee dad tua gal mebe gito dad Dyu gmadè too glut i dad mangu ani. Du di muna, tagwègu mdà di dale dad sulatla di dad flanekegu Dyu di banwe Damaskus, du fye nun glalgu kamfè i dad to faglut di ku Dyisas, na salu agu ditù du fye nebegu ale bnakus i sangkalì di Dyérusalém, du fye fanlayam ale.

I ktulen Fol i gumdaan faglut di ku Dyisas Krayst

⁶“Kabay fan ltu i duh di kagdadonggu di Damaskus, na tati makto i bong kneng mdà di langit tmuyal glibut deg. ⁷Na tatek agu di tanà na lingegu i talù, manan, ‘E Sol, Sol, kan ku fanlayamam agu?’

⁸“Smalek agu, mangu, ‘Amu, simto ge kè?’ Na manan di deg, ‘Agu sa Dyisas mdà di Nasarét i fanlayamam.’ ⁹Na i dad

demegu magu teenla i bong kneng, bay làla glabat i talù i to stulen di deg.

¹⁰“Na mangu, ‘Amu, tan i fye nimògu?’ Na manan di deg, ‘Mték ge na fles ge di Damaskus, na ku kel ge ditù nun tmulen ge i kdee fimò Dwata ge.’

¹¹Na du tabutè agu mdà di bong neng gine, taman nalak agu i dad demegu fles di Damaskus.

¹²“Na nun satu lagi dnagit ku Ananayas nlauyan agu. Na toon faglut di Dwata na nimenan i dad flaloito na nafè kenen i kdee dad Dyu mnè déén.

¹³Na ani i to salu di deg, na tadag di safédgu, na manan, ‘Flanekegu Sol, lêman ge nan mite.’ Na di kmanan én, lêman agu mite, na teengu kenen.

¹⁴“Na talù kenen di deg, manan, ‘I Dwata fnangamfù i dad gutambulito malék ge du fye gadeam i kenen knayè, fye teenam i Saligan Too Matlu, na fye lingem kenen too talù. ¹⁵Du ge mbaling to gal tmulen di kdee dad to i tateenam na lingem mdà di kenen. ¹⁶Na landè dademe fatanam. Mték ge nan, fbun-yag ge, na falobam Amuito Dyisas i dad salaam fagu di kdasal di kenen.’ Én i manan deg.”

I kdek Dyisas ku Fol di dad to ise Dyu

¹⁷Na fadlug talù Fol, manan, “Na kafnge én, samfulè agu di Dyérusalém, na dmasal agu di Bong Gumnè Dwata. Na di lamgu dmasal nun kanteengu. ¹⁸Kanteengu Amugu Dyisas, na manan di deg, ‘Fafal ge lamwà di Dyérusalém, du i dad to dini là ale mayè dmawat i ktulenam gablà di deg.’

¹⁹“Na tmimel agu, mangu, ‘Kabay Amugu, tagadè i dad to dini i tagnègu nimò, dunan nkatgu i dad gusatdò i dad Dyu du fye bnilinggùgu na fbadasgu i dad to faglut di ge. ²⁰Na balù di kfatila ku Stifan di kastulenan gablà di ge, déén agu sa, na nagingu i dad to mati ku Stifan na agu fa mantay i saulla.’ ²¹Kabay ani

i timelan deg, manan, ‘Mdà ge du dekgu ge salu di mawag banwe di dad to ise Dyu.’” Én man Fol.

I kastulen Fol na i ulu di dad sundalu

²²Na too fye kaflinge i dad to di kdee man Fol kel di kmanan gablà di ksalun di dad to ise Dyu, bay di kaklingela ani mkit ale, manla, “Fnatiyu kenen! Landè gukmamu to ani, là fakay ku mnè fa kenen di tah tanà.”

²³Na di kakitla, nlusla dad tahà sigalla du tayalla na balù dad kfung sabulla salu tah. ²⁴Na i ulu di dad sundalu di banwe Roma mdek i dad sundalun mebe ku Fol di lam i gumnèla. Na fbadasan fye tulenan ku tan duen i dad to too mkit. ²⁵Kabay di kagbakusla kenen du fye bnadasla, man Fol di satu kafitan tadag déén, manan, “Fakayyu kè bnadas i to mdà di Roma ku là fa gadèyu i salaan?”

²⁶Di kaklinge i kafitan i man Fol, salu kenen di ulu i dad sundalu na tulenan i man Fol, manan, “Tan i fanam nimò, du to ani i to mdà di Roma?”

²⁷Na salu i ulu i dad sundalu di ku Fol na snalekan manan, “Tulenam deg, ge kè to di Roma?” Na tmimel Fol, manan, “Hae, agu sa to di Roma.”

²⁸Na man i ulu, manan, “Too bong bayadgu deg du fye matlo agu to di Roma.”

Na tmimel Fol, manan, “Kabay agu, sut agu di Roma, taman mdà fa di ksutgu tagnè agu to di Roma.”

²⁹Na i dad to fan smalek ku Fol fawag ale di kenen. Na di kgaðe i ulu ani Fol to di Roma, too likò kenen du tafbakusan kenen sangkali.

I kebela ku Fol di muna i dad to mukum

³⁰Na di tmadol duh, nwè i ulu dad sundalu dad sankali Fol, na du kayean gaðe ku tan i dalam i dad Dyu ku Fol,

fastifunan i dad ulu di dad bà di Dwata na kdee dad to gal mukum i dad Dyu. Na neben Fol déén na ftadagan kenen di muna i kdeela.

23Na too meye Fol di dad to mukum i dad Dyu, na manan, “Dad flanekegu Dyu, kel di duh ani toogu dnohò i kdee nimò fimò Dwata deg, taman là agu myà di munan.” ²Na di kaklingela i man Fol, i gumdatah i dad to bà di Dwata dnagit ku Ananayas, manan di dad to tadag di saféd Fol, “Snamfakuyu kenen.” ³Na kafnge én, man Fol di kenen, “Fadè, ku ge baling snamfak Dwata kadang mdà di kaflingum. I duenam sundeng déén du nukumam agu fagu di dad flalò Mosis, bay nlafaam sa i dad flalò én di dekam ale smamfak deg.”

⁴Na i dad lagi mdadong di ku Fol, manla di kenen, “Tay, sasè manam di gumdatah i dad bà di Dwata tamgalékan!”

⁵Na tmimel Fol, manan, “Dad demegu Dyu, làgu gaðe ku kenen i gumdatah i dad bà di Dwata, du man di Tnalù Dwata fsulatan,

‘Nang gamu talù sasè gablà di gumdatahyu.’”

⁶Na di kgaðe Fol dademe dad to stifun déén Sadusi na dademe Farisi, toon falbong i taluan, na manan, “Dad flanekegu, agu sa to Farisi, na tingà i satu to Farisi. Én duenyu agu nukum ani, du faglut agu mték kadang i dad to mati.”

⁷Na di kmanan ani, baling sbulaw i dad Farisi na i dad Sadusi, na masbalét i fandam kdee dad to stifun déén. ⁸Sbulaw ale du man i dad Sadusi là kun mték i dad to mati, na landè dad kasaligan na landè dad layef i dad to. Kabay i dad Farisi, faglut ale kdee ani slame nun.

⁹Na too matnù i kalbong talùla déén. Na nun dademe dad Farisi gal tamdò i dad flalò blé Dwata di ku Mosis, tadag ale na too ale msen ku Fol, manla, “Landè teenmi sasè mgimò i to ani. Nun

kè tulus demen kasaligan i stulen di kenen.” ¹⁰I kasbulawla mbaling matnù i kinitan. Taman i kafitan dad sundalu talikò nan, du man nawan mdà di kasnadyolla ku Fol ken mati kenen. Taman gasilan fnaul i dad sundalun, du fafwean ku Fol mdà di dad to, na feben di lam i gumnèla.

¹¹Na di kbutang én, msut Dyisas di saféd Fol, na manan, “Toom fangal i nawam. Tatulenam gablà di deg dini di Dyérusalém na toom tulen lêman kadang ditù di banwe Roma.”

I tafandam i dad Dyu kibòla mati ku Fol

¹²Na di flafus, nun dademe di dad Dyu stifun du fandamla ku tan i kibòla mati ku Fol. Na smafà ale manla silang ale lêman kmaan ku demen minum ku tamati Fol. ¹³Na i kdeela magin di kastulenla ani mlukas fat falò ale. ¹⁴Na kafnge én, salu ale di dad ulu di dad to bà di Dwata na i dad tua gal mebe i dad Dyu, na manla, “Tasmafà gami na i safàmi silang gami lêman kmaan ku tagfatimi Fol. ¹⁵Taman ani fye kibòyu, gamu na i dad to gal mukum, fangéyu Fol fagu di kafitan i dad sundalu, na manyu nun fa kayèyu gadè gablà di kenen. Kabay gami, fanlaabmi di dalan du fnatimi kenen di laan fa kel dini.”

¹⁶Kabay i tingà lagi i flaneke Fol libun mlinge i fanla kibò ku Fol. Taman salu kenen di gumnè i dad sundalu, na tule-nan ku Fol.

¹⁷Na di kaklinge Fol i manan, fatlon i satu ulu i dad sundalu na manan di kenen, “Begam nagin tingà lagi ani salu di kafitanyu, du nun kayean man di kenen.” ¹⁸Taman faginan i tingà lagi di kafitanla, na manan, “I to bnlangguito dnagit ku Fol, fatlo deg na fakdo di deg ku beggu nebe i tingà ani dini di ge, du nun kun kayean man di ge.”

¹⁹Na i kafitan i dad sundalu nagotan i kmal i tingà lagi, na neben fawag di dad to du fye landè mlinge, na snalekan, manan, “Tan i kayeam man di deg?”

²⁰Na man i tingà lagi, “Tasasatu nawa i dad ulu i dad Dyu mni di ge fayah ku febem Fol salu di muna i dad gal mukum i dad Dyu, du nun fa kun kayèla gadè gablà di kenen. ²¹Kabay nang ge mimen i kayèla, du nun mlukas fat falò dad lagi salbuni du mlaab kenen, du smafà ale manla silang ale kmaan demen minum ku tagfatila Fol. Tagatlagad ale mimò dun ani, na alòla fatan i kimenam i knayèla.”

²²Na dek i kafitan i dad sundalu i tingà lagi, manan, “Nangam tulen di balù simto to i ktulenam di deg.” Na di kagmanan ani fdaan i tingà lagi.

I ktundala ku Fol salu di banwe Sisariya

²³Kafnge én, fatlo i kafitan i dad sundalu lwe dad demen ulu, na manan di dale, manan, “Fatlagadyu lwe latu dad sundalu, na fitu falò dad to smakay kudà, na lwe latu to mebe agas, du fye gatlagad gamu mdà kadang di alas nuwébi butang, du salu gamu di Sisariya. ²⁴Na lêmanyu fatlagad i dad kudà gusmakay Fol, du tundayu kenen di ku Gubirnadur Filik, na tooyu bnantay du fye landè gaslokan di dalan.”

²⁵Na smulat kenen di ku Gubirnadur Filik, na ani manan, ²⁶“Agu Klawdyus Lisyas i smulat ani.

Di ge too mgafè Gubirnadur Filik.

“Too fye flafus di ge.

²⁷“I to ani kanfè i dad Dyu dini na fanla kenen fnati. Kabay di kgadègu kenen satu to di Roma, fagingu i dad sundalugu na falwàmi kenen di falella. ²⁸Na du kayègu gadè ku tan i gugsalaan, nebegu kenen di gustifun i dad to gal mukum i dad Dyu. ²⁹Na déén gugmadègu landè salà mgimoan i fakayla

kenen fnati ku demen fbilanggù. Én duenla mlé kenen salà du gablà alò i dad flalòla. ³⁰Na di ktulen i satu to deg nun dademe dad Dyu tafatlagad mati kenen, fandamgu fye ku gasilgu kenen febe di ge. Na mangu di dad to dmalan kenen, fye ku tulenla ge ku tan i salaan.” Én i sulatan.

³¹Taman nimen i dad sundalu i dek i kafitanla, taman di butang én nngéla Fol, na nebela kenen kel di banwe Antifatris. ³²Di tmadol duh, samfulê i dad sundalu alò tmanà di gumnèla di Dyérusalém, na i dad sundalu nun kudà, ale i fadlug mebe ku Fol ³³kel di banwe Sisariya. Na di kakella ditù, tundala i sulat di gubirnadador na flesla blé Fol di kenen. ³⁴Na bnasa i gubirnadador i sulat, na snalekan Fol i banwe gumdaan, na di kgadean mdà Fol di Silisya, ³⁵manan, “Fanlingegu i kayeam man ku takel kadang i dad to dmalam ge.” Kafnge én, fbantayan dad sundalu Fol di tagnè gumnè Hari Hérod.

I kdalamlà ku Fol di muna Gubirnadador Filik

24 Na kakubu lime butang, Ananayas i gumdatah i dad bà di Dwata salu di Sisariya mdà di Dyérusalém na magin i dademe dad tua mebe i dad Dyu, na satu abugadu dnagit ku Tirtulus. Na salu i kdeela di muna Gubirnadador Filik du tmulen i dad salà Fol. ²Na fngén Fol, na kakelan déén, tambù Tirtulus dmalam kenen di muna Filik, manan, “Too mgafè Gubirnadador, mdà i kfulungam mebe i banwe, tamlo manak i knèmi, na dee mgimoam i kguman i banwe ani gafye knè i dad to mnè dini. ³Na kdee fye mgimoam ani tagadè i kdee dad to di klamang banwe, du tatulenmi di dad to gablà di fye kagotam. Taman mlé gami bong fye di ge. ⁴Na ani làgu fthà ken

glukas ge flinge deg. Kabay ku mfakay begam fanlinge i tukay manmi di ge.

⁵“I to ani toomi teen i ksasean, du kenen mebe i ksamuk di dad Dyu di klamang banwe, na kenen mebe i satu fnaglut, i dad to faglut di satu to mdà di banwe Nasarét. ⁶Na fanan fagsik i Bong Gumnè Dwata, taman kanfèmi kenen. Kayèmi mukum kenen fagu di dad flalò blé Dwata di gami dad Dyu fagu di ku Mosis, ⁷bay Lisyas, i kafitan i dad sundalu i mlabal i knayèmi, du salu déén di gami na nwean Fol mdà di gami fagu di leges. ⁸Kafnge én, dekan gami dini di ge, du fye tulenmi di ge ku tan i salà Fol. Na ku toom kenen snalek, gadeam too glut i kdee dad dalammi kenen.”

⁹Na i dademe dad Dyu déén, naginla i kdee dalam Tirtulus, na manla too glut i manan.

I ktalù Fol di muna Gubirnadador Filik

¹⁰Na kafnge én, ftaalù Gubirnadador Filik Fol. Na man Fol, “Gadègu tatoo mlo ge mebe i banwe i dad to Dyu, taman too agu lehew du gtimelgu i kdalamlà deg di munam. ¹¹Ku smalek ge di dad to, fakayam gadè na alò sfalò lwe butang tamlius di ksalugu ditù di Dyérusalém du mangamfù agu di Dwata. ¹²Na i dad to dmalam deg là teenla agu samdal balù simto to di lam i Bong Gumnè Dwata, na làgu banlét i dad to déén di gusatdòla, demen di dademe dad gusalugu di klamang syudad. ¹³Na landè gfitela di ge kaglut i gugmadeam dun na glut i kafsàlala deg. ¹⁴I kaglutun too agu mangamfù di Dwata, i Dwata dad gutambulmi, fagu di Dalan Dyisas i manla satu fnaglut là glut. Kabay faglut agu fa di kdee sulat di dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na kdee sulat i dad tugad Dwata. ¹⁵Na nun fatangu salngad i dad to ani, du fnaglutgu fagu di Dwata nun duh kadang mték i kdee dad to mati, balù fye ku demen sasè dad

to. ¹⁶Taman too agu fgal mimò fye, du fye landè gamsamuk i nawagu di muna Dwata na di muna i dad to.”

¹⁷Na fadlug Fol talù di muna Filik, manan, “Kafnge file fali i là agu salu di Dyérusalém samfulè agu ditù, du tundagu filak du tabeng di dad demegu Dyu mnè di kalima, na nun blégu di Dwata. ¹⁸Na di kitela deg déén di Bong Gumnè Dwata, tafngegu flaneb i ktogu fagu di flalò dad Dyu fagu di ku Mosis. Landè sa dad to stifun di safédgu na landè samuk. ¹⁹Kabay di bang én, nun dademe dad Dyu déén mdà di Asya, fye ku dini ale moon di munam du tmulen i salàgu ku nun, ²⁰ku demen fye ku i dad to dini dmalam deg tmulen i salà teenla di deg di ktadaggu di muna i dad to gal mukum i dad Dyu. ²¹Én alògu gadè fakayla tulen gugsalàgu di ktadaggu di munala, dunan di kmangu, ‘Duenyu agu nukum dini ani, du fnaglutgu mték kadang i dad to mati.”

²²Na du too gmadè Filik gablà di Dalan i kafaglut di ku Dyisas, taman fafanakan i usay, bay manan, “Nukumgu ani kadang ku takel Lisyas, i kafitan di dad sundalu.” ²³Na kafnge én, dekan i ulu di dad gal mantay ku Fol, too kenen bnantay, bay falohla kenen mimò dademe knayean na falohla i dademen sgalak mlé di kenen i dad kliduan.

I ktadag Fol di muna Filik na yaanan Drusila

²⁴Na takakubu là file duh tasalu déén Filik na magin i yaanan Drusila. Na Drusila ani Dyu kenen. Na fngé Filik Fol, na flinge ale i ktulenan gablà di kafaglut di ku Krayst Dyisas. ²⁵Na di ktulen Fol gablà di katlu na i kadnan nawa, na gablà di kukum Dwata fan kel, likò Filik, na manan, “Tagablà nan flo, fakay ge mdà. Na ku nun gugaslenggu lèta ge fngé.” ²⁶Na di bang én, nun fa dademe kayean, man nawan ken banlé kenen Fol

filak du fye falwaan kenen. Taman galan fafngé Fol du fye stulen ale.

²⁷Na di kakubu i lwe fali, nun tlas Filik i Gubirnador, dunan satu to dnagit ku Forkyus Fistus. Kabay là falwà Filik Fol di bilanggù, du kayean ku dnayen i dad Dyu i nimoan.

Fistus i tlas Filik mukum ku Fol

25 Na tlu butang Fistus kel di banwe Sisariya mdà kenen salu di Dyérusalém. ²Na di kakelan di Dyérusalém i dad ulu i dad bà di Dwata na i dad to gal mebe i dad Dyu, salu di kenen du tulenla i salà Fol. Na too ale fakdo di kenen ³ku fasfuléan Fol di Dyérusalém, du fandamla fanlaabla kenen di dalan na fnatila. ⁴Kabay tmimel Fistus, manan, “Tabnilanggù Fol di Sisariya, na fan agu samfulè ditù. ⁵Taman fye ku nun dademe di dad uluyu magin deg salu ditù, na dale tmulen i salaan ku nun.”

⁶Na mnè Fistus déén di Dyérusalém walu ku demen sfalò butang. Na kafnge én, samfulè kenen di Sisariya. Na di tmdol duh sudeng kenen di gumukuman na fafngén Fol. ⁷Na di kakel Fol sanlibut i dad Dyu tasalu déén mdà di Dyérusalém, na too dee salà i dalamla kenen, bay landè kaglut i fakayla fite gugmadè glut i dad dalamla. ⁸Kabay nsen Fol i kton, manan, “Landè sa nlafàgu dad flalò i dad Dyu, na landè salàgu di Bong Gumnè Dwata, ku demen di ku Sisar, i gumdatah di Roma.”

⁹Kabay du kayè Fistus ku fanlehewan i dad Dyu, taman snalekan Fol, manan, “Mayè ge kè samfulè di Dyérusalém, du fye déén gumukumgu ge gablà di dad dalamla ani?”

¹⁰Kabay ani timel Fol, manan, “Là, ta-dini agu di muna i to i mgalék i gumdatah di Roma, na du ani gumbela deg, ani sa i glut gumukumam deg. Landè sa salàgu di dad Dyu, na tagnè ge gmadè

glut i mangu. ¹¹Na kaflingenta dun, ku nun salàgu i gablà agu fnati, landè fnigu ku nlifetyu salàgu. Kabay ku landè kaglut i dad dalamla deg, landè balù simto fakay mlé deg di dale. Na én fnigu ani ku Sisar mukum deg.”

¹²Na kafnge én, di kastulen Fistus di dad to gal mngewe kenen, ani timelan ku Fol, manan, “Tafnim ku Sisar i mukum ge, taman déén gusalum di ku Sisar.”

I ktalù Fol di muna Harì Agrifa

¹³Na di là file butang, i harì i dad Dyu dnagit ku Harì Agrifa na i libunan Birnis, kel di Sisariya du nlaulya Fistus.

¹⁴Du dee butangla mnè déén, stulen Fistus di ku Harì Agrifa gablà di ku Fol, manan, “Nun to bnlanggù Gubirnadur Filik na tagakan dini. ¹⁵Na di ksalugu di Dyérusalém, i dad ulu i dad bà di Dwata na i dad tua gal mebe dad Dyu dmalam kenen na toola fni di deg ku toogu kenen faflyam. ¹⁶Kabay i mangu dale, là fakay di dad urdin di Roma ku fanlayamla i satu to ku laan funa gamtimel di dad to i dalamla kenen.

¹⁷Taman di kakella dini là agu fnggà, bay di tmdol duh gasil agu salu di gal gumukum na fangégu kenen. ¹⁸Na di ktadag i dad to dmalam kenen fandamgu ku nun tulenla gablà di too sasè nimoan, bay landè sa tulenla fakayla fsalà kenen.

¹⁹Baling én alò tulenla gablà di kasbulawla di fnaglutla, na gablà di satu lagi dnagit ku Dyisas tamati, bay man Fol tamté. ²⁰Na du là agu gmadè ku tan i fye kukumgu ani, taman snalekku Fol ku mayè kenen samfulè di Dyérusalém du fye déén gumukumgu dun. ²¹Kabay laan mayè. Na di kafnin i gumdatah di Roma mukum kenen, fbantaygu dad sundalu kel di kfebegu kenen di ku Sisar.”

²²Na man Agrifa di ku Fistus, manan, “Kayègu flinge i man to én.”

Na tmimel Fistus, manan, “Fayah fakay ge flinge kenen.”

²³Na di tmdol duh kel Agrifa na Birnis na toola fite i kdatahla di kfusukla déén di gumukum. Na magin di dale i dad gumdatah i dad sundalu na i dad mdatah to di syudad én. Na di kakella di lam, fatlo Fistus Fol taman nngéla. ²⁴Na man Fistus, “Harì Agrifa na i kdeeyu dini, tadini i to dnam kdee dad Dyu di Dyérusalém na balù dini di Sisariya. Na too ale mkut duh kayèla ku fafatigu kenen. ²⁵Kabay landè teengu salà mgi-moan i fakay gumukum kenen di fati. Na du kenen sa i mni ku i gumdatah di Roma mukum kenen, nagingu i kayean na fangu febe di Roma. ²⁶Kabay tan i sulatgu kadang di gumdatahito Sisar gablà di kenen, du landè too kaglut sala. Ani duengu fangé ku Fol salu dini di munay, lumban di munam Harì Agrifa, du fye fagu di ksalekito, nun fakaygu sulat gablà di kenen di ku Sisar. ²⁷Du di fandamgu, là fakay ku febegu satu to bnlanggù di ku Sisar ku landè fgadègu di kenen ku tan i too sala.”

I ktalù Fol di muna Harì Agrifa

26 Na man Agrifa di ku Fol, manan, “Fakay ge tmimel i gman i dad Dyu gablà di ge.” Na ftadag Fol i kmalan du fan talù du nsenan i kton, na manan, ²“Harì Agrifa, fandamgu too fye kagkahgu di duh ani, du fakay agu tadag di munam na tmimel i kdee dalam i dad Dyu deg. ³Satu gufye i nawagu du toom gadè sa i kdee dad ukum i dad Dyu na i dad tdò galmi sanbulaw. Taman toogu beg fakdo di ge ku fantahaam i nawam flinge deg.

⁴“Na kdee dad Dyu gmadè i ldamgu fandà fa di ktukaygu, balù mdà di katbuan gadèla i nimògu klogu déén di deg banwe na di knègu di banwe Dyérusalém. ⁵Tamlo gadèla gablà di deg, ku alò ale mayè tmulen moon, du mdà di katbuan gagin agu di fnaglut i dad Farisi, i lumbuk i dad Dyu too mi-

men i dad flalò Dwata. ⁶Na di duh ani tadag agu dini di munam na fukumla deg du fnaglutgu too dnohò Dwata i fakangan di dad gutambulmi. ⁷Na i sfalò lwe lumbuk i gutambulmi dad Dyu, fatanmi i kagdohò Dwata i fakangan klola mangamfù di kenen di mduh na kifu. Na Hari Agrifa, du mdà di kfatangu i fakang ani, tadnalamlà agu. ⁸Kan kè ku nun di gamu dad Dyu là faglut gmagan Dwata mték i dad to mati?

⁹“Na balù deg di muna, én mnè di nawagu too fgal mlayam i dad faglut di ku Dyisas mdà di Nasarét, ¹⁰na én nimògu di Dyérusalém. I dad ulu i dad bà di Dwata mlé deg glal, na bnlanggùgu dee dad to Dwata, na di kukum dale di fati, magin agu sa. ¹¹Na dee dulègu ale faflayam déén di kdee gusatdò i dad Dyu, du kayègu ku knagolla i kafaglutla di ku Dyisas. Na du too sasè i kaflabègu dale, balù i gumnèla di dademe mawag banwe, toogu ale natud du fanlayamgu.”

I ktulen Fol i gumdaan faglut

¹²“Na di satu kagugu, salu agu di banwe Damaskus. Na nun nebegu sulat mdà di dad ulu i dad bà di Dwata mlé deg glal kamfè i dad to faglut di ku Dyisas. ¹³Na Hari Agrifa, di ltu i duh slenggu magu, teengu bong neng mdà di langit, too bong fa di kneng i duh, glibut di deg na di dad to magin deg. ¹⁴Na i kdeemi tatek di tanà, na lingegu i talù manan di deg di talù Hibu, manan, ‘E Sol, Sol, kan kè ku fanlayamam agu? Balingam fanlayam i ktom fagu di galam nimò, salngad i baka smifà i talam tuad mfunan.’ ¹⁵Na smalek agu, mangu, ‘E Amu, simto ge kè?’ Na tmimel i Amu, manan, ‘Agu sa Dyisas i galam fanlayam. ¹⁶Kabay mték ge na tadag, du én duengu msut di ge, du nalékgu ge mgimò saliggu, du fye tule-nam di dad to i teenam duh ani na i dademe fa i fitegu ge kadang. ¹⁷Na fal-

wàta ge kadang mdà di falel i dad demem Dyu na balù mdà di dad to ise Dyu, i dad to gumdekgu ge. ¹⁸Ge sa lamwa i fandamlà, na falwaam ale mdà di gukmi-fun na nebem ale di gumalwan, na mdà di agot Satanas salu di Dwata, du fye fagu di kafaglutla di deg nlifetgu i dad salàla, na gamdawat ale i alel gagin di dademe dad to mbaling dad ngàgu.”

I ktulen Fol i nimoan

¹⁹“Taman Hari Agrifa, nimengu i manan di deg mdà di langit. ²⁰Fu-nagu tamdò i dad to déén di Damaskus, di Dyérusalém, kafnge én di klamang banwe Dyudiya, na i dad to ise Dyu. Tdògu ale fye ku msal ale, tmagak i dad sasè nimòla, fdadong di Dwata, na fite i ksalla fagu di dad fye nimòla. ²¹Na én sa duen i dad Dyu kamfè deg déén di Bong Gumnè Dwata, na fanla agu fnati. ²²Kabay kel di duh ani tnabeng agu Dwata, na taman dini agu di munayu na tulengu i kaglutlan di kdeeyu, di dad to mdanà ku demen di dad to mdatah. I mangu ani salngad i tagman dad tugad Dwata na Mosis i gdohò kadang di fulé duh, ²³dunan i To Mgalék Dwata too gagu funa di too sasè kaflayam kel di kfatin, na kenen muna di kdee mték mdà di fati, na kenen sa tmulen di dademen Dyu na di dad ise Dyu gablà di kagalwà di dad salà.”

²⁴Na sleng Fol msen i kton, too mkit Fistus, manan, “Fol, tabook ge. I bong gnadeam i gafbook ge.”

²⁵Kabay tmimel Fol, manan, “Gubir-nador Fistus, là agu sa book, du i mangu ani too glut na fakay fnaglut. ²⁶Na Hari Agrifa, landè klikògu falwà i kdee kayègu man di ge, du gadeam sa gablà di kdee ani du là sa mgimò di gugbunin. ²⁷Hari Agrifa, faglut ge dé i gman dad tugad Dwata? Gadègu faglut ge.”

²⁸Na man Agrifa ku Fol, “Man nawam kè di là mlo ani mgebem agu di kafaglut

di ku Dyisas?” ²⁹ Na tmimel Fol, manan, “Balù là mlo ku demen mlo knean i dasalgu di Dwata fye ku ge moon na i kdee dini mlinge i mangu mbaling salngad deg, bay ise ku nikat gamu sangkali.”

³⁰ Kafnge én, i Harì, i Gubirnadòr, Birnis, na i kdee dademela déén tadag ale na mdà. ³¹ Na di kdàla stulen ale, manla, “Là fakay fnati to ani ku demen bnlanggù du landè sasè nimoan.”

³² Na man Agrifa di ku Fistus, manan, “I to ani fakay falwà di bilanggù ku laan baling fukum di ku Sisar.”

I kaweng Fol salu di banwe Roma

27 Na di ksatu fandamla fsalu gami maweng ditù di banwe Roma di Itali, fbantayla Fol na i dademe to bnlanggù di ku Dyulyus, i satu kafitan i dad sundalu dnagitla Dad Sundalu i Gumdatah. ² Na smakay gami di satu aweng mdà di banwe Adramityum tapan mdà salu di dad banwe mdadong di kilil mahin glam di banwe Asya. Na mdà gami, na Aristarkus i satu to mdà di banwe Masidunya fdu di syudad Tésalonika magin gami. ³ Na di tmadol duh, dmuung gami di banwe Sidon. Na du Dyulyus kamdo ku Fol, taman began faloh Fol tufa du mlaui i dad demen sgalak fye banléla kenen i dad kliduan. ⁴ Kafnge én, lêman gami mdà maweng, na du too mgal i nus gsungungmi, taman maweng gami salu di guglidung i nus di fungul Sifrus. ⁵ Na di kifalmi i mahin mdadong di banwe Silisya na Famfilya dmuung gami di Mira i banwe glam di Lisya. ⁶ Na déén teen i kafitan i dad sundalu satu kafal mdà di Alihandriya fan mdà salu di Itali, taman déén gufsakayan gami.

⁷ Na too léét i kagumi klo di file duh, na too malima kel di kgafatmi mdadong di banwe Nidus. Na du gsungung i nus na là gami gafles, taman maweng

gami di guglidung i nus di fungul dnagit Krit, na nliusmi banwe Salmoni. ⁸ Na tatì gami maweng fkilil, bay too malima kagumi kel di kakelmi di banwe dnagitla Fye Gudmuung, là mawag di banwe Lasya.

⁹ Na du too gami ganggà di kagumi, taglius i duh gal kafwasa i dad Dyu, taman gnumahmi i bang sasè mahin. Taman fanngewe ale Fol manan, ¹⁰ “Dad demegu, gadègu ku fles ito di kaguuto baling nun gaslokito, malmo i dad lulen na balù i kafalito, na kel di gito, kdeeito kè mati.” ¹¹ Kabay là fanlinge i kafitan i dad sundalu i man Fol, bay én fanlingen i kafngewe i to mebe i kafal na i to mfun dun. ¹² Na i gudmuungmi ani sasè gufsilung di bang katno, taman i gudee dad dememi mayè ku fadlug maweng fye gafat di Finik na déén gufanakmi du i banwe Finik satu suluk di fungul Krit, na smalu di gusdaf i duh, na là gfanan di bong nus di bang tno.

I bong bagyù

¹³ Di là ale fa mdà fganag mbal i nus, na taman fandamla ku gaffes ale, taman nlakunla blangaw na maweng fkilil di banwe Krit. ¹⁴ Kabay là mlo kel i too mgal nus dnagitla Nus Sabnal, na too mbal mdà di fungul. ¹⁵ Na tnadè nus i kafalmi, na du là fakay snungung i nus du too mbal, taman balingmi fnagin ku nè gumebe i nus gami. ¹⁶ Na kagasablàmi di tukay fungul dnagit Kawda déén begmi guflidung. Na déén nlakunmi tukay boti gal lulen i kafalmi du fye là galnab, bay too malima gami mlakun dun. ¹⁷ Na di klakunla boti di tah i kafal, bnatangla i mgal tali i laweh bong kafalmi, du fye mgagid. Na du likò ale ken gasdang di falak sablà di kilil i mahin di banwe Libya, taman nwèla layal i kafal na fanul ale. ¹⁸ Na di tmadol duh, du fadlug i kgal i nus, batla dademe lulenla di mahin. ¹⁹ Na di gatlung duh,

balingla bat di mahin i dad kandeem i kafal. ²⁰Na file duh làmi teen i duh demen dad blatik, na fadlug too mbal i nus. Na du én kagkahmi, talandè imen nawami ku galwà.

²¹Na mlo là kmaan i dad to, taman tadag Fol di munala, na manan, “E dademegu, ku alò gamu flinge deg na là ito fles di Krit, là malmo i lulenito na laito gaslok i kaflayam ani. ²²Kabay ani fnigu di gamu, fangalyu nawayu, du landè mati di gito balù satu, bay malmo i kafalito. ²³Du malbutang Dwata i mfun deg na i fnangamfugu, feben di deg satu kasaliganan, ²⁴na manan di deg, manan, ‘Fol, nang ge likò, là fakay ku là ge tadag di muna Sisar i gumdatah di Roma. Taman mdà di kafye Dwata, landè mati di kdeeyu smakay i kafal ani.’ ²⁵Taman dad demegu, fangalyu nawayu, du fnaglutgu too dnohò Dwata i kdee manan di deg. ²⁶Kabay falis ito ditù di satu fungul na malmo i kafalito.”

I kalmo i kafal

²⁷Na di gasfaloan fat butang falis gami i bong bagyù mifal di Mahin Méditéranyu. Na di tngà butang i dad to gal mebe i kafal, man nawala mdadong gami di kilil. ²⁸Taman tnandakla kn-galam i mahin, na lwe falò dife i kn-galaman. Na là mlo lèmanla tnandak i mahin na i kngalaman sfalò lime dife. ²⁹Na du likò ale ken gtadè i kafal di dad batu, taman fteatekla i fat blangaw di ulin na dmasal ale fye gasil mwal. ³⁰Na i dad to gal mebe i kafal kayèla mila mdà di kafal. Taman fayolla i tukay boti di mahin, du flingu ale fteatek i blangaw di dulung i kafal. ³¹Kabay man Fol di kafitan i dad sundalu na i dad sundalun, manan, “Ku mila i dad to gal mebe i kafal ani, là gamu galwà di bagyù ani.” ³²Taman kanlang i dad sundalu i tali ikat i boti di kafal na fteatekla di mahin du fanulla.

³³Na di là fa mwal, too fakdo Fol di dale fye ku beg ale kmaan, manan di dale, “Tasfalò fat duh là gamu gamkaan mdà di sè klikòyu. ³⁴Taman fakdogu di gamu fye beg gamu kmaan, du fye nun galyu, du balù sbalu wakyu landè lana.” ³⁵Na di kagman Fol ani, nwean tukay fan na di muna i kdeela mlé kenen bong fye di Dwata na tanngaana i fan na knaanan. ³⁶Na di kaklingela i man Fol matgal i nawala na kdeela kmaan. ³⁷Na i kdeemi smakay di kafal ani lwe latu fitu falò nam. ³⁸Na di kabsol i kdeela, batla di mahin i dademe msela, du fye magwà kablat i lulenla.

³⁹Na di ksut i duh, làla dilè i tanà di kilil mahin, bay teenla suluk nun falak di kililan, na kayèla moon déen gudkalla. ⁴⁰Taman fantola i dad ikat i dad blangaw na tagakla déen di mahin. Na nbella fa i tali mgikat di ulin, na nbella i layal di dulung du fye mgebe ale i nus salu di kilil. ⁴¹Kabay baling tadè i kafal di bong gumuntud i falak, na galbang i dulungan, na talà gagan mwè dun. Na malbà i ulinan di kalbang lwek.

⁴²Na i mnè di nawa i dad sundalu, fnatila i kdee dad to bnlanggù du fye landè gkahung di kilil na gila. ⁴³Kabay i kafitan i dad sundalu, fnangan ale du laan mayè ku fnatila Fol. Balingan funa fakyaf di mahin i dad to fulung kmahung na kmahung ale kel di kilil. ⁴⁴Na i dad là fulung kmahung mlalò ale, bay beg ale magot di dad kayu lamteu demen dademe kayu tamalbà di kafal. Na ani kibò i kdeemi beg gafat di kilil.

I kakel Fol di Malta

28 Na di kagalwàmi mdà di sasè gaslokmi én, na takel gami di kilil, nun tmulen gami i dagit fungul ani dunan Malta. ²Na i dad to di banwe én toola gami dnawat, na du tambù mulen na too tno, dmutung ale lifoh. ³Na muku Fol dutung, na di kdutungan dun di li-

foh, nun satu ulad i gamfati to lamwà du too minit, na mlabéd di kmalan. ⁴Na di kite i dad to di banwe én i ulad fatlawéng di kmal Fol, stulen ale, manla, “To ani too manò to, du balù tagalwà kenen di ksasè i mahin, bay laan galwà mdà di ksasè falelan.” ⁵Kabay filik Fol i ulad di lam i lifoh, na landè sasè mkel di kenen. ⁶Na fatanla ku balak i kmal Fol ku demen makto fugen na mati. Kabay too mlo ale fatan na landè sasè teenla lyo Fol, taman matlas i fandamla, na balingla man, “Kenen sa i satu dwata.”

⁷Na mdadong déén nun tanà nfun i to mebe i fungul ani, dnagit ku Fubliyus. Na toon gami fanduf, na fnean gami di safédan tlu duh. ⁸Na di bang ani, milè mà Fubliyus du minit i lawehan na milong litè. Na fusuk Fol di sibayan na dnasalan, na fkahan i falelan di kenen na fanguléan. ⁹Na di kgimoan ani, kdee dad nun tduk di fungul Malta salu di kenen na mgulè ale. ¹⁰Na too dee kfagula fite i afèla di gami, na di fan gami mdà banléla gami i dad kanlidùmi di kagumi.

I ksalu ale Fol di Roma

¹¹Na di kakubu i tlu bulen, lêman gami mdà maweng na smakay di satu kafal mdà di banwe Alihandriya tagnè mnè déén di Malta di bang tno. Na kafal ani dnagitla Dwata Fingin. ¹²Na dmuung gami di syudad dnagit Sirakus na tlu butangmi déén. ¹³Na mdà déén fles gami maweng na kel gami di syudad Rigyum. Na di tmadol duh mbal i nus timul, taman di galwen duh kel gami di banwe Futyoli. ¹⁴Na déén nun teenmi dad flaneke di kafaglut, na fakdo ale di gami beg fanak funa di safédla fitu butang. Kafnge én, mdà gami na fles gami salu ditù di banwe Roma. ¹⁵Na di kaklinge i dad flaneke di faglut di banwe Roma fan gami gafat di dale, snitongla gami déén di fadyan dnagit Afya, na dademe smitong gami di gumnè gal gu-

milè i dad to magu dnagit Tlu Gumnè. Na di kite Fol dad demen faglut, mlé kenen bong fye di Dwata, na matgal i nawan.

I katdò Fol di Roma

¹⁶Na di kakelmi di Roma, falohla Fol mnè aloan satu, bay nun satu sundalu mantay kenen.

¹⁷Na kafnge tlu duh, fatlo Fol i dad ulu di dad Dyu déén. Na di kastifunla, manan di dale, “Dad flaneke Dyu, balù landè salàgu di dademeito Dyu ku demen di dad flalò gdawatito mdà di dad gutambulito, knean bnilinggùla agu ditù di Dyérusalém na bléla agu di dad to di Roma. ¹⁸Toola agu snalek na kayèla ku falwàla agu, du landè teenla salàgu i fakayla agu nukum di fite. ¹⁹Kabay du là mayè i dad Dyu, landè dademe kibògu ku là agu mni di gumdatah di Roma ku kenen mukum deg, balù landè dalamgu i dad demegu Dyu. ²⁰Ani duengu fatlo gamu salu dini, du fye site ito na fakay ito stulen. Du mdà di kafaglutgu di To Mgalék Dwata galito fatan gito dad bel Israél, nikat agu sangkali ani.”

²¹Na manla di ku Fol, “Landè sulat gdawatmi mdà di Dyudiya gablà di ge. Na balù i dad demeito Dyu mdà ditù, landè santulenla sasè gablà di ge. ²²Kabay kayèmi fanlinge ku tan i mnè di nawam, du gadèmi nun dad to di kdee banwe dmuen i fnaglut gumaginam.”

²³Taman nun kasbangla stifun du fanlingela Fol, na di duh i kasbangla, dee fa dad to salu di gumnè Fol. Na fandà flafus kel butang faglabatan na tdoan gablà di kagot Dwata. Too kenen fgal tamdò gablà ku Dyisas mdà di dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i sulat i dad tugad Dwata, du fye faglut ale. ²⁴Na nun dademe di dale faglut mdà di gman Fol, bay dademe là mayè faglut. ²⁵Na baling ale sdal di kdàla. Kabay di là ale fa mdà, man Fol, “Too glut i gman i Mtiu Tulus

di dad gutambulyu fagu di tugad Dwata
Isaya, manan,

²⁶ ‘Salu ge ditù di dad to, na ani manyu
di dale,

Balù nun lingeyu bay knean landè
kaglabatyù,

na balù mite gamu, bay i teenyu làyu
dilè.

²⁷ Du i dad to ani mbaling mgal i ulula.

snafangla i klingela,

na fnidangla matala,

du fye là ale mite,

na là ale mlinge,

du ken ale gamlabat i kaglutan,

na fakay ale msal,

na falwàgu ale di dad salàla.’

²⁸ “Taman fye tooyu gadè i kagalwà
mdà di Dwata takel di dad to ise Dyù,
du ale i mayè flinge.” ²⁹ Na di kafnge
Fol man ani, mdà i dad Dyù, na sdal ale
gablà di gmanan.

³⁰ Lwe fali klo Fol mnè di gumnè nde-
man, na dnawatan i kdee dad to mlaui
kenen. ³¹ Na too nun klabè i nawan na
landè gablabal di katdoan gablà di kagot
Dwata na i kaglut gablà di Amuito Dy-
isas Krayst.

Roma

I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Roma

Kafaglabat gablà di sulat Fol di dad to faglut di Roma

Roma ani dagit i satu too bong syudad glam di banwe Itali. I syudad Roma gumnè i gumdatah di banwela. Na kenen mebe i dademe banwe di glibut mahin dnagit Méditéranyu. Na déén di syudad Roma mnè dee bung dad to. Na nun dad to faglut di ku Dyisas mnè déén.

Na Fol smulat sulat ani, na too mlo mayè kenen salu di Roma du mlauly dad to faglut déén, bay laan gafles du nun gal msang i dalanan. Kabay di ksulatan ani, tulenan i fanan klauly dale.

I sulatan ani gablà di katlu Dwata, na tulenan alò fagu di kafaglut ku Dyisas mbaling i satu to matlu di kite Dwata. Na too faglabat Fol kibò kasafye Dwata na i dad to, dunan fagu alò di kafaglutla di ku Dyisas, na ise ku fagu di dad fye nimòla.

1 Agu sa Fol smulat ani di gamu dad faglut déén di banwe Roma. Agu satu salig Krayst Dyisas, na mgalékan agu mgimò satu to dekan samtulen i Fye Tulen mdà di Dwata. ²I Fye Tulen ani tafakang Dwata di muna fa, na fsulatan i dad tugadan di Tnalan. ³Na Fye Tulen ani i gablà di Tingaan Dyisas Krayst, i fbalingan to. Én gutambulan di ksutan dini di tah tanà, dunan Hari Dabid. ⁴Gablà ku Dyisas Krayst i Amuito, kenen Dwata, du tafgadè di gito kenen sa Tingà Dwata fagu di kgal i tulus Dwata di ktékan kenen mdà di fati. ⁵Fagu di ku Dyisas Krayst, banlé agu Dwata kafye na mgimoan agu satu to dekan, du tamdò agu dad to ise Dyu, du fye fagu di kafaglutla di kenen mi-men ale, na magdayen kenen di kdee

dad banwe. ⁶Na gamu dad faglut déén di banwe Roma gakuf di dad to ani, du tamgalék gamu Dwata, du fye nfun gamu Dyisas Krayst. ⁷Taman smulat agu di kdeeyu i kanbong nawa Dwata déén di banwe Roma, gamu tamgalék Dwata mbaling dad ton.

Kayègu banlé gamu Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

I kablé Fol bong fye di Dwata

⁸Ani funagu tulen gamu ku tan i kdayengu Dwata fagu di ku Dyisas Krayst gablà di kdeeyu, du dee dad to tamlinge gablà di kafaglutyu ku Krayst. ⁹Toogu blé i nawagu di nimò Dwata, fagu di katdògu i Fye Tulen gablà di Tingaan. Na gadè Dwata fadlug agu dmasal di kenen gablà di gamu. ¹⁰Fnigu di kenen, ku mdà di knayean nun dalangu mlauly gamu, du fye gsalu agu ditù.

¹¹Too agu mayè smite gamu, du fye tdògu gamu i tdò Tulus Dwata deg, du fye too matnù i kgalyu mlalò ku Dyisas Krayst. ¹²Ani kayègu man, fye ku satgalito di kafaglutito di ku Dyisas. ¹³Dad flanekegu, fye gadèyu tadee dulè tilewgu mlauly gamu, bay là agu gdohò, du nun gablabal di dalangu. Mayè agu mlauly gamu, du fye mdà di katdògu nun di gamu mgebegu di kafaglut di ku Dyisas, salngad i dademe dad to ise Dyu di dademe banwe.

¹⁴Du toogu nimen Dwata, i mdek deg, tamdò agu kdee bung dad to, balù i dad to mnè di syudad, i dad to mnè di dad bulul, i dad to bong gnadè, na i dad to tukay gnadè. ¹⁵Taman too agu mayè tamdò i Fye Tulen gablà ku Dyisas di gamu déén di banwe Roma.

I katlu i dad to fagu di kafaglutla

¹⁶Na too bong ksaliggu di Fye Tulen, du ku balù simto faglut dun, fandà fa di dad to Dyu, kel di dad to ise Dyu, galwà

ale di kaflayam landè gusenán, fagu di bong kgal i tulus Dwata. ¹⁷ Du mdà di Fye Tulen ani, fgadè Dwata di gito i dalan gumatluito di kiten, dunan mdà alò di kafaglutito di kenen. Du gman Tnalù Dwata, tafsulatan, manan, “Èn to mbaling matlu di kite Dwata fagu di kafaglutitan, kenen sa i mablé nawa landè sen.”

I ksasè nimò i dad to

¹⁸ Na Dwata i mnè di langit, tafiten i too kaflabeán, du mdà di too sasè nimò i dad to, na di klandè afèla kenen. Du fagu di ksasèla, én gamlabal i kgadèla i kaglut gablà di kenen. ¹⁹ Kalbutan ale du là malima i kaglabat i kaglut gablà di Dwata, du toon fbangal di dale. ²⁰ Du tambù fa di kgimò Dwata i banwe kel ani, nun dalan i dad to gmadè kenen, balù làla kenen teen, du too teen i bong kgal i tulusan landè gusenán na i bong kdatahan fagu di kdee dad mgi-moan. Taman landè to fakay mangman laan gadè i kaglut. ²¹ Du balù tagadèla nun Dwata, na gadèla Dwata too gablà dnayen, bay là ale dmayen kenen, na là ale mlé fye di kenen di kablén dale kafye, bay i fandamla mbaling kmifu na landè gukmamu, du là ale gamlabat i kaglut mdà di Dwata. ²² Balù mangman ale too ale fulung faldam, bay balingla fite i làla kfulung, ²³ du là ale mangamfù di too glut Dwata, i too mto, bay balingla fnangamfù i dad ise glut dwata i kafbaweh dad to, too mlal mati, i kafbaweh dad anuk di bnas, i kafbaweh dad lmanaf, na i kafbaweh dad fulu di tanà.

²⁴ Taman du ani nimòla, fbayà ale Dwata, du fye fadlug ale mimò i too sasè knayè i nawala. Na too magagyà dad nimòla di dad lawehla. ²⁵ Là ale mayè faglut di kaglut gablà di Dwata, bay én baling fnaglutla kakakéng. Fnangamfùla na nafèla baling i dad tamgimò Dwata,

ise Dwata, i mimò i kdee. Dwata alò fakay fnangamfù landè gusenán. Amén.

²⁶ Na du fbayà dad to Dwata, léan ale fbayà, du fye dnohòla i dad too sasè knayè i lawehla. Taman tanimò dad libun yaanla i dademela libun. ²⁷ Na salngad én i dad lagi, du talà ale tam-lamin i dad libun, bay tanimòla yaanla i dademela lagi, na too magagyà nimòla. Na fagu di sasè nimòla ani, falmola i dad lawehla, na ani baling mgimò kaflayamla i landè gugalwàla.

²⁸ Na du landè kamula i kaglut gablà di Dwata, knagolan ale. Taman i fandamla mbaling too sasè na én i gamgebe dale di dad sasè nimò. ²⁹ Én alò gafnò i fandamla i kdee bung sasè, mibal ale i knun i demela to, magagyà nimòla, mingà nawala, manò ale, samdal ale, tmulen ale kakakéng, sasè kibòla i demela to, na malsalék ale. ³⁰ Too ale dmalam i demela to, na knang nawala Dwata, landè afèla, fdatahla i ktola, na too ale fdag. Too ale fulung faldam i falami bung sasè fakayla nimò, na làla nimen i dad tuala. ³¹ Là ale dmlè i kaglut, là ale gsalig, na landè kakedola i dad malayla na i demela to. ³² Balù tagadèla ku nimòla i dad sasè ani gine, nun flayam Dwata dale landè gusenán, knean fadlug ale di nimòla. Na là alò én, bay too ale lehew ku teenla i demela to mimò salngad i dale nimò.

Kdee dad to slame gamsalà

2¹⁻² Gadeito too tlu i kukum Dwata i dad to mimò sasè salngad ani gine. Kabay balù simto di gamu i mangman, too sasè nimòla, là galwà gamu di kukum Dwata. Du ku tan i salà bléyu di demeyu to, salngad ku nukumyu i ktoyu, du nimòyu sasè salngad dale. ³ Tan i fandamyu, ku fanlayam Dwata kadang i dad to nukumyu, laan gamu kè fakuf, du lê gamu mimò salngad nimò i dad to nukumyu? ⁴ Ken man nawayu, du too fantahà Dwata i nawan, na too mimò fye

di gamu, balù làyu nimen i tnaluan. Làyu gadè too fye nimoan di gamu, du fye nsalyu na tnagakyu i dad sasè nimòyu.

⁵Kabay du too mgal i uluyu, na là gamu mayè msal na tmagak i dad sasè nimòyu, tabalingyu tananù i flayam gdawatyu di duh kfite Dwata i kaflabea na i katlu kukuman. ⁶Du blé Dwata di kat to i gasngad di mgimoan. ⁷Na nun dad to fadlug mimò fye, du neyela i kdayen, kafè, na klawil landè sen blé Dwata dale. Na i dad to én, i gumlé Dwata nawa landè sen. ⁸Kabay nun dademe dad to, alòla fandam i dale knayè, na knangla i kaglut, du fye baling ale mlalò i ise glut. Na là alò tukay kaflabè fite Dwata di dale, bay baling too blat i flayaman dale. ⁹Blé Dwata kaflayam na ksamuk nawa di kdee dad to mimò sasè, lumban di dad to Dyu na kel di dad to ise Dyu. ¹⁰Kabay kdatah, kafè, na ktanak nawa blén di dad to mimò fye, lumban di dad to Dyu, kel di dad to ise Dyu, ¹¹du landè fnalabi Dwata.

I flayam Dwata i kdee dad gamsalà

¹²Na i kdee dad to gamsalà fanlayam landè gusenana, bay dad to ise Dyu i là gmadè i dad flalò fagu di ku Mosis, là ale nukum fagu i flalò. Kabay i dad Dyu mahal du gadèla dad flalò, taman ku gamsalà nukum ale Dwata fagu di klafàla i flalò. ¹³Du ise ku alò fagu di kaflinge i flalò gumdà i satu to matlu di kite Dwata, bay i to mimen i flalò, én i matlu di kite Dwata. ¹⁴I dad to ise Dyu là gmadè i dad flalò. Kabay balù làla gadè dun, nun lalòla, du dilèla di nawala ku tan fye lalòla, na mdà di fye dnilela di nawala, én i mgimò flalò mdek dale. ¹⁵Na fagu di dad fye nimòla, gadèla i tdò i nawala salngad i dek i flalò. Na gadèla di nawala ku fye i nimòla ku de-

men sasè. Du slaan man i nawala mimò ale fye, na slaan man i nawala mimò ale sasè. ¹⁶Taman i Fye Tulen tdògu ani, too dnohò di Duh kukum Dwata i dad fandam buni i dad to, fagu di ku Dyisas Krayst.

I dad Dyu na i dad flalò fagu di ku Mosis

¹⁷Na gamu dad demegu Dyu, fandamyu fakay gamu smalig di kimenyu i flalò, na fdag gamu, du fandamyu alò gamu gmadè Dwata, bay gsalà i fandamyu. ¹⁸Tagadèyu ku tan knayè Dwata, na gmadè gamu ku tan i fye nimò, du i flalò tagatdò di gamu. ¹⁹Na man nawayu fakay gamu malak i dad to mnè di gukmifun, du gamu i salò tmuyal i dalanla salu di Dwata, bay gsalà i fandamyu. ²⁰Na man nawayu ku gaganyu tamlu i fandam i dad to là fulung faldam, na tamdò dad to là fa too gmadè gablà di Dwata. Én fandamyu alò di flalò ani gumdà i gnadèyu na i glut tdò, bay gsalà i fandamyu. ²¹Ku gaganyu tamdò i dademe dad to, na kan ku làyu tdò i gamu kto? Du én i tdòyu sasè ku tmaku, bay gamu tmaku. ²²Na i tdòyu sasè ku mlaflà i yaan, bay gamu sa baling mlaflà i yaanyu. Knangyu i dad ise glut dwata fnangamfù i dad to ise Dyu, bay fusuk gamu di gumangamfùla du tmaku. ²³Fdag gamu du gamu gumlé Dwata i flalò, bay balingyu falmo i dengegan fagu di klafàyu dun. ²⁴Na nun tafsulat Dwata gablà ani di Tnaluan, manan, “I dad to ise Dyu talù sasè gablà di Dwata, du mdà di nimòyu gamu dad Dyu.”

²⁵Na gamu dad to Dyu, man nawayu too nun kabtas i kaftuliyu.†† Glut, mabtas ku sikof klalòyu i dad flalò. Kabay ku là, baling salngad gamu i dad to ise Dyu là lmen ftulì. ²⁶Na salngad én, ku nun to ise Dyu na too sikof i klaloan i flalò,

††2:25 I kaftulì dad to Dyu, dunan i ilè na ale i dad to Dwata.

dnawat kenen Dwata salngad ku tamag-tuli. ²⁷ Taman gamu dad Dyū, én mukum gamu i dad ise Dyū, du nlafàyu i flalò balù gamu i gumlé Dwata dun na taftulì gamu, bay dale, nimenla i flalò balù là ale lmen ftulì.

I to too nfun Dwata

²⁸ Du i too glut to Dyū, ise alò i to nun ilè di lawehan fagu di ktulì, du i too glut ktulì ise ku i kimò ilè di laweh. ²⁹ Kabay i too glut Dyū, dunan i to nun ilè Dwata di nawan fagu di Tulusan, ise fagu di kimenan i flalò. Na i to gambet ani, Dwata i dmayen kenen, ise ku to.

I kagsalig Dwata

3 Na ku glut i gmangu én, ken fan-damyu landè gufye i dad to Dyū, na landè kabtas i kaftulì. ² Nun sa. Muna di kdee di gito dad Dyū i gusmalig Dwata i Tnaluan.

³ Na ku nun dad Dyū là mimen i tnalù Dwata, fakay kè ku là gsalig Dwata dmohò i fakangan? ⁴ Là sa! Du balù ku kdee dad to slame tmulen kakakéng, bay i kdee man Dwata slame glut. Salngad i man Dabid di sulatan gablà di katlu Dwata, manan, “Dwata, too glut i gutadagam dmalam, na too matlu i kukumam.”^{††}

⁵ Na ken nun to man, “Ku nimoito sasè, én sa gufye Dwata, du di kite i dad to i kimoito sasè, én i gugmadèla too fye nimò Dwata, na dnayenla kenen. Taman là matlu Dwata ku fanlayaman ito, mdà di sasè nimoito, du én sa baling i gufye.” Ani gman dad to là fulung faldam. ⁶ Kabay ani mangu, là fakay ku manito là matlu Dwata, du ku laan matlu, tan i ki-boan mukum i kdee dad to di fulé duh?

⁷ Na ken nun to man, “Ku fagu di ktulengu kéng, baling mbangal kite dad to i katlu Dwata, na én i gumdàla dmayen i kdatah Dwata, kan ku nukuman agu salngad i to gamsalà?” Ani i gman dad to là fulung faldam. ⁸ Na nun dad to mangman, agu kun tamdò gambet ani gine, bay là sa, du én i tdòla fakay ito mimò sasè ku nun fye gukelan. I dad to tamdò ani, fanlayam Dwata na too tlu kukuman dale.

Landè to matlu

⁹ Na gito dad Dyū, man nawayu i kagkahito fye fa di dad to ise Dyū, bay là sa. Tagatdògu di gamu kdee dad to balù Dyū ku demen ise Dyū slame mgikat di salà. ¹⁰ Du nun man di Tnalù Dwata tafsulatan, manan, “Landè to matlu di kite Dwata, balù satu.

¹¹ Landè to gamlabat i kaglut, na landè to too mngabal Dwata.

¹² I kdee to tatlas ale di glut dalan, kdeela kulang i nimòla, landè di dale mimò fye, balù satu landè.”^{¶¶}

¹³ “I bàla gambet sol i lbang là maglimun, fagu di kafdagla fteklela i demela to.”^{§§} “Na i dad manla, too tamduk gambet alas i ulad.”

¹⁴ “Fnò i dad bàla dad féét flagi.”

¹⁵ “Na too ale mlal manò.

¹⁶ Na gal ale smamuk i demela to, na falmola i dengegla.

¹⁷ Na landè gadèla gablà di ktanak nawa.”

¹⁸ “Na là ale fulung likò di Dwata.”

¹⁹ Na gadeito i gman di flalò Dwata, gmanan di dad to mlalò i flalò. Na fagu di gman Dwata, gadeito landè to fakay mangman, kenen i là fakay fanlayam

††3:4 Salmo 51:4

¶¶3:12 Salmo 14:3

§§3:13 Salmo 5:9

Dwata, du kdee dad to slame tagamsalà di kenen. ²⁰Du landè to mbaling matlu di kite Dwata fagu di kimenan i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, du galan nlafà. Én gukmamu i flalò, dunan fdilean di dad to i kagsalàla du galla nlafà.

I katlu i dad to mdà alò di kafaglut di ku Dyisas Krayst

²¹Kabay ani, tafite Dwata i dalan i dad to salu di kenen, du fye matlu di kiten, bay ise ku fagu di kimenla i flalò, bay di dalan tafgadè Dwata di sulat Mosis na dad tugadan di Tnaluan. ²²I dalan gufagu Dwata fye matlu i dad to di kiten, dunan i kafaglutla ku Dyisas Krayst. Landè gusahà i dad to ²³du kdeela slame gamsalà di kenen, na gawag di kdatahan na knayean di dale. ²⁴Kabay alò mdà di kafye Dwata di gito, matlu ito di kiten, du tansò ito Krayst Dyisas mdà di dad salaito. ²⁵Dek Dwata Dyisas di fati, du fye kenen mbaling dsù tlas gito, na du falohan i litean, nlifet Dwata dad salaito ku faglut ito di kenen. Nimò Dwata ani, du fye glabatito matlu i kukuman, balù di muna fa fantahaan flo i nawan, na laan fanlayam i dad to mdà di dad salàla. ²⁶Kabay ani, du là fakay ku landè bayad i salà i dad to, taman Dyisas bayad Dwata i dad salàla. Én gugmadeito i kukum Dwata matlu. Na mdà di nimoan ani, kdee dad to faglut di ku Dyisas matlu di kite Dwata.

²⁷Taman là fakay fdag i balù simto to gablà di katlun. Du laito fakay mangman i duenito matlu di kite Dwata du mimen ito i flalò, du én duen ito matlu di kiten, du mdà alò di kafaglutito di ku Dyisas Krayst. ²⁸Na mangu aloito fakay matlu di kite Dwata fagu di kafaglutito di ku Dyisas, ise fagu di kimenito i flalò. ²⁹Fanyogu nun mangman, Dwata alò Dwata i dad Dyu, bay là glut ani, du ke-

nen Dwata i kdee dad to, dad Dyu na dad ise Dyu. ³⁰Du alò satu Dwata, na matlu i dad Dyu di kiten fagu di kafaglutla di ku Dyisas. Na salngad i dad to ise Dyu matlu ale di kiten fagu di kafaglutla di kenen. ³¹Glut alò ito matlu di kite Dwata fagu di kafaglutito, bay nangyu fandam ku landè gukmamuito i flalò Dwata di gito. Du mdà di kafaglutito di ku Dyisas gaganito mimen i dad flalò Dwata gito.

I katlu Abraham fagu di kafaglutlan

4 Tan i manito gablà ku Abraham i gutambulito dad Dyu? ²Ku matlu Abraham di kite Dwata fagu di fye nimoan, fakay kenen fdag, bay gadeito ise én gumdà i katlun, taman landè gutadagan fdag di muna Dwata. ³Na i gugmadeito ani di Tnalù Dwata tafsulatan, manan, “Faglut Abraham di Dwata, na mdà di kafaglutlan, man Dwata matlu kenen di kiten.” ⁴Kaflingengu dun, i to tnaden, i taden gwean ise ku tati blé kenen, bay ulè i nimoan. ⁵Kabay i to là smalig di dad nimoan du fye matlu kenen, bay smalig di Dwata, fakay man matlu i to gamsalà mdà di kafaglutlan, du én gumdà Dwata man matlu kenen. ⁶Salngad i gman Dabid di muna fa, di kmanan too fye i to tanlifet Dwata i salaan na matlu di kiten, du mdà di kafaglutlan ise ku mdà di fye nimoan. ⁷Ani manan,

“Too nun kafye di satu to,
ku tamaglifet i dad salaan,
too nun klehewan di ksafang Dwata i dad salaan én.

⁸Too nun kafye i to
là nukum Dwata mdà di salaan.”*

⁹⁻¹⁰Nun snalekgu gamu, i kafye i gman Dabid ani gine, alò i dad to ftulì kè i gakuf, na i dad to là ftulì là kè gakuf? Là sa! I gugmadeito gakuf i dad to là ftulì di klifet Dwata i dad salàla,

*4:8 Salmo 32:1-2

du fagu di klifetan salà Abraham, di laan fa ftulì, du faglut Abraham di Dwata, na mdà di kafaglutatan, matlu kenen di kiten. ¹¹ Silang ftulì Abraham di tafaglut kenen di Dwata. I kaftulian alò ilè tanlifet Dwata salaan, na tagmanan matlu kenen di kiten.

Taman Abraham tambaling mà i kdee dad to faglut di Dwata, du balù là ale ftulì matlu ale di kite Dwata, du mdà di kafaglutita di kenen. ¹² Na Abraham lèman mà i dad to ftulì, i dad to là alò lalò Abraham di kaftulian, bay lalòla i kafaglutatan di laan fa ftulì.

I kdohò Dwata i dad fakangan

¹³ Na di muna fa, di kfakang Dwata di ku Abraham na di dad belan ale mfun klamang banwe, fakangan ise mdà di kimen Abraham i flalò, bay du faglut kenen di Dwata na mdà di kafaglutatan, man Dwata matlu kenen di kiten. ¹⁴ Du ku gamdawat i dad to dad fakang Dwata, fagu di kimenla i flalò, landè gukmamu i kafaglutito, na landè gukmamu i fakang Dwata di ku Abraham. ¹⁵ Na là sa fakay ku fye ito fagu di flalò, du mdà di flalò flabè Dwata gito, du là sikof kimenito dun. Alò ku landè flalò, landè mlaflà i flalò.

¹⁶ Taman gamdawat ito fakang Dwata, fagu alò di kafaglutito di kenen, du fye i kdawatito dun mdà di kafyen gito, ise mdà di fye nimoito. Na mdà déén, too glut kdeeito dad bel Abraham i gamdawat kadang dad fakang Dwata. Na là alò dad Dyu i gal mlalò i flalò i gamdawat i fakangan, bay balù simto faglut salngad ku Abraham, du kenen tambaling gutambul i kdee dad to faglut. ¹⁷ Salngad i gman di Tnalù Dwata, manan, “Nimòta ge mà i dee bung dad to.” Taman di kite Dwata, Abraham mà i kdee dad to faglut. I Dwata gufaglutito, i gmagan mto i dad mati, na mimò

balù tan i là lmen mgimò fagu di kgal i tulusan.

¹⁸ Na balù too malima faglut, knean faglut Abraham na fangalan nawan fatan i knun tingaan fakang Dwata kenen, na mdà én mgimò kenen mà dee bung to, salngad i gman Dwata di kenen, manan, “Nun dee dad belum salngad i kdee dad blatik.” ¹⁹ Di bang én, mdadong mlatu fali Abraham, na gadean talà nan gmagan mngà, na i yaanan Sara là fakay mngà, bay knean, mgal fa i kafaglutatan di Dwata. ²⁰ Là lwe nawan gablà di fakang Dwata di kenen, bay baling matnù i kafaglutatan, na too kenen dmayen Dwata, ²¹ du too kenen smalig gmagan Dwata dmohò i fakangan di kenen. ²² Én duen man Dwata matlu Abraham di kiten du mdà di kafaglutatan. ²³ Na Tnalù Dwata tafsulat Dwata gablà di katlu Abraham di kiten fsulatan ise alò gablà ku Abraham, ²⁴ bay gablà di gito, du lè ito gakuf, matlu di kite Dwata ku faglut ito di kenen i mték ku Dyisas i Amuito mdà di fatin. ²⁵ Blé Dwata Dyisas di fati, duenan du dad salaito. Kabay léan nto kenen mdà di fati, du fye nimoan ito matlu di kiten.

I ktanak nawa na i klehew

5 Taman du tamatlu ito di kite Dwata fagu di kafaglutito di kenen, safyeito di kenen, fagu di nimò Amuito Dyisas Krayst. ² Na mdà di kafaglutito di kenen gdawatito i kafye blé Dwata, na mnè ito di kafyen. Lehew ito du tanun fatanito, dunan i gito alel di kdatab Dwata di fulé duh. ³ Na là alò ani, du balù nun dad kaflayam gnaguito, knean nun klehewito, du gadeito fagu di dad kaflayam ani, én tamdò gito kiboito tmayud. ⁴ Na ku gamtayud ito, too gaflehew Dwata, na di kgadeito lehew Dwata mdà di nimoito, too glut nun kafye fatanito. ⁵ Taman too glut gdawatito i fatanito i fakang Dwata di gito, du tooito lyalo di

nawaito i kakdo Dwata, du mdà di Tulusan tablén gito.

⁶Du di muna fa di bang fandam Dwata di landè kiboito falwà i ktoito, mati Krayst du tlas gito dad gamsalà.

⁷Sawag gumitem i to ku fafatin i kton du tlas i satu to matlu. Kabay nun to kè i nun gablà klabeen fafati i kton, du tlas satu fye to. ⁸Kabay Dwata mahal, du fiten i kalbong nawan gito, du di bang ito fa mimò sasè blén Krayst di fati tlas gito.

⁹Du ku fagu di kfaloh Krayst i litean, matlu ito di kite Dwata, too glut fagu fa di ku Krayst, galwà ito mdà di kaflayam landè gusenani i blé Dwata di fulé duh.

¹⁰Du ku di muna fa di knangito fa Dwata, mbaling ito safye di kenen fagu di fati i Tingaan, too glut fagu fa di ktékan mdà di fati, galwà ito mdà di kaflayam landè gusenani. ¹¹Là alò ani, bay nun klehewito, du mdà di kakdo Dwata gito i fiten fagu di Amuito Dyisas Krayst i tamebe gito di kasafyeito di Dwata.

Adam na Dyisas Krayst

¹²Mdà di salà Adam, én i katbù kagsalà i dad to, na mdà di salaan mati Adam. Taman i kdee dad to mati, du landè to i là gamsalà. ¹³Tanun salà dini di tah tanà di là fa mlé Dwata i flalò di ku Mosis, bay du landè fa flalò, là fbayad Dwata salà i dad to. ¹⁴Kabay balù én, fandà fa di bang Adam kel di bang kagablé i flalò di ku Mosis kdee dad to mati mdà di salàla, balù i salàla là salngad di gugsalà Adam, du nlafaan i flalò Dwata di kenen. Kabay dale làla nlfà i flaloan, du landè fa blé di dale.

Adam ani mbaling guflingen i satu to i là fa kel di tah tanà ani, dunan Krayst.

¹⁵Kabay i gukel i lwe én là salngad, du i kafye blé Dwata di gito i landè bayad, là salngad i gukel i salà Adam. Adam aloan satu, bay mdà di kagsalaan kdee dad to mati. Kabay too mabtas fa i kafye blé

Dwata di gito, du mdà di kafye i satu to, dunan Dyisas Krayst, nun dalan fakay i kdee dad to dmawat i blé Dwata. ¹⁶Lêman là salngad i gukel i kafye blé Dwata, na i gukel i salà mdà di satu to gamsalà. Du én gukel i satu salà Adam, dunan kdee dad to nukum Dwata di fati, bay i gukel i kafye blé Dwata, dunan kdee dad to fakay mbaling matlu di kiten, balù dee salà mgimòla. ¹⁷Na too glut, mdà di salà i satu to, dunan Adam, kdee dad to mati. Kabay too mabtas fa i gukel i mgimò i satu to, dunan Dyisas Krayst, du balù simto dmawat i kafye blé Dwata dale, mbaling ale matlu di kiten, na gablé di dale nawa landè sen, na gagin ale di kagot Dyisas Krayst.

¹⁸Du mdà di satu salà mgimò Adam, i kdee dad to nukum di kaflayam landè sen. Kabay mdà di satu matlu nimò, i mgimò Dyisas Krayst di kfafatin i kton, balù simto faglut di kenen, fakay matlu ale di kite Dwata na nun nawala landè sen. ¹⁹Du là mimen Adam Dwata, i kdee dad to mbaling gamsalà. Kabay du Dyisas Krayst mimen Dwata, dee dad to mbaling matlu di kite Dwata.

²⁰Dwata mlé i flalò fagu di ku Mosis, du fye gadè i dad to kalbong salàla di kenen. Balù matnù salà i dad to, bay baling matnù fa kafye Dwata i dad to. ²¹Di muna fa, là fakay ku là ito gamsalà, du i salà mebe gito, na mdà di kagsalaito mati ito. Kabay ani, i kafye Dwata mebe gito na mdà di kafyen matlu ito di kiten, du fye mablé ito nawa landè sen, fagu di ku Dyisas Krayst Amuito.

Falami nawa

6 Ku gambet én i kafye Dwata, tan i fandamyu? Fye kè ku fadlug ito mimò salà, du fye i kafye Dwata di gito matnù fagu di klifetan salaito? ²Là sa! Du salngad ku tamati ito di salà, taman là ito nan mnè di kgikat i salà. ³Tagadèyu di kabunyagito di kasasatu-

ito di ku Krayst Dyisas, masasatu ito di kenen di kfatin. ⁴Du mdà di kabunyag-ito, mati ito na galbang gagin di kenen, du fye gablé di gito falami nawa salngad ku Krayst di ktékan fagu di kgal tulus Maito Dwata.

⁵Du ku gagin ito kenen di fatin, too glut gagin ito kenen di ktékan, du fye nun falami nawaito salngad kenen.

⁶Du gadeito i sasè knayè i nawaito, maglansang di krus gagin ku Dyisas, du fye fisan i kgal i sasè knayeito, du fye là ito magfasak di salà, ⁷du ku mati i satu to, tagalwà kenen di agot i salà.

⁸Du tamati ito gagin ku Krayst, fnaglutito nun falami nawaito salngad kenen di fulé duh. ⁹Du gadeito tamték Dyisas Krayst mdà di fati, na talaan lêman mati, du fisan kgal i fati di kenen.

¹⁰Mati Krayst, du fye fnisanan i kgal salà i kdee dad to, bay alò sulê du landè kamun lêman mati. Na mték na mto kenen du fye magdayen Dwata. ¹¹Na salngad én gamu, nangyu nlifet du gagin gamu ku Krayst di fatin, taman tamagwè i salà gal smamuk i nawayu. Na mdà di ksat-uyu ku Dyisas Krayst tagablé di gamu falami nawa, fye magdayen Dwata mdà di falami nawa tablén gamu.

¹²Taman nangyu faloh dad salà mebe i lawehyu, i laweh lumak mati, du fye là gamu mimen i sasè knayè i lawehyu.

¹³Nangyu faloh balù tan di lawehyu du imò sasè, bay fagoty di Dwata, du ani gablà nimò i dad to tagalwà di fati na tamablé i falami nawa. Na bléyu i ktoy di Dwata, du fye fagun di matlu nimò.

¹⁴Nangyu faloh i salà mebe gamu, du ise kimen i flalò gusmaligy, bay én gusmaligy i kafye Dwata.

I kfasak di katlu

¹⁵Ku gambet én, tan i fandamyu? Fadlug ito kè mimò salà du tagalwaito di kimen i flalò, na tablè Dwata di gito i kafye? Là sa! ¹⁶Tooito gadè ku nè i

gumléito i ktoito én amuito. Ku én nimenito i salà, fasak ito di salà i mebe gito di fati landè gusenana. Ku nimenito Dwata én mebe gito di katluito di kiten.

¹⁷Di muna fa, fafasak gamu di sasè knayèyu, bay ani, bong fye di Dwata du too mdà di nawayu mimen i kaglut i tagatdò di gamu. ¹⁸Na tagafalwà gamu di dad salàyu, na tambaling gamu fasak di matlu nimò.

¹⁹Én guflingengu dun di fasak, du fye là malima glabat i tdògu gamu. Di muna, fafasak i lawehyu di sasè knayèyu na di magagyà nimò gal matnù ksasean. Kabay ani tooyu fafasak i lawehyu di Dwata, du mimò i matlu nimò. ²⁰Di kagfasakyu fa di salà, landè fandamyu gablà di katlu knayè Dwata. ²¹Nun kè fye untung gdawatyu mdà di nimòyu di muna, i nimò i takyàyu ani? Landè! Du i dad nimò én mebe gamu di fati landè sen. ²²Kabay ani, tagafalwà gamu di dad salà, na mbaling gamu dad fasak Dwata, na nun fye untungyu, du fbalingan gamu dad to mayè mimen kenen, na blén gamu nawa landè sen. ²³I untung i kimò salà dunan fati landè gusenana, bay i blé Dwata landè bayad dunan nawa landè gusenana fagu di ku Krayst Dyisas Amuito.

I flalò gablà di kasatlamin

7 Na dad flanekgu faglut, tooyu gadè gablà di flalò, taman glabaty alò gimen satu to i flalò kel di kfatin.

²Kaflingengu dun man i flalò i libun nun yaan là fakay lêman mwè yaan ku mto fa yaanan, silang fakay ku tamati i yaanan. ³Kabay ku là fa mati i yaanan, na nlaaan yaanan, lêan nlafà i flalò gablà di satlamin. Kabay ku tamati i yaanan, galwà kenen di flalò na laan nlafà yaanan balù ku lêman mwè yaan.

⁴Salngad kagkahyu, dad flanekgu, du glam gamu di kfati Krayst du tlas gamu, taman galwà gamu di kimen i flalò fdu

di ku Mosis, na fakay nan ku bléyu ktoyú di ku Krayst, i mték mdà di fati, du fye gamgimoito i knayè Dwata di gito.

⁵Du di muna, di kimenito fa i knayeito, nun nimoito fnang i flalò, na én fnang i flalò, én baling knayeito nimò. Na du én i nimoito, aloito fatan i fati landè gusenán. ⁶Kabay ani, tagalwaito di kimen i flalò, du di kfati Krayst sadi gito lê mati, na tagafalwaan ito mdà di kgikat di salà. Na ani, nun falami dalanito mimò i knayè Dwata di gito fagu di tabeng Tulus Dwata, na talà fagu di muna dalan, dunan i kimen i flalò tagsulat.

⁷Ku gambet én, tan i fandamyu? I flalò ani gumdà kè dad sasè nimò. Là sa! Kabay tdò i flalò i gugsalàgu, du ku là fnang i flalò i kibalgu i knun i demegu to, làgu gadè sasè i kibalgu. ⁸Fagu di flalò én gine, matnù baling i sasè kibalgu mdà di salà mnè di deg. Du ku landè flalò, làgu gadè ku tan i salà.

⁹Di làgu fa gadè i flalò blé Dwata, man nawagu landè salàgu. Kabay di kgadègu i flalò Dwata, én i gumdàgu gmadè deg satu to gamsalà na nukum agu di fati landè sen. ¹⁰Dwata mlé i flalò, du fye nfun i dad to nawa landè sen, ku làla nlafà dun, bay i flalò baling mukum deg di fati landè sen, du nlafàgu. ¹¹Mafgaw agu i salà, du fagu di sasè nimò fnang i flalò, glabatgu én baling mukum deg di fati landè sen. ¹²Kabay i flalò, én gumdaan di Dwata, taman i kdee dekan slame mtiú, matlu, na fye.

¹³Na tan i gumtatek ani? Ku fye i flalò, mukum deg kè di fati landè sen? Là sa! I salà i mgimògu, én mukum deg di fati landè sen, na fagu di fye flalò gadègu i ksasè klafàgu i flalò.

I dad sfati di nawa i dad to

¹⁴Na gadeito landè sasè di flalò, du slame mdà di Tulus Dwata. Kabay agu, du mimen agu i knayè i lawehgu mbal-

ing agu fasak di dad sasè knayègu. ¹⁵Làgu gadè ku tan i duengu mimò gambet ani, du i fye i kayègu nimò, làgu gagan nimò. Na i dad sasè toogu knang, én baling i gimògu. ¹⁶Na ku nlafàgu i flalò làgu kayè nlafà, i làgu kayè mlafà dun ilè fye i flalò di fandamgu. ¹⁷Na ku glut ani, ise deg i mimò sasè, bay én tagnè sasè knayègu i mimò dun. ¹⁸Gadègu landè fye fdu di lawehgu ani, du balù mayè agu mimò fye, làgu gagan mimò dun. ¹⁹Làgu gagan mimò i fye kayègu nimò, bay én baling i nimògu i knanggu. ²⁰Ku nimògu i làgu kayè nimò, ise deg sa mimò dun, bay baling i sasè knayè i gumdà i sasè nimò.

²¹Ani gal kel di deg, ku én kayègu mimò fye, nun sasè gal gableng deg. ²²Na too nun ayè i nawagu mimen i dad flalò Dwata. ²³Kabay dini di lawehgu nun mahal mebe deg, du samfati i sasè knayègu na i fye fandamgu nimò. Na balingan agu fnasak di sasè knayè, taman én nimen i lawehgu. ²⁴Too sè klidù nawagu gablà di nimògu ani. Simto kè gmagan falwà deg mdà di kagfasak i lawehgu ani, i mebe deg di fati landè sen? ²⁵Too agu mlé bong fye di Dwata, du fagu di ku Dyisas Krayst Amuito tafalwaan agu.

Taman ani kagkahgu, dini di fandamgu nimengu Dwata, bay i lawehgu, mimen i dad sasè knayè.

Dyisas Krayst alò gafalwà gito

8 Taman gito i tambaling masasatu di ku Krayst Dyisas, talà fanlayam Dwata di fati landè gusenán. ²Du mdà di ksatuito di ku Krayst Dyisas, tagablé Mtiú Tulus di gito i falami nawa. Na tafalwaan agu di kgikat di salà, i mebe dad to di fati landè gusenán. ³Là ito magtabeng fagu di kimenito i flalò, du laito gagan mlalò dun, bay Dwata baling ttabeng gito. Du dekan i Tingaan Dyisas dini di tah tanà ani, na fbalin-

gan to, na nun laweh Dyisas salngad i lawehito, gito dad gamsalà, du fye gna-gun di lawehan i kaflayam Dwata duenan du dad salaito. Na fagu ani fnisanan eneg i sasè knayeito. ⁴Ani nimò Dwata, du fye glaloito i flaloan. Na én duenito gmagan mlalò dun, du talà ito mgebe i sasè knayeito, bay gmagan ito mimen i fye, du én mebe gito Tulus Dwata.

I to mgebe i sasè knayè na i to mgebe Tulus Dwata

⁵⁻⁶I dad to mgebe i sasè knayè, én alòla fandam i klalòla i dad sasè knayèla. Na ku mgebe ale i dad sasè knayèla, fanlayam ale kadang di fati landè gusenana. Kabay i dad to mgebe Tulus Dwata, én alòla fandam i klalòla i knayean di dale. Na ku mgebe Tulus Dwata i fandamla, nun nawala landè sen na nun ktanak nawala. ⁷Na i to ku mgebe i sasè knayè i lawehan, mbaling kenen to dmuen Dwata, du laan nimen i flalò Dwata, na là alò ani, bay laan gagan mlalò dun. ⁸Na i to mgebe i sasè knayean, landè ni-moan gaflehew Dwata.

⁹Kabay gito baling mahal, du talà ito mgebe i sasè knayeito, du Tulus Dwata mnè di gito, kenen i mebe gito. Kabay ku nun to là mnè Tulus Krayst di kenen là nfun Krayst. ¹⁰Na ku mnè Krayst di gamu, balù mati kadang i lawehyu du mdà di salà, knean nun falami nawayu, du matlu gamu di kite Dwata. ¹¹Na ku Tulus Dwata i mték ku Dyisas Krayst di fati, tamnè nan di gito, nték ito Dwata kadang satu duh mdà di fati, fagu di knè i Tulusan di gito.

¹²Taman dad flanekgu faglut, nun là fakay ku laito nimen, dunan i knayè Dwata, bay nang ito mimen i sasè knayeito. ¹³Du ku nimenito i knayeito, maflayam ito di fati landè sen. Kabay ku tnagakito i sasè knayeito fagu di ktabeng Tulus Dwata, nun gablé di gito nawa landè sen.

I to mgebe Tulus Dwata matlo tingà Dwata

¹⁴Du i dad to mgebe Tulus Dwata, én i too glut dad ngà Dwata. ¹⁵Du i Tulus blé Dwata di gito, laan ito nimò fasak fye too ito likò Dwata, bay fbalingan ito dad ngà Dwata. Na mdà di eneg Tulus Dwata, tafakayito tlo Maito Dwata. ¹⁶I Tulus Dwata di nawaito i faglabat di fandamito, gito dad ngà Dwata. ¹⁷Na du tambaling ito dad ngà Dwata, gamdawat ito i kdee kafye tagaan di dad ton. Na là alò ani, bay nun alelito di kafye tagaan di ku Krayst, du ku gagin ito di kaflayam Krayst, lê ito gagin di kdatahan.

I kfatan i kdee mgimò Dwata

¹⁸Di fandamgu, i kdee kaflayam gna-guito dini di tah tanà, mbaling landè ku fandamito i bong kafye fite di gito kadang di fulé duh. ¹⁹Na i kdee mgimò Dwata, too fatan gagin i ayèla i duh kfite Dwata gito i mbaling dad ngaan. ²⁰Di muna fa, i kdee mgimò Dwata di tah tanà, mbaling gakuf di kalmo, ise mdà di knayèla, bay mdà di knayè Dwata. Kabay balù én kagkahla nun imen nawaito nun duh kadang, ²¹galwà i kdee mgimoan mdà di kagfasakla di kalmo, du fasfulè Dwata di muna kagkahla di kimoan kdee, salngad i kagalwà dad ngaan. ²²Na gadeito i kdee mgimò Dwata salngad kaflayamla i libun dmalong di katduk tienan du fan sut i tingaan. Fandà di muna kel ani, malima kagkah i kdee mgimò Dwata. ²³Na là alò dmalong i kdee dademe mgimò Dwata, bay dmalong ito di kfatanito i duh én, gito dad tagamdawat Tulus Dwata, i ilè nun fa blé Dwata gito di fulé duh. Too ito fatan, du too ito mayè ku gdohò i duh kfite Dwata gito i mbaling dad ngaan, di ksikof kafalwà Dwata gito di kfalamin lawehito. ²⁴Tagalwà ito mdà di kaflayam landè sen, bay fatan ito fa

i kdohò Dwata dun. Na ku manito nun fatanito, i kayeito man i tooito fatan là fa gdohò, du ku tagdohò talà ito fadlug fatan. ²⁵ Kabay ku là fa gdohò i sanfatan-ito, tmayud ito fatan dun.

I ktabeng Tulus Dwata

²⁶ Nun fa dademe nimò i Tulus Dwata, ttabengan ito dad to landè kfulung. Du balù i kdasalito, là ito gmadè ku tan fni-ito di Dwata, bay i Tulus Dwata tmugad di kenen i too mngalam knayè nawaito, i laito gagan man. ²⁷ Na gmadè Dwata i mnè di fandamito, na i mnè di fandam i Tulusan, du fni i Tulus Dwata di kenen ku ttabengan ito dad ngaan fagu di knayean.

I katlas Dwata i lawehito

²⁸ Gadeito i kdee kel di gito slame fagu Dwata di gufyeito, di gito dad bong nawa kenen, i tamgalékan du mimò i knayean. ²⁹ Du di katbuan, tagnè gmadè Dwata ku simto dad faglut di kenen, na nalékan ale du fbalingan ale dad ngaan gambet i Tingaan Dyisas, du fye Dyisas mbaling sangal twege di kdeeito dad flanekekan. ³⁰ Na tlo Dwata i kdee dad to tanalékan, fye fbalingan gambet i Tingaan. Na kdee dad tlon, nimoan ale matlu di kiten, salngad i là ale lmen gam-salà. Na i dad to fbalingan matlu di kiten, fdatahan kadang di fulé duh.

Landè gmagan samkah gito di Dwata

³¹ Ku fandamito gablà di kdee ani gine, gadeito ku Dwata msen gito, landè gmagan misan gito. ³² Du balù i Tingaan Dyisas laan klen, bay balingan blé di fati tlas kdeeito. Ku ani kalbong nawan gito, là fakay ku laan blé di gito i kdee fa fakangan di gito. ³³ Taman landè to fakay dmalam di salà i dad to tamgalék Dwata, du man Dwata landè salàla. ³⁴ Na lêman landè to fakay mukum gito di kaflayam landè sen, du Dyisas Krayst

mati tlas gito, na là alò én, bay mték kenen mdà di fati. Na ani, ditù kenen di kwanan Dwata, na mgimò baito di muna Dwata. ³⁵ Du too glut i kdee ani gine, i tan gmagan samkah gito di kakdo Krayst. Landè! Balù nun kalima, ksamuk nawa, kaflayam mdà di klaloito ku Dyisas Krayst, kbitil, klandè, kafsasè, na nun mantak gito di fati, knean landè gmagan samkah gito di kakdo Krayst gito. ³⁶ Salngad én i man di Tnalù Dwata, manan,

“Tilewla gami fnati tayud i duh, du mdà di klalòmi ge,
i kibòla gami salngad dad bilibili fanla tnatê.”

³⁷ Balù glam ito di kdee kaflayam én, laito fisan, bay gamtayud ito fagu di kgal i tulus Krayst Dyisas, i kamdo gito. ³⁸ Du tooгу gadè landè gmagan samkah gito di kakdon. Balù mati ito demen mto, balù i dad kasaligan Dwata demen i dad busaw nun glal, landè kel di gito ani, ku demen di fulé duh kadang, ³⁹ balù i kdee dad tulus di tah langit ku demen i dad tulus di klamang banwe, na balù i kdee fa dademe tamgimò di klamang banwe, knean landè sa gmagan samkah gito di kakdo Dwata tanfunito fagu di ku Krayst Dyisas Amuito.

I dad to tamgalék Dwata

9 Na nun faglabatgu di gamu ani na too glut, du là agu tmulen kèng, du nfun agu Krayst. Gadègu ise ku kèng ani du én malak i fandamgu i Tulus Dwata. ² Ani faglabatgu, là magwè i klidù nawagu na too malbà nawagu, ³ di kagafaldamgu i dad demegu Dyu i là fa faglut di ku Krayst. Ku fakay, mayè agu tlas dale di kaflayam blé Dwata, na i ksatugu di ku Krayst magwè, ku én gumdàla galwà di kaflayam landè sen. ⁴ Ale i dad bel Israél na mabtas ale, du ale i dad to mgalék Dwata, na mgimoan ale dad ngaan. Na tafiten di dale i kdata-

han, fakangan di dale kafye, blén di dale i dad flaloan, tdoan dale i glut dalam mangamfù di kenen, na tagdawatla dad fakangan. ⁵Na too mdengeg i gutambulla di muna fa, na tambul Krayst di dale di kafbalingan to, na kenen Dwata mdatah di kdee. Too ito dmayen kenen landè gusen. Amén.

⁶Balù ku nun dee dad Dyu là mayè faglut di ku Dyisas, làgu man là dnòhò Dwata i fakangan di dale, bay balinggu man nun di dad bel Israël ise dad to Dwata. ⁷Ise ku kdee dad bel Abraham too glut dad ngà Dwata, taman ise ku kdeela kadang gamdawat dad fakangan. Du di muna, man Dwata ku Abraham, manan, “Alò i bel tingaam Isaak dnìlègu i too glut dad belum.” ⁸Ani gugmadeito ise ku fagu di katbulito di ku Abraham mbaling ito too glut dad ngà Dwata, bay fagu di kafaglutito di dad fakang Dwata, mbaling ito too glut dad bel Abraham. ⁹Du man Dwata di ku Abraham, manan, “Salngad ani bangan, kadang di fulé fali, too agu samfulè na mngà yaanam Sara tingà lagi.”†

¹⁰Na là alò én, du i gutambulito Isaak nun dad ngan fingin slame lagi dnagit ku Isaw na Dyékob fagu di yaanam Rébéka. ¹¹⁻¹²Na Rébéka ani, di là fa sut i dad ngan, na di là ale fa gamgimò fye ku demen sasè, man Dwata di kenen, “I tingaam twege glifan kadang di twalin.” Na gmanan ani, du fgadè Dwata i kalékan i dad to ise mdà di fye nimòla, bay mdà di kenen knayè.‡ ¹³Nun di Tnalù Dwata, manan, “Mabtas fa di nawagu Dyékob di ku Isaw.”

¹⁴Ku gambet én, tan i fandamyu? Là kè matlu i nimò Dwata ani, du nalékan

satu na là i satu? Matlu sa! ¹⁵Du gman Dwata di ku Mosis, manan, “Kandogu na mlé agu kafye di balù simto i nalékgu.”¶

¹⁶Taman mdà di manan ani, glabatito i kafye Dwata di dad to, ise fagu di knayè i dad to ku demen mdà di fye nimòla, bay alò mdà di bong kakdo Dwata. ¹⁷Kabay di Tnalù Dwata nun manan di hari di banwe Idyif, “Én duengu mimò ge hari, du fye mdà di kfisangu ge fitegu i kgal tulusgu, du fye mbel i deneggu di klamang banwe.”§ ¹⁸Na ani gugmadeito Dwata alò malék ku simto i kandon, na simto i fgalan ulu, fagu di knayean.

I kaflabè na kakdo Dwata

¹⁹Fanyogu nun to mangman, “Ku ani nimò Dwata tan i duenan dmalam i dad to di salà, du landè sa fakay fnang i knayè Dwata?” ²⁰Ani timelgu dun. Simto ge i alò to mgimò Dwata smumal kenen? Fakay kè smumal i kulang tanà di to mimò kenen, manan, “Kan kè nimoam agu gambet ani?” Là sa! ²¹Neyeyu i to mimò i kulang, du di kimoan lwe kulang tanà, kenen sa malék ku tan di lwe ani toon fanse fnalas, na tan i laan too fnalas.

²²Salngad én nimò Dwata. Kayean fite i kaflabeen na kgal tulusan di dad to. Kabay mdà di knayean, tmayud kenen di kaflabeen di dad to, balù nun kaglutatan mlayam dale landè gusen. ²³Na léan kayè fite i bong kafyen na i kakdon di gito dad to kandon, di gito tafatlagadan dmawat i kafye di fulé duh. ²⁴Du gito sa i dad to mgalékan, ise ku mdà alò di dad to Dyu, bay mdà fa di dad to ise Dyu. ²⁵Du man Dwata di libru Hosaya, manan,

†9:9 Dyénésis 18:10

‡9:11-12 Dyénésis 25:23

¶9:15 Éksodus 33:19

§9:17 Éksodus 9:16

“I dad to ise dad togu di muna, én kadang nimògu dad togu, na i dad to làgu kando di muna, toogu ale kando kadang.”

²⁶ “Na nun gman di dad to ise Dyu mnè di satu banwe, ise ale dad to Dwata, bay di banwe én kadang gumatlola ale dad to Dwata too mto.”

²⁷ Na nun gman Isaya gablà di dad bel Israél, manan, “Balù too dee dad to tambul di ku Israél gambet i falak di kilil i mahin, bay là ale dee galwà mdà di flayam Dwata.

²⁸ Du too glut nun duh kadang, fanlal Dwata dmohò i flayaman i dad to.”

²⁹ Na salngad i gman Isaya di muna, manan, “Ku là ito kando Dwata i Amu Too Mtulus, landè dad belito gdè, salngad ito baling di dad to di banwe Sodom na i dad to di Gomora i falmon.”

I ksalig i dad bel Israél di kimenla di flalò fagu di ku Mosis

³⁰ Taman ani manito, balù i dad to ise Dyu là mngabal i katlula di kite Dwata, knean nun di dale mbaling matlu di kiten fagu di kafaglutla. ³¹ Kabay i dad to bel Israél, i mngabal i katlula fagu di ksaligla di kimenla i flalò, làla teen dun. ³² Kan ku làla teen dun? Hae, du làla snalig i kafaglutla di ku Dyisas Krayst, bay baling i dad fye nimò. Taman salngad ale i dad to gsindul na tlaab di batu di bà dalan, ³³ du nun gman Dwata di Tnaluan, manan, “Fkahgu i satu to di banwe Sion,** na kenen salngad i batu gsindul i dad to,

i batu gutlaabla, bay balù simto smalig di kenen landè gugdanà nawan.”

Alò satu dalan dad to matlu di kite Dwata

10 Dad demegu faglut, too agu mayè ku i dad demegu Dyu galwà di kaflayam landè gusenana, taman toogu ale dnasal di Dwata! ² Na gadègu too ale mgal mimen i man nawala gaflehew Dwata, bay làla gadè i glut dalan gaflehew kenen. ³ Là ale dmawat i dalan mgimò Dwata, du fye matlu i dad to di kiten. Kabay baling ale mimò i dale dalan, fagu di kimenla i flalò, taman là ale mlalò i dalan Dwata. ⁴ Kabay mdà di mgimò Krayst talandè gukmamu i kimen i flalò fagu di ku Mosis, du fye i kdee dad to faglut di ku Krayst, matlu ale di kite Dwata.

I kagalwà fakay gfun i kdee dad to

⁵ Smulat Mosis gablà di dad to matlu fagu di klalò i flalò, manan, “Ku too sikof i klalòyu dad flalò Dwata, gamdawat gamu nawa landè sen.” ⁶ Kabay gablà di dad to matlu fagu di kafaglutla, nun gsulat, manan, “Nang ku én man nawayu alò ito matlu di kite Dwata, ku nun salu di langit du nngén Krayst. ⁷ Lèman nang man nawayu là fakay ku landè salu di gumnè i dad mati, du fye ntékan Krayst.” ⁸ Du manan là malima faglut di Tnalù Dwata du mdadong di gito, na fakay ito nan samtulen di demeito to. Na Tnalù Dwata ani gablà di kafaglut ku Krayst, ani i galmi tdò. ⁹ Na ku tmulen gamu i dad demeyu to, Dyisas i too glut Amu, na ku too gamu faglut nték kenen Dwata mdà di fati, galwà gamu di kaflayam landè gusenana. ¹⁰ Du ku mdà di nawayu too faglut, na ku tmulen gamu i dad

** 9:33 I banwe Sion ani, dunan Dyérusalém, i banwe too mabtast di dad to Dyu du déén i Bong Gumnè Dwata.

demeyu to gablà di kafaglutyu, matlu gamu di kite Dwata, na galwà gamu di kaflayam landè gusenar.¹¹ Nun gman di Tnalù Dwata gablà ku Krayst, manan, “Balù simto faglut di kenen landè gugdanà i nawan.”¹² Gakuf i kdee dad to, du landè gusahar i dad Dyu na i dad ise Dyu, du Dyisas i Amu i kdee, na kandon na blén i kafye di balù simto mni tabeng di kenen.¹³ Du nun gman di Tnalù Dwata, manan, “Simto mni tabeng di ku Krayst i Amu, galwà kenen di flayam Dwata i dad to.”

¹⁴ Kabay tan i kibò i dad to mni tabeng di kenen, ku là ale fa faglut? Na tan i kibòla faglut ku là ale fa mlinge i Fye Tulen gablà di kenen? Na tan i kibòla mlinge, ku landè tamdò dun di dale?

¹⁵ Na tan i kibò i dad to tamdò gablà ku Krayst ku landè mdek dale? Landè kibòla! Kabay tanun to dek Dwata, du gman di Tnaluan, manan, “Too nun klehew di kakel i dad to mbel i Fye Tulen.”

¹⁶ Kabay di katdò i Fye Tulen, là kdee dad to faglut dun, du nun tagman Isaya, manan,

“Amugu Dwata, simto faglut i tdòmi.”

¹⁷ Taman là faglut i dad to ku làla funa linge i glut tdò dunan i Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst.

¹⁸ Kabay ani snalekgu, glut kè là faglut i dad Dyu du làla linge i tdò ani? Là glut! Du nun gman Tnalù Dwata, manan,

“Fgadèla di klamang banwe, gafat i manla di dad to di kdee banwe.”^{††}

¹⁹ Lêmangu snalek, là kè gamlabat dad Dyu i gatdò di dale? Gamlabat ale sa di muna fa, du nun man Dwata di Tnaluan fagu di ku Mosis, manan,

“Gamu dad to Israél, fingàgu nawayu, fagu di ktangggu i dad to ise mgalékgu. Faflabègu gamu

fagu di kakdogu i dad to là gmadè ku simto agu.”

²⁰ Na mbangal fa Tnalù Dwata fagu di ku Isaya du manan,

“I dad to là mngabal deg, mite deg, na balù là ale smalek gablà di deg, fitegu di dale ku simto agu.”

²¹ Na nun fa man Dwata fagu di ku Isaya gablà di dad bel Israél, manan,

“Balù là agu tlag mlak dale, du fye fdadong ale di deg, knean là ale mimen, du mgal i ulula.”

I kakdo Dwata i dad bel Israél

11 Na nun snalekgu, knagol Dwata kè i dad to mgalékan du là ale dee faglut? Là sa! Agu satu bel Israél, na Abraham i gutambulgu, na tambul agu di belan Bénhamin.² Là sa knagol Dwata i dad to mgalékan di muna fa. Gadèyu i gman Tnalù Dwata tafsulatan gablà ku Ilaydya, na di ktaluan di Dwata gablà di dad sasè nimò i dademen bel Israél, manan,³ “E Dwata i Amu, tafnati i dad tugadam, na falmola i gudamsù gumangamfù di ge, na alò deg i gdè, na kayèla fa mati deg.”⁴ Kabay di bang én, là alò Ilaydya mlalò Dwata, taman tmimel Dwata kenen, manan, “Nun fa fitu libu dad togu i là mangamfù di ku Baal i ise glut dwata.”⁵ Na salngad én di bang ani, du nun dad bel Israél i mlalò Dwata, balù là dee ito, du mgalékan ito mdà di kakdon gito.⁶ Ku nalék Dwata i dad to fagu di fye nimòla, ise sa mdà di kakdon i kalékan dale. Kabay laan ito nalék fagu di nimoito fye ku demen sasè, bay nalékan mdà di kakdon gito.

⁷ Na du glut én, gadeito là teen i dad to Israél i dalan fanngaballa du fye matlu ale di kite Dwata. Alò i dad mgalék Dwata, i dad faglut di ku Dyisas i mite dun. Kabay i dademe én, mbaling mgal ulula, du làla fanlinge i Dwata.⁸ Du man di Tnalù Dwata tafsulatan, manan,

“Fgal Dwata ulula du fye là ale gamlabat i kaglut, na kel ani là ale gmadè i fye du balù meye ale là ale mite, na balù flinge ale là ale mlinge, na là ale gamlabat.”

⁹ Na mdà di là kimen i dad Dyu, nun man Dabid,

“Fye ku én fawel dale i dad knayè i nawala, na là ale galwà, du balas di dad sasè nimòla.

¹⁰ Fye ku butè i fandamla du fye là ale gamlabat i kaglut, na fye too ale maflayam kel di landè sen.”

I kaftabò Dwata i mahal fanga

¹¹ Na lêmangu snalek, di kagsalà i dad demegu Dyu, knagol ale Dwata kè kel di landè sen? Là sa! Kabay du gamsalà ale, fakay i dad to ise Dyu galwà di kaflayam landè sen, du fye mingà nawala na nun ayèla faglut di ku Krayst. ¹² Taman mdà di kagsalà i dad Dyu, nun kafye blé Dwata di kdee dad to, na fagu fa di kagwè i kafye Dwata di dad Dyu, too fite Dwata di dad to ise Dyu i bong kakdon. Na du glut ani, lumban fa i kafye gdawat i dad ise Dyu di kgakuf i dad Dyu di dale.

¹³ Na gamu ise Dyu, nun mangu di gamu. Du agu tamgalék Dwata, na dekan agu samtulen Tnalu di gamu, i fimoan too mabtas di deg. ¹⁴ Fdatahgu i nimògu, du ken mingà nawa i dad demegu Dyu fagu di ktabenggu gamu, du fye nun di dale galwà di flayam Dwata i dad to. ¹⁵ Du di kakagol Dwata flo i dad Dyu, i dad ise Dyu mbaling masasafye di kenen. Taman gadeito di kagdawat Dwata dale lèman, lumban i kafye, du salngad mték satu to mati mdà di fati na mto lèman.

¹⁶ Flingengu i kagkah dad Dyu di fan. Ku gablé i arina di Dwata, nfunan i fan. Na ku fkahito di kayu ku gablé laweh i kayu di Dwata, nfunan i fangan. Salngad

én i dad Dyu du i gutambulla nfun Dwata nfunan i dad bella.

¹⁷ Na i dad bel Israël, salngad ale i dad fanga di satu kayu nifat Dwata dnagit olib. Kabay nun fangan takanlangan, na nun dademe fanga mdà di dademe kayu là fule ftaboan di kayu nifatan. Na gamu dad ise Dyu, salngad gamu di kayu là fule, du gakuf gamu di kafye blé Dwata di dad ton dad Dyu. ¹⁸ Kabay nang gamu faldam mdatah gamu fa di muna dad fanga tamaklang, du gamu alò i dad fanga. Taman nangyu glifet, mati i dad fanga i kayu ku landè dalilan, du i falnok i dad fanga i kayu, dunan i dalilan.

¹⁹ Na nun kadang mangman, manla, “Mdatah gami dad ise Dyu di dad Dyu, du dale i dad muna fanga tamaklang, du fye ftabò Dwata gami déén, tlas dale.”

²⁰ Too glut gamu sa tlas dale. Kabay maklang ale du là ale faglut, na gamu i tlas dale, du gamu sa faglut. Kabay nang gamu fdag, bay fye ku likò gamu Dwata, ²¹ du ku kanlang Dwata i dad glut fanga, dunan dad Dyu, lumban i kaklangan gamu ise Dyu, i dad fanga i alò ftaboan di kayu.

²² Na ani i gugmadeito i kakdo Dwata na i duenan mlayam i dad to. Fanlayaman i dad to là faglut di kenen, bay gamu dad faglut kandon ku fadlug gamu faglut na mnè di kakdon. Du ku là gamu fadlug faglut, gamu fa kanlangan di kayu. ²³ Na ku faglut i dad Dyu di Dwata, fuléan ale di muna gugkahla di laweh i kayu, du kenen gmagan fulè dale. ²⁴ Na gamu ise Dyu, ise gamu dad glut fanga di kayu, du aloan gamu ftabò di laweh i kayu nifatan. Na ku ani nimoan di gamu, gamu alò i dad fanga ftaboan, lumban fa kgagan Dwata fasfulè i dad glut fanga di muna gugkahla.

I fandam Dwata gablà di dad Dyu

²⁵ Na dad flanekegu faglut, kayègu ku gadèyu i là fgadè Dwata di dad to di

muna, du fye làyu fdatah i ktoy du dad Dyu. Di bang ani dee dad Dyu mgal fa ulula. Na là ale faglut kel di bang kdee dad to ise Dyu i mgalék Dwata sdulê faglut di kenen. ²⁶ Na di bang én kadang, kdee dad to faglut ku Krayst, mdà di dad bel Israël, galwà ale di flayam Dwata i dad to. Du nun gman Dwata di Tnluan, manan,

“Satu duh kel i To Falwà mdà di dad to mnè di Sion,

na nwean i kagsalà di dad bel Dyékob.

²⁷ Na dnohògu i fakanggu di dale, di kwègu i dad salàla.”

²⁸ Na du dee dad Dyu là mayè faglut di Fye Tulen gablà ku Krayst, mbaling ale dad to dmuen Dwata. Kabay fagu ani, gamu ise Dyu galwà di flayam Dwata i dad to, balù ise gamu Dyu. Kabay balù ani i kagkah i dad Dyu, mabtas gami fa di Dwata, du mgalékan gami, na nun fakangan di dad gutambulmi, ²⁹ du là mgili i fandam Dwata gablà di dad to mgalékan na i gumlén i kafye. ³⁰ Di muna fa, gamu ise Dyu là mimen Dwata. Kabay ani, gdawaty i kakdo Dwata, du i dad Dyu là mimen kenen, blé moon di dale. ³¹ Na salngad én dale, du là ale mimen Dwata ani, bay mdà di kakdo Dwata gamu, nun duh kadang gdawatla i kakdon. ³² Taman mayè Dwata ku glabat i kdee dad to, slame ale gamsalà na là mimen kenen, dad Dyu ku demen dad ise Dyu, du fye dnìlèla i kakdon i kdee dad to.

Kdayen Fol Dwata

³³ Tay, too bong kafye Dwata, du landè gusen i kfulungan, i kgadean, na i kaglabatan, landè to gmadè i kfagu Dwata i kenen knayè, landè to gmadè i kiboan fsalu dad to di kenen.

³⁴ “Landè gmadè ku tan i fandam Dwata. Landè mngewe kenen.”

³⁵ “Landè lmen mlé di kenen du landè gukulangan, na landè to futeng kenen.”

³⁶ Du tamgimoan sa i kdee, na kenen magot i kdee, na fagu di kdee tamgimoan magdayen kenen.

Taman too ito dmayen kenen kel di landè sen. Amén.

I kablé i ktoito di Dwata

12 Na dad flaneckgu faglut, du tagadeito i bong kakdo Dwata gito, toogu fni di gamu, tooyu blé i ktoy di kenen kloyu mto, salngad i dsù ungulyu alò di kenen, du fye dnawatan na kanlehewan. Ani i kfaguyu di kfangamfùyu di kenen. ² Nang gamu mlalò i nimò i dad to dmuen Dwata, bay fatlasu Dwata i ktoy fagu di kfalamin i nawayu, du fye gamlabat gamu i knayè Dwata, dunan i matlu nimò gaflehew kenen.

I kafdanà nawa na i kakdo

³ Na du blé Dwata di deg glal tamdò i Tnluan, mangu di kdeeyu, nangyu fdatah i ktoy. Kabay fye ku glut i fandamyu gablà di dad gnagan blé Dwata gamu du mdà di kafaglutu di kenen.

⁴ Du i dad gnagan i gablé di dad faglut sahal, salngad i laweh i to, du dee gumgalel i laweh, bay kat satu dale nun sahal nimòla. ⁵ Salngad én gito dad to faglut di ku Krayst Dyisas. Du balù too ito dee, salngad ito satu laweh di ksatuito di ku Krayst, na masgagot kdeeyu. ⁶ Taman du sahal gnaganito, too ito mimò i nimò gablé Dwata di gito, fagu di gnagan gablén di kat satu gito. Ku blé Dwata di satu i gnagan tmulen i fgadean di kenen, too kenen tmulen i kaglut fgadè di kenen, gablà di tdò fnaglutito. ⁷ Ku blén di satu gnagan tmabeng i demen to, too kenen tmayud tmabeng, ku di satu nun gnagan tamdò Tnalù Dwata, toon fanse tamdò dun, ⁸ ku di satu nun gnagan tam-

gal i kafaglut i demen to, toon nimò dun, ku di satu nun gnagan mlé di dademe nun klidù, too kenen mlé, ku di satu nun gnagan mebe i dad to faglut, toon fanse mebe dale, ku di satu nun gnagan tmabeng i dad to di nun ksamuk, too kenen mimò ani, fagu di ayè nawan mimò dun.

⁹Nang ku alò di salék i kakdoyu demeyu to, bay knangyu i kdee dad sasè, na fkahyu di nawayu i klalòyu i matlu. ¹⁰Sakdo gamu dad faglut di ku Krayst, du saflane gamu, na too gamu safè. ¹¹Too gamu mimò gusen i galyu, na nang gamu malwe mimò. Na ku tan fimò i Amuito Dyisas Krayst gamu, tooyu fkah di nawayu mimò dun. ¹²Na too gamu flehew, du nun kafye fatanyu di fulé duh. Na too gamu tmayud di kaflayamyu. Na nang gamu tlag dmasal di Dwata. ¹³Mlé gamu di dad flanekeyu faglut nun klidù. Na galyu fyak di gumnèyu i dad to magu.

¹⁴Ku nun fsasè gamu, nang gamu mni di Dwata ku fanlayaman ale, bay dnasalyu di Dwata fye banlén ale kafye. ¹⁵Na ku nun flehew, flehew gamu magin di dale klehew. Na ku nun to nun klidù nawan, magin gamu di klidù nawan. ¹⁶Na i kdeeyu faglut di ku Krayst, sansatuyu i nawayu. Na nangyu fdatab i ktoy, bay fye ku nang gamu myà mimò i nimò i dad to mdanà. Na nangyu fandam i kfulungyu mdatab fa di kfulung i demeyu to. ¹⁷Na ku nun to fsasè gamu, nang gamu malas sasè. Nang gamu tlag mimò i nimò matlu di kite i kdee dad to.

¹⁸Ku fakay, nang gamu sdal, bay sansatuyu i nawayu, du fye manak i knèyu.

¹⁹Dad kanbonggu nawa, nang gamu malas sasè di to fsasè gamu, bay bléyu di Dwata, du kenen i malas. Du nun gsulat di Tnalù Dwata, man Amuito, “Agu sa malas, na agu sa i mlayam.” ²⁰Kabay balingyu lalò i man Tnalù Dwata,

“Ku bitil i to dmuen gamu fankaanyu, ku malinum banléyu kenen ninum.

Du ku ani nimòyu, mbaling kenen too myà mdà di kafsasean gamu.”^{††}

²¹Taman nang gamu fafisan di kafsasè satu to gamu, bay fnisanyu i sasè fagu di fye kbalasyu dun.

Kafè i dad to nun glal di gubirnu

13 Na kdeeyo mimen i dad ganlal i gubirnu. Du landè to mebe i banwe ku là faloh Dwata, na landè là kagdà di kenen i mlé kenen glal. ²Taman simto dmuen i ganlal i gubirnu, dmuen i flalò Dwata, na simto mimò ani fanlayam kenen. ³Landè klikò i satu to i dad ganlal ku fye nimoan. Likò kenen ku sasè nimoan. Na ku ani kayean i landè klikoan, too kenen mimò fye, na dnayen kenen i dad ganlal. ⁴Na i to ganlal, kenen satu salig Dwata, du fye too fye i knèyu. Kabay ku sasè nimòyu, fye ku likò gamu kenen, du fagu di glalan fanlayaman gamu. Du kenen i salig Dwata, dnohoan i knayè Dwata di flayaman i dad to mimò sasè. ⁵Taman mimen gamu i dad ganlal i gubirnu, ise ku alò mdà di klikòyu i flayamla gamu, bay nimenyu du di lam i nawayu gadèyu fye ku én tooyu nimò.

⁶Na ani duenyu mayad i dad buhis, du i dad ganlal i dad salig Dwata, du dekan ale mimò i nimòla. ⁷Taman too ito mayad i fni i gubirnu di gito, na too ito mafè dale.

Kasakdo

⁸Nangyu flo i kbayad utengyu, bay nun utengyu landè gumti i kbayad dun, dunan i kakdoyu i demeyu to, du i to too kamdo demen to gdohooan i kdee flalò Dwata. ⁹Du nun gman di flalò, manan, “Nang gamu mlaflà i yaanyu, nang gamu manò, nang gamu tmaku, na nang gamu

^{††}12:20 Dad Fngewe 25:21, 22

mibal i knun i demeyu to.”[¶] Na dad flalò én, na kdee dademe gakuf di satu flalò, manan, “Kandoyu i demeyu to salngad i kakkoyu i ktoyu.”¹⁰ Du ku too ito kamdo i demeito to laito fansasè, na ku nimenito ani, tamgimenito i kdee di dad flalò.

¹¹Taman too gamu kamdo i demeyu to, lumban du gadèyu i kagkah i banwe. Tafukal i duh na gambet gkudang gamu, taman mukat na fgal mimò, du tamdadong i kagalwaito, mdadong fa di duh di katbuito faglut.¹² Na gambet too kmifu i klamang banwe mdà di salà, bay tapan mlius i kifu, du tapan mwal nan, dunan tapan samfulê Dyisas Krayst. Taman tooito tnagak i sasè nimò, i gablà nimò i dad to di gukmifun, na tooito lsak i dad klung, dunan too ito mimò fye, i gablà nimò i dad to di gumalwan.¹³ Mimò ito i tlu nimò, du ani gablà nimò i dad to mnè di gumalwan. Na nang ito mimò sasè di kastifunito, nang ito flangal, nang ito mlfà i yaanito, nang ito sbulaw, na nang ito mingà nawa.¹⁴ Kabay balingyu lsak Amuito Dyisas Krayst, dunan too gamu mimò i kenen knayè. Na nang gamu mimen i sasè knayèyu.

I kafngewe gablà di dad to mlungay di kafaglutla

14 Na ku nun satu demeyu faglut di ku Krayst, na là too dmalil fa i kafaglutatan dnawatyu kenen, na nang gamu samdal kenen ku là salngad i fandamyu gablà ku tan i glut nimò.² Du kaflingengu dun i to tadmali i kafaglutatan, fandaman fakay kmaan balù i tan bung knaan, bay i to là dmalil fa i kafaglutatan, fandaman là fakay kmaan i kdee bung ungad i lmanaf, taman alò muten i gulay.³ Na i to kmaan i kdee

bung ungad i lmanaf, nangan fandam kenen mdatah di to alò muten i gulay. Na salngad én, i to alò muten gulay, nangan fandam kenen mdatah di to kmaan i kdee, du i lwe ani, slame dnawat Dwata.⁴ Taman nang ito mukum i demeito to, du landè glalito mukum i salig i dademe. Du alò Dwata i Amun sa i nun glal mukum kenen ku fye nimoan demen là. Fye i nimoan du Dwata tmabeng kenen.

⁵Salngad én i to mangman nun dad duh mabtas di dademe duh, na nun dademe to mangman i kdee duh salngad. Fye ku kat satu to toon fandam na nimoan ku tan i man nawan fye.⁶ Du i to fabtas i satu duh, nimoan ani du nafean i Amuito. Salngad én i to kmaan i dee bung uten, du nafean i Amuito di kakaan dun, du mlé fye di kenen. Na salngad i to alò muten i gulay, lè kenen mlé fye di Dwata, na mafè kenen, du laan kmaan i ungad i lmanaf.⁷ Kdeeto dad faglut, ise ku gito mfun i nawaito na balù i fatiito.⁸ Du di ktoito, funaito i knayè Amuito Dyisas di gito, na di kfatiito lè kenen mfun gito. Taman mto ku demen mati, knean Krayst mfun gito.⁹ Du mati Krayst na mték mdà di lbang na mto ani, du fye mgimò kenen Amu di dad to mto na di dad to mati.¹⁰ Taman nang ito mukum i demeito faglut di knaanla, du man nawaito mdatah ito fa di dale, du Dwata i mukum kdeeto di fulé duh di ktadag ito di munan.¹¹ Du man Amugu Dwata di Tnaluan,

“Deg sa i Dwata mto landè gusenana, taman too glut i kdee dad to kadang lkuad di deg,

na kdee kadang mangamfù di deg.”

¹²Taman di bang én, kdeeto tmimel di Dwata i tanimoito kloito mnè di tah tanà ani.

I kakaan

¹³Taman nang ito lèman mukum i demeito faglut. Kabay balingito too neye i gito nimò, du fye landè nimoito i gumdà i flanekito gamsalà. ¹⁴Du masasatu agu di Amuito Dyisas, gadègu landè knaan fnang Dwata. Kabay ku nun demeito na fandaman nun satu knaan fnang Dwata, fye ku laan knaan dun, du ku knaan gamsalà kenen. ¹⁵Na ku gamu kmaan i knaan fandam i demeyu faglut fnang Dwata, ani kadang too gamsamuk i nawan, na too mbangal landè kakdoyu kenen. Nang gamu kmaan ku mdà di kakaanyu dun, gafalmoyu i kafaglut i flanekyu, du mati Krayst duenan kenen. ¹⁶Nang ito mimò i gman i dademe sasè, balù di gito là sasè, du fye landè to fakay dmalam gito. ¹⁷Du i too mabtass di gito dad to gakuf di kagot Dwata ise i kakaan na kinum, bay i katlu, ktanak nawa, na klehew blé Mtiu Tulusan di gito. ¹⁸Na ku én fabtasito di klaloito ku Krayst, too ito gaflehew Dwata, na mgafè i dad to.

¹⁹Taman balù tan i nimoito, funaito too fandam, du fye là malmo i ksasaito di dad demeito faglut, na stabengito du fye matnù i kafaglutito. ²⁰Nangyu falmo i fye nimò Dwata di nawa i dad faglut di kenen, fagu di kakaanyu i knaan man i dademe fnang Dwata. Fakay ito kmaan balù tan bung knaan, bay sasè ku mdà di kakaanito dun én gumdà demeito to gamsalà. ²¹Fye fa ku nang ito kmaan i ungod i lmanaf, nang ito minum binu, na balù i tan dademe nimò i gumdà demeito to gamsalà.

²²Taman balù tan i fnaglutyu gablà di kdee ani gine, nangyu fangadè i dademe dad to, du fye alò Dwata i gmadè. Nun kafye di to gmadè là kenen gamsalà fagu di mgimoan. ²³Kabay i to lwe nawan gablà di knaan, na fles kmaan, gamsalà kenen di Dwata, du laan nimen i

fandaman gablà di knaan. Du ku én nimoito i fandamito sasè, gamsalà ito.

I kafdahito i demeito to

15 Na gito i mgal di kafaglut di Dwata, tooito fantahà i nawaito di demeito faglut i là dmalil fa di kafaglutla, na nang ku aloito fandam i gito knayè. ²Fandamito demeito faglut na mimò ito i gufyela, du fye lamnok i kafaglutla. ³Du balù Krayst laan fandam i kenen knayè, du nun gman di Tnalù Dwata gman Krayst di Dwata, manan, “I dad sasè talù i dad to madoy ge, lè tadè di deg.” ⁴Balù tan tagsulat di Tnalù Dwata, fsulatan du fye tamdò gito, du fye fagu di kagtayudito maglala sito, na là magwè di nawaito i galito fatan di fulé duh.

⁵Kayègu ku Dwata i mlala gito, na mlé di gito kgagan tmayud di kaflayam, na mlé di gamu ksasatu nawa di klalòyu ku Krayst Dyisas, ⁶du fye kdeeyu mbaling masasatu di kdayenyu Dwata i Mà Amuito Dyisas Krayst.

I kdawat Dwata i dad to ise Dyu

⁷Taman tooyu dnawat dad demeyu faglut, du too gamu dnawat Krayst, du fye magdayen Dwata. ⁸Na i mangu di gamu, salu Krayst dini du tmabeng i dad to Dyu, du fye gfiten di dale too glut dnohò Dwata dad tafakangan di dad gutambulla, ⁹du fye balù gamu dad ise Dyu fakay dmayen Dwata gablà di kakdon gamu, du di Tnalù Dwata nun gman Krayst, manan,

“Dmayen agu ge Dwata, gagin i dad to ise Dyu,

na mlingag agu dmayen ge.”

¹⁰Lèmanan man,

“Gamu dad to ise Dyu, too gamu flehew, gagin di dad Dyu, i muna dad to mgalék Dwata.”

¹¹Léan man,

“I kdeeyu dad ise Dyu, dnayenyu Dwata i Amu,
i kdeeyu dad to, mlingag gamu du dmayen kenen.”

¹² Gman fa Isaya, manan,

“Nun duh kadang nun satu bel Dyési magot i dad to ise Dyu,
na kenen mgimò gumdà i kdee kafye fatanla.”

¹³ Kayègu ku Dwata i gumdà i kdee kafye fatanito, mlé gamu klehew, na ktanak nawa du faglut gamu di kenen, du fye fagu di eneg i Tulusan, too matnù kgal i nawayu fatan i kdee gdawatyu kadang di fulé duh.

I ktabeng Fol i dad to ise Dyu

¹⁴ Dad flanecku faglut, gadègu i dad nimòyu too fye, na gamlabat gamu Tnalù Dwata na fakay gamu satdò.

¹⁵ Kabay balù ani, dini di sulatgu ani, là agu gdè smulat én gatdògu di gamu di muna, fye làyu glifet dun. Là agu gdè, du nun glalgu mdà di Dwata, ¹⁶ du deg satu to tmulen gablà ku Dyisas Krayst di gamu dad ise Dyu. Salngad agu satu bà di Dwata, du mdà di deg nun faglut di kenen, na ale mgimò dsùgu i gdawat Dwata du mlaneb ale fagu di Tulusan. ¹⁷ Na du mdà di ktabeng Dyisas Krayst deg, là agu myà tmulen i kdee gagangu nimò, i fimò Dwata deg. ¹⁸ Kabay én alògu tulen i nimò Krayst fagu di deg, dunan nun dad to ise Dyu mgebegu di kafaglut di Dwata, fagu di tagmangu na i tamgimògu di dale, ¹⁹ na fagu di eneg i dad tnikeng, i mdà di kgal Tulus Dwata. Taman di kagugu mdà di banwe Dyérusalém kel di banwe Ilirikum too agu tmulen di dad to i Fye Tulen gablà ku Krayst. ²⁰ Tamlo kayègu tamdò i Fye Tulen di dad banwe i dad to là fa mlinge gablà ku Krayst, du là agu mayè lêman tamdò gablà di kenen di dad to tamatdò i dademe dad to. ²¹ Kayègu dmohò i gman di Tnalù Dwata, manan,

“I dad to là fa mlinge gablà di kenen, lingela kadang,
na i dad to là fa magtulen, glabatla kadang gablà di kenen.”

I fandam Fol gablà di klauyan i dad to di Roma

²² Na du kayègu tamdò i Fye Tulen di dee banwe, én guganggàgu mlauly gamu. ²³ Na ani, tafnge i nimògu di dad banwe ani, na du tadee fali nan kayègu mlauly gamu, ²⁴ man nawagu, di ksalugu di banwe Sfén, funagu slob di gamu. Nun klehewgu ku fakay agu mnè di safédyu là mlo, na kafnge én, gtabengyu agu di kagadluggu salu di Sfén.

²⁵ Kabay ani, fan agu mdà salu di banwe Dyérusalém, du nun tabeng tundagu di demeito faglut ditù. ²⁶ Na i tabeng tundagu ani, mdà di dad to faglut di dad banwe Masidunya na Akaya. Na i kabléla ani too mdà di nawala tmabeng dad Dyu faglut mnè di klidù déén di Dyérusalém. ²⁷ Too ale mayè tmabeng, na too gablà ku tmabeng ale, du fagu di dad Dyu Tnalù Dwata takel di dad ise Dyu. Taman fye ku i dad ise Dyu tmabeng i dad Dyu di klidùla. ²⁸ Na di kafngegu tmunda i tabeng ani di dale, mdà agu lêman salu di banwe Sfén, bay funagu slob di gamu. ²⁹ Na gadègu di kakelgu di gamu, nun bong kafye blé Krayst di gito.

³⁰ Dad flanecku faglut, du fagu di kafaglutito di Amuito Dyisas Krayst, na i kakdo blé Tulus Dwata di gito, fnigu di gamu, tooyu agu ttabeng fagu di dasar, ³¹ du fye kanlungan agu di dad to là faglut di banwe Dyudiya na fye lehew i dad to Dwata di Dyérusalém gablà di tabeng tundagu di dale. ³² Kafnge én, fagu di knayè Dwata, mlauly agu gamu gagin i bong klehewgu, na fagu di klaulygu gamu masatgal i nawaito. ³³ Kayègu ku Dwata gumdà i ktanak nawa samnagin gamu. Amén.

I kafaldam Fol i demen faglut

16 Kayègu man di gamu too fye to Fibi, i satu libun flane kito faglut, i tmabeng i dad to faglut di banwe Sinkriya. ²Tooyu dnawat kenen, du nfun kenen Amuito Krayst Dyisas, du ani too gablà nimò i dad to faglut di Dwata. Tnabengyu kenen ku nun kliduan, du dee dad faglut tnabengan, na agu fa gtabengan.

³Tnulenyu ale Akwila na Frisila tooгу ale fandam, du ale demegu di nimò i fimò Krayst Dyisas gami. ⁴Tagatlagad ale mati du fye tmabeng ale deg. Taman too agu mlé bong fye di dale, na là alò deg, bay i kdee dad faglut ise Dyu dini mlé ale fye di dale.

⁵Tnulenyu i kdee dad faglut gal stifun di gumnèla, du mangamfù di Dwata, fandamgu ale. Tnulenyu Ifinitus, i demegu sgalak tooгу kando, fandamgu kenen. Kenen too tnanin to faglut di ku Krayst Dyisas ditù di banwe Asya.

⁶Tnulenyu Méri, i too fgal tmabeng gamu, fandamgu kenen. ⁷Tnulenyu Andronikus na Dyunyas fandamgu ale. Di muna, ale i dad demegu Dyu di lam i bilanggù. Na nafè ale i dad to gal dek Dyisas na faglut ale di ku Krayst Dyisas muna fa di deg.

⁸Tnulenyu Amfliatus i tooгу kando du mdà di kafaglutmi di Amuito Dyisas Krayst, fandamgu kenen.

⁹Tnulenyu Urbanus i dememi di nimò fimò Krayst gami, tooгу kenen fandam, na Stakis fa i satu demegu sgalak tooгу kando.

¹⁰Tnulenyu Afilis fandamgu kenen. Too gsalig kenen di nimò Krayst. Tnulenyu i kdee di gumnè Aristobulus fandamgu ale.

¹¹Tnulenyu Hérodiyon, i demegu Dyu, na i kdee dad faglut di gumnè Narsisus, fandamgu ale.

¹²Tnulenyu Trifina na Trifosa, i dad libun too fgal mimò i nimò Amuito Dyisas Krayst, fandamgu ale. Tnulenyu Firis, i satu demegu sgalak tooгу kando, fandamgu kenen. Kenen i satu libun too fgal mimò i nimò Amuito Dyisas Krayst.

¹³Tnulenyu Rufus, i too mlalò ku Krayst, fandamgu kenen na i yéan i kalnawan deg gambet too glut tingaan.

¹⁴Tnulenyu Asinkritus, Fligon, Hérmis, Fatrubas, Hérmis, na kdee dademe flane kito di kafaglut, i galla deme, fandamgu i kdeela.

¹⁵Tnulenyu Filologus, i yaanan Dyulya, Néryus, i flane kan libun, Olimfas, na i dademela faglut déén, fandamgu ale.

¹⁶Di kastifunyu tooгу fite i kasakdoyu kat man satu gamu. I kdee dad faglut dini fandamla gamu.

Sangal kafngewe Fol

¹⁷Dad flane kgu faglut, tooгу fni di gamu, tooгу neye du nun dad to mayè falmo i ksatatuyu na i kafaglutyu di ku Krayst, du dnuenla i tdò gablà di kenen i gatdò di gamu. Fawag gamu di dad to én. ¹⁸Du i dad to mimò ani gine, ise én gumimòla di Amuito Krayst, bay én gumimòla i dale knayè. Na fagu di kfulungla talù, na fagu di kafdagla, fangawla i dad to là gmadè. ¹⁹Talinge kdee dad to gablà di kimenyu i Fye Tulen, na ani too gaflehew deg. Na i kayègu ku too matnù i kfulungyu mimò fye, na landè kfulungyu mimò sasè.

²⁰Là mlo ani, Dwata i gumdà i ktanak nawa, too kenen misan ku Satanas, na fkahan kenen di falel i bliyu. Na kayègu ku banlé gamu Amuito Dyisas Krayst kafye.

²¹Timoti i demegu mbel Tnalù Dwata, fandaman gamu kun, na lêman Lusiyas, Dyason, na Sosifatar, i dad demegu Dyu.

²² Agu Tértyus, i fsulat Fol surat ani, fandamgu gamu, du slame ito dad faglut di Amuito Krayst.

²³ Gayus i dmawat deg klogu dini, fandaman gamu kun. Di gumnean i gustifun i dad faglut dini. Irastus magot i filak di banwe ani, na i flanekito di kafaglut Kwartus, fandamla gamu kun.

²⁴ Kayègu ku banlé gamu Amuito Dyisas Krayst kafye. Amén.

I kdasal Fol dmayen Dwata

²⁵ Too ito dmayen Dwata. Du kenen alò gatgal i nawaito di kafaglutito di ku

Dyisas Krayst, fagu di Fye Tulen gablà di kenen i galgu tdò, na fagu di kaglut tafiten i gbuni di muna fa. ²⁶ Kabay ani, i glut tdò i gbuni di muna fa, tagfite Dwata fagu di dad surat i dad tugadan, na fagu di dek Dwata, i mto landè gusenana, du fye nun dalan kdee dad to di klamang banwe faglut na mimen kenen.

²⁷ Taman dmayen ito Dwata landè gusenana fagu di ku Dyisas Krayst, du kenen alò too fulung na gmadè i kdee. Amén

1 Korintu

*I Tnanin Sulat Fol di Dad
Faglut di Banwe Korintu*

Kafaglabat gablà di tnanin sulat Fol di dad to faglut di Korintu

I lunsud Korintu too bong na too mdengeg di dee banwe glam di banwe Akaya, mdadong di mahin na dee kafal gal dmuung ditù mdà di dee dad banwe. Taman banwe ani gufabli dad to i dad nebela déén. I dad to mnè déén dunan dad to Grik, dad to Roma, na dad to Dyu.

Na di galwe kagu Fol du tamdò i Fye Tulen, salu kenen di Korintu, na mlo mnè déén, fan lwe fali, du tamdò. Kat Sabadu salu kenen ditù di gal gusatdò dad Dyu na tamdò gablà ku Dyisas. Na balù di dad to Grik galan tdò. Taman tanun dad faglut di ku Dyisas fagu di katdoan.

Na fadlug matnù i kdee dad to faglut, bay là mlo nun là gusaglabatla. Taman nun dekla dad to mebe sulat di ku Fol ditù di Ifisus di banwe i gumnean, du snalekla gablà di kdee làla gusaglabat. Na di sulat ani tmimel Fol i kdee dad salekla di kenen, na tamdò dale kibòla mlalò Dwata.

1 Agu sa Fol, na mdà di knayè Dwata, nalék agu Dyisas Krayst, du dekan agu samtulen gablà di kenen. Na Sostinis, satu flaneke di kafaglut, i demegu smulat i sulat ani.

²Na snulatmi gamu dad faglut di Dwata déén di banwe Korintu, gamu tambaling dad ton, mdà di ksatuyu ku Dyisas Krayst. Tanalékan gamu makuf di dademe dad faglut di kdee banwe, i mangamfù di Amuito Dyisas Krayst, du Dyisas Krayst i Amula.

³Kayègu ku banlé gamu Dwata Maito na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa. ⁴Làgu tlag mlé bong fye di Dwata

gablà di gamu, du tablén di gamu dee kafye mdà di ksatuyu di ku Krayst Dyisas. ⁵Hae, du masasatu gamu di ku Krayst Dyisas, taman tagdawatyu bong kafye mdà di Dwata, du tanun kfulungyu samtulen gablà di kenen, na tanun kaglabatyu i kaglut gablà di kenen.

⁶Na i tatdòmi gamu gablà di kdee nimò Dyisas Krayst tatoo dmalil di nawayu. ⁷Taman landè gukulang i kablén gamu ngagan lamyu fatan i kasfulè Amuito Dyisas Krayst. ⁸Na fnadlutan tangal i kafaglutyu, du fye gamtayud gamu kel di gusenana, du fye kakel i duh kukum Amuito Dyisas Krayst, landè gudmalamyu fagu di sasè. ⁹Nimò Dwata ani, du too kenen gsalig, du kdee gmanan dnohoan. Na kenen i tamgalék gamu, du fye masasatu gamu di Tingaan Dyisas Krayst i Amuito.

I klandè ksatatu nawa i dad to faglut

¹⁰Dad flaneke faglut, toogu fakdo di gamu, mdà di glal Amuito Dyisas Krayst, tooyu sansatu i nawayu, du fye nun ksatuyu. Sansatuyu i nawayu di satu fandam na di satu knayè. ¹¹Dad flaneke, mangu ani gine, du nun dad to mnè di gumnè Klowi tmulen di deg nun di gamu kun gal sdal. ¹²Du nun di gamu kun, mangman, “Agu sa mlalò ku Fol,” na man i dademe, “Afolos i deg lalò,” na man i dademe, “Fiter i deg lalò,” na man i dademe, “Krayst i deg lalò.” ¹³Tan man nawayu? Fakayyu kè snatngà Krayst Dyisas? Là! Man nawayu agu mati di krus, duenan gamu? Là! Na di kafbunyag i ktoy, fbunyag gamu kè du gamu dad to mlalò deg? Ise!

¹⁴Bong fye di Dwata, du alò lwe to i bnunyaggu, dunan Krisfus na Gayus. ¹⁵Hae, du fye landè di gamu fakay mangman, fbunyag gamu duenan du agu lalòyu. ¹⁶Glut lègu bnunyag ale Stifanas, bay galwà déén, landè nan dademe gafaldamgu.

¹⁷ Du ise sa ku dek agu Krayst du fye munyag agu, bay dekan agu tmulen i Fye Tulen gablà di kenen. Na di ktulengu dun, làgu gnamit i ktalù i dad to too nun gnadè di tah tanà ani, du ken dnayen i ktalùgu, na baling landè eneg i Fye Tulen gablà di kfati Dyisas.

I glut kfulung

¹⁸ Na ku tulenito gablà di kfati Krayst ditù di krus, di dad to là fa faglut, man nawala i ktulen di dale landè gukmamula dun. Kabay di gito tagalwà di dad salà, gadeito mdà di ktulen gablà di kfati Krayst, fite Dwata kgal i tulusan. ¹⁹ Too glut ani gine, du man Dwata di Tnaluan fsulatan, manan,

“Satu duh falmogu kfulung i dad to mangman ale too fulung, na fitegu landè gukmamu dad gnadè i dad to.”

²⁰ Na du glut ani, i tan dé gukel i kfulung i dad to? Na tan dé gukel i dad to too gmadè i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis? Na i dad to gal matu di kastulen, tan dé gukel i gnadèla? Landè, du tafite Dwata kulang fa i kfulung i dad to di tah tanà. ²¹ Kabay too fulung Dwata, du ise ku mdà di kfulung i dad to di tah tanà, i duenito gmadè kenen. Kabay én kayè Dwata ku gadeito kenen fagu di kafaglutito di kenen, dunan i tdòmi gamu. Kabay baling man i dademe landè gukmamu i tdòmi. ²² Neyeyu i dad Dyu, là ale faglut ku làla funa teen dad tnikeng. Na i dad to ise Dyu, én dale kayè, mngabal kfulung di tah tanà ani. ²³ Kabay gito mahal, du i tdoito gablà sa di fati Krayst Dyisas déén di krus. Kabay i tdoito too knang i dad Dyu, na man i dad to ise Dyu, landè gukmamu. ²⁴ Kabay gito dad to tamgalék Dwata mbaling dad ngaan, balù Dyu, ku demen ise Dyu, fnaglutito di kfati Krayst déén di krus fite Dwata i bong kgal i tulusan na i bong kfulungan. ²⁵ Hae, du balù man

nawa i dad to landè gukmamu i fandam Dwata gablà di kafalwaan gito, ani i gugmadeito Dwata too fulung mdatah fa di kfulung i dad to. Na man nawa i dad to là too mtulus Dwata di kfati Dyisas déén di krus, bay ani i gugmadeito too mgal i tulus Dwata mdatah fa di kgal i dad to.

²⁶ Dad flaneckgu faglut, nangyu glifet i kagkahyu di muna fa, di là gamu fa tlo Dwata. Landè alì di gamu too nun gnadè, ku demen too nun glal, ku demen too mgafè di kite i dad to di tah tanà. ²⁷ Kabay balù ani kagkahyu di muna fa, knean gamu sa tamgalék Dwata fye galwà gamu, du fye myà i dad to man nawala too ale mdatah, na too ale fulung. ²⁸ Nalékan i dad to là mgafè i dademe, na i dad to snilo i dademe, na i dad to man i dademe landè gukmamu. Ani dad nalék Dwata, du fiten i kdatahla di dad to man nawala too ale mdatah. ²⁹ Ani i mgimò Dwata, du fye landè to balù simto fakay fdag di munan gablà di kdatahan na di kfulungan. ³⁰ Du gito dad faglut tamasasatu ito di ku Dyisas mdà di knayè Dwata. Na fagu di ku Krayst Dyisas, blé Dwata di gito i kfulungan faldam, katluito di kiten, kfbalingan ito dad ton landè gbol di nawaito, na nsoan ito mdà di kgikatito di salà. ³¹ Na taman én duenan gsulat di Tnalù Dwata, manan, “Ku nun to mayè fdag, fye ku én toon fdag i kdee mgimò Amuìto Dwata di kenen.”

I katdò Fol gablà di kfati Krayst

2 Na dad flaneckgu faglut, balù di tnanin ksalugu déén di gamu, di katdògu gamu gablà di mgimò Dwata fagu di ku Krayst, là agu fdatah i talùgu fagu di bong kfulung i dad to, bay too gu fban-gal. ² Du tafandamgu i klogu déén di gamu, én alògu tdò gamu gablà ku Dyisas Krayst na i kfatin déén di krus.

³ Na làgu gsalig i ktogu, du gadègu landè gnagangu samtulen i Fye Tulen

ani. Na taman di kakelgu déén di gamu, too likò i nawagu. ⁴Na di ktulengu dun là sa salngad ktalù i dad to too fulung di tanà ani. Kabay i dad to flinge i tdògu toola teen i kaglutu du mdà di eneg Tulus Dwata. ⁵Na én kibògu dun, du fye i kafaglutyu ise ku mdà di gnadè i dad to fulung, bay fye ku én gumdaan di bong eneg Dwata.

I kfulung mdà di Tulus Dwata

⁶Na i dad to mgal i kafaglutla di Dwata, dunan i dad to gutamdòmi i mngalam tdò. Kabay i tdògu di dad to ani, ise ku tì mdà di fandam i dad to, ku demen mdà di dad mebe i banwe ani, du kadang satu duh lana sa i kfulungla. ⁷Kabay én kfulung mangu ani mdà sa di Dwata, du nun tagnean fandam di là fa mgimò i banwe, du fye nun alelito di kdatahan. Na i tafandaman laan fite dun di dad to, bay ani tafiten nan, na ani galmi tulen.

⁸Na i dad to mebe i dad banwe di tah tanà mdà di muna fa, làla glabat i tagne fandam Dwata. Du ku glabatla, talàla nlansang di krus i Amuito too mdatah. ⁹Kabay balù ani nimò i dad to én, gdohò sa i gsulat di Tnalù Dwata, manan, “Landè to lmen mite, landè lmen mlinge, na landè to lmen gamlabat i kafye tafatlagad Dwata, du blén di dad to mbong nawa kenen.”

¹⁰Kabay i là fgaðè Dwata di muna, tafgadean di gito fagu di Tulusan. I Tulusan ani, landè laan gadè, balù i fandam Dwata too mngalam. ¹¹Too glut, landè to gmadè i fandam i demen to, bay alò i satu to gmadè i kenen fandam. Na salngad én Tulus Dwata, du kenen sa alò i gmadè i fandam Dwata. ¹²Na gito dad faglut di ku Dyisas, ise di kfulung i dad to di tah tanà i gumdà i kfulungito, bay mdà sa di Tulus Dwata i tafnè Dwata di

nawaito, na kenen i fgaðè di gito i kdee gablé Dwata di gito.

¹³Na taman i galmi tulen gablà di kdee gablé Dwata, ise ku tatì ktulen mdà di kfulung dad to di tah tanà ani, bay i tulenmi ku tan i tafgaðè Tulus Dwata di gami. Na i gutamdòmi dun di dad to nun Tulus Dwata. ¹⁴Du i to là faglut, là sa mnè Tulus Dwata di nawan, na laan gdawat i tdò mdà di Tulus Dwata, du landè sa gukmamun dun. Na laan glabat, du alò Tulus Dwata i gmagan mubad dun di kenen. ¹⁵Kabay i to ku mnè Tulus Dwata di nawan mahal, du gamlabat kenen i btas i kdee fgaðè Tulus Dwata di kenen, bay i kaglabatan dun, là glabat i dad to là faglut, du là mnè Tulus Dwata di dale.

¹⁶Too glut ani, du man di Tnalù Dwata, “Simto gamlabat i fandam Dwata? Na simto fakay tamdò kenen?” Kabay gito dad ngà Dwata, tafgaðè i Tulus Dwata di gito i fandam Krayst.

I dad salig Dwata

3 Dad flanekegu di muna i katdògu gamu, là agu fakay tamdò di gamu i mngalam tdò i galgu tdò di dad to nebe i Tulus Dwata, du gamu muhad fa nawayu di kafaglutyu di ku Krayst, na làyu glabat i mngalam tdò, du én i mebe gamu i sasè knayè i nawayu.

²I tdògu gamu là mngalam, salngad ku blégu gamu gatas ise knaan, du muhad fa nawayu di kafaglutyu di ku Krayst, na làyu glabat i mngalam tdò, na balù kel ani, là gamu fa gamlabat, ³du én fa mebe gamu i sasè knayè nawayu. Mingà nawayu di demeyu to, na nun di gamu sbulaw, na du ani kagkahyu, là gamu kè salngad i dad to là faglut di ku Dyisas? ⁴Du ku man i satu agu laloan, na man i dademe Afolos lalòla, too mbangal salngad gamu fa i dad to là fa faglut.

⁵Na ani nun snalekgu di gamu. Na deg Fol, simto agu kè? Na simto kè Afolos? Tulengu gamu i kaglut, gami Afolos alò dad salig Dwata. Na mdà di gami faglut gamu di Dwata, na alòmi nimò i dek Dwata gami.

⁶Na deg sa gambet i to mule i bnê, na Afolos i gambet i to gal tmubél i bnê, bay Dwata sa ftabò na falnok bnê én. ⁷Na taman ise ku i to mule dun, ku demen i to tmubél i dnayenyu. Kabay Dwata i dnayenyu, du kenen i ftabò na falnok i bnê.

⁸Na salngad i btas i to mule i bnê, na i to tmubél dun, na Dwata mlé taden di lwe to ani, fagu di nimò i mgimòla. ⁹Na lwe gami Afolos dad salig dek Dwata, na gamu guflingengu i satu nligo Dwata i gumimòmi. Na lêman gamu salngad i gumnè Dwata fnadlugan nimò.

¹⁰Na flingengu i katdògu di kimò i gumnè. Du faglut gamu i tdògu gambet gamu i gumnè nimògu. Fagu di kfulung blé Dwata gmagan agu fdak i too fye gumnè, bay nun dademe fadlug mimò, bay balù simto fadlug mimò, là fakay ku laan too fanse mimò dun. ¹¹Du landè dademe gufdak i lahan, dunan i kafaglutito, senan alò di ku Dyisas Krayst, i tagatdògu di gamu. ¹²Di kimò i dad to gumnè dee imòla dun, i dad mabtas na mgagid gambet blawen, salafi, na mabtas batu, ku demen i dad lumak malmo gambet kayu, kalon, na kwat fali. ¹³Na salngad én, nun mgagid na nun lumak malmo di kimoito i fimò Dwata gito dad faglut, na teen kadang, di duh kasfulé Krayst, i kgagid i mgimò kat to du tnilew Dwata i kdee. I là mgal baling lana, du i duh kukum Krayst gambet i lifoh smakuf i kdee là too mgagid. ¹⁴Na ku nun nimò i satu to i là malmo, nun untung gdawatan mdà di Dwata. ¹⁵Kabay ku nun nimò i satu to i malmo, galwà kenen di kaflayam landè gusenana, bay landè sa untungan mdà di Dwata. To ani,

gambet i satu to galwà di gumnean sakuf bay landè geben.

¹⁶Dad flanekegu faglut, too agu tikeng gamu. Làyu kè gadè gamu dad faglut i gumnè Dwata, du i Tulus Dwata mnè sa di nawayu? ¹⁷Taman balù simto falmo i gumnè Dwata fanlayam Dwata, du i dad to gumnean toon nfun, na gamu sa i gumnean ani.

¹⁸Nangyu fagfaw i ktoy. Ku nun di gamu, man nawan too kenen fulung du én gman dad to là faglut, fye fa baling ku tagakan i kfulungan ani, du fye mbaling too fulung. ¹⁹Du tulengu gamu i kaglut, i kfulung di tah tanà ani landè gukmamu Dwata dun, du i kfulungan too mdatah fa, du nun man Dwata di Tnaluan, “Balù tan i kalbong i kfulung i dad to, làla fakay fangaw Dwata, du gmagan kenen misan i dad to fagu di kfulungla ani.” ²⁰Na manan fa, “Gadè Dwata landè gukmamu i fandam i dad to fulung.” ²¹Taman nangyu dag na gamu lalò balù simto to. Du i kdee fye tagablé di gamu du tmabeng gamu, ²²balù ku agu Fol, Afolos, Fiter, ku demen i dad fye dini di tah tanà ani, i nawayu, i kfatiyu, na balù i tan kel ani, ku demen kadang di fulé duh, kdee ani gablé Dwata gamu du slame gufyeyu. ²³Du gamu nfun Dyisas Krayst, na Dyisas Krayst nfun Dwata.

I dad to gal dek Krayst Dyisas

4 Na gami gal tamdò, fye ku fandamyu gami i dad salig Krayst Dyisas. Gami gusmalig Dwata tamdò i kaglut laan fgadè di muna bay ani tafgadean. ²Na i salig gusmalig i ulun, là fakay ku là kenen too gsalig. ³Là mabtas di deg ku tan i fandamyu na i fandam i dademe to gablà di deg, ku too agu gsalig di nimò fimò Dwata deg ku demen là, du balù agu, làgu gadè ku tan i gmangu gablà di ktogu, ⁴du balù man nawagu landè sa i làgu gugsalig, bay Dwata gmadè ku nun gugsalàgu, na kenen alò fakay mukum

deg. ⁵Taman nang ito mukum i nimò i demeito to, bay fye fa ku fatanito i bang i kasfulê Amuito Dyisas Krayst, du kenen sa mukum kdee. Na fgadean i dad nimò gbuni i dad to, na i dad knayè i nawala. Na kafnge én, dnayen Dwata kat satu to gasngad di nimoan.

⁶Na dad flanekgu faglut, i kdee gmangu ani gine, guflingengu i ktogu na Afolos, du fye tooyu gadè kibòyu mimen i tagsulat di Tnalù Dwata i tdoan gamu, dunan nang gamu fdatab i tdò satu di gami. Ku gami tamdò, là gami mdatab di dademe to tamdò. ⁷Man nawayu kè mdatab gamu di dademeyu faglut di ku Dyisas Krayst? Na i kdee glabaty, man nawayu kè ku mdà alò di gamu kto? Kabay tulengu gamu i kaglut, kdee gununyu slame blé Dwata gamu. Na du i kdee mdà di Dwata, là fakayyu fdag i ktoy. ⁸Na man nawayu kè tagdawaty i kdee tabeng Dwata, na landè gukulangu? Man nawayu kè taglabaty kdee gablà di Dwata, du sadi gamu mbaling ulu di kagot Dwata, na balù là gami dmeme gamu? Kabay ise gami fa mgimò ulu du magot i dad to. Na too agu mayè ku glut tamgimò gamu ulu, du fye gakuf gami di kagoty i dad to.

I kagak Fol

⁹Na gmangu ani gine, du slaan di fandamgu gami dad tamdò Tnalù Dwata, tamgimò gami Dwata dad to mdanà di kdee dad to. Sadi gami gambet dad to bnilinggù fan fnati di muna i kdee dad to di klamang banwe, na di muna i kdee dad kasaligan Dwata. ¹⁰Du tamdò gami gablà ku Krayst, gal man i dad to là gami fulung faldam, bay gamu kun, dad to too fulung faldam. Na manla gami là labè tmulen i kaglut, bay gamu kun, too labè. Na là gami nafè i dad to, bay gamu kun, toola nafè. ¹¹Na gami fandà di muna fa kel di duh ani, kulang i kakaanmi na malau gami. Na i klawehmi

tatoo labi, na toola gami snuntuk. Na tatì gami lamngab, du landè too glut gumnèmi. ¹²Na too gami fgal mimò, du fye gambayad gami i dad klidùmi, du fye gamkaan gami. Na ku nun too sasè man i dad to gablà di gami, knean fnimi di Dwata banlé ale kafye. Na balù toola gami fanlayam, knean tnayudmi. ¹³Na ku dnalamlà gami làmi tnimel ale di sasè. Na fandà di muna fa kel di duh ani, gami sa gambet i sasè gal bat i dad to, du di dale, landè gukmamula gami, gami i dad to too mdanà di kdee dad to di tah tanà.

¹⁴Na dad flanekgu faglut, ise ku én duengu smulat ani ku fyàta gamu, bay fye ku tdòta gamu, du gamu gambet i dad ngàgu toogu kando. ¹⁵Du balù too dee dad tamdò gamu gablà ku Krayst Dyisas, bay alò agu i màyu di kafaglutyu di kenen, du agu sa tnanin tamdò gamu i Fye Tulen gablà di kenen. ¹⁶Na du deg i màyu, taman fnigu di gamu lalòyu i deg nimò.

¹⁷Taman dekgu Timoti ditù di gamu ani. Timoti i tingàgu di kafaglut toogu kando na too gsalig di klaloan ku Dyisas Krayst. Salu kenen di gamu du falfaldaman gamu i kibògu mlalò ku Dyisas Krayst. Na ani i tdògu di kdee dad to faglut di gustifunla di balù tan gugsalugu.

¹⁸Na fanyogu nun di gamu fdatab, na man nawayu là agu nan samfulè na mlauy gamu du neyegu i kibòyu mlalò ku Krayst. ¹⁹Kabay ku mayè Dwata, mlal agu mlauy gamu. Na neyegu i dad to fdatab, ku glut nun eneg Dwata di dale ku demen ken alò ale fdag. ²⁰Du i kagot Dwata gito, là teen di taluito, bay di eneg i nimoito. ²¹Na ku làyu tagak i sasè nimòyu, di kakelgu di gamu toogu gamu nngak. Kabay ku tanluyu i nimòyu, too fye i klauygu gamu, du fitegu gamu i bong kakdogu,

na i kafafyegu mebe gamu. Taman malék gamu ku tan kayèyu di lwe ani.

I ksasè nimò i satu to faglut

5 Na talingegu nun kun satu di gamu nugatan i tlas yéan. I sasè nimoan én too magagyà, du balù i dad to là faglut di Dwata là ale mimò dun. ²Na balù too sasè nimò i satu to ani, knean baling gamu fdatah, bay fye baling ku too gamu mliðù mdà di nimò i to ani na falwàyu kenen, du fye laan gakuf di kastifunyu. ³Na di deg, balù mawag agu fa di gamu, knean sadi déén agu di safédyu, du fadlug agu sa faldam gamu. Na tafandamgu i fye kibòyu i to ani, sadi déén agu di gamu. ⁴Na ku stifun gamu di dagit Amuito Dyisas Krayst, fandamgu sadi déén agu di safédyu. Na dekgu gamu mdà di eneg na glal Amuito Dyisas, ⁵falwàyu to ani di kastifunyu, na bléyu kenen di ku Satanas, du fye falmon i lawehan, ken mdà déén samfulê kenen di Dwata na galwà di kaflayam landè gusenani di duh kukum Amuito Dyisas.

⁶Na lémangu nulis i mangu gine. Sasè ku fdatah gamu gablà di katluyu, du nun too sasè bol di gamu. Làyu kè gadè i gumtatek i gal gman, “Balù tukay alò i falnok fan bol di bong arina gafalnokan.” ⁷Taman mangu di gamu là fakay ku làyu kah i sasè nimòyu di muna, du fye landè gbol sasè di gamu, salngad i fan falami tnaga i landè falnok dun du knaan di Duh Kaglius. Gadègu tagambet gamu ani fagu di kafaglutyu di ku Krayst, du Krayst gambet i tingà bilibili dsù di Duh Kaglius du falwà gito. ⁸Taman gito dad to faglut, gambet ito i to mbat i kdee falnok, du fatlagadan i kton di fista i Duh Kaglius. I gumtatek ani, nang ito faloh salà mnè di nawaito, na nang ito nimen i sasè knayè i lawehito, bay balingito nimò i too matlu nimò na laloito i kaglut mdà di nawaito.

⁹Na di ksulatgu di gamu di muna, gmangu di gamu là fakay ku dmeme gamu i dad to mimò sasè knayè i lawehla, ¹⁰bay ise ku én kayègu man nang gamu fdadong di dad to là faglut, i dad to mimò i sasè knayè i lawehla, i mibal knun i dademela to, i tmaku, na i mangamfù di ise glut dwata. Silangito ale giwas ku là ito dini di tah tanà. ¹¹Kabay ani kayègu man di gamu, nangyu dneme i to mangman kenen faglut bay sasè nimoan. Kaflingengu dun, ku nimoan i sasè knayè i lawehan, ku gal mibal i knun i demen to, ku fnangamfuan i ise glut dwata, ku dmalam i dad to, ku flangal, na ku demen tmaku. Na balù kmaan, nang kmaan di saféd i to gambet ani. ¹²⁻¹³Du tulengu gamu, ise ani i deg nimò mukum i nimò i dad to là faglut di Dwata, du Dwata sa alò i fakay mukum dale. Kabay i dad to makuf di kastifunyu, du faglut ale di Dwata, nun gamu labet mukum dale. Du man di Tnalù Dwata, “Falwàyu i to mimò sasè, du fye là kenen dmeme gamu di galyu kastifun.”

I ksusay i dad to faglut

6 Na nun snalekgu di gamu dad flanekegu faglut. Ku nun làyu gusaglabat i demeyu faglut, tan i duenyu baling fusay di dad to là faglut, na là di dad flanekegu faglut? ²Tagadèyu kè gito dad faglut, mukum i dad to di tanà ani kadang di fulé duh. Too glut gito mukum satu duh, taman tan kè, làyu gagan mukum i tukay làyu gusaglabat? ³Na balù i dad kasaligan, gito mukum dale kadang di fulé duh. Na du glut nun glalito mukum kadang, lumban fa i kgaganito mukum i demeito faglut di tah tanà. ⁴Na ku nun kasfala di gamu dad faglut, tan duenyu fusay di dad to là faglut? ⁵Kan, là gamu kè myà? Landè kè satu di gamu faglut gmagan smafye gamu di làyu kasaglabat? Nun

sa. ⁶Kabay én balingyu nimò, nebeyu i flanekeyu faglut di dad to là faglut gal mukum, du ale i fusayyu.

⁷I kebeyu i demeyu faglut di usay, én sa i gudmilèyu too kulang i ksali-gyu di Dwata. Fye fa ku nun fsasè gamu na nangyu bnalas sasè, na ku nwè di gamu i knunyu, nang ku fansalàyu demeyu faglut. ⁸Kabay balingyu fansasè i demeyu faglut, na nwèyu i knunan. ⁹Dad flanekeyu faglut, làyu kè gadè i dad to mimò sasè là gfusuk di banwe Dwata? Too gamu fgeye, du fye là gamu mafgaw, du i dad to mimò i sasè knayè i lawehla, i dad to mangamfù di ise glut dwata, i dad to mlafa yaanla, i lagi mimò sasè knayè i lawehan di demen lagi, i libun mimò sasè di demen libun, ¹⁰i dad to tmaku, i dad to mibal i knun i demela to, i dad to flangal, i dad to madoy i dad demela to, na dad to mlangong. I kdee dad to ani là gfusuk di banwe Dwata. ¹¹Na nun di gamu mimò ani di muna fa, bay tanlaneb Dwata i dad salàyu, na tamgimò gamu dad ngaan, na di kiten talandè nan salàyu, fagu di Amuito Dyisas Krayst na di kalak i Tulus Dwataito.

I laweh gudmayen Dwata

¹²Na ken nun di gamu mangman, “Fakay agu mimò balù tan i fye kayègu nimò.” Glut i manan, bay ise ku i kdee fye nimò gamtabeng gito. Kafalingengu dun, balù ku mangu, “Fakay agu mimò ku tan i fye kayègu nimò,” bay nun làgu nimò, ken mgikat agu di nimò én. ¹³Na ken man i dademe, “Tanimò Dwata i knaan du fkah di tien, na tanimoan i tien du gufkah i knaan.” Na glut ani, bay kadang di fulé duh falmo Dwata i knaan na tien, du kadang landè gukmamuito dun. Salngad én i lawehito, nun gukma-mun, bay ise én duen Dwata mimò dun du fye faguito di kimen i sasè knayè, bay nimoan du fye faguito di kimen knayè Amuito Dyisas Krayst du fye magdayen

kenen. Na kenen magot na mifat i lawehito. ¹⁴Na Dwata mték Amuito Dyisas Krayst mdà di fatin, fagu di bong kgal i tulusan, na lê kenen mték i lawehito kadang satu duh.

¹⁵Tagadèyu i lawehito ani, i mgimò laweh Krayst Dyisas, du tamasasatu ito di kenen. Taman du i lawehgu gakuf di laweh Krayst, fakaygu kè sansatu i lawehgu ani di satu libun mkat lagi? Làgu fakay nimò ani. ¹⁶Tagadèyu kè ku i to samsatu i lawehan di libun mkat lagi, lwe lawehla ani mbaling satu. Too glut sa ani, du nun gsulat di Tnalù Dwata, manan, “I laweh i lagi na i laweh i libun mbaling nan alò satu laweh.” ¹⁷Kabay i to masasatu di ku Amuito Dyisas Krayst i nawan na nawa Dyisas tambaling alò satu.

¹⁸Taman dad flanekeyu, nang gamu samsatu i lawehyu di laweh i to ise yaanyu. I kdee salà nimò i dad to slame sasè, bay landè dademe salà gafsasè i laweh salngad ani. I to mimò ani, gamsalà kenen na gafalmon i lawehan. ^{19–20}Taglifetyu kè i lawehito ani i gumnè Tulus Dwata i gablé Dwata di gito? Taman ise gito mfun i lawehito, du Dwata sa i mfun dun, du too mabtas kbayad Dyisas Krayst gito di kfatin, mdà di kaglifanito di salà. Taman én duenan là fakay ku là mimò i lawehito i too gumagdayen Dwata.

I kwè yaan

7 Na smulat agu ani, du tnmelgu i snalekeyu di ksulaty deg gablà di kwè yaan, na mangu fye fa ku là mwè i lagi yaan. ²Kabay du dee dad to gal mayè samsatu lawehla di laweh i to ise yaanla, fye fa baling, ku kat to, lagi na libun, nun yaan. ³Na gamu dad satlamin, i lagi ku demen libun, tooyu nagin ku tan knayè i yaanyu, ⁴du i yaanyu sa mfun i lawehyu. I libun nun yaan, ise kenen mfun i lawehan, bay i yaanan. Salngad

i lagi nun yaan, ise kenen mfun i lawehan, bay i yaanan mfun dun. ⁵Nangyu klen lawehyu di yaanyu, bay slaan, du fye landè gablabal i kdasalyu, fakay beg là sasatu milè ku sasatu nawayu. Kabay nang ku too mlo, du ken làyu gadnan i nawayu, na tnilew gamu Satanas, na baling gamu gamgimò sasè.

⁶Na gablà di kdee gmangu ani gine, ise sa ku kdekgu gamu mwè yaan. Kabay alò ani fngeweta gamu. ⁷Du ku di deg kayè, fye ku là mwè yaan i dad to salngad deg. Kabay gadègu là salngad i dad to, du sahal sa gnagan blé Dwata di kat satu to.

⁸Na ani i kayègu man di gamu dad lagi na dad libun landè fa yaan, na di gamu dad balu, fye fa ku là gamu mwè yaan, salngad deg. ⁹Kabay ku làyu gadnan i knayèyu, fye fa baling ku mwè gamu yaan, du fye là gamu maflayam di too knayè i lawehyu.

¹⁰⁻¹¹Na nun kayègu man di gamu dad satlamin, bay ise deg i gumdaan, bay mdà di Amuito Dyisas Krayst. Na ani dunan, i libun laan fakay kah i yaanan, na salngad i lagi nun yaan laan fakay kah i yaanan. Kabay ku nun libun takahan yaanan, là fakay lèman mwè yaan. Tation mnè landè yaan, ku demen samfulè di yaanan.

¹²Na di dademe dad to nun kayègu man di gamu. Ise ku Amuito Dyisas i mngewe ani, bay agu i mngewe gamu ani. Kaflingengu dun, ku nun lagi tambaling faglut, na yaanan là faglut, bay laan mayè ku skah ale, là fakay ku kah i lagi i yaanan. ¹³Na salngad én i libun tambaling faglut, bay là faglut i yaanan, laan fakay kah i yaanan ku là mayè i yaanan. ¹⁴Du i lagi là faglut, gamdawat kafye mdà di Dwata fagu di ksatatun di yaanan faglut, na i libun là faglut gamdawat kafye mdà di Dwata fagu di ksatatun di yaanan faglut. Na i dad ngàla fa, gamdawat ale kafye, du ku là glut ani,

salngad ale i dad ngà i dad là faglut di Dwata. ¹⁵Kabay ku mayè i to là faglut mkah i yaanan faglut na falohyu kenen. Du faloh Dwata ku i to là faglut mkah i yaanan faglut, du i kayè Dwata ku i satlamin nun ktanak i knèla. ¹⁶Hae, tooyu faloh i yaanyu i là faglut mkah gamu, du làyu gadè ku gebeyu kenen di kafaglut ku demen là.

I kimen i knayè Dwata

¹⁷Na balù tan i gnagan blé Dwata gamu na tan i tagnè kagkahyu di katbù i kafaglutyu di Amuito Dyisas Krayst, fye ku kat satu gamu fadlug di knayè Dwata di gamu. Én i tdògu di dad to faglut di kdee dad simbahan gutamdògu.

¹⁸Ku nun satu to Dyu na faglut kenen, na taftulì du fiten kenen i satu Dyu, na fngewegu kenen, nang sa mwè i ilè di kaftulian. Na salngad ku nun satu to ise Dyu, na faglut kenen, balù laan ftulì.

¹⁹Du balù ku ftulì ite ku là, ise sa ku ani mabtas di Dwata. Kabay én i too mabtas i kimenito i knayean. ²⁰Na lèmanu man i gmangu gine, too gamu fadlug di tagnè kagkahyu di kafaglutyu di Dwata. ²¹Ku lifan gamu, na mbaling gamu faglut bayàyu, bay ku nun kibòyu galwà di kaglifanyu, na lamwà gamu. ²²Balù ku lifan gamu di kafaglutyu Dwata, di kiten, ise gamu lifan. Na balù ku ise ito lifan, bay ku faglut ito di Amuito Dyisas, flifan ito di kenen. ²³Du too mabtas bayad Dwata gito mdà di kaglifanito di salà, taman nang ito mlalò i dademeito to, ken balingito glifan di dale. ²⁴Taman dad flanekegu faglut, too gamu fadlug di tagnè kagkahyu di kafaglutyu di Dwata, na Dwata tmabeng na mifat gamu.

I dad to landè yaan

²⁵Na gablà di dad to landè yaan, nun fngewegu gamu ani ise ku mdà di Amuito Dyisas, bay fagu di kakdon deg, gsalig agu mngewe gamu.

²⁶ Du too maflayam ito dad faglut di bang ani, taman fye fa ku là ito mwè yaan. ²⁷ Kabay ku nun yaanyu, nangyu kah i yaanyu. Na ku landè yaanyu, na nang gamu sa mngabal yaan. ²⁸ Kabay gamu dad lagi ku mwè gamu yaan là gamu gamsalà. Na salngad gamu dad libun, ku mwè gamu yaan ise sa salà. Kabay too fye ku là gamu mwè yaan, du ku mwè gamu yaan too malima i gnaguyu, na kayègu moon ku là gamu magu di kalima.

²⁹ Taman ani kayègu man di gamu dad lagi nun yaan. Du tafukal nan i duhito di tah tanà ani, mdà di duh ani fdatahyu i nimò Dwata mdatah fa di yaanyu. ³⁰⁻³¹ Fye ku laito fnè di nawaito i klidù nawaito, i klehew nawaito, na i kweito knunito di tah tanà, du là mabtas, du là mlo i kneito di tah tanà. Taman fye ku là gamsamuk i kdee ani di nimoito di Dwata, du tamdadong gusen i banweito ani.

³² Ani toogu kayè ku landè gamsamuk i nawayu. Fye fa i to landè yaan, du landè gablabal di kimoan i knayè Dwata, du én alò fandaman ku tan i kiboan flehew Dwata. ³³ Kabay i lagi nun yaan, én fandaman gablà di klidù i knè di tah tanà, du én kayean ku flehewan i yaanan. ³⁴ Na i nawan lwe i gugsalun, du kayean flehew Dwata, na kayean flehew i yaanan. Kabay i libun landè yaan, alò satu gugsalu i nawan, du fandaman i nimò Dwata, na i kiboan fagu i kton du fye gaflehewan i Amun, na fnean di nawan i too matlu di kite Dwata. Kabay di libun nun yaan mahal, du én i fandaman gablà di dad klidù di tah tanà ani, na tan i kiboan flehew i yaanan.

³⁵ Ani duengu mangman i kdee ani gine di gamu, du kayègu tmabeng gamu. Na ise sa ku fnanggu gamu mwè yaan, ku mayè gamu, bay kayègu ku tlu i klalòyu Amuito Dyisas Krayst, na landè gablabal di nimòyu di kenen.

³⁶ Na ku nun sawang libun na sawang lagi na sayè ale, bay én fandamla là ale safles, ani fngewegu dale, ku là gadnan i lagi ayea di libun, fye baling ku sdeme ale. Ise salà ani. ³⁷ Kabay ku gma-gan i lagi là mwè yaan, na ku gaganan damnan i lawehan, na landè mleges kenen, bay mdà di kenen knayè ku là fles sdeme too fye sa. ³⁸ Taman balù fye ku fanles i lagi ani mwè i bliwalan, bay too lumban fa i kafyen ku balingan là fanles.

³⁹ Na i libun nun yaan là fakay mkah i yaanan ku là fa mati. Kabay ku mati yaanan, fakay kenen mwè balù simto kayean, ku alò faglut di ku Dyisas Krayst. ⁴⁰ Kabay ku di deg fandam, fye fa di libun balu ku laan lêman mwè yaan. Na fnaglutgu, ani fgadè i Tulus Dwata di deg.

I knaan dsù di ise glut dwata

8 Na tasnalekyu ku fakay di gito dad faglut, kmaan i knaan dsù di dad ise glut dwata. Na ani timelgu dun. Too glut kdeeito kun gmadè i kaglut gablà di knaan dsù di dad ise glut dwata. Kabay ku man nawaito gmadè ito i kdee kaglut, fdagito ktoito. Na ku én, là ito gamtabeng i demeito to di kafaglutla, du alò kakdoito i gamtabeng dale. ² I to ku man nawan nun gnadean, én gudmilè kulang fa i gnadean. ³ Kabay i to kamdo Dwata, dnìlè Dwata, kenen i nfunan.

⁴ Taman gablà di knaan dsù di dad ise glut dwata, gadeito i dad ise glut dwata, too glut ise Dwata, du nun alò satu glut Dwata, dunan Dwata ditù di langit. ⁵ Na nun dad to mangman, dee gumangamfù i dad to ditù di langit na dini di tah tanà, na katlola i fnangamfùla ani, dunan dad dwatala na dad amula. ⁶ Kabay gito dad faglut di ku Dyisas mahal, du gadeito alò satu glut Dwata, dunan Maito Dwata, i tamgimò i kdee di tah tanà, na i kdee di tah langit, du fye kenen gumangamfuito. Na gadeito nun alò satu Amuito, dunan

Dyisas Krayst. I kdee mgimò Dwata ni-moan fagu di ku Dyisas, na mdà di kenen nun falami nawaito.

I kiboito kamdo i demeito to.

⁷Kabay nun dad demeito faglut, là gamlabat landè gnagan i dad ise glut dwata di gito, na malima di dale ku tnagakla i fnaglutla ani, du knalamla di muna fa kmaan i dsù di dale. Kabay ani, ku knaanla, msamuk i nawala, du man nawala gamsalà ale du magin ale kun di kfangamfù di dale. ⁸Na gadeito i knaan ise én gafdadong gito di Dwata, balù kmaan ito ku demen là.

⁹Na too glut ani, bay tooyu fnafye gablà i dad là fnang gamu, du ken nun dademeyu mlungay fa di kafaglutla bal-ing tatek di salà ku lalòla i kakaanyu dun. ¹⁰Du ku nun satu demeyu faglut i là fa gamlabat i kaglut teenan gamu kmaan di gumnè i gumangamfù di ise glut dwata, laan gamu kè nagin kmaan, du gadean ge satu to gamlabat? Magin sa kè. ¹¹Tagadèyu fafati Dyisas Krayst di krus, du fye galwà i to lwe nawa ani gine. Kabay ku mdà di kaglabaty, man nawayu fakay gamu kmaan, gamu gafsala kenen i flanekeyu ani, du kmaan gagin gamu. ¹²Na du manyu fakay ale kmaan, falmoyu i fandam i dad flanekeyu faglut, du di dale sasè ku kmaan ale. Na gamsalà gamu di ku Dyisas Krayst, du fagsalàyu i demeyu faglut i mlungay fa i kafaglutlan. ¹³Taman ku fkahgu di deg kto, ku én gumdà i flanekeyu faglut gamsalà, du mdà di kakaangu, talà agu kmaan i ungrad i lmanaf dsù di dad ise glut dwata.

I dad to dek Krayst

9 Na di klalògu ku Dyisas Krayst, fakay agu mimò i kdee nimò ku alò là fnang Dwata, du dek agu Krayst sam-tulen gablà di kenen, na tooqu teen Amuito Dyisas. Na là alò ani, bay

tafaglut gamu di kenen mdà di katdògu gamu. ²Na balù ku man i dademe to, ise agu satu to gal dek Dyisas, bay gamu sa gmadè agu satu dek Dwata, du agu sa i tamdò gamu gablà di ku Dyisas Krayst, na ani gumdàyu faglut di kenen. ³Ani sa i timelgu i dad to i là faglut ku agu satu to gal dek Dyisas Krayst.

⁴Landè kè kaglutmi dmawat knaan na ninum blé i dad to tdòmi? Nun sa. ⁵Ku nun yaangu, là fakay kè ku fagingu i yaangu di kalngabgu di dademe banwe, salngad i dademegu gal dek Dyisas, i dad flanekeyu Dyisas na Fiter? Fakay sa. ⁶Tan i man nawayu, alò gami Barnabas, là fakay dmawat i klidùmi mdà di dad to tdòmi? ⁷Kaflingengu dun i satu sundalu, fakay kè ku landè blé di kenen? Là fakay sa. Na salngad én i to nun fulen, là fakay ku fnang kenen kmaan i bunge i dad fulen. Na dad gal meye dad bilibili, là fakay fnang dale, du nun alella di dad bilibili. ⁸⁻⁹Na i mangu ani, ise ku mdà di deg fandam alò, bay salngad man Tnalù Dwata, du nun fa guflingenan dun di dad flalò Dwata blén fagu di ku Mo-sis, manan, “Nangyu fnungus i bà i baka ku flékyu fali.” Na fandamyu i gumtatek i gman Dwata. Alò dad baka kè i toon kando? Là alò ale, ¹⁰du gakuf gami dad gal dek Dyisas di gman Dwata di flaloan ani, du fye gadèmi fakay ku nun gwèmi mdà di nimòmi i nimò di Dwata. Salngad én i to gal dmaru na i to gal kamtu, slengla mimò, too nun fandenla alella di dad nimòla én.

¹¹Na salngad gami nun flami ditù di gamu, dunan i dad tdòmi gamu mdà di Dwata, na nun gufyeyu déén kel di landè sen. Na là kè fakay di gamu, ku nun fandenmi bléyu gami klidùmi di tah tanà? ¹²Ku nun kaglut i dademe gamdawat tabeng mdà di gamu lumban fa gami du gami sa muna di kdee tamdò di gamu.

Kabay balù nun kaglutmi mwè di gamu, knean là gami sa mni di gamu,

bay baling gami tmayud i kdee bung kalima, du fye landè gablabal di kbelmi i Fye Tulen gablà di ku Krayst Dyisas.

¹³Gadèyu kè i dad to mimò di Bong Gumnè Dwata, déén sa gumwèla knaanla di Bong Gumnean én. Na salngad i dad to damsù di Dwata, nun alella di lmanaf dsù déén. ¹⁴Na gambet ani i dad to gal samsebe i Fye Tulen, du too man Amuito Dyisas, i dad to mimò i nimooan déén sa i gumwèla dad klidùla.

¹⁵Kabay deg, balù nun kaglutgu mni, là agu mni di gamu, balù di sulatgu ani. Fye fa ku mati agu, nang ku mni agu di gamu, du fye fakay agu fdag. ¹⁶Kabay là fakay ku fdag agu gablà di katdògu i Fye Tulen, du Dyisas Krayst mdek deg, na là fakay ku làgu dnòhò i fimoan deg. Na ku là agu tamdò i Fye Tulen fanlayaman agu. ¹⁷Ku tatì mdà di deg fandam mimò i nimò ani, gablà ku gdawatgu i bléyu. Kabay du salig agu Dwata, là fakay ku làgu nimò i dekan deg, balù ku landè bléyu deg. ¹⁸Na ku landè gdawatgu, tan i deg untung kè di katdògu, dunan i klehewgu mdà di kgebegu i Fye Tulen di dad to, na landè fnigu di dale balù fakay agu mni.

¹⁹Na too fye ani, du landè to balù satu mfun deg, du nun blén deg. Kabay kayègu flifan di kdee dad to, du fye gamgebe agu dee dad to di kafaglut ku Dyisas. ²⁰Ku glam agu di dad to Dyu, lalògu dale nimò, du fye gebegu ale di kafaglut. Du balù là agu mgikat di kimen i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, ku glam agu di dad to mimen i dad flalò, nimengu sa du fye gamgebe agu dale di kafaglut ku Dyisas Krayst. ²¹Na salngad i nimògu di dad to ise Dyu, du ku glam agu di dale, talà agu mlalò i dad flalò blé Mosis, bay ganbetgu i dale nimò, du fye gamgebe agu dale di kafaglut ku Dyisas Krayst. Ise ku mangu là agu mimen i flalò Dwata, du too gu nimen i flalò Dyisas Krayst deg.

²²Na ku glam agu di dademe dad to faglut, bay là ale fa too gamlabat, na tatigu fanganag tamdò dale, du fye i kafaglutla mbaling mgal. Na kat satu to gutmulengu gablà ku Dyisas, mngabal agu i dalangu fakay tmulen dale, du fye nun beggu mgebe di kafaglut di ku Dyisas, na galwà ale di kaflayam landè sen. ²³Na nimògu ani, du fye mbel i Fye Tulen gablà ku Krayst, na fye nun alelgu di kafye gdawat dad to galwà, kadang satu duh ditù di langit.

²⁴Gadèyu kè gablà di dad to makuf di skuya mila? Dee sa makuf, bay alò satu sa i guna di dale, na én gamwè i untung. Taman too gamu fgal, salngad i to makuf di skuya mila, du fye nun untung blé Dwata gamu. ²⁵Na i to makuf di kaskuya mila, funan too fgal faknalam i lawehan, du kayean nun untung. Na untungan ani lumak malmo. Kabay gito dad faglut, fgal ito di klaloito i Amuito Dyisas, du kayeito nun untungito landè gusenán. ²⁶Taman salngad i to skuya mila, too agu fatlu kel di gusenán, du fye là agu gasyat. Na too gu ganbet i kibògu tamdò, du fye too mastadè i tdògu di kdee bung dad to, fye là agu salngad i to gal smuntuk bay là mastadè i ksuntukan. ²⁷Na too gu dnan i kdee knayè lawehgu, du likò agu ku di kafngegu tamdò di dademe dad to i fye dalan, na làgu lalò, salngad agu i to faskuya i dademe to di kaskuya, bay kafnge én, làgu gdawat i untung, du làgu nimen i kdee flalò di kaskuya.

I kfangamfù di dad ise glut dwata

10 Na dad flanekgu faglut, kayègu ku faldam gamu gablà i dad gutambulito di klalòla ku Mosis. Kdeela mgalung i labun di kinit i duh, na gifal ale di bong mahin dnagit Fulè Mahin. ²Na fagu di labun, na kifalla i mahin, sadi én i gumunyang dad gutambulito, du ani ilè mlalò ale ku Mosis.

³Na kdeela kmaan i knaan blé Dwata di dale. ⁴Na minum ale yéél fatbul Dwata mdà di bong batu. Du i batu ani i satu ilè samnagin Krayst dale. ⁵Kabay balù too dee fye mgimò Dwata di dale, knean nun dee di dale là gaflehew Dwata, taman mati ale na gtagak i dad lawehla di banwe gulanè to.

⁶Na i kdee kel di dad gutambulito ditù di banwe gulanè to, slame tdò di gito, du fye landè ayeito mimò sasè salngad i nimòla dale. ⁷Nang ito mangamfù di dad ise glut dwata, salngad i nimò i dademe dad gutambulito. Na gsulat di Tnalù Dwata i nimòla di kfangamfùla dale, manan, “Sudeng i dad to, du kmaan na minum, kafnge én sayew ale.” ⁸Na nang ito mimen i sasè knayè lawehito, du ani nimò i dad gutambulito di muna fa, na di sduh, lwe falò tlu libu di dale mati du fanlayam ale Dwata. ⁹Nangito tnilew Dwata, du én nimò i dad gutambulito, fadlug ale mimò sasè, na neyela ku fanlayam ale Dwata. Na fanlayaman ale du fakétan ale i ulad na mati ale.

¹⁰Na nang gamu fa mugak gablà di to blé Dwata du mebe gamu, salngad i nimò dademe dad gutambulito, du di bang én, dek Dwata kasaligan du mati dale.

¹¹I kdee mkel di dale ani mgimò guflingen, du fye fgeye ito fye laito ganbet i sasè nimòla. Na gsulat i dad kaflayam gnagula, du fye matdò ito du tamdadong gusen i banwe.

¹²Taman nè i to man nawan mgal i kafaglut, fye ku too fgeye ken baling tatek di salà salngad i dad gutambulito.

¹³I kdee kibò Satanas tmilew gito, salngad i gal gnagu i dademe to di tah tanà. Kabay Dwata too gsalig tmabeng gito, du laan faloh di gito i tilew laito gagan tnayud. Kabay di bang nun tilew banlén ito gnagan, du fye là ito gamsalà.

I kafaldamito i kfati Krayst Dyisas

¹⁴Taman dad flaneugu toogu kando, nang gamu makuf di kfangamfù di dad ise glut dwata. ¹⁵Na du fulung gamu faldam, taman gamu sa i gmadè ku glut i mangu di gamu ani ku demen là. ¹⁶Na ani i mangu di kastifunito dad faglut, du fandamito i kfati Krayst Dyisas, nweito i ninum na mlé ito fye di Dwata gablà di ninum ani. Ani ilè i ksatuito di ku Krayst, fagu di kfalohan i litan di krus. Na balù i fan i sansalelito, na knaanito ani, i satu ilè masasatu ito di ku Krayst fagu di lawehan i gagu di kaflayam. ¹⁷Too glut, masasatu ito di ku Krayst, du balù dee ito, knean alò satu fan sansalelito du knaanito. ¹⁸Salngad ani i kagkah i dad Dy, na ani i fandamyu, du i dad to kmaan i dsù di Dwata, too glut masasatu ale di kfangamfùla di Dwata. ¹⁹Ani kayègu man, i dad ise glut dwata i gumangamfù i dad to, alò nimò i dad to. Na ku nun knaan dsù di dale, i knaan ani alò i knaan, du landè gukmamu i kfangamfùla di dad ise glut dwata ani. ²⁰Kabay tulengu gamu i kaglut, balù ani i gmangu gine, di kadsùla di dad ise glut dwata du fnangamfùla, baling én gumangamfùla dad busaw ise di Dwata. Na là agu mayè ku masasatu gamu di dad busaw. ²¹Na gito dad faglut, ku too ito mlalò ku Dyisas na gakuf ito di kinum na di kakaan di duh kafaldamito i kfati Dyisas, là fakay ku gakuf ito di dad to là faglut, di kinumla na di kakaanla i dsù di dad busaw, du ku gakuf ito salngad ku gagin ito di kfangamfù di dale. ²²Na ku ani nimoito, flabè Dwata Amuito na fanlayaman ito.

I kiboito tamgal i demeito faglut

²³Fakay ito sa kun mimò balù tan i là fnang Dwata. Glut ani, bay dee nimò là gamtabeng i kafaglutito di ku Krayst na là gatgal i kafaglut i demeito to. ²⁴Na

too fye ku kat satu di gito faldam ku tan i gufye i demeito to, na nang ku aloito fandam i gito gufye. ²⁵Fakayito mayad na kmaan balù tan ungad lmanaf fablila di fadyan. Kabay nang ito smalek ku ungad én tadsù di dad ise glut dwata ku demen là, du fye là lwe nawaito kmaan dun, ²⁶du i kdee bung knaan mgimò Dwata fakayito knaan, du gsulat di Tnalù Dwata, manan, “I tanà ani na i kdee dini, slame nfun Dwata.”

²⁷Ku nun to là faglut na nlakan gamu kmaan di gumnean, na ku mayè gamu magin kenen, salu gamu ditù di gumnean, na balù tan i blén di gamu knaanyu, nang gamu smalek ku tadsù di ise glut dwata ku demen là, du fye là lwe nawayu kmaan dun. ²⁸⁻²⁹Kabay ku man i demeyu faglut di gamu, manan, “E Leg, i uten ani tadsù di dad ise glut dwata,” nang gamu fadlug kmaan, du ken lwe nawan kmaan dun, na msamuk i nawan ku knaanyu. Fanyogu nun to kè smalek, manan, “Ku fakay di gito dad faglut mimò balù tan fye nimò, tan kè duenan là fakay ku kmaan agu, balù ku man nawa i dad to i là too gamlabat, sasè i nimògu?” ³⁰Lêmanan man, “Ku funagu mlé fye di Dwata gablà di knaangu, tan i labet i dademegu faglut tmatà deg?”

³¹Na ani timelgu di manan én, balù tan i nimòyu, kmaan ku demen minum, fye magdayen Dwata fagu di nimòyu. ³²Nang gamu mimò i gamsamuk nawa i dad Dyu, ku demen i dad to ise Dyu, ku demen gugasyat i dad demeyu faglut di Dwata. ³³Tooyu nimò salngad deg, du di kdee nimògu, toogu mngabal kfagu gufye nawa i kdee dad to, na ise én fandamgu i gafye deg, bay gufye i dademe to, du fye galwà ale di kaflayam landè sen.

11 Taman tooyu lalò i deg nimò, du i deg lalò Krayst Dyisas.

I kibò mangamfù di Dwata

²Na dnayengu gamu ani du fnadlugu fandam na nimen i kdee dad tdògu gamu. ³Kabay i kayègu ku glabaty i ulu di kdee dad lagi, dunan Krayst Dyisas, na i lagi i ulu di yaanan, na Dwata i ulu Krayst Dyisas. ⁴Taman ku nun lagi dmasal ku demen tamdò ku tan i fgadè Dwata di kenen, bay snafangan ulun déén di gumangamfù di Dwata laan nafè i glut ulun dunan Krayst. ⁵Na i libun mahal, du funan snafang i ulun, klon fa dmasal na tamdò ku tan i fgadè Dwata di kenen, du ku là, laan nafè i yaanan, na salngad kenen i libun ndis i ulun du magagyà nimoan. ⁶Na ku là smafang i libun i ulun, fye fa ku balingan fatbulud. Kabay du magagyà sa ku fdis i libun ulun ku demen fatbulud, taman snafangan moon i ulun. ⁷Na i lagi balù là kenen smafang i ulun, du i lagi alung i glal na i kdatah Dwata. Kabay i libun alung i glal i lagi. ⁸Du gadeito di kagatbuan, ise sa ku mimò Dwata lagi mdà di libun, bay i libun mdà sa di laweh i lagi. ⁹Na ise ku én duen nimò Dwata i lagi du gufye i libun, bay mgimò i libun du gufye i lagi. ¹⁰Taman too fye ku én nimò i libun, snafangan i ulun déén di gumangamfù di Dwata, du fye balù i dad kasaligan Dwata gmadè i libun ani mafè i yaanan.

¹¹Na balù én mangu gine, di gito dad faglut di ku Dyisas Krayst, i libun too nun gukmamun i lagi, na i lagi too nun gukmamun i libun. ¹²Di muna fa, i tnanin libun mdà kenen di laweh i lagi, bay ani, i gusut i lagi di libun. Na i kdee, balù lagi demen libun, slame mdà di Dwata.

¹³Na fandamyu ku tan i fye. Gadèyu sa là fye ku nun libun déén di gumangamfù di Dwata na dmasal di Dwata na laan snafang i ulun. ¹⁴Du gadèyu tambù di muna fa, myà i lagi ku tahà i wakan. ¹⁵Kabay mahal ku tahà wak i libun, du

én sa baling gatnù i kafye bawehan. Du i wak, én sa i blé Dwata di libun, du nimò safang i ulun. ¹⁶ Kabay kaflingengu dun, ku nun mayè samdal gablà ani, ani timelgu dun, landè dademe ukum tdòmi, gami dad salig Dwata. Na i dademe dad faglut ditù di dademe banwe, ani sa nimòla ku fnangamfùla Dwata.

I kafaldam i kfati Krayst

(Matyu 26:26-30; Mark
14:22-26; Luk 22:15-20)

¹⁷ Dad flaneckgu faglut, nun fngewegu gamu, bay i kibògu mngewe gamu là fagu di kdayengu gamu, du nun di dad nimòyu di kastifunyu mangamfù di Dwata, là gatgal i kafaglutu, bay baling gafalmo. ¹⁸ Funa nun lingegu kun, ku gal gamu stifun landè ksasatu nawayu, na fangu fnaglut. ¹⁹ Fanyogu glut landè ksasatu nawayu, na balù sasè én, nun gu-fyen du fagu déén dilè ku simto di gamu too glut salig Dwata.

²⁰ Na di kastifunyu du kmaan du faldam i kfati Krayst, i nimòyu déén là too fye, du ise én kafaldamyu Amuito Dyisas. ²¹ Du ku kmaan gamu kun, là sasatu gamu kmaan, én balingyu knaan i gamu knaan, na làyu banlé knaan i dademe déén, na nun fa bitil. Na là alò ani, bay nun dademe to déén mbaling langal. ²² I nimòyu ani too sasè. Tan kè duenyu là kmaan di gumnèyu? Mdà di nimòyu ani fyàyu i dad landè knun, na falmoyu i dengge i dad to faglut. Na tan i mangu gablà di nimòyu ani? Dnayengu gamu kè? Tulengu gamu i kaglutu làgu gamu dnayen mdà di nimòyu ani.

²³ Du i tdò Amuito Dyisas Krayst di deg, tatdògu di gamu, na ani i dunan: I butang i kangkal Dyudas kenen mwè Dyisas i fan, ²⁴ na mlé kenen fye di Dwata, na snatngaan i fan, manan, “Ani lawehgu blégu di fati duenan du gamu. Na mdà ani, galyu knaan gambet ani, du fye gafaldamyu agu.” ²⁵ Kafngela kmaan,

salngad i nimò Dyisas di ninum, nwean i tabù fnò ninum, na manan, “I ninum ani ilè too dnohò Dwata i kablén i falami dalan salu di kenen fagu di litègu fafalohgu duenan du gamu. Hae, du i kfatigu gamdohò i kafalwà i fakang Dwata di dad to. Na mdà ani, galyu ninum gambet ani, du ani kibòyu faldam kdee nimògu duenan du gamu.”

²⁶ Na klityu nimò ani, kmaan i fan na minum i ninum, ani gufiteyu i kafaglutu di kfatin duenan gamu. Na sansulityu nimò ani, kel di kasfulè Amuito Dyisas di tah tanà. ²⁷ Taman ku nun to kmaan i fan, na minum i ninum Amuito, na laan fkah di nawan i gumtatek i nimmoan ani, baling kenen gamsalà, du laan nafè i laweh na i litè Amuito Dyisas. ²⁸ Taman i to gagin di kakaan ani na di kinum, toon funa neye di lam i nawan, du fye landè gablabal di kafaglutu di ku Dyisas, na ku landè, fakay kmaan na minum. ²⁹ Du i to kmaan i fan na minum i ninum ani, bay laan funa fandam i gumtatek i laweh na litè i Amuito Dyisas, fanlayam kenen Dwata. ³⁰ Na én sa duenan dee di gamu mlungay, du sasè i nawayu, na too dee di gamu tamati. ³¹ Kabay ku glut funaito too neye i kagkah i kafaglutito, là ito fanlayam Dwata. ³² Kabay i flayam Dwata gito dad faglut, ani kiboan tamdò gito, du fye là ito gakuf di dad to là faglut fanlayaman kadang di fulé duh.

³³ Taman dad flaneckgu faglut, ku stifun gamu du kmaan di kafaldamyu i nimò Dyisas duenan gamu, kdeeyu salngan kmaan. ³⁴ Na ku nun bitil, fye ku funa kenen kmaan di gumnean, du fye là kenen fanlayam Dwata.

Na gablà di dademe snalekyu, tnmelgu ku takel agu déén di gamu.

I dad sahal gnagan blé Tulus Dwata

12 Na dad flaneckgu faglut, nun dademe fa kayègu man di gamu. Kayègu ku glabatyu gablà di kablé i Tu-

lus Dwata i gnagan di dad to faglut di ku Dyisas. ²Gadèyu di là gamu fa faglut di ku Dyisas Krayst, mgebe gamu di kfangamfù di dad ise glut dwata landè eneg, na gasyat gamu di kaglut. ³Na taman ani, toogu faglabat di gamu, landè to i mgebe Tulus Dwata fakay mangman sasè gablà ku Dyisas. Na salngad én, landè to fakay mangman Dyisas Krayst i Amun ku ise Tulus Dwata mebe kenen.

⁴Na nun dee sahal gnagan i gablé di gito, bay alò satu i mlé dun, dunan i Tulus Dwata. ⁵Na too dee bung nimò i fimò Dwata gito, bay satu alò i gumi-moito, dunan Dyisas Krayst i Amuito. ⁶Na dee sahal bung nimoito di kimoito di Dwata, bay alò satu Dwata i mlé di dad to gnagan mimò di kenen. ⁷Na i gnagan tagablé di kat satu dad faglut, ani ilè mnè i Tulus Dwata di kenen, du fye ttabengan dad demen faglut di ku Dyisas. ⁸Nun dad to too fulung tamdò i Fye Tulen di demen to, na i dademe to fulung faglabat Tnalù Dwata di dad to, na i gnagan i dad to ani, slame blé i Tulus Dwata. ⁹Nun dad to bong i ksaligla di Dwata, na dademe to gmagan fglulé i dad to nun tduk, na i gnaganla ani, blé i Tulus Dwata. ¹⁰Na dademe to banlé ale gnagan mimò dad tnikeng, na dademe banlé kfulung tmulen i tafgadè Dwata. Na dademe to dmilè ku nè gumdà i gnagan i satu to, ku mdà di Tulus Dwata ku mdà di dad busaw. Dademe to nun gnagan talù dademe bung talù i làla lmen ganbet, na dademe gmagan mubad i gman dad to. ¹¹Kdee gnagan ani, alò satu gumdaan, dunan i Tulus Dwata. Na mlé Tulus Dwata i sahal gnagan di kat satu to mdà di knayean.

Dee gumgalel i laweh

¹²Na i laweh i to, too dee sa gumgalelan, bay balù dee, alò satu laweh. Salngad i laweh Krayst, dee i gumgalelan, dunan gito dad faglut, ¹³du i kdeeito dad

faglut, balù to Dyu ku demen ise to Dyu, balù lifan, ku demen ise lifan, kdeeito tabnunyag di satu Tulus, du fye mgimò ito satu laweh, na fnè kenen di lam i nawaito.

¹⁴I lawehito là alò satu gumgalelan, bay too dee. ¹⁵Kaflingengu dun, ku fakay talù i satu bli, manan, “Ise agu sa i kmal, taman ise agu satu gumgalel di laweh.” Kabay balù ani i manan, knean i bli satu gumgalel di laweh du gakuf déén. ¹⁶Ku fakay talù i klinge, manan, “E, ise agu i mata, taman ise agu satu gumgalel i laweh.” Kabay balù ani i manan, knean i klinge satu gumgalel di laweh du gakuf déén. ¹⁷Du ku i laweh satu to slame mata, tan i kiboan mlinge? Na ku i laweh i to slame klinge, tan i kiboan mbun? ¹⁸Kabay fye du di kimò Dwata i laweh, là gambet ani i kiboan dun, bay fansen nimò dee bung di laweh, na fkahan i kat satu dale di kayean gumkah dun. ¹⁹Hae, du ise sa laweh slame mata, ku demen slame klinge. ²⁰Taman too dee gumgalel i lawehito, bay knean alò satu laweh.

²¹Taman là fakay ku talù i mata na manan di kmal, manan, “Landè gukmamuta ge.” Na salngad én, là fakay ku talù i ulu na manan di bli, manan, “Landè gukmamuta gamu.” ²²Kabay i kaglut, balù i dademe gumgalel i laweh i manito landè gukmamuito dun du mlungay, én sa baling i too nun gukmamu. ²³Na i dad bung di laweh i man nawaito là mabtas balingito fanse nifat, na i dademe là fakay fite, fanseito kanlaweh. ²⁴Na i bung di laweh fye neye, balù laito kanlaweh. Kabay nimò Dwata i kdee di lawehito gambet ani, du fye tooito nifat, balù i dad bung man nawaito landè gukmamu. ²⁵Na taman i kdee gumgalel i laweh mbaling masasatu, du fye too ale mastabeng. ²⁶Na ku tamduk i satu, i kdee lamyalo i katdukan. Ku nun dmayen i satu, na kdee flehew.

²⁷ Kdeeto dad faglut masasatu di laweh Krayst, na kdee gumgalel i lawehan, dunan gito dad faglut. ²⁸ Na Dwata sankatan banlé i kdeeito sahal bung nimò. Na funa, nalék Dwata i dad to galan dek tmulen Tnaluan, na i galwen, dad to gumlén gnagan tmulen i fgadean di dale, na di gatlung, dad to gumlén i gnagan tamdò i Tnaluan, kafnge én, nalék i dad to nun gnagan mimò dad tníkeng, dad to nun gnagan fglù i dad tduk, dad to nun gnagan tmabeng i demela to, dad to nun gnagan mebe i dad to, na dad to nun gnagan talù dademe bung talù. Ani slame gnagan blé Dwata. ²⁹⁻³⁰ Kdeela ani nun sahal nimò, là ku kdeela dad to gal dek Dyisas, na là ku kdeela dad fulung tmulen i fgadè Dwata di dale, na là ku kdeela fulung tamdò Tnalù Dwata, na salngad i dad fulung mimò tníkeng, là sa ku kdee dad faglut gmagan mimò ani, ku demen gmagan fglù dad tduk, na là gmagan i kdee dad to talù i dademe bung talù ku demen mubad dun. ³¹ Fye ku tooyu kayè i too mdatah di kdee gnagan.

Ani tulengu gamu i too mdatah di kdee gnagan.

I kalbong nawa

13 Balù fa fulung agu talù i kdee bung talù i dad to di tah tanà ani, na fulung agu talù i talù i dad kasaligan di langit, bay ku là agu mbong nawa i demegu to, landè gukmamu i gnagan gablè di deg, du i talùgu gambet uni slagi là maslituk, ku demen satu uni too sè ktélan, du landè gukmamu dun.

² Ku gmagan agu tmulen i fgadè Dwata deg, na gadègu kdee gablà di Dwata, na balù i kdee là tulen Dwata di muna, slamegu gadè, na balù too mgal kafaglutgu, na fakaygu man di satu bulul, “Magket ge,” na magket na midul, bay ku là agu mbong nawa i demegu to, too landè gukmamu deg.

³ Balù fa ku i kdee knungu slamegu blé di dad to landè, na falohgu ku snakuf i lawehgu mdà di kafaglutgu di ku Krayst, bay ku là agu mbong nawa i demegu to, landè sa gukmamu i nimògu ani.

⁴ Ani dalan i to too mbong nawan i demen to. Ftahaan nawan, na nimoan fye di demen to, laan mingà nawa, laan fdatah na fdag i kton. ⁵ Laan fyà i demen to, laan funa i kenen knayè, laan lumak flabè, laan faldam i sasè nimò i demen to di kenen. ⁶ I to too mlalò i dalan i kalbong nawa, landè klehewan di sasè nimò, bay én gulehewan i tlu nimò. ⁷ To ani, du bong nawan i demen to, gamtayud kenen balù tan kel di kenen, laan nukum i dad demen faglut, bay snaligan i nimòla, laan mlal fnaglut i nimòla ku sasè, bay nun imen nawan i nimòla fye, na laan bnalas i dad to mimò sasè di kenen.

⁸ Tulengu gamu i kaglutu, i kalbong nawa fnadlug du landè gusenana. I kfulung tmulen i fgadè Dwata, là sa gadlug, i kfulung talù dee bung talù, fanak kadang, i kfulung gmadè kdee gablà di Dwata, lana sa kadang, du kdee ani nun gusenana, ⁹ du i gnadeito, na i gnaganito tmulen i fgadè Dwata, kulang fa. ¹⁰ Kabay di kasfulè Dyisas Krayst, i sikof, landè gukmamu nan i là sikof.

¹¹ Di muna, di tingà agu fa là agu too fulung talù, na là agu too fulung faldam, du muhad fa i nawagu. Kabay ani, du tatua agu tagakgu i kdee nimògu di tingà agu fa. ¹² Salngad gito dad faglut, du là fa sikof i kgadeito gablà di Dwata. Salngad ku meye ito di sfihu, là too gamal i keyeito. Kabay nun duh kadang, ku teenito Dyisas, too mbangal kiteito kenen, na too sikof i kaglabatito gablà di kenen salngad i kaglabat Dwata gito ani.

¹³ Taman kloito mnè di tah tanà, nun tlu landè gusenana, i too nun gukmamuito, dunan i kafaglutito di Dwata, i tooito fatan ditù di langit, na kalbong

nawaito i demeito to. Kabay i too mdatah di tlu ani, dunan kalbong nawa.

**I dademe tdò gablà di
gnagan blé i Tulus Dwata**

14 Taman dad flanekegu faglut, lalòyu i dalan i kalbong nawa di demeyu to. Na tooyu fkah di nawayu i dad gnagan blé Tulus Dwata, lumban nan i gnagan tmulen i fgadè Dwata di gamu. ²I to nun gnagan talù i dademe bung talù blé Tulus Dwata di kenen, di Dwata alò i gutaluan ise di dad to, du là ale gmadè ku tan i manan, du gbuni fa i gumtatekan. ³Kabay i to tmulen i fgadè Dwata di kenen, di dad to gutaluan, du gamlabat ale i gmanan, na mdà di kaglabatla dun, mgal i kafaglutla, matgal i nawala, na maglala i fandamla. ⁴Kabay i to fulung talù dademe bung talù là glabat i dad to, i kton alò i tnabengan. Kabay i to tmulen i fgadè Dwata di kenen, kdee dad to faglut gtabengan. ⁵Kayègu ku kdeeyu fulung talù i dee bung talù làyu lmen ganbet, bay fye fa baling, ku gablé di gamu kfulung tmulen i fgadè Dwata di gamu, du too nun gukmamu dun, mdatah fa di kfulung talù i dee bung talù i là glabat i dademe. Silang nun gukmamu dun ku nun mubad i manan, du fye magtabeng i kdee dad faglut stifun déén.

⁶Dad flanekegu faglut, ku salu agu déén di gamu, tan gukmamuyu ku i talùgu di gamu i talù làyu glabat? Landè sa. Fye fa ku mubad agu di gamu i fgadè Dwata di deg, ku demen nubadgu i gadègu gablà di Dwata, ku demen tdògu gamu Tnalù Dwata, du ani sa too glut gamtabeng gamu. ⁷I guflingengu i to talù dademe bung talù di satu to magaf slali, ku demen fuglung, bay ku laan too fulung, là gadè i dademen to ku tan i kfagu uni i dad agafan. ⁸Salngad i sundalu myuf i twang du tlon i dad demen, na ku laan fgamal i unin, landè to fatla-

gad salu di kasfati. ⁹Salngad gamu dad flanekegu, du ku talù gamu i dademe bung talù i là glabat i dad to, landè gukmamula dun. ¹⁰Too dee bung talù dini di tah tanà ani, na kat satu talù nun gumtatekan di dad to gamlabat dun. ¹¹Kabay ku nun to talù di deg, na làgu glabat i manan, landè kibòmi sgadè, du là gami sa saglabat. ¹²Gamu dad flanekegu, du too gamu mayè dmawat i dad gnagan blé Tulus Dwata, tooyu fkah di nawayu i gnagan gamtabeng i kafaglut i kdeeyu faglut.

¹³Taman i to fulung talù i mahal talù i là glabat i dad to, fye ku fnin di Dwata i gnagan mubad i gumtatek i manan. ¹⁴Ku dmasal agu di Dwata fagu di mahal talù blé i Tulus Dwata, mdà sa di nawagu i dasalgu, bay là glabat i fandamgu. ¹⁵Taman tan i nimògu? Ani nimògu, dmasal agu di Dwata fagu di talù blé Tulus Dwata di deg, na lêgu dmasal fagu di talù glabat i dad to. Na mlingag agu fagu di talù blé i Tulus Dwata, na fagu fa di talù glabat i dad to. ¹⁶Ku dnayenyu Dwata fagu di mahal bung talù, tan i kibò i dademe to déén i là gamlabat i manyu gagin di gamu dmayen Dwata? ¹⁷Balù fye i kdayenyu Dwata, knean là magtabeng i dad to flinge, du landè sa gamlabat dun.

¹⁸Mlé agu bong fye di Dwata, du tagablé di deg gnagan talù i dee dademe bung talù i làgu lmen ganbet, na i gnagangu én bong fa di gamu gnagan. ¹⁹Kabay knean, ku déén agu di kastifun i dad faglut, fye fa ku balù alò lime talùgu na glabat i dad to i mangu, du fye gamtabeng dale di kafaglutla, di balù file libu i talùgu na làla glabat dun.

²⁰Dad flanekegu faglut, gablà di tdògu gine, nangyu ganbet i fandam i dad ngà i là fulung faldam. Glut kayègu ku én gugambetyu dale di là ale fulung faldam i sasè, bay kayègu i fandamyu gablà di

mangu gine i fandam i dad tua. ²¹ Du ani fsulat Dwata di Tnaluan, manan, “Febegu kadang di dad togu, i dad to mahal talùla di dale talù, na ftalùgu ale dademe bung talù, bay balù ani, i dad togu là fa flinge deg.” Ani man Dwata.

²² Taman i kgagan talù i dademe bung talù i là lmen ganbet, blé Dwata du fye dnlè i dad to là faglut, i gnagan ani mdà di kenen. Kabay blén i kgagan tmulen i fgadè Dwata, du fye matgal i kafaglut i dad to faglut. ²³ Taman ku stifun gamu dad faglut, na ku kdeeyu talù i mahal talù là glabat i dad to, na ku linge gamu i dademe dad to fusuk déén, ku demen dad to là faglut, fanyogu manla book gamu. ²⁴ Kabay ku kdeeyu déén tamdò i fgadè Dwata, na i dademe dad to fusuk déén ku demen dad to là faglut, na lingela i tdòyu, gadèla ale gamsalà, na Dwata mukum dale. ²⁵ Du i tdòyu tadè di nawala na tafite di dale i sasè fandamla gbunila. Na taman msal ale na lkuad ale, du mangamfù ale di Dwata, na manla, “Too glut dini Dwata di safédyu.”

I kibò mangamfù di Dwata

²⁶ Taman dad flanekgu faglut, ku stifun gamu du mangamfù gamu di Dwata, ani fye galyu nimò. Satu di gamu faldam satu lingag dmayen Dwata, na i satu tamdò, na satu fa tmulen ku tan fgadè Dwata di kenen. Na i satu talù i mahal bung talù i laan lmen ganbet, na satu i mubad i gmanan. Kabay balù tan i nimòyu déén, fye ku i kdee gamtabeng i kafaglut i dad to stifun. ²⁷ Ku nun satu to talù i mahal bung talù, lwe ku là tlu alò i fakay talù i dademe bung talù. Stufi ale, na là fakay ku talù ale ku landè mubad i gmanla. ²⁸ Ku landè to di gamu gman mubad i dad manla ani, nang ale nan baling talù i mahal bung talù di demela to. Kabay fakay ale talù i mahal bung

talù, ku alò di dale kto, na di Dwata gutalùla. ²⁹ Salngad i dad to tmulen i fgadè Dwata di dale, du fakay alò lwe ku tlu i talù, na ani too nimò i dademe, flinge ale ku glut i tdò ani mdà di Tulus Dwata ku là. ³⁰ Na ku nun satu to tmulen i fgadè Dwata di kenen, bay klon tmulen dun, nun satu fa to nun fgadè Dwata kenen, fye ku gasil fngè i muna, du fye i satu ani fakay talù. ³¹ Kdeeyu fakay tmulen i fgadè Dwata di gamu, bay stufi, du fye sagbet gamu, du fye masatgal i nawayu. ³² I to tmulen i fgadè Dwata di kenen, gadnanan i kton fatan di kafngè i demen to, klon fa kenen talù. ³³ Du là mayè Dwata ku msamukito ku stifunito du mangamfù di kenen, bay kayean ku nun ktnak nawaito.

Na nun galmi flalò di kdee dad simbahan, dunan ani, ³⁴ fye ku fanak i dad libun. Nang faloh i dad libun talù, du én i gman i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na nang ku i dad libun mebe i dad lagi. ³⁵ Ku nun snalekla, fye ku snalekla i dad yaanla di gumnèla, du magagyà ku talù i libun di kastifun i dad to faglut di Dwata.

³⁶ Man nawayu kè di gamu gumdà tnalù Dwata, na di gamu alò gumbelan? Ku én, gsalà i fandamyu. ³⁷ Du ku nun satu to, man nawan kenen gumlé Dwata gnagan tmulen i fgadè Dwata di kenen, ku demen nun dademe gnagan blé Dwata kenen, fye ku toon gadè i tdògu di sulatgu ani mdà sa di Amuito Krayst Dyisas. ³⁸ Kabay ku laan flinge i tdò di sulatgu ani, na nang gamu flinge di manan.

³⁹ Taman dad flanekgu faglut, funayu di nawayu i gnagan tmulen i fgadè Dwata di gamu. Na nangyu fnang i to talù i dademe bung talù i laan lmen ganbet. ⁴⁰ Kabay ku stifun gamu, du mangamfù gamu di Dwata, tooyu fnafye i kdee nimòyu fagu di fye kastadol dun.

I kték Dyisas Krayst mdà di fati

15 Na dad flanekgu faglut, fafal-damgu gamu lèman gablà di Fye Tulen i tafgadègu gamu i tadnawaty na gutadag i kafaglutuyu. ²Na mdà di Fye Tulen gablà di ku Dyisas tatdògu gamu, galwà gamu di kaflayam landè gusenàn, ku làyu kah i Fye Tulen ani. Du ku kahyu i Fye Tulen, landè gukmamu i kafaglutuyu.

³I tdò too mdatah di kdee tagatdògu di gamu i gatdò di deg, dunan Dyisas Krayst fapati du fye galwà ito di dad salaito. Na tdò ani, tafsulat Dwata di Tnaluan. ⁴Di kafnge Dyisas mati, lbangla kenen, na di gatlung duh nto Dwata mdà di fatin, ani sa tafsulat Dwata. ⁵Kafnge én, fiten i kton di ku Fiter, na di sfalò lwe to galan dek. ⁶Kafnge én, fiten i kton di kastifun i mlukas lime latu i dad to faglut di kenen na i gudee di dale là fa mati di bang ani, bay i dademe tamati nan. ⁷Kafnge én, fiten i kton di ku Dyém, na lèman di kdee galan dek.

⁸Di deg too sangal fulé gufiten i kton, taman agu mbaling to mlalò kenen, balù di bang én, landè imen nawa i dad to ku faglut agu di ku Dyisas. ⁹Du agu i too gdanà di kdee dad gal dek Dyisas, du di là agu fa faglut, toogu fanlayam i dad to faglut di kenen. Taman là agu gablà dnagit satu to gal dek Dyisas, du mdà di sasè nimògu ani. ¹⁰Kabay ani, ku nun teenyu fye di deg, ise mdà di deg kto, bay mdà di bong kafye blé Dwata deg. Na mdà di kafyen deg, tanun nan gagangu nimò. Na di kdee dademe gal dek Dyisas, landè di dale too fgal mimò salngad i deg kimò di kenen, bay ise ku mdà di deg gnagan, bay mdà di bong kafye blé Dwata deg. ¹¹Na taman baling deg ku demen dademe dad gal dek Dy-

isas i tamdò, i tdòmi salngad, na ani sa i fnaglutuyu.

I kték i dad to faglut

(1 Tésalonika 4:13–5:11)

¹²Du too glut i tdòmi gamu gablà di kték Krayst mdà di fati na tafaglut gamu nan, tan i duenyu mangman là mték i dad to mati kadang di fulé duh? ¹³Ku glut là mték lèman i dad to mati kadang, là sa mték Krayst mdà di fati. ¹⁴Na ku glut là mték di fati Krayst Dyisas, na i tdòmi na i kafaglutuyu landè gukmamu. ¹⁵Na ise alò ani, du ku glut, kakakéng i gmanmi, du tdòmi nték Dwata Krayst mdà di fati. Kabay ku glut là mték i dad mati, là nték Dwata Krayst. ¹⁶Ku là sa fakay mték i dad to mati, là sa mték Krayst mdà di fatin. ¹⁷Ku glut là mték Krayst, na tafnaglutuyu i kakakéng, na landè gukmamu i kafaglutuyu di kenen, na là gamu fa galwà di dad salàyu. ¹⁸Ku glut i manyu, i dad faglut di ku Krayst i tamati di muna fa, là ale galwà di kaflayam landè gusenàn. ¹⁹Du ku alò di tah tanà ani nun gukmamuito i kafaglutito na landè imen nawaito ku nun fatanito, magakdo ito, mdatah fa di kdee dad to dini di tah tanà, du faglut ito i kakakéng.

²⁰Kabay ise ani, du tulengu gamu i kaglutàn, too glut tamték Krayst mdà di fati, na fagu ani, too ito gmadè too glut i dad mati mték di fulé duh, du Krayst Dyisas i muna mték.

²¹Du mdà sa alò di nimò i satu lagi, dunan Adam, i kdee dad to mati, na salngad én, du mdà sa alò di nimò i satu lagi, dunan Krayst, i kdee dad to mték. ²²I kdee dad to mati, du mdà di ksatu-ito di gutambulito Adam, na salngad én i kdeeito masasatu di ku Krayst, banlé sa nawa landè sen.^{§§} ²³Na én muna mték Dyisas Krayst, na i gamtadol i dad to

§§15:22 Nun fa tdò Fol gablà di ku Adam na Krayst di Roma 5:12-21

nfunan di kasfuléan kadang di fulé duh.

²⁴Na kafnge én kel i gusen i banwe, na di bang én too fnisan Dyisas Krayst i kdee dad ulu nun glal na eneg, na i kdee dmuen kenen. Na kafnge én, blé Krayst i kdee kagotan dini di tah tanà di Maan Dwata. ²⁵Kabay di là fa ani, Dyisas Krayst mebe i dad to nfunan, kel di kfisanan i kdee dad dmuen kenen. ²⁶Na i sangal fulé fnisanan i fati, du fye talà nan mati i dad to. ²⁷Du nun gsulat di Tnalù Dwata, manan, “Fagot Dwata ku Krayst i kdee.” Kabay Dwata là gakuf di kdee nagot Dyisas, du kenen sa i fagot i kdee di ku Dyisas Krayst. ²⁸Funa fagot Dwata ku Krayst i kdee, na di kagot Krayst i kdee, fagotan i kton di Dwata. Na Dwata too magot i kdee.

²⁹Na gablà di kték i dad to mdà di kfati, ku là ale mték, landè gukmamu i kafbunyag dad fbunyag i ktola du tlas i dad demela to tamati. ³⁰Na gami, ku là mték i dad mati di fulé duh, landè sa gukmamumi tmayud i dee kanlikò kel di gami klit i duh mdà di ktulenmi Tnalù Dwata. ³¹Dad flaneckgu faglut, too glut, klit i duh man nawagu fnati agu i dad to là faglut, bay toogu lehew, du masasatuito di Amuito Dyisas Krayst, mdà di kafaglutito di kenen. ³²Dini di banwe Ifisus too sè kalimagu, du i dad to mnang nawa deg, salngad ale i dad labè lmanaf. Ku là mték i dad to mati, landè gukmamu i kagtayudgu di kalima ani. Én fye baling nimengu i man dad to, manla, “Minum ito na kmaan ito, du là gadè ku mati ito fayah.”

³³Nang gamu faglut i gal man i dad to ani gine, du là glut ani. Kabay too ti glut i gman i satu kafngewe, manan, “Ku sgalak ge di to gal mimò sasè, balingam lalò kadang i ksasean.” ³⁴Toogu man di gamu, samfulè gamu di fye fandam, na tagakyu i dad sasè nimòyu. Gadègu nun di gamu là fa too gmadè gablà di Dwata, na fye ku nun kyàyu di kagkahyu ani.

I kagkah i laweh i dad to di ktékla

³⁵Na ken nun to smalek ku tan kibò Dwata mték i dad to mati ku demen tan i kagkah i lawehla. ³⁶Là fulung faldam i to smalek ani. Fandamyu i kagkah i dad bnê, silang tmbò i bnê ku tafuna lbang di tanà na mbaling matlas i bawehan. ³⁷Na i fuleito alò bnê, fkahta bnê trigu, ku demen dademe bung bnê, bay i bnê fuleito ise sa lawehan fuleito. ³⁸Na mdà di knayè Dwata tagnean fandam ku tan i baweh i laweh i kat satu bnê di ktaboan, na sahal bawehla.

³⁹Na i kdee dad nimò Dwata i nun nawa, sahal i ungadla. I dad to, nun dale ungad, i dad lmanaf, nun dale ungad, i dad anuk di bnas, nun dale ungad, na i dad nalaf, nun dale ungad, na slame ale sahal.

⁴⁰Na dee tamgimò Dwata dini di tah tanà na lêman déén di langit, slame too fye baweh, bay i kafye bawehla là salngad. ⁴¹I kneng i duh satu kafye baweh, bay mahal sa i kafye baweh i kneng i bulen, na i kafye baweh i dad blatik lê mahal, du balù i dad blatik kat satu dale, sahal i kafye bawehla.

⁴²Salngad én di kték i dad mati, du ku tamati lawehito ani, lbang na fles malmo, bay ku mték ito nun falami lawehito i là nan lêman malmo, bay nun nawan landè sen. ⁴³Na i tagnè lawehito mlungay, na ku lbang là fye bawehan, na talandè gukmamu dun. Kabay ku tamték lawehito, matlas bawehan, du i bawehan too fye na too mgal. ⁴⁴Na satu duh lbangla lawehito i mdà di tanà ani, bay ku tanték ito, i lawehito mahal du tafakay mnè di langit, du tamatlas lawehito ani, du talà lêman mati.

Na du nun lawehito di tah tanà ani, lêman nun lawehito kadang di langit. ⁴⁵Too glut ani, du gsulat di Tnalù Dwata, manan, “Adam, i tnanin to banlé nawa, du fye fakay mnè kenen di tanà

ani.” Kabay Krayst, i dnagit i galwe Adam, mlé i nawa landè gusenana, du fye fakay ito mnè di langit. ⁴⁶Na ise ku én muna laweh i laweh landè gusenana mdà di langit, bay én muna i laweh di tah tanà ani, klo fa nun laweh ditù di langit. ⁴⁷Na i tnanin to Adam, tamgimò Dwata mdà di tanà. Kabay i dnagit galwe Adam, dunan Dyisas Krayst mahal, du mdà kenen di langit. ⁴⁸Na du kdeeito dad bel Adam, taman kdeeito mlalò i kagkah i kenen laweh. Salngad i gito i dad gamdawat i falami nawa mdà di ku Dyisas i to mdà di langit, du gito laweh kadang, salngad i kenen laweh. ⁴⁹I kagkah lawehito ani salngad kagkah i laweh i to mdà di tanà, bay nun duh kadang i lawehito salngad kagkah i laweh Dyisas Krayst i to mdà di langit.

⁵⁰Na dad flanekegu faglut, ani kayègu man di gamu, lawehito ani lumak mati, na là fakay gakuf kadang di kagot Dwata, du là sa gamtayud lawehito ani kel di landè sen, du lumak malmo.

⁵¹Flinge gamu di mangu di gamu, du tulengu gamu i là fa fgadè Dwata kel ani. Nun dademe di gito dad faglut là mati, bay sdulè matlas i lawehito, ⁵²di klal i alò kudaf i mata na tamatlas nan, du di bang gusen i banwe lingeito i uni twang mdà di langit, na nték Dwata i dad to faglut tamati, na talà lêman mati, du tanlasan i laweh kdeeito dad faglut i laweh là fakay mati.

⁵³Du i lawehito lumak malmo mdà di tanà ani, là fakay ku là matlas i laweh là malmo. Na i laweh fakay mati, matlas i là mati kel di landè sen. ⁵⁴Taman ku tamatlas i lawehito lumak malmo dini di tah tanà, di gnè di langit, i là fakay mati, gdohò i fsulat di Tnalù Dwata, manan, “Gfisan Dwata i fati na talandè mati kel di landè sen.”

⁵⁵Na manan fa,

“I fati gfisan Dwata.

I fati talandè enegan falmo.”

⁵⁶Én duen i dad to likò i fati, du gadèla di kfatila nun kaflayamla, du gamsalà ale, du nlafàla i dad flalò Dwata. ⁵⁷Kabay too ito mlé fye di Dwata, du mdà di kfisanan i fati, talà ito likò i fati, du galwà ito fagu di Amuito Dyisas Krayst.

⁵⁸Taman dad flanekegu faglut tooгу kando, du too glut ani, nang ku lwe nawayu, bay balingyu too tangal i kafaglutyu di ku Dyisas. Too gamu fgal mimò i nimòyu di ku Dyisas Krayst, du gadèyu i kdee nimòyu di kenen nun kadang bong btasan.

I tabeng blé di dad to faglut

16 Na ani smulat agu gablà di tabeng i santifunyu, du bléyu di dad faglut i mnè di klandè di banwe Dyérusalém. Tooyu nimò salngad i fimògu di dad demeito faglut di banwe Galasya. ²Na ani kibòyu dun, klit Linggu kat satu gamu tmani i bléyu di Dwata. Bléyu di Dwata kenen alèl di balù tan kalbong begyu teen. Na busekyu i santifunyu, du fye ku salu agu di gamu, balù talà samtifun i filak, du tanun gas-tifunyu. ³Na di kakelgu déén di gamu, dekgu i dad to tanalékyu tmunda i tabengyu ani, ditù di Dyérusalém. Na febegu dale sulat, du fye gmadè i dad faglut ditù, i gumléyu dun, ku tan i duenla salu déén. ⁴Na ku fandamyu fye ku agu salu ditù, fakay ale magin deg.

I fandam Fol

⁵Na mlauy agu gamu di Korintu kafngegu mlauy i dad faglut di banwe Masidunya. ⁶Na mlo agu kè mnè di safédyu, fanyogu kel di kafnge i bang tno i banwe. Na ku fadlug agu di dademe banwe, fye ku fakayyu agu ttabeng di kagugu di balù nè i gusalugu. ⁷Là agu mayè ku là mlo alò i klauygu gamu ani, du ku faloh Dwata, mlo agu mnè di safédyu.

⁸Kabay mnè agu fa dini di banwe Ifisus kel di fista dnagit Féntikus. ⁹Du nun fa dee dad to dini i too mayè flinge Tnalù Dwata, taman mabtas i knègu dini. Kabay nun dee dademe to dmuen i nimògu. ¹⁰Na di kakel Timoti di gamu, tooyu fite kenen i kafdufyu, du kenen i satu salig Krayst salngad deg. ¹¹Tooyu kenen nafè na ku fadlug kenen di kagun ttabengyu, na fiteyu i kakdoyu, du fye gasfulè dini di deg. Fatan agu kenen na i dademe flanekito faglut magin kenen.

¹²Na gablà ku Afolos, satu flanekito di kafaglut, galgu man di kenen fye ku naganan dademe flanekito di klauyla gamu. Kabay ani laan fa mayè salu ditù, bay nun duh kadang ku nun gaslengan, nlauyan gamu.

¹³Dad flanekgu faglut, too gamu fg-eye i dad dmuen gamu, na tooyu tangal i kafaglutyu di ku Dyisas Krayst. Nang gamu myà gablà di kafaglutyu, bay balingyu fite i kgalan. ¹⁴Na di kdee nimòyu, tooyu fite i kakdoyu i demeyu to.

Gusen i man Fol

¹⁵Dad flanekgu, gadèyu i muna faglut di ku Dyisas di banwe Akaya, dunan ale Stifanas. Too ale fgal ttabeng i dad

demela faglut di Dwata. Taman fakdogu di gamu, ¹⁶too gamu flinge i kafngewe i dad to gambet ku Stifanas, na i dad demeito faglut i too fgal mimò di nimò Dwata salngad kenen.

¹⁷Toogu lehew di kakel Stifanas, Fortunatus, na Akaikus dini. Di kakella, lana i klidù nawagu gablà di gamu, ¹⁸du tangalla i nawagu salngad i katgalla i nawayu. Fiteyu i kafèyu di dad to gambet ani.

¹⁹I dad to faglut dini di banwe Asya, manla, fandamla gamu. Salngad ale Akwila na Frisila, na i dademe dad faglut stifun di gumnèla, kdeela mangman fandamla gamu. ²⁰Na i kdee dad to faglut dini, manla fandamla gamu. Na gamu, du faglut di ku Dyisas Krayst, fiteyu i kakdoyu di demeyu to.

²¹Na agu Fol smulat ani. Na fadlug agu faldam i kdeeyu déén. ²²Ku nun to i là kambong nawa i Amuito Dyisas, fanlayam Dwata.

Amumi Dyisas faflal ge samfulè.

²³Fye ku banlé gamu Dyisas Krayst i Amuito kafye.

²⁴Toota gamu kanbong nawa du tasasatu ito di ku Krayst Dyisas.

2 Korintu

*I Galwe Sulat Fol di
Dad Faglut di Banwe Korintu*

Kafaglabat gablà di galwe sulat Fol di dad to di banwe Korintu

Kakubu i sfali lê febe Fol i galwe sultan ani di dad to faglut di banwe Korintu. Na di banwe Masidunya i gusmulatan sulat ani.

Di kagdwat dad faglut di Korintu i muna sulatan flabè i dademe, bay dademe gadèla sasè nimòla. Na gman Fol di sulat ani, lehew kenen di kgadean i kdawat dad faglut i kngakan dale du msal ale. Kngakan i dad to tamdò kakakéng déén di kastifun i dad faglut.

Na tulenan kdee gnagun na faglabatan di dale, kenen dek Dyisas Krayst mimò i nimoan. Santulenan kiboan tmayud dad kaflayam na kalima, du fye fadlug mimò balù tan fimò Dwata kenen.

Na Titus na dad demen i tmunda sulat ani ditù di dad to di Korintu.

1 Dad flanekegu, i sulat ani mdà di deg Fol, na di kene Timoti i flanekegu di kafaglutito di ku Dyisas Krayst. Na mdà di knayè Dwata tanalékan agu mgimò satu to dek Dyisas Krayst. Na febegu i sulatmi ani di kdeeyu dad faglut di Dwata di banwe Korintu, na di kdee dad banwe glam di Akaya. ²Kayègu ku banlé gamu Dwata Maito na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

I kablé Fol bong fye di Dwata

³Dnayenito Dwata i Mà Amuito Dyisas Krayst i too kamdo i dad to, i Mà too ttabeng na tamgal nawa i dad faglut di kenen. ⁴Na balù tan i gumaflayammi toon gami gal ttabeng, du fye balù tan i kaflayam kel di dememi to, gamtabeng gami dale fagu di tabeng gablé Dwata gami. ⁵Too

glut, du balù too gami maflayam, du mdà di ksatumi di kene Krayst, too bong sa gdawatmi tabeng mdà di Dwata. ⁶Nun dad kaflayammi ani, du fye gablé di gamu nawa landè sen, na gtabengmi gamu di kaflayamyu. Du mdà di ktabeng Dwata gami di dad kaflayammi, gadèyu i kibò Dwata ttabeng gamu di kaflayamyu, du fye gamtayud gamu salngad i ktayudmi i kaflayammi. ⁷Taman too bong kagsaligmi gamu di kagtayudyu i kdee kaflayam kel di gamu, du gadèmi ku tan i kaflayammi, lê gamu kaflayam, na gadèmi too glut ttabeng gamu Dwata, gambet i ktabengan gami di kaflayammi.

I dad kaflayam Fol di banwe Asya

⁸Dad flanekegu faglut, fye gadèyu gablà di kaflayammi ditù di banwe Asya. Too landè guflingengu i kaflayam i gnagumi, du man nawami talà gami gamtayud na mati gami. ⁹Man nawami takel i bang kfatimi. Kabay én duen nun kaflayammi, du faglabat Dwata gami di lam i too sasè kaflayam én, là fakay ku snaligmi i kgalmi. Alòmi fakay snalig i kgal Dwata, du kenen gmagan mték i dad mati. ¹⁰Kenan sa i tagafalwà gami, na là gami mati. Taman ani duenan too gami smalig di kenen, du gadèmi ku nun gnagumi lêman i bong kaflayam lêmanan gami falwà. ¹¹Fye ku tooyu gami ttabeng fagu di kdasalyu di Dwata, du fye dee dad to dmayen kenen di kitela i bong ktabengan gami mdà di dasal i dee dad to.

I katlas Fol i fandaman

¹²Too gami lehew, du di nawami gadèmi too matlu i nimòmi na landè bunimi di dademe dad to, na lumban di gamu, du i nimòmi slame mdà di Dwata. Na gadèmi i duenmi gmagan mimò ani, ise ku fagu di kfulung i dad to

di tah tanà, bay fagu di kafye Dwata. ¹³I kdee dad sulatmi di gamu toomi fban-gal, na landè sulatmi i làyu gbasà na làyu glabat. Na i knayègu ¹⁴ku matnù i kgaðèyu gablà di nimòmi, balù di bang ani làyu too gadè, du fye di kasfulè Amuito Dyisas, flehewyu gami salngad i kafehewmi gamu.

¹⁵⁻¹⁶Na du too nun imen nawagu glabatyù ani, fandamgu di kagugu salu di Masidunya slob agu déén di gamu. Na di kasfulègu fdu ditù lèman agu slob di gamu, du fye lèman gamu lehew na fye ku tñabengyu agu di ksalugu ditù di banwe Dyudiya. ¹⁷Kabay du là gdohò i klauygu gamu, tan i fandamyu gablà di deg? Agu kè gambet i satu to makang bay là too mdà di nawan i fakan-gan? Fanyogu manyu deg satu to galan man, “Hae, ani nimògu.” Kabay balù ani manan, di nawan manan, “Ise ani nimògu.” ¹⁸Kabay deg mahal. Du too glut dnohò Dwata ku tan i fakangan, na salngad agu kenen, du dnohògu ku tan i fakanggu. ¹⁹Agu, Silas, na Tim-oti, kdeemi tamdò gamu gablà ku Dyisas Krayst i Tingà Dwata, i too gsalig, na landè fakangan i laan dnohò. ²⁰Too glut ani, du kenen i dmohò i kdee fakang Dwata, du kdee fakang Dwata di gito dad to, fagun di ku Dyisas Krayst. Na taman, du smalig i nawaito di ku Dyisas, galito man, “Amén,” du dnayenito Dwata. ²¹Du Dwata i tamgal gito di kafaglutito di ku Dyisas Krayst, na tamgalékan ito, ²²na fnean di nawaito i Tulusan na i knean di gito mgimò ilè gito nfunan, na gdawatito kadang kdee fakangan di gito.

I ktulen Fol ku tan i duenan là gdohò

²³Fye ku fanlayam agu Dwata, ku là glut i mangu ani, én duengu là gafles mlauy gamu di banwe Korintu du kayègu ku landè klidù nawayu fagu di kngakgu i sasè nimòyu. ²⁴Balù ani gmangu, ise ku fdatahmi i ktomi di

galmi kdek gamu. Là, du gadèmi tamgal i kafaglutyu. Kabay én alòmi kayè ku tñabengmi gamu, du fye i klehewyu too matnù.

2 Na là agu gdohò salu lèman déén di gamu, du di fandamgu là agu mayè salu ditù di gamu ku lèman agu mlè gamu klidù nawa. ²Du ku agu i gumdà klidù nawayu, landè to flehew deg, du mlidù gamu. ³Taman én duengu febe di gamu i muna sulatgu mngak gamu, du fye di ksalugu déén, i dad to flehew deg moon, là baling flidù deg. Du gadègu ku teenyu agu lehew du mdà di fye nimòyu, na lê gamu sa lehew. ⁴Di ksalatgu di gamu too msamuk i nawagu na tamdak i lwakgu, du too agu mlidù gamu di sasè nimòyu. Snulatta gamu ise ku banléta gamu klidù nawa, bay du fgadègu gamu toota gamu kanbong nawa.

I klifet i salà

⁵Na gablà di satu to déén di gamu, i mimò sasè di muna. Là sa alò deg banlén klidù nawa, bay kdeeyu banlén klidù. Ise ku knayègu ku i to ani too baling gdanà nawa du mdà di tñalùgu. ⁶I kaflayamyu kenen tagablà nan. ⁷Na ani, fye ku balingyu nlfet i nimoan sasè, na tanga-lyu nawan, du fye laan kadang gadlug di too sasè kagafaldaman gablà di nimoan, na baling malmo i nawan. ⁸Na fakdogu di gamu, tooyu fite di kenen nun fa kalbong nawayu kenen. ⁹Na di muna fa di ksalatgu gamu gablà di kenen, tñilewgu gamu du neyegu ku too gamu fulung mimen ku Dyisas Krayst balù tan i dekan gamu. ¹⁰Na ku nlfetyu i salà i balù simto to lêgu nlfet salaan. Na di klifetgu i gugsalà, nimògu di kite Krayst, du gadègu ani gufye i kdeeyu. ¹¹Én satu duenito mlfet i sasè nimò i to ani, du fye là ito gfisan Satanas mdà di laito klifet dun. Du tooito gadè i kayè Satanas ku fnisanan i to ani kel di kdeeito.

I ksamuk i nawa Fol di banwe Troas

¹²Na tulengu gamu gablà di kagugu ditù di banwe Troas du tmulen agu i Fye Tulen gablà di ku Dyisas Krayst. Too fye nawagu du lanwan i dalangu tmulen gablà di kenen. ¹³Kabay balù too dee kfagugu tamdò dad to déén, landè ktanak nawagu, duenan du làgu teen i flanakito Titus déén. Taman mbal agu di dad to, na fles agu ditù di banwe Masidunya.

I katu fagu di ku Dyisas Krayst

¹⁴Kabay too agu mlé bong fye di Dwata, du mdà di ksatumi ku Krayst fnisanan gami, du fye balù nè gusalumi nun nan gukmamun gami fbel i Fye Tulen gablà ku Krayst, na di kbelmi dun gambet bun i too fye fangbun mbel balù nè gusalumi. ¹⁵Du gito i fbel i Fye Tulen gablà ku Krayst, sadi ito gambet i fye bun, i too gaflehew Dwata, i gal gbun i dad to mayè faglut, kel di dad to fadlug magu di dalan salu di kaflayam landè gusen. ¹⁶Kabay là salngad i kdawat i dad to i Fye Tulen, gambet i kangbun i dad to i fangbun. Du di dad to salu di kaflayam landè gusen, too sasè i kangbunla dun, du gadèla nun kaflayamla landè gusen, bay di dad to mayè faglut, too fye kangbunla i Fye Tulen, du gadèla ani fakay mlé nawa landè sen di dad to too faglut dun. Na simto kè gmagan mebe i Fye Tulen gablà ku Dyisas mdà alò di kenen kto? Landè to sa gmagan silang ku ttabeng Dwata. ¹⁷Na là gami gambet i dademe dad to alò tamdò Tnalù Dwata, du fye nun gwèla knun. Kabay gami mahal, du mdà di ksatumi ku Krayst, i tulenmi too nun kagdaan di Dwata. Landè manmi kakakéng, slame matlu i manmi, du dek gami Dwata mimò i nimoan, na gadean i kdee nimòmi.

I dad to snalig tamdò i falami dalan

3 Ken fandamyu i gmangu gamu gine, alò talù fdag. Kabay gsalà i fandamyu, du là gami salngad di dademe to tamdò, du là gamu dmawat dale ku landè surat nebela i gugmadèyu ale tamdò i kaglut. Na là ale dnawat dademe dad to, ku landè surat nebela mdà di gamu. ²Kabay gami, landè gukmamumi i surat gambet ani, du kaflingengu dun, gamu sa i mgimò suratmi, du kdee dad to gmadè fye i nimòmi mdà di fye nimòyu. ³Gamu sa i surat mdà di ku Krayst, du dekan gami di gamu, du fye faglut gamu di kenen. Na surat ani, fye fa du là gsulat di dad batu, gambet i dad flalò Mosis, bay fagu di Tulus Dwata i too mto, sultan dun di nawayu.

⁴Gmanmi ani, du fagu di ksatumi ku Krayst, too gami smalig di Dwata. ⁵Na i nimòmi là sa ku manmi tatì mdà di gami i mimò ani, du landè gnaganmi. Kabay i kgaganmi mimò dun, mdà sa di Dwata. ⁶Kenen sa mlé gami gnagan tamdò i falami dalan salu di kenen, na ise ku falami dalan ani, fagu di flalò gsulat di muna fa, bay fagu di Tulus Dwata. Du i flalò gsulat ani, i alò fite di dad to too ale mlaflà i flalò, na du là ale gmagan mlalò dun, én gukella fati landè gusen. Kabay i Tulus Dwata mnè di gito, kenen sa gmagan mlé di gito nawa landè sen.

I kdatah Amuito Dyisas Krayst di dad flalò fagu di ku Mosis

⁷Na di ksulat Dwata i dad flalò di dad batu blén di ku Mosis, gagin déén i knengan. Taman du too mneng i baweh Mosis i dad bel Israél là fakay too meye i bawehan, balù fadlug magwè i knengan. Na ku tafite Dwata i kdatahan di knengan di kablén dad flalò i mebe dad to di fati landè gusen, ⁸là kè mdatah fa i kdatahan fiten fagu di Tulusan i

gmagan mlé nawa landè sen? ⁹Ku tafite Dwata i kdatahan di knengan di kablén i dad flalò i là gmagan mlé nawa landè sen di dad to, baling alò gafalmo dale, mdatah fa i kdatahan fiten fagu di falami dalan salu di kenen i gumdà i dad to matlu di kiten. ¹⁰Kabay i kaglut, balù nun bong kdatah i muna dalan fagu di dad flalò, sadi talandè kdatahan, du nun falami dalan di Dwata too mdatah fa di muna dalan. ¹¹Du ku nun kdatah i dalan tamatlas i nun gusen, too lumban i kdatah i falami dalan di Dwata i landè gusen.

¹²Du nun imen nawami landè gusen i falami dalan di Dwata ani, taman landè klikòmi fbangal tmulen i kdee di katdòmi Tnalù Dwata. ¹³Kabay mahal ku Mosis, du snafangan i bawehan, fye là teen i dad bel Israél i kagwè kneng di bawehan. ¹⁴Na là alò ku di baweh Mosis i nun safang, bay nun safang i fandam dad bel Israél, du balù ani, ku bnasala i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis làla glabat dun. Silang magwè i gamsafang i fandamla ku tasasatu ale di ku Krayst.

¹⁵Too glut ani, du balù sadni, ku bnasala i flalò Mosis, nun fa gamsafang i fandamla du làla glabat fa i gumtatekan. ¹⁶Kabay ku tafaglut i satu to di ku Dyisas Krayst Amuito, i gamsafang i fandaman tamagwè nan, na glabatan Tnalù Dwata. ¹⁷Na Dyisas Krayst Amuito, sasatu di Tulus Dwata. Ku mnè Tulus Dwata di satu to, tamalwa i fandaman, na talaan nan mgikat di flalò. ¹⁸Na taman gito dad faglut talandè safang i kneng i kdatah Amuito teen di gito, du baling matnù mdà di Tulus Amuito i fadlug tamlas gito du nimoan ito salngad kenen.

I kafgadè ale Fol i falami dalan di Dwata

4 Na du mdà di kakdo Dwata saligan di gami i nimò ani, dunan fgadèmi di dad to i falami dalan di Dwata. Taman

là mlungay nawami fgadè dun, du mdà di kakdon. ²Na too knang i nawami i dad magagyà nimò, i nimò i dad to di gugbunin. Du là gami mayè mgaw i dad to, na di katdòmi Tnalù Dwata làmi tnù i kakakéng, bay matlu i kbelmi dun. Na kdee dad to gmadè i tdòmi slame glut, taman landè dalanla fkéng dun. Na Dwata i gmadè i kdee, gadean slame glut i tdòmi.

³Tanun dad to là gamlabat i tdòmi i Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst, du dad to ani là ale galwà di fati landè gusen.

⁴Là ale faglut, du Satanas i mebe i dad to là faglut di tah tanà ani, smafang i fandamla du fye làla dilè i kdatah Krayst Dyisas fagu di Fye Tulen ani. Fagu di ku Krayst gadeito Dwata, du salngad kenen di Dwata. ⁵Na ise gablà di kdatah ktomi i tdòmi, bay tdòmi gablà di kdatah Dyisas Krayst, du én tdòmi dunan kenen i Amuito, na gami dad saligan i tmabeng gamu du làlòmi kenen.

⁶Na di kimò Dwata i banwe, di kagatbuan too kifu i kdee. Kabay alò mdà di kmanan malwa, malwa nan. Na salngad én i nimoan di gami, du lanwan i fandammi, du fye glabatmi i bong kdatah na kneng teenito di ku Dyisas Krayst. ⁷Na balù alò gami gambet i dad kulang tanà landè alì btas, tasaligan di gami i too mabtas nimò, du fye glabat i dad to i eneg mimò i fimoan gami ise ku mdà di gami bay mdà di kenen. ⁸Na too dee gaslokmi kaflayam di katdòmi gablà ku Dyisas Krayst, bay là gami tlag tmulen. Na slaan làmi gadè ku tan i kibòmi mimò i nimò blé Dwata gami, bay gal nun dalan teenmi. ⁹Na fanlayam gami i dad to, bay là gami tnagak Dwata. Na slaan galla gami fan fnati, bay falwà gami sa Dwata. ¹⁰Galmi gnagu i dad kaflayam salngad ku Dyisas, mdà di dad to mayè mati gami, bay fagu di ktambangan gami gadè dad to, mto sa kenen.

¹¹ Du di knèmi dini di tah tanà, fanla gami gal fnati du mdà di ksatumi di ku Dyisas, bay fagu di ktabengan gami gmadè i dad to too glut lêman mto Dyisas. ¹² Taman toomi fatan i fatimi, du mdà di kebemi Tnalù Dwata. Kabay balù ani, fagu di nimòmi ani gamdawat gamu nawa landè sen.

¹³ Nun to tafsulat Dwata di Tnaluan, manan, “Toogu fnaglut i man Dwata, taman tulengu i fnaglutgu.” Na salngad én gami kafaglut. Tulenmi di dad to i Tnalù Dwata, du toomi fnaglut. ¹⁴ Gadèmi kadang di satu duh, Dwata i tamték i Amuito Dyisas Krayst mdà di fati, lê kenen mték gito, du masasatu-ito di ku Dyisas. Na neben gami salngan gamu ditù di muna Dwata. ¹⁵ Tnayudmi i kdee kaflayam kel di gami, du fye nun gufeyeyu. Du ku nun dee dad to faglut di ku Dyisas fagu di kdilèla i kafye Dwata, matnù i dad to mlé bong fye di kenen, du fye Dwata too magdayen.

I kafye blé Dwata dad to gamtayud

¹⁶ Taman du gadèmi satu duh nték gami Dwata mdà di fati, là mlungay i nawami. I lawehmi ani salu di gumlungayan, bay klit i duh i nawami salu di too gumgalan. ¹⁷ Na i too sasè kaflayam tnayudmi ani là sa mlo. Na fagu di ktayudmi ani, bong dee kafye blé Dwata gami kadang ditù di langit. Na i dad kaflayam tnayudmi, sadi too tukay ku fasngadmi di bong kafye landè gusen an blé Dwata gami. ¹⁸ Taman làmi fsamuk i nawami gablà di dad kaflayam gal kel di gami, du nun gusen an. Kabay toomi fandan i làmi fa teen, dunan i kdee di tah langit, du én sa kel di landè gusen an.

I kablé Dwata falami laweh

5 Na balù ku too bong kaflayammi, là gami tlag di fimò Dwata du gadèmi i lawehmi dini di tah tanà salngad i lawig lumak malmo, bay nun falami laweh

nimò Dwata blén di gami kadang di langit i là malmo kel di landè sen. ² Na du too malima i gnagumi lammi fa dini di tah tanà, too gami mayè ku mlal kel i duh gablé Dwata di gami i falami laweh, i laweh mdà di langit. ³ Du di ktékito mdà di fati kadang satu duh, là alò nun layefito, bay lê nun lawehito. ⁴ Na kloito mnè dini di tanà ani, too malima i gna-guito. Balù ani, là ito mayè ku gasil ito mati, du fye gtagak i lawehito dini, bay i knayeito ku mlal ito banlé i falami laweh mdà di langit, du fye matlas i laweh lumak mati di laweh là mati landè gusen an. ⁵ Dwata i fatlagad gito du fye gdawatito i falami laweh ani, na tafnean di gito i Tulusan, na én i gugmadeito nun duh kadang blén di gito i falami laweh tafakangan gito.

⁶ Taman too matgal i nawami, du gadèmi klomi mnè dini di tanà ani, là gami fa mnè di saféd Amuito Dyisas. ⁷ Taman tmayud gami fatan fagu di ksaligmi di Dwata, balù làmi fa teen i gumneito ditù di langit. ⁸ Hae, too mgal nawami di kafaglutmi di Dwata, na kayèmi moon ku mlal gami tmagak i lawehmi ani, du fye gasil gami mnè ditù di saféd Amuito Dyisas.

⁹ Kabay i too mdatah fa di gami i kaflehewmi ku Dyisas, balù mnè gami fa dini di tah tanà ani, demen ku mati gami, na ditù gami di safédan. ¹⁰ Du nun duh kadang, kdeeito tadag di muna Dyisas Krayst di gumukuman, du dnawatito i ulè i nimoito di kneito di tah tanà, ku fye demen sasè.

I kasafyeito di Dwata

¹¹ Na du gadèmi too gamlikò i kukum Amuito Dyisas gito kadang, taman fagbanmi i katdòm di dad to, du fye faglut ale. Dwata gmadè ku tan i mnè di nawami, na kayègu ku gamu fa gmadè. ¹² Ise duenmi talù gambet ani gine, du fye dnayenyu gami, bay baling kayèmi

ku gadèyu matlu i nimòmi, du fye nun timelyu i dad to alò meye i baweh i satu to, bay là ale too meye i dad nimoan.

¹³Én kè mnè di nawayu tabook gami? Kaman sa, syan ku én gubookmi i kimenmi di Dwata. Kabay ku én kiteyu gami tafye fandammi, én dalanmi ttabeng gamu. ¹⁴Du ku fandammi i bong kakdo Dyisas Krayst gito, too là fakay ku là gami mimò i knayean. Du too mbangal di gami, di kfati Dyisas, mati kenen tlas i kdee dad to, na sadi kdeeito tamati gagin di kenen. ¹⁵Na mati kenen tlas i kdee dad to, du fye i dad to mto fa, talà mlalò i gito knayè, bay balingla lalò i knayè Krayst Dyisas, du kenen mati na mték duenan gito.

¹⁶Taman nang ito faldam gablà di balù simto to, gambet i fandam i dad to là faglut. Na balù gami di là gami fa faglut, én kibòmi faldam, du man nawami Krayst tatì to salngad gito. Kabay sadni, bong mahal fandammi, du tagadèmi Dyisas Krayst i Tingà Dwata. ¹⁷Taman i to masasatu di ku Dyisas Krayst, mbaling falami kdee fandaman na nimoan, takubu i labi, na tatamlas i falami. ¹⁸Nimò Dwata kdee ani, du fagu di ksasatuito di ku Krayst tasafye ito di kenen. Na nimoan ito dad to smafye i dademe to di kenen. ¹⁹Taman ani i tdòmi, dunan fagu di ku Krayst Dyisas, smafye Dwata i dad to di kenen, na nlife-tan i dad salàla. Na snaligan gami mebe i Fye Tulen ani di dad to.

²⁰Taman gami sa i salig dek Krayst Dyisas, du fagu di gami too fakdo Dwata di gamu. Taman fakdo gami di gamu sadi dini Krayst, na beg gamu safye di Dwata. ²¹Too kayè Dwata nun gufyeito, taman balù landè salà Dyisas, kahan di kenen i kdee dad salaïto, du fye fagu di ksasatuito di ku Krayst, tamatlu ito di kite Dwata salngad i kenen katlu.

6 Na du taftabeng Dwata gami di nimoan, taman fnimi di gamu,

nangyu falmo i kafyen tagdawatyu, bay fiteyu i kdwatyu fagu di dad fye nimòyu. ²Flinge gamu i tagman Dwata di Tnaluan, manan,

“Di bang i kayègu, tnmelgu i dasalyu, di kakel i duh i kafalwàgu gamu, ttabenggu gamu.”

Na ani mangu di gamu, takel i bang mayè Dwata ttabeng gamu, na ani i duh falwaan gamu mdà di kaflayam landè gusenana.

I dad kaflayam Fol

³Là gami mayè ku nun gablabal i kafaglutyu, taman kayèmi ku landè nimòmi gumdàyu gdanà nawa di gami klomi tamdò gamu. ⁴Kabay di kdee dad nimòmi, fagumi di too matlu, du fye teen i dad to na gami dad salig Dwata, du mdà di kagtayudmi i kdee blat nebemi, i dad kalimami, na i dad samuk i man nawami landè gugalwàmi. ⁵Fagtayud gami balù bnunal gami, bnolanggù gami, na fatduk gami. Too gami fgal di nimòmi balù mlungay gami, là gkudang, na gal bitil. ⁶Toomi fite, gami i glut salig Dwata fagu di kiwasmi i sasè nimò, i kaglabatmi i kaglut gablà di Dwata, i ktayudmi, i kafyemi dad to, i knè Tulus Dwata di nawami, na fagu di too glut kakdomi. ⁷Na lèmanmi fite gami dad salig Dwata fagu di katdòmi i kaglut, na fagu di ktabeng i eneg Dwata di kdee nimòmi. Na du tamatlu gami di kite Dwata, ani klungmi na atumi misan i dad sasè. ⁸Na slaan nafè gami i dememi to, na slaan là, bay knean fnadlugmi i gami nimò di Dwata. Slaan dayen gami i dememi dad to, bay slaan tnifula gami. Nun mangman kun gami tmulen kakakéng, bay ise, du balingmi ale too tnulen i kaglut. ⁹Nun mangman kun, too gami mdanà di kdee dad to, bay baling gami too mdengeg. Na too dee dulè fan gami mati, bay Dwata gal falwà gami. Na slaan fanlayam gami Dwata, du fye matdò bay

laan gami sa fnati. ¹⁰Na slaan too mlidù nawami, bay i klehew i nawami di kafye Dwata too gadlug. Na gami dad to landè, bay fagu di gami, dee dad to mbaling ale dad to nun knun landè gusenana. Landè nfunmi, bay balingmi gfun i kdee blé Dwata gami.

¹¹Na gamu dad flaneke déén di Korintu, tatulenmi di gamu i kdee mnè di lam i nawami, du too bong nawami gamu. ¹²Landè gukulang kakdomi gamu, bay gamu, kulang sa kakdoyu gami. ¹³Na i ktalùgu di gamu, gambet gamu i too dad ngàgu. Fye moon ku i nawayu gami, salngad kalbong nawami gamu.

I kasatnù i dad to faglut na dad to là faglut

¹⁴Na nun fa mangu di gamu. Nangyu sansatu i ktoy di dad to là faglut di Amuito Dyisas, du là fakay ku i matlu na i bigkò mbaling satu. Na là fakay satnù i lwa na i kifu. ¹⁵Na là sa fakay ku sasatu nawa Dyisas Krayst na Satanas. Na là salngad i fandam i dad to faglut, na fandam i dad to là faglut. ¹⁶Là fakay mangamfù di dad ise glut dwata déén di Bong Gumne i too mto Dwata. Na gito dad faglut i gumnean én, du manan, “I dad to faglut di deg, ale i gumnègu, na mnè agu di dale. Na agu i Dwatala, na ale i dad togu.

¹⁷Taman nang gamu sasatu di dad to là faglut di deg, bay fawag gamu di dale, nang gamu magin di dad magagsik nimòla, na dnawatgu gamu.

¹⁸Na mbaling agu Màyu, na mbaling gamu dad ngàgu. Ani man Dwata i Amu Too Mtulus.”

I kafeito na klikeito Dwata

7 Na dad flaneke kanbonggu nawa, i kdee ani, slame fakang Dwata di gito. Taman tanlu ito i nimoito, du fye landè sasè nimò i lawehito, na landè sasè fandamito. Too ito fgal tamlu i nimoito kel di talandè sasè bolan, du nun kafeito na klikeito Dwata.

I klehew Fol

²Fabtasu gami di nawayu, du landè sa mgimòmi sasè di gamu, na làmi sa falmo i kafaglut balù satu to, na landè sa to nlimbungmi. ³Làgu gman ani ku nukumgu gamu, du tagmangu di gamu too mabtas gamu di nawami. Hae, landè fakay samkah gamu di nawami, balù tan kel di gito, du sasatuito balù mto ito ku demen mati ito.

⁴Too bong i ksaliggu gamu, na toogu gamu dag di dademe to. Na balù nun dee gamsamuk i nawami, knean là mlidù i nawagu, na too agu lehew duenan gamu.

⁵Na di muna, di kakelmi di banwe Masidunya, too landè ktanak nawami du dee samukmi, du balù nè gusalumi nun dmuen gami, na lê msamuk i nawami gablà di gamu. ⁶Kabay Dwata, i mlala i nawa i to nun gugdanà i nawan, nlalan i nawami fagu di kakel Titus di gami fdu di gamu. ⁷Na ise alò i kakelan gaflehew gami, bay di ktulenan gami gablà di klalayu i nawan. Na léan tulen gami i ayèyu mite deg, na gablà di klidù i nawayu deg, na i ayè nawayu mimò i knayègu na i ksenyu deg di dad dmuen deg, taman matnù i klehewgu.

I kguman fandam i dad to

⁸Na balù mlidù nawayu gablà di muna sulatgu febegu di gamu, làgu nsal i sulatgu. Kabay di kfebegu dun lwe i nawagu, du gadègu i sulatgu gafilidù i nawayu, balù là sa mlo i klidùyu. ⁹Na ani, nun klehewgu ise ku mdà

di flidùta gamu, bay du fagu di klidù nawayu msal gamu na tnagakyu i dad sasè nimòyu. I klidù nawayu én, too nun kamu Dwata dun, taman i muna sulatgu landè gusasean di gamu. ¹⁰Na i gukel i klidù nawa i too nun kamu Dwata, dunan i ksal i dad salà na kguman i nawa. Na i gukel i ksalyu ani, dunan nun kagalwàyu di kaflayam landè gusenán, na landè gumsal nawayu déén. Kabay i gukel i klidù nawa i mdà alò di to, dunan di fati landè gusenán. ¹¹Fandamyu i tamgimò Dwata fagu di klidù nawayu, du tamguman i fandamyu, na tatoo minit nawayu mimò fye. Du kayèyu ku gadè i dad to là gamu magin di nimò i to gamsalà déén, na knang nawayu i nimò i satu to i gamsalà, na too gamu likò ku gakuf gamu di flayam Dwata kenen. Na mlidù nawayu deg, na tooyu kayè nimò i dek Dwata gamu, na fadlàyù i to gamsalà. Du ani nimòyu, tafiteyu là gamu gakuf di dad salaán.

¹²Na ise ku alò gufye i to gamgimò salà, ku demen ise alò i to gumimoan salà i gusmulatgu. Kabay Dwata gmadè i duengu smulat, dunan smulat agu du fye gadèyu ku tan kalbong nawayu gami. ¹³Taman too maglala i nawami, du nun fye gukel i sulatgu di gamu.

Na ise alò ani, bay too gami lehew gablà ku Titus di klalayu i klidù nawan gablà di gamu. ¹⁴Tatoogu dag gamu di kenen, na làyu agu fyà. Du i kdee gmanmi di gamu slame glut, na salngad én i kdagmi gamu di ku Titus slame glut. ¹⁵Taman i bong kakdon gamu too matnù di kagafaldaman i kimenyu i fngewe febegu di kenen, na i kdawatyù kenen balù likò gamu di kakelan ken nun làyu nimen. ¹⁶Too agu lehew gablà di gamu, du mdà di fye nimòyu, tagadègu tooгу gamu gsalig.

I kablé

8 Dad flane kmi di kafaglut, knayèmi fgadè di gamu gablà di bong kafye blé Dwata di dad to faglut di ku Dyisas Krayst ditù di banwe Masidunya. ²Na balù mlo mnè ale di kablat kaflayam, knean flehew ale. Na balù mnè ale di klandèla, knean bong i bléla di dad demela faglut.

³Na tulengu gamu i teengu di dale, ise ku alò bléla i gaganla, bay balingla nlukas i gaganla, na too mdà di dale i fandam mlé. ⁴Du fakdo ale di gami ku dnawatmi i bléla, du fye nun alella di ktabeng i dad demeito faglut di banwe Dyudiya.

⁵Landè imen nawami ku én kalbong i gaganla blé, bay nun fa too mdatah mgimòla, dunan bléla i ktola di Dwata. Kafnge én, fdanàla ktola mlalò i kmanmi, du én knayè Dwata. ⁶Du tamatbù Titus samtifun i bléyu tabeng di dad faglut di Masidunya, taman toomi man, fye ku fnadlugan i nimoan di gamu, du fye tnabengan gamu dmohò i kafye nimòyu.

⁷Na di kdee nimòyu too fye kimòyu dun, du i kafaglutyu di ku Krayst Dyisas too bong, na gmagan gamu sa tamdò, du gadèyu nan i kaglut, na fgal gamu di klalòyu ku Krayst, na bong nawayu gami. Taman kayèmi ku tooyu dnohò i kafye nimòyu di dad demeito faglut di klandèla.

⁸Là sa ku nlegesgu gamu mlé tabeng, bay du fagu di fgadèmi gamu ku tan i kalbong ayè dademe dad to tmabeng i dad to landè, neyemi i kakdoyu ku too glut ku là.

⁹Na tagadeito gablà di bong kafye Amuito Dyisas Krayst. Du balù i kdee nfunan ditù di tah langit, knean mbaling kenen to landè, duenan gito du fye fagu di mgimoan ani, mbaling ito dad to nun.

¹⁰Na di fandamgu fye fa ku dnohòyu i tamatbùyu di fali takubu, du gamu sa i muna mlé na gamu sa i muna di dademe nun ayè mlé. ¹¹Taman, fnadlugyu gagin i ayè nawayu i tamatbùyu. Na nè i gaganyu beg blé, én sa i bléyu. ¹²Du ku nun ayèyu mlé i gaganyu blé, ani dnawat Dwata, du laan fni di gito i laito gagan blé, bay balingan fni i gaganito blé di kenen.

¹³⁻¹⁴Ise sa kayègu, ku mdà di kabléyu na baling gamu mnè di kalima, du fye gtabengyu i dademe dad to mnè di kalima, bay baling én kayègu, du nun knunyu ani, ku ttabengyu i dad mnè di kalima ani. Kafnge én di satu duh, ku mnè gamu di kalima, na ku nun di dale, ale gamtabeng gamu. Fagu dini, salngad i kdeeyu na landè dad to faglut mnè di kalima. ¹⁵Salngad i gsulat déén di Tnalù Dwata gablà di dad Dyu di kuku i knaan blé Dwata mdà di langit, ani gmanan, “I dad to muku i bong, landè lukasla, na i dad to muku tukay, là ale knulang.”

I ksalu Titus di banwe Korintu

¹⁶Bong fye di Dwata, du tatoo nun ayè Titus ttabeng gamu salngad i ayèmi. ¹⁷Là alò nun ayè Titus di kaklingen i fanmi kdek kenen salu di gamu, bay du too kenen mayè ttabeng, tafandaman salu kenen di gamu, balù landè fa manmi di kenen. ¹⁸Na nun faginmi ku Titus dunan i satu dememi faglut i too mgafè di kdee gustifun i dad de-meito faglut, du mdà di katdoan i Fye Tulen gablà ku Krayst Dyisas. ¹⁹Na là alò ani, du kenen tamgalék i dad de-meito faglut dini, du magin gami di ktundami i tabeng ani di demeito faglut ditù di Dyérusalém. Nimòmi ani, du fye too magdayen Dwata, na du fye fitemi i ayèmi ttabeng i dademe faglut.

²⁰Na too gami fgeye di kagotmi i bong tabeng bléyu, du fye landè fakay dmalam gami gablà di kalelmi dun. ²¹Du ani kayèmi ku i nimòmi slame matlu, là alò di kite Amuito Dwata, bay balù di kite i dad to.

²²Taman nun fa satu flanekito faglut i faginmi ku Titus. Na tadee dulè neyemi i to ani, na teenmi too kenen mayè mimò i nimò Dwata, lumban nan bong ayea salu ditù di gamu, du gadean gsalig gamu. ²³Na gablà ku Titus, kenen sa i demegu ttabeng gamu. Na i dad demen magin kenen, dunan i dad to dek i dad faglut mdà di dademe dad gustifun i dad faglut, na fagu di dale Dyisas Krayst too magdayen. ²⁴Fiteyu i kaddoyu di dale, du fye gmadè i dad faglut di kdee dad gustifun, too glut i kdagmi gablà di kafaglutyu na kaddoyu.

I ktabeng di dad to faglut

9 Gadègu balù làgu sansulit fa di gamu gablà i kabléyu tabeng di dad to faglut i mnè di kalima, ²du gadègu nun ayèyu ttabeng. Toogu gamu dag di dad to faglut déén di Masidunya, du mangu, gamu i mnè di banwe Akaya, tafandamyu di fali takubu gablà di ktabengyu, na dee ditù minit nawala du lingela gablà di ayèyu ttabeng. ³Kabay dekgu i dad flanekito muna di deg ditù di gamu ani, du fye gatlagad i bléyu di kakelgu, du fye i kdagmi gablà di gamu too glut. ⁴Du ku nun dad to mdà di Masidunya magin deg, na ku teenla là gatlagad gamu ttabeng, too gami myà, lumban i gamu kyà ku là gamu gatlagad, du tagman di dale tagastifunyu i bléyu. ⁵Taman man nawagu fye ku toogu dek muna i dad flanekito ditù di gamu, du fye ttabengla gamu fatlagad i bléyu i tafakangyu. Na ku én, gatlagad gamu kadang di kakelgu, na gadè i kdee kadang ise fagu di leges i duenyu mlé, bay too mdà di nawayu.

I bong fla

⁶Na nangyu nlifet i fléd ani. Ku mla ito alò tukay, na tukay sa i kantuito. Na ku mla ito bong, na bong sa i kantuito.

⁷Taman di kablé kat satu to, fye funan faldam ku file i kayean blé, du là fye i kablé ku là mdà di nawan, na ku nun mleges kenen, du én gaflehew Dwata ku mlé ito mdà di klaan nawaito. ⁸Na Dwata gmagan mlé di gito too bong fa di kliduito, du fye landè gukulangito, du fye nun fa gabléito di dad demeito to.

⁹Nun gman di Tnalù Dwata, manan, “I to gal mlé di dad to landè, là sa glifet i kafye nimoan ani kel di landè sen.”

¹⁰Dwata i gmagan mlé i bnê di to mla, na knaan du fye gamkaan kenen, gablén fa di gamu na tananuan i kalbong bnêyu na falnokan, du fye nun bong uléan, mdà di fye nimòyu di demeyu to. ¹¹Gal gamu banlé Dwata kafye, du fye gal gamu mlé di demeyu to, na du mdà di tabengyu i tundami kadang, dee dad to mlé bong fye di Dwata. ¹²Du i kabléyu tabeng ani kadang, là alò mabtas du tmabeng i dad to faglut di Dwata, bay baling too matnù i kdayen na kablé i dad to kafye di Dwata. ¹³Du ku gadè i dad to kayèyu mlé mdà di nawayu, dmayen ale Dwata, du ani gufite i kafaglutyu di Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst too glut, du nimenyu i knayè Dwata di gamu. Dmayen ale fa Dwata, du tatnabengyu ale na i dademe dad to faglut. ¹⁴Na du mbaling gamu mabtas di dale, toola gamu dnasal di Dwata, du mdà di kafye blé Dwata fagu di gamu. ¹⁵Taman mlé ito bong fye di Dwata mdà di too fye blén gito landè gmagan tmulen i kalbong kab-tasan, dunan i kablén gito Tingaan Dyisas Krayst.

I ksen Fol i fimò Dwata kenen

10 Agu Fol, i fakdo di gamu ani. Na nun kun mangman, too gamban i talùgu ku smulat agu di gamu, bay ku déén agu kun di safédyu gdè agu tmalù gamu. Kabay ani, là gamban i talùgu, du fagu di kdanà na ktanang nawa Krayst Dyisas nun fnigu di gamu. ²Na ani fnigu, fatluyu i nimòyu, du fye landè duengu fagban i talùgu di gamu di klauygu gamu, du too agu tmalù i dad to faldam i nimòmi fagumi di sasè knayè di tah tanà. ³Glut alò gami to, bay i kibòmi samfati i kdee sasè, là salngad i dad to mnè di tah tanà, ⁴du i dad tekmi di kasfati, ise ku mdà di dad to, bay baling too gmagan, du i dad tekmi ani mdà di Dwata, na gamfisan i dad dmuen kenen. ⁵Fnisanmi i fandam i dad to fdag i gnadèla na lanbàmi i kdee msang i dalan gmadè i kaglut Dwata, na di kaglabatla i kaglut mgebe ale di kimenla ku Krayst.

⁶Na di kafngeyu fite i ksikof kimenyu ku Dyisas Krayst, gatlagad gami mlayam dademe to dmuen Dwata.

⁷Neyeyu i kagkahyu déén. Ken nun to di gamu i faldam na kenen alò mlalò ku Dyisas Krayst, fye ku funan fandam ise sa alò kenen i mlalò, bay balù fa gami too mlalò ku Krayst. ⁸Na balù fdaggu gablà di glal blé Amuito Dyisas gami, landè gummyàgu, du ise duenan mlé gami i glal du fye falmomi i kafaglutyu, bay du fye tangalmi i kafaglutyu.

⁹Là agu mayè ku fanlikògu gamu fagu di sulatgu ani. ¹⁰Du nun kun mangman, agu Fol too labè na gamban i talùgu di gamu fagu di sulat, bay ku déén agu di safédyu là labè, na landè gukmamu i mangu. ¹¹I to talù gambet ani, fye ku gadean balù tan i manmi di sulat dno-hòmi di kakelmi di gamu.

I kafdag i dad to

¹²Là gami salngad di dad to fdatah i ktola. Là fulung faldam i dad to gambet ani, alò safdatah, na i kukumla i ktola alò fagu di dale fandam.

¹³Kabay gablà di gami, nun gusen i kafdagmi, du i gufdagmi alò i nimò fimò Dwata gami, na gakuf dini i nimòmi di gamu. ¹⁴Na du gakuf gamu di nimò fimoan gami, là glukas i kafdagmi du muna gami di dademe dad to di ksalumi di gamu di kebemi i Fye Tulen gablà ku Krayst Dyisas. ¹⁵Làmi sa fdag i dad nimò i dademe dad to di dad banwe ise gumdek Dwata gami. Kabay du gakuf gamu di nimò fimò Dwata gami, kayèmi ku fadlug lamnok i kafaglutyu, du fye too mbel i nimò i fimò Dwata gami. ¹⁶Du fye tamdò gami fa dademe dad to i Fye Tulen ditù di gumawag banwe. Du là gami mayè fdag gablà di nimò i dademe dad to, di dad banwe ise gumdek Dwata gami. ¹⁷Du gman Tnalù Dwata, manan, “Ku nun to mayè mdag, fye ku aloan dag i nimò Dwata.” ¹⁸Du landè btasan ku dag i satu to i kton. Silang mabtas ku mdag kenen Dwata.

I gusahal ale Fol na dad to flingu ale i dad to dek Krayst Dyisas

11 Kayègu ku tooyu fantahà nawayu flinge deg, balù man nawayu là agu fulung faldam. Kabay balù làgu fni ani di gamu du tafantahàyu i nawayu di deg. ²Too bong kaklengu gamu, salngad i kaklen Dwata gamu. Du salngad gamu i satu sawang libun fasdemegu di satu lagi, dunan Dyisas Krayst, na landè dademe fakay tamlamin gamu. ³Likò agu ku ken nun mgaw gamu salngad ku Iba fangaw i ulad, na gasyat i fandamyu di kimenyu na i kakdoyu ku Krayst Dyisas.

⁴Gmangu ani, du ku nun to salu di gamu, na tamdò i mahal tdò mayè gamu

flinge dun na dnawatyu i mahal tdò gablà ku Dyisas, ise tdòmi, na dnawatyu i mahal tulus, ise Tulus Dwata, na dnawatyu i mahal dalan gugalwà, ise i Fye Tulen.

⁵Na dad to tamdò i mahal tdò ani, én fandamla ale too mdatah dad gal dek Dyisas Krayst, bay gadègu ise ku mdatah ale di deg. ⁶Balù ku là agu too fulung talù, too gu gadè i glut tdò gablà di kafaglut di ku Dyisas, na ani tafgadèmi di gamu di kdee katdòmi.

⁷Landè fnigu di gamu di katdògu gamu i Fye Tulen mdà di Dwata. Na du ani nimògu, ken fandamyu i katdògu gamu landè btasan. Kabay i kaglutan, fdanàgu i ktogu, du fye ttabenggu gamu. Là fye kè i nimògu ani? ⁸Na di klogu tamdò gamu, i dademe faglut di dademe banwe i mlé deg tabeng. Gablà moon ku nun gdawatgu mdà di gamu, nang ku dmawat agu i tabeng mdà di dademe, du gamu sa i ttabenggu. ⁹Na ku déén agu di safédyu, na nun klidùgu là agu sa mni tabeng di gamu, du fye là agu smamuk gamu, bay i dad flane kito mdà di Masidunya mlé deg i kdee klidùgu. Na kel ani, làgu lmen mni di gamu, na balù kel di atuan, là agu smamuk gamu di klidùgu.

¹⁰Fagu di kaglut gablà ku Dyisas Krayst i mnè di nawagu, i kafdaggu ani là mgili, làgu fni tabeng di balù simto di kdee banwe di Akaya.

¹¹Ken fandamyu là agu mbong nawa gamu, bay ise du Dwata too gmadè ku tan i kalbong nawagu gamu. ¹²Na fadlug agu mimò i nimògu ani, dunan là agu mni tabeng di gamu, du fye i dad to flingu ale i dad to gal dek Dyisas, là fakay ku fasngadla i nimòla di gami nimò. ¹³I dad to én ise ku ale i glut dad to gal dek Dyisas, du fangawla gamu gablà di nimòla, na flingu ale, ale too glut dad gal dek Krayst. ¹⁴Kabay là ito tikeng di kaflingula, du balù Satanas flingu ke-

nen i satu kasaligan Dwata mdà di langit. ¹⁵Taman là ito tikeng ku i dad saligan flingu ale i dad salig Dwata na i nimòla kun too matlu. Kabay di fulé duh kadang, maflayam ale gasngad di sasè mgimòla.

I dad kaflayam Fol

¹⁶Na nulitgu man i gmangu di gamu gine, nangyu fandam ku là agu fulung faldam, du mdà di galgu man di gamu. Kabay balù ku ani fandamyu, fantahàyu nawayu di deg na fanlingeyu agu, du fye fakay agu fdag là ali. ¹⁷Na i mangu ani, ise sa ku mdà di Amugu Dyisas, du ani nimògu gambet i to là fulung faldam, na i to gal fdag. ¹⁸Kabay du too dee gal fdag gablà di nimòla di tah tanà ani, deg sa fa fdag salngad dale. ¹⁹Na galyu man gamu too fulung faldam, bay too gamu mayè flinge i dad to là fulung faldam. ²⁰Na balingyu fantahà nawayu balù di dad to masak gamu, i dad to gal mwè i kdee knunyu, i dad to mawel gamu, i dad to fdanà gamu, na i dad to smamfak gamu. ²¹Fye kè i nimò i dad to gambet ani? Gami mahal, du likò gami mimò salngad i dale nimò di gamu. Kabay du too ale fdag i dale kto, fdag agu fa, salngad i dad to ani i là fulung faldam.

²²Na simto dad to ani? Du ku fdagla i ktola du ale dad to Hibru, deg sa to Hibru. Na ale kun dad bel Israël. Deg sa i bel Israël. Na ale kun i dad bel Abraham. Na deg sa i bel Abraham. ²³Deg sa salngad i to là fulung faldam du mangu ani, bay ku fdag ale, ale dad salig Krayst Dyisas, agu sa i salig mdatah di dale. Du landè di dale i matu deg di kgal mimò di ku Dyisas Krayst, na dee fa dulègu bnilanggù, na talà gse ku file dulè agu bnadas, na file dulè fan agu mati. ²⁴Talime dulègu gnagu di kaskél tali i dad Dyu, na di kat kaskèlla deg man tlu falò syém dulè. ²⁵Na tatlu dulè dad to Roma munal deg, na sulè tapan agu mati di

ktudà deg batu, na tatlu dulè galnab aweng snakaygu, na sbutang na sduhgu lamtew di mahin. ²⁶Na di dee kagugu nun kaflayamgu mdà di bong dunuk, mdà di dad to mlaab deg du tmaku, mdà di dademegu Dyu, na mdà di dad to ise Dyu. Na nun kaflayam i gnagugu ditù di dad syudad, ditù di dad bulul, na ditù di tah mahin. Na nun fa kaflayamgu mdà di dad to flingu ale i flanekegu di kafaglut ku Dyisas. ²⁷Na too agu mimò kel di klungaygu, na dee dulè là agu gal gku-dang. Na slaan bitil na malinum agu, du slaan landè knaangu, na slaan tno agu du kulang sa klawehgu. ²⁸Na là alò ani, bay klit i duh msamuk i nawagu gablà di dad demegu faglut ku Dyisas Krayst ditù di dee banwe, ²⁹du ku nun satu di dale mlungay, lyogu i klungay, na ku nun mebe i demen to di salà, too mliidù i nawagu.

³⁰Na là agu mayè fdag, bay ku landè dademe kibògu, fdag agu gablà di kdee gnagugu, du déén gumite i klungaygu. ³¹Na Dwata i Mà i Amuito Dyisas Krayst i dnayengu kel di landè sen, i gmadè là agu tmulen kèng.

³²Di muna fa di kdéengu di banwe Damaskus, i gubirnadador i nalék Harì Ar-itas, dekan dad sundalun munung i gufusuk di syudad, du fakfean ale deg. ³³Kabay di satu butang, i dad demegu faglut tmabeng deg, na sudeng agu di lam i bong balyas na nluganla agu mdà di sol i too mdatah labat batu glibut di syudad, na galwà agu di falelan.

I kfite Krayst Dyisas di ku Fol

12 Na balù landè gukel i kafdaggu, fadlug agu fdag. Na ani, tulengu ku tan i kanteengu di kfite Amuito Krayst Dyisas di deg. ²⁻³Na tasfalò fat fali i takubu, nun mebe deg ditù di langit di gumnè Dwata. Làgu gadè ku alò kamna agu, ku demen ku glut lawehgu salu ditù, alò Dwata gmadè. ⁴Én

alògu gadè, tadag agu di too fye baweh banwe Dwata. Na nun lingegu ditù i là gagan tmulen i dad to, na fnang tulen di dademe dad to.

⁵Deg sa i to tamgebe ditù di langit, taman fdag agu gablà ani. Kabay gablà di ktogu alògu fdag i gumlungaygu. ⁶Kaflingengu dun, balù ku mayè agu fdag, ise ku deg i to là fulung faldam, du kdee kafdaggu slame too glut. Kabay là agu mayè fdag, du là agu mayè ku fandam i dad to agu i mdatah to. Fye fa ku fandamla gablà di deg, alò mdà ku tan i tateenla di deg, na ku tan i tdògu i talingela.

⁷Na du fye là agu fdag gablà di kdee kafye i fite Dwata di deg, taman falohan Satanas mlé di deg satu tduk i mlayam deg. ⁸Na tlu dulè too agu fakdo di Amugu Dyisas Krayst, du fye nwean moon i gal gamsamuk deg. ⁹Kabay ani timelan deg, manan, “Too sikof i tabengta ge, du ku mnè ge di klungay, én gumite i dad to i kgalgu.” Taman too agu lehew fdag i gumlungaygu, du di klungaygu lyalogu i kgal Krayst Dyisas ttabeng deg.

¹⁰Én duen too lehew i nawagu di klungaygu, di kafsasè i dad to deg, di dad kalima kel di deg, di kaflayam i dad to degss, na di dad samuk kel di deg mdà di klalògu ku Dyisas Krayst, du gadègu di klungaygu, i gal Dwata fgal deg.

I klidù nawa Fol gablà di dad to faglut

¹¹Na fdag agu gambet i satu to là fulung faldam. Kabay di muna, ku nsenyu agu moon di ksasè kangman i dad to mnang nawa deg, talandè duengu mangman gablà di ktogu. Fye fa ku gamu moon dmayen deg. I dad to flingu, ale i glut dek Krayst Dyisas na mdatah ale, tmulen ale kéng. Na balù agu mdanà to là ale sa mdatah di deg. ¹²I dee dad tnikeng na dad ilè gal nimò i satu to

gal dek Dyisas, tanimògu di knègu di safédyu, gagin i ktahà nawagu.

¹³Na i dad nimògu di gamu, salngad i nimògu ditù di dademe dad to faglut di dademe banwe. Satu alò i làgu sanngad, làgu mni tabeng mdà di gamu. Na ku man nawayu gamsalà agu fagu di nimògu ani, na tabyà nlifetyu.

¹⁴Na tagatlagad agu mlauly gamu di gatlu dulè. Na balù di klaulygu ani, là agu sa kadang mni di gamu tabeng, du ise filak i neyegu di gamu, bay neyegu di gamu i kakdoyu deg, du gamu salngad dad ngàgu, na ise ku dad ngà i mlé di dad tuala, bay dad tua i mlé di dad ngàla. ¹⁵Too agu lehew ku fakaygu blé di gamu i kdee gunungu, na balù i galgu, du fye gtabenggu gamu. Na du matnù i kakdogu gamu, i kakdoyu deg dé salu di gumlungayan?

¹⁶Na glut landè fnigu di gamu, bay nun mangman, balù landè kun fnigu nun gwègu du fangawgu gamu. ¹⁷Ku glut i gmanla, tan i kibògu kè mgaw gamu? Mafgaw gamu kè fagu di dad to i dekgu di gamu? ¹⁸Na toogu fakdo di ku Titus, du fye salu kenen di gamu, na nun dekgu satu flanekito faglut magin kenen. Na di kakel ale Titus di gamu, fangawla gamu kè? Gadègu ise ani nimò Titus, du gami Titus, salngad fandammi na nimòmi.

¹⁹Làgu gadè, bay ken fandamyu, fagu di kdee gmangu ani, alòmi nsen i ktomi. Kabay dad flanekgu faglut i toogu kando, kdee i tagmanmi tagadè Dwata, na slame fdu di ku Krayst Dyisas, na nimòmi kdee ani du fye matnù i kafaglutyu di kenen. ²⁰Na likò agu ken di kakelgu di gamu, teenggu di gamu i làgu knayè, na nun mangu di gamu i làyu knayè. Likò agu ken nun di gamu sbulaw, mingà nawa, flabè nawa, na fabtasla di nawala i alò knayèla, na falmo i dengeg i demela to, malsalék, fdatah, na gal mlét i nawa i dad demela to. ²¹Na likò agu ken di kakelgu du mlauly gamu,

bong i kyàgu di muna Dwata gablà di gamu. Na ken too mlidù nawagu kadang gablà di dee dad to gamsalà di muna fa, na kel ani là fa msal na tmagak i dee bung sasè knayè i lawehla, i too magagyà nimò i nimòla balù di muna i dad to.

I dad kafngewe Fol

13 Na di kasfulègu ani kadang di gamu, tagatlu dulègu mlauy gamu. Na ani gman Tnalù Dwata, manan, “Ku nun dmalam i satu to, landè kiboan, silang ku nun lwe ku demen tlu to mite dun.” ²Na tanun gmangu di dad to gamsalà di muna fa na di kdee fa i dademe, bay lèmgangu nulis di làgu fa kel i tagmangu di galwe dulègu mlauy gamu, dunan di kasfulègu di gamu kadang landè galwà di kaflayamgu i dad to ku simto i là tmagak i dad sasè nimòla, ³na ani gumiteyu i kaglut i dad gmangu mdà di ku Dyisas Krayst. Na là mlungay Krayst Dyisas di kimoan di gamu, balingan fite di gamu i kgal i tulusan. ⁴Du balù sadi landè kgal i tulusan di kfatila kenen di krus, bay mdà di kgal i tulus Dwata lèman kenen mto. Na salngad én gami i masasatu di ku Krayst, sadi landè kgalmi du gal gami maflayam, bay fagu di kgal i tulus Dwata i tmabeng gami, na fakay gami fa tmabeng gamu.

⁵Tooyu neye i nawayu ku glut too gamu faglut di ku Dyisas Krayst ku là. Snalekyu i ktoyoyu ku déén Dyisas di nawayu, du ku là déén Dyisas di nawayu ise gamu dad to faglut di kenen.

⁶Na kayègu ku gadèyu déén Dyisas di

nawami na gami i too glut dad gal dek Dyisas Krayst.

⁷Na dmasal gami di Dwata, du kayèmi ku landè sasè nimòyu. Ise ku én dasalmi du fye nun gmadè i kaglut gablà di gami, bay dmasal gami du fye too matlu i nimòyu, balù ku landè gmadè, gami i dad gal dek Krayst Dyisas. ⁸Du là gami tatì tmalù dad to ku landè duenan, tnalùmi ale alò ku nun sasè nimòla, du fye tanlula i nimòla. ⁹Too agu lehew ku fye i nimòyu, du ku én kagkahyu landè dalangu fite i glalgu tmalù gamu. Kabay ise alò ani, du toomi gamu dnasal di Dwata, fye ku matnù i kafaglutuyu kel di ksikofan. ¹⁰Na én duengu smulat ani di gawag agu fa di gamu, du fye di kakelgu, landè to tnalùgu na fanlayamgu fagu di glal blé Amuito Dyisas Krayst di deg. Blén di deg glal ani, ise du fye falmogu i kafaglutuyu, bay du fye ttabenggu gamu, du fye matnù i kafaglutuyu.

Gusen i man Fol

¹¹Na ani nan, dad flanekegu faglut, i gusen i mangu. Tooyu tanlu i dad nimòyu, fanlingeyu i kafakdogu di gamu, na sansatuyu i nawayu, du fye manak i knèyu, na Dwata i gumdà i kakdo na ktanak nawa samnagin gamu.

¹²Na tooyu fite i kasakdoyu. ¹³Kdee demeito faglut dini manla fandamla gamu.

¹⁴Kayègu ku banlé gamu Amuito Dyisas Krayst kafye, na i kalbong nawa Dwata na i ksasatu nawayu di Tulusan samnagin gamu.

Galasya

I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Galasya

Kafaglabat gablà di sulat Fol di dad to di banwe Galasya

Na di galwe dulè Fol magu salu di dee banwe du tdoan i dad to i Fye Tulen gablà ku Dyisas, salu kenen di banwe Galasya, satu banwe glam di Asya, na tdoan i dad to gablà di kfaloh Dyisas i litan di kfatin, du fye galwà ale di dad salàla. Na mdà di katdoan, dee faglut di ku Dyisas.

Na di kakubu Fol di banwe Galasya, nun dad to Dyu kel na én balingla tdò là sikof kun i kagalwà mdà alò di kafaglut di ku Dyisas, na ku mayè dad to ise Dyu masafye di Dwata, là fakay ku làla lalò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Na taman ani gumdà i ksamuk nawa i dad to faglut.

Na di kaklinge Fol ani, gasilan ale snulat. Toon fanbangal i kafaglabat dale di sulat ani, i gumdàla galwà dunan i kafaglutla di ku Dyisas ise mdà di kimenla i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis.

1 Agu sa Fol i smulat ani. Deg sa i to gal dek Dyisas, bay ise ku mdà di knayè i dad to. Na ise dad to mdek deg du tmulen Tnalù Dwata, bay i mdek deg, dunan Dyisas Krayst na Maito Dwata, i mték ku Dyisas mdà di fatin. ²Agu na kdee demegu faglut dini gal faldam gamu.

Na smulat agu ditù di kdeeyu dad faglut di ku Dyisas di kdee banwe glam di banwe Galasya.

³Kayègu ku banlé gamu Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

⁴Blé Krayst i kton di fati fagu di kimenan i knayè Maito Dwata, fye galwà ito

di dad salaito, na di dad sasè nimò i dad to di bang ani, i dmuen Dwata. ⁵Too ito dmayen Dwata kel di landè sen. Amén

Alò satu Fye Tulen

⁶Tikeng agu gamu, du là sa mlo na knagolyu Dwata, i tamalék gamu fagu di kafye nimò Krayst. Na ani baling gamu faglut i mahal tdò manla kun satu Fye Tulen. ⁷Kabay i kaglukan, landè dademe Fye Tulen! Na mangu ani, du nun dad to déén di gamu, smamuk i fandamyu fagu di tdòla, du kayèla tanlas i kaglut di Fye Tulen gablà ku Krayst. ⁸Kabay balù gami, ku demen i kasaligan mdà di langit salu dini, na tamdò i dalan kagalwà, bay ku là salngad di tagatdòmi gamu, fye fanlayam kenen kel di landè sen. ⁹Tagmangu gine, bay nulitgu di gamu ani, ku simto tamdò i dalan kagalwà, bay ku là salngad i tagatdòmi di gamu, fye fanlayam kenen kel di landè sen.

¹⁰Man nawayu kè én kayègu ku dayen agu i dad to? Ise! Én kayègu Dwata i dmayen deg. Man nawayu kè kayègu ku lehew i dad to i nimògu. Ise! Ku én kayègu ise agu i salig Krayst.

I katlo Dwata ku Fol

¹¹Na dad flanekegu faglut, kayègu ku gadèyu i dalan kagalwà i tagatdògu di gamu, ise ku mdà di fandam i dad to.

¹²Ise ku mdà di dad to i kdawatgu i Fye Tulen ani, na landè to tamdò dun di deg, bay gdawatgu fagu di kfite Dyisas Krayst dun di deg.

¹³Talingeyu gablà di knègu di muna fa, di kimengu i tdò i dad to Dyu, na i kibògu too mlayam i dad faglut di Dwata du kayègu falmo dale. ¹⁴Na i dademegu Dyu salngad i ktuagu, landè matu deg di klalò i dad tdò gami dad Dyu, na di klalò i dad tdò dad gutambulmi.

¹⁵Kabay balù ani nimògu, mdà di kafye Dwata di deg, tamgalékan agu di là agu fa sut, mbaling agu satu saligan. Na

di kakel i bang kayean, ¹⁶fgadean di deg gablà di Tingaan Dyisas, du fye tdògu i Fye Tulen gablà di kenen di dad to ise Dyu, na landè to gusmalekgu gablà di kfiten deg. ¹⁷Na là agu salu di banwe Dyérusalém du mlauiy agu i dad sfalò lwe dek Dyisas di muna fa di là agu fa dek Dyisas. Kabay ditù baling i gusalugu di banwe Arabya, na kafnge én samfulè agu di banwe Damaskus. ¹⁸Silang agu salu di Dyérusalém takubu i tlu fali, du kayègu nlauiy Fiter, na déén agu di safédan sfalò lime butang. ¹⁹Na klogu déén, landè teengu dademe di dad sfalò lwe gal dek Dyisas senan alò Dyém i twali Amuito.

²⁰Na di muna Dwata, mangu di gamu i sulatgu ani, ise kakakéng bay slame glut.

²¹Kafnge én, fadlug agu ditù di dad banwe glam di dad banwe Sirya na Sil- isya. ²²Na di bang én, i dad to faglut di ku Dyisas Krayst di banwe Dyudiya, là milè deg. ²³Alòla linge tulen i dademe dad to, dunan di muna fa gal agu mlayam dale, bay ani, tamdò agu gablà di kafaglut i kayègu falmo di muna. ²⁴Taman dmayen ale Dwata du fnalamin i nawagu.

I klauiy Fol i dademe dad gal dek Dyisas

2 Na di kakubu i sfalò fat fali, samfulè agu ditù di syudad Dyérusalém. Na magin deg Barnabas, na lègu fagin Titus. ²Na i duengu salu ditù, du fgadè Dwata di deg fye ku salu agu ditù. Na di kakelmi, stifun dad ulu di dad faglut, alò ale. Na tulengu dale gablà di Fye Tulen galgu tdò di dad to ise Dyu, du fye gadèla tlu i tdògu, du là agu mayè ku i tamgimògu mdà di katbuan kel ani landè btasan. ³I demegu Titus, balù ise Dyu, làla kenen nleges mlalò i flalò gablà di kaftulì, ⁴bay nun di dale mayè ku ftulìla kenen. I dad to ani alò flingu faglut, na fusuk ale di kastifunmi, du neyela i ka-

galwà i tagdawatmi mdà di ksatumi di ku Krayst Dyisas. Kayèla ku mbaling gami lèman magfasak di tagnè fnaglut i dad Dyu. ⁵Kabay làmi dnawat i kayèla, du kayèmi fadlug mnè di gamu i kaglut i Fye Tulen.

⁶Na gablà di dad to dnagit ulu, di kak- lingela i tdògu landè tanlasla na landè tnùla. Balù simto dad to én là mabtas di deg, du ise én gumdà Dwata mukum gito di kdatahito. ⁷Na gadèla tablè Dwata di deg glal tamdò di dad to ise Dyu i Fye Tulen, salngad i kablén ku Fiter i glal tamdò i Fye Tulen di dad to Dyu. ⁸Du mdà di tulus Dwata dekan agu tamdò i Fye Tulen di dad ise Dyu, salngad i kdekan ku Fiter tamdò i Fye Tulen di dad to Dyu. ⁹Na Dyém, Fiter, na Dyan, i manla dad ulu i dademe déén, dnìlèla dek agu Dwata mimò i nimò ani, taman dnawatla gami Barnabas i dademela di nimò Dwata. Sasatu i nawami gablà di nimòmi, dunan gami tamdò di lam i dad to ise Dyu, na ale tamdò di lam i dad to Dyu. ¹⁰Na alòla fni di gami ku tnabengmi i dad to landè déén di dale. Na én satu nimò toogu fkah di nawagu.

I kngak Fol ku Fiter

¹¹Na di ksalu Fiter di gami di An- tiyok, nngakgu kenen di gudee to, du nun gugsalaan. ¹²Du kakelan di banwe Antiyok, kmaan kenen di saféd i dad faglut ise Dyu. Kabay di kakel i dademe dad Dyu faglut dek Dyém déén, talaan fasbool di saféd i dad ise Dyu, du likò kenen i dad dadememi Dyu i too mlalò i flalò gablà di ktulì. ¹³Taman dademe dad Dyu faglut, mlalò ale i kaflingu Fiter, na talà ale kmaan di saféd i dad to ise Dyu. Na balù Barnabas mgebe du mdà di klikoan. ¹⁴Na di kitegu talà ale mlalò i kaglut di Fye Tulen, mangu di ku Fiter di muna i kdee dad faglut, mangu, “Fiter, ge satu Dyu, bay i nimoam salngad nimò i dad to ise Dyu. Taman kan ku nlegesam

i dad to ise Dyu lalò i tagnè gal nimò i dad Dyu?

¹⁵“Na mdà di ksutmi Dyu gami, na là gami gambet i dad to ise Dyu mlaflà i flalò Dwata. ¹⁶Kabay balù én, tagadèmi là gami mbaling matlu di kite Dwata, mdà di kimenmi i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, bay alò mdà di kafaglutmi ku Dyisas Krayst. Taman tafaglut gami di kenen, du fye mdà di kafaglutmi mbaling matlu gami di kite Dwata fagu di ku Krayst, ise ku mdà di kimenmi i flalò, du landè to matlu di kite Dwata mdà di kimenan i flalò.

¹⁷“Na én kayèmi gami dad Dyu ku matlu gami di kite Dwata, fagu di kafaglutmi di ku Dyisas Krayst, taman di kafaglutmi, glabatmi gamsalà gami salngad i dad to ise Dyu. Na ku glut, fakay kè man gamsalà gami du mdà di ayè Krayst? Là, là sa fakay. ¹⁸Ku lêman agu samfulè na mimen i flalò taknagolgu, én sa gugmadè gamsalà agu du tanlafagu i flalò. ¹⁹Du di deg, glabatgu là agu matlu di kite Dwata fagu di kimengu i flalò, taman taise nan ku i flalò mebe deg. Kdee ani mkel di deg du fye mlalò agu Dwata, fye magdayen kenen. Fagu di kafaglutgu ku Krayst, gambet mati agu du gagin kenen di kfatin di krus. ²⁰Na taise deg i mto, bay Krayst i mnè di deg. Na di knègu dini, mdà alò di kafaglutgu di kenen, i Tingà Dwata, i mlé i kton di fati tlas deg, tandà i kalbong nawan deg. ²¹Na là agu kmagol i kafye Dwata i tagdawatgu. Du ku mdà di kimen i flalò, mbaling matlu i satu to di kite Dwata, landè gukmamu i kfati Krayst.”

I kafaglut ku demen kimen i flalò

3 Tay, gamu dad faglut di banwe Galasya, salngad gamu dad to là fulung faldam. Simto fbutè gamu na fasyat

gamu di kaglut? Taglabatyu gablà di kfati Dyisas Krayst di krus, du toogu fbangal i katdògu gamu gablà di kenen. ²Tnimelyu deg ani, gdawatyu kè Tulus Dwata fagu di kimenyu i flalò ku demen fagu di kafaglutyu di Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst talingeyu? ³Là gamu kè fulung faldam? Di katbùyu faglut di ku Dyisas Krayst, smalig gamu di Tulus Dwata fye matlu gamu di kite Dwata, bay ani, én baling gusmaligyu di gamu gnagan mimen i flalò. Làyu sa gagan! ⁴I dad gnaguyu mdà di kafaglutyu ku Dyisas, landè nan kè gukmamuyu dun? Là fakay! ⁵Mlé Dwata Tulusan di gamu kè na nimoan i dad tnikeng di munayu, du mimen gamu i flalò, ku demen mdà di kafaglutyu i Fye Tulen talingeyu?

⁶Neyeyu Abraham. Salngad man Tnalù Dwata gablà ku Abraham, manan, “Faglut kenen di Dwata, na mdà di kafaglut, matlu kenen di kite Dwata.”* ⁷Na fye ku glabaty, i kdee dad to faglut di ku Dyisas Krayst dale i too glut bel Abraham. ⁸Di kafsulat Dwata di Tnaluan, falan gadè fbalingan i dad to ise Dyu matlu di kiten fagu di kafaglutla. Na falan tulen ku Abraham gablà di Fye Tulen én, manan, “Fagu di ge, mlé agu kafye di kdee dad sahal to di klamang tanà.”† ⁹Nun kafye blé Dwata di ku Abraham du faglut kenen, taman balù simto faglut di Dwata gamdawat kafye salngad ku Abraham.

¹⁰I kdee dad to smalig di kimenla i flalò mnè di kalbut Dwata dad to mlaflà dun, du gman di Tnaluan, “Fanlayam i kdee dad to là sdulè mimen i kdee dad flalò tafsulat Dwata.” ¹¹Na ani sa gugmadeito landè to mbaling matlu di kite Dwata mdà di kimenan i flalò, du gman di Tnalù Dwata, “I to matlu di kite Dwata fagu di kafaglut, kenen sa mfun nawa

*3:6 Dyénésis 15:6

†3:8 Dyénésis 12:3, 18:18, 22:18

landè sen.” ¹² Kabay ku nun satu to mimen kdee flalò, landè kamun i kafaglutatan, du gman Dwata di Tnaluan, “Ku nun to sanduléan nimen i kdee flalò, kenen sa i mfun nawa landè sen.”

¹³ Kabay landè to gamgimen i kdee én, taman mnè kdee di kalbut Dwata di dad mlafa dun, bay tansò ito Krayst di too sasè kafayam blé Dwata, du kenen maflayam tlas gito di kaglansangan di krus. Du nun di Tnalù Dwata, manan, “I to flansang di krus, fanlayam kenen.” ¹⁴ Na nsò ito Krayst, du fye i kafye fakang Dwata ku Abraham lê gablé di dad to ise Dyu, fagu di ku Krayst Dyisas, du fye mdà di kafaglutito di kenen gamdawatito i Mtiu Tulus fakangan.

I flalò na i fakang Dwata

¹⁵ Na dad flanekegu faglut, nun guflingengu dun. Ku nun lwe to na nun kas-fakangla na tafngela snulat i dagitla, landè to fakay tamlas demen tamnù i kasfakangla.

¹⁶ Na salngad én fakang Dwata ku Abraham na i satu belan. Ise man Tnalù Dwata ku én fnakangan i dee bel Abraham, bay én balingan man, “Nun fakanggu di satu belam.” I kayean man alò satu bel gumakangan, dunan Krayst.

¹⁷ I kayègu man, i fakang Dwata ku Abraham di muna fa, toon dnòhò. Silang blé Dwata i flalò kafnge fat latu tlu falò fali. Kabay balù nun flalò, knean là fakay tanlas demen man landè gukmamu i fakang Dwata ku Abraham, du landè fakang Dwata i laan dnòhò. ¹⁸ Du ku gdawatito i kafye mdà di Dwata du mimen ito i dad flalò, glut talandè gukmamu i fakang Dwata. Kabay ise, du gdawat Abraham i kafye mdà di Dwata, du dnòhò Dwata i fakangan di kenen.

¹⁹ Taman tan kè gukmamu i flalò? Mlé Dwata i flalò fagu di ku Mosis, du fye dilè dad to i dad salàla. I klalò i flalò kel alò di kakel i bel Abraham i gumakang

Dwata, dunan Krayst Dyisas. Di muna, blé Dwata i flalò di ku Mosis fagu di dad kasaliganan, na Mosis tmugad dun di dad to. ²⁰ Kabay di kfakang Dwata ku Abraham, landè gukmamu i to tmugad dun, du alò satu makang dunan Dwata.

I gukmamu i flalò

²¹ Na man nawayu kè là maslalò i flalò na i dad fakang Dwata? Ise, du ku nun flalò gamlé i dad to nawa landè sen, én sa dalan i kdee dad to mbaling matlu fagu di kimenla i flalò én. ²² Kabay landè flalò gamlé nawa, na nun gsulat di Tnalù Dwata manan kdee dad to di tah tanà ani mgikat di dad salà, taman i kafye fakang Dwata fagu di kafaglut di ku Dyisas Krayst i gablé di dad to faglut di kenen.

²³ Di là fa kel i bang i kafaglut di ku Dyisas, sadi ito mgikat di flalò, na landè gugalwaito, kel di duh fite Dwata di gito i dalan kafaglut di kenen. ²⁴ I flalò mebe gito, kel di kakel Krayst, du fye di kake-lan fbalingan ito matlu di kite Dwata fagu di kafaglutito di kenen. ²⁵ Na taman du tafite di gito i dalan i kafaglutito di ku Krayst Dyisas, i flalò talà mebe gito.

I dad ngà Dwata

²⁶ Na fagu di kafaglutuyu, kdeeyu mbaling dad ngà Dwata di ksatuyu di ku Krayst Dyisas. ²⁷ Na kdeeyu tafbunyag di ku Krayst mbaling masasatu di kenen, na talalòyu kenen. ²⁸ Taman gamu dad faglut, talandè gusahalyu, balù ku Dyu demen ise Dyu, balù ku fasak demen ise fasak, balù lagi demen libun, masasatu i kdeeyu fagu di ksatuyu di ku Krayst Dyisas. ²⁹ Na ku Krayst i mfun gamu, salngad gamu i dad bel Abraham, na gamdawat gamu i kdee fakang Dwata di kenen.

4 Kayègu man, ku nun tingà na mati i maan, mfun kenen i knun i maan. Kabay du tingà fa laan tayò gfun i

knunan, taman landè gusahalan di satu fasak, balù mfun kenen i kdee. ²Salngad kenen satu fasak i maan, du di tingà fa, toon nimen dad to tanalék i maan mifat kenen na dad knunan kel di duh i tagman maan fakay blé di kenen. ³Na di là fa kel Krayst dini, salngad kagkahito, du fasak ito di dad tdò di tanà ani gumlaloito. ⁴Kabay di kakel i bang fala nalék Dwata, dekan Tingaan Dyisas di tah tanà ani, na sut kenen di satu libun, na glam kenen di dad Dyu na i flalò mebe kenen, ⁵du fye nsoan i dad to mdà di kgikat di kimen i flalò, du fye mbaling ito dad ngà Dwata.

⁶Du gamu dad ngà Dwata, mdek Dwata Tulus Dyisas du mnè di nawayu, na fagu di kenen fakayyu tlo Dwata, “Mà.” ⁷Taman taise gamu fasak, bay tingaan. Na du gamu dad ngà Dwata, gdawaty kdee blé Dwata di dad ngaan.

I ksamuk nawa Fol gablà di dad to di Galasya

⁸Di muna fa, landè gadèyu gablà di Dwata, taman fasak gamu di dad ise glut dwata. ⁹Kabay ani, du tagadèyu Dwata, bay fye fa kè ku mangu tagadè gamu Dwata, kan kè ku mayè gamu samfulè di dad tdò i lalòyu di muna i landè gukmamu na i là gmagan falwà gamu? Mayè gamu kè magfasak lêman di tdòla? ¹⁰Kan ku fnaglutyu i dad lii dad Dyu fagu di kafèyu i dad mabtas duh, i ksut i bulen, na i kaktu di kat fali. ¹¹Én klikògu ken kdee nimògu di gamu baling landè gukelan.

I kafakdo Fol di dad faglut

¹²Dad flanekegu faglut, ani toogu fakdo di gamu. Fbaling gamu gambet deg, du mbaling agu gambet gamu dad ise Dyu. Landè sasè nimòyu di deg di muna di knègu di gamu. ¹³Di tnanin ksalugu ditù di gamu, nun tdukgu, bay mdà di knun tdukgu, gatdògu gamu i

Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst. ¹⁴Na balù maflayam gamu mifat deg di knun tdukgu, là gamu mnang deg na làyu agu knagol, bay dnawaty agu gambet agu i kasaligan Dwata, ku demen Krayst Dyisas. ¹⁵Too gamu lehew di bang én. Kan ku magwè di gamu i klehewyu? Du gadègu ku fakayyu gwè i dad matayu du blé deg, tooyu nimò. ¹⁶Na fandamyu deg kè i to dnuenyu du tatnulengu gamu i kaglut?

¹⁷Na i dad to tamdò kakakéng, toola gamu fanduf, bay sasè kafdufla. Du én alò kayèla ku sankahla ito, na fandufyu na nsenyu ale. ¹⁸Na fye ku nun dad to too fduf gamu, ku fye i gumdaan. Na too fye ku tooyu agu fanduf, là alò ku déén agu di safédyu. ¹⁹Dad ngàgu kanbonggu nawa, i kalnawagu gamu gambet too dad ngàgu. Taman lyalogu i katduk i libun ku sut i tingaan, kel di ksikof i kagot Krayst gamu. ²⁰Too fye moon, ku déén agu di safédyu ani, du fye fanganaggu i ktalùgu di gamu. Too msamuk i nawagu gablà di gamu.

Hagar na Sara

²¹Nun snalekgu di gamu dad magfasak di kimen i flalò. Glabaty kè i gman di flalò sulat Mosis? ²²Manan, nun lwe tingà lagi Abraham, satu sut di libun fasak, na satu di libun ise fasak. ²³I tingaan sut di libun fasak btal kngaan, bay i tingaan sut di ise libun fasak, i kngaan mdà di fakang Dwata di ku Abraham.

²⁴Na lwe libun ani guflingen di lwe dalan i dad to salu di Dwata. Flingengu Hagar, i fasak, di dalan blé Dwata ku Mosis ditù di bulul Sinay di kablén i flalò. Na kdee dad bel Hagar sut di kagfasakla. ²⁵Na Hagar i guflingengu i bulul Sinay di banwe Arabya, na gumtatekan dunan i syudad Dyérusalém, na kdee dad to déén magfasak di kimenla i flalò. ²⁶Kabay i satu libun dnagit ku Sara, ise kenen fasak, na i banwen, satu

Dyérusalém ditù di langit, na kdee mnè ditù là magfasak di kimenla i flalò, na gito i dad belan. ²⁷Na nun man Tnalù Dwata,

“Too ge flehew libun là lmen mngà, mkit ge mdà di bong klehewam, balù laam fa lmen nagu katduk i ksut tingà,

du nun kadang dee belum balù landè fa dad ngaam na tnagak ge i yaanam, dee fa belum di libun nun yaan.”

²⁸Na gamu dad flanekgu faglut, gamu i dad ngà Dwata, du dnohò Dwata i fakangan, salngad i kdohooan i fakangan di ku Abraham di ksut tingaan Isaak.

²⁹Na di bang én, i tingà i btal ksut dunan Ismaél, fanlayaman twalin Isaak, i tingà sut fagu di Tulus Dwata. Na salngad én dad bella di bang ani. ³⁰Kabay nun fngewe Dwata ku Abraham di Tnalù Dwata, manan, “Falwaam i fasakam libun na i tingaan, du i tingà sut di fasak là gamfun i nfun i maan, alò i tingaan sut di ise fasak mfun dun.” ³¹Taman dad flanekgu faglut, ise ito dad ngà di libun fasak, bay gito i dad ngà di libun ise fasak.

I kafalwà Krayst gito

5 Na tagalwaito di kimen i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Tagafalwà ito Krayst na talà ito magfasak di flalò. Taman nang gamu samfulè di kagkahyu di muna di kagfasakyu di flalò.

²Fanlingeyu agu, agu Fol mangu ani di gamu, ku én duenyu mayè ftulì du mdà di kimenyu i flalò, landè gukmamuyu i nimò Krayst. ³Lêmangu sansulit i gmangu. Ku simto to ftulì du ilè kimenan i flalò, là fakay ku laan sandulè nimen i kdee di flalò. ⁴Na ku én fandamyu matlu gamu di kite Dwata fagu di kimenyu i flalò, tasankahyu i ktoydu di ku Krayst, na taknagolyu i kafye Dwata. ⁵Kabay gami, mdà di kafaglutmi, nun imen nawami fbaling gami Dwata matlu di kiten, na

ani sanfatanmi fagu di kgal i Tulusan. ⁶Du di to masasatu di ku Krayst Dyisas, là mabtas di kenen ku tnuì ku là tnuì. Kabay én mabtas dunan i kafaglutu di ku Krayst, teen di kdee nimoan mdà di kalbong nawan.

⁷Na too fye katbù i kafaglutyu. Simto kè fasyat gamu di dalan kimen i kaglut?

⁸Ise sa Dwata fasyat gamu di dalan én, du kenen sa tamlo gamu du fye salu gamu di kenen. ⁹Fafye gamu du fye là kamfit i tdòla di kdeeyu, salngad i bulung falnok fan, du manla balù tukay bol di bong arina kanfitan i kdee.

¹⁰Kabay nun ksalig i nawagu gablà di gamu. Du mdà di ksatuito di Amuito, man nawagu samfulè gamu di glut tdò. Na i to mlét i nawayu, balù simto kenen, fanlayam kenen Dwata.

¹¹Kabay dad flanekgu, gablà di deg, man i dademe kun, tamdò agu i dalan matlu di kite Dwata, dunan di ktulì. Ku glut i manla, kan ku fanlayam agu fa i dademegu Dyu? Du ku glut i manla i tdògu gablà di kfati Krayst di krus là gamsamuk dale. ¹²Na gablà di dad to smamuk gamu, fye moon ku là alò ftulilà, bay fye fles faklang.

I kakdo

¹³Na gamu dad flanekgu, tanalék gamu Dwata, du fye falwaan gamu di kimenyu i flalò. Kabay laan gamu tatì falwà, du fye i sasè knayè mebe gamu, bay du fye stabeng gamu mdà di kasakdoyu. ¹⁴I kdee flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, fakay too nimen fagu alò di satu flalò, dunan, “Kandoyu i demeyu to salngad i kakdoyu i gamu kto.” ¹⁵Kabay ku sdal gamu, gambet i dad lmanaf snagal na sakét, tooyu neye ken baling sdulè malmo i ksatuyyu.

I knayè Tulus Dwata na knayè laweh

¹⁶Na toogu man di gamu, too gamu mimen i kalak Tulus Dwata, du fye là

gamu mimen i sasè knayè i lawehyu.¹⁷ Du i sasè knayè i lawehito na i knayè Tulus Dwata sahal. I knayè Mtiu Tulus, knangan i knayè laweh, na i knayè laweh, knangan i knayè Mtiu Tulus. Saglà ale di fandamito, na én gablabal di kimoito fye.¹⁸ Kabay ku én mebe gamu i Tulus Dwata, là gamu sa mgikat di flalò.

¹⁹Too mbangal kdlè i nimò dad to mimen i sasè knayèla, du nimòla dee bung sasè knayè lawehla di kwèla to ise yaanla na nimòla dademe magagsik na magagyà nimò,²⁰ mangamfù ale di dad ise glut dwata, na mloos ale, snang ale nawa, sbulaw ale, mingà nawala, gal ale flabè, alòla fandam i knayèla, na sduen dad lumbuk, na slumbuk ale mdà di kasduenla,²¹ niballa i knun i dademe, flangal ale, magin ale i dademela di sasè nimò, na nun fa dee sasè nimòla. Na lè-mangu nulit i gmangu di gamu di muna, i dad to mimò gambet én, là ale gdawat di kagot Dwata.

²²Kabay ku nimenla knayè Tulus Dwata, kanbongla nawa i dademela, nun klehewla, ktanak nawala, ktahà nawala, kafye nimòla di demela to, knangla sasè, too ale gsalig,²³ fdanàla i ktola di demela to, na gadnanla i ktola. Na balù tan flalò là dmuen i kdee ani gine.

²⁴Na kdee dad to nfun Krayst Dyisas, taflangsangla di krus i kimenla i sasè knayè lawehla.

²⁵Du én gumdà i falami nawaito i Tulus Dwata, taman mimen ito i kalakan gito.²⁶Na nang ito safdatah, sbulaw, ku demen singà nawa.

I kastabeng

6 Na dad flanekegu faglut, ku nun satu di gamu mtatek di salà, gamu dad nebe i Tulus Dwata, ttabengyu kenen samfulè di Dwata, fagu di kafganagyu i kafaglabatyu di kenen. Kabay too gamu fgeye, du fye là gamu tatek di salà salngad kenen.²Too gamu gal stabeng di

blat klidù nebe i dad demeyu, du ku ani nimòyu, dnohòyu flalò Krayst.³Ku nun to man nawan mdatah kenen, bay di kaglut an ise kenen mdatah, fangawan i kton.⁴Fye baling ku kat satu to nukuman kenen nimò. Na ku fye, fakay kenen flehew. Kabay nangan man kenen i fye to, alò mdà di kiten nimò i demen to.⁵Du kat satu to tmimel kadang di Dwata gablà di kenen nimò.

⁶I dad to tamatdò Tnalù Dwata, fye moon ku mlé ale mdà di kdee fye knunla di to tamdò kenen.

I kafla

⁷Nangyu fangaw i ktoy, du landè to gmagan mgaw Dwata, du gadean i kdee. Du balù tan fla i satu to, én sa i kantun.

⁸Na ku simto mla i sasè knayean, mdà di sasè knayean kantun i kalmo. Kabay ku simto mla i knayè i Tulus Dwata, mdà di Tulus Dwata kantun nawa landè sen.

⁹Taman fye ku là ito flungay mimò fye, du ku gamtayud ito di kimoito fye, nun duh kadang gamdawat ito i fye untung blé Dwata gito.¹⁰Taman di kloito mnè fa di tanà ani, tooito fnadlug mimò fye nimò di kdee dad to, lumban di dad demito faglut.

I gusen i man Fol

¹¹Neyeyu i kalbong dalangu smulat di sulatgu ani.

¹²I dad to mayè mleges gamu ftulì, én alòla kayè ku flehewla i demela Dy, na fye là ale maflayam mdà di katdòla gablà di kagalwà fagu di kfati Krayst di krus.¹³Na balù dad to tatnuli ani, làla sa gimen i kdee flalò. Kabay mayè ale fa ku ftulì gamu, du fye dag i dad to ale mdà di kimenyu dale.¹⁴Kabay deg, landè dademe daggu, alò i krus gumati Amuito Dyisas Krayst, du fagu di kfatin di krus gambet mati agu gagin kenen, taman talà agu mgikat di kdee sasè knayè i banwe, na i sasè knayè i

banwe talà mebe deg. ¹⁵Là mabtas ku tnulì i satu to ku là, bay i too mabtas ku tafnalami Dwata nawan.

¹⁶Kayègu ku banlé Dwata ktanak nawa na kakdo di kdee dad to mlalò i tdògu ani, kel di kdee dad to Dwata.

¹⁷Na di gusenana, ani mangu di gamu. Fye landè to fkéng na agu dek Krayst Dy-

isas. Du fagu di dad laas di lawehgu mdà di dad to dmuen ku Dyisas, dilèyu agu satu fasakan. ¹⁸Na dad flanekgu faglut, kayègu ku blé Amuito Dyisas Krayst kafye di kdeeyu. Amén.

Ifisus

*I Sulat Fol di Dad To
Faglut di Banwe Ifisus*

Kafaglabat gablà di sulat Fol di dad to di banwe Ifisus

Na smulat Fol i sulat ani klon di bi-langgù di banwe Roma. Na di galwe kagun tamdò Tnalù Dwata di dad to ise Dyu, slob kenen di Ifisus. Na mdà di katdoan, nun mgeben di kafaglut di ku Dyisas.

Na i banwe Ifisus glam di banwe Asya, na mnè di kilil i mahin. Di muna fa, i banwe Ifisus too bong na dee dad to mnè déén. Na i banwe ani too mdengeg, du too nun knun i dad to mnè déén, too dee bung nimòla gaflehew i dad to, na mdà di dwatala dnagit Artimis i fnangamfùla.

Di gatlu kagu Fol tamdò, samfulè kenen di Ifisus, na mnè déén lwe fali i klon, na nimoan dad tnikeng ditù, na dee dad to mbaling faglut di ku Dyisas. Teen ani di Dad Nimò 19.

Na sulat ani, ise alò ku feben di simbahan di dad to faglut di banwe ani, bay feben di kdee dad faglut mdadong déén.

Na gmanan di sulatan ani gablà di ksatatu i kdee dad faglut di ku Dyisas. Na tdoan ku tan kibòla misan i ulu di dad busaw, dunan Satanas.

1 Agu Fol i smulat ani. Na mdà di knayè Dwata agu sa i satu gal dek Krayst Dyisas.

Na febegu sulat ani di gamu dad faglut di banwe Ifisus, gamu i dad gsalig di kafaglut di ku Krayst Dyisas. ² Kayègu ku banlé gamu Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

I dad kafye fagu di ku Krayst

³ Na dnayenito Dwata i Mà Amuito Dyisas Krayst, du mdà di ksatuito di ku Krayst bong kafyen gito, du gdawatito i

kdee blé Tulusan mdà di langit. ⁴ Tambù di là fa mgimò Dwata i tanà ani, tamgalékan ito, du nimoan ito dad ngaan fagu di ksatuito di ku Dyisas Krayst, du fye landè sasè gbol di nawaito na matlu ito di kiten. Mdà di kalbong nawa Dwata gito, ⁵ tagnè fandaman mdà di knayean, malék gito du nimoan ito dad ngaan fagu di ksatuito di ku Dyisas Krayst.

⁶ Na dnayenito Dwata, du too bong kafyen blén di gito fagu di ku Dyisas i Tingaan toon kanbong nawa. ⁷ Na mdà di litè Dyisas Krayst falohan di kfatin, nsoan ito mdà di kgikatito di salà, na nlifetan i dad salaito. Tay, i bong kafye Dwata, ⁸ i kafye i toon blé di gito fagu di kfulungan na di kaglabatan du gadean ku tan i gufeyito.

⁹ Na mdà di knayè Dwata, tafgadean di gito i tagnè fandaman gablà di duenan mdek ku Krayst dini, én laan fgadè di muna fa. ¹⁰ Na i tafandaman, dunan santifunan i kdee tamgimoan ditù di langit, na dini di tah tanà, na nimoan Dyisas Krayst ulu di kdee. Na nimoan ani di kakel i bang i kayean mimò dun kadang.

¹¹ Na kdee tagnè fandam Dwata dnohoan fagu di knayean. Na tamgalékan ito mbaling dad ton fagu di ksatuito di ku Krayst, du ani i tagnè fandaman fandà fa di katbuan. ¹² Taman fye ku dnayenmi i kafye Dwata, gami dad Dyu i muna fatan ku Krayst.

¹³ Na salngad gamu i dad ise Dyu, mbaling gamu dad to Dwata di kaklingeyu i too glut tdò, i Fye Tulen gablà i kagalwà di kaflayam landè gusenana fagu di ku Dyisas Krayst. Na du tafaglut gamu di kenen, banlé gamu Dwata i Mtiu Tulusan tafakangan di kdee faglut di kenen, na ani ilè gamu nfun Dwata. ¹⁴ Na du mnè Tulus Dwata di gito, én ilè kadang satu duh tooito gdawat i kdee fakangan di gito dad ton. Na gito nfun Dwata, fatanito i ksikof kagalwaito di satu duh kadang, du fye magdayen i kdatahan.

I kdasal Fol

¹⁵ Na mdà di kafye Dwata gito, di kaklingegu gablà di kgal i kafaglutyu di Amuyu Dyisas Krayst, na i kakdoyu i kdee dad to Dwata, ¹⁶ là agu tlag mlé bong fye di Dwata gablà di gamu, na làgu gamu glifet di kdasalgu. ¹⁷ Na di kdasalgu di Dwata, i Dwata Amuito Dyisas Krayst, i Maito too magdayen, toogu fni ku fagu di Tulusan banlén gamu kfulung faldam na fgadean gamu gablà di kenen du fye tooyu kenen gadè. ¹⁸ Na fnigu fa di Dwata ku lanwan i fandamyu, du fye tooyu gadè i kdee kafye fatanyu di fulé duh, na too dee kafye fakan-gan di gito dad ton. ¹⁹ Na fnigu ku toon faglabat gamu ku tan i kalbong kga-ganan ttabeng gito dad faglut di kenen. Na tagfiten i bong kgaganaan di ktékan ku Dyisas Krayst mdà di fati, ²⁰ na di kablén glal di kenen di kafsudengan kenen di kwananan ditù di langit. ²¹ Na Krayst Dyisas i gumdatah ditù na mdatah kenen di kdee ulu, i kdee amu, na i kdee nun glal. Na i dagit gablé ku Krayst too mdatah fa di dagit gablé di dademe gan-lal sadni, ku demen kadang di atuan landè sen. ²² Na fagot Dwata kenen i kdee, na nalékan kenen du mgimò gumdatah i kdee dad to faglut di kenen, ²³ du salngad ito i kenen laweh, na kenen i too uluito, na balù tanè di klamang i tanà ani, na di klamang i langit déén kenen, na kenen magot i kdee.

I kbalingito mto fagu di ku Krayst

2 Na di là gamu fa faglut di Dwata, salngad ku mati gamu, du mdà di là kimenyu Dwata na mdà di dad salàyu. ² Na di bang én, lalòyu i ldam i dad to dmuen Dwata. Na nimenyu Satanas, i mebe dad mtulus mnè di bleng i langit na tanà, na i dad to là mayè mimen Dwata. ³ Na salngad i kneito di muna, du nimenito i sasè knayè i lawehito na fandamito. Na du

én sa i kagkahito, gakuf ito di kaflabè Dwata.

⁴ Kabay too bong kakdo Dwata, na toon ito kanbong nawa, ⁵ du balù salngad ito dad to mati mdà di laito kimen kenen, fakufan ito di kagtékan ku Krayst mdà di fati, du fye nun nawaito landè sen. Alò mdà di kablén i kafye di gamu galwà gamu di kaflayam landè gusenán. ⁶ Na di kagték Dwata ku Krayst ntékan ito, du fye mdà di ksatuito di ku Krayst, gagin ito kenen di kagotan di langit. ⁷ Ani nimò Dwata, du fiten di gito kel di landè sen i bong kafyen di kdee kafye blén di gito, fagu di ksatuito di ku Dyisas Krayst. ⁸⁻⁹ Du mdà di kablén i kafye di gamu, falwaan gamu mdà di kaflayam landè sen, fagu di kafaglutyu di ku Dyisas Krayst. Ise mdà di gamu gnagan, demen mdà di fye nimòyu, bay alò mdà di blé Dwata landè bayad, du fye landè fakay mdag i kton, ¹⁰ du Dwata sa mimò gito. Fnalamin ito fagu di ksatuito di ku Krayst Dyisas fye gimoito i kdee fye nimò i tafatlagadan du nimoito.

I ksatu i dad to faglut

¹¹ Na taman gamu dad ise Dyu, fandamyu i gamu kagkah di muna fa. Én man i dad Dyu ise gamu dad to Dwata, du là gamu tnulì, dunan landè ilè di lawehyu, na ale kun dad to Dwata du tnulì ale. ¹² Na di bang én, là gamu masasatu di ku Krayst, na là gamu fa gakuf di dad to Dyu mgalék Dwata. Na landè fa alelyu di kafye fakang Dwata di dale. Na landè fa imen nawayu ku nun nawayu landè sen, du làyu fa gadè Dwata. ¹³ Kabay balù di muna gawag gamu di Dwata, sadni du mbaling gamu masasatu di ku Krayst Dyisas, fdadongan gamu di Dwata, fagu di litean falohan di krus.

¹⁴ Na Krayst i smafye gami dad Dyu na gamu dad ise Dyu, na ani masasatu ito di kenen. Mdà di kfafatin di krus, talandè

nan gableng gito du tafalmon i kasduenito. ¹⁵Na di kfatin falwaan dad Dyū di kimen i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, du fye dad Dyū na gamu dad ise Dyū mbaling falami, na masasatu fagu di ksatuito di ku Krayst, na fagu dini landè kasduenito. ¹⁶Na mdà di kfafatin di krus, tafalmon i kasnang nawala, na sansatun i dad Dyū na dad ise Dyū na snafyen ale di Dwata. ¹⁷Na di ksalu Krayst Dyisas dini tamdò kenen i Fye Tulen, i gmagan smafye gito di Dwata, di gamu dad to ise Dyū i gawag fa di Dwata, na di gami dad to Dyū mdadong di Dwata. ¹⁸Na sadni kdeeito, balù to Dyū ku demen ise to Dyū, mdà di ksasatuito di ku Krayst fakayito fdadong di Maito Dwata fagu di ktang i Mtiū Tulusan. ¹⁹Na di muna fa gamu dad ise Dyū là gakuf di dad to mgalék Dwata, bay ani, sasatu gamu di kdee dademe dad to Dwata, na fbalingan gamu dad ngan.

²⁰Na kdeeito dad faglut di ku Krayst Dyisas, én guflingengu dun i gumnè fdak Dwata di batu. Na Krayst i batu gufdak dad lahan tamgal i gumnè. Na i dad to gal dek Dyisas, na i dad to tugad Dwata di muna fa, ale guflingengu i dad lahanan. ²¹Na én tamgal i gumnè dunan Dyisas Krayst. Na gumnè ani, mbaling gumnè Dwata gumangamfù di kenen. ²²Taman gamu dad ise Dyū, fagu di ksatuyū ku Krayst Dyisas, gakuf gamu di gumnè Dwata, fagu di Mtiū Tulusan.

I katdò Fol dad to ise Dyū

3 Na agu Fol, bnlanggù agu dini mdà di klalògu ku Krayst Dyisas, du tdògu gamu dad ise Dyū gablà di kenen.

²Na talingeyu kè tablé Dwata di deg kafgadè i kafye gablén di gamu dad ise Dyū. ³Na ani tafgadè Dwata deg i tagnè fandaman bunin, na tasulatgu tukay gablà ani di gamu, ⁴na ku tooyu bnasa i sulatgu ani, gadèyu i kaglabatgu i buni Dwata gablà ku Krayst.

⁵Na di muna fa là fgaðè Dwata dun di dad to, bay ani fagu di Tulusan tafgaðè Dwata fagu di dad to nalékan, dunan i dad gal dek Dyisas na i dad tugad Dwata. ⁶Na ani fgadean, dunan ise ku alò dad Dyū mfun i kafye mdà di Dwata, bay balù dad to ise Dyū mfun i kafye salngad dale, du mdà di kafaglutla i Fye Tulen gablà di ku Krayst Dyisas. Na lê ale gakuf di laweh Krayst na gamdawat ale i dad fakang Dwata, du mdà di ksatula di ku Krayst.

⁷Fagu di kafye blé Dwata deg, mgimò agu satu saligan, du fye fbelgu i Fye Tulen gablà ku Krayst fagu di kgal i tulusan. ⁸Na balù agu i too mdanà di kdee dad to faglut di Dwata, knean agu i nalékan gumlén i kafye, du dekan agu tmulen di gamu dad to ise Dyū i Fye Tulen gablà di bong kafye Dyisas, i landè gufasngadgu dun. ⁹Dek agu Dwata, du fangadègu di kdee dad to i kiboan dmohò i tafandaman di muna fa. Na Dwata i mimò i kdee, fandà di kimoan i banwe, bunin na laan lmen fgaðè, ¹⁰du kayean fagu alò di kdee dad to faglut di ku Krayst, fiten di dad mdatah ganlal na dad mtulus ditù di langit ku tan kalbong kfulungan. ¹¹Na ani tafgaðè Dwata i tafandaman di là fa mgimò i banwe, na dnhoan fagu di Amuito Dyisas Krayst.

¹²Na du tamasasatu ito di ku Dyisas mdà di kafaglutito di kenen, landè klikeito salu di muna Dwata na landè kyaito stulen di kenen.

¹³Na taman dad flanekegu, toogu fni di gamu, nangyu falmo i fandamyu di kaklingeyu gablà di kaflayamgu dini di bilanggù mdà di katdògu gamu. Kabay fangalyu nawayu, du ani i too gufyeyu.

I kdasal Fol i dad to di Ifisus

¹⁴Tay, di kagafaldamgu i bong kfulung Maito Dwata di fandaman di muna fa na i bong kafyen gito, lkuad agu du

dmasal agu di kenen, ¹⁵i gumdà i kdee dad faglut i mnè di langit na i kdee mnè fa di tah tanà, gamdawat i dagitla du slame ale dad ngaan. ¹⁶Dmasal agu di Dwata, na fnigu ku tangalan i nawayu fagu di kgal i tulusan, na di bong kafyen, du fye too matnù i kafaglutyu di kenen fagu di kalak i Mtiu Tulusan, ¹⁷du fye mdà di kafaglutyu, too mnè Krayst Dyisas di nawayu. Na fnigu ku too dmalil di nawayu kalbong nawayu kenen na i demeyu dad to, ¹⁸du fye gmagan gamu, gagin i kdee dad to Dwata, too gamlabat ku tan i kabal, ktahà, kdatah, na kngalam i kalbong nawa Krayst gamu. ¹⁹Hae, fye ku glabaty i kalbong nawan gamu, balù landè to too gmagan gamlabat i kalbongan, du fye too mnè Dwata di nawayu kel di too sikof i knean déén.

²⁰Tooito dnayen Dwata, du fagu di gnaganan i mnè di gito, gmagan kenen mimò i mdatah fa di fniito na di fandamito. ²¹Tooito dnayen Dwata i kdeeito dad faglut di kenen fagu di ksasatuito di ku Krayst Dyisas, duh ani na kel di landè sen. Amén.

I ksasatu nawa

4 Na du bnlanggù agu mdà di klalògu Amugu Dyisas Krayst, toogu fni di gamu, du tamgalék gamu Dwata, too gamu mimò i nimò gablà nimò i dad to faglut di kenen. ²Tooyu fdanà i ktoy, na fnafyeyu i nimòyu, na fantahàyu i nawayu di dad demeyu to mdà di kakyoyu. ³Na tooyu fnadlug gusen i nawayu i ksasatu nawa blé Mtiu Tulus gamu fagu di ktanak nawayu i samsatu gamu. ⁴I kdeeito dad faglut, mbaling alò satu laweh, na alò satu Tulus Dwata mnè di gito. Na alò satu fatan kdeeito du mdà di kalék Dwata gito. ⁵Na nun alò satu Amuito, na alò satu gufaglutito, dunan

Krayst Dyisas, na nun alò satu kafbun-yagito. ⁶Na nun alò satu Dwata i Mà kdeeito dad faglut di kenen mebe i kdee, samnagin i kdee, na mnè di nawa i kdee.

⁷Na kat satu gito tagamdawat i kafye mdà di ku Krayst, na là salngad i blén, bay blén mdà di knayean. ⁸Salngad i gman di Tnalù Dwata fsulatan, manan, “Di kagket Krayst Dyisas samfulè di langit,

toon fnisan i dad mnang nawa kenen,[‡] na blén i dad kafye di dad faglut di kenen.”

⁹Na tan kè i gumtatek i gmanan gine gablà di kagket Krayst? I gumtatekan, dunan funa kenen tufa di too gumdanaan di tanà ani. ¹⁰Taman i to tufa mdà di langit salu dini di tah tanà, dunan i to magket samfulè di tah langit, na balù tanè di klamang tanà na di klamang langit déén sa kenen, du kenen magot i kdee.

I dad gnagan blé Krayst

¹¹Na nun dad gnagan blé Krayst i dad faglut di kenen, dademe tanimoan ale dad to galan dek, dademe blén i gnagan tmulen i fgadè Dwata di dale, dademe blén i gnagan mbel i Fye Tulen gablà di kenen di dad to là lmen mlinge, na dademe blén i gnagan mebe na tamdò i dad to faglut. ¹²Na nimò Krayst ani, du fye fatlagadan i kdee dad to Dwata du fye gmagan ito mimò i fimoan gito, du fye lamnok i kafaglut kdeeito dad to i laweh Krayst, ¹³kel di duh mbaling masasatu ito di kafaglutito, na di kgadeito gablà ku Krayst Tingà Dwata, na mbaling too sikof i kafaglutito, na landè gukulangan salngad ku Krayst, du landè kenen gukulang.

¹⁴Ku gambet ani, talaito salngad i dad ngà i too lumak mgebe, gambet i lwek

[‡]4:8 Di kagket Dyisas di langit fnisanan i kdee dad sasè fagu di kfatin di krus na di ktékan mdà di fati. Tafnisanan dad dmuen kenen na salngad i magbakus ale du takanfean. Na fiten i kagfisanla di kdee.

di mahin gal sansebe i nus. Là ito mlal mgebe di dad ise glut tdò i dad to too fulung mgaw demela to. ¹⁵ Kabay baling tmulen ito i kaglut gagin i kasakdoito. Na fagu ani, di kdee nimoito baling matnù i klaloito na ksatuito di ku Krayst i uluito. ¹⁶ Gito dad faglut satu laweh, na i gusmaligito dunan i uluito Krayst. Na masgagot kdee gumgalel i laweh. Na ku too gangimò i fimò i kat satu gumgalel di laweh ani, i kdee lamnok mdà di kastabengla. Salngad én gito dad faglut, fagu di kasakdoito na kastabengito baling lamnok na mgal i klaloito kenen.

I klalò i falami dalan

¹⁷ Du agu satu di dad to dek Amuito Dyisas, taman mangu di gamu, nang gamu fadlug mimò dad nimò i dademe dad to i là faglut di ku Dyisas, du i dad fandamla landè gukmamu, ¹⁸ na kmifu i fandamla. Na landè falami nawala blé Dwata, du landè gnadèla gablà di Dwata du mdà di kgal i ulula. ¹⁹ Taman landè kyàla di kimòla sasè, na là ale damnan i dad sasè nimò i lawehla, taman mimò ale kdee bung dad magagsik nimò i là gabsol dale. ²⁰ Kabay ise én ganbetyu di ku Krayst. ²¹ Talingeyu i tdò gablà di kenen na di klalòyu kenen tagatdò di gamu i kaglut teen di kenen. ²² Taman tooyu tngak fandam i labi nawayu, i mebe gamu di dad sasè nimòyu di là gamu fa faglut, du balingan fangaw gamu fagu di kfibalan i dad gafalmo gamu. ²³ Na tooyu blé i nawayu na fandamyu di Dwata na fatlasyu kenen. ²⁴ Na tooyu dnawat i falami nawa fsalngad Dwata di kenen nawa, na fiteyu nun falami nawayu fagu di fye na matlu nimòyu.

²⁵ Taman nang ito tmulen kèng, bay tooito tmulen i kaglut di dad flanakito di kafaglut, du kdeeito sa gakuf di laweh Krayst Dyisas. ²⁶ Ku nun guflabèyu, too gamu fgeye du fye là gamu gamsalà, na

tooyu gasil nlifet i kaflabèyu di là fa sdaf i duh, ²⁷ du fye landè dalan Satanas fagsalà gamu.

²⁸ Na i to gal tmaku di là kenen fa faglut, nang tmaku, bay falgad mimò du meye i kliduan, du fye gtabengan i dad to landè. ²⁹ Nang gamu talù sasè, bay én alò manyu i too gamtabeng i kafaglut i demeyu to nun klidù, du fye nun gukmamula dun na nun gufyela. ³⁰ Nang gamu mimò i nimò flidù nawa Tulus Dwata, du i knean di nawayu i satu ilè gamu i dad to nfun Dwata, na nun duh kadang, too snikof Dwata i kagalwàyu mdà di dad salà. ³¹ Na tagakyu i kdee katduk nawa gafalmo i fandamyu, na i fandam i demeyu to, na i klumakyu flabè, i kasnang nawa magu lam, i kasbulaw di mata i dad to, i kaftatekyu demeyu to, na i kdee fa dademe sasè nimòyu di demeyu to.

³² Kabay baling gamu mimò fye di kat man satu gamu. Sakdo gamu na slifet gamu salà, gambet klifet Dwata i salàyu fagu di ku Krayst.

I kfite i kakdoyu

5 Taman du gamu i dad ngà Dwata i toon kanbong nawa, tooyu lalò i kenen nimò. ² Na tooyu fite i kasakdoyu salngad kfite Krayst i kakdon di gito fagu di kfatin di krus, du fye falwaan ito. Mbaling kenen too fye dsù i fye bun i too kanlehew Dwata.

I salò di gukmifun

³ Na du gamu dad to Dwata, nang gamu mimen balù tan i sasè knayè i lawehyu, na nang gamu talù ku demen faldam gablà di dad sasè knayè ani, ku demen fteatekyu i demeyu to di salà, du ani là gablà nimò i dad to Dwata. ⁴ Na nang ku talù dad magagyà talù, na dad talù landè gukel, na i klalat di sasè, du ani là gablà nimò i dad to Dwata. Kabay én gablà nimoito, mlé fye di kenen. ⁵ Du i kaglutan, là sa gakuf di kagot Dyisas

Krayst na Dwata i dad to mimò sasè knayè i lawehla, i dad to too faldam i sasè knayèla, na dad to lom i knun, du i knayèla ani, én mbaling gumangamfùla.

⁶Too gamu fgeye, du fye là gamu fangaw i dad to tamdò kakakéng, du fye là gamu mgebe di dad salà mangu gine, du ani gumdà i kalbut Dwata i dad to mimò sasè, i dad là mimen kenen. ⁷Nang gamu magin i dad to gambet ani. ⁸Du di muna fa mnè gamu di gukmifun, du là gamu gmadè Dwata, bay ani mnè gamu di gumalwan, du tagadèyu Amuito Krayst Dyisas, na tambaling gamu dad ton. Taman tooyu nimò i gablà nimò i dad to mnè di gumalwan, ⁹du i ulè i knè i dad to di gumalwan, dunan too ale mimò kdee fye nimò, na matlu ale na gsalig. ¹⁰Na ganbetyu i nimò i knayè Amuito Krayst Dyisas. ¹¹Na nang gamu fakuf di nimò i dad to mnè di gukmifun i landè gukmamu, bay nimòyu i fye nimò, du fye di kitela dun dilèla sasè i dale nimò. ¹²Too ito myà balù tmulen gablà di magagyà nimò i nimòla di gubuni. ¹³Na fagu di kalwa, ani gudmilèla i nimòla too sasè di kite Dwata, na di kdilèla ani fakay ku mbaling malwa i fandamla, ¹⁴du mdà di kalwa déén gudmilè i kdee. Du ani i duen nun gal gman, manan, “Gamu dad kudang, mukat nan, na gamu dad mati, mték nan, du tnuyal gamu Dyisas Krayst.”

Dad to fulung faldam

¹⁵Taman tooyu neye i kibòyu fagu i ktoy, nangyu lalò i dad to là fulung faldam, bay lalòyu i dad to fulung faldam. ¹⁶Tooyu neye i kibòyu mimò fye, du di bang ani too sasè nimò i dad to.

¹⁷Taman nang gamu mimò i nimò dad to là fulung faldam, bay tooyu neye, du fye glabatyu ku tan i knayè Dwata di gamu.

¹⁸Na nang gamu flangal, du én sa gafalmo gamu, bay balingyu too fafnò

Tulus Dwata i nawayu, du fye kenen alò mebe gamu.

¹⁹Na ku stifun gamu, satgal gamu nawa fagu di dad salmo na i dad lingag dmayen Dwata, na i dad lingag gumalak i Tulus Dwata gamu. Mlingag gamu mdà di nawayu di kfangamfùyu di Amuito Krayst. ²⁰Na balù tan kel di gamu mdà di Maito Dwata, mlé gamu fye di kenen fagu di Amuito Dyisas Krayst. ²¹Safè gamu kat satu gamu, du nafèyu Krayst Dyisas.

I dad libun nun yaan

²²Gamu dad libun nun yaan mimen gamu i yaanyu, salngad kimenyu ku Dyisas Krayst. ²³Du i lagi, kenen ulu i yaanan, salngad ku Krayst i ulu i dad to faglut di kenen, dunan lawehan, na kenen i To Falwà dale. ²⁴Taman gamu dad libun nun yaan, too gamu mimen i yaanyu di kdee nimòyu, salngad i kimenyu ku Krayst.

I dad lagi nun yaan

²⁵Na gamu dad lagi nun yaan, kanbongyu nawa yaanyu salngad kalbong nawa Dyisas Krayst gito i dad to faglut di kfafatin di krus tlas gito, ²⁶du fye kenen smafye gito di Dwata fagu di klaneban gito di yéél na di kafaglutito Tnaluan, ²⁷du fye gito dad faglut fatlagadan, du fye kadang di fulé duh gdawatan ito i dad to too fye, du talandè salaito na talandè gukulangito. ²⁸Na salngad én gamu dad lagi nun yaan, tooyu kando i yaanyu, salngad i kakkoyu i ktoy. Du i to kamdo i yaanan, kandon i kton. ²⁹Du landè sa to i là kamdo na là mifat i kton, bay fankaanan na nifatan, salngad kifafat Krayst i lawehan, ³⁰du kdeeito dad faglut i laweh Krayst. ³¹Du nun gsulat di Tnalù Dwata, manan, “Na ani duen i lagi tmagak i maan na yéan na mbaling satu

di yaanan, du i lwe ale mgimò satu.”[¶]
³²Na too mngalam i kaglut fgadè Dwata di gito di manan ani, na i kaglabatgu dun, i satlamin, dunan Krayst na kdee ito dad faglut di kenen. ³³Kabay là alò ani, du tanun manan di gamu dad satlamin. Gamu dad lagi, tooyu kando i yaanyu salngad i kakdoyu i gamu kto, na gamu dad libun tooyu nafè i yaanyu.

I dad ngà na dad tuala

6 Na gamu dad ngà, mimen gamu i dad tuayu, du ani satu flalò Dwata. ²I tnanin di dad flalò Dwata, manan, “Nafèyu màyu na yèyu.” Na nun fakang Dwata di dad to i mimen dun, ³manan, “Too nun kafye knèyu, na too gamu mlawil di tah tanà ani.” ⁴Na gamu dad tuala, nangyu faflabè dad ngàyu, bay balingyu tdò dale i gablà nimò i dad to faglut di Amuito Krayst. Na fanngeweyu ale i fngewe mdà di kenen.

I dad fasak na dad amula

⁵Na gamu dad fasak, mimen gamu i dad amuyu di tah tanà ani. Nafèyu ale, na tooyu nimen i dekla gamu mdà di ayè i nawayu salngad ku Dyisas Krayst i mdek gamu. ⁶Nimenyu ale là alò ku déén gamu di matala du kayèyu ku fye nawala gamu, bay mdà di ayè nawayu nimòyu i knayè Dwata, du gamu sa i dad fasak Krayst Dyisas. ⁷Na fiteyu i kalgadyu mimò gagin i klehewyu, du Dwata i gumimòyu ise ku alò to. ⁸Du nangyu glifet nun untung blé Dwata di kdee dad to, balù fa fasak ku demen ise fasak, mdà di fye nimò i mgimòla.

⁹Taman gamu dad to nun fasak, salngad én kibòyu dad fasakyu. Nangyu ale fanlikò, du gadèyu alò satu Amuyu di

langit, balù fasak gamu ku ise, na landè fnalabin.

I dad atu ku Satananas

¹⁰Na di gusenana, ani fa mangu di gamu, du masasatu gamu di Amuito Krayst Dyisas, tangalyu i kafaglutyu di kenen fagu di bong kgal i tulusana. ¹¹Na lsakyu i kdee klung blé Dwata gamu, du fye là gamu fisan i dad sasè kagaw Satananas.[§] ¹²Du ise ku dad to demeito sfati, bay dad mdatah mebe i dad sasè tulus i mnè di bleng i langit na tanà, na dad nun glal i magot kdee dad to sasè mnè di kifu di tah tanà. ¹³Taman dad flanekegu, lsakyu i kdee dad klung blé Dwata di gamu dad sundalun, du fye kakel i duh i too sasè kasfatiyu dad sasè tulus, là gamu fisan, bay too gamu fa gtadag kel di gusen i kasfati.

¹⁴Taman too gamu fatlagad di kasfati. Fangatyu i galingyu, dunan tooyu fandam na manyu alò i kaglut. Lsakyu i klung di kfeyu, dunan nimòyu i matlu nimò, du ani kamlung gamu di sasè. ¹⁵Lsakyu dad talumfà kamlung i bliyu, dunan fatlagadyu tmulen i Fye Tulen mlé ktanak nawa. ¹⁶Na nagotyu i satu klung, dunan too gamu faglut na smalig di Dwata, du ani i klung kamlung gamu di dad gamban sait Satananas. ¹⁷Na dnawatyu i slaung tek kamlung i uluyu, dunan i kagalwà gablé di gamu mdà di Dwata. Na tooyu nagot i sundangyu, dunan Tnalù Dwata i tafkahyu di nawayu, du ani i tek blé Tulus Dwata di kasfati ku Satananas. ¹⁸Faguyu i kdee ani di dasal, na di kdasalyu fniyu tabeng mdà di Dwata. Fadlug gamu dmasal fagu di kalak Mtiu Tulus. Na too gamu fg-eye na nang tlag dmasal i kdee dad to Dwata. ¹⁹Na dnasalyu agu, du di kakel i

[¶]5:31 Dyénésis 2:24

[§]6:11 Satananas ani dunan ulu i dad busaw na kdee dad sasè tulus dmuen Dwata, na gal mgaw na mlayam i dad to di tah tanà.

bang fgadègu i Fye Tulen gbuni di muna fa, fye banlé agu Dwata i kfulung samtulen Tnaluan di landè klikò. ²⁰ Na dek agu Krayst Dyisas samtulen i Fye Tulen ani, balù dini agu di bilanggù. Tooyu agu dnasal, du fye nun klabègu tamdò i Fye Tulen di dad to dini, du ani nimò blé Krayst deg.

I gusen i man Fol

²¹⁻²² Tikikus i satu flaneckgu toogu kando na i salig Dyisas Krayst, dekgu

ditù di gamu. Na kakelan déén di gamu kadang, tulenan i kdee gablà di kagkahgu na i nimògu dini di bilanggù. Na én duengu mdek kenen di gamu, du fye di kgadèyu i kdee gablà di gami maglala i nawayu.

²³ Kayègu ku blé Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst di kdee dad flaneck-ito faglut, ktanak nawa na kasakdo gagin di kafaglutyu. ²⁴ Kayègu ku blé Dwata kafye di kdeeyu i kamdo Amuito Dyisas Krayst landè gusenana.

Filifos

*I Sulat Fol di Dad To
Faglut di Banwe Filifos*

Kafaglabat gablà di sulat Fol di dad to di Filifos

I banwe Filifos glam di banwe Masidunya. Filifos satu bong banwe na dee dad to Roma mnè ditù.

Tamdò Fol di Filifos di kakelan di Masidunya. Na mdà di katdoan dee dad to tadmawat ku Dyisas. Na too mgal i kafaglutla, ksaligla, na kimenla di Dwata. Bong nawa Fol dale, na toon ale gal nlauy na nifat.

Sulat Fol ani klon bnilinggù di banwe Roma. Na di kaklinge i dad to faglut di Filifos bnilinggù Fol, dekla Ifafroditus du fnèla di saféd Fol du tmabeng kenen, na fnebela filak du bayad kliduan.

Balù mnè Fol di lam bilanggù, là mgili nawan di ku Dyisas Krayst. Mnè kenen di ktanak nawa, na i sulatan ani too fnò klehew. Fanngewen ale fye là tmagak i kafaglutla balù tan kaflayam mkel di dale. Na mlé kenen fye di dad to faglut di bong kakkola na ktabengla kenen.

1 Agu Fol na Timoti dad salig Krayst Dyisas, smulat i sulat ani ditù di gamu dad faglut di ku Krayst Dyisas di banwe Filifos, di dad to mebe gamu di kafaglutyu, na di dad to i gal tmabeng gamu. ²Kayègu ku banlé gamu Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

Mabtas di ku Fol dad to faglut

³Di kat kagafaldamgu gamu, gal agu mlé fye di Dwata gablà di gamu. ⁴Klit i kdasalgu gamu too nun klehewgu, ⁵du bong kagtabengyu deg di kbelgu i Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst fandà fa di kafaglutyu dun, kel di ani. ⁶Taman gadègu là tanlag Dwata i kafye tamat-

buan di nawayu. Na fnadlugan i nimò tamgimoan di gamu, kel di kafngen kadang di fulé duh di kasfulé Dyisas Krayst.

⁷Gablà ku ani i fandamgu gablà di gamu, du too mabtas gamu di deg, du balù di lam i bilanggù ani, na balù di muna fa di kagugu tamdò i Fye Tulen, demen di ktimelgu i dad dmuen dun, nun alel i kdeeyu di kafye Dwata deg. ⁸Gadè Dwata ku tan i bong ayègu smite gamu, du toota gamu kanbong nawa, salngad i kalbong nawa Krayst Dyisas gamu.

⁹Na ani dasalgu gamu, fye fadlug lam-nok i kasakdoyu, na i kgadèyu, na i kaglabaty gablà di Dwata, ¹⁰du fye gal gamu dmilè na dmawat i kafye. Du ku ani nimòyu, landè fakay mlé gamu salà, du landè sasè gbol di nawayu di kasfulé Krayst Dyisas, ¹¹kel di katlu nawayu i mdà alò di kgal blé Dyisas Krayst gamu, du fye magdayen Dwata.

I kafye gukel i kbilanggù ku Fol

¹²Dad flanekegu faglut, kayègu ku gadèyu i kalima i mkel di deg i gamtabeng deg gafbel i Fye Tulen.

¹³Hae, mangu gamtabeng deg, du i kdee dad sundalu i gal mantay dini, na i dademe dad to mnè di Roma slame gmadè bnilinggù agu dini du mdà di katdògu gablà ku Krayst. ¹⁴Na là alò ani, du mdà di kbilanggù deg, tamatnù i kafaglut dee demegu faglut. Taman too matnù i klabèla tmulen Tnalù Dwata na talà ale likò.

¹⁵Kabay i kaglutlan, nun dademe dad to, én duenla tmulen gablà ku Krayst, du mingà nawala deg, na kayèla fdatab di deg. Kabay nun dademe tmulen gablà ku Krayst, du too ale mayè tamdò dun.

¹⁶Mayè ale tamdò, du too agu mabtas di nawala, du gadèla dini agu, du agu i mgalék Dwata tmimel i dad to dmuen i Fye Tulen gablà ku Krayst. ¹⁷Kabay i

dademe là mdà di nawala tmulen gablà di kenen, bay alòla kayè ku fdatah ale na mlét i nawa i dad to, du fye matnù i ksamukgu dini di bilanggù.

¹⁸Kabay lehew agu, du balù ku fye demen sasè i duenla tmulen, fye du tmulen ale gablà ku Krayst. Na fadlug agu lehew, ¹⁹du gadègu satu duh galwà agu di bilanggù ani, fagu di dad kdasalyu, na di ktang blé Tulus Dyisas Krayst deg. ²⁰Na too knayè i nawagu, na nun imen nawagu, gmagan agu mimò i fimoan deg landè klikò, du fye landè gumyàgu lumban i kagkahgu ani, du fye magdayen Krayst fagu di deg, balù ku mto agu fa, demen mati. ²¹Du di deg, i knègu dini di tah tanà, alò Krayst i toogu knabas. Taman balù ku mati agu fye sa, du mlal agu sa smite kenen. ²²Kabay nun sa dademe kafyen, du ku mto agu fa gadlug sa i nimògu. Taman làgu gadè ku tan i fye, ku mto agu fa, ku demen mati. ²³Too glut msamuk i nawagu, du làgu gadè ku tan i fye nalékgu di lwe ani, fati ku demen mto fa. Kabay én toogu kayè ku mati agu ani, du fye fa ku ditù agu di saféd Krayst, ²⁴bay fye fa di gamu ku mto agu, du fye gadlug agu tmabeng gamu. ²⁵Na du gadègu ani, man nawagu là agu fa mati, na mnè agu fa di safédyu, du fye lamnok i kafaglutyu, na matnù i klehewyu di kafaglutyu, ²⁶du fye ku lêman agu gamlauy gamu lehew gamu, na matnù i gudmayenyu ku Krayst Dyisas, du mdà di ktabengan deg.

²⁷Kabay balù tan i mkel di deg, én galyu nimò i nimò blà i dad to mlalò i tdò di Fye Tulen gablà ku Krayst, du fye baling samfulê agu, ku demen là, lingegu là mgili i ksasatuyu na i knayèyu too tmulen i Fye Tulen, du fye nun dee dad to faglut. ²⁸Nang gamu likò i dad to dmuen gamu. Du ku là gamu likò, én gugmadèla ale fanlayam Dwata, bay gamu falwaan. ²⁹Du én kayè Dwata di

gamu, ise ku alò faglut gamu di ku Krayst, bay gamtayud gamu i kaflayam i mkel di gamu du mdà di kafaglutyu di kenen. ³⁰Sasatuito di kasfati ani, du nun dad dmuen i Fye Tulen, na tateenyu i kaflayam gnagugu di muna fa na talingeyu nun kaflayamgu kel ani.

I kafdànà na i kdatah Dyisas Krayst

2 Mdà di ksasatuyu ku Krayst, mbaling mgal i kafaglutyu, na i dad klidù nawayu tamagwè mdà di kakdon gamu. Nun ksasatu nawayu di Tulus Dwata, nun kastabengyu, na nun kasakdoyu. ²Taman toogu fni di gamu, tooyu sansatu i fandamyu na nawayu, i kasakdoyu na i knayèyu, du fye too sikof i klehewgu gamu.

³Na nangyu ku én i funayu fandam i gamu knayè, na nangyu fdatah i ktoy, bay balingyu fdanà, na fandamyu i dademe to mdatah fa di gamu kto. ⁴Na nangyu alò fabtas i gamu knayè, bay i knayè dad demeyu.

⁵Fye ku i fandamyu salngad i fandam Krayst Dyisas, na ani sa dunan:

⁶Balù ku én kagkahan salngad Dwata, laan fasngad i kton di Dwata,

⁷bay balingan tnagak i kdatahan, na fasakan i kton,

na fbaling kenen to di tah tanà.

⁸Na di kfbalingan to,

toon fdanà fa i kton,

na nimenan i kdee knayè Dwata kel di kfatina di krus.

⁹Taman too fdatah kenen Dwata, na blén di kenen i dagit

mdatah di kdee dagit,

¹⁰du fye i kdee mnè di langit na tanà,

na balù di gumnè i dad mati,

lkuad i kdee la du mangamfù ale,

di kaklingela i dagit Dyisas.

¹¹Na i kdee la tmulen na Dyisas Krayst i too glut Amu,

du fye too magdayen Maito Dwata.

I kneng salngad i blatik

¹²Taman dad flaneugu kanbonggu nawa, di muna fa, di kdéén agu di safédyu, landè i làyu nimen di fngewegu gamu. Na lumban nan ani di ksawagito, tooyu fnadlug mimen i knayè Dwata gagingin i klikòyu kenen, kel di ksikof i kagalwàyu mdà di kaflayam landè gusen. ¹³Du Dwata sa i ttabeng gamu, na kenen i mlé gamu ayè na gnagan mimò i knayean di gamu.

¹⁴Na balù tan i knayean di gamu, tooyu nimò na nang gamu sugak demen sdal, ¹⁵du fye landè fakay mlé gamu salà, na landè sasè gbol di gamu dad ngà Dwata, balù mnè gamu di bleng i dad to sasè i gamsalà di tah tanà. Salngad gamu i dad blatik mneng di langit, i tmuyal i dad to mnè di gukmifun, ¹⁶du tdòyu di dale i tdò i gmagan mlé nawa landè sen. Na ku én nimòyu, too agu sa lehew kadang di Duh Kasfulè Krayst, du di duh én, gadègu too nun ulè i nimògu di gamu.

¹⁷I kafaglutyu di Dwata salngad ku nun bléyu di kenen. Na ku knayè Dwata blégu fa i ktogu di fati du tnù di tabléyu, too agu lehew. Na lehew agu fa du mdà di kafaglutyu gagingin i klehewyu. ¹⁸Na salngad én, fye flehew gamu gagingin di deg.

Timoti na Ifafroditus

¹⁹Na ku knayè Amuito Dyisas, nun imen nawagu dekgu Timoti ditù di gamu là mlo ani, du fye di kasfuléan dini gadègu ku tan i kagkahyu, du fye matgal i nawagu. ²⁰Kenen alò demegu dini i too mbong nawa gamu, ²¹du i dademe, alòla fandam dale knayè, na làla fandam i knayè Dyisas Krayst. ²²Kabay Timoti, gadèyu too kenen gsalig. Na salngad kenen i glut tingàgu di ktabengan deg mbel i Fye Tulen. ²³Taman di kgadègu ku tan i mkel di deg dini di bilanggù, kayègu

gasil dek Timoti ditù di gamu. ²⁴Na too nun imen nawagu mimò Amuito Krayst kfagu, du fye glauyu agu gamu di là mlo ani.

²⁵Kabay di là fa ani, toogu fandam fye ku dekgu samfulè di gamu flanequito Ifafroditus i dekyu dini ftabeng deg. Kenen i fgal ttabeng di kafgadègu i Fye Tulen na kenen i satu demegu sundalu Dyisas Krayst. ²⁶Én duengu fasfulè kenen, du too mayè smite gamu na too mlidù i nawan, du lingeyu i knun tdukan dini. ²⁷Too glut nun tdukan di muna, tafan mati, bay Dwata too kamdo kenen na mgulè i tdukan. Na Dwata lê kamdo deg, du ku mati, matnù klidù i nawagu. ²⁸Satu duengu too mayè ku mulè kenen déén di gamu, fye nun klehewyu ku lêmanyu kenen teen, na i ksamuk i nawagu gablà di gamu magwà. ²⁹Taman ku kel déén di gamu dnawatyu, na flehew gamu, du kenen flanequito di kafaglut di Dwata. Nafèyu i kdee dad to salngad kenen, ³⁰du fan mati di kimoan i knayè Krayst. Là mabtas di kenen i kton, du fye gtabengan agu, du di bang én làyu agu sa gtabeng.

3 Na dad flaneugu faglut, ani fa kayègu man di gamu. Too gamu flehew di ksasatuyu di Amuito Dyisas Krayst. Là agu gdè samsulit di gamu i sulatgu di gamu di muna, du én kamlung gamu di dad ise glut tdò.

²Too gamu fgèye di dad to dmuen Dwata, du salngad ldamla di dad lmanaf too mimò sasè, du nlegesla gamu ftuli. ³Kabay gito nun too glut ilè gito dad ngà Dwata, du mangamfù ito di Dwata fagu di Tulusan, na flehew ito mdà di ksasatuito di ku Krayst Dyisas. Na ise ito dad to i smalig di kaftulì i gafalwà gito. ⁴Ku nun to na man nawan galwà kenen di kaflayam landè sen fagu di klaloan i dad flalò, mdatah fa i deg du tatoogu nimen. ⁵Du di gwalu butang i klogu sut, tnulì agu salngad i dek i dad gutam-

bulgu. Deg sa bel Israél mdà di lumbuk Bénhamin. Agu sa to Dyu, na too agu mimen i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, du agu sa dnagit Farisi. ⁶Na du toogu fkah di nawagu i kimengu i fnaglutmi dad Dyu, na landè sa mdatah di deg di kimengu i dad flalò, na mlayam agu i dad to mlalò ku Dyisas Krayst.

⁷Kabay ani, du tagadègu Dyisas Krayst, glabatgu i kdee nimògu di muna slame landè gukmamu du là sa gafalwà deg. ⁸Ise alò én, bay landè gukmamugu i kdee knabasgu di muna, du too mabtas fa di deg i ksatagugu di ku Krayst Dyisas i Amugu. I kdee di muna gambet alò sabat balok, taman tnagakgu i kdee, du fye toogu kenen gadè, ⁹du fye matlu agu di kite Dwata, fagu di ksatagugu di ku Krayst. Du ise gamgatlu deg i kimengu i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, bay mbaling agu matlu fagu di kafaglutgu ku Krayst. I katlu ani, blé Dwata di gito di kafaglutito di ku Krayst. ¹⁰Ani alògu kayè ku toogu gadè Krayst, na ku mnè di deg i enegan fiten di ktékan di fati. Kayègu gakuf di kaflayam tnayudan, na dmawat balù i kfati salngad kenen, ¹¹du fye gagin agu i dad to nték Dwata mdà di fati kadang di fulé duh.

Too fadlug mimen i kaglut

¹²Na làgu man ku kdee ani gine tagdohò di deg, ku demen landè gugsalàgu. Kabay tatigu fadlug, du fye gdohò i kdee én, du én knayè Dyisas Krayst di deg mdà di kagatbuan, di kafbalingan deg tingaan.

¹³Dad flanekgu faglut, too glut i kdee ani là fa gdohò di deg. Kabay ani i nimògu, nlifetgu i kdee nimògu takubu na ani too agu fgal, du fye gwègu i fwè Dwata deg kadang di fulé duh. ¹⁴Too agu fadlug, du fye gwègu i untung blé Dwata, du én duenan malék gito, du fye

gfusuk ito di langit di gumnean, fagu di ksatuito di ku Dyisas Krayst.

¹⁵Na kdeeito dad tatua di kafaglutito di ku Krayst, fye ku sansatuito nawaito gablà di gmangu di gamu. Kabay ku mahal fandamyu gablà ani, Dwata sa faglabat di gamu i kaglut. ¹⁶Kabay i mabtas di gito, fadlug ito mlalò i kaglut tamatdò di gito.

¹⁷Na dad flanekgu faglut, too gamu fadlug mlalò i deg nimò, na balù simto i teenyu i mimò salngad deg. ¹⁸Tadee dulègu man di gamu, bay lèmanu nulit gagin i lwakgu, du nun dee dad to dmuen i tdò gablà di kfati Krayst di krus, na dileito dad to ani fagu di nimòla. ¹⁹I dad to salngad ani gine, én gusalula di lanaw lifoh di kaflayam landè guse-nan, du i dwatala dunan i sasè knayè i lawehla, na balingla dag i dad nimò gummyàla, na alò mnè di fandamla i knèla di tah tanà. ²⁰Kabay gito too gumnè dunan di langit, na too minit nawaito fatan i kasfulè i To Falwà gito mdà di langit, dunan Amuito Dyisas Krayst. ²¹Na di duh i kasfuléan tanlasan lawehito mlungay ani, na fbalingan salngad i kenen laweh too mgal. Ani nimoan, fagu di kgal tulusan i gmagan magot i kdee.

I gusen i fngewe Fol

4 Taman dad flanekgu faglut kanbonggu nawa, du tagadeito i kdee én, tooyu snikof i klalòyu i knayè Amuito Krayst Dyisas. Too agu mayè smite gamu, du gamu i mlé deg klehew, na gamu i untunggu di nimògu.

²Na fakdogu di lwe libun déén, dunan Yudya na Sintiki, sansatuyu i nawayu, du saflanek gamu mdà di ksatuyu di Amuito. ³Na ge i demegu salig, nun fnigu di ge, tnabengam i lwe libun ani samsatu i nawala, du di muna, too ale fgal tmabeng deg mbel i Fye Tulen gagin ku Klémén na i dademe gal tmabeng deg. Na tagsulat dagitla di libru gusmu-

lat Dwata i dad to tamablén nawa landè sen.

⁴Too gamu fadlug flehew, mdà di ksatuyu di Amuito Krayst Dyisas. Na lègu nulis man, too gamu flehew.

⁵Na tooyu fite i ktahà nawayu di kdee dad to, du tamdadong i kasfulè Amuito Dyisas. ⁶Balù tan kel di gamu nangyu fsamuk i nawayu, bay too gamu mni di Dwata i kdee klidùyu. Na di kafniyu, gal gamu mlé fye di kenen. ⁷Na ku én nimòyu, kanlungan i nawayu na fandamyu, du mdà di ksatuyu di ku Krayst, na banlén gamu i ktanak nawa i too là glabat i dad to.

⁸Na dad flaneckgu faglut, di gusenana nun kayègu man di gamu, tooyu fnè di fandamyu i kafye na i gablà kdayen, i kaglut, i fye nimò, i katlu, i mtiyu, na i kdee gablà nafè.

⁹Na fadlug gamu mlalò i taganbetyu mdà di deg, i tdògu di gamu, na i teenyu di deg. Na ku én nimòyu, Dwata én gumdà ktanak nawa, samnagin gamu.

I klehew Fol

¹⁰Too bong klehewgu, na mlé agu bong fye di ku Dyisas Krayst, du balù tamlo nan landè tabengyu deg, bay lèmanyu agu ttabeng. Na gadègu làyu agu glifet, bay én duenan, du landè dalanyu fite deg i ktabengyu. ¹¹Na ise én duengu mangman ani, du faglabatgu gamu i klidùgu, du tafaknalangu i ktogu fye fnò i nawagu balù tan i gnagugu. ¹²Tag-nagugu i kalima na klukas i kagkah. Na

matdò agu kibò dmawat i kdee mkel di deg, balù bsol agu ku demen bitil, balù lugel agu ku demen nun gukulangu. ¹³Du balù tan i mkel di deg di kdee dad gnagugu, gmagan agu dmawat dun, du Krayst Dyisas i tamgal deg.

¹⁴Kabay balù én, too fye di gamu, du ttabengyu agu di kdee dad kalimagu. ¹⁵Gamu dad to di banwe Filifos, tagadèyu di muna di katdògu gamu i Fye Tulen, na kafnge én di kdàgu di banwe Masidunya, landè dademe dad faglut mlé di deg tabeng, alò gamu ttabeng deg. ¹⁶Balù déén agu di banwe Tésalonika, ise alò sulé febe gamu deg tabeng di dad klidùgu. ¹⁷Ise alò i bléyu i kayègu, bay i too mabtay di deg ku tananù Dwata i untung blén di gamu kadang satu duh, mdà di kafyeyu deg.

¹⁸Na ani, du dee sa febeyu ku Ifafroditus, landè nan gukulangu du mlukas i febeyu deg. I bléyu salngad i dsù too fye bun i too gaflehew Dwata. ¹⁹Na Dwata i fnangamfùgu, kenen sa mlé di gamu i kdee kanlidùyu mdà di bong knunan fagu di ksatuyu di ku Krayst Dyisas. ²⁰Fye ku too magdayen Maito Dwata kel di landè sen. Amén.

²¹Tnulenyu kdee dad to faglut di ku Krayst Dyisas déén, fandamgu ale. Na i demeito faglut dini di safédgu faldam gamu. ²²Na i kdee demegu faglut dini di banwe ani, lumban i dad flaneckito mnè di gumnè Harì Sisar, manla fandamla gamu. ²³Kayègu ku banlé gamu Amuito Dyisas Krayst kafye.

Kolosas

*I Sulat Fol di Dad To
Faglut di Banwe Kolosas*

Kafaglabat gablà di sulat Fol di dad to di banwe Kolosas

Là too bong i banwe Kolosas. Na Kolosas glam di banwe Asya. Fol na dad faglut ku Dyisas di banwe ani là sdilè. I alò gadean Ifafras i to mdà déén i mgeben di kafaglut di ku Dyisas. Na mdà di katdò Ifafras i Fye Tulen gablà ku Dyisas, dee dad to di banwe Kolosas mbaling faglut di kenen.

Na ani gatlu sulat Fol mdà di bilanggù di Roma. Na sleng Fol mnè di bilanggù, salu Ifafras di Roma du tnulenan Fol nun dad to tamdò kakakéng du manla kulang fa i kafaglut i dad to di ku Dyisas, na én tdòla falmola dengeg Dyisas. Du tdòla kun fye ku fnangamfù i dad to dad kasaligan na lalò i dad muna galla nimò. Na i tdòla ani gumdà gumasbalét fandam i dad to faglut di banwe Kolosas.

Taman smulat Fol di dale, na ftundan ku Ifafras. Na manan di sulatan, kakakéng i tdò dad to ditù. Na fafal-daman dale, Dyisas mdatah di kdee, na landè dademe gmagan smafye i dad to di Dwata, alò kenen. Na kenen gumlé Dwata kaglut mgimò ulu di kdee dad to faglut di kenen.

1 Agu Fol na Timoti flanekito faglut, smulat i sulat ani. Na mdà di knayè Dwata agu sa i satu gal dek Krayst Dyisas. ²Na smulat agu di gamu dad to Dwata déén di banwe Kolosas, i dad flanekmi too gsalig di ksatatuyi di ku Krayst.

Kayègu ku banlé gamu Maito Dwata kafye na ktanak nawa.

I kablé Fol kafye di Dwata

³Na di kdasalmi gamu, gal gami mlé fye di Dwata i Mà Amuito Dyisas Krayst gablà di gamu, ⁴du talingemi gablà di kafaglutyu di ku Krayst Dyisas, na i kakdoyu i kdee dademe dad to Dwata. ⁵Di kgafat i glut tdò di gamu, dunan i Fye Tulen, talingeyu gablà di knun fatanyu. Taman én gumdà i kafaglutyu na i kakdoyu, di kfatanyu i busek Dwata gamu ditù di langit. ⁶Na i Fye Tulen takel di gamu, tatoo mbel di dad to di klamang banwe, na mbaling matlas nimò i dad to i mlinge dun, salngad gamu, fandà fa di tnanin duh i kaklingeyu na kaglabatyu i kafye Dwata. ⁷Na i gugambetyu gablà di kafye Dwata, dunan Ifafras i dememi salig Dyisas Krayst toomi kando. Too kenen gsalig di nimò dek Krayst kenen di ktabengan gami. ⁸Na kenen i tmulen gami gablà di kasakdoyu tablè i Tulus Dwata di gamu.

⁹Taman mdà di duh kaklingemi gablà di kafaglutyu, là gami tlag dmasal gamu, na fnimi di Dwata fye toon fgadè di gamu i kdee knayean fimò gamu fagu di kfulung na i kaglabat blé Tulusan. ¹⁰Na én dasalmi du fye gmagan gamu mimò i knayè Amuito Krayst Dyisas, na mimò i dad too gaflehew kenen, na di kimòyu too nun fye bungen, na lam-nok i kgadèyu gablà di Dwata. ¹¹Na fye ku toon tangal i kafaglutyu fagu di bong kgal i tulusan, du fye too gamu gamtayud, na tooyu gaftahà i nawayu di kdee kel di gamu gagin i bong klehewyu, ¹²di kablèyu bong fye di Maito Dwata, du fbalingan gamu dad to gablà dmawat i kdee kafye blén kadang di dad to nfunan ditù di gumnean di langit i too gumalwan.

¹³Du tafalwaan ito mdà di gukmifun, dunan di kagot Satanas, na fnean ito di kagot i Tingaan Dyisas i toon kanbong nawa, ¹⁴du fagu di ksatatuito di Tin-

gaan, tansoan ito mdà di kagot Satanas, na tanlifetan i kdee dad salaito.

I kdatah Krayst Dyisas

¹⁵ Na Krayst Dyisas fbaling to, na di kenen i gumiteito kdee gablà di Dwata, i là fakay teen, tagnè kenen Tingà Dwata na mdatah di kdee mgimò.

¹⁶ Fagu di kenen mgimò Dwata kdee di langit na di tah tanà, i kdee fakay teen, na i kdee là fakay teen, i dad mdatah kasaligan, i dad kagot di langit, na i kdee dad tulus nun glal. I kdee ani mgimò Dwata fagu di ku Dyisas Krayst, du fye kenen too magdayen.

¹⁷ Na Krayst mdatah di kdee, du di là fa mgimò i kdee tagnè nun kenen, na kenen magot i kdee.

¹⁸ Na Krayst i ulu di lawehan, dunan i dad faglut di kenen, na kenen i mlé nawa di dale. Mdatah i glalan di kdee dad mto mdà di fati,

du fye kenen alò mdatah di kdee.

¹⁹ Du mdà di knayè Dwata i kbong kdatahan déén sa di ku Krayst.

²⁰ Na fagu di kenen, kayè Dwata i kdee di tah tanà na langit, masasulê di kenen, mdà di litean maloh di krus, du fye kenen smafye i kdee di Dwata.

²¹ Di muna fa, mawag gamu di Dwata, na mnang nawayu kenen, du i fandamyu na i nimòyu slame sasè. ²² Kabay ani, tamgimoan gamu dad ton fagu di kfati Krayst, du fye matlu gamu déén di kiten na landè sasè gbol di nawayu, na fye landè gudmalam gamu kadang di keben gamu di munan. ²³ Kabay too gamu fadlug faglut di kenen, na nangyu falwe i nawayu, bay tangalyu i kafaglutyu, na tooyu fatan i kdee fakang Dwata i talingeyu i tagatdò di gamu i Fye Tulen

tambel di dad to di klamang banwe. Na agu Fol, mbaling agu satu salig tamdò gablà i Fye Tulen ani.

I knè Krayst di dad faglut

²⁴ Na ani, lehew agu gablà di kaflayamgu mdà di katdògu gamu gablà ku Krayst, du gadègu fagu di kaflayamgu nun gufyeyu, na i kaflayamgu alelgu di kaflayam Krayst du gufye i lawehan, dunan i dad to faglut di kenen.

²⁵ Na mgimò agu salig tmabeng i dad to faglut di ku Dyisas, mdà di kalék Dwata deg du fye tooгу fgadè Tnaluan di kdeeyu. ²⁶ Du di muna fa, nun buni Dwata di kdee dad to, bay ani tafgadean di gito dad faglut di kenen. ²⁷ I fala fandam Dwata, dunan fgadean di gito dad ton na kel di kdee dad to i bunin di muna fa, i landè gufsalngadgu i bong kafyen. Na ani i bunin, dunan mnè Krayst di gamu dad ise Dyu, taman nun alelyu kadang di fulé duh di kafye na kdatah Dwata.

²⁸ Taman too gami tmulen gablà ku Krayst, fanngewemi na tdòmi i kdee dad to, mdà di kfulung blé Dwata gami, du fye kadang di ktadagla di muna Dwata, landè gukulang i kafaglutla du mdà di ksatula di ku Krayst. ²⁹ Én duengu too fgal mimò i nimò Dwata gusen i bong gnagan blé Krayst i mnè di deg.

I kgal i katdò Fol

2 Kayègu ku gadèyu too agu fgal du én gufyeyu, na i dad faglut di banwe Lawdisya, na i dademe dad faglut i là lmen mite deg. ² Én duengu too fgal, du fye matgal i nawala di klalòla ku Krayst, na nun ksatatu i nawala mdà di kasakdola, na du fye sikof i kaglabatla i kafye gablà di ku Krayst buni Dwata di muna, dunan mnè Krayst Dyisas di dale, ³ du Dyisas Krayst i gumdà i too glut kfulung na too glut kaglabat gablà di Dwata.

⁴Tulengu gamu ani, du fye landè to fakay mgaw gamu fagu di kfulungan tmulen kakakéng. ⁵Du balù là agu déén di safédyu ani, salngad ku déén agu di gamu, na lehew agu di kitegu i ksatatu i nawayu na i kgal i kafaglutyu di ku Krayst Dyisas.

I kagalwà di dad flalò i dad to fagu di ksatatu di ku Krayst

⁶Na du tadnawatyu sa Krayst i To Mgalék Dwata i Amuyu Dyisas, fadlug gamu mimò i nimò blà di ksatatuyu di kenen. ⁷Too gamu fdalil di kenen, na tooyu ganbet i kenen nimò, na tooyu tananù i kgal i kafaglutyu di kenen fagu di glut tdò tagatdò di gamu. Na mdà di kafnò i nawayu i bong kafyen, too gamu fadlug mlé bong fye di Dwata.

⁸Na tooyu neye, fye landè di gamu mgikat lêman fagu di tdò landè gukmamu na kakakéng alò mdà di tagnè nimò i dad muna to, na mdà di dad sasè tulus, ise mdà di ku Krayst.

⁹Du i kaglutan, balù mbaling to Krayst, i kdee di Dwata mnè di kenen. ¹⁰Na mfun gamu i kdee di ku Krayst fagu di ksatatuyu di kenen, na kenen i mdatah di kdee ulu na i kdee dad nun glal.

¹¹Tanun ilè tambaling gamu dad ngà Dwata, ise ilè nimò i dad to di kaftulì i laweh, ^{**} bay fagu di ksatatuyu ku Krayst falwaan gamu di dad sasè knayèyu, i gamgikat gamu. ¹²Na di kafbunyagyu, salngad ku gagin gamu ku Krayst di fatin na di lbangan. Na di kgaunyu mdà di yéél, salngad ku gagin gamu ku Krayst di ktékan, fagu di kafaglutyu di bong gnagan Dwata i mték ku Krayst mdà di fati.

¹³Na di muna fa, di kite Dwata mati gamu, du mnè gamu fa di kdee dad salàyu, na ise gamu Dyu i nun dad flalò Dwata. Kabay ani, banlé gamu Dwata nawa landè sen mdà di ksatatuyu ku Krayst, na tanlifetan i kdee dad salaito.

¹⁴Tanifun dad utengito di gusmulatan dun, na nwean dad flalò gumgikatito, na faginan ku Krayst di klansangan di krus.

¹⁵Na fagu di kfati Krayst di krus, falmo Dwata glal i dad busaw na kdee dad sasè tulus, na fiten di kdee kagfisanan dale.

¹⁶Taman dad flanekgu faglut, nang gamu flinge i dad to tmatà gamu, ku là gamu mlalò i flalò gablà di kakaan, kinum, na dad mabtas duh di kat fali, na di falami bulen, na i Duh Kaftud. ¹⁷Du i dad flalò lalòla, alò alung i là fa kel, bay ani takel i too glut lalò, dunan Krayst.

¹⁸Nang gamu flinge i ktatà i dad to ku én fandamla mdatah i dale kafaglut di Dwata, du mdà di kanteenla, na toola kafdanà, na i kfangamfùla di dad kasaligan. I dad to salngad én, là gablà fdatah, du i fandamla mdà alò di fandam i dad to di tah tanà. ¹⁹Na talà ale gagot i uluito Krayst i gumdà i kgal i lawehan, du fagu di kenen i ksatatu i kdeeito dad faglut mbaling mgal salngad i kgal i laweh mdà di kasgagot i dad kalngat di dad bukulan, na too fye kalnok kdeeito di lawehan du falnok Dwata.

I kgagin ku Krayst Dyisas di fatin

²⁰Tamati gamu magin ku Krayst, na tagalwà gamu di kgikat di dad flalò i dad to di tanà ani. Kan ku lêman gamu mimò i nimò i dad to là faglut? Kan ku nimenyu i flalòla? ²¹Manla, “Nangyu nagot én, nang kmaan én, na nangyu nutik i dademe én.” ²²Kabay i dad flalòla

****2:11** Di muna, di là fa mati Krayst Dyisas nun fimò Dwata di kdee dad to Dyu du ilè ale i dad ton, dunan i kaftulila kdee dad ngàla lagi. Nimòla ilè ani, du fye gadè kdee dad to, ise ale dad to mgikat di sasè knayè di tah tanà ani, bay ale dad to i glut Dwata Too Mdatah. Kabay mdà di kfati Krayst, én dalanito mbaling dad to Dwata, fagu alò di ksatatuto di ku Krayst ise mdà di kaftulì.

ani, alò i tdò mdà di dale fandam ise mdà di ku Krayst, na landè gukmamu i kaf-nangla, du nun gusen i gukmamu dun. ²³Man nawaito i gumdà i tdòla di bong kfulungla, du én i tdòla i kfangamfù di dad kasaligan Dwata, i kafdanà i ktoito, na i too kaflayam i laweh. Kabay balù fandamito glut i manla, ise sa glut, du i kdee én là gadnan i dad sasè knayè i laweh.

I kafkah di nawa i kdee knabas Krayst

3 Na du tanték gamu Dwata mdà di fati magin ku Krayst, na tablén gamu nawa landè sen, taman tooyu fkah di nawayu i kdee knabas Krayst ditù di tah langit, du ditù kenen sudeng gsen di kwanan Dwata. ²Tooyu fnè di fandamyu i kdee busekan gamu di langit, na nangyu fabtas di nawayu i dad teenyu dini di tah tanà. ³Du salngad ku tamati gamu, bay ani tanun falami nawayu busek Dwata gamu mdà di ksatuyu di ku Krayst. ⁴Taman di kasfulê Krayst i gumdà i falami nawayu gagin gamu kenen, na nun alelyu di bong kafye kneng i kdatahan.

I kfalami nawa

⁵Taman dad flanekgu faglut, tooyu tngak i sasè knayèyu di muna, dunan i kdee sasè knayè i lawehyu, i dad nimò magagsik, i dad sasè nibalyu, i kdee sasè ayèyu, na lom i knun, du i to lom i knun, én mgimoan dwata fnangamfuan. ⁶Na mdà di kdee sasè nimò én, too fanlayam Dwata i dad to là mimen kenen. ⁷Na salngad én i dad nimòyu di muna, di kimenyu i dad sasè knayèyu. ⁸Kabay ani, tngakyu i kdee sasè ani, i kalbut, i klumak flabè, i kimòyu sasè di demeyu to, i kdalamyu falmo i dagit i demeyu to, na i magagsik kastulen. ⁹Na nang gamu tmulen kèng di demeyu to, du tanlusyu i labi ktoy, dunan tatnagkyu i sasè knayèyu knalamyu nimò

di muna, ¹⁰na talsakyu i falami kto, dunan tadnawaty i falami nawa mdà di Dwata. Na fnadlug Dwata i kfalamin gamu, du fye mbaling gamu salngad kenen na sikof i kaglabaty kenen. ¹¹Du mdà déén, landè sa gusahali to Dyu na to ise Dyu, i to tnulì na i to là tnulì, i to nun gnadè na i landè gnadè, i to fasak na ise fasak. Alò Krayst i mabtas, i mnè di kdee dad to faglut di kenen.

¹²Na gamu sa i nalék Dwata mbaling dad ton, na kanbongan gamu nawa. Taman too gamu sakdo, nimòyu fye di demeyu to, safdanà, safè, na fantahàyu nawayu di kat satu gamu. ¹³Fantahàyu nawayu di demeyu to, na balù tan i salàla di gamu nlifetyu salngad i klifet Amuyu i dad salàyu. ¹⁴Mabtas di kdee tananùyu kasakdoyu, du i kasakdoyu i sambakas gamu, du fye nun ksatatu nawayu na gamgimò gamu i kdee dademe fye nimò.

¹⁵Na fye ku i ktanak nawa blé Krayst mebe gamu di kdee nimòyu, du én duen Krayst samsatu gito di satu laweh. Na mlé gamu fye di Dwata di kafyen gamu.

¹⁶Tooyu fkah di nawayu i kdee tdò Krayst, na satdò na safngewe gamu fagu di kfulung blé Dwata gamu. Mlingag gamu lingag i dmayen Dwata, i dad salmo, na i dad lingag fgadè Tulus Dwata di gamu, na mlé bong fye di kenen mdà di klehew i nawayu. ¹⁷Na balù tan i nimòyu ku demen i manyu, tooyu nimò i kdee ani di dagit Amuito Dyisas, na mlé fye di Maito Dwata fagu di kenen.

I kafngewe di dad to satnù mnè

¹⁸Gamu dad libun nun yaan, nimenyu i yaanyu, du ani gablà nimò i dad libun tafaglut di Amuito Krayst.

¹⁹Gamu dad lagi nun yaan, tooyu kanbong nawa i yaanyu, na fantahàyu nawayu di dale.

²⁰Gamu dad ngà, nimenyu i dad tuayu di kdee nimòyu, du ani gaflehew Dwata.

²¹ Gamu dad tua, nang gamu mimò gu-flabè i dad ngàyu, ken baling gdanà i nawala.

²² Gamu dad fasak, too gamu mimen i dad amuyu di tah tanà di kdee nimòyu, ise alò ku déén di matala, du fye dagla gamu, bay nimenyu ale mdà di klaan nawayu, du nafèyu Dwata. ²³ Balù i tan fimò gamu, tooyu nimò gusen i nawayu, salngad ku Amuito Krayst i gumimòyu, ise alò di dad to, ²⁴ du gadèyu di fulé duh gdawatyu i untung blé Amuito i tagaan di dad ton, du Krayst i too glut amu i gumimòyu. ²⁵ Na ku simto mimò sasè, bnalas kenen Dwata di sasè nimoan, du di kukuman landè fnalabin.

4 Na gamu nun fasak, tooyu ale banlé i gablà blé dale, du gadèyu lê nun gamu Amu ditù di langit.

I kdasal na i kafbel i Fye Tulen

² Fadlug gamu dmasal di Dwata mdà di nawayu na mdà di fye fandamyu. Na mlé gamu fye di Dwata mdà di kafyen gamu. ³ Na lêyu dnasal gami, du fye nukà Dwata dalanmi tmulen i bunin di muna gablà ku Krayst. Na én sa i duengu bnlanggù ani, du mdà di kbelgu i Fye Tulen ani. ⁴ Na dnasalyu agu, du fye too mbangal i katdògu fagu di knayè Dwata.

⁵ Na tooyu neye i kibòyu fagu i ktoyu di mata i dad to là faglut di ku Krayst. Tooyu tulen gablà di kenen di kat kablén gamu dalan tmulen. ⁶ Na di kdee manyu di dad to là faglut, tooyu fanse i kas-tulenyu, du fye i ktalèyu gamlé ayè di dad to mlinge dun, du fye gtimelyu balù simto to smalek gablà di kafaglutyu.

Tikikus na Onisimus

⁷ Tulen Tikikus di gamu kadang i kdee gablà di deg. Kenen i satu flanekito di kafaglut ku Krayst tooгу kando, na satu

salig Amuito salngad deg, na too gsalig di fimò Dwata kenen. ⁸ Én duengu mdek kenen salu ditù di gamu, du fye tan-galan nawayu fagu di ktulenan gamu i kagkahmi dini. ⁹ Di ksalun di gamu fagi-nan Onisimus, i flanekito too gsalig na i tooгу kando. Na i gumdaan di banweyu. I kakella ditù santulenla gablà di kdee gnagumi dini.

I gusen i man Fol

¹⁰ Aristarkus, i demegu di bilanggù ani, fandaman gamu kun, na balù Mark i flanek Barnabas fandaman gamu. Tat-ulengu gamu gablà ku Mark, na ku salu kenen di gamu tooyu kenen dnawat. ¹¹ Na Dyaswa, i dnagitla Dyustus, fandaman gamu kun. Di kdee dad Dyu faglut, alò tlu ani i tmabeng deg di kat-dògu gablà di kagot Dwata, na tatoola agu gtabeng.

¹² Ifafras i mdà di gamu banwe na satu salig Krayst Dyisas, fandaman gamu kun. Na toon gamu dnasal, du fye mgal na lamnok i kafaglutyu, du fye tooyu gadè i knayè Dwata. ¹³ Toogu teen i kalbong nimò Ifafras du gufyeyu, na i gu-fye i dad faglut di dad banwe Lawdisya na Hirafolis. ¹⁴ Luk i gal mulung tooito kando na lê Dimas, fandamla gamu kun. ¹⁵ Tnulenyu i dad to faglut di banwe Lawdisya, na Nimfa, na i kdee dad faglut gal stifun di gumnean, fandamgu ale.

¹⁶ Di kafngeyu masa sulatgu ani, tooyu fbsa i dad faglut di Lawdisya, na lêyu bnasa i sulatgu gtagak di dale.

¹⁷ Na tooyu tnulen Arkifus, began fan-ge i nimò blé Amuito Krayst kenen.

¹⁸ Agu Fol i smulat dagitgu dini, i fal-dam gamu. Nangyu glifet dini agu di lam bilanggù.

Kayègu ku banlé gamu Dwata kafye.

1 Tésalonika

*I Tnanin Sulat Fol di Dad To
Faglut di Banwe Tésalonika*

Kafaglabat gablà di tnanin sulat Fol di dad to faglut di banwe Tésalonika

Nun satu banwe glam di bong banwe Masidunya dnagit Tésalonika. I lunsud ani là too mawag di lunsud Filifos.

Na tanbù Fol i simbahan di Tésalonika di galwe duléan magu. Tlu simana alò i klon tamdò déén. Kafnge én, magleges kenen mdà di banwe én, du mdà di dad Dyu i dmuen i katdoan. Kabay balù là mlo katdò ale Fol déén, nun too dee dad to faglut di ku Dyisas.

Sulat Fol sulat ani mdà di Korintu, du kayean tamgal i kafaglutla na tamdò dale gablà di klalòla ku Dyisas Krayst.

Dnayanen ale di klabèla na di kafadlugla di kafaglutla, balù too dee kaflayam gnagula. Tdoan dale kibòla fagu i ktola fye gaflehewla Dwata. Tdoan dale fa gablà di kasfulê Dyisas, na fgadean di dale i kakelan kadang salngad kakel i to tmaku, du làla gadè bang i kakelan, taman manan dale, too ale fgal di klalòla kenen kel di duh kakelan.

1 Agu Fol, Silas, na Timoti febe i sulat ani di gamu dad faglut di banwe Tésalonika, di gamu nfun Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst.

Kayèmi ku banlé gamu Dwata kafye na ktnak nawa.

I kdayen ale Fol di Dwata gablà di dad to faglut di Tésalonika

²Di kdasalmi là gami tlag mlé fye di Dwata gablà di kdeeyu. ³Du di galmi kdasal gamu di Maito Dwata, làmi glifet i dad fye mgimòyu mdà di kgal i kafaglutu, i kalgadyu mdà di kakdoyu, na i

ktayudyu di kfatanyu i kasfulê Amuito Dyisas Krayst.

⁴Dad flanekegu kanbong nawa Dwata, gadèmi mgalék gamu Dwata, du fye nfunan gamu. ⁵Di ktulenmi i Fye Tulen gablà ku Dyisas, ise alò mdà di kmanmi, bay mdà di eneg Mtiu Tulus i fnè dun di nawayu, na mdà di bong ksaligmi di kaglutu. Gadèyu i klomi déén di safédyu matlu i nimòmi du slame gufeyeyu.

⁶Tambaling gamu mlalò gami na Amuito Dyisas, na balù too dee kaflayamyu mdà di kafaglutu di kenen, knean dnawatyu i Fye Tulen, gagin i klehew blé Mtiu Tulus gamu.

⁷Taman gamu mbaling fye gugambet i kdee dad faglut di ku Dyisas di dad banwe Masidunya na Akaya, ⁸du mbel Tnalù Dwata mdà di gamu, ise alò gumbelan di dad banwe di Masidunya na Akaya, bay linge i dad to di kdee banwe gablà di kafaglutu di kenen. Taman balù làmi tulen dun di dale, ⁹du ale baling samtulen gablà di kafaglutu, na kibòyu dmawat gami di klomi ditù di gamu. Hae, du manla knagolyu i kfangamfuyu di ise glut dwata, na salu gamu di too glut Dwata, du kayèyu mimen na mangamfù kenen i mto, ¹⁰na fatan i kasfulê Tingaan mdà di langit, dunan sa Tingaan Dyisas i nték Dwata mdà di fatin, i falwà gito di kalbut Dwata fan kel.

I katdò Fol di banwe Tésalonika

2 Dad flanekegu di ksalumi ditù di gamu, gadèyu too nun gufeyeyu. ²Gafaldamyu fa kè i gnagumi ditù di banwe Filifos di là gami fa salu di gamu. Fanlayam na nadoy gami i dad to ditù, bay balù nun dad to too dmuen gami, knean tangal Dwata nawami tmulen di gamu i Fye Tulen mdà di kenen. ³I tdòmi ise mdà di kakakéng, du fye fangawmi ku demen nlimbungmi gamu. ⁴Kabay

én baling santulenmi gamu i too glut knayè Dwata, du dnawatan gami, na snaligan gami tmulen i Fye Tulen. Na di ktulenmi, ise sa ku flehewmi i dad to, bay én kayèmi ku gaflehewmi Dwata i gmadè nawami. ⁵Du gadèyu di ktulenmi di gamu i Fye Tulen, là gami talù di gamu fagu di kdayen, du fye agin gamu di gmanmi, demen fagu di kagaw gamu du fye nun gwèmi. Gadè Dwata kdee mnè di nawami. ⁶Ise én fanngabalmi kdayen mdà di gamu ku demen di dademe dad to.

⁷Du gami i dad to dek Krayst, fakay gami mni di gamu, bay ise én nimòmi di knèmi di gamu, bay toomi gamu fanse, du nifatmi gamu salngad kifat satu yé i dad ngaan. ⁸Na du kanbongmi gamu nawa, taman ise alò i Fye Tulen mdà di Dwata blémi di gamu, bay balù én ktomi blémi di gamu du mbaling gamu too mabtasi di gami. ⁹Dad flanekegu, gafaldamyu sa i kalgadmi mimò, mduh na butang, du fye gwèmi dad klidùmi klomi tamdò gamu i Fye Tulen mdà di Dwata, du fye là gami smamuk gamu gablà di klidùmi.

¹⁰Gamu na Dwata gmadè i nimòmi di klomi ditù di gamu dad faglut, landè sasè bol di nawami, matlu i nimòmi, na landè gudmalam gami. ¹¹Gadèyu i kebemi gamu, salngad i mà mebe i dad ngaan, ¹²du tangalmi nawayu na fadlug gami tamdò gamu, fye nimòyu i gablà nimò i dad to gal mlalò Dwata i malék gamu, du fye gakuf gamu di kagotan di langit di fulé duh, na i bong kneng kdatahan.

I kaflayam i dad faglut di Tésalonika

¹³Là gami tlag mlé fye di Dwata, du di katdòmi gamu gablà di Tnaluan too gamu flinge na tooyu dnawat, du dilèyu ise mdà di dad to, bay fnaglutyu too glut mdà di Dwata. Na fagu di Tnaluan fnalamin i nawayu, gamu dad faglut di

kenen. ¹⁴Dad flanekegu, i mkel di gamu ani, lê mkel di dad faglut di Dwata di banwe Dyudiya, di dad to nfun Krayst Dyisas, du maflayam gamu mdà di demeyu to ise Dyu, salngad i kaflayamla mdà di demela Dyu. ¹⁵Du i dad Dyu én, dunan i mati Amuito Dyisas na dad tugad Dwata i demela Dyu, na mlayam ale fa gami. Taman là ale gaflehew Dwata, na toola dnuen kdee dad to, ¹⁶du mngabal ale kfagula mlabal i katdòmi di dad to ise Dyu Tnalù Dwata i gafalwà dale. Taman matnù dad salàla, na ani kibòla smikof i kdee salàla. Taman takel di dale i kalbut na kukum Dwata.

I ayè Fol lèman mlauly i dad faglut

¹⁷Dad flanekegu, di ksawagito alò i lawehito sawag, bay i fandammi gal déén di gamu. Balù là ito too mlo masasawag, knean too mlidù nawami gamu, na too dee dulèmi mngabal i dalan fye mlauly gamu du fye lèmanito site, ¹⁸du too gami mayè samfulè di gamu. File dulègu tilew fye gasfulè agu di gamu, bay nsang Satanas i dalanmi. ¹⁹I ktayudyu di kafaglutyu i gatgal nawami, na gumdà klehewmi, na gamu gumdàmi mdag i kgaganmi di muna Amuito Dyisas di kasfuléan. ²⁰Too glut, gamu i dagmi, na gamu i gulehewmi.

I klauly Timoti i dad faglut

3 Taman di làmi gadnan i klidù nawami gamu, én fandammi, balù gami Silas alò i gtagak di banwe Atén, ²du fye fakay dekmi ditù i flanequito Timoti i dememi salig Dwata samtulen di dad to i Fye Tulen gablà ku Krayst Dyisas. Én i duenmi mdek kenen ditù di gamu, du fye ttabengan gamu tamgal i kafaglutyu, ³du fye là gamu mlungay di kafaglutyu mdà di dad to mlayam gamu. Du gadèyu gito dad faglut, gal nun dad kaflayam kel di gito. ⁴Hae, du klomi ditù fa di gamu, gmanmi nun

kaflayam kel kadang, na gadèyu takel nan. ⁵Di kgaðemi too gamu maflayam, làgu gagan damnan i klidù nawagu gamu, taman dekgu Timoti ditù di gamu, du fye gadègu ku tan kagkah i kafaglutyu. Du én klikògu ken fisan gamu ku Satanas fagu di ktabugan gamu, na baling landè gukmamu i nimòmi di gamu.

I kakel Timoti fdu di dad faglut di Tésalonika

⁶Kabay falami fa kel Timoti fdu di gamu, na too fye tulenan gami gablà di kgal i kafaglutyu di ku Dyisas, na di kakdoyu i demeyu to. Na tulenan fa, gal gamu faldam gami, na too gamu mayè smite gami, salngad i kayèmi smite gamu. ⁷Taman dad flanekeyu, balù nun dad klidùmi na kaflayammi ani, too maglala i nawami di kaklingemi gablà di kgal i kafaglutyu. ⁸Du tanun klehew i nawami, du tagadèmi mgal i kafaglutyu. ⁹Là gami gmagan mtas i kalbong kablémi fye di Dwata gablà di gamu, du mdà di klehewmi duenan gamu. ¹⁰Taman toomi fni di Dwata mduh na butang ku fakay ito lêman site, du fye snikofmi gukulang i kafaglutyu.

I kdasal ale Fol

¹¹Kayèmi moon ku Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst lamwa i dalan fye nlauyi gamu. ¹²Én lêmi kayè ku tananù Dwata i kasakdoyu gamu dad faglut, na kakdoyu i kdee dad to, salngad i kakdomi gamu, ¹³na fagu én, tangalan nawayu, du fye landè gudmalam gamu, du landè sasè gbol di nawayu di kite Maito Dwata di kasfulê Amuito Dyisas gagin i kdee dad ton.

I knayè Dwata di dad to faglut

4 Nun fa kayèmi man dad flanekeyu. Tatdòmi gamu kibòyu kfagu i ktoy, du fye gaflehewyu Dwata, na ani lalòyu. Kabay ani, toomi fni na fakdo di gamu

mdà di dagit Amuito Dyisas, fnadlugu fa tamnù i fye nimòyu. ²Hae, du tagadèyu ku tan dad tdòmi di gamu fagu di glal Amuito Dyisas.

³I knayè Dwata, ku mbaling gamu dad to landè gbol sasè di nawayu, na fawag gamu di sasè knayè lawehyu, ⁴du fye kat satu gamu dad lagi gmadè kibòyu mwè yaan fagu di fye di kite Dwata na di kite dad to, ⁵ise fagu di sasè knayè lawehyu, du ani nimò dad to là gmadè Dwata. ⁶Na gablà én, tooyu neye du fye landè di gamu gamsalà di demeyu faglut. Nangyu nlimbung kenen fagu di kwèyu i làyu nfun, du ani toomi tdò di gamu di muna fa, dunan fanlayam Dwata simto gamsalà gambet én. ⁷Hae, du ise ku én duen Dwata malék gito mbaling dad ton, ku mimò ito sasè knayè lawehito, bay mgalékan ito, du fye mbaling ito dad to landè sasè gbol di nawaito. ⁸Taman ku simto là mayè flinge i tdò ani, ise ku alò gami i laan fanlinge, bay Dwata i mlé di gamu Mtiu Tulus too mtii.

⁹Na gablà di kasakdoyu dad flanekeyu faglut, balù là gami smulat di gamu, du Dwata sa tatamdò gamu kibòyu sakdo, ¹⁰du gadègu kamdo gamu kdee dad flanekeyu faglut di klamang banwe Masidunya. Kabay dad flanekeyu, toomi fni di gamu, tananùyu fa i kasakdoyu.

¹¹Too gamu mngabal dalan di ktanak i knèyu. Nang gamu mlabet di ise gamu nimò, bay fgal gamu mimò kat satu gamu, du fye gwèyu kdee klidùyu, du salngad di gmanmi di gamu di munan. ¹²Du ku ani nimòyu, nafè gamu dad to là faglut, na landè kamuyu mni klidùyu di balù simto to.

I kasfulê Dyisas

¹³Dad flanekeyu, kayèmi fgaðè di gamu i kaglut gablà di dademeito dad faglut tamati, du fye là gamu mliðù salngad klidù i dad to là faglut landè imen nawala ku lêman ale mto mdà di fati.

¹⁴Du fnaglutito Dyisas mati na mték, taman fnaglutito dad demeito faglut di ku Dyisas tamati nték Dwata, na faginan ale ku Dyisas kadang di kasfuléan.^{††}

¹⁵Ani manmi gamu fagu di gman Amuito Dyisas di gami, dunan balù simto di gito mto fa di bang kasfulê Amuito Dyisas Krayst là sa guna di dad demeito faglut tamati, ¹⁶du di bang én kadang, Amuito Dyisas Krayst fdanà mdà di langit magin i katlon, na tamlo i mdatah kasaliganan, na muni i twang Dwata. Na dad to faglut di ku Krayst tamati di muna fa, funa nték Dwata. ¹⁷Kafnge én, gito dad mto fa di bang én, nketan ito ditù di dad labun di langit salngan i dademe to tamati, du smitong ito Amuito Dyisas déén di langit, na mnè ito di safédan kel di landè sen. ¹⁸Taman snatgalyu nawayu fagu di takafgadègu gamu ani.

5 Dad flanekegu faglut, gablà di bang kakel kdee ani balù là gami smulat gamu, ²du tooyu gadè kakel i Duh Kasfulê Amuito Dyisas, salngad kakel i to tmaku di mngalam butang, du laito twan kakelan. ³Di lam i dad to mangman, “Too nun ktanak kneito, landè ksamuk di banweito,” làla twan i kalmola salngad i libun nkel katduk i tienan du fan sut tingaan, na là ale galwà di kaflayamla.

⁴Kabay gamu dad flanekegu faglut, là gamu salngad i dad to là faglut i mnè fa di kifu, taman kakel i Duh én, talà gamu makto tikeng, salngad ktikeng i dademe di kakel i to tmaku, ⁵du kdeeyu dad to tamnè di gumalwan, du talà ito nan mnè di gukmifun, ⁶taman nang ito gambet i dad to là faglut sadi kudang, bay baling ito fatlagad, na dnan i ktoito. ⁷Ku butang, én bang kakudang i dad to, na bangla flangal. ⁸Kabay du gito dad to mnè di gumalwan, too ito smalig di

Dwata, na lsak i klung i kfeito, dunan kafaglutito na kasakdoito, na klung i uluito, dunan kfatanito i kagalwaito. ⁹Là ito nalék Dwata, du fanlayaman ito, bay du fye gfunito i kagalwà fagu di Amuito Dyisas Krayst, ¹⁰i mati duenan gito, du fye balù tamati ku demen mto fa di bang i kasfuléan, mnè ito di safédan di landè gusenana. ¹¹Taman snatgalyu nawayu, na stabeng gamu, du fye matnù i kafaglutuyu, salngad i tanimòyu ani.

I sangal fulé fngewe Fol

¹²Na dad flanekegu faglut, toomi fni di gamu, tooyu nafè i dad to too fgal mimò di gamu, i dad ulu tamgalék Dwata mifat na tamdò gamu. ¹³Tooyu ale nafè na kando, du mdà di nimòla di gamu. Na sansatuyu i nawayu.

¹⁴Dad flanekegu faglut, ani fa toomi fni di gamu, tooyu tnalù i dad to là mayè mimò, tangalyu i dad to msamuk nawala, ttabengyu dad to mlungay di kafaglutla, na tooyu fantahà nawayu di kdee dad to. ¹⁵Too gamu fgeye, ku nun sasè mgimò di gamu, nang gamu malas sasè, bay too gamu mngabal i dalan mimò fye di kat man satu gamu na balù di kdee dad to.

¹⁶Fadlug gamu flehew, ¹⁷nang gamu tlag dmasal di Dwata, ¹⁸na balù tan i mkel di gamu mlé gamu fye di Dwata, du ani knayè Dwata di dad to nfun Krayst Dyisas.

¹⁹Falohyu kalak Mtiu Tulus gamu, ²⁰na nangyu knang i tdò fgadean. ²¹Tooyu neye kdee ku glut mdà di Dwata ku là, na dnawaty i kaglut, ²²bay fawag gamu di kdee bung sasè.

I kdasal Fol

²³Kayèmi ku Dwata i gumdà i ktanak nawaito, fbalingan gamu dad to landè sasè gbol di nawayu, na magot i nawayu,

^{††}4:14 1 Korintu 15:12-34

i fandamyu, na i lawehyu, du fye landè gudmalam gamu di kasfulê Amuito Dyisas Krayst. ²⁴Na Dwata i malék gamu mbaling dad ngaan, toon dnohò kdee i tamatbuan di gamu, du kenen tooito gsalig.

²⁵Dad flanekgu faglut, tooyu gami dnasal.

²⁶Tnulenyu kdee demeito faglut, galmi ale fandam.

²⁷Na mdà di glal Amuito Dyisas, toogu man di gamu, tooyu fbasa surat ani di kdee dad flanekito faglut.

²⁸Kayègu ku banlé gamu Amuito Dyisas Krayst kafye.

2 Tésalonika

*I Galwe Sulat Fol di Dad To
Faglut di Banwe Tésalonika*

Kafaglabat gablà di galwe sulat Fol di dad to di banwe Tésalonika

Na di là mlo kubu i muna sulat Fol di dad to di Tésalonika léan febe i galwen sulat ani mdà di Korintu, du nun dademe dad to là gamlabat i manan gablà di kasfulê Dyisas Krayst. Fandamla mlal kenen samfulê, taman talà ale mimò i nimòla du tatila kenen fatan.

Taman lê tulen Fol dale gablà di kagkah kasfulê Dyisas, na fafaldaman dale là fakay ku là ale too fgal mimò kel di kasfuléan.

1 Agu Fol, Silas, na Timoti febe i sulat ani di gamu dad faglut di banwe Tésalonika, di gamu masasatu di Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst.

²Kayèmi ku banlé gamu Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

I kdayen Fol Dwata gablà di dad to faglut

³Dad flaneugu, fye ku là gami tlag mlé fye di Dwata gablà di gamu, ani gablà nimòmi du lamnok i kafaglutyu na matnù i kasakdoyu. ⁴Taman dagmi gamu di gustifun i dad to faglut di Dwata, du mdà di ktayudyu na ksaligyu kenen di lam i kdee dad kaflayam na i dad kalima gnaguyu.

I katlu kukum Dwata

⁵Ani gugmadeito matlu i kukum Dwata, du fagu di dad kaflayamyu ani fbalingan gamu dad to gablà fusuk di kagotan. ⁶Matlu i nimò Dwata, du i dad to mlayam gamu ani, fanlayam Dwata kadang, ⁷na faftudan gamu na gami

mdà di kdee kalimaito kadang di kasfulê Amuito Dyisas mdà di langit gagin i dad kasaliganan too mtulus, ⁸na i lifoh too dminè, du fanlayaman i dad to là mayè gmadè Dwata, na là mimen i Fye Tulen gablà di Amuito Dyisas. ⁹Maflayam ale kel di landè sen, na maskah ale landè gusenana di Amuito Dyisas, na di bong kneng i ktulusan, ¹⁰di kasfuléan di Duh én, du dmawat kdayen mdà di dad to falwaan, na afè mdà di kdee dad faglut di kenen. Na gakuf gamu di kdeela, du fnaglutyu i Fye Tulen i tagatdòmi gamu.

¹¹Du gadèmi kdee én, là gami tlag dmasal gamu. Fnimi ku fbaling gamu Dwataito dad to blà i katlon gamu mlalò di kenen, na fagu di kgal tulusan dnohoan kdee fye kayèyu nimò fagu di kafaglutyu di kenen. ¹²Du mdà déén, magdayen i dagit Amuito Dyisas fagu di gamu na léan gamu dnayen, fagu di kafye Dwataito na Amuito Dyisas Krayst.

I kakel i to too sasè

2 Na dad flaneugu faglut, gablà di kasfulê Amuito Dyisas Krayst na di kastifunito di kenen, ani toomi fni di gamu, ²nangyu fsamuk i nawayu na fasbalét i fandamyu ku lingeyu takel i Duh Kasfulê Dyisas Krayst. Nang gamu mlal faglut, balù ku manla én gumlingela dun kun di to tugad Dwata, demen di tdò i dad to, na ku demen fagu di sulat manla mdà di gami. ³Too gamu fgeye, fye là gamu fangaw i balù simto to dun, du là gdohò i Duh én, ku là funa kel i bang matnù i kdee dad to dmuen Dwata, na msut én to mimò too kdee sasè knang Dwata. Na i gukel i to ani dunan di lanaw lifoh. ⁴Knangan Dwata, na kdee i dad dnagit dwata fnangamfù i dad to. Na fdatahan i kton di kdee, na fusuk kenen balù di Bong Gumnè Dwata di Dyérusalém, na sudeng déén na manan kenen kun Dwata.

⁵Làyu kè gafaldam i tagmangu di gamu gablà di kdee ani di kdéén agu di gamu? ⁶Gadèyu nun fa kamlen i to too sasè ani, du fye msut di bang i kafsut kenen. ⁷Kabay balù ani di laan fa kel, nun dee dad sasè nimò knang Dwata, bay là kdee dad to mite dun fa, du kibò gbuni. Là msut i to too sasè ani ku nun fa kamlen dun, bay ku talandè kamlen i kdee sasè, ⁸msut i sasè to ani, bay di kas-fulè Amuito Dyisas, fnatin i to ani fagu di kyufan i nawan, na falmon fagu di too bong knengan. ⁹Di kakel i to too sasè gagin i tulus Satanas, na fagu di tulusan mimò kenen kdee bung tnikeng na dad ilè, du fye mgaw i dad to, ¹⁰du nun dee dalan gufagun i kdee sasè nimoan, du fye gafgawan i dad to salu di gumalmola, du là ale dmawat na là mbong nawala i kaglut gafalwà dale. ¹¹Na du là ale dmawat dun, fbayà ale Dwata fye fadlug ale di kagafgaw i nawala fagu di kafaglutla i kakakéng, ¹²du fye fanlayam Dwata i kdee là faglut i kaglut, bay flehew di kimòla salà.

I kalék Dwata i dad to mbaling dad ngaan

¹³Na dad flanekgu faglut, gamu too kando Amuito Dyisas, fye ku là gami tlag mlé bong fye di Dwata gablà di gamu, du mdà di kagatbuan tanalékan gamu, du fye galwà gamu fagu di kgal Tulusan i tamlu gamu di kite Dwata mdà di kafaglutyu i kaglut. ¹⁴Fagu di katdòmi gamu i Fye Tulen nalékan gamu, du fye gakuf gamu di kdatah Amuito Dyisas Krayst kadang di fulè duh. ¹⁵Taman dad flanekgu, tangalyu i kafaglutyu, na tooyu fkah di nawayu i tdòmi gamu di kdéénmi di gamu, na fagu di sulatmi.

¹⁶Kayègu ku Amuito Dyisas Krayst na Maito Dwata i mbong nawa gito, na tamgal gito fagu di kafyen kel di landè sen, na mlé gito klehew di kfatanito, ¹⁷fad-

lug tamgal i nawayu na mlé gamu kgal di kdee nimòyu na talùyu fye.

Fdsal ale Fol

3 Na di gusenana, dad flanekgu, dnasalyu gami, fye ku mlal mbel Tnalù Dwata, na fye dnawat na nafè i dad to mlinge dun, salngad i kdawatyu. ²Lèyu gami dnasal, du fye falwà gami Dwata mdà di falel i dad to sasè gal dmuen gami, du là kdee dad to faglut di Tnaluan.

³Kabay Amuito Dyisas i too gsalig, na kenen sa tamgal i nawayu, na kamlung gamu di kdee sasè mdà di ku Satanas. ⁴Gami dad masasatu di Amuito Dyisas Krayst, gadèmi fadlug gamu mimen i galmi tdò di gamu.

⁵Kayèmi ku Amuito Dyisas Krayst i faglabat di nawayu ku tan kalbong nawa Dwata gamu, na ku tan i kagtayud Krayst di kafflayaman.

I kalgad mimò

⁶Dad flanekgu faglut, mdà di glal i dagit Amuito Dyisas Krayst, ani toomi man di gamu, nang gamu samnagin i flanekyu di kafaglut i là mayè mimò, na là mayè mlalò i tdò i dnawatyu mdà di gami, ⁷du tagadèyu fye ku tooyu lalò i gami nimò, du ku déén gami di safédyu, là gami malwe mimò. ⁸Là gami mni i knaanmi, du gami sa mayad kdee i gulanèmi. Mdüh na balù butang too gami fgal mimò, du fye là gamu maflayam di kifaty gami, ⁹balù nun kaglutmi mni di gamu i gulanèmi, knean là gami mni, du fye i nimòmi i guflingen di gamu, fye lalòyu. ¹⁰Du balù di muna ku déén gami di safédyu én i manmi, “Nangyu fankaan i to malwe mimò.”

¹¹Gmanmi ani gine, du lingemi nun dad to di blengyu malwe mimò, na én balingla nimò flabet di nimò i dademe. ¹²Na mdà di glal Amuito Dyisas Krayst, toomi fngewe na fni di dad to salngad én,

too ale mimò i dale nimò, du fye gamwè ale i klidùla.

¹³ Na gamu dad flanekegu, nang gamu glukas mimò fye. ¹⁴ Ku nun là mayè mimen i dad tdòmi gamu dini di sulatmi ani, neyeyu i to én, na nang gamu samnagin kenen, du fye myà kenen. ¹⁵ Kabay nangyu fandam kenen i to knangyu, bay balingyu fanngewe, gambet i flanekeyu.

Gusen i man Fol

¹⁶ Kayèmi ku Amuito Dyisas Krayst, i gumdà i ktanak nawa, mlé gamu ktanak

nawa di klit i duh na di kdee gnaguyu. Kayèmi ku kenen samnagin kdeeyu.

¹⁷ Agu Fol i smulat i dagitgu dini, na ani tagnègu nimò fye gadèyu i sulat ani mdà di deg. Na ani dalangu smulat.

¹⁸ Kayègu ku blé Amuito Dyisas Krayst kafye di kdeeyu.

1 Timoti

I Tnanin Sulat Fol di ku Timoti

Kafaglabat i tnanin sulat Fol di ku Timoti

Timoti i gusmulat Fol i sulatan ani, na kenen satu lamnok deme Fol sgalak na mbaling kenen faglut di tnanin kagu Fol lamngab tmulen na tamdò Tnalù Dwata. Mdà Timoti di banwe Listra, i tukay lunsud di Asya, na Yunis yéan na Dyu kenen, na maan satu to Grik.

Na di galwe dulê Fol salu di kdee banwe gutamdoan samfulê kenen di Listra na mdà ditù faginan Timoti. Na mdà di bang én, tnbangan Fol di nimoan.

Na di bang ksulat Fol sulat ani, én nimò Timoti tamdò du kenen mebe i simbahan di Ifisus. Muhad fa nawa Timoti di kagablé kenen i mabtas nimò di kalak i simbahan. Snulat kenen Fol du mlé kenen tabeng na mngewe gablà di nimoan. Tdoan Timoti kibò i dad faglut malék i dad to mebe na tmabeng di simbahan.

1 Agu Fol gumdà i sulat ani, na agu i satu to gal dek Krayst Dyisas mdà di knayè Dwata i Falwà gite, na Krayst Dyisas i gumdà i kdee fatanta. ² Smulat agu di ge Timoti, ge i glut tingàgu di kafaglutta di ku Dyisas Krayst.

Kayègu ku banlé ge Màta Dwata na Amuta Dyisas Krayst kafye, kakdo, na ktanak nawa.

I dad to tamdò kakakéng

³ Kayègu ku mnè ge fa di Ifisus salngad i gmangu di ge di ksalugu di Masidunya, du fye toom nngak i dad to tamdò kakakéng déén, fye là ale fadlug di katdòla. ⁴ Manam di dale, nang ku saligla dad santulen gablà di dad muna to, na dad gusmulatla dagit i dee kastugad dad gutambulla, du ani gumdà i kasdal, na lwe nawa i dad to, du ise

ani i gugmadè i knayè Dwata, du gadè i knayean fagu alò di kafaglutta di kenen. ⁵ Én duengu mngewe gambet ani, du fye i dad to faglut, too ale sakdo mdà di katlu i nawala, di fye fandamla, na di too glut kafaglutla. ⁶ Du nun dad to gasyat di glut dalan ani, du én lalòla i kastulen landè gukmamu. ⁷ Kayèla ku mbaling ale gal tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, bay làla glabat dad tdòla, na gumtatek i flalò i fandamla toola gadè.

⁸ Gadèta too fye i flalò ku glut i klalò dun. ⁹ Lêta gadè là mgimò i dad flalò du mdà di dad to fye, bay di dad to mlaflà i flalò Dwata na i urdin i dad to, dad là mayè mimen Dwata, dad là fulung likò di Dwata, dad mimò kdee sasè knayèla, dad là mayè faglut di Dwata, dad smilo i fnaglut di Dwata, dad manò i dad tuala na i demela to, ¹⁰ dad mimò sasè knayè i lawehla, dad lagi mibal i dademela lagi, dad libun mibal i dademela libun, dad kamfè i demela to du nimò fasak, dad tmulen kéng, dad ftatek i demela to landè salà, na dad to mimò dademe nimò fnang i glut tdò. ¹¹ I glut tdò ani, glam di Fye Tulen i gumiteta kdatah na kafye Dwata, i tasnaligan di deg.

I kafye blé Dyisas Krayst di ku Fol

¹² Too agu mlé fye di Amuta Dyisas Krayst, du banlén agu gal mimò i fimoan deg. Na mlé agu fye di kenen du gsalig agu di kiten du mgalékan agu mimò i nimoan, ¹³ balù di muna fa, sasè i gmangu gablà di kenen, na toogu fanlayam i dad to mlalò kenen, na tnifugu kenen. Kabay knean kando agu Dwata, du là agu fa faglut, na làgu gadè i nimògu. ¹⁴ I kafye Amuta Krayst Dyisas di deg too bong, du fagu di kenen nun kafaglutgu na i kakdogu i gfunta di ksatatuta di kenen.

¹⁵ Ani i glut tdò, i too gablà fnaglut i kdee dad to, dunan salu Krayst Dyisas dini di tah tanà, du falwaan i dad to gamsalà di kaflayam landè gusenana, na agu

sa i too sasè di kdee to gamsalà. ¹⁶Kabay balù ani, kando agu Dwata, du fye gfitè Krayst Dyisas i ktahà nawan di deg balù agu too sasè di kdee dad to gamsalà, du fye gumite i dademe dad to i kakdon, i dad to faglut di kenen satu duh, na dmawat nawa landè sen.

¹⁷Taman di Dwata gumlé i kdeeito dad to i afè na dayen kel di landè sen, du kenen sa i Harì magot i kdee kel di landè sen, i là fakay mati, i là fakay teen, na kenen alò Dwata. Amén.

¹⁸Timoti tingàgu, saliggu di ge i fngewegu ge ani, na ani salngad i gman i dad tugad Dwata di muna gablà di ge. Laloam i gmanla, du fye gfisanam i dad to tamdò kakakéng. ¹⁹Too ge fadlug di kafaglutam, na di klaloam i fye tagadeam di nawam. Du nun dademe dad to là mimen i fye gadèla di nawala, na gadlug ale mimò sasè, na fagu di nimòla ani, falmola i kafaglutla. ²⁰Gakuf di dad to mangu ani, dunan Himinyus na Alihandro i fagotgu di ku Satanas, du fye madlà ale talù sasè i dmuen Dwata.

I kfangamfù

2 Na ani funagu too man di ge, mni gamu tabeng di Dwata, dmasal, na mlé bong fye di kenen gablà di kdee dad to, ²dunan dnasalyu i dad to magot i dad banwe, na kdee dad ganlal, du fye manak i kneito i landè samuk, di kdo-hoito i knayè Dwata na i katlu nimò. ³Na dasal ani too fye, na gaflehew Dwata i Falwà gito dad faglut, ⁴du én knayè Dwata ku kdee dad to galwà di kaflayam landè sen, na gmadè i kaglut. ⁵Du alò satu glut Dwata, na alò satu smafye Dwata na i dad to, i To ani dunan Krayst Dyisas, ⁶i mlé i kton di fati, fye nsoan i kdee dad to. Na ani fgadè Dwata di kdee dad to di bang tanalékan. ⁷Ani sa i duen mgalék agu satu galan dek, du tmulen Tnalù Dwata di dad to ise Dyu. Na too glut i mangu ani, ise kakakéng, du tdògu

i kafaglut di ku Krayst Dyisas na i kaglut gablà di kenen.

⁸Taman kayègu di balù nè gustifun i dad faglut, ku dmasal i dad lagi, dad lagi too mlalò Dwata na nun tlu fandam, i fakay ftadag i sigalla du dmasal di landè kalbutla na kasbulawla i demela to.

I kafngewe di dad libun

⁹Na lègu kayè di dad libun ku nun kfulungla gablà di klawehla. Na nang ku fdatah, bay fye ku fulung ale myà, na nang alì fkah di nawala i ayèla lamsak i bong mabtas klaweh na dad gamfalas wakla gambet i blawen na férilas, ¹⁰bay fye baling, ku lsakla i fye nimò, du ani gablà nimò i dad libun mangman ale i too faglut di Dwata. ¹¹Kayègu ku fanak na too flinge i dad libun, na fdanàla i ktola di bang i kasatdò.

¹²Na làgu ale fatdò ku demen mebe i dad lagi, bay fye fa ku tatì ale fanak. ¹³Na Adam i tnanin to nimò Dwata, kafnge én Iba. ¹⁴Na ise Adam i fangaw Satanas, bay i libun i mafgaw, na kenen sa mla fà i flalò Dwata. ¹⁵Ani duen too maflayam dad libun di ksut dad ngàla, bay galwà ale ku fadlug ale di kafaglutla di ku Dyisas Krayst, na ku nun kakdola na tlu nimòla gagin i kagadnan i nawala.

Dad to mebe i dad to faglut di gustifunla

3 Too gsalig i man ani, “Ku nun to na too mayè mebe i dad to faglut, fye sa i kayean nimò.” ²Kabay i to mebe i dad to faglut, là fakay ku nun gumlé kenen salà, fye alò satu yaanan, gadnanan i kton, matlu i fandaman, galan nifat i dad faglut myak di gumnean, na fulung tamdò. ³Na là fakay flangal kenen, sfati, demen sbulaw, bay fye tahà nawan, na là lom i knun. ⁴Na fye ku fulung kenen mebe i dad to mnè di gumnean, na fye ku mimen i dad ngaan gagin i afè. ⁵Du i to là fulung mebe i dad to mnè di gumnean,

tan i kiboan mebe i dad faglut di Dwata? ⁶Na là fakay ku falami kenen faglut di Dwata, du ken fdatan i kton, na fanlayam kenen Dwata salngad i kaflayaman ku Satan. ⁷Na fye ku too kenen mgafè i dad to là faglut, du fye là malmo i dengegan, na là gfawel Satan.

I dad to tmabeng di gustifun i dad to faglut

⁸Na salngad én kagkah i dad to tmabeng i to mebe dad faglut, fye ku mgafè ale, gsalig i manla, là flangal, na là lom i knun. ⁹Na fye ku faglut ale gusen i nawala i glut tdò tafgadè di dale. ¹⁰Funayu neye i nimòla, na ku landè gud-malam dale, fakayyu ale nalék tmabeng gamu di gustifunyu.

¹¹Salngad én i dad yaanla, fye ku too ale mgafè, na là dmalam i demela to du falmola i dengegan, bay gadnanla i ktola na gsalig ale di kalbong kdee.

¹²Na i to tmabeng, fye ku alò satu yaanan, na fulung mebe i dad ngaan na i dademe dad to mnè di gumnean. ¹³Na ku fye nimòla, mdengeg ale, na landè klikòla tmulen gablà di kafaglutla di ku Krayst Dyisas.

I kdatah i kaglut tafgadè Dwata

¹⁴Nun imen nawagu faflal agu samfulè di ge Timoti, bay fandamgu fye kè baling ku sulatgu ge, ¹⁵du ken agu ganggà, na fagu di sulatgu ani gadeam tan kibò i dad to faglut fagu i ktola, du gadeam gito gumnè i too mto Dwata. Na gito gumgal i kaglut, du di gito sa gusmaligan i kaglut. ¹⁶Too glut, landè fakay fkéng ku tan kdatah i kaglut tafgadè Dwata di gito dunan:

Dyisas fbaling kenen to,
tafite i Tulus Dwata glut kenen too tlu,
teen kenen i dad kasaligan Dwata,
nun tamdò gablà di kenen di dad to di dad banwe,
nun faglut di kenen di tah tanà ani,

na nket kenen ditù di banwe Dwata di langit.

I dad to tamdò kakakéng

4 Too mbangal i kman Tulus Dwata, dunan kadang di fulé duh nun dad to tmagak i kafaglutla, du nimenla i dad busaw i gal mgaw, na lalòla i kakakéng tdòla. ²I tdòla fagula di dad to flingu na tmulen kéng. Na du tamalmo i fandam i dad to ani, là ale dmlè i kaglut ku demen i kakakéng. ³Na i dad to ani, fnangla i kwè yaan, na i kakaan dademe dad knaan. Kabay Dwata mimò i kdee knaan, du fye di kafnge mlé fye di kenen fakay kmaan i kdee dad faglut gmadè i kaglut. ⁴Kdee i mgimò Dwata slame fye, taman landè fnangan, na fakayito kmaan i kdee, bay funaito mlé fye di kenen. ⁵Du mdà di tnalù Dwata, na mdà di kabléito fye di kenen mlaneb i kdee na fakayito knaan.

I fye salig Krayst Dyisas

⁶Ku tdoam di dad flanekeito faglut i fngewegu ge ani Timoti, mgimò ge fye salig Dyisas Krayst, du too ge gambet i kdee glut tdò gablà di kafaglut ku Dyisas i laloam kel ani. ⁷Kabay fawag ge di dad santulen ise mdà di Dwata, i landè gukmamu tdò dad muna to. Kabay én balingam nimò, tdoam i ktom i kiboam mafè na mlalò Dwata. ⁸Nun gukmamu kafgal i laweh, bay too nun fa gukmamu kafgal i kafaglutam di Dwata, du bong ktabengan di kneam dini di tah tanà na ditù kadang di langit.

⁹Na too glut i gmangu ani, na gablà fnaglut i kdee. ¹⁰Ani sa duenta too fgal mimò, na gal samfati kdee sasè, du fadlug ite fatan na smalig di Dwata too mto i Falwà kdee, lumban i kdee dad to faglut di ku Krayst Dyisas.

¹¹I kdee tasulatgu ani, toom fngewe na tdò di dad to. ¹²Timoti, nangam nimò i gumdà dad to smilo ge du falami to

ge fa. Kabay fye ku ge i gumlalò i dad to faglut di fye kastulenam, fye nimoam, kakdom, kafaglutam, na i katlum. ¹³Ani nimoam di là agu fa kel, bnasam Tnalù Dwata di gustifun i dad to, santulenam, na tdoam. ¹⁴Nangam tatì fbayà i gnagan blé i Tulus Dwata di ge i gdawatam fagu di ktalù i dad tugad Dwata, di karkah i dad ulu di simbahan i falella di tah ulum. ¹⁵Na too ge mimò i nimò tagablé di ge gusen i nawam, du fye teen i kdee dad to too midul i kimoam fye. ¹⁶Toom neye ku tan i galam nimò na i katdoam du fye là gsalà. Fadlug ge mimò kdee ani, du fagu di galam nimò na i katdoam, galwà ge, na galwà i dad to flinge di ge.

Dad fye nimò di dademe dad to faglut

5 Nangam nngak i lagi tua di ge, bay fanngewem fagu di fye kastulenam, gambet kiboam i maam. Na di kafngewem i dad lagi twali di ge sanngadam i twalim lagi. ²Na di kafngewem dad libun tua di ge, sanngadam ale yéam, na fanngewem dad libun twali di ge, salngad i dad twalim libun fagu di tlu fandam na nimò, fye landè gudmalam ge.

Dad balu

³Na nafèyu na ttabengyu i dad libun balu i landè mifat dale. ⁴Kabay ku nun dad ngan demen dad fuan, ale sa funa gambet i kibòla mafè na ttabeng i dad malayla. Fye ku gambalas ale i dad tuala na i dad fùla, du ani kanlehew Dwata. ⁵Na i too glut libun balu i landè mifat kenen, snaligan alò Dwata, na mduh na butang fadlug dmasal di Dwata, du mni tabeng mdà di kenen. ⁶Kabay ku aloan fandam i kafye knean landè gukmamu kenen, du salngad tamati, balù mto fa i lawehan. ⁷Toom fafaldam kdee ani di dale, du fye landè to fakay mlé salà di dale. ⁸Kabay ku nun to faglut là mifat i dad gakedan lumban i dad mnè di safé-

dan, i to ani takmagol i kafaglutam di ku Dyisas Krayst, na too mdatah fa i ksasean di dad to i là faglut.

⁹Nangyu fakuf dagit satu libun balu di dad libun balu mimò di gustifun dad faglut ku là fa nam falò fali. Silangyu fakuf di dad ttabengyu ani ku alò sulè mwè yaan, ¹⁰na ku tooyu dilè i fye nimoan di fye keben i dad ngan, kdawatan i dad to tlang, kaloban i dad blì i dad to faglut, ktabengan i dad to mnè di kalima, na di kalgadan mimò dee dad fye nimò.

¹¹Kabay nangyu fakuf dad libun balu là too tua, du ken lêman ale mayè mwè yaan, na mdà déen tagakla i nimòla di ku Krayst Dyisas. ¹²Na gukelan baling ale dnalam, du làla dnòhò i muna fakangla di kenen. ¹³Na là alò ani, bay ken fak-nalamla ktola tatì mkat gumnè, na mbaling là ale mayè mimò. Kabay ani fa i too mdatah ksasè, dunan mbaling ale dad libun samtugad salék, na flabet ale di nimò landè dale labet, na samtulen i làla fakay santulen. ¹⁴Taman fye fa ku i dad falami libun balu lêman mwè yaan na mngà, na mifat i malayla, du fye landè sasè gman i dad to dmuen gito. ¹⁵Ani mangu, du tanun dademe libun balu takmagol i kafaglutla, du mlalò ale ku Satanas. ¹⁶Kabay ku nun libun faglut na nun dad flanakan balu, kenen sa mifat dale, na nang smalig di dademe dad to faglut mifat dale, du fye gifatla i dademe dad balu i landè mifat dale.

Dad to mebe i dad to faglut

¹⁷Na i dad to mebe i dad faglut di sim-bahan; ku too fye kebela i dad faglut, gablà moon ku nafèyu na tooyu tananù i taden bléyu di dale, lumban i dad too fgal samtulen na tamdò Tnalù Dwata. ¹⁸Du ani man Tnalù Dwata, manan, “Nang fnungus bà i baka slengan mlék i fali.”

Na lêman manan,

“I to mimò gablà tnaden.”

¹⁹Nang ge flinge ku nun dmalam i to mebe i dad faglut, silang ku tanun lwe ku demen tlu to i samtulen too glut i kdalaman. ²⁰Kabay ku gamsalà i satu ulu di simbahan, nngakam kenen di klinge i dad to faglut, du fye likò i dademe mlalò i nimoan sasè.

²¹Timoti, di mata Dwata na Krayst Dyisas na dad kasaligan tamgalék, toogu man di ge, too ge mlalò i fngeweta ge ani, na nang ge msen di satu to balù simto to, bay di kdee nimoam, sangadam kiboam i kdee dad to. ²²Na nangam snasaw fkah i falelam di tah ulu i balù simto, du mimò ulu di dad to faglut, du fye ku gamsalà kenen, là ge magin di kagsalaan. Fawag ge di dad salà i dademe na fadlug di matlu nimò.

²³Fngewegu ge ani, nang ge alò minum i yéél, bay beg ge minum tukay binu, du én bulung gamtabeng i tduk tukè lufayam na i dademe tdukam.

²⁴Too mbangal i dad salà mgimò i dademe dad to, na gadèta nun mukum dale, bay i dad salà i dademe là fa mbangal ani, bay knean teen sa kadang satu duh. ²⁵Na salngad én i dad fye nimò. Nun fye nimò too mbangal ani di mata i dad to, na nun dademe fye nimò i là fa teen, bay knean teen sa kadang satu duh.

Dad fasak

6 Fye ku i kdee dad fasak faglut, mafè i dad amula, du fye landè gafalmo dengeg dagit Dwata na i tdòta gablà ku Krayst. ²Ku faglut i dad amu i dad to fasak, nangla fandam fakay balù làla nafè i amula du saflanek ale di kafaglut. Kabay fye fa baling ku too matnù kafye i kimòla di dale, du ani i gufye i dad to faglut i toola kanbong nawa. Toom tdò na santulen kdee ani di dale.

Too glut knun

³Nè i to tamdò i mahal tdò na là masalngad di too glut tnalù Amuta Dyisas Krayst, na là maslalò i tdò fnaglutito mdà di Dwata, ⁴to ani alò fdatah, bay landè glabatan. Én i kanbookan i kasdal na kasbulaw gablà di gumtatek i dad tnalù, na i gukel én dunan i ksingà nawa, i kasbulaw, i kasatfayes, na landè ksalig, ⁵na là tlag i kasdal i dad to tamalmo fandamla, na talà dmilè i kaglut. Én man nawala di kafaglut di Dwata satu dalan gugamwèla bong knun.

⁶Na too glut sa, i kafaglut di Dwata gamlé i to bong knun, silang ku alò fnò i nawan balù tan i gununan. ⁷Hae, du tan gebeito di ksutito dini di tah tanà ani? Landè. Na salngad én di kfatiito landè gebeito. ⁸Taman ku nun knaanito, na nun klawehito, fye ku gablà nan di nawaito. ⁹Kabay i dad to mayè bong knun, too ale lumak tatek di tilew, na mfawel di dee sasè knayè i landè gukmamu na gafalmo, i gamgebe i dad to di gumalmola landè sen. ¹⁰Du i kbong nawa i filak, én i gumdà i kdee bung sasè. Nun dademe dad to, mdà di kalbong nawala filak, gasyat ale di kafaglutla di Dwata, na malbà i nawala di ksalla.

Dademe fngewe Fol ku Timoti

¹¹Kabay ge Timoti, du nfun ge Dwata, fawag ge di kdee én. Too ge fadlug mimò i matlu nimò, too ge mlalò Dwata, too ge smalig di kenen, too ge kamdo i demem to, too ge tmayud di kdee kel di ge, na toom fantahà i nawam di kdee dad to. ¹²Salngad di to skuya mila i gamwè i untung, too ge fgal di kafaglutam, du fye fnisanam i kdee sasè gal samfati i kafaglut, na gamdawat ge i untung dunan nawa landè sen. Du én duen Dwata tamlo ge, du fye gfunam nawa

landè sen. Na di kafaglutam di ku Dyisas Krayst tatoom santulen di muna i dee dad to. ¹³Di kanfe Dwata, i mlé nawa di kdee, na di kanfe Dyisas Krayst, i too tmulen i kaglut di muna Fontus Filat, toogu man di ge, ¹⁴toom nimen i tagatdò di ge, du fye too ge matlu na landè gud-malam ge kel di duh kasfulê Amuta Dyisas Krayst.

¹⁵Na samfulê Dyisas Krayst di bang i knayè Dwata, du Dwata i gumdà kafye, na kenen alò i Gumdatah, na Harì di kdee harì, na Amu di kdee amu.

¹⁶Kenen alò i là mati, mnè kenen di too gumalwan i landè to gafdadong dun, landè to lmen mite kenen, na landè to gmagan mite kenen. Kenen sa i too mgafè, too magdayen, na i kagotan landè gusenán. Amén.

¹⁷Toom man di dad to too nun knun, nang ale fdag na smalig di knunla, du nun gusen i dad knun. Kabay Dwata alò gusmaligla, du kenen sa i mlé kdee di gito i gaflehew gito. ¹⁸Toom man di dale, too ale mimò fye i demela to, du én sa i too glut knun, na mlé na tmabeng dale mdà di nun ayèla. ¹⁹Ani kibòla samtifun i too glut knun là marmo na landè gusenán ditù di langit, du fye gdawatla i too glut nawa, dunan nawa landè sen.

²⁰Ge Timoti, toom nimen i kdee tasalig Dwata di ifatam. Na fawag ge di sasè kastulen i landè kamu là knayè Dwata, i man nawa i dademe dad to nun gnadèla, bay ise glut gnadè. ²¹Du tanun dad to mangman, too nun gnadèla, na ani gumdàla tmagak i kafaglutla di ku Dyisas.

Kayègu ku Dwata mlé kafye di kdeeyu.

2 Timoti

I Galwe Sulat Fol di ku Timoti

Kafaglabat gablà di galwe sulat Fol di ku Timoti

Na di galwe dulê Fol smulat di ku Timoti, bnilinggù kenen di banwe Roma. Gadean landè nan imen nawan ku galwà, du man nawan là mlo fnati kenen.

Taman kayean ku tangalan nawa Timoti, du saligan di kenen i nimoan di kdee banwe di gunun dad to faglut di ku Dyisas. Too dee i fngewen ku Timoti, ku tan kibò malak i simbahan, kiboan fawag di dad to tamdò kakakéng, na kiboan too mlalò i too glut tdò.

I kablé Fol bong fye di Dwata

1 Agu Fol smulat ani, na mgimò agu satu to gal dek Dyisas Krayst mdà di knayè Dwata. Na dekan agu samtulen gablà di fakangan, dunan falami nawa landè gusenana gfunito fagu di ksatuito di ku Krayst Dyisas.

²Smulat agu di ge Timoti, ge i toogu kando na tingàgu di kafaglut di ku Krayst Dyisas.

Kayègu ku banlé ge Màta Dwata na Amuta Krayst Dyisas kafye, kakdo, na ktanak nawa.

³Mlé agu fye di Dwata i gumimògu mdà di fye fandam salngad kimò i dad tbulgu di muna fa. Mlé agu fye di kenen mduh na butang di toogu faldam ge di kdasalgu di kenen. ⁴Gafaldamgu kaloh i lwakam di kasatlisata, na too agu mayè smite ge, du fye sikof i klewewgu. ⁵Du làgu glifet i too glut kafaglutam, salngad i kafaglut i fuam libun Lois na yéam Yunis. Too glut i kafaglutla, na too nun imen nawagu salngad i ge kafaglut. ⁶Na ani duengu fafaldam ge, du fye toom finit i nimoam, dunan i kfu-

lung gablé Dwata di ge fagu di kdasalgu ge di kakahgu falelgu di tah ulum. ⁷Du là blé Dwata di gite Tulusan, du fye likò ite i dad to, bay én baling blé Tulusan di gite kgal nawa tmulen i kaglut, kakdo i deme to, na kagadnan i ktota.

⁸Taman nang ge myà tmulen gablà di Amuta Dyisas, na nang ge myà gablà di kbilanggu deg mdà di klalògu ku Dyisas. Kabay fye fa baling ku magin ge deg di kafalayamgu tmulen i Fye Tulen fagu di kgal blé Dwata di ge. ⁹Na Dwata tafalwà gite di dad salàta na tamgalékan ite mbaling dad ton, na ise ku mdà di fye mgimòta tanimoan ani, bay du mdà di fala fandaman di là fa mgimò i banwe, i kayean fite di gite, i kafyen gite fagu di ku Krayst Dyisas. ¹⁰Kabay sadni, tagfiten i kafyen gite fagu di ksalu i To Falwà gite dini, dunan Krayst Dyisas, du fagu di kfatin na ktékan tagfisanan i kgal i fati, na fagu di Fye Tulen gablà di kenen fgadean gite gablà di nawa landè sen.

¹¹Agu satu to tanalék Dwata du dekan agu tmulen na tamdò i Fye Tulen.

¹²Taman én duengu maflayam dini di bilanggu. Kabay balù ani i gaslokgu landè kyàgu, du toogu gadè i gusmaliggu, na too nun imen nawagu gmagan kenen mifat i tasaligan di deg kel kadang di Duh Kukuman.

¹³Na ani Timoti, toom fkah di nawam i kaglut tatdògu ge, na én toom lalò, na fadlug ge di kafaglut di Dwata, na i kakdo Dwata tagfunta di ksatatuta di ku Krayst Dyisas. ¹⁴Toom fkah di nawam i glut tdò gablà ku Dyisas Krayst i tasnalig di ge fagu di tabeng i Tulus Dwata i mnè di nawata.

¹⁵Tagadeam i kdee dad faglut mdà di Asya balù Figilus na Hérmothinis knagolla agu. ¹⁶Kabay Onisiforus là gambet én, taman kayègu ku nun kakdo Dwata kenen na i malayan, du dee duléan mlaui deg dini di bilanggu na tangalan i nawagu. Là kenen myà

mלאוּי deg i to bnלאנגגù. ¹⁷Balingan agu too fanngabal di kakelan di banwe Roma kel i teenan i gumnègu. ¹⁸Tagadeam i kalbong ktabengan deg di muna di banwe Ifisus. Na kayègu moon ku Amuta Dwata too kamdo kenen di Duh Kukuman.

Sundalu Dyisas Krayst too gsalig

2 Na ge Timoti tingàgu, fangalam nawam, fagu di ktabeng Krayst Dyisas ge. ²Talingem i tdògu di muna i dee dad to, na én sa i tdoam di dad to fakayam gsalig, i dad to gmagan tamdò i dademe.

³Too ge fagtayud di kdee kaflayam kel di ge, du mlalò ge ku Dyisas Krayst, salngad i sundalu too gsalig. ⁴Na i sundalu, laan flabet di nimò i dad to ise sundalu, du én alò fandaman i nimò gaflehew i to mdek kenen. ⁵Na flingengu di to skuya mila, là kenen mablé i untung ku laan nimen flalò i kaskuya. ⁶Na salngad én i to too fgal mimò di nligon, gablà ku kenen i muna gamwè i ulè di fulen. ⁷Toom fandam i tagmangu ani, na Amuta Dyisas Krayst i tmabeng faglabat i kdee di ge.

⁸Na Timoti, nangam nlifet i galgu tdò mdà di Fye Tulen, dunan Dyisas Krayst tamték mdà di fati, na kenen bel Dabid. ⁹Na du tamdò agu i Fye Tulen, i dad dmuen Dwata fanlayamla agu, na bnלאנגגù agu gambet i satu to manò. Kabay balù bnלאנגגùla agu, knean làla fakay gbakus Tnalù Dwata. ¹⁰Taman tnayudgu kdee kel di deg én duenan du dad to mgalék Dwata, du fye gfunla i kagalwà mdà di ku Dyisas Krayst, na gakuf ale di kafye knè ditù di safédan landè gusenar.

¹¹Too gsalig i gman ani, manan,

“Ku gagin ito di kfatin,
mnè ito di safédan kadang,

¹²ku gamtayud ito,
gagin ito di kagotan.

Ku laito nfun kenen di muna i dad to, laan ito nfun,
¹³ku là ito gsalig,
knean kenen too gsalig,
du là fakay ku laan dnòhò i kdee manan.”

I salig gaflehew Dwata

¹⁴Na kdee tafafaldamgu ani Timoti, toom fafaldam i dad to faglut. Na too ge fgal tmalù i dad to faglut, du Dwata mite dale, nang ale samdal gablà di gumtatek i dad tnalù, du landè gukmamu, du én sa baling gafalmo i kafaglut i dad to flinge dun. ¹⁵Toom blé i ktom di nimoam, du fye gaflehewam Dwata. Na di katdoam Tnalù Dwata, toom fanse, du fye too glut i katdoam, du fye landè gumyaam di nimoam. ¹⁶Fawag ge di dad kastulen ise mdà di Dwata i landè kamu, du baling matnù kgawag di Dwata i dad to makuf di kastulen ani. ¹⁷I tdòla kamfit di dademe dad to gambet sigay kma-mang di laweh. Na salngad i tdò i lwe to, dunan Himinyus na Filitus. ¹⁸Hae, du gasyat ale di kaglut, du i tdòla kun i bang kték i dad to tamati takubu nan, na tafalmola kafaglut i dademe.

¹⁹Kabay balù ani, i glut tdò Dwata là mgili, kaflingengu dun i bong batu na nun gsulat déén, manan, “Gadè Dwata ku simto dad to nfunan.” Na nun fa, manan, “Simto mangman nfun kenen Dwata, là fakay ku laan tagak i sasè nimoan.”

²⁰Di satu bong gumnè, nun dee bung kandeén déén, nun nimò mdà di blawen na di salafi, na dademe mdà di kayu na tanà. Na i dad mabtas falwà alò ku nun fye gukmamu dun, bay i dad là mabtas falwà klit i duh. ²¹Kdeeto dad faglut salngad i dad kandeén ani. Du ku fawag kenen di sasè mangu gine, gambet kenen kandeén mabtas. Nalék kenen Amun, ku nun too gukmamun kenen, du gatlagad kenen mimò i kdee fye nimò.

²²Na Timoti, fawag ge di dad sasè knayeam di kfalami i nawam. Na too ge fgal mimò i tlu nimò, smalig ge di Dwata, kamdo demem to, na fadlug di ksatatu nawam di demem to, du ani nimò i kdee dad to dmasal di Amuito i dad to alò satu nawala mlalò kenen. ²³Taman lê-mangu man, nang ge flabet di dad kastulen là glut i landè gukmamu, du én sa alò gukelan i kasbulaw. ²⁴I salig Amuta Krayst Dyisas là fakay ku sbulaw i demen to, bay too kenen fafye samtulen i demen to, na toon fantahà i nawan di dale, na too fulung tamdò, ²⁵na fganag mngewe i dad to dmuen i kaglut. Hae, du ken Dwata tamdel nawala fye mguman i fandamla na dmlè i kaglut. ²⁶Na samfulè ale di fye fandamla, na galwà ale di falel Satanas i kamfè dale, du fye nimòla i knayean.

Di kdadong gusen i banwe

3 Na Timoti fye toom gadè ani. Di kdadong gusen i banwe kel too sasè kaflayam. ²Du kadang i dad to alò mbong nawa i ktola, na lom i knun, fdag ale, fdatahla i ktola, madoy ale i demela to, là ale mimen i dad tuala, ku nun tmabeng dale làla kah di nawala tati landè di dale, là ale mafè Dwata, ³landè kakedola, là ale mlifet i dad salà i demela to, fteatekla i demela to, là ale fulung damnan i ktola, too ale labè, mnang nawala kdee fye, ⁴mangkal ale demela to, gadlug ale di sasè nimò, làla funa fandam ku fye i nimòla, dmayen i ktola, na là ale mbong nawa Dwata, bay én kanbong nawala i dale knayè. ⁵Na flingu ale faglut di Dwata, bay fankéngla kgal i tullus Dwata. Taman Timoti, too ge fawag di dad to én.

⁶Na nun dad lagi salngad én, fusuk di dad gumnè i dad libun, i mlal mgebe, du mebe dale. I dad libun én too msamuk i nawala mdà di dad salàla, na magfasak ale di sasè knayèla, ⁷na balù tan i tdò

di dale mayè ale gambet dun, bay là ale glabat i kaglut. ⁸Na i dad lagi én, knangla i kaglut salngad ku Dyanis na Dyambris, i dad lagi mnang ku Mosis, du tamalmo i fandamla mdà di sasè nimòla, na takmagol ale i kafaglut di ku Dyisas Krayst. ⁹Kabay i dad to én, là gafles i kafgawla, du là mlo teen i kdee dad to là ale fulung faldam, salngad ku Dyanis na Dyambris.

I Tnalù Dwata

¹⁰Kabay ge Timoti, gmadè i tdògu, i kebegu ktogu, i knayègu klogu dini di tah tanà ani, i kafaglutgu, i ktahà nawagu, i kakedogu i demegu to, na i ktayudgu. ¹¹Na léam gadè i kdee kaflayam gnagugu di dad banwe Antiyok, Ikonyum, na Listra. Kabay Amuta Dyisas falwà deg mdà di kdee dad kaflayamgu. ¹²I kdee dad to too mayè ku matlu i ktola di ksatatula di ku Krayst Dyisas nun kaflayamla mdà di klalòla kenen. ¹³Kabay i dad to sasè na flingu matnù i ksasè nimòla, du fangawla i demela to na lê ale mafgaw.

¹⁴Kabay ge Timoti, fadlug ge mnè di kaglut i tagatdò di ge tafnaglutam, du gadeam i dad to tamdò di ge. ¹⁵Du fandamam, mdà di gutukayam tagatdò di ge Tnalù Dwata Too Mtiu i mlé ge kfulung faldam na mebe ge di kagalwà fagu di kafaglut di ku Krayst Dyisas. ¹⁶I kdee Tnalù Dwata fsulatan, di kenen too gumdaan. Na tagablé di gito du én gukmamu dun di katdò i kaglut, di kngak i sasè nimò, di kafngewe, na di katdò i matlu nimò, ¹⁷du fye i dad to nfun Dwata landè gukukulangla, bay too ale gablà mimò i kdee dad fye nimò.

I ktulen i Fye Tulen

4 Na Timoti, toogu man di ge di muna Dwata na Krayst Dyisas i mukum i kdee dad to mto na mati, na magot i kdee kadang di kasfuléan, ani dekta ge: ²Too

ge fgal tamdò Tnalù Dwata balù tan duh dun, na balù ku nun mayè flinge demen landè. Na toom faglabat di dad to, tdoam i gugsalàla, tangalam nawala mimò fye, na fantahaam nawam tamdò dale.

³Mangu ani, du kel kadang satu duh i bang là flinge i dad to i glut tdò, bay lalòla i sasè knayèla. Na baling ale mngabal dee dad to tamdò i tdò kayèla fanlinge. ⁴Là ale flinge i kaglut, du én sa balingla too fanlinge i dad santulen là glut i tnugad dad gutambulla. ⁵Kabay ge Timoti, toom neye i ktom na nalékam i fye dalan di kdee nimoam. Tmayud ge di dad kaflayam, na fadlug ge tamdò na mbel i Fye Tulen, na toom dnòhò i nimò fimò Dwata ge.

⁶Na én mangu, du salngad agu di dsù du tamdadong i bang kfati deg. Too mdadong i ktagakgu i banwe ani. ⁷Taftigu i galgu di kaskuya i gufafusuk Dwata deg, na ani takel agu di guse-nan. Na tafadlug agu di kafaglutgu di ku Dyisas Krayst. ⁸Taman, nun untung i tafala fatlagad Dwata deg, dunan i untung i dad to matlu di kiten. Amugu, i too matlu mukum mlé di deg untung én di Duh Kukuman. Na ise sa alò deg gumlén i untung, bay léan blé di kdee dad to fatan gagin i ayèla di kasfuléan.

Dad kated Fol

⁹Na Timoti, beg ge too faflal salu dini di deg, ¹⁰du Dimas tatnagakan agu, du too bong nawan i knayean di tah tanà, na salu kenen di banwe Tésalonika. Na tasalu Krisin di banwe Galasya, na Titus tasalu di banwe Dalmasya. ¹¹Na Luk alò i demegu dini. Nngém Mark na fag-

inam di ksalum dini, du fye tnabengan agu di nimògu. ¹²Na tadekgu Tikikus ditù di banwe Ifisus. ¹³Na di ksalum dini, begam nebe i saulgu mangfel i tata-gakgu di ku Karfus di banwe Troas. Na léam nebe i dad librugu na lumban i dad gusmulatgu too mabtás. ¹⁴Alihandro i gal msel, too sasè nimoan di deg. Kabay Amugu Dwata i malas di sasè nimoan. ¹⁵Balù ge Timoti, too ge fgeye di to én, du too kenen mnang i tdòta.

¹⁶I tnanin kebela deg di gususay landè to msen deg, du tnagak agu i kdee dad demegu. Kayègu ku nlfet Dwata i salàla én. ¹⁷Balù tnagakla agu Amugu Dyisas Krayst mnè di safédgu na tangalan i nawagu, du fye too agu gamtulen i Fye Tulen gablà di kenen, du fye mlinge i kdee dad to ise Dyu. Na kenen i falwà deg di dad sasè to fan mati deg. ¹⁸Na gadègu i Amuta Dyisas lêman falwà deg mdà di kdee sasè, kel di keben deg di banwe nagotan di langit. Kenen too magdayen kel di landè sen. Amén.

Gusen i kafaldam Fol

¹⁹Tulenam ku Friska na Akwila na i kdee mnè di gumnè Onisiforus fandamgu ale. ²⁰Mnè fa Irastus di banwe Korintu, na tagakgu Trofimus di banwe Militus du sasè nawan. ²¹Na beg ge too gdohò salu dini di là fa bang katno i banwe.

Na Yubyulus, Fudin, Linus, Klawdya na i kdee dademe dad flanekta faglut, toola ge fandam.

²²Kayègu ku i Amuta samnagin ge na Dwata mlé kafye di kdeeyu.

Titus

Sulat Fol di ku Titus

Kafaglabat i sulat Fol di ku Titus

Titus ani satu to Grik, na i satu deme Fol sgalak na gal tmabeng kenen, du gal kenen magin ku Fol di dademe kagun. Faglut na smalig kenen di ku Dyisas mdà di katdò Fol. Lwe dulê Fol mdek ku Titus tamdò i dad faglut di Korintu. Kenen i tmunda i galwe sulat di dale. Na magin Titus ku Fol di klauyan i satu fungul dnagit Krit, na i kdà Fol déén tna-gakan Titus ditù, du fye kenen mebe i dad faglut.

Na smulat Fol di ku Titus du tdoan kenen i kiboan mebe i dad faglut di gufye, i kiboan malék i dad to mebe i dad demela faglut, na i kibò i dad faglut mebe i ktola.

1 Agu Fol smulat ani, na agu satu salig Dwata, na satu to gal dek Dyisas Krayst.

Tanalékan na dekan agu di dad to mgalék Dwata, du fye tangalgu i kafaglutla na mebe dale di kaglut i fnaglutta. ²Du én gumdà i kafden i nawa landè sen, i fala fakang Dwata gito di là fa mimò i kdee, du Dwata là tmulen kakakéng. ³Taman di kakel i bang kayean, fgadean Tnluan. Na agu i gusmalig tmulen dun di dad to, du i mdek deg, dunan Dwata i Falwà gite.

⁴Na smulat agu di ge Titus, du ge i too glut tingàgu di kafaglutta di ku Dyisas.

Kayègu ku banlé ge Màta Dwata, na Krayst Dyisas i Falwà gite, kafye na ktanak nawa.

I nimò Titus di fungul Krit

⁵Tatnagakta ge di Krit, du fye fanngem i dad nimò là fa fnge, na nalékam i dad mebe i dad faglut di kat banwe. Na di kimoam ani, nangam glifet i gmangu

ge. ⁶I to mebe i dad faglut, fye ku landè fakay mlé salà di kenen, na alò satu yaanan, faglut i dad ngaan, là fakay ku nun mangman galan nimò i sasè knayean ku demen laan nimen i dad tuan. ⁷Du i to mebe i dad faglut, mebe nimò Dwata, taman fye ku landè fakay mlé salà di kenen. Là fakay ku fdag, na mlal flabè, flangal, sfati, na lom i knun. ⁸Kabay én fakay nalékam, dunan i to dmawat i dad to myak di gumnean, na bong nawan i fye, matlu fandaman, matlu nimoan, na gadnanan i kton. ⁹Na lè fye ku mgal i kafaglutlan di tdò too gsalig salngad i tagatdò di kenen, du fye gafgalan i kafaglut i dad to fagu di katdoan i glut tdò, na gafgadean gugsalà i dad to dmuen i kaglut.

¹⁰Du nun dee dad to, balù dad to mgebe mdà di fnaglut i dad Dyu, là mayè mimen i glut tdò, na i tdòla landè kamu, bay knean gafgawla i dademe.

¹¹Na tooyu nngak i dad to tamdò salngad én, du falmola i kafaglut kdee di dad malay fagu di katdòla i là fakay tdò, du ani dalanla mlangong i dad to, du fye gamwè ale filak. ¹²Nun satu to mdà di Krit, satu tugadla na ani gmanan, “I dad to di Krit, tmulen ale kéng, na salngad ale dad labè lmanaf, là ale mayè mimò, bay too ale tyan kmaan.” ¹³Na too glut gman i to ani. Taman toom ale nngak, du fye tanlula i kafaglutla, ¹⁴du fye là ale flinge i ise glut santulen i dad Dyu, na dad flalò alò sansimò i dad to dmuen i glut tdò mdà di Dwata.

¹⁵I to tamatlu, too fye keyen i kdee, bay i to là matlu, na là faglut, landè matlu di kenen, du i fandaman na i nawan tamalmo, na laan dnile i kaglut. ¹⁶Én manla gmadè ale kun Dwata, bay fagu di nimòla gadeito kéng i manla. Too ale sasè di kite Dwata, na là ale mimen Tnluan, na là ale gablà mimò balù tan i fye nimò.

Too glut tdò

2 Kabay ge Titus, toom fasngad i tdoam di glut tdò. ²Tdoam i dad tua lagi, fye ku damnan ale i ktola, na mimò ale fye, du fye mgafè ale, tangalla i kafaglutla, tananùla i kakedola, na tmayud ale i kdee kel di dale. ³Na salngad én tdoam di dad tua libun. Fye ku én nimòla blà i to mgafè. Na nang ale dmalam i demela to du falmola i dengegan, na nang ale fafasak di dad gamlangal. Kabay tamdò ale i fye nimò, ⁴du fye nun gugambet dad dademe libun i kibòla kamdo yaanla na dad ngàla, ⁵damnan i ktola, tamlu i nawala, mifat i malayla, fduf i demela to, na mimen i yaanla, du fye landè fakay mangman sasè gablà di Tnalù Dwata.

⁶Na salngad én i kafngewem i dad lagi là too tua, fye ku damnan ale i ktola. ⁷Na Titus, fitem fagu di kdee nimoam, ge i guflingen i kdee kafye. Na fitem fagu di katdoam i katlum na kafeam. ⁸Na di kdee kastulenam, fagum di glut, du fye i dad to dmuen ge myà ale, du landè sasè fakayla man gablà di gito dad faglut.

⁹Na tdoam dad fasak, fye ku fdanàla i ktola di dad amula, na flehew ale di kdee nimòla, na nang ale smumal, ¹⁰demmen nang ale tmaku. Kabay fye baling ku fitela gsalig ale di kdee, fagu di fye nimòla, du fye magdayen i tdò gablà di Dwata i Falwà gito.

¹¹Na tafite Dwata i kafyen, i gafalwà kdee sahal dad to di kaflayam landè gusenana. ¹²Na fagu di kafyen ani, tdoan ito fye ku tnagak kdee nimò i knang Dwata, na sasè nibal i dad to di tah tanà ani, na tooito dnan i ktoito, na fatlu i nimoito, na laloito i kdee knayè Dwata kneito di tah tanà, ¹³di lamito fatan i too mabtas Duh gaflehew gito, dunan Duh kasfulè Dwata i nun bong eneg, na Dyisas Krayst i Falwà gito. ¹⁴Blé Dyisas i kton di fati tlas gito, du fye falwaan

ito mdà di kdee salà, nlaneban ito, nimoan ito dad to nfunan, na banlén ito ayè mimò fye.

¹⁵Na kdee én, tdoam di dad to. Toom ale fanngewe na ku nun là mayè dmawat i tdoam, toom ale nngak, fagu di glal blé Dwata ge, na nangam faloh ku nun smilo ge.

I nimò i dad to faglut

3 Na fafaldamam i dad to faglut, fye ku too ale mafè na mimen dad ulu mebe i banwela, na i dademe ganlal, na fatlagad ale tmabeng dale di kdee fye nimò. ²Na nang ale talù sasè gablà di balù simto, na nang fakuf di kasbulaw, bay toola fanduf na fanse i kdee dad to, na fitela kafèla di dale.

³Du balù gito di muna, là ito fa glabat i dalan Dwata, na là ito mimen kenen, na gasyat ito di kaglut. Magfasak ito di kdee bung sasè nibalito na knayeito. Na mnè ito di sasè fandam, na di kingà nawa. Na mnang nawa dad to gito, na gito mnang nawa dale.

⁴Kabay di kfite Dwata i Falwà gito, i kafyen na kalbong nawan di gito, ⁵falwaan ito mdà di kaflayam landè gusenana, ise gumdaan di fye mgimoito, bay alò mdà di kakdon gito. Falwaan ito fagu di klaneb Mtiu Tulus na di kablén di gito i falami nawa. ⁶Na too fnè Dwata Mtiu Tulus di gito fagu di ku Dyisas Krayst i Falwà gito, ⁷du fye mdà di kafye Dwata, matlu ito di kiten, du fye gfunito nawa landè sen i tooito sanfatan. ⁸Too glut i gmangu di ge ani.

Taman kayègu ku toom tdò i kdee gmangu, du fye i dad to tafaglut di Dwata, toola fkah di nawala mimò fye. Du i tdògu ge too fye na too nun gukmamu i dad to dun.

⁹Kabay fawag ge di dad kastalù landè kamu, gablà di kdee dad gutambul i dad to, na kasdal na kasbulaw i dad to gablà di dad flalò blé Dwata fagu di ku Mo-

sis, du kdee nimò én landè gukmamu na landè fye gukelan. ¹⁰ Na ku nun to mlét nawa i dad to faglut, fye ku nngakam kenen sulê kel di lwe dulê. Na ku laan ge nimen, tngakayu kenen, ¹¹ du gadeam i to gambet én, tagasyat di glut dalan. Na i salaan ani fgadè dun sasè nimoan.

Gusen i man Fol

¹² Ku dekgu Artimas ku demen Tikikus ditù di ge, too ge smitong deg di banwe Nikofolis, du mdà di nawagu mnè agu

ditù di bang katno i banwe. ¹³ Toom ttabeng Sinas i abugadu na Afolos di kagula tamdò, na snikofam kdee kanlidùla. ¹⁴ Là alò ge, bay fye ku i dad to faglut toola fkah di nawala i kimòla fye, du fye gtabengla i dad demela to di nun too kanlidù, du fye nun fye bunge di nimòla.

¹⁵ Na Titus, kdeemi dini galmi ge fandam. Na manam di dad flnekito faglut ditù galmi ale fandam.

Kayègu Dwata mlé kafye di kdeeyu.

Filimon

I Sulat Fol di ku Filimon

Kafaglabat i sulat Fol di ku Filimon

Filimon satu ulu di dad faglut di simbahan di banwe Kolosas, na deme Fol sgalak. Na faglut Filimon du mdà di kaklingen i tdò Fol gablà ku Dyisas Krayst.

Na nun lifan Filimon dnagit ku Onisimus. Satu duh tmaku kenen filak Filimon na mila ditù di banwe Roma. Na di klon ditù, siten ale Fol na tdoan kenen gablà ku Dyisas, na én gumdaan faglut. Na tnabengan Fol klon di bilanggù.

Na du tafaglut sa Onisimus, tagadean sasè ku laan samfulè di to mfun kenen, du di bang atù ku nun lifan knilan i amun, là fakay ku là too fanlayam kenen. Taman snulat Fol Filimon, na feben ku Onisimus, du flesan fasfulè ditù di kenen. Fakdo Fol di ku Filimon fagu di sulatan, fye ku nlifetan salà Onisimus di kenen, na dnawatan ise alò ku lifanan, bay salngad ku too glut flaneakan.

1 Agu Fol na Timoti i flaneakta di kafaglut i smulat ani di ge Filimon, ge i toomi kando na dememi di nimòmi ku Dyisas Krayst. Bnlanggù agu mdà di katdògu i Fye Tulen gablà ku Krayst Dyisas. ²Na smulat gami ku Afya, flaneakmi libun di kafaglut, na di ku Arkifus, satu dememi sundalu di ku Krayst Dyisas, na di kdee dad faglut gal stifun déén di gumneam, du mangamfù di Dwata.

³Kayèmi ku banlé gamu Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

I kafaglut Filimon

⁴Na Filimon, too agu mlé fye di Dwata gablà di ge di klitgu gal dmasal. ⁵Hae, du lingegu gablà di kgal i kafaglutam di Amuta Dyisas, na gablà di kakdom i

demem faglut. ⁶Na dmasal agu, fye ku fagu di ksatuito di kafaglut matnù i kaglabatito gablà di kdee fye gablé di gito mdà di ksatuito ku Krayst Dyisas. ⁷Filimon, i flaneckgu toogu kando, too agu lehew na too maglala i nawagu, du taflaanam nawa i dad demem faglut fagu di kakdom dale.

Onisimus

⁸Na du én toom nimò, nun kayègu fni di ge. Gadègu du nun glal blé Krayst Dyisas di deg, fakayta ge dek mimò i gablaam nimò. ⁹Kabay, du bong nawagu ge, taman tatì agu fakdo di ge. Hae, fakdota ge balù deg tatoo tua nan, na balù bnlanggù agu ani, duenan du tamdò agu i Fye Tulen gablà ku Krayst Dyisas. ¹⁰I toogu fni di ge gablà ku Onisimus, i too tingàgu di kafaglut di ku Krayst, na deg mbaling maan, du mdà di katdògu dini di bilanggù, én gumdaan faglut. ¹¹Di muna landè gukmamum kenen, bay ani too nun gukmamum kenen, na deg sa nun gukmamugu kenen.

¹²Na ani, dekgu Onisimus mulè déén di ge, balù too bong nawagu kenen. ¹³Kayègu moon fnègu kenen fa dini di safédgu, du fye gtabengam agu fagu di kenen di klogu fa dini di bilanggù ani, du mdà di katdògu i Fye Tulen. ¹⁴Kabay làgu nimò én ku làgu funa bal dun di ge, du là agu mayè tamguna i ge nawa. Hae, du là agu mayè gmaga ge tmabeng deg, fye fa ku mdà di ge nawa.

¹⁵Én kè i kfagu Dwata ku Onisimus funan kenen fawag di ge là mlo, du fye di kasfuléan déén di ge, too kenen mnè nan di safédam kel di atuan. ¹⁶Du mdà ani, ise alò fasakam, bay mabtas fa kenen di fasak, du kenen satu flaneakam di kafaglut di ku Krayst Dyisas. Na too mabtas kenen di deg, bay lumban fa di ge, du ise ku alò fasakam, bay tambaling flaneakam, du faglut kenen di Amuta Dyisas.

¹⁷Na ani Filimon, ku too glut i kalnawam deg satu demem di kafaglut di ku Krayst Dyisas, toom dnawat Onisimus salngad ku agu dnawatam. ¹⁸Ku nun salaan di ge ku demen nun utengan di ge agu mayad dun di ge. ¹⁹Hae, du sulatgu dagitgu dini, du fye gadeam agu Fol mayad i utengan. Kabay gadeam utengam di deg, hae, du mdà di deg nun falami nawam landè gusenana. ²⁰Taman flanekegu, toom agu kando, du sasatu ite di kafaglut di ku Amuta Dyisas. Dnohoam i knayègu én, du fye mlaan i nawagu, du saflanek ite fagu di ku Krayst.

²¹Filimon, too nun imen nawagu, too ge flinge deg gablà di gmangu di ge. Na

gadègu ise alò én nimoam i fnigu di ge, bay bong fa dini i nimoam.

²²Nun fa satu fnigu di ge, na ani dunan, falam fatlagad i gumilègu déén di ge, du too nun imen nawagu fagu di kdasalyu deg di Dwata, mlal ani galwà agu mdà di bilanggù, du fye glauy agu gamu.

Gusen i man Fol

²³Na Ifafras, i demegu dini di bilanggù du mdà di kafaglutan di ku Krayst Dyisas, fandaman gamu kun. ²⁴Na ale Mark, Aristarkus, Dimas, na Luk, i dad tmabeng deg dini, fandamla gamu.

²⁵Kayègu Amuito Dyisas Krayst mlé kafye di kdeeyu.

Hibru

I Sulat di Dad To Hibru

Kafaglabat gablà di sulat di dad to Hibru

Landè gmadè ku simto smulat i sulat ani. Kabay gadè i dad to i gusmulat dun, dunan i dad to Dyu tafaglut di ku Dyisas Krayst.

Na di bang ksulat i sulat ani, too sasè kaflayam i dad to faglut, na dademe fnati mdà di kafaglutla di ku Dyisas. Na dademe dad to Dyu tafaglut, fan ale tmagak i kafaglutla na samfulê di muna fnaglutla, du là ale gmagan tmayud i kaflayam mdà di dad demela Dyu là faglut.

Taman i sulat libru Hibru ani gfebe di dad to Dyu faglut ku Dyisas, du fye tangal i nawala, na tamdò di dale i too glut fnaglut, dunan Dyisas, ise i dale fnaglut dunan i kimenla dad flalò. Dini gumitela kibò Dyisas smikof i fnaglut i dad Dyu, fagu di sangal dsù i gamwè dad salà, dunan dsuan i kton di kfatin di krus, na di kfatin landè nan gukmamu i dademe dsù i dad to. Na i smulat i libru ani tmulen dale i kdee lalòla di muna alò alung i nimò Krayst di dale fagu di kfatin, ktékan, na kasfuléan di langit. Na Dyisas Krayst, Tingà Dwata, kenen mdatah fa di kdee.

I kafgadè Dwata i tnaluan fagu di ku Dyisas

1 Di muna fa, dee dulê na dee kibò Dwata fgadè i tnaluan di dad gutambulito Dyu fagu di dad tugadan. ²Kabay di fulé ani fgadè Dwata i tnaluan di gito fagu di Tingaan Dyisas Krayst. Na fagu di kenen, mgimò Dwata i kdee na kenen

gumlén dun. ³Na teenito di kenen i bong kneng i kafye Dwata, du salngad kenen di Dwata. Na fagu di bong eneg i taluan nagotan i kdee tamgimoan. Na di kafalwaan gito di dad salaito fagu di kfaloh i litean, samfulê kenen di langit, na sundeng gsen di kwanan Dwata i Hari Too Mdatah.

I Tingà Dwata mdatah fa di dad kasaligan

⁴Taman mbaling kenen mdatah fa di dad kasaligan Dwata. Na du dnagit Dwata Dyisas Tingaan, fgadean na Dyisas mdatah fa di dad kasaligan. ⁵Du là lmen gman Dwata di satu kasaliganan, “Ge tingàgu, na di duh ani fgadègu agu i maam.”^{††} Na là lmen gman Dwata di kasaliganan, “Ge i tingàgu, na di duh ani tafdatahta ge du tafgadègu agu i maam.”

⁶Na lêman, di tapan kdek Dwata i tingaan, i too mdatah di kdee dini di tah tanà, manan gablà di kenen, manan, “Fye ku too mangamfù i kdee dad kasaliganan di kenen.”

⁷Kabay i gman Dwata gablà di kasaliganan, manan, “Dekam i nus fgadè i knayeam salngad i kasaliganam;

na i lifoh na silà nimoam dad saliganam.”^{†††}

⁸Kabay ani gman Dwata gablà di Tingaan, manan, “Ge Dwata, na i kagotam kel di landè sen,

na i kagotam too matlu.

⁹I knayeam i matlu nimò, na i knangam i sasè nimò, taman agu Dwata, dunan Dwatam, fdadatahta ge mdatah fa di dad demem,

^{††}1:5 Salmo 2:7

^{†††}1:7 Salmo 104:24

na blégu ge bong klehew.”§§

¹⁰Na manan fa di Tingaan, manan,
“Amu, di katbuan, ge sa mimò i tanà ani,
na mdà di kmalam nimoam i langit na
kdee mnè ditù.

¹¹Na balù di fulé duh i tanà na langit
mbaling ale landè, bay ge fadlug fa kel
di landè sen,
na i tanà na langit salngad i klaweh
malmo ku talabi.

¹²Gambet i saul maglulun, nlulunam
kadang i langit na tanà,
na tanlasam ale.

Kabay ge là mgili,
bay mto ge kel di landè sen.”

¹³Là lmen man Dwata di satu
kasaliganan,

“Fagotgu ge i kdee, taman sudeng ge dini
gsen di kwanangu,
na teenam kadang i kagfisangu dad
dmuen ge,

na i kakahgu dale di dungan i falel
bliam.”*

¹⁴Taman, gablà di dad kasaligan, alò
ale lifan Dwata. Na laito ale fakay teen,
bay dekan ale, du fye tmabeng gito dad
faglut i gumlé Dwata i kagalwà mdà di
kaflayam landè gusenam.

I kafye kagalwà

2 Na taman, du Tingà Dwata mdatah
di kdee, tooito fkah di nawaito i
gatdò di gito gablà di kenen, du fye laito
gasyat di kaglut. ²I flalò blé Dwata di
muna fa fagu di dad kasaliganan, gadeito
too glut tdò Dwata, du kdee dad to mlaflà
dun, fanlayam Dwata du balas di sasè
nimòla. ³Salngad én sa gito, gadeito ku
là ito flinge na mimen i gatdò di gito
gablà di kafye kagalwaito di kaflayam
landè sen, nun kaflayamito gambet i dad
to muna. I Amuito Dyisas, kenen i tnanin

tmulen gablà di kagalwà, na i dad to
mlinge dun, fgadèla di gito too glut i
kaklingela mdà di ku Dyisas. ⁴Na Dwata
gal fite di gito too glut i fgadèla ani fagu
di nimoan dee bung tnikeng fagu di kgal
i tulusan. Na kenen i mlé dee bung gna-
gan di dad faglut fdu di Mtiu Tulusan
mdà di kenen knayè.

I kagalwà mdà di ku Krayst Dyisas

⁵Na gablà di falami banwe fatla-
gad Dwata di fulé duh, là sa malék
Dwata i dad kasaliganan du fagotan dun,
⁶bay nun to mangman di Tnalù Dwata,
manan,

“Gamsalek agu i ktogu ku tan i duenam
gal faldam i dad to,
na tan i duenam mifat dale, du alò to?

⁷Kabay tafdataham i dad to fan salngad
di kdatah i dad kasaliganam di langit,
na tagablém di dale i bong kdatah na afè
salngad i harì,

⁸na tafagotam dale kdee mgimoam.”†

Na du gman Dwata tafagotan dad to i
kdee, gadeito nun duh kadang landè là
fagot Dwata dale. Kabay ani, gadeito là
fa fagot Dwata i dad to i kdee. ⁹Kabay
knean fbaling Dyisas to, na mdanà ke-
nen flo di dad kasaligan, du fye mdà di
bong kakdo Dwata gito, mati kenen tlas
i kdee dad to. Na mdà di kaflayam gna-
gun di kfatin, tabanlé Dwata kenen bong
kdatah na afè.

¹⁰Tamgimò Dwata i kdee di langit na
kdee di tah tanà, na kenen magot i kdee,
du fye slame gudmayen kenen. Taman,
gablà ku fagun Dyisas di kaflayam, du
fye nun dee dad to mbaling dad ngaan,
na glalòla Dyisas ditù di langit. Du
fagu di kaflayaman landè gukulangan
na mbaling kenen To Malak i dad to di
gugalwàla di kaflayam landè gusenam.

§§1:9 Salmo 45:6, 7

*1:13 Salmo 110:1

†2:8 Salmo 8:4-6

¹¹ Gito dad gamsalà tatanlu Dyisas. Kenen na gito nun alò satu Maito. Taman balù mdatah kenen là myà dmagit gito dad flanekan. ¹² Du tagmanan di Dwata, “Na tulengu di dad togu i kafye mgimoam, na dnayenta ge déén di kastifun i kdee dad tom.”[‡]

¹³ Na lêman, manan,
 “Too agu smalig di ge Dwata.”
 Na manan fa,
 “Dini agu, na dmeme agu i dad ngaam fifatam deg.”
 Ani man Dyisas.

¹⁴ Du gito dad ngà Dwata alò ito to, taman Dyisas fbaling to, du fye mati kenen duenan gito, du fagu di kfatin fnisanan Satanas i gumdà i fati. ¹⁵ Na falwaan ito di klikoito i fati i gumgikatito kloito mto. ¹⁶ Taman gadeito ise dad kasaligan i ttabeng Dyisas, bay i ttabeng dunan gito dad bel Abraham. ¹⁷ Taman landè dademe kibò Dyisas ku laan mbaling gambet gito dad flanekan, du fye gnagun ku tan i gito gnagu, du fye mbaling kenen mdatah baito di muna Dwata i too kamdo gito, i too gsalig di nimò Dwata, du fye nlifet Dwata dad salà i dad to di kenen. ¹⁸ Na du tagnagu Dyisas i bong kaflayam du mdà di bong tilew, gadean i kiboan ttabeng gito di dad tilew kel di gito.

I kdatah Dyisas di ku Mosis

3 Na taman dad flanekgu di kafaglut, du gamu tanalék Dwata i mnè di safédan di langit di fulé duh, tooyu fandam Dyisas, du kenen sa dek Dwata salu di tah tanà ani, du fye mbaling kenen mdatah baito di kafaglutito. ² Too mimen Dyisas Dwata di kdee fimoan kenen gambet i kimen Mosis di kifatan i

dad to Dwata. ³ Kabay di fandam Dwata mdatah fa Dyisas di ku Mosis salngad i kdatah to mimò i gumnè di gumnè i nimoan. ⁴ Hae, gadeito ku nun gumnè, nun to mimò dun, na i mimò i kdee dunan Dwata.

⁵ Na Mosis, too kenen mimen Dwata di kifatan i dad ton, du salig Dwata. Èn nimoan tulenan di dad to i kaglut i man Dwata di kenen. ⁶ Kabay Dyisas Krayst ise alò salig Dwata, bay Tingaan. Na too kenen mimen Dwata di kifatan i dad to Dwata, na gito i dad ton ku fadlug ito di kafaglutito di ku Dyisas, na ku là ito myà tmulen gablà di fatanito di kasfuléan.

I kafaftud Dwata i dad ton

⁷ Na taman too ito mimen i fngewe i Mtiu Tulus fsulatan, manan,
 “E gamu, too gu fanlinge i man Dwata di gamu di duh ani,

⁸ na nangyu fgal i uluyu,
 salngad di mgimò i dad gutambulyu di knangla Dwata[†]
 klola tmilew kenen di knèla di banwe gu-landè to.”

⁹ Du gman Dwata manan,
 “Klo fat falò fali balù tateen dad gutambulyu dee too fye mgimògu di dale, knean tnilewla agu, du neyela ku tan kaftahàgu i nawagu di landè ksaligla deg.

¹⁰ Taman, too agu flabè dale,
 na mangu, ‘Ale i dad to fasyat i nawala, là ale mayè mimen i dad knayègu.’

¹¹ Taman du too agu flabè nun fakanggu, mangu,

‘I dad to ani, là ale sa gfusuk di banwe gufaftudgu dale.’”[§]

¹² Taman dad flanekgu, too gamu fafye, du fye landè di gamu nun sasè fandam i là mayè mimen Dwata i gamgebe

[‡]2:12 Salmo 22:22

[†]3:8 Salmo 95:7-8

[§]3:11 Salmo 95:11

gamu di ktagakyu Dwata i too mto.
¹³Kabay ani, du fye landè di gamu mafgaw i salà na mbaling mgal ulu, i balingyu nimò, satgal gamu nawa klit i duh di nun gdè bangyu mlinge i talù Dwata.

¹⁴Du ku tooito smalig di Dwata gambet i tnanin ksaligito di kenen, kel di gusen i kneito di tah tanà, nun alelito di kdee nfun Krayst Dyisas. ¹⁵Lêmanu nulis i man i Mtiu Tulus, manan,

“E gamu, tooyu fanlinge i man Dwata di gamu di duh ani,
 na nangyu fgal i uluyu
 salngad di mgimò i dad to gutambulyu di knangla Dwata.”**

¹⁶Simto kè i dad to balù tamlinge ale i talù Dwata, bay knean, too mnang nawala dun? Gadeito i dad to ani dad bel Israël di kebe Mosis dale lamwà di banwe Idyif. ¹⁷Na simto kè i fanlabè Dwata klo fat falò fali? Dunan lêman i dad bel Israël. Na du too ale gamsalà fanlayam ale Dwata, na di kfatila gilè i lawehla di tanà ditù di banwe gulandè to. ¹⁸Na simto kè i dad to i gman Dwata di fakangan i là ale gfusuk di banwe gufaftudan dale? Dad to bel Israël sa lêman i là mimen Dwata. ¹⁹Taman i gugamlabatito là ale gfusuk di banwe gufaftud Dwata dale, du là ale mayè faglut na smalig di kenen.

Nun gufaftud Dwata i dad to faglut di kenen

4 Kabay balù én, là sa mgili i fakang Dwata, du nun dad to fakay fusuk di banwe gufaftudan dale. Taman tooito fafye, du fye landè balù satu di gito là gafat di guftud blé Dwata di gito. ²Du gito, talingeito sa i Fye Tulen gablà ku Dyisas salngad kaklinge i dad gutambu-

lito. Kabay landè gukmamu i kaklingela dun, du làla sa fnaglut. ³Gito dad faglut di Dwata gfusuk di guftud tagaan i dad ton. Kabay du i faflabè i dad gutambulito Dwata, du là ale faglut di kenen, ani duenan toon fakang, manan,

“I dad to ani, talà ale gfusuk di banwe gufaftudgu moon dale.”††

Kabay ise ku én duenla là gfusuk, du là fatlagad Dwata i guftud ani, du i guftud ani tafala fatlagad Dwata di dad ton di katbù i kimoan i banwe. ⁴Du fanngen i kdee nimoan kel di nam duh, na gablà di gfitun duh, nun gsulat di Tnalù Dwata, manan,

“Na di kakel i gfitun duh ftud Dwata, du tafnge sa i kdee mgimoan.”‡‡

⁵Na lêman gman Dwata gablà di guftud ani, manan, “Là ale gfusuk di gufaftudgu dale.”

⁶Taman gadeito i dad to di muna fa, i tnanin mlinge i Fye Tulen gablà di guftud ani, là ale fafusuk Dwata ditù, du là ale faglut di kenen. Kabay gadeito nun dad to faloh Dwata fusuk.

⁷Gadeito glut ani du nun fa duh blé Dwata i fakay fusuk i dad to di gufaftudan. Du dee fali takubu kafnge dad muna to là dmawat dun, fsulat Dwata ku Dabid, manan,

“E gamu, tooyu fanlinge i man Dwata di gamu di duh ani,
 na nangyu fgal i uluyu.”¶¶

⁸Na di kfati Mosis, Dyaswa mebe i dad to di banwe fakang Dwata di dale. Kabay ise ku én guftud i gman Dwata ani, du mlo nan kakubu ani, na lêman man Dwata nun duh kadang nun dad to gumlén guftud i tagaan dale. ⁹Kabay là sa fa kel i duh ani, bay nun duh kadang gfusuk ito dad to Dwata di gufaftudan

**3:15 Salmo 95:7-8

††4:3 Salmo 95:11

‡‡4:4 Dyénisis 2:2

¶¶4:7 Salmo 95:7-8

gito. ¹⁰Du ku simto faftud Dwata, tatlag i nimoan salngad Dwata kafnge i nimoan ftud kenen. ¹¹Na taman tooito fangal i kafaglutito di kenen, du fye gfusuk ito di guftud blé Dwata di gito. Nangito gambet i dad muna to là faglut, ken là ito gfusuk di guftud én. ¹²Na tooito fafye, du too nun eneg i Tnalù Dwata, du gfiten ku tan mnè di fandamito na ku tan knayè nawaito. Na i Tnalù Dwata flingengu di sundang, du too gamban, mdatah fa di kagban i sundang sbalà gban, du balù gagan dugsang i sundang di laweh na fiten ku tan i mnè di lam, bay mdatah fa i Tnalù Dwata, du gmagan fgadè ku tan too mnè di fandamito, na tan knayè nawaito, na dad nimoito. ¹³Landè balù satu di kdee mgimò Dwata di tah tanà gbuni di kenen, teenan i kdee, na di kenen gutmimelito i kdee mgimoito.

Dyisas Gumdatah di dad bà di Dwata

¹⁴Taman du nun too mdatah baito tasalu di langit di Dwata, dunan Dyisas i Tingaan, too ito fgal di kafaglutito di kenen. ¹⁵Du i mdatah baito di Dwata, toon glabat ku tan i gumlungayito, du tanagun i kdee dad tilew i gnaguito. Kabay kenen alò i là lmen gamsalà. ¹⁶Taman du tanun mdatah baito di Dwata, nang ito gdè salu di kenen fagu di kdasalito du dnawatan ito. Hae, toon ito kando na tnabengan ito ku nun tilew gito.

I kakdo Dyisas i too mdatah baito

5 I kdee mdatah bà di Dwata déén di gumangamfù dad Dyu tamgalék mdà di dale, du ale sa mlé di Dwata i dad dsù i dad to di Dwata, du fye magwè dad salàla. ²Na i mdatah bà di Dwata alò to, na gamsalà kenen, taman nun ktahà i nawan di dad demen to gamsalà i là gmadè i salàla. ³Na ise sa alò ku i salà

i dad to i gumdaan mlé dsù di Dwata, bay i kenen salà, du lê kenen sa i to gamsalà. ⁴Landè to tatì nalékan i kton mgimò mdatah bà di Dwata, bay Dwata alò malék gambet kalékan ku Aron.

⁵Gambet én ku Dyisas Krayst. Laan sa fdatah na nalék i kton du mgimò mdatah bà di Dwata, bay Dwata malék kenen di kangmanan di kenen, manan,

“Ge i tingàgu,

na di duh ani tafdatahta ge, du tafgadègu agu i maam.”^{§§}

⁶Na nun lêman man Dwata di Tnaluan, manan,

“Tanalékta ge du mbaling bà i dad togu di deg, kel di landè sen, salngad ku Harì Mèlkisidék i bà di deg di muna fa.”*

⁷Di knè fa Dyisas dini di tah tanà, too dmasal di Dwata, na too mlanu, na tamdak i lwakan di laman dmasal, du alò Dwata gmagan falwà kenen mdà di fatin. Na du toon fdanà i kton di knayè Dwata, linge Dwata i dasalan. ⁸Na balù kenen Tingà Dwata, knean fagu di dad kaflayam gnagun, ganbetan ku tan ulè i kimen i knayè Dwata. ⁹Na di kafngen mimò i kdee fimò Dwata kenen, mbaling kenen i gumdà i kagalwà i kdee dad to mimen kenen, du fye nun nawala landè sen. ¹⁰Na tanalék Dwata kenen du mgimò mdatah bà di kenen, salngad ku Mèlkisidék i bà di kenen di muna fa.

I dad ngà fa di kafaglut

¹¹Too dee fa moon kayègu tdò di gamu gablà di ku Mèlkisidék na Dyisas i dad bà di Dwata, bay too malima mubad di gamu, du malima gamu gamlabat. ¹²Tamlo fnaglutyu Dyisas. Taman gablà gamu moon mgimò dad to tamdò. Kabay tan i kibòyu tamdò, du nun fa kamuyu to tamdò gamu lêman i dad là mngalam

§§5:5 Salmo 2:7

*5:6 Salmo 110:1

tdò di Tnalù Dwata. Gambet gamu i dad ngà fadlug tmutù i là fa fulung kmaan i knaan. ¹³Di tingà ito fa alò ito tmutù. Salngad én i to alò gamlabat i tdò là mngalam, du laan glabat gusahal i fye na i sasè. ¹⁴Kabay di ktua ito fakay ito kmaan i knaan, dunan glabatito i mngalam tdò na gadeito i gusahal i fye na i sasè.

Fadlug ito di mngalam tdò i gudmalil i kafaglutito

6 Taman dad flanekgu, tamlo i kagbetito i dad muna tdò là mngalam gatdò di gito gablà ku Krayst. Na ani, too ito fadlug di kagbetito i dad mngalam tdò gablà di kenen i too gudmalil i kafaglutito. Nangito fsen i nawaito gambet i dad tdò taganbetito di muna gablà di ktagakito i dad nimò landè gukmamu na gablà di kafaglut di Dwata. ²Na nangito fadlug sansulit ganbet gablà di kafbunyag, na i kafkah dad kmalito di ulu i satu to du mni fye mdà di Dwata, na di kték i dad mati kadang satu duh, na gablà di kukum Dwata i kdee dad to di fulé duh.

³Kabay ku faloh Dwata, too ito fadlug di kagbetito i dad mngalam tdò.

⁴Kaflingengu dun, ku nun dad to faglabat Dwata di nawala na gamlabat ale i kafye gablé di gito mdà di langit, na tanun alella di Mtiu Tulus, ⁵na gadèla i dad fye i tdò Dwata, na gadèla gablà di dad tnikeng tamgimò na nimò kadang di fulé duh fagu di kgal tulus Dwata, ⁶bay ku knagolla kdee ani, talandè kibòla msal na samfulé lêman di Dwata, du fagu di knangla Tingà Dwata, sadi nlangsangla kenen lêman di krus, na tnamfulàla kenen di muna i dad to.

⁷I dad to i guflingengu dun di satu nligo nun ulen. Na fye tmabò na lamnok i fule déén, na là mlo too nun gukmamu i mfunan, du nun kafye gdawat i nligo ani mdà di Dwata. ⁸Kabay ku én

alò tmabò na lamnok di nligo, mgange, banal, na dademe sabat, landè gukmamu nligo ani, na là mlo snakuf i mfunan.

⁹Dad flanekgu kanbonggu nawa, balù ani mangu, gadègu là gamu gambet i dad to én. Du gadègu nun fye bungeyu i bunge nimò i dad to tafalwà Dwata di dad salàla. ¹⁰Na Dwata too matlu, na taman toogu fnaglut na laan glifet i kdee fye mgimòyu, na i kalbong nawayu kenen fagu di tooyu ktabeng i dad demeyu faglut mdà fa di muna na kel i ani. ¹¹Na i kayèmi moon, ku kat satu gamu, too fadlug di ayèyu fatan i kasfulé Dyisas, du fye gdohò i kdee fatanyu. ¹²Là gami mayè ku là gamu mayè mimen Dwata, bay kayèmi ku lalòyu moon i dad to gamdawat i kdee fakang Dwata di dale, du too ale gamtayud di kafaglutla di kenen.

I kdohò Dwata i fakangan

¹³Di kfakang Dwata di ku Abraham, smafà i toon dnohò i fakangan. Na du too glut, landè dademe mdatah di kenen, taman smafà fagu di kton. ¹⁴Na manan di ku Abraham, manan, “Fakangu ge too nun kafye bléta ge, na toogu fdee dad belum.” ¹⁵Na i fakang Dwata ku Abraham ani too gdohò, du too gamtayud Abraham fatan i kagdohòan. ¹⁶Ku smafà i satu to, én tgal i safaan, dunan i katlon dagit Dwata, i mdatah fa di kenen. Na ku ani nimoan di ksay, i dad to déén faglut i manan. ¹⁷Na nimò Dwata i safà, du én i snafaan toon dnohò i fakangan, du kayean fite di dad to dmawat i fakangan là sa mgili i tagne fandaman. ¹⁸I fakang Dwata na safaan là sa mgili, du Dwata là sa gamtulen kakakéng. Taman gito dad tasalu di Dwata, du flidung ito di kenen, tatoo nun ayè nawaito tmayud fatan i kdee fye tafakangan di gito.

¹⁹⁻²⁰Na too nun imen nawaito too dnohò Dwata fakangan, du kenen sa gusmaligito. Na Dyisas, muna di gito salu di langit, na mbaling kenen mdatah

baito di Dwata landè gusenana salngad ku Mèlkisidék.

Mèlkisidék i bà di Dwata di muna fa

7 Na Mèlkisidék ani kenen i harì di banwe Salém, na satu bà di Gumdatahito Dwata. Satu duh sfati ale Abraham na dad harì, na fisanan ale. Na di kuléan, smitong Mèlkisidék kenen, na mni kenen kafye di Dwata ku Abraham. ²Na blé Abraham ku Mèlkisidék i gasfalò i kdee gwean di kasfati. Na gumtatek i dagit Mèlkisidék, dunan harì too tlu, na du kenen harì di banwe Salém, satu gumtatek i dagitan, dunan harì i gumdà ktanak nawa. ³Landè gugmadè ku simto i maan ku demen yéan ku demen dad gutambulan. Na landè gugmadè gablà di ksutan ku demen i kfatin, du landè gsulat gablà di kdee ani. Taman gambet kenen di Tingà Dwata, du kenen bà di Dwata landè gusenana.

⁴Du ku fandamito Mèlkisidék, gadeito mdatah kenen, du balù i gutambulito Abraham, blén ku Mèlkisidék i gasfalò i kdee gwean di kasfati. ⁵Na gablà di dad bà i dad Dyu, i dad bel Libay, ale bel Abraham. Na i flalò mdà di ku Mosis, mdek dale dmawat i gasfalò di dad knun i dad demela Dyu, balù slame ale bel Abraham. ⁶Na balù Mèlkisidék ani ise bel Libay, bay gamdawat i gasfalò di knun Abraham. Na mni kenen kafye di Dwata ku Abraham, i gumakang Dwata. ⁷Na kdeeito gmadè i to mlé kafye di demen to fagu di kafnin di Dwata, mdatah fa kenen di to gumlén kafye. ⁸Na gablà di dad bà di Dwata mdà di bel Libay gal ale mati. Kabay Mèlkisidék i gamdawat i gasfalò di knun Abraham sadi mto fa, du én i kaglabatito mdà di Tnalù Dwata. ⁹Na too glut, Libay gamdawat i gasfalò, bay mlé kenen i gasfaloan di ku Mèlkisidék fagu di kablé Abraham i gasfalò di

knunan. ¹⁰Du balù là fa to Libay di kablé Abraham i gasfalò di ku Mèlkisidék di kagsitongan kenen, bay salngad i mlé kenen, du bel kenen Abraham.

¹¹Na di kablé Dwata i dad flalò di dad bel Israél, nimoan dad bel Libay dad baito di kenen. Na kaflingenta dun, ku ale i gmagan fatlu i dad to fagu di kaflalòla i dad flalò Dwata landè kamu Dwata mdek satu bà gambet ku Mèlkisidék du tlas i dad bà gambet ku Aron i bel Libay. ¹²Na di katlas i dad bà là fakay ku là tanlas i flalò lalòla. ¹³⁻¹⁴Na gablà di Amuito Dyisas, i bà di Dwata tlas i muna dad bà gadeito ise kenen mdà di bel Libay, du mdà kenen di bel Dyuda. Na di kdee bel Dyuda alò kenen mgimò bà di Dwata. Hae, du Mosis landè gmanan ku nun dad bà mdà di bel Dyuda.

Nun fa bà di Dwata salngad ku Mèlkisidék

¹⁵Na gadeito di katlas i dad bà mdà di bel Libay, i flalò matlas, du tanun satu bà salngad ku Mèlkisidék. ¹⁶Na i falami bà ani, mgimò kenen bà ise ku fagu di dad urdin di tah tanà ani, bay mgimò kenen bà fagu di eneg i nawan landè gusenana. ¹⁷Too glut ani, du tafsulat Dwata gablà ani, manan, “Tanalékta ge du mbaling bà i dad togu di deg kel di landè sen, salngad di ku Harì Mèlkisidék i bà di deg di muna.”†

¹⁸Na taman i muna flalò tatanlas Dwata, du landè gukmamu, na là gamtabeng i dad to, ¹⁹du fagu di flalò fdu di ku Mosis landè to mbaling matlu di kite Dwata. Kabay ani, tagablé Dwata gito i fye fa dalan i fakayito too gusmalig. Na fagu di dalan ani fakay ito fdadong di Dwata.

²⁰Na là alò ani, du di kalék Dwata ku Dyisas i bà di kenen nun fakangan di kenen. Kabay di kalékan i dad bel Libay dad bà, landè sa fakangan di dale.

²¹Kabay nun fakang Dwata di ku Dyisas fsulatan di Tnaluan, manan,
 “Tamakang Dwata i Amu,
 na laan nawì i fakangan, manan,
 “Tanalékta ge du mbaling bà i dad togu di deg kel di landè sen.””[†]

²²Na du ani sa fakang Dwata di ku Dyisas, tagadeito i falami dalan mgimò Dwata fagu di ku Dyisas, too mdatah fa di muna dalan salu di kenen.

²³Na là alò ani, du i dad bà di Dwata i bel Libay dee ale, du ku mati satu nun lêman tlasan. ²⁴Kabay Dyisas mahal, du mto sa kenen kel di landè sen. Na du kenen bà landè gusenana, là matlas i nimoan.

²⁵Na du ani kagkah Dyisas, balù kilen gaganan falwà i dad to salu di Dwata fagu di kenen, du mto kenen landè gusenana, na kenen baito di Dwata.

²⁶Taman Dyisas i mdatah baito di Dwata, na too nun gukmamuito kenen, du too kenen gmagan tmabeng gito, du too landè salaan, na laan gsalà. Na laan gambet i dad to, du ale gamsalà. Na kenen fdatah Dwata di kdee di langit.

²⁷I dademe bà di Dwata là fakay ku là ale damsù di Dwata klit i duh, du fye funa nlfet Dwata dale salà, na kafnge én, dad salà i dad to. Na i nimò Dyisas nun gumahalan. Du landè salaan, i dsuan di Dwata i gufalwaan i dad to di dad salàla, alò sulé. Na talandè gukmamu ku sansulit i nimoan ani, du én sa dsuan i kton. ²⁸I muna dad mdatah bà di Dwata, mgalék fagu di flalò fdu di ku Mosis tati ale alò to, na gal nun gukulangla. Kabay di fulé ani dnohò Dwata i fakangan tan-galan fagu di safà, na nalékan Tingaan

Dyisas i landè gukulang, du mgimò bà di kenen kel di atuan landè sen.

Dyisas i mdatah bà di Dwata

(Éksodus 19:5-6; 20:1-17)

8Na ani gumtatek kdee manmi gine, tanun mdatah baito di Dwata i tasudeng di gsen kwanan Dwata i Hari Too Mdatah di langit dunan Dyisas. ²I nimò Dyisas nimò i mdatah bà déén di muna Dwata di too glut gumangamfù di langit ise ku to mimò dun, bay Amuito Dwata.

³I kfagu i mdatah bà di Dwata di tah tanà ale mgalék du mlé di Dwata, na damsù di kenen. Taman salngad én i baito, là fakay ku landè blén di Dwata. ⁴Balù ku dini fa Dyisas di tah tanà, ise kenen bà di Dwata, du i dad bà di Dwata di tah tanà, i mlé di Dwata fagu fa di flalò mdà di ku Mosis. ⁵Na déén gumimò i dad bà di gumangamfù di Dwata. Na gumangamfù ani tati alò guflingen i too glut gumangamfù ditù di banwe di langit. Too glut ani, du di fan kafdak Mosis gumangamfùla, dek Dwata, manan,
 “Toom neye di kimoam i gumangamfù, én laloam kdee fiteta ge ditù di bulul.” Ani man Dwata.

⁶Kabay i nimò Dyisas Krayst too mdatah fa di dad bà di Dwata di tah tanà ani. I falami dalan mdà di ku Dyisas i smafye gito di Dwata, mdatah fa di muna dalan, du i falami dalan ani gagin di too fye fakang Dwata di gito. I fulé fakang Dwata di gito mdatah fa di muna fakangan. ⁷Du ku là kulang i muna dalan là tanlas dun.

⁸Kabay tanlas Dwata falami, du di kiten kulang i nimò i dad to Israél, du là ale mayè mimen i muna dalan. Na én duen man Amuito Dwata, manan,
 “Ani i mangu di dad to Israél, na di dad bel Dyuda, nun duh kadang

fgadègu gamu i falami dalan salu di deg.

⁹Falami dalan ani là gambet

i fgadègu di dad gutambulla

di kebegu dale

lamwà di banwe Idyif,

du là ale fadlug mlalò i dalan fgadègu di dale,

na én duengu fbayà dale, agu i Amu, na ani i mangu di dale.⁴

¹⁰Na lèman mangu di dale gablà di falami dalan.

Ku kel kadang i duh i gmangu di dale,

fkahgu i dad tdògu di lam i fandamla,

na di nawala.

Na di bang én agu mbaling Dwatala,

na ale mbaling dad togu.

¹¹Na kakel i duh én, landè gukmamu kasatdò kat satu dale gablà di deg,

na landè gukmamu i to fgadè ku simto agu,

du i kdee kadang gmadè deg,

mdà di mdanà to kel di mdatah to.

¹²Na làgu fandam i dad salàla,

du tanlifetgu i dad sasè nimòla.” Ani gman Dwata.

¹³Du tanun gman Dwata di gito gablà di falami dalan na ani duen i muna dalan landè gukmamu. Na gadeito balù i tan ku talabi talandè gukmamu dun.

I kfangamfù di tah tanà na di banwe di langit

9 Na di muna dalan di Dwata gatdò di gito ku i tan kiboito mangamfù di Dwata. Na nun gumangamfù mgimò di tah tanà ani, du déén gumangamfù kenen. ²I gumangamfù mgimòla ani, nun lwe sibayan. Na di tnanin sibay mdadong di gufusuk, nun gal gumkah i salò, na nun lamisa gumkah fan blé di Dwata. Na sibay ani dnagit Mdatah Sibay Dwata. ³Na nun kurtina di bà gufusuk i galwe sibay. I sibay ditù di lam, dnagit Too Mdatah Sibay gumangamfù

di Dwata. ⁴Na di galwe sibay, nun lamisa slame blawen galla gumtam i fangbun. Na nun bong kaban maglafin blawen, na kaban ani, ilè Dwata i muna dalan salu di kenen. Na di lam i kaban blawen ani, nun tukay sabuy blawen gumkah i knaan mdà di langit blé Dwata dnagit mana. Na déén i tugad Aron tatmune, na lè i lwe bong batu kufil gugsulat i dad flalò Dwata blé ku Mosis di muna fa. ⁵Na di tah i kaban blawen nun lwe gtadag déén kafbaweh i dnagit sérubim slame blawen too mneng, du ilè déén Dwata. Na magbel i fafakla lidung i gumlifet Dwata salà i dad to. Kabay ise ani fa i bang kafgadè i kdee ani.

⁶Na di skikof kdee nimòla fatlagad i gumangamfùla, kliti i duh fusuk dad bà di Dwata di tnanin sibay, du mimò i dale alel di kfangamfù di Dwata. ⁷Kabay di galwe sibay ditù di lam, alò i mdatah bà di Dwata fakay fusuk ditù, bay alò sulè di sfali i kimoan dun. Na neben litè i lmanaf ditù di lam, du dsuan di Dwata gablà di gugsalaan di Dwata, na gablà di gugsalà i demen dad to i làla gadè, du fye magwè gugsalàla. ⁸Ani kibò dad bà di Dwata déén di gumangamfù di Dwata. Na fagu di nimòla ani, én tdò i Mtiu Tulus di gito di klo nun fa gukmamu dad to i tnanin sibay dnagit Mdatah Sibay, gito dad to là fa fakay fusuk di sibay ditù di lam dnagit Too Mdatah Sibay. ⁹Na i kibòla mangamfù déén di gumangamfùla, nun gatdò di gito di duh ani. I gatdò di gito, dunan balù damsù i dad to dad lmanaf na dademe gablé di Dwata là sa gmagan fatlu i nawa i dad to mayè fdadong di Dwata, du là gamwè i dad salàla. ¹⁰Du di dale kfangamfù ani, alò ale mlalò i dad flalò tagnèla nimò gablà di kakaan, i kinum, i kadyo, na gablà di kalob. Kdee ani gablà di muna dalan ku tan kibòla i lawehla di kfangamfùla di

Dwata. Na nun gukmamu ani alò di là fa fgadè Dwata i falami dalan mangamfù di kenen.

¹¹ Kabay tasalu Dyisas Krayst dini di tah tanà ani, na mbaling kenen mdatah bà di falami dalan salu di Dwata. Na i falami dalan ani too fye fa di muna dalan. I gumangamfù fnusuk Dyisas ise nimò i dad to ku demen fdak dini di tah tanà. Kabay i gumangamfù i fnusukan too mdatah fa i kafyen. ¹² Na di kfusuk Krayst déén di Too Mdatah Sibay di langit, alò sulê, du ise ku litè kambing ku demen baka i neben, bay kenen litè i dsuan na mdà di kadsuan i kton, gsoan ito di kaflayam landè gusenana.

¹³ Di muna fa i dad to magagsik fagu di klafàla i lii kafaglutla, silang ale fakay lêman makuf di kfangamfù ku funa ale snabul i dad bà di Dwata litè kambing na baka ku demen kaful i libun baka tasnakufu, du fye mlaneb lêman i lawehla.

¹⁴ Kabay too mabtasa fa i litè Krayst di klifet i salà, du fagu di tabeng Tulus Dwata i landè gutambuan na landè gusenana dsù Krayst i kton di Dwata na landè kukulang i dsuan. Na fagu di litean, falwaan ito di dad sasè fandam mdà di dad sasè nimoito. Na du glut ani, fakay ito mimò i knayè Dwata too mto.

¹⁵ Taman tasalu Dyisas dini di tah tanà, du kenen mebe i falami dalan, du fye kdeeito fbaling Dwata dad ngaan gamdawat kadang i kafye landè gusen fakang Dwata di gito. Na fakay ani, du tamati Krayst du fye nsoan i dad to mdà di kgikat i salà di klalòla i muna dalan.

¹⁶ Kaflingengu dun, ku nun to mlé i knunan di satu to di kfatin, silang gdawat i satu to gumlén dun ku nun kaglut tamati i to mlé. ¹⁷ Na i fakang i to mayè mlé i knunan là sa gdohò ku laan funa mati, du di klon fa mto landè gukmamu i fakangan silang gdohò ku tamati i to makang dun. ¹⁸ Na salngad i muna dalan, du silang gamdawat i dad to i fye

mdà di muna dalan ku nun falohla litè lmanaf dsùla.

¹⁹ Glut sa ani, du di kafnge Mosis fgadè i kdee flalò Dwata di kdee dad to, nwean litè i guya baka na kambing i tasanbool yéél. Na snabulan i gusmulat i dad flalò na i kdee dad to. Én sabul dun i bul bilibili bnatak fulè na batang di malnak fanga mdà di satu kayu hisof. ²⁰ Na di sleng Mosis smabul i litè, manan, “I litè ani, guflingen i dalan flalò Dwata gito, du fye gdawatan ito.” ²¹ Na snabulan litè fa i gumangamfù, na i kdee kandeén ditù di lam i nun gukmamu di kfangamfùla di Dwata. ²² Hae, tdò i flalò, là fakay ku là snabul litè fan i kdee kandeén di gumangamfù di Dwata. Na salngad i dad to, éné alò dalan gumaglifet i dad salàla fagu alò di kadsù i litè.

Dsù Dyisas i kton du fye magwè dad salà i dad to

²³ Na i gumangamfù di tah tanà ani, na kandeén di gumangamfù di Dwata, alò guflingen i too glut gumangamfù ditù di langit. Na dini di tah tanà, mbaling ale mlaneb mdà di litè sabul di dale. Kabay i gumangamfù di langit, là fakay ku là fye dsù mdatah fa di dsù dini di tah tanà.

²⁴ Taman fafaloh Dyisas Krayst i kenen litè, du dsù di Dwata. Na i gumangamfù fnusukan, ise mgimò dad to di tah tanà ani, du alò guflingen di too glut gumangamfù. Kabay fusuk kenen ditù di langit i too glut gumangamfù, na déén kenen sadni di saféd Dwata, na kenen i baito di Dwata. ²⁵ Na di kfagu i mdatah bà di Dwata dini di tah tanà samsulit damsù, du klit fali fusuk kenen di sibay ditù di lam dnagit Too Mdatah Sibay, du damsù i litè i lmanaf. Kabay là samsulit i nimò Dyisas Krayst du alò sulê dsuan i kton di Dwata. ²⁶ Du ku kenen masasulit magu di fati du blén i kton di Dwata, lêman kenen masasulit gagu di kaflayam fandà di kgimò i banwe kel

i ani. Kabay ise én nimoan, du alò kenen sulê salu dini di kdadong ktafus i banwe, du fye magwè i dad salà i dad to fagu di kadsuan i kton. ²⁷Na salngad én i dad to, du alò ale sulê magu di fati, na kafnge én nukum ale Dwata. ²⁸Na salngad ku Krayst, alò sulê dsuan i kton, du fye galwà i dad to di dad salàla. Na lêman kadang salu kenen dini di tah tanà, ise ku én duenan du dad salaito, bay du fye fanngen i kafalwaan i kdee dad to too mayè fatan i kasfuléan.

I dsù Krayst too mdatah fa di dad muna dsù

10 I dad flalò blé Mosis, alò alung i dad kafye fan mkel fagu di ku Dyisas, du ise én fa dunan. Hae, du i dad lmanaf gal dsù klit fali kel di atuan, là gmagan fatlu i dad to mayè fdadong di Dwata, du là gamwè i dad salàla. ²Du ku too magwè i dad salà i dad to mangamfù di Dwata fagu di kadsùla lmanaf, talandè moon ksasè fandamla gablà di dad salàla, na talà moon damsù du gadèla tamagwè dad salàla. ³Kabay du là gamwè i salàla, taman damsù i bà di Dwata klit fali na fafaldam dale i dad salàla. ⁴Du i litè baka na kambing i dsùla là gmagan mwè i dad salà.

⁵Na én duenan di fan ksalu Dyisas dini di tanà ani, manan di Dwata, “Ise ku én i toom knayè i dad lmanaf dsù, na i dademe dsù blé di ge, bay tanimoam i lawehgu, du fye dsù di ge.

⁶Na là ge mayè i lmanaf snakuf di lifoh du dsù di ge,

ku demen én dsù du fye bayad i dad salà, ⁷taman mangu,

“Tadini agu du mimen i dekam deg, i tag-sulat di libru gugsulat i flaloam.

E Dwata, too agu lehew mimen i knayeam.”[§]

⁸I muna gmanan, là mayè na là gaflehew Dwata i dad lmanaf i dsù na i dademe dsù blé di kenen, demen dad lmanaf snakuf di lifoh, na dademe dsù bayad i dad salà. Na ani gman Dyisas, balù gadean ani flalò fagu di ku Mosis. ⁹Kafnge én, manan di Dwata, “Tadini agu Dwata, du mimò i knayeam.” Taman tanlas Dwata i muna dalan, dunan kadsù i lmanaf, du fye én tlas dun i falami dalan, dunan Krayst i dsù di Dwata. ¹⁰Na du tamgimò Dyisas i kdee knayè Dwata, nlifetan i dad salaito na mlaneb ito fagu di kadsuan i kton alò sulê, na talà sansulit.

¹¹Kabay i dad Dyu i dad bà di Dwata, tadag ale déén di gudamsù klit i duh, na gal ale damsù di Dwata. Kabay i dad dsùla ani, là gamwè i dad salà i dad to.

¹²Kabay Dyisas Krayst mahal, du blén alò satu dsù, du fye bayad i dad salà na talà sansulit, du i dsù ani kel di landè sen. Na di kafnge i nimoan ani, sudeng kenen gsen di kwanan Dwata di langit. ¹³Na ditù gufatanan kakel i duh fnisan Dwata kdee dad mnang nawa kenen na fkahan ale di dungan i blian. ¹⁴Na du mdà di satu dsù, i dad salà i dad to tamaglifet, na fbalingan ale dad to matlu di kite Dwata kel di atuan landè sen.

¹⁵Na lê ani i tdò Mtiu Tulus di gito fsu-latan, manan,

¹⁶“Agu Amuyu Dwata mangu, kadang di satu duh, ani i falami dalan i nimògu di dad to faglut,

fkahgu i dad tdògu di lam i nawala, na di fandamla.”

¹⁷Na manan fa, “Di bang én, talàgu fandam i dad salàla, du nlifetgu i kdee sasè mgimòla.”

¹⁸Na du tamaglifet i dad salà, landè guk-mamu dademe dsù, du fye magwè i salà.

Fdadongito di Dwata

¹⁹Na dad flanekegu faglut, du tafafati Krayst na tamaloh nan i litean, talà ito gdè fusuk di Too Mdatah Sibay. ²⁰Hae, du tanimò Dyisas i dalan salu di Dwata fagu di kadsuan i kton, na ani kfagu i kagablè di gito nawa landè sen. ²¹Na là alò ani du tanun too mdatah baito di Dwata mebe gito dad to Dwata. ²²Na du Dyisas mebe gito, too ito fdadong di Dwata mdà di nawaito, na too ito smalig toon ito dnawat, du gadeito tamlaneb i nawaito mdà di dad salaito fagu di litè Dyisas, na tafbunyag ito du ilè tamlaneb ito. ²³Nang ito tagak imen i nawaito, bay fadlug ito smalig di Dwata, na nang lwe nawa, du gadeito too dnòhò Dwata i kdee fakangan di gito. ²⁴Na too ito fandam i fye kiboito finit nawa i demeito to, du fye too ito sakdo na too ito mimò i fye nimò. ²⁵Na nang ito tlag stifun du mangamfù di Dwata. Hae, nang ito mlalò i nimò i dademe to talà stifun. Kabay tooito satgal nawa, lumban nan du gadeito tamdadong nan i bang kasfulè Amuito Dyisas.

²⁶Na ku tagadeito na tadnawatito i kaglut gablà di klifet Dwata i dad salaito, na baling ito gal tamgaad mimò sasè, landè sa dademe dsù dnawat Dwata, du fye magwè i dad salaito. ²⁷Du i to mimò gambet ani, landè imen nawan ku galwà kenen di kukum Dwata, du én gukelan di too minit lifoh i flayam Dwata i kdee dad to mnang nawa kenen. ²⁸Na di muna fa ku simto mnang i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na ku nun lwe demen tlu to gmadè ani, landè kakdo bay balingla fnati. ²⁹Na du glut ani, matnù fa i kaflayam i to ku knangan Tingà Dwata, na landè btas di kenen i litè Krayst i gamgalob i dad salaan, balù i litean i falami dalan salu di Dwata,

na i madoy i Tulus Dwata i mlé kafye. ³⁰Gadeito Dwata i mangman, “Agu i malas na mlayam dad to mimò sasè.” Na manan fa, “Agu Amuyu na agu mukum i dad togu.” ³¹Too gamlikò i kagkah satu to ku fanlayam Dwata too mto.

Nun untung blé Dwata

³²Na ani fandamyu ku i tan kagkahyu di muna di kafaglabat Dwata di nawayu i kaglut na faglut gamu. Du di kfalamiyu faglut too dee kaflayam kel di gamu, bay tagamtayud gamu, du làyu sa tagak i kafaglutyu. ³³Balù slaan, tafyà gamu i dad to, na fanlayamla gamu di muna i dee dad to. Na slaan gakuf gamu di kaflayam bléla di dad demeyu faglut. ³⁴Na tatooyu kando na tnabeng i dad demeyu faglut déén di bilanggù. Na balù i kandeenyu mti nwè di gamu too gamu lehew, du gadèyu nun fa fye bong untung nfunyu déén di langit, na là sa fakay gwè di gamu kel di landè sen.

³⁵Taman tooyu fangal i nawayu, du ku mgal nawayu smalig di Dwata balù tan kel di gamu nun too fye untung blé Dwata gamu. ³⁶Ku nun kel di gamu dad kaflayam, too gamu tmayud, du fye mgimòyu i knayè Dwata, du fye gamdawat gamu i tafakangan di gamu. ³⁷Tooito fantahà i nawaito fatan, du déén di Tnalù Dwata fsulatan, manan, “Tamdadong nan kakel i to galyu fatan, na too gdohò i ksalun dini.

³⁸Na i dad to nfunyu, i tambaling matlu mdà di kafaglutla di deg, banlégu ale nawa landè sen, bay ku nun satu di dale kmagol i kafaglutan, laan gaflehew deg.”

³⁹Kabay gito, là ito salngad i dad to kmagol i kafaglutla na là galwà, du too glut i kafaglutito, taman galwà ito na nun nawaito landè sen.

I katlu dad to di kite Dwata alò mdà di kafaglutla di kenén

11 Ku faglut ito di Dwata, gadeito tooito gdawat i kdee kafye fatan-ito mdà di kenén. Na fagu di kafaglutito gadeito di nawaito, kadang satu duh gdawatito i kdee laito fa teen. ²Na i dad muna toito too ale dnayen Dwata, du too ale faglut di kenén.

³Na gito, mdà di kafaglutito di Dwata, gadeito balù tan i teenito dini, mgimò Dwata fagu alò di taluan. Taman glabatito i kdee teenito mgimò mdà di laito teen.

I kafaglut Abél

⁴Na Abél, mdà di kafaglutitan di Dwata gablé kenén i too fye dsù di Dwata, mdatah fa di blé i twegen Kain. Na du faglut Abél dnayen kenén Dwata, na fiten matlu Abél déén di kiten, du dnawatan i blé Abél di kenén. Na balù tamati Abél, knean tdoan gito i kabtas i kafaglut di Dwata.

I kafaglut Inok

⁵Na Inok, mdà di kafaglutitan laan gagu di fati, du nebe kenén Dwata ditù di langit, na fanngabal i dad to, bay landè to mite kenén, du ditù kenén di langit. Na di klon fa dini di tah tanà fgaðè Dwata i kafaglutitan gaflehew kenén. ⁶Na i to landè kafaglutitan laan gaflehew Dwata. Du balù simto to mayè salu di Dwata, là fakay ku laan fnaglut nun Dwata na nun kafye blén di simto too fgal meye i dalan salu di kenén.

I kafaglut Nowa

⁷Na Nowa, mdà di kafaglutitan flinge kenén ku tan fgaðè Dwata di kenén gablà di fan kel. Na mimen kenén Dwata na mimò i bong aweng, du én gugalwaan na dad malayan di bong dunuk. Fagu di kafaglutitan fiten di kdee dad to là

faglut too ale gablà dmawat i kalmola blé Dwata dale. Na mbaling matlu Nowa di kite Dwata du mdà di kafaglutitan.

I kafaglut Abraham

⁸Na Abraham, mdà di kafaglutitan di kdek Dwata kenén, tagakan i gumnean, na salu kenén di satu banwe i fakang Dwata blé kenén na di dad belan. Mdà kenén na tnagakan i gumnean balù laan gadè i gusablà i banwe fakang kenén. ⁹Di kakelan di banwe i fakang Dwata kenén, toon fnaglut blé Dwata kenén di satu duh, taman balù di bang én landè too mbangal gumnean mnè kenén déén alò di tukay slung. Na i dad demen mnè dunan i tingaan Isaak, na i fuan Dyékob i dademe gumlé Dwata fakangan. ¹⁰Du i banwe fatan Abraham, dunan i banwe di langit, i banwe nimò Dwata i landè gumalmon kel di landè sen.

I kafaglut Sara

¹¹Na Sara i yaan Abraham, mdà di kafaglutitan mbaling maltien balù ku taglius i bangan mngà du mdà di ktuan. Maltien Sara du smalig too dnohò Dwata i fakangan di dale. ¹²Balù Abraham là gmagan fngà kenén, bay fbel fa Dwata bong dee dad belan i là gagan mse gambet i blatik di langit, na falak di kilil mahin.

I dad faglut mngabal i too banwela

¹³Na kdee dad to én, fadlug faglut di Dwata kel di kfatila balù làla gdawat kdee fakang Dwata di dale. Kabay balù làla gdawat i kdee fakangan di dale, knean too ale lehew, du fagu di kafaglutla kanteenla i kdohò i fakang Dwata dale balù mlo fa. Na fgaðèla di dad to, i tanà ani ise i too untù gumnèla, du alò ale dad to flo mnè dini, na i too untù gumnèla ditù di banwe di langit. ¹⁴Na i dad to mangman ani, toola fban- gal fite na i toola fatan i untù gumnèla

di langit. ¹⁵Na làla man i too gumnèla i banwe tñagakla, du ku én i fandamla samfulê ale moon. ¹⁶Kabay i fanngaballa i banwe mdatah fa di banwe tagakla, dunan banwe di langit. Na taman Dwata là myà di kmanla kenen Dwatala, du tatnagaan ale banwe gufnean dale.

I kablê Abraham i tingaan di Dwata

¹⁷⁻¹⁸Na gadeito i fakang Dwata di ku Abraham dunan dee kadang belan fagu di tingaan Isaak. Na di ktilew Dwata ku Abraham, fnin i tingaan du dsù di kenen. Kabay du too nun kafaglut Abraham di fakang Dwata kenen, taman tafanan fnati i tingaan, du dsuan di Dwata. ¹⁹Na fandaman balù fnatin tingaan, gagan Dwata lêman mto kenen mdà di fati. Na sadi mto Isaak mdà di fati, du fan fnati i maan.

I kafaglut Isaak, Dyékob, na Dyosif

²⁰Na Isaak, mdà di kafaglutan tnule-nan dad ngan lagi Dyékob na Isaw i kafye blé Dwata di dale di satu duh. ²¹Na Dyékob, mdà di kafaglutan di fan mati, tulenan di lwe fuan lagi, i dad ngà Dyosif, nun kafye gdawatla kadang mdà di Dwata. Na di ktudan i tugadan kudung na mangamfù di Dwata. ²²Na Dyosif, mdà di kafaglutan di fan kagun mati tulenan gablà di kafalwà Dwata i dad demen bel Israël di falel i dad to di banwe Idyif di satu duh. Na fafakangan ale di kalwàla, nebela moon i dad tulan du fye lbangla di banwe gusalula.

I kafaglut i dad tua Mosis

²³Na i dad tua Mosis, mdà di kafaglutla balù mdek i hari fafati i kdee tingà lagi di dad bel Israël, knean là ale likò, na di ksut Mosis bunila kenen tlu bulen, du too fye baweh tukay tingàla lagi.

I kafaglut Mosis

²⁴Na Mosis, mdà di kafaglutan di tak-tua nawan laan mayè ku matlo kenen tingà i tingà hari Faraon libun i mi-fat kenen. ²⁵Du én balingan kayè gagin di kaflayam i dad to Dwata, du fye fa di kgaginan flo di klehew i dad to di tah tanà di sasè nimòla. ²⁶Taman én fandaman balù maflayam kenen di ksilo i dad to, mdatah fa di kenen i kafaglutan di To Mgalék Dwata di kdee knun di banwe Idyif, du i fatanan i untung gdawatan di fulè duh. ²⁷Na mdà di kafaglutan, tñagikan i banwe Idyif, du laan likò i kaflabè i hari. Na balù too nun kaflayaman laan samfulê, du kanteenan Dwata i là fakay teen. ²⁸Na mdà di kafaglutan di Dwata, kenen muna mimò i fista dnagit Duh Kaglius, na dekan i dad to Israël ihok litè bilibili di bà takabla, du fye i dad ngàla lagi sangal twege là fnati i kasaligan Dwata.

²⁹Na i dad bel Israël, mdà di kafaglutla gifal ale i bong mahin dnagit Fulè Mahin na magu di kafag tanà di gutngà i bong mahin én. Kabay di klalò i dad to Idyif, masasulê i bong mahin na mlimas ale.

I kafaglut Rahab

³⁰Na mdà di kafaglut i dad to Israël, falbà Dwata i bong labat batu di banwe Dyériko kafngela mlibut dun fitu butang. ³¹Na Rahab, mdà di kafaglutan laan gakuf di kfati i dademe dad to déen i là mimen Dwata. Balù kenen i mkat lagi di muna, knean, fiten i kafaglutan di Dwata, du dnawatan di gumnean i lwe bel Israël dek Mosis meye i kgal i banwela.

I dademe too nun kafaglut di Dwata

³²Nun dee fa dad gutambulito faglut di Dwata. Kabay ku fadlug agu samtulen di gamu gablà di kafaglut i dad to di

muna, gambet ku Gidyon, Barak, Samson, Dyéftah, Dabid, Samwél, na dad tugad Dwata, là agu gasleng samtulen dun. ³³Nun di dale matu ale di kasfati, du mdà di bong kafaglutla di Dwata. Dademe mebe i banwela di katlu. Na dademe gamdawat i fakang blé Dwata di dale. Na dademe matu di bong labè lmanaf dnagit liyun na là ale gakét. ³⁴Na dademe fa, mdà di kafaglutla galwà di too minit lifoh, na dademe là gfati i dad mnang nawa dale. Na dademe too mlungay, bay mdà di kafaglutla mbaling ale mgal na mbaling ale dad to labè di kasfati, na fnisanla dad sundalu mdà di dademe banwe dmuen dale.

³⁵Na nun dademe dad libun di muna, fagu di kafaglutla di Dwata, balù mati dad ngàla, nun di dale nto Dwata lêman.

Na nun dademe dad faglut di Dwata di muna, makfè na bnilinggù. Kabay balù nun too mlayam dale kel di kfati, là ale tmagak i kafaglutla du fye galwà ale, du faglut ale mto ale lêman di kafye kagkahla, mdatah fa di kagkahla di tah tanà. ³⁶Na dademe dad faglut sansilo ale na bnadas, na dademe nikat ale sangkali na bnilinggù. ³⁷Na dademe tnudà ale i batu kel di kfati. Na dademe sanfo ale gabas, dademe snaklang i sundang na mati ale. Na nun dademe i alò klawehla i kindal bilibili na kambing, too sasè klandèla na too ale maflayam, du too sasè kibò i dad to là faglut dale. ³⁸Na i dad to là faglut, là ale gablà sgalak i dad to matlu. Na nun fa dad to faglut falwà ale di dad gumnèla na tati ale lamngab déén di banwe gulandè to, na di dad bulul, na mnè ale di dad ilib na di dad malbang sol di tanà.

³⁹Na i kdee dad to too faglut ani, balù too ale smalig di Dwata na too ale gaflehew kenen, knean là ale fa gamdawat i kdee fakang Dwata di dale. ⁴⁰Hae, du tanun fandam Dwata too fye du i kayean ku silang sikof i kagdohuan i kdee dad

fakangan di dad muna to faglut ku gito gakuf di dale.

Dwata Maito

12 Na du too dee dad muna to glibut di gito na meye gito, tooito tnak i kdee gablabal di kafaglutito, na i dad salà mikat gito, na too ito fgal mila di kaskuya i gufatusuk Dwata gito kel di gusenana.

²Na too ito meye di ku Dyisas i gumlaloito, du kenen i gumdà na smikof i kafaglutito. Du too kenen tmayud i kaflayaman déén di krus, na landè kyaan di fatin, du én baling fandaman i bong klehew i gdawatan di kakubu i kaflayaman. Na sadni sudeng kenen gsen di kwanan Dwata, du én gufdatah Dwata kenen.

³Na tooyu fandam i kablat kaflayam gnagu Dyisas, na i kiboan tmayud i knang kenen i dad to sasè, du fye gamtayud gamu di nun mnang nawa gamu, na là gamu mlungay di kafaglutyu. ⁴Hae, du gadèyu di kasfatiyu i sasè, landè di gamu fa fnati mdà di kafaglutyu di ku Dyisas. ⁵Glifetyu kè i gman Dwata di kafngewen gito dad ngaan, manan, “Tingàgu, nangam fbayà i kafadlàta ge di sasè nimoam, du tdòta ge, na ku nngakta ge nang ge tlag smalig deg,

⁶du i kdee to too mabtass di deg fadlàgu di gugsalàla, na balù simto to dnawatgu mbaling tingàgu, bnadasgu kenen du fye matdò kenen.”

Ani sa gman Dwata.

⁷Na taman, tnayudyu i kafadlaan gamu, du tdoan gamu, du gamu sa dad ngaan. Du landè sa tingà i là fadlà i maan di gugsalaan, du fye gadean mimò fye. ⁸Fadlà Dwata i kdee dad ngaan di gugsalàla, du ku laan gamu fadlà di gugsalàyu, ise gamu too glut dad ngaan. ⁹Balù i dad maito dini di tah tanà,

tooito nimen na nafè di kafadlâla gito di gugsalaito. Taman là kè lumban fye ku nimenito i Maito di langit, du fye nun nawaito landè sen. ¹⁰Du i dad tuaito di tah tanà, là mlo i kafadlâla gito di gugsalaito. Na fadlâla fagu alò di dale fandam ku tan i gufyeito. Kabay i Maito ditù di langit mahal, du toon gadè ku tan gufyeito, du fye mbaling ito matlu salngad kenen. ¹¹Na ku fadlâ ito Dwata di gugsalaito, là ito mayè dun, du tamduk. Kabay ku tnayudito, di kakubu i kafadlaan mbaling ito matlu na nun ktanak nawaito.

I dad kafngewe

¹²Taman dad flanekgu, fgalyu i kafaglutyu na nangyu flungay. ¹³Na fadlug gamu mlalò ku Dyisas, du fye i dad to lwe nawa na mlungay di kafaglutla, mite ale dalan gumlalòla ku Dyisas na mbaling mgal i kafaglutla. ¹⁴Sansatuyu nawayu, du fye nun ktanak nawa i kat man satu gamu, na fatluyu i ktoy, du ku là ito matlu là ito kadang mite Dwata. ¹⁵Too gamu fgeye na stabeng, du fye landè balù satu di gamu là gakuf di kafye mdà di Dwata, na du fye landè di gamu mbaling gambet sabat lamnok na munge féét, na smamuk i dad to faglut, na dee mgebe di sasè. ¹⁶Too gamu fa fgeye, du fye landè di gamu mimò i sasè knayè i lawehan ku demen kmagol Dwata, gambet i nimò Isaw. Du falitan i kafye blé di kenen du kenen twege di alò sulê kakaan. ¹⁷Na gafaldamyu, là mlo kayean dnawat i kafye gablé di twege moon bay là kenen banlé, du landè dalanan mawì i tamgimoan balù fa tati kamwak di ksalan.

I kafalmo Dwata i dad to là faglut di Tingaan Dyisas

¹⁸Na gablà di dalan kafdadongito di Dwata, là salngad di dalan i kafdadong i

dad gutambulito dad bel Israél di bulul Sinay, du i gufdadongla di fakayla teen. Na too ale likò du too dminè, too kmifu, too mlabun, na too mgal i nus. ¹⁹Lingela uni féw na bong talù Dwata. Na kaklingela i talù ani too ale fakdo di Dwata fagu di ku Mosis, du fye tlag i taluan, du too gamlikò. ²⁰Là ale gamtayud di klikòla, du man Dwata, “Balù simto gamdà di bulul ani, balù ku alò lmanaf, fnati kenen tnudà i batu.” ²¹Kitela i kdee ani, too gamlikò, du balù Mosis gman kankal kenen mdà di klikoan.

²²Kabay baling i gufdadongito di Dwata mahal di dad bel Israél, du ani i gufdadongito di bulul Sion di banwe Dwata i too mto, dunan Dyérusalém di langit, i gustifun i dad dee libu kasaligan Dwata too lehew. ²³Tafdadong ito di gustifun i dad muna dad ngà Dwata i dad dagitla tagsulat déén di langit. Na tafdadong ito di Dwata i mukum i kdee dad to, na di layef i kdee dad to matlu tamati i too sikof i kagalwàla. ²⁴Na tafdadong ito di ku Dyisas i smafye gito di Dwata fagu di falami dalan tamgimoan di kfalohan i litean. Na too mdatah fa i litean di litè Abél du i litean gumdà klifet Dwata salaito, bay litè Abél alò gumdà kbalas i salà.

²⁵Taman, tooyu fanse flinge ku talù Dwata di gamu, na nangyu knang i tnaluan. Du i dad to di muna, là mimen i tnaluan fagu di ku Mosis dini di tah tanà, fanlayam ale Dwata. Na là kè matnù i kaflayamito ku knangito i talù Dwata di gito mdà di langit? ²⁶Di muna, di ktalù Dwata di dad bel Israél déén di bulul mlinol i tanà, du mdà di bong taluan. Kabay ani, tanun fakangan, manan, “Lê-mangu flinol kadang satu duh i tanà, na là alò tanà, bay langit fa.” ²⁷Én gumtatek i gman Dwata ani, dunan falmon kadang i kdee tamgimò di tah tanà na di langit, du fye i là gagan falmo gtagak.

²⁸Na taman, mlé ito fye di Dwata, du gakuf ito di kagot Dwata là gagan falmo. Na dnayenito kenen na fnangamfuito kenen fagu di kenen knayè gagin i kafeito na i likoito, ²⁹du Dwataito gambet i li-foh gafalmo.

I kiboito flehew Dwata

13 Na dad flanekegu faglut di ku Dyisas Krayst, fadlug gamu di kasakdoyu gambet i kasakdo i dad saflaneke. ²Ku nun dad to msut di gum-nèyu i làyu lmen teen, dnawaty ale gagin i ayè nawayu. Du nun dad to di muna, nun dad to tlang di dale na làla gadè, bay dad to ani, dunan dad kasaligan Dwata. ³Na nangyu nlifet tmabeng i dad to bnilanggù mdà di kafaglutla. Kandoyu ale salngad gamu i demela bnilanggù. Na tnabengyu dad demeyu faglut maflayam salngad i gakuf gamu di kaflayamla.

⁴I kdeeyu tooyu nafè i kasatlamin. Nang gamu mlaflà i yaanyu. Du Dwata toon fanlayam kdee dad to mimò i sasè knayè i lawehla na i dad to mlaflà i yaanla. ⁵Na nang gamu mbong nawa filak, na ku tan i gununyu dnawaty, du gman Dwata sa di gito, manan, “Là tlag i ktangta gamu, na làta gamu sa tnagak.”

⁶Na taman, too nun ksaligito di Dwata na fakayito man,

“Dwata i tmabeng deg, taman là agu likò,

du landè gagan i dad to nimò di deg.”**

⁷Nangyu glifet i dad to mebe gamu, i dad to tamdò gamu Tnalù Dwata. Na fandamyu i ulê i nimòla na i kibòla too tmayud di kafaglutla di Dwata kel di fatila, na lalòyu i kafaglutla ku Dyisas.

⁸Du Dyisas Krayst knean i knean, laan mgili mdà fa di muna, kel i ani, na kel di atuan landè sen. ⁹Taman nang gamu

fasyat fagu di kafaglutyu i dad sahal tdò là glut. I gumdà i kgal i kafaglutito, dunan di kafye Dwata gito ise ku mdà di klaloito i dad lii gablà di kakaan. Du landè fa to magtabeng fagu di klaloan i tdò én.

¹⁰Kabay gito dad faglut nun dsuito, dunan Dyisas. Na i dad to bà gal damsù di gumangamfù i dad Dyu làla fakay knaan i dsuito. ¹¹Gadèyu i mdatah bà di Dwata, ku damsù di Dwata, fusuk kenen di Too Mdatah Sibay, na neben litè i lmanaf, na dsuan du fye magwè i dad salà, bay i laweh i lmanaf snakufila di lwà i banwela.

¹²Na salngad ku Dyisas, du ditù di lwà i bong banwe Dyérusalém i gumatila kenen di krus, du fye i litean i mbaling alob gangalob salà i dad to.

¹³Taman salu ito di ku Dyisas ditù di lwà i banwe, na magin ito kenen di kaflayaman na i kyaan. ¹⁴Hae, du là ito sa mlo mnè dini, du banwe ani di tah tanà ise too glut gumneito. Kabay én fatanito i too glut gumneito kel di landè sen ditù di langit.

¹⁵Taman fadlug ito dmayen Dwata fagu di ku Dyisas, du én kdayenito i too glut dsuito di kenen. Du i kdayenito kenen di muna i dad to, salngad i nun bléito di kenen. ¹⁶Na tooito fkah di nawaito mimò fye na too ito sablé du én i satu dsù too gaflehew Dwata.

¹⁷Dad flanekegu faglut, nimenyu ku tan fngewe i dad to mebe gamu di kafaglut di Dwata, na nafèyu ale, du ale too mifat gamu. Du satu duh, ale tmimel di Dwata, gablà di kifatla gamu. Taman fanlingeyu ale, du fye nun klehewla di kebela gamu, du ku làyu ale nimen mlidù ale na landè ulê i tabengla gamu.

¹⁸Dad flanekegu faglut, fadlug gamu dmasal gami di Dwata. Gadèmi slame

**13:6 Salmo 118:6-7

fye i mgimòmi du i toomi knayè nimò i fye. ¹⁹Na fakdogu di gamu tooyu agu dnasal, du fye mlal ani fasfulè agu Dwata di gamu.

Satu dasal

²⁰⁻²¹Na kayègu ku Dwata i gumdà i ktanak nawa na i mték Amuito Dyisas Krayst mdà di fati, mlé gamu i kdee kafye, du fye gmagan gamu mimò i kdee knayean. Na kayègu Amuito Dyisas dmohò i knayean di gito. Mbaling kenen Mdatah Mifat gito dad bilibilin, fagu di kfalohan i litean, na fagu di litean tamgi-moan i falami dalan landè gusen an i gumdaito masafye di Dwata. Na dnayen-

ito Dyisas Krayst kel di atuan landè sen. Amén.

I gusen i manan

²²Dad flanekgu, fakdogu di gamu, fantahàyu i nawayu flinge i knayègu man di gamu, du too fukal i sulatgu ani. ²³Fgadègu di gamu i flanekito Timoti tagalwà di bilanggù. Ku salu kenen dini mlal ani, fagingu kenen salu ditù di gamu. ²⁴Na manyu di kdee dad mebe gamu, na i kdee dad to Dwata ditù galmi ale fandam. Na dad flanekito faglut di banwe Itali manla kun fandamla gamu. ²⁵Na kayègu Dwata mlé kafye di kdeeyu. Amén.

Dyém

I Sulat Dyém

Kafaglabat i sulat mdà di ku Dyém

Dyém smulat i libru ani, kenen twali Dyisas Krayst na satu ulu i dad faglut di syudad Dyérusalèm.

Febe Dyém sulat ani di kdee dad to Dyu faglut di ku Dyisas. Na sulatan ani, du tdoan i dad to faglut i kibòla mebe i ktola, du fye dilè dad to na ale i dad faglut ku Dyisas Krayst. Na toon fban-gal di katdoan dale, manan ku too nun kafaglutla fitela fagu di fye kalyakla. Na nun fngewen i dad faglut gablà di kaflabè, kasbulaw, kalék to, kafadnan i dilà, kafdag, ktahà nawa, na kdasal.

1 Agu Dyém i salig Dwata na Amugu Dyisas Krayst.

Smulat agu di kdeeyu dad to Dwata sbalét di klamang banwe. Toogu gamu fandam.

I dad kaflayam

²Dad flanekgu faglut, ku kel di gamu dee bung kaflayam fkahyu di nawayu bong klehew, ³du gadèyu ku tnayudyu i dad kaflayam tmilew i kafaglutyu, bal-ing matgal i kafaglutyu, na matnù i ktayudyu. ⁴Fadlug gamu di kagtayudyu, du i uléan dunan matnù i kafaglutyu kel di ksikofan, na landè gukulangyu.

⁵Kabay ku nun di gamu kulang i kfulungan faldam, fye ku mni kenen kfulung mdà di Dwata, du too kenen mlé, du too mayè Dwata mlé kfulung di kdee dad to mni di kenen. ⁶Kabay ku mni gamu di Dwata nang lwe i nawayu. Kabay fnaglu-tyu blé Dwata di gamu i fniyu. Du i to lwe nawan, mgili i nawan gambet i lwek

di tah mahin sansebe i nus. ⁷I to gambet én, nangan fandam ku nun gdawatan mdà di Amuito Dwata, ⁸du lwe i nawan, na là gsalig di kdee dad nimoan.

I klandè na i knun

⁹I flanekyu di kafaglut mnè di klan-dean, fye ku too kenen flehew di kaf-datah Dwata kenen, ¹⁰na i flanekyu di kafaglut i nun bong knunan, fye ku flehew kenen di kafdanà Dwata kenen, du i to nun knun mati salngad di bulek di bnas, ¹¹du di ksut i duh, too sè kinitan, na mlanas i bulek, na tatek, na talana i kafye bawehan. Salngad én to nun bong knun, du klon too mngabal dalanan tamnù i knunan, mati kenen na tagakan i kdee.

I dad ktabug

¹²Nun kafye di to tmayud di dad tilew kel di kenen, du ku gamtayud nun untung^{††} gdawatan, dunan nawa landè sen fakang Dwata di dad to mbong nawa kenen. ¹³Kabay ku nun tabug mkel di satu to i gumdaan gamsalà, nangan man Dwata i ttabug kenen, du là sa fakay ttabug Dwata mimò sasè, na laan ttabug i dad to du fye gamsalà ale. ¹⁴Kabay i fasyat na ftatek i to di salà, dunan di sasè knayean na én gamfawel kenen. ¹⁵Na di kagwean i sasè knayean tagamsalà kenen, na ku faknalaman i kton di kagsalà, én gukelan di fati landè gusen.

¹⁶Taman dad flanekgu kanbonggu nawa, nangyu fangaw i ktoy, du là sa ftatek Dwata i dad to di salà. ¹⁷Du i gumdà i kdee fye gdawatito, dunan di Dwata mimò i kdee mneng di langit, i kneng gal mgili na slaan maglidung. Kabay Dwata landè gumgilin, na landè gukulang i kablén. ¹⁸Na mdà di knayean, tagablén di gito falami nawa

^{††}**1:12** Satu kubad ani dunan: gdawatan i kyangen, dunan nawa landè sen i fakang Dwata di dad to mbong nawa kenen.

fagu di kafaglabatan di gito i kaglut Tnaluan, du fye gito dad ngaan, mdatah ito fa di kdee dademe tamgimoan.

I kaflinge na kimò

¹⁹ Dad flaneugu kanbonggu nawa, fandamyu ani. Fye i kdee to mlal flinge Tnalù Dwata, nang flal talù, na nang flumak flabè, ²⁰ du ku flabè i satu to, laan gagan mimò i matlu nimò i knayè Dwata.

²¹ Taman tngakuyu kdee magagyà nimò i knalamyu na dad sasè nimò. Na fdanàyu ktoy di Dwata, na dnawaty Tnaluan i fulen di nawayu, du ani gma-gan falwà gamu di dad salàyu.

²² Nang gamu alò flinge Tnaluan na là mimen dun, du ku én nimòyu fangawyu ktoy. Tooyu nimen, ²³ du i to alò flinge Tnalù Dwata, bay là mimen gambet i to meye di gumeye alung, ²⁴ na di kafn-gen meye i bawehan, di kdaan balingan glifet kagkah i bawehan. ²⁵ Kabay nun kafye i kdee nimò i to too meye di Tnalù Dwata, na mimen i knayè Dwata déén na fadlug meye dun na là gamlifet i lingen, bay fkahan di nawan, du too sikof i knayè Dwata di Tnaluan na gafalwaan dad to di dad salàla.

²⁶ Nun to kè man nawan too faglut kenen? Ku laan damnan i ktaluan sasè toon fangaw i kton, na landè gukmamu i kafaglut. ²⁷ Di kite Maito Dwata i tlu kafaglut landè gukulangan, dunan i kifatito i dad ilu na dad balu di kalimala, na neyeito i ktoito, du fye là kamfit di gito i ksasè di tah tanà ani.

I kafè dad to landè

2 Dad flaneugu, du tafaglut gamu di too mdatah Amuito Dyisas Krayst nang gamu malék to nafèyu. ² Kaflingengu dun, nun lwe to fusuk di kastifunyu. Satu to salu déén too nun knun, na landay tmising blawen, na lamsak i

too fye baweh klaweh, na satu to landè, salu déén na i klaweh lsakan too labi. ³ Na ku tooyu nafè i to bong knun, i too fye klawehan, na manyu di kenen, “Dini i too fye gusudengam,” bay i manyu di to landè, “Tatì ge tadag déén ku demen sudeng ge dini di saféd bligu,” ⁴ nun to tooyu nafè na nun i là, na i kalékyu ani mdà sa di sasè fandamyu.

⁵ Kabay dad flaneugu kanbonggu nawa, fanlingeyu agu. Là kè glut na i dad to landè di tah tanà i dad mgalék Dwata, du fye nun too glut knunla, dunan i bong kafaglutla di kenen? Na laan ale kè nalék, du fakufan ale di kagotan di fulé duh i fakangan di to mbong nawa kenen? Hae, too glut ani. ⁶ Kabay gamu, balingyu too fdanà i dad to landè. Ise kè dad to i bong knun i too mkut gamu? Glut sa! Na ale fa i dmalam gamu di muna i dad to mukum. ⁷ Na ise dale kè falmo dengeg i mabtas dagit Dyisas i mfun gamu? Dale sa!

⁸ Én fye nimòyu ku nimenyu i mabtas flalò di Tnalù Dwata, manan, “Kandoyu i demeyu to salngad i kakdoyu i gamu kto.” ⁹ Kabay ku malék gamu to nafèyu, gamsalà gamu, du fagu di klafàyu i flalò Dwata ani gablà gamu fanlayam.

¹⁰ Du ku nun to mimen i kdee flalò Dwata, bay nlafaan balù alò satu salngad ku tanlafaan i kdee flaloan. ¹¹ Du Dwata i mangman, “Nang gamu mlafà yaanyu,” na lê kenen i mangman, “Nang gamu manò.” Taman balù là gamu mlafà i yaanyu, bay manò gamu to, taglafàyu i flalò Dwata na gamsalà gamu.

¹² Taman tooyu fangeye i kdee ktalùyu na i kdee nimòyu, du nukumito Dwata fagu di flalò Krayst, i gmagan falwà gito mdà di dad salaito. ¹³ Du di kukum Dwata, landè kakdon i to là kamdo i demen to. Kabay i to too kamdo i demen to landè klikoan di kukum Dwata.

I kafaglut na fye nimò

¹⁴Dad flaneckgu, landè gufye i satu to ku manan faglut kenen di Dwata, bay landè fye nimoan. Du ise én i kafaglut gafalwà kenen. ¹⁵Kaflingengu dun, ku nun demeyu faglut na too malima kagkahla, du landè klawehla na landè knaanla, ¹⁶na alòyu man di dale, “Nangyu fsamuk i nawayu. Begyu lsak klaweh, du fye là gamu tno na falbongyu knaanyu fye là gamu bitil,” bay làyu ale ttabeng di klidùla, landè gukmamu i kmanyu. ¹⁷Salngad én i kafaglut. Ku nun to mangman faglut kenen di Dwata, bay landè fye nimoan, landè gukel i kafaglutani.

¹⁸Kabay nun mangman, “Faglut ge, bay deg fye nimògu.”

Kabay ani timelgu, landè kibò i satu to fite i kafaglutu ku landè fye nimoan. Taman fitegu i kafaglutgu fagu di fye nimògu. ¹⁹Na ku faglut gamu nun alò satu Dwata, too fye sa, bay là sa gablaan, du balù dad busaw too gmadè ani, na kankal ale du likò ale kenen.

²⁰E, là gamu fulung faldam. Kayèyu kè ku fitegu di gamu, landè gukmamu i kafaglut i satu to ku là gagin i fye nimoan? ²¹Fandamyu Abraham i gutambulito. Matlu kenen di kite Dwata, di kimenan kenen di fanan kadsù tingaan Isaak. ²²Tambangal kè di gamu? I kafaglutu na i dad nimoan too maslalò, na fiten ksikof i kafaglutu di Dwata fagu di fye nimoan. ²³Taman tagdohò i man Tnalù Dwata, manan, “Faglut Abraham di Dwata, na mdà di kafaglutu, matlu kenen di kiten.”^{††} Taman i katlo ku Abraham deme Dwata skalak.

²⁴Taman gadèyu i satu to mbaling matlu fagu di fye nimoan na là alò mdà di kafaglutu.

²⁵Salngad ku Rahab i mkat lagi.^{¶¶} Balù sasè nimoan di muna, mbaling kenen matlu di kite Dwata fagu di fye nimoan, du dnawatan dad to dek Dyaswa^{§§} na ttabengan ale lamwà fagu di satu dalan, fye là ale gakkè.

²⁶Taman i kafaglut di Dwata gambet laweh i to. Du i laweh ku landè nawan, landè gukmamu du tamati. Salngad én kafaglut, du ku là gagin i fye nimò, landè gukmamu.

I kafaknalam i dilà

3 Dad flaneckgu, fye ku là gamu dee mayè mbaling dad gal tamdò Tnalù Dwata, du gadèyu gito dad tamdò mdatah fa kukum Dwata gito di de-meito là tamdò. ²Kdeeto gal gamsalà. I to landè gugsalaan di ktaluan, kenen to landè gukulangan, na gmagan kenen damnan i kton.

³Fandamyu i kudà, knakangito du fye mimen balù nè i gufsaluito dun, ⁴ku demen fandamyu i bong kafal di mahin, du balù too malbang na gal sansebe i mgal nus, knean fagu di tukay ulinan, gagan i to mebe dun, balù nè kayean gufsalu. ⁵Salngad én dilaito, du balù too tukay, bay knean, too fulung fdag gablà di bong gnaganan.

Fandamyu ku tan i kabal gusakuf i dlag mdà alò di tukay dinè lifoh. ⁶Na i dilà salngad i lifoh, na alel di lawehito fnò i kdee sasè, du gafalmon fandam na nawaito. I dilaito too gamsamuk gito mdà di ksutito kel fa di kfatiito, na i

††2:23 Dyénésis 15:6

¶¶2:25 Hibu 11:31

§§2:25 Dek Dyaswa dad to meye i gumlungay i banwe Kanaan gumnè Rahab. Na du gadè Rahab i dad to ani mdà di dad to mgalék Dwata, dnawatan na bunin fye là ale gakkè i dad to di banwen. Ttabengan ale lamwà fagu di bintanà na fgadean dale i fye dalan gumulèla.

gumdà i kgaganan falmo, dunan i mfun lanaw lifoh.

⁷Fye fa baling i kdee dad dademe tamgimò di tah tanà, du balù dad kdee bung lmanaf, dad anuk di bnas, dad fulu di tanà, na balù dad nalaf, fakay fnalam i dad to. ⁸Kabay i dilà landè to gafnalam dun, du fnò sasè gambet alas i ulad.

⁹Fagu di dilaito dnayenito Amuito na Maito Dwata, na lê fagu di dilaito fanlagiito i demeito to tanimò Dwata salngad kenen kagkah. ¹⁰Alò satu bà gumdà i kdayenito Dwata na kaflagiito i demeito to. Dad flanekegu, là sa fye ku én nimoito. ¹¹Landè sfuten gusamfut i fye yéél na féét yéél. ¹²Dad flanekegu, làyu lmen mite kayu fig baling munge olib, ku i walad grép baling munge fig, ku demen yéél mahin mbaling too glut yéél.

I lwe bung kfulung

¹³Ku nun di gamu fulung faldam na nun kaglabatan, fye ku fiten fagu di fye keben i kton, na di fye nimoan i mdà di kafdanaan i kton na kfulungan.

¹⁴Kabay ku too mingà nawayu, na funayu i gamu knayè, nang gamu fagsalà fagu di kafdagy i kfulungyu, du tmulen gamu kéng. ¹⁵Du i kfulung manyu én, là sa mdà di tah langit, bay mdà di tah tanà, ise ku mdà di Tulus Dwata, bay baling mdà di tulus busaw. ¹⁶Du balù nè i gunun kingà nawa na kfuna i knayè, nun samuk na kdee bung sasè nimò.

¹⁷Kabay i kfulung mdà di tah langit mahal, du i to nun kfulung mdà di Dwata, matlu kenen, landè ayeen sbulaw, nafean i demen to, fdanaan i kton, fulung kenen kamdo i demen to, tnabengan ale, là kenen malék to, na laan flingu. ¹⁸Na i dad to smafye i demen to sduen, too nun fye bungela mdà di nimòla, dunan i matlu nimò.

I kablé kto di Dwata

4 Tan kè gumdà i dad kasfatiyu na i dad kasbulawyu? I gumdaan di sasè kibalyu i gal sfati i fye di lam i nawayu. ²Nun dad knayèyu, bay làyu gwè dun, na én gumdàyu mayè manò fye gfunyu knun i demeyu to. Sanbulawyu na sanfatiyu i demeyu to, bay làyu gwè i knayèyu. Làyu gwè, du làyu fni di Dwata. ³Na balù fniyu di Dwata, laan blé di gamu, du sasè kafniyu du fsaluyu di sasè kibalyu.

⁴Tay, gamu dad gal mlaflà Dwata, làyu kè gadè ku mbong nawayu i sasè knayè i banwe, là mbong nawayu Dwata, bay balingyu kenen knang? Balù simto fabtas di nawan i kdee sasè knayè i banwe, kenen mnang Dwata. ⁵Nangyu fandam landè btas i gman di Tnalù Dwata, manan, “I Tulus Dwata tafnean di nawaito, kayean ku alò di kenen gumléito i ktoito.” ⁶Kabay gal tnù Dwata i kafyen di gito, du ani i gman Tnalù Dwata,

“Knang Dwata i dad to fdatahla i ktola, bay i dad to fdanàla i ktola galan banlé kafye.”

⁷Taman tooyu fdanà na bléyu ktoyu di Dwata. Na sfati gamu Satanas, na nilan gamu. ⁸Fdadong gamu di Dwata, na fdadong kenen di gamu. Gamu dad gamsalà tooyu tnagak dad sasè nimòyu! Gamu dad lwe nawa di kafaglutyu, tooyu tanlu i fandamyu! ⁹Fye moon ku flidèyu nawayu, mngel, na dmalong mdà di dad salàyu, na nang mulé na flehew, bay fye baling kudung gamu mdà di kyàyu. ¹⁰Fdanàyu i ktoyu di Amuito Dwata, na fdatahan gamu.

I kukum i demeyu faglut

¹¹Dad flanekegu, nang gamu sdalam. Nè i to dmalam i flaneke di kafaglut ku demen nukuman kenen fagu di sasè, salngad ku dnalaman na nukuman i flalò

Dwata. Na ku nukumyu, làyu gimen dun, bay mbaling gamu dad to mukum dun. ¹²Dwata alò mlé i flalò, taman kenen alò fakay mukum. Kenen alò i gafalwà na gafalmo. Kabay gamu, simto gamu kè, du nukumyu i demeyu to?

Kfukal i klawil di tah tanà

¹³Fanlingeyu agu gamu i mangman gambet ani, “Duh ani ku demen fayah salu gami di satu syudad, na mnè gami ditù sfali, du sbayad du mngabal bong filak.” ¹⁴Kabay làyu gadè ku tan i mkel di gamu fayah, du salngad gamu i buk, du là mlo kite dun, kafnge é, lana di mata. ¹⁵Taman fye fa ku ani i manyu, “Ku knayè Dwata na mto gami fa, ani nimòmi.” ¹⁶Kabay ani, tabaling gamu fdatah na fdag. Na i kafdag gambet ani slame sasè.

¹⁷Taman i to gmadè i fye nimoan, bay laan sa nimò dun, i to ani gamsalà.

I knun i dad to là faglut di ku Krayst Dyisas

5 Na gamu dad to nun bong knun, fanlingeyu i mangu. Mngel na dma-long gamu, du mdà di kaflayam fan kel di gamu. ²I dad knunyu mti malmo, na i dad fye klawehyu mti knaan i dad ifas. ³Balù i blawen na salafi mti tnée na malmo. Na i kalmon gugmadè i klomyu, du alòyu santifun i knunyu du tagàyu di fulé duh. Kabay i tnée gafalmo blawenyu na salafiyu salngad i lifoh i gafalmo gamu. ⁴Neyeyu! Nlimbungyu i dad to faktuyu di tanàyu, du làyu banlé tadenla. Lingeyu kè i ugakla? Na i katlo i dad to faktuyu, gafat di klinge Too Mtulus Dwata i Amula. ⁵Gamu dad to nun bong knun, di knèyu di tanà ani, landè knun i gukulangyu, na fnò i nawayu i kdee bung knayèyu. Tafabùyu i ktoyus alngad i baka fabù, bay laan gadè tabang tnatè. ⁶Balù i dad to landè salà

nukumyu ale di salà, na nun dademe i là gmagan msen i ktola tafnatiyu.

I kfatan i kasfulè Dyisas

⁷Taman dad flaneckgu faglut, fantahàyu nawayu kel di kasfulè Amuito Dyisas. Fandamyu i ktahà nawa i to mule, du fatanan kel di nun ulè i dad fulen, du fatanan i ulen i ftabò na i fbunge dun. ⁸Na ganbetyu i dad to mule, fantahàyu nawayu fatan i kasfulè Amuito Dyisas Krayst. Fangalyu i ksali-gyu di kenen du tamdadong i kasfuléan.

⁹Na dad flaneckgu, nang gamu sablé salà, du fye là nukum gamu Dwata. Du i Mukum tadéén di bà takab! ¹⁰Dad flaneckgu, fandamyu i nimò dad tugad Dwata i dekan tmulen Tnaluan, na ganbetyu i ktahà nawala tmayud di kaflayamla. ¹¹Gadeito nun kafye i dad to é, du tagamtayud ale di kdee kaflayamla. Talingeyu sa gablà di ku Dyob, too dee kaflayam kel di kenen, bay knean gamtayud. Na tagadèyu ku tan i kafye blé Dwata kenen di kakubu i dad tilew, du Amuito Dwata fnò nawan i kakdo.

¹²Dad flaneckgu, mdatah di kdee, ku makang gamu, nang gamu smafà. Nang gamu smafà fagu di langit, di tanà, ku demen balù tan di kfakangyu. Kabay dnohòyu i manyu, ku mayè gamu, manyu, “Hae,” na ku là, manyu, “Là,” du fye là gamu nukum Dwata.

I kdasal

¹³Ku nun di gamu mliidù, fye ku dmasal kenen di Dwata. Ku nun di gamu lehew, fye ku mlingag kenen dmayen Dwata. ¹⁴Ku nun di gamu fandas fye ku fatlon i dad ulu di dad faglut, du fye dnasalla kenen na nihokla kenen fn-galo fagu di dagit Amuito Dyisas Krayst. ¹⁵Du i kdasalla ani, gagin i kafaglutla, gafgulè i to ani, du fangulè Dwata, na nlifetan i dad sasè mgimoan. ¹⁶Taman

stulen gamu gablà di gugsalàyu, na sdasal gamu, du fye mgulê gamu. Du i dasal i to matlu bong gnaganan.

¹⁷Fandamyu Ilaydya tugad Dwata di muna fa, alò kenen to salngad gito. Kabay too kenen dmasal di Dwata, fye là mulen, na là sa mulen di klo i tlu fali tngà. ¹⁸Na di kafnge tlu fali tngà lêman dmasal du fye mulen, na mulen sa, na tmabò i dad fule.

¹⁹Dad flanekegu, ku nun di gamu gasyat di kaglut Tnalù Dwata, na i demen to mebe kenen samfulê di kaglut, ²⁰fye gadèyu, i to fasfulê i demen to gamsalà di kaglut, falwaan i to én di fati landè gusenana, na nlifet Dwata i dee salaan.

1 Fiter

I Tnanin Sulat Fiter

Kafaglabat i tnanin sulat Fiter

Fiter smulat ani, kenen satu di dad sfalò lwe gal dek Dyisas du tamdò Tnaluan. Di ksulatan ani tatoo tua kenen.

Feben sulat ani di dad to faglut sbalét di dad banwe Asya, du dnuen ale mdà di kafaglutla ku Dyisas, na kayean ku tangalan i nawala na kafaglutla.

Tulenan di dad faglut gablà di ktayud Dyisas di kaflayaman, na manan, fye ku én lalòla i kenen nimò. Na manan fa di dale gablà di kalék Dwata dale, na du maflayam Dyisas na mati duenan dale, taman fye ku fagula i nimòla di knayean, na gamtayud di kafaglutla, du kadang di fulé duh, nun bong untung blé Dwata dale.

1 Agu sa Fiter satu to gal dek Dyisas Krayst.

Na smulat agu di kdeeyu dad to tamgalék Dwata, di gamu flo mnè di tah tanà ani, i tamasbalét di dad banwe Fontus, Galasya, Kafadosya, Asya, na Bitinya. ²Tagnè fandam Maito Dwata nalékan gamu, du kayean ku fbalingan gamu dad to landè sasè gbol di nawayu fagu di Tulusan, du fye mimen gamu ku Dyisas Krayst, na mlaneb fagu di litan i falohan di krus.

Kayègu ku banlé gamu Dwata kafye na ktnak nawa.

I kfatan dad to faglut di ku Dyisas Krayst

³Too ito dmayen Dwata Mà Amuito Dyisas Krayst, du mdà di bong kakdon gito tablén di gito falami nawa fagu di kték Dyisas Krayst mdà di fati. Taman too nun fatanito i là gwè di gito. ⁴Fa-

tanito i bong kafye busek Dwata di dad ton. Busekan gamu di langit, i gulandè kalmon, landè ksasean, na landè kgili i bong kafyen. ⁵Fagu di kafaglutyu smalig gamu toon gamu kanlung fagu di kgal tulusan, kloyu fatan i kagalwàyu landè gusenana, i tagatlagad fiten di gamu di fulé duh.

⁶Taman too gamu flehew, balù di là mlo ani gnaguyu dee bung kaflayam. ⁷Nun kaflayamyu, du neye ku untù i kafaglutyu. Du balù i blawen fakay malmo, tnaga di lifoh, du neye ku untù blawen, na mabtas fa i kafaglutyu di blawen, taman là fakay ku là tnilew, du fye mgal. Na ku untù i kafaglutyu, gamdawat gamu kdayen, kdatah, na afè di duh kasfulé Dyisas Krayst.

⁸Na balù làyu lmen mite ku Dyisas Krayst, knean bong nawayu kenen. Na balù làyu fa kenen teen, knean too gamu faglut di kenen, na too nun klehewyu, i klehew mdà di Dwata di langit, i làyu gagan tulen i kafyen. ⁹Too nun klehewyu du mdà di kafaglutyu di ku Dyisas, gdawatyu i kagalwàyu.

I tulen dad tugad Dwata gablà di kafye blé Dwata di gito

¹⁰Na gablà di kagalwà ani, i dad tugad Dwata di muna, tagnè tmulen gablà di kafye blé Dwata di gito, na toola fandam na mngabal ale, ¹¹ku kilen na ku tan kfagu Dwata dmohò i tafgadè Tulusan di dale. Na én bang tagatdò Tulus Krayst dale, dunan funa gagu Krayst di kaflayam, bay kafnge ani, fdatab Dwata kenen. ¹²Fite Dwata di dale i tafgadèla ise dale gufye, bay gamu gufye. Na kdee tatulenla tagatdò di gamu fagu di dad to tamdò i Fye Tulen, fagu di gnagan Mtiutulus dek Dwata mdà di langit. Balù dad kasaligan Dwata toola kayè moon ku glabatla kdee én.

Nang ito fagsalà

¹³Taman tooyu fkah di fandamyu klalòyu Dwata, du fye landè gablabal di klalòyu kenen. Na too gamu fgeye na fnè di nawayu i kfatanyu, dunan i kafye blé Dwata gamu kadang di duh kasfulè Dyisas Krayst. ¹⁴Na du gamu sa dad ngà Dwata, nimenyu kenen, na nangyu nimen i sasè knayèyu, salngad kimenyu di lamyu fa là gmadè kenen. ¹⁵Kabay di kdee nimòyu nang gamu fagsalà, bay fasngadyu i nimòyu di nimò Dwata i malék gamu, du là kenen fagsalà. ¹⁶Du nun fsulat Dwata, manan, “Nang gamu fagsalà, du là agu fagsalà.”

I ksò gito fagu di mabtas litè Krayst

¹⁷Nangyu glifet i Màyu ditù di langit i gudmasalyu, landè fnalabin di kuku-man, na nukuman gamu kadang fagu di mgimòyu ku fye demen sasè, taman fye ku too nun klikòyu kenen, kloyu mnè di tah tanà ani. ¹⁸Du tagadèyu ise ku salafi demen blawen i nun gusenán, i sò Dwata gamu mdà di dad nimòyu i landè gukmamu, i nimò taganbetyu mdà di dad gutambulyu, ¹⁹bay i sò gamu, dunan i too mabtas litè Krayst. Salngad kenen tingà bilibili too landè gukulangan dsù di Dwata. ²⁰Di là fa mgimò i banwe, tanalék kenen Dwata du fye falwaan i dad to, bay silangan fite Krayst di tah tanà ani, di bang ani, du fye ttabengan gamu. ²¹Fagu di kenen, too gamu faglut di Dwata i mték kenen mdà di fatin na fdatab kenen. Taman ani gumdàyu faglut na smalig di Dwata.

I kasakdo

²²Na du tagimenyu i kaglut mlaneb gamu, na nun glut kasakdoyu di dad demeyu faglut. Taman tooyu tananù i kasakdoyu, mdà di nawayu. ²³Du ani, tambaling gamu dad ngà Dwata, na tanun falami nawayu ise nawa mdà di

dad tuayu i nun gusenán, bay i nawa landè sen mdà di Dwata. Tagdawaty nawa ani di kdawaty Tnaluan i landè gusenán, ²⁴du man Tnalù Dwata,

“I kdee dad to mlal mati,

salngad i bnas.

I kafye kagkahla mlal magwè,

salngad i bulek di bnas mlanas na mtatek,

²⁵bay Tnalù Amuito Dwata landè gusenán.”

Na Tnaluan ani, dunan i Fye Tulen tagatdò di gamu.

I kafye Amuito Dyisas Krayst

2 Du tamgimò gamu dad ngà Dwata, tngakyu i kdee sasè nimòyu, i klimbungyu, kaflinguyu, kingà nawayu, na ktalùyu sasè gablà di demeyu to. ²Kabay salngad i dad ngà falami sut too mibal tmutù gatas, tooyu nibal i mtiu gatas, dunan Tnalù Dwata, du fagu déén lam-nok i kafaglutyu na fye sikof i kagalwàyu. ³Fye ku én tooyu nibal, du tagmenyu i bong kafye Amuyu Dyisas Krayst.

Dyisas Krayst salngad i bong batu

⁴Fdadong gamu di ku Dyisas, du kenen gumdà i nawa landè sen. Kenen salngad i batu knang i dad to fdak gumnè, du man nawala landè gukmamula dun, bay knean, kenen mgalék Dwata, du kenen too mabtas di Dwata. ⁵Na gamu i tagumlén i falami nawa, fdadong gamu di kenen, du fye mbaling gamu dad batu imò Dwata i gumangamfù di kenen. Na fbalingan gamu dad to damsù di kenen, fagu di kalak Tulus Dwata. I dsùyu dnawat Dwata, dunan i kabléyu ktoyu di kenen, na kdayenyu kenen fagu di mgimò Dyisas Krayst, ⁶du gman Dwata di Tnaluan, manan, “Fkahgu satu to di banwe Sion, salngad kenen i mabtas batu tamgalékgu du gufdak i gumnègu, na ku simto smalig di kenen

landè gugdanà i nawala.”

⁷Na di gamu dad faglut, too mabtas batu ani. Kabay dad to là faglut knangla kenen, du ani gman Dwata di Tnaluan, manan,

“I batu knang i dad to fdak gumnè batu, én baling i too mabtas batu di kdee.”*

⁸Na lèmanan man,

“I batu ani gugsindul i dad to, i batu gutlaabla.”

Tagnè fandam Dwata gsindul ale na tlaab, du là ale mimen Tnaluan.

⁹Kabay gamu sa i dad to mgalék Dwata du fbalingan gamu dad ton, i dad to mgimò Hariito Dwata i damsù di kenen, dad to matlu gakuf di kagotan, dad to nfunan fye gamtulen i dad fye mgi-moan, du tatlon gamu mdà di gukmifun, na fsalun di gumalwan. ¹⁰Du di muna fa, ise gamu fa dad to Dwata, bay ani, gamu dad ton. Di muna, làyu fa gdawat kakdo Dwata gamu, bay ani tatooyu gdawat.

¹¹Dad flanekgu toogu kando, ani toogu man di gamu, du alò gamu flo mnè di tah tanà ani, na banwe ani ise glut gumnèyu. Nangyu nimen i sasè knayè i lawehyu, du ani gal sfati di lam nawayu.

¹²Tooyu fite di dad to là faglut i katlu nimòyu, du fye balù nun dmalam gamu, teenla baling dad nimòyu too fye, na dnayenla Dwata di duh kukuman dale.

Nafè dad ulu i banwe

¹³Tooyu nafè i kdee dad ganlalyu, du én knayè Amuito Dwata mdà di too mdatah ganlal magot i banwe, ¹⁴kel di dad gubirnadador, du dale i mablé glal mlayam i dad to mimò sasè, na dmayen i dad to mimò fye. ¹⁵Knayè Dwata ku fagu di kimòyu fye, landè timel i dad to là fulung faldam i là mayè gamlabat i kaglut. ¹⁶Balù tafalwà gamu Krayst Dyisas, nangyu fandam ku fakayyu snafang sasè nimòyu, bay fiteyu gamu dad salig

Dwata fagu di fye nimòyu. ¹⁷Tooyu nafè kdee dad to, kandoyu dad demeyu faglut, kanlikòyu Dwata, na nafèyu i gumdatah magot gamu.

I dad fasak Dyisas Krayst

¹⁸Na gamu dad fasak tooyu nafè i amuyu, na tooyu nimen i dekla gamu, balù ku fye ku demen sasè kibòla gamu.

¹⁹Du Dwata mlé gamu kafye ku gamtayud gamu di sasè kibòla gamu balù landè salàyu du mdà di klalòyu knayean.

²⁰Kabay ku gamtayud gamu di kaflayam mdà di dad sasè nimòyu là mlé Dwata gamu kafye. Kabay ku gamtayud gamu i kaflayam balù ku fye nimòyu, én sa gumlé Dwata gamu kafye. ²¹Gamtayud Dyisas Krayst di kaflayaman, du fye galwà gamu di kaflayam landè gusenana, taman kenen sa i guflingen fye lalòyu, du tanalék gamu Dwata, du fye lalòyu i nimò Krayst Dyisas.

²²Laan lmen gamsalà, na laan lmen tmulen kèng. ²³Di ksilola kenen landè timelan sasè, di kaflayamla kenen laan man ku malas. Kabay balingan salig i kton di Dwata, du matlu kukuman. ²⁴Kenen mebe kdee salaito di lawehan di klansang kenen di krus, du fye galwà ito di kgikat di salà, na gimoito i matlu nimò i knayean. Fagu di kdee kaflayaman ani tamgulè gamu. ²⁵Du di muna, di làyu fa gadè Dyisas Krayst, salngad gamu i dad bilibili tatlas, bay ani, taneben gamu samfulè fye lalòyu Krayst i Mifat na Kamlung gamu.

I dad libun na dad lagi nun yaan

3 Na salngad kafngewegu gamu dad libun nun yaan, fdanàyu i ktoy di yaanyu, du fye i dad yaanyu là faglut Tnalù Dwata, gebeyu di kafaglut balù

*2:7 Salmo 118:22

landè manyu di dale ²di kitela i kafèyu Dwata na i katlu nimòyu di dale.

³Nangyu fandam ku én gumdà i kafye bawehyu di kafkahyu wakyu, dad kas blawen lsakuyu, na kalsakuyu i klaweh too mabtas. ⁴Du én baling gumdà kafye baweh i libun, dunan i kafye mnè di lam nawan, fye ldam, na ktanak nawa, du ani too mabtas di kite Dwata. Ani too glut kafye baweh landè gufwaan. ⁵Du i dad libun di muna fa, i smalig di Dwata, én nimòla du fye too fye bawehla. Mimen ale dad yaanla. ⁶Salngad ku Sara, du nimenan yaanan Abraham, na katlon kenen amun, na gamu sa dad bel Sara ku matlu nimòyu na landè kanlikòyu.

⁷Salngad gamu dad lagi nun yaan, di knèyu di yaanyu, nifatyu ale du gadèyu mlungay fa dad libun di gamu. Nafèyu ale, du salngad gamu, banlé ale Dwata nawa landè sen. Ani nimòyu, du fye landè gamlabal kdasalyu di Dwata.

I kaflayam mdà di kimò fye

⁸Na nun fa mangu di kdeeyu, tooyu sansatu i fandamyu na nawayu, na sagin gamu di klehew na klidù nawa, sakdo gamu du saflanek gamu di kafaglut, safye gamu, na safdanà gamu nawa.

⁹Ku nun to mimò sasè di gamu, nang gamu malas sasè. Na ku nun smilo gamu nangyu kenen snilo. Kabay én baling balasyu dale i kafye mdà di Dwata, du mgalék gamu Dwata, du fye banlén gamu kafye, ¹⁰du gman di Tnalù Dwata, “Mayè gamu kè ku nun fye knèyu na ku mlawil gamu?

Mayè gamu kè ku nun klehewyu?

Ani kibòyu, too fgeye du fye là gamu talù sasè,

na nang gamu tmulen kéng.

¹¹Tnagakuyu dad sasè nimòyu, na nimòyu i fye,

na tooyu lalò dalan kasaglabat na ksasatu nawa.

¹²I Amuito Dwata, toon neye i dad to matlu,

na fanlingen i dasalla di kenen.

Kabay dad to mimò sasè toon knang, talaan ale fnalè.”†

¹³Ku tooyu kah di nawayu mimò fye, landè sa to fsasè gamu. ¹⁴Kabay balù ku maflayam gamu mdà di nimòyu fye, banlén gamu klehew! Nang gamu likò i demeyu to mayè mlayam gamu, na nangyu fsamuk nawayu. ¹⁵Kabay nafèyu Krayst mdà di nawayu, du kenen sa Amuyu. Na fatlagadyu i fandamyu tmimel dad to smalek gamu gablà di kafaglutyu di kenen.

¹⁶Kabay di ktimelyu dale, fanganagyu i kastulenyu, na fiteyu kafèyu dale, du fye landè gummyàyu di Dwata, du fye myà i dad to mangman sasè gablà di fye nimòyu du lalòyu Krayst. ¹⁷Du fye fa ku mdà di knayè Dwata maflayam gamu mdà di fye nimòyu, ise ku mdà di kimòyu sasè.

¹⁸Fandamyu Krayst du maflayam duenan gamu, du magu di fati di kbayadan dad salà, bay alò sulè. Tagnè kenen matlu, bay mati kenen tlas dad to là matlu, du fye geben gamu di Dwata. Gfatila i lawehan, bay layefan tamto. ¹⁹Di kafto i nawan, i layefan salu di gumilanggù i dad to tamati di muna fa, na tamdò dale. ²⁰Na ani layef i dad to di muna là mimen Dwata balù fanta-haan nawan fatan i ksalla di klo Nowa mimò i aweng. Kabay là dee, alò walu dad to fusuk di aweng na galwà di dunuk mlimun i klamang tanà.

²¹Na i yéél gugalwàla ani i guflingen i kbunyang gafalwà gamu. I kbunyang ise dalan kalob i laweh, bay satu ilè takafniyu di Dwata fye nlaneban i sasè di nawayu. Galwà gamu du tamték Dy-

isas Krayst mdà di fati. ²²Tasalu kenen di langit, na mnè di gsen kwanan Dwata, du kenen magot i kdee dad kasaligan, i kdee nun glal di langit, na kdee dad mtulus.

I kfalami nawa

4 Taman du maflayam Dyisas di tah tanà ani, di kakel i kaflayam di gamu, tooyu fangal nawayu tmayud, salngad kenen, du ku maflayam laweh i satu to, talandè ayeen mimò salà. ²Taman mdà ani, tooyu fkah di nawayu mimen knayè Dwata kloyu fa mnè di tah tanà, na nangyu nimen i sasè knayèyu. ³Du di muna, dee sasè nimòyu i knayè nimò i dad to là faglut, dunan i magagyà nimò, i sasè knayè lawehyu, gal gamu flangal na dee sasè nimòyu di kaflangalyu, na kfangamfùyu di ise glut dwata. ⁴Kabay di bang ani, i dademeyu sagbet di kimòyu dad sasè nimò, too ale tikeng, du talà gamu sa samnagin dale di dad sasè nimòla ani. Taman galla gamu nadoy. ⁵Kabay kadang di fulé duh, tmimel ale di Dwata gablà di kdee dad mgimòla, du gatlagad kenen mukum i dad to là fa mati na dad to tamati. ⁶Taman tamatdò i Fye Tulen mdà di Dwata di dad to tamati, du fye gamdawat ale nawa landè sen salngad nawa Dwata, balù gagu lawehla di fati. Mati lawehla, du ani gnagu i kdee dad to.

I dad gnagan gablé Dwata

⁷Tamdadong gusen i kdee di tah tanà ani, taman tooyu fkah i kaglut di fandamyu, na dnanyu ktoy, du fye landè gamlabal i kdasalyu di Dwata. ⁸Mabtas di kdee, too gamu sakdo, du kasakdo i gamlimun i dee dad salà. ⁹Too gamu fyak i dad demeyu magu di klaan nawayu, na nang mugak.

¹⁰Kat satu gamu, faguyu i dad sahal gnagan gablé Dwata di gamu, di ktabengyu demeyu dad to, na fiteyu di dale i dad dee bung kafye gablé Dwata. ¹¹Kaflingengu dun, ku i gnagan blé Dwata di satu to i kfulung tamdò, fye ku too kenen tamdò Tnalù Dwata salngad ku Dwata tamdò. Ku i gnagan blé Dwata di kenen i kfulung tmabeng i demen to, toon nimò gusen i gal blé Dwata kenen, du fye di kdee nimoito, too magdayen Dwata fagu di ksatuito di ku Dyisas Krayst. Du alò kenen gablà dnayen, na kenen alò nun eneg na glal magot i kdee kel di landè sen. Amén.

I kaflayam i dad to faglut

¹²Na dad flanekgu toogu kando, nang gamu tikeng di blat kaflayam tamkel du tmilew gamu. Nangyu fandam ku mahal i gnaguyu di gnagu i demeyu dad faglut. ¹³Kabay too gamu flehew, du gakuf gamu di kaflayam Krayst, fye matnù klehewyu di duh kasfuléan, di kfite i kdatahan. ¹⁴Nun kafyeyu ku nadoy gamu i dad to mdà di klalòyu ku Krayst, du ani ilè tamnè di nawayu Tulus Dwata too mdatah. ¹⁵Ku maflayam gamu, fye ku là mdà di kbandyu demeyu to, di ktakuyu, di dademe sasè nimòyu, na balù di klabetyu di nimò i demeyu to. ¹⁶Kabay ku maflayam gamu, du mdà di klalòyu ku Krayst Dyisas, nang gamu myà, bay balingyu dnayen Dwata du tanfun gamu Krayst.

¹⁷Takel i bang Dwata tambù mukum, na funan nukum i dad to faglut di kenen. Na ku tanbuan i kukuman di gito dad faglut, tan i gukel i dad to là mayè mimen i Fye Tulen mdà di kenen, ¹⁸du gmanan di Tnalù Dwata, manan, “Ku malima galwà i dad to fye, lumban fa kalima kagalwà i to sasè na i to gamsalà.”[‡]

¹⁹Taman i dad to maflayam mdà di knayè Dwata, fadlug ale mimò fye, na saligla i ktola di Dwata i mimò dale, du toon dnohò i kdee fakangan.

I dad ulu di dad to faglut

5 Na nun fnigu gamu dad ulu i dad to faglut, du deg satu demeyu ulu, na tatengu dad kaflayam gnagu Krayst, na nun aelgu di kdatahan fiten di kasfuléan. ²Taman tooyu nifat dad to tasalig Dwata di gamu, du ale gambet dad bilibili na gamu mifat dale. Na di kifaty dale nang ku fagu di kleges i nawayu, bay mdà di ayèyu mimò dun, du ani kayè Dwata. Nang ku én duenyu mimò dun, du alòyu kayè i taden, bay nifaty ale du kayèyu too ttabeng dale.

³Na nangyu fdatah ktoy di dad to fifat Dwata gamu di kebeyu dale, bay fiteyu di dale gamu i dad to fye gumlalòla.

⁴Na di kasfulè Too Mdatah Mifat, blén di gamu alelyu di kdatahan i landè gufwà i knengan.

⁵Na gamu fa dad lamnok lagi, ni-menyu dad tua di gamu. Na kdeeyu fdanàyu ktoy di dad demeyu na stabeng gamu, du gman di Tnalù Dwata,

“I dad to fdatah i ktola, knang Dwata, bay blén kafye di dad to fdanà i ktola.”⁶

⁶Taman fdanàyu ktoy di Dwata, i too mtulus, du fye toon gamu fdatah kadang kakel i bang knayean. ⁷Tooyu salig di Dwata kdee gamsamuk i nawayu, du ken-
nen too mifat gamu.

⁸Na tooyu dnan i ktoy, na tooyu fangeye kdee nimòyu, du Satanas dmuen gamu, lamngab salngad i bong labè lmanaf liyun, du mngabal i to fakayan falmo. ⁹Taman tooyu tangal i kafaglutyu di Dwata, du fye gaganyu misan ku Satanas, du gadèyu kdee dad flanekeyu faglut dini di tah tanà lê magu i dad kaflayam gnaguyu. ¹⁰Kafngeyu magu di kaflayam là mlo, Dwata gumdà kdee kafye, i malék gamu du fye gagin gamu di kdatah Krayst kel di landè sen, snikofan i kukulangyu, na tangalan i kafaglutyu, du fye gamtayud gamu di kdee mkel di gamu. ¹¹Dwata magot i kdee, na landè gusen i kagotan. Amén.

Gusen i man Fiter

¹²Na di ksulatgu i fukal surat ani di gamu, én ttabeng deg smulat Silbanus, satu flanekeyu faglut fandamgu too gsalig. I duengu smulat du fye tangalgu i kafaglutyu, na di suratgu ani fgadègu i glut kafye Dwata. Taman ani tooyu gutadag.

¹³I demeyu faglut dini di banwe Babilon i mgalék Dwata, na Mark i too tingàgu di kafaglut, manla fandamla gamu kun. ¹⁴Tooyu fite i kasakdoyu du tasaflanekeyu gamu di kafaglutyu di ku Krayst Dyisas.

Kayègu ku blé Dwata di kdeeyu nfun Krayst ktanak nawa.

2 Fiter

I Galwe Sulat Fiter

Kafaglabat i galwe sulat mdà di ku Fiter

Febe Fiter i sulat ani di dad to muna gusmulatan. I dad faglut ani, mnè ale di kalima du masbalét ale mdà di dad to tamdò kakakéng. Tamdadong i kfati dad to kenen di Roma.

Tdoan ale ku tan i kibòla, fye là ale mgebe di fnaglut i dad to tamdò kakakéng. Na tdoan fa gablà di kakel i gusen i banwe. Na fnangan ale magin di dad to là faglut gablà di kasfulé Dyisas di tah tanà.

1 Agu Simon Fiter satu salig Dyisas Krayst na satu to galan dek.

Smulat agu di gamu i dad to gamdawat i mabtas kafaglut, salngad i tagdawatmi fagu di katlu Dwata na Dyisas Krayst, i To Falwà gito.

²Kayègu ku too gamu banlé Dwata kafye na ktanak nawa, fagu di kgadèyu kenen na Amuito Dyisas.

I kafye nimò Dwata

³Na fagu di kgal tulus Dwata, tagablén di gito kdee gukulangito, du fye gfunito falami nawa, na fye gaganito lalò i kdee knayean. Tagablén ani fagu di kgadeito Dwata, i malék gito, du fye nun alelito di kdatahan na kafyen. ⁴Fagu dini tablén di gito dad mabtas kafye fakangan, du fye fagu di kablén ani, nun alelyu di katlu Dwata, du fye galwà gamu di kalmo i dad to di tah tanà ani, mdà di dad sasè knayèla.

⁵Du ani sa mgimò Dwata di gamu, taman, tooyu tnù di kafaglutyu i fye nimò, tnùyu di fye nimò i kgadè gablà di Dwata, ⁶tnùyu di kgadèyu i kagadnan i ktoy, tnùyu di kagadnan i ktoy

i ktayud, tnùyu di ktayudyu i klalòyu knayè Dwata, ⁷tnùyu di klalòyu kenen knayè i kasakdo di demeyu faglut, na tnùyu di kasakdo i kakdo i kdee dad to. ⁸Na ku nun di gamu dad fye nimò ani, na ku fadlug matnù, too nun gukmamu i kafaglutyu, na nun too fye bungen fagu di kgadèyu Amuito Dyisas Krayst. ⁹Kabay ku nun to laan lalò i kdee gmangu ani, butè kenen du laan fa glabat i kaglut na taglifetan klaneb kenen mdà di dad muna salaan.

¹⁰Taman dad flanekegu, tooyu fkah di nawayu i kalék Dwata gamu na mimò i kdee gmangu di gamu, du fye fiteyu too glut gamu i dad tamgalék Dwata, na ku ani i nimòyu, là gamu tlaab, ¹¹na gamdawat gamu i kaglut fusuk di banwe nagot Dyisas Krayst, i Amuito na To Falwà gito, na landè sen i kagotan dun.

¹²Na balù tagadèyu i dad gmangu di gamu én, na tooyu gadè i kaglut tagdawatyu, knean kayègu gal fafal-dam gamu du kdee ani slame mabtas. ¹³Klogu fa di tah tanà ani, fandamgu fye ku fafal-damgu gamu gablà di dad mangu én, ¹⁴du gadègu là sa mlo mati agu, du ani fgadè Amuito Dyisas Krayst deg. ¹⁵Én duengu too mimò ani, du fye ku tamati agu làyu glifet i tagatdògu di gamu.

Teen Fiter kdatah Dyisas

¹⁶Na di muna, di katdòmi gamu gablà di ktulus Amuito Dyisas Krayst na i kasfuléan dini, ise én lalòmi i dad santulen gal nimò dad to mdà di fandamla. Kabay toomi gadè i kaglut, du tateenmi bong kneng i kdatahan. ¹⁷Du tadéén gami di kdawatan i kafè na kdatah mdà di Maito Dwata, na talingemi talù Dwata mdà di bong kneng langit, manan, “Ani Tingàgu toogu kanbong nawa, na too fye nawagu kenen.” ¹⁸Gami sa mlinge i talù Dwata

mdà di langit, di kaginmi ku Dyisas di bulul di kafdadong Dwata di kenen.⁸

¹⁹Taman matnù kgadèmi i kaglut i gman dad tugad Dwata di muna fa, na fye ku tooyu fkah di nawayu i gmanla, du i gmanla gambet salò gamtuyal dini di too gukmifun kel flafus na msut i blatik smitong i lwa, na too magtuyal di lam nawayu.^{**} ²⁰Na tooyu fkah di nawayu i mangu ani, du fye làyu glifet, dunan én gman i dad tugad Dwata ise di dale fandam gumdaan.^{††} ²¹Du ise én gumdà dad tdò dad tugad Dwata di fandam i dad to, bay i dad to én nebe Mtiu Tulus na tulenla mdà sa di Dwata.

I dad to tamdò kakakéng

2 Di muna fa, nun di dad to flingu ale kun tugad Dwata. Na lêman ani, nun dad to kadang mdà di gamu flingu ale dad tamdò Tnalù Dwata. Na i tdòla kakakéng gafalmo i kafaglutuyu, na knangla Amuito, i magot kdee na tamayad i dad salàla. Taman too makto kel di dale i kalmola. ²Balù én, too dee dad to kadang mlalò i magagyà nimòla. Taman fagu di sasè nimòla ani, i dalan i kaglut salu di Dwata magsilo. ³Mdà di klom nawala filak, fangawla gamu fagu di dad santulen alò mdà di dale fandam, du fye gamwè ale filak di gamu. Kabay tasana ale nukum Dwata, na gatlagad i kafalmo dale.

⁴Du balù dad kasaligan ditù di langit i gamsalà, là fbayà Dwata dad salàla, bay batan ale di lam sol too kmifu gumilanggù dale, na déén gufatanla i Duh Kukum. ⁵Salngad én i dad to di klamang banwe di muna fa, di bang Nowa, là fbayà Dwata i dad salàla, du fanlayaman ale fagu di bong dunuk, na gakuf i kdee

dad to mimò sasè. Én alò falwaan, Nowa, i tamdò matlu nimò, na fitu dademe. ⁶Nukum Dwata di salà i dad to di dad banwe Sodom na Gomora du fagu di li-foh, fti snakuf lwe banwe ani, du nimoan guflingen i mkel di dad to là mlalò kenen. ⁷Kabay falwaan Lat, satu to matlu. Too msamuk i nawa Lat, gablà di magagyà nimò dad sasè to di lwe banwe ani. ⁸Du i matlu to ani, klon mnè di saféd dad to én, too msamuk i nawan mdà di magagyà nimòla teenan na lingen klit i duh.

⁹Taman too fulung Dwata falwà i dad to mlalò kenen mdà di dad tilew, na lê kenen fulung makus na mlayam i dad to mimò sasè kel di Duh Kukum. ¹⁰Lumban flayaman i dad to too mlalò i sasè knayè lawehla, na i dad to madoy kdee nun glal.

I dad to tamdò kakakéng, too ale labè na too fdag, na landè afèla dad mdatah kasaligan Dwata, bay balingla ale nadoy. ¹¹Kabay dad kasaligan balù mtulus ale na bong fa gnaganla di dad to tamdò kakakéng, knean là ale dmalam gagin i kadoy i dad demela di muna Dwata.

¹²Kabay i dad to én, i mebe dale i knayèla, du là ale fulung faldam, salngad ale dad labè lmanaf di bnas, alò sut du fye kanfè na fnati. Nadoyla na knangla kdee làla glabat, bay kadang satu duh, nun falmo dale, salngad dad lmanaf di bnas.

¹³Bnalas ale kadang i kaflayam flayamla i dademe. Én toola kanlehew mimò i kdee bung knayè lawehla balù mduh. Na ale gumdàyu myà ku makuf ale di gamu kmaan, du falmola dengeg i dad faglut, na lehew ale di kafgawla gamu. ¹⁴Én alò fanngaballa dad sasè

§1:18 Neye Matyu 17:1-13, Mark 9:2-13, na Luk 9:28-36

**1:19 I salò tmuyal dunan Tnalù Dwata gsulat dad tugadan, na i blatik msut smitong i lwa dunan Dyisas Krayst.

††1:20 Satu kubad tnaluan ani dunan: Nangyu glifet i mabtas di kdee, dunan landè to gmagan mubad i gsulat dad tugad Dwata di Tnaluan fagu alò di kenen fandam.

libun. Landè gubsolla di kimòla salà. Na gamgebe ale dad to mlungay di kafaglutla. Too lom i nawala, na fulung ale mwè i toola kayè. Kabay falmo ale Dwata!

¹⁵Knagolla i matlu dalan, taman tlas ale, na balingla lalò i dalan Balaam tingà Biyor i mbong nawa filak gwean di too sasè nimoan. ¹⁶Kabay nngak tugad Dwata mdà di salaan, du ftalù Dwata i dongki snakayan fye mngak kenen fagu di talù to, du fye là gafles Balaam di kbook nimò.

¹⁷I dad to tamdò kakakéng, salngad ale sfuten tamti, na i labun ku falis nus. Na tanun gumnèla too mgat kifu i tatagà Dwata dale. ¹⁸Na i manla slame fdatah i ktola fagu di katdòla i tdò landè guk-mamu dun. Na dad to falami galwà mdà di dademe mnè fa di salà, fangawla fagu di dad sasè knayè lawehla.

¹⁹Fakangla di dad to én, balù tan kayèla nimò fakayla nimò, bay dale, magfasak ale di sasè nimò i galla nimò, i gafalmo dale, du balù tan magot i nawa satu to, én sa gumagfasakan. ²⁰Ku tagalwà i dad to di magagyà nimò i dad to di tah tanà, fagu di kgadèla Amuito Dyisas Krayst i Falwà gito, na baling ale lèman mgikat na gisan di dad sasè nimò én, too lumban fa i ksasè kagkahla di muna. ²¹Fye fa ku làla glabat gablà di dalan gumbalingla matlu, di kaglabatla na balingla knagol i mtiu tdò i gatdò di dale. ²²I kasfulè dad to én di muna sasè nimòla, kagdohò i fléd gman, “I ayem, sanfuléan knaan i utaan.” na, “I sdè kafnge danyo lèmanan flulid di fi-tak.”^{††}

I duh kasfulè Amuito Dyisas

3 Dad flanekegu kanbonggu nawa, ani i galwe sulatgu di gamu. Di lwe sulatgu, fafaldamgu gamu i dad tagadèyu,

du fye matlu i fandamyu dun. ²Kayègu ku làyu glifet i dad gman dad tugad Dwata di muna fa, na i dek Amuito i Falwà gito fagu di gami i dad to galan dek.

³Funa, too mabtas ku gadèyu ku mdadong gusen i banwe, kel i dad to madoy. Lalòla i sasè knayèla, na nadoyla gamu, ⁴na snalekla, “Tanè sa Dyisas, ise kè makang kenen samfulè? Mdà di kfati i dad gutambulmi kel ani, knean i knean landè gungili i banweito mdà fa di kimò dun.”

⁵Kabay balingla nlifet, di muna fa fagu alò di talù Dwata, mgimò i langit na tanà, na yéél imoan i tanà, na fsutan i tanà mdà di yéél. ⁶Na lèman fagu di yéél fdunukan i tanà, du di bang én falmon kdee dad to di tah tanà. ⁷Na lèman fagu di talù Dwata, falmon kadang i langit na tanà teenito ani fagu di lifoh, bay ani, nifatan fa kel di bangan mukum na falmo i dad to sasè là mlalò kenen.

⁸Kabay dad flanekegu kanbonggu nawa, nangyu glifet ani, dunan di fandam Amuito Dwata i sduh salngad klo i mlibu fali, na i mlibu fali salngad klo alò i sduh. ⁹Nun dademe dad to, én fandamla too fganggà Amuito Dyisas dmohò i fakangan, du là fa samfulè, bay gsalà fandamla. Hae, du toon fantahà nawan fa di gamu, du laan mayè ku balù satu to magu di kaflayam landè sen. Kabay én kayean ku msal i kdee dad to na tnagakla dad sasè nimòla.

¹⁰Kabay kel sa kadang i duh kasfulè Amuito Dyisas, salngad kakel i to tmaku. Di duh én lana di mata i langit mdadong di tanà gagin bong luk, na dad mneng di langit sakuf di bong kinit i lifoh. Na klamang banwe, na kdee mnè di tah tanà mti sakuf na lana di mata.

¹¹Na du gadèyu ani kibò Dwata falmo kadang kdee, tan i fye nimòyu? Là fakay

^{††}2:22 Dad Fngewe 26:11

ku làyu fagu i ktoy di tlu nimò, na bléyu ktoy di Dwata, ¹²kloyu fatan i Duh Dwata. Too gamu fgal mimò i fimò Dwata gamu, du fye mlal kel i duh én. Du di kakel i duh én, mti malmo kabal langit fagu di lifoh, na mtunal kdee dad mneng di langit di kinit i lifoh. ¹³Kabay gito, én tooito fatan i fakang Dwata, dunan falami langit na falami tanà gumnè i dad to matlu.

¹⁴Taman dad flanekegu kanbonggu nawa, di kloyu fatan i duh én, tooyu fagu i ktoy di matlu, du fye landè gukulangu di kite Dwata na nun ktanak nawayu di kenen.

¹⁵Tooyu fandam i duen Amuito too ftahà i nawan, dunan du fye dee dad to galwà, salngad tasulat i mabtas flanequito Fol di gamu fagu di kfulung blé Dwata

kenen. ¹⁶Di kdee dad sulatan, gal kenen tamdò gablà di duh kukum Amuito. Na nun di sulatan malima glabat i gumtatekan. Na dad to là gamlabat i glut tdò na là mgal kafaglutla, fagsalàla kubad i dad malima, salngad i kibòla mubad i dademe Tnalù Dwata. Na du ani nimòla, fanlayam ale Dwata.

¹⁷Taman dad flanekegu kanbonggu nawa, du tagadèyu kdee ani, too gamu fgeye, fye là gamu mgebe i dad to tamdò kakakéng na mlfà i flalò Dwata, na baling gamu gawag di glut tdò i lalòyu. ¹⁸Kabay fye too matnù i kgadèyu gablà di Amuito Dyisas Krayst i Falwà gito, na i kafye blén gamu. Kayègu mdà ani too kenen magdayen na kel di landè sen. Amén.

1 Dyan

I Tnanin Sulat Dyan

Kafaglabat i tnanin sulat mdà di ku Dyan

Dyan ani, kenen satu di dad sfalò lwe gal dek Dyisas. Na lê kenen smulat i libru Dyan, satu libru gumite dad nimò Dyisas di klon dini di tah tanà. Na di ksulat Dyan i sulat ani tatua nan kenen, na déén kenen di Ifisus.

I tnanin sulatan ani gfeben di kdee dad to faglut di dee dad banwe. Na di bang ani, nun dee dad to tamdò kakakéng. I dademe mangman Dyisas ise Tingà Dwata. Na man i dademe i Tingà Dwata là fbaling to. Na nun fa dademe dad tdò i dad to là glut.

Na di sulat Dyan ani tulenan Dyisas too glut Tingà Dwata fbaling to.

Na tdoan i dad to too fgeye di dad to tamdò dale ku i tdòla salngad di tdò Dyisas, na ku là salngad, nang flinge di dad tdò là glut.

Na tdoan dad to faglut gablà di kakdo Dwata, na ku kamdo ale i demela to na nimenla Dwata, ale i dad ngà Dwata.

Dyisas Krayst i dnagit Tnalù

1 Smulat gami gablà ku Dyisas Krayst i dnagit Tnalù i gumdà falami nawa. Tagnè nun kenen mdà di là fa mgimò i banwe, na talingemi i taluan, na tateenmi na tagagotmi kenen. ²Na di kafbalingan to tateenmi, taman tulenmi gablà di kenen. Tulenmi kenen gumdà i nawa landè sen, na tagnè kenen di saféd Maito Dwata, na fiten i kton di gami. ³Tulenmi gamu i tateenmi na talingemi mdà di ku Dyisas Krayst, du fye gakuf gamu di gami di ksasatu nawami di Maito Dwata na Tingaan Dyisas Krayst. ⁴Sulatmi ani, du fye too sikof i klehewito.

Dwata i too glut lwa

⁵Ani santulen talingemi di katdò Tingaan di gami, dunan Dwata i too glut lwa, na landè kifu di kenen balù tukay.

⁶Taman ku manito masasatu ito di Dwata, bay mnè ito di kifu, tmulen ito kéng, du laito lalò i kaglut. ⁷Kabay ku mnè ito di lwa salngad i knè Dwata di gumalwan, nun ksasatu nawaito di demeito to faglut, na kdee salaito tatoo mgalob fagu di litè Tingaan Dyisas falohan di krus.

⁸Kabay ku manito landè salaito fan-gawito ktoito na landè kaglut mnè di nawaito. ⁹Kabay ku msal ito na tulenito dad salaito di Dwata, nlfetan dad salaito, na naloban i gusaseito, du too gsalig Dwata na too tlu. ¹⁰Ku manito là ito lmen gamsalà salngad ku manito tmulen kéng Dwata, na là mnè Tnaluan di nawaito.

Krayst Dyisas i tmabeng

2 Gamu i dad ngàgu di kafaglut, ani sulatgu gamu du kayègu ku là gamu gamsalà. Kabay ku nun gamsalà nun smafye gito di Maito Dwata, dunan Dyisas Krayst i too matlu. ²Na kenen i dsù, du fye magwè dad salaito, na ise alò ku gito salà i duen Dyisas fafati, bay mdà di salà i kdee dad to.

³Ani gudmilè too glut gmadè ito Dwata, ku nimenito i kdee flaloan gito. ⁴Kabay ku nun mangman, “Gadègu Dwata,” bay laan nimen i dad flaloan, to ani tmulen kéng, du landè kaglut mnè di nawan. ⁵Kabay ku simto mimen tnaluan, tasikof i kalbong nawan Dwata. Én gugmadeito ku sasatu ito di Dwata. ⁶Du ku manito sasatu ito di kenen, tooito lalò i nimò Dyisas Krayst klon dini di tah tanà.

I falami flalò

⁷ Gamu dad flanekegu toogu kando, ise ku falami flalò fgadègu di gamu ani, du tagnèyu linge mdà di katbùyu faglut di ku Krayst Dyisas. I flalò mangu ani, i tagatdò di gamu. ⁸ Kabay balù tamlo i flalò ani, gambet falami fa i kablé Dyisas dun, du tapan mlius i kifu na tabaling kel i glut lwa. Nimen Dyisas i flalò én na balù gito tooito nimen.

⁹ Ku nun to mangman mnè kenen di gumalwan, bay mnang nawan i demen to, mnè fa kenen di gukmifu. ¹⁰ Kabay i to mbong nawan i demen to, mnè sa kenen di gumalwan, na laan tlaab na fugen. ¹¹ Kabay i to mnang nawan i demen to, mnè di gukmifu na magu di kifu. Na salngad kenen i to là gmadè i gusalun, du i kifu mutè i fandaman.

¹² Na dad ngàgu di kafaglut, smulat agu ani di gamu, du i dad salàyu tanlifet Dwata fagu di kfati Dyisas Krayst.

¹³ Na gamu dad tua lagi, smulat agu di gamu, du tagadèyu Dyisas Krayst tagnè di là fa mgimò i klamang banwe.

Na gamu dad lamnok lagi, smulat agu di gamu,

du tagfisanyu Satanas i gumdà i sasè.

Na i kdeeyu dad ngàgu, smulat agu di gamu,

du tagadèyu Maito Dwata.

¹⁴ Na gamu dad tua lagi, smulat agu di gamu,

du tagadèyu Dyisas Krayst i tagnè di là fa mgimò i klamang banwe.

Na gamu dad lamnok lagi, smulat agu di gamu,

du tamgal i kafaglutyu,

na mnè Tnalù Dwata di nawayu,

na du tagfisanyu Satanas, i gumdà i sasè.

I knayè i banwe

¹⁵ Taman nangyu fabtas di nawayu i knèyu dini di tah tanà, ku demen i sasè knayè i banwe. Du ku mabtas di nawayu i knèyu dini di tah tanà là mbong nawayu Dwata. ¹⁶ Du i kagkah kdee dad to dini di tah tanà, dunan galla lalò i sasè knayè lawehla, na balù tan teenla toola nibal, na too ale fdag i ktola na i knunla. I kdee nimò ani, ise mdà di Dwata, bay slame mdà dini di tah tanà. ¹⁷ I banwe ani na balù i kdee sasè knayè nimò i dad to tapan mlius. Kabay i to mimò i knayè Dwata nun nawan landè sen.

I to dmuen ku Krayst Dyisas

¹⁸ Gamu dad ngàgu, tamdadong gusen i banwe. Tagnèyu linge ku tamdadong gusen i banwe nun to kel i too dmuen ku Krayst. Balù ani tanun dee dad to dmuen kenen, taman ani i gugmadeito tamdadong i gusen. ¹⁹ Di muna fa, gakuf dad to dmuen ku Krayst di gito, bay lamwà ale du là sasatu nawala di gito. Ku sasatu nawala di gito gablà di kafaglut di ku Krayst, là ale fa lamwà. Kabay du lamwà ale, ani gugmadeito là sasatu nawala di kafaglutito di ku Krayst Dyisas.

²⁰ Kabay gamu mahal, du kdeeyu gmadè i kaglut gablà ku Krayst, du tagablén di gamu Tulusan. ²¹ Ise ku én duengu smulat gamu ku làyu gadè i kaglut, bay smulat agu du tagadèyu, na gadèyu landè kakakéng fakay gbol di kaglut.

²² Taman simto tmulen kèng? I to tmulen kèng dunan i to mangman Dyisas ise Krayst i To Mgalék Dwata. I to mangman én dmuen ku Krayst, du laan faglut di Maito Dwata na Tingaan Dyisas Krayst. ²³ I to mangman, Dyisas ise Krayst Tingà Dwata, laan masasatu di Dwata. Kabay i to mangman, too

glut Dyisas i Krayst i To Mgalék Dwata, masasatu kenen di Maito Dwata.

²⁴Tooyu fnè di nawayu na fandamyu i talingeyu gablà ku Krayst mdà di katbù i kafaglutyu. Du ku ani nimòyu, too glut masasatu gamu di Tingà Dwata, dunan Dyisas Krayst na di Maito Dwata. ²⁵Na ani fakang Krayst du blén di gito, dunan nawa landè sen.

²⁶Én duengu smulat di gamu, du fye gadèyu gablà di dad to mayè mgaw gamu fagu di katdòla kakakéng.

²⁷Kabay gamu, du mnè i Tulus Dwata di gamu, balù landè tamdò gamu, du tagadèyu i kaglut. Na i tdoan gamu slame glut ise ku kakakéng. Taman du tdoan gamu i kaglut too gamu fadlug di ksasatuyu di ku Krayst.

²⁸Dad ngàgu, too gamu fadlug di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas, du fye landè klikòyu na kyàyu di kasfuléan.

²⁹Du gadeito Dwata too matlu, taman tooyu gadè i kdee dad to mimò tlu, ale glut dad ngà Dwata.

I dad ngà Dwata

3 Tooito fandam ku tan i kalbong nawa Maito Dwata gito. Gfite i kalbong nawan gito fagu di mgimoan ito dad ngaan. Too glut dad ngà ito Dwata. Na i dad to là faglut làla dilè ku gito dad ngà Dwata, du là ale fa dmilè Dwata. ²Dad flanekgu toogu kando, too glut tambaling ito dad ngà Dwata. Kabay là ito gmadè ku tan i kagkahito kadang di fulé duh. Kabay ani tooito gadè, dunan di kasfulè Krayst mbaling ito gambet kenen kagkah, du tooito teen kadang i kenen kagkah. ³Na i kdee dad to i nun imen nawala fatan kdee én di kasfulè Krayst, là ale mayè mimò sasè, du là sa mimò Krayst sasè.

⁴Balù ku simto gamsalà, mlaflà kenen flalò Dwata. Du i gumtatek i salà dunan klafà i flalò Dwata. ⁵Kabay gadèyu i duen Krayst fbaling to dini di tah tanà,

du fye nwean dad salaito, du Krayst landè salaan. ⁶Taman ku simto mnè di ku Krayst laan fadlug mimò salà. Du ku simto fadlug di kagsalaan, laan lmen dilè di nawan Krayst Dyisas, demen laan fa gadè kenen.

⁷Gamu dad ngàgu di kafaglut, too gamu fgeye, du fye landè to mgaw gamu. Du i to too mimò tlu too kenen matlu gambet i katlu Krayst. ⁸Kabay i to gal gamsalà, nfun kenen Satanas, du Satanas too gamsalà fandà fa di katbuan. Én duen Tingà Dwata fbaling to dini di tah tanà, du fye falmon i nimò Satanas.

⁹Taman i to tambaling tingà Dwata, laan sa fadlug di kagsalaan, du i nawa Dwata mnè sa di kenen, na du Dwata i Maan, talaan gadlug di kimoan salà. ¹⁰Ani gusahal dad ngà Dwata na dad ngà Satanas, dunan i to là mimò i tlu nimò, ku demen là kamdo demen to, ise kenen too glut tingà Dwata.

I kasakdo

¹¹Ani talingeyu mdà di katbù i kafaglutyu di ku Dyisas Krayst, dunan là fakay ku là ito sakdo. ¹²Nangito ganbet Kain di muna fa, du i mfun kenen Satanas, na bnanoan i twalin. Bnanoan i twalin du tagnè sasè nimoan, na matlu nimò i twalin. ¹³Taman dad flanekgu, nang gamu tikeng ku knang gamu nawa i dad to là faglut di tah tanà.

¹⁴I gugmadeito galwà ito di fati landè gusenana, na tanun falami nawaito, ku kandoito i demeito to. Du i to là kamdo i demen to, là fa galwà di fati landè gusenana. ¹⁵Du simto mnang nawa i demen to, salngad kenen i to manò, na gadeito i to manò laan gfun nawa landè sen.

¹⁶I gugmadeito i too glut kakdo, dunan di ku Krayst Dyisas, du fafati kenen tlas gito du kandon ito. Taman kenen gumlaloito, balù fafati ito mdà di kakdoito i dad demeito to. ¹⁷Ku nun satu to nun knunan, na teenan i satu demen

to nun gulandean, na laan kamdo i demen to, là mnè kakdo Dwata di nawan. ¹⁸Dad ngàgu, là fakay ku aloito mangman nun kakdoito i demeito to, bay i mabtass, ku fiteito i too glut kakdoito fagu di fye nimoito di dale.

¹⁹Taman ani gugmadeito i too glut Dwata mfun gito, ku nun kakdoito i demeito to. Na di kgadeito ani, too matgal i nawaito, du di ktadagito di muna Dwata nun ktanak nawaito, ²⁰balù ku msamuk nawaito gablà di dad salaito. Du Dwata ndatah fandaman di gito fandam, na balù gadean sa i kdee, knean bong kakdon gito.

²¹Dad flanekgu toogu kando, ku là msamuk i nawaito du tanlifet Dwata i dad salaito, nun ktanak nawaito, na là ito gdè stulen di Dwata. ²²Na ku ani kagkahito, balù tan fniito di kenen, blén di gito, du mimen ito i dad flaloan gito, na nimoito i gafflehew kenen.

²³Na ani i flalò Dwata gito, dunan tooito fnaglut i kdatah Tingaan Dyisas Krayst, na too ito sakdo salngad i flalò Dyisas Krayst gito. ²⁴Na ku simto mimen dad flalò Dwata, sasatu kenen di Dwata na Dwata sa mnè di nawan. Na ani gugmadeito Dwata mnè di nawaito, du mdà di Tulusan i tablén di gito.

I dad to flingu ale tugad Dwata

4 Dad flanekgu toogu kando, nang gamu faglut i tdò kdee dad to gal tamdò, balù manla mnè Tulus Dwata di dale. Kabay funayu too neye ku nè gumdà i tdò i to tamdò, ku mdà di Dwata ku demen ise. Du tanun dee dad to flingu, ale dad tugad Dwata, bay i kaglut, mnè di dale i tulus busaw. ²Tulenta gamu ku tan kibòyu gmadè ku i tdòla mdà di Tulus Dwata ku demen ise. Ku ani tdòla, dunan Dyisas i To Mgalék Dwata tafbaling to, ani mdà di Tulus Dwata. ³Kabay ku i tdòla, Dyisas ise i To Mgalék Dwata fbaling to, tdòla ise mdà

di Tulus Dwata. Én baling gumdaan di tulus dmuen ku Krayst Dyisas. Talingeyu di muna fa, fan kel i to dmuen ku Krayst. Na neyeyu, takel kenen di tah tanà.

⁴Kabay gamu dad ngàgu, tanfun gamu Dwata, na tagfisanyu i dad to flingu, ale dad tugad Dwata, du Tulus Dwata tamnè di gamu, too mtulus fa di ku Satanas i mnè di dad to là faglut di tah tanà. ⁵I fandam i dad to flingu salngad fandam i dademe to là faglut di Dwata. Taman alòla santulen gablà di kagkah dini di tah tanà, na i dad to là faglut too flinge dale. ⁶Kabay gito, nfun ito Dwata, na ku simto gmadè Dwata, flinge ale gito. Na ku simto là nfun Dwata là flinge gito. Ani satu gugmadeito ku simto gumnè Tulus Dwata i gumdà i kaglut, na ku simto gumnè tulus busaw i gumdà i kakakéng.

I kakdo Dwata

⁷Dad flanekgu toogu kando, too ito sakdo, du Dwata gumdà i glut kakdo. Du i to kamdo i demen to, kenen sa tingà Dwata na gadean Dwata. ⁸Kabay i to là kamdo i demen to, laan lmen gmadè Dwata, du kamdò Dwata na kenen gumdà kakdo. ⁹Na fite Dwata i kakdon gito fagu di kfèben i Tingaan tunggal dini di tah tanà, du fye fagu di kenen gfunito nawa landè sen. ¹⁰Ani gumiteito too glut kakdo, ise ku gito kamdo Dwata, bay kenen kamdo gito. Fiten i kakdon fagu di kdekkan i Tingaan dini di tah tanà, fye fafati kenen du dsù bayad dad salaito.

¹¹Dad flanekgu toogu kando, du tatoo bong kakdo Dwata gito, taman là fakay ku laito too sakdo. ¹²Too glut landè fa to mite Dwata, bay ku sakdo ito, mnè kenen di gito, na i kakdon i mnè di nawaito too matnù.

¹³Ani gugmadeito sasatu ito di Dwata, na mnè kenen di gito, du tagablén di gito Tulusan. ¹⁴Na gami, dad to gal dek Dyisas, tateenmi Tingà Dwata, taman

toomi tulen i dek Maito Dwata i Tingaan dini, du fye falwaan dad to di tah tanà. ¹⁵Na ku simto tmulen di demen to, Dyisas Tingà Dwata, tamnè Dwata di kenen, na tasasatu kenen di Dwata. ¹⁶Na gito, tafaglut ito, taman gadeito too bong kakdo Dwata gito. Tagnè too kamdo Dwata. Taman i to gal kamdo, sasatu kenen di Dwata, na mnè Dwata di kenen. ¹⁷Na fagu ani i kakdoito kenen too matnù kel di ksikofan, du fye landè klikoito kadang di duh kukuman gito dad to. Na gambet ito ku Dyisas, du masasatu ito di Dwata na sakdo ito. ¹⁸Ku sakdo ito talandè klikoito Dwata, du ku sikof i kakdo, tamagwè i klikò di nawaito. Silang likò i satu to di Dwata ku man nawan fanlayam kenen Dwata. Na i to likò di Dwata kulang fa i kakdon. ¹⁹Ani duenito kamdo, du Dwata sa muna kamdo gito.

²⁰Ku nun satu to, na manan kandon kun Dwata, bay mnang nawan i demen to, tmulen kenen kèng. Du i to là kamdo demen to teenan, landè kiboan kamdo Dwata i laan lmen teen. ²¹Taman ani flalò Dwata di gito, dunan i to kamdo Dwata là fakay ku laan kamdo i demen to.

I kafaglutito i atuito kdee dad dmuen Dwata

5 Na ku simto faglut Dyisas i To Mgalék Dwata, kenen i tingà Dwata. Na ku simto kamdo i Mà, kamdo kenen i dad ngan. ²Ani gugmadeito kamdo ito i dademe dad ngà Dwata, ku kamdo ito Dwata, na mimen ito i dad flaloan gito. ³Du ku mimen ito i dad flaloan gito, ani gugmadeito i kakdoito kenen too glut. Na là too blat i dad flaloan. ⁴Du gito dad ngà Dwata, gaganito fnisan i kdee sasè dmuen gito dini di tah tanà. Gfisanito i dad sasè fagu di kafaglutito di ku Dyisas Krayst. ⁵Simto kè gmagan misan i kdee

sasè? Alò i to faglut Dyisas Tingà Dwata, gmagan misan i kdee sasè dmuen kenen.

I kaglut gablà ku Dyisas Krayst

⁶Na di ksalu Dyisas Krayst dini di tah tanà mdà di langit, gnagun i yéél di kafbunyagan na i litè di kfatin. Na ise ku salu kenen dini du alò fbunyag di yéél, bay du falohan i litan di kfatin di krus. Ani faglabat Tulus Dwata di gito na too glut, du slame glut i kdee faglabatan. ⁷Nun tlu fgaðè na Dyisas Krayst too glut Tingà Dwata, ⁸dunan Tulus Dwata, na i kafbunyagan di yéél, na i litan falohan di kfatin di krus, tlu ani too masgagin. ⁹Man Dwata, Dyisas i too Tingaan. Ku fnaglutito i man dad to gablà di gadèla, lumban fa i kafaglutito i man Dwata, du i manan mdatah fa di man i dad to. ¹⁰Ku simto too faglut Dyisas Tingà Dwata, tatoon gadè di nawan i kaglut. Kabay simto i là faglut i man Dwata gablà di Tingaan, tafankéngan Dwata, du laan faglut i fgaðè Dwata gablà di Tingaan.

¹¹Ani sa i fgaðè Dwata di gito, dunan tabanlén ito nawa landè sen fagu sa di Tingaan Dyisas Krayst. ¹²Taman ku simto masasatu di Tingà Dwata nun nawan landè sen. Kabay ku simto là masasatu di kenen landè nawan landè sen.

I nawa landè sen

¹³Na smulat agu di gamu dad faglut di Tingà Dwata, du fye tooyu gadè tanun nawayu landè sen. ¹⁴Na landè kyaito mni di Dwata, du gadeito toon ito fanlinge ku fniito di kenen fagu di knayean. ¹⁵Du gadeito toon fanlinge i kdee fniito di kenen, taman tooito gadè balù tan fniito gdawatito.

¹⁶Na ku teenyu i demeyu faglut mtatek di salà, na ku salà ani là gamgebe kenen di fati, fye ku dnasalyu kenen du fye banlé kenen Dwata nawa landè sen.

Kabay nun salà gamgebe i satu to di fati, na làgu man ku dnasalyu i to ani. ¹⁷I kdee sasè nimò slame salà, bay nun salà là gamgebe i to di fati.

¹⁸Na gadeito i to tambaling tingà Dwata laan fadlug di kimò salà, du Dyisas Tingà Dwata i kamlung kenen du fye là gagan Satanas fsasè kenen. ¹⁹Na i kdee dad to là faglut nagot Satanas. Kabay tagadeito gito dad faglut, nfun Dwata.

²⁰Na gadeito Dyisas Tingà Dwata fbal-ing to dini di tah tanà, du faglabatan gito du fye gadeito i too glut Dwata. Taman ani, sasatu ito di Dwata na di ku Dyisas Krayst Tingaan. Kenen sa i too glut Dwata na gumdà nawa landè sen. ²¹Dad ngàgu, du tagadèyu kdee én, tooyu fangeye i ktoy, na fawag gamu di kfangamfù i dad ise glut dwata.

2 Dyan

I Galwe Sulat Dyan

Kafaglabat i galwe surat mdà di ku Dyan

I galwe surat Dyan ani, feben di satu libun faglut na dad ngaan.

Tdoan ale gablà di kasakdo i dad faglut. Manan, ku kamdo ale én gugmadè i dademe dad to nimenla Dwata. Na di surat ani, fafaldam Dyan di dad faglut gablà di dad to tamdò kakakéng.

1 I smulat ani i tua mebe i dad to faglut di ku Dyisas Krayst.

Suratgu ani di gamu toogu kando, di ge i libun tamgalék Dwata na di dad ngaam.

Na ise alò deg i kamdo gamu, bay balù i kdee gmadè i kaglut gablà ku Dyisas Krayst, ²du mnè i kaglut di nawaito ani, na kel di landè sen.

³Fye ku Maito Dwata na Dyisas Krayst i Tingaan mlé gito kafye, kakdo, na ktanak nawa, gagin i kaglut i mnè di nawaito na i kakdoito demeito to.

I kaglut na i kakdo

⁴Toogu lehew du gadègu nun dademe dad ngaam too mlalò i kaglut gablà ku Dyisas i flalò Maito Dwata. ⁵Na i flanekgu libun toogu kando, nun toogu fni di ge too ito sakdo. Ise ani falami

flalò i suratgu ge, du mdà fa di katbù i kafaglutito nun flaloito ani. ⁶Na i too glut kakdo gmangu ani, faglabatgu gamu i gumtatekan, dunan tooito nimen dad flalò Dwata gito. Talingeyu mdà fa di katgaban i satu flaloan, dunan too ito mnè di kasakdo.

⁷Na gmangu ani di gamu, du tanun dee dad to mgaw di klamang banwe, du gmanla là fbaling to Dyisas Krayst. I dad to gambet ani, mgaw na dmuen ku Krayst. ⁸Taman too gamu fgeye, du fye là baling lana di gamu i untungyu di nimòyu, bay gdawatyu i kdee kayè Dwata blè di gamu.

⁹Ku simto là fadlug di klalò i tdò Krayst, bay gasyat di tdoan, to ani là masasatu di Dwata. Kabay ku simto fadlug mlalò i tdò Krayst, masasatu kenen di Dwata i Maan na di Tingaan Dyisas. ¹⁰Taman ku nun kel di gamu, na tamdò ise tdò Krayst, nangyu fyak kenen di gumnèyu, na nangyu kenen dnawat. ¹¹Na ku simto dmawat kenen, gakuf kenen di sasè nimoan.

I gusen i man Dyan

¹²Dee fa moon i kayègu man di gamu, bay là agu mayè ku fagu di surat. Du nun imen nawagu mlaui gamu du fye fakay ito stulen, du fye too sikof i lehewito.

¹³Na man i dad ngà i flanekam libun tamgalék Dwata, toola gamu fandam.

3 Dyan

I Gatlu Sulat Dyan

Kafaglabat i gatlu surat mdà di ku Dyan

I gatlu surat Dyan feben ku Gayus i toon snalig na gal malak i dad faglut. Na nun satu to dnagit ku Dyutrifis déén di simbahan Gayus, là mayè dmawat i dad to dek Dyan, du kayeam alò kenen mebe i dad faglut.

Na i dayen Dyan Gayus gablà di ktabengan i dad to faglut lamngab di dad banwe du samtulen ale gablà ku Dyisas.

1 Agu Dyan satu to gal mebe i dad faglut di ku Krayst i smulat ani. Sulatgu ani di ge Gayus i toogu kando. ²Flanekgu toogu kando, toota ge dnasal du fye moon nun fye kneam, na mgal i laweham salngad kgal i kafaglutam.

³Na di kakel i dad flanekito faglut mdà di ge toogu lehew, du tulenla deg, too ge gsalig di kaglut na fadlug ge mlalò i kaglut gablà ku Krayst. ⁴Én too mdatah gaflehew deg, dunan ku lingegu i dad ngàgu di kafaglut too mlalò i kaglut.

I kdayen Dyan ku Gayus

⁵Flanekgu toogu kando, too ge gsalig di ktabengam i demem faglut balù laam ale lmen teen. ⁶Du di kakella dini tnulenla demela faglut gablà di kakdom dale. Too fye ku galam ale tnabeng di kagula, du ani gaflehew Dwata. ⁷Du én duenla magu du samtulen ale i Fye Tulen

gablà ku Dyisas Krayst, na là ale mni tabeng mdà di dad to là faglut. ⁸Taman gito dad faglut, tooito tmabeng dale, du fye nun alelito di ktulenla i kaglut.

Dyutrifis na Dimitriyus

⁹Na di muna fa, smulat agu ditù di gamu dad faglut, bay Dyutrifis laan mayè flinge i gmangu, du laan nafè i glalgu mebe gamu. Én kayean ku alò kenen mebe gamu. ¹⁰Taman di klauygu gamu kadang, tulengu gamu i kdee ni-moan, na gablà di sasè manan gablà di gami, na i dad kakakéng tulenan. Là alò ani, bay di ksalu i dademe dad faglut déén laan ale dnawat. Na ku nun beg mayè dmawat dale balingan ale fnang, na kayean falwà ale di kastifyuny.

¹¹Flanekgu toogu kando, nang ge mlalò i dad sasè nimò gambet ani, bay aloam lalò i kafye. Du simto mimò fye, i mfun kenen Dwata, bay simto mimò sasè là gmadè Dwata.

¹²Na Dimitriyus too dag i kdee dad to, na too glut i kdagla. Na balù gami dagmi kenen, na gadeam i manmi too glut.

I gusen i man Dyan

¹³Too dee fa moon kayègu man di ge, bay là agu mayè ku fagu di surat. ¹⁴Nun imen nawagu là mlo ani site ite, du fye stulen ite.

¹⁵Fye ku nun ktanak nawam.

I kdee demem gsalak dini, fandamla ge. Na tnulenam i kdee dememi déén fandammi ale.

Dyud

I Sulat Dyud

Kafaglabat i sulat mdà di ku Dyud

Dyud smulat ani na kenen i satu twali Dyisas na flanek Dyém i mebe dad to faglut déén di Dyérusalém.

Na febe Dyud i sulat ani di dad to faglut di kdee banwe gumnèla. Sulatan ani, du tulenan di dad to faglut gablà di dad to tamdò kakakéng, salngad i tagsulat Fiter di galwen sulat. I dad to tamdò kakakéng ani tdòla Dyisas ise Tingà Dwata, na ise alò ani, bay nebela fa i dad to di kagsalà.

Taman tafgadè Dyud di sulat ani, i dad to tamdò kakakéng, too falmo na fanlayam Dwata salngad i kaflayaman i dad gamsalà di muna.

1 Agu Dyud i smulat ani, agu satu salig Dyisas Krayst na i flanek Dyém.

Na sulatgu ani di kdeeyu tamgalék Dwata na mnè di kakdo Maito Dwata na di ifat Dyisas Krayst. ²Kayègu ku too gamu banlé Dwata kakdo na ktanak nawa.

I kakel i dad to tamdò kakakéng

³Dad flanekgu faglut toogu kando, nun ayègu moon smulat di gamu gablà di kagalwà di dad salà tanfunito. Kabay ani, matlas i fandamgu, du nun mdatah déén kayègu man di gamu di sulat ani, dunan too gamu fgal na nsenyu i kafaglutyu di ku Dyisas Krayst tablén di kdee dad to nfun Dwata, i kafaglut là gatlas kel di landè sen. ⁴Mangu ani du lingegu nun dad to flingu làyu dilè fasbool di kastifunyu. Na làla nafè Dwata, na mayè ale tanlas i glut tdò gablà di kafye blé Dwata gito, du manla kun fakay ito mimò i dad sasè knayè i lawehito, na knangla Dyisas Krayst i sen

Amuito i Magot i kdee. Di muna fa tafala fsulat Dwata gablà di kaflayam gdawat dad to én.

⁵Du balù tagadèyu gablà di dad to Israél di muna, knean kayègu fafaldam gamu gablà di kafalwà Dwata dale mdà di fael i dad to di banwe Idyif. Kabay balù falwà ale Dwata, knean nun di dale falmon, du là ale faglut di kenen.

⁶Fandamyu dad kasaliganan, i mlafà i glal blé Dwata dale, na là mimò i fimò Dwata dale, du tngakla i tagnè gumnèla. Taman bnilanggù ale Dwata na magbakus ale di too gukifun kel di duh kukuman. ⁷Fandamyu nimò i dad to di banwe Sodom na Gomora na i dademe dad to glibut déén falmo Dwata fagu di lifoh, too ale mimò salngad nimò dad kasaligan di muna fa, du nimòla magagyà nimò knayè i lawehla, na tanlamin dad lagi i dademela lagi. I gukel dad to ani guflingen i kaflayam gdawat i dad to ditù di lanaw lifoh landè fati kel di landè sen.

I ksasè i talùla

⁸Na salngad én i dad to tamdò kakakéng, nimenla i sasè knayè i lawehla, du ani kun i tdò di dale fagu di knala, na knangla i glal Dwata, na madoy ale dad kasaliganan. ⁹Kabay fandamyu Mikaél, balù kenen gumdatah i dad kasaligan Dwata, laan sa nimò gambet én di kasbulawan ku Satanas gablà di laweh Mosis. Laan nadoy Satanas, bay manan, “Dwata mngak ge.” ¹⁰Kabay dad tamdò kakakéng, nadoyla i kdee làla glabat. Na salngad ale i dad lmanaf di bnas, du là ale fulung faldam, du ku tan i tagnè glabatla, én sa i nimòla, na én i gafalmo dale.

¹¹Magakdo ale! Fanlayam ale Dwata, du lalòla i nimò Kain di kbanoan i twalin, lalòla i nimò Balaam, du balù gadèla sasè i nimòla, knean fadlug ale du fye gamwè ale filak, na lalòla Kora di

kduenan Dwata, na malmo ale gambet kenen.

¹²Mgimò ale kagsik di kastifun di kakaanyu di kfiteyu i kasakdoyu, du balù sasè nimòla, knean landè kyàla magin di gamu kmaan. Én alòla fandam i ktola. Landè gukmamu dale du salngad ale i labun falis i nus, i là mebe ulen, na salngad i dad kayu là munge balù fa di bangla munge, du mati na magdot. ¹³Salngad ale i malbang lwek di mahin, du teen i dad magagyà nimòla salngad kitem i bulak lwek. Na salngad ale fa i dad blatik di langit i gasyat di dalan gugkahla, na tanun fatlagad Dwata gufnean dale, dunan di too mgat gukmifu kel di landè sen.

¹⁴Na Inok, satu tugad Dwata i gfitu tugad mdà di ku Adam, falan tulen gablà di dad to tamdò kakakéng ani, manan, “Neyeyu, salu Amuito Dwata dini magin i dad file libu kasaliganan too mtiu, ¹⁵du nukuman i kdee dad to, na fanlayaman i kdee là fulung mafè Dwata, du mdà di too sasè nimòla, na i too sasè gmanla di kduenla Dwata.” ¹⁶Dad to én, gal ale mugak na banléla salà i dad demela to, lalòla i sasè knayèla, fdagla i ktola, na dnayenla dademe to, fye gwèla i knayèla.

I kafngewe Dyud

¹⁷Kabay dad flaneugu faglut toogu kando, nangyu glifet i tagman dad to gal dek Amuito Dyisas Krayst, ¹⁸manla di

gamu, “Di là fa kel gusen i banwe nun dad to kel madoy gamu, na én alòla lalò i sasè knayèla, ise knayè Dwata.” ¹⁹Na mdà di dad to ani, landè sasatu nawa i dad faglut, na là mnè Tulus Dwata di nawa dad to én, baling én mebe dale i sasè knayèla.

Stabeng gamu

²⁰Kabay gamu dad flaneugu faglut toogu kando, tooyu tangal i kafaglutu di Dwata, na dmasal fagu di kalak Tulus Dwata. ²¹Fadlug gamu mnè di kalbong nawa Dwata di kloyu fatan i kablé Amuito Dyisas Krayst gamu nawa landè sen mdà di kakdon gamu.

²²Kandoyu i dad to lwe nawa di kafaglutla, ²³na tnabengyu, fye galwà ale di kaflayam, salngad ku snabàyu ale di lifoh. Na lêyu tnabeng i dademe dad to mnè di salà, fiteyu i kakdoyu dale, gagin i klikòyu du fye là gamu gamgebe di sasè mgimòla. Knangyu i kdee salàla.

I kdayen Dyud Dwata

²⁴Dnayenito Dwata du kenen i gman kamlung gamu, du fye là gamu mtatek di salà, na gamgebe gamu matlu di muna i kneng i kdatahan, gagin i klehewyu. ²⁵Dnayenito kenen i alò sen Dwata, i gafalwà gito fagu di ku Dyisas Krayst i Amuito i mfun kdee kafye, kdatah, ktulus, na glal di kdee. Tagnè kenen mdà di là fa mgimò i klamang banwe kel ani, na kel di landè sen. Amén.

Tafite

I Tafite Dyisas Krayst ku Dyan

Kafaglabat i libru sulat Dyan gablà di tafite Dyisas Krayst di kenen

Na libru ani nun gumahalan di dademe libru di Tnalù Dwata, du dini gugmadè dad to gablà di gusen i banwe, na i katbù i falami langit na falami tanà.

Na Dyan satu to gal dek Dyisas smulat ani di kbilanguan ditù di Fungul Fatmos mdà di katdoan gablà ku Dyisas Krayst. Na di taksulat Dyan ani là mlo na mati. Na di klon di Fatmos, nun kanteenan fite Dyisas di kenen gablà ku tan i mkel kadang di fulé duh.

Snulatan dad to faglut du tanggalan nawala, du di bang atù nun urdin mdà di gumdatah di Roma ku simto faglut di ku Dyisas Krayst fanlayam kenen. Na too dee tamati mdà di kaflayam kel di dale mdà di kafaglutla di ku Dyisas.

Tulen Dyan i dad fgaðè na fite Dyisas kenen gablà di fan mkel di tah tanà di kasfuléan, na gablà di kdadong gusen i banwe. Na too dee dad tnikeng gfitè di kenen, na kdee nun mngalam gumtatekan. Na dini gumite fa gablà di banwe Dwata di langit na i kafye bawehan. Na too mbangal dini, i ulu di dad busaw dnagit ku Satanas, tagfisan Dyisas Krayst, na nun duh fanlayam Dyisas kenen na kdee mlalò kenen, du bat ale di lanaw lifoh. Na Dyisas Krayst mbaling Ulu di kdee ulu na Amu di kdee amu landè gusen.

1 Ani libru gusmulat i tafite Dyisas Krayst di dad to salig Dwata. Funa fite Dwata kdee ani di ku Dyisas, du fye fgadean di dad to saligan ku tan i fan mkel. Na agu Dyan satu saligan fangadè Dyisas Krayst fagu di kdekan satu kasali-

ganan. ²Na i kdee tafite di deg toogu tulen. I kdee tulengu ani slame tnalù Dwata na i kaglut tafgaðè Dyisas Krayst di deg.

³Too nun kafye i to masa i libru ani di kaklinge i dad to. Na ku simto flinge na mlalò i tagsulat dini nun kafyen, du tamdadong i kagdohò i tafgaðè Dwata ani.

I sulat di fitu lumbuk i dad to faglut

⁴⁻⁵Na agu Dyan smulat i sulat ani di fitu lumbuk i dad to faglut glam di bong banwe Asya. Na kayègu Dwata, i tagnè mdà di kagatbuan, kel ani na kel di atuan landè gusen, na i Mtiu Tulus, na Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak nawa. Na i Tulus Dwata, déén kenen di muna Dwata, na nun fitu kfagu kfiten i ktulusan. Na too gsalig i kdee man Dyisas Krayst na kenen i muna mték mdà di fati na magot i kdee dad hari dini di tah tanà ani.

Na toon ito kanbong nawa na tafalwaan ito mdà di dad salaito fagu di kfalohan litan di fatin di krus. ⁶Na ani taimoan ito dad to fakay magin kenen di kagotan, na fbalingan ito dad bà di Maito Dwata. Na taman too ito dmayen i kdatahan du landè gusen i kagotan. Amén.

⁷Neyeyu! Samfulè kenen kadang satu duh gagin i dad labun, na kdee dad to kadang mite kenen, balù i dad to mati kenen di muna fa mite kenen, na i kdee sahal lumbuk i dad to mlanu kadang, du kenen kadang mukum na mlayam dale.

Too sa gdohò ani. Amén.

⁸Na man Amuito Dwata, “Agu Too Mtulus, agu gutambù i kdee, na agu alò fakay mnge i kdee. Na agu tagnè mdà di kagatbuan kel ani, na kel di atuan landè gusengu.” Ani man Dwata.

Fite Dyisas Krayst i kton di ku Dyan

⁹Na agu Dyan, satu flanekyu faglut di ku Dyisas, na fagu di ksatuito di kenen gakuf agu di gamu di kaflayam, na di kagotan, na di ktayud. Fanlayamla agu du fnèla agu ditù di satu fungul dnagit Fatmos, du tamdò agu Tnalù Dwata na du tulengu i kaglut gablà ku Dyisas. ¹⁰Na di duh Linggu i duh Dwata, tanebe agu Tulus Dwata na nun lingegu bong talù di kagolgu gambet i uni twang, bay i manan too gamal. ¹¹Na ani manan, “Sulatam i kdee teenam, na febem kadang di fitu lumbuk i dad to faglut di dad banwe Ifisus, Smirna, Firgamun, Tiatira, Sardis, Filadélfiya, na di Lawdisya.”

¹²Na kafnge énn, falè agu du neyegu ku simto i talù di deg. Na di kfalègu teengu fitu gufkah i dad salò slame blawen. ¹³Na di bleng i dad gufkah salò nun tadag déén na kafbaweh to. Na i klawehan gambet nsif tahà na nun blawen glabéd di kfen. ¹⁴Na i wakan slame too bukay. Na matan too gamban gambet dinè i lifoh. ¹⁵Na i dad blian mneng gambet kneng i tabaga tnunal di luben. Na i taluan gambet uni malbang fikong. ¹⁶Na di kmalan gsen di kwanan nagotan fitu blatik. Na lamwà di baan sundang sbalà gban. Na bawehan too mneng gambet kneng i duh ku taltu i duh.

¹⁷Di takitegu kenen fagbunal agu di blian gambet i to tamati. Kabay agotan deg i kmalan gsen di kwananan, na manan, “Nang ge likò. Agu sa gutambù i kdee na mnge i kdee. ¹⁸Deg sa mto. Balù tafnatila agu, bay neyem, talèman agu mto na landè gusen i nawagu. Na agu magot nawa i dad to, na nun bong glalgu magot i fati na Hadis i gumnè i dad layef i dad to tamati. ¹⁹Taman sulatam i kdee fitegu di ge, i tamkel ani, na lèman i kdee mkel kadang. ²⁰Na ani gumtatek i

fitu blatik tateenam di kmalgu gsen di kwanan, na i fitu gufkah i salò. Na i fitu blatik dunan dad kasaligan Dwata gal mifat i fitu lumbuk dad to faglut. Na i fitu gufkah i salò dunan i fitu lumbuk dad faglut di dad banwe tadnagitgu gine.” Ani man Dyisas di deg.

I fgadè Dyisas di dad to faglut di banwe Ifisus

2Na lèman man Dyisas di deg, “Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad faglut di banwe Ifisus. Manam di dad to faglut, ‘Nun man i to magot i fitu blatik di kmalan gsen di kwanan na magu di bleng i fitu gufkah i salò. ²Na ani sa i manan di gamu. Gadègu i kdee nimòyu, na i kalgadyu mimò di deg na i ktayudyu di dad kaflayam. Na gadègu là gamu faloh i dad to sasè makuf di gamu, i dad to flingu dek ale Dyisas. Tatooyu ale neye na tagadèyu tmulen ale kéng du ise ale dad to dekan. ³Na gadègu gamtayud gamu di dee bung kaflayam mdà di kafaglutyu di deg, na là mlungay i nawayu mimò fye. ⁴Kabay nun làgu kayè di gamu. Talà gamu mbong nawa deg na dad demeyu faglut gambet di muna di katbù i kafaglutyu di deg. ⁵Fandamyu i muna kakdoyu deg, na nsalyu i gukulangyu, na samfulè gamu di muna nimòyu. Du ku là gamu msal tatì agu salu ditù di gamu na nwègu di gamu i gufkah i salòyu. ⁶Kabay, ani fa i fye teengu di gamu, dunan i knangyu dad nimò i dad to Nikolas salngad i knanggu. ⁷“Ku nun klingeyu, too gamu flinge i gman Tulus Dwata di gamu dad to faglut. Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg, fankaangu ale kadang i bunge kayu mlé nawa landè sen. Na déén gumnè i kayu ani di banwe Dwata di langit.” Ani man Dyisas di dad faglut di banwe Ifisus.

I fgadè Dyisas di dad to faglut di Smirna

⁸Na ani man Dyisas di deg, “Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad faglut di banwe Smirna. Manam di dad to faglut, ‘Nun man i to gutambù i kdee na mnge i kdee, i tamati, bay tamté. ⁹Na ani sa i manan di gamu. Gadègu i bong kaflayamyu na klandèyu. Kabay i kaglukan too bong knunyu mdà di Dwata. Na gadègu gablà di ksasè kastulen i dad to Dyu gablà di gamu. Balù manla too ale glut Dyu, bay kaglukan, Satanas mfun dale. ¹⁰Nang gamu likò i dad kaflayam fan kel di gamu. Fanlingeyu agu. Ani nimò Satanas, fbilangguan i dademe di gamu, du tnilewan i kafaglutyu sfalò butang klon. Ani mangu di gamu, nangyu tngak i kafaglutyu balù fnatila gamu. Du ku làyu tngak i kafaglutyu di deg, balù kel di fati, banléta gamu nawa landè sen.

¹¹“Ku nun klingeyu, too gamu flinge i gman Tulus Dwata di gamu dad to faglut. Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg, là ale gmaslok i galwe fati, dunan là ale gagin di kaflayam landè sen.” Ani man Dyisas di dad faglut di banwe Smirna.

I fgadè Dyisas di dad faglut to di banwe Firgamun

¹²Na ani man Dyisas di deg, “Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad faglut di banwe Firgamun. Manam di dad to faglut, ‘Nun man i to nun sundang sbalà gban. ¹³Na ani sa i manan gamu. Gadègu gablà di banwe gumnèyu, du nagot Satanas banweyu. Kabay knean, too mabtas di gamu i klalòyu deg na làyu tngak i kafaglutyu balù di kfatila ku Antifas di blengyu. Too gsalig Antifas tmulen gablà di deg. ¹⁴Kabay nun làgu kayè di gamu, dunan nun di gamu mlalò i tdò Balaam. Balaam ani tamdò

ku Balak di muna, na i tdoan kenen i kiboan fagsalà i dad to Israél fagu di kakaanla i dsù blé di dad ise glut dwata, na fagu di kimòla sasè knayè i lawehla. ¹⁵Na nun satu làgu kayè di gamu, dunan nun di gamu mlalò i tdò Nikolas.

¹⁶“Taman nsalyu i dad salàyu na samfulè gamu di deg. Du ku là gamu msal na là mlo salu agu déén di gamu na sanfatigu i dad to là msal fagu di sundang lamwà di bàgu.

¹⁷“Ku nun klingeyu, too gamu flinge i gman Tulus Dwata di gamu dad faglut. Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg, banlégu ale i knaan dnagit mana mdà di langit, i tagbuni ditù, na banlégu i kat satu dale i bukay batu. Na déén di batu i gusmulat i falami dagit, bay alò i to gamdawat i batu ani gmadè i dagit gsulat déén.” Ani man Dyisas di dad to faglut di banwe Firgamun.

I fgadè Dyisas di dad to faglut di banwe Tiatira

¹⁸Na ani man Dyisas di deg, “Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad to faglut di banwe Tiatira. Manam di dad to faglut, ‘Nun man i Tingà Dwata, dunan i to nun dad matan gamban gambet dinè i lifoh, na i dad blian mneng gambet kneng tabaga tnunal di luben. ¹⁹Na ani sa i manan gamu. Gadègu gablà di kdee dad nimòyu, i kakkoyu i demeyu to, na i kafaglutyu na i kimòyu di deg, na i ktayudyu di dad kaflayam. Na gadègu matnù i kafye nimòyu. ²⁰Kabay nun làgu kayè di gamu, dunan i kfalohyu i libun dnagit ku Dyésibél tamdò dad saliggu. Manan kenen satu tugad Dwata, bay ise. Fangawan i dad saliggu, du i tdoan fakay kun ku nimòla sasè knayè i lawehla na kmaan i knaan dsù di dad ise glut dwata. ²¹Na tabanlégu kenen i bang msal di sasè nimoan, bay laan mayè. ²²Taman toogu fanlayam i libun ani, na gamu i magin kenen mimò i sasè knayè i lawe-

hyu du banlégu gamu i too sasè tduk. Ani sa nimògu ku là gamu msal na kmagol i sasè nimòyu. ²³Na fafatigu i dad mlalò kenen, du fye gadè i kdee dad to faglut di sahal banwe agu i gmadè ku tan i mnè di fandam na nawa i dad to, na agu kadang malas i dad mgimòla balù fye demen sasè.

²⁴“Kabay nun dademe di gamu di Tiatira là mlalò i dad sasè tdò ani, dunan làyu dnawat i dagit dademe kun dad mn-galam tdò mdà di ku Satan. Na mangu di gamu, landè dademe fnigu di gamu. ²⁵Alògu fni, tooyu fkah di nawayu i kaglut tafnaglutyu kel di kasfulègu.

²⁶“Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg na fadlug di kimòla knayègu kel di gusen, ale i dad to gumlégu glal magot i dad to di dad sahal banwe, ²⁷salngad glal blé Màngu deg, du manan, “Falmola kadang i dad dmuen dale fagu di kgal i kagotla, gambet kalmo i kulang tanà tudaam di tanà.”^{¶¶}

²⁸Na nun too fye blégu dale gambet i blatik gal mneng smitong i mwal.

²⁹“Ku nun klingeyu, flinge gamu i gman Tulus Dwata di gamu dad to faglut.” Ani man Dyisas di dad faglut di banwe Tiatira.

I fgadè Dyisas di dad to faglut di banwe Sardis

3 Na ani man Dyisas di deg, “Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad faglut di banwe Sardis. Manam di dad to faglut, ‘Nun man i to too mtulus na galan fite i ktulusan di fitu kfagu na magot i fitu blatik. Na ani sa i manan di gamu. Gadègu i kdee dad nimòyu. I gal man i dad to nun falami nawayu, bay i kaglut gambet gamu mati. ²Mukat gamu nan, na tangalyu i kafaglutyu du fye là

fles mati. Hae, du là sikof i dad nimòyu di kite Màngu Dwata. ³Taman fandamyu i gatdò di gamu talingeyu na tadnawaty, na tooyu fkah di nawayu. Knagolyu i dad sasè nimòyu, du ku là gamu flinge i gmangu ani, salu agu di gamu gambet i to tmaku, du làyu gadè i kakelgu, na fanlayamta gamu.

⁴“Kabay gadègu nun dademe di gamu di Sardis là fagsik i klawehla, du là ale magin di sasè nimò i dad to én, taman gablà ale lamsak i bukay klaweh na magin deg. ⁵Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg, ale kadang lamsak i klaweh bukay. Na làgu nifu i dagitla di libru gugsulat dagit i dad to gamdawat nawa landè sen, bay nfungu ale kadang di muna i Màngu na i dad kasaliganan. ⁶Ku nun klingeyu, flinge gamu i gman Tulus Dwata di dad to faglut.” Ani man Dyisas di dad to faglut di banwe Sardis.

I fgadè Dyisas di dad to faglut di banwe Filadélfiya

⁷Na lèman man Dyisas di deg, “Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad to faglut di banwe Filadélfiya. Manam di dad to faglut, ‘Nun man i to landè salà, na too gsalig, na too nun glal di kagotan gambet i kagot Harì Dabid, hae, du ku lanwan i takab, du fye fafusukan i to di kagotan, landè to gmagan tmakab dun. Kabay ku tnakaban landè gmagan lamwa dun.

⁸“Na ani sa i manan di gamu. Gadègu i nimòyu. Gadègu là dee gamu faglut, bay knean tafkahyu i tnalugu di nawayu na là gamu kmagol deg. Taman lanwagu gamu i takab di kagotgu, na landè to gmagan tmakab dun. ⁹Fanlingeyu agu. Ku simto di dad to Dyu nfun Satan, flingu na ale glut Dyu, bay tmulen ale kéng, ani kibògu dale. Fdanègu ale

kadang di gamu, du fye gadèla gamu i kanbonggu nawa. ¹⁰Hae, du nimenyu i tdògu gamu gablà di ktayud di dad kaflayam kel di gamu, kanlunggu gamu du fye làyu gnagu i kaflayam fan kel di klamang banwe, du tnilewu i kdee dad to di tah tanà. ¹¹I kasfulègu tamdadong. Na du tamdadong tooyu fkah di nawayu i kaglut fnaglutyu, du fye landè fakay mwè di gamu i untungyu tatagà Dwata gamu.

¹²“Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg, fbalinggu ale mdatah déén di gumnè Màgu Dwata na mnè ale déén landè gusenana. Na sulatgu di dale i dagit Màgu Dwata, na dagit i banwe Màgu Dwata, dunan falami Dyérsalém i fdanà fdu di langit mdà di Màgu Dwata. Na sulatgu di dale i falami dagitgu.

¹³“Ku nun klingeyu, flinge gamu i gman Tulus Dwata di gamu dad to faglut.” Ani man Dyisas di dad to faglut di banwe Filadélfa.

I fgadè Dyisas di dad to faglut di banwe Lawdisya

¹⁴Na ani man Dyisas di deg, “Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad faglut di banwe Lawdisya. Manam di dad to faglut, ‘Nun man i to too gsalig du kdee manan slame glut, na kenen i gumdà i kdee dad tanimò Dwata. ¹⁵Na ani sa manan di gamu. Gadègu i nimòyu. Gadègu là tno na là minit i kafaglutyu di deg. Too fye moon ku minit i nawayu di deg, bay ku là, fye ku tno, du là agu mayè sa ku alò mduf i init i kafaglutyu di deg. ¹⁶Na taman du alò mduf i kafaglutyu di deg, laan tno na laan minit, fangu gamu lwà. ¹⁷Na galyu man, nun bong knunyu, na landè sa gukulangyu, bay làyu gadè i kaglutana, too sasè i kagakahyu, na magakdo gamu, du mbaling gamu dad to landè, na butè i fandamyu, na sadi gamu flaweh.

¹⁸“Taman ani fanngeweta gamu, di deg gumwèyu too glut blawen i gagu di lifoh, du fye nun bong knunyu. Na di deg gumwèyu bukay klaweh du lsakyu, du fye landè kyàyu di kaflawehyu. Na lêman di deg gumwèyu bulung i matayu, du fye mgulè i kbutèyu na baling gamu too mite. ¹⁹Nngakgu na bnadasgu i kdee dad to kanbonggu nawa, du fye matdò. Taman tooyu finit i kafaglutyu, na knagolyu i sasè nimòyu.

²⁰“Tooyu agu fanlinge. Déén agu di bà i gufusuk i gumnèyu na mbal agu myak. Na ku nun mlinge na tmimel i kbalgu, myak agu di gumnean, na song gami kmaan. ²¹Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg banlègu ale kadang glal sudeng di safédgu du magot kdee salngad di kafsudeng i Màgu deg di safédan di kfisangu i kdee dad sasè mkel di deg.

²²“Ku nun klingeyu flinge gamu i gman Tulus Dwata di dad to faglut.” Ani man Dyisas di dad to faglut di banwe Lawdisya.

I gusudeng gumdatah di langit

4 Kafnge én, nun lêman fite di deg. Na di keyegu teengu satu takab malwa ditù di langit, na lingegu i muna talù di deg, i taluan gambet uni twang tamlo di deg, manan, “Salu ge dini, du fiteta ge i dad fan kel.”

²Na di kagmanan ani, nebe agu Tulus Dwata, na déén di munagu teengu satu gusudeng i gumdatah na nun sudeng déén. ³Na i baweh i sudeng déén mneng, gambet kneng i dad mabtas batu dnagit dyasfèr na kornalina, na glibut i gusudeng nun lawélawé, salngad batak i satu batu dnagit ésméralda. ⁴Na nun lwe falò fat dademe gusudeng glibut di gusudeng i gumdatah, na teengu lwe falò fat ulu di dad to faglut sudeng déén. Na kdeela lamsak dad bukay klaweh, na kat satu dale nun kyanngen blawen di ulun.

⁵Na mdà di gusudeng i gumdatah nun silà na dad uni kilet. Na nun fitu salò dminè di muna i gusudeng i gumdatah. Na i fitu salò ani dunan fitu kfagu kfite ktulus i Tulus Dwata. ⁶Na di muna i gusudeng ani nun kafbaweh mahin too mtiu gambet i sfihu.

Na teengu fat gambet baweh lmanaf tadag di gutngà, glibut di gusudeng i gumdatah, na mto ale na slame mata i lawehla di kfe na di kagol. ⁷Na satu di dale gambet kbaweh i labè lmanaf dnagit liyun, i galwen gambet kbaweh i nati baka, i gatlun gambet kbaweh i to, na i gfatlan gambet kbaweh i bong kablak mayeng. ⁸Na kat satu dale nun nam fafakla na lawehla slame mata di lwà na di lam. Na mlingag ale tayud i butang na mduh. Na man i lingagla ani, “Landè salaan, landè salaan, landè salà Amuito Dwata Too Mtulus, i tagnè mdà di kagatbuan kel ani, na kel di landè sen.”

⁹Na i fat gambet lmanaf ani dmayen, mafè, na mlé ale bong fye di gumdatah sudeng déén, i mto kel di landè sen. ¹⁰Na di kat kimòla ani, i lwe falò fat dad ulu di dad to faglut, lkuad di muna i gumdatah sudeng di gusudeng. Na nwèla i kyan-gen blawen di ulula na fkahla di munan, du mangamfù ale di kenen, i mto kel di landè sen. Na kdeela mlingag, manla,

¹¹“Amumi Dwata, ge too gablà dmawat i kdayen, kafè, na glal, du ge tamimò i kalbong kdee, na mdà di knayeam i kdee tamgimò.” Ani lingag i dad lwe falò fat ulu.

I sulat maglulun na i Tingà Bilibili

5 Na kafnge én, teengu i sulat maglulun di kmal gsen di kwanan i sudeng di gusudeng i gumdatah. Nun gsulat di laman na di lwaan, na nun fitu fadkatan. ²Na teengu i satu kasaligan mtulus. Na toon falbong i taluan, manan, “Simto gablà lamket dad fadkat na mbel sulat

ani?” ³Na mngabal ale ku nun teenla ku simto gablà. Kabay landè teenla di kabal i langit ku demen di tah tanà ku demen di dungan i tanà gablà mbel i sulat ani na masa di laman. ⁴Mdà ani nun bong klidù i nawagu na too agu mngel du landè sa teenla i gablà lamket i fadkat di sulat ani na masa di laman. ⁵Kafnge én, nun satu di dad ulu i dad to faglut talù di deg, manan, “Nang ge mngel. Neyem. I dnagit Liyun mdà di bel Dyuda, tagam-fisan i dad dmuen kenen, dunan Dyisas Krayst i bel Harì Dabid. Kenen sa i gablà lamket i fitu fadkat na mbel i sulat ani.”

⁶Kafnge én, teengu i Tingà Bilibili tadag di gutngà i gusudeng i gumdatah na i fat gambet baweh lmanaf na dad ulu i dad to faglut. Na Tingà Bilibili ani kbawehan tagagu di fati. Na nun fitu sungketan na fitu i matan, dunan Tulus Dwata i dekan ditù di klamang banwe, na nun fitu kfagu fiten i ktulusan. ⁷Na fdadong i Tingà Bilibili di gusudeng i gumdatah na nwean i sulat maglulun mdà di kmalan gsen di kwanan. ⁸Na di kagwean i sulat ani, i fat gambet lmanaf na lwe falò fat ulu lkuad di muna i Tingà Bilibili, du mangamfù ale di kenen. Na kat satu di dale magot satu agaf gambet i fuglung dnagit arfa. Na nun nagotla tukung blawen fnò falbuk too fye bun, dunan dad dasal i dad to nfun Dwata. ⁹Na mlingag ale i falami lingag, manla, “Too ge gablà mwè i sulat maglulun, na lamket i dad fadkatan, du ge sa i tafnatila, na liteam i bayadam dad to nfun Dwata, dad to mdà di kdee sahal bung to, mdà di kdee sahal talù, na mdà di kdee sahal banwe.

¹⁰Na tanimoam ale dad to magin ge di kagotam, na fbalingam ale dad bà di Dwatami, na ale kadang magot i dad banwe di tah tanà.”

¹¹ Kafnge én, lêman agu meye na lingegu i talù bong dee libu kasaligan, là gse ku file libu i kdeela. Taday ale glibut di gusudeng i gumdatah na i fat gambet lmanaf, na i lwe falò fat ulu di dad to faglut. ¹² Na falbongla i klingagla, manla,

“I Tingà Bilibili tafnati, too kenen gablà dmawat i kdayen, du kenen i nun glal, knun, kfulung, na ktulus, taman gablà kenen dmawat afè, kfangamfù, na kdayen.”

¹³ Na kafnge én, lingegu i talù i kdee mnè di langit, di tah tanà, di dungan i tanà, na di lam i mahin. Na sdulè ale mlingag, manla,

“I sudeng di gusudeng i gumdatah, na i Tingà Bilibili, tooito dnayen, tooito nafè, na tooito fdatab

kel di landè sen, du too mtulus.”

¹⁴ Na i fat gambet lmanaf gagin i kdee én, manla, “Too glut ani. Amén.” Na i lwe falò fat ulu di dad to faglut lkuad, du mangamfù ale.

Tingà Bilibili lamket i fitu fadkat

6 Na kafnge én, teengu i Tingà Bilibili na lanketan i tnanin di fitu fadkat di sulat maglulun. Na di kalketan i fadkat lingegu talù i satu di fat gambet lmanaf, na gambet uni kilet, na manan, “Faflal ge, neyem ani.” ² Na di keyegu teengu i satu kudà bukey. Na i to smakay i kudà ani magot i bohol, na banlé kenen kyan-gen blawen du ilè kenen gmagan misan. Na mdà kenen du natun i kdee dmuen kenen.

³ Kafnge én, lanket i Tingà Bilibili i galwe fadkat, na lingegu talù i galwe di fat gambet lmanaf, manan, “Faflal ge, neyem ani.” ⁴ Na nun lamwà fulè kudà. Banlé kenen glal mwè i ktanak nawa di dad to di tah tanà, du fye gadlug i kas-

fati na sbanò ale. Na banlé kenen i tahà sundang.

⁵ Kafnge én, lanket i Tingà Bilibili i gatlu fadkat. Na lêmangu linge i talù i gatlu di fat gambet lmanaf, manan, “Faflal ge, neyem ani.” Na di keyegu teengu i fitam kudà na i to smakay dun magot i timbang. ⁶ Na lingegu i satu talù man nawam mdà di bleng i fat gambet lmanaf, manan, “Alò tlu sufa i mse trigu ku demen sgantang na tlu sufa i barli gwè satu to tadenan di sduh. Kabay nangam nket btas i tabè na binu.”

⁷ Kafnge én, lanket i Tingà Bilibili i gfat fadkat. Na lêmangu linge talù i gfat gambet lmanaf, manan, “Faflal ge, neyem ani.” ⁸ Na di keyegu teengu i kudà bukes, na i dagit i to smakay dun Fati, na nun tmadol kenen satu dnagit Hadis. Na i lwe ani banlé ale glal mati i tngà di kagatngà i dad to di tah tanà fagu di sundang, di kbitil, di dad tduk, na di dad labè lmanaf di bnas.

⁹ Kafnge én, lanket i Tingà Bilibili i glime fadkat. Na teengu di dungan i gudamsù di Dwata i dad layef i dad to tafnati mdà di kafaglutla na i ktulenla i Tnalù Dwata. ¹⁰ Na toola falbong i talùla, na manla, “E Amumi, i Too Mtu-lus, ge too mtiu du landè salaam, na too ge gsalig. Tan i klomi fatan i kablém flayam di dad to di tah tanà du balas di kfatila gami?” ¹¹ Kafnge én, gablé di kat man satu dale i klaweh bukey, na man i Amula di dale, fye ku ftud ale fa kel di ksikof kfati i kdee lifanan fnati gambet dale, i kdee flanevla di kafaglut di ku Dyisas Krayst.

¹² Na kafnge én, lanket i Tingà Bilibili i gnam fadkat. Na di kimoan ani nun too bong linol, na i duh mbaling fitam salngad i safut too fitam, na i bulen mbaling fulè gambet litè. ¹³ Na kdee blatik di langit tatek di tanà salngad i ktatek i bunge kayu fig muhad ku mbal i nus. ¹⁴ Na i langit lana di mata sadi maglu-

lun. Na i kdee bulul na dad fungul mgili mdà di tagnè gugkahla. ¹⁵ Kafnge én, i kdee harì na dademe mdatah to di tah tanà, na i dad ulu di dad sundalu, na i dad to nun bong knun, na i dad to nun bong glal, na balù dad to fasak, na dad to ise fasak, kdeela slame salbuni déén di dad ilib, na di bleng i dad malbang batu di dad bulul. ¹⁶ Na tlola i dad bulul na dad batu, manla, “Mtubak gamu di gami, du fye glidung gami di mata i sudeng di gusudeng i gumdatah, na mdà di klabè i Tingà Bilibili. ¹⁷ Du takel i bangla mukum na mlayam gami, na landè fakay gamtayud i kaflayam bléla én.” Ani man i dad to di tah tanà.

I ilè di dad salig Dwata

7 Kafnge én, teengu fat kasaligan Dwata. Na tadag ale di sbalà kilil di tah tanà ani, du nsangla nus du fye là mbal di tah tanà, ku demen di mahin na balù di dad kayu. ² Na teengu satu dademe kasaligan Dwata fdu di gusut i duh. Na nagotan i ilè i too mto Dwata. Na toon falbong i taluan du tlon i fat kasaligan Dwata i nun eneg falmo i tanà na mahin. ³ Na manan di dale, “Nangyu tayò falmo i tanà na i mahin na i dad kayu, silangyu falmo ku tafngemi nimò ilè Dwata di angas i dad saligan.” ⁴ Kafnge én, nun tmulen di deg ku file i kdeela mafkah ilè Dwata di angasla, dunan mlatu fat falò fat libu slame mdà di kdee lumbuk i dad bel Israél. ⁵ Mdà di lumbuk Dyuda, sfalò lwe libu i nun ilè, mdà di lumbuk Rubén, sfalò lwe libu i nun ilè, mdà di lumbuk Gad, sfalò lwe libu i nun ilè, ⁶ mdà di lumbuk Asher, sfalò lwe libu i nun ilè, mdà di lumbuk Naftali, sfalò lwe libu i nun ilè,

mdà di lumbuk Manasas, sfalò lwe libu i nun ilè, ⁷ mdà di lumbuk Simyon, sfalò lwe libu i nun ilè, mdà di lumbuk Libay, sfalò lwe libu i nun ilè, mdà di lumbuk Isakar, sfalò lwe libu i nun ilè, ⁸ mdà di lumbuk Sabulun, sfalò lwe libu i nun ilè, mdà di lumbuk Dyosif, sfalò lwe libu i nun ilè, na mdà di lumbuk Bénhamin, sfalò lwe libu i nun ilè.

I mlabung dad to lamsak i klaweh bukay

⁹ Kafnge én, teengu bong mlabung dad to i landè fakay gamse dun, na i gumdàla di kdee sahal banwe, di kdee sahal lumbuk i dad to, di kdee sahal bung to, na mdà di kdee sahal bung talù. Na tadag ale di muna i gusudeng i gumdatah na di muna i Tingà Bilibili. Na kdeela lamsak bukay klaweh na kat satu dale magot i taglang falmira. ¹⁰ Na toola falbong i talùla, na manla, “Dnayenmi Dwatami, i sudeng di gusudeng i gumdatah, na i Tingà Bilibili du di dale gumdà i kagalwàmi.”

¹¹ Na di kagdayenla Dwata na Tingà Bilibili, kdee kasaligan Dwata sdulè tadag glibut di gusudeng i gumdatah na i dad lwe falò fat ulu, na i dad fat gambet lmanaf, lkuad ale di muna i gumdatah dunan Dwata, na mangamfù ale kenen. ¹² Na manla, “Amén. Too glut ani. I Dwataito, too kenen gablà dmawat kdayen, kfangamfù, kablé fye, na afè, du kenen mfun i kfulung na glal, na too kenen mtulus, kel di landè sen. Amén.”

¹³Kafnge én, satu di lwe falò fat ulu smalek deg, manan, “Simto kè dad to kamlaweh bukay ani na nè gufdula?”

¹⁴Na tnmelgu kenen, mangu, “Làgu gadè dun. Ge sa gmadè.” Na manan di deg, “Ale sa i dad to tafdu di too bong kaflayam. Na tamagfukla i klawehla di litè Tingà Bilibili, na tambaling bukay.

¹⁵Taman,
‘tadag ale di muna i gusudeng Dwata,
na mimò ale i knayean mduh na butang
di Bong Gumnean,
na i sudeng di gusudeng i gumdatah
dunan Dwata, kenen sa too mifat
dale du mnè ale di kenen.

¹⁶Na talà ale lêman bitil,
na talà ale lêman malinum,
ku demen maflayam di kinit i duh,
ku demen dademe dad kinit.

¹⁷Du i Tingà Bilibili, déén di muna i
gusudeng i gumdatah, kenen i mifat
dale,
na naganan ale di yéél i mlé nawa landè
sen,
na Dwata i mifu kdee lwakla.”

Lanket Tingà Bilibili i gfitu fadkat

8 Na di kalket Tingà Bilibili i gfitu fadkat, mbaling manak déén di langit kel di tngà uras i klon.

²Kafnge én, teengu i fitu kasaligan Dwata tagnè tadag di muna Dwata. Na sankat ale banlé satu twang.

³Na nun satu dademe kasaligan Dwata magot i tukung blawen na salu déén mdadong di gudamsù. Na banlé kenen bong fangbun, du tnuan di dad dasal i kdee dad to Dwata, déén di gumtam i fye bun blawen mnè di muna gusudeng i gumdatah.

⁴Na di kafngen mtam dun, salu tah i buk i fye bun ani gagin di dad dasal i dad to nfun Dwata mdà di tukung nagot i kasaligan tadag di muna Dwata.

⁵Kafnge én, nwè i kasaligan Dwata i tukung blawen na fananoan lifoh mdà di

gudamsù na batan ditù di tanà. Na kagbatan dun too kmilet, magin i dademe bong uni, na smilà na mlinol.

Fitu twang

⁶Kafnge én, i fitu kasaligan Dwata magot i fitu twang, fatlagad ale myuf dun.

⁷Na nyuf i tnanin kasaligan i kenen twang. Na kagyufan dun mulen lbatù tno na lifoh masbool i litè di tah tanà. Na sakuf i satu alel di tlu alel i klamang banwe, na sakuf i satu alel di tlu alel i kdee kayu, na kdee dad sabat mti sakuf.

⁸Kafnge én, nyuf i galwe kasaligan i kenen twang. Na kagyufan dun gbat ditù di lam i mahin i gambet bong bulul too dminè. ⁹Na mbaling litè i satu di tlu alel di klamang mahin. Na mati satu alel di tlu alel i kdee mnè di mahin, na malmo satu alel di tlu alel i dad snakay di tah mahin.

¹⁰Kafnge én, nyuf i gatlu kasaligan i kenen twang. Na kagyufan dun, mtatek mdà di langit satu bong blatik too dminè, gambet i bong salò. Na mtatek i blatik di satu alel di tlu di kdee dad yéél na sfuten di klamang banwe. ¹¹Na i dagit i blatik ani Féét, na mbaling féét i kdee yéél gumtatekan na dee dad to mati, du gamginum ale i féét yéél.

¹²Na kafnge én, nyuf i gfat kasaligan i kenen twang. Na kagyufan dun nun tadè di duh, bulen, na dad blatik. Taman magwà i knengla. Magwà i gatlu alel kneng i duh na bulen, na magwè i kneng di gatlu alel di kdee blatik. Mdà én nun fat uras di sdh là mneng, na nun fat uras di butang landè mneng. ¹³Na klogu meye ani, lingegu bong talù satu bong kablak mayeng ditù di tah. Na tlu dulè manan, “Too magakdo i dad to di tah tanà.” Na lêman manan, “Too kanlikò i fan kel di kdee dad to mnè di tanà di kyuf kadang i dad tlu dademe kasaligan i dad twangla.”

I kyuf i glime twang

9 Kafnge én, nyuf i glime kasaligan i kenen twang. Na di kagyufan dun, teengu i blatik tamtatek mdà di langit kel di tanà. Na gablé di blatik ani kungsi du lwan i gufusuk di too mngalam sol landè gusenana. ²Na di kagalwan dun, lamwà i too bong buk mdà di sol ani salngad i buk gal lamwà mdà di bong gumnè i lifoh. Na mdà di bong buk ani kmifu i tanà, du maglidung i buk i kneng i duh. ³Na mdà di buk ani lamwà i bong dee tlangas di tah tanà, na gablé di dale gnagan samlad salngad slad i fagi. ⁴Na fnang ale falmo dad sabat, dad kayu, ku demen dad fule. Na alòla fakay fanlayam i dad to landè ilè Dwata di angasla. ⁵Faloh ale mlayam i dad to ani klo i lime bulen, bay fnang ale mati dale. Na kfagula mlayam dale i gambet slad i fagi. ⁶Na di klo i lime bulen ani, i dad to ani too ale mayè ku mlal ale mati, bay landè kibòla, du baling ale mto fa.

⁷Na di kitegu i dad tlangas ani, salngad kbaweh i kudà gatlagad di kasfati. Na man nawam ku nun kyangen blawen di ulula, na dad bawehla salngad baweh to. ⁸Na i wakla salngad wak i libun, na i kifanla salngad kifan i labè lmanaf liyun. ⁹Na i klung di kfela kbaweh klung tek, na i luk i dad fafakla salngad uni i dee kaditon masalngan dyol i kudà mila salu di kasfati. ¹⁰Na ikongla salngad ikong fagi na sladla too tamduk salngad katduk slad i fagi. Na mdà di ikongla ani gaganla fanlayam i dad to klo i lime bulen. ¹¹Na nun harila mebe dale, dunan i kasaligan Satanas i magot i bong mngalam sol landè gusenana. Na dagitan di talù i dad to Hibru, dunan Abadon. Na dagitan di talù i dad to Grik, dunan Afolyon. Na i gumtatek i dagitan dunan i Falmo.

¹²Na én gusen i tnanin kanlikò, bay neyeyu, nun fa lwe fan kel.

¹³Na kafnge én, nyuf i gnam kasaligan i kenen twang. Na di kagyufan dun lingegu i talù mdà di fat tomfod slame blawen gumtamla i fye bun di muna Dwata. ¹⁴Na talù kenen di gnam kasaligan nun twang, na manan, “Ftakum i fat kasaligan Satanas i mbakus mdadong di bong yéél dnagit Yufatis.” ¹⁵Taman ftakun dad fat kasaligan Satanas i tagatlagad di fali, bulen, duh, na uras ani, mati satu alel di tlu alel di kdee dad to di klamang banwe. ¹⁶Gtulen di deg nun lwe latu dulè libu i libuhan dad sundalu kmudà. ¹⁷Na teengu i tafite di deg, dunan dad kudà na i dad sundalu smakay dun. Na i dad smakay nun klung di kfela na slame mbatak fulè salngad dinè i lifoh, na too mlunu gambet i batu safira, na mlalél gambet sandawà. Na i ulu dad kudàla salngad ulu i labè lmanaf liyun, na lifoh, buk, na sandawà lamwà mdà di bà i dad kudà ani. ¹⁸Na mati satu alel di tlu alel i kdee to di tah tanà fagu di tlu flayam, dunan lifoh, buk, na sandawà i lamwà di bà i dad kudà. ¹⁹Na gagan i dad kudà mati i dad to fagu di dad bàla na ikongla. Na dad ikongla salngad dad ulad du nun ulula, na ani fatdukla i dad to.

²⁰Kabay i dad to mtagak, i dad to là mati di dad flayam ani, là ale sa msal di dad sasè nimò mgimòla, na làla knagol i kfangamfùla di dad busaw, na di ise glut dwata galla nimò mdà di blawen, salafi, tabaga, batu, na kayu, i dad fnangamfù là mite, là mlinge, na là gagu. ²¹Na dad to ani làla nsal na tnagak i dad kbanòla, na kimòla i dad tnikeng fagu di dad busaw, na kimòla dad sasè knayè i lawehla na demen i ktakula.

Kasaligan Dwata na i tukay surat maglulun

10 Kafnge én, teengu satu dademe kasaligan Dwata mtulus, fdanà mdà di langit. Sadi kenen kamlaweh i

labun, na nun lawélawé glibut di ulun. Na i bawehan gambet kneng i duh, na i dad blian gambet lahan dminè. ²Na magot kenen i tukay sulat maglulun tamgukal. I blian gsen di kwanan daan di mahin na i blian gsen di ibeng daan di tanà. ³Na falbongan i taluan na i taluan salngad i bong kngal i labè lmanaf liyun. Kafngen talù, tmimel i kilet fitu dulê. ⁴Kakubu i kmilet fitu dulê, tafangu sulat i lingegu, bay nun fa lingegu talù mdà di langit, na manan di deg, “Bunim i gman i kilet fitu dulê gine, na nangam sulat.”

⁵Kafnge én, i kasaligan Dwata tateengu tadag di mahin na di tanà, tayan i sigalan kwanan ditù di langit. ⁶Na smafà kenen fagu di dagit Dwata i landè gusenana, mimò i langit na kdee mnè déén, na i tanà na kdee mnè déén, na i mahin na kdee mnè déén, na manan, “Talandè gugangga i fan mkel ani. ⁷Kabay ku takel i bang kyuf i gfitu kasaligan i kenen twang, too glut dnohò Dwata i tagnè fandaman bunin di muna, bay di muna fgadean di dad to saligan, dunan i dad tugadan.”

⁸Kafnge én, lêmangu linge i talù talingegu gine mdà di langit, manan, “Salu ge di kasaligan Dwata tadag di mahin na di tanà, na nweam i tukay sulat mgukal nagotan.”

⁹Na taman salu agu ditù di kasaligan na fnigu di kenen i tukay sulat nagotan. Na manan di deg, “Hae, nweam na knaanam, du too mi ku di lam i baam gambet ttab, bay ku kel kadang di lam i tienam mbaling too féét.”

¹⁰Na di kagwègu i tukay sulat knaangu, na too glut, too mi gambet i ttab, bay di kaflogu dun féét di lam i tiengu.

¹¹Na nun talù di deg, manan, “Là fakay ku laam too tulen lèman i dademe fgadè di ge gablè di fan kel di dad sahal to, dad sahal banwe, na dad sahal talù, na dad sahal hari.”

Lwe to tmulen i Tnalù Dwata

11 Na kafnge én, nun gablé di deg btas gambet i tugad na dekan agu, manan, “Salu ge di Bong Gumnè Dwata na bantasam, na bantasam i gudamsù, na nsem ku file dad to gal mangamfù déén. ²Kabay nangam bantas i nasel gumangamfù dad to di lwà i Bong Gumnè Dwata, du ani tagablè di dad to ise Dyu, i gal dmuen Dwata. I dad to ani falmola kadang i syudad Dyérusalém, i banwe Dwata klo i fat falò lwe bulen, dunan mlibu lwe latu nam falò butang. ³Na dekgu i lwe togu kamlaweh saku, na banlégu ale eneg samtulen i Tnalùgu fgadègu di dale, klo mlibu lwe latu nam falò butang.”

⁴Na lwe to Dwata ani, i guflingen dale dunan lwe kayu dnagit olib na lwe gufkah i salò tadag di muna Dwata, gumdatah i kdee di klamang banwe. ⁵Na ku nun mayè mlayam i dad to Dwata ani, nun lifoh lamwà di bàla na falmo i dad to fan fsasè dale. Na taman én sa i kibò mati i dad to mayè mlayam dale. ⁶Na i lwe to ani, gablé di dale tulus msang i langit, du fye là mulen di klola tmulen Tnalù Dwata i fgadean di dale. Na nun tulusla fbaling litè i dad yéél, na mlayam i dad to fagu di dee bung kaflayam balù tan bang i kayèla mimò dun.

⁷Na di kafngela tmulen Tnalù Dwata i fgadean dale, nun bong labè lmanaf lamwà mdà di bong mngalam sol i landè gusenana, na sanfatin ale, gfisanan ale na fnatin ale. ⁸Na i dad lawehla tatì gtidol di dalan i bong syudad, dunan banwe gumlansang i Amula Dyisas di krus. I guflingen syudad ani, dunan Sodom na Idyif. ⁹Na tlu duh tngà i klon dee dad to mdà di dad sahal to, na dad sahal lum-buk i dad to, na dad to sahal bung talù, na dad to mdà di sahal banwe, salu déén na neyela i dad laweh i dad mati ani, na fnangla falbang. ¹⁰Na di kfatila i dad to

tugad Dwata ani, kdee dademe to di tah tanà too lehew, na baling ale mimò i fista na nun kasabléla. Lehew ale, du i lwe to tugad Dwata ani, tatoola fanlayam i dad to mnè di tah tanà.

¹¹ Kabay di kakubu i tlu duh tngà, nun nawa mdà di Dwata fusuk di lwe to mati ani, na mto ale lêman, na tadag ale. Na i kdee dad to mite dale too ale likò.

¹² Na di taktola, lingela i bong talù mdà di langit, na manan di dale, “Salu gamu dini.” Na di keye i dad to dmuen dale, magket ale salu di langit magin di labun.

¹³ Klola magket salu tah, too mlinol, na malbà i satu alel di sfalò di dad gumnè di syudad, na fitu libu i dad to mati mdà di linol ani, na kalbong i dad to mtagak i là mati, too likò, na dnayenla i kdatah Dwata ditù di langit.

¹⁴ Na én gusen i galwe kanlikò, bay neyeyu, nun fa satu fan kel.

I kyuf i gfitu twang

¹⁵ Kafnge én, nyuf i gfitu kasaligan i kenen twang. Na di kagyufan dun nun dad mkit mdà di langit, na manla, “I glal magot i klamang banwe di tah tanà i gfun Amuito Dwata na i To Mgalékan, na kenen magot kel di landè sen.”

¹⁶ Na i lwe falò fat ulu sudeng di muna Dwata lkuad ale na mangamfù ale di kenen. ¹⁷ Na manla,

“Amumi Dwata Too Mtulus, ge i tagne mdà di kagatbuan kel ani, mlé gami bong fye di ge, du tafitem i bong glalam na tatanbuam magot i kdee di klamang banwe.

¹⁸ Na i dad to dmuen ge too ale flabè, bay tafitem i kalbutam.

Na ani takel i bangam mukum i dad to tamati, na bangam mlé i untung di dad saligam dunan dad tugadam,

na di kdee dad to nfunam, na kdee mafè ge,

balù mdanà ku demen mdatah.

Na takel i bangam too falmo i dad to gal falmo i dad to di tah tanà.”

¹⁹ Kafnge én, malwa i gumangamfù di langit, na teengu di laman i kaban gugkah i gusmulat i dad fakang Dwata di dad ton. Di kitegu ani, smilà, na nun bong uni, na too kmilet, na mlinol, na too mulen i dad lbatù tno.

I libun na i bong lmanaf naga dnagit dragon

12 Kafnge én, nun teengu di langit satu too bong gamtikeng nun gumtatekan, dunan satu libun msut, na lakuan i duh, na i bulen di dungan i blian, na di tah ulun nun kyangen, dunan sfalò lwe blatik. ² Maltien kenen na fan sut i tingaan, na mkit kenen du lyon i katdukan.

³ Na nun fa satu too gamtikeng msut di langit nun gumtatekan, dunan i too bong naga fulè, dnagit dragon. Na fitu i ulun na sfalò i sungketan, na di kat ulun nun kyangenan. ⁴ Na fagu di ikongan dyolan satu alel mdà di tlu di kdee blatik na ftatekan ditù di tanà. Na tadag kenen di muna i libun fan sut i tingaan, du fye knaanan i tingà di ksutan. ⁵ Na di ksut i tingà i libun ani, lagi. Na landè kibò i naga kmaan i tingà lagi falami sut du nun samkot dun, na neben salu di gusudeng Dwata di langit. Na nun duh kadang magot kenen i kdee dad banwe di tah tanà, na landè gamfisan kenen. ⁶ Na i libun ani mila kenen di banwe gulandè to, du nun gumnean tafatlagad Dwata kenen. Na déen gumifat Dwata kenen mlibu lwe latu nam falò duh i klon.

⁷ Na di bang én, nun bong kasfati di langit. Mikaél, i ulu di dad kasaligan Dwata, na i dademe kasaligan mdanà di kenen, sanfatila i bong naga fulè dnagit

dragon na malas i naga na i dad kasaliganan. ⁸Kabay fisan i naga na i dad kasaliganan, na fnang dale mnè fa di langit.

⁹Taman batla i bong naga na i dad kasaliganan mdà di langit ditù di tanà. Na i bong naga ani, dunan i ulad mdà di muna fa dnagit busaw, na Satanas én gal mgaw i dad to di klamang banwe.

¹⁰Kafnge én, lêmangu linge i bong talù mdà di langit, manan,

“Ani i kagdohò i kafalwà Dwata i dad to, na tafite Dwata i bong glalan magot i kdee,

na tambù i kagotan,

na tanun glal i To Mgalékan, dunan Krayst Dyisas.

Du i dmalam dad flane kito di kafaglut mduh na butang di muna Dwata, tabat mdà di langit.

¹¹Na dad flane kito di kafaglut tagfisanla Satanas

fagu di litè i Tingà Bilibili,

na mdà di ktulenla i Tnalù Dwata.

Na là mabtas di dale i nawala,

bay gatlagad ale mati.

¹²Taman flehew gamu dad mnè di langit,

bay too magakdo gamu dad mnè di tanà na di mahin,

du tadéén gukel Satanas,

na too sè kaflabea,

du gadean fukal nan i duh.”

¹³Na kagatwan i bong naga ani, tagbat kenen ditù di tanà, na dlun i libun i sut tingaan lagi. ¹⁴Kabay i libun, banlé Dwata kenen lwe fafak gambet fafak i bong kablak, du fye gayeng kenen mdà di bong naga ditù di gufnè kenen di banwe gulandè to i gumifat Dwata kenen di lam i tlu fali tngà, du fye là gnumah kenen i bong naga. ¹⁵Na i bong naga ani, dfun bong yéél gambet i bong dunuk mdà di baan, du kayean ku manul i libun. ¹⁶Kabay i tanà tmbang i libun, du nsafan i bong yéél mdà di bà i bong naga.

¹⁷Na ani baling gatnù i kaflabè i naga i libun. Taman mdà kenen du sanfatin i kdee bel i libun ani, dunan i kdee dad to mimen i flalò Dwata di dale, na tmulen i kaglut gablà di ku Dyisas. ¹⁸Na i bong naga dnagit dragon, tadag kenen di falak di kilil i mahin, du nun fatanan.

Lamwà i satu bong lmanaf mdà di mahin

13 Kafnge én, teengu i bong lmanaf i too kanlikò lamwà mdà di lam i mahin. Na nun sfalò sungketan na fitu ulun. Na di kat satu sungketan nun kyan-genan, na gsulat di kat ulun i dagit too sasè, du falmo i kdatah Dwata. ²Na i kitegu i bong kanlikò ani, gambet baweh i too bong yaw lag dnagit léofardo, bay i dad blian mahal gambet i bong labè lmanaf dnagit béar, na i baan gambet bà i bong liyun. Na blé i naga di bong lmanaf too kanlikò, i kenen tulus na glal magot salngad i bong glal i hari. ³Na i bong lmanaf i too kanlikò ani nun seey di satu ulun man nawam mati, bay tamgulè nan. Na i dad to di klamang banwe too ale tikeng, taman dee ale mlalò i bong kanlikò én. ⁴Na fnangamfù i dad to i bong naga, hae du tablén sa i glalan di bong kanlikò, na fnangamfùla i bong kanlikò, na manla, “Landè fakay gasngad di bong kanlikò ani. Na landè gamfisan dun.”

⁵Na i kdee kafdag na i too sasè gman i bong kanlikò gablà di Dwata tati faloh Dwata. Na faloh Dwata kenen mimò i knayean klo di fat falò lwe bulen. ⁶Ku talù i kanlikò ani galan falmo i kdatah Dwata, na too dee dad sasè manan gablà di dagitan, na i gumnean, na kdee dademe mnè di langit di saféd Dwata. ⁷Na faloh Dwata i bong kanlikò samfati i dad to Dwata na fnisanan ale. Na nun blé di kenen glal magot i kdee sahal lum-buk i dad to, na i kdee sahal bung to, na i kdee sahal talù, na i kdee sahal banwe.

⁸Na i dad to di tah tanà mangamfù ale di bong kanlikò, i kdee là gsulat dagitla di libru gugsulat dagit i dad to nun nawa landè sen, i tagnè gsulat déén di là fa mgimò i banwe. Na i Tingà Bilibili tafnati, kenen mfun libru ani.

⁹Taman ku nun klingeyu too gamu flinge. ¹⁰Ku én knayè Dwata di satu to bnilinggù kenen, na bnilinggù sa. Na ku én knayè Dwata di satu to bnanò kenen sundang, na bnanò sa. Na taman gito dad to nfun Dwata, too mabtas di gito ku too ito tmayud di kaflayam kel di gito na too ito smalig di kenen.

Msut i galwe bong kanlikò na lamwà mdà di lam i tanà

¹¹Kafnge én, teengu satu fa bong lmanaf i too kanlikò msut, na lamwà kenen mdà di lam i tanà. Na nun lwe sungketan, gambet sungket i tingà bilibili. Kabay i taluan gambet talù i naga. ¹²Na i galwe kanlikò ani nun glalan gambet i glal i muna bong kanlikò i mdek kenen. Na nlegesan i kdee dad mnè di tah tanà, du fye mangamfù ale di muna bong kanlikò, i tagseey satu ulun, bay tamgulê. ¹³Na i galwe bong kanlikò too dee nimoan dad gamtikeng, balù kel di kaftatekan lifoh mdà di langit kel di tah tanà di mata i dad to. ¹⁴Na gafgawan i dad to di tah tanà fagu di nimoan dad tnikeng gfaloh i bong muna kanlikò. Na dekan i dad to di tah tanà mimò alung i kafbaweh i muna bong kanlikò gseey i sundang bay tamgulê. ¹⁵Na lêman faloh Dwata i galwe kanlikò ani mlé nawa di alung i muna bong kanlikò, du fye gitalù, na gaganan mati i kdee dad to i là mangamfù di kenen.

¹⁶Na i galwe kanlikò ani nlegesan kdee dad to, dad to mdatah, dad to mdanà, dad to bong knun, dad to landè, dad to fasak, na dad to ise fasak, du fye fafkahan i ilè di kmalla gsen di kwanan ku demen di angasla, ¹⁷du fye landè

to gambayad na gamfabli silang ku nun ilean. Na i ilè fkah di dad to, dunan i dagit i muna bong kanlikò, ku demen numiru i dagitan.

¹⁸Silang glabat i satu to i gumtatek i dagit i bong kanlikò na i numiru i dagitan ku nun kfulungan mdà di Dwata. Na ku nun kfulungan, fye ku nubadan i numiru i bong kanlikò, du tagbuni i dagitan di numirun, na i numirun dunan nam latu nam falò nam.

I klingag dad to galwà

14 Kafnge én, teengu i bulul Sion, na tadag ditù i Tingà Bilibili na nun magin di kenen mlatu fat falò fat libu dad to. Na kat satu dale nun gsulat di angasla dagit Tingà Bilibili na i dagit Maan Dwata. ²Na lingegu i talù mdà di langit, i unin gambet i bong fikong na i uni bong kilet. Na i talù lingegu gambet i dee dad to kambit i dad arfala. ³Na i mlatu fat falò fat libu to tadag smalu di gusudeng i gumdatah, na di fat gambet lmanaf, na di lwe falò fat ulu, mlingag ale i falami lingag. Na alò dad mlatu fat falò fat libu to ani, i gmagan gambet i lingagla, du ale i tansò Tingà Bilibili mdà di dad salàla di tah tanà. ⁴Na i kdee dad to ani mlaneb, na landè fakay mlé dale salà di muna i Amula Dwata. Na samnagin ale i Tingà Bilibili balù tanè gusalun. Tansoan ale mdà di dademe dad to, du salngad ale i muna kantu gablà blé di Dwata na di Tingà Bilibili. ⁵Na dad to ani, là lmenla tmulen kéng, du landè gukulangla.

I tlu kasaligan Dwata

⁶Kafnge én, teengu satu kasaligan Dwata mayeng, na too mdatah kayengan. Na tulenan i Fye Tulen landè gusenan di dad to di tah tanà, di kdee sahal banwe, na di kdee sahal lumbuk i dad to, na di kdee sahal talù, na di kdee sahal bung to. ⁷Na falbongan i taluan, manan, “Tooyu nafè Dwata na dnayenyu i kdata-

han, du takel i bangan mukum i kdee dad to. Tooyu fnangamfù kenen i mimò kdee, langit, tanà, mahin, na i dad yéél.”

⁸Na nun galwe kasaligan mayeng gamtadol, na manan, “Tamalmo, tamalmo i bong banwe dnagit Babilon. Di muna fa, mdatah banwe, bay flangalla binula i dad to di kdee dad banwe, dunan i toola kimen i sasè knayè i lawehla, na mdà di dale, i dad to mdà di kdee banwe lalòla i dale nimò.”

⁹Na nun gatlu kasaligan gamtadol di lwe ani gine. Toon falbong i taluan, manan, “Ku simto mangamfù di bong kanlikò na i alung kafbawehan, na dmawat i ilean di angasan ku demen di kmalan, ¹⁰gamdawat kenen i flayam du mdà di too kaflabè Dwata. Na i dad to salngad i to én too fanlayam Dwata fagu di lifoh na sandawà dminè, di muna i dad kasaliganan na i Tingà Bilibili. ¹¹Na landè gusen i buk mdà di lifoh i gumaflayamla, na landè gugaftud i dad to mangamfù di bong kanlikò na i kafbawehan, na i dmawat ilè i dagitan, du maflayam ale mduh na butang kel di landè sen.” ¹²Taman gito dad to nfun Dwata, i dad to mimen i flaloan na smalig di ku Dyisas, too mabtas ku tmayud ito di kdee kaflayam kel di gito.

¹³Kafnge én, lingegu i talù mdà di langit, manan, “Sulatam ani. Tambù di duh ani, too nun kafye i dad to mati mdà di ksatatula di Amula Dyisas.” Na talù i Tulus Dwata, manan, “Too glut ani. Too nun kafye, du gaftud ale di dad nimòla, na gamdawat ale kadang i untung mdà di dad fye nimòla.”

I kaktu di tah tanà

¹⁴Na di keyegu teengu satu bukey labun na nun sudeng di tah labun na i bawehan i tingà to na nun kyangenan blawen na kitinan i gamban sangget.

¹⁵Na nun fa satu kasaligan Dwata lamwà

mdà di gumangamfù di Dwata, na toon falbong taluan tamlo di to sudeng di labun, manan, “Nebem i sanggetam na tambù ge kamtu i fulem du taga nan, du ani i bang kaktu di tah tanà.” ¹⁶Taman i to sudeng di tah labun walan i sanggetan di tah tanà, na tamaktu i kdee taga di tanà.

¹⁷Na nun dademe kasaligan Dwata lamwà mdà di gumangamfù di Dwata di langit, na nagotan i gamban sangget.

¹⁸Na nun fa satu kasaligan lamwà mdà di gudamsù di Dwata di lam i gumangamfù di Dwata, dunan i kasaligan munung i lifoh na toon falbong i taluan tamlo di kasaligan magot i gamban sangget, manan, “Nebem i sanggetam, na kantum dad bunge grép di tah tanà du taga nan.” ¹⁹Taman wal i kasaligan i sanggetan di tah tanà na tamaktu i dad bunge grép, na batan di gumlà Dwata, dunan i kaflabè Dwata na i flayaman i dad to sasè. ²⁰Na i bunge grép ani fanlàla ditù di lwà i banwe, na lamwà mdà di gumlà dun too bong litè, na kn-galam i gudmunukan sdife, na mdadong tlu latu kilumitru kawag i gumalohan.

I fitu kasaligan i mebe i fitu flayam

15 Kafnge én, teengu i satu too bong gamtikeng ditù di langit. Nun fitu kasaligan Dwata mebe i fitu bung flayam. Na di kafnge kadang i fitu dad flayam ani, ani gusen i kaflabè Dwata.

²Na teengu i gambet mahin, bay sfihu i kbawehan, na masbool i lifoh. Na teengu i dad to gamfisan i bong kanlikò na i alung i kafbawehan, du làla dnawat i numiru i dagitan. Na kdeela tadag di kilil i mahin kafbaweh sfihu, na kat satu dale magot i gambet fuglung dnagit arfa tablè Dwata dale. ³Na kdeela mlingag i lingag Mosis i lifan Dwata, na i lingag Tingà Bilibili. Na ani manla, “Amumi Dwata Too Mtulus,

too mdatah na too gamtikeng i kdee dad nimoam.

Ge i too glut Hari di kdee dad to di kdee dad banwe,
na too matlu na too glut i kdee dad nimoam.

⁴E Amumi, kdee dad to mafè ge,
na dmayen na fdatah ge,
du ge alò i too mtiu du landè salaam.
Kdee dad to di kdee banwe salu ale kadang di ge,
na mangamfù ale di munam,
du tateenla i kdee dad nimoam too matlu.”

⁵Kafnge én, lèman nun fite di deg, na teengu lanwa i gumangamfù di Dwata déén di langit, na teengu i Too Mdatah Sibay i gumnè Dwata. ⁶Na lamwà di gumangamfù di Dwata fitu kasaligan mebe i fitu bung flayam, na kamlaweh ale bukay too mlaneb na too mneng, na nun blawen glabéd di dad kfela.

⁷Na satu di fat gambet lmanaf sankatan banlé tukung blawen i fitu kasaligan. I dad tukung én too fnò i kaflabè Dwata, i Dwata mto landè gusenán. ⁸Na i gumangamfù Dwata too fnò buk, du mdà di bong kdatahan na ktulusan. Na landè fakay fusuk di gumangamfù én, silang ku tafnge i fitu bung flayam nebe i fitu kasaliganan.

I kakok dad kasaligan i fitu tukung

16 Kafnge én, lèmanu linge bong talù mdà di gumangamfù di Dwata, na ani manan di dad fitu kasaligan, “Mdà gamu na kokyú di tanà i lam i dad fitu tukung gugkah i bong kaflabè Dwata.”

²Taman mdà i tnanin kasaligan na kokan i kenen tukung di tah tanà. Di kagkokan kenen tukung, kel di dad to i dmawat ilè i bong kanlikò na mangamfù di kabawehan malbang bkukang too sasè na too tanduk.

³Kafnge én, mdà i galwe kasaligan na kokan i kenen tukung di tah mahin. Na di kagkokan kenen tukung, i mahin mbaling litè gambet litè i to mati, na kdee lmanaf di lam i mahin mti mati.

⁴Kafnge én, mdà i gatlu kasaligan na kokan i kenen tukung ditù di dad yéél na dad sfuten. Na di kagkokan kenen tukung mbaling litè i dad yéél. ⁵Na lingegu i gman kasaligan Dwata i magot dad yéél, manan,

“E Dwata, too ge mtiu, du landè salaam, na tagnè ge mdà di katatbuan kel ani, na too matlu i kukumam fagu di kfebem dad flayam ani.

⁶Du tafalohla litè i dad to nfunam, na tafnatila dad tugadam, taman tafninumam ale i litè, du ani untungla di dad sasè nimòla.”

⁷Kafnge én, nun lingegu tmimel mdà di gudamsù, manan,

“Hae, Amumi Dwata Too Mtulus, too glut na matlu i dad kukumam.”

⁸Kafnge én, mdà i gfat kasaligan na kokan i kenen tukung ditù di duh. Na di kagkokan kenen tukung i init i duh mbaling init i lifoh, na gaganan smakuf i dad to di too sasè kinit. ⁹Na nun dad to sakuf mdà di sasè kinitan, taman too sasè manla du falmola i kdatah Dwata i magot i dad flayam. Kabay là ale msal na kmagol i dad salàla, na là ale dmayen i kdatahan.

¹⁰Kafnge én, mdà i glime kasaligan na kokan i kenen tukung di gusudeng i bong kanlikò. Na di kagkokan kenen tukung mbaling kmifu i kagot bong kanlikò, na nakét i dad to déén i dilàla, du too sè katduk. ¹¹Na falmola i kdatah Dwata di langit fagu di sasè gmanla, hae du mdà di too sasè katduk i lyalola, na i too dee bkukangla. Kabay knean là ale msal na kmagol i sasè nimòla.

¹²Kafnge én, mdà i gnam kasaligan na kokan i kenen tukung ditù di bong yéél dnagit Yufatis. Na di kagkokan ke-

nen tukang, i yéél én mbaling kafag, du fye nun dalan i dad harì fan kel mdà di gusut i duh. ¹³Kafnge én, teengu tlu busaw i kafbaweh fak. Na i satu busaw lamwà mdà di bà i bong naga fulè dnagit dragon, na i galwe busaw lamwà mdà di bà i bong kanlikò, na i gatlu busaw lamwà mdà di bà i tugad Satanas. ¹⁴Na i dad tlu busaw ani mdà ale di ku Satanas, na too dee gamtikeng nimòla. Na salu ale di kdee dad harì di klamang banwe du santifunla i dad sundalula, du fatlagad di bong kasfati di Dwata i Too Mtulus di mabtas duh tamgalékan.

¹⁵Na man Krayst Dyisas, “Toom fanlinge i mangu ge. Kakelgu gambet kakel i to tmaku, du landè gmadè ku tan i duh dun. Na nun kafye di to là kudang di klon fatan, bay fadlug lamsak i klawehan, du fye gatlagad na laan flaweh na laan myà di kakelgu.” Ani gman Dyisas.

¹⁶Na i dad busaw gine santifunla i dad harì na dad sundalula di satu banwe dnagit Armagèdon di talù i dad to Hibru.

¹⁷Kafnge én, mdà i gfitu kasaligan na kokan i kenen tukang di bleng i langit na tanà. Na kagkokan i kenen tukang nun satu bong talù mdà di gumangamfù di Dwata fdu di gusudeng i gumdatah, manan, “Tafnge sa nan.” ¹⁸Na too smilà, na nun dad bong uni, na too kmilet, na too mlinol. Landè gasngad i bong linol ani tambù fa di kagatbù i dad to di tah tanà. ¹⁹Na i bong banwe Babilon malmo, na masatngà di tlu. Na dademe malbang banwe tamalmo. Na là glifet Dwata i bong sasè nimò i dad to di bong banwe Babilon. Taman frinuman ale i binun, dunan toon ale fanlayam du mdà di kaflabeen dale. ²⁰Na i kdee dad fungul na kdee dad bulul mti lana di mata. ²¹Na nun malbang lbatù tno mtatek mdà di langit, na i kablat i kat satu lbatù ani mdadong lime falò kilu, na tatek di tah i dad to. Na too dee sasè gman i dad to

i falmo i kdatah Dwata, hae du mdà di too sè flayam febe Dwata di dale.

I libun mkat lagi smakay i satu lmanaf too kanlikò

17 Kafnge én, salu di deg satu di fitu kasaligan Dwata magot i tukang, na manan di deg, “Magin ge deg na fiteta ge i flayam blé Dwata kadang di libun too dilè mkat lagi, dunan i bong banwe mdadong di dee dad yéél. ²Na dad harì di tah tanà, magin ale di magagyà nimò i libun mkat lagi. Na dee dademe dad to di tah tanà gagin di kenen di kimoan sasè knayè i lawehan na sadi mbaling ale langal di ksasè nimò.”

³Na lêman agu nebe i kasaligan fagu di Tulus Dwata di banwe gulandè to. Na teengu i libun sudeng di tah i bong lmanaf too kanlikò bnatak fulè, i nun fitu ulun na sfalò sungketan, na gsulat di kenen i dee sasè dagit i falmo kdatah Dwata. ⁴Na lamsak i libun i too mabtastafut mlonu na fulè, na dee dad kasblawen, mabtastafut batu, na férilas. Na nun kitinan tabù blawen fnò i kdee bung too sasè nimoan i galan kakat lagi. ⁵Na gsulat di angasan satu dagit na gbuni i gumtatek i gman déén, manan, “Ani bong banwe Babilon i gumdà i kdee dad libun mkat lagi, na kdee dademe bung i dad too magsik nimò di tah tanà.”

⁶Na teengu talangal i libun ani, langal di litè i dad to nfun Dwata, i dad mati mdà di kafaglutla di ku Dyisas.

Na di kitegu kenen toogu tikeng. ⁷Na i kasaligan Dwata talù di deg, manan, “Tan i duenam too tikeng? Tulenta ge i gumtatek i libun ani, na i bong kanlikò i snakayan i nun fitu ulun na sfalò sungketan. ⁸Na i lmanaf too kanlikò teenam mnè di tah tanà di muna, bay ani tamati, tabat kenen di lam i mngalam sol landè gusenana. Kabay nun duh kadang lamwà kenen mdà di bong mngalam sol, du fye

fadlug di gumaflayaman. Na én dad to là gsulat i dagitla di libru gugsulat dagit i dad to gamfun nawa landè sen di là fa mgimò i klamang banwe, too ale tikeng di kitela i kanlikò ani. Tikeng ale, du di muna fa, mnè kenen di tanà, na sadni tamati, bay lê samfulè.

⁹“Silang glabat satu to i gumtatek ani, ku nun kfulungan mdà di Dwata. Na i dad fitu ulu i kanlikò ani, dunan fitu bulul gusudeng i libun na satu gumtatekan dunan fitu hari. ¹⁰Lime di dale tagfisan, na i satu magot fa i banwe, bay nun satu là fa kel, bay ku takel, là sa mlo i kagotan. ¹¹Na gablà di bong kanlikò mnè di muna di tah tanà, bay sadni tamati, kenen i gwalu hari. Na kenen satu di dad fitu gine, na fadlug kenen di gumaflayaman.

¹²“Na lêman i sfalò sungket i kanlikò i teenam dunan sfalò dad hari, bay là fa tambù i kagotla. Nun duh kadang nun glal gablé di dale magot i banwe gagin di bong kanlikò, bay là mlo kagotla. ¹³Na i sfalò hari ani sasatu i nawala. Taman bléla di bong kanlikò i dale eneg na glal. ¹⁴Na sanfatila kadang i Tingà Bilibili. Kabay gfisanan ale, du Dyisas i Amu di kdee dad amu, na kenen i Hari di kdee dad hari. Na magin di kenen i dad to tamgalékan, dunan i dad to too gsalig di klalòla kenen.”

¹⁵Na lêman talù kasaligan Dwata di deg, manan, “Na i dad yéél teenam én gusudeng i libun mkat lagi, dunan i dee sahal dad to mdà di kdee sahal banwe na mdà di kdee sahal talù.

¹⁶“I bong kanlikò ani na i sfalò sungketan Tateenam, dunan i dad sfalò hari, na balingla knang nawa i libun mkat lagi. Na falmola kenen du nwèla di kenen i dad knunan gagin i klawehan, na knaanla ungadan, na i gtagak snaku-fla di lifoh. ¹⁷Hae, gamgimò ale én, du Dwata fkah dun di nawala, du fye gdohò i knayean. Taman sasatu nawala mlé i

glalla magot di bong kanlikò kel di kag-dohò i dad tnalù Dwata. ¹⁸Na i libun mkat lagi Tateenam, dunan i bong banwe magot kdee dad hari di tah tanà.”

Malmo banwe Babilon

18 Kafnge én, teengu satu kasaligan Dwata fdanà mdà di langit. Nun bong glalan na i knengan magtuyal i klamang banwe. ²Toon falbong i taluan, manan,

“Tamalmo nan. I bong banwe Babilon tamalmo,

na ani tambaling gumnè

i dad sasè tulus,

i dad busaw,

na i kdee bung sasè na magagsik anuk di bnas.

³Na takel kdee ani di dad to di kdee sahal banwe,

du magin ale di libun, dunan i banwe Babilon, mimò too sasè knayè i lawehla,

na i dad hari di tah tanà magin di kimoan i magagyà nimò,

na dad to gal fabli di tah tanà, mbaling ale dad to nun bong knun, du mdà di kbayadan i kdee kayean.”

⁴Kafnge én, lingegu satu talù mdà di langit, manan,

“E dad togu, lamwà gamu di banwe én, du fye là gamu gagin di kagsalà i sasè libun ani,

du fye là gamu gakuf di kaflayaman kadang di fulé duh,

⁵du i dad salaan tatoo maslasud na tagafat di langit,

na là sa glifet Dwata i too sasè nimoan.

⁶Na bnalas di kenen i kaflayam i galan flayam gamu,

na ku tan i kalbong i flayaman i dademe, lwe dulè i kablat i kaflayam i flayam Dwata kenen.

Na ku tan i kaflabè i libun ani di gamu, lêman lwe dulè fa i kablat i kaflabè Dwata kenen.

⁷Salngad di kafdatahan i kton na kime-
nan i sasè knayean,
én sa kablat i kaflayam na klidù nawa i
blé di kenen.

Fdag kenen, manan, ‘Agu i satu gum-
datah, ise agu satu libun balu,
na landè klidù nawagu kel di landè sen.’

⁸Taman du ani manan, baling mlal kel
di kenen dad kaflayam,

i sasè tduk, i bong klidù nawa, na kbitil.
Na snakuf kenen kadang di lifoh na mti
sakuf,

du Amuito Dwata i mukum na mlayam
kenen, too mtulus.

⁹“Na i dad harì di tah tanà, i gagin
di kenen di kimoan i too sasè knayè
i lawehan, too ale mngel na too ale
mlanu di kitela i buk ksakuf kenen. ¹⁰Na
tadag ale fawag, du too ale likò, du ken
gakuf ale di bong kaflayaman. Na kdeela
mangman,

‘Magakdo. Tay magakdo,
du di muna fa bong banwe Babilon too
mdatah,

bay tatoo mlal kakel i kalmom.’

¹¹“Na dad to gal fabli mngel na mlanu,
du mdà di kalmon, du talandè dad to
mayad i dad fablila, ¹²i blawenla na dad
salafila, na dad mabtas batula, na i dad
férlas, na i dad dee bung safut mab-
tas, mlunu na fulè, na i kdee bung kayu
too mangbun, dad kandeem nimòla mdà
di malbang kifan dad lmanaf éléfanti,
mabtas kayu, tabaga, tek, na dad batu
dnagit marmol. ¹³Na talandè mayad i
dad bol uten, na i too fye bun gal fal-
buk, bulung dnagit mira, dademe fang-
bun i litak i kayu, dad binu, tabè, arina,
trigu, dad baka, dad bilibili, dad kudà,
na dad sbung kariton gal snakay i dad
to, na dad to fasak na dademe dad to
bnilanggù galla fabli. Kdee ani landè nan
mayad dun.

¹⁴“Na man i dad to gal fabli di li-
bun guflingen i banwe Babilon, manla,
‘I kdee dad knunam i toom nibal ta-

landè nan gdè, mti malmo, na i dad gafye
nawam talana di ge.’

¹⁵“Na i dad gamwè bong knun mdà di
kafablila i dad mabtas déén, tadag ale
kadang too fawag, du too ale likò ku
gakuf ale di too sasè kaflayaman. Too
bong klidù i nawala na mngel na mlanu
di gaslok i banwe ani, ¹⁶na manla,
‘Magakdo. Tay magakdo i bong banwe
ani,

du tagnè gal kamlaweh i safut too mab-
tas, mlunu na fulè,

na tagnè mkas blawen, na dad batu too
mabtas, na dad férlas.

¹⁷Kabay di là mlo ani, i kdee dad knunan
tatoo mlal malmo.’

“Na i kdee to mebe i dad kafal, na i
dademe mimò di dad kafal, i kdee to
smakay, na i kdee to meye i klidùla di
tah i mahin, slame ale tadag too fawag.

¹⁸Na di kitela i buk mdà di ksakuf i
banwe ani, kdeela mkit na manla, ‘Landè
dademe banwe gasngad i bong banwe
Babilon.’ ¹⁹Na du too mlidù i nawala,
bnubulla kfung i tanà ulula, na mngel na
mlanu ale, na manla,

‘Magakdo. Tay, magakdo i bong banwe
ani,

du mdà di knunan

mbaling nun bong knun

i kdee dad mfun i dad kafal.

Kabay di là mlo, tatoo mlal malmo i kdee
dad knunan.

²⁰Kabay gamu dad mnè di langit,

too gamu flehew di kalmo i bong banwe
ani,

na gamu dad nfun Dwata, gamu dad to
dek Dyisas Krayst, na gamu dad tu-
gad Dwata flehew gamu,

du tanukum Dwata i banwe ani na toon
fanlayam, du balasan i dad sasè
mgimò di gamu di muna fa.”

²¹Kafnge én, teengu satu mtulus
kasaligan Dwata na nketan i batu sal-
ngad kalbong i bong batu di gilingan, na

i kagketan flesan bat ditù di lam i mahin,
na manan,

“Gambet ani i kagakto kalmò
i bong banwe Babilon,
na talà lêman teen i syudad ani.

²² Na talà lêman linge di banwe ani i kak-
bit dad arfa,
na dad to mlingag, na dad to samlali, na
dad to mfêw.

Na balù tan kfulung i dad to,
talandè to mimò déén.

Na talà linge déén
uni i gilingan.

²³ Na talà lêman teen di banwe ani kneng
i salò.

Na talà lêman linge klehew
i dad lagi na dad libun falami sdeme.
Di muna fa i dad to gal fabli too ale
mgafè di tah tanà.

Fagu di kafgawam i dad to di banwe
ani, tamafgaw dad to mdà di kdee
banwe.

²⁴ Tatoo falmo Dwata i banwe Babilon,
du déén gumite i kfaloh i litè i dad tugad
Dwata,
na dademe dad to nfun Dwata,
na balù i litè i kdee dademe dad to bnanò
di tah tanà.”

Bong klehew di langit

19 Na kafnge én, lêmangu linge i
talù gambet talù i bong dee dad
to stifun déén di langit, mkit ale, manla,
“Dnayenito Dwata.

Dnayenito kenen i falwà gito, too
mdatah kenen, na too mtulus di
kdee.

² I kukuman too glut na too matlu.
Tafanlayaman i libun mkit lagi,
du falmon i dad to di tah tanà fagu di too
sasè knayè i lawehan.

Na tagbalas Dwata litè i dad saligan
tafnati i libun ani.”

³ Na mkit ale lêman, manla,
“Dnayenito Dwata.

I buk mdà di ksakuf i banwe én tatì mbuk
kel di landè sen.”

⁴ Kafnge én, i lwe falò fat ulu di dad
to faglut, na i fat gambet lmanaf i too
mto, lkuad di muna Dwata, i sudeng di
gusudeng i gumdatah, du mangamfù ale
di kenen, na manla,
“Too glut sa. Dnayenito Dwata.”

⁵ Na mdà di gusudeng i gumdatah nun
talù, manan,
“Dnayenito Dwataito,
i kdeeyu dad lifanan,
gamu dad to mafè kenen,
dad to mdanà na dad to mdatah.”

⁶ Na kafnge én, lêmangu linge i talù
gambet talù i bong dee dad to, i unin
gambet luk i bong fikong, na uni i bong
kilet. Na lingegu i kitla, manla,
“Dnayenito Dwata.

Du Amuito Dwata Too Mtulus i magot i
kdee.

⁷ Na kdeeito flehew,
dnayenito na fdatahito kenen.
Du takel nan i bang kasdeme i Tingà
Bilibili,

na tafatlagad i libun nwean.

⁸ Na gablé di libun i klaweh too bukey,
i too mneng na too mlaneb na lsakan.”
Na i gumtatek i mabtass klaweh ani,
dunan i kdee dad matlu nimò mgimò i
dad to tanfun Dwata.

⁹ Na man i kasaligan Dwata di deg,
“Sulatam ani. “Too nun kafye di dad to
nlak di kasdeme i Tingà Bilibili.” Na lê-
man manan di deg, “I mangu ani, too
glut tnalù Dwata.”

¹⁰ Kafnge én, lkuad agu di muna i
kasaligan du fan agu mangamfù di ke-
nen. Kabay balingan man di deg, “Nang
ge mangamfù di deg, du alò agu salig
Dwata gambet ge na dad flanekam
tmulen i kaglut gablà di ku Dyisas. Alò
Dwata gumangamfuam.”

I kaglut tagtulen gablà di ku Dyisas én
sa i tafgadè di dad tugad Dwata.

I smakay di bukay kudà

¹¹ Na kafnge én, teengu i langit malwa, na déén di munagu nun bukay kudà na i dagit i to smakay i kudà ani, dunan Gsalig na Glut, na too matlu i kukuman na keben i kasfati. ¹² I matan gambet i lifoh dminè, na di tah ulun nun dee kyan-genan. Na nun dagit i gsulat di kenen, na kenen alò i gmadè dun. ¹³ Na i klawehan taalam di litè, na i dagitan Tnalù Dwata. ¹⁴ Na too dee sundalu di langit mlalò kenen, na lamsak ale i klaweh bukay na mlaneb, na smakay ale i dad kudà bukay. ¹⁵ Na lamwà mdà di baan i too gamban sundang, du ani fisanan i dad to di sahal banwe. Na i kagotan dale landè gamfisan kenen. Nlék ale Dwata Too Mtulus gambet i kafà bunge grép, du toon ale fanlayam, mdà di kafabea dale.

¹⁶ Na nun dagit gsulat di klawehan na di fuadan, manan, “Harì di kdee harì na Amu di kdee amu.”

¹⁷ Na teengu satu kasaligan Dwata tadag ditù di duh, na falbongan i taluan, du tlon i kdee anuk mayeng ditù di tah, manan, “Salu gamu dini na stifun gamu, du nun bong fkaan Dwata gamu. ¹⁸ I fkaanan gamu i ungad i dad harì, na i dad ulu di dad sundalu, na i dad sundalu, na i dad kudà na i dad smakay i kudà, na ungad i kdee dad to, balù dad to fasak ku demen ise fasak, na balù dad to mdanà ku demen mdatah to.”

¹⁹ Kafnge én, lêgu teen i bong kanlikò na teengu dad harì di tah tanà, na dad sundalula. Stifun ale du sanfatila i to smakay i kudà bukay na i dad sundalun. ²⁰ Kabay baling gakfè i bong kanlikò na i tugad Satanas, dunan i gal mimò dad tnikeng gfaloh i bong kanlikò. Na fagu di dad gamtikeng ani tafangawan i dad to tagamdawat ilè i bong kanlikò na i gal mangamfù di kafbawehan. Na i bong kanlikò na i tugad Satanas sdulè ale

bat mto ditù di lanaw lifoh dminè sandawà. ²¹ Na i dad sundalula mati ale fagu di sundang lamwà di bà i to smakay i kudà bukay. Na i kdee dad anuk di bnas, too ale fabsol kmaan dad ungad i dad to mati.

Mbakus Satanas mlibu fali

20 Kafnge én, lêmangu teen satu kasaligan Dwata fdanà mdà di langit. Nagotan i kunsì i too mngalam sol landè gusenana na kitinan i bong sangkali. ² Na flesan kanfè i bong naga, dunan i busaw dnagit Satanas, i ulad di muna. Bnakusan kenen sangkali. Na mlibu fali klon laan galwà. ³ Na batan Satanas ditù di lam i mngalam sol landè gusenana. Na tnakaban na knunsian na fkahan ilè déén, du fye landè fakay lamwa dun, na du fye là nan mgaw Satanas i dad to di dad sahal banwe kel di sikof i mlibu fali. Di kafnge mlibu fali, falwà kenen là mlo.

⁴ Na lêmangu teen déén di langit i dad gusudeng i dad gumdatah, na i dad sundeng déén, i dad to tamablè glal mukum i dad to. Na teengu dad layef i dad to fnati mdà di kaglut tagtulenla gablà di ku Dyisas na ktulenla Tnalù Dwata. Là ale mangamfù di bong kanlikò ku demen di kafbawehan, na là ale lmen dmawat i ilean di angasla ku demen di kmalla. Na lèman ale nték Dwata mdà di fatila na gagin ale ku Dyisas Krayst di kagotan klo mlibu fali. ⁵ Ani sa i tnanin kték Dwata i dad to, bay i dademe dad to tamati, là ale fa mték silang kakubu mlibu fali. ⁶ Too nun klehew na kafye i dad to gakuf di tnanin kték i dad to. Lehew ale du landè gagan i galwe fati di dale, dunan i kafalayam landè gusenana. Kabay mgimò ale dad bà di Dwata na di ku Krayst Dyisas na gagin ale di kagotan di lam i mlibu fali.

I kfishan Satanash

⁷Di kakubu i mlibu fali, ftaku Satanash mdà di sol gumakusla kenen.

⁸Kafnge én, mdà kenen na lanngaban i kdee dad sahal banwe di klamang banwe, du fangawan dad to. Na i dad sahal banwe ani, dnagit ku Gog na Magog. Santifunan dad to du fye sanfatila Dwata. Na là gse i kdeela du gambet falak di kilil i mahin. ⁹Na magu ale di klamang banwe na sanlibutla i gumnè i dad to Dwata di syudad i mabtas di Dwata, dunan Dyérusalém. Kabay nun lifoh mdà di langit fdanà di dad to sasè, na mti ale sakuf.

¹⁰Na Satanash i busaw gal mgaw i dad to, bat kenen ditù di lanaw lifoh sanbool sandawà dminè, i tagumbat i bong kanlikò na i tugad Satanash. Na déén i gumaflayamla mduh na butang kel di landè sen.

I sangal kukum Dwata

¹¹Kafnge én, teengu i too bong gusudeng bukay na i gumdatah sudeng déén. Na i tanà na langit lana di muna Dwata na talà nan teen dun. ¹²Na teengu i kdee to tamati, dad mdatah na dad mdanà to, na tadag ale di muna i gumdatah, na nukaan i dad libru. Na i satu libru nukaan, dunan i gugsulat dagit i kdee dad to gamdawat nawa landè sen. Na i kdee dad to tadag déén nukuman mdà di kdee dad nimòla gsulat di dad libru. ¹³Na balù i dad tamati di mahin, na i kdee layef mdà di gumnè i dad mati dnagit Hadis, i kdeela nukum Dwata mdà di dad mgimòla klola mto di tah tanà.

¹⁴Kafnge én, i fati na Hadis gbat ditù di lanaw lifoh. Na i lanaw lifoh ani dunan i galwe fati.

¹⁵Na ku simto dagit i là gsulat di libru gugsulat i dagit dad to gamdawat nawa landè sen, tatì ale bat ditù di lanaw lifoh.

I falami langit na falami tanà

21 Kafnge én, di keyegu teengu i falami langit na i falami tanà, du i muna langit na muna tanà talana di mata, na talandè mahin. ²Na teengu i syudad nfun Dwata, i falami Dyérusalém, fdanà mdà di Dwata di langit. I kafye baweh i teengu gambet i satu libru sandeme takamlaweh i too fye baweh klaweh du tagatlagad smitong i yaanan. ³Na nun lingegu i bong talù mdà di gusudeng i gumdatah, manan, “Neyeyu, mdà ani mnè Dwata di saféd i dad ton. Na mnè kenen di dale na mgimoan ale dad ton, na kenen i mgimò Dwatala. ⁴Na nifun i kdee lwak di matala, na landè mati, landè mlidù, landè mngel, na landè katduk, du i dad muna takubu, na kdee matlas.”

⁵Kafnge én, i sudeng di gusudeng i gumdatah, manan, “Neyeyu ani, fnalamigu i kdee.” Na manan di deg, “Sulatam i kdee ani, du kdee tnalugu too glut na too gsalig.” ⁶Na ani fa manan, “I kdee tagdohò nan. Agu gutambù i kdee na agu alò fakay mnge i kdee, agu tagnè mdà di kagatbuan kel ani, na kel di atuan landè gusengu. Na banlégu yéél dad to malinum, dunan i yéél mlé nawa landè sen na làgu fbayad dale. ⁷Na i dad to gamfisan i kdee sasè mkel di dale di klalòla deg, ale gamdawat i kdee kafye blégu dale. Na mbaling agu Dwatala, na ale mgimògu dad togu. ⁸Kabay i dad to likò mlalò deg na dad to kmagol i kafaglutla di deg, dad to mimò kdee bung sasè nimò, dad to manò, dad to mimen i sasè knayè i lawehla, dad to gal stulen di dad sasè tulus na mimò dad gamtikeng fagu di dale, i dad to mangamfù di dad ise glut dwata, i kdee dad to tmulen kèng, na kdee ani, mafayam ale di lanaw lifoh nbol sandawà dminè. Na ani i galwe fati.”

Falami Dyérusalém

⁹Kafnge én, salu di deg satu di dad fitu kasaligan Dwata tamagot i dad fitu tukung fnò i fitu sangal flayam. Na talù di deg, manan, “Salu ge dini na fiteta ge i libun sandeme, i fan nwè i Tingà Bilibili.” ¹⁰Na neben agu fagu di gnagan i Tulus Dwata ditù di tah i too mdatah bulul. Na fiten deg i syudad nfun Dwata, dunan i falami Dyérusalém fdanà mdà di langit mdà di Dwata. ¹¹Na too samlinang du mdà di bong kneng i kdatah Dwata. Samlinang gambet kneng i satu too mabtas batu dnagit dyasfér, na too mtu knengan. ¹²Na nun bong labatan too mdatah, na nun sfalò lwe gufusukan, na sfalò lwe kasaligan Dwata munung di dad gufusukan. Na kat gufusuk nun gsulat déén i dagit i dad sfalò lwe bel Israël.

¹³Na di labat nun fat kililan, na kat i fat kililan nun tlu gufusuk. Gsen di gugut i duh nun tlu gufusuk, na tlu gsen di gufdu i nus sabnal, na tlu gsen di gufdu i nus timul, na tlu gsen di gusdaf i duh. ¹⁴Nun sfalò lwe malbang batu gugafdak i bong labat ani. Na tagsulat di dad batu ani dagit i sfalò lwe dad to dek i Tingà Bilibili.

¹⁵Na i kasaligan Dwata i talù di deg nun neben btas blawen, du bantasan i syudad ani, na i dad gufusukan, na i bong labatan. ¹⁶Na i syudad ani salngad i ktahaan na i kabalan. Na bantasan i syudad na i ktahaan lwe libu fat latu kilumitru, na i kabalan na i kdatahan salngad. ¹⁷Na bantasan i bong labatan na i kdatahan nam falò mitru. Na btas i nagot i kasaligan salngad di gito btas.

¹⁸Na i labat mgimò mdà di satu mabtas batu mlunu dnagit dyasfér. Na i syudad mgimò mdà di glut blawen na too mtu gambet i sfihi. ¹⁹Na di tah i dad batu gugtadag i labat nun dad sahal batu too mabtas. I tnanin batu fnalasla dunan dyasfér na mlunu batakan, i galwe batu

dnagit safira na mlunu i batakan, i gatlu batu dnagit agata na dee sahal batakan, i gfat batu dnagit ésméralda, na batakan satu klunu, ²⁰i glime batu dnagit sardonik na batakan fulè, i gnam batu dnagit karnalina na batakan fulè, i gfitu batu dnagit krisolito na batakan mlalél, i gwalu batu dnagit birilo na batakan mlunu na mlalél, i gasyem batu dnagit tofasyo na batakan mlalél, i gasfalò batu dnagit krisofraso na batakan bukay, na i gasfalò satu batu dnagit hasinto na batakan fulè, na i gasfalò lwe batu dnagit amatista na batakan mlunu na fulè. ²¹Na i dad sfalò lwe gufusuk di syudad ani slame férlas. Na kat satu gufusuk nun satu malbang férlas. Na dalan i syudad Dwata ani slame blawen na too minal gambet i sfihi.

²²Na landè teengu i gumangamfù di Dwata di syudad én, du landè gukmamu dun, du déén Amuito Dwata Too Mtu-lus na Tingà Bilibili, na ale gumangamfù i kdee. ²³Na landè gukmamu i kneng i duh na i bulen di syudad én, du i tmuyal di syudad i bong kneng Dwata na i Tingà Bilibili kenen i salò. ²⁴Na i dad to mdà di sahal banwe magtuyal ale i knengan, na i dad hari di tah tanà, nebela i knunla salu ditù. ²⁵Na i dad gufusuk di syudad là tnakab di mduh na landè sa butang. ²⁶Na i dad mabtas kandeén na knun di dad banwe di tah tanà nebe di syudad. ²⁷Kabay landè sasè fakay gfusuk déén ku demen i dad to mimò i dad magagyà nimò demen tmulen kéng, là ale gfusuk. Alò fakay gfusuk i dad to tagsulat dagitla di libru i Tingà Bilibili i gusmulat dagit i kdee dad to gamfun nawa landè sen.

I yéél gamlé falami nawa

22 Kafnge én, lêman nun fite kasaligan Dwata di deg, i satu yéél gamlé nawa landè sen di dad to. Too mtu, na maloh mdà di gusudeng Dwata na i Tingà Bilibili. ²Na i dalan gumaloh

yéél ani di gutngà i dalan i syudad. Na di sbalà kilil i yéél nun kayu gamlé falami nawa, na munge klit bulen, sfalò lwe dulé di sfali, na i doonan i bulung du fye mgulè i dad to di sahal banwe.

³Na i kdee knang Dwata landè déén. Kabay déén i gusudeng Dwata na i Tingà Bilibili di syudad ani. Na i dad salig Dwata mangamfù ale di kenen. ⁴Na di bang én, teenla i baweh Dwata na i dagitan gsulat di angas i kat satu dale. ⁵Na di bang én, talandè kifu. Na landè gukmamu i salò ku demen kneng i duh, du Amuito Dwata mgimò salòla. Na i kagotla magin di Dwata kel di landè sen.

Tamdadong i kasfulè Dyisas Krayst

⁶Kafnge én, talù i kasaligan Dwata di deg, manan, “Too gsalig na glut i kdee dad tnalù ani. Na Amuito Dwata, i mlé i Tulusan di dad to tugadan di muna fa, dekan i kasaliganan ditù di dad saligan, du fye fiten i dad fan kel.”

⁷Na man Dyisas, “Fanlingeyu agu. Tamdadong i kasfulègu. Na nun kafye di dad to mimen i gman kdee tnalù tagfite di libru ani.”

⁸Na agu Dyan, tamlinge na tamite i kdee ani. Na di kaklingegu na di kitegu i kdee ani, lkuad agu di muna i kasaligan Dwata, du fan agu mangamfù di kenen du fiten deg i kdee én. ⁹Kabay manan di deg, “Nang, nang ge mangamfù di deg, du alò agu satu salig Dwata salngad ge, na dad flanekam gambet i dad tugad Dwata, na kdee dad to mimen i gman di libru ani. Dwata alò gumangamfuum.”

¹⁰Na manan di deg, “Nangam buni i dad tagsulat di libru ani, du tamdadong i kagdohò i kdee ani. ¹¹Na ku tafan gdohò i kdee tagsulat di libru ani, i dad to tagnè mimò sasè, bayaam di kimòla sasè, na i dad to mimò i magagyà nimò, bayaam di kagyà nimòla, na lêman i dad to tagnè mimò fye, bayaam di kimòla fye, na i dad to matlu nimò, bayaam di kimòla

matlu.” ¹²Na man Dyisas, “Fanlingeyu agu. Tamdadong i kasfulègu. Na nebegu i untung blègu di gamu, na blègu ani di kat satu to gasngad di dad mgimoan. ¹³Agu sa gutambù i kdee, na agu fakay mnge i kdee. Hae, agu tagnè mdà di kagatbuan na kel di landè sen.

¹⁴“Na nun kafye di dad to mfuk i klawehla, dunan dad to mlaneb mdà di dad salàla, du nun alella di bunge kayu gamlé falami nawa na fakay ale fusuk di gufusuk di syudad Dwata. ¹⁵Kabay di lwà i dad to mimò magagyà nimò, i dad to stulen di dad sasè tulus na mimò dad gamtikeng fagu di dale, i dad to mimen i sasè knayè i lawehla, i dad to manò, i dad to gal mangamfù di ku Satanas i busaw, na i dad to too mayè tmulen kéng. Kdee dad to ani là ale fakay gfusuk di syudad Dwata.”

¹⁶Na fadlug talù Dyisas, manan, “Agu sa Dyisas na tadekgu satu kasaligangu di gamu dad faglut di deg, du tmulen kenen i kdee ani fan gdohò. Agu sa i bel Harì Dabid. Na agu sa i blatik gal mneng smitong i lwa.”

¹⁷Na i Tulus Dwata na yaan i Tingà Bilibili, dunan dad to faglut di kenen, manla, “Salu gamu dini, gamu là faglut, na faglut gamu.” Na i kdee mlinge i mangu ani, fye ku manla, “Salu gamu dini, na faglut gamu.” Ku simto malinum, fye ku salu kenen dini, na balù simto mayè, fakay minum di yéél gamlé falami nawa, na landè bayadan dun.

I sangal talù Dyisas na Dyan

¹⁸Agu Dyan falagu faglabat di kdee mlinge i dad tnalù tagfite na gsulat di libru ani. Na ku simto tamnù di lam i libru ani, tnù Dwata di kenen i dad kaflayam tagsulat dini di libru ani. ¹⁹Na ku simto mwà i dad tnalù tagsulat di lam i libru ani, nwè Dwata alelan di bunge kayu gamlé falami nawa na alelan di syudad nfun Dwata tagsulat dini di libru ani.

²⁰Na Dyisas i tmulen i kaglut kdee su-
latgu ani, manan, “Too glut, tamdadong
i kasfulêgu.”

Na agu Dyan, mangu, “Too glut ani.
Amugu Dyisas, faflal ge samfulê.”

²¹Na kayègu Amuito Dyisas mlé kafye
di kdeeyu dad to nfun Dwata. Amén.